Kitabu ka Kanu

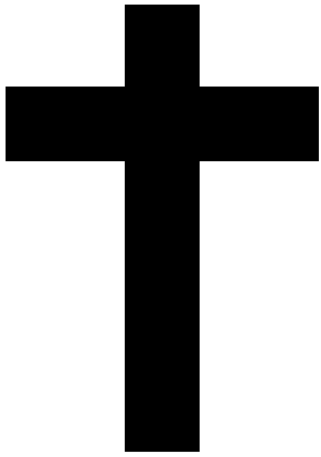

Portions of the Holy Bible in the Baga Sitemu language of Guinea

Kitabu ka Kanu
Portions of the Holy Bible in the Baga Sitemu language of Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue Baga Sitemu de Guinée

copyright © 2015 Pioneer Bible Translators

Language: Baga Sitemu

Translation by: Traducteurs Pionniers de la Bible

Contributor: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2025 from source files dated 29 Apr 2025
e5320012-5c6f-534d-9205-97d787f9a95c

Contents

Dəkəcop 1
Kəwur 53
ALewy 99
Kələm 132
Sariyɛ 176
Yosuwe 215
Rut 240
Matiye 244
Kəbaru Kətət ka Mark 285
Luk 308
Yɛbəc ya Asom a Yesu 350
Areka nŋɛ Sak ɛnacicəs mə 386
1Isaŋ 391
2 Isaŋ 396
3 Isaŋ 397

Tawureta Musa, Buk 1:
Dəkəcop da Doru
Moloku ma kəsɔkəs buk ba Musa bɔcɔkɔ-cɔkɔ: Dəkəcop

Buk bɔcɔkɔ-cɔkɔ ba Musa mbɛ aŋwe «Dəkəcop» mɔ buk ba kədɛm kəkur ka Kitabu ka Kanu bɔ. CəHebəre yati c'ancicəs bi «Dəkəcop». Buk mbɛ bementər nde mes fəp mɛyɛfɛ mɔ, ntɛ Kanu kɔ afum ŋanacop kəsumpər mes mɔ. Acicəs ŋayɔ məkɔ moloku mɛlarəm ma afum aŋɛ ŋanacicəs buk ba Dəkəcop mɔ, kɔ tɛm ntɛ anacicəs buk babɔkɔ mɔ. Alɔma ŋancɛm-cɛmnɛ a tɔlɔma yecicəs yokur yoloŋka nde Babiloŋ yɔ, kəyɛfɛ ka meren masar camət-tin (600) haŋ kəbəp masar kəcamət (500) ta antakom Yesu-ɛ. Alɔma sɔ ŋawosɛ kəlaŋ kəkur, a Musa ecicəs səbuk saŋsɛ kəcamət: Dəkəcop da Doru, Kəwur Dacar, ALewy Aloŋnɛ, Kələm ka aYisrayel kɔ Sariyɛ Səgbəkərɛ kəyɛfɛ meren wul win masar maŋkəlɛ (1.400) kəbəp ka meren wul win masar maas (1.300) ta antakom Yesu-ɛ.

Buk ba Dəkəcop bɔntɔmpər moloku mɛtəksɛ mmɛ məyɔ dəkəcəmɛ dɔpɔŋ mɔ, mmɛ mɛŋmar kəloŋkanɛ ka alaŋ a Yesu Krist kəcərɛ ka mɛlpəs ma Kitabu ka Kanu: Kədɛm kəkur kɔ Kəfu mɔ. Buk bambɛ bəmentər ntɛ kəciya kəmbɛrɛ doru mɔ, kɔ kəfaŋ ka afum kəsɔtɔ ka wəyac. Tatɔkɔ tementər sɔ dɔpɔ da Kanu kəyac ka afum. Antam kənəŋk tatɔkɔ kədəŋk kəcɔkɔ-cɔkɔ teta Yesu (Dəkəcop 3.15) kɔ Kanu kəndɛrəm kəsɔŋ Abraham kəpocɛ ka afum a doru fəp pətət (Dəkəcop 12.3).

Teyer ta Moloku ma Buk Bambɛ

1-2, Aloku tɔkɔ Kanu kənalompəs doru, Adama kɔ Awa mɔ.
3-5, Aloku teta Adama kɔ Awa, kəciya kəŋan kɔ yuruya yaŋan.
6-9, Aloku teta Nuha kɔ kutup kəpɔŋ.
10-11, Asɔkəs tɔkɔ tɛnacepər tɛm ta Nuha kɔ Abraham dacɔ mɔ, kəlɛkɛnɛ teta kəlɔ kəŋeci ka Babɛl.
12-50, Aloku teta Abraham, kəlɔ kɔn disrɛ, kɔ tocop ta afum aka Yisrayel:
12-25, Aloku teyi ta Abraham kɔ wəran kɔn Sara.
21-28, Aloku teta Siyaka kɔ wəran kɔn Rebeka,
35, Aloku teta defi da Siyaka.
25-50, Aloku teta Yakuba, awut ɔn kɔ kəcepɛ kəŋan Kanaŋ nde Misira.
37-50, Aloku teta Isifu wan nwɛ Yakuba ɛnananŋkanɛ kəbətər mɔ, kɔ tɔkɔ Isifu ɛnader pəyɔnɛ wəbɛ Misira mɔ.

Dəkəcop da Doru

Dəkəcop da Doru

1-11

Kɔ Kanu kəlompəs doru kɔ afum

1 Dəkəcop, kɔ Kanu kəwurɛ kɔm k'antɔf.
2 Tɛm tatɔkɔ antɔf ŋɛnayɔ fɛ teyi, kubump kənayi kəba kəroŋ. Mba Amera ŋa Kanu ŋɛnayi sɔ domun kəroŋ ŋocbum ŋi.
3 Kɔ Kanu kəloku: «Pəwaŋkəra peyi!» Kɔ pəwaŋkəra peyi.
4 Kɔ Kanu kənəŋk a pəwaŋkəra pentesɛ. Kɔ Kanu kəŋgbɛy pəwaŋkəra kɔ kubump.
5 Kɔ Kanu kəwe pəwaŋkəra «dɔsɔk», kɔ kəwe kubump «pibi.» Kɔ dɔfɔy deyi, kɔ bətbət beyi, kɔ tɔyɔnɛ dɔsɔk dɔcɔkɔ-cɔkɔ.
6 Kɔ Kanu kəloku sɔ: «Pəkuymɛ peyi, ntɛ tɔŋsɔŋɛ domun deyersɛnɛ mɔ!»
7 Kɔ Kanu kəyɔ kɔ pəkuymɛ peyi kɔ pɛŋgbɛy domun d'antɔf kɔ dakəroŋ, kɔ teyi tatɔkɔ.
8 Kɔ Kanu kəwe pəkuymɛ mpɛ «kɔm.» Kɔ dɔfɔy deyi kɔ bətbət beyi, kɔ tɔyɔnɛ dɔsɔk da mɛrəŋ.
9 Kɔ Kanu kəloku: «Domun ndɛ deyi kɔm tantɔf mɔ, doloŋkanɛ tofo tin, pəwosu peyi, powur, peyi takəroŋ!» Kɔ teyi tatɔkɔ.
10 Kɔ Kanu kəwe tofo towosu «antɔf,» kɔ kəwe mofo mmɛ mɛla domun mɔ «cəba.» Kɔ Kanu kənəŋk a tentesɛ tatɔkɔ.
11 Kɔ Kanu kəloku sɔ: «Antɔf ŋopoŋ pubuk, yika ŋa defet, kɔ tɔk yokom nyɛ yende yockom antɔf kəroŋ taciŋa mɔ! Yɔyɔ sɔ defet da yi!» Kɔ teyi tatɔkɔ.
12 K'antɔf ŋompoŋ pəbuk, kɔ yika yɔyɔ defet, kɔ tɔk yokom yɔyɔ defet da yi. Kɔ Kanu kənəŋk sɔ a tentesɛ.
13 Kɔ dɔfɔy deyi kɔ bətbət beyi, kɔ tɔyɔnɛ dɔsɔk da maas.

14 Kɔ Kanu kəloku sɔ: «Yomotər-motər yeyi dəpəkuymɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ dɔsɔk dɛgbɛyɛnɛ kɔ pibi mə! Kɔ tɔyɔnɛ mɛgbɛkərɛ ma tɛm*, dɔsɔk kɔ meren.
15 Yɔyɔnɛ yomotər-motər ya pəkuymɛ nyɛ yende yɔcsɔŋ antɔf pəwaŋkəra mə!» Kɔ teyi tatɔkɔ.
16 Kɔ Kanu kəwurɛ yomotər-motər mɛrəŋ *kɔ kəndɛt yi*. Pomot pɔpɔŋ pɛtasərnɛ dɔsɔk, kɔ pomot pɛfɛt pɛtasərnɛ pibi. Kɔ Kanu kəwurɛ cɔs kɔ kəndɛt.
17 Kɔ Kanu kəndɛt yomotər-motər nyɛ dəkɔm yɔcsɔŋ antɔf pəwaŋkəra.
18 Pomot pɔpɔŋ pɛtasərnɛ dɔsɔk, pomot pɛfɛt kɔ cɔs yɛtasərnɛ pibi, tɔsɔŋɛ pəwaŋkəra pɛgbɛyɛnɛ kɔ kubump. Kɔ Kanu kənəŋk a tentesɛ.
19 Kɔ dɔfɔy deyi, kɔ bətbət beyi, kɔ tɔyɔnɛ dɔsɔk da maŋkəlɛ.
20 Kɔ Kanu kəloku sɔ: «Yeŋesəm ya dəkəba yɛcsɛp dəromun. Bɛmp yɛcfɛlər-fɛlər kɔm tantɔf!»
21 Kɔ Kanu kəwurɛ sɛm yɔpɔŋ ya dəromun dokom dokom, kɔ yɛŋɛrəŋ-ŋɛrəŋ ya dəromun, kɔ domun doncop kəsɛp. Kɔ Kanu kəwurɛ sɔ bɛmp dokom dokom. Kɔ Kanu kənəŋk a tentesɛ.
22 Kɔ Kanu kəmpocɛ yi pətət†, kɔ kəloku: «Nəyɔnɛ akombəra, nəla, nəlas domun da dəkəba, kɔ bɛmp, yɛla antɔf kəroŋ!»
23 Kɔ dɔfɔy deyi kɔ bətbət beyi, kɔ tɔyɔnɛ dɔsɔk da kəcamət.
24 Kɔ Kanu kəloku sɔ: «Antɔf ŋɔyɔ yeŋesəm dokom dokom, sɛm yɔcɔl, yeliŋɛ-liŋɛ, kɔ sɛm ya dəkulum, fəp fa yi kɔ dokom da yi!» Kɔ teyi tatɔkɔ.
25 Kɔ Kanu kəwurɛ sɛm ya dəkulum dokom dokom, yɔcɔl dokom dokom kɔ yeliŋɛ-liŋɛ fəp dokom dokom. Kɔ Kanu kənəŋk a tentesɛ.
26 Kɔ Kanu kəloku: «Awa, palompəs fum teyi tosu, wəwurɛnɛ kosu, nwɛ endetasərnɛ lop ya dəkəba, bɛmp ya darenc, yɔcɔl kɔ yeliŋɛ-liŋɛ ya dəntɔf fəp mə!»
27 Kɔ Kanu kəsɛl afum
ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋawurɛnɛ kɔ nkɔn mə,
kɔ kəsɛl ŋa ŋawurɛnɛ kɔ nkɔn Kanu yati.
Kɔ kəsɛl ŋa wərkun kɔ wəran.
28 Kɔ Kanu kəmpocɛ ŋa pətət, kɔ kəloku: «Nəyɔnɛ akombəra, nəla, nəlas antɔf, nəboc antɔf tɛfaŋ tonu! Nətasərnɛ lop ya dəkəba, bɛmp nyɛ yɛŋfɛlər darenc mə, sɛm kɔ yeliŋɛ-liŋɛ ya dəntɔf fəp.»
29 Kɔ Kanu kəloku: «Isɔŋ nu yika nyɛ yɔyɔ defet dakayi mə, kɔ yokom ya tɔk. Yɔyɔnɛ nu yeri.
30 Sɛm ya dəntɔf, bɛmp ya darenc, yɛfɛlər-fɛlər ya darenc, kɔ yeliŋɛ-liŋɛ ya dəntɔf, ca fəp nyɛ yeŋesəm mə, isɔŋ yi dəmnɛ yika yobuk yɔyɔnɛ yi yeri.» Kɔ teyi sɔ tatɔkɔ.
31 Kɔ Kanu kənəŋk a mes məkɔ ɛnayɔ mə fəp, mətət dəm mɛnayi. Kɔ dɔfɔy deyi kɔ bətbət beyi, kɔ tɔyɔnɛ dɔsɔk da camət-tin.

2

1 Dɔsɔk da camət-tin dadɔkɔ, di d'analəpəs kɔm kɔ antɔf, kɔ ca yɔkɔ yeyi yi disrɛ mə.
2 Tataka ta camət-mɛrəŋ, kɔ yolompəs ya Kanu fəp yelip, k'ɛsak, k'eŋesəm tataka ta camət-mɛrəŋ ta yɛbəc yɔn.
3 Kɔ Kanu kəsɔŋ tataka ta camət-mɛrəŋ pəleli. K'eleləs pi, bawo dɔsɔk dadɔkɔ dɔ Kanu kəsak yɛbəc ya kəlompəs yɔkɔ ɛnayi mə.
4 Dəkəyɛfɛ da kɔm k'antɔf dɔ dadɔkɔ, ntɛ awurɛ yi mə.

Dalɛ da Edeŋ

Ntɛ MARIKI Kanu* owurɛ antɔf kɔ kɔm mə,
5 ali tɔtɔk pa dalɛ pin pɛnayi fɛ antɔf kəroŋ, ali ayika ŋa dalɛ ŋin ŋɛnapoŋ fɛ tɛm tatɔkɔ. Bawo MARIKI Kanu ɛnatorɛ fɛ wəcafən dəntɔf, fum ɛnayi fɛ sɔ, nwɛ ɛmbəc antɔf mə.
6 Mba kifir kəncpɛ dəntɔf, nkɛ kəncdəməs antɔf fəp mə.
7 Kɔ MARIKI Kanu ɛsɛlɛ fum kəbof ka dəntɔf. Kɔ Kanu kəfurup kɔ dololəm kifir ka kəyinɛ doru, kɔ fum ɔyɔnɛ paka peŋesəm.
8 Kɔ MARIKI Kanu ɔmbɔf tɔk yokom nde dalɛ da Edeŋ, kəca nkɛ dec dɛmpɛ mə, k'ɛmbɛrsɛ di fum nwɛ ɛnasɛl mə.
9 Kɔ MARIKI Kanu ɔsɔŋɛ kɔ tɔk yokom yɔbət kədi yomponəs-poŋəs fəp, kəlɛkɛnɛ kətɔk ka kəyinɛ wəyeŋ katina nkɛ kənacəmɛ nde dalɛ dacɔ mə, kɔ kətɔk ka kəcərɛnɛ pətət kɔ pəlɛc.
10 Kɔ kəŋgbɔkɔ kəwur Edeŋ, nkɛ kəncdəməs dalɛ mə. Kɔ kəŋgbɔkɔ kaŋkɔ kəŋkɔ kəyerənɛ dalɛ disrɛ waca maŋkəlɛ.
11 Kəca kəcɔkɔ-cɔkɔ k'ancwe «Pisɔŋ», ki kənɔŋkər atɔf ŋa Hawila fəp, nde kɛma kəyi mə.

---

* **1:14** Tɛm (ta teren): məlɔfɛ, dɛrəŋ, lɛŋk, katɛla, kətən. † **1:22** *Kəpocɛ pətət* = «kəsɔŋ yi baraka». * **2:4** *MARIKI* = Tewe ta Kanu cəHebəre «YHWH» tɔyɔnɛ «Iyɔnɛ» kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, «Indeyɔnɛ.»

12 Nde ambəp kɛma kəsoku pɛs mə, tək yobotu ambənc,† kə masar mətət meyim seŋ‡.
13 Kəca ka mɛrəŋ k'anʒwe «Kihəŋ», ki kənəŋkər atəf ŋa Kus.§
14 K'anʒwe kəŋgbəkə ka maas «Tikər»*, ki kəcepər kəca nkɛ dec dɛmpɛ dare da Asur mə. Kəŋgbəkə ka maŋkəlɛ kəyənɛ «ɛfərat.»
15 Kə MARIKI Kanu ɛlɛk fum, k'ɛmbɛrsɛ kə dalɛ da Edeŋ disrɛ, a pəcbəfət ca, pəcbumɛnɛ sə di.
16 Kə MARIKI Kanu entiŋ-tiŋ fum: «Məntam kədi yeri ya dalɛ dandɛ fəp.
17 Mba ta mədi pokom pa kətək ka kəcərɛnɛ pətət kə pəlɛc de! Bawo dəsək ndɛ məndedi pokom pa ki mə, məŋfi!»
18 Kə MARIKI Kanu oloku: «Pəmar fɛ wərkun pəyi sona! Indelompəs wəmarəs kən, ntɛ təŋsoŋɛ ŋayi mɛrəŋ mə.»
19 Kə MARIKI Kanu ɛŋkɛrɛ sɛm ya dalɛ kə bɛmp ya darenc nyɛ ɛnawurɛ dəntəf mə, pədeməmən ntɛ fum ende pəcwe yi mə. Ntɛ təŋsoŋɛ yowurɛ yən fəp yəyə mewe mmɛ fum ende pəcwe yi mə.
20 Kə fum əsoŋ sɛm yəcəl fəp mewe, kə bɛmp ya darenc kə fum əsoŋ sə sɛm ya dəkulum fəp mewe. Mba ntɛ təyənɛ ta fum mə, əsətə fɛ nwɛ endetam kəcmar kə mə.
21 Kə MARIKI Kanu əsoŋ wərkun mere məpəŋ, k'endirɛ. Kə Kanu kəwurɛ wərkun kəbɛnt kəkəsək ka dɛbəkəc. Kə kəluksərnɛ sə, kə kəntaməs dənda.
22 Kə MARIKI Kanu olompsɛ wəran kəbɛnt kəkəsək nkɛ ɛnawurɛ wərkun mə, k'eŋkenɛ wərkun wəran nwɛ.
23 Kə wərkun oŋkulɛ: «Apayo!»
«Wəkawɛ,
kəbɛnt ka bɛnt yem,
tɛsɛm ta sɛm yem.»
Wəkawɛ andewe «wəran» wənɛncɛnɛ ka wərkun,
bawo nnə dis dem d'awurɛ kə.
24 Ti təsoŋɛ ntɛ wərkun ɛŋsakɛ kas kə kɛrɛ pəsektərnɛ kə wəran kən mə. Ŋakafəlɛ ŋayənɛ tɛsɛm tin.
25 Wərkun kə wəran mɛrəŋ maŋan fəp kəsəkər kə ŋanayi, ta ŋaŋlapərɛnɛ-ɛ.

Kiciya kəcəkə-cəkə: Wərkun kə wəran kəbɛləs kəŋan nde dalɛ da Edeŋ
3.1-24

3

Wərkun kə wəran: Kəbɛləs kəŋan nde dalɛ da Edeŋ
1 Abok ŋɛnacərɛ mes ŋɛtas sɛm ya dalɛ fəp nyɛ MARIKI Kanu ɛnawurɛ mə. K'abok ŋeyif wəran: «Kanu kəloku nu ti yati a ta nədi yokom ya tək ya dalɛ dandɛ ba?»
2 Kə wəran oloku abok: «Səndi yokom ya tək ya dalɛ dandɛ yati.
3 Mba kətək nkɛ kəyi dalɛ dacə mə, Kanu kəloku: ‹Ta nədi yokom ya ki, ta nəgbuŋɛnɛ ŋaŋ ki! Kə nəyə ti-ɛ, nəŋfi.›»
4 K'abok ŋoloku wəran: «Nəfəfi!
5 Bawo Kanu kəncarɛ, a dəsək ndɛ nəndi yi mə, fər yonu yeŋmepɛ, nəyi pəmə Kanu nkɛ kəncərɛ pətət kə pəlɛc mə.»
6 Kə wəran ɛnəŋk a pokom pa kətək pəmbət kədi, pəmbət kəməmən, pɛntam kəsoŋ kəcərɛ pətət kə pəlɛc. Kə wəran oŋgbotu pokom k'endi. K'əsoŋ wos wəkə ŋanasol mə, kə wəkakə sə endi.
7 Kə ŋamepɛ fər, kə ŋancərɛnɛ a kəsəkər kə ŋawur. Kə ŋaŋgbotu bəpər, kə ŋasət maŋkara kə ŋambɛrnɛ mi.
8 Dec dərəfəy, ntɛ tefef towur mə, wərkun kə wəran ŋane dim da MARIKI Kanu, nwɛ ənckətəs mə. Wərkun kə wəran kə ŋaŋkə ŋagbəpnɛ ŋabəlɛ MARIKI Kanu fər kiriŋ, tək ya dalɛ dadəkə dacə.
9 Kə MARIKI Kanu ewe wərkun eyif kə: «Deke məyi-ɛ?»
10 Kə wərkun oloku Kanu: «Dim d'in'am dalɛ disrɛ, k'inesɛ, bawo iwur kəsəkər, ti t'iŋgbəpnɛnɛ.»
11 Kə MARIKI eyif kə sə: «Anə'mentər əm a kəsəkər kə məwur-ɛ? Cepə məndi pokom pa kətək kəŋkə inamən'am mə ba?»
12 Kə wərkun oloku: «Wəran nwɛ məsoŋ im mə, nkən əsoŋ im pi k'ina sə indi.»
13 Kə MARIKI Kanu eyif wəran: «Ta ake tə məyənɛ tantɛ-ɛ?»
Kə wəran oloku Kanu: «Abok ŋetiŋkər im, k'indi pokom pampɛ.»

† **2:12** Labundɛ docuca kənəŋk, di d'anʒwe «bədɛliyəm.» ‡ **2:12** *Masar mətət* mmɛ anʒwe «ənəkəs» mə. § **2:13** Dif'anʒwe məkə «Ecopi» kə «Sudaŋ». * **2:14** *Tikər* = Kəŋgbəkə kəpəŋ ka təf ya Asi: LaTurky, Siri, kə Irak.

14 Kɔ MARIKI Kanu oloku abok:

«Bawo məsɔŋɛ wəran kəciya,
kəsɔŋ əm kənder pəlɛc sɛm yɔcɔl,
kɔ sɛm ya dop fəp dacɔ.
Kor kɔ mənde məcliŋɛnɛ,
məcdi kəbof mataka ma kiyi kam doru fəp.
15 Kəbɛrəs əm k'inder dacɔ kɔ wəran,
kəyɛfɛ nəna haŋ awut a wəran
kəbəp awut a məna, abok!
Wəran ende pəcputək əm domp,
məna abok, məcŋaŋ kɔ dəmnɛ atek.»

16 Kɔ Kanu kəloku wəran:

«Indeyɔ kəbɛkəs kam kəccu'm.
Pəcuca pɔ mənde məckom.
Mɛfaŋ mam məndekɔ nda wos əm.
Mba endetasərn'am.»
17 Kɔ Kanu kəloku wərkun:

«Bawo məncəŋkəl dim da wəran kam,
kɔ məndi pokom pa kətɔk nkɛ inaməŋ'am kədi mɔ,
indesɔŋ antɔf pəlɛc tetam:
Pəcuca pɔ mənde məcsətər ŋi yeri yam
dəsɔk o dəsɔk kiyi kam doru fəp.
18 Yika ya dəkulum yɔ mənde məcdi.
Mba antɔf ŋende ŋɔckom am
bɛŋk kɔ ŋgbɔŋkəlɔ.
19 Kawonɛ ka tobu tam
kəndesɔŋ'am kəcsɔm kəcom
haŋ tɛm ntɛ məndelukus dəntɔf
nde məyɛfɛ mɔ.
Bawo kəbof kɔ məyɔnɛ,
dəkəbof məndesəlukus.»

20 Kɔ wərkun ɔsɔŋ wəran kɔn tewe ta «Hawa»*, bawo nkɔn Hawa ɔyɔnɛ iya wəka afum a doru fəp.
21 Kɔ MARIKI Kanu olompsɛ Adama kɔ wəran kɔn, Hawa, yamos ya akata, k'ɛmbɛr ŋa yi.
22 Kɔ MARIKI Kanu oloku: «Ah! Ntɛ fum ende pəyi oŋ pəmɔ səna mɔ, pəcərɛ pəlɛc kɔ pətɔt, səkɛmbərnɛ ta pətɛnc kəca pəlɛk sɔ pokom pa kətɔk kəyinɛ wəyeŋ, pədeyi oŋ doru katina.»
23 Kɔ MARIKI Kanu owurɛnɛ Adama dalɛ da Edeŋ disrɛ, pəkɔbəc antɔf nyɛ ɛnasɛlɛ kɔ mɔ.
24 Ntɛ MARIKI Kanu owurɛnɛ fum dalɛ da Edeŋ mɔ, k'ɛncəmbər mɛlɛkɛ kerub † ntende dec dɛmpɛ dalɛ da Edeŋ, kɔ dakma ndɛ dencfikəlɛ dɛccɛsəŋɛ nɛnc, ntɛ təŋsɔŋɛ ta alɔtərnɛ kətɔk ka kəyinɛ wəyeŋ mɔ.

4

Kayin kɔ Abɛl
4.1-26

1 K'Adama ŋambəpɛnɛ kɔ wəran kɔn Hawa, kɔ Hawa ɛmbɛkəs, k'oŋkom Kayin. Kɔ Hawa oloku: «Isətɔ wan wərkun kəmar ka MARIKI disrɛ.» *
2 Kɔ Hawa oŋkom sɔ wəfɛt ka Kayin nwɛ anawe Abɛl mɔ.
K'Abɛl ende pəyɔnɛ wəkɛk ka cir kɔ ŋkesiya. Kɔ Kayin ɔyɔnɛ wəbifti.
3 Kɔ tɛm təlɔma tende tɛbəp, kɔ Kayin ɛlɛk yokom ya dəntɔf, k'ɛŋkɛrɛ yi MARIKI kədeloŋnɛ.
4 K'Abɛl nkɔn sɔ, ɛŋkɛrɛ MARIKI yokom yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya yɔcɔl yɔn kɔ moro ma yi. Kɔ MARIKI ɔməmənɛ Abɛl kɔ kəloŋnɛ kɔn fər yətɔt.
5 Mba MARIKI ɛnaməmənɛ fɛ Kayin kɔ kəloŋnɛ kɔn fər yətɔt. Kɔ pəntɛlɛ Kayin, k'ɛŋɛy kəro.
6 Kɔ MARIKI eyif Kayin: «Ta ake tɔ pəntɛlɛn'am-ɛ, ta ake tɔ məŋɛyɛ kəro-ɛ?

---

* **3:20** *Hawa* = «Iya», nwɛ ɔsɔŋ kiyi wəyeŋ † **3:24** *Mɛlɛkɛ kerub* = mmɛ mombum dɛbɛ da Kanu mɔ. Kerub kəyɔ dobomp da fum, dis da kusunuŋku, kɔ səyɔ sɔ banca yɛfɛlərɛ. * **4:1** *Kayin* = cəHebəre «kəmar»

7 Kɔ məŋkɔt belbel-ɛ, məndesel. Kɔ məŋkɔt pəlɛc-ɛ, kiciya kəy'əm dəkusuŋka kɔ mɛfaŋ ma
ki mey'əm. Mba məsɛp mətasərnɛ ki.»
8 Kɔ Kayin ɔncɔpər wɛnc Abɛl. Mba ntɛ ŋanayi dalɛ mɔ, kɔ Kayin ɛyɛfər wɛnc Abɛl kəsutɛnɛ,
k'endif kɔ.
9 Kɔ MARIKI eyif Kayin: «Deke wɛnc əm Abɛl eyi-ɛ?» Kɔ Kayin oloku: «Incərɛ fɛ. Cepɔ
wəkɛkəs kɔn iyɔnɛ ba?»
10 Kɔ Kanu kəyif Kayin: «Cəke cɔ məyɔ wɛnc əm-ɛ? Dim da mecir ma wɛnc əm deyi kəkulɛ-
kulɛ kəyɛfɛ dəntɔf haŋ nnɔ iyi mɔ.
11 Ndɛkəl oŋ, kətolan'am k'antɔf ŋender pəlɛc, nŋɛ ŋɛwani kusu kɔ məsɔŋɛ ŋi kəmerəs mecir
ma wɛnc əm mɔ.
12 Kɔ mənde məcbəc antɔf-ɛ, ŋɔfəde ŋɔcsɔŋ əm pəbotu pa ŋi. Ti tɔ pənde pəctɛlɛn'am
məccepɛ-cepɛ dəkəbəc.»
13 Kɔ Kayin oloku MARIKI: «Pəlel pa kiciya kem pɛmbɛk kəsarɛ.
14 Məmbɛləs im məkɔ nnɔ antɔf ŋam ŋebi ŋeyi mɔ. Pənamar im kəgbɔpən'am, kɔ kəcepɛ-
cepɛ dəntɔf, kɔ fum ɛmbəp im dənda-ɛ, pədif im.»
15 Mba, kɔ MARIKI oloku kɔ: «Kɔ fum endif Kayin-ɛ, aŋluksɛ ayɛk ŋɔn camət-mɛrəŋ.» Kɔ
MARIKI eŋgbesi Kayin ntɛ tɔŋsɔŋɛ aŋɛ ŋambəp kɔ mɔ, ta ŋasut kɔ ŋadif.
16 Kɔ Kayin owur fɔr ya MARIKI kiriŋ dalɛ da Edeŋ, k'ɔŋkɔ pəyi atɔf ŋa Nodu nde dec dɛmpɛ
dalɛ da Edeŋ mɔ.

Yuruya ya Kayin

17 Kɔ Kayin ŋambəpɛnɛ kɔ wəran kɔn. Kɔ wəkakɔ ɛmbɛkəs k'oŋkom Henok. Kɔ Kayin owurɛ
dare k'ɔsɔŋ di tewe ta wan kɔn Henok.
18 Kɔ Henok oŋkom Iradu, k'Iradu oŋkom Mehuyayɛl, kɔ Mehuyayɛl oŋkom Metusayɛl, kɔ
Metusayɛl oŋkom Lɛmɛk.
19 Kɔ Lɛmɛk ɛlɛk aran mɛrəŋ, pacwe wəkin «Ada,» kɔ wəka mɛrəŋ «Cila.»
20 K'Ada oŋkom Yabal, nkɔn ɔyɔnɛ wətem ka akɛk yɔcəl acepɛ-cepɛ.
21 Tewe ta wɛnc tɛnayɔnɛ Yubal: Nkɔn ɔyɔnɛ wətem k'afer coŋkəlo k'afula luk.
22 Kɔ Cila nkɔn sɔ dəmnɛ oŋkom Tubal Kayin, nwɛ ɛncgbɛc ca fəp ya kɔpər kɔ ya fɛc mɔ.
Wəkirɛ kɔn ancwe Nahama.
23 Kɔ Lɛmɛk oloku aran ɔn:
«Ada kɔ Cila nəcəŋkəl dim dem!
Aran a Lɛmɛk nəsu ləŋəs nəcəŋkəl moloku mem.
K'asut im-ɛ, indif fum.
K'ambopər im-ɛ, indif wanfɛt.
24 Kɔ pəyɔnɛ padif afum camət-mɛrəŋ
kəluksɛ ayɛk ŋa Kayin-ɛ,
andedif afum 77,
a pacluksɛ ayɛk ŋa Lɛmɛk.»
25 Adama kɔ Hawa ŋasətɔ sɔ wan. Kɔ Hawa ewe kɔ «Sɛt», ti tɔ tatəkɔ «Kanu kəsɔŋ im sɔ
wələma kədeyən'em Abɛl wəkɔ Kayin endif mɔ.»
26 Kɔ Sɛt ende pəkom wan pacwe kɔ Enɔs. Tɛm tatəkɔ t'anacop kəkor-koru tewe ta MARIKI.

5

Kəyɛfɛ Adama haŋ Nuha

1 Buk ba dokombəra da Adama bɔ bambɛ. Dəsək ndɛ Kanu kəsɛl Adama mɔ, k'ɛsɛl kɔ,
pəwurɛnɛ kɔ nkɔn Kanu.
2 Wərkun kɔ wəran k'ɛsɛl ŋa, k'ompocɛ ŋa pətət, k'ewe ŋa tewe ta «fum,» dəsək ndɛ ɛncsɛl
ŋa mɔ.
3 Adama endesətɔ meren 130, k'ɔsətɔ wan wəwurɛnɛ kɔ nkɔn, pəmɔ təkɔ eyi mɔ, k'ɔsɔŋ kɔ
tewe ta Sɛt.
4 Ntɛ Adama oŋkom Sɛt mɔ, k'eyi sɔ doru meren 800, mmɛ ɛnasətɔ sɔ awut arkun k'awut
aran mɔ.
5 Kəwon ka Adama doru kənasətɔ meren 930, a k'endefi.
6 Sɛt ɛnasətɔ meren 105, a k'endekom Enɔs.
7 Ntɛ Sɛt oŋkom Enɔs mɔ, k'eyi sɔ doru meren 807, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran
aləma mɔ.
8 Kəwon ka Sɛt doru kənasətɔ meren 912, k'efi.
9 Enɔs ɛnasətɔ meren 90 a pədekom Kenaŋ.
10 Ntɛ Enɔs oŋkom Kenaŋ mɔ, k'eyi sɔ doru meren 815, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut
aran aləma mɔ.
11 Kəwon ka Enɔs doru fəp kənasətɔ meren 905, k'efi.

12 Kɔ Kenaŋ ɔsɔtɔ meren 70 a k'endekom Mahalalel.
13 Ntɛ oŋkom Mahalalel mɔ, kɔ Kenaŋ eyi sɔ doru meren 840, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma mɔ.
14 Kəwon ka Kenaŋ doru fəp kənasɔtɔ meren 910, k'efi.
15 Mahalalel ɛnasɔtɔ meren 65 a k'endekom Yɛrɛdu.
16 Ntɛ Mahalalel oŋkom Yɛrɛdu mɔ, k'eyi sɔ doru meren 830, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma mɔ.
17 Kəwon ka Mahalalel doru fəp, kənasɔtɔ meren 895, k'efi.
18 Yɛrɛdu ɛnasɔtɔ meren 162 a k'endekom Henok.
19 Ntɛ Yɛrɛdu oŋkom Henok mɔ, k'eyi sɔ doru meren 800, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma mɔ.
20 Kəwon ka Yɛrɛdu doru fəp kənasɔtɔ meren 962, k'efi.
21 Henok ɛnasɔtɔ meren 65 a k'endekom Metusela.
22 Ntɛ Henok oŋkom Metusela mɔ, k'ɔsɔtɔ sɔ meren 300 ŋasol kɔ Kanu. K'oŋkom sɔ awut arkun k'aran alɔma.
23 Kəwon ka Henok doru fəp kənasɔtɔ meren 365.
24 Kɔ Henok ɛncəmɛ dɔpɔ da Kanu darəŋ, kɔ tende telip, bawo Kanu kənalɛk kɔ pəyi wəyeŋ.
25 Metusela ɛnasɔtɔ meren 187 a k'endekom Lɛmɛk.
26 Ntɛ Metusela oŋkom Lɛmɛk mɔ, k'ɔsɔtɔ sɔ meren 782, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma mɔ.
27 Kəwon ka Metusela doru kənasɔtɔ meren 969, k'efi.
28 Lɛmɛk ɛnasɔtɔ meren 182 a k'endekom wan wərkun.
29 Kɔ Lɛmɛk ewe wan wəkakɔ «Nuha.»* K'oloku: «Wəkawɛ ende pəcyamsɛ-yamsɛ su, kəcɛm-cɛmnɛ ka pucuy mpɛ yɛbəc yocuca nyɛ waca womboc antɔf nyɛ, MARIKI ɛnasɔŋ pəlɛc tetosu mɔ.»
30 Ntɛ Lɛmɛk oŋkom Nuha mɔ, k'eyi sɔ doru meren 595. K'oŋkom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma.
31 Kəwon ka Lɛmɛk doru fəp kənasɔtɔ meren 777, k'efi.
32 Nuha ɛnasɔtɔ meren 500 a k'endekom Sem, Ham, kɔ Yafɛt.

6

Kanu kəncɛm-cɛmnɛ kən kənim ka afum doru

1 Ntɛ afum ŋancop kəla antɔf kəroŋ mɔ, k'aŋkoməs ayecəra.
2 Kɔ mɛlɛkɛ ŋanəŋk a ayecəra aka afum ŋantesɛ. Kɔ ŋayɛk-yɛk aran aŋan ayecəra akakɔ dacɔ.
3 Kɔ MARIKI oloku: «Ifaŋ fɛ kəsak afum ŋayinɛ kifir kəyinɛ doru nkɛ inasɔŋ ŋa mɔ, bawo fum sɛm dəm yɔ. Kəyi kən doru kəfɔde kəccepər sɔ meren 120.»
4 Tɛm tatɔkɔ tɔ cərgba cənayi doru, ntɛ awut a Kanu* ŋantɛfərnɛ ayecəra aka afum, akɔ ŋasoŋ ŋa awut mɔ. Awut akakɔ ŋanayɔnɛ abɛ akur a tɛm tatɔkɔ.
5 Kɔ MARIKI ɛnəŋk deyeŋki bəkəc da afum dɛla doru, dəsɔk o dəsɔk mɛcɛm-cɛmnɛ mɛlɛc gbəcərəm mɔ afum ŋayinɛ.
6 Kɔ MARIKI ɛŋaŋnɛ tɛlər kəsɛl kɔn fum, k'abəkəc ŋɛŋkafəlɛ kɔ.
7 Kɔ MARIKI oloku: «Kənim k'inder afum aŋɛ inasɛl mɔ, kəyɛfɛ afum, kəbəp sɛm, kəkɔ ka yeliŋɛ-liŋɛ haŋ bɛmp ya darenc, bawo iŋaŋnɛ tɛlər kəsɛl kəŋan.»
8 Mba kɔ Nuha ɔsɔtɔ kəŋanɛnɛ ka MARIKI, bawo Kanu kənanəŋk dolompu dɔn.

Kanu kəyac Nuha

9 Tecepərɛnɛ ta Nuha tɛntɛ: Nuha, fum wətət ɛnayi pəlomp, pəsol kɔ Kanu.
10 Nuha, awut maas ŋ'ɛnakom: Sem, Ham kɔ Yafɛt.
11 Mba nnɔ fər ya Kanu kiriŋ, afum ŋanatesɛ fɛ bəkəc. Mes mɛlɛc gbəcərəm mɛnayi doru.
12 Kanu kənanəŋk a doru dɛsəkpɛ, bawo afum fəp ŋanagbaymɛ-gbaymɛ dɔpɔ dətət.
13 Ti t'ɛnasɔŋɛ Kanu kəloku Nuha: «Incɛm-cɛmnɛ kəmələk yeŋesəm ya doru fəp, bawo tes taŋan təsəŋɛ kɔ doru dɛla kədəkətɛrɛnɛ, kənim ŋa k'inder doru.
14 Məcaŋɛ abil ŋɔpɔŋ cəbam ca kawe, məwurɛ ŋi sədukələ sələrəm, məsop ŋi kərtal tedisrɛ kɔ todoru.
15 Ntɛ tɔ məndecaŋ ŋi: Ŋɔbəl cururu 300 (mɛtər 137), ŋɔwəkəl cururu 50 (mɛtər 23), ŋotukmɛ cururu 30 (mɛtər 14).
16 Məgbəpər ŋi tadarenc, məsak kururu katin (mɛtər dacɔ) kəyɛfɛ nde kəroŋ haŋ nde dəkəpom, məwurɛ ŋi kumba kəsək, mədeŋər ŋi dɛk maas.

* **5:29** *Nuha* = cəHebəre «kəyaməs-yaməs» * **6:4** *Awut a Kanu* it'ɔyɔnɛ cəHebəre cəkur: «Awut a Kanu», «awut a canu», «mɛlɛkɛ», kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ «afum apɔŋ».

17 Bawo ina, domun dɛlarəm † d'indesak ndɛ dendemələk ca fəp mə. Mpɛ o mpɛ peŋesəm
doru mə, pendefi.
18 Kɔ məna, indesek sɔ danapa kɔ məna, məde məbɛrɛ debil kɔ wəran kam, awut am k'aran
aŋan!
19 Məde məbɛrsɛnɛ sɔ ŋi disrɛ sɛm ya doru fəp mɛrəŋ mɛrəŋ, workun kɔ wɛran, ntɛ tɔŋsɔŋɛ
nəde nəyi doru kɔ yi mə.
20 Sɛm yeŋesəm ya doru fəp, yorkun kɔ yɛran, yɛfɛt kɔ yɔpɔŋ, yede yɔlɔtərn'am ntɛ tɔŋsɔŋɛ
yi sɔ yede yeyi doru mə.
21 Awa, mətɛn yeri fəp, məmɛŋkərnɛ yi ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəde nəcsətɔ yedi nəna kɔ yi mə.»
22 Ti tɔ Nuha ɛnayɔ, ɛnayɔ mes fəp mmɛ Kanu kənaloku kɔ mə.

7

Nuha kəbɛrɛ kɔn debil

1 Kɔ MARIKI kəloku Nuha: «Məbɛrɛ abil disrɛ, məna k'afum am fəp, bawo iŋkəkcɛ a
mən'olomp fɔr yem kiriŋ dɛtɛmp dandɛ dacɔ.
2 Məlɛkɛnɛ sɛm yɔtɔt camət-mɛrəŋ camət-mɛrəŋ, yorkun kɔ yɛran, mba sɛm yɛlɛc, məlɛk yi
mɛrəŋ mɛrəŋ: Workun kɔ wɛran gbəcərəm.
3 Kɔ bɛmp, məlɛkɛnɛ yi fəp dacɔ, yorkun camət-mɛrəŋ kɔ yɛran camət-mɛrəŋ. Ti t'endesɔŋɛ
yi sɔ yeyi doru.
4 Pəncəmɛ mata camət-mɛrəŋ, itorɛ wəcafən mata 40 kɔ pibi 40 camcam. Tɛm tatɔkɔ
indefɛŋ nnɔ doru afum aŋɛ inasɛl mə fəp.»
5 Nuha ɛnayɔ məyɔ fəp, mmɛ MARIKI ɛnasom kɔ mə.

Kutup kəpɔŋ

6 Nuha ɛnasətɔ meren 600 a kɔ domun dendekal antɔf.
7 K'ɛmbɛrɛ debil kɔ wəran kɔn, awut ɔn k'aran aŋan, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋayacnɛ domun ndɛ
dɛnabaŋ antɔf mə.
8 Sɛm yɔtɔt kɔ yɛlɛc, bɛmp kɔ sɛm yɛfɛt yɛfɛt nyɛ yeŋliŋɛ-liŋɛ mə fəp,
9 kɔ Kanu kəmbɛrsɛ yi abil disrɛ nde Nuha eyi mə, mɛrəŋ mɛrəŋ yorkun kɔ yɛran, pəmə
tɔkɔ Kanu kənaloku ti mə.
10 Ntɛ tataka ta camət-mɛrəŋ tencepər mə, kɔ domun dɛmbaŋ antɔf.
11 Kəren nkɛ Nuha ɔsətɔ meren 600, tataka ta wəco kɔ camət-mɛrəŋ, ŋɔf ŋa mɛrəŋ disrɛ, kɔ
domun dombuncɛ dəcəŋgbɔkɔ fəp, kɔ kɔm kəŋgbitɛ pəpɔŋ.
12 Kɔ wəcafən oncop kətuf mata 40 kɔ pibi 40.
13 Dɔsɔk dayi dɔ Nuha ɛnabɛrɛ debil kɔ wəran kɔn k'awut ɔn, Sem, Ham, kɔ Yafɛt, k'aran
aŋan maas,
14 kɔ sɛm ya dop kɔ ya dare yin yin kɔ sɛm yɛfɛt yɛfɛt, bɛmp kɔ taktaka.
15 Kɔ yeŋesəm (sɛm) yorkun kɔ yɛran mɛrəŋ mɛrəŋ nyɛ yɛnayi doru mə, kɔ yender nde abil
ŋa Nuha ŋeyi mə.
16 Kɔ yorkun kɔ yɛran sɛm dokom fəp, yɛmbɛrɛ abil disrɛ pəmə tɔkɔ Kanu kənaloku ti Nuha
mə, kɔ MARIKI kəŋgbətər ŋa kumba.
17 Kɔ domun dɛmbaŋ antɔf mata 40, ntɛ domun dɛmpɛ mə, k'abil ŋofoy.
18 Ntɛ domun dɛncpɛ mə, ti tɔ abil ŋoncfoy.
19 Kɔ domun dɛmbɛrɛnɛ kəpɛ haŋ kɔ mərɔ meŋeci fəp mɛŋkalɛ.
20 (Tɛlpəs oŋ kɔ domun dɛmpɛ haŋ kɔ dencepər cururu wəco kɔ kəcamət mərɔ kəroŋ). Kɔ
domun dɛmpɛ kɔ dɛŋkal mərɔ meŋeci haŋ cururu wəco kɔ kəcamət (mɛtər camət-mɛrəŋ).
21 Ca nyɛ yɛnayi antɔf kəroŋ, a yecŋesəm mə fəp, kɔ yefi: Bɛmp, sɛm yɔcɔl, sɛm ya dop kɔ
yeliŋɛ-liŋɛ fəp kəlɛkɛnɛ afum.
22 Kəyɛfɛ paka mpɛ pɛnayi antɔf kəroŋ a pecŋesəm mə, kɔ pefi.
23 Kɔ Kanu kəfɛŋ dəntɔf paka mpɛ pencŋesəm mə, kəyɛfɛ fum haŋ kəbəp sɛm yɔpɔŋ, yɛfɛt
yɛfɛt kɔ bɛmp, k'enim yi doru fəp. Mɛnɛ Nuha gbəcərəm, aka kəlɔ kɔn disrɛ kɔ sɛm nyɛ yɛnayi
debil mə, ŋanafis.
24 Domun dɛnabaŋ antɔf haŋ mataka 150.

8

Domun kəwosər

1 Kɔ Kanu kəncɛm-cɛmnɛ Nuha, sɛm ya dop kɔ yɔcɔl ya dare, nyɛ yɛnayi kɔ Nuha abil disrɛ
mə. Kɔ Kanu kəwurɛ afef doru, kɔ domun doncop kətor.
2 Kəba ka dəntɔf kɔ darenc cəmɛpɛnɛ, kɔ wəcafən ɛsak kətuf.
3 Kɔ domun dembelɛ antɔf kəroŋ tepic tepic. Mata 150 disrɛ, kɔ domun dɛncɛsɛ dəntɔf.

† **6:17** *Domun dɛlarəm* = «Wəcafən indetorɛ pəkal doru fəp.»

4 Tataka ta wəco kɔ camət-mɛrəŋ (17), ŋɔf ŋa camət-mɛrəŋ, k'abil ŋɛndɛ tərə tin ta Ararat kəroŋ.
5 Kɔ domun dɛncɛsɛ haŋ ŋɔf ŋa wəco. Tataka təcɔkɔ-cɔkɔ ta ŋɔf ŋaŋəkɔ, kɔ mərə meŋeci moncop kəwurɛ səbomp.
6 Tataka ta 40, kɔ Nuha eŋgbiti wundɛr nwɛ ɛnabɛr abil mɔ.
7 K'ɛsak abɛmp ŋa ser * ŋin kɔ ŋɔŋkɔ. Pəwon fɛ kɔ ŋoluksərnɛ, pənamar Nuha pəkar domun delip kəwosər dəntɔf.
8 Kɔ Nuha ɛsak sɔ antantoriya kəkɔməmən kɔ pəyɔnɛ a domun d'ontor-ɛ.
9 Mba ŋɛnasətɔ fɛ kəfo nkɛ ŋɛntam kəndɛ mɔ, bawo domun dɛnasərəbaŋ antɔf fəp, kɔ ŋoluksərnɛ nde debil. Kɔ Nuha ɛntɛnc kəca k'osumpər ŋi, k'ɛmbɛrsɛ debil.
10 K'ɛŋkar sɔ mata camət-mɛrəŋ, k'ɛsak sɔ ŋi.
11 K'antantoriya ŋoluksərnɛ dec dərɔfɔy ŋɛgbəm təbəpər tɛcaŋk ta kətək ka olif†. Kɔ Nuha ɛncərɛ katina a domun dɛncɛsɛ.
12 K'ɛŋkarɛnɛ sɔ haŋ tataka ta camət-mɛrəŋ, k'ɛsak sɔ antantoriya. Mba ntɛ ŋi ŋɔŋkɔ mɔ, ŋɛnalukus fɛ sɔ nnɔ eyi mɔ.
13 Tataka təcɔkɔ-cɔkɔ ta ŋɔf ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ nŋɛ Nuha ɔsətɔ meren 601, ti tɔ domun dɛnasak antɔf. Kɔ Nuha eŋgbipi abil, k'əməmən doru. K'ɛnəŋk a domun fəp dowosər.
14 Tataka ta wəco mɛrəŋ kɔ camət mɛrəŋ (27), ŋɔf ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ ŋayi, antɔf fəp ŋɛnawos fər.
15 Kɔ Kanu kəloku Nuha:
16 «Məwur abil disrɛ, məna kɔ wəran kam, awut am k'aran aŋan.
17 Məwurɛnɛ sɔ sɛm yɛləpəs nyɛ yeyi abil disrɛ kɔ məna mɔ. Kɔ bɛmp dokom fəp, sɛm yɛfɛt kɔ yɔpɔŋ, yɛsam doru yokom.»
18 Kɔ Nuha owur debil nkɔn kɔ wəran kɔn k'awut ɔn k'aran aŋan.
19 Kɔ sɛm, bɛmp kɔ yeliŋɛ-liŋɛ yowur fəp dokom dokom.
20 Kɔ Nuha olompəs tetek toloŋnɛ MARIKI, k'ɛlɛk sɛm kɔ bɛmp yosoku dacɔ yin yin, k'ɔncɔfɛ yi MARIKI nde tetek toloŋnɛ kəroŋ.
21 Kɔ MARIKI ɛmbaŋ ambɔnc ŋa kəloŋnɛ nŋɛ ŋontorɛ-torɛ kɔ abəkəc mɔ, k'olokunɛ dɛbəkəc, «Ifɔsɔsɔŋ antɔf pəlɛc teta fum. Kance kɔ, bawo afum mɛcɛm-cɛmnɛ mɛlɛc meyi ŋa dəbəkəc kəyɛfɛ dowut daŋan, mba ifɔsɔləsər ca nyɛ yeŋesəm doru pəmə ntɛ intɛp ti kəcyɔ mɔ.»
22 «Kəwon ka antɔf doru fəp,
kəbɔf kɔ kətɛl,
pəwonu kɔ pəcaŋki,
kətən kɔ dɛrəŋ,
dɔsɔk kɔ pibi,
yəfədelip.»

9

Kanu kədɛrmɛ kɔn Nuha

1 Kɔ Kanu kəmpocɛ Nuha pətət k'awut ɔn, kɔ kəloku ŋa: «Nəyɔnɛ akombəra, nəkom pəlarəm, nəlas antɔf.
2 Kəyɛfɛ məkɔ, sɛm ya doru fəp, kəbəp bɛmp, sɛm yɛfɛt kɔ lop, yende yecnesɛ nu. Nəndetam kəcsɔm yi.
3 Paka o paka mpɛ peyi wəyeŋ pɔckət mɔ, pəyɔnɛ nu peri pəmə ntɛ inasəŋ nu yokom ya yika yɛcaŋk kɔ ya tək mɔ. Isəŋ nu oŋ ndɛkəl yayəkɔ fəp.
4 Mba ta nəde nəcsɔm wɛsɛm nwɛ wɔsərəyɔ mecir ma wi mɔ. *
5 Indeyif nu teta mecir monu, mmɛ məyɔnɛ kəyi doru konu mɔ. Indeyif sɔ ti sɛm fəp nyɛ yendedif fum mɔ. Pəmə ntɛ indeyif ti fum nwɛ endedif wɛnc mɔ.»
6 «Nwɛ endif fum mɔ,
padif sɔ (məna wəkayi),
bawo Kanu kəlompəs fum pəwurɛnɛ kɔ nkɔn sərka.
7 Kɔ nəna, nəyɔnɛ akombəra, nəkom pəlarəm, nəsamsər doru.»
8 Kɔ Kanu kəloku sɔ Nuha k'awut ɔn:
9 «K'ina, indesek sɔ danapa kɔ nəna, kəbəp ka yuruya yam kɔ nəna nəncepər-ɛ,
10 kɔ ca fəp nyɛ yɔnɔŋkər nu mɔ: Bɛmp, sɛm ya dare kɔ ya dop, nyɛ yowur debil mɔ, kɔ nyɛ andekom nnɔ doru mɔ.
11 Isek danapa kɔ nəna, ntɛ t'indeyɔ: Domun dɔfədesədi antɔf, wəcafən ɔfədesɔyi nwɛ endeləsər antɔf mɔ.»

---

* **8:7** *Abɛmp ŋa ser* = «abɛmp ŋa Mənar,» kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ «kəwan ka asɛr.» † **8:11** *Kətək ka olif* = Yokom ya kətək kaŋkɛ kɔ nkɛ aŋwurɛ moro mmɛ antam kədi, pamotɛnɛ ki dəlamp, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ pasəm pokom pa ki. * **9:4** Wɛsɛm nwɛ antəfay amera mɔ.

12 Kɔ Kanu kəndeŋər: «Paka pa danapa dosu pɛmpɛ mpɛ pendeyi su dacɔ kɔ nəna doru o
doru, kəbəp ka ca yeŋesəm.
13 Isɛkən ambəncəran (asiŋki) ŋem nde dəkəp. In'ende kəccɛm-cɛməs im temer ntɛ isəŋ
antəf mɔ.
14 Tɛm o tɛm ntɛ wəcafən ende pəcbiyɛ, a asiŋki ŋowur mɔ,
15 incɛm-cɛmnɛ temer tɔkɔ inasəŋ nu kɔ ca nyɛ yeŋesəm doru mɔ, wəcafən ɔfədesətuf nwɛ
endesələsər ca ya doru fəp mɔ.
16 Dəkəp ambəncəran ŋəŋkəyi. K'indenəŋk ŋi-ɛ, indecɛm-cɛmnɛ temer ta danapa dem ta
doru o doru ntɛ inalɛk kɔ ca fəp nyɛ yeŋesəm doru mɔ.»
17 Kɔ Kanu kəŋgbəkərɛnɛ sɔ moloku mamɛ Nuha: «Asiŋki ŋementər temer ntɛ isəŋ nu kɔ ca
ya doru nyɛ yeŋesəm mɔ.»

Nuha k'awut ɔn maas: Doru dofu, kɔ kiciya kəfu sɔ

18 Awut a Nuha aŋɛ ŋanawur debil mɔ ŋanayɔnɛ: Sem, Ham, kɔ Yafɛt. Ham ɔyɔnɛ papa wəka
Kanaŋ.
19 Awut a Nuha akaŋɛ maas ŋagbəkərɛ sɔ kəlas antəf.
20 Kɔ Nuha ɔyɔnɛ wəbifti antəf k'ɔmbəf ŋgbɔŋkələ ya wɛn. †
21 Kɔ Nuha omun member k'encis. K'ɔŋkɔ pəwur kəsɔkər nde abal ŋən disrɛ.
22 Ntɛ Ham papa wəka Kanaŋ ɛnəŋk kas Nuha pəyi kəsɔkər mɔ, k'ɔŋkɔ pəloku ti awɛnc aŋa
mɛrəŋ, aŋɛ ŋanayi nde doru mɔ.
23 Sem kɔ Yafɛt ŋalɛk kəloto. Mɛrəŋ maŋan fəp, kɔ ŋaŋkumpnɛ kəloto kaŋkɔ dəcəro. Kɔ
ŋaŋkɔ cəkəmuntəra kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp papa kəŋan pəyi kəsɔkər. Kɔ ŋaŋkump kɔ kəsɔkər kəŋkɔ
ɛnafəntərɛ mɔ. Mba ntɛ ŋanakafəli cəro cəŋan a kɔ ŋaŋkɔ kas kəŋan cəkəmuntəra mɔ, ŋananəŋk
fɛ kas kəŋan kəsɔkər.
24 Ntɛ pəncɛrŋɛ Nuha kəcis kaŋkɔ disrɛ mɔ, k'aloku kɔ tɔkɔ pənayi kɔ ntɛ ɛnacis mɔ, kɔ tɔkɔ
wan kɔn wəlpəs ɛnayɔ kɔ mɔ.
25 Kɔ Nuha oloku:
«Intolanɛ Kanaŋ pəlɛc!
Kanaŋ pəyɔnɛ wəcar ka acar a awɛnc aŋa!»
26 Kɔ Nuha oloku sɔ:
«Intola MARIKI, Kanu ka Sem,
Kanaŋ pəyɔnɛ wəcar kəŋan!
27 Kanu kəyac Yafɛt!
Yafɛt pəyi abal ŋa Sem disrɛ,
Kanaŋ nkɔn pəyɔnɛ wəcar kəŋan!»
28 Kɔ Nuha eyi sɔ doru meren 350, ntɛ domun dɛlarəm dencepər mɔ.
29 Kəwon ka Nuha doru fəp, kənasətɔ meren 950, a k'endefi.

Dokombəra da awut a Nuha dɛndɛ

10

Tɛla ta afum doru

1 Dokombəra da awut a Nuha: Semy, Ham, kɔ Yafɛt dɛndɛ. Awut a Nuha ŋanakom awut,
ntɛ domun dɛlarəm denacepər mɔ.
2 Awut a Yafɛt ŋanayɔnɛ: Komɛr, Makɔk, Maday, Yawaŋ, Tubal, Mɛsɛk, kɔ Tiras.
3 Awut a Komɛr: Askenas, Rifat, kɔ Tokarma.
4 Awut a Yawaŋ: Elisa, Tarsis, Kitim, kɔ Dodanim.
5 Awut akakɔ ŋanakom afum aŋɛ ŋayersɛnɛ kəndɛ cəba kəsək mɔ, kɔ təf yaŋan, kɔ cusu cəŋan,
kɔ cusuŋka cəŋan nde təf yaŋan.
6 Awut a Ham ŋanayɔnɛ: Kus, Misira, Put, kɔ Kanaŋ.
7 Awut a Kus: Seba, Hawila, Sabta, Rama, kɔ Sabatəka. Awut a Rama: Saba kɔ Dedaŋ.
8 Kus ɛnakom sɔ Nimrod, nkɔn onuŋkɛnɛ kəyɔnɛ korgba doru dandɛ.
9 Nimrod ɛnayɔnɛ wəpɛn korgba nde fər ya MARIKI kiriŋ. Ti tɔ alokɛnɛ: «Pəmɔ Nimrod,
korgba kəpɛn nde fər ya MARIKI kiriŋ.»
10 K'eŋkekərɛ dɛbɛ kərɛsna Babɛl, Ɛrɛk, Akad, kɔ Kalne nde atəf ŋa Siŋhar.
11 Dəndo atəf ŋaŋɔkɔ ŋɔ Asur ɛnawur, k'ɛncəmbər Niniwe, dare da Rehobot, Kalah,
12 kɔ Rɛsɛŋ, dare dəpɔŋ dɔkɔ dɛnayi Niniwe kɔ Kalah dacɔ mɔ.
13 Kɔ Misira ɛnayɔnɛ wətem k'afum aŋɛ: Aka Lud, aHanam, aLehab, aNaftu,
14 aPatərus, aKasəlu (aŋɛ aFilisti ŋawur dacɔ mɔ) k'aKaftor.
15 Kɔ Kanaŋ oŋkom Cidoŋ, coco cɔn, kɔ Het.
16 Kanaŋ ɛnayɔnɛ wətem ka cusuŋka cəlarəm: Aka Yebus, Amər, aKirkas,

† **9:20** Len yayɔkɔ yɔ aŋwe «wɛn» iy'ambəf Yisrayel nyɛ yokom yayi yɔŋsəŋ member mɔ.

17 aHewy, aHarki, aSini,
18 aka Arwad, aCemar, aHamat. Ti disrɛ kɔ cusuŋka ca Kanaŋ cənde cəsamsər.
19 Cələncər ca aKanaŋ cənakɔ kəyɛfɛ Cidoŋ, Kerar kəsək, haŋ Kasa, kɔ kəca ka Sodom, kəca ka Komora, kəca ka Adma kɔ kəca ka Ceboyim, haŋ Lasah.
20 Awut a Ham ŋɔ akakɔ, dəcusuŋka cusuŋka, dəcusu cusu, dətɔf tɔf.
21 Kɔ Sem wəbeki ka Yafɛt, ɔsɔtə sɔ awut. Sem ɔyɔnɛ wətem ka Heber k'afum ɔn fəp.
22 Awut a Sem ŋanayɔnɛ: Helam, Asur, Arpaksad, Lud, k'Aram.
23 Awut a Aram ŋanayɔnɛ: Huc, Hul, Kɛtɛr kɔ Mas.
24 Arpaksad ɛnakom Sɛlah. Kɔ Sɛlah oŋkom Hebɛr.
25 Kɔ Hebɛr oŋkom awut arkun mɛrəŋ. Tewe ta wəkin tɛnayɔnɛ Pɛlɛk,* bawo tɛm tɔn tə antɔf ŋɛnayerɛnɛ. Kɔ tewe ta wɛnc tɛnayɔnɛ Yoktan.
26 Kɔ Yoktan oŋkom Almodad, Sɛlɛf, Hacarmawɛt, Yɛrah,
27 Hadoram, Husal, Dikalah,
28 Hobal, Abimayɛl, Saba,
29 Ofir, Hawila, kɔ Yobab. Akaŋɛ fəp awut a Yoktan ŋanayi.
30 Kɔ ŋandɛ kəyɛfɛ ka Mesa, Sefar kəsək, haŋ nde mərɔ ma nde dec dɛmpɛ mɔ.
31 Awut a Sem ŋɔ akakɔ, dəcusuŋka cusuŋka, dəcusu cusu, dətɔf tɔf.
32 Cusuŋka ca awut a Nuha cɔ cacɔkɔ, kɔ təkɔ aŋkom ŋa mɔ. Afum akaŋɛ ŋɔ afum ŋawur dəris a kɔ ŋandeyersɛnɛ dəntɔf, doru fəp ntɛ domun dɛlarəm denacepər mɔ.

11

Kələ kəŋeci ka Babɛl

1 Tɛm tatəkɔ doru fəp kusu kin k'anccɔp, pacloku, moloku min mayi.
2 K'afum ŋande ŋakɔ kəca nkɛ dec dɛmpɛ mɔ, kɔ ŋanəŋk mərɔ atɔf ŋa Siŋhar, kɔ ŋandɛ mi dacɔ.
3 Kɔ ŋalokɛnɛ: «Pasut birik, pacɔf bi!» Kɔ birik bɔcɔf babɔkɔ bɔyɔnɛ ŋa masar, kɔ kɔrtal kəyɔnɛ ŋa dos.
4 Kɔ ŋaloku sɔ: «Paŋkɔn, pacəmbər dare kɔ kələ nkɛ domp da ki dendekɔ haŋ dɔsɔ kɔm mɔ. Ntɛ tɔŋsɔŋɛ pasɔtə tewe mɔ, tɔsɔŋɛ su sɔ kətəsamsər doru.»
5 Kɔ MARIKI ontor kədeməmən dare kɔ kələ nkɛ afum ŋanccəmbər mɔ.
6 Kɔ MARIKI oloku, «Nəməmən afum aŋɛ! Fəp faŋan kusu kin kɔ ŋancɔp. Nəməmən sɔ ntɛ ŋancop kəyɔ mɔ. Tɔləm o tɔləm teyi fɛ ntɛ tɔŋməŋɛ ŋa kəyɔ ka tɛfaŋ taŋan mɔ.
7 Paŋkɔn, pator, panɔŋkəl-nɔŋkəl kusu kəŋan ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta ŋanenɛnɛ sɔ mɔ.»
8 Kɔ MARIKI ɛsamsər ŋa doru, kɔ ŋasak kəcəmbər dare.
9 Ti t'awenɛ di Babɛl, bawo difɔ MARIKI ɛnanɔŋkəl cusu, k'ɛsaməsər afum doru.

Tecepərɛnɛ ta Sem kɔ awut ɔn, kəbəp ka Abram

10 Tecepərɛnɛ ta Sem tɛntɛ: Sem ɛnasɔtɔ meren 100, a pədekom Arpaksad, teren ta mɛrəŋ ntɛ domun dɛnasak antɔf mɔ.
11 Kəkom ka Arpaksad, kɔ Sem eyi sɔ doru meren 500, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma mɔ.
12 Arpaksad ɛnasɔtɔ meren 35, a pədekom Sɛlah.
13 Kəkom ka Sɛlah, Arpaksad ɛnasɔtɔ sɔ meren 403, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma mɔ.
14 Sɛlah ɛnasɔtɔ meren 30, a pədekom Hebɛr.
15 Kəkom ka Hebɛr, Sɛlah ɛnasɔtɔ sɔ meren 403, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma mɔ.
16 Kɔ Hebɛr ɔsɔtɔ meren 34, a pədekom Pɛlɛk.
17 Kəkom ka Pɛlɛk, Hebɛr ɛnasɔtɔ sɔ meren 430, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma mɔ.
18 Pɛlɛk ɛnasɔtɔ meren 30, a pədekom Rehu.
19 Kəkom ka Rehu, Pɛlɛk ɛnasɔtɔ sɔ meren 209, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma mɔ.
20 Rehu ɛnasɔtɔ meren 32, a pədekom Seruk.
21 Kəkom ka Seruk, Rehu ɛnasɔtɔ sɔ meren 207, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma mɔ.
22 Seruk ɛnasɔtɔ meren 30, a pədekom Nahor.
23 Kəkom ka Nahor, Seruk ɛnasɔtɔ sɔ meren 200, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran alɔma mɔ.
24 Nahor ɛnasɔtɔ meren 29 a pədekom Terah.

* **10:25** *Pɛlɛk* = cəHebəre «kəyerɛnɛ»

25 Kəkom ka Terah, Nahor ɛnasətə sɔ meren 119, mmɛ ɛnakom sɔ awut arkun k'awut aran
aləma mɔ.
26 Terah ɛnasətə meren 70, a pədekom Abram, Nahor kɔ Haraŋ.

Tecepərɛnɛ ta Terah kɔ Abram
27 Tecepərɛnɛ ta Terah tɛntɛ: Terah okom Abram, Nahor kɔ Haraŋ nwɛ ɛnakom Lət mɔ.
28 Haraŋ, fər ya kas kiriŋ y'ɛnafi, atəf nŋɛ anakom kɔ mɔ, nde dare da Ur nde atəf ŋa Kaldi.
29 Abram kɔ Nahor ŋanɛncɛ. Wəran ka Abram ancwe Saray kɔ wəran ka Nahor, Milka.
Milka, wan ka Haraŋ ɛnayi, ŋapaŋnɛ kas kin kɔ Yiska.
30 Saray ɛnakom fɛ, ɛnasətə fɛ wan.
31 Kɔ Terah ɛlɛk wan kɔn Abram, kɔ wansɔ kɔn Lət, wan ka Haraŋ, k'ɛlɛkɛnɛ sɔ Saray wəran
ka Abram, kɔ ŋasol fəp faŋan kəwur ka nde dare da Ur nde atəf ŋa Kaldi kəkɔ ka atəf ŋa Kanaŋ.
Kɔ ŋambəp atəf ŋa Haraŋ kɔ ŋandɛ di.
32 Terah ɛnawon doru meren 205, a k'endefi dəndo atəf ŋa Haraŋ.

12
Tecepərɛnɛ ta Abraham

12.1-25.18

Kanu kəloku ka Abram kəwur ka atəf ŋən
1 Kɔ MARIKI oloku Abram: «Məwur atəf ŋam, dəŋkom dam, kəlɔ ka papa kam, məkɔ atəf
nŋɛ indementər əm mɔ.
2 Indesɔŋ'am kəyɔnɛ ka kas k'afum alarəm, indesɔŋ əm pətət, indesɔŋɛ tewe tam tɛbɛk.
Məndetolanɛ afum aləma pətət.
3 Indesɔŋ pətət anɛ ŋandetolan'am pətət mɔ. Indesɔŋ pəlɛc anɛ ŋandetolan'am pəlɛc mɔ.
Tetam t'indesɔŋɛnɛ cusuŋka ca doru fəp pətət.»
4 K'Abram owur Haraŋ pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnaloku kɔ ti mɔ, kɔ Lət ɛncɛpsɛ kɔ darəŋ.
Tɛnatəŋnɛ Abram pəsətə meren 75.
5 K'Abram ɛlɛk Saray, wəran kɔn, kɔ Lət wan ka wəbek'ən wərkun kɔ ca yəkɔ ŋanayɔ di mɔ,
k'afum * akɔ ɛnasətə Haraŋ mɔ. Kɔ ŋawur kəkɔ atəf ŋa Kanaŋ.

Abram nde atəf ŋa Kanaŋ, kɔ kəndɛ kɔn Misira
Kɔ ŋambɛrɛ atəf ŋa Kanaŋ.
6 K'Abram ɛncali atəf haŋ kəfo nkɛ ancwe Səkɛm, haŋ nde tofo ntɛ Aŋkiri ŋa More ŋɛncəmɛ
mɔ. Aka Kanaŋ ŋanayi atəf ŋaŋəkɔ tɛm tatəkɔ.
7 Kɔ MARIKI owurər Abram k'oloku kɔ: «Indesɔŋ atəf ŋaŋɛ yuruya yam.» K'Abram olompsɛ
MARIKI mmɛ mɛnawurər kɔ mɔ, tetek toloŋnɛ dəndo.
8 K'eyekti sɔ di saŋka, nde ɛncyɛfɛ pəckɔ dəmərɔ mɔ, kəca nkɛ dec dɛmpɛ Betel † mɔ.
K'ɛncəmbər abal di, Betel beyi kɔ nde dec dɛŋkalɛ mɔ, dare da Hay deyi kɔ nde dec dɛmpɛ
mɔ. K'ɔlɔ di tetek toloŋnɛ MARIKI, k'ontola tewe ta MARIKI. ‡
9 K'Abram ɛyɛfɛ kəcal-cali kəkɔ ka kəca ka Nɛkɛf.
10 Dor dɛnayi dətəf, k'Abram ontor Misira kəkɔcepərɛnɛ tɛm, bawo dor dɛncbɛk kəbɛk dəm.
11 Ntɛ ɔlətərnɛ kəbɛrɛ Misira mɔ, k'oloku wəran kɔn Saray: «Məcəŋkəl im, incərɛ a wəran
wətət teyi məyɔnɛ.
12 K'aka Misira ŋandekɔnəŋk əm-ɛ, ŋandekɔloku: ‹Wəran kɔn ɔfɔ!› Tɛm tatəkɔ ŋandekɔdif
im, ŋasak məna.
13 Mədekɔ məloku ŋa a wəkirɛ kem məyɔnɛ. Ntɛ təŋsɔŋɛ ŋasumpər im belbel tetam mɔ,
tetam t'endekɔsɔŋɛ, ta ifi-ɛ.»
14 Ntɛ Abram ɛmbɛrɛ Misira mɔ, k'aka Misira ŋanəŋk wəran nwɛ entesɛ pəcepərər.
15 K'akəsək a Firawona § ŋanəŋk kɔ, kɔ ŋayek-yekəs kɔ nda Firawona. Ntɛ tɔ k'aŋkɛrɛ wəran
nwɛ nde kəlɔ ka Firawona.
16 Kɔ Firawona osumpər Abram belbel teta Saray, k'ɔsətə kəyɛfɛ sɛm yɛfɛt haŋ yəpɔŋ,
sɔfale, amarəs arkun k'aran kɔ yəkəmɛ.
17 Mba kɔ MARIKI ɔsɔŋ Firawona k'afum ən runc yəpɔŋ teta Saray, wəran ka Abram.
18 Kɔ Firawona ewe Abram, k'eyif kɔ: «Cəke cɔ məyɔ em ntɛ? Ake'sɔŋɛ ntɛ məntəlok'im a
wəran kam ɔfɔ mɔ?
19 T'ake tɔ məlokɛ a wəkirɛ kam ɔfɔ-ɛ? Məsɔŋ'em kəlɛk kɔ pəyɔnɛ wəran kem. Ndɛkəl oŋ,
wəran kam ɛwɛ. Məlɛk kɔ! Məkɔ!»
20 Kɔ Firawona oloku afum ɔn, «Nəsak kɔ pəkɔ nkɔn, kɔ wəran kɔn kɔ ca nyɛ yɔyɔnɛ yɔn mɔ
fəp.»

---

* **12:5** *Afum* = Ti təyɔnɛ «yeŋesəm, ca yeyi wəyeŋ.» † **12:8** *Betel* = «kəlɔ ka Kanu.» ‡ **12:8** *MARIKI* = Tewe tətət ta Kanu, ti təyɔnɛ «YHWH.» § **12:15** *Firawona* = Bafɔ tewe ta fum tɔ, mba tewe ta abɛ a Misira tencyi.

13

1 K'Abram ɛmpɛrnɛ Misira kəkɔ ka kəca ka Nɛkɛf, nkɔn, wəran kɔn kɔ ca yɔkɔ ɛnayɔ mɔ fəp, pəsol kɔ wərok kɔn Lɔt.

Kəgbɛyɛnɛ ka Abram kɔ Lɔt

2 Abram ɛnasɔtɔ daka dɛlarəm, ɛnala yɔcɔl, pəsam kɔ kɛma.
3 K'ɛyɛfɛ kəcal-cali kəyɛfɛ ka Nɛkɛf haŋ Betel da ɛnadɔf abal təcɔkɔ-cɔkɔ mɔ, Betel kɔ Hay dacɔ.
4 Kəca nkɛ ɛnanuŋkɛnɛ kəlompəs tetek toloŋnɛ Kanu dənda, k'Abram oŋkornɛ tewe ta MARIKI. *
5 Lɔt nwɛ ŋanasol mɔ, nkɔn sɔ ɛnayɔ cir, ŋkesiya, cəna kəbəp cəbal.
6 Atɔf ŋɛnafɛtər ŋa kəyi kəŋan tofo tin, bawo yɔcɔl yaŋan yɛnala.
7 Kɔ kəcɔp kənde kəyi akɛk a yɔcɔl ya Abram k'akɛk a yɔcɔl ya Lɔt dacɔ. Atɔf ŋaŋɔkɔ sɔ, aKanaŋ k'aPerisi ŋanandɛ ŋi tɛm tatɔkɔ.
8 K'Abram oloku Lɔt: «Pəmar fɛ akɛk a yɔcɔl yam ŋacɔp k'akɛk a yɔcɔl yem. Səna sɔ pəmar fɛ su ti, bawo aka kələ kin disrɛ ŋɔ səyɔnɛ.
9 Antɔf fəp ŋɔ ŋaŋɛ ŋey'əm fər kiriŋ mɔ. Kɔ məŋkɔ kəca kətɔt-ɛ, iŋkɔ kəmeriya. Kɔ məŋkɔ kəmeriya, iŋkɔ kətɔt, mba məwosɛ səgbɛyɛnɛ.»
10 Kɔ Lɔt eyekti fər k'ɛnəŋk aranta ŋa Yurdɛn tɔkɔ ŋɛndəm mɔ (tɛm tatɔkɔ ta Kanu kəntələsər Sodom kɔ Komora-ɛ), pənckɔ haŋ Cohar pəmɔ aranta (mɛrɛ) ŋa MARIKI, pəmɔ atɔf ŋa Misira.
11 Kɔ Lɔt ɛlɛk dalɛ da Yurdɛn fəp, k'ɔŋkɔ kəca nkɛ dec dɛmpɛ mɔ, tatɔkɔ tɔ ŋanagbɛyɛnɛ kɔ Abram.
12 K'Abram ɛndɛ atɔf ŋa Kanaŋ, kɔ Lɔt ɛndɛ sədare sa aranta ŋa Yurdɛn k'ɔndɔf cəbal cɔn kəca ka Sodom.
13 Afum a Sodom ŋanatesɛ fɛ bəkəc, ŋancciya MARIKI.
14 Kɔ MARIKI oloku Abram, ntɛ ŋasakɛnɛ oŋ kɔ Lɔt mɔ: «Məyekti fər kəyɛfɛ dənda məyi mɔ, məmɔmən kəca kətɔt, kəmeriya nde dec dɛmpɛ kɔ nde dɛŋkalɛ mɔ.
15 Bawo atɔf ŋaŋɛ məŋnəŋk mɔ fəp indesɔŋ əm ŋi kɔ yuruya yam.
16 Indesɔŋɛ yuruya yam yɛla haŋ ta antam kələm ŋa-ɛ, pəmɔ təkɔ antətam kələm kəbof antɔf kəroŋ mɔ.
17 Məyɛfɛ məkət atɔf ŋaŋɛ dobolu kɔ dowokulu da ŋi, bawo indesɔŋ əm ŋi.»
18 Kɔ Abram encepɛ cəbal cɔn, k'ende pədɔf ci nde tofo ntɛ Aŋkiri ŋa Mamre yɛncəmɛ mɔ kəsək, ta ɔmbələ Hebərɔŋ-ɛ, k'olompəs di tetek toloŋnɛ MARIKI. †

14

Abram, abɛ kɔ Melkisedek

1 Tɛm tatɔkɔ tɔ abɛ a tɔf maŋkələ ŋancyɛfərɛnɛ kɔ abɛ a sədare kəcamət: Amrafɛl wəbɛ wəka Siŋhar,* Aryok wəbɛ wəka Elasar, Kədər-Lahomɛr wəbɛ wəka Helam, kɔ Tidəhal wəbɛ wəka Koyim,
2 tɛnatəŋnɛ abɛ akakɔ ŋacyɛfərɛnɛ kɔ abɛ a sədare kəcamət: Bera † wəbɛ wəka Sodom, Birəsa ‡ wəbɛ wəka Komora, Sinab wəbɛ wəka Adma, Semeber wəbɛ wəka Ceboyim kɔ wəbɛ wəka Bela mbɛ bəyɔnɛ Cohar mɔ.
3 Abɛ akaŋɛ kəcamət fəp aranta ŋa Sidim dacɔ ŋanandɛ, nde pəyɔnɛ məkɔ Kəba Kədokət mɔ.
4 Meren wəco kɔ mɛrəŋ ŋayi kətam ka Kədər-Lahomɛr dəntɔf, mba teren ta wəco kɔ maas kɔ ŋayeŋkər kɔ səbomp.
5 Teren ta wəco kɔ maŋkələ, Kədər-Lahomɛr k'abɛ akɔ ŋanabɛrɛnɛ mɔ, ŋasut aRefay nde dare da Asterot-Karnayim, kɔ ŋasut aSus nde Ham, kɔ ŋasut afum a Em nde Aranta ŋa Kiriyatayim.
6 K'abɛ maŋkələ ŋasut aHor ndaraŋan, nde mərɔ ma Sehir.§ Kɔ ŋambɛləs aHor haŋ nde tofo ntɛ Aŋkiri ŋa Paran ŋɛncəmɛ mɔ, nde tɛgbərɛ kəsək.
7 K'abɛ akaŋɛ maŋkələ ŋaluksərnɛ Eyən-Mispe * (nŋɛ ŋɔyɔnɛ Kadɛs mɔ), kɔ ŋasut aka Amalek atɔf ŋaŋan fəp kɔ Amər aŋɛ ŋanandɛ Hacacon-Tamar mɔ.
8 Kɔ abɛ a sədare kəcamət (Sodom, Komora, Adma, Ceboyim kɔ Bela, ti tɔ tatɔkɔ Cohar) ŋambɛrɛnɛ kəsutɛnɛ nde aranta ŋa Sidim.
9 Akɔ sɔ ŋayi: Kədər-Lahomɛr wəbɛ wəka Helam, Tidəhal wəbɛ wəka Koyim, Amrafɛl wəbɛ wəka Siŋhar, kɔ Aryok wəbɛ wəka Elasar. Abɛ maŋkələ ŋayɛfərɛnɛ kɔ abɛ kəcamət.

---

* **13:4** Məmɔmən Sora sa 12.8. † **13:18** *MARIKI* = Itɔ tatɔkɔ cəHebəre «YHWH»: Məmɔmən Sora sa 4.26 * **14:1** *Siŋhar* = Mesopotami † **14:2** *Bera* ti tɔ tatɔkɔ «pəlɛc» ‡ **14:2** *Birəsa* ti tɔ tatɔkɔ «abəkəc ŋɛlɛc» § **14:6** *Sehir* ti tɔ tatɔkɔ Edɔm, ndena Esayu kɔ afum ɔn * **14:7** *Eyən-Mispe* ti tɔ tatɔkɔ «abat ŋa kiti»

10 Ntɛ Aranta ŋa Sidim ŋɛnala cələmp ca kɔrtal mɔ, k'abɛ aŋɛ kəcamət dacɔ, wəbɛ wəka
Sodom kɔ wəka Komora ŋayɛksɛ kɔ ŋantɛmpɛnɛ ci disrɛ. K'alpəs aŋɛ maas k'asɔdar aŋan
ŋayɛksɛ kɔ ŋantɛfərnɛ kəca ka dətərɔ.
11 K'atam a asɔdar a abɛ kəcamət ŋawɛtəs ca ya aka Sodom kɔ Komora kɔ yeri yaŋan fəp,
kɔ ŋaŋkɔ.
12 Kɔ ŋasumpər sɔ Lət kɔ daka dɔn, nkɔn Lət wan ka wəbeki ka Abram ɛnayi, (kəyɛfərɛnɛ
kaŋkɛ kənabəp Lət nwɛ pəyi Sodom).
13 Kɔ wəmulpɛ dəkəwan wəkin ende pəloku ti Abram wəHebəre, nwɛ ɛnandɛ nde kəfo nkɛ
Aŋkiri ŋa Mamre wəAmər ŋɛnacəmɛ mɔ. Mamre nwɛ pəyɔnɛ wɛnc ka Ɛskɔl kɔ Haner, aŋɛ
ŋanacaŋəs kətəŋnɛ kɔ Abram mɔ.
14 Ntɛ Abram ene kəsumpər ka wan ka wəbek'ɔn mɔ, k'oloŋka asol ɔn afum 318 aŋɛ
ŋanabaŋsɛ, akomɛnɛ ɔn dacɔ mɔ. K'ɛncɛpsɛ abɛ aŋɛ ŋanasumpər wan ka wəbek'ɔn darəŋ haŋ
dare da Dan.
15 K'Abram eyerəs kənay (kəgba) kɔn, kɔ ŋawɛkərnɛ ŋa kəyɛfərɛnɛ ka pibi, nkɔn Abram
k'amar ɔn, kɔ ŋasut asumpər a wan ka wəbek'ɔn, kɔ ŋambɛləs ŋa haŋ Hoba, nŋɛ ŋeyi Damas
kəca kəmeriya mɔ.
16 K'oluksɛ ca fəp, k'oluksɛ sɔ Lət wan ka wəbek'ɔn, aran, k'afum alpəs aŋɛ.
17 Ntɛ Abram osut Kədər-Lahomɛr k'amarɛnɛ ɔn mɔ, kɔ wəbɛ wəka Sodom owur kədefaynɛ
kɔ nde aranta ŋa Sawe, nde pəyɔnɛ «Aranta ŋa Wəbɛ» mɔ.
18 Melkisedek, wəbɛ wəka Salɛm,† ɛŋkɛrɛ kəcom kɔ member: Melkisedek, wəloŋnɛ wəka
Kanu nkɛ kəyi canu cələma fəp kəroŋ mɔ, ɛnayi.
19 Kɔ Melkisedek ontolanɛ Abram, k'oloku: «Mɔna Abram, Kanu nkɛ kəyi canu cələma fəp
kəroŋ mɔ, Wəbɛ wəka dəntɔf kɔ darenc, kəpoc'am pətət.
20 Ileləs Kanu nkɛ kəyi canu cələma fəp kəroŋ mɔ, nkɛ kəlɛk ayɛfərɛnɛ am kɔ kəmbɛr əm
dəwaca mɔ!» Kɔ Abram ɔsɔŋ kɔ farilɛ fa ca yɔkɔ ŋanasətɔ dəkəwan mɔ fəp.
21 Kɔ wəbɛ wəka Sodom oloku Abram: «Məsɔŋ im afum, məlɛk ca yayɛ fəp yam.»
22 Kɔ Abram oluksɛ wəbɛ wəka Sodom məcɔp: «Indot kəca nnɔ MARIKI nwɛ eyi canu
cələma fəp kəroŋ mɔ, nwɛ ɔyɔnɛ wəbɛ wəka darenc kɔ dəntɔf mɔ.
23 Ifəlɛk ali paka pin ca yam dacɔ. Ali debeŋa kɔ pəyi fɛ ti-ɛ pɛpətərɛ pa kɔfta kam. Ti tɔ
məntətam kəloku: ‹In'ɔsɔŋɛ Abram kəyɔ daka.›
24 Ifəlɛk daka o daka, mɛnɛ yeri nyɛ afum em ŋandi mɔ, kɔ kəyer nkɛ atɛmp em Ɛskɔl, Haner,
kɔ Mamre ŋasətɔ mɔ, bawo pəmar ŋasətɔ kəyer.»

15

MARIKI ɛncaŋəs kiyi kəŋan tes tin kɔ Abram

1 Ntɛ mes mamək mencepər mɔ, kɔ MARIKI owurər Abram dəmere k'oloku kɔ ntɛ: «Ta
mənesɛ, Abram! Ina yati indeyɔn'am aca. Indeluks'am kəway pəpɔŋ.»
2 Kɔ Abram eyif Kanu: «MARIKI Wəbɛ kem, ake məndesɔŋ im-ɛ? Intas ta iyɔ wan-ɛ, wədelɛk
kɛ kem ɔyɔnɛ Eliyeser wəka Damas.»
3 Kɔ Abram ənəcər: «Məsɔŋ f'em awut,* nwɛ aŋkom nde kəlɔ kem disrɛ mɔ, nkɔn endelɛk
kɛ kem.»
4 Kɔ MARIKI oloku kɔ, «Ala, bafɔ nkɔn endeyɔnɛ wəlɛk ka kɛ kam, mba wan kam wəkom
nwɛ endewur əm dəris mɔ yati.»
5 Kɔ MARIKI owurɛnɛ Abram abal ŋɔn disrɛ, k'oloku kɔ: «Məgbətnɛ kɔm. Məlɔm cɔs cacɔkɔ,
kɔ məntam-ɛ.» K'ɔnəcər: «Pəmə cɔs cacɔkɔ, yuruya yam afɔde pactam kəlɔm ŋa fəp.»
6 Abram ɛnagbɛkər kəlaŋ kɔn MARIKI. Ti tɔ MARIKI ɛnalɔmɛ kɔ fum wəlompu.
7 Kɔ Kanu kəloku kɔ: «In'ɔyɔnɛ MARIKI nwɛ ɛnawur'am Ur ŋa aKaldi kədesɔŋ əm atɔf ŋaŋɛ,
məde məlɛk ŋi kɛ mɔ.»
8 Kɔ Abram eyif: «MARIKI Wəbɛ kem, cəke c'indetam kəcərɛ a indesətɔ atɔf ŋaŋɛ kɛ-ɛ?»
9 Kɔ Kanu kəloku kɔ: «Məkɛr'em wana weyecəra win, wir wɛran win, kɔ aŋkesiya ŋorkun
ŋin fəp fayi ya meren maas maas, tɔpay tin kɔ apokpoka ŋin.»
10 Kɔ Abram ɛŋkɛrɛ sɛm yayɔkɔ k'eŋgber-gberi yi dacɔ dacɔ k'ombocəs yegber-gberi yayɔkɔ
mɛrəŋ mɛrəŋ yɛtɛfərɛnɛ, kɔ bɛmp, məlməl m'ɛnaboc yi ta aŋgberi yi-ɛ.
11 Kɔ yɔfən yontorər sɛm yegber-gberi yayɔkɔ, mba k'Abram ɛmbɛləs yi.
12 Dec dendekalɛ, k'Abram endirərnɛ, k'ayekyek ŋɔpɔŋ ŋɛŋgbəpərnɛ kɔ k'enesɛ dəmere.
13 Kɔ Kanu kəloku Abram: «Məcərɛ a yuruya yam yendeyɔnɛ acikəra atɔf ŋocuru nŋɛ
ŋɔntɔyɔnɛ ŋaŋan mɔ. Ŋandekɔyɔnɛ di acar, andekɔtərəs ŋa di haŋ meren 400.
14 Mba Indetərəs afum aŋɛ ŋandecəmbər ŋa dacar mɔ, ŋandewur atɔf ŋaŋɔkɔ kɔ ca yɛlarəm.
15 Kɔ məna Abram, məndekəbəp atem am pəforu disrɛ, † pawup əm detem dobotu disrɛ. ‡

---

† **14:18** *Salɛm* = «Yerusalɛm», ti tɔ tatəkɔ Darsalam * **15:3** Yuruya † **15:15** Ti tɔ tatəkɔ «Məndefi pəforu disrɛ.»
‡ **15:15** Ti tɔ tatəkɔ «Pəbotu pa detem dam.»

16 Yuruya yam yendeluksərnɛ nnə mɛnɛ tɛm ta danapa da maŋkəlɛ, bawo Amər
ŋantacepərər fɛ kiciya kəŋan a idebɛləs ŋa dɛ.»
17 Ntɛ dec dɛŋkalɛ mə, k'asum ŋɛmət (dimi dontor) kə teken pɛncɛsəŋɛ, nɛnc kə kinimɛ
yencepər yoboc ya sɛm yeyer yayəkə dacə.
18 Dəsək dadəkə də MARIKI ɛnacaŋəs kəyi kəŋan danapa kə Abram. Pəcloku Abram: «Isəŋ
yuruya yam kəyɛfɛ ka kəŋgbəkə ka Misira haŋ Ɛfərat, kəŋgbəkə kəpəŋ:
19 Indesəŋ yuruya yam atəf ŋa aKeni, aKenisi, aKadmon,
20 ŋa aHewy, aPerisi, aRefay,
21 ŋa Amər, aKanaŋ, aKirkas, kə aYebus.»

16

Kəkom ka Səmayila

1 Saray wəran k'Abram ɛnakomɛ fɛ kə wan. Mba ɛnayə wəcar wəran wəMisira, pacwe kə
Hakar.
2 Kə Saray oloku Abram: «Mənəŋk, MARIKI ɛyamsər im kəsətə ka wan. Məfəntərɛ kə wəcar
kem, tələma intam kəsətər kə wan wərkun.» Kə Abram ɛncəŋkəl dim da Saray.
3 Awa, kə Saray wəran ka Abram ɛlɛk wəcar kən wəMisira, Hakar, k'əsəŋ kə wos Abram
pəyə kə wəran. Tɛnatəŋnɛ kəndɛ ka Abram atəf ŋa Kanaŋ kəsətə meren wəcə.
4 Kə Abram ŋafəntərɛ kə Hakar, kə Hakar ɛmbɛkəs. Ntɛ ɛncərɛ a ɛmbɛkəs mə, Hakar
əməmənɛ fɛ sə Saray fər yətət.
5 Kə Saray oloku Abram: «Mən'endesarɛ pəcuy pa məlməs mmɛ ələməs im mə! Ina yati,
in'ɛlɛk wəcar kem k'imbɛr əm kə dəwaca, mba ntɛ ɛnəŋknɛ oŋ pəbɛkəs mə, k'ɛyɛfɛ kəfər-fərəs
im. Mba MARIKI omboc su kiti dacə (kəyi su dacə), ina kə məna!»
6 Kə Abram oluksɛ Saray moloku: «Wəcar kam ey'əm dəwaca. Məyə kə təkə tentes'am mə.»
Awa, kə Saray əntərəs Hakar haŋ kə Hakar ɛyɛksər kə, k'oŋkə pəbəlɛ.
7 Kə mɛlɛkɛ ma MARIKI məŋkə mɛbəp kə nde dətɛgbərɛ kələmp kələma kəsək ta əmbələ
kəŋgbəkə * nkɛ kəyi dəpə da Sur mə.
8 Kə mɛlɛkɛ mmɛ meyif: «Hakar, wəcar ka Saray, deke məyɛfɛ-ɛ? Deke məŋkə-ɛ?» Kə Hakar
oluksɛ mi moloku: «Mariki mem Saray, iyɛksər.»
9 Kə mɛlɛkɛ ma MARIKI moloku, «Məluksərnɛ ndena Mariki mam, məkə məfəntərɛ kə
dəntəf.»
10 Kə mɛlɛkɛ ma MARIKI moloku kə: «Indesəŋɛ yuruya yam yɛla haŋ ta antam kələm ŋa-ɛ.»
11 Kə mɛlɛkɛ ma MARIKI moloku kə: «Məmbɛkəs tantɛ, wan wərkun məndekom, wan
wəkakə məde məsəŋ kə tewe ta Səmayila†, bawo MARIKI ene kəkulɛ-kulɛ ka pəcuy pam.
12 Wan kam endeyi pəmə səfale sa dop. Ende pəccaŋ afum fəp kəyɛfərɛnɛ, fəp fəcyɛfərɛnɛ
kə nkən. Sona s'endendɛ pəbələnɛ afum alpəs aŋɛ.»
13 Kə Hakar ewe MARIKI mmɛ mɛnalok-lokər kə mə, «Ata-Ɛl-Roy,» ti tə tatəkə: «Inəŋk nnə
Kanu nkɛ kənəŋk im mə.»
14 Ti t'awenɛ kələmp kaŋkə, kələmp ka Lahay-Roy. Kələmp kaŋkə kəyi Kadɛs kə Beredu
dacə.
15 Kə Hakar oŋkomɛ Abram wan wərkun, kə Abram ewe wan wəkakə Hakar ɛnakomɛ kə
mə tewe ta Səmayila.
16 Abram ɛnasətə meren 86 tɛm ntɛ Hakar onckomɛ kə Səmayila mə.

17

Kanu kəsəkpər tewe ta Abram kə təyənɛ «Abraham»

1 Ntɛ Abram əsətə meren 99 mə, kə MARIKI owurər kə, pəcloku kə: «In'əyənɛ Kanu nkɛ
kəntam mes ma doru fəp mə, məkət fər yem kiriŋ, məcəmɛ pəlompu darəŋ.
2 Indecaŋəs danapa dosu, ina kə məna dacə, isəŋ əm yuruya yɛlarəm.»
3 Kə Abram ɛncəp tobu dəntəf kə Kanu kəloku kə ntɛ:
4 «Ta ina, danapa dem dɛndɛ kə məna dacə: Məndeyənɛ kas ka afum a təf yɛlarəm.
5 Afəsəw'am tewe ta Abram, mba Abraham,* bawo indesəŋ'am kəyənɛ ka kas ka afum a
təf yɛlarəm.
6 Indesəŋ əm dokombəra dəpəŋ, indesəŋ'am kəkom ka afum alarəm, abɛ yati ŋandeyi ŋa
dacə.
7 Indepɛnɛ danapa, ina kə məna dacə kəbəp ka yuruya yam kə məna məfi-ɛ, indecəmɛ
danapa dadəkə darəŋ kə yuruya yam doru o doru. Tɛm tatəkə Kanu kam k'indeyənɛ kə ka
yuruya yam kə məna məndecepər-ɛ.

---

* **16:7** Tofo tɛnayi, nde domun dətət doncwur dəntəf mə. † **16:11** *Səmayila* = cəHebəre «Ɛncəŋkəl» * **17:5** *Abram* = «Papa ka afum alarəm,» *Abraham* = «papa ka təf yɛlarəm.»

8 Indesəŋ əm kɔ yuruya yam atɔf ŋa Kanaŋ ŋaŋɛ məntɛp kəcbɛrɛ mə fəp, ŋendeyɔnɛ ŋaŋan doru o doru, iyɔnɛ Kanu kəŋan.»
9 Kɔ Kanu kəloku Abraham: «Məna kɔ yuruya yam, dɛtɛmp dɛtɛmp nələləs danapa ndɛ səncaŋəs mɔ.
10 Ntɛ tɔ nəndetəmpərərnɛ danapa dem ndɛ incaŋəs məna kɔ yuruya yam kɔ məndecepər-ɛ. Nwɛ o nwɛ ɔŋyɔnɛ wərkun yuruya yam dacɔ mɔ, pakənc kɔ.
11 Kəkənc konu kəndementər kəcəmɛ konu danapa dem darəŋ.
12 Kəyɛfɛ dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp awut anu arkun fəp packənc ŋa tataka ta camət-maas, pəyɔnɛ wəkom wəka kəlɔ kam, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ fum nwɛ asɔtɔnɛ pəsam nnɔ wəcikəra eyi mɔ, ta ɔyɔnɛ wəka yuruya yam mɔ.
13 Pəmar pade packənc nwɛ andekom nde kəlɔ kam kɔ nwɛ andesɔtɔnɛ pəsam mɔ, ti tendeyɔnɛ kəfat ka danapa dem da doru o doru nde dis donu.
14 Wərkun nwɛ o nwɛ antɔkənc mɔ, aŋwurɛ wəkayi afum ɔn dacɔ, tɛm tatɔkɔ danapa dem delip nnɔ nkɔn eyi mɔ.»
15 Kɔ Kanu kəloku sɔ Abraham: «Ntɛ tɔyɔnɛ ta wəran kam Saray mɔ, ta məwe kɔ sɔ Saray, kəyɛfɛ məkɔ Sara s'ande pacwe kɔ.
16 Kəpocɛ kɔ k'inder, ipocɛ sɔ məna wan nwɛ endekom'am mɔ. Indepocɛ kɔ pətət, nkɔn endeyɔnɛ kɛrɛ ka tɔf yɛlarəm. Abɛ a tɔf yɛlarəm ŋandewur kɔ dəris.»
17 Kɔ Abraham ɛncəp kəro dəntɔf kəsel, k'olokunɛ dɛbəkəc: «Wərkun wəka meren 100 ɛntam kəkom ba? Kɔ Sara ɔsɔtɔ meren 90 endekom ba?»
18 Kɔ Abraham oloku Kanu: «Məgbətnɛ Səmayila doru!»
19 Kɔ Kanu kəloku: «Ala! Wəran kam Sara endekom'am wan nwɛ məndewe Siyaka † mɔ. Indecəmɛ danapa dosu darəŋ kɔ nkɔn, iyɛfɛ sɔ icəmɛ di darəŋ kɔ yuruya yɔn kɔ nkɔn encepər-ɛ danapa da doru o doru dɔ.
20 Ntɛ tendeŋərnɛ ti mɔ, ine wəran kam pəctolanɛ Səmayila: Indepocɛ kɔ pətət, indesəŋ kɔ dokombəra dəpəŋ indesəŋɛ yuruya yɔn yɛla endeyɔnɛ kas ka abɛ wəco kɔ mɛrəŋ kɔ wətem ka afum alarəm.
21 Mba ntɛ tɔyɔnɛ ta danapa dem mɔ, Sara oŋkom'am tɛm tantɛ dok.»
22 Ntɛ Kanu kəlip kəlok-lokər Abraham mɔ, kɔ Kanu kəmpɛ darenc.
23 K'Abraham ɛlɛk wan kɔn Səmayila kɔ afum aŋɛ anakom kəlɔ kɔn disrɛ mɔ fəp, kəbəp ka aŋɛ ɛnawayɛ pəsam pɔn mɔ, ti tɔ tatɔkɔ arkun a kəlɔ kɔn disrɛ fəp. K'ɛŋkənc ŋa dəsɔk din dadɔkɔ, pəmɔ tɔkɔ Kanu kənaloku kɔ ti mɔ.
24 Abraham ɛnasɔtɔ meren 99 a k'andekənc kɔ.
25 Wan kɔn Səmayila, ɛnasɔtɔ meren wəco kɔ maas a k'andekənc kɔ.
26 Dəsɔk dadɔkɔ d'aŋkənc Abraham kɔ wan kɔn, Səmayila.
27 K'aŋkənc arkun aka kəlɔ kɔn disrɛ fəp, kəyɛfɛ acar aŋɛ anakom di mɔ haŋ akɔ ɛnawayɛ pəsam pɔn nnɔ acikəra ŋayi mɔ. K'aŋkənc ŋa fəp kɔ nkɔn Abraham.

18

Kanu kəndəŋk a Sara endesɔtɔ wan wərkun

1 Kɔ MARIKI owurər Abraham nde tofo ntɛ ŋkiri ya Mamre yɛnacəmɛ mɔ, tɛtəŋnɛ Abraham pəndɛ nde kusuŋka ka abal ŋən daŋ, tɛm ntɛ pəŋwonɛ mɔ.
2 Kɔ Abraham eyekti fər, k'ɛnəŋk arkun maas ŋacəmɛ ta ŋambəlɛ kɔ-ɛ. Ntɛ ɛnəŋk ŋa mɔ, k'ewirnɛ kəkəbəpɛnɛ kɔ ŋa, k'ontontnɛnɛ ŋa haŋ dəntɔf.
3 Kɔ Abraham oloku wəkin ŋa dacɔ: «Mariki, ilɛtsɛn'am intam kəsɔtər əm kəwosɛn'em kəcəmɛ ka nnɔna wacar kam ba?
4 Pakɛrɛ nu oŋ domun depic nəbikɛnɛ wɛcək, nəŋesəm nnɔ kətək nkɛ dəntɔf.
5 Indesəŋ nu sɔ peri, ntɛ tɔŋsəŋɛ nu kəsɔtɔ sɔ fənəntər mɔ, a nədekɔ tɛm tatɔkɔ nəfədecepər nnɔ nderem kifəli, iyi kiyi konu.» K'acikəra ŋaloku: «Tentesɛ! Məyɔ tɔkɔ məloku mɔ.»
6 Kɔ Abraham əŋkɔ katəna katəna abal ŋən disrɛ nde Sara eyi mɔ, k'oloku kɔ: «Məkufɛ məlɛk kəmbefe kətət tafala kəmaas məgbɛntɛ akaŋɛ cəcom.»
7 K'ɛyɛksɛ sɔ kəkɔ ka nde yɔcəl yeyi mɔ, k'osumpər tana pətət dis nde yɔcəl yən dacɔ, k'ɔsəŋ pi wəcar kɔn wətɛmp wəkin kɔ wəkakɔ olompəs pi katəna katəna.
8 Kɔ Abraham ɛlɛk fulaya kɔ mɛsɛ ma wana kɔ sɛm ya tana tatɔkɔ analompəs mɔ, k'əŋkɔ pəcəmbərər yi acikəra ən. Kɔ nkɔn Abraham ɛncəmɛ ŋa kəsək kətək dəntɔf, k'acikəra ŋacdi yeri.
9 Ntɛ ŋalip kədi yeri mɔ, kɔ ŋayif Abraham: «Deke wəran kam Sara eyi-ɛ?» Kɔ Abraham oloku ŋa, «Eyi nde abal disrɛ.»
10 Kɔ wəcikəra wəkin oloku: «Inder nnɔ ndaram dok tɛm tantɛ wəran kam Sara endekom wan wərkun.» Sara ɛnacəmɛ dəkusuŋka Abraham tadarəŋ pəccəŋkəl.

† **17:19** *Siyaka,* itɔ cəHebəre = kəsel.

11 Abraham kɔ Sara ŋanasikər, ŋabɛk, Sara ɛnawurɛnɛ fɛ sɔ wətam kəsɔtɔ awut.
12 Kɔ Sara eselərnɛ pəcloku: «Ndɛkəl ntɛ isikər oŋ mɔ, pəbotu pendey'im sɔ ba? Mariki wos im sɔ, esikər.»
13 Kɔ MARIKI eyif Abraham «Ta ake tɔ Sara eselɛ-ɛ a pəcloku: ‹Mba kance kɔ, indetam kəsɔtɔ wan nnɔ isikər mɔ ba?›
14 Tes teyi ntɛ tɛntambər MARIKI mɔ ba? Dok tɛm tantɛ imboncər əm mɔ, inder nnɔ ndaram, Sara endesɔtɔ wan wərkun.»
15 Kɔ Sara eyemɛ, k'ombupərɛ «Isel fɛ,» bawo ɛnanesɛ. Kɔ MARIKI ɔŋgbɔkərɛ: «Ala, məsel!»
16 K'afum aŋɛ ŋayɛfɛ kəkɔ, kɔ ŋaməmən kəca ka Sodom. Kɔ Abraham ɛncəmbər ŋa kəkɔlembərnɛ ŋa.
17 Kɔ MARIKI eyifnɛ: «Imɛŋkər Abraham ntɛ ifaŋ kəyɔ mɔ ba?
18 Abraham endeyɔnɛ kas ka afum a atɔf ŋɔpɔŋ, ŋa fənɔntər. Afum a doru fəp tetɔn tɔ ŋandesɔtɔnɛ kəpocɛ pətət.
19 Bawo inasom kɔ pəloku awut ɔn kɔ afum ɔn, a ŋacəmɛ dɔpɔ da ina MARIKI darəŋ, ŋacəmɛ pəlompu darəŋ kɔ sariyɛ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ina Kanu ilasɛ Abraham dim ndɛ ɛnasɔŋ tetɔn mɔ.»
20 Kɔ MARIKI oloku Abraham: «Mes mmɛ ambonccɛ Sodom kɔ Komora mɔ, mɛmbɛk kɔ kiciya ka mi kəyɔ wɛywɛy.
21 Kətor k'inder dəntɔf ideməmən kɔ pəyɔnɛ a ntɛ aŋloku taŋan mɔ kance kɔ-ɛ, kɔ pəntɔyɔnɛ ti-ɛ, ina sɔ icarɛ ti.»
22 Kɔ acikəra aŋɛ ŋayɛfɛ tofo tatɔkɔ kɔ ŋantɛfərnɛ kəca ka Sodom. MARIKI pəsərɔyi kɔ Abraham.
23 Kɔ Abraham ɔlətərnɛ k'eyif Kanu: «Məndekətərsɛnɛ sɔ fum wəlompu pəmɔ wəlɛc ba?
24 Tɔləma afum atɔt wəco kəcamət (50) ŋayi afum aka dare dadɔkɔ dacɔ, məndekələsər sɔ dare dadɔkɔ ba? Məfətam kəŋaŋnɛnɛ ŋa teta afum alompu akaŋɛ wəco kəcamət (50) aŋɛ ŋayi ŋa dacɔ mɔ?»
25 «Tɔbɔl'am məna kəyɔ ka tantɛ! Məfədedifɛnɛ fum wəlompu kɔ wətɔlomp, tɛm tatɔkɔ wətədəkət pəsɔtɔ pəcuy pin payi kɔ wədəkət. Tɔbɔl'am məna nwɛ məyɔnɛ wəboc kiti ka doru fəp mɔ, məfədeyi ta məleləs sariyɛ!»
26 Kɔ MARIKI oloku: «K'imbəp nde dare da Sodom disrɛ afum alompu wəco kəcamət-ɛ (50), iŋaŋnɛnɛ alpəs akɔ tetaŋan.»
27 Kɔ Abraham ɔŋgbɔkərɛ k'oloku: «Nəməmən ntɛ iyeŋk abəkəc kəlok-lokər Mariki Kanu mɔ, ina nwɛ iyɔnɛ kəbof ka dəntɔf kɔ ka dənɛnc dəm mɔ.
28 Tɔləma afum alompu akaŋɛ wəco kəcamət (50) ŋandekɔbut afum kəcamət paləsər oŋ dare fəp ba?» Kɔ Kanu kəloku: «Ifələsər di k'imbəp di afum alompu wəco maŋkəlɛ kɔ kəcamət-ɛ (45).»
29 Kɔ Abraham ɛncəmɛ kɔ darəŋ kəloku kɔ toloku ntɛ: «Tɔləma alompu wəco maŋkəlɛ (40) ŋ'andekɔbəp di?» Kɔ Kanu kəloku: «Ifələsər, k'imbəp di alompu wəco maŋkəlɛ-ɛ (40).»
30 Kɔ Abraham oloku: «Ilɔktərn'am, Mariki Kanu! Ta pətɛl'am k'ilok-loku sɔ-ɛ! Tɔləma alompu wəco maas (30) ŋ'andekɔbəp di?» Kɔ Kanu kəloku Abraham: «Ifələsər di k'imbəp dɔtɔf afum alompu wəco maas-ɛ (30).»
31 Kɔ Abraham oloku: «Mariki Kanu, məŋaŋnɛnɛ məcɔp mem. Tɔləma alompu wəco mɛrəŋ (20) ŋ'andekɔbəp di?» Kɔ Kanu kəloku Abraham: «Ifələsər di teta afum akakɔ wəco mɛrəŋ (20).»
32 Kɔ Abraham oloku: «Ilɛtsɛn'am, Mariki mem! Ta pətɛl'am, tɛlpəs t'indelok-lokər əm. Tɔləma alompu wəco ŋayi di.» Kɔ Kanu kəloku sɔ Abraham, «Ifələsər di teta afum akakɔ wəco.»
33 Ntɛ ŋalip kəlok-loku mɔ, kɔ MARIKI ɔŋkɔ, kɔ Abraham olukus nde ndərən.

19

Lət kəyacnɛ kən kələsər ka Sodom

1 Dec dərəfɔy kɔ mɛlɛkɛ mmɛ mɛrəŋ mender Sodom. Lət pəndɛ dəkəbɛrɛ da dare. Ntɛ ɛnəŋk mi mɔ, k'ɛyɛfɛ kəkɔbəpɛnɛ kɔ mi, k'ontontnɛnɛ mi dəntɔf.
2 Kɔ Lət oloku ŋa: «Ilɛtsɛnɛ nu, nəna mariki mem, nəder nnɔ kəlɔ ka wəcar konu. Nəcepərɛnɛ dɛ pibi, nəbikɛnɛ wɛcək, nədena nəyɛfɛ bətbətana suy, nəsumpər sɔ dɔpɔ donu, nəkɔ.» Kɔ mɛlɛkɛ moloku kɔ: «Ala, nnɔ tofo tantɛ tɔ səndecepərɛnɛ pibi!»
3 Mba kɔ Lət ɛncəmɛnɛ ŋa ti darəŋ haŋ kɔ ŋade ŋaləpsər kəkɔ nde ndərən. K'olompsɛ ŋa yeri yətət, k'ɛmpɛcɛ ŋa cəcom, kɔ ŋandi yeri.
4 Ta ŋantafəntərɛ-ɛ, k'afum a dare da Sodom ŋaŋkɛl kəlɔ, kəyɛfɛ awut haŋ abeki fəp faŋan ŋanayi di, ali fum anasak fɛ.
5 Kɔ ŋawe Lət kɔ ŋayif kɔ: «Deke afum akɔ ŋayi-ɛ, aŋɛ ŋambɛrɛ nnɔ ndaram nnɔ pibi pampɛ mɔ? Məwurɛnɛ ŋa nnɔ səyi mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ səfəntərər ŋa mɔ.»

6 Kɔ Lɔt owur dəkusuŋka nnɔ ŋayi mɔ, k'ɛŋgbət kumba tadarəŋ tɔn.
7 K'oloku ŋa: «Ala, Anapa, Ilɛtsɛnɛ nu ta nəyɔ pəlɛc pampɛ!
8 Ilɛtsɛnɛ nu! Iyɔ ayecəra mɛrəŋ atɔcərɛ arkun, ilɛtsɛnɛ nu ikɛrɛ nu ŋa nnɔ dabaŋka, nəyɔ ŋa mɛfaŋ monu. Mba ta nəyɔ acikəra em ntɛ o ntɛ, bawo kəyi kem kɔ ŋayinɛ dɛ!»
9 K'afum a Sodom ŋaloku kɔ: «Məbɔlɛ day! Məna wəcikəra məfaŋ kəbocər səna dəpɔ ndɛ səndekɔt mɔ, kɔ məntɔwurɛnɛ ŋa-ɛ, təkɔ səndedeŋər məna mɔ tendecepər taŋan!» Kɔ ŋawɛn Lɔt pəpɔŋ kɔ ŋalətərnɛ kumba kəkələsər ki.
10 Kɔ mɛlɛkɛ mmɛ mɛrəŋ mosumpər Lɔt, kɔ mɛmbɛrsɛ kɔ, kɔ mɛŋgbət kumba.
11 Afum akɔ ŋanayi dəkusuŋka mɔ, kɔ mɛlɛke məsɔŋ ŋa kətɔnəŋk, kəyɛfɛ wanfɛt haŋ wəbeki, kɔ tɛyamsɛ ŋa kənəŋk sɔ kumba.
12 Kɔ mɛlɛkɛ ŋayif Lɔt: «An'ɔ məyɔ sɔ nnɔ fum-ɛ? Arkun aŋɛ məsɔŋ aran mɔ, awut am arkun kɔ aran, kɔ afum am fəp, akɔ məyɔ dare dandɛ mɔ fəp, məwurɛnɛ ŋa nnɔ dare dandɛ.
13 Kələsər kɔ sənder tofo tantɛ, bawo MARIKI fər kiriŋ, ntɛ aŋlokɛ afum a dare dandɛ mɔ, tɛmbɛk. MARIKI osom su kədeləsər dare dandɛ.»
14 Kɔ Lɔt ɔŋkɔ pəbəp arkun aŋɛ ŋananɛncɛ awut ɔn mɔ, k'oloku ŋa: «Nəkufɛ nəyɛfɛ dɛ! Bawo MARIKI endeder kələsər dare dandɛ.» Mba, kɔ arkun akaŋɛ ŋancɛm-cɛmnɛ a kəwoləs kɔ Lɔt ɛndɛ.
15 Pəndeyi dɔsɔka dɛləpəs kɔ mɛlɛkɛ ŋaloku Lɔt: «Mərokɛnɛ məyɛfɛ dɛ, məlɛk wəran kam, kɔ awut am ayecəra aŋɛ ŋayi nnɔ mɔ, ta pəlɛc pedesɔtɔ ŋa kɔ dare dandɛ denciya mɔ.»
16 Mba Lɔt pəcwon, kɔ mɛlɛkɛ ŋasumpər ŋa waca, nkɔn kɔ wəran kɔn kɔ awut ɔn ayecəra mɛrəŋ, kɔ mɛlɛkɛ ŋawurɛnɛ ŋa dare disrɛ, bawo MARIKI ɛnafaŋ kəyac kɔ.
17 Ntɛ mɛlɛkɛ ŋawurɛnɛ ŋa dare disrɛ mɔ, kɔ mɛlɛkɛ min moloku Lɔt: «Məyɛksɛ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta məfi mɔ! Ta məmɔmən tadarəŋ, ta məcəmbərəs tofo o tofo nnɔ aranta ŋaŋɛ! Məkɔ məndɛ məyacnɛ nde dətɔrɔ, ta mədefi.»
18 Kɔ Lɔt oloku ŋa: «Ala, mariki mem! Tɔfɔtam kəyi.
19 Ilɛtsɛn'am! Wəcar kam ɔsɔtər əm kəŋaŋnɛnɛ ntɛ məlas layidi dam nnɔ iyi mɔ, ntɛ məsak im kəyi doru mɔ, mba ifɔtam kəyɛksɛ ibəp tɔrɔ tatɔkɔ a məctorɛ pəlɛc, kɔ pəyi fɛ ti-ɛ ina sɔ, iŋfi.
20 Ilɛtsɛn'am məŋnəŋk dare dɔkɔ, dɔlətərn'em k'iyɛksɛ ibɛrɛ di kɔ dɛfɛtɛ sɔ. Məc'em ikɔ indɛ iyacnɛ di, dɛfɛtɛ fɛ ba? Intam di kəbɛrɛ, tɔsɔŋ'em kəyi doru!»
21 Kɔ mɛlɛkɛ moloku kɔ: «Awa, kətola kam kaŋkɛ disrɛ, ifələsər dare dadɔkɔ məŋle mɔ.
22 Awa, mərokɛnɛ məkɔ, bawo ifɔtam kəyɔ tɔlɔm o tɔlɔm ta məntabɛrɛ di-ɛ.» Ti t'ɔsɔŋɛ ntɛ awenɛ dare dadɔkɔ Cohar * mɔ.
23 Dec dɛncpɛ, a kɔ Lɔt ɛmbɛrɛ Cohar.
24 Kɔ MARIKI ɔntufər aka Sodom kɔ Komora kəyɛfɛ darenc, pərbələ kɔ nɛnc, nyɛ MARIKI ɛncsak mɔ.
25 Kɔ Kanu kələsər sədare fəp, kɔ aranta, kɔ afum kəbəp ka yopoŋ dəntɔf fəp.
26 Kɔ wəran ka Lɔt ɔməmən tadarəŋ, k'ɛntəŋklɛ k'ɔyɔnɛ tɛrəŋka ta mɛr.
27 Kɔ Abraham ɛyɛfɛ bətbət suy, k'ɔŋkɔ nde tofo tɔkɔ ŋanacəmɛ kɔ MARIKI mɔ.
28 Kɔ Abraham ɔməmən kəca ka Sodom kɔ Komora, k'ɔməmən sədare sa aranta fəp, k'ɛnəŋk kinimɛ kəcpɛ pəmɔ ntɛ kinimɛ kəpɔŋ kənde kəcpɛ daranta mɔ.
29 Ntɛ Kanu kənclələsər sədare sa aranta ŋaŋɔkɔ mɔ, kɔ Kanu kəncɛm-cɛmnɛ Abraham, kɔ kəyac Lɔt pəlɛc ntɛ kənclələsər sədare nsɛ Lɔt ɛnandɛ pəyacnɛ mɔ.

Lɔt kɔ awut ɔn aran

30 Kɔ Lɔt ɛyɛfɛ Cohar k'awut ɔn aran mɛrəŋ kəpɛ kəkɔndɛ dətɔrɔ, bawo ɛnanesɛ kəndɛ ka Cohar. K'ɔŋkɔ pəyi kumbuŋkum † ka tɔrɔ tɔlɔma disrɛ.
31 Kɔ wan wəran wəcɔkɔ-cɔkɔ wəka Lɔt oloku wəlpəs: «Papa kosu ɔyɔnɛ wətem, fum eyi fɛ dɔtɔf nwɛ endeder su mɔ, pəmɔ ntɛ mes mosu mokur moloku ti mɔ.
32 Məder səsɔŋɛ kɔ kəmun member ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəfəntərər su, tɔŋsɔŋɛ səsətɔnɛ kɔ yuruya mɔ.»
33 Kɔ ŋasɔŋɛ kas kəŋan kəmun member pibi papɔkɔ. Kɔ wan kɔn wəran wəcɔkɔ-cɔkɔ ɔŋkɔ pəfəntərɛ kɔ kas. Mba Lɔt ɛnacərɛnɛ fɛ kəbɛrɛ kɔ kəwur ka wan kɔn.
34 Dɔckɔsɔk k'oloku wəfɛtəra kɔn: «Ifəntərɛna nnɔ pibi kɔ papa. Pasɔŋɛ kɔ sɔ kəmun member nnɔ pibi, ntɛ tɔŋsɔŋɛ məna sɔ nəkɔ nəfəntərɛ kɔ nkɔn mɔ tɔsɔŋɛ pasətɔnɛ kɔ yuruya mɔ.»
35 Pəndesɔbiyɛ kɔ awut ɔn aran ŋasɔŋ kɔ sɔ member. Pibi papɔkɔ kɔ wan kɔn wəran wəfɛt wəkɔ ɔŋkɔ pəbɛrər papa kəŋan Lɔt, kɔ ŋafəntərɛ. Kas kəŋan ɛnacərɛnɛ fɛ kəbɛrɛ kɔ kəwur ka wəkakɔ sɔ.
36 Kɔ awut aran a Lɔt aŋɛ mɛrəŋ fəp ŋambɛksɛ Lɔt kas kəŋan.

---

* **19:22** *Cohar* = «pəfɛt» † **19:30** Abi nde tɔrɔ kəroŋ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋatam kəgbəpnɛ mɔ.

37 Kɔ wan wəran wəka Lɔt wəcɔkɔ-cɔkɔ oŋkom wan wərkun, k'ewe kɔ Mohab.‡ Nkɔn ɔyɔnɛ
papa ka aMohab, ŋayi doru haŋ məkɔ.
38 Kɔ wan ka Lɔt wəran wəfɛt oŋkom wan wərkun, k'ewe kɔ «Ben Ami.»§ Nkɔn ɔyɔnɛ papa
ka aka Amɔŋ ŋayi doru haŋ məkɔ.

20

Abraham kɔ Abimɛlɛk

1 Kɔ Abraham ɛyɛfɛ di kəkɔ ka atɔf ŋa Nɛkɛf. K'ɛndɛ Kadɛs kɔ Sur dacɔ, k'ɛyɛfɛ sɔ
k'encepərɛnɛ tɛm Kerar.
2 Abraham oncloku afum aka di teta wəran kɔn Sara: «Wəkirɛ kem ɔfɔ.» Kɔ Abimɛlɛk,
wəbɛ wəka Kerar, ɛmbaŋ Sara.
3 Awa, kɔ Kanu kənder Abimɛlɛk dəmere ma pibi kɔ kəloku kɔ: «Kəfi kɔ mənder teta wəran
wəkɔ məsumpər mɔ, bawo wəran wəlɔ ɔfɔ!»
4 Abimɛlɛk nwɛ ɛnatɔgbuŋɛnɛ wəran nwɛ mɔ, k'eyif: «Mariki mem, cəke cɔ pəyi-ɛ, kədif kɔ
mənder atɔf ŋin ali ŋayɔnɛ afum alompu?
5 Nkɔn Abraham yati olok'im: ‹Wəkirɛ kem ɔfɔ,› kɔ wəran yati nkɔn sɔ oloku: ‹Wɛnc im
wərkun ɔfɔ?› Abəkəc ŋosoku ŋ'inayɔ, ali pəlɛc iyɔ fɛ.»
6 Kɔ Kanu kəloku kɔ dəmere: «Incərɛ belbel ina sɔ, a abəkəc ŋosoku ŋɔ mənayɔ ntɛ məcyɔ
tantɛ mɔ. Ina yati in'ɛyaməs am kədəktər im, ti t'inatɔwos'am a məgbuŋɛnɛ kɔ.
7 Ndɛkəl, məluksɛ wəran wəkawɛ wos. Bawo sayibɛ sa Kanu s'ɔyɔnɛ, endetolan'am məyi
doru. Kɔ məntɔluksɛ kɔ-ɛ, məcərɛ a kəfi kɔ mənder kɔ ca yɔkɔ məyɔ mɔ fəp.»
8 Kɔ Abimɛlɛk ɛyɛfɛ bətbət suy, k'ewe acar ɔn fəp. K'ələmər ŋa mere mamɔkɔ fəp. Kɔ kənesɛ
kəpɔŋ kəsumpər afum akakɔ.
9 Kɔ Abimɛlɛk ewe Abraham k'eyif kɔ: «Cəke cɔ məyɔ su tantɛ-ɛ? Kɔ kiciya kəre k'inciy'am-
ɛ, ntɛ məsɔŋɛ su, ina k'atɔf ŋem kəciya pəpɔŋ mɔ? Məy'em məyɔ mmɛ pəntɔmar məy'em mɔ.»
10 Kɔ Abimɛlɛk eyif Abraham: «Cəke cɔ mənafaŋ ntɛ məyɔ tantɛ mɔ?»
11 Kɔ Abraham oloku: «Inacɛm-cɛmnɛ a kənesɛ Kanu kəyi fɛ nnɔ, a andedif im teta wəran
kem.
12 Ntɛ tendeŋərnɛ ti mɔ, kance kɔ, a wəkirɛ kem ɔfɔ. Kas kin kɔ səmpaŋnɛ, səyerɛnɛ cɛrɛ.
K'ender sɔ k'ɔyɔnɛ wəran kem.
13 Ntɛ Kanu kəsɔŋ'em kəyɛfɛ kəlɔ ka papa wəkem mɔ, ti t'inaloku Sara: ‹Məlɛk'em layidi
kəca nkɛ o nkɛ səŋkɔ mɔ, mədekɔ məcloku a wɛnc əm wərkun iyɔnɛ.›»
14 Kɔ Abimɛlɛk ɛlɛk cir, ŋkesiya, cəna kɔ acar arkun kɔ aran k'ɔsɔŋ Abraham k'oluksɛ kɔ
wəran kɔn Sara.
15 Kɔ Abimɛlɛk oloku: «Atɔf ŋem ŋɔ ŋaŋɛ nnɔ fər yam kiriŋ, məndɛ nnɔ pəndebət əm mɔ.»
16 K'oloku Sara: «Isɔŋ wɛnc əm wərkun mɛncəmbəl ma gbeti wul win, bəyɔn'am aca nnɔ
afum ŋayi mɔ, kəmentər a məncərɛ fɛ təlɔm o təlɔm tes tantɛ disrɛ.»
17 Kɔ Abraham ontola Kanu, kɔ Kanu kəntaməs Abimɛlɛk, wəran kɔn kɔ acar ɔn, kɔ ŋantam
kəkom,
18 bawo MARIKI ɛnasumpər aka kəlɔ ka Abimɛlɛk fəp dokombəra teta wəran ka Abraham,
Sara.

21

Kəkom ka Siyaka

1 Kɔ MARIKI ɛmbaŋ Sara pəmɔ təkɔ ɛnaloku ti mɔ, kɔ MARIKI ɛlasɛ kɔ dim dɔkɔ ɛnasɔŋ kɔ
mɔ.
2 Kɔ Sara ɛmbɛkəs, k'oŋkomɛ Abraham wan wərkun detem dɔn disrɛ, tɛm tatɔkɔ Kanu
kənaboncər kɔ mɔ.
3 Kɔ Abraham ewe wan wərkun nwɛ Sara oŋkomɛ kɔ mɔ «Siyaka.»
4 Kɔ Abraham ɛŋkənc Siyaka wan kɔn wərkun nwɛ tataka ta camət-maas tɔn, pəmɔ tɔkɔ
Kanu kənasom kɔ ti mɔ.
5 Abraham ɛnasɔtɔ meren tasar tin (100), ntɛ anckom wan kɔn Siyaka mɔ.
6 Kɔ Sara oloku: «Kanu kəsɔŋ'em kəselsər. Nwɛ o nwɛ ene kəkom kem Siyaka mɔ, tɔŋyɔ kɔ
mesel.»
7 K'endeŋər: «An'ɛnatam kəsɔŋɛ Abraham kəlaŋ a Sara endemɛsər awut-ɛ? Mba iŋkomɛ kɔ
wan wərkun detem dɔn disrɛ.»

Abraham kəbɛləs kɔn Hakar kɔ Səmayila

8 Kɔ wan ɛmbɛk k'awurɛ kɔ mɛsɛ. Kɔ Abraham omboc kəsata kəpɔŋ dɔsɔk ndɛ awurɛ
Siyaka mɛsɛ mɔ.

‡ **19:37** *Mohab* = «wəka papa» § **19:38** *Ben Ami* = «wan ka afum em»

9 Kɔ Sara ɛnəŋk wan wərkun, nwɛ wəran wəMisira Hakar ɛnakomɛ Abraham mɔ, pəcsel.
10 Kɔ Sara oloku Abraham: «Məbɛləs wan wəran wəcar nwɛ kɔ wan kɔn wərkun. Bawo wan ka wəcar wəkawɛ ŋafɔdepaŋnɛ kɛ kɔ wan kem.»
11 Kɔ toloku tatɔkɔ tɛntɛlɛ Abraham belbel teta wan kɔn.
12 Mba kɔ Kanu kəloku Abraham: «Ta tɛtɛl'am teta wan kam wərkun kɔ kɛrɛ, wəcar kam. Məwosɛnɛ Sara ntɛ o ntɛ ɛŋfaŋər əm mɔ. Bawo nnɔ Siyaka eyi mɔ, məndesɔtɔ yuruya nyɛ yendetɔmpər tewe tam mɔ.
13 Indeyɔnɛ sɔ wan ka wəcar kam atɔf. Bawo nkɔn sɔ yuruya yam y'ɔyɔnɛ.»
14 Kɔ Abraham ɛyɛfɛ bətbət suy, k'ɛlɛk kəcom, k'ɛlas apampɛ domun k'ɔsɔŋ Hakar, k'ɛndəndəsər kɔ wan, k'ɛmbɛləs ŋa. Kɔ Hakar ɔŋkɔ pəyi Tɛgbərɛ ta Bersaba.
15 Ntɛ apampɛ ŋelip domun mɔ, kɔ Hakar ɛsak wan tətɔk dəntɔf.
16 K'ɛŋkafələr k'ɔŋkɔ pəndɛ kəsək pəccɔpəsnɛ: «Ifaŋ fɛ kəgbətnɛ wan kem pəcfi.» K'ɔŋkɔ pəndɛ pəbələnɛ kɔ dobolu da kələm ka ambəncəran katin pətɛfərnɛ kɔ, pəcbok.
17 Kɔ Kanu kəne wan dim, kɔ mɛlɛkɛ ma Kanu mewe Hakar darenc kɔ meyif kɔ: «Ake'ntɔrs'əm-ɛ Hakar? Ta mənesɛ! Bawo Kanu kəne wan kam dim nde eyi mɔ.
18 Məyɛfɛ məlɛk wan, məsumpər kɔ waca mɛrəŋ, bawo afum alarəm ŋ'indesɔŋ kɔ.»
19 Kɔ Kanu kəmepi Hakar fɔr k'ɛnəŋk kələmp. K'ɔŋkɔ pəlas apampɛ domun, k'ɔsɔŋ wan k'omun.
20 Kɔ Kanu kəmbum wan nwɛ ɛncbɛk, pəyi dətɛgbərɛ mɔ, k'ende pəyɔnɛ wəpɛnɛ mbəncəran.
21 Kɔ Səmayila ɛmbɛk dəndo tɛgbərɛ ta Paran, kɔ kɛrɛ ɛntɛnɛ kɔ wəran wəMisira.

Abraham kəsek kɔn danapa kɔ Abimɛlɛk

22 Tɛm tatɔkɔ, Abimɛlɛk ŋasol kɔ Pikɔl, wəbɛ wəka asɔdar ɔn, k'ende pəloku Abraham: «Kanu kəsol am mes mmɛ məŋyɔ mɔ fəp.
23 Mədɛrəm'em oŋ ma nnɔ, məckornɛ Kanu a məfɔdetiŋkər im, awut em, kɔ awut-sɔ em, mədɛrəm em sɔ a məndetɔmpər em kɔ atɔf nŋɛ məyi mɔ abəkəc ŋosoku, pəmɔ tɔkɔ iyɔn'am mɔ.»
24 Kɔ Abraham oloku: «Indɛrəm am ti.»
25 Mba kɔ Abraham ɛnal Abimɛlɛk teta kələmp nkɛ acar a Abimɛlɛk ŋanabaŋɛ fənəntər mɔ.
26 Kɔ Abimɛlɛk oloku: «Incərɛ fɛ nwɛ ɛnayɔ tɔyɔ tatɔkɔ mɔ: Mənasɔŋɛ f'em ti kəcərɛ, məkɔ məndesɔŋ'em oŋ ti kəcərɛ.»
27 Kɔ Abraham ɛlɛk ŋkesiya, cir kɔ cəna, k'ɔsɔŋ yi Abimɛlɛk. Kɔ ŋaluksərnɛ kɔ ŋasek danapa mɛrəŋ maŋan.
28 Kɔ Abraham ɛncəmbər kəsək cir cəyecəra camət-mɛrəŋ ca yɔcəl yən.
29 Kɔ Abimɛlɛk eyif Abraham: «Ŋkesiya yɛran camət-mɛrəŋ ya ake yɔ məncəmbər kəsək-ɛ?»
30 K'Abraham oloku Abimɛlɛk: «Məwosɛ kəbaŋ ŋkesiya yɛran camət-mɛrəŋ yayɛ tɔyɔnɛ kətəŋnɛ kosu tes a in'ɛnakay kələmp kaŋkɛ.»
31 Ti tɔ awenɛ tofo tatɔkɔ «Bersaba», bawo dəndo kəfo kaŋkɔ kɔ ŋanadɛrmɛnɛ.
32 Kɔ ŋantəŋnɛ kəsek danapa dəndo Bersaba. Kɔ tɛyɛfɛ dənda, Abimɛlɛk kɔ Pikɔl wəbɛ ka asɔdar ɔn ŋayɛfɛ, kɔ ŋalukus atɔf ŋa aFilisti.
33 Kɔ Abraham ɔmbɔf abet * Bersaba, k'oŋkornɛ MARIKI nwɛ ɔntɔlip doru o doru mɔ.
34 K'Abraham encepərɛnɛ tɛm tobolu atɔf ŋa aFilisti.

22

Abraham owosɛ kəloŋnɛnɛ Kanu wan kɔn Siyaka

1 Ntɛ mes mmɛ mencepər mɔ, kɔ Kanu kəmbocər Abraham dɔpɔ, kɔ kəwe kɔ: «Abraham!» K'owosɛnɛ ki: «In'ɛwɛ!»
2 Kɔ Kanu kəloku: «Məlɛk oŋ wan kam sona Siyaka, wəkakɔ məmbətər mɔ. Məkɔ atɔf ŋa Moriya dəndo, məkɔ məloŋnɛn'em wan kam kəloŋnɛ ka kəcɔf nde tərə mpɛ indekɔmentər əm mɔ.»
3 Kɔ Abraham ɛyɛfɛ bətbət suy k'ɛŋgbɛk sɔfale sɔn kəbənda, k'ɛlɛkɛnɛ acar ɔn atɛmp mɛrəŋ kɔ wan kɔn Siyaka. Kɔ Abraham ɛŋgbɛs tɔk nyɛ ɛnakəcɔfɛ Kanu poloŋnɛ mɔ, k'ɛntas nde kəfo kaŋkɔ Kanu kənamentər kɔ mɔ.
4 Tataka ta maas, kɔ Abraham eyekti kəro k'ɛnəŋk kəfo kaŋkɔ pəbəlɛ.
5 K'oloku atɛmp ɔn: «Nəyi nnɔ kɔ sɔfale. Siyaka k'ina, kəpɛ kɔ sənder nde kəroŋ kəkɔtontnɛnɛ Kanu. Kɔ səlip-ɛ, səndebəp nu nnɔ.»
6 Kɔ Abraham ɛlɛk tɔk nyɛ anakəcɔfɛ Kanu poloŋnɛ mɔ, k'ɛsarsər yi wan kɔn Siyaka, kɔ nkɔn ɛlɛk nɛnc kɔ faka. Kɔ ŋasol mɛrəŋ maŋan kəkɔ.

* **21:33** Kətɔk nkɛ kəwurɛnɛ «tumbunyi» mɔ.

7 Kɔ Siyaka ewe kas Abraham k'eyif kɔ: «Papa!» Kɔ wəkakɔ owosɛ: «In'ɛwɛ, wan kem!»
Kɔ Siyaka oloku: «Nɛnc dɔ dandɛ kɔ tɔk, mba deke teŋkesiya tɔkɔ aŋkɔloŋnɛ Kanu pacɔf mɔ
peyi-ɛ?»
8 Kɔ Abraham oloku: «Wan kem, Kanu ki sərka kəŋkɔsɔtɔ teŋkesiya ntɛ aŋkɔcɔfɛ kɔ poloŋnɛ
mɔ.»
Kɔ ŋasol mɛrəŋ maŋan sɔ kəkɔ.
9 Ntɛ ŋambəp kəfo nkɛ Kanu kənamentər kɔ mɔ, kɔ Abraham ɛncəmbər tetek toloŋnɛ Kanu,
k'omboc tɔk. K'oŋkot wan kɔn Siyaka, k'edeŋər kɔ tɔk ya kəloŋnɛ kəroŋ.
10 Kɔ Abraham ɛntɛnc kəca k'ɛlɛk faka kəkɔfay wan kɔn amera.
11 Kɔ mɛlɛkɛ ma MARIKI mewe kɔ darenc. Kɔ moloku: «Abraham! Abraham!» K'owosɛ:
«In'ɛwɛ!»
12 Kɔ mɛlɛkɛ moloku: «Ta mədeŋər wan kam kəca, ta məyɔ kɔ tes o tes, bawo incərɛ oŋ
ndɛkəl a məŋnesɛ Kanu, ntɛ məntɔfatɛn'em wan kam mɔ, wan kam sona.»
13 Kɔ Abraham eyekti fər k'ɛnəŋknɛ tadarəŋ aŋkesiya ŋorkun lɛn ya ŋi yɛpətsərnɛ dɛrəntəm.
Kɔ Abraham əŋkɔ pəlɛk aŋkesiya nŋɛ k'ɛsəkpərɛ ŋi wan kɔn, k'oloŋnɛ ŋi Kanu k'ɔncɔf, k'ɛsak
wan kɔn.
14 Kɔ Abraham əsɔŋ tofo tatɔkɔ tewe ta «MARIKI ɛŋnəŋk*.» Ti tɔ aŋlokɛ məkɔ: «Nde tərɔ ta
MARIKI kəroŋ, andekɔnəŋk kɔ.»
15 Kɔ mɛlɛkɛ ma MARIKI məŋgbɔkərɛ sɔ kəwe Abraham darenc,
16 kɔ moloku: «Toloku ta MARIKI indɛrəm'am ti, ina sərka! ‹Bawo məyɔ tantɛ, məfatɛnɛ
f'em wan kam sona Siyaka,
17 indelas əm kəpocɛ pətət, indesɔŋɛ afum am ŋala pəmɔ cɔs ca darenc kɔ asənc ŋa kəba
kəsək. Yuruya yam † yendetasərnɛ aterɛnɛ aŋan.
18 Afum a doru fəp ŋandesətɔ kəpocɛ pətət teta yuruya yam, bawo məncəŋkəl dim dem.›»
19 Kɔ Abraham oluksərnɛ nde atɛmp ɔn ŋanckar kɔ mɔ, kɔ ŋayɛfɛ kɔ ŋasol fəp faŋan kəkɔ
Berseba, bawo Abraham Berseba ɛnandɛ.
20 Ntɛ mes maməkɔ mencepər mɔ, k'ande paloku Abraham ntɛ: Milka oŋkomɛ sɔ wɛnc
Nahor awut arkun:
21 Huc wan kɔn wəcɔkɔ-cɔkɔ, Bus wɛnc wərkun, Kemuyel papa ka Aram,
22 Kesed, Haso, Pildas, Yidlaf kɔ Betuhɛl.
23 Kɔ Betuhɛl oŋkom Rebeka. Awut arkun akaŋɛ camət-maas ŋɔ Milka ɛnakomɛ Nahor,
wɛnc ka Abraham.
24 Kɔ wəlak'ɔn Rehuma, nkɔn sɔ ɛnakomɛ kɔ awut: Tebah, Kaham, Tahas, kɔ Mahaka.

23

Abraham kəwayɛ kɔn Sara kufu

1 Kəwon ka Sara doru kənasətɔ meren tasar tin wəco mɛrəŋ kɔ camət-mɛrəŋ (127), meren
maməkɔ mɔ Sara ɛnasətɔ doru.
2 Sara ɛnafi nde dare da Kiriyat-Arba, ti tɔ tatɔkɔ Hebərəŋ atɔf ŋa Kanaŋ. Kɔ Abraham
ender kətəŋnɛ kəwup ka Sara, pəbok kɔ.
3 Kɔ Abraham ɛyɛfɛ pəsak wəran kɔn wəfi, k'oloku aHewy moloku mmɛ:
4 «Wəcikəra iyɔnɛ, wəcepərɛnɛ tɛm nnɔ ndoronu, nəpoc em tofo towupɛnɛ nnɔ ndoronu,
intam kəwup wəran kem, ibɔlɛn'em kɔ.»
5 Kɔ aHewy ŋaloku Abraham:
6 «Məcəŋkəl su, mariki! Fum wəpəŋ wəka Kanu məyɔnɛ su dacɔ. Məməmən kəfo nkɛ
kəmbɔt əm mɔ, məwup wəran kam dəkəwupɛnɛ dosu dacɔ. Ali fum ɔfədefatɛnɛ dəkəwupɛnɛ
dɔn kəwup ka wəran kam.»
7 Kɔ Abraham ɛyɛfɛ k'ontontnɛnɛ afum a dətɔf, aHewy fər kiriŋ.
8 Kɔ Abraham oloku ŋa ntɛ: «Kɔ nəwosɛ a iwup wəran kem nnɔ ibɔlɛn'em kɔ-ɛ, nəcəŋkəl
im, nəluksɛ tɛfaŋ tem Hɛfəroŋ, wan ka Cohar.
9 A pəsak em kumbuŋkum * ka Makpela nkɛ kəyɔnɛ kɔn mɔ, nde dalɛ dəkusu. Pəwayər im
di gbeti mbɛ bɛntam kəsətɔ di mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəyɔnɛ di dəkəwupɛnɛ dem nəna dacɔ mɔ.»
10 Hɛfəroŋ ɛnandɛ aHewy dacɔ. Kɔ Hɛfəroŋ wəHewy oloku Abraham aHewy fər kiriŋ kɔ
aŋɛ ŋancbɛrɛ dare daŋan dəkusuŋka mɔ:
11 «Ala, mariki mem. Məcəŋkəl im! Isɔŋ əm dalɛ, k'isɔŋ əm sɔ kumbuŋkum kəŋkɔ kəyi di
mɔ. Isɔŋ əm ki, fər ya awut a atɔf ŋem kiriŋ. Məwup di wəran kam.»
12 Kɔ Abraham ontontnɛnɛ afum aka dətɔf.
13 K'oloku ntɛ Hɛfəroŋ, fər ya afum a dətɔf kiriŋ: «Məna sɔ məkafəlɛ məcəŋkəl im! Iŋsɔŋ
kəway ka dalɛ! Məwosɛn'em ti, a idewup di wəran kem.»

---

* **22:14** *MARIKI ɛŋnəŋk* = «Wəbɛ Kanu ɔsɔŋ pɛmarsɛnɛ.» † **22:17** *Yuruya yam* = pəlay pa kəbənda ka dokom dam

* **23:9** Bi yɔkɔ yeyi nde mərɔ dəntɔf, nde ŋancwupɛnɛ cɔkɔ-cɔkɔ mɔ.

14 Kɔ Hɛfəroŋ oloku Abraham:
15 «Mariki mem, məcaŋkəl im! Antɔf ŋa gbeti mɛncəmbəl masar maŋkəlɛ (400), ake babɔkɔ bɔyɔnɛ ina kɔ məna dacɔ-ɛ? Məwup di wəran kam!»
16 Ntɛ Abraham ene moloku ma Hɛfəroŋ mɔ, k'ɔsɔŋ kɔ gbeti mbɛ ɛnabonc mɔ, gbeti mɛncəmbəl masar maŋkəlɛ (400), fɔr ya aHewy kiriŋ. Gbeti mɛncəmbəl masar maŋkəlɛ (400) babɔkɔ, bɛnayɔnɛ hakɛ ŋa kəway ka antɔf ŋaŋɔkɔ tɛm tatɔkɔ nnɔ acaməs ŋayi mɔ.
17 Kɔ tɔyɔnɛ oŋ dalɛ da Hɛfəroŋ ndɛ deyi Makpela, pətɛfərɛnɛ di kɔ Mamre mɔ, kəyɛfɛ dalɛ kəkɔ kumbuŋkum haŋ tɔk nyɛ yɛnacəmɛ dəkələncər mɔ fəp,
18 kɔ yɔyɔnɛ oŋ ya Abraham fɔr ya aHewy kiriŋ kɔ akɔ ŋancbɛrɛ dare dadɔkɔ dəkusuŋka mɔ.
19 Ntɛ tencepər mɔ, kɔ Abraham owup wəran kɔn Sara nde kumbuŋkum ka dalɛ da Makpela, nde pəntɛfərɛnɛ kɔ Mamre mɔ, ti tɔ tatɔkɔ Hebərəŋ atɔf ŋa Kanaŋ.
20 Dalɛ kɔ kumbuŋkum nkɛ kənayi di mɔ, kɔ pəyɔnɛ di oŋ dəkəwupɛnɛ da Abraham ndɛ ɛnaway fɔr ya aHewy kiriŋ mɔ.

24

Kənɛncɛnɛ ka Siyaka kɔ Rebeka

1 Abraham ɛnasikər, meren mən mɛnabəlɛ kətɛnc, MARIKI ɛnapocɛ kɔ pətət fəp.
2 Kɔ Abraham oloku wəcar kɔn nwɛ ɛnananŋkanɛ kəwon nnɔ ndərən mɔ, nwɛ onclompsɛ kɔ ca yɔn mɔ: «Mədeŋ kəca kam alaŋk ŋem tantɔf,
3 Indesɔŋ'am kədɛrəm MARIKI, Kanu nkɛ kəyi darenc kɔ dəntɔf mɔ, ta məlɛkɛ wan kem wəran wəKanaŋ, afum akaŋɛ indɛ dacɔ mɔ.
4 Mba məde məkɔ atɔf ŋem nde dəŋkom dem, məlɛkɛ di wan kem Siyaka wəran.»
5 Kɔ wəcar kɔn oloku kɔ: «Təlɔma ta wəran ɔŋkɔwosɛ kəcɛps'em darəŋ kəder ka nnɔ-ɛ, tɛm tatɔkɔ iluksɛ wan kam atɔf nŋɛ məyɛfɛ mɔ ba?»
6 Kɔ Abraham oloku: «Məkɛmbərnɛ a məluksɛ wan kem dəndo de!
7 MARIKI, Kanu nkɛ kəyi darenc mɔ, nkɛ kəsɔŋ'em kəsak afum em kɔ dəŋkom dem mɔ, nkɛ kəlok-lokər im a kədɛrm'em kəsɔŋ ka atɔf ŋaŋɛ yuruya yem mɔ, nkɔn sərka endesom mɛlɛkɛ mɛcəm'am fər kiriŋ, dəndo məndekɔlɛkɛ wan kem wəran mɔ.
8 Kɔ wəran ɔntɔkɔwosɛ kəcəm'am darəŋ-ɛ, iŋaŋnɛn'am kədɛrəm nkɛ isɔŋ'am kədɛrəm mɔ. Mba ta məluksɛ wan kem dəndo de!»
9 Kɔ wəcar endeŋ kəca mariki mən Abraham alaŋk tantɔf, k'ɛndɛrmɛ kɔ teta moloku mamɔkɔ.
10 Kɔ wəcar ɛlɛk yɔkɔmɛ wəco yɔkɔmɛ ya mariki mən dacɔ, k'ɔŋkɔ. Tɛnatəŋnɛ pətəmpər daka da wəbɛ kɔn dətət fəp.
11 Ntɛ ɛmbɛrɛ Mesopotami nde dare da Nahor mɔ, k'ɛncəp yɔkɔmɛ suwu dare kəsək ta ɔmbɔlɛ kələmp ka domun-ɛ, dec dərɔfɔy tɛm tɔkɔ aran ŋaŋwur kəkɔkɛt domun mɔ.
12 K'ontola: «Məna MARIKI, Kanu ka Abraham mariki mem, məmar im kənəŋk ka paka mpɛ intɛn mɔ, ilɛtsɛn'am. Kɔ məyɔ ti-ɛ, mələsɛ mariki mem Abraham layidi dɔkɔ mənasɔŋ kɔ mɔ.
13 In'ɛwɛ incəmɛ nnɔ kələmp kəsək mɔ, k'ayecəra a afum a dare ŋawur kədekɛt domun-ɛ.
14 Pəyɔnɛ a wəyecəra nwɛ indeloku: ‹Ilɛtsɛn'am məti təbəl tam imun,› a wəkayi pəlok'im: ‹Məmun, isɔŋ sɔ yɔkɔmɛ yam yomun,› pəyɔnɛ a wəkakɔ məmpocɛ wəcar kam Siyaka! Tɛm tatɔkɔ indecərɛ a mələsɛ mariki mem Abraham layidi dɔkɔ mənasɔŋ kɔ mɔ.»
15 Ɛnalip fɛ moloku, kɔ Rebeka wan ka Betuhɛl, wan sɔ ka Milka kɔ Nahor wɛnc ka Abraham oŋwur pəgbaŋnɛ təbəl tɔn.
16 Wəyecəra wətət teyi ɛnayi, ta ɛntacərɛ wərkun-ɛ, ali wərkun wəkin ɛnacərɛ fɛ kɔ dɛran. K'ontor dəkələmp k'ɛlas təbəl tɔn k'ɛmpɛ.
17 Kɔ wəcar ɛyɛksɛ kəkɔfaynɛ kɔ, k'oloku kɔ: «Məpoc em domun depic da təbəl tam, ilɛtsɛn'am.»
18 Kɔ Rebeka oloku: «Məmun, mariki mem!» K'ɛmbɛlkər kətinɛ kɔ təbəl tɔn, k'ɔsɔŋ kɔ domun, k'omun.
19 Ntɛ elip kəsɔŋ wəcar ka Abraham k'omun mɔ, k'oloku kɔ sɔ: «Indekɛtɛ yɔkɔmɛ yam domun yi sɔ yomun haŋ pətəŋnɛ yi.»
20 K'ɛmbɛlkər kəneŋkəli domun dɛləpəs dəkəsamp, k'ɛyɛksɛ sɔ kəkɔkɛt domun dɔləma dəkələmp, k'ɛŋkɛtɛ yɔkɔmɛ fəp domun.
21 Kɔ wəcar ka Abraham eyifnɛ teta wəyecəra nwɛ dɛbəkəc, kɔ pəyɔnɛ a MARIKI eyi kəlompsɛ kɔ pɔkɔt pɔn-ɛ.

22 Ntɛ yɔkɔmɛ yelip kəmun mɔ, kɔ wərkun nwɛ ɛlɛk kurundɛ ka kɛma ka tɛncəmbəl dacɔ,* kɔ cəsora ca dəkəca mɛrəŋ ca kɛma ka mɛncəmbəl wəco,† kəsora kin o kin k'ɔsɔŋ Rebeka.
23 Kɔ wərkun nwɛ eyif Rebeka: «An'okom əm-ɛ wəyecəra? Məlok'im ti ilɛtsɛn'am. Səntam kəsɔtɔ kəfo dəkəcepərɛnɛ pibi, nde kələ ka papa kam?»
24 Kɔ Rebeka oloku: «Wan ka Betuhɛl iyɔnɛ, nwɛ Milka ɛnakomɛ Nahor mɔ.»
25 K'endeŋər: «Mɛmpəlɛ kɔ yika yɛlarəm yeyi nnɔ ndorosu kɔ tofo tecepərɛnɛ pibi teyi sɔ di.»
26 Kɔ wərkun nwɛ ontontnɛnɛ MARIKI,
27 pəcloku: «Iŋkor-kor'əm məna MARIKI, Kanu ka mariki mem Abraham. Məna nwɛ məntɔsak kəlas layidi ndɛ mənasɔŋ kɔ mɔ, məcyɔnɛ mariki mem mɛfaŋ mən fəp mɔ! MARIKI məsol'em kɔ məŋkɛr'em haŋ nnɔ kələ ka awɛnc a mariki mem Abraham.»
28 Kɔ wəyecəra ɛyɛksɛ k'ɔŋkɔ pələmər mes mamɔkɔ fəp kɛrɛ nde ndərən.
29 Rebeka ɛnayɔ wɛnc wərkun pacwe kɔ Labaŋ. Kɔ wəkakɔ ɛyɛksɛ kəkɔmɔmən wərkun nwɛ, nde dəkələmp.
30 Labaŋ ɛnanəŋkɛ Rebeka kurundɛ kɔ cəsora dəwaca, k'ɛnanenɛ kɔ pəcloku: «Ti tɔ wərkun wəkakɔ olok-lokər əm.» Kɔ wɛnc wərkun wəka Rebeka ender nda wərkun nwɛ, ɛnayi kələmp kəsək kɔ yɔkɔmɛ yɔn mɔ.
31 Kɔ Labaŋ oloku: «Məder məna nwɛ MARIKI ompocɛ mɔ! Ta ake tɔ məndeyinɛ dabaŋkaɛ? Ifɛŋ dukulɔ k'ilompsɛ yɔkɔmɛ yam tofo.»
32 Kɔ wərkun nwɛ ɛmbɛrɛ dəkələ. Kɔ Labaŋ ontorɛ yɛsarɛ ya yɔkɔmɛ, k'ɔsɔŋ yi yika kɔ mɛmpəlɛ. K'ɔsɔŋ wərkun nwɛ kɔ afum anɛ ɛnasolɛ mɔ domun debikɛnɛ wɛcək.
33 Kɔ tɛyɛfɛ dənda k'ancəmbərɛ kɔ yeri. Mba k'oloku: «Ifədi kərɛsna paka, mɛnɛ iloku toloku ntɛ inder kəloku mɔ.» Kɔ Labaŋ oloku kɔ: «Məloku!»
34 K'oloku: «Awa. Wəcar ka Abraham iyɔnɛ.
35 Bel-bel bɔ MARIKI ompocɛ mariki mem pətət nwɛ ɔyɔnɛ fum wəlel mɔ. Kanu kəmpocɛ kɔ cəna ŋkesiya kɔ cir, gbeti kɔ kɛma, acar arkun kɔ aran, yɔkɔmɛ kɔ sɔfale.
36 Sara wəran ka mariki mem ende pəkomɛ kɔ wan wərkun detembəra dən disrɛ. Wan wərkun wəkakɔ, nkən mariki mem ɔsɔŋ daka dən fəp.
37 Mariki mem Abraham ɔsɔŋ'em kədɛrəm, kəcloku: ‹Məfədetɛnɛ wan kem wəran ayecəra a Kanaŋ dacɔ atɔf nŋɛ iyi mɔ,
38 mba məde məkɔ nde iyɛfɛ mɔ, kor kosu disrɛ, mətɛnɛ di wan kem wəran.›
39 K'iloku Mariki mem: ‹Tələm ta wəran ɔŋkɔwosɛ kəcɛps'em darəŋ kəder nnɔ-ɛ.›
40 K'olok'im: ‹MARIKI nwɛ iŋkɔt fər kiriŋ mɔ, endesom mɛlɛkɛ mən mɛbaŋ əm pɔkɔt pam. Məlɛkɛ wan kem wəran nde kusuŋka kosu, pəyɔnɛ sɔ wəka kor kosu.›
41 Kɔ Abraham olok'im: ‹Indewur'am kədɛrəm kaŋkɛ imbɛrs'am a mədɛrəm mɔ, kɔ pəyɔnɛ a məŋkɔ nde kor kosu a ta awos'am, kəsɔŋ ka wan wəran-ɛ iŋŋaŋnɛn'am kədɛrəm kaŋkɛ.›
42 Ntɛ imbəpna məkɔ nde dəkələmp mɔ, k'iloku: ‹MARIKI, Kanu ka mariki mem Abraham, kɔ məŋwosɛ kəlompəs em pɔkɔt-ɛ,
43 in'əfɔ nwɛ iyi kələmp ka domun kəsək mɔ.› Wəyecəra nwɛ endewur kədekɛt domun mɔ, nwɛ indeloku: ‹Məpoc em domun depic da təbəl tam imun,›
44 a wəkayi pəlok'im: ‹Məbaŋ məmun məna sərka, indesɔkɛtɛ yɔkɔmɛ yam!› Wəyecəra wəkakɔ pəyɔnɛ nwɛ MARIKI ɛncəmbərɛ wan ka mariki mem Abraham mə!
45 Ilipna fɛ ti kəlokunɛ dɛbəkəc, kɔ Rebeka oŋwur pəgbaŋnɛ təbəl dəkəbanca. K'ontor dəkələmp k'ɛŋkɛt domun. K'iloku kɔ: ‹Ilɛtsɛn'am məpoc'em imun.›
46 K'ɛmbɛlkər kətin'em təbəl tɔn təkɔ ɛŋgbaŋnɛna mɔ, k'olok'im: ‹Məmun, indepocɛ sɔ yɔkɔmɛ yam yomun.› K'imun, k'ompocɛ sɔ yɔkɔmɛ yem kɔ yomun.
47 K'iyif kɔ: ‹An'okom əm-ɛ wəyecəra?› K'olok'im: ‹Wan ka Betuhɛl iyɔnɛ, wansɔ ka Nahor kɔ Milka.› K'imbər kɔ kurundɛ dololəm kɔ cəsora dəwaca.
48 K'intontnɛnɛ MARIKI, k'iyek-yekəs kɔ, Kanu ka mariki mem Abraham, nkɛ kəsol'em kədelɛk wan ka wɛnc idesɔŋ kɔ Siyaka wan ka nkən Abraham mɔ.
49 Ndɛkəl oŋ kɔ pəyɔnɛ a məwosɛ kəlasɛ mariki mem Abraham pəsoku disrɛ, layidi ndɛ mənasɔŋ kɔ mɔ, məsɔŋ'em ti kəcərɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ikɔ kəca kəmeriya, kɔ pəyi fɛ ti-ɛ, kətət.»
50 Labaŋ kɔ Betuhɛl ŋaloku: «Tes tantɛ nda MARIKI tɛyɛfɛ, səfətam kəloku ti tələm o tələm.
51 Rebeka əfɔ wəkawɛ fər yam kiriŋ, məlɛk kɔ nəkɔ. Pəkɔ pəyɔnɛ wəran ka wan ka mariki mam pəmɔ tɔkɔ MARIKI oloku ti mɔ.»
52 Ntɛ wəcar ka Abraham ene moloku mamɔkɔ mɔ, k'ontontnɛnɛ MARIKI dəntɔf.
53 Kɔ wəcar k'Abraham owurɛ yosumpər-sumpər ya gbeti, ya kɛma, kɔ yamos k'ɔsɔŋ yi Rebeka, k'ompocɛ sɔ Labaŋ wɛnc wərkun wəka Rebeka kɔ kɛrɛ kəŋan pəlarəm.

* **24:22** Delel da kurundɛ ka kɛma kaŋkɔ dɛnayɔnɛ «grammes» camət-tin. † **24:22** Delel da kəsora kin dɛnayɔnɛ «grammes» tasar tin kɔ tələma.

54 Ntɛ mes maməkə melip mə, wərkun nwɛ k'asol ən, kə ŋandi yeri kə ŋamun, kə ŋancepərɛnɛ pibi. Dec dendesək, ntɛ ŋayɛfɛ mə, kə wəcar nwɛ oloku: «Nəsak im iluksərnɛ nda mariki mem.»
55 Kə Labaŋ ŋaloku kə kɛrɛ: «Wan wəran pəyi nnə kərɛsna mata wəco kə səna. Kə tencepər-ɛ, məntam kəkə.»
56 Kə wərkun nwɛ oloku ŋa: «Ta nəsəŋ'em kəwon ka nnə, bawo MARIKI olompəs em pəkət. Nəsak im ilukus ndena mariki mem.»
57 Kə Labaŋ ŋaloku kə kɛrɛ: «Səwe wan wəran, səyif kə təkə ɛfaŋ mə.»
58 Kə ŋawe Rebeka kə ŋayif kə: «Məfaŋ kəkə kə wərkun nwɛ ba?» Kə Rebeka owosɛ: «ɛy.»
59 Labaŋ kə kɛrɛ ŋasak Rebeka kə wəran nwɛ ɛnabaŋ kə mə, wəcar ka Abraham kə asol ən kə ŋaŋkə.
60 Kə ŋantolanɛ Rebeka kə ŋaloku kə:
«Məna wəkirɛ kosu, məyənɛ wəka afum alarəm!
Məyənɛ fum nwɛ yuruya yən yendetam aterɛnɛ aŋan mə!»
61 Kə Rebeka ɛyɛfɛ kə acar ən ayecəra k'ɛmpɛsɛ yəkəmɛ kəroŋ, k'ɛncəmɛ wərkun nwɛ darəŋ. Kə wəcar ka Abraham ɛlɛk Rebeka kə ŋaŋkə.
62 Tɛtəŋnɛ Siyaka pəlukus kəyɛfɛ ka kələmp ka Lahay-Roy, pəndɛ nde atəf ŋa Nɛkɛf.
63 Dəfəy dələma kə Siyaka əŋkə dəŋkətəs dəkulum, endeyekti fər k'ɛnəŋk yəkəmɛ yecder.
64 Rebeka endeyekti sə fər k'ɛnəŋk Siyaka, k'ontor yəkəmɛ kəroŋ.
65 K'eyif wəcar ka Abraham: «Wərkun wəre əfə wəkawɛ nnə dəkulum nwɛ ender kəfaynɛ su mə?» Kə wəcar oloku kə: «Mariki mem mə.» K'ɛlɛk kəloto kən k'ɛŋgbalərnɛ.
66 Kə wəcar ka Abraham ələmər Siyaka mes məkə ɛnacepərɛnɛ mə fəp.
67 Kə Siyaka eŋkekərɛ Rebeka abal ŋa kɛrɛ Sara disrɛ. K'ɛlɛk Rebeka k'ɔyənɛ wəran kən, k'ɔmbətər kə. Ti t'ɛnasəŋɛ Siyaka pəwak kəpəl-pələs defi da kɛrɛ.

25

Defi da Abraham: Mewe ma yuruya yən nyɛ wəran kən Ketura ɛnakomɛ kə mə

1 Kə Abraham ɛlɛk sə wəran wələma, pacwe kə Ketura.
2 Kə Ketura oŋkomɛ kə awut arkun: Simraŋ, Yəksaŋ, Medaŋ, Madiyaŋ, Yisbak, kə Suwah.
3 Kə Yəksaŋ oŋkom Saba kə Dedaŋ. Awut arkun a Dedaŋ ŋanayənɛ afum a təf maas: Asuri, aLetusi kə aLeyumi.
4 Awut a Madiyaŋ ŋanayənɛ Hefah, Hefer, Henok, Abidah, kə Ɛldaha. Akaŋɛ ŋanayənɛ awut a Ketura.
5 Abraham ɛnasəŋ daka dən fəp Siyaka.
6 Awut a alak'ən, k'ompocɛ ŋa, pəsərəyi doru, k'eŋkekərɛ ŋa poŋ pəbəlɛnɛ ŋa wan kən Siyaka, atəf nŋɛ ŋeyi ntende kəca nkɛ dec dɛmpɛ mə.
7 Kəwon ka Abraham doru kənasətə meren tasar tin wəco camət mɛrəŋ kə kəcamət (175).
8 Kə Abraham ontorɛ kifir, k'efi ntɛ encepərɛnɛ detem dobotu mə, pəbɛk, pənɛmbərɛ mataka ma doru, k'ənəŋkəl atem ən aŋɛ ŋanafi mə.
9 Siyaka kə Səmayila awut a Abraham, ŋawup kə nde dəkəwupɛnɛ da Makpela, nde dalɛ da Hɛfəroŋ wan ka Cohar wəHewy, pətɛfərɛnɛ di kə Mamre.
10 Dalɛ dɛnayi ndɛ Abraham ɛnaway nnə aHewy ŋayi mə. Difə anawup Abraham kə wəran kən Sara.
11 Ntɛ defi da Abraham dencepər mə, kə Kanu kəmpocɛ wan kən Siyaka nwɛ ɛnandɛ nde kələmp ka Lahay-Roy kəsək mə.
12 Awut a Səmayila ŋə akaŋɛ, Səmayila wan k'Abraham, nwɛ wan wəran wəMisira Hakar wəcar ka Sara ɛnakomɛ Abraham mə.
13 Mewe ma awut a Səmayila mɛmɛ, təkə ŋanabɛkɛnɛ mə: Nebayət coco ca Səmayila, Kedar, Adebel, Mibəsam,
14 Misma, Dumah, Masa,
15 Hadad, Tema, Yetur, Nafis, kə Kedema. Awut a Səmayila ŋə akakə.
16 Mewe maŋan mə məməkə tɛndɛ taŋan cəgbo cəgbo. Abɛ wəco kə mɛrəŋ ŋanayi ŋa kiriŋ dɛlay daŋan.
17 Kəyi ka Səmayila doru kənawon meren tasar tin wəco maas kə camət mɛrəŋ (137). K'ontorɛ kifir, k'ənəŋkəl atem ən akə ŋanafi mə.
18 Afum a Səmayila ŋayi kəyɛfɛ ka Hawila haŋ Sur nsɛ səntɛfərnɛ Misira mə, kəkə ka kəca ka Asiri. Yuruya ya Səmayila ŋanandɛ ŋatɛfərnɛ awɛnc aŋa fəp.

Tecepərɛnɛ ta Yakuba

25-36

Esayu kə Yakuba

19 Afum a Siyaka ŋ'aŋɛ, wan ka Abraham. Abraham okom Siyaka.

20 Siyaka ɛnasətə meren wəco maŋkəlɛ (40) a k'endenɛncɛ Rebeka, wan wəran wəka Betuhɛl wəka Aram wəka Padaŋ-Aram, wəkirɛ ka Labaŋ wəka Aram.
21 Kɔ Siyaka ontola MARIKI teta wəran kɔn, bawo ɛnakom fɛ wan. Kɔ MARIKI ene kətola kɔn. Kɔ wəran kɔn Rebeka ɛmbɛkəs.
22 Kɔ awut ŋayɛfərɛnɛ kɔ kor disrɛ, kɔ Rebeka eyifnɛ: «Ak'ender im tantɛ-ɛ?» K'ɔŋkɔ pəkornɛ MARIKI.
23 Kɔ MARIKI oloku kɔ: «Afum a tɔf mɛrəŋ ŋay'əm dəkor, afum mɛrəŋ akakɔ ŋandegbɛyɛnɛ kəwur əm dəkor. Afum a wəkin nwɛ ŋandetasərnɛ aka wəka mɛrəŋ. Wəbeki endeyi wəfɛt tantɔf.»
24 Dəŋkom dɔn k'anəŋk a cəberi cəyi kɔ dəkor.
25 Dəŋkom daŋan, kɔ wəcɔkɔ-cɔkɔ ender pəla cəfon cəyim dəris pəmɔ wɛsɛm, k'awe kɔ Esayu.
26 Kɔ tencepər, kɔ wəka mɛrəŋ ender pəsumpər atek ŋa wəcɔkɔ-cɔkɔ. K'awe wəkakɔ Yakuba. Siyaka pəsətə tɛm tatɔkɔ oŋ meren wəco camət tin (60) a k'andekomɛ kɔ awut akaŋɛ.
27 Kɔ awut arkun aŋɛ ŋambɛk. Kɔ Esayu ende pəyɔnɛ wəpɛn wətət, wəbətər kəyɛksɛ-yɛksɛ dəkulum kətɛn ka sɛm yɛpɛn, kɔ Yakuba nkɔn ɔyɔnɛ wəyi wəka dare, wətəsimsɛ dis pəbətər kəndɛ d'abal.
28 Siyaka ɛnabətər Esayu bawo ɛnabətər sɛm nyɛ Esayu ɛncpɛn mɔ. Rebeka nkɔn pəbətər Yakuba.
29 Dəsɔk dələma kɔ Yakuba oncoŋər mɛnc, kɔ Esayu ender pəyɛfɛ dəkulum dis dələl kɔ.
30 Kɔ Esayu oloku Yakuba: «Məpoc'em, ilɛtsɛn'am idi pəyim pam papəkɔ bawo dis dələl im.» Ti tə asəŋɛ Esayu tewe ta «Edəm*».
31 Kɔ Yakuba oloku Esayu: «Məwayər im məkɔ dəkəcəmɛ da debeki dam.»
32 Kɔ Esayu oloku kɔ: «In'ɛwɛ icfi, ake dəkəcəmɛ da debeki dadəkɔ dendeyɔ em-ɛ?»
33 Kɔ Yakuba oloku: «Mədɛrəm'em kərɛsna.» Kɔ Esayu ɛndɛrmɛ Yakuba k'ɛwayər kɔ dəkəcəmɛ da debeki dɔn.
34 Kɔ Yakuba ompocɛ Esayu kəcom, kɔ mɛnc mamɔkɔ. Kɔ Esayu endi yeri yayɔkɔ, k'omun, k'ɛyɛfɛ k'ɔŋkɔ. Tatɔkɔ tə Esayu ɛnagbal dəkəcəmɛ da debeki dɔn.

26

Siyaka kɔ Abimɛlɛk

1 Kɔ dor dende deyi dətɔf, ndɛ dɛnaciyanɛ kɔ dor dəcɔkɔ-cɔkɔ dəkɔ dɛnayi di tɛm ta Abraham mɔ. Kɔ Siyaka ɔŋkɔ nda Abimɛlɛk, wəbɛ ka aFilisti nde Kerar.
2 Kɔ MARIKI owurər Siyaka, k'oloku kɔ: «Ta mətor Misira, məyi atɔf nŋɛ indeboncər əm mɔ.
3 Məndɛ atɔf ŋaŋɛ. Isol'am, indepoc'am pətət, bawo məna kɔ yuruya yam * ŋ'indesɔŋ antɔf ŋaŋɛ fəp. Indelas tɛm tatɔkɔ kədɛrəm nkɛ inadɛrmɛ papa kam Abraham mɔ.
4 Indeyɔ yuruya yam yɛla pəmɔ cɔs ca darenc. Indesɔŋ yuruya yam tɔf yayɛ fəp. Afum a doru fəp ŋande ŋactɛn kətola nnɔ yuruya yam yeyi mɔ.
5 Abraham ɛnacəŋkəl dim dem, pəcəmɛ dɔpɔ dem darəŋ, pəsumpər moloku mem, pələləs mɛfaŋ mem kɔ sariyɛ sem.»
6 Kɔ Siyaka ɛndɛ Kerar.
7 Ntɛ afum a tofo tatɔkɔ ŋancyifət teta wəran kɔn mɔ, pəcloku ŋa: «Wəkirɛ kem ɔfɔ.» Pəcnesɛ kəloku a wəran kɔn ɔfɔ, ta afum a tofo tatɔkɔ ŋadif kɔ, bawo Rebeka ɛnatesɛ.
8 Ntɛ kəyi kɔn kəncwon di mɔ, kɔ tosurɛnɛ Abimɛlɛk wəbɛ ka aFilisti pəwurɛ kəro dəwundɛr pəcmɔmən, k'ɛnəŋk Siyaka pəccɛcɛnɛ kɔ wəran kɔn Rebeka.
9 Kɔ Abimɛlɛk ewe Siyaka k'eyif kɔ: «Wəran kam ɔyɔnɛ wəran nwɛ ba! Ake'sɔŋɛ ntɛ məloku su a wəkirɛ kam ɔfɔ mɔ?» Kɔ Siyaka oloku kɔ: «Iloku ti kənesɛ disrɛ ta idefinɛ tetən.»
10 Kɔ Abimɛlɛk oloku kɔ: «Cəke məyɔ su tantɛ? Pəpic pɛcəmɛ wələma su dacɔ ŋafəntərɛ kɔ wəran kam, kɔ mən'ɔsɔŋɛ su kəsarɛ kiciya.»
11 Kɔ Abimɛlɛk ɔsɔŋ dim dadəkɔ afum ən fəp, ntɛ: «Fum nwɛ o nwɛ oŋgbuŋɛnɛ wərkun nwɛ kɔ wəran kɔn mɔ, mɛnɛ padif wəkayi.»
12 Kɔ Siyaka ɔmbɔf kəren kaŋkɔ dətɔf k'ɛntɛl tasar tin (100) ta tɔkɔ ɛnabɔf mɔ, bawo MARIKI ɛnapocɛ kɔ pətət.
13 Kɔ wərkun nwɛ ɔsətə daka, k'ɛmbɛrɛnɛ kəsətə daka haŋ k'ɛnaŋkanɛ kəyɔnɛ wəka daka wəpɔŋ.
14 Siyaka ɛnayɔ yɔcəl yɛlarəm: Cəna, cir, ŋkesiya, kɔ acar alarəm, təsɔŋɛ aFilisti ŋayɔnɛ kɔ kəraca.

Siyaka kəsek kɔn danapa kɔ Abimɛlɛk

* **25:30** *Edəm* ti tə tatɔkɔ «pəyim» * **26:3** Dɛlay dam

15 Cələmp ncɛ acar a kas Abraham ŋanakay kiyi kɔn doru mə, kɔ aFilisti ŋamɔntən ci, kɔ ŋalas ci kəbof.
16 Kɔ Abimɛlɛk oloku Siyaka: «Məyɛfɛ ndorosu məkɔ bawo məmbɛk su fənɔntər.»
17 Kɔ Siyaka ɛyɛfɛ di, k'ɔŋkɔ pəcəmbər saŋka nde dəŋgbəl da Kerar kəsək.
18 Kɔ Siyaka ɔŋgbəkərɛ sɔ kəkay cələmp ncɛ anakay tɛm ta kas Abraham, a kɔ aFilisti ŋamɔntən ci kəcepər ka defi da Abraham mə. K'ewe sɔ ci mewe məkɔ kas ɛnawe ci mə.
19 Kɔ acar a Siyaka ŋaŋkay sɔ kələmp kələma, dəndo mərɔ dacɔ, kɔ ŋambəp ki disrɛ domun dɔtɔt.
20 Akɛk a yɔcɔl ya dare da Kerar ŋancaŋ akɛk a yɔcɔl ya Siyaka kəcɔp, ŋacsimsɛ kələmp, kɔ ŋaloku: «Kələmp kaŋkɛ kosu kɔ.» Kɔ Siyaka ewe kələmp kaŋkɔ Esɛk, bawo afum ŋanagbɛkəlɛnɛ ta ki kɔ nkɔn.
21 Kɔ acar a Siyaka ŋaluksərnɛ sɔ kəkay kələmp kələma nkɛ anagbɛkəlɛnɛ sɔ taka ki mə, k'ewe ki Sitna.
22 K'eliŋ saŋka sɔn dəndo, k'ɔŋkɔ pəkay sɔ kələmp kələma nkɛ anatɔgbɛkəlɛnɛ ta ki mə, k'ewe ki Rehobot, bawo, oncloku: MARIKI pəyac su, pəsikəli su, kədesɔtə fənɔntər atɔf ŋaŋɛ.
23 Kɔ Siyaka ɛmpɛrnɛ Bersaba.
24 Kɔ MARIKI owurər kɔ pibi papəkɔ, k'oloku kɔ: «In'ɔyɔnɛ Kanu ka papa kam Abraham. Ta mənesɛ, bawo isol'am, indepoc'am pətɔt, indeyɔ sɔ yuruya yam ŋala, teta wəcar kem Abraham.»
25 Kɔ Siyaka ɛncəmbər di tetek toloŋnɛ k'okornɛ tewe ta MARIKI. K'ɛncəmbər sɔ di abal, kɔ acar ɔn ŋaŋkay sɔ di kələmp.
26 Kɔ Abimɛlɛk ɛyɛfɛ Kerar kəkɔnəŋk nkɔn Siyaka ŋasol kɔ Ahusat wanapa kɔn, kɔ Pikəl wəbɛ wəka asɔdar ɔn.
27 Kɔ Siyaka eyif ŋa: «Ta ake tɔ nənderɛnɛ nnɔ nderem-ɛ, bawo nənter im, kɔ nəmbɛləs im nde ndoronu?»
28 Kɔ ŋaloku kɔ: «Sənəŋk belbel a MARIKI osol'am. Ti tɔ səlokɛ: A padɛrmɛnɛ, ti tɔ tatɔkɔ məna kɔ səna, patəŋnɛ pasek danapa.
29 Ntɛ tendesɔŋɛ ta məyɔ su ali pəlɛc pin, pəmɔ tɔkɔ sənatɔyɔ əm pəlɛc, kɔ səyɔ əm pətɔt haŋ kɔ səsak əm kɔ məŋkɔ pəforu disrɛ mɔ. Ndɛkəl oŋ MARIKI ompoc'am.»
30 Kɔ Siyaka ombocɛ ŋa kəsata, kɔ ŋandi yeri kɔ ŋamun.
31 Kɔ ŋayɛfɛ bətbət suy kɔ ŋandɛrmɛnɛ. Kɔ Siyaka ɛsak ŋa kɔ ŋalukus kɔ ŋasak Siyaka pəforu disrɛ.
32 Dɔsɔk din dadəkɔ dɔ acar a Siyaka ŋander ŋaloku kɔ teta kələmp kəŋkɔ ŋanakay mə, kɔ ŋaloku kɔ: «Səsətɔ domun.»
33 Kɔ Siyaka ewe kələmp kaŋkɔ Sibeya. Ti tɔsɔŋɛ ntɛ aŋwenɛ dare dadəkɔ Bersaba haŋ məkɔ mə.

Esayu kənɛncɛ kɔn

34 Esayu kəsɔtɔ kɔn meren wəco maŋkəlɛ (40), k'ɛlɛk aran aHewy, pacwe ŋa Sudit wan ka Beri kɔ Basmat wan ka Elɔn.
35 K'aran aHitara akaŋɛ mɛrəŋ ŋawonəs Siyaka kɔ Rebeka dis.

27

Yakuba kəsɔtɔ kɔn kəpocɛ nkɛ pənamar Esayu kəsɔtɔ mə

1 Siyaka ɔncyɔnɛ wətem, fər yɔcləl kɔ haŋ kɔ tɛləpsər kɔ kətənəŋk. K'ewe wan kɔn wəcɔkɔ-cɔkɔ Esayu, k'oloku kɔ: «Wan kem!» Kɔ Esayu owosɛ: «In'ɛwɛ!»
2 Kɔ Siyaka ɔŋgbɔkərɛ: «Iyɔnɛ wətem, incərɛ fɛ dɔsɔk dem defi.
3 Məlɛk oŋ yɛpɛnɛ yam, cəbəlma cam kɔ ambəncəran, məkɔ dəkulum məkɔ məpɛn'em wɛsɛm.
4 Məlompəs'em peri pəmɔ tɔkɔ imbətər ti mə. Məkɛr'em pi, idi, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ina yati itolan'am pətɔt a icfi mɔ.»
5 Rebeka pəccaŋkəl tɔkɔ Siyaka oncloku wan kɔn Esayu mə. Kɔ Esayu ɔŋkɔ dəkulum kəkɔpɛn wɛsɛm, pəkɛrɛ.
6 Kɔ Rebeka oloku wan kɔn Yakuba: «Ntɛ t'ine. Papa kam pəcloku wɛnc əm Esayu:
7 ‹Məkɛr'em wɛsɛm. Məlompəs'em peri mpɛ indedi, itolan'am pətɔt nde MARIKI eyi mə, a icfi.›
8 Ndɛkəl oŋ wan kem məcəŋkəl dim dem, məyɔ tɔkɔ indelok'əm mə.
9 Məkɔ məlɛk'em nde yɔcəl dacɔ, mbiyofo yɔtɔt mɛrəŋ. Ilompsɛ papa kam peri pətɔt pəmɔ tɔkɔ ɔmbətər pi mə.
10 Məndekenɛ papa kam peri papəkɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pətolan'am pətɔt a pəcfi mɔ.»
11 Kɔ Yakuba oloku kɛrɛ Rebeka: «Ɛy, mba wɛnc im Esayu ɛla cəfon dəris, k'ina iyɔ fɛ ci.

12 Tələma papa wəkem pəkɔwakəs im dis, endecər'em kətəlomp təsɔŋ'em kəsətə pəlɛc ta isətə pətət-ɛ.»
13 Kɔ kɛrɛ oloku kɔ: «Tɔyɔnɛ a pəlɛc papɔkɔ peder im! Məcaŋkəl gbəcərəm dim dem. Məkɔ məkɛr'em mir.»
14 Kɔ Yakuba ɔŋkɔ pəlɛk mir, k'ɛŋkɛrɛ iya kɔn. Kɔ iya kɔn olompəs peri, pəmɔ təkɔ papa kɔn ɛnabətər pi mɔ.
15 Kɔ Rebeka ɛlɛk yamos ya Esayu wan kɔn wəcɔkɔ-cɔkɔ, yamos yətət yɔkɔ ɛnatam kəsətə dɛkɛr mɔ, k'ɔsɔŋ yi wan kɔn wəlpəs Yakuba k'ɛmbɛrnɛ.
16 K'oŋkump Yakuba akata ŋa mbiyofo yɔkɔ ŋanadif mɔ dəwaca kɔ dəkilim, kəbəp ka mofo məkɔ mɛnatɔyɔ cəfon mɔ.
17 Kɔ Rebeka ɔsɔŋ wan kɔn Yakuba peri pɔkɔ ɛnalompəs mɔ, kɔ kəcom.
18 Kɔ Yakuba ɔŋkɔ nde papa kɔn eyi mɔ, k'oloku: «Papa wəkem!» Kɔ Siyaka owosɛ: «In'ɛwɛ. Mən'an'ɔfɔ-ɛ, Wan kem?»
19 Kɔ Yakuba oloku kas: «In'ɔfɔ Esayu wan kam wəcɔkɔ-cɔkɔ. Iyɔ təkɔ məlokun'em mɔ. Məyɛfɛ ilɛtsɛn'am, məndɛ məsɔm wɛsɛm wem, ntɛ tɔŋsɔŋɛ məna yati mətolan'em pətət mɔ.»
20 Kɔ Siyaka oloku wan kɔn: «Mba məyeŋk kəsətə wɛsɛm wan kem!» Kɔ Yakuba oloku: «MARIKI Kanu kam kəkɛr'em wi fər yem kiriŋ.»
21 Kɔ Siyaka oloku Yakuba: «Məcɔŋnɛ oŋ wan kem, iwakəs əm, icərɛ kɔ pəyɔnɛ a wan kem Esayu ɔfɔ-ɛ.»
22 Kɔ Yakuba ɔlətərnɛ kas Siyaka, k'ɛwakəs kɔ k'oloku: «Dim dandɛ da Yakuba dɔ, mba waca wawɛ wa Esayu wɔ.»
23 Siyaka ɛnanɛpəl fɛ kɔ. Bawo waca wɔn wɛnala cəfon pəmɔ waca wa wɛnc Esayu, k'ontolanɛ kɔ pətət.
24 K'eyif: «Mən'ɔfɔ məna wan kem Esayu?» Kɔ Yakuba owosɛnɛ kɔ: «Ɛy.»
25 Kɔ Siyaka oloku: «Məbɛr'em isɔm wɛsɛm wa wan kem, ntɛ tɔŋsɔŋɛ, ina yati itolan'am pətət mɔ.» Kɔ Yakuba ɛmbɛrɛ Siyaka yeri k'endi, k'ɛŋkɛrɛ kɔ sɔ member k'omun.
26 Kɔ kas Siyaka oloku sɔ: «Məcɔŋnɛ məcup im wan kem.»
27 Kɔ Yakuba ɔncɔŋnɛ, k'oncup kɔ. Kɔ Siyaka ene ambɔnc ŋa yamos ya Esayu. K'ontolanɛ kɔ ntɛ: «Ɛy, ambɔnc ŋa wan kem ŋeyi pəmɔ ambɔnc ŋa dalɛ ndɛ MARIKI ompocɛ pətət mɔ.
28 Kanu kəsɔŋ əm pəcaŋki pa darenc
kɔ daka da dəntɔf:
Malɔ kɔ member pəlarəm!
29 MARIKI pəsɔŋɛ, afum ŋay'əm dəntɔf,
Kanu kəsɔŋɛ afum ŋatontnɛn'am!
Kanu kəsɔŋɛ məyi awɛnc əm aŋa kəroŋ,
Kanu kəsɔŋɛ awut a iya kam ŋatontnɛn'am dəntɔf!
Kanu kəsɔŋ pəlɛc, wəkɔ ɛŋfaŋ'am pəlɛc mɔ,
Kanu kəsɔŋ pətət wəkɔ ɛŋfaŋ'am pətət mɔ.»
30 Siyaka ɛnadelip kətolanɛ Yakuba, Yakuba endeyɛfɛ kas dəntɔf, kɔ wɛnc Esayu ɛmbɛrɛ pəyɛfɛ dəkəpɛn.
31 Kɔ Esayu olompəs sɔ peri k'eŋkenɛ kas Siyaka. K'oloku kas: «Papa məyɛfɛ məsɔm wɛsɛm wa wan kam, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mətolan'em pətət məna yati mɔ.»
32 Kɔ kas Siyaka eyif kɔ: «Mən'an'ɔfɔ-ɛ?» Kɔ Esayu oloku kɔ: «In'ɔfɔ wan kam wəcɔkɔ-cɔkɔ Esayu.»
33 Kɔ pəyi Siyaka yamayama, yamayama pəpɔŋ k'oloku: «An'ɔkɔ pəpɛn wɛsɛm k'ɛŋkɛr'em-ɛ? Isɔm yi a kɔ məndeder, intolanɛ kɔ pətət. Kətola pətət kəlip kəsumpər kɔ.»
34 Ntɛ Esayu ene moloku ma kas mɔ, k'ɛmbɛr kəbebe, k'oŋkulɛ-kulɛ pəpɔŋ, k'oloku kas: «Ina sɔ mətolan'em pətət Papa.»
35 Kɔ Siyaka oloku kɔ: «Wɛnc əm enderɛnɛ cəmpənpən k'ɛlɛk kətolanɛ pətət kam.»
36 Kɔ Esayu oloku: «Cepɔ ntɛ asɔŋ kɔ tewe ta Yakuba mɔ, ti t'ɛŋnɛmps'em haŋ kəmɛrəŋ? Ɛnabaŋər im təkɔ dəcəmɛ da debeki dem. Kɔ pəndesɔyi tantɛ k'ɛŋlɛkər im sɔ kətolanɛ pətət kem.» Kɔ Esayu endeŋər: «Papa, məmɛŋkərnɛ fɛ sɔ kətolanɛ pətət kələma, məsɔŋ im ki?»
37 Kɔ Siyaka oloku Esayu: «Isɔŋ kɔ kəyi kam kəroŋ, k'isɔŋ kɔ awɛnc aŋa fəp kəyi kɔ dəntɔf, k'isɔŋ kɔ bəle* kɔ wɛn. Cəke c'indeyɔnɛ məna-ɛ, wan kem?»
38 Kɔ Esayu eyif kas: «Kətola pətət kin kaŋkɔ gboŋ kɔ məyɔ ba, Papa? Ina sɔ mətolan'em pətət, Papa!» Kɔ Esayu ɛyɛfɛ kəbok.
39 Kɔ kas Siyaka oloku kɔ: «Mənəŋk!
Dəkəndɛ dam dəfɔdeyɔ daka da dəntɔf
Kɔ pəcaŋki mpɛ pɛŋyɛfɛ darenc mɔ.
40 Dakma dam dendedəs əm doru,

* **27:37** CəTabo «blé»

Məndeyi wɛnc əm dəntɔf.
Məndeyi tam taciŋa
Fənəntər fam fəndesəŋɛ, məccer kɔ mɛfaŋ məŋ.»

Kəkɔ ka Yakuba nda ncɔk'ɔn Labaŋ

41 Kɔ Esayu ɛmɛŋkɛ Yakuba mɛtɛlɛ, teta kətolanɛ pətɔt nkɛ kas ɛnatolanɛ Yakuba mɔ. Esayu pəccɔpəsnɛ dɛbəkəc, «Mataka ma defi da papa wəkem məmbɔlɛ fɛ sɔ. Indedif wɛnc im Yakuba.»
42 K'aŋkɔ paloku Rebeka mɛcɛmcɛmnɛ mɛlɛc ma Esayu nnɔ Yakuba eyi mɔ. Kɔ Rebeka ewe wan kɔn Yakuba, k'oloku kɔ: «Məne ntɛ wɛnc əm Esayu ɛfaŋ kəluks'am ayɛk mɔ, a pədif əm.
43 Awa wan kem, məcəŋkəl im! Məyɛfɛ, məkɔ məgbəpnɛ ndena wɛnc im wərkun Labaŋ nde Haraŋ.
44 Məkɔ məyi di mataka, haŋ mɛtɛlɛ ma wɛnc əm melip.
45 Kɔ mɛtɛlɛ ma wɛnc əm mendelip-ɛ, pəpələrnɛ pəcuy pɔkɔ məyɔ kɔ mɔ, indew'am məder. Ta ake t'indebutɛ nu mɛrəŋ monu dɔsɔk din-ɛ?»

Kəyɛksɛ ka Yakuba Pəkɔ Mesopotami

46 Kɔ Rebeka oloku Siyaka: «Doru dɛŋgbəf im teta awut aran aHewy. Kɔ Yakuba ɛnɛncɛ wəHewy, wan wəran wəka dətɔf pəmɔ akaŋɛ, ake indesɔyɔ oŋ doru-ɛ?»

28

1 Kɔ Siyaka ewe Yakuba, k'ontolanɛ kɔ pətɔt, k'osom kɔ ntɛ: «Ta mənɛncɛ wəran wəka Kanaŋ.
2 Məyɛfɛ. Məkɔ Padaŋ-Aram, ndena papa ka iya kam. Məlɛk di wəran awut aran a ncɔk'am Labaŋ dacɔ.
3 Kanu kɛ kəntam mes fəp doru mɔ kəpoc'am pətɔt, kəsɔŋ əm dokombəra, kəsɔŋ'am məla ntɛ tɔŋsɔŋɛ məyɔnɛ afum alarəm mɔ!
4 MARIKI pəsɔŋ əm pətɔt pa Abraham kɔ yuruya yam ntɛ tɔŋsɔŋɛ atɔf ŋaŋɛ məyi decikəra mɔ, ŋey'əm dəwaca pəmɔ tɔkɔ Kanu kənasɔŋ ŋi Abraham mɔ.»
5 Kɔ Siyaka ɛsak Yakuba k'ɔŋkɔ Padaŋ-Aram, ndena Labaŋ wan ka Betuhɛl, wəAram, wɛnc wərkun wəka Rebeka, iya wəka Yakuba kɔ Esayu.
6 Kɔ Esayu ɛnəŋk a Siyaka ontolanɛ Yakuba pətɔt, k'oloku kɔ kəkɔ sɔ Padaŋ-Aram pəkɔtɛn wəran, mba ntɛ Siyaka onctolanɛ kɔ mɔ, ɛnasom kɔ ntɛ: «Ta mənɛncɛ wəran wəka Kanaŋ de.»
7 Yakuba ɛnane moloku ma kas kɔ kɛrɛ, k'ɔŋkɔ Padaŋ-Aram.
8 Kɔ Esayu ɛnəŋk a mes ma awut aran aka Kanaŋ mɛnabɔt fɛ papa kɔn Siyaka.
9 Kɔ Esayu ɔŋkɔ ndena Səmayila, k'ɛlɛk di wəran pacwe kɔ Mahalat, wan wəran wəka Səmayila wan k'Abraham, wəkirɛ ka Nebayɔt, kəbɛrɛnɛ ka aran aHewy akɔ ɛnayɔ mɔ.

Kəwɛrəp ka Yakuba

10 Kɔ Yakuba ɛyɛfɛ Bersaba k'ɔŋkɔ Haraŋ.
11 K'ɛmbəp tofo təlɔma k'endirɛ di, bawo dec dɛnaləpɛ kɔ. Kɔ Yakuba ɛlɛk tasar tin ta kəfo kaŋkɔ, k'ɛfakɛnɛ pi, k'ɛfəntərɛ kəfo kaŋkɔ.
12 K'ɛwɛrəp, k'ɛnəŋk samɛ səcəmɛ dəntɔf domp da si docgbuŋɛnɛ kɔm mɛlɛkɛ a Kanu mɛcfərəŋk si, mɛcpɛ, moctor.
13 Kɔ MARIKI ɛncəmɛ samɛ sasɔkɔ darenc. K'oloku: «In'ɔyɔnɛ MARIKI, Kanu k'Abraham papa kam, kɔ Kanu ka Siyaka. Antɔf ŋaŋɔkɔ məfəntərɛ mɔ, indesɔŋ əm ŋi məna kɔ yuruya yam.
14 Yuruya yam ŋendela pəmɔ kəbof ka dəntɔf. Məndewəkələs dəkəndɛ dam kəca kətɔt kɔ kəmeriya, nde dec dɛmpɛ mɔ kɔ nde dɛŋkalɛ mɔ. Afum a doru fəp ŋande ŋactɛnər əm kətolanɛ pətɔt kɔ yuruya yam.
15 Ina yati in'osol'am, inde icbum əm kəca nkɛ o nkɛ məŋkɔ mɔ, indekɛr'am atɔf ŋaŋɛ, bawo ifəsak əm ta intalas tantɛ iŋlok'əm mɔ.»
16 Kɔ Yakuba entimɛ dəmere, k'oloku: «Təlɔma MARIKI eyi nnɔ tofo tantɛ, k'intɔnacərɛ ti!»
17 K'enesɛ k'oloku: «Mba tofo tɔyɔ wɛywɛy! Pənciyanɛ fɛ dɛ kɔ kəlɔ ka Kanu, kusuŋka ka darenc kɔ!»
18 Kɔ Yakuba ɛyɛfɛ bətbət suy, k'ɛlɛk tasar tɔkɔ ɛnafakɛnɛ domp mɔ, k'ɛncəmbər pi, k'oloŋər pi kəroŋ moro məbɔy teta kəpusɛ ka pi Kanu.
19 Kɔ Yakuba ewe tofo tatɔkɔ Betel, mba dare dadɔkɔ dɛnanuŋkɛnɛ dəyɔ tewe ta Lus.
20 Kɔ Yakuba ontola pəcloku: «Kɔ pəyɔnɛ a Kanu kəsol'em kəcbum im dəpɔ ndɛ iŋkɔt mɔ, kɔ pəyɔnɛ a kəŋsɔŋ im kəcom kem kəsɔm, kəsɔŋ im sɔ yamos ibɛrnɛ,
21 k'ilukus pəforu disrɛ nde kəlɔ ka papa wəkem-ɛ, awa MARIKI endeyɔnɛ Kanu kem.
22 Tasar tantɛ incəmbər teta kəpusɛ ka pi Kanu mɔ, pendeyɔnɛ kəlɔ ka Kanu. Indesɔŋ əm farilɛ fa mpɛ o mpɛ məndekɔsɔŋ im mɔ.»

29

Yakuba kəbəpɛnɛ kɔ Rasɛl

1 Kɔ Yakuba ɛyɛfɛ kəkɔt kəkɔ ka atɔf ŋa awut a nde dec dɛmpɛ mɔ.
2 Kɔ Yakuba ɛnəŋk kələmp dəndo dəkulum, kɔ yɔcɔl yɛfɛt yɛfɛt yoloŋkanɛ mofo maas yɛcəmɛ kələmp kaŋkɔ kəsək, bawo kələmp kaŋkɔ kɔ yɔcɔl yoncmun. Tasar mpɛ pɛnayi kələmp dəkusu mɔ pɛnabɛk.
3 Difɔ yɔcɔl fəp yɛncbəpɛnɛ. Pabiŋkəli tasar papɔkɔ anaboc kələmp dəkusu mɔ, cir kɔ ŋkesiya yomun. Kɔ yelip-ɛ paluksɛ tasar papɔkɔ sɔ kələmp dəkusu.
4 Kɔ Yakuba eyif akɛk yɔcɔl: «Awɛnc im anja, aka deke ŋɔ nəyɔnɛ-ɛ?» Kɔ akakɔ ŋaloku kɔ: «Aka Haraŋ ŋɔ səyɔnɛ.»
5 Kɔ Yakuba eyif ŋa: «Nəncərɛ Labaŋ, wan ka Nahor?» Kɔ ŋawosɛ: «Ɛy, səncərɛ kɔ.»
6 K'eyif ŋa: «Cəke cɔ pəyi kɔ-ɛ?» Kɔ akakɔ ŋaloku kɔ: «Daka o daka! Wan kɔn wəran Rasɛl ender wəkɔ kɔ yɔcɔl yɛfɛt yɛfɛt.»
7 Kɔ Yakuba oloku ŋa: «Dec dɔsərɔbɛk kərɛsna. Tɛm toloŋka yɔcɔl tɛntabəp fɛ. Nəsɔŋ yɔcɔl domun, kɔ nəlip-ɛ nəkekərɛ yi kərɛsna yɔkɔsɔmət.»
8 Kɔ ŋaloku kɔ: «Səfɔtam ti kɔ yɔcɔl fəp yɔntɔloŋkanɛ-ɛ, bawo ti tɔ səmbiŋkəli tasar ntɛ aŋsuncɛ kələmp mɔ, a yɔcɔl yɛfɛt yɛfɛt yomun.»
9 Yakuba eyi kəlok-lokər akɛk kɔ Rasɛl ɛmbɛrɛ kɔ yɔcɔl yɛfɛt yɛfɛt ya kas, bawo Rasɛl wəkɛk ɛnayi.
10 Ntɛ Yakuba ɛnəŋk Rasɛl wan wəran wəka Labaŋ kɔ yɔcɔl yɛfɛt yɛfɛt ya Labaŋ mɔ, k'ɔncɔŋnɛ k'embiŋkəli tasar tatɔkɔ ancsuncɛ kələmp mɔ. Kɔ yɔcɔl yɛfɛt yɛfɛt ya Labaŋ yomun.
11 Kɔ Yakuba oncup Rasɛl, k'ɛyɛfɛ kəfək, pəcbok.
12 Kɔ Yakuba oloku Rasɛl: «Fum ka papa kam iyɔnɛ, wan ka Rebeka iyɔnɛ.» Kɔ Rasɛl ɛyɛksɛ kəkɔloku ti kas Labaŋ.
13 Ntɛ Labaŋ ene kəder ka Yakuba wan ka wəkirɛ kɔn mɔ, k'ɛyɛksɛ k'ende pəsapnɛ Yakuba, k'ɛmakərɛnɛ kɔ. Kɔ Labaŋ eŋkekərɛ kɔ nde kəlɔ kɔn, kɔ Yakuba ɔlɔmər kɔ mes mɔkɔ mɛnasɔtɔ kɔ mɔ fəp.
14 Kɔ Labaŋ oloku kɔ: «Kance kəsoku pɛs kɔ: Mecir min mɔ səmpaŋnɛ!» Kɔ Yakuba eyi ndena Labaŋ ŋof ŋin.

Kənɛncɛ ka Yakuba kəmɛrəŋ

15 Kɔ Labaŋ ende pəloku Yakuba: «Bawo fum kem məyɔnɛ, məfɔdebəc'em kifəli? Məboncər im daka ndɛ məfaŋ da kəway kam mɔ.»
16 Labaŋ ɛnayɔ ayecəra mɛrəŋ: Tewe ta Bɔmbɔ bɔn tɛnayɔnɛ Leya, kɔ Cayi cɔn Rasɛl.
17 Leya ɛnatesɛ fər dəkəro, mba Rasɛl ɛnananŋkanɛ kətesɛ.
18 Rasɛl ɛnabɔt Yakuba mes. Kɔ Yakuba oloku Labaŋ: «Indebəc'am meren camət-mɛrəŋ, teta wan kam wəran Cayi: Rasɛl.»
19 Kɔ Labaŋ oloku kɔ: «Kəsoŋ əm kɔ kəncepər im tɔkɔ iŋkɔsoŋ kɔ wərkun wəcuru mɔ. Məyi nnɔ nderem!»
20 Kɔ Yakuba ɛmbəcɛ Labaŋ meren camət-mɛrəŋ teta Rasɛl. Kɔ meren camət-mɛrəŋ mamɔkɔ meyi, Yakuba dəfər pəmɔ mataka, bawo Rasɛl ɛnabɔt kɔ mes.
21 Kɔ Yakuba ende pəloku Labaŋ: «Məsoŋ im wəran wəkem bawo tɛm tem ta yɛbəc telip, ifaŋ kənɛncɛ kɔ.»
22 Kɔ Labaŋ ewe aka tofo tatɔkɔ fəp, kɔ ŋambəpɛnɛ k'omboc kəsata.
23 Pəndeyi dɔfɔy, k'ɛlɛk wan kɔn wəran Leya k'eŋkenɛ Yakuba, kɔ Yakuba ɛnɛncɛ kɔ.
24 Kɔ Labaŋ ɔsɔŋ wan kɔn wəran Leya wəcar wəran nwɛ ancwe Silpa mɔ.
25 Dec dendesɔk, kɔ Yakuba ɛnəŋk a bafɔ Leya asɔŋ kɔ. K'oloku Labaŋ: «Cəke cɔ məyɔ em ntɛ? Bafɔ teta Rasɛl t'imbəc'am? Ta ake tɔ məntiŋkər'em-ɛ?»
26 Kɔ Labaŋ oloku: «Afɔsɔŋ səna ndorosu Cayi, ta antasɔŋ Bɔmbɔ-ɛ.
27 Mələpəs tataka toluksər kɔ Bɔmbɔ, a sədesɔŋ əm sɔ Cayi kɔ məndewosɛ sɔ kəbəc'em tetɔn meren camət-mɛrəŋ-ɛ.»
28 Kɔ Yakuba ɔyɔ tatɔkɔ, k'ɛləpəs tataka toluksər kɔ Leya, kɔ Labaŋ ɔsɔŋ kɔ sɔ wan kɔn wəran Rasɛl.
29 Kɔ Labaŋ ɛlɛk wəcar kɔn Bilha k'ɔsɔŋ kɔ Rasɛl.
30 Ka Yakuba ɛnɛncɛ sɔ Rasɛl nwɛ ɛnabɔt kɔ mes, pətas Leya mɔ. K'ɛmbəcɛ sɔ Labaŋ meren camət-mɛrəŋ.

Awut a Yakuba

31 Kɔ MARIKI ɛnəŋk a ambətər fɛ Leya pəmɔ Rasɛl, k'ɔsɔŋ Leya dokombəra. K'osumpər Rasɛl dokombəra.
32 Kɔ Leya ɛmbɛkəs. K'oŋkom wan wərkun, k'ewe wan wəkakɔ Ruben. Ti tɔ tatɔkɔ nnɔ eyi mɔ, «MARIKI ɛnəŋk kəlapəs kem. Ndɛkəl oŋ, wos im endebətər im.»

33 K'əŋgbɔkərɛ sɔ kəbɛkəs, k'oŋkom sɔ wan wərkun. Kɔ Leya oloku a: «MARIKI ene a ambətər f'em, k'ɔsɔŋ im sɔ wəkawɛ.» Kɔ Leya ɔsɔŋ wəkakɔ tewe ta Simeyəŋ.
34 Kɔ Leya oluksərnɛ k'ɛmbɛkəs, k'oŋkom wan wərkun sɔ. K'oloku: «Tantɛ taŋ, wos im endegbɛkər'em, bawo iŋkomɛ kɔ awut arkun maas. It'anasɔŋɛ wan wəkakɔ tewe ta Lewy.»
35 K'ɛmbɛkəs sɔ k'oŋkom wan wərkun sɔ. K'oloku: «Tantɛ taŋ indekor-koru MARIKI.» Ti tɛnawenɛ wan wəkakɔ tewe ta Yuda. Kɔ Leya ɛsak oŋ, kəkom.

30

1 Ntɛ Rasɛl ɛnəŋk a eyi fɛ kəkomɛ Yakuba mɔ, k'əyɔnɛ wɛnc wəran Leya kəraca. Kɔ Rasɛl oloku Yakuba: «Məsɔŋ im awut kɔ pəyi fɛ ti-ɛ, iŋfi!»
2 Kɔ pəntɛlɛ Yakuba nnɔ Rasɛl eyi mɔ, k'oloku: «Incəmɛ dəkəcəmɛ da Kanu, nkɛ kəntɔsɔŋ əm dokombəra mɔ?»
3 Kɔ Rasɛl oloku: «Wəcar kem wəran Bilha ɛwɛ, məfəntərɛ kɔ nkɔn ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəsətɔ wan mɔ. Nnɔ suwu sem s'endekom wan wəkakɔ, pəsɔŋ'em kəyɔ wan.»
4 Kɔ Rasɛl ɔsɔŋ Yakuba wəcar kɔn wəran Bilha. Kɔ Yakuba ɔŋkɔ kɔ,
5 Kɔ Bilha ɛmbɛkəs, k'oŋkomɛ Yakuba wan wərkun.
6 Kɔ Rasɛl oloku: «Kanu kəmboc'em kiti, kɔ kəne sɔ dim dem, kəmpoc'em wan wərkun.» Ti tɛnasɔŋɛ wan wəkakɔ tewe ta Dan.
7 Kɔ Bilha wəcar ka Rasɛl, ɔŋgbɔkərɛ sɔ kəbɛkəs, k'oŋkomɛ Yakuba wan wərkun tamɛrəŋ.
8 Kɔ Rasɛl oloku: «Kanu kəmar im kəsimɔs kɔ wɛnc im wəran Leya, k'intam kɔ.» Kɔ Rasɛl ɔsɔŋ wan wəkakɔ tewe ta Naftali.
9 Ntɛ Leya ɛnəŋk a ɛsak kəkom mɔ, k'ɛlɛk wəcar kɔn Silpa k'ɔsɔŋ kɔ Yakuba pənɛncɛ.
10 Kɔ Silpa wəcar ka Leya oŋkomɛ Yakuba wan wərkun.
11 Kɔ Leya oloku a: «Pəbotu pender!» Kɔ Leya ɔsɔŋ wan wəkakɔ tewe ta Kadu.
12 Silpa wəcar ka Leya ɔŋgbɔkərɛ sɔ kəkomɛ Yakuba wan wərkun tamɛrəŋ.
13 Kɔ Leya oloku: «Mba pəmbɔt im! Ɛy, aran ŋande ŋackul'em oŋ a pəmbɔt əm.» K'ɔsɔŋ wan kakɔ tewe ta Asɛr.
14 Dɔsɔk dələma katɛla kənayi, kɔ Ruben ɔŋkɔ dalɛ. K'ɔŋkɔ pəsətɔ di yeri yokom yələma*, k'ɛŋkɛrɛ yi iya kɔn Leya. Kɔ Rasɛl oloku Leya: «Ilɛtsɛn'am, məpoc'em yokom yələma nyɛ wan kam ɛŋkɛr'am mɔ.»
15 Kɔ Leya oloku Rasɛl: «Pəntəŋnɛ f'am ntɛ məmbanər im wos im mɔ, mɛnɛ məsətɔ sɔ yeri ya wan kem?» Kɔ Rasɛl oloku Leya: «Awa! Ndaram ende məkɔ fəntərɛ, kəway ka yeri ya wan kam.»
16 Dəfɔy dendebəp, ntɛ Yakuba ɛyɛfɛ dalɛ mɔ, kɔ Leya ɔŋkɔ pəfaynɛ kɔ, k'oloku Yakuba: «Nnɔ nderem mənde məkɔ fəntərɛ, bawo kəsətɔ kam pibi pɔməkɔ, mɛnɛ ntɛ isəkpərɛ pi yeri yələma ya dalɛ nyɛ wan kem ɛŋkɛrɛna mɔ.» Kɔ Yakuba ŋafəntərɛ pibi papəkɔ kɔ Leya.
17 Kɔ Kanu kəmbaŋ Leya, k'ɛmbɛkəs. K'oŋkomɛ Yakuba wan wərkun wəka kəcamət.
18 Kɔ Leya oloku: «Kanu kəsɔŋ im kəway kem. Ina nwɛ ilɛk wəcar kem wəran k'isɔŋ kɔ wos im mɔ.» Kɔ Leya ewe wan wəkakɔ Isakar.
19 Kɔ Leya endesɔ pəbɛkəs, k'oŋkomɛ Yakuba sɔ wan wərkun wəka camət-tin.
20 Kɔ Leya oloku: «Kanu ompoc'em! Tantɛ taŋ, wos im endeyi tofo tin k'ina, bawo iŋkomɛ kɔ awut arkun camət-tin.» Kɔ Leya ewe wan wəkakɔ Sabulon.
21 Kɔ Leya ɛmbɛkəs, k'oŋkom wan wəran nwɛ ɛnasɔŋ tewe ta Dina mɔ.
22 Kɔ Kanu kənde kəcɛm-cɛmnɛ Rasɛl, kɔ kəne kətola kɔn, kɔ kəsɔŋ kɔ dokombəra.
23 Kɔ Rasɛl ende pəbɛkəs, k'oŋkom wan wərkun. K'oloku: «Kanu kəliŋ im malap.»
24 Kɔ Rasɛl ewe wan kɔn wəkakɔ Isifu, k'oloku: «MARIKI pəbɛrɛn'em sɔ wan wərkun wələma!»

Yakuba kəsətə kɔn daka

25 Ntɛ Rasɛl oŋkom Isifu mɔ, kɔ Yakuba oloku Labaŋ: «Məsak im ilukus nnɔ nderem, ikɔ nde atɔf ŋem.
26 Məsɔŋ im aran em k'awut em anɛ imbəc'am tetanan mɔ, ŋa ŋɔ səndekɔ, bawo məna yati məncərɛ yɛbəc nyɛ imbəc'am mɔ.»
27 Kɔ Labaŋ oloku Yakuba: «Ifaŋ a məboncər im kəway nkɛ indesɔŋ əm mɔ. Canu cem cəsɔŋ'em kəcərɛ a MARIKI ompoc'em pətət tetam.
28 Məboncər im kəway kam iŋsɔŋ əm ki.»
29 Kɔ Yakuba oloku Labaŋ: «Məna yati, məncərɛ kɔ tɔkɔ imbəc'am mɔ, kɔ tɔkɔ isɔŋɛ kɔ yɔcəl yam yeyi mɔ.
30 Bawo yɔcəl yepic yɔkɔ inabəp'am mɔ, yɛla oŋ ndɛkəl. Kɔ MARIKI ompoc'am kəlɛk dɔsɔk ndɛ imbɛrɛ kəlɔ kam mɔ, haŋ məkɔ. Ndɛkəl oŋ ake tɛm tɔ indebəcɛ afum em-ɛ?»

---

* **30:14** Yokom nyɛ yɔyɔnɛ acəl ŋa dokombəra mɔ

31 Kɔ Labaŋ eyif kɔ: «Ak'indesɔŋ əm-ɛ?» Kɔ Yakuba oloku: «Məfədesɔŋ im daka o daka. Kɔ məwosɛ kəyɔ tɔkɔ indelok'am mɔ, indesɔkɛkəs yɔcəl yam yɛfɛt yɛfɛt, ibum'am sɔ yi.
32 Məkɔ indecepər yɔcəl yam yɛfɛt yɛfɛt fəp dacɔ, mədekɔcəmbər ŋkesiya yɛtɛmsər kɔ yɛcɛmcɛmər fəp kəsək yɔyɔnɛ yɔpɔŋ, yɔyɔnɛ yɛfɛt, ŋkesiya nyɛ yɔyɔ lom yɛcapsər mɔ, kɔ cir ncɛ cəncɛmcɛmər, ncɛ cəntɛmsər mɔ. Yayɔkɔ yendeyɔnɛ kəway kem.
33 Dolompu dem deŋmentər əm ti alna, kɔ məndekɔməmən kəway kem-ɛ. Mpɛ o mpɛ pɔ mənəŋk di alna cir dacɔ ta pɛntɛmsər, ta pɛncɛmcɛmər kɔ ŋkesiya dacɔ ta pɛncapsər alom mɔ, məcərɛ a iŋkiyər əm pi.»
34 Kɔ Labaŋ oloku Yakuba: «Awa! Iwosɛ toloku tam.»
35 Awa, dɔsɔk dadɔkɔ dɔ, Labaŋ ɛncəmbər mbiyofo ya cəgbɛr, yɛcɛmcɛmər, cir cətɛmsər kɔ cəcɛmcɛmər cir ncɛ cənayɔ pəfer mɔ fəp, ŋkesiya yɔkɔ yɛnayɔ alom ŋɛcapsər mɔ. Kɔ Labaŋ ɛlɛk yi fəp, k'ɛmbɛr awut ən dəwaca.
36 K'awut ən ŋambəlɛnɛ yɔcəl yayɔkɔ, kəkɔt ka mata maas kɔ Yakuba dacɔ nwɛ ɛnckɛkəs sɔ yɔcəl ya Labaŋ mɔ.
37 Kɔ Yakuba ɛlɛk wara wɛcaŋk wa tɔk maas yeciyanɛ, k'ɛnaci wi pol ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəfer pa kətək powur mɔ.
38 Kɔ Yakuba ɔndəfət wara wawɔkɔ ɛnanaci mɔ nde yɔcəl yoncmun mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ yɛcnəŋk wara wawɔkɔ mɔ, tɔsɔŋɛ yorkun yɛccɛc yɛran kɔ yender dəkəmun-ɛ.
39 Kɔ yɔcəl yɛncɛcɛnɛ wara wawɔkɔ kəsək, ti tɛnasɔŋɛ yɔcəl yockomәs mowut ma cəgbɛr, mɛtɛmsər kɔ mɛcɛmcɛmər.
40 Ntɛ Yakuba ɛŋgbɛy meŋkesiya mɔ, k'ɛncəmbər yi fɔr ya yɔcəl ya Labaŋ kiriŋ nyɛ yɛnayɔ cəgbɛr kɔ alom ŋɛcapsər mɔ, k'ɔsɔtɔ yɔcəl nyɛ ɛnacəmbər taciŋa ta owosɛ yɔnɔŋkəlɛnɛ kɔ ya Labaŋ mɔ.
41 Kəcɛc nkɛ o nkɛ yɔcəl yetifi yorkun yɛcfaŋ kəcɛc yɛran mɔ, Yakuba ɛnclɛk wara wɔn wɛnaci pəcəmbər wi yɔcəl fɔr kiriŋ dəndo yoncmun mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ yɛtam kəcɛcɛnɛ, yɛcnəŋk wara wawɔkɔ mɔ.
42 Kɔ Yakuba ɛnəŋk a, pɔcəl peleŋki pɛfaŋ kəcɛc-ɛ, ədəf fɛ pi kəra kɔn kənaci. Kɔ tende tɛləpsər oŋ Yakuba kəyɔ yɔcəl yetifi kɔ Labaŋ ɔyɔ yeleŋki.

Yakuba kəyɛksɛ pəkɔ ndena Labaŋ

43 Kɔ Yakuba ende pəyɔnɛ wəka daka wəpɔŋ. K'ɔyɔ yɔcəl yɛfɛt yɛfɛt yɛlarəm, acar arkun, acar aran, yɔkɔmɛ kɔ sɔfale.

31

1 Kɔ Yakuba ene mɛcɛm-cɛmnɛ ma awut a Labaŋ, ŋacloku: «Yakuba ɛlɛk daka da papa kosu fəp, di dɔsɔŋɛ kɔ kəyɔnɛ ka wəka daka dandɛ fəp.»
2 Kɔ Yakuba ɛŋgbɛkərɛ a kəro ka Labaŋ kəyi fɛ sɔ nnɔ eyi mɔ, pəmɔ tɔkɔ pənayi cɔkɔ-cɔkɔ mɔ.
3 Kɔ MARIKI oloku Yakuba: «Məlukus atɔf ŋa awisi aŋa, dəŋkom dam. Isol'am.»
4 Kɔ Yakuba ewe Rasɛl kɔ Leya aŋɛ ŋanayi dalɛ ŋackɛk yɔcəl yɔn cir kɔ ŋkesiya mɔ.
5 K'oloku ŋa: «Iŋgbɛkərɛ a, kəro ka papa konu kəyi fɛ sɔ nnɔ iyi mɔ, pəmɔ tɔkɔ pənayi cɔkɔ-cɔkɔ mɔ. Mba Kanu ka papa kem kəsol'em.
6 Nəncərɛ nəna yati a imbəcɛ papa konu kɔ fənəntər fem fəp.
7 Mba papa konu ɛŋkafəli-kafəli, k'encepɛ-cepɛ kəway kem haŋ wəco. Mba Kanu kəwosɛ fɛ kɔ kəy'em pəlɛc.
8 Pənaloku a yɛtɛmsər yɔyɔnɛ kəway kam-ɛ, kɔ yɔcəl fəp yɛnader yockomәs awut atɛmsər. Pənaloku sɔ a ya cəgbɛr yɔyɔnɛ kəway kam-ɛ, yɔcəl fəp kɔ awut a cəgbɛr yɔ yɛnader yockomәs.
9 Kanu kəmbaŋ yɔcəl yɔn nnɔ papa konu eyi mɔ, kɔ kəsɔŋ im.
10 Tɛm ntɛ yɔcəl yɛncfaŋ kəcɛcɛnɛ mɔ, k'iyekti fɔr darenc, k'iwɛrəp a yɔcəl yorkun nyɛ yɛnccɛc yɛran mɔ, yɛnayɔ cəgbɛr, yɛtɛmsər, yɛcɛmcɛmər.
11 Kɔ mɛlɛkɛ ma Kanu molok'im dəmere: ‹Yakuba!› K'iwosɛ: ‹In'ɛwɛ!›
12 Kɔ mɛlɛkɛ molok'im: ‹Məyekti fɔr məmɔmən. Yɔcəl yorkun fəp nyɛ yeyi kəcɛc yɛran mɔ, yɔyɔ cəgbɛr kɔ yɛntɛmsər kɔ yɛcɛmcɛmər. Bawo inəŋk mɔyɔ mɔkɔ Labaŋ ɔy'əm mɔ fəp.
13 In'ɔyɔnɛ Kanu ka Betel, nde mənacəmbər tasar, kɔ məbɔy pi moro teta kəpus mɔ, nde mənadɛrm'im mɔ. Ndɛkəl oŋ, məyɛfɛ atɔf ŋaŋɛ, məlukus dəŋkom dam.›»
14 Rasɛl kɔ Leya ŋaloku kɔ: «Mba səyɔ sɔ kɛ nnɔ kəlɔ ka papa kosu?
15 Mba ɔlɔm fɛ su oŋ pəmɔ acikəra ba, bawo ɛncaməs su, k'endi pəsam posu.
16 Daka ndɛ Kanu kəmbaŋər papa kosu mɔ fəp, dendeyɔnɛ oŋ dosu k'awut asu. Məyɔ tɔkɔ Kanu kəlok əm mɔ fəp.»
17 Kɔ Yakuba ɛyɛfɛ, k'ɛndəs awut ən yɔkɔmɛ kəroŋ kɔ aran ɔn.
18 Kɔ Yakuba osolɛ yɔcəl yɔn kəkɛk, kɔ daka dən fəp ndɛ ɛnasətɔ mɔ, yɔcəl nyɛ ɛnasətɔ Padaŋ-Aram mɔ, k'ɔŋkɔ ndena papa kɔn Siyaka, atɔf ŋa Kanaŋ.

19 Kɔ Labaŋ ende pəkɔ kəgbɛt-gbɛt ŋkesiya yɔn. Kɔ Rasɛl eŋkiyɛ mɛrəŋka ma papa kɔn
Labaŋ.
20 Kɔ Yakuba nkɔn entiŋkər Labaŋ wəAram ntɛ ɔnckɔ ndərən, ta elembərnɛ kɔ mɔ.
21 Kɔ Yakuba ɛyɛksɛ kɔ daka dəkɔ ɛnayɔ mɔ fəp, k'ɛyɛfɛ k'empimnɛ kəŋgbɔkɔ, k'ɛntɛfərnɛ
mərɔ ma Kaladu.
22 Tataka ta maas, k'aloku Labaŋ a Yakuba ɛyɛksɛ.
23 Kɔ Labaŋ ɛlɛk awɛnc aŋa kɔ ŋancəmɛ Yakuba darəŋ kəkɔt ka mata camət-mɛrəŋ, kɔ
ŋambəp kɔ nde mərɔ ma Kaladu.
24 Kɔ Kanu kənder Labaŋ wəAram dəmere ma pibi, kɔ Kanu kəloku kɔ: «Məkɛmbərnɛ
kəlok-lokər Yakuba.»
25 Kɔ Labaŋ ɛmbəp Yakuba pəcəmbər abal ŋɔn tɔrɔ kəroŋ. Kɔ nkɔn sɔ dəmnɛ ɛncəmbər
abal ŋɔn kɔ awɛnc aŋa tɔrɔ ta Kaladu kəroŋ.
26 Kɔ Labaŋ eyif Yakuba: «Cəke cɔ məyɔ tantɛ-ɛ? Ta ake tɔ məntiŋkər'em, məckekərɛ awut
em aran pəmɔ afum aŋɛ asumpər dəkəwan mɔ-ɛ?
27 Ta ake tɔ məŋgbɔpnɛnɛ kɔ məyɛksɛ-ɛ? Məntiŋkər f'em ba, məyɛksər f'em ba? K'inasak
əm məkɔ pəbotu disrɛ, pacleŋəs, pacfula pacfer.
28 Məwosɛ f'em kəcup awut-sɔ em arkun kɔ awut em aran! Tantɛ taŋ məmbut amera.
29 Intam kəyɔ əm pəlɛc, mba Kanu ka papa kam kəlokus'em nendisna: ‹Məkɛmbərnɛ
kəloku ka Yakuba pəlɛc!›
30 Bawo pəŋwon əm kəkɔ ndena papa kam, ta ake tɔ məŋkiyɛnɛ canu cem-ɛ?»
31 Kɔ Yakuba oloku Labaŋ: «Indenanesər-nesər ti kəcɛm-cɛmnɛ a, məndebaŋər im awut am
aran.
32 Mba məməmən nwɛ o nwɛ məŋnəŋkɛ canu cam afum em dacɔ mɔ, wəkakɔ eŋfi! Awɛnc
asu aŋa fər kiriŋ məməmən məlɛk mpɛ o mpɛ pɔyɔnɛ pam mɔ məkekərɛ.» Mba Yakuba
ɛnacərɛ fɛ a Rasɛl eŋkiyər Labaŋ canu ca kusuŋka kəŋan.
33 Kɔ Labaŋ ɛmbɛrɛ abal ŋa Yakuba, k'owur k'ɛmbɛrɛ ŋa Leya, k'owur k'ɛmbɛrɛ abal ŋa
acar aran aŋɛ mɛrəŋ, ɛnəŋk fɛ daka o daka. Kɔ Labaŋ ɛmbɛrɛ abal ŋa Rasɛl disrɛ.
34 Rasɛl pəlɛk mɛrəŋka pəboc mi dəntəf, k'ɛlɛk dɔcəm ndɛ aŋnɔnɛ yɔkəmɛ kəroŋ mɔ
k'endeŋər, k'ɛyɛfɛ k'ɛndɛ di kəroŋ. Kɔ Labaŋ efen-feni abal disrɛ fəp ɛnəŋk fɛ mɛrəŋka mmɛ.
35 Kɔ Rasɛl oloku papa kɔn: «Mariki mem, ta pətɛl'am, ntɛ intɔyɛfɛn'am mɔ, tɛntəŋnɛ iyɔ tɔkɔ
teŋyi aran tɛm o tɛm mɔ.» Kɔ Labaŋ ɛntɛn mɛrəŋka mmɛ haŋ, ɛnəŋk fɛ.
36 Kɔ abəkəc ŋɛmpɛ Yakuba, k'ɛncaŋ Labaŋ kəcɔp. Kɔ Yakuba ɛlɛk moloku, k'oloku: «Deke
iləsər-ɛ, deke inciya-ɛ tantɛ məncəm'em darəŋ mɔ?
37 Ntɛ məfen-feni ca yem fəp mɔ, ake mənəŋk-ɛ ca yam ya dukulɔ-ɛ? Məmentər im yi fər
ya awɛnc im aŋa kɔ awɛnc əm aŋa ŋabɛrɛ su dacɔ ina kɔ məna.
38 Meren wəco mɛrəŋ mɔ iyi nnɔ ndaram. Mba aŋkesiya ŋam ŋin, wir wan win wɛlɛcɛ fɛ
kor, isɔmɛ f'am aŋkesiya yɔcɔl yam dacɔ.
39 Iŋkɛrɛ f'am pɔcɔl pefi, in'ɛnasarɛ teta yi. Məncwer im kəsɔŋ ka kəway kɔ nyɛ anckiyər
im pəwaŋkəra kɔ pibi mɔ.
40 Inayi nnɔ nne yɔccɔf im pəwaŋkəra, kəfe kəcsut im pibi, mere məbəlɛn'em.
41 Tɔsɔtɔ meren wəco mɛrəŋ ntɛ iyi nnɔ ndaram mɔ. Icbəc'am teta awut am aran meren
wəco kɔ maŋkəlɛ, kɔ meren mmɛ camət-tin, ta yɔcɔl yam yɛfɛt yɛfɛt. Mba mənacepɛ-cepɛ
kəway kem haŋ wəco.
42 Pəyɔnɛ fɛ Kanu ka papa kem Abraham, Kanu Kəwɛy-wɛy ka Siyaka kəsol'em-ɛ, kɔ tantɛ
tɔ məsak im ilukus waca wɔsɔkər. Kanu kənəŋk malap mem, kɔ kələləs nkɛ inalələs waca mɔ,
ti tɔ kəmbocɛsa su nendisna kiti.»
43 Kɔ Labaŋ oloku Yakuba: «Awut arkun akaŋɛ, awut aran akaŋɛ kəbəp yɔcɔl yayɛ fəp yemi
yɔ. Cəke c'intam məkɔ kəyɔnɛ awut em aran kɔ awut aŋɛ ŋaŋkom mɔ-ɛ?
44 Ndɛkəl məder səsek danapa fər ya fum wələma kiriŋ ina kɔ məna.»
45 Kɔ Yakuba ɛlɛk tasar tin, k'ɛncəmbər pi cos teta kəpus ka pi.
46 Kɔ Yakuba oloku awɛnc aŋa: «Nəwɛtəs masar!» K'awɛnc aŋa ŋawɛtəs masar kɔ ŋamboc
tɛpɛsa. Kɔ ŋandɛ tɛpɛsa papɔkɔ kəroŋ kɔ ŋandi yeri.
47 Kɔ Labaŋ ewe tɛpɛsa papɔkɔ «Yekar Sahaduta,» * kɔ Yakuba nkɔn ewe pi «Kaled.»†
48 Kɔ Labaŋ oloku: «Tɛpɛsa pampɛ peyi su məkɔ dacɔ.» Ti tɔ asɔŋɛ pi tewe ta Kaled.
49 Tɛpɛsa papɔkɔ p'aŋwe sɔ Mispe, bawo Labaŋ ɛnaloku: «MARIKI kəgbɛkərɛ su ina kɔ məna
kɔ səndesələrɛnɛ.
50 Kɔ məntərəs awut em aran-ɛ, kɔ məlɛk sɔ aran alɔma-ɛ, məcərɛ a bafɔ fum eyi su dacɔ,
mba Kanu yati.»
51 Kɔ Labaŋ oloku: «Tɛpɛsa pɛmpɛ, kɔ tasar tɔkɔ incəmbər ina kɔ məna dacɔ mɔ.

* **31:47** Itɔ tatɔkɔ cəAram cɔ «Tɛpɛsa pa sede» † **31:47** *Kaled* = CəHebərɛ «Tɛpɛsa pa sede»

52 Tɛpɛsa pa masar pampɛ kɔ tasar pɛcəmbər cos pampɛ peyi su dacɔ kətəŋnɛ tes, a ifəsɔcepər tɛpɛsa pampɛ kəkɔcaŋərn'am kəyɔ ka pəlɛc, məna sɔ ta məcepər tɛpɛsa pampɛ kɔ tasar pampɛ kəkɔcaŋərn'em kəkɔyɔ pəlɛc.»
53 Kɔ Labaŋ oloku: «Kanu ka Abraham kɔ Nahor, kɔ Kanu ka kas kəŋan kəyi su dacɔ.» Kɔ Yakuba ɛndɛrmɛ Kanu Kəwɛy-wɛy ka papa kɔn Siyaka.
54 Kɔ Yakuba oloŋnɛ tɔrɔ tatɔkɔ kəroŋ, k'ewe awɛnc aŋa kədedi yeri yayɔkɔ. Kɔ ŋandi yeri yayɔkɔ kɔ ŋandirɛ tɔrɔ papɔkɔ kəroŋ.

32

1 Kɔ Labaŋ ɛyɛfɛ bətbət suy, k'oncup awut-sɔ ɔn arkun k'aran, k'ontolanɛ ŋa, k'osumpər dəpɔ kəlukus ka nde ndərən.

Yakuba kəlompəsnɛ kɔn kəbəpɛnɛ kɔ Esayu

2 Kɔ Yakuba sɔ ɛncəmɛ dəpɔ dən darəŋ, kɔ mɛlɛke a Kanu ŋancɛpsɛ kɔ darəŋ.
3 Yakuba endenəŋk mi, k'oloku: «Afan ŋa Kanu ŋɔ!» K'ɔsɔŋ tofo tatɔkɔ tewe ta Mahanayim*.
4 Yakuba pəyi tadarəŋ k'osom nda wɛnc Esayu nwɛ ɛnayi kulum ka Edɔm mɔ, atɔf ŋa Sehir.
5 Kɔ Yakuba osom ŋa ntɛ: «Ntɛ tɔ nəŋkɔloku mariki wɛnc im Esayu: ‹A wəcar kam Yakubaɛ, a iŋkɔ iwon nda Labaŋ haŋ.
6 Iyɔ cəna, sɔfale, ŋkesiya, cir, acar arkun kɔ aran. Ti t'isom'am nnɔ mariki wɛnc im eyi mɔ, pəctam kəwosɛ ibɛrɛ.›»
7 K'asom ŋaluksərnɛ nnɔ Yakuba eyi mɔ, kɔ ŋaloku kɔ: «Səŋkɔ nda wɛnc əm Esayu, nkɔn sɔ kəlompəsnɛ k'ɛndɛ kədebəp əm, kɔ afum 400.»
8 K'abəkəc ŋɔntɔfəntərɛ Yakuba, kɔ kənesɛ kəsumpər kɔ. K'eyer afum akɔ ŋanasol mɔ cəgba mɛrəŋ, kəbəp ŋkesiya, cir, cəna haŋ yɔkɔmɛ.
9 Kɔ Yakuba oloku: «Kɔ Esayu ɛntam afum a kəgba kin-ɛ, a kɔ ŋaŋyɛksɛ.»
10 Kɔ Yakuba oloku: «Kanu ka papa kem Abraham, Kanu ka papa kem Siyaka, MARIKI nwɛ olok'im: ‹Məlukus atɔf ŋam nde aŋkom əm mɔ, indeyɔn'am pətɔt!›
11 Ifɛtər layidi kɔ pətɔt mpɛ məŋkɛr'em mɔ, ina wəcar kam. Bawo ntɛ inccepər Yurdɛn yayɛ mɔ, togbo tem gbəcərəm t'inatəmpər, ndɛkəl oŋ iyer afum em cəgba mɛrəŋ.
12 Ilɛtsɛn'am məbaŋ im, wɛnc im Esayu dəwaca! Bawo iŋnesɛ ta pədesut im, kɔ iya ka awut em.
13 Kɔ məna Kanu mənalok'im: ‹Indey'əm pətɔt, indeyɔ yuruya yam ŋala pəmɔ asənc ŋa dəkəba, nnɛ antətam kələm mɔ.›»
14 Difɔ Yakuba ɛnacepərɛnɛ pibi. K'ɛyɛk-yɛk daka dən dɔkɔ ɛnakɛrɛ mɔ dacɔ kəkɔpocɛ wɛnc Esayu:
15 Cir masar mɛrəŋ (200), mbiyofo wəco mɛrəŋ (20), ŋkesiya yɛran masar mɛrəŋ (200) kɔ yorkun wəco mɛrəŋ (20),
16 kɔ yɔkɔmɛ yɛran wəco maas (30) kɔ awut ayi akɔ yɛncmɛsər mɔ, cəna cəran wəco maŋkəlɛ (40), mura wəco (10), sɔfale səran wəco mɛrəŋ (20) kɔ sərkun wəco (10).
17 Kɔ Yakuba ɔsəŋ yɔcəl yayɔkɔ fəp fa yi kɔ dokom da yi acar ɔn, k'oloku ŋa: «Nəy'im kiriŋ, nəsolɛ yɔcəl yayɛ dokom dokom, nəbəlɛnɛ yi kɔ yɔkɔ.»
18 K'osom wəcɔkɔ-cɔkɔ: «Kɔ nəŋkəbəpɛnɛ kɔ wɛnc im Esayu a pəyif əm: ‹An'ɔ məyɔnɛ? Deke məŋkɔ-ɛ? An'əyɔ yɔcəl yayɛ məsolɛ mɔ-ɛ?›
19 Məloku kɔ: ‹Ya wəcar kam Yakuba yɔ, kəpocɛ kɔ nkɛ ɔsəŋ im a ikenɛ mariki mem Esayu mɔ. Mba nkən ɔfɔ wəkɔ ender im tadarəŋ mɔ.›»
20 K'osom sɔ kəsom kin kaŋkɔ, asolɛ yɔcəl ya mɛrəŋ, ya maas kəbəp ka alpəs akɔ ŋanayi tadarəŋ ŋasolɛ yɔcəl mɔ: «Tatɔkɔ tɔ nəŋkɔloku Esayu kɔ nəŋkɔbəpɛnɛ-ɛ.
21 Nəloku kɔ: ‹Wəcar kam Yakuba ender su wəkɔ tadarəŋ.›» Bawo Yakuba ɛnaloku: «Kəpocɛ kaŋkɛ kəy'im kiriŋ mɔ, ik'iŋkɔtor-torɛnɛ kɔ abəkəc, a sədenəŋkɛnɛ fɔr disrɛ. Təlɔma endekɔselɛn'em belbel.»
22 Kɔ yopocɛ yayɔkɔ yeyi kɔ kiriŋ, k'encepərɛnɛ pibi papɔkɔ dəndo dəkulum.

Yakuba kəsiməs kɔn kɔ Kanu

23 Kɔ Yakuba ɛyɛfɛ pibi papɔkɔ, k'ɛlɛk aran ɔn mɛrəŋ, amarəs aran ɔn mɛrəŋ k'awut ɔn wəco kɔ pin, k'ɛncalɛnɛ ŋa dəŋgbəl da Yabɔk.
24 Ntɛ Yakuba ɛlɛk aran ɔn, k'ɛncalɛnɛ ŋa dəŋgbəl kɔ daka dɔkɔ ɛnayɔ mɔ fəp.
25 Kɔ Yakuba eyi di sona. Pəndebiyɛ, kɔ fum wələma ɛyɛfɛ kəsiməs kɔ Yakuba haŋ dɔsɔka.
26 Ntɛ wəsimsɛnɛ kɔn ɛnəŋk, eyi fɛ kətam kɔ mɔ, k'osut kɔ nnɔ dətɔkɔc. Kɔ tɔkɔc ta Yakuba towur pəcsiməs kɔ fum wəkakɔ.

---

* **32:3** *Mahanayim* = CəHebəre «fan mɛrəŋ»

27 Kɔ fum wəkakɔ oloku: «Məsak im ikɔ, bawo pəyi kəyɔ panpan.» Kɔ Yakuba oloku kɔ:
«Ifɔsak əm məkɔ ta məntolan'em-ɛ.»
28 Kɔ fum wəkakɔ eyif Yakuba: «Cəke c'aŋw'am-ɛ?» Kɔ Yakuba oloku: «Yakuba y'aŋw'em.»
29 Kɔ fum wəkakɔ oloku kɔ sɔ: «Yakuba yɔfɔsɔyɔnɛ tewe tam, Yisrayel† ŋ'ande pacw'am,
bawo məsiməs kɔ Kanu kɔ afum, kɔ məntam ŋa.»
30 Kɔ Yakuba eyif fum wəkakɔ: «Ilɛtsɛn'am məboncər im tewe tam.» Kɔ fum nwɛ eyif kɔ:
«Ta ake tɔ məfaŋɛ kəcərɛnɛ tewe tem-ɛ?» Kɔ fum nwɛ ontolanɛ Yakuba dəndo.
31 Kɔ Yakuba ɔsɔŋ tofo tatɔkɔ tewe ta Peniyɛl‡, bawo nkɔn olokunɛ: «Inəŋk Kanu
səgbətnɛnɛ, k'intɔfi.»
32 Dec dɛncpɛ a pəccepər Peniyɛl. Yakuba pəctorər təkɔc tɔn.
33 Ti təsɔŋɛ ntɛ awut a Yisrayel ŋantɔsɔm abənta ŋa dətɔkɔc mɔ, bawo abənta ŋa dətɔkɔc ŋɔ
Kanu kənasut Yakuba, nde kəbɛnt ka dəkəcək kɔ kəbɛnt ka dəkumunt yɛmbəpɛnɛ mɔ.

33

Yakuba kəbəpɛnɛ kəŋan kɔ Esayu

1 Kɔ Yakuba eyekti kəro k'ɛnəŋk Esayu pəcder pəsɔlɛ afum tasar tin (100). Kɔ Yakuba eyer
awut Leya, Rasɛl, kɔ acar anɛ mɛrəŋ dacɔ.
2 Kɔ Yakuba ɛncəmbər aran ɔn acar kiriŋ, k'awut aŋan ŋancɔnc ŋa, kɔ Leya ɛncɛk k'awut
ɔn ŋayi kɔ darəŋ, kɔ Rasɛl ɛncəmɛ kɔ wan kɔn Isifu eyi kɔ darəŋ.
3 Kɔ nkɔn yati encepər ŋa fɔr kiriŋ, k'ontontnɛnɛ Esayu dəntɔf camət-mɛrəŋ, haŋ k'ələtərnɛ
kɔ.
4 Kɔ Esayu ɛyɛksɛ kəkɔbəpɛnɛ kɔ Yakuba wɛnc, k'ɛsapnɛ kɔ, k'ɛnɛpsərnɛ kɔ dəkilim, k'oncup
kɔ, kɔ ŋayɛfɛ fəp faŋan kəbok.
5 Kɔ Esayu eyekti kəro, k'ɛnəŋk aran kɔ awut, k'eyif: «Are ŋɔ akaŋɛ?» Kɔ Yakuba oloku kɔ:
«Awut akaŋɛ ŋɔ Kanu kənamar im kəsətə nənəfər dən disrɛ, ina wəcar kam.»
6 Kɔ aran ɔn acar ŋalətərnɛ Esayu, kɔ awut aŋan, kɔ ŋantontnɛnɛ kɔ.
7 Kɔ Leya ələtərnɛ kɔ sɔ kɔ awut ɔn, kɔ ŋa sɔ ŋantontnɛnɛ kɔ, kɔ Isifu kɔ Rasɛl ŋalətərnɛ kɔ, kɔ
ŋantontnɛnɛ kɔ.
8 Kɔ Esayu eyif kɔ: «Ake məndeyɔnɛ yɔcəl yayɛ səncepər-cepər mɔ?» Kɔ Yakuba oloku kɔ:
«Kətəŋnɛ ka məna mariki mem k'inafaŋ. Ti t'inacɛm-cɛmnɛ kəsɔŋ əm yi.»
9 Kɔ Esayu oloku Yakuba: «Yɛlar im ina wɛnc im, məmɛŋkərnɛ yayɛ yɔyɔnɛ yam.»
10 Kɔ Yakuba oloku Esayu: «Ala. Ilɛtsɛn'am, kɔ pəyɔnɛ a isətər əm kətəŋnɛ, məwosɛ məbaŋ
kəpocɛ kem. Ti t'imɔməənɛ kəro kam pəmə təkɔ aŋməmən kəro ka Kanu mɔ, kɔ məselɛn'em
belbel.
11 Məbaŋ kəpocɛ kem nkɛ isɔŋ əm mɔ, bawo Kanu kəmar im k'isətə daka dəkɔ ifaŋ mɔ fəp.»
Kɔ Yakuba ɛncəmɛnɛ ti Esayu darəŋ haŋ kɔ wəkakɔ owosɛ kəbaŋ ka kəpocɛ kaŋkɔ.
12 Kɔ Esayu oloku: «Paŋkɔn, pasolnɛ dəpɔ, in'endey'əm kiriŋ.»
13 Kɔ Yakuba oloku: «Mariki mem, məncərɛ a awut ŋancuca kəkətɛnɛ, k'isolɛ sɔ mir mowut
kɔ mana mɛmɛsɛ. K'ayɔ yi yɔkət pəpɔŋ dəsək din-ɛ yɔcəl yowut fəp yeŋfi.
14 Mariki mem məy'im kiriŋ, indey'əm tadarəŋ, pəpic-pəpic isurɛnɛ yɔcəl k'awut pəkət,
haŋ ibɛrɛ ndena wɛnc im nde atɔf ŋa Sehir.»
15 Kɔ Esayu oloku: «Isakər'am afum em aləma akɔ isolɛ mɔ.» Kɔ Yakuba eyif Esayu:
«Ak'indeyɔnɛ ŋa-ɛ? Tɛfaŋ ta ina, isətə kəŋaŋnɛ nnɔ məna mariki mem meyi mɔ.»
16 Dəsək dadəkɔ dɔ Esayu ɛlɛk dəpɔ kəlukus ka Sehir.

Yakuba kəndɛ kɔn Səkɛm kəsək

17 Kɔ Yakuba əŋkɔ dare da Sukət. K'ələ kələ kɔn k'ələnɛ yɔcəl yən ŋgbancan. Ti t'asɔŋɛ tofo
tatɔkɔ tewe ta «Sukət*».
18 Kɔ Yakuba ɛmbɛrɛ kətamnɛ disrɛ dare da Səkɛm, atɔf ŋa Kanaŋ. K'ɔŋkɔ pəcəmbərəs dare
kəsək kəbɛrɛ kɔn kəyɛfɛ ka Padaŋ-Aram.
19 K'ɛway awut a Hamər arkun dəwaca, papa ka Səkɛm, tofokəl ta antɔf nde ɛnacəmbər
abal mɔ. Ɛnaway di mɛncəmbəl† tasar tin (100).
20 Kɔ Yakuba ɛncəmbər di tetek toloŋnɛ Kanu, k'ewe tofo tatɔkɔ «El-Elohe-Yisrayel‡».

34

Simeyɔŋ kɔ Lewy kəluksɛ ayɛk ŋa wəkirɛ kəŋan Dina nwɛ analapəs mɔ

1 Dina, wan wəran nwɛ Leya ɛnakomɛ Yakuba mɔ, ɛyɛfɛ kəkɔnəŋk awut aran a dətɔf.

---

† **32:29** *Yisrayel* = CəHebəre «kəsiməs kɔ Kanu» ‡ **32:31** *Peniyɛl* = CəHebəre «kəro ka Kanu» * **33:17** *Sukət* = CəHebəre «ŋgbancan» † **33:19** CəHebəre «kesita» = kəway ka teŋkesiya kənayi tɛm tatɔkɔ ‡ **33:20** *El-Elohe-Yisrayel* = CəHebəre «El, Kanu ka Yisrayel»

2 Səkɛm, wan ka Hamər wəHewy wəbɛ wəka dətəf, ɛnəŋk kɔ, k'ɛmbaŋ kɔ, k'ombocərnɛ kɔ, k'ɛlapəs kɔ.
3 Kɔ Səkɛm esektərnɛ teta Dina wan wəran ka Yakuba, haŋ dəmoloku mən k'ɛsɛp kəsətə ka kəbətər ka Dina.
4 Kɔ Səkɛm oloku papa kɔn Hamər: «Məsɔŋ im wəyecəra wəkawɛ pəyɔnɛ wəran kem wənɛncɛ.»
5 Kɔ Yakuba ende pəcərɛ a Səkɛm ɛncərɛ wan kɔn Dina dɛran. Mba ntɛ awut a Yakuba arkun ŋanayi dalɛ kɔ yɔcəl yɔn mɔ, kɔ Yakuba ɛncaŋkɛ ti haŋ kɔ ŋander kəyɛfɛ dalɛ.
6 Kɔ Hamər papa ka Səkɛm ɔŋkɔ pəlok-lokər Yakuba.
7 Kɔ awut a Yakuba ŋander kəyɛfɛ dalɛ. Ntɛ ŋane moloku maməkɔ mɔ, kɔ mosumpər ŋa. Kɔ pəntɛlɛ ŋa, bawo Səkɛm ɛnayɔ tɔyɔ ntɛ pənatɔmar paŋaŋnɛnɛ kɔ Yisrayel mɔ: Kəkiyɛ kəcərɛ Dina wan ka Yakuba dɛran, ta ŋayɔnɛ akin ayi-ɛ.
8 Kɔ Hamər oloku ŋa ntɛ: «Wan kem Səkɛm ɛfaŋ kəfaŋ dəm wəkirɛ konu Dina kənɛncɛ, nəsɔŋ kɔ kɔ pənɛncɛ, ilɛtsɛnɛ nu.
9 Antam kəkotərɛnɛ pacnɛncɛnɛnɛ. Nəde nəcsɔŋ su awut anu aran, nəclɛk awut asu aran.
10 Nəndendɛ kɔ səna, atəf ŋendeyi nu dəwaca pəmɔ səna, nəyi dɛ, nəccaməs, nətɛn sɔ dɛ ntəf.»
11 Kɔ Səkɛm oloku papa kɔ awɛnc a Dina: «K'isətər nu kəwosɛ-ɛ, iŋsɔŋ nu mpɛ o mpɛ nəŋwer im mɔ.
12 Nəwer im kəfac kəpɔŋ kɔ yopocɛ yɛlarəm. Iŋsɔŋ nu yi. Mba nəsɔŋ wəyecəra wəkawɛ Səkɛm pənɛncɛ.»
13 Kɔ awut a Yakuba arkun ŋantiŋkər Səkɛm kɔ kas bawo Səkɛm ɛnakiyɛ kəcərɛ ka wəkirɛ kəŋan dɛran.
14 Kɔ awut a Yakuba ŋaloku Səkɛm kɔ kas: «Pəncuca su kəsɔŋ wəkirɛ kosu, fum nwɛ antɔkənc mɔ, bawo tendeyɔnɛ kəlapəs kosu.
15 Kɔ səndewosɛ tɛfaŋ tonu-ɛ, mɛnɛ nəna sɔ nəwosɛ kəyi pəmɔ səna, ti tɔ tatɔkɔ arkun aŋɛ ŋayi nu dacɔ mɔ fəp pakənc ŋa.
16 Tɛm tatɔkɔ səŋwosɛ kəclɛk awut anu aran sənɛncɛ, nəna sɔ dəmnɛ nəclɛk akosu nəcnɛncɛ. Səndɛ nnɔ kɔ nəna payɔnɛ sɔ afum akin ayi.
17 Mba kɔ nəntətam kəne tɔkɔ səloku a pakənc nu mɔ, səŋlɛk wan kosu Dina, səkɔ.»
18 Hamər kɔ wan kɔn Səkɛm ŋawosɛ moloku maməkɔ, kəwosɛ a pakənc ŋa.
19 Kɔ wan wərkun nwɛ oncop tɔyɔ tatɔkɔ, bawo ɛnabətər Dina haŋ pəcepərər. Nkɔn Səkɛm sɔ, anabətər kɔ nde ndaraŋan patas aka di fəp.
20 Hamər kɔ Səkɛm ŋaŋkɔ nde dəkəbɛrɛ da dare daŋan, kɔ ŋaloku afum a dare:
21 «Afum akaŋɛ ŋasɔkɛ su bəkəc. Ŋawosɛ kəndɛ atəf ŋaŋɛ ŋaccaməs, atəf ŋaŋɛ ŋɔwɔkəl ŋa. Ande paclɛkərɛnɛ aran kɔ ŋa.
22 Mba afum akaŋɛ kəwosɛ kəŋan kəndɛ kɔ səna, payɔnɛ akin ayi, mɛnɛ pawosɛ arkun aŋɛ ŋayi su dacɔ mɔ fəp, pakənc ŋa pəmɔ ŋa.
23 Yɔcəl yaŋan kɔ ca yaŋan fəp yɔfədeyɔnɛ yosu ba? Pawosɛ tɛfaŋ taŋan gbəcərəm, ŋayi su dɛ.»
24 Akɔ ŋanakɔ dəkəbɛrɛ da dare daŋan mɔ fəp, kɔ ŋancəŋkəl Hamər kɔ wan kɔn Səkɛm. Arkun akɔ ŋanader dəkəbɛrɛ da dare daŋan dəkəcəŋkəl mɔ fəp, k'aŋkənc ŋa.
25 Tataka ta maas ta kəkənc kəŋan, akənc ŋayi kəcunɛnɛ, kɔ awut a Yakuba mɛrəŋ, Simeyɔŋ kɔ Lewy awɛnc arkun a Dina, ŋalɛkəs sakma səŋan kɔ ŋander ŋacop dəkəbɛrɛ da dare daŋan, nde afum a di ŋanacɛm-cɛmnɛ kəyi pəforu disrɛ mɔ. Simeyɔŋ kɔ Lewy ŋawɛkərnɛ arkun a dətəf kədifət haŋ kɔ ŋalip ŋa fəp.
26 Kɔ ŋandifɛnɛ sɔ Hamər kɔ Səkɛm sakma səŋan, kɔ ŋalɛk wəkirɛ kəŋan Dina ndena Səkɛm kɔ ŋaŋkɔ.
27 K'awut a Yakuba ŋawɛkərnɛ sɔ afi, kɔ ŋaŋkiyər aka dare bawo mɛtɛlɛ mɛnayi ŋa kəlapəs ka wəkirɛ kəŋan Dina.
28 Kɔ ŋalɛk ŋkesiya, cir, cəna, səfale, yɔcəl yɔkɔ yɛnayi dare disrɛ kɔ dəkulum mɔ fəp.
29 Kɔ awut a Yakuba ŋawɛtəs ca ya afi, awut aŋan, aran aŋan, kɔ ca yɔkɔ ŋanabəp nda Səkɛm kɔ Hamər mɔ fəp kɔ ŋaŋkekərɛ.
30 Kɔ Yakuba oloku Simeyɔŋ kɔ Lewy: «Nəyɔ em pəlɛc tetonu tendesɔŋɛ aka Kanaŋ kɔ aka Perisi ŋadeter im! Nəncərɛ a səmpicɛ, kəbɛrɛnɛ kɔ ŋander kədesutɛnɛ kɔ ina, tɛm tatɔkɔ ŋandesut im ŋaləsər afum em.»
31 Kɔ awut a Yakuba ŋaloku kas kəŋan: «Səndewosɛ Səkɛm pəyɔ wəkirɛ kosu pəmɔ wəran wəyi yamayama ba?»

35

Yakuba kəyɛfɛ Səkɛm pəkɔ Betel

1 Kɔ Kanu kəloku Yakuba: «Məyɛfɛ məpɛ məkɔ məndɛ Betel, məlompəs di tetek tolonɲnɛ
Kanu nkɛ kənawurər əm, ntɛ mənayɛksər wɛnc əm Esayu mɔ.»
2 Kɔ Yakuba oloku afum ən, kɔ akɔ ŋanayi kɔ nkɔn mɔ: «Nəwurɛ nu dacɔ canu cəcikəra.
Nəsɔkəsnɛ, nəsəkpər yɛbɛrnɛ.
3 Kəyɛfɛ k'ander, papɛrnɛ Betel. Dəndo iŋkəcəmbər tetek tolonɲnɛ Kanu nkɛ kənalok-lokər
im dəsək ndɛ inayi pəcuca disrɛ, a kɔ kəsol'em tɛm ntɛ inayi dɔpɔ ickɔ decikəra mɔ.»
4 Kɔ ŋasoŋ Yakuba canu cəcikəra ncɛ cənayi ŋa dəwaca mɔ fəp, kəbəp ya dələŋəs yaŋan. Kɔ
Yakuba ɛmət yi nde kətək kəpɔŋ kəŋkɔ kəyi Səkɛm kəsək mɔ.
5 Kɔ ŋaŋkɔ. Kɔ ayek-yek ŋa Kanu ŋɛŋgbəpərnɛ aka sədare səkəsək fəp, kɔ ŋantətam kəcəmɛ
awut a Yakuba darəŋ.
6 Kɔ Yakuba ŋambɛrɛ kɔ akɔ ŋanacəmɛ kɔ darəŋ mɔ fəp, kəkɔ ka Lus, ti tɔ tatɔkɔ dare da
Betel, atɔf ŋa Kanaŋ.
7 K'ɛncəmbər di tetek tolonɲnɛ Kanu, k'ewe tofo tatɔkɔ «El-Betel», bawo difɔ Kanu
kənawurər kɔ tɛm ntɛ ɛnayɛksər wɛnc mɔ.
8 Kɔ Debora, wəran nwɛ ɛnadusum Rebeka mɔ, efi. K'awup kɔ Betel tantɔf, nde aŋkiri
dəntɔf nŋɛ awe tewe ta «Kətək ka Mɛncər» mɔ.
9 Kɔ Kanu kəwurər sɔ Yakuba, ntɛ ɛmbɛrɛ Padaŋ-Aram mɔ, kɔ kəmpocɛ kɔ pətət.
10 Kɔ Kanu kəloku kɔ: «Mən'aŋwe Yakuba, mba afɔsɔw'am tewe ta Yakuba tatɔkɔ. ‹Yisrayel›
ŋ'ande pacw'am oŋ.» Kɔ Kanu kəsoŋ kɔ oŋ tewe ta Yisrayel.
11 Kɔ Kanu kəloku kɔ: «In'ɔyɔnɛ Kanu nkɛ kəntam mes fəp mɔ. Məyɔnɛ wəkombəra, məla.
Afum a tɔf yɛlarəm ŋɔ məndekom, abɛ ŋandewur əm dəris.
12 Atɔf nŋɛ isɔŋ Abraham kɔ Siyaka mɔ, indesɔŋ əm ŋi kɔ yuruya yam kɔ məndecepər-ɛ.
Indesɔŋ ŋa atɔf ŋaŋɛ.»
13 Kɔ Kanu kəmbəlɛ kɔ day, nde kənalok-lokər kɔ mɔ.
14 Kɔ Yakuba ɛncəmbər tasar da kəfo kaŋkɔ Kanu kənalok-lokər kɔ mɔ. K'oloŋər pi
member kɔ moro məbəy teta kəpusɛ ka pi Kanu.
15 Kɔ Yakuba ɔsɔŋ tofo tatɔkɔ tewe ta Betel*, nde Kanu kənalok-lokər kɔ mɔ.

Kəkom ka Beŋyamin, defi da Rasɛl

16 Yakuba ɛyɛfɛ Betel kɔ afum ən. Ŋanawak kəbəlɛ sɔ kəbɛrɛ ka Efrata, kɔ Rasɛl oŋkom,
kəkom kəcuy.
17 Eyi pəcuy pa kəkom kaŋkɔ, kɔ wəbaŋ kɔn wan oloku: «Ta mənesɛ, bawo məsətɔ sɔ wan
wərkun!»
18 Ntɛ Rasɛl encfi mɔ, k'ewe wan wəkakɔ Bɛn-Oni†. Mba kɔ kas ewe kɔ Beŋyamin‡.
19 Kɔ Rasɛl efi. K'awup kɔ nde dɔpɔ da Efrata, nde Betlɛhɛm.
20 Kɔ Yakuba ɛncəmbər tasar nde kufu ka Rasɛl, tasar popus papɔkɔ ɛnacəmbər kufu ka
Rasɛl mɔ, pəsərəyi di haŋ mɔkɔ.
21 Kɔ Yakuba oŋkɔ, pəcəmbər abal nde Mikədal-Edɛr takəroŋ.
22 Ntɛ Yakuba eyi atɔf ŋaŋɔkɔ mɔ, kɔ Ruben oŋkɔ pəfəntərər Bilha wəlakɔ ka papa kɔn, kɔ
Yakuba ɛncərɛ ti.

Yakuba ɛnasətɔ awut arkun wəco kɔ mɛrəŋ:

23 Awut a Leya: Ruben coco ca Yakuba, Simeyɔŋ, Lewy, Yuda, Isakar, kɔ Sabulon.
24 Awut a Rasɛl: Isifu kɔ Beŋyamin.
25 Awut a Bilha, wəmarəs ka Rasɛl: Dan kɔ Naftali.
26 Awut a Silpa, wəmarəs ka Leya: Kadu kɔ Asɛr. Awut a Yakuba ŋanayi akakɔ, aŋɛ ɛnakom
Padaŋ-Aram mɔ.
27 Kɔ Yakuba ender kas Siyaka kəsək, nde Mamre, nde Kiriyat Arba, nde pəyɔnɛ Hebərəŋ
mɔ, a kɔ Abraham kɔ Siyaka ŋanayi decikəra mɔ.
28 Kəwon ka Siyaka doru kənasətɔ meren tasar tin kɔ wəco camət maas (180).
29 K'eŋgbiŋ kifir. K'efi, k'ɔnɔŋkəl atem ən akɔ ŋanafi mɔ, Siyaka ɛnasikər, doru dɛtəŋnɛ kɔ.
K'awut ən Esayu kɔ Yakuba ŋawup kɔ.

36

Esayu kəndɛ kɔn nde atɔf ŋa Edɔm

1 Dokombəra da Esayu dɔ dandɛ, nwɛ aŋwe sɔ Edɔm mɔ.
2 Kɔ Esayu ɛlɛk aran ən, aran a Kanaŋ dacɔ: Ada, wan wəran ka Elon wəHewy, Oholibama
wan wəran ka Ana, wan wəran ka Cibehəŋ wəHewy,
3 Basmat wan wəran ka Səmayila, wəkirɛ ka Nebayɔt.
4 Kɔ Ada oŋkomɛ Esayu Elifas, kɔ Basmat oŋkom Rehuwɛl.

---

* **35:15** *Betel* = CəHebəre «Kələ ka Kanu» † **35:18** *Bɛn-Oni* = CəHebəre «wan wəka pucuy» ‡ **35:18** *Beŋyamin* = CəHebəre «Wan wəka kəca kətət»

5 Kɔ Oholibama oŋkom Yehus, Yahelam, kɔ Korah. Awut a Esayu ŋɔ akakɔ anɛ anakomɛ kɔ Kanaŋ mɔ.
6 Kɔ Esayu ɛlɛk aran ɔn, awut ɔn arkun kɔ aran, afum ɔn aka kəlɔ kɔn, yɔcɔl yɔn kɔ ca yɔkɔ ɛnasɔtɔ atɔf ŋa Kanaŋ mɔ fəp, k'ɔŋkɔ atɔf ŋɔlɔma. K'ɔmbɔlɛ wɛnc Yakuba,
7 bawo yɔcɔl yɛnalar ŋa, ta ŋantam kəyi tofo tin-ɛ. Atɔf nŋɛ ŋanayi mɔ ŋɛnafɛtər ŋa teta yɔcɔl yaŋan yɛlarəm.
8 Kɔ Esayu ɛndɛ nde mərɔ ma Sehir. Esayu, nkɔn ancwe sɔ Edɔm.

Yuruya ya Esayu

9 Dokombəra da Esayu, dɔ dandɛ wətem ka yuruya nyɛ anŋwe Edɔm mɔ, nde mərɔ ma Sehir kəroŋ.
10 Mewe ma awut a Esayu mɔ mamɛ: Elifas wan ka Ada wəran ka Esayu, Rehuwɛl wan ka Basmat wəran ka Esayu.
11 Awut a Elifas ŋanayɔnɛ: Teman, Omar, Sefo, Kahetam, kɔ Kenas.
12 Timna wəlakɔ ka Elifas ɛnayi wan ka Esayu. K'oŋkomɛ Elifas Amalɛk. Awut a Ada ŋɔ akakɔ wəran ka Esayu.
13 Mewe ma awut a Rehuwɛl mɔ mamɛ: Nahat, Serah, Sama, kɔ Misa. Awut a Basmat ŋɔ akakɔ wəran ka Esayu.
14 Mewe ma awut a Oholibama wan wəran ka Ana, wansɔ ka Cibehɔŋ, wəran ka Esayu: K'oŋkomɛ Esayu Yehus, Yahelam, kɔ Korah.
15 Mewe ma abɛ a yuruya ya Esayu mɛmɛ: Awut abɛ a Elifas, coco ca Esayu: Wəbɛ Teman, wəbɛ Omar, wəbɛ Sefo, wəbɛ Kenas,
16 wəbɛ Korah, wəbɛ Kahetam, kɔ wəbɛ Amalɛk. Abɛ a Elifas ŋɔ akakɔ, atɔf ŋa Edɔm. Awut a Ada ŋɔ akakɔ.
17 Awut a Rehuwɛl, wan ka Esayu ŋɔ akaŋɛ: Wəbɛ Nahat, wəbɛ Serah, wəbɛ Sama, kɔ wəbɛ Misa. Abɛ a Rehuwɛl ŋɔ akakɔ atɔf ŋa Edɔm. Awut a Basmat ŋɔ akakɔ, wəran ka Esayu.
18 Awut a Oholibama ŋɔ akaŋɛ, wəran ka Esayu: Wəbɛ Yehus, wəbɛ Yahelam, kɔ wəbɛ Korah. Abɛ a Oholibama ŋɔ akaŋɛ wan wəran ka Ana, wəran ka Esayu.
19 Awut a Esayu ŋɔ akakɔ, kɔ abɛ anŋan. Esayu nwɛ ancwe sɔ «Edɔm» mɔ.
20 Awut a Sehir wəHori ŋɔ akaŋɛ: Lotaŋ, Sobal, Cibehɔŋ, Ana,
21 Disɔŋ, Eser, kɔ Disaŋ. Abɛ aHori ŋɔ akakɔ, awut a Sehir nde atɔf ŋa Edɔm.
22 Awut a Lotaŋ ŋanayɔnɛ Hori kɔ Hemam. Wəkirɛ ka Lotaŋ ɛnayɔnɛ Timna.
23 Awut a Sobal ŋanayɔnɛ Alwaŋ, Manahat, Ebal, Sefo, kɔ Onam.
24 Awut a Cibehɔŋ ŋanayɔnɛ Aya kɔ Ana. Ana wəkakɔ ɛnafir kələmp nde dətɛgbərɛ, pəkɔ dəŋkɛk sɔfale sa papa kɔn Cibehɔŋ.
25 Awut a Ana ŋanayɔnɛ Disɔŋ kɔ Oholibama, wan ka Ana wəran.
26 Awut a Disaŋ ŋanayɔnɛ: Hemdaŋ, Esbaŋ, Yitəran, kɔ Keran.
27 Awut a Eser ŋanayɔnɛ: Bilaŋ, Sawaŋ, kɔ Akaŋ.
28 Awut a Disaŋ ŋanayɔnɛ Huc kɔ Araŋ.
29 Abɛ a Hori ŋɔ akaŋɛ: Wəbɛ Lotaŋ, wəbɛ Sobal, wəbɛ Cibehɔŋ, wəbɛ Ana,
30 wəbɛ Disɔŋ, wəbɛ Eser, wəbɛ Disaŋ. Abɛ a Hori ŋa akakɔ, abɛ anŋan atɔf ŋa Sehir.
31 Tɛm tatɔkɔ abɛ ŋanatɔmpər fɛ kərɛsna dɛbɛ nde atɔf ŋa Yisrayel. Mewe ma abɛ anŋɛ ŋanacepər atɔf ŋa Edɔm mɔ, mɔ mamɛ:
32 Bela, wan ka Behor, ɛnayɔnɛ wəbɛ Edɔm, tewe ta dare dɔn tɛnayɔnɛ Dinaba.
33 Kɔ Bela efi. Kɔ Yobab wan ka Serah wəka Bəcəra ɛlɛk dɛbɛ dɔn.
34 Kɔ Yobab efi. Kɔ Hucam wəka atɔf ŋa Temani ɛlɛk dɛbɛ dɔn.
35 Kɔ Hucam efi. Kɔ Hadad wan ka Bedadu ɛlɛk dɛbɛ dɔn. Nkɔn ɛnacəmbər Madiyaŋ nde kulum ka Mohab. Tewe ta dare dɔn tɛnayɔnɛ Awit.
36 Kɔ Hadad efi. Kɔ Samla wəka Masreka ɛlɛk dɛbɛ dɔn.
37 Kɔ Samla efi. Kɔ Sawul wəka dare da Rehobot Dəkəŋgbɔkɔ ɛlɛk dɛbɛ dɔn.
38 Kɔ Sawul efi. Kɔ Bal Hanan, wan ka Akbɔr, ɛlɛk dɛbɛ dɔn.
39 Kɔ Bal Hanan wan ka Akbɔr efi. Kɔ Hadar ɛlɛk dɛbɛ dɔn. Tewe ta dare dɔn tɛnayɔnɛ Pawu, kɔ tewe ta wəran kɔn tɛnayɔnɛ Mehetabɛl, wan ka Matɛrodu wəran, wan ka Mesahabu wəran.
40 Mewe ma abɛ a Esayu mɔ mamɔkɔ, dəcor dəcor, dətɔf tɔf. Pəmɔ tatɔkɔ mewe maŋan moloku ti mɔ: Wəbɛ Timna, wəbɛ Alwa, wəbɛ Yetet,
41 wəbɛ Oholibama, wəbɛ Ela, wəbɛ Pinɔŋ,
42 wəbɛ Kenas, wəbɛ Teman, wəbɛ Mibəcar,
43 wəbɛ Makdiyɛl, wəbɛ Iram. Akaŋɛ ŋanayɔnɛ abɛ a Edɔm, kɔ dəkəndɛ daŋan atɔf ŋɔkɔ ŋanayɔnɛ abɛ mɔ. Esayu ɛnayɔnɛ wətem ka aka Edɔm.

37
Tecepərɛnɛ ta Isifu

37-50

Taruku ta Yakuba k'afum ɔn

Mɛwɛrəp ma Isifu

1 Kɔ Yakuba ɛndɛ atɔf ŋa Kanaŋ nde kas ɛnandɛ mɔ.
2 Dokombəra da Yakuba dɛndɛ: Kəsətɔ ka Isifu meren wəco kɔ camət-mɛrəŋ, kɔ Isifu ɛyɛfɛ pəccɛpsɛ awɛnc aŋa darəŋ ŋackɛk ŋkesiya kɔ cir. Pəyɔnɛ wan wəfɛt, pəccəmɛ awut arkun a Bilha kɔ Silpa darəŋ, aran a kas. Mba Isifu encder pəcsɔŋɛ papa kəŋan kəcərɛ mɛcɛmcɛmnɛ mɛlɛc məkɔ menccepər di mɔ fəp.
3 Yakuba* ɛnabətər Isifu pətas awut ɔn alpəs aŋɛ fəp, bawo detem disrɛ d'ɛnasətɔ kɔ. Kɔ Yakuba ɔsət burumus bɔnɔŋkəsəl lom k'ɔsɔŋ bi Isifu.
4 Kɔ awɛnc a Isifu ŋande ŋanəŋk, a kas kəŋan ɔmbətər Isifu pətas ŋa fəp. Kɔ ŋamɛŋkɛ Isifu mɛtɛlɛ mamɔkɔ. Kɔ ŋayi ta ŋaŋlok-lokər Isifu belbel-ɛ.
5 Kɔ Isifu ɛwɛrəp, k'ɔŋkɔ pəloku mere mamɔkɔ awɛnc aŋa, kɔ akakɔ ŋanaŋkanɛ sɔ kəter kɔ.
6 Kɔ Isifu oloku ŋa: «Awɛnc im aŋa, nəcəŋkəl mere mmɛ iwɛrəpna mɔ!
7 Dəkulum ayina pacsek mɛmpəlɛ. Pəwon fɛ kɔ kilim kem ka mɛmpəlɛ kəyɛfɛ kɔ kəncəmɛ sot! Kɔ cilim ca mɛmpəlɛ ma nəna cənder cənɔŋkər kem, kɔ cəntontnɛnɛ ki.»
8 Kɔ awɛnc aŋa ŋaloku kɔ: «Mba məna məncɛm-cɛmnɛ kəyɔnɛ ka wəbɛ ka səna ba? Məyi su kəroŋ?» Kɔ ŋambɛrɛnɛ sɔ kəter kɔ teta moloku mɔn mamɔkɔ.
9 Kɔ Isifu endesɔ pəwɛrəp, k'oloku sɔ ti awɛnc aŋa. K'oloku: «Iwɛrəpna sɔ: Dec, ŋof kɔ cɔs wəco kɔ pin yontontnɛn'em.»
10 Kɔ Isifu oloku mere mamɔkɔ papa kɔn kɔ awɛnc aŋa. Kɔ papa kɔn oŋkul-kulər kɔ, k'eyif kɔ: «Cake cɔ mere mamɛ məwɛrəp mɔ moloku-ɛ? Məncɛm-cɛmnɛ a səndeder, iya kam, awɛnc əm aŋa, kɔ ina sədetontnɛn'am dəntɔf?»
11 Kɔ awɛnc a Isifu ŋayɔnɛ kɔ kəraca. Mba kɔ kas kəŋan ɛmɛŋkərnɛ kəwɛrəp kaŋkɔ.

Awɛnc a Isifu ŋancaməs kɔ

12 Kɔ awɛnc a Isifu ŋande ŋawur, kəkɔkɛk ŋkesiya kɔ cir ya kas kəŋan nde Səkɛm.
13 Kɔ Yakuba oloku Isifu: «Awɛnc əm aŋa ŋayi Səkɛm ŋawurɛnɛ yɔcɔl kəkɔsɔmət. Məder, ifaŋ kəsom əm nde ŋayi mɔ.» Kɔ Isifu owosɛ: «In'ɛwɛ!»
14 Kɔ Yakuba oloku kɔ: «Məkɔ məmɔmən em kɔ pəyɔnɛ a daka o daka dəyɔ fɛ awɛnc əm aŋa kɔ yɔcɔl yɛfɛt yɛfɛt-ɛ. Məder məlok'im ti.» K'osom kɔ kəyɛfɛ ka aranta ŋa Hebərəŋ, kɔ Isifu ɔŋkɔ Səkɛm.
15 Kɔ wərkun wələma ɔŋkɔ pəbəp kɔ pəckafəlɛ-kafəlɛ dəkulum. Kɔ wərkun nwɛ eyif kɔ: «Ake məntɛn-ɛ?»
16 Kɔ Isifu oloku kɔ: «Awɛnc im aŋa ŋ'intɛn, ilɛtsɛn'am məmentər im nde ŋayi kəkɛk yɔcɔl mɔ.»
17 Kɔ wərkun nwɛ oloku kɔ: «Ŋayɛfɛ dɛ, inenɛna ŋa ŋacloku: ‹Paŋkɔn kəca ka Dotaŋ.›» Kɔ Isifu ɛncəmɛ ni yaŋan darəŋ kɔ yɔcɔl haŋ k'ɔŋkɔ pəbəp ŋa Dotaŋ.
18 K'awɛnc aŋa ŋanəŋk kɔ pəbɔlɛ, ta ɛntabəp ŋa-ɛ, kɔ ŋasekɛ kɔ kədif.
19 Kɔ ŋalokɛnɛ: «Wəbɛ ka kəwɛrəp ender wəkɔ.
20 Nəder oŋ padif kɔ, pagbal kɔ nde dəkələmp. Pakɔ paloku a wɛsɛm wəsɔm kɔ. Paməmən oŋ daka ndɛ kəwɛrəp kɔn kəndeyɔnɛ mɔ.»
21 Kɔ Ruben ene ti, k'ɛmbaŋ kɔ akakɔ dəwaca. K'oloku: «Ta pasɔŋɛ kɔ kəfi.»
22 Kɔ Ruben oloku sɔ: «Ta nəwurɛ mecir! Nəgbal kɔ kələmp kaŋkɛ kəyi nnə dətɛgbərɛ mɔ. Ta nədeŋər kɔ kəca!» Ɛnaloku ŋa moloku mamɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pətam kəyac Isifu defi, pəkenɛ kɔ kas mɔ.
23 Ntɛ Isifu ɛmbəp awɛnc aŋa mɔ, kɔ akakɔ ŋawurɛ kɔ burumus bɔnɔŋkəsəl lom bɔkɔ ɛnabɛrnɛ mɔ.
24 Kɔ ŋasumpər kɔ, kɔ ŋantorɛ kɔ dəkələmp. Kələmp kaŋkɔ kənawosər, ali domun kənayɔ fɛ.
25 Kɔ ŋandɛ ŋacdi yeri, ŋandeyekti fər, kɔ ŋanəŋk afum a Səmayila ŋayɛfɛ atɔf ŋa Kaladu. Yɔkɔmɛ yaŋan yɛsarɛ suray, cɔl kɔ labundɛ nyɛ ŋanckekərɛ Misira mɔ.
26 Kɔ Yuda eyif awɛnc aŋa: «Ta ake tɔ andedifɛ wɛnc kosu pamɛŋk mecir mɔn-ɛ?
27 Nəder pacamsər kɔ afum a Səmayila. Ta padeŋər kɔ kəca. Bawo wɛnc kosu ɔfɔ, mecir min mayi mɔ ampaŋnɛ.» K'awɛnc aŋa ŋanenɛ kɔ moloku mamɔkɔ.
28 Kɔ acaməs aMadiyaŋ aŋɛ ŋanccepər mɔ, ŋampɛnɛ Isifu dəkələmp. Kɔ awɛnc a Isifu ŋancamsər kɔ aMadiyaŋ gbeti ncəmbəl wəco mɛrəŋ, k'aMadiyaŋ ŋaŋkekərɛ Isifu Misira.

---

* **37:3** CəHebəre «Yisrayel» = tewe tantɛ tɔ Kanu ki sərka kənasɔŋ Yakuba. Məmɔmən

29 Ntɛ Ruben oluksərnɛ kədeməmən kələmp disrɛ mə, ɛmbəp fɛ sə Isifu kələmp disrɛ. K'ɛwal-wali yɛbɛrnɛ yən.
30 K'ɛŋkafəlɛ nnə awɛnc aŋa ŋayi mə, k'oloku: «Wan nwɛ eyi fɛ sə nnə dəkələmp! Cəke indeyə oŋ-ɛ?»
31 Kə ŋalɛk burumus ba Isifu, kə ŋafay ambiyofo amera, kə ŋasopət burumus babəkə mecir.
32 Kə ŋaŋkenɛ kas kəŋan burumus bənəŋkəsəl lom ba Isifu babəkə, kə ŋaŋkə ŋacloku kas kəŋan: «Yamos yayɛ yə səŋkə sənəŋk. Məna sə məməmən ma kə pəyənɛ a burumus ba wan kam bə-ɛ.»
33 Kə Yakuba ɛnɛpəl bi, k'oloku: «Burumus ba wan kem bə! Wɛsɛm wɛlɛc wələma wəsəm kə! Wɛsɛm wɛwatəri-watəri kə!»
34 Kə Yakuba ɛwal-wali yamos yən, k'esekənɛ kəloto k'abɛk defi. K'ombok wan kən Isifu mataka mɛlarəm.
35 Kə awut ən arkun kə aran fəp ŋayɛfɛ kətorɛ-torɛ kə abəkəc. Mba k'ombupərɛ kəlɛtsɛnɛ fəp. K'oloku: «Indebok wan kem haŋ dəsək ndɛ indekəbəp kə dabiya mə!» K'ɛncəmɛ kəbok ka wan kən darəŋ.
36 Kə aMadiyaŋ ŋancaməs Isifu Misira. Kə Potifar wətupɛ ka Firawona yeri nwɛ ɛnayənɛ wəbɛ ka abum a dəsaŋka sa Firawona mə, ɛway kə.

38

Yuda kə Tamar

1 Tɛm tatəkə, Yuda pəbəlɛnɛ awɛnc aŋa, k'əŋkə pəyi kə wərkun wələma nwɛ ancwe Hira mə, wəka Adulam ɛnayi.
2 Dəndo, kə Yuda ɛnəŋk wəyecəra wəKanaŋ wələma pacwe kə Suwa. K'ɛlɛk kə k'ɛnɛncɛ k'ombocərnɛ kə.
3 Kə Suwa ɛmbɛkəs, k'oŋkomɛ Yuda wan wərkun k'ewe kə Er.
4 K'ɛmbɛkəs sə k'oŋkom wan wərkun k'əsəŋ kə tewe ta Onaŋ.
5 K'əŋgbəkərɛ sə kəkom wan wərkun nwɛ ɛnawe Sɛlah mə. Dare da Kisibu Yuda ɛnayi tɛm ntɛ Suwa onckom Sɛlah mə.
6 Kə Yuda ɛfacɛ coco cən wəyecəra nwɛ ancwe Tamar mə.
7 Mba Er, nwɛ ɛnayənɛ coco ca Yuda mə, ɛnatesɛ fɛ fər ya MARIKI kiriŋ. Kə MARIKI əsəŋɛ kə kəfi.
8 Kə Yuda oloku təŋə tən Onaŋ: «Məbocərnɛ wəran ka wəbek'am. Məsəŋɛ wəran kən pəsətənɛ kə yuruya.»
9 Ntɛ Onaŋ ɛnacərɛ a awut aŋɛ endesəŋ wəran ka wəbek'ən, ŋafədeyənɛ akən mə, kə Onaŋ ŋanckənafəntərɛ kə wəran ka wɛnc-ɛ, pəcloŋ domun dən d'arkun dəntəf, ntɛ təŋsəŋɛ ta əsəŋɛ wɛnc kəsətə yuruya mə.
10 Məyə mən mamək mənchət fɛ MARIKI, k'əsəŋɛ sə nkən Onaŋ kəfi.
11 Kə Yuda oloku Tamar wəran ka wan kən: «Məndɛ kəbal ka wos əm ndena papa kam haŋ wan kem wərkun Sɛlah pəcbɛk.» Bawo Yuda onclokunɛ: «Wəkawɛ sə kəfi k'ender pəmə abek'ən.» Kə Tamar əŋkə pəyi nde kələ ka papa kən.
12 Kə mataka mɛlarəm mencepər, kə wan wəran ka Suwa, wəran ka Yuda, efi. Ntɛ abəkəc ŋɛnator Yuda mə, k'ɛmpɛrnɛ kəca ka Timna kə wanapa kən Hira wəka Adulam, nde akə ŋancfon ŋkesiya yən ŋanayi mə.
13 K'aŋkə paloku Tamar: Konci kam ɛntas Timna kəkəfon ŋkesiya yən yɛfɛt.
14 Kə Tamar owurɛ yamos yən ya cəbokəra, k'ɛŋgbalərnɛ kəloto, k'ɛnɛpsərnɛ ki, k'əŋkə pəndɛ dəkəbɛrɛ da Enayim nde dəpə da Timna. Bawo ɛnanəŋk a Sɛlah ɛmbɛk, k'antəlɛk kə pasəŋ Sɛlah pəyənɛ wəran kən.
15 Kə Yuda ɛnəŋk Tamar, kə pəyi kə pəmə wəran wəyamayama, bawo ɛnakumpənɛ kəro.
16 Kə Yuda ɛncaŋ Tamar moloku dəpə: «Taŋkən, səkə səfəntərɛ.» Bawo Yuda ɛnacərɛ fɛ a wəran ka wan kən wərkun əfə. Kə Tamar eyif kə: «Ake məndekəsəŋ im, kə məmbocərn'em-ɛ?»
17 K'oloku: «Iŋkəkɛr'am wir wowut yəcəl yem dacə.» Kə Tamar oloku: «Mɛnɛ məsəŋ im paka pələm itəmpər haŋ məckɛrɛ wir wowut wawəkə.»
18 Kə Yuda eyif kə: «Ake indesəŋ əm haŋ ickɛrɛ wir wowut nwɛ-ɛ?» Kə Tamar oloku kə: «Məsəŋ im tamp tam, kəbənda kə kəgbo kaŋkə məntəmpər mə.» Kə Yuda əsəŋ kə yi. Kə Yuda ɛfəntərɛ kə Tamar, kə Tamar ɛmbɛksɛ Yuda.
19 Kə Tamar ɛyɛfɛ k'əŋkə, k'owurɛ kəloto kaŋkə ɛnagbalərnɛ mə, k'ɛmbɛrnɛ sə yamos yən ya kəbal.
20 Kə Yuda osom wanapa kən wəAdulam, a pəkenɛ Tamar wir wowut, pəkɛrɛnɛ ca yəkə ɛnacəmbər di sɛkɛ mə. Mba ɛnanəŋk fɛ kə.

21 Kɔ wəkakɔ ɔŋkɔ pəcyifət afum akɔ ɛnabəp di mɔ: «Deke wəran wətɛn arkun, nwɛ ɛncəmɛna nnɔ dɔpɔ da Enayim mɔ, eyi-ɛ?» Kɔ akakɔ ŋaloku kɔ: «Wəran wətɛn arkun ɔfɔcəmɛ nnɔ.»
22 Kɔ wərkun nwɛ olukus k'ɔŋkɔ pəcloku Yuda: «Inəŋk fɛ kɔ. Ali afum a tofo tatɔkɔ ŋaloku: ‹A wəran wətɛn arkun eyi fɛ nnɔ.›»
23 Kɔ Yuda oloku: «Pəmɛŋkərnɛ ca yem yɔkɔ ɔntɔmpər mɔ! Ta patɛnərnɛ malap. Bawo isom pakenɛ kɔ wir wowut kɔ məntɔnəŋk kɔ.»
24 Ntɛ yof maas yencepər mɔ, k'ande paloku Yuda: «Wəran ka wan kam ɔŋkɔt yamayama, kɔ tɔsɔŋɛ kɔ kəbɛkəs.» Kɔ Yuda oloku: «Nəwurɛnɛ kɔ. Pacɔf kɔ!»
25 Ntɛ asolɛ kɔ kəwurɛnɛ doru mɔ, k'osom nda konci kɔn: «Wəbɛkəsəs kem ɔyɔ ca nyɛ. Məsɛp məcərɛ nwɛ ɔyɔ tamp pampɛ, kəbənda kaŋkɛ, kɔ kəgbo kaŋkɛ mɔ.»
26 Kɔ Yuda ɛnɛpəl yi. K'oloku: «Tamar olomp pətas im, bawo iwosɛ fɛ kəsɔŋ kɔ wan kem Sɛlah.» Difɔ tɛnalip ɛncərɛ fɛ kɔ sɔ dɛran.
27 Ntɛ Tamar ɛyɛfɛ kəkom mɔ, k'anəŋk a cəberi cəyi kɔ dəkor.
28 Tamar eyi kəkom. Kɔ wan wəcɔkɔ-cɔkɔ owurɛ kəca. Kɔ wəran wəbaŋ wan osumpər kənaka nkɛ kəca k'oŋkot kɔ debeŋa deyim dəkəca, pəcloku: «Wəkawɛ andenuŋkɛnɛ kəkom.»
29 Mba kɔ kənaka nkɛ kəliŋ kəca, kɔ wɛnc onuŋkɛnɛ kəwur. Kɔ wəbaŋ wan eyifnɛ: «Kəpəc kəre kɔ məwurɛ kaŋkɛ-ɛ?» Kɔ Tamar ewe wan wəkakɔ Pɛrɛc. *
30 Kɔ wan wəka mɛrəŋ owur, nwɛ anakot debeŋa dəkəca mɔ, kɔ Tamar ewe wəkakɔ tewe ta Serah. †

39

Isifu kiyi kɔn Misira ndena Potifar

1 K'aŋkekərɛ Isifu Misira. Kɔ Potifar wəMisira, wəbɛ wəpɔŋ wəka firawona, nwɛ ɛnayɔnɛ wəkiriŋ ka abum ɔn mɔ, ɛway kɔ afum a Səmayila dəwaca akɔ ŋanakɛrɛ kɔ Misira mɔ.
2 MARIKI ɛnasolɛ Isifu, pəcuca fəp pɔ MARIKI ɛncbaŋ kɔ. Kələ ka Mariki mɔn wəMisira k'ɛnayi.
3 Kɔ Mariki mɔn ɛnəŋk a MARIKI osolɛ Isifu. Mosumpər mɔn fəp, MARIKI ɛncmar kɔ mectesɛ kɔ dəwaca.
4 Kɔ Isifu ende pəsɔtɔ kəlaŋ ka wəbɛ kɔn nwɛ ɛncbəcɛ mɔ. Kɔ wəkakɔ ɛlɛk kɔ, k'ɔsɔŋ kɔ dɛbɛ da kəcəmbər-cəmbər mes ma kələ kɔn disrɛ. K'ɛlɛk daka dɔn fəp, k'ɛmbɛr di Isifu dəwaca pəclompsɛ-lompsɛ kɔ di kəcəmbər-cəmbər.
5 Ntɛ Potifar ɛlaŋ Isifu, a k'ɔsɔŋ kɔ kəcəmbər-cəmbər ka mes ma kələ kɔn disrɛ fəp mɔ, kɔ MARIKI ompocɛ kələ ka wəMisira nwɛ, teta Isifu. Kɔ kəpocɛ ka MARIKI kəsumpər daka da Potifar fəp, kəyɛfɛ dɛkɛr haŋ nde dalɛ.
6 K'ɛsakərɛ teta daka dɔn fəp Isifu, nkɔn ɛnasumpər fɛ sɔ ntɛ o ntɛ mɛnɛ yeri nyɛ encdi mɔ.

Isifu kɔ wəran ka Potifar

Mba Isifu fum wətət teyi ɛnayi.
7 Ntɛ mes mamɔkɔ mencepər mɔ, kɔ wəran ka mariki mɔn ende pəcencər Isifu fər, k'oloku kɔ: «Məfəntərɛ kɔ ina!»
8 Kɔ Isifu ɛfati. K'oloku wəran ka mariki mɔn: «Mənəŋk ntɛ mariki mem ɛlɛk mes mɔn fəp k'ɛmbɛr im dəwaca mɔ, tɔsɔŋɛ ɔfɔsɔyɔ ntɛ o ntɛ dɛkɛr k'ɛlɛk sɔ daka dɔn fəp k'ɔsɔŋ im kəcəmbər-cəmbər.
9 Fum nwɛ o nwɛ eyi fɛ nnɔ kələ kaŋkɛ nwɛ elelɛ pəcepər im mɔ. Ɔmɔnɛnɛ f'em ntɛ o ntɛ ta kələ kaŋkɛ mɛnɛ məna, bawo wəran kɔn məyɔnɛ. Ak'endesɔŋ'em oŋ kəyɔ pəlɛc pɔpɔŋ, iciyanɛ sɔ Kanu-ɛ?»
10 Kɔ wəran nwɛ ɛncəmɛnɛ Isifu moloku mamɔkɔ darəŋ haŋ mataka mɛlarəm. Mba Isifu ɛnawosɛ fɛ mɛcɛm-cɛmnɛ mɔn, kəcərɛ a ŋafəntərɛ kɔ nkɔn.
11 Dɔsɔk dələma, kɔ Isifu ɛmbɛrɛ dukulɔ dəkəlompəs yɛbəc yɔn. Mba dɔsɔk dadəkɔ afum a kələ kaŋkɔ ali wəkin ɛnayi fɛ dɛkɛr.
12 Kɔ wəran nwɛ osumpər pɛbɛrnɛ pa Isifu k'oloku kɔ: «Məfəntərɛ kɔ ina!» Kɔ Isifu ɛsakərɛ kɔ pɛbɛrnɛ pɔn, k'ɛyɛksɛ k'owur doru.
13 Ntɛ wəran nwɛ ɛnəŋk a Isifu ɛsakərɛ kɔ pɛbɛrnɛ pɔn dəwaca, k'ɛyɛksɛ k'owur doru mɔ.
14 K'ewe afum a kələ kəŋan k'oloku ŋa ntɛ: «Nənəŋk, wəHebərɛ nwɛ wos im* ɛŋkɛrɛ pədefani su mɔ. Isifu ender im a pədefəntərɛ kɔ ina. Ti tɔ iŋkul-kulɛnɛ pəpɔŋ.
15 Ntɛ endecərɛ a kəpɛnɛ k'indɛ dim mɔ, k'ɛyɛksɛ. K'ɛsakər'em pɛbɛrnɛ pɔn kɔ nkɔn owur nde doru.»
16 Kɔ wəran nwɛ ombocərnɛ pɛbɛrnɛ pa Isifu kəsək, haŋ mariki ma Isifu pəcbɛrɛ dɛkɛr.

---

* **38:29** *Pɛrɛc* = «kəpəc» † **38:30** *Serah* = «Kəpɛ ka dec» * **39:14** Potifar

17 Kɔ wəran nwɛ oloku wos tin tayi, k'oloku kɔ: «Wəcar wəHebəre nwɛ məŋkɛrɛ su mɔ, ender im a pədefan'im.
18 Mba ntɛ iŋkulɛ-kulɛ pəpɔŋ mɔ, k'ɛsak pɛbɛrnɛ pən nnɔ iyi mɔ. Kɔ nkɔn ɛyɛksɛ k'owur nde doru.»
19 Ntɛ mariki ma Isifu ene moloku ma wəran kɔn, nwɛ oncloku kɔ: «Ntɛ tɔ wəcar kam ɔy'em!»
20 Kɔ mɛtɛlɛ məpɔŋ mosumpər mariki ma Isifu. Kɔ wəkakɔ ɛmbɛr Isifu dəbili kəca nkɛ wəbɛ ɛncbɛr afum dəbili mɔ. Kɔ Isifu eyi dəndo dəbili.

Kəyi ka Isifu dəbili

21 Kɔ MARIKI osolɛ Isifu, k'ɛlas layidi da amera ŋobotu ŋəkɔ ɛnasɔŋ kɔ mɔ. K'ɔsɔŋɛ wəbɛ wəka dəbili kəmar kɔ.
22 Kɔ wəbɛ wəka dəbili ɛlɛk aka dəbili fəp k'ɛmbɛr ŋa Isifu dəwaca, ntɛ o ntɛ tenccepər oŋ di mɔ, Isifu tencepər dəwaca kərɛsna.
23 Wəbɛ wəka dəbili ɔncmɔmən fɛ sɔ ntɛ o ntɛ Isifu ɛnatɔmpər dəwaca, bawo MARIKI ɛnasolɛ kɔ, pəclompsɛ kɔ mosumpər mɔn fəp.

40

1 Ntɛ mes mamɔkɔ mencepər mɔ, kɔ amarəs mɛrəŋ a Firawona, wəbɛ ka Misira, wətupɛ kɔ wəcɔfɛ kɔn cəcom, ŋande ŋaciyanɛ mariki maŋan.
2 Kɔ pəntɛlɛ Firawona nnɔ amarəs ɔn mɛrəŋ ŋayi mɔ.
3 Kɔ Firawona osom k'asumpər ŋa, k'aŋkɔ pacaŋər ŋa nde bili bɔkɔ anacaŋər Isifu mɔ.
4 Kɔ wəbɛ ka aka dəbili oloku Isifu kəgbɛkərɛ ŋa pəmɔ ntɛ ɛnayi ŋa kəsək mɔ. Kɔ ŋayi dəbili tɛm tɛlarəm.

Isifu kəloku tedisrɛ ta mere ma amarəs a Firawona, aŋɛ ɛnacaŋəs dəbili mɔ

5 Pibi pin disrɛ, kɔ amarəs a Firawona aŋɛ mɛrəŋ ŋawɛrəp. Nwɛ o nwɛ, tɛwɛrəp tɔn taciŋa teciyanɛ kɔ ta wəkɔ.
6 Dec dendesɔk, kɔ Isifu ɛnəŋk ŋa ŋamɔncnɛ.
7 Kɔ Isifu eyif amarəs a Firawona aŋɛ mɛrəŋ aŋɛ ŋanayi dəbili kɔ nkɔn mɔ, k'eyif ŋa: «Ta ake tɔ nəŋɛyɛ cəro mɔkɔ-ɛ?»
8 Kɔ ŋaloku Isifu: «Səwɛrəpna nnɔ pibi, mba fum eyi fɛ nnɔ nwɛ endetam kəloku su tedisrɛ ta mere mamɔkɔ mɔ.» Kɔ Isifu eyif ŋa: «Bafɔ Kanu kətɔmpər kəcərɛ ka tedisrɛ ta mes ba? Nəlok'im ma mere monu.»
9 Kɔ wətupɛ ka Firawona yomunəs ələmər Isifu mere mamɔkɔ ɛnawɛrəp mɔ. K'oloku: «Mere mmɛ iwɛrəpna mɔ: Aŋgbɔŋkəlɔ ŋa wɛn ŋeyin'em fər kiriŋ.
10 Ŋɔyɔ wara maas. Ntɛ aŋgbɔŋkəlɔ nŋɛ ŋoŋgbuc mɔ kɔ cɛk ya yokom yɛmbɛk, kɔ yokom yayɔkɔ yɔlɔl.
11 Tɛtəŋnɛ itɔmpər apɔt nŋɛ inctupɛ wəbɛ kem Firawona mɔ. K'ilɛk yokom yɔlɔma k'ifɔcəs yi nnɔ apɔt nŋɛ inctupɛ Firawona mɔ disrɛ, k'isɔŋ Firawona məncɔncɔ ma pokom papɔkɔ inafɔcsɛ kɔ dɔpɔt mɔ.»
12 Kɔ Isifu oloku kɔ: «Tedisrɛ tayi tɛntɛ: Wara wawɔkɔ maas, mata maas mɔ.
13 Kɔ mata maas mencepər-ɛ, Firawona endesɔlukus kəyekt'əm domp, pəluks'am yɛbəc yam. Məndesɔ məctupɛ kɔ yomunəs pəmɔ tɔkɔ məncbəc ti mɔ, məcbɛr kɔ yeri yɔkɔ mənde kəctupɛ kɔ mɔ dəkəca.
14 K'andesak əm-ɛ, ta mədekɔpələrn'em, ilɛtsɛn'am məlɛk'em layidi a məndekɔmar im nnɔ wəbɛ eyi mɔ. Ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəwurɛn'em nnɔ kələ kaŋkɛ disrɛ mɔ.
15 Bawo atɔf ŋa Hebəre ŋalɛk im k'aŋkɛrɛ Misira. Kɔ nnɔ, ali tes iyɔ fɛ ntɛ andebɛr'em dəbili mɔ.»
16 Ntɛ wəcɔfɛ ka Firawona cəcom ɛnəŋk a moloku mmɛ Isifu oloku ma mere mɔ, məmbət kəne, k'oloku Isifu: «Ina mere mem, mafala maas ma kəcom kəgbɛnt m'isarɛna.
17 Kəfala kaŋkɔ kəŋɛcna ci dacɔ mɔ fəp, yeri yɔkɔ wəcɔf cəcom ontup a pəcsɔŋ yi Firawona mɔ fəp yeyina dənda. Bɛmp yɔcsɔm yeri yayɔkɔ isarɛna kəfala disrɛ mɔ.»
18 Kɔ Isifu oloku kɔ: «Tedisrɛ tayi tɛntɛ: Cəfala cacɔkɔ maas, mata maas mɔ.
19 Kɔ mata maas mencepər-ɛ, Firawona endepɛn'am darenc, pəbɛr əm kəbənda dəkilim pəgbɛk əm, bɛmp yɔsɔm əm.»
20 Tataka ta maas, dɔsɔk doluksər da kəkom ka Firawona. K'omboce amarəs ɔn kəsata kəpɔŋ. K'ɔsɔŋ wəcɔfɛ kɔn cəcom dɛbɛ dɔpɔŋ, amarəs ɔn fəp fər kiriŋ.
21 K'oluksɛ sɔ wəka mɛrəŋ wəkɔ yɛbəc yɔkɔ ɛnayi cɔkɔ-cɔkɔ mɔ: Kɔ wəkakɔ oncop sɔ kəctup pəbɛr Firawona apɔt dəkəca.
22 Kɔ Firawona osumpər wəcɔf cəcom wəpɔŋ pəmɔ tɔkɔ Isifu ɛnaloku ti mɔ.
23 Wətupɛ ka Firawona yomunəs ɛncɛm-cɛmnɛ fɛ sɔ Isifu, k'ɛmpələrnɛ kɔ.

41

Kəwɛrəp ka Firawona

1 Kɔ teren tin tencepər, teren ta mɛrəŋ, kɔ Firawona ɛwɛrəp: Pəcəmɛ kəŋgbɔkɔ nkɛ aŋwe
Nil mɔ kəsək.
2 Kɔ cəna cəran cətifi camət-mɛrəŋ cəncafɛ dəkəŋgbɔkɔ. Kɔ cəyɛfɛ kəsɔmət dalɛ.
3 Kɔ cəna cəran camət-mɛrəŋ cələma cəleŋki cəncafɛ sɔ cəkɔ tadarəŋ dəkəŋgbɔkɔ. Kɔ ci cəŋkɔ
sɔ cəcəmɛ cəcɔkɔ-cɔkɔ kəsək dəkəŋgbɔkɔ.
4 Kɔ cəna cəleŋki ncɛ cəyɛfɛ kəsɔm cəna cətifi cəkɔ. Kɔ Firawona ɛntəmɛ.
5 Kɔ Firawona ɔŋgbəkərɛ sɔ kədirɛ, k'ɛwɛrəp sɔ tamɛrəŋ.
6 Səbomp sa malɔ camət-mɛrəŋ səpɔŋ səwurəs atoka ŋin ŋətət. Kɔ səbomp sa malɔ səfɛt
səwurəs səcɔkɔ-cɔkɔ tantɔf.
7 Kɔ səbomp sa malɔ səfɛt nsɛ səndi səbomp sa malɔ səpɔŋ sələrɛ səkɔ. Kɔ Firawona ɛntəmɛ
sɔ. Mere mayi mɔ mamɔkɔ.
8 Dec dendesɔk, kɔ amera ŋɛlɛcɛ-lɛcɛ Firawona. K'ewe acərɛ mes k'abeki a Misira fəp. Kɔ
Firawona ɔlɔmər ŋa mere mɔn. Mba ali fum ɛnayi fɛ nwɛ ɛnctam kəloku kɔ tedisrɛ ta mere
mɔn mɔ.
9 Kɔ wətupɛ kɔn yomunəs ɛlɛk moloku, k'oloku Firawona: «Incɛm-cɛmnɛ mɔkɔ tɛpələrnɛ
tem.
10 Pənatɛlɛ Firawona nnɔ amarəs ɔn ŋayi mɔ, k'osom k'asumpər im kɔ wəcɔfɛ kɔn cəcom,
k'ɛmbɛr su dəbili nde kəlɔ ka wəbɛ ka abum ɔn.
11 Kɔ səwɛrəp ina kɔ wəka mɛrəŋ kem pibi pin. Nwɛ o nwɛ mere mɔn taciŋa mmɛ antam
kəloku tedisrɛ ta mi mɔ.
12 Tɛtəŋnɛ səyi bili bin kɔ wətɛmp wəcar wəHebəre wəka wəbɛ ka abum a Firawona
wələma. Kɔ səloku kɔ nwɛ o nwɛ mere mɔn k'oloku su tedisrɛ ta mi.
13 Kɔ tosurɛnɛ kɔ teyi pəmɔ tɔkɔ ɛnaloku nwɛ o nwɛ mɔ. Kɔ Firawona oluks'em yɛbəc yem
yɔcɔkɔ-cɔkɔ. K'ɛŋgbɛk wəka mɛrəŋ kem.»

Isifu oloku tedisrɛ ta mere ma Firawona

14 Kɔ Firawona osom a pawenɛ kɔ Isifu. K'awurɛnɛ kɔ katəna katəna dəbili. K'ofonnɛ,
k'ɛsəkpər yamos, k'ɔŋkɔ nde Firawona ɛnawe kɔ mɔ.
15 Kɔ Firawona oloku Isifu: «Iwɛrəp, mba ali fum isətɔ fɛ nwɛ oŋlok'im tedisrɛ ta mere mem
mɔ. Mba alok'im a məntam kəloku tedisrɛ ta mere mmɛ aŋlok'əm mɔ.»
16 Kɔ Isifu oloku Firawona: «Bafɔ in'ɔfɔ! Kanu kəndeloku Firawona tedisrɛ ta mere mɔn.»
17 Kɔ Firawona oloku Isifu: «Mere mem-ɛ, kəŋgbɔkɔ kəsək incəmɛna.
18 Kɔ cəna camət-mɛrəŋ cətət cətifi cəncafɛ dəkəŋgbɔkɔ, kɔ cəyɛfɛ kəsɔmət dalɛ.
19 Kɔ cəna camət-mɛrəŋ cələma cəleŋki calɛc, ci cəncafɛ sɔ cəkɔ tadarəŋ dəkəŋgbɔkɔ. Mba
intanəŋk fɛ Misira cəna cəlɛcɛ pəmɔ cacɔkɔ.
20 Kɔ cəna cəlɛc cəleŋki ncɛ cəyɛfɛ kəsɔm cəcɔkɔ-cɔkɔ camət-mɛrəŋ cətifi cətət cəkɔ.
21 Cəna cətifi ncɛ cəcbɛrɛ cəleŋki dəputuk, ta ancərɛ kɔ pəyɔnɛ yati cəmbɛrɛ ci dəputuk-ɛ.
Kɔ cəna cəlɛc ncɛ cənaŋkanɛ sɔ kəlɛcɛ, pətas tɔkɔ cənalɛcɛ mɔ. K'intəmɛ.
22 K'iwɛrəp sɔ ntɛ: Səbomp camət-mɛrəŋ sa malɔ sətət sələrɛ səwurəs atoka ŋin ŋayi.
23 Kɔ səbomp camət-mɛrəŋ sa malɔ səlɔma səfɛt səwurəs səcɔkɔ-cɔkɔ səkɔ tantɔf.
24 Kɔ səbomp sa malɔ səfɛt nsɛ səndi səbomp sa malɔ səpɔŋ səkɔ. Iloku mere mamɛ acərɛ
mes. Mba ali fum isətɔ fɛ nwɛ oŋlok'im tedisrɛ ta mi mɔ.»
25 Kɔ Isifu oloku Firawona: «Mere ma Firawona fəp, toloku tin tɔ moloku. Kanu kəyi
kəmentər Firawona ntɛ kəndeyɔ mɔ.
26 Cəna cətət ncɛ camət-mɛrəŋ, meren camət-mɛrəŋ mɔ. Kɔ səbomp sa malɔ sətət nsɛ camət-
mɛrəŋ, meren camət-mɛrəŋ mɔ, mere min mɔ.
27 Cəna cəlɛc cəleŋki ncɛ cəmpɛna cəkɔ tadarəŋ mɔ, meren camət-mɛrəŋ mɔ, kɔ səbomp sa
malɔ səfɛt nsɛ, dor da meren camət-mɛrəŋ dɔ.
28 Pəmɔ tɔkɔ intɛp ti kəcloku Firawona mɔ, Kanu kəmentər Firawona tɔkɔ kəndeyɔ mɔ.
29 Meren camət-mɛrəŋ ma kənɛmbərɛ mender mamɛ atɔf ŋa Misira fəp.
30 Kɔ meren camət-mɛrəŋ ma kənɛmbərɛ mencepər-ɛ meren camət-mɛrəŋ ma dor
mendecəmɛ mi darəŋ: Dor dadɔkɔ dendeluksɛ Misira darəŋ.
31 Kɔ dor dadɔkɔ dencepər-ɛ, afədetam kəcərɛ yati kɔ pəyɔnɛ a kənɛmbərɛ kənayi dɛ tələma-
ɛ. Debeki da dor dadɔkɔ dendesɔŋɛ ti.
32 Kɔ mənəŋk Firawona pəgbɔkərɛ kəwɛrəp mere min mamɔkɔ kəmɛrəŋ-ɛ, Kanu kəyi
kəsɔŋɛ kɔ kəcərɛ: A mes melip nnɔ kəyi mɔ, kəbɛlkər kɔ kənder oŋ kəbəc yɛbəc ya ki.
33 Ntɛ Firawona ɛncərɛ oŋ a Isifu ɔyɔ amera, k'ɛncərɛ sɔ mes mɔ, kɔ Firawona ɔsɔŋ kɔ dɛbɛ
atɔf ŋa Misira disrɛ.

34 Firawona pəyɛfɛ oŋ, pəboncəs akɔ ŋandeyɔnɛ abɛ aŋɛ ŋandekətɛnɛ atɔf ŋa Misira mɔ, ntɛ
tɔŋsɔŋɛ ŋabaŋəs katin ka kəcamət ka kəsɔtɔ yɛtɛl yaŋan, atɔf ŋa Misira meren camət-mɛrəŋ
ma kəmɛmbərɛ mmɛ disrɛ mɔ.
35 Ŋaloŋka yeri ya meren mobotu mmɛ mender mɔ, ŋayɔ ti dim da Firawona dəntɔf.
Firawona pəsom pamɛŋk yeri sədare fəp.
36 Yeri yayɔkɔ yɔ andemɛŋkɛ atɔf, kədɛm ka meren camət-mɛrəŋ ma dor mmɛ Isifu oloku
kədeyi mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta dor dadɔkɔ dedetam atɔf ŋa Misira mɔ.»

Isifu ɔyɔnɛ wəmarəs wəcɔkɔ-cɔkɔ wəka Firawona

37 Kɔ moloku mamɔkɔ məmbət Firawona kɔ amarəs ɔn.
38 Kɔ Firawona eyif ŋa: «Andetam kəsɔtɔ fum pəmɔ Isifu ba, pəyɔ amera ŋa Kanu?»
39 Kɔ Firawona oloku Isifu: «Ntɛ Kanu kəsɔŋ əm kəcərɛ ka mes mamɛ fəp mɔ, fum o fum
eyi fɛ nwɛ ɔsɔk domp, pəcərɛ mes pəmɔ məna mɔ.
40 Məna Isifu, mən'endeyɔnɛ wəkiriŋ ka kələ kem, afum a atɔf ŋem fəp. Mən'ɔ ŋandeyi
darəŋ, dɛbɛ da ina Firawona gbəcərəm dendecepər dam.»
41 Kɔ Firawona oloku Isifu: «Misira mɔ mamɛ isɔŋ əm dɛbɛ da atɔf ŋaŋɛ fəp.»
42 Kɔ Firawona owurɛ kurundɛ kɔn dəkəca, k'ɛmbɛr ki Isifu dəkəca. K'ɛmbɛr Isifu yamos
yətət ya kəloto ka səbeŋa sa kentəler. K'ɛŋgbɛk kɔ kɛma dəkilim.
43 Kɔ Firawona ɛmbɛk Isifu abil ŋa dəkəwan ŋɔkɔ ŋɛnacɔnc ŋɔn mɔ, kɔ ŋancɛk kəkɔ. Kɔ
afum ŋayɛfɛ kəkul-kulɛnɛ ŋa: «Abərek!» * Tatɔkɔ tɔ Firawona ɛnasɔŋ Isifu dɛbɛ, atɔf ŋa
Misira.
44 Kɔ Firawona oloku sɔ Isifu: «In'ɔyɔnɛ Firawona! Kɔ məntəwosɛ-ɛ atɔf ŋa Misira, ali fum
əfɔyekti dɛ kəca, k'ɔŋkɔyekti kəcək kɔn atɔf ŋa Misira.»
45 Kɔ Firawona ewe Isifu tewe ta Misira «Cafənat Paheneyah.» K'ɔsɔŋ kɔ wəran pacwe kɔ
Asnat, wan wəran ka Potifera, wəloŋnɛ ka dare da Hon. Kɔ Isifu owur kəkɔcərɛ Misira mmɛ
ɛnasɔtɔ kəkɔtɛnɛ dɛbɛ ta ɛncərɛ mi mɔ.
46 Isifu ɛnasɔtɔ meren wəco maas (30) a Firawona pədecərɛ kɔ. Ntɛ ancəmbər kɔ dɛbɛ mɔ,
fɔr ya Firawona kiriŋ yɔ Isifu ɛnawur kəkɔcərɛ atɔf ŋa Misira fəp.
47 Meren camət-mɛrəŋ ma kənɛmbərɛ maməkɔ disrɛ, kɔ afum a Misira ŋambɛrɛnɛ kəbəc.
48 Kɔ Isifu oloŋka yeri yayɔkɔ fəp Misira meren mmɛ camət-mɛrəŋ. K'oloŋka yeri ya sədare
səfɛt səkɔ sənəŋkər sədare səpɔŋ mɔ.
49 Isifu ɛnaloŋka kur ka yeri pəmɔ kəsənc ka dəkəba, kur kənabɛk haŋ paccɛm-cɛmnɛ a dor
dəfəsɔtam kəsumpər aka Misira.
50 Teren təcɔkɔ-cɔkɔ ta dor, kɔ Isifu oŋkom awut arkun mɛrəŋ aŋɛ Asnat wan wəran ka
Potifera wəloŋnɛ ka dare da Hon ɛnakomɛ kɔ mɔ.
51 Kɔ Isifu ewe coco cɔn Manase, ti tatɔkɔ Kanu kəsɔŋɛ kɔ kəpələr ka pəcuy fəp kɔ kəsakɛnɛ
kɔ aka kələ ka kas.
52 K'ewe wan kɔn tɔŋɔ Ɛfrayim, ti tɔ tatɔkɔ Kanu kəsɔŋ kɔ dokombəra atɔf nŋɛ analapəs kɔ
mɔ.
53 Kɔ meren camət-mɛrəŋ ma kənɛmbərɛ melip.
54 Kɔ meren camət-mɛrəŋ ma dor moncop pəmɔ tɔkɔ Isifu ɛnaloku ti mɔ. Dor dɛnayi tɔf ya
Misira fəp. Mba yeri yɛmɛŋkərnɛ yɛnayi sɔ atɔf ŋa Misira fəp.
55 Ntɛ dor dosumpər aka Misira mɔ, kɔ ŋambokər Firawona kəsɔtɔ ka cəcom. Kɔ Firawona
oloku aka Misira: «Nəkɔ nənəŋk Isifu, ntɛ oŋloku nu mɔ, nəyɔ tatɔkɔ!»
56 Ntɛ dor dɛmbɛk Misira mɔ, kɔ Isifu oncop kəcamsər aka Misira malɔ. Mba dor dɛncbɛk
kəbɛk dəm atɔf ŋa Misira.
57 Afum ŋacyɛfɛ mofo fəp ma Misira kədeway malɔ nnɔ Isifu eyi mɔ, bawo dor
dɛnananŋkanɛ kəbɛk Misira.

42

Yakuba kəsom kɔn awut ɔn Misira

1 Kɔ Yakuba ene a mɛŋgbɛn * meyi Misira. Kɔ Yakuba oloku awut ɔn: «Ta ake tɔ nəndeyinɛ
nnɔ nəcməmənɛnɛ fər disrɛ-ɛ?»
2 Kɔ Yakuba oloku: «Ine a malɔ meyi Misira. Nətor nəkɔ nəwayɛ su dəndo malɔ, ta padefinɛ
dor.»
3 Kɔ awɛnc a Isifu wəco ŋantor kəkɔway malɔ Misira.
4 Mba Yakuba ɛnasak fɛ Beŋyamin wəkɔ ɛnapaŋnɛ kɛrɛ kɔ Isifu mɔ pəcɛpsɛ awɛnc aŋa darəŋ,
bawo Yakuba ɛnaloku: «Beŋyamin əfɔkɔ ta tes tɛlɛc tələma tɔkɔsɔtɔ kɔ.»
5 Kɔ awut a Yakuba ŋaŋkɔ Misira kəkɔway malɔ pəmɔ tɔkɔ afum alarəm ŋanckɔ Misira
dəkəway malɔ mɔ, bawo dor dɛnayi atɔf ŋa Kanaŋ fəp.

---

* **41:43** *Abərek* = «Nətontnɛ!» * **42:1** Mɛŋgbɛn mmɛ ancɔ pasɔtɔ farin mɔ

Isifu eyeŋkəs abəkəc ŋən nnə awɛnc ŋayi mə

6 Tɛm tatəkə Isifu pəyənɛ wəbɛ wəka sədare sa Misira. Nkən ɛncwayər afum a Misira fəp malə. Kə awɛnc a Isifu ŋander ŋatontnɛnɛ Isifu fər yən kiriŋ, ŋacəp mobu dəntəf.
7 Kə Isifu ɛnəŋk awɛnc aŋa. K'ɛnɛpəl ŋa. Mba owurər fɛ ŋa kəcərɛnɛ. K'olok-lokərɛ ŋa dim deyeŋki, k'eyif ŋa: «Deke nəyɛfɛ-ɛ?» Kə awɛnc aŋa ŋaloku kɔ: «Atəf ŋa Kanaŋ ŋə səyɛfɛ, kə sənder kəway nnə yeri.»
8 Kə Isifu ɛnɛpəl awɛnc aŋa. Mba awɛnc aŋa ŋananɛpəl fɛ kɔ.
9 Kə Isifu ɛncɛm-cɛmnɛ mere məkə ɛnawɛrəp tetaŋan mə. K'oloku ŋa: «Atɛn mes ŋə nəyənɛ! Mes ma atəf ŋaŋɛ mə nənder kətɛn, nəkə nəloku mi aka atəf ŋonu.»
10 Kə ŋaloku Isifu: «Ala, mariki mem, dəkəway yeri gbəcərəm sənder.
11 Dɛwɛnca də səyə fəp fosu, wərkun wəkin okom su. Səsəkɛnɛ bəkəc! Səclok'əm a dəkətɛn yeri gbəcərəm sənder.»
12 Kə Isifu oloku ŋa: «Kəbupərɛ ti kə nəndɛ, mɛtambər ma atəf ŋaŋɛ mə nənder kətɛn nəkəloku mi ndoronu.»
13 Kə awɛnc aŋa ŋaloku Isifu: «Wəco kə mɛrəŋ wə sənayi kas kosu kəkom nde Kanaŋ. Mba wəkə ɛfɛtɛ su dacə mə eyi məkə dɛkɛr kə papa kosu, kə wəkin ɛnafi.»
14 Kə Isifu oloku ŋa: «Təkə iloku nu mə, ti təyənɛ kance: Atɛn mes ŋə nəyənɛ!
15 Awa, yɛbəc nyɛ y'indecəmbər nu: Indɛrmɛ nu tewe ta Firawona, nəfəwur nnə ta wəfɛt konu wəlpəs wəkakə nəsak dɛkɛr mə ender-ɛ.
16 Nəsom wɛnc konu wəkin pəkəkɛrɛ wɛnc konu wəkakə nəsak dɛkɛr mə. Kə nəna aŋɛ endesak nnə mə, dəbili andebɛr nu. Andemɔmən moloku monu, pacərɛ kə pəyənɛ kance kə nəloku-ɛ. Kə pəyənɛ fɛ ti-ɛ, indɛrmɛ nu tewe ta Firawona atɛn mes ŋə nəyənɛ!»
17 Kə Isifu ɛmbɛr ŋa dəbili mata maas.
18 Tataka ta maas, kə Isifu oloku ŋa: «Nəyə ntɛ, təsəŋɛ nu kəyi doru. Iŋnesɛ Kanu!
19 Kə pəyənɛ a nəsəkɛnɛ bəkəc-ɛ, nəsak wɛnc konu wəkin dəbili. Nəna alpəs aŋɛ nəkenɛ afum anu yeri kərɛs bawo dor deyi.
20 Nəkɛrɛn'em wəfɛt konu wəkə nəsak dəndo mə ntɛ təŋsəŋɛ pamɔmən moloku monu kə pəyənɛ a kance kɔ-ɛ, ta nədefi.»
21 Ti tə ŋanayə, ŋaclokɛnɛ: «Ɛy. Sən'ɛnayə ti wɛnc kosu. Bawo anəŋk ayɛk ŋən, tɛm ntɛ oncloku su a paŋaŋnɛnɛ kə mə, ta ancəŋkəlɛ kɔ-ɛ. Ti tə ayɛk ŋən ŋeyi kəsutɛ su tantɛ.»
22 Kə Ruben ɛlɛk moloku, k'oloku ŋa: «Inaloku fɛ nu ti ba, ta nəyə wan nwɛ pəlɛc? Mba nənacəŋkəl f'em. Ndɛkəl oŋ awer su mecir mən.»
23 Awɛnc a Isifu ŋanacərɛ fɛ a Isifu eŋne kusu kəŋan bawo wəcepərɛnɛ moloku ɛnayi kə dacə kə awɛnc aŋa.
24 Kə Isifu ɔmbəlɛ awɛnc aŋa, k'ɔŋkə pəbok.

Awut a Yakuba kəlukus kəŋan Kanaŋ

Ntɛ elip mə, k'oluksərnɛ kədelok-lokər ŋa. K'ɛlɛk Simeyəŋ awɛnc aŋa dacə, k'ɛmbɛr kə dəbili fər ya awɛnc aŋa kiriŋ.
25 Kə Isifu osom a palasɛ ŋa yeri dələba, paluksɛ nwɛ o nwɛ pəsam pən nde aləba ŋən, pasarsər ŋa yeri yayəkə. Ti tə anayənɛ ŋa.
26 Kə awɛnc ɔn ŋasarsər səfale səŋan yeri. Kə ŋasumpər dəpə kə ŋaŋkə.
27 Kə wɛnc ka Isifu wəkin ende pəsikəli aləba ŋən nde dəkarwaŋse pəfaŋ kəwurɛ səfale sən yika yəsəm, kə wəkakə ɛnəŋk pəsam pən aləba ŋən disrɛ.
28 K'oloku awɛnc aŋa: «Aluks'em pəsam pem. Ipɛmpɛ nnə aləba ŋem.» Kə mera yeyi ŋa yamayama kəcərɛ a ŋaŋkə dəkəway paluksɛ ŋa sə pəsam paŋan. Kə ŋayifnɛ: «Cəke cə Kanu kəyə su tantɛ-ɛ?»
29 Kə ŋambɛrɛ ndena papa kəŋan Yakuba nde atəf ŋa Kanaŋ. Kə ŋaləmər kas kəŋan mes məkə mɛnasətə ŋa mə fəp.
30 Kə ŋaloku kas kəŋan: «Fum wəkə əyənɛ mariki ma atəf ŋa Misira mə, olok-lokərɛ su dim deyeŋki, k'endeŋɛ su kəyənɛ atɛn mes ma Misira mmɛ səndeloku aka nnə mə.
31 Kə səloku kə a səsəkɛnɛ bəkəc, bafə atɛn mes ŋə səyənɛ.
32 Kə Səloku kə sə a wəco kə mɛrəŋ wə sənayi kas kosu kəkom, mba wəfɛt kosu eyi dɛkɛr nde Kanaŋ, kə wəkin ɛnafi su dacə.
33 Kə mariki ma Misira moloku su: ‹Ntɛ tə nəndeyə a itam kəcərɛ a nəsəkɛnɛ bəkəc. Nəsak wɛnc konu wəkin nnə, nəkenɛ afum anu yeri kərɛsna bawo dor deyi.
34 Nəkə, nəkɛr'em wəfɛt konu. Tɛm tatəkə, indecərɛ a bafə atɛn mes ŋə nəyənɛ, kə nəsəkɛnɛ bəkəc. Indeluksɛ nu wɛnc konu, tɛm tatəkə nəcəmɛ sə kəcaməs konu darəŋ dətəf.›»
35 Ntɛ ŋambɛrɛ ndaraŋan akə ŋayuk malə məkə ŋanakɛrɛ mə, kə fəp faŋan ŋanəŋkəs-nəŋkəs pəsam paŋan nde ləba yaŋan disrɛ. Ŋa kə kas kəŋan ntɛ ŋanəŋkəs pəsam nde ləba yaŋan disrɛ mə, kə kənesɛ kənder ŋa.

36 Kɔ kas kəŋan Yakuba oloku ŋa: «Awut em ŋɔ nəfaŋ kəbaŋsər im! Isifu eyi fɛ sɔ doru, Simeyɔŋ eyi fɛ sɔ doru, kɔ nəfaŋ sɔ kəlɛkər im Beŋyamin-ɛ! In'ɔ maməkɔ fəp mendetərəs.»
37 Kɔ Ruben oloku papa kɔn: «Məde məyɔ padif awut em mɛrəŋ k'intɔkɛr'am Bɛŋyamin. Məbɛr im kɔ dəwaca, indekɛr'am kɔ.»
38 Kɔ Yakuba oloku: «Wan kem ɔfɔtor kɔ nəna, bawo wəbek'ɔn Isifu efi. Sona s'eyi oŋ. Kɔ tɛlɛc tɔsɔtɔ kɔ dɔpɔ-ɛ, cəke cɔ nəndeyɔ-ɛ, tɛm tatɔkɔ nəŋsɔŋ'em kətorɛ cəfon cem cəfer dabiya kɔ abəkəc ŋocuy nde afi ŋayi mɔ.»

43

Yakuba kəwosɛ kɔn Beŋyamin kəkɔ kɔ awɛnc aŋa

1 Dor dɛncbɛk kəbɛk dəm dətɔf.
2 Ntɛ ŋalip kədi malɔ məkɔ ŋanakɛrɛ kəyɛfɛ Misira mɔ, kɔ Yakuba oloku awut ɔn: «Nəluksərnɛ, nəkɔ nəwayɛ su yeri yepic.»
3 Kɔ Yuda oloku kɔ: «Wəbɛ ka Misira ɛnabeŋnɛ su: ‹Ta inəŋk nu sɔ cəro, kɔ nəntɔkɛr'em wɛnc konu wəlpəs-ɛ.›
4 Kɔ məŋwosɛ kəsak wəfɛt kosu səkɔ-ɛ, səntor Misira kəkɔway'am yeri.
5 Kɔ məntɔwosɛ kəsak kɔ səkɔ-ɛ, səfɔtam kətor Misira kəkɔway'am yeri, bawo wərkun wəkakɔ ɛnaloku: ‹Ta inəŋk nu sɔ cəro kɔ nəntɔkɛr'em wəfɛt konu-ɛ.›»
6 Kɔ Yakuba oloku: «Ta ake tɔ nənayɔn'em pəlɛc tantɛ, kəcloku wərkun wəkakɔ a nəyɔ wəfɛt-ɛ?»
7 Kɔ awut ɔn ŋaloku: «Wərkun wəkakɔ ɛnayifət su pəlarəm tetosu kɔ tokomɛnɛ tosu, pəcyif su: ‹Papa konu ɔsɔrəyi doru? Nəyɔ wɛnc wələma sɔ?› Kɔ səluksɛ kɔ moloku maməkɔ. Sənatam kəcərɛ, a endeloku su: ‹Nəkɔ nəkɛr'em wəfɛt konu!›?»
8 Kɔ Yuda oloku papa kəŋan Yakuba: «Məsak wəfɛt səkɔ kɔ ina. Səndeyɛfɛ səkɔ, tɔsɔŋɛ su kədeyi doru ta səfi-ɛ, məna papa, awut asu kɔ səna.
9 In'ɔsɔŋ əm temer, teta wəfɛt: In'ɔ məndewer kɔ, kɔ intɔkɛr'am kɔ-ɛ, ta iluksɛ kɔ ider ibɛr əm kɔ dəwaca-ɛ, in'endesarɛ tɛm tatɔkɔ kiciya doru o doru nnɔ məyi mɔ.
10 Patɔbəlsɛnɛ moloku-ɛ, kɔ səntam ntɛ kəkɔ kəmɛrəŋ səlukus.»
11 Kɔ papa kəŋan Yakuba oloku ŋa: «Bawo teyi tantɛ, nəkɔ nəyɔ ntɛ: Nəlɛk yopocɛ, ca ya atɔf ŋaŋɛ yəlɔma nətɔmpərɛnɛ wərkun wəkakɔ: Dɔni, mɛsɛ ma cəme mepic, cigbili, yamaku, mɛŋgbɛn ma yalakɛ kɔ cɔla.*
12 Nəlɛk pəsam pɔkɔ nənakekərɛ tɔcɔkɔ-cɔkɔ mɔ kəmɛrəŋ. Nəluksɛ pəsam pɔkɔ anabɛrɛ nu dələba mɔ, tələma ŋanaciya kəciya dəm.
13 Nəlɛk wəfɛt konu nəkɔ ndena wərkun wəkawɛ.
14 Intola MARIKI nwɛ ɛntam mes ma doru fəp mɔ, pəsɔŋɛ wərkun wəkakɔ pəkɔ pəyɔnɛ nu nɔnɔfər pəsak wɛnc konu wəkɔ osumpər mɔ nəder, nəkɛrɛnɛ sɔ Beŋyamin! Kɔ ina kɔ pəyɔnɛ a awut em ŋandewur im dəwaca-ɛ, awa ŋawur im dəwaca!»

Isifu ŋandi yeri kɔ awɛnc aŋa

15 Kɔ awut a Yakuba ŋalɛk yopocɛ yayɔkɔ kɔ pəsam pɔkɔ ŋanakekərɛ tɔcɔkɔ-cɔkɔ mɔ kəmɛrəŋ, kɔ Beŋyamin. Kɔ ŋayɛfɛ, kɔ ŋantor Misira. Kɔ ŋaŋkɔ ŋamentərnɛ Isifu.
16 Ntɛ Isifu ɛnəŋk Beŋyamin kɔ awɛnc aŋa mɔ, k'oloku wəcamsɛ kɔn: «Məbɛrsɛ afum akaŋɛ dɛkɛr, mədif pɔcɔl, məcoŋ, bawo afum akaŋɛ ŋɔ səndenadi məkɔ yeri tofo tin daŋana.»
17 Kɔ fum wəkakɔ ɔyɔ tɔkɔ Isifu ɛnaloku kɔ mɔ, k'ɛmbɛrsɛ afum aŋɛ dɛkɛr ndena Isifu.
18 Kɔ awɛnc a Isifu ŋanesɛ ntɛ anabɛrsɛ ŋa ndena Isifu mɔ, kɔ ŋaloku: «Teta pəsam pɔkɔ anasak ləba yosu disrɛ mɔ ti t'aŋkɛrɛ su nnɔ. Aŋkɛrɛ su nnɔ, ŋadewɛkərnɛ su ŋacəmbər su dacar kɔ səfale sosu.»
19 Kɔ ŋalətərnɛ wəcamsɛ ka Isifu, kɔ ŋaloku kɔ moloku mmɛ dəkusuŋka:
20 «Nəŋaŋnɛnɛ su, mariki mem! Sənader tɔcɔkɔ-cɔkɔ kədeway yeri.
21 Ntɛ sənclukus mɔ, kɔ səŋkɔsikəli ləba yosu karwaŋse, kɔ sənəŋk nwɛ o nwɛ pəsam pən nde aləba ŋən. Mba səŋkɛrɛnɛ sɔ pi.
22 Səŋkɛrɛnɛ sɔ pəsam pəlɔma kədeway yeri. Səncərɛ fɛ nwɛ ɛnabɛr pəsam papɔkɔ nde ləba yosu disrɛ mɔ.»
23 Kɔ wərkun nwɛ oloku ŋa: «Ta nənesɛ bəkəc yɔfɔr nu! Kanu konu kɔ, Kanu ka papa konu kənasɔŋ nu pəsam nde ləba yonu. Pəsam ponu pɛnader im.»
Kɔ wəcamsɛ ka Isifu owurɛnɛ Simeyɔŋ nnɔ awɛnc aŋa ŋayi mɔ.
24 Kɔ fum wəkawɛ ɛmbɛrsɛ ŋa nde kələ ka Isifu disrɛ. K'ɔsɔŋ ŋa domun, kɔ ŋambikɛnɛ wɛcək. K'ɔsɔŋ sɔ səfale səŋan yika.
25 Kɔ ŋalompəs kəpocɛ kəŋan, ŋackar kəder ka Isifu daŋ, bawo ŋananenɛ Isifu pəcloku: «Sən'endedi yeri daŋ dəməkɔ kɔ ŋa.»

* **43:11** Ti tɔ tatɔkɔ mɛŋgbɛn mɛyɛŋk kəway.

26 Ntɛ Isifu ender dɛkɛr daŋ mə, kə ŋasəŋ Isifu yopocɛ yaŋan nyɛ ŋanatəmpərɛnɛ kə mə, kə ŋantontnɛnɛ kə dəntəf.
27 Kə Isifu eyifət ŋa teta dis daŋan, k'eyif ŋa: «Papa konu wətem wəkə nəŋle mə, ɛntamnɛ? Ɔsərəyi doru?»
28 Kə awɛnc aŋa ŋaloku: «Wəcar kam, papa kosu ɛntamnɛ, əsərəyi doru.» Kə ŋantontnɛnɛ Isifu.
29 Kə Isifu eyekti fər. Ntɛ ɛnəŋk Beŋyamin wəpaŋnɛ kən kɛrɛ mə, k'eyif ŋa: «Wəkawɛ əyənɛ wəfɛt konu wəlpəs, wəkə nənalok'im tetən mə?» K'ənəcər: «Kanu kəmar əm wan kem!»
30 Kə Isifu oncopər moloku, bawo ɛnctɛyɛ-tɛyɛ pəbotu pa kənəŋk ka wɛnc, ɛnafaŋ kəbok. Kə Isifu ɛmbɛrɛ dukulə dən, k'ombok di haŋ.
31 Kə Isifu ɛsak kəbok, k'ombufərnɛ kəro, k'owur. K'ɛsɛp kətəbok sə fər ya awɛnc aŋa kiriŋ. K'oloku: «Nəwurɛnɛ su yeri.»
32 K'ambɛrɛ Isifu yeri taciŋa, awɛnc aŋa taciŋa, kə aMisira ŋa ŋayi sə taciŋa. Bawo aMisira ŋancwosɛ fɛ kəpaŋnɛ dap da yeri kə aHebəre.
33 Kə awɛnc a Isifu ŋandɛ fər yən kiriŋ. Kəyɛfɛ ka coco ca papa kəŋan haŋ wəfɛt kəŋan nwɛ o nwɛ kə dəkəndɛ dən. Kə ŋayɛfɛ kəlokɛnɛ kəciyanɛ nkɛ kəyi ŋa ntɛ Isifu osumpər ŋa mə.
34 Kə Isifu ɛmbɛrɛnɛ ŋa yeri yən nyɛ nkən encdi mə. Mba pɛbɛrɛnɛ mpɛ ɛnasəŋ Beŋyamin mə pɛnala kəcamət, pɛtas pa akə. Kə ŋamun haŋ kə pəntəŋnɛ ŋa kə nkən Isifu.

44

Isifu ənt̀ərəs awɛnc ən ntɛ t̀əŋsəŋɛ pətam kəcərɛ bəkəc yaŋan mə

1 Kə Isifu oloku wəcamsɛ kən: «Məlasɛ afum akaŋɛ malə dələba pəmə təkə ləba yaŋan yɛntam kəlɛk malə mə. Məbɛr pəsam paŋan nde ləba yaŋan disrɛ.
2 Məbɛr sə apət ŋem ŋomunɛ ŋa gbeti ŋəkə, nde aləba ŋa wəfɛt wəkə kə pəsam pəkə ɛŋkɛrɛ kədewayɛ malə mə.» Kə wəcamsɛ ka Isifu əyə təkə Isifu ɛnaloku kə mə.
3 Dec dendesək, k'asak afum aŋɛ kəlukus nde ndaraŋan kə səfale səŋan.
4 Ŋawur dare disrɛ ta ŋantabəlɛ-ɛ, kə Isifu oloku wəcamsɛ kən: «Məyɛfɛ məcəmɛ afum aŋɛ darəŋ haŋ məbəp ŋa. Məyif ŋa: ‹Ta ake tə nəsəŋɛ pətət kəway pəlɛc-ɛ?
5 Bafə apət ŋaŋɛ ŋə mariki mem oŋmunɛ, ŋəsəŋɛ kə kəcərɛ təkə tender mə ba? Nənciya kəyə tantɛ nəyə mə.›»
6 Kə wəcamsɛ ka Isifu ɛmbɛlər ŋa k'ɛmbəp ŋa. K'ənggbəkərɛnɛ ŋa moloku məkə Isifu ɛnasom kə mə.
7 Kə ŋaloku wəcamsɛ ka Isifu: «Ta ake tə mariki oŋlok-lokərɛ su tantɛ-ɛ? Səna amarəs am səfətam kəyə tatəkə.
8 Sənuŋkɛnɛ kərɛsna kə səŋkɛrɛ nu pəsam pəkə sənanəŋk nde ləba yosu mə, kəyɛfɛ Kanaŋ. Ta ake tə səndekiyɛnɛ pəsam kə pəyi fɛ ti kɛma nde kələ ka mariki mam-ɛ?
9 Nwɛ o nwɛ aŋnəŋkɛ ca yayəkə mə, padif kə, kə səna fəp səyənɛ acar a mariki mem!»
10 Kə wəcamsɛ ka Isifu oloku ŋa: «Awa. Ine nu sim! Nwɛ o nwɛ aŋnəŋkɛ paka mə, oŋyənɛ wəcar kem. Nəna alpəs aŋɛ nəŋkə.»
11 Kə ŋambɛlkər-bɛlkər kətorɛ-torɛ ləba yaŋan dəntəf kə ŋasikəli-sikəli yi.
12 Kə wəcamsɛ ka Isifu oncop kəfen-feni kəyɛfɛ aləba ŋa wəbeki, k'ɛləpsər aləba ŋa wəfɛt. Kə wəcamsɛ ka Isifu oŋkə pənəŋk apət nŋɛ nde aləba ŋa Beŋyamin.
13 Kə awɛnc a Isifu ŋawal-wali yamos yaŋan, kə ŋandəndəsər sə səfale səŋan ləba yaŋan. Kə ŋaluksərnɛ sə dare disrɛ.

Yuda kəcəpɛ Beŋyamin

14 Yuda kə awɛnc aŋa ŋander sə nda Isifu wəkə ɛnasərəyi kəfo kaŋkə ŋanasak kə mə. Kə ŋantɛmpɛnɛ dəntəf Isifu fər kiriŋ.
15 Kə Isifu eyif ŋa: «Cəke cə nəyə tantɛ-ɛ? Nəncərɛ fɛ a intam kəcərɛ təkə təŋgbəpnɛ mə, təkə tender mə?»
16 Kə Yuda oloku: «Cəke c'indeloku mariki mem-ɛ? Cəke c'indeloku mətam kəlaŋ su-ɛ? Kanu kəmbəp amarəs am ŋaciya. Səyənɛ oŋ acar a mariki mosu, kəyɛfɛ səna haŋ wəkə anəŋk apət aləba ŋən disrɛ mə.»
17 Kə Isifu oloku: «Ifədebəc ti tatəkə! Fum nwɛ anəŋkɛ apət mə, endeyənɛ wəcar kem. Kə nəna, nəpɛrnɛ nəkə ndena papa konu bəkəc yoforu disrɛ.»
18 Kə Yuda ələtərnɛ Isifu k'oloku kə: «Iləktərn'am mariki, məwosɛ wəmarəs kam pələk-lokər əm ta abəkəc ŋɛp'am nnə eyi mə! Bawo məyi pəmə Firawona.
19 Təcəkə-cəkə Mariki ɛnayifət amarəs ən pəcloku: ‹Nəyə kas kə pəyənɛ fɛ ti-ɛ wəfɛt ba?›
20 Kə səwosɛnɛ kə: ‹Səyə kas kətem, kə wəfɛt wan nwɛ oŋkom detem dən disrɛ mə. Wəpaŋnɛ kən kɛrɛ ɛnafi. Kɛrɛ kən kəkom, sona s'eyi oŋ, kə kas əmbətər kə.›
21 Kə məloku amarəs am: ‹Nəkə nəkɛrɛ wəfɛt konu inəŋk kə fər yem.›

22 Kɔ səloku mariki mem: ‹Wəfɛt kosu ɔfɔtam kəyɛfɛ papa kosu kəsək. K'ɛyɛfɛ kɔ kəsək-ɛ, papa kosu eŋfi.›
23 Kɔ məloku amarəs am: ‹Kɔ nəntɔkɛrɛ wəfɛt konu-ɛ, ta inəŋk nu sɔ dɛ.›
24 Ntɛ səluksərnɛ ndena papa kosu wəmarəs kam mɔ, kɔ səluksɛ kɔ moloku ma məna mariki mem.
25 Kɔ papa kosu oloku: ‹Nəkɔ sɔ nəwayɛ su yeri yepic.›
26 Kɔ səloku kɔ: ‹Səfɔtam kəkɔ. Mba kɔ səŋsolɛ wəfɛt kosu-ɛ, səŋkɔ, bawo wərkun wəkakɔ ɔfɔwosɛ kənəŋk su cəro ta səŋkenɛ kɔ wəfɛt kosu pənəŋk-ɛ.›
27 Kɔ papa kosu wəmarəs kam oloku su: ‹Nəncərɛ a wəran kem awut mɛrəŋ ŋ'ɛnakom'em.
28 Kɔ wəkin ende pəsak im. Ilaŋ ti a wəkakɔ, anawatəri-watəri kɔ, bawo intanəŋk fɛ kɔ haŋ məkɔ.
29 Kɔ nəmbaŋər im sɔ ndɛkəl wəkawɛ-ɛ, tes tedekɔsɔtɔ kɔ-ɛ, pəcuy disrɛ pɔ nəndesɔŋ'em kətorɛ cəfon cem cəfer dabiya nde afi ŋayi mɔ.›
30 Ndɛkəl oŋ k'ilukus nde wəmarəs kam, papa kem eyi mɔ, ta iŋkenɛ kɔ wəfɛt kosu nwɛ abəkəc ŋɔn ŋosumpər mɔ,
31 eŋfi katina kɔ ɔntɔnəŋkɛ su wəfɛt kosu-ɛ. Tɛm tatɔkɔ amarəs am ŋandesɔŋɛ wəmarəs kam papa kosu kətorɛnɛ cəfon cɔn cəfer dabiya pəcuy disrɛ.
32 Bawo ina wəmarəs kam isɔŋ kɔ temer kəluksɛ kɔ sɔ wan kɔn, icloku papa kosu: ‹K'intɔluks'am wəfɛt kosu-ɛ, in'endesarɛ kiciya doru o doru nnɔ papa kem eyi mɔ!›
33 Ndɛkəl ilɛtsɛn'am: Ina wəmarəs kam iyi nnɔ. Iyɔnɛ wəcar ka məna mariki mem. Wəfɛt kosu pəlukus kɔ awɛnc im anja nde papa kosu eyi mɔ.
34 Cəke c'intam kəlukus, ta iluksɛ wəfɛt kosu nnɔ papa kosu eyi mɔ-ɛ? Ha! Intola fɛ kənəŋk pəlɛc pəkɔ pendekɔsɔtɔ papa kosu mɔ, k'intɔluksɛ kɔ wəfɛt kosu-ɛ!»

45

Isifu ɔsɔŋɛ awɛnc anja kənɛpəl kɔ

1 Isifu ɛnatam fɛ sɔ kəmɛŋk mɛncər nnɔ afum akɔ ŋanayi kɔ kəsək mɔ dacɔ, k'oŋkulɛ: «Nəwurɛnɛ afum fəp!» Ali wəkin ɛnayi fɛ sɔ Isifu kəsək ntɛ encmentərnɛ awɛnc anja mɔ.
2 K'ɛyɛfɛ kəbok, aMisira kɔ aka kəlɔ ka Firawona ŋane kɔ dim kəbok.
3 Kɔ Isifu oloku awɛnc anja: «In'ɔfɔ Isifu! papa kem ɔsɔrəyi doru ba?» Mba awɛnc anja ŋanatam fɛ kəluksɛ kɔ moloku ntɛ pənciyanɛ ŋa kənəŋk kɔ sɔ mɔ.
4 Kɔ Isifu oloku awɛnc anja: «Ilɛtsɛnɛ nu, nələtərn'em.» Kɔ ŋalətərnɛ kɔ. K'oloku ŋa sɔ: «In'ɔfɔ Isifu wɛnc konu nwɛ nənacaməs a kɔ aŋkɛrɛ kɔ Misira mɔ.
5 Ndɛkəl oŋ, ta nəwakəsnɛ. Ta pətɛlɛ nu kəcaməs kem pakɛr'em nnɔ, bawo kəbum konu, nəyi doru kɔ Kanu kənabɛlkər'em kəkɛrɛ nnɔ, iyi nu kiriŋ.
6 Teren ta mɛrəŋ ta dor tɔ tantɛ dətɔf. Pəncəmɛ meren kəcamət afɔde pacbifti, afɔde pactɛl.
7 Kanu kəkɛr'em iyi nu kiriŋ, ntɛ təŋsɔŋɛ nu kəsətɔ ka nnɔ atɔf ŋaŋɛ yuruya mɔ, imar nu ta nəfi, icbum nu pəyeŋki pampɛ ayi kəcepərɛnɛ mɔ.
8 Ndɛkəl oŋ, bafɔ nən'ɛkɛr'em nnɔ, mba Kanu kɔ. Kanu kəncəmbər im iyɔnɛ papa ka Firawona, mariki ma kəlɔ kɔn disrɛ, wəkiriŋ ka sədare sa Misira fəp.
9 Nəroknɛ nəpɛ nde papa kem eyi mɔ. Nəkɔ nəloku kɔ: ‹Ntɛ tɔ wan kam Isifu ɛnaloku su: Kanu kəncəmbər im mariki ma atɔf ŋa Misira fəp. Ta məwon kəder nnɔ iyi mɔ!
10 Nde atɔf ŋa Kosɛŋ ŋɔ məŋkɔyi, məfɔdebəl'em, kəyɛfɛ məna papa kəbəp awut am, awut-sɔ am, yɔcəl yam yɔpɔŋ kɔ yɛfɛt haŋ ca nyɛ məyɔ mɔ fəp.
11 Nnɔ taŋ indetam kəcsɔŋ əm ca fəp bawo pəsərəcəmɛ meren kəcamət a dor declip. Ti disrɛ dor dɔfɔdesumpər yəkɔ məyɔ mɔ.›»
12 «Fɔtɔ nəŋgbətnɛ ti fər yonu, kɔ wəfɛt kem Beŋyamin ɛŋgbətən'em fər yɔn yati a in'oŋlok-lokər nu.
13 Nəkɔ nəloku papa kem kɔ pəlel mpɛ isətɔ Misira mɔ fəp. Nəlɔmər kɔ ntɛ nənəŋk dɛ mɔ fəp. Nəroknɛ nətorɛnɛ papa kem nnɔ iyi mɔ.»
14 Kɔ Isifu ɛnapsərnɛ sɔ wəfɛt kɔn Beŋyamin dəkilim, kɔ ŋayɛfɛ kəbok.
15 Kɔ Isifu oncupəs awɛnc anja fəp. Kɔ ŋandeləpsər kəndɛ tofo tin kɔ ŋalok-loku.

Firawona kəwe ka Yakuba Misira

16 Kɔ moloku mamɔkɔ mɛsam kəlɔ ka Firawona fəp disrɛ, a awɛnc a Isifu ŋanderna məkɔ. Kɔ toloku tatɔkɔ tɔmbɔt Firawona kɔ amarəs ən.
17 Kɔ Firawona oloku Isifu: «Məloku awɛnc əm anja: ‹Nəyɔ ntɛ: Nəlɛk yɔcəl yonu, nəkɔ atɔf ŋa Kanaŋ.
18 Nəlɛk papa konu kɔ afum ɔn, nəder nnɔ iyi mɔ. Indeyɔnɛ nu ntɛ o ntɛ tentesɛ atɔf ŋa Misira mɔ. Nənde nəcdi yeri yoboŋu ya Misira.›
19 Iwos'am kəloku awɛnc əm anja: ‹Nəyɔ ntɛ: Nəlɛk cibil atɔf ŋa Misira, nəkɔ nəlɛk awut kɔ aran anu kɔ papa konu nəder.›

20 Ta nəŋaŋnɛ mɛlər teta ca yonu yəkɔ nəndekɔsak di mə, bawo mpɛ o mpɛ peyi atɔf ŋa
Misira pɔyɔnɛ pətət mə, pendeyɔnɛ ponu.»
21 Kɔ awut a Yakuba ŋayɔ tatɔkɔ. Kɔ Isifu ɔsɔŋ awɛnc aŋa cibil pəmə təkɔ Firawona ɛnasom
kɔ ti mə. K'ɔsɔŋ ŋa sɔ yeri yəkɔ ŋanakɔ kəcdi dɔpɔ mə.
22 Kɔ Isifu ompocɛ awɛnc aŋa fəp yamos yɛsəkpərɛ k'ɔsɔŋ Beŋyamin gbeti mɛncəmbəl
masar maas (300) kɔ yamos kəcamət yɛsəkpərɛ.
23 Ca nyɛ yɔ Isifu ɛnasɔŋ pakenɛ kas kəŋan: Sɔfale surkun wəco səsarɛ ca yətət ya Misira,
kɔ sɔfale səran wəco səsarɛ malɔ, cəcom kɔ yeri ta ntɛ ɔŋkɔsumpər dəpɔ kəder Misira mə.
24 Kɔ Isifu ɛsak awɛnc aŋa kɔ ŋalukus. K'oloku ŋa: «Ta nəkɔcɔp dəpɔ de!»
25 Kɔ awɛnc a Isifu ŋayɛfɛ Misira kɔ ŋampɛ Kanaŋ ndena papa kəŋan Yakuba.
26 Kɔ awɛnc a Isifu ŋaloku kas kəŋan teta Isifu kiyi kɔn doru sɔ. Kɔ ŋaloku kas kəŋan a Isifu
ɔyɔnɛ wəbɛ wəka atɔf ŋa Misira fəp. Mba abəkəc ŋɛnapɛ fɛ Yakuba bawo ɛnalaŋ fɛ ŋa.
27 Kɔ ŋalɔmər kɔ moloku məkɔ Isifu ɛnasom ŋa mə fəp. Ntɛ Yakuba ɛnanəŋk cibil cəkɔ Isifu
ɛnasak kədelɛk kɔ mə, ti tɛnasɔŋɛ kɔ oŋ abəkəc kəpɛ.
28 Kɔ Yakuba oloku: «Ilaŋ ti oŋ! Wan kem Isifu ɔsɔrɔyi doru! Indekɔnəŋk kɔ a icfi.»

46

Yakuba kəkɔ kɔn Misira

1 Kɔ Yakuba ɔŋkɔ kɔ ca yɔkɔ ɛnayɔ mə. Ntɛ ɛmbɛrɛ Bersaba mə, k'oloŋnɛ di Kanu ka papa
kɔn Siyaka.
2 Kɔ Kanu kəlok-lokər Yakuba kənəŋk ka pibi disrɛ. Kɔ Kanu kəwe kɔ: «Yakuba! Yakuba!»
K'owosɛ: «In'ɛwɛ!»
3 Kɔ Kanu kəloku kɔ: «In'ɔfɔ ina Kanu, Kanu ka papa kam. Ta mənesɛ kətor ka Misira.
Bawo difɔ iŋkɔsɔŋ'am kəyɔnɛ ka kas ka afum alarəm.
4 Sən'endesol kətor ka Misira. In'endesɔŋ'am sɔ kəpɛ. Isifu yati endemɛp'əm fər waca
wən.»
5 Kɔ Yakuba ɛyɛfɛ Bersaba. Kɔ awut a Yakuba ŋaŋkekərɛ kas kəŋan, aran aŋan, kɔ awut
aŋan cibil ca dəntɔf disrɛ ncɛ Firawona ɛnasɔŋ pakɔ kɛrɛ ŋa mə.
6 Kɔ ŋalɛk sɔ yɔcəl yaŋan kɔ ca yɔkɔ ŋanasətə atɔf ŋa Kanaŋ mə. Kɔ Yakuba ɔŋkɔ Misira kɔ
afum ɔn fəp.
7 K'eŋkenɛnɛ atɔf ŋa Misira yuruya yɔn fəp, awut ɔn arkun kɔ awut-sɔ ɔn arkun, awut ɔn
aran kɔ awut-sɔ ɔn aran.

Dɛlay da afum a Yakuba

8 Mewe ma awut a Yakuba mə mmɛ, aŋɛ ŋanakɔ Misira mə. Yakuba kɔ awut ɔn:
Coco ca Yakuba, Ruben.
9 Awut a Ruben: Henok, Palu, Hecərəŋ, kɔ Karmi.
10 Awut a Simeyɔŋ: Yemuyɛl, Yamin, Ohad, Yakin, kɔ Cohar, kɔ Sawul wan wərkun wəka
wəKanaŋara.
11 Awut a Lewy: Kerson, Kehat, kɔ Merari.
12 Awut a Yuda: Hɛr, Onan, Sɛlah, Perɛc, kɔ Serah, mba Hɛr kɔ Onan ŋanafi nde atɔf ŋa Kanaŋ.
Awut a Perɛc ŋanayɔnɛ Hecərəŋ kɔ Hamul.
13 Awut a Isakar: Tola, Puwa, Yɔb, kɔ Simrəŋ.
14 Awut a Sebuləŋ: Sered, Ɛlɔŋ, kɔ Yahalɛl.
15 Awut akaŋɛ ŋɔ Leya ɛnakomɛ Yakuba nde Padaŋ-Aram, mba wan kɔn wəran Dina eyi fɛ ti.
Kəlɛk awut ɔn aran haŋ arkun, ŋanakɔ afum wəco maas (33).
16 Awut a Kadu: Cifyən, Haki, Suni, Ecəbəŋ, Eri, Arodi, kɔ Areli.
17 Awut a Asɛr: Yima, Yisuwa, Yisuwi, kɔ Beriya, kɔ Sera wəkirɛ kəŋan. Wan ka Beriya: Hebɛr
kɔ Malkiyɛl.
18 Awut a Silpa wəmarəs nwɛ Labaŋ ɛnasɔŋ wan kɔn wəran Leya mə, ŋɔ akakɔ aŋɛ ɛnakomɛ
Yakuba mə. Ŋanayi afum wəco kɔ camət-tin (16).
19 Awut a Rasɛl, wəran ka Yakuba: Isifu kɔ Beŋyamin.
20 Kɔ Isifu nkɔn oŋkom Misira awut mɛrəŋ: Manase kɔ Ɛfrayim, aŋɛ Asnat wan wəran ka
Potifera wəloŋnɛ ka dare da Hon, ɛnakomɛ Isifu mə.
21 Awut a Beŋyamin: Bela, Bekɛr, Asubɛl, Kera, Naman, Ehi, Rɔs, Mupim, Hupim, kɔ Ardu.
22 Yuruya yayɛ yɔ Rasɛl ɛnasətənɛ nkɔn Yakuba, ŋanayi afum wəco kɔ maŋkəlɛ (14).
23 Wan ka Dan: Husim.
24 Mewe ma awut a Naftali mɛmɛ: Yacel, Kumi, Yecer, kɔ Silem.
25 Awut a Bilha ŋɔ akakɔ, Bilha nwɛ Labaŋ ɛnasɔŋ wan kɔn wəran Rasɛl mə pəyɔ kɔ wəcar,
k'oŋkomɛ ŋa Yakuba. Ŋanayi afum camət-mɛrəŋ.
26 Afum aŋɛ ŋanacɛpsɛ Yakuba kəkɔ ka Misira mə, ŋanayi afum wəco camət tin kɔ camət tin
(66) aŋɛ ŋanayɔnɛ akom ɔn mə, alɔm fɛ aran a awut ɔn arkun de.

27 Awut a Isifu aŋɛ ɛnakom Misira mɔ: Ŋanayi awut mɛrəŋ. Afum a Yakuba aŋɛ ŋanacəpsɛ
kɔ darəŋ kəkɔ ka Misira mɔ, ŋanayi fəp faŋan afum wəco camət mɛrəŋ (70).

Yakuba kəndɛ kɔn nde Misira

28 Kɔ Yakuba osom Yuda pəyi kɔ kiriŋ kəkɔ ka Kosɛŋ ndena Isifu. Kɔ Yuda ɛmbɛrɛ atɔf ŋa
Kosɛŋ.
29 Kɔ Isifu ɛlɛk abil ŋɔn k'ɛmpɛ Kosɛŋ kəkɔbəpɛnɛ kɔ papa kɔn Yakuba. Isifu ŋaŋkɔwurərɛnɛ
kɔ papa kɔn, k'ɛnapsərnɛ kɔ dəkilim k'ɛyɛfɛ kəbok. K'ombok haŋ.
30 Kɔ Yakuba oloku Isifu: «Intam oŋ kəfi bawo inəŋk əm kəro, k'incərɛ oŋ a məyi doru!»
31 Kɔ Isifu oloku awɛnc aŋa kɔ afum a papa kɔn: «Ilukus ikɔ iluksɛ Firawona kəbɛrɛ konu.
Ikɔ iloku kɔ a: ‹Awɛnc im aŋa kɔ afum a papa kem aŋɛ ŋanayi atɔf ŋa Kanaŋ mɔ, ŋander nnɔ
iyi mɔ.
32 Afum akɛk a ŋkesiya, cir, kɔ cəna ŋɔ ŋayɔnɛ, bawo akɛk a acɔl ŋɔ. Ŋaŋkɛrɛ yɔcɔl yaŋan fəp
kɔ ca yaŋan.›
33 Kɔ tɛm tendebəp ntɛ Firawona endewe nu pəcyif nu: ‹Ake'yɔnɛ yɛbəc yonu-ɛ?›
34 Nəcloku kɔ: ‹Sən'acar am, akɛk ŋɔ səyɔnɛ, kəyɛfɛ dɛtɛmp dosu haŋ mɔkɔ, yɛbəc yayɔkɔ
yɔ səmbəpɛ akombəra asu.› Ti disrɛ, nəyi Kosɛŋ, bawo pəcyik-yik aMisira kəndɛ kɔ akɛk a
ŋkesiya kɔ cir.»

47

1 Kɔ Isifu ɔŋkɔ pəluksɛ ti Firawona. K'oloku kɔ: «Awɛnc im aŋa kɔ papa kem ŋander kəyɛfɛ
ka atɔf ŋa Kanaŋ kɔ yɔcɔl yaŋan ŋkesiya, cir kɔ cəna kəbəp ka ca yaŋan fəp. Ŋayi tantɛ atɔf ŋa
Kosɛŋ.»
2 Kɔ Isifu ɛlɛk awɛnc aŋa kəcamət k'ementər ŋa Firawona.
3 Kɔ Firawona eyif awɛnc a Isifu: «Ake'yɔnɛ yɛbəc yonu-ɛ?» Kɔ awɛnc a Isifu ŋaloku
Firawona: «Sən'acar am, akɛk a ŋkesiya, cir kɔ cəna ŋɔ səyɔnɛ pəmɔ papa kosu aŋa.»
4 Kɔ ŋaloku sɔ Firawona: «Sənder kədendɛ atɔf ŋaŋɛ, bawo dəkəcɔl deyi fɛ sɔ nde acar am
ŋayɛfɛ mɔ, kɔ dor dɛmbɛk kəbɛk dəm atɔf ŋa Kanaŋ. Məwosɛ oŋ acar am kəndɛ atɔf ŋa Kosɛŋ.»
5 Kɔ Firawona oloku Isifu: «Papa kam kɔ awɛnc əm aŋa ŋander nnɔ məyi mɔ.
6 Atɔf ŋa Misira ŋey'əm dəwaca, mədəs papa kam kɔ awɛnc əm aŋa nnɔ pəntesɛ ŋa Kosɛŋ
mɔ, kɔ məncərɛ sɔ awɛnc əm aŋa dacɔ afum alompu-ɛ, məcəmbər ŋa ŋackɛks'em yɔcɔl.»
7 Kɔ Isifu ɛŋkɛrɛ papa kɔn Yakuba kədementər kɔ Firawona. Kɔ Yakuba ontolanɛ
Firawona.
8 Kɔ Firawona eyif Yakuba: «Meren cəke mɔ məyi doru-ɛ?»
9 Kɔ Yakuba oloku kɔ: «Meren mmɛ isətɔ kəcepɛ-cepɛ disrɛ mɔ, mɛmbəp meren tasar tin kɔ
wəco maas (130), kiyi kem doru kəncepər katəna katəna. Incepərɛnɛ meren meyeŋki kiyi
kem doru. Intasətɔ fɛ meren mmɛ akombəra em ŋanasətɔ mɔ, mba tecepərɛnɛ doru tin tayi
tɔ səncepərɛnɛ doru.»
10 Kɔ Yakuba ontolanɛ sɔ Firawona. K'ɛyɛfɛ, k'ɛsak kɔ.
11 Kɔ Isifu ɛndəs papa kɔn kɔ awɛnc aŋa atɔf ŋa Misira. K'ɔsɔŋ ŋa antɔf Misira, nde atɔf ŋa
Ramsɛs, pəmɔ tɔkɔ Firawona ɛnaloku kɔ ti mɔ.
12 Kɔ Isifu ɛntam oŋ kəgbɛkərɛ papa kɔn, awɛnc aŋa, kɔ aka kəlɔ ka papa kɔn fəp pəmɔ tɔkɔ
ŋanalanɛnɛ mɔ.

Isifu kəkɔtɛnɛ mes ma Misira

13 Yeri yɛnayi fɛ sɔ atɔf ŋa Misira fəp, bawo dor dɛnasətɔ fənəntər. Atɔf ŋa Misira kɔ atɔf ŋa
Kanaŋ dor dɛnclɛŋkəs oŋ kəlɛŋkəs dəm afum a tɔf yayɔkɔ.
14 Kɔ Isifu ɛwɛtəs gbeti fəp mbɛ bɛnayi atɔf ŋa Misira kɔ atɔf ŋa Kanaŋ mɔ. Pəcsəkpərɛ gbeti
babɔkɔ malɔ, kɔ Isifu ɛmbɛrsɛ gbeti babɔkɔ nde kəlɔ ka Firawona.
15 Ntɛ gbeti ba Misira kɔ Kanaŋ belip mɔ, kɔ aMisira fəp ŋander nnɔ Isifu eyi mɔ. Kɔ ŋaloku:
«Məsɔŋ su yeri! Cepɔ səndefi fɔr yam kiriŋ bawo gbeti beyi fɛ sɔ?»
16 Kɔ Isifu oloku: «Nəsɔŋ yɔcɔl yonu. Iŋsɔŋ nu kəcom kəsəkpɛ ka yɔcɔl yonu, bawo gbeti
beyi fɛ sɔ.»
17 Kɔ ŋaŋkɛrɛ Isifu yɔcɔl yaŋan. Kɔ Isifu ɔŋsɔŋ ŋa yeri kəsəkpɛ ka yɔcɔl yaŋan: Fəlɛs, yɔcɔl
yɛfɛt kɔ yɔpɔŋ, sɔfale. Kɔ Isifu ɔsɔŋ ŋa yeri ya teren tatɔkɔ kəsəkpɛ ka yɔcɔl yaŋan fəp.
18 Ntɛ teren tatɔkɔ tencepər mɔ, kɔ aka Misira ŋander sɔ nnɔ Isifu eyi mɔ teren tɔckɔsɔk. Kɔ
ŋaloku kɔ: «Səfɔtam kəmɛŋkər mariki mem a gbeti bosu belip, kɔ yɔcɔl yosu yelip. Daka o
daka dɛncəmɛ fɛ su sɔ, mɛnɛ dis dosu kɔ ntɔf yosu.
19 Səndefi oŋ fər yam kiriŋ ba, kɔ ntɔf yosu? Məway su kɔ ntɔf yosu kəsəkpɛ ka yeri. Tɛm
tatɔkɔ səyɔnɛ acar a Firawona, səna kɔ ntɔf yosu. Məsɔŋ su defet səbəc ta sədefi, ntɔf yosu
yedefəntərɛ gbəlməs.»
20 Kɔ Isifu ɛwayɛ Firawona ntɔf ya Misira fəp, aka Misira fəp ŋanacaməs ntɔf yaŋan, bawo
dor dɛnabɛkər ŋa. Kɔ atɔf ŋɔyɔnɛ oŋ ŋa Firawona.

21 Kɔ Firawona ɛlɛk afum aŋɛ ŋanayi dəcələncər ca Misira mɔ, k'ɛŋkɛrɛ ŋa sədare səpɔŋ.
22 Mba Isifu ɛnaway fɛ ntɔf ya aloŋnɛ, bawo Firawona ɛnamɔnɛ kəway ka ntɔf yaŋan. Aloŋnɛ ŋayi kəkɛkəs ka Firawona disrɛ, ti tɔ aloŋnɛ ŋanatɔcamsɛ ntɔf yaŋan.
23 Kɔ Isifu oloku afum a Misira: «Iway nu məkɔ kɔ ntɔf yonu, nəyɔnɛ məkɔ aka Firawona. Defet dɛndɛ: Nəntam kəbɔf dəntɔf.
24 Kɔ nənde nəctɛl-ɛ, nəde nəcsɔŋ farilɛ poboc pin pa yɛtɛl yonu Firawona. Nəna nəlɛk yoboc maŋkəlɛ nyɛ, yendeyɔnɛ nu yeri ya dɛkɛr kɔ awut, yəyɔnɛ nu sɔ defet da teren təcɔnc mɔ.»
25 Kɔ ŋaloku Firawona: «Məluksɛ su kəyi doru! Səsətɔ kəŋaŋnɛnɛ ka mariki mosu, səndeyɔnɛ acar a Firawona.»
26 Kɔ Isifu ɛncəmbər ti kɔ tɔyɔnɛ məkɔ tɔyɔ ta Misira: Poboc pa kəcamət fəp pa Firawona pɔ. Mɛnɛ ntɔf ya aloŋnɛ gbəcərəm yɔtɔyɔnɛ ya Firawona.

Mɛfaŋ ma Yakuba mɛlpəs

27 Kɔ Yakuba ɛndɛ atɔf ŋa Misira, atɔf ŋa Kosɛŋ. Kɔ pəyɔnɛ di ndaraŋan k'ɔyɔnɛ kas ka afum alarəm.
28 Kɔ Yakuba eyi doru meren wəco kɔ camət-mɛrəŋ (17) atɔf ŋa Misira. Kəwon ka Yakuba doru fəp kənasətɔ meren tasar tin wəco maŋkəlɛ kɔ camət mɛrəŋ (147).
29 Mataka ma Yakuba kələtəs kəlip, k'ewe wan kɔn Isifu k'oloku kɔ: «Kɔ məfaŋ kəmar im-ɛ, məboc kəca kam alaŋk ŋem tantɔf, məlɛk'em layidi pəsoku disrɛ ndɛ məndetɔmpər'em mɔ: Ilɛtsɛn'am ta məwup im Misira!
30 K'indefəntərɛ kɔ papa kem aŋa-ɛ, məwurɛn'em Misira. Məkɔ məwup im nde kufu kəŋan kəyi mɔ.» Kɔ Isifu oloku kɔ: «Indeyɔ təkɔ mələk'im mɔ.»
31 Kɔ Yakuba oloku: «Mədɛrəm'em ti.» Kɔ Isifu ɛndɛrmɛ kɔ ti. Kɔ Yakuba ontontnɛ nde kəfənc kɔn dəromp.

48

Yakuba kətolanɛ kɔn awut arkun a Isifu

1 Ntɛ mes maməkɔ mencepər mɔ, k'aŋkɔ paloku Isifu a Papa kɔn ɛntamnɛ fɛ. Kɔ Isifu ɛlɛkɛnɛ awut ɔn mɛrəŋ Manase kɔ Ɛfrayim.
2 K'asɔŋɛ ti Yakuba kəcərɛ, k'aloku kɔ: «Wan kam Isifu eyi kəder nnɔ məyi mɔ.» Kɔ Yakuba oloŋka fənɔntər fɔn k'ɛyɛfɛ, k'ɛndɛ kəfənc kɔn kəroŋ.
3 Kɔ Yakuba oloku Isifu: «MARIKI nwɛ ɛntam mes fəp ma doru mɔ ɛnawurər im dare da Lus nde atɔf ŋa Kanaŋ k'ɔsɔŋ im temer kədepoc'em pətət.
4 K'olok'im: ‹Indesɔŋ əm dokombəra, indesɔŋ'am kəla, indesɔŋ'am kəyɔnɛ wətem ka afum alarəm. Indesɔŋ atɔf ŋaŋɛ yuruya yam kɔ məncepər-ɛ, atɔf ŋaŋɛ ŋendeyɔnɛ ŋaŋan doru o doru.›»
5 «Ndɛkəl oŋ, awut mɛrəŋ aŋɛ məŋkom atɔf ŋa Misira a k'indeder nnɔ məyi mɔ, ŋandeyɔnɛ akemi. Ɛfrayim kɔ Manase ŋayɔnɛ akemi, pəmɔ təkɔ iyɔ Ruben kɔ Simeyɔŋ mɔ.
6 Mba awut aŋɛ məndekom oŋ aŋɛ mɛrəŋ tadarəŋ mɔ, akam ŋandeyi akakɔ, awɛnc aŋa ŋɔ ŋandesətər kɛ.
7 Kəder kem Padaŋ, kɔ Rasɛl efir im dəpɔ da Kanaŋ, ta pəmbəlɛ su kəbɛrɛ Efrata-ɛ. Difɔ inawup kɔ katina dəndo dəpɔ da Efrata, nde pəyɔnɛ Betlɛhɛm mɔ.»
8 Kɔ Yakuba ɔməmən awut a Isifu k'eyif: «Are ŋɔ akaŋɛ-ɛ?»
9 Kɔ Isifu oloku papa kɔn: «Awut em ŋɔ, aŋɛ Kanu kəsɔŋ im nnɔ mɔ.» Kɔ Yakuba oloku: «Ilɛtsɛn'am məyɔ ŋa ŋacɔŋnɛ nnɔ itolanɛ ŋa.»
10 Detem dɛnalələs Yakuba fɔr. Ɛnctam fɛ sɔ kənəŋk. Kɔ Isifu ɔncɔŋ awut ɔn nde Yakuba eyi mɔ, kɔ Yakuba oncup ŋa, k'ɛmakərnɛ ŋa.
11 Kɔ Yakuba oloku Isifu: «Inacɛm-cɛmənɛ fɛ sɔ kədenəŋk əm. Mba Kanu kəsɔŋ'em k'inəŋk əm haŋ awut am!»
12 Kɔ Isifu eliŋ awut kas dələŋk, k'ɛncəp kəro dəntɔf.
13 Kɔ Isifu osumpər mɛrəŋ manan fəp waca, pəsumpərɛ Ɛfrayim kəca kətət mba pəyi kəca kəmeriya ka Yakuba, k'osumpərɛ Manase kəca kəmeriya mba pəyi Yakuba kəca kətət, k'ɔncɔŋɛnɛ ŋa sɔ nde wətem kəŋan eyi mɔ.
14 Kɔ Yakuba ɛntɛnc kəca kɔn kətət, k'endeŋ ki Ɛfrayim dəromp nwɛ ɛnafɛtɛ mɔ, k'endeŋər Manase kəca kɔn kəmeriya dəromp. Ɛnacərɛ belbel təkɔ ɔncyɔ waca wɔn mɔ, ali ntɛ Manase ɛnayɔnɛ wan wəcɔkɔ-cɔkɔ mɔ.
15 Motolanɛ mmɛ mɔ Yakuba ɛnatolanɛ Isifu:
«Kanu nkɛ kənəŋk papa kem aŋa Abraham kɔ Siyaka tecepərɛnɛ taŋan mɔ,
Kanu nkɛ kəŋkɛks'im kəyɛfɛ ntɛ iyi doru haŋ məkɔ mɔ,
16 Mɛlɛkɛ mmɛ mɛncyac im pəlɛc mɔ, məsɔŋɛ awut aŋɛ!

48:3 28.13

Pawe ŋa tewe tem
kɔ mewe ma papa kem aŋa, Abraham kɔ Siyaka.
Kanu kəsɔŋɛ ŋa kəkom pəlarəm nde atɔf ŋaŋɔkɔ dacɔ.»
17 Ntɛ Isifu ɛnaŋk kas pəcdeŋər Ɛfrayim kəca kɔn kətɔt mɔ, kɔ tɔntəbɔt kɔ. Kɔ Isifu osumpər
kəca ka kas, k'ɔncɔŋ ntende domp da Manase ta pədeŋər ki Ɛfrayim.
18 Kɔ Isifu oloku papa kɔn: «Ta məyɔ tantɛ, fɔtɔ Manase ɛbɛk. Nkɔn pəmar mədeŋər kəca
kam kətɔt.»
19 Kɔ papa kɔn ɛfati, k'oloku: «Incərɛ ti, wan kem. Incərɛ ti! Nkɔn sɔ endeyɔnɛ wətem ka
afum alarəm, endebɛk. Mba wɛnc Təŋɔ endebɛk kɔ, yuruya yɔn yendelas tɔf fəp.»
20 Kɔ Yakuba ontolanɛ ŋa dɔsɔk dadɔkɔ, k'oloku: «Mən'endesɔŋɛ Yakuba pəctolanɛ a
pəckulɛ a: ‹Kanu kəsɔŋ'am kəyi pəmɔ Ɛfrayim, pəmɔ Manase!›» Tatɔkɔ tɔ Yakuba ɛnacəmbər
Efrayim Manase kiriŋ.
21 Kɔ Yakuba oloku Isifu: «Kəfi k'inder! Mba Kanu kəndesolɛ nu. Kəndeluksɛ nu atɔf ŋa
atem anu.
22 Imbɛrɛn'am pɔkɔ awɛnc əm aŋa ŋantɔdesɔtɔ mɔ*, ip'ɔyɔnɛ mpɛ inabaŋərɛ aka Amər
dakma dem kɔ ambəncəran ŋem mɔ.»

49

Kətolanɛ ka Yakuba awut ɔn wəco kɔ mɛrəŋ
1 Kɔ Yakuba ewe awut ɔn, k'oloku:
«Nəloŋkanɛ iloku nu tɔkɔ tendeder nu kiriŋ mɔ.
2 Nəloŋkanɛ, nəcaŋkəl im awut a Yakuba!
Nəcaŋkəl Yisrayel* papa konu!
3 Ruben, məna coco cem,
məna nwɛ inakom
tɛm ntɛ inayɔ fənɔntər mɔ:
Məncepər awɛnc əm aŋa
tokom, kɔ fənɔntər.
4 Məyeŋk pəmɔ domun ndɛ dɛŋyɛksɛ dəkəŋgbɔkɔ mɔ,
mba məfɔdesɔyɔnɛ wəkiriŋ,
Bawo mənapɛsɛ dəkəfəntərɛ da papa kam,
Mənayik-yikəs kəfənc kem kəpɛsɛ ka ki, kɔ wəran kem wəkin.

5 Simeyɔŋ kɔ Lewy dɛwɛnca dɔ ŋayɔ:
Ŋa ŋantəŋnɛ, ŋasek kəkɔyɔ pəlɛc.
6 Ala, ifaŋ fɛ kənɔŋkəl tɛŋkəndəm taŋan!
Ta mɛcɛm-cɛmnɛ mem mɛtəŋnɛ nde ŋantəŋnɛ kəbəpɛnɛ mɔ!
Bawo mɛtɛlɛ maŋan disrɛ, ŋandif fum.
Kəwosɛ kəŋan disrɛ, kɔ ŋancopu-copu mura bənta.
7 Intolanɛ mɛtɛlɛ maŋan pəlɛc, bawo mɛmbɛk pɛləsər.
Intolanɛ pəlɛc deyeŋki bəkəc daŋan, bawo dɔfɔyɔnɛ nɔnɔfər.
Indeyerəs ŋa atɔf ŋa Yakuba,
Indesamsər ŋa atɔf ŋa Yisrayel.

8 Yuda, məna, awɛnc əm aŋa ŋandeyek-yekəs əm.
Məndesumpər aterɛnɛ am cərəbɔ.
Kɔ awɛnc əm aŋa ŋandecəp am səbomp fər yam kiriŋ.
9 Yuda, kusunuŋku kəwut kɔ məyɔnɛ.
Dəkəwatəri-watəri wɛsɛm wam məyɛfɛ, wan kem!
Nkɔn oŋnut wɛcək, pəfəntərɛ pəmɔ kusunuŋku.
Pəmɔ kusunuŋku kəran: An'ɛntam ki kəyekti ta kəfaŋ-ɛ?
10 Kəgbo ka dɛbɛ kəfɔde kəcbəlɛ Yuda,
kəgbo ka dɛbɛ kəndeyi yuruya yɔn dəwaca,
haŋ tɛm ntɛ wəka kəgbo kaŋkɔ yati endeder mɔ,
wəkɔ afum fəp ŋandeyi dəntɔf mɔ.
11 Nkɔn (Yuda) ende pəckot səfale sɔn dəŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn,
pəkot wan ka si nde kətɔk ka wɛn,
Ende pəcyak yamos yɔn dəwɛn,
kɔ burumus bɔn, dəməncɔncɔ ma yokom ya wɛn.
12 Member mendesɔŋɛ kɔ fər kəyimbərɛ,

* **48:22** Paka papɔkɔ pəyɔnɛ dare da Səkɛm. * **49:2** Məməmən 32.29, 35.10 **49:4** 35.22 **49:6** 34.25

Mɛsɛ ma wana mendefertər əm sek.

13 Kɔ məna Sabulon, kəba kəsək məndendɛ,
nde cibil cəndeyɔ kətənta mɔ.
Cələncər ca atɔf ŋaŋɔkɔ cəndewɔkəl haŋ Sidoŋ.
14 Isakar, məna sɔfale səpɔŋ sɔ məyɔnɛ,
nsɛ səŋfəntərɛ gbɔrɛ mɛrəŋ dacɔ mɔ.
15 Pənəŋk a kəfo kaŋkɔ eyi kəŋesəm mɔ kəntesɛ,
k'atɔf ŋɔmbɔt.
Pətirmi kumunt padəndəsər kɔ pɛsarɛ,
Yɛbəc ya dacar y'endeyi.

16 Dan, endeyɔnɛ afum ɔn wəbɛ.
Pəmɔ kusuŋka kələma cusuŋka cəlpəs ca Yisrayel cəkɔ.
17 Dan, endeyi pəmɔ abok nŋɛ ŋeyi dəpɔ mɔ,
aŋkisin nŋɛ ŋeyi dəpɔ kəsək mɔ.
Abok nŋɛ ŋɛŋaŋ bənta ya afəlɛs,
a tɔsɔŋɛ wəyɛksɛnɛ ka ŋi kətɛmpɛnɛ mɔ.

18 Iŋgbɛkər əm amera MARIKI, a məndeyac im!

19 Kadu, kənay† kəndepaŋnɛ kɔ
pəyɛfɛ pəcəmɛ ŋa darəŋ kəbɛləs.
20 Ndena Asɛr, yeri yoboŋu yendela di.
Antɔf ŋam ŋende ŋɔcsɔŋ yeri nyɛ pəmar yɔyɔnɛ yeri y'abɛ mɔ.

21 Naftali, were w'ɔyɔnɛ nwɛ weyi kiyi ka wi, ta tes o tes toŋkotərnɛ wi mɔ.
Ende pəckoməs awut atɔt‡.

22 Isifu, popoŋ pa kətɔk kəkom pɔyɔnɛ,
Popoŋ pa kətɔk kəkom nkɛ kəcəmɛ kəŋgbɔkɔ kəsək mɔ,
wara wa ki wetilsərnɛ damba.
23 Ŋandəktər kɔ, kɔ ŋampɛn.
Apɛnɛ mbəncəran ŋanayɔnɛ ayɛfərɛnɛ am.
24 Mba ambəncəran ŋɔn ŋende ŋɛtəŋnɛnɛ kɔ nkɔn sərka.
Anacaŋəs waca wɔn
kətam ka Kanu kɔ fənɔntər fa Yakuba dəntɔf.
Ɔyɔnɛ wəkɛkəs kɔ togbu pa aka Yisrayel§.
25 Tewe ta Kanu ka papa kam, nkɛ kəyɔnɛ wəmar kam mɔ,
tewe ta Kanu nkɛ kəntam mes fəp ma doru mɔ, nkɛ kəndepoc'am mɔ:
Kəpocɛ pətɔt nkɛ kəndeyɛfɛ darenc mɔ,
kəpocɛ pətɔt nkɛ kəŋyɛfɛ dəntɔf mɔ,
kəpocɛ pətɔt ka awut alarəm kɔ yɔcɔl yɛlarəm.
26 Kətolanɛ nkɛ papa kam ontolan'am mɔ,
kəncepər kətolanɛ pətɔt ka aŋɛ ŋaŋkom im mɔ,
haŋ dəkələpsər da mərɔ ma doru o doru.
Kətolanɛ pətɔt kaŋkɔ kəyi Isifu dəromp,
dəndo domp dacɔ da Isifu
nwɛ ɔyɔnɛ wəbɛ ka awɛnc aŋa mɔ!

27 Beŋyamin, kalma k'ɔyɔnɛ nkɛ kəŋwatəri-watəri mɔ.
Bətbət kəwatəri-watəri wɛsəm wa ki,
dɔfɔy, pəyerəs yɔsɔtɔ ya ki.»
28 Awut akaŋɛ ŋayɔnɛ cusuŋka wəco kɔ mɛrəŋ ca Yisrayel. Moloku mamɛ mɔ kas kəŋan ɛnaloku ŋa, ntɛ onctolanɛ ŋa mɔ. Yakuba ɛnatolanɛ ŋa nwɛ o nwɛ kɔ kətolanɛ kɔn taciŋa.

Defi da Yakuba

29 Ntɛ Yakuba elip kətolanɛ awut ɔn mɔ, k'osom ŋa: «Intas kəbəp atem em aŋɛ ŋafi mɔ. Nəwup im kɔ papa kem aŋa, nde kufu kəŋkɔ kəyi nde dalɛ da Hɛfəroŋ wəHewy mɔ,
30 nde kufu nkɛ kəyi dalɛ da Makpela, Mamre kəsək, nde atɔf ŋa Kanaŋ. Dalɛ dadəkɔ dɔ Abraham ɛnaway nnɔ Hɛfəroŋ eyi mɔ, pəyɔnɛ di dəkəwupɛnɛ da afum ɔn.

† **49:19** Kənare ‡ **49:21** Pəcloku moloku mətɔt § **49:24** CəHebəre = «tasar pa aka Yisrayel»

31 Difə anawup Abraham kə wəran kən Sara, difə anawup Siyaka kə wəran kən Rebeka, difə inawup sə Leya wəran kem.
32 Dalɛ kə kufu nkɛ kəyi di mə, Abraham ɛnaway di aHewy dəwaca.»
33 Ntɛ Yakuba elip kəsom awut ən mə, k'ɛfəntərɛ dəkəfənc. K'eŋgbiŋ kifir k'ənəŋkəlɛnɛ atem ən aŋɛ ŋanafi mə.

50

Kəbal ka Yakuba

1 Kə Isifu ɛntɛmpɛnɛ papa kən kəroŋ, k'ombok kə kəroŋ, k'oncup kə.
2 Kə Isifu osom acar ən akə ŋanayənɛ atɛn cəl mə, a ŋasop kas acəl nŋɛ ŋəsəŋɛ ta wəfi ente katəna mə. Kə atɛn cəl ŋasop Yakuba acəl ŋaŋəkə.
3 Kə təŋkə mata wəco maŋkəlɛ (40). Tɛm tatəkə mataka maməkə m'ancsop afi acəl ŋa kətəte ŋaŋəkə, kə aMisira ŋambok kə mata wəco camət mɛrəŋ (70).
4 Ntɛ mataka ma kəbal kən mencepər mə, kə Isifu oloku afum akə ŋanayi nde saŋka sa Firawona mə, k'oloku ŋa: «K'intam kəsətər nu layidi-ɛ, nəloku ntɛ Firawona ilɛtsɛnɛ nu:
5 Papa kem ɛnasəŋ'em kədɛrəm, pəcloku: ‹Kəfi k'inder! Məkə məwup im nde kufu kəŋkə iŋkay nde atəf ŋa Kanaŋ mə.› Difə ifaŋ kəpɛ ikəwup papa kem. K'ilip-ɛ, inder.»
6 Kə Firawona oloku kə: «Məpɛ məkə məwup papa kam pəmə təkə əsəŋ'am kədɛrəm mə.»
7 Kə Isifu ɛmpɛ kəkəwup papa kən. Kə ŋampɛ kə abeki aka saŋka sa Firawona fəp kəbəp abeki a atəf ŋa Misira.
8 Kə afum a Isifu fəp, kəlɛk awɛnc aŋa kəbəp ka afum a papa kən, mɛnɛ awut afɛt, yəcəl yaŋan yəpəŋ kə yɛfɛt ŋ'anasak atəf ŋa Kosɛŋ.
9 Isifu kə cibil ca dəntəf k'ayɛksɛnɛ fəlɛs ŋampɛ kə nkən, kə təsəŋɛ akə a Kanaŋ kəla.
10 Ŋandebəp pəferere pa Atad, nŋɛ ŋeyi Yurdɛn takəroŋ mə, kə ŋawup Yakuba dəndo kəyek-yekəs disrɛ. Kə Isifu ombok kas mata camət-mɛrəŋ.
11 Kə andɛ a atəf ŋaŋəkə, aka Kanaŋ, ŋayi kəbal ka Yakuba dəndo pəferere pa Atad. Kə ŋaloku: «Defi dəpəŋ də dandɛ aMisira dacə!» Ti t'asəŋɛ tofo tatəkə tewe ta «Abɛl Misira» nde Yurdɛn takəroŋ.
12 Kə awut a Yakuba ŋayə təkə papa kəŋan ɛnaloku ŋa mə.
13 Kə awut ən ŋaŋkekərɛ kə atəf ŋa Kanaŋ. Kə ŋawup kə nde kufu ka dalɛ da Makpela, dalɛ ndɛ Abraham ɛnaway Hɛfəroŋ wəHiti dəwaca mə, pəyə di dəkəwupɛnɛ da afum ən, nde Mamre kəsək.
14 Ntɛ Isifu elip kəwup papa kən mə, k'oluksərnɛ Misira kə awɛnc aŋa kə akə ŋanacəmbər kə, kəkəwup papa kən mə.

Mes mamək mɛnacepər ntɛ defi da Yakuba delip mə

15 Ntɛ awɛnc a Isifu ŋanəŋk a papa kəŋan efi mə, kə ŋaloku: «Kə Isifu ɛŋkafəlɛ pəyənɛ wəterɛnɛ kosu, kəluksɛ ka ayɛk ŋa pəlɛc mpɛ sənayə kə mə!»
16 Kə ŋasom a paloku Isifu: «Papa kam ɛnasom ntɛ a pəcfi:
17 ‹Ntɛ tə nəŋkəloku Isifu: O! Ilɛtsɛn'am məŋaŋnɛnɛ awɛnc əm aŋa pəlɛc kə kiciya kəŋan, bawo ŋanayə əm pəlɛc! Ilɛtsɛn'am məŋaŋnɛ oŋ kiciya ka acar a Kanu ka papa kam!›» Kə Isifu ombok ntɛ analoku kə moloku mamək mə.
18 Kə awɛnc aŋa ŋander ŋa sərka ŋatɛmpɛnɛ Isifu dəntəf kə ŋaloku: «Sən'əfə akaŋɛ acar am.»
19 Kə Isifu oloku ŋa: «Ta nənesɛ. Cepə Kanu k'iyənɛ?
20 Nənasek'em kəyə ka pəlɛc. Mba Kanu kənakafəli ti pətət, kəlompsɛ ka ntɛ teyi məkə mə, kə kəyac ka defi da afum alarəm.
21 Ndɛkəl oŋ, ta nənesɛ! Indetamɛ nu mɛfaŋ monu fəp kə ma awut anu.» Kə Isifu ontorɛ-torɛ ŋa bəkəc, k'olok-lokərɛ ŋa dim d'antəf.
22 Kə Isifu ɛndɛ Misira nkən kə afum ən. K'eyi doru meren tasar tin kə wəco (110).
23 Kə Isifu ɛnəŋk awut a Ɛfrayim haŋ dɛtɛmp maas. Kə Makir, wan ka Manase, oŋkom awut ən ləŋk ya Isifu kəroŋ.
24 Kə Isifu oloku awɛnc aŋa: «Kəfi k'inder. Mba Kanu kəndemar nu ilaŋ ti. Kanu kəndepɛnɛ nu nde atəf ŋəkə kənalɛkɛ Abraham, Siyaka kə Yakuba layidi kəsəŋ ŋa mə.»
25 Kə Isifu əsəŋɛ awut a Yakuba kədɛrəm, pəcloku: «Kanu kəndemar nu ilaŋ ti. Nəde nəpɛnɛ bɛnt yem, nəbələnɛ yi nnə.»
26 Kə Isifu efi pəsətə meren tasar tin kə wəco (110). K'asop kə acəl nŋɛ ŋəŋsəŋɛ wəfi kətəte katəna mə. Kə ŋambɛr kə kaŋkəra ka tasar pɛpat dəndo atəf ŋa Misira.

Tawureta Musa, Buk 2:
Kəwur ka aka Yisrayel Misira Ŋayi Yɛŋən
Moloku ma kəsɔkəs buk ba Musa ba mɛrəŋ: Kəwur

Dəbuk bɔcɔkɔ-cɔkɔ ba tawureta Musa bɔ taruku ta aka Yisrayel poncop, mbɛ aŋwe: «Dəkəcop da Doru.» Sora səlpəs səkɔ səmentər tɔkɔ aka Yisrayel ŋanayi atɔf ŋa Misira tɛm ta Aŋnabi Isifu mɔ.

Ntɛ Isifu kɔ awɛnc aŋa ŋafi mɔ, kɔ kəbɔt kəncop kəpicɛ aka Yisrayel kɔ aka Misira dacɔ. Dəkələpsər da ti, kɔ aka Yisrayel ŋayɔnɛ acar a aka Misira. Kɔ abɛ a Misira ŋancəmbər aka Yisrayel yɛbəc yocuca, ti disrɛ kɔ aka Yisrayel ŋalɔnɛ aka Misira sədare səŋan.

Mba MARIKI nwɛ ɔntəpələrnɛ afum ɔn mɔ, osom Aŋnabi Musa nde atɔf ŋa Misira ntɛ tɔŋsɔŋɛ aka Yisrayel ŋasɔtɔ kəyi yɛŋən mɔ. Kɔ Kanu kəmentərɛ mes mɛwɛy-wɛy wəco dəwaca wa Musa haŋ kɔ firawona ɛmbɛləs aka Yisrayel. Ntɛ aka Yisrayel ŋancop kəkɔt mɔ, kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp kəba ka Cəŋkəlma nkɛ kəyɔnɛ kələncər ka Misira nkɛ kənafaŋ kəyamsər ŋa kəcepər mɔ. Firawona kɔ asɔdar ɔn ŋasɛp kədifət ŋa dəndo, mba kɔ Kanu kəmentər sɔ dəndo tes tɛwɛy-wɛy, k'eŋgbiti dəpɔ kəba dacɔ ndɛ aka Yisrayel ŋanacali. Arkun, aran, awut kɔ yɔcəl yaŋaŋ fəp ŋanacali dəkəba dəpɔ dowosu kəroŋ. Ntɛ aka Misira ŋanacəmɛ ŋa darəŋ mɔ, kɔ Kanu kəŋgbəpər ŋa domun da dəkəba.

Kəba mokuru, kɔ aka Yisrayel ŋancop kəkɔt dətɛgbərɛ kəkɔ ka atɔf ŋa Kanaŋ nŋɛ Kanu kənasɔŋ temer kəsɔŋ ŋa mɔ. Ŋasərəyi dəpɔ, kɔ Kanu kəsɔŋ Aŋnabi Musa mosom mən wəco nde tərɔ ta Sinayi kəroŋ fər ya afum kiriŋ. Mba tɛnawon fɛ, kɔ afum ŋaŋgbɛkəl sariyɛ sa Kanu, kɔ ŋasalɛnɛ tɛrəŋka. Ti tɔ Kanu kənasɔŋɛnɛ aka Yisrayel kəkɔt dətɛgbərɛ meren wəco maŋkəlɛ disrɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ aŋɛ ŋanagbɛkəl Kanu mɔ fəp ŋalip kəfis-fis a ŋacbɛrɛ atɔf ŋa Kanaŋ.

Kəkɔt kaŋkɔ disrɛ, kɔ Kanu kəyi ŋa kiriŋ kəsolɛ ŋa. Nərɔ da debeki dən dɛnayi ŋa kiriŋ pibi kɔ daŋ. Ntɛ ŋanayɛfɛ kəkɔ mɔ, kɔ ŋantorɛ aŋgbancan. Nərɔ da debeki da Kanu dɛnayi aka Yisrayel kiriŋ haŋ kɔ ŋambɛrɛ nde ŋanacəmbərəs mɔ. Towurɛnɛ ta tatɔkɔ tɛnayi meren wəco maŋkəlɛ disrɛ fəp.

Teta defi da Aŋnabi Musa tɔ buk bambɛ boloku tɛlpəs. Ta pəmbɔlɛ kɔ sɔ kəfi-ɛ, k'ɛlɛk aka Yisrayel k'ɔsɔŋ Aŋnabi Yosuwe nwɛ ɛnabɛrsɛnɛ ŋa atɔf ŋa Kanaŋ mɔ.

Kəyi ka Kanu afum ɔn dacɔ, pətəksɛ ŋa dolompu, pəbumɛ ŋa səkət, tatɔkɔ fəp towurɛnɛ tɔ təyɔnɛ afum a Kanu tɛm tosu tantɛ ayi mɔ. Kanu kəfaŋ kəcəmbər su dəpɔ dətət kəkɔ ka ariyana nde ɔŋkɔbɛrsɛnɛ su mɔ. Kanu kəmar su marənt mamɔkɔ disrɛ. AMINA!

Teyer ta buk bambɛ

1, Asɔkəs tɔkɔ anacəmbər aka Yisrayel dacar atɔf ŋa Misira mɔ.
2-4, Asɔkəs tecepərɛnɛ ta Musa haŋ tɛm ntɛ ɛnade pəbaŋ aYisrayel aka Misira dəwaca mɔ.
5-15.21, Aloku tɔkɔ Kanu kənayɔ mes mɛwɛy-wɛy kɔ arom nŋɛ kənasɔŋ aMisira ntɛ tɔŋsɔŋɛ kəbaŋər asɔdar a firawona afum ɔn mɔ.
15.22-19, Aloku tɔkɔ ŋanayɛfɛ Misira kɔ ŋaŋkɔ ŋandɛ toro ta Sinayi mɔ.
20-31, Aloku tɔkɔ Kanu kənasɔŋ Aŋnabi Musa Sariyɛ nsɛ sənasɔkəs mosom ntɛ pəmar aka Yisrayel ŋade ŋayi kɔ tɔkɔ pəmar ŋade ŋacleləs nkɔn Kanu mɔ.
32, Aloku tɔkɔ aka Yisrayel ŋanayeŋkər Kanu səbomp ntɛ ŋanacɔŋəs Aruna kəsɛlɛ kɛma tɛrəŋka pa tura mɔ.
33-40, Alɔm tɔkɔ Musa ɛnanəŋk nərɔ da debeki da Kanu mɔ. Kɔ tɛyɛfɛ day, Kɔ Musa ɛntəksɛ aka Yisrayel Sariyɛ sa Kanu kɔ tɔkɔ pəmar palompəs dəkiyi da Kanu, kaŋkəra ka Sede, kɔ yogbuŋsərɛnɛ yɔlɔma teta kəbəcɛ Kanu dəndo aŋgbancan yosoku, kɔ yamos taciŋa ya aloŋnɛ.

Kəwur ka aka Yisrayel Misira

Kanu kəwurɛnɛ aka Yisrayel Misira

1-15

Aka Yisrayel kəyi kəŋan dacar Misira

1 Mewe ma awut a Yakuba* mɔ mmɛ, aŋɛ ŋanader Misira kɔ nkɔn Yakuba mɔ. Fəp faŋan
ŋanakɛrɛnɛ aka wɔlɔ waŋan disrɛ fəp:
2 Ruben, Simeyɔŋ, Lewy, kɔ Yuda,
3 Isakar, Sabulon, kɔ Beŋyamin,
4 Dan, Naftali, Kadu kɔ Asɛr.

---

* **1:1** CəHebəre = «Awut a Yisrayel,» Kanu kənasɔŋ Yakuba tewe ta «Yisrayel.» Məmɔmən Dəkəcop 32.29.

5 Yuruya ya Yakuba fəp ŋanayi afum wəco camət-mɛrəŋ (70). Tɛnatəŋnɛ Isifu nkɔn pəyi tɛm tatəkɔ Misira.
6 Kɔ Isifu ende pəfi kɔ awɛnc anja, kɔ danapa dadəkɔ fəp.
7 Kɔ aka Yisrayel ŋande ŋasətɔ dokombəra, kɔ ŋala, kɔ kənay kəŋan kəsətɔ səkət kəcepərər. K'atəf ŋa Misira ŋɛlarɛ ŋa.
8 Ntɛ tɛm təlɔma tencepər mɔ, kɔ fum wəlɔma nwɛ ɛnatɔcərɛ Isifu mɔ, ende pəyɔnɛ wəbɛ Misira.
9 Kɔ wəbɛ nwɛ ende pəloku afum ɔn: «Nənəŋk, afum aka Yisrayel ŋala, kɔ ŋayɔ səkət ŋatas su.
10 Mɛnɛ patɛn kəcərɛ kəkɔt, ntɛ andeyamsər ŋa dokombəra daŋan mɔ. Kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, kɔ kəwan kəyɛfɛ-ɛ, ŋantam kəmar aterɛnɛ asu kəsutɛnɛ, kɔ telip-ɛ, ŋamulpər su ŋawur atəf ŋaŋɛ.»
11 Awa, kɔ aka Misira ŋancəmbər akiriŋ anjɛ ŋanakɔsɔŋəs aka Yisrayel yɛbəc ya dacar mɔ. Ti disrɛ, kɔ aka Yisrayel ŋancəmbər sədare sa Pitɔm kɔ Ramsɛs, pəyɔnɛ di dəkəmɛŋk da firawona†.
12 Mba pɔkɔt pa firawona pɛnakɔt fɛ few, bawo tatɔkɔ anctərəs aka Yisrayel mɔ, ti tɔ ŋanckom, ŋacla, ŋacwɔkələs dəkəndɛ daŋan, kɔ tɔsɔŋɛ pater aka Yisrayel pəpɔŋ.
13 Kɔ aka Misira ŋancəmbər aka Yisrayel yɛbəc ya dacar yeyeŋki.
14 K'aka Misira ŋandoktəsɛ aka Yisrayel doru yɛbəc yeyeŋki: Yɛbəc ya dos, ya birik, ya dalɛ fəp. Yɛbəc ya dacar yayɔkɔ yɔ ŋanacəmbər aka Yisrayel.

Firawona ɔntərəs aka Yisrayel

15 Kɔ wəbɛ wəka Misira ende pəloku aran abaŋ awut aHebəre, pacwe wəkin «Sifra,» kɔ wəka mɛrəŋ «Puwa.»
16 Kɔ wəbɛ wəka Misira oloku ŋa: «Kɔ nənde kəcbaŋ aran aHebəre awut-ɛ, nəcməmən ŋa kiriŋ. Nwɛ ɔŋyɔnɛ wərkun mɔ, nədif kɔ, nwɛ ɔŋyɔnɛ wəran mɔ, nəsak wəkakɔ pəyi doru.»
17 Mba kɔ aran abaŋ awut anjɛ ŋanesɛ Kanu, ŋayɔ fɛ ntɛ wəbɛ ka Misira ɛnaloku ŋa mɔ, kɔ ŋance awut arkun kɔ ŋayi doru.
18 Kɔ wəbɛ wəka Misira ewe aran abaŋ awut anjɛ, k'eyif ŋa: «Ta ake tɔ nəyɔnɛ tantɛ-ɛ? Ta ake tɔ nəncenɛ awut anjan arkun ŋacyinɛ doru-ɛ?»
19 Kɔ abaŋ awut anjɛ ŋaloku firawona: «Ntɛ tɔsɔŋɛ ti mɔ, aran aHebəre ŋayi fɛ pəmɔ aran aka Misira. Aran aHebəre ŋayeŋk mɛnc dəŋkom, ŋaŋlip kəkom a səna abaŋ awut səcbəp di.»
20 Kɔ Kanu kəyɔnɛ abaŋ awut anjɛ pətɔt, k'aka Yisrayel ŋala, kɔ ŋasətɔ sɔ səkət kɔ ŋancepərər.
21 Abaŋ awut anjɛ ŋananesɛ Kanu, itɔ Kanu kənasɔŋɛ ŋa dokombəra.
22 Kɔ firawona ende pəsom afum ɔn fəp: «Nəsumpər awut arkun aHebəre fəp, anjɛ ande packom mɔ, nəcgbal ŋa nde kəŋgbɔkɔ ka Nil, mba nəcsak gbəcərəm awut aran ŋayi doru.»

2

Kəkom ka Musa kɔ dowut dɔn

1 Kɔ wərkun wəlɔma wəka kusuŋka ka Lewy ɛnɛncɛ wəran wəlɔma nwɛ ŋanapaŋnɛ kusuŋka kin kɔ nkɔn mɔ.
2 Kɔ wəran nwɛ ɛmbɛkəs, k'oŋkom wan wərkun. Kɔ wəran nwɛ ɛnəŋk dətət da wan, k'ɔŋgbɔpnɛnɛ wan kɔn yof maas.
3 Ntɛ ɛnəŋk a ɔfɔsətam kəgbɔpnɛnɛ wan mɔ, kɔ wəran nwɛ ɛlɛk kəfala nkɛ andunɛ cəŋkɔlma mɔ, k'osop ki paka mpɛ powurɛnɛ kɔrtal kɔ bən ya cəme mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ki kəfɔy mɔ. K'ɛmbɛr wan kəfala nkɛ disrɛ, k'ɔŋkɔ pəcəmbər ki dəcəŋkɔlma nde aparpara ŋa kəŋgbɔkɔ ka Nil.
4 Kɔ wəkirɛ ka wan nwɛ aŋgbal mɔ, ɛncəmɛ pəwak kəbɔlɛnɛ kaŋkəra nkɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəctam kəcərɛ tɔkɔ tendeder wan mɔ.
5 Kɔ wan wəran wəka firawona ende pətor nde kəŋgbɔkɔ kəkɔbikɛ-bikɛ, amarəs ɔn aran ŋayi kəkɔtəs agbɛp ŋa kəŋgbɔkɔ ka Nil. Kɔ wan ka firawona wəran nwɛ ɛnəŋk kəfala cəŋkɔlma dacɔ, k'osom wəmarəs kɔn wəran kəkɔlɛk ki.
6 Wan ka firawona wəran endegbipi kəfala nkɛ, k'ɛnəŋk wan: Wan wərkun ɛnayi, pəcbok. Kɔ tɔyɔnɛ kɔ nɔnɔfɔr, k'oloku: «Wan wəHebəre wəlɔma ɔfɔ wəkawɛ!»
7 Kɔ wəkirɛ ka wan nwɛ oloku wan ka firawona wəran: «Məfaŋ a ikɔ iwen'am wəkombəra wəHebəre wəlɔma, pədemsər'am wan wəkawɛ?»
8 Kɔ wan ka firawona wəran oluksɛ wəyecəra ntɛ: «Məkɔ!» Kɔ wəyecəra nwɛ ɔŋkɔ pəwe iya wəka wan wəkakɔ anafir mɔ.
9 Kɔ wan ka firawona wəran oloku wəran nwɛ: «Məkenɛnɛ wan wəkawɛ məkɔ məcmɛsər'em kɔ belbel. Indesɔŋ əm kəway.» Kɔ wəran nwɛ ɛlɛk wan, k'ɛmɛsər kɔ.
10 Ntɛ awurɛ wan mɛsɛ mɔ, kɔ wəran nwɛ ɛlɛk kɔ, k'eŋkenɛ wan ka firawona wəran, pəyɔnɛ kɔ wan. K'ɔsɔŋ kɔ tewe ta Musa bawo ti tɔ tatɔkɔ «dəromun incafi kɔ.»

† **1:11** *Firawona* = Bafɔ tewe ta fum tɔ, mba tewe ta nwɛ o nwɛ ɔntəmpər dɛbɛ da Misira mɔ.

Pəmar Musa pəyɛksɛ pəkɔ Madiyaŋ

11 Ntɛ Musa ɛmbɛk k'ɔyɔnɛ wətɛmp mɔ, dəsək dələma k'ende pəkɔ kəkɔməmən awɛnc aŋa, k'ɔŋkɔ pənəŋk yɛbəc yaŋan yeyeŋki nyɛ anacəmbər ŋa mɔ. Ntɛ ɔncɔŋnɛ kiriŋ mɔ, k'ɔŋkɔ pənəŋk wəka Misira pəcsut wɛnc wəHebəre wəkin.
12 Kɔ Musa ɔməmən-məmən, ntɛ ɔntənəŋk fum mɔ, k'osut wəka Misira nwɛ k'endif, k'ɛlɛk kɔ k'ɛmət dɛsənc.
13 Dɔckəsək kɔ Musa owur sɔ, k'ɔŋkɔ pənəŋk aHebəre mɛrəŋ ŋacsutɛnɛ. K'eyif wəkɔ ɛnadəkət mɔ: «Ta ake tɔ məŋsutɛ wəkos əm-ɛ?»
14 Kɔ fum nwɛ oloku kɔ: «An'ɛcəmbər əm dɛbɛ kɔ wəboc kiti su kəroŋ-ɛ? Kədif im kɔ məndər pəmə təkɔ məndifsa wəka Misira mɔ ba?» Kɔ Musa enesɛ, k'olokunɛ dɛbəkəc: «Tələma ancərɛ tes tantɛ iyəsa mɔ.»
15 Kɔ firawona ene təkɔ tɛnacepər mɔ, k'ɛntɛn oŋ kədif Musa. Mba kɔ Musa ɛyɛksɛ k'ɔmbəlɛ firawona, k'ɔŋkɔ atəf ŋa Madiyaŋ. Ntɛ ɛmbɛrɛ Madiyaŋ mɔ k'ɔŋkɔ pəndɛ kələmp kəsək.
16 Awa, wəloŋnɛnɛ ka aka Madiyaŋ ɛnayɔ awut aran camət-mɛrəŋ. Kɔ awut aran aŋɛ ŋander kədekɛt domun, kɔ ŋalasəs dəkəmun da yɔcəl ya kas kəŋan.
17 Kɔ akɛk aləma ŋander ŋabɛləs ŋa. Kɔ Musa ɛyɛfɛ k'ɔŋkɔ pəbaŋ ŋa, k'ɔsɔŋ yɔcəl yaŋan domun kɔ yomun.
18 Ntɛ ŋalukus nda kas kəŋan Rehuwɛl mɔ, kɔ kas kəŋan eyif ŋa: «Ta ake tɔ nənuŋkɛnɛnɛ mɔkɔ kəbɛrɛ-ɛ?»
19 K'ayecəra anŋɛ ŋaloku kas kəŋan: «Wəka Misira wələma ɛyac su nnɔ akɛk ŋayi mɔ. Ɛŋkɛtɛna su domun yati, k'ɔsɔŋ yɔcəl yosu.»
20 Kɔ Rehuwɛl eyif ayecəra: «Deke eyi-ɛ? Ta ake tɔ nəsakɛ fum wəkakɔ-ɛ? Nəwe kɔ pəder pədi yeri.»
21 Kɔ Musa ende pəwosɛ kəyi ka ndena Rehuwɛl, nwɛ ɛnasɔŋ wan kɔn wəran Sefora kənɛncɛ mɔ.
22 Kɔ wəran kakɔ ende pəkom wan, k'awe kɔ Kɛrsɔm, «Wəcikəra,» bawo k'oloku ti tɔ tatɔkɔ: «Wəcikəra iyɔnɛ kərɛsna atəf ŋocuru.»

Kanu kəyɛk-yɛk Musa kəwurɛ ka aka Yisrayel dacar

23 Ntɛ pəwon mɔ, kɔ wəbɛ wəka Misira ende pəfi, aka Yisrayel ŋacgbis, ŋackulɛ-kulɛnɛ teta dacar deyeŋki dəkɔ ŋanayi mɔ. Kɔ kəmar nkɛ ŋancbok mɔ, kəmpɛ haŋ nde nkɔn Kanu eyi mɔ.
24 Kɔ Kanu kəne kigbis kəŋan. Kɔ Kanu kəncɛm-cɛmnɛ danapa ndɛ ŋanacaŋəs kɔ Abraham, Siyaka kɔ Yakuba mɔ.
25 Kɔ Kanu kəmɔmən aka Yisrayel, kɔ kəlɛk te taŋan waca disrɛ.

3

1 Kɔ Musa ende pəyiɔnɛ wəkɛk yɔcəl ya Yetero, papa ka wəran kɔn, nwɛ ɛnayɔnɛ wəloŋnɛ wəka Madiyaŋ mɔ. Dəsək dələma, k'ende pəkekərɛ yɔcəl k'encepər dətɛgbərɛ, k'ɛmbəp Horɛb tərə ta Kanu.
2 Kɔ mɛlɛkɛ ma MARIKI mowurər kɔ dənɛnc dɛmar disrɛ, nde dɛrəntəm. Kɔ Musa ɔməmən, k'ɛnəŋk arəntəm fəp ŋɛcmar, mba ŋɛnctɛyɛ fɛ.
3 Kɔ Musa ɛncɛm-cɛmnɛ: «Iluksərnɛ ma, imɔmən tes ntɛ intatɔnəŋk mɔ, ta ake tɔ arəntəm ŋɔntɔtɛyɛnɛ-ɛ?»
4 Kɔ MARIKI ɛnəŋk a kəluksərnɛ kɔ Musa ɛndɛ kəkɔgbɛkərɛ tes ntɛ. Kɔ Kanu kəwe kɔ dəndo dɛrəntəm, k'oloku kɔ: «Musa! Musa!» K'owosɛnɛ kɔ: «In'ɛwɛ!»
5 Kɔ Kanu kəloku kɔ: «Ta məcɔŋnɛ nnɔ, məwurɛ cɔfta dəwɛcək, bawo kəfo kaŋkɔ məncəmɛ mɔ, antəf ŋosoku ŋɔ.»
6 Kɔ kəndeŋər: «In'ɔyɔnɛ Kanu ka papa kam, Kanu ka Abraham, Kanu ka Siyaka, Kanu ka Yakuba.»

Kɔ Musa oŋkumpnɛ kəro, bawo ɛnanesɛ kəmɔmən Kanu.
7 Kɔ MARIKI oloku: «Inəŋk belbel ntɛ antərəs afum em anɛ ŋayi Misira mɔ. Ine ntɛ ŋayi kəbokər kətərəs ka abɛ anɛ ŋancəmbər ŋa dacar fər kiriŋ mɔ, incərɛ pucuy paŋan.
8 It'intorɛnɛ kədebaŋər ŋa aka Misira, ipɛnɛ ŋa sɔ atəf ŋaŋɛ, ikekərɛ ŋa atəf ŋobotu, atəf ŋowokəlu disrɛ, nde atəf ŋoboŋu dalɛ k'awop, atəf nŋɛ aka Kanaŋ, aHit, aka Amər, aPerisi, aHiwy kɔ aYebus ŋandɛ mɔ.
9 Kəbok ka aka Yisrayel kənder oŋ haŋ nnɔ iyi mɔ, k'inəŋk kətərəs kəlarəm nkɛ aka Misira ŋayi kətərəs afum em mɔ.
10 Ndɛkəl oŋ məkɔ, isom əm ndena firawona. Məwurɛnɛ afum em aka Yisrayel Misira.»

Kanu kəmboncər tewe tən Musa

11 Kɔ Musa eyif Kanu: «An'iyɔnɛ-ɛ, ntɛ indekɔ nda firawona, ikɔwurɛnɛ aka Yisrayel Misira mɔ?»

12 Kɔ Kanu kəloku kɔ: «In'osol'am! Tɛgbɛkərɛ ntɛ tendesɔŋ'am kəcərɛ a in'osom əm: Ntɛ məndewurɛnɛ aka Yisrayel Misira mɔ, fəp fonu nəde nəcsalɛn'em nnɔ tərə ntɛ.»
13 Kɔ Musa oloku kɔ: «K'iŋkɔ nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ, ikɔ icloku ŋa: Kanu ka atem anu kəsom im nnɔ nəyi mɔ. Mba kɔ ŋaŋkɔyif im ntɛ aŋwe ki mɔ, cəke c'iŋkəloku ŋa-ɛ?»
14 Kɔ Kanu kəloku Musa: «Nwɛ iyɔnɛ mɔ, iyɔnɛ!» Kɔ kəndeŋər: «Ntɛ tɔ məŋkəloku aka Yisrayel: Nwɛ aŋwe ‹Iyɔnɛ› osom im nnɔ nəyi mɔ.»
15 Kɔ Kanu kəloku sɔ Musa: «Ntɛ tɔ məŋkəloku aka Yisrayel: ‹MARIKI, Kanu ka atem anu, Kanu ka Abraham, ka Siyaka, ka Yakuba kəsom im nnɔ nəyi mɔ.› Tewe tem tɔ tatəkɔ ta tɛm o tɛm, kɔ tɛcɛmcɛmnɛ tem tantɛ tɔ dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp.
16 Məkɔ məloŋka abeki aka Yisrayel, məloku ŋa: ‹MARIKI, Kanu ka atem anu Abraham, Siyaka, kɔ Yakuba owurər im.› Kɔ kəloku: ‹Incɛm-cɛmnɛ kəwurɛ nu pəcuca pɔkɔ ancəmbər nu Misira mɔ.
17 K'iloku a kəwurɛnɛ nu k'inder kətərəs disrɛ nkɛ nəyi Misira mɔ, ikekərɛ nu atɔf ŋa aKanaŋ, aHit, aka Amər, aPerisi, aHiwy kɔ aYebus, atɔf nŋɛ ŋoboŋ dalɛ k'awop mɔ.›»
18 «Aka Yisrayel ŋaŋkɔcəŋkəl dim dam, nəsol oŋ nəkɔ, məna kɔ abeki aka Yisrayel, ndena wəbɛ wəka Misira, nəloku kɔ: ‹MARIKI, Kanu ka aHebəre kəmbəp su. Ndɛkəl məwosɛ su kəkɔt marənt ma mata maas nde dətɛgbərɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ səkɔ səloŋnɛ MARIKI Kanu kosu mɔ.›
19 Ina incərɛ a wəbɛ ka Misira ɔfədekɔwosɛ nu kəkɔ, ta pəyɔnɛ fənəntər fəsɔŋɛ kɔ ti-ɛ.
20 Kətenci k'inder kəca isut Misira, mes mɛwɛy-wɛy məpɔŋ fəp m'indesutɛ Misira. Kɔ mes mamɔkɔ mencepər-ɛ, ŋadesak nu nəkɔ.
21 Indesɔŋɛ aka Yisrayel ŋasɔtɔ kəmar ka kəbətər ka aka Misira. Kɔ nənde nəckɔ-ɛ, nəfədekɔ waca wɔsɔkər.
22 Aran aka Yisrayel fəp ŋade ŋawer aran a Misira aŋɛ ŋayi ndaraŋan, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, aran akɔ ŋandɛ mɔ, ca ca gbeti, ya kɛma kɔ yamos, nyɛ nəndesarsər awut anu arkun kɔ aran mɔ. Ntɛ tɔ nəbaŋər aka Misira ca cəŋan.»

4

Kanu kəmentər fənəntər fən Musa

1 Mba kɔ Musa oluksɛ MARIKI moloku: «Ŋafədekɔlaŋ im, ŋafədekɔcəŋkəl dim dem. Ntɛ ŋandekəloku mɔ: ‹MARIKI owurər f'am.›»
2 Kɔ MARIKI eyif kɔ: «Ake məntɔmpər-ɛ?» Kɔ Musa oloku: «Kəgbo.»
3 Kɔ MARIKI oloku: «Mələm ki ma dəntɔf.» Kɔ Musa ɛləm kəgbo kɔn dəntɔf, kɔ kəgbo kəntəŋkəlɛ abok. Kɔ Musa ɛyɛksər ŋi.
4 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Mətɛnc kəca məsumpər ŋi nde dəkəleŋa.» Kɔ Musa ɛntɛnc kəca k'osumpər ŋi, kɔ ŋɛntəŋkəlɛ sɔ kəgbo kəca kɔn disrɛ.
5 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Tantɛ t'endekɔsɔŋɛ aka Yisrayel kəlaŋ oŋ a MARIKI Kanu ka atem aŋan, Kanu ka Abraham, Siyaka, kɔ Yakuba kəwurər əm.»
6 Kɔ MARIKI oloku sɔ Musa: «Məbɛr kəca duma tantɔf dɛbəkəc,» kɔ Musa ɛmbɛr kəca kɔn duma tantɔf k'endeŋnɛ dɛbəkəc. Ntɛ eliŋnɛ ki mɔ, «Eh!», kɔ sen səsumpər kɔ kəca kɔ kəferɛ, pəmɔ ntɛ kibi kəntufər paka mɔ.
7 Kɔ Kanu kəloku kɔ sɔ: «Məgbəkərɛ sɔ kədeŋnɛ kəca dɛbəkəc.» Kɔ Musa endeŋnɛ sɔ kəca kɔn duma tantɔf dɛbəkəc, «Eh!», kɔ akata ŋa kəca kɔn ŋoluksərnɛ sɔ kəyi pəmɔ ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ.
8 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Kɔ pəyɔnɛ a ŋalaŋ f'am, ŋancəŋkəl fɛ dim da tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy tɔcɔkɔ-cɔkɔ-ɛ, ŋandelaŋ əm teta tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy tɔcɔnc tantɛ.
9 Kɔ pəyɔnɛ a ŋasumpər fɛ sɔ moloku mam ta mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy mamɛ mɛrəŋ-ɛ, ta ŋancəŋkəl dim dam-ɛ, məkɛt domun da Nil, məloŋ di antɔf ŋowosu kəroŋ, domun da kəŋgbɔkɔ ka Nil dadəkɔ məŋloŋ mɔ, dəŋyɔnɛ mecir antɔf ŋowosu kəroŋ.»

Kanu kəyɛk-yɛk Aruna pəyɔnɛ wədəŋk ka Musa

10 Kɔ Musa oloku MARIKI: «Məŋaŋnɛ Mariki, mba fum nwɛ ɔntəfəfərɛnɛ temer mɔ iyɔnɛ. Bafɔ nendisna, bafɔ nendecna, bafɔ kəyɛfɛ ntɛ mənalɛk kəlok-lokər ina, wəcar kam, a k'ilelɛ kusu kɔ temer mɔ. Tɛsəkpər fɛ. Bawo ilelɛ kusu kɔ temer.»
11 Kɔ MARIKI oloku Musa: «An'ɔsɔŋ fum kusu ntɛ tɔŋsɔŋɛ pətam kəlok-loku mɔ-ɛ? An'ɔsɔŋɛ fum kəyɔnɛ bobo, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wətɔne-ɛ? An'ɔsɔŋɛ fum kənəŋk, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wətɔnəŋk-ɛ? Bafɔ in'ɔfɔ, ina MARIKI ba?
12 Ndɛkəl oŋ, məkɔ! Ina yati indekɔyi kɔ kusu kam, indekɔ ictəks'am tɔkɔ məndekɔ məcloku mɔ.»
13 Mba kɔ Musa oloku sɔ: «Məŋaŋnɛ Mariki mba ilɛtsɛn'am, məsom wələma wəkɔ məfaŋ mɔ.»
14 Kɔ pəntɛlɛ MARIKI nnɔ Musa eyi mɔ, k'oloku Musa: «Bafɔ məyɔ wɛnc Aruna, wəLewy? Incərɛ a oŋlok-loku belbel. Gbɛs, nkɔn ender wəkɔ kədefayn'am. Kənəŋk kam kəndebɔt kɔ dɛbəkəc.

15 Məde məlok-lokər kə, məde məloku kə ntɛ endekəloku mə. In'endekətəmpər kusu kam
kə kɔn, iŋkətəks'on təkə nəndekə nəcyə mə.
16 Aruna endekəlok-lokər'am afum aka Yisrayel, endekə kəcyən'am kusu, məna məyi
pəmə kanu nkɛ kəsom kə mə.
17 Mətəmpər kəgbo kaŋkɛ dəkəca, ki kə məŋkə məcmentərɛ mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy.»

Musa olukus nde afum ən ŋayi mə

18 Kə Musa əŋkə, k'oluksərnɛ ndena Yetero papa ka wəran kɔn. Kə Musa oloku kə:
«Ilɛtsɛn'am kəwos'em kəluksərnɛ Misira nde afum em ŋayi mə kəkənəŋk kə ŋasərəyi doru-
ɛ.» Kə Yetero oloku Musa: «Awa məkɔnɛ abəkəc ŋoforu.»
19 Kə MARIKI oloku Musa, dəndo atɔf ŋa Madiyaŋ: «Məkə, məlukus Misira, bawo afum aŋɛ
ŋanafaŋ kədif əm mə, ŋafi.»
20 Kə Musa ɛlɛk wəran kɔn kə awut ən, k'ɛndəs ŋa səfale kəroŋ, k'olukus atɔf ŋa Misira
pətəmpər kəgbo nkɛ Kanu kənaloku kə kəlɛk mə.
21 Kə MARIKI oloku Musa: «Ntɛ məyi kəlukus Misira mə, məkəkcɛ mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy
məkə isəŋ'am kətam kəyə mə fəp, məkə məyə mi firawona fər kiriŋ. Mba ina Kanu, iŋkə
icyeŋkəs kə domp ntɛ təŋsəŋɛ ta ɛsak aka Yisrayel ŋakə mə.
22 Məkə məloku firawona: ‹Ntɛ tə MARIKI oloku: Yisrayel coco cem cə.
23 Ilok'əm a məsak wan kem pəkə, ntɛ təŋsəŋɛ pəkəsalɛn'em mə. Mba ntɛ məfati kəsak kə
pəkə mə, kədif k'inder wan kam wəcəkə-cəkə.›»

Kəkənc ka wan ka Musa

24 Kəlukus kəŋan disrɛ, kə Musa əŋkə pəcepərɛnɛ pibi kəfo kələma, kə MARIKI ender pəbəp
kə, pəcfaŋ kədif kə.
25 Kə Sefora wəran kɔn ɛlɛk tasar towoŋu, k'eŋgbintɛ kərot ka wan kɔn, k'oŋgbuŋɛnɛnɛ ki
wɛcək wa Musa, k'oloku: «Wos im wəka dəmecir məyən'em!»
26 MARIKI ɛncɛm-cɛmnɛ fɛ sə kədif ka Musa teta kəkənc ka wan kɔn. Itə Sefora ɛnalokɛnɛ
sə Musa: «Wos im wəka dəmecir!» Toloku tantɛ t'aŋloku teta kəkənc.

Kəbəpɛnɛ ka Musa kə Aruna

27 Kə MARIKI oloku Aruna: «Məkə məbəpɛnɛ kə Musa nde dətɛgbərɛ.» Kə Aruna əŋkə pəbəp
wɛnc Musa nde tərə ta Kanu, k'ɛsapnɛ kə.
28 Kə Musa oloku wɛnc Aruna moloku kə mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy fəp mmɛ MARIKI ɛnasom
kə kəloku kə kəyə mə.
29 Musa kə Aruna ŋasol, kə ŋaŋkə ŋaloŋka abeki aka Yisrayel fəp.
30 Kə Aruna oluksɛ abeki a Yisrayel moloku mmɛ MARIKI ɛnasom Musa kədeloku mə fəp,
k'ementər mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy fər ya afum kiriŋ.
31 Kə afum a Yisrayel ŋalaŋ. Kə ŋancərɛ a MARIKI enderɛnɛ te taŋan k'ɛncərɛ pəcuca pəkə
ŋayi disrɛ mə, kə ŋantontnɛ kəkor-koru belbel MARIKI.

5

Musa kə Aruna ŋaŋkə nda firawona

1 Ntɛ tencepər mə, Musa kə Aruna ŋaŋkə ŋabəp firawona kə ŋaloku kə: «Ntɛ tə MARIKI
oloku, Kanu ka aka Yisrayel: Məsak afum em ŋakə ŋaboc'em kəsata ka sali nde dətɛgbərɛ.»
2 Kə firawona eyif ŋa: «An'əyənɛ MARIKI, ntɛ indecəŋkəl dim dən, isak aka Yisrayel ŋakə
mə? Incərɛ fɛ MARIKI, tamɛrəŋ ta ti sə, ifəsak aka Yisrayel ŋakə nnə o nnə.»
3 Kə Musa ŋaloku kə Aruna: «Kanu ka aHebərɛ kənabəp su. Məsak su, ilɛtsɛn'am, səkət mata
maas dətɛgbərɛ səkəloŋnɛ MARIKI Kanu kosu, ntɛ təŋsəŋɛ ta osutɛ su arom kə dakma mə.»
4 Kə wəbɛ ka Misira eyif ŋa: «Məna Musa kə Aruna, ta ake tə nəfaŋ kəyamsɛ afum yɛbəc
yaŋan-ɛ?» A cəke? Nəkə nəsumpər yɛbəc yonu ya dacar.
5 Kə firawona oloku: «Nənəŋk, aka Yisrayel ŋala oŋ dətəf! Kə nəsəŋɛ ŋa kəsak yɛbəc yaŋan
yeyeŋki.»

Firawona kənəcərɛ ka aka Yisrayel yɛbəc

6 Dəsək din dadəkə də firawona osom abɛ a dacar aMisira kə abum aYisrayel, pəcloku:
7 «Ta nəgbəkərɛ sə kəcsəŋ aka Yisrayel mɛmpəlɛ mosutɛ birik pəmə təkə nəsəŋsa ŋa
nendisna kə nendecna mə. Mɛnɛ ŋasərka ŋakə oŋ ŋactɛn mi!
8 Kələm ka birik nkɛ ŋasutsa nendisna kə nendecna mə, nəgbəc ŋa ŋasut ki! Ta nəbelɛ ŋa
kələm kaŋkə de! Bawo acembər ŋə ŋayənɛ! Ti tə ŋambokɛnɛnɛ, ŋacloku: ‹Paŋkən loŋnɛ Kanu
kosu.›
9 Nəbɛrɛnɛ yɛbəc ya afum akaŋɛ, pəmar ŋabəc yi ntɛ təŋsəŋɛ ta ŋancəŋkəl sə moloku ma
yem mamək mə!»
10 Kə abɛ a dacar kə abum aYisrayel ŋaloku afum: «Ntɛ tə firawona oloku: ‹Ifəsəsəŋ nu
mɛmpəlɛ!

11 Nəkɔ, nənasərka nətɛn mɛmpəlɛ nnɔ o nnɔ nəntam kəsɔtɔ mi mɔ, mba ali pəpic afɔdebeli yɛbəc yonu yeyeŋki nyɛ pəmar nu kəbəc mɔ.›»
12 Kɔ aka Yisrayel ŋasamsər atɔf ŋa Misira fəp, kətɛn toka ya mɛmpəlɛ mosutɛ birik.
13 Abɛ a dacar aMisira ŋacgbəŋ-gbəŋər ŋa, ŋacloku: «Nəkufɛ nəlip yɛbəc yonu ya dɔsɔk o dɔsɔk, pəmɔ cɔkɔ-cɔkɔ ntɛ mɛmpəlɛ mencyi mɔ.»
14 Ŋanakɔ haŋ ŋacsut abum aYisrayel aŋɛ abɛ a Misira aka firawona ŋanacəmbərɛ aka Yisrayel mɔ, ŋacyif ŋa: «Ta ake tɔ nəntɔbəpɛ mɔkɔ kələm ka birik bɔkɔ nəsutsa nendisna kɔ nendecna mɔ-ɛ?»
15 Kɔ abum aYisrayel ŋaŋkɔ ŋabokɛnɛ nnɔ firawona eyi mɔ, kɔ ŋaloku kɔ: «Ta ake tɔ məntərsɛ tantɛ acar am-ɛ?
16 Ayi fɛ sɔ kəsɔŋ acar am mɛmpəlɛ, k'aŋloku su sɔ: ‹Nəsut birik!› Mənəŋk ntɛ aŋsut acar am mɔ, mba afum am yati, ŋasarɛ kiciya.»
17 Mba kɔ firawona oluksɛ ŋa: «Nəna nəncembər, nəfanɛ! Ti tɔ nəŋlokɛnɛ: ‹Paŋkɔn loŋnɛ MARIKI!›
18 Ndɛkəl oŋ, nəkɔ nəsumpər yɛbəc yonu. Afɔsɔsɔŋ nu mɛmpəlɛ, mba kələm ka birik bɔkɔ amboncər nu kəsut mɔ, kɔ nəndesut.»
19 Kɔ abum aYisrayel ŋa sɔ ŋanəŋk pəcuca pɔkɔ ŋayi mɔ ntɛ aloku ŋa: «Afɔbeli kələm ka birik bɔkɔ amboncər nu kəsut dɔsɔk o dɔsɔk mɔ!»
20 Ntɛ abɛ aŋɛ ŋancsɔŋəs aka Yisrayel yɛbəc yeyeŋki ŋawur nda firawona mɔ, kɔ ŋambəp Musa kɔ Aruna aŋɛ ŋackar ŋa mɔ.
21 Kɔ abum aYisrayel ŋaloku Musa kɔ Aruna: «MARIKI pəmɔmən nu, pəsɔŋ nu kəway! Nəsɔŋɛ firawona kɔ amarəs ɔn kəter su. Nəlɛk sakma kɔ nəmbɛr ŋa dəwaca ŋadif su!»
22 Kɔ Musa oluksərnɛ nnɔ MARIKI eyi mɔ, k'oloku: «Mariki ta ake tɔ məyɔnɛ afum akaŋɛ pəlɛc-ɛ? Itɔ mənasom em ba?
23 Kəyɛfɛ ntɛ iŋkɔ ndena firawona k'ilok-lokər kɔ tewe tam mɔ, pəlɛc dəm peyi kəyɔ afum akaŋɛ, məyi fɛ kəyɔ təlɔm o təlɔm məbaŋ afum am.»

6

1 MARIKI oloku Musa: «Kənəŋk kɔ məndeɾ oŋ, ntɛ indeyɔ firawona mɔ: Kəca ka fənɔntər k'indesɔŋɛnɛ kɔ kəsak aka Yisrayel ŋakɔ. Tɔyɔ ta kəca ka fənɔntər fem tendesɔŋɛ kɔ yati kəbɛləs aka Yisrayel atɔf ŋɔn disrɛ.»

Kanu kəsɔŋ Musa temer kədewurɛ aka Yisrayel dacar

2 Kɔ Kanu kəlok-lokər sɔ Musa, kəcloku kɔ: «In'ɔyɔnɛ MARIKI.
3 Inawurər Abraham, k'iwurər Siyaka, k'iwurər Yakuba, ina, Kanu nkɛ kəntam mes ma doru fəp mɔ, mba təcɔkɔ-cɔkɔ inasɔŋɛ fɛ ŋa kəcərɛ tewe tem ta ‹MARIKI›.
4 Inasek sɔ danapa kɔ ŋa, k'isɔŋ ŋa Kanaŋ atɔf nŋɛ ŋanccepɛ-cepɛ kəndɛ mɔ.
5 K'ine sɔ kigbis ka aka Yisrayel aŋɛ aka Misira ŋayi kətərsɛ dacar mɔ, k'incɛm-cɛmnɛ danapa ndɛ inasek kɔ ŋa mɔ.
6 Ti tɔ məŋkəlokɛnɛ aka Yisrayel a in'ɔyɔnɛ MARIKI, indewurɛ nu yɛbəc yeyeŋki nyɛ aka Misira ŋancəmbər nu mɔ, indewurɛ nu yɛbəc nyɛ aka Misira ŋayi kətərsɛ nu mɔ. Fənɔntər fem f'indewursɛ nu ŋa dəwaca a idebocər ŋa kiti kəlel.
7 Indebaŋ nu ntɛ təŋsɔŋɛ nəyɔnɛ afum em, iyɔnɛ Kanu konu mɔ. Tɛm tatɔkɔ nəndecərɛ sɔ a in'ɔyɔnɛ MARIKI Kanu konu, nkɛ kəwurɛ nu yɛbəc yeyeŋki nyɛ aka Misira ŋancəmbər nu mɔ.
8 Iŋkəbɛrsɛ nu atɔf nŋɛ inadot kəca idɛrmɛ Abraham, Siyaka, kɔ Yakuba kəsɔŋ nu mɔ. Ina MARIKI iŋkɔsɔŋ nu ŋi ŋɔyɔnɛ ŋonu.»
9 Ti tɔ Musa ɛnaloku aka Yisrayel, mba ŋancne fɛ tɔkɔ Musa oncloku ŋa mɔ. Bəkəc yɛnafəfərɛnɛ ŋa teta yɛbəc yeyeŋki yɔkɔ ŋanayi disrɛ mɔ.
10 Kɔ MARIKI oloku sɔ Musa:
11 «Məkɔ məloku firawona wəbɛ ka Misira a pəsak aka Yisrayel ŋakɔ, ŋawur atɔf ŋɔn.»
12 Kɔ Musa oloku fər ya MARIKI kiriŋ: «Kɔ aka Yisrayel ŋantɔcəŋkəl im, cəke cɔ firawona ɔŋkɔcəŋkəl im-ɛ, ina nwɛ ilelɛ temer mɔ?»
13 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna, k'osom ŋa teta aka Yisrayel kɔ firawona wəbɛ ka Misira, ŋawurɛnɛ aka Yisrayel atɔf ŋa Misira.

Mewe ma atem a Musa kɔ Aruna

14 Mewe ma akiriŋ aŋan dəwəlɔ mɔ mmɛ:

Awut a Ruben Coco ca Yisrayel (Yakuba): Henok, Palu, Hecərəŋ kɔ Karmi. Cor ca Ruben cənayi cacɔkɔ.
15 Awut a Simeyɔŋ: Yemuyɛl, Yamin, Ohad, Yakin kɔ Cohar, Sawul wəkɔ wəKanaŋara ɛnakomɛ kɔ mɔ. Cor ca Simeyɔŋ cənayi cacɔkɔ.

16 Mewe ma awut a Lewy mə mmɛ təkə ŋaŋkomɛnɛ mə: Kerson, Kehat kə Merari. Kəwon ka Lewy doru kənabəp meren tasar tin wəco maas kə camət-mɛrəŋ (137).
17 Awut a Kerson: Libni kə Simeyi, kə cor cəŋan.
18 Awut a Kehat: Amram, Yicahar, Hebərəŋ kə Usiyɛl. Kəwon ka Kehat doru kənasətə meren tasar tin wəco maas kə maas (133).
19 Awut a Merari: Mali kə Musi.
Cor ca Lewy cənayi cacəkə kə təkə anacicəs taruku ta dokombəra da Lewy disrɛ mə.
20 Kə Amram ɛnɛncɛ wəran nwɛ ancwe Yokɛbɛd wəkirɛ ka kas mə, kə wəkakə oŋkomɛ kə Aruna kə Musa. Kəwon ka Amram doru kənasətə meren tasar tin wəco maas kə camət-mɛrəŋ (137).
21 Awut a Yicahar: Kore, Nefɛk kə Sikiri.
22 Awut a Usiyɛl: Misayel, Elcafaŋ kə Sitiri.
23 Kə Aruna ɛnɛncɛ wəran nwɛ ancwe Eliseba mə, wan ka Aminadab wəran, wəkirɛ ka Nasəŋ. Kə wəkakə oŋkomɛ kə Nadab, Abihu, Elasar kə Itamar.
24 Awut a Kore: Asir, Elkana kə Abiyasaf. Cor ca Kore cənayi cacəkə.
25 Kə Elasar, wan ka Aruna, ɛnɛncɛ wəran awut aran a Putiyel dacə, kə wəkakə oŋkomɛ kə wan wərkun nwɛ anawe Finehas mə. Akiriŋ a cor ca Lewy ŋ'akakə.
26 Afum akaŋɛ mɛrəŋ Musa kə Aruna ŋə MARIKI ɛnaloku: «Nəwurɛnɛ aka Yisrayel atəf ŋa Misira dəcor dəcor.»
27 Aruna kə Musa yati ŋanalok-lokər firawona wəbɛ wəka Misira teta kəwurɛnɛ ka aka Yisrayel atəf ŋa Misira.

Kanu kəŋgbəkərɛ sə kəsəŋ ka Musa temer

28 Dəsək ndɛ MARIKI ɛnalok-lokər Musa nde atəf ŋa Misira mə,
29 kə MARIKI oloku Musa: «In'əyənɛ MARIKI. Məkə məgbəkərɛ məloku firawona wəbɛ ka Misira moloku fəp mmɛ ilok'əm mə.»
30 Kə Musa oloku fər ya MARIKI kiriŋ: «Ina nwɛ ilelɛ temer mə: Cəke cə firawona əŋkəcəŋkəl im-ɛ?»

7

1 Kə MARIKI oloku Musa: «Məcəŋkəl im, indesəŋ'am kəyənɛ kanu nnə firawona eyi mə. Wɛnc əm Aruna nkən endedəŋk mi, nkən pəyənɛ sayibɛ sam.
2 Mən'endekə məcloku təkə indekə icsom əm fəp, wɛnc əm pəcgbəkərɛnɛ mi firawona, ntɛ təsəŋɛ pəsak aka Yisrayel ŋawur atəf ŋən mə.
3 Kə ina, in'əŋkə icyeŋkəs firawona domp, icyə Misira mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy kə məyə məpəŋ mɛlarəm.
4 Firawona əfəcəŋkəl nu. Tɛm tatəkə t'iŋkəsutɛ Misira kəca kem, iwurɛnɛ aka Yisrayel afum em dəcor dəcor, citi cəpəŋ c'indewurɛnɛ ŋa atəf ŋa Misira.
5 Aka Misira ŋandecərɛ a in'əyənɛ MARIKI ntɛ indesutɛ ŋa kəca kem, iwurɛnɛ aka Yisrayel di mə.»
6 Musa kə Aruna ŋayə belbel təkə MARIKI ɛnasom ŋa mə.
7 Tɛnatəŋnɛ Musa pəsətə meren wəco camət-maas (80), kə wɛnc Aruna meren wəco camət-maas kə maas (83), tɛm ntɛ ŋanclok-lokər firawona mə.

Firawona ɛfati kəcəŋkəl Musa kə Aruna

8 Kə MARIKI oloku Musa kə Aruna:
9 «Tɛm ntɛ firawona endeloku: ‹Nəyə tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy mə,› məna məloku Aruna: ‹Məlɛk kəgbo kam mələm ki firawona dəntəf.› Kəgbo kaŋkə kəndetəŋkəlɛ kəyənɛ abok.»
10 Kə Musa ŋaŋkə kə Aruna nde firawona eyi mə, kə ŋayə pəmə təkə MARIKI ɛnasom ŋa mə. Kə Aruna ɛləm kəgbo kən dəntəf fər ya firawona kə amarəs ən kiriŋ, kə kəgbo kaŋkə kəntəŋkəlɛ abok.
11 Mba kə firawona ewe asɛr kə acərɛ mes a Misira. Dure fəp faŋan kə ŋa sə ŋayə tin tayi.
12 Akakə fəp, kə ŋaləməs cəgbo cəŋan dəntəf, kə cəntəŋkəlɛ bok. Mba kə kəgbo ka Aruna kəmerəs cəgbo cəŋan.
13 Kə firawona eyeŋk sə domp, k'ɛfati kəcəŋkəl Musa kə Aruna pəmə təkə MARIKI ɛnaloku ti mə.

Pəlɛc pəcəkə-cəkə: Domun da Nil dɛntəŋkəlɛ mecir

14 Kə MARIKI oloku Musa: «Firawona ɛntaŋ aləŋəs, ɛfati kəsak aka Yisrayel ŋakə.
15 Bətbətana, mədena məkə məbəp firawona tɛm ntɛ endena pəcder nde dəkəŋgbəkə mə. Mədena məcəmɛ məkar kə nde agbɛp ŋa kəŋgbəkə ka Nil, mətəmpər kəgbo kaŋkə kənatəŋkəlɛ abok mə.

16 Mədena sɔ məloku firawona: ‹MARIKI Kanu k'aHebəre kəsom im nnɔ məyi mɔ, idelok'əm: Məsak afum em ŋakɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋakɔ ŋasalɛn'em nde dətɛgbərɛ mɔ.› Mba məna, haŋ ndɛkəl məyi fɛ kəcaŋkəl ti.
17 Ntɛ tɔ MARIKI oloku: ‹Tantɛ tendesɔŋ'am kəcərɛ a in'ɔyɔnɛ MARIKI: Kəsutɛ k'inder domun da kəŋgbɔkɔ ka Nil kəgbo kaŋkɛ, dɛtəŋkəlɛ dɔyɔnɛ mecir.
18 Lop nyɛ yeyi dəkəŋgbɔkɔ mɔ, yendefi. Domun da dəkəŋgbɔkɔ dendesɛn pəlɛc, aka Misira ŋafədewosɛ sɔ kəmun ka domun da kəŋgbɔkɔ kaŋkɔ.›»
19 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məloku Aruna: Məlɛk kəgbo kam məcenc kəca kam domun da Misira kəroŋ kəyɛfɛ ka domun da dəsəbo kəbəp ka da dəsəŋgbəl, haŋ da dəcumbul kəkɔ ka da yɛmɛŋkɛ domun yaŋan fəp.» Domun dendetəŋkəlɛ mecir, mecir mendeyi Misira fəp, haŋ dəyɛmɛŋkɛ domun ya masar kɔ ya tɔk.
20 Musa kɔ Aruna ŋanayɔ pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom ŋa mɔ. Kɔ Musa eyekti kəgbo kəsutɛ ki domun da Nil fɔr ya firawona kɔ amarəs ɔn kiriŋ, kɔ domun da dəkəŋgbɔkɔ fəp dɛntəŋkəlɛ mecir.
21 Kɔ lop nyɛ yɛnayi kəŋgbɔkɔ ka Nil mɔ fəp yefi, kɔ domun da Nil dɛsɛn pəlɛc, aka Misira ŋanctam fɛ sɔ kəmun domun da Nil, kɔ mecir meyi Misira fəp.
22 Kɔ dure aka Misira ŋayɔ deser daŋan fəp. Kɔ firawona eyeŋk sɔ domp, ɛncəŋkəl fɛ Musa kɔ Aruna, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnaloku ti mɔ.
23 Kɔ firawona olukus nde ndərɔn, ɛnabɛr fɛ məyɔ mamɔkɔ dɛbəkəc.
24 Kɔ aka Misira fəp ŋaŋkayəs cələmp nde kəŋgbɔkɔ ka Nil kəsək ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋasɔtɔ domun domun mɔ, bawo ŋanctam fɛ sɔ kəmun domun da Nil.
25 Kɔ mata camət-mɛrəŋ mencepər kəyɛfɛ ntɛ MARIKI osut domun da Nil mɔ.

Pucuy pa mɛrəŋ: Fəntəl

26 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məde məkɔ nde firawona eyi mɔ, məloku kɔ: ‹Ntɛ tɔ MARIKI oloku: Məsak afum em ŋakɔ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋakɔ ŋasalɛn'em mɔ.
27 Kɔ məfati kəsak ŋa ŋakɔ-ɛ, ina MARIKI, iŋsutɛ atɔf ŋam fəntəl.
28 Kəŋgbɔkɔ ka Nil kəndesɛp fəntəl, nyɛ yendepɛ yɛbɛrɛ kələ kam disrɛ, yɛbɛrɛ nde dəkəfəntərɛ dam, yɛpɛsɛ nde kəfənc kam, yɛbɛrɛ sɔ nde wələ wa amarəs am kɔ afum am fəp, yendebɛrɛ sɔ nde ancɔf'am cəcom, haŋ ampɔcək'am cəcom mɔ.
29 Fəntəl yendefərəŋk əm, yɛfərəŋk afum am kɔ amarəs am fəp.›»

8

1 Ntɛ tɔ kɔ MARIKI oloku Musa: «Məloku Aruna: ‹Məcenc kəca kam kɔ kəgbo kam kəŋgbɔkɔ kəroŋ, nde dəsəŋgbəl sa Nil fəp, haŋ nde dəcumbul, məpɛnɛ fəntəl atɔf ŋa Misira.›»
2 Kɔ Aruna encenc kəca kɔn domun da Misira kəroŋ, kɔ fəntəl yɛmpɛ kɔ yoŋkump antɔf ŋa Misira.
3 Kɔ dure kɔ deser daŋan ŋa sɔ ŋayɔ pəmɔ tatɔkɔ, kɔ ŋampɛnɛ fəntəl antɔf ŋa Misira.
4 Kɔ firawona ewe Musa kɔ Aruna k'oloku ŋa: «Nətolanɛ su MARIKI pəbəlɛn'em fəntəl yayɛ kɔ afum em. Tɛm tatɔkɔ iŋsak afum aka Yisrayel, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋakɔ ŋaloŋnɛ MARIKI mɔ.»
5 Kɔ Musa oloku firawona: «Pəlel pam, ake tɛm t'indetolan'on, kɔ amarəs am, kɔ afum aka atɔf ŋam, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəsɔlɛnɛ fəntəl ya nde ndaram kɔ ya nde wələ wam, pəcəmɛ ya nde dəkəŋgbɔkɔ gbəcərəm nyɛ ɔntədeliŋ mɔ-ɛ?»
6 Kɔ firawona oloku kɔ: «Məyɔ ti alna.» Kɔ Musa oloku kɔ: «Tendeyi pəmɔ tɔkɔ məloku ti mɔ, tɔsɔŋ'am kəcərɛ a ali fum eyi fɛ pəmɔ MARIKI Kanu kosu!
7 Fəntəl yendebəl'am kɔ wələ wam, k'amarəs am, k'afum am, mɛnɛ nde dəkəŋgbɔkɔ ka Nil gbəcərəm yendeyi.»
8 Musa kɔ Aruna ŋawur ndena firawona, kɔ Musa ɛlɛtsɛnɛ MARIKI teta fəntəl nyɛ ɛnakɛrɛ firawona kətərəs kɔn mɔ.
9 Kɔ MARIKI ɔyɔ tɔkɔ Musa ɛnaloku kɔ mɔ. Kɔ fəntəl yefis-fis kəyɛfɛ nde dəwələ, dəcəbaŋka haŋ nde dalɛ.
10 K'aloŋka-loŋka yi mɛpɛsa mɛpɛsa, kɔ ambɔnc ŋa pəte pa yi ŋosumpər atɔf ŋa Misira fəp.
11 Mba ntɛ firawona ɛnəŋk a kəŋesəm kənder mɔ, k'eyeŋk sɔ domp, ɛncəŋkəl fɛ sɔ Musa kɔ Aruna pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnaloku ti mɔ.

Pəcuy pa maas: Mes-yɛŋaŋ

12 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məloku Aruna: ‹Məcenc kəgbo kam, məsutɛ ki kəbof ka dəntɔf.› Kəbof kaŋkɔ kəndetəŋkəlɛ mes-yɛŋaŋ Misira fəp.»
13 Itɔ ŋanayɔ. Kɔ Aruna encenc kəgbo kɔn k'osutɛ ki kəbof ka dəntɔf. Kɔ kəbof kaŋkɔ kəntəŋkəlɛ mes nyɛ yɛncŋaŋ afum kɔ yɔcɔl mɔ, kɔ kəbof ka atɔf ŋa Misira fəp kəyɔnɛ mes.
14 Kɔ dure ŋa sɔ ŋawakəs deser daŋan fəp ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋa sɔ ŋawurɛ mes-yɛŋaŋ mɔ, mba ŋanatam fɛ. Kɔ mes yɛlar-lar afum kɔ yɔcɔl.

15 Kɔ dure ŋaloku firawona: «Kəca ka Kanu kɔ!» Mba firawona encyeŋk kəyeŋk dəm domp,
owosɛ fɛ kəcəŋkəl Musa kɔ Aruna, pəmə tɔkɔ MARIKI ɛnaloku ti mɔ.

Pəcuy pa maŋkəlɛ: Waŋkəp

16 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məde məyɛfɛ bətbət suy, məkɔ məcəmɛ dɔpɔ dɔkɔ firawona
encepər mɔ. K'ende kəcwur kəkɔ ka nde dəkəŋgbɔkɔ-ɛ, məde məloku kɔ: ‹Ntɛ tɔ MARIKI
oloku: Məsak afum em ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋakɔ ŋasalɛn'em mɔ!
17 Kɔ məntɔsak afum em ŋakɔ-ɛ, iŋwɛnər'on kənay ka waŋkəp yɛlarəm, kəyɛfɛ məna, kəkɔ
amarəs ɔn, kəbəp afum am haŋ wɔlɔ wam. Wɔlɔ wa aka Misira wendelarɛ waŋkəp haŋ
yokump antɔf nŋɛ ŋayi mɔ.
18 Mba dɔsɔk dadɔkɔ indegbɛy atɔf ŋa Kosɛŋ nde afum em ŋayi mɔ, dəndo taŋ waŋkəp
yɛlarəm yɔfɔkɔyi di, isɔŋ'am oŋ kəcərɛ a ina, MARIKI, iyi atɔf ŋaŋɛ dacɔ.
19 Indeboc tɛgbɛkərɛ afum em kɔ afum am dacɔ, ntɛ tendeyɔnɛ tɛyacɛ ta afum em mɔ. Alna
tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy tatɔkɔ teŋyi.›»
20 Kɔ MARIKI ɔyɔ tatɔkɔ. Kɔ waŋkəp yɛlarəm yender nde kəlɔ ka firawona kɔ nde kəlɔ ka
amarəs ɔn, kɔ nde atɔf ŋa Misira fəp kɔ waŋkəp yɛlarəm yayɔkɔ yɛləsər atɔf.
21 Kɔ firawona ewe Musa kɔ Aruna, k'oloku ŋa: «Nəkɔ nəloŋnɛ Kanu konu nnɔ atɔf ŋaŋɛ
disrɛ.»
22 Kɔ Musa oluksɛ firawona: «Pəntesɛ fɛ kəyɔ tatɔkɔ, bawo kəloŋnɛ nkɛ səŋkɔloŋnɛ MARIKI
Kanu kosu mɔ, kəloŋnɛ kɔ nkɛ kəyik-yik aka Misira mɔ teta dinɛ daŋan, kɔ səloŋnɛ ki fɔr yaŋan
kiriŋ-ɛ, bafɔ ŋandeca-cas su ba?
23 Mata maas mɔ səndekɔt nde dətɛgbərɛ a səkɔloŋnɛ MARIKI Kanu kosu, pəmə tɔkɔ
ɔŋkɔloku su ti mɔ.»
24 Kɔ firawona oloku: «Ina kəsak nu k'inder nəkɔloŋnɛ MARIKI Kanu konu nde dətɛgbərɛ.
Mba ta nəbɔlɛ de, nətolanɛn'em!»
25 Kɔ Musa oloku firawona: «Inckɔwur nnɔ ndaram intola MARIKI, alna tuŋ waŋkəp
yɛlarəm yayɛ yɔmbɔlɛ firawona, amarəs ɔn kɔ afum ɔn. Mba ta firawona pəgbɔkərɛ sɔ
kəyembər su, ta pəfati kəsak aka Yisrayel ŋakɔloŋnɛ MARIKI.»
26 Ntɛ Musa owur ndena firawona mɔ, k'ontola MARIKI.
27 Kɔ MARIKI ɔyɔ tɔkɔ Musa ɛnaloku kɔ mɔ, kɔ waŋkəp yɛlarəm yɔmbɔlɛ firawona, kɔ afum
ɔn, kɔ amarəs ɔn. Ali awaŋkəp ŋin ŋɛnayi fɛ sɔ Misira.
28 Mba kɔ firawona ɛntaŋ aləŋəs, owosɛ fɛ kəsak aka Yisrayel ŋakɔ.

9

Pəcuy pa kəcamət: Docu da yɔcəl

1 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məkɔ məbəp firawona, məkɔ məloku kɔ: ‹Ntɛ tɔ MARIKI, Kanu
ka aHebəre kəloku: Məsak afum em ŋakɔ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋakɔ ŋasalɛn'em mɔ.›
2 Kɔ məfati kəsak ŋa ŋakɔ, məwon sɔ kəsumpər ŋa sɔ-ɛ,
3 MARIKI oŋsutɛ yɔcəl yam kəca nyɛ yeyi dəkulum mɔ, kəyɛfɛ ka fəlɛs kəbəp ka sɔfale,
yɔkɔmɛ kəkɔ ka nde cəna kɔ ŋkesiya yeyi mɔ, yendesətə arom ŋɛlɛc.
4 Mba MARIKI endegbɛy yɔcəl ya aka Yisrayel nnɔ yɔcəl ya aka Misira yeyi mɔ, ali pɔcəl
pin pəfədefi yɔcəl ya aka Yisrayel dacɔ.
5 MARIKI ombonc dɔsɔk ndɛ toncop mɔ, oloku a alna ɔŋyɔ ti atɔf ŋa Misira disrɛ.»
6 Kɔ MARIKI ɔyɔ ti dɔckɔsɔk. Kɔ yɔcəl ya aka Misira yefi, ali pɔcəl pa aka Yisrayel pin pɛnafi
fɛ.
7 Kɔ firawona osom pakɔ patɛn mes mamɔkɔ. K'aŋkɔ pabəp ali pɔcəl pa aka Yisrayel pin
pɛnafi fɛ. Mba haŋ tɛm tantɛ firawona ɛntaŋ aləŋəs, ɛsak fɛ aka Yisrayel ŋakɔ.

Pəcuy pa camət-tin: Bɛcɛ

8 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna: «Nəwɛt asum ŋa karərɔ kəca pet, Musa pələm ŋi darenc
fɔr ya firawona kiriŋ.
9 Asum ŋaŋɔkɔ ŋendetəŋkəlɛ kəfəl atɔf ŋa Misira fəp kəroŋ. Kəfəl kaŋkɔ kəndesɔŋ atɔf ŋa
Misira fəp kəyɛfɛ afum kəbəp ka yɔcəl pəkəfər-kəfər mpɛ pendeyɔnɛ ŋa bɛcɛ mɔ.»
10 Musa kɔ Aruna ŋawɛt asum ŋa karərɔ kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp firawona, kɔ Musa ɛləm asum
ŋaŋɔkɔ darenc, kɔ ŋɔsɔŋ afum kɔ yɔcəl bɛcɛ ya arom.
11 Dure aMisira ŋanctam fɛ kəcəmɛ Musa fɔr kiriŋ, teta bɛcɛ nyɛ yɛnawur ŋa pəmə tɔkɔ
yɛnawur aka Misira fəp mɔ.
12 Kɔ MARIKI ɔncɔŋəs sɔ firawona kəyeŋk domp, ɛncəŋkəl fɛ ŋa sɔ pəmə tɔkɔ MARIKI
ɛnaloku ti Musa mɔ.

Pəcuy pa camət-mɛrəŋ: Letər

13 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məde məyɛfɛ bətbət suy, məkɔ məmentərnɛ firawona kiriŋ.
Məloku kɔ: ‹Ntɛ tɔ MARIKI, Kanu ka aHebəre kəloku: Məsak afum em ŋakɔ, ŋasalɛn'em.

14 Bawo tantɛ taŋ mən'indesɔŋ pucuy pem fəp, kəyɛfɛ ka amarəs am kəbəp ka afum am fəp, ntɛ tɔŋsɔŋɛ məcərɛ a paka mpɛ o mpɛ powurɛnɛ fɛ kɔ ina doru dandɛ.
15 Inacenc kəca isut am arom, məna kɔ afum am-ɛ, kɔ məməlkɛ ntɛ doru dandɛ.
16 Mba isak əm kɔ məyi doru ntɛ tɔsɔŋɛ imentər əm fənɔntər fem, tɔsɔŋɛ sɔ tewe tem tɛsamsər doru fəp mɔ.
17 Kɔ məmpətəs sɔ afum em, məsak fɛ ŋa ŋakɔ-ɛ,
18 intufər aka Misira alna dec dandɛ letər dɛlarəm ndɛ dɛntatətuf Misira kəyɛfɛ dɔsɔk ndɛ moncop mɔ haŋ ndɛkəl.
19 Ndɛkəl oŋ, məsom nde dalɛ pakɛrɛ pɔcɔl mpɛ o mpɛ kɔ daka ndɛ o ndɛ dɔyɔnɛ dam mɔ, letər dendetorər afum kɔ yɔcɔl fəp kəroŋ nyɛ yeyi dalɛ ta aloŋka yi dəkələ mɔ, yendefi.»»
20 Amarəs a firawona aŋɛ ŋananesɛ toloku ta MARIKI mɔ, ŋambɛrsɛ acar aŋan kɔ yɔcɔl yaŋan dəcakɛr katəna.
21 Mba aŋɛ ŋanatəbɛr moloku ma MARIKI dɛbəkəc mɔ, ŋasak acar aŋan kɔ yɔcɔl yaŋan dalɛ disrɛ.
22 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məpɛnɛ kəca kam darenc, letər dotor atəf ŋa Misira disrɛ fəp, afum kəroŋ, yɔcɔl kəroŋ kɔ yika ya dalɛ da Misira kəroŋ.»
23 Kɔ Musa ɛmpɛnɛ kəgbo kɔn darenc, kɔ MARIKI owurɛ dim da pukulɛ-kulɛ, kɔ letər dontor, kɔ dɛwɛ dosut antəf. Kɔ MARIKI ontorɛ letər dəntəf pəpəŋ.
24 Kɔ letər dontor, nɛnc dɛccɛsəŋɛ letər dacɔ. Kəyɛfɛ ntɛ doru dɛnacop mɔ haŋ məkɔ, letər, afef kɔ dɛwɛ yɛntator fɛ Misira pəmɔ dɔsək dadəkɔ.
25 Kɔ letər dontorər ca yɔkɔ yɛnayi dalɛ mɔ fəp, antəf ŋa Misira fəp kəyɛfɛ ka afum kəbəp ka yɔcɔl. Kɔ letər dosut sɔ yika ya dalɛ fəp, kɔ dentep-tepi sɔ tɔk ya dalɛ fəp.
26 Atəf ŋa Kosɛŋ gbəcərəm nde aka Yisrayel ŋanayi mɔ, ŋɔ letər dɛnatətor.
27 Kɔ firawona osom pawenɛ kɔ Musa kɔ Aruna k'oloku ŋa: «Tantɛ taŋ, inciya. MARIKI olomp, ina kɔ afum em sən'eciya.
28 Nətola MARIKI. Pukulɛ-kulɛ kɔ letər yɛcəmɛ! Iŋsak nu nəkɔ, afɔsɔcəmbərəs nu kəkɔ.»
29 Kɔ Musa oloku firawona: «Kɔ indenawur dare-ɛ, indepɛnɛ waca wem nde MARIKI eyi mɔ. Pukulɛ-kulɛ pendenasakɛ, letər dɔfədenayi, tendesɔŋ'am kəcərɛ a doru dandɛ da MARIKI dɔ.
30 Mba incərɛ a məna kɔ amarəs am, nəfədesənesɛ MARIKI Kanu.»
31 Akotan ŋɛnalɛŋk, pundu pokom letər dɛnasɔŋɛ yi kəlɛcɛ.
32 Mba mɛŋgbɛn mələma mɛnalɛcɛ fɛ, bawo mi moncwon kəkom, ti tɔ letər dɛnatələsərɛ mi.
33 Kɔ Musa owur ndena firawona kɔ dare disrɛ, kɔ Musa encencər MARIKI waca. Pukulɛ-kulɛ pa darenc kɔ letər yɛsakɛ, kɔ wəcafən ɛsak kətuf.
34 Ntɛ firawona ɛnəŋk wəcafən, kɔ letər yɛsak kətuf kɔ pukulɛ-kulɛ pa darenc pɛsakɛ mɔ, k'ɔŋgbəkərɛ sɔ kəciya k'ɛntaŋ aləŋəs, nkɔn kɔ amarəs ɔn.
35 Kɔ firawona eyeŋk domp, ɛsak fɛ aka Yisrayel ŋakɔ, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasɔŋɛ ti Musa kəloku mɔ.

10

Pəcuy pa camət-maas: Cəlaŋkəma

1 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məkɔ məbəp firawona, bawo in'endesɔŋɛ kɔ kətaŋ aləŋəs, nkɔn kɔ amarəs ɔn, ntɛ tɔsɔŋɛ imentər mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy mem fər yaŋan kiriŋ mɔ.
2 Ntɛ tendesɔŋ'am kəsətə tɔkɔ mənde məcloku awut am kɔ awut-sɔ am mɔ, mes mmɛ iyɔ aMisira, kɔ mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy mmɛ iwurɛ ndaraŋan mɔ. Tendesɔŋ'on kəcərɛ a in'ɔyɔnɛ MARIKI.»
3 Musa kɔ Aruna ŋaŋkɔ nde firawona eyi mɔ, kɔ ŋaloku kɔ: «Ntɛ tɔ MARIKI Kanu ka aHebəre kəloku: Ake tɛm tɔ məndesak kəfati kətontnɛn'em-ɛ? Məsak afum em ŋakɔsalɛn'em.
4 Kɔ məfati kəsak afum em ŋakɔ-ɛ, alna iŋkɛrɛ cəlaŋkəma atəf ŋam.
5 Cəndekump atəf ŋam ali antəf ta aŋnəŋk-ɛ. Ci cəndesɔm yəbəf yɛlpəs nyɛ letər dɛsak mɔ, cəndesɔm tək yonu yɔkɔ yeyi kəpoŋ nde dəkulum mɔ fəp.
6 Cəndelas wɔlɔ wam, wɔlɔ wa amarəs am, kɔ wɔlɔ wa aka Misira fəp. Kəyɛfɛ awisi aŋa kəbəp ka atem am, ali wəkin ɛnəŋk fɛ towurɛnɛ ta ti haŋ məkɔ.» Kɔ Musa ɛmbɛr firawona kumunt, k'owur ndərən.
7 Kɔ amarəs a firawona ŋayif kɔ: «Ake tɛm tɔ fum wəkawɛ endesak kəyɔnɛ su towul-ɛ? Məsak afum aŋɛ ŋakɔsalɛnɛ MARIKI, Kanu kəŋan. Məntacərɛ fɛ a Misira meyi kəlɛcɛ ba?»
8 K'aŋkɔ sɔ pawe Musa kɔ Aruna, kɔ ŋander nnɔ firawona eyi mɔ. Kɔ firawona oloku ŋa: «Nəntam kəkɔsalɛnɛ MARIKI, Kanu konu. Mba are ŋaŋkɔ-ɛ?»
9 Kɔ Musa oloku kɔ: «Səŋkɔ kɔ atɛmp asu, atem asu, səŋkɔ kɔ awut asu arkun kɔ ayecəra, səŋkɔ kɔ yɔcɔl yosu yɔpɔŋ kɔ yɛfɛt, bawo kəsata ka MARIKI kɔ nnɔ səna səyi mɔ.»

10 Mba kɔ firawona oloku ŋa: «MARIKI pəmar nu kɔ pəyɔnɛ icsak nu nəkɔ nəna kɔ aran anu
kɔ awut anu-ɛ! Təsɔk pɛs a nəyɔ mɛcɛm-cɛmnɛ mɛlɛc!
11 Tɛfaŋ tonu təfətam kəkɔt! Nəna arkun nəkɔ nəsalɛnɛ MARIKI, tatəkɔ tɔ nəfaŋ!»
K'ambɛləs ŋa firawona fər kiriŋ.
12 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məcenc kəca atəf ŋa Misira, ntɛ təŋsəŋɛ cəlaŋkəma kəder mə,
cəpɛ, cəsəm yika ya dətəf fəp kɔ yobuk yɛlpəs nyɛ letər dɛnasak atəf ŋa Misira mə.»
13 Kɔ Musa encenc kəgbo kɔn atəf ŋa Misira, kɔ MARIKI owurɛ afef kəyɛfɛ ka ntende dec
dɛmpɛ mə, kɔ afef ŋowur Misira dəsɔk dadəkɔ fəp pibi kɔ pəwaŋkəra. Dec dendesɔk, afef ŋa
ntende dec dɛmpɛ mə ŋɛŋkɛrɛ cəlaŋkəma.
14 Kɔ cəlaŋkəma cəmpɛ atəf ŋa Misira fəp, kɔ cəndɛs-dɛs mofo fəp Misira disrɛ. Ntɛ tɔ doru
doncop cəlaŋkəma cəntayi fɛ pəmə tatəkɔ, cəfəsəyi pəmə ti.
15 Kɔ cəlaŋkəma cəŋkump antəf ŋa Misira fəp, kɔ cəmbiyəsər antəf. Kɔ cəsəm yika ya dəntəf
fəp, kɔ yokom ya tək fəp, kɔ ca ncɛ letər dɛnasak mə fəp. Misira disrɛ fəp anasak fɛ ali pubuk
pin pa kətək kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ pa ayika ŋa dalɛ.
16 Kɔ firawona ɛmbɛlkər kəwe ka Musa kɔ Aruna. K'oloku ŋa: «Inciyanɛ MARIKI Kanu
konu, k'inciyanɛ sɔ nəna.
17 Ndɛkəl oŋ ilɛtsɛn'am məŋaŋnɛn'em kiciya kem tɛlpəs tantɛ. Nətolan'em nnə MARIKI
Kanu konu eyi mə, ntɛ təŋsəŋɛ pəluks'em darəŋ defi dandɛ mə.»
18 Kɔ Musa owur ndena firawona, k'ontola MARIKI.
19 Kɔ MARIKI ɛŋkafəli afef ŋəpəŋ nŋɛ ŋɛnayɛfɛ kəca nkɛ dec dɛŋkalɛ mə, afef ŋaŋəkɔ
ŋɛnafɛlərɛnɛ cəlaŋkəma cacɔkɔ, kɔ ŋeŋkekərɛ nde kəba ka Cəŋkɔlma. Ali kəlaŋkma kin afef
ŋaŋəkɔ ŋɛnasak fɛ atəf ŋa Misira fəp.
20 Mba kɔ MARIKI eyeŋkəs sɔ firawona domp, kɔ firawona ɛfati kəsak ka aka Yisrayel ŋakɔ.

Pəcuy pa camət-maŋkəlɛ: Kubump
21 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məcenc kəca kam darenc, kubump kətor atəf ŋa Misira,
kubump ka kəwakəs.»
22 Kɔ Musa encenc kəca kɔn darenc, kɔ kubump ka kəwakəs kəntor atəf ŋa Misira fəp haŋ
mata maas.
23 Nwɛ o nwɛ ɛncnəŋk fɛ wəkɔ, ali fum ɛnctam fɛ kəyɛfɛ dəkiyi dən haŋ mata maas. Mba
aka Yisrayel fəp ŋanayɔ pəwaŋkəra nde ŋanayi mə.
24 Kɔ firawona ewe Musa k'oloku kɔ: «Nəkɔ nəsalɛnɛ MARIKI! Mba yɔcəl yonu yɛfɛt kɔ
yɔpɔŋ taŋ nəndesak yi nnə, awut anu afɛt afɛt kɔ aran anu, nəntam kəkekərɛ ŋa.»
25 Mba kɔ Musa oluksɛ kɔ: «Məna yati, mɛnɛ mədesɔŋ su yɔcəl yəlɔma nyɛ səndekɔloŋnɛnɛ
kɔ yɔkɔ səndekɔcɔfɛ MARIKI Kanu kosu mə.
26 Ntɛ tendeŋərnɛ ti mə, səndekenɛnɛ yɔcəl yosu ali kəgboro kin səfədesak, bawo yi
yɔ səndekəwurɛ dacɔ nyɛ səndekəloŋnɛnɛ MARIKI Kanu kosu. Səntacərɛ fɛ kərɛsna mpɛ
səŋkəloŋnɛnɛ MARIKI mə, mɛnɛ səcbɛrɛ dəndo.»
27 Kɔ MARIKI eyeŋkəs sɔ firawona domp, firawona ɛnafaŋ fɛ sɔ kəsak aka Yisrayel ŋakɔ.
28 Kɔ firawona oloku Musa: «Məwur nnə nderem! Məkɛmbərnɛ ta inəŋk əm sɔ fər yem
kiriŋ, dəsɔk ndɛ o ndɛ mənder sɔ nnə mə, məŋfi dəsɔk dadəkɔ.»
29 Kɔ Musa oloku firawona: «Ntɛ məloku ti tatəkɔ mə, awa! Ifəsɔgbəkərɛ kəder nnə fər yam
kiriŋ.»

11

Kədəŋk ka pucuy pɛlpəs
1 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Pəcuy pin gboŋ p'indesədeŋər firawona, kɔ Misira. Kɔ
tencepər-ɛ, endesak nu nəwur dɛ. K'endelip kəsak nu a nəkɔ-ɛ, endekɔ haŋ pəcbɛləs nu dɛ
few.
2 Məmɛŋkəs afum am, ilɛtsɛn'am, a wərkun nwɛ o nwɛ kɔ wəran nwɛ o nwɛ ŋawer andɛ
aŋan ca ca gbeti kɔ kɛma.»
3 Kɔ MARIKI əsɔŋ aka Yisrayel kəmar ka kəbətər nde fər ya aka Misira kiriŋ. Musa sɔ yati
fum ɛnayi nwɛ amarəs a firawona kɔ afum ŋanaleləs atəf ŋa Misira mə.
4 Kɔ Musa oloku: Ntɛ tɔ MARIKI oloku: «Cɛkcɛkana, indenacepər Misira dacɔ.
5 Awut acɔkɔ-cɔkɔ fəp ŋandenafi atəf ŋa Misira, kəyɛfɛ coco ca firawona wəkakɔ ɛndɛ dəcəm
dən dabɛ kəroŋ mə, haŋ kəkəbəp coco ca wəmarəs kɔn wəran wəkɔ ɛŋgbɛntɛ kɔ kəcom mə,
kəkɔ haŋ awut acɔkɔ-cɔkɔ fəp a yɔcəl.
6 Kəbok kəpɔŋ kəndeyi Misira, kəbok nkɛ kəntatəyi Misira, a kɔ kəntəsəyi dɛ mə.
7 Mba ndena aka Yisrayel, ali acen ŋəfədekul-kulər di kəyɛfɛ fum, haŋ pəcəl, ntɛ təŋsəŋɛ
nəcərɛ təkɔ MARIKI ɛŋgbɛy kəyɔ aka Misira nnə aka Yisrayel ŋayi mə.
8 Amarəs am fəp ŋandeder ŋatontnɛn'em ŋacloku: ‹Məna kɔ afum anɛ ŋancəm'am darəŋ mə
fəp, nəkɔ!› Kɔ tencepər-ɛ, indewur atəf ŋaŋɛ.» Kɔ Musa owur nda firawona, pətɛlɛ kɔ pəpɔŋ.

9 Awa kɔ MARIKI oloku Musa: «Firawona ɔfɔkɔcaŋkəl nu, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy mem mɛla atɔf ŋa Misira mɔ.»
10 Musa kɔ Aruna ŋayɔ mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy mmɛ fəp fər ya firawona kiriŋ. Kɔ MARIKI eyeŋkəs domp da firawona tuŋ, ɛsak fɛ aka Yisrayel ŋawur atɔf ŋɔn.

12

Kəsata ka Kəcepər

1 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna nde atɔf ŋa Misira:
2 «Ŋof ŋaŋɛ ŋendeyɔnɛ nu oŋ ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ ŋa yof. Ŋi ŋendeyɔnɛ nu ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ ŋa teren.
3 Nəloku ti kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp, nəcloku ŋa: Tataka ta wəco ta ŋof ŋaŋɛ, wəkombəra o wəkombəra, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, kəlɔ o kəlɔ ŋalɛk aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ambiyofo.
4 Kɔ afum a kəlɔ ka wəkayi disrɛ ŋampicər pɔcɔl papɔkɔ-ɛ, wəkayi pəlɛkɛnɛ andɛ ɔn akɔ ŋalətərɛnɛ wɔlɔ mɔ, wəkayi pəmɔmən dɛlay da afum a kəlɔ kɔn. Nəyerəs pɔcɔl papɔkɔ, ntɛ nwɛ o nwɛ ɛntam kəsɔm mɔ.
5 Pɔyɔnɛ pɔcɔl porkun pa teren tin mpɛ pɔntɔyɔ dolokəp mɔ. Nəntam kəlɛk aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ambiyofo.
6 Nəmɛŋk pi haŋ tataka ta wəco kɔ maŋkəlɛ ta ŋof ŋaŋɛ. Fitiri fa dɔsɔk dadɔkɔ, kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp ŋasurɛnɛ kəfayəs nwɛ o nwɛ pɔcɔl pɔkɔ ɛmɛŋkərnɛ kədif mɔ.
7 Palɛk mecir mamɔkɔ pasop mi cəsək kɔ takəroŋ ta fərɛm fa kusuŋka ka kəlɔ kəŋkɔ andesɔm sɛm yayɔkɔ mɔ.
8 Pakakəl sɛm yayɔkɔ pibi payi, pasɔmɛ sɛm yayɔkɔ cəcom cətəyɔ lebin kɔ bɔpər yodokət.
9 Afɔsɔm sɛm yayɔkɔ yogbulpun, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, papɛcɛ yi domun de! Aŋkakəl yi kəkakəl dəm, kəyɛfɛ domp kəbəp ka cəgboro cayi, kəkɔ yedisrɛ ya pɔcɔl papɔkɔ.
10 Ali tɛsɛm tin ta nəsak pa dɔckɔsɔk. Mba kɔ nəsak tɛsɛm tɔlɔma-ɛ, dɔckɔsɔk nəcɔf pi.
11 Ntɛ tɔ pəmar nəlompəsnɛ kəsɔm sɛm yayɔkɔ: Nəkotnɛ mabamaba dəfi, nəbɛrnɛ cɔfta, nətəmpər mogbo dəwaca. Nəsɔm yi katəna katəna. Ti tendeyɔnɛ kəsata ka Kəcepər ka mɛlɛkɛ medif teta kəleləs ka MARIKI.
12 Pibi pampɛ pender mɔ, indecepər atɔf ŋa Misira disrɛ fəp, idifət awut acɔkɔ-cɔkɔ a atɔf ŋa Misira, kəyɛfɛ ka nnɔ afum ŋayi mɔ haŋ nnɔ yɔcɔl yeyi mɔ, kəbocər k'inder canu ca Misira kiti kəlel. In'ɔfɔ MARIKI.
13 Mecir mamɔkɔ mendekəyɔnɛ nu tɛgbɛkərɛ ta dəwɔlɔ nwɛ nəndekəyi mɔ: K'indekɔ icnəŋk mecir-ɛ, indekɔ iccepər nu ta intorər nu pəlɛc mpɛ o mpɛ pɛŋmələk mɔ-ɛ, mpɛ indekɔ icsutɛ atɔf ŋa Misira mɔ.
14 Dəsɔk dadɔkɔ dendeyɔnɛ nu dəsɔk dɛcɛm-cɛmnɛ, nədekɔ nəcbocɛ kəsata kaŋkɔ MARIKI. Nəde nəcboc kəsata kaŋkɔ nətəmpərnɛ sariyɛ sasɔkɔ dɛtɛmp donu tɛm o tɛm.»

Kəsata ka kəcom kətəyɔ lebin

15 «Mata camət-mɛrəŋ disrɛ, nənde nəcsəm cəcom cətəyɔ lebin. Tataka təcɔkɔ-cɔkɔ, nəwurɛnɛ lebin nde wɔlɔ wonu, bawo nwɛ o nwɛ ɔŋsɔm kəcom kəyɔ lebin mɔ, kəyɛfɛ tataka təcɔkɔ-cɔkɔ haŋ tataka ta camət-mɛrəŋ ta kəsata kaŋkɛ, aŋwurɛ wəkayi afum aka Yisrayel dacɔ.
16 Tataka təcɔkɔ-cɔkɔ kɔ tataka ta camət-mɛrəŋ nəde nəwe kəloŋkanɛ kəsoku teta kəleləs ina MARIKI. Ali yɛbəc ta fum pəsumpər dɔsɔk dadɔkɔ mɛrəŋ, mɛnɛ yeri yonu yedi gbəcərəm yɔ nəŋlompəs dɔsɔk dadɔkɔ nyɛ nwɛ o nwɛ ɛntam kədi mɔ.»
17 «Nəbocɛ kəsata ka Cəcom cətəyɔ lebin, bawo dɔsɔk dadɔkɔ yati d'inawurɛnɛ afum anu atɔf ŋa Misira dəcor dəcor. Nəde nəcboc kəsata kaŋkɔ tɛm o tɛm dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp.
18 Ŋof ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ tataka ta wəco kɔ maŋkəlɛ (14) tayi dec dərɔfɔy, nəsɔm cəcom cətɔnɔŋkəl lebin haŋ tataka ta wəco mɛrəŋ kɔ tin (21) dec dərɔfɔy.
19 Mata camət-mɛrəŋ mmɛ disrɛ, pəmar fɛ pabəp lebin nde wɔlɔ wonu disrɛ. Nwɛ o nwɛ ɔŋsɔm kəcom kənɔŋkəl lebin mɔ, aŋwurɛ wəkayi kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel dacɔ, pəyɔnɛ wəka Yisrayel, pəmɔ wəcikəra.
20 Ta nəsɔm mpɛ o mpɛ pɔyɔ lebin mɔ. Cəcom cətɔnɔŋkəl lebin gbəcərəm cɔ nəntam kəsɔm, nnɔ o nnɔ nəndɛ mɔ.»

Kəsata ka Kəcepər kəcɔkɔ-cɔkɔ

21 Kɔ Musa ewe abeki a Yisrayel fəp, k'oloku ŋa: «Nəkɔ nəlɛk ŋkesiya, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ cir kəlɔ o kəlɔ pɔcɔl pin teta kəcepər ka mɛlɛkɛ medif, nəfayəs yi. Nəsu məbəl mecir mamɔkɔ mɛbɛrɛ mi.
22 Nəlɛk sɔ lɛ ya hisɔp nəcgbət yi dəmecir ma poloŋnɛ mɔkɔ meyi dətəbəl mɔ, nəcsopət mi dəfərɛm fa cumba ca cusuŋka cəsək kɔ takəroŋ ta wɔlɔ wonu. Kɔ nəna dacɔ ali fum ta pəwur nde kəlɔ kɔn haŋ dec dɔsɔk.

23 Ntɛ MARIKI endenanəŋkər Misira kəcsutɛ ŋa pəlɛc mə, k'ɛnəŋk mecir maməkə nde fərɛm
fa cusuŋka ca wələ wonu-ɛ, MARIKI encepər kəcepər dəm wələ wonu kəroŋ, əfəsak wəmələk
kə pəlɛc pən kəbɛrɛ wələ wonu.
24 Nəde nəmɛŋkərnɛ ti, təyənɛ oŋ sariyɛ sa məna kə yuruya yam doru o doru.
25 Kə nəndekə nde atəf nŋɛ MARIKI endekəsəŋ nu mə, pəmə təkə oloku ti mə-ɛ, nədekə
nəmɛŋkərnɛ tokor-koru tantɛ.
26 Kə awut anu ŋandekəyif nu: ‹Cəke cə təyə tokur tantɛ toloku-ɛ?›
27 Nəloku ŋa: ‹Kəloŋnɛ ka kəcɛm-cɛməs ntɛ MARIKI ɛnacepər wələ wa aka Yisrayel dəndo
Misira ntɛ oncsutɛ Misira pəlɛc, pəcyay wələ wosu mə.›» K'aka Yisrayel ŋantontnɛnɛ MARIKI,
kə ŋancəpɛ kə suwu.
28 Ntɛ tatəkə tencepər mə, k'aka Yisrayel ŋasumpər dəpə, kə ŋaŋkə. Kə ŋayə tatəkə MARIKI
ɛnasom Musa kə Aruna mə.

Pəcuy pɛlpəs: Defi da awut acəkə-cəkə a Misira

29 Cɛkcɛk cəndebəp, kə MARIKI endifət awut acəkə-cəkə fəp nde atəf ŋa Misira, kəyɛfɛ ka
wan ka firawona wəcəkə-cəkə nwɛ ɛnandɛ dəcəm dən dabɛ mə, haŋ wan wəcəkə-cəkə wəka
fum nwɛ osumpər k'ɛmbɛr dəbili mə, kəbəp ka awut acəkə-cəkə a yəcəl fəp.
30 Kə firawona ɛyɛfɛ pibi, nkən kə amarəs ən, kəbəp ka aka Misira fəp, bawo kələ kənayi fɛ
nkɛ kənatəyə wəfi mə.
31 Pibi disrɛ kə firawona ewe Musa kə Aruna, k'oloku ŋa: «Nəyɛfɛ nəwur afum em dacə,
nəna k'aka Yisrayel fəp! Nəkə nəsalɛnɛ MARIKI pəmə təkə nəloku ti mə.
32 Nəkenɛnɛ yəcəl yonu pəmə təkə nəloku ti mə. Nəkə! Nətolan'em sə!»
33 Aka Misira ŋancbɛlkər aka Yisrayel kəwur ka dətəf bawo ŋancloku: «Kəfi kə sənder fəp!»
34 K'aka Yisrayel ŋalɛkɛnɛ cəcom cəŋan ta lebin dɛntakəfəs ci-ɛ. Kə ŋaŋgbaŋəsnɛ yənəktɛ
yaŋan cəcom pafəktər yi dəyamos yaŋan.
35 K'aka Yisrayel ŋayə təkə Musa ɛnaloku ŋa mə: Kə ŋantola aka Misira ca ca gbeti, ya kɛma,
kə yamos.
36 Kə MARIKI əsəŋ aka Yisrayel kəmar ka kəbətər nde fər ya aka Misira, kə akakə ŋasəŋ aka
Yisrayel ca cəkə ŋanafaŋər ŋa mə. Ti disrɛ kə ŋafoŋət aka Misira.
37 K'aka Yisrayel ŋayɛfɛ Ramsɛs kəkə ka Sukət, kənay k'asədar kənatam kəyi arkun wul
masar camət-tin (600.000) ta aləm awut k'aran aŋan-ɛ.
38 Acikəra aləma ŋananəŋkəlɛnɛ aka Yisrayel kəkə. Ŋasolɛnɛ yəcəl yɛfɛt kə yəpəŋ yaŋan
yɛlarəm.
39 Kə ŋalompsɛ biskit bətənəŋkəl lebin ambefe ŋəkə ŋanayɛfɛnɛ Misira mə. Kəmbefe
kaŋkə kənapɛ fɛ bawo ananəŋkəl fɛ ki lebin. Ntɛ anabɛləs ŋa Misira mə, ŋanatam fɛ kəkar
kəlompəsnɛ ŋadɛmnɛ yeri ya dəpə.
40 Kəndɛ ka aka Yisrayel Misira kənawon meren masar maŋkəlɛ kə wəco maas (430).
41 Dəsək ndɛ meren mmɛ masar maŋkəlɛ kə wəco maas (430) melip mə, dəsək dadəkə yati
də afum a MARIKI fəp ŋawur Misira dəcor dəcor.
42 Pibi papəkə camcam MARIKI ɛnacepərɛnɛ pi kəwurɛnɛ aka Yisrayel atəf ŋa Misira,
pəmar pibi papəkə pəyənɛ aka Yisrayel pɛmɛŋkərnɛ dɛtɛmp kə dɛtɛmp kətədirɛnɛ teta
MARIKI, tendeyənɛ ŋa oŋ təyə taŋan tokur ta doru o doru.

Sariyɛ səbocɛ kəsata ka Pak

43 Kə MARIKI oloku Musa kə Aruna: «Ntɛ tə sariyɛ sa kəsata ka kəcɛm-cɛməs ka Kəcepər ka
mɛlɛkɛ medif səloku: Ali wəcikəra ta pəde pəcdi yeri yayəkə.
44 Wəcar nwɛ awayɛ pəsam mə, ɛntam kədi yeri yonu, kə pəyənɛ a aŋkənc kə-ɛ.
45 Amənɛ wəcikəra wəcepər kə wəbəc nwɛ aŋsəŋ kəway mə kədi yi.
46 Sɛm yayəkə dɛkɛr aŋsəm yi, afəkekərɛ yi kəfo kəcuru, ali kəbɛnt kin ta papor-poru.
47 Kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp ŋamboc kəsata kaŋkə.
48 Məna wəcikəra nwɛ məfaŋ kəbocɛ MARIKI kəsata kaŋkə mə, mɛnɛ arkun a kələ kən disrɛ
fəp, pakənc ŋa. Wəkayi ɛntam kələtərnɛ kəsata, pəyi kə pəmə wəka Yisrayel. Mba wətəkənc
nwɛ o nwɛ əfəsəm sɛm yayəkə.
49 Tɛtəksɛ tin tatəkə t'amboncər wəYisrayel yati kə wəcikəra nwɛ eyi nu dacə mə.»
50 K'aka Yisrayel ŋasurɛnɛ kəyə təkə MARIKI ɛnasom Musa kə Aruna mə.
51 Dəsək dadəkə də MARIKI ɛnawurɛnɛ aka Yisrayel atəf ŋa Misira, pəcɛk ŋa cəgba cəŋan
dəcor dəcor.

13

Mɛtəkəs mələma ma Pak

1 Kə MARIKI oloku Musa:
2 «Nəpus'em awut acəkə-cəkə fəp, pəyənɛ aka afum, pəyənɛ aka yəcəl, nwɛ o nwɛ əyənɛ wan
ka kɛrɛ wəcəkə-cəkə aka Yisrayel dacə, wəkemi əfə.»

3 Kɔ Musa oloku afum: «Nəde nəccɛm-cɛmnɛ dəsɔk ndɛ nəwur atɔf ŋa Misira, nde nənayɔnɛ acar mə, bawo sɔkət sa kəca ka nkɔn MARIKI sənawurɛnɛ nu di. Ti disrɛ ta pasɔm paka o paka pɔnɔŋkəl lebin.

4 Nəŋwur məkɔ ŋɔf ŋa Abib*.

5 Tɛm ntɛ MARIKI endekɔbɛrs'am atɔf ŋa Kanaŋ, nda aHit, nda Amər, nda aHiwy, nda aYebus, atɔf nŋɛ ŋombɔŋ dalɛ k'awop mə, nŋɛ MARIKI ɛnadɛrmɛ atem anu kəsɔŋ əm mə, mədekɔ məcbocɛ MARIKI kəsata kaŋkɛ ŋɔf ŋaŋɛ.

6 Mata camət-mɛrəŋ məcsɔm kəcom cətənɔŋkəl lebin. Tataka ta camət-mɛrəŋ məbocɛ MARIKI kəsata.

7 Cəcom cətənɔŋkəl lebin c'andekɔ pacsɔm mata maməkɔ camət-mɛrəŋ. Pəmar fɛ padekɔ pacnəŋk nda nwɛ o nwɛ daka o daka dənɔŋkəl lebin, pəmar fɛ yati padekɔ sɔ pacnəŋk ndaram lebin, atɔf ŋam disrɛ fəp.»

8 «Dɔsɔk dadɔkɔ məde məloku wan kam ntɛ: ‹Teta təkɔ MARIKI ɛnayɔn'em ntɛ incwur Misira mɔ.›

9 Tendeyɔnɛ nu tɛgbɛkərɛ kəca kam kəroŋ kɔ tɛcɛmcɛməs ta fər yam, təsɔŋɛ mɛtəksɛ ma MARIKI mey'əm dəkusu, bawo kəca ka sɔkət kɔ MARIKI ɛnawurɛn'am Misira.

10 Tataka tantɛ ombonc mɔ tɔ mənde məcboc oŋ kəsata kɔn, kəren o kəren.»

11 «Kɔ MARIKI endekɔbɛrs'am Kanaŋ, pəsɔŋ əm di, pəmɔ təkɔ ɛndɛrm'am ti kɔ atem am mə,

12 mədе məcsɔŋ nwɛ o nwɛ ɔyɔnɛ wan wərkun wəcɔkɔ-cɔkɔ wəka wəran, kɔ awut acɔkɔ-cɔkɔ a yɔcɔl yam. Arkun akɔ, MARIKI ɔyɔ ŋa.

13 Kɔ pəyɔnɛ a wan wəcɔkɔ-cɔkɔ wəka sɔfale ɔfɔ-ɛ, məwurusɛ si aŋkesiya, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ambiyofo. Kɔ məntɔwurus si-ɛ, mətepi sɔfale sasɔkɔ kilim. Məwurus sɔ awut arkun acɔkɔ-cɔkɔ a afum.

14 Alna kɔ wan kam endeyif əm: ‹Cəke cɔ tantɛ toloku-ɛ?›, məloku kɔ: ‹Sɔkət sa kəca sɔ MARIKI ɛnawurɛnɛ su Misira, nde atɔf nŋɛ sənayɔnɛ acar mɔ.

15 Ntɛ firawona ɛncfati kəsak su səkɔ mɔ, kɔ MARIKI endifət awut acɔkɔ-cɔkɔ fəp atɔf ŋa Misira, kəyɛfɛ ka awut acɔkɔ-cɔkɔ a afum haŋ awut acɔkɔ-cɔkɔ a yɔcɔl. Ti təsɔŋɛ ntɛ iŋloŋnɛnɛ MARIKI pɔcɔl porkun mpɛ o mpɛ pəyɔnɛ pɔcɔkɔ-cɔkɔ pa kɛrɛ ka pi mɔ, icwurus awut em arkun acɔkɔ-cɔkɔ.›

16 Tendeyɔn'am tɛgbɛkərɛ kəca kam kəroŋ kɔ tafəc mpɛ aŋkot əm dətobu fər yam dacɔ mə, bawo sɔkət sa kəca sɔ MARIKI ɛnawurɛnɛ su Misira.»

Kanu kəsolɛ afum ɔn kəkɔ

17 Ntɛ firawona ɛsak aka Yisrayel ŋakɔ mɔ, Kanu kəsolnɛnɛ fɛ ŋa dɔpɔ da atɔf ŋa aFilisti, ali ntɛ pənayɔnɛ a dɔpɔ dadɔkɔ dələtərnɛ mɔ. Bawo Kanu kənalokunɛ: «K'aka Yisrayel ŋanəŋk kəwan-ɛ, ŋaŋaŋnɛ tɛlər kəwur kəŋan Misira, təsɔŋɛ ŋa sɔ kəluksərnɛ di.»

18 Kɔ Kanu kənɔŋkərɛnɛ aka Yisrayel kəca ka dɔpɔ da dətɛgbərɛ, ntende kəba ka Cəŋkəlma. Aka Yisrayel ŋanawur atɔf ŋa Misira ŋalompəsnɛ cəkəwan.

19 Kɔ Musa ɛlɛkɛnɛ bɛnt ya Isifu, bawo Isifu ɛnasɔŋɛ awut a Yisrayel kədɛrəm, pəcloku: «Kɔ Kanu kəndemar nu-ɛ, nənde nəmitɛnɛ bɛnt yem, nəkekərɛ.»

20 K'aka Yisrayel ŋayɛfɛ Sukɔt, kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbər saŋka səŋan Etam, ntende tɛgbərɛ dəkusu.

21 MARIKI ɔnckɔt kɔ ŋa, daŋ pəkɔtɛnɛ ŋa kɔ acul ŋa kəp ntɛ təŋsɔŋɛ ŋa kəsolnɛ dɔpɔ mɔ, kɔ pibi pəmot pa acul ŋa nɛnc pɔsɔŋ ŋa pəwaŋkəra, təŋsɔŋɛ ŋa kətam kəkɔt daŋ kɔ pibi.

22 Acul ŋa kəp ŋencliŋnɛ fɛ aka Yisrayel fər kiriŋ daŋ, acul ŋa pəmot pa nɛnc ŋencliŋnɛ fɛ ŋa sɔ fər kiriŋ pibi.

14

Firawona ɛyɛfɛ kəbɛləs aka Yisrayel

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:

2 «Məloku aka Yisrayel a ŋaluksərnɛ ŋader ŋacəmbər saŋka səŋan nde Pi Hirɔt tekiriŋ, Mikədəl kɔ kəba dacɔ, ŋatɛfərnɛ Bal Cefɔŋ. Kəfo kaŋkɔ tekiriŋ kɔ nəŋkɔcəmbər saŋka kəba kəsək.

3 Firawona ɔŋkɔ pəclokɛ aYisrayel: ‹Kəyara-yara kɔ ŋandɛ dətɔf, pənciyanɛ ŋa, tɛgbərɛ tendi ŋa!›

4 Indeyeŋkəs firawona domp, endecəmɛ ŋa darəŋ kəbɛləs. Ti disrɛ, indesɔtɔ kəyek-yekəs dəməyɔ mmɛ indeyɔ firawona kɔ asɔdar ɔn fəp mɔ, aka Misira ŋandecərɛ a in'ɔyɔnɛ MARIKI.» K'aka Yisrayel ŋayɔ ti.

---

* **13:4** *Ŋɔf ŋa Abib* = «Tɛm ta Lɛŋk»

5 K'aŋkə paloku wəbɛ wəMisira a aka Yisrayel ŋayɛksɛ. K'abəkəc ŋa firawona kə amarəs ən yɛŋkafəlɛ sə teta aka Yisrayel. Kə ŋayifnɛ: «Cəke cə sənayə tantɛ kəsak aka Yisrayel ŋakə-ɛ? Səŋgbal abəcɛ asu!»
6 Kə firawona osom a pasektər abil ŋən ŋa dəkəwan, k'osolɛ asədar ən kə ŋaŋkə.
7 Kə firawona ɛlɛk cibil ca dəkəwan cətət masar camət-tin (600), kə cibil ca dəkəwan ca Misira cəlpəs, abɛ asədar ŋanayi ci kəroŋ.
8 Kə MARIKI eyeŋkəs domp da firawona wəbɛ ka Misira: k'ɛncəmɛ aka Yisrayel darəŋ kəbɛləs, mba aka Yisrayel ŋanaŋɛc səbomp kəwur atəf ŋa Misira.
9 K'aka Misira ŋancəmɛ aka Yisrayel darəŋ kəbɛləs: Fəlɛs ya firawona fəp kə cibil cən ca dəkəwan, kəbəp ka ayɛksɛnɛ ən fəlɛs, kəkə ka asədar ən, kə ŋaŋkə ŋabəp aka Yisrayel nde Pi Hirət ntende kəba kəsək nde ŋanacəmbər saŋka ŋatɛfərɛnɛ Bal Cefəŋ mə.
10 Ntɛ firawona ənclətərnɛ mə, aka Yisrayel ŋandeyekti fər, apayo! kə ŋanəŋk aka Misira ŋancəmɛ ŋa darəŋ kəbɛləs. K'aka Yisrayel ŋanesɛ pəpəŋ, kə ŋaŋkulɛ-kulɛ MARIKI.
11 K'aka Yisrayel ŋaloku Musa: «Cufu cəla fɛ Misira ntɛ məŋkɛrɛ su kədedif nnə dətɛgbərɛ mə ba? Cəke cə məŋyə su tantɛ-ɛ, məwurɛnɛ su Misira mə?»
12 Bafə sənalok'əm Misira: «Məce su səbəcɛ aka Misira, bawo kəbəcɛ ka aMisira kəncepər su kəfi nnə dətɛgbərɛ!»
13 Kə Musa oloku aka Yisrayel: «Ta nənesɛ, nəcəmɛ gbiŋ, nəgbətnɛ ntɛ MARIKI endeyac nu məkə mə, bawo aka Misira akaŋɛ nəŋgbətnɛ məkə mə, nəfəsənəŋk ŋa few.
14 MARIKI endesutnɛnɛ nu, kə nəna, nəndɛ nəcaŋk.»

Kanu kəwurɛnɛ kən dəpə kəba disrɛ

15 Kə MARIKI oloku Musa: «Ta ake tə məŋkul-kulɛn'em-ɛ? Məloku aka Yisrayel ŋasolnɛ dəpə daŋan darəŋ tuŋ kəkə.
16 Kə məna Musa məyekti kəgbo kam, məcenc ki dəkəba, məgberi ki. Aka Yisrayel ŋakət kəba disrɛ antəf ŋowosu kəroŋ.
17 Kə ina MARIKI, kəyeŋkəs k'inder səbomp s'aka Misira, ntɛ təŋsəŋɛ ŋacəmɛ nu darəŋ kəbɛləs mə. Difə indeyek-yekəsnɛnɛ kələsər firawona, asədar ən fəp, cibil cən ca dəkəwan, k'ayɛksɛnɛ a ci.
18 Tɛm tatəkə, aka Misira ŋandecərɛ a in'əyənɛ MARIKI, k'indeyek-yekəsnɛnɛ firawona, kə cibil cən ca dəkəwan k'ayɛksɛnɛ ən fəlɛs.»
19 Mɛlɛkɛ ma Kanu mmɛ mencyi asədar aka Yisrayel tekiriŋ mə, məŋkə mɛcəmɛ asədar aka Yisrayel tadarəŋ, acul ŋa kəp nŋɛ ŋencyi ŋa tekiriŋ mə, ŋi sə kə ŋəŋkə ŋa tadarəŋ.
20 K'acul ŋa kəp ŋəŋkə ŋeyi asədar aka Yisrayel k'asədar aka Misira dacə. Acul ŋa kəp nŋɛ ŋəncsəŋ pibi kəsək k'aka Misira, kəsək ka mɛrəŋ ŋəcsəŋ aka Yisrayel pəwaŋkəra pibi disrɛ. Pibi papəkə disrɛ fəp, aka Yisrayel kə aka Misira ŋanalətərɛnɛ fɛ.
21 Kə Musa entenci kəca kən dəkəba, kə MARIKI owurɛ afef ŋəpəŋ nŋɛ ŋɛncyɛfɛ kəca nkɛ dec dɛmpɛ mə. Kə ŋɛwɛn pibi papəkə fəp domun da dəkəba kə ŋowosəs kəba, kə domun dɛgbɛyɛnɛ.
22 K'aka Yisrayel ŋantor dəkəba antəf ŋowosu, kə domun deyi kəca kətət kə kəmeriya pəmə biŋkəli.
23 K'aka Misira ŋancəmɛ aka Yisrayel darəŋ kəbɛləs kəyɛfɛ fəlɛs ya firawona kəbəp cibil cən ca dəkəwan, kəkə ka ayɛksɛnɛ ən fəlɛs, fəp faŋan kə ŋantor dəkəba.
24 Dəsəka dɛləpəs kə MARIKI ontorɛ fər, k'əməmən asədar aka Misira pəyi acul ŋa nɛnc kə ŋa kəp disrɛ, k'osutɛ asədar aka Misira pəyamayama.
25 Kə MARIKI ɛyamsər səntef sa cibil ca dəkəwan ca aka Misira kəkafəlɛ belbel, kə təsəŋɛ ci kəyɛlnɛ kəkət. K'aka Misira ŋaloku: «Payɛksɛ pamulpər aka Yisrayel, bawo MARIKI eyi kəsutnɛnɛ ŋa nnə aka Misira ŋayi mə!»
26 Kə MARIKI oloku Musa: «Məcenc kəca kam dəkəba, domun dɛgbəpərnɛ aka Misira, kəyɛfɛ ka cibil cəŋan ca dəkəwan kəbəp ka ayɛksɛnɛ fəlɛs aŋan.»
27 Kə Musa encenc kəca kən dəkəba, dəsəka dɛləpəs kə kəba kəluksərnɛ təkə kənayi mə. Aka Misira ŋanayi kəyɛksər kəba, mba kə MARIKI ɛŋgbəpər ŋa domun.
28 Kə domun dender kə dɛŋgbəpərnɛ cibil cəŋan ca dəkəwan, kə ayɛksɛnɛ fəlɛs kə asədar a firawona fəp, aŋɛ ŋanator dəkəba kəcɛpsɛ ka aka Yisrayel mə. Ali wəkin ɛnamulpɛ fɛ.
29 Mba aka Yisrayel ŋa ŋackət kəba disrɛ antəf ŋowos fər. Domun deyi ŋa kəca kətət kə kəmeriya pəmə biŋkəli.
30 Dəsək dadəkə də MARIKI ɛnabaŋ aka Yisrayel aMisira dəwaca. K'aka Yisrayel ŋanəŋk aka Misira ŋafis-fis daparpara.
31 K'aka Yisrayel ŋanəŋk fənəntər nfɛ MARIKI ɛnasutɛ aka Misira mə. K'aka Yisrayel ŋanesɛ MARIKI, kə ŋalaŋ MARIKI kə Musa wəmarəs kən.

15

Teleŋ ta Musa kɔ aka Yisrayel

1 Ntɛ tencepər mɔ, Musa k'aka Yisrayel ŋaleŋsɛ MARIKI teleŋ ntɛ:
«Indeleŋsɛ MARIKI
bawo ɛnamentər debeki da kətam kɔn:
Ɛŋgbal afəlɛs kɔ wəyɛksɛnɛ ka ŋi dəkəba.
2 MARIKI ɔyɔnɛ sɔkət sem kɔ teleŋ tem,
Nkɔn ɔyɔnɛ wəyac kem.
Kanu kem kɔ, indeyek-yekəs kɔ.
Kanu ka papa kem kɔ,
indekor-koru debeki dɔn.
3 MARIKI korgba kɔ! Tewe tɔn tɔyɔnɛ MARIKI.
4 Ɛləm dəkəba cibil ca dəkəwan ca firawona kɔ kənay kɔn k'asɔdar.
Asɔdar abaŋsɛ aMisira,
anakal ŋa nde kəba ka Cəŋkɔlma.
5 Kɔ putukum pa kəba pɛŋgbəpərnɛ ŋa, kɔ ŋantor kəba dəntɔf pəmɔ masar.
6 Kəca kam kətɔt, MARIKI, kəyɔ fənɔntər fəwɛy-wɛy! Kəca kam kətɔt, MARIKI, kəmputuk wəterɛnɛ kam.
7 Debeki da dɛbɛ dam dɔsɔŋɛ kəyɛt aŋɛ ŋancəm'am dɛbəkəc mɔ.
Kɔ məwurɛ mɛtɛlɛ mam-ɛ:
Mendi ŋa pəmɔ ntɛ nɛnc dendi tuktukur ya mɛmpəlɛ mɔ.
8 Kifir k'aloləm ŋam gbəcərəm kəsɔŋɛ domun da dəkəba kəgbɛyɛnɛ,
kɔ yam yɛncəmɛ pəmɔ biŋkəli,
kɔ domun da kəba dəntɔf dɛncəp.
9 Wəterɛnɛ kosu oncloku: ‹Kəbɛləs ŋa k'inder, isumpər ŋa!
Ibaŋər ŋa ca cəŋan pəmɔ təkɔ pəncepərər kəbət im mɔ.
Kəwurɛ k'inder dakma, iməlkɛ ŋa kəca kem!›
10 Kɔ məfurup,
kɔ kəba kəŋkal ŋa,
kɔ ŋaŋkalɛ pəmɔ ntɛ tomunt pegbəleŋ pontor domun da dəkəba dɛwɛy-wɛy disrɛ mɔ.
11 Canu cəyi fɛ ncɛ cəntəŋnɛnɛ kɔ məna MARIKI mɔ!
An'eyi pəmɔ məna, dosoku dam dɛmbɛk, dɔyɔ wɛywɛy,
nwɛ pəmar a pakor-koru mɔ,
məna nwɛ məŋyɔ mes mmɛ moŋwosəs kusu mɔ?
12 Məntenci kəca kam kətɔt gbəcərəm,
kɔ antɔf ŋendi ŋa.
13 Kəsektərnɛ kam danapa kɔ məŋkɔtɛnɛ afum am akaŋɛ mənawurus mɔ,
fənɔntər fam fɔ məndesolɛ ŋa,
məliŋərnɛ ŋa nde dəkiyi dam dosoku.
14 Ntɛ andɛ asu ŋane ti mɔ, kɔ ŋayikcɛ.
Kɔ kənesɛ kəpɔŋ kəsumpər afum aka Filisti.
15 Ayekyek ŋosumpər abɛ a atɔf ŋa Edɔm,
kɔ kəyikcɛ kəsumpər afum akiriŋ a Mohab,
kɔ bəkəc yɛlɛcɛ-lɛcɛ aka Kanaŋ fəp.
16 Kənesɛ kɔ ayekyek ŋontorər ŋa.
Debeki da kəca kam, dɛnasɔŋɛ ŋa kəcaŋk pəmɔ tasar
haŋ afum am ŋaclip kəcepər, MARIKI, haŋ afum aŋɛ mənaway mɔ ŋaclip kəcepər.
17 Məde məkekərɛ ŋa məkɔ mədəs
nde tɔrɔ kəroŋ mpɛ məsɔŋ ŋa kɛ mɔ,
kəfo kaŋkɔ mənalompəs dəkiyi dam mɔ, MARIKI,
dəndo kəfo kəsoku kaŋkɔ mənacəmbərɛ, Mariki, waca wam mɔ.
18 MARIKI ɔntəmpər dɛbɛ doru o doru.
19 Bawo fəlɛs ya firawona kɔ cibil cɔn ca dəkəwan kɔ ayɛksɛnɛ fəlɛs ɔn ŋantɛmpɛnɛ dəkəba.
Kɔ MARIKI ɛŋgbəpər ŋa domun da dəkəba,
mba aYisrayel ŋaŋkɔt antɔf ŋowosu kəba dacɔ, wɛcək waŋan wowos fər.»
20 Kɔ sayibɛ Miriyam, wəkirɛ ka Aruna ɛlɛk tamba, kɔ aran aYisrayel fəp ŋancəmɛ kɔ darəŋ,
ŋacpisɛ ŋacfer mamba.
21 Kɔ Miriyam oluksɛ ŋa:
«Nəleŋsɛ MARIKI, bawo ɛnamentər debeki da kətam kɔn.
Ɛləm dəkəba afəlɛs kɔ wəyɛksɛnɛ ka ŋi.»

Aka Yisrayel kəkɔt kəŋan dətɛgbərɛ

15-18

Domun da Mara

22 Kɔ Musa ɔsɔŋɛ aka Yisrayel kəyɛfɛ kəba ka Cəŋkɔlma, k'osolnɛnɛ ŋa dɔpɔ da tɛgbərɛ ta Sur. Kɔ ŋaŋkɔt mata maas dətɛgbərɛ, ŋasɔtɔ fɛ domun.
23 Kɔ ŋambɛrɛ Mara, mba ŋanatam fɛ kəmun domun da Mara, bawo dɛnadoktɛ. Ti tɔ awenɛ di tewe ta Mara «pədokət».
24 K'aka Yisrayel ŋancop kəcɔpɛnɛ-cɔpɛnɛ nnɔ Musa eyi mɔ, ŋacloku: «Ake andemun-ɛ?»
25 Kɔ Musa oŋkornɛ MARIKI, kɔ MARIKI ementər kɔ kətək nkɛ ɛnaləm dəromun mɔ, kɔ domun dadəkɔ dəyɔnɛ dobotu. Difɔ MARIKI ɛnasɔŋ aka Yisrayel sariyɛ kɔ tɔyɔ tokur təkɔ ŋande ŋacyɔ doru o doru mɔ. Dəndo MARIKI ɛnawakəs kəlaŋ kəŋan.
26 Kɔ Musa oloku: «Kɔ məncəŋkəl belbel dim da MARIKI Kanu kam, kɔ məyɔ ntɛ tentesɛ MARIKI fər kiriŋ mɔ, məsu ləŋəs məcəŋkəl mosom mən kɔ məmɛŋkərnɛ sariyɛ sɔn fəp-ɛ, ali docu din ifɔsɔŋ əm ndɛ isɔŋ aka Misira mɔ. In'ɔfɔ MARIKI, nwɛ ɛntaməs əm mɔ.»
27 K'aka Yisrayel ŋaŋkɔ ŋabɛrɛ Elim nde cələmp wəco kɔ mɛrəŋ (12) cənayi kɔ komp wəco camət-mɛrəŋ (70) mɔ. Kɔ ŋacəmbər saŋka səŋan dəndo domun kəsək.

16

Yeri ya man kɔ bakɔrnɛ

1 Kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp kəyɛfɛ Elim kɔ ŋaŋkɔ ŋabɛrɛ tɛgbərɛ ta Sin, mpɛ pəyi Elim kɔ Sinayi dacɔ mɔ, tataka ta wəco kɔ kəcamət ta ŋof ŋa mɛrəŋ nŋɛ ŋayɛfɛ Misira mɔ.
2 Awa kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp ŋancop kəcɔpɛnɛ-cɔpɛnɛ dəndo dətɛgbərɛ nnɔ Musa kɔ Aruna ŋayi mɔ.
3 Kɔ aka Yisrayel ŋaloku ŋa: «Ah! Ali MARIKI ɛnadiftɛ su kəca kɔn Misira, ntɛ sənandɛ carərə ca sɛm kəsək mɔ, ntɛ səncsɔm cəcom haŋ sənɛmbərɛ mɔ! Kədiftɛ ka kəloŋkanɛ kaŋkɛ fəp dor kɔ nəwurɛnɛ su kədesak tɛgbərɛ tantɛ!»
4 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Kətufər nu k'inder cəcom kəyɛfɛ ka darenc. Afum ŋande ŋacwur ŋacwɛtəs dəsək o dəsək ncɛ ŋantam kəsəm dəsək mɔ, tɛm tatəkɔ indewakəs ŋa icərɛ kɔ pəyɔnɛ ŋancəmɛ mɛtəksɛ mem darəŋ-ɛ.
5 Tataka ta camət-tin, kɔ ŋandelompəs yɔkɔ ŋawɛtəs mɔ, nəndesɔtɔ kəmɛrəŋ ka yeri ya dəsək o dəsək.»
6 Musa kɔ Aruna ŋaloku aka Yisrayel fəp: «Dəfəyana, nəndenacərɛ a MARIKI ɛnawurɛnɛ nu atɔf ŋa Misira.
7 Bətbətana, nəndenanəŋk nərə da debeki da MARIKI, bawo ene kəcɔpɛnɛ konu nnɔ nkən MARIKI eyi mɔ. Kɔ səna, ake səyɔnɛ ntɛ nəndecɔpɛnɛ nnɔ səyi mɔ-ɛ?»
8 Kɔ Musa oloku: «MARIKI endenasɔŋ nu məkɔ dəfəy sɛm yəsəm, bətbətana cəcom ncɛ nəndesəm haŋ nənɛmbərɛ mɔ. Kɔ MARIKI ene kəcɔpɛnɛ nkɛ nəncɔpɛnɛ nnɔ eyi mɔ. Kɔ səna ake səyɔnɛ-ɛ? Bafɔ nnɔ səyi mɔ nəncɔpɛnɛ, mba nnɔ MARIKI eyi mɔ.»
9 Kɔ Musa oloku Aruna: «Məloku kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel: Nəder nələtərnɛ MARIKI fər kiriŋ, bawo ene kəcɔpɛnɛ konu.»
10 Aruna eyi kəlok-lokər kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp, ŋandekafəli fər kəca ka ntende dətɛgbərɛ, kɔ ŋanəŋk nərə da debeki da MARIKI dowur kəp disrɛ.
11 Kɔ MARIKI oloku Musa:
12 «Ine kəcɔpɛnɛ ka aka Yisrayel. Məloku ŋa ntɛ: Dəfəyana sɛm yɔ nəndenasəm, bətbətana cəcom cɔ nəndenanɛmbərɛ. Ti disrɛ nəndecərɛ a in'əyɔnɛ MARIKI, Kanu konu.»
13 Pəndeyi dəfəy, kɔ bɛmp yender yɛfəntərɛ yokump saŋka. Dec dendesək kɔ kibi kəfəntərɛ antɔf mofo fəp mmɛ mɛŋkɛl saŋka mɔ.
14 Ntɛ kibi kəndeliŋnɛ dəntɔf mɔ, kɔ pəyi antɔf ŋa tɛgbərɛ kəroŋ pəmɔ ca ncɛ yowurɛ mɛŋgbɛn mɔ, ca cacəkɔ yeferɛ pəmɔ ntɛ ancɛ malɔ məsɔkər antɔf kəroŋ mɔ.
15 K'aka Yisrayel ŋaməmən kɔ ŋayifɛnɛ: «Ake dɔ dandɛ-ɛ?» bawo ŋanacərɛ fɛ daka ndɛ dɛnayi mɔ. Kɔ Musa oloku ŋa: «Yeri yɔ nyɛ MARIKI ɔsɔŋ nu mɔ.
16 Ntɛ tɔ MARIKI osom: Nəwɛtəs nwɛ o nwɛ, yeri nyɛ yɛntam kətəŋnɛ kɔ mɔ. Nwɛ o nwɛ pəwɛt litɛr mɛrəŋ da fum wəkin, kələm ka təkɔ nəyi dəcəbal mɔ.»
17 K'aka Yisrayel ŋayɔ tatəkɔ Musa ɛnaloku ŋa mɔ, k'aləma ŋancepərər kələm, k'aləma ŋantəbəp kələm.
18 Mba ntɛ anatubuc mɔ, nwɛ ɛnawɛt pəcepərər kələm mɔ, ombut təkɔ ɛnacepərər mɔ. Kɔ wəkɔ ɛnawɛt pəpic mɔ, ɔŋsətɔ kələm kəŋkɔ pənamar mɔ. Kɔ nwɛ o nwɛ ɛwɛtəs yeri nyɛ ŋɛnatam kətəŋnɛ ŋa mɔ.

Sariyɛ sələma nsɛ səŋkotərnɛ teta man mɔ

19 Kɔ Musa oloku ŋa: «Ali fum ta pəfənərnɛ yeri ya dəckɔsək.»
20 Mba ŋanacəŋkəl fɛ Musa, k'afum aləma ŋafənərnɛ yeri ya dəckɔsək. Pəndeyi bətbət kɔ yeri yayəkɔ yɛmbɛrɛ yɛt, kɔ yɛsɛn. Kɔ pəntɛlɛ Musa nnɔ afum akakɔ ŋayi mɔ.

21 Bətbət o bətbət, nwɛ o nwɛ ɛncwɛt yeri yəkə yɛnctəŋnɛ kə kədi ka dəsək dadəkə mə, kə nne yənckənawonɛ-ɛ, yɛsəŋgbər.
22 Tataka ta camət-tin, kə nwɛ o nwɛ ɛwɛt potubuc pa mata mɛrəŋ, litɛr maŋkəlɛ da fum wəkin. K'akiriŋ a kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel ŋaŋkə ŋaluksɛ ti Musa.
23 Kə Musa oloku ŋa: «Ti tə MARIKI oloku. Alna dəsək da kəŋesəm də, ndɛ ampusɛ MARIKI mə. Nəpɛc yəkə pəmar nu kəpɛc təkə nəfaŋ mə, yecernɛ yəkə fəp, nəmɛŋkərnɛ yi haŋ bətbətana.»
24 Kə ŋamɛŋk yeri yayəkə haŋ bətbət pəmə təkə Musa ɛnasom ŋa ti mə. Yeri yayəkə ŋanamɛŋk mə, yɛt yɛnabɛrɛ fɛ yi, yɛnasɛn fɛ sə.
25 Kə Musa oloku ŋa: «Nədi yeri yayɛ məkə, bawo dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ MARIKI mə deyi məkə, nəfəsətə məkə yeri yɛwɛtəs dalɛ.
26 Mata camət-tin disrɛ nəntam kəwɛtəs yeri, mba simiti tataka ta camət-mɛrəŋ yeri yɛwɛtəs yəfəyi.»
27 Tataka ta camət-mɛrəŋ, kə afum aləma ŋawur kəkəwɛtəs yeri, mba ŋanasətə fɛ.
28 Kə MARIKI eyif Musa: «Haŋ tɛm tere tə nəndesak kəcfati kəmɛŋkərnɛ mosom kə mɛtəksɛ mem-ɛ?
29 Nəməmən! Kə MARIKI əsəŋ nu simiti dəsək da kəŋesəm-ɛ, pəsəŋ nu sə tataka ta camət-tin yeri yəkə pəmar nu kədi mata mɛrəŋ mə. Nwɛ o nwɛ pəmar pəndɛ kəfo nkɛ eyi mə, ta nwɛ o nwɛ pəwur ndərən tataka ta camət-mɛrəŋ dəsək ndɛ ampusɛ MARIKI mə.»
30 Ntɛ tə, k'aka Yisrayel ŋaŋesəm simiti tataka ta camət-mɛrəŋ.
31 K'aka Yisrayel ŋawe yeri yayəkə «man*». Yeri yayəkə yɛnawurɛnɛ mɛŋgbɛn ma yika yələma, meferɛ, meyi dəkusu pəmə ntɛ kəcom kəŋyə mɛsɛ ma cəme mə.
32 Kə Musa oloku: «Ntɛ tə MARIKI osom: Nəlas kəfala ka litɛr mɛrəŋ katin yeri ya man, nəmɛŋkɛ yi awut-sə anu, ntɛ təŋsəŋɛ ŋade ŋanəŋk cəcom ncɛ iŋsəŋ nu nəcdi nnə dətɛgbərɛ ntɛ iwurɛn'on atəf ŋa Misira mə.»
33 Kə Musa oloku Aruna: «Məlɛk təndɛ məbɛr pi yeri ya man litɛr mɛrəŋ. Məkə məcəmbər pi nde MARIKI fər kiriŋ, ntɛ təŋsəŋɛ pamɛŋkɛ yi oŋ dɛtɛmp da awut-sə anu mə.»
34 Pəmə tatəkə MARIKI ɛnasom ti Musa mə, kə Aruna ɛlas təndɛ k'əŋkə pəcəmbər pi kiriŋ nde walakɛ nwɛ wementər danapa dən, ntɛ təŋsəŋɛ pamɛŋk yi mə.
35 K'aka Yisrayel ŋandi man meren wəco maŋkəlɛ (40) haŋ tɛm ntɛ ŋanader atəf nŋɛ afum ŋanandɛ mə. Ŋanadi man haŋ kəren nkɛ ŋanader nde kələncər ka atəf ŋa Kanaŋ mə.
36 Wəco wa potubucɛ pa omɛr† pəncyə potubucɛ pa efah katin.

17

Domun da Masa kə Meriba

1 Kə kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp kəyɛfɛ tɛgbərɛ ta Sin kə kəcepɛ-cepɛ pəmə təkə MARIKI oncsom ŋa ti mə. Kə ŋancəmbər saŋka nde Refidim, mba domun domun dɛnayi fɛ ndɛ afum ŋanctam kəmun mə.
2 Awa, k'afum ŋayɛfɛ kətɛnsər Musa kəcəp. Kə ŋaloku: «Məsəŋ su domun səmun!» Kə Musa oluksɛ ŋa moloku: «Ta ake tə nəntɛns'em kəcəp-ɛ? Ta ake tə nəŋwaksɛ MARIKI-ɛ?»
3 Mera yɛnawos aka Yisrayel, afum ŋaccəpɛnɛ nnə Musa eyi mə. Ŋacloku: «Ta ake tə mənasəŋɛ su kəpɛ Misira, mədesəŋɛ su kəfinɛ mera yowosu, səna, awut asu kə yəcəl yosu-ɛ?»
4 Kə Musa oŋkulɛ-kulɛ pəckornɛ MARIKI, pəcloku: «Cəke c'indeyənɛ afum akaŋɛ-ɛ? Kə pəncepər ndɛkəl nnə-ɛ, ŋandeca-cas im.»
5 Kə MARIKI oloku Musa: «Məcepər aka Yisrayel tekiriŋ, məlɛkɛnɛ abeki aka Yisrayel. Məlɛkɛnɛ sə kəgbo kam nkɛ mənasutɛ kəŋgbəkə ka Nil mə, məcəŋnɛ kiriŋ.
6 K'ina, incəmɛ nnə tekiriŋ tam, tasar ta tərə ta Horɛb kəroŋ. Məsutɛ tasar kəgbo kam, poŋwur domun ndɛ aka Yisrayel ŋantam kəmun mə.» Kə Musa əyə ti, fər ya abeki aka Yisrayel kiriŋ.
7 Kə ŋawe kəfo kaŋkə Masa «kədəktər», kə Meriba «kəcəp», bawo aka Yisrayel ŋanatɛnsər di Musa kəcəp, kə ŋawakəs di MARIKI, kəcyifnɛ: «MARIKI eyi su dacə ba, ka eyi fɛ su dacə?»

Aka Amalɛk ŋawɛkərnɛ aYisrayel kəsutɛnɛ

8 Dəndo kəfo kaŋkə ancwe Refidim mə, difə aka Amalɛk ŋander ŋayektər aka Yisrayel kəwan.
9 Awa, kə Musa oloku Yosuwe: «Məyɛk-yɛkɛ su dacə arkun, məwur məsutɛnɛ k'aka Amalɛk. Alna incəmɛ nde tərə dətelempan itəmpər kəgbo ka Kanu.»

---

* **16:31** Kə aka Yisrayel ŋawe yeri yayəkə «man,» ti tatəkə kusu kəŋan «Ake yeri yə yayɛ-ɛ?» † **16:36** Potubucɛ pa man ancwosɛ fum kəlɛk dəsək din mə pəyənɛ litɛr mɛrəŋ, pi pə aka Yisrayel ŋancwe «omɛr». Potubucɛ pampɛ wəco pəncyə «efah» katin.

10 Kɔ Yosuwe ɔyɔ tɔkɔ Musa ɛnaloku kɔ mɔ, kəkɔsutɛnɛ k'aka Amalɛk. Musa, Aruna kɔ Hur ŋampɛ nde tərɔ dətelempan.
11 Kɔ Musa ɛmpɛnɛ kəca darenc-ɛ, aka Yisrayel ŋatasərnɛ aka Amalɛk. Mba k'ɔnckɔnatorɛ waca-ɛ, aka Amalɛk ŋatasərnɛ aka Yisrayel.
12 Ntɛ waca wendeləl Musa mɔ, Aruna kɔ Hur ŋalɛk tasar kɔ ŋaŋkɔ ŋaboc pi Musa dəntɔf kɔ wəkakɔ ɛndɛ pi kəroŋ. Aruna kɔ Hur ŋasoc Musa waca darenc, Aruna kəca kin Hur kəca ka mɛrəŋ haŋ kɔ dec dɔŋkɔ dɛkalɛ.
13 Kɔ Yosuwe ɛntam Amalɛk k'afum ɔn, k'endiftɛ ŋa dakma.
14 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məcicəs ti nde dəbuk, tede tɔyɔnɛ tɛcɛmcɛmnɛ, məloku Yosuwe belbel, a indenim Amalɛk ntɛ tɔŋsɔŋɛ ali fum ta endecɛm-cɛmnɛ ŋa doru dandɛ mɔ.»
15 Kɔ Musa ɛncəmbər tetek toloŋnɛ k'ewe di: «MARIKI ɔyɔnɛ tɛgbɛkərɛ ta kətam kem.»
16 Kɔ Musa oloku: «Bawo ayektər dɛbɛ da MARIKI kəca kələma, MARIKI endesutɛnɛ kəsutɛnɛ dəm kɔ dɛtɛmp o dɛtɛmp da aka Amalɛk.»

18

Kəbəpɛnɛ ka Yetero kɔ Musa

1 Yetero, wəloŋnɛ ka Madiyaŋ papa ka wəran ka Musa, ene mes məkɔ Kanu kənayɔnɛ Musa k'aka Yisrayel afum ɔn mɔ, k'ɛncərɛ tɔkɔ MARIKI owurɛnɛ aka Yisrayel Misira mɔ.
2 Kɔ Yetero papa ka wəran ka Musa, ɛlɛk Sefora, wəran ka Musa nwɛ ɛnalukus ndərɔn k'awut ɔn mɛrəŋ mɔ,
3 Musa ɛnasɔŋ tewe ta Kɛrsɔm coco cɔn, bawo ɛnaloku: «Wəcikəra iyɔnɛ nnɔ atɔf ŋocuru ŋaŋɛ.»
4 Kɔ wan wəka mɛrəŋ, nkɔn ɛnawe Eliyeser, bawo Musa ɛnaloku: «Kanu ka papa wəkem kənder kədemar im, kɔ kəyac im dakma da firawona.»
5 Wəran ka Musa k'awut ɔn kɔ kas Yetero ŋander ŋabəp Musa dətɛgbərɛ, nde ɛnacəmbər saŋka tərɔ ta Kanu kəsək mɔ.
6 Kɔ Yetero oloku Musa: «Ina papa wəka wəran kam, Yetero, inder nnɔ məyi mɔ kɔ wəran kam kɔ awut ɔn mɛrəŋ.»
7 Kɔ Musa eŋgbintərnɛ papa ka wəran kɔn, k'ɛncəpɛ kɔ suwu, k'ɛmakərnɛ kɔ. Kɔ ŋayifɛnɛ nwɛ o nwɛ ntɛ pəyi kɔ mɔ, kɔ ŋambɛrɛ dabal.
8 Kɔ Musa ɔləmər papa ka wəran kɔn mes məkɔ MARIKI ɛnayɔ firawona k'aka Misira mɔ fəp teta aka Yisrayel, k'ɔləmər kɔ sɔ pəcuca pɔkɔ ŋanasətɔ dɔpɔ, kɔ tɔkɔ MARIKI ɛnayac ŋa pi mɔ.
9 K'amera ŋɔmbət Yetero teta pətət pɔkɔ MARIKI ɛnayɔnɛ aka Yisrayel mɔ fəp, kɔ tɔkɔ MARIKI ɛnabaŋ aka Yisrayel aka Misira dəwaca mɔ.
10 Kɔ Yetero oloku: «Iŋkor-koru Kanu nkɛ kəbaŋ nu aka Misira kɔ firawona dəwaca mɔ, MARIKI nwɛ owurɛ nu dacar da aka Misira mɔ!
11 Incərɛ oŋ a MARIKI ɛmbɛk pətas canu fəp, ɛnamentər ti ntɛ aka Misira ŋanctərəs aka Yisrayel mɔ.»
12 Kɔ Yetero papa ka wəran ka Musa ɛlɛk pɔcəl mpɛ ɛnadekɔcɔfɛ Kanu mɔ, k'oloŋnɛ sɔ yoloŋnɛ yələma. Aruna kɔ abeki aka Yisrayel fəp ŋander ŋadi yeri yayɔkɔ kɔ papa ka wəran ka Musa Kanu fər kiriŋ.

Musa kədəs kɔn abɛ aboc kiti

13 Dɔckɔsɔk, kɔ Musa ɛndɛ kəboc kiti ka aka Yisrayel, k'aka Yisrayel ŋacəmɛ Musa fər kiriŋ kəyɛfɛ bətbət haŋ dəfɔy ntɛ tɔŋsɔŋɛ Musa pəcəŋkəl moloku maŋan mɔ.
14 Kɔ papa ka wəran ka Musa ɛnəŋk tɔkɔ Musa ɔncyɔnɛ aka Yisrayel mɔ fəp, k'oloku: «Cəke cɔ məŋyɔnɛ aka Yisrayel tantɛ fəp-ɛ? Ta ake tɔ mənɔnɛ nnɔ sona-ɛ, ta ake tɔ afum ŋacəmɛn'am fər kiriŋ kəyɛfɛ tɛbətbət haŋ dəfɔy-ɛ?»
15 Kɔ Musa oloku papa ka wəran kɔn: «Dɔpɔ da Kanu d'afum ŋander kətɛn nnɔ iyi mɔ.
16 Afum aŋɛ kəgbɛkəlɛnɛ kəmbɛrɛ dacɔ mɔ, ŋader ŋanəŋk im. Iboc kiti afum akakɔ mɛrəŋ dacɔ, icsɔŋɛ ŋa kəcərɛ sariyɛ sa Kanu kɔ mɛtəksɛ mən.»
17 Kɔ papa ka wəran ka Musa oloku kɔ: «Tantɛ məŋyɔ mɔ, tentesɛ fɛ.
18 Məŋlələsnɛ dis, mələləs sɔ afum aka Yisrayel aŋɛ nəyi mɔ dis. Tɔyɔ tantɛ tɛnaŋkanɛ kəlelɛ, məfətam kəyɔ ti sona.
19 Ndɛkəl oŋ məcəŋkəl dim dem məwosɛ imɛŋkəs əm ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəsol kɔ Kanu mɔ! Ntɛ pəmar mɔ, məna məyɔnɛ afum aka Yisrayel nnɔ Kanu kəyi mɔ, mən'ɔ pəmar məckenɛ Kanu moloku ma kəgbɛkəlɛnɛ ma aka Yisrayel.
20 Mələmər ŋa sariyɛ sa Kanu, kɔ mɛtəksɛ mən. Məmentər ŋa sɔ dəpɔ dɔkɔ pəmar ŋacəmɛ darəŋ mɔ, kɔ tɔyɔ ntɛ pəmar ŋa kəyɔ mɔ.
21 Məyɛk-yɛk afum alompu aka Yisrayel fəp dacɔ, aŋɛ ŋaŋnesɛ Kanu mɔ, afum akɔ ŋayeŋkɛ kance, aŋɛ ŋantɔfaŋ daka ndɛ dəntəsɔk mɔ. Məcəmbər afum wul o wul (1.000), afum am

akakɔ məyɛk-yɛk mɔ, wəkin pəyɔnɛ ŋa wəbɛ, wələma wəbɛ wəka afum tasar tin (100), wələma wəbɛ wəka afum wəco kəcamət (50), wələma wəbɛ wəka afum wəco.
22 Afum ayɛk-yɛk akakɔ ŋacbocɛ aka Yisrayel kiti tɛm fəp. Ŋackenɛ məna Musa mes məpɔŋ, ŋa ŋackiti mes mɛfɛt məkɔ. Məbelinɛ pɛsarɛ, ŋa sɔ ŋamar əm kəsarɛ pi.
23 Kɔ məyɔ tatəkɔ, Kanu kəcsomәs əm ti-ɛ, məfətərəsnɛ. Tamɛrəŋ ta ti, afum akaŋɛ ŋaŋkɔ ndaraŋan pəforu disrɛ.»
24 Kɔ Musa ɛncəŋkəl dim da papa ka wəran kɔn, k'ɔyɔ tatəkɔ wəkakɔ ɛnaloku kɔ mɔ fəp.
25 Kɔ Musa ɛyɛk-yɛk afum alompu Yisrayel fəp disrɛ, k'ɛncəmbər ŋa dɛbɛ: Wəbɛ wəka afum wul win (1.000), wəbɛ wəka afum tasar tin (100), wəbɛ wəka afum wəco kəcamət (50), wəbɛ wəka afum wəco.
26 K'akakɔ ŋambocɛ oŋ aka Yisrayel kiti tɛm fəp. Ŋackenɛ Musa mes mocuca kəboc kiti, ŋa ŋacboc kiti ka mes mɛfɛt məkɔ.
27 Kɔ Musa elembərnɛ papa ka wəran kɔn, kɔ wəkakɔ olukus nde atɔf ŋɔn.

19
Kanu kəsek danapa kɔ Yisrayel

19-24

Kanu kəwenɛ aka Yisrayel kəsek danapa

1 Ŋof ŋa maas kəyɛfɛ ntɛ ŋawur Misira mɔ, k'aka Yisrayel ŋambɛrɛ dɔsɔk dadəkɔ nde tɛgbərɛ ta Sinayi.
2 K'aka Yisrayel ŋayɛfɛ Refidim mɔ, kɔ ŋaŋkɔ tɛgbərɛ ta Sinayi. Dəndo kɔ ŋancəmbər saŋka ŋatɛfərnɛ tərɔ ta di.
3 Kɔ MARIKI ewe Musa tərɔ kəroŋ, kɔ Musa ɛmpɛ di. Kɔ MARIKI oloku kɔ: «Ntɛ tɔ məŋkɔloku afum a Yakuba akaŋɛ, moloku mamɛ mɔ məŋkɔdəŋkər aka Yisrayel:
4 Nənanəŋk nənasərka təkɔ inayɔ aka Misira mɔ: Pəyi pəmɔ banca ya asiksik y'ifɛlərɛnɛ nu, kəkɛrɛ nu nnɔ iyi mɔ.
5 Ndɛkəl oŋ, kɔ nəsu ləŋəs nəncəŋkəl dim dem belbel, nəmɛŋkərnɛ sɔ danapa dem ndɛ sənasek mɔ-ɛ, nəna aka Yisrayel nəŋyɔnɛ akemi aka dətim afum fəp dacɔ. In'ɔyɔ doru fəp,
6 mba kɔ nəna aka Yisrayel, nəndeyɔn'em afum aloŋnɛ, nəyɔn'em sɔ afum asoku. Moloku mamɛ mɔ məŋkɔloku ŋa.»
7 Kɔ Musa ɔŋkɔ pəwe abeki aka Yisrayel, k'ementər ŋa moloku mmɛ MARIKI ɛnasom kɔ mɔ.
8 K'aka Yisrayel fəp ŋasurɛnɛ kəloku Musa: «Səndeyɔ təkɔ MARIKI oloku mɔ fəp.» Kɔ Musa oluksɛ MARIKI moloku mamәkɔ aka Yisrayel.
9 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Indeder nnɔ məyi mɔ, igbɔpnɛ dəkəp kəpɔŋ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ aka Yisrayel ŋacn'em dim ntɛ inde iclok-lokər əm mɔ, təsɔŋɛ ŋa sɔ kəcgbɛkər əm kəlaŋ tɛm fəp.» Kɔ Musa kəluksɛ MARIKI moloku ma aka Yisrayel.

Kəbəpɛnɛ ka Kanu kɔ Musa nde tərɔ ta Sinayi

10 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məkɔ nde aka Yisrayel ŋayi mɔ, məpus'em ŋa məkɔ kɔ alna teta kəbəpɛnɛ kəŋan kɔ ina, ŋayak sɔ yamos yaŋan.
11 Ŋalip kəlompəsnɛ ŋackar dɔsɔkɔ, bawo tataka tatəkɔ, MARIKI endetor fər ya aka Yisrayel fəp kiriŋ nde tərɔ ta Sinayi kəroŋ.
12 Məkɔ məcəmbər ŋa agbɛp ŋa tərɔ haŋ mənɔŋkər, məcloku ŋa: ‹Nəkɛmbərnɛ ta nəpɛ dətərɔ, ta nəgbuŋɛnɛ sɔ agbɛp ŋa pi. Nwɛ o nwɛ ogbuŋɛnɛ pi, mɛnɛ padif kɔ.
13 Wəkayi, kəca kəfɔgbuŋɛnɛ kɔ, mba anca-cas kɔ kəca-cas dəm, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, pasɔ-sɔsɛ kɔ cəbəlma. Pəyɔnɛ wɛsɛm, pəyɔnɛ fum, nwɛ o nwɛ oŋgbuŋnɛ pi mɔ, wəkayi ɔfɔyi sɔ doru.› Tɛm ntɛ afula kəlɛn ka aŋkesiya dim dəpɔŋ mɔ, afum ayɛk-yɛk ŋandenatam kəpɛsɛ tərɔ kəroŋ.»
14 Kɔ Musa ontor dətərɔ kəder nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ, k'ompus ŋa, kɔ ŋayak sɔ yamos yaŋan.
15 Kɔ Musa oloku aka Yisrayel: «Nəlompəsnɛ haŋ dɔsɔkɔ, ta nələtərnɛ aran.»
16 Tataka ta maas bətbət kɔ pəŋkulɛ-kulɛ darenc, kɔ pəmotər-motər, kɔ kəp kəpɔŋ kəyi tərɔ kəroŋ. K'aluk ŋowurɛ dim pəpɔŋ, aka Yisrayel akɔ ŋanayi dəsaŋka mɔ fəp, ŋayɛfɛ kəyikcɛ.
17 Kɔ Musa owurɛnɛ aka Yisrayel dəsaŋka kəkɔbəpɛnɛ kɔ Kanu, kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmɛ tərɔ dəntɔf.
18 Tərɔ ta Sinayi fəp pɛncpɛ kinimɛ, bawo MARIKI ɛnator di nɛnc disrɛ. Kinimɛ ka pi kəcpɛ pəmɔ kinimɛ ka doco, kɔ tərɔ fəp pɛyɛfɛ kəyikcɛ pəpɔŋ.
19 Ntɛ dim da aluk dɛncnaŋkanɛ kəkulɛ pəpɔŋ mɔ, Musa pəclok-loku, Kanu kəcluksɛ kɔ moloku dəpukulɛ-kulɛ.
20 Kɔ MARIKI ontor nde tərɔ ta Sinayi kəroŋ, dəndo dətelempan, kɔ MARIKI ewe Musa, kɔ Musa ɛmpɛ.
21 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Mətor məkɔ məmənɛ aka Yisrayel ta ŋabɛlkər kədeməmən MARIKI de, ta tedesɔŋɛ alarəm kəfi.

22 Ali aloŋnɛnɛ aŋɛ ŋantam kələtərn'em mə yati, ŋa sə ŋapusnɛ teta kəbəpɛnɛ kəŋan kɔ ina, ta ŋasɔŋɛ MARIKI kədedifət aloŋnɛ aləma kəgba kəŋan.»
23 Kɔ Musa oloku MARIKI: «Aka Yisrayel ŋafədetam kəpɛ tərə ta Sinayi, bawo mənasom im belbel, məcloku: ‹Məmentər ŋa kələncər, məpus tərə teta kəbəpɛnɛ kəŋan kɔ ina, məbəlɛnɛ pi afum.›»
24 Kɔ MARIKI oloku kɔ: «Məkɔ, mətor, nəpɛ kɔ Aruna. Mba ta aloŋnɛnɛ kɔ aka Yisrayel ŋabɛlkər kəpɛ nnə MARIKI eyi mə de, ta ŋadesɔŋ'em kədifət afum kəgba kəŋan dacɔ.»
25 Kɔ Musa ontor nnə afum ŋayi mə, k'olok-lokər ŋa.

20

Mosom wəco ma sariyɛ sa MARIKI mmɛ ɛnasəŋ Musa mə

1 Kɔ Kanu kəloku moloku mamɛ fəp:
2 «In'ɔyɔnɛ MARIKI Kanu kam, in'owurɛn'am atəf ŋa Misira nde kələ ka dacar.»
3 «Məfədeyə canu cələma fər ya ina kiriŋ.»
4 «Ta məpat sə tɛrəŋka, ta məlompəs paka o paka mpɛ powurɛnɛ kɔ pɔkɔ peyi dəkɔm, dəntəf, kɔ dəkəba mə.
5 Ta məde məctontnɛ ca yayɔkɔ fər kiriŋ, ta məde məcsalɛnɛ yi sɔ, bawo ina MARIKI, Kanu kam, Kanu k'iyɔnɛ nkɛ kəyɔ kəraca mə, nkɛ kəŋluksɛ kəway ka kiciya ka papa nnə awut ən ŋayi mə, haŋ dɛtɛmp maas haŋ dɛtɛmp maŋkəlɛ da akɔ ŋanter im mə.
6 Mba intəmpər kəsektərnɛ danapa haŋ dɛtɛmp wul win (1.000) da afum aŋɛ ŋambətər im, ŋamɛŋkərnɛ mosom mem mə.»
7 «Ta mədekɔ məcbonc tewe ta MARIKI Kanu kam kifəli. MARIKI ɔfɔŋaŋnɛnɛ nwɛ omboncəs tewe tən kifəli mə.»
8 «Məccɛm-cɛmnɛ dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ MARIKI mə, məpus'em di.
9 Mata camət-tin tataka toluksər disrɛ mədekɔ məcbəc, məclompəs yɛbəc yam fəp mataka mamək disrɛ.
10 Mba tataka ta camət-mɛrəŋ, dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ MARIKI Kanu kam mə dɔ. Ali yɛbəc ta məbəc dəsək dadɔkɔ, kəyɛfɛ məna, wan kam wərkun kɔ wəran, kəkɔ ka wəcar kam wərkun kɔ wəran, kəbəp ka yɔcəl yam kɔ acikəra aŋɛ ŋayi sədare sam mə.
11 Bawo mata camət-tin mə MARIKI ɛnalompəs antəf, kəm, kəba kɔ ca cəkɔ yeyi doru mə fəp, k'eŋesəm tataka ta camət-mɛrəŋ. It'ɔsɔŋɛ ntɛ MARIKI ompocɛ dəsək da kəŋesəm pətət, k'ampusɛ kɔ di mɔ.»
12 «Məleləs wisi kɔ wiri, ntɛ təŋsɔŋɛ mataka mam meyi doru məbəl nde antəf ŋəkɔ MARIKI Kanu kam ɔsɔŋ əm mə.»
13 «Ta mədif fum.»
14 «Ta məsumpər dalakɔ.»
15 «Ta məkiyɛ.»
16 «Ta məbaŋɛ wɛnc əm sede sa yem.»
17 «Ta məyɔ fər gban-gban nnə kələ ka wɛnc əm kəyi mə. Ta məyɔ fər gban-gban nnə wəran ka wɛnc əm eyi mə, kəyɛfɛ wəcar kɔn wərkun kɔ wəran, wana wɔn, kəbəp ka səfale sən, ta məfaŋɛ daka o daka da wɛnc əm abəkəc ŋɛlɛc.»
18 K'afum fəp, ŋane pukulɛ-kulɛ pa darenc kɔ dim da aluk kɔ ŋanəŋk pəmotər-motər kɔ kinimɛ kəcpɛ tərə kəroŋ. Ntɛ aka Yisrayel ŋanəŋk mes mamək mə, kɔ ŋayikcɛ, kɔ ŋancəmɛ ŋabəlɛnɛ tərə.
19 K'aka Yisrayel ŋaloku Musa: «Məlok-lokər su, səndecəŋkəl əm, mba ta Kanu kəlok-lokər su, ta təsɔŋɛ sədefi.»
20 Kɔ Musa oloku aka Yisrayel: «Ta nənesɛ, bawo kəwakəs konu kɔ Kanu kənderɛnɛ. Ntɛ ɛfaŋ mə a nənesɛ kɔ, ntɛ təŋsɔŋɛ ta nənciya mə.»
21 Aka Yisrayel ŋacəmɛ pəbəlɛ, mba Musa nkɔn pəclətərnɛ kubump nkɛ MARIKI ɛnayi disrɛ mə.

Sariyɛ nsɛ səŋkotərnɛ tetek toloŋnɛ Kanu mə

22 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Ntɛ tə məŋkəloku aka Yisrayel: ‹Nənəŋk a dəkɔm iyi kəlok-lokər nu.
23 Ta nəde nəclompəs ina fər kiriŋ canu ca gbeti, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, canu ca kɛma.
24 Məde məlompəs'em tetek toloŋnɛ pa dos, mpɛ nənde kəcloŋnɛn'em kəroŋ yoloŋnɛ yəcɔf kɔ yoloŋnɛ yam ya kəpaŋnɛ pəforu, ŋkesiya kɔ cir kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, cəna. Ina sɔ indeder əm icpoc'am pətət kəfo nkɛ o nkɛ inde icsɔŋɛ kəcɛm-cɛmnɛ tewe tem mə.
25 Kɔ pəyɔnɛ a tetek toloŋnɛ pa masar pɔ məŋlompəs-ɛ, ta məlompsɛ pi masar mɛpat. Bawo kɔ məmpat mi-ɛ, məŋsɔŋɛ mi kətəsək teta tetek toloŋnɛ pem.
26 Ta nəlomps'em tetek toloŋnɛ mpɛ ande pacfərəŋk a pakɔ paloŋn'em mə, ntɛ təŋsɔŋɛ ta panəŋk wəkɔ əŋkɔpɛsɛ kəkɔloŋn'em mə kəsɔkər.›»

21

Sariyɛ nnə acar aHebəre ŋayi mə

1 «Məyə mokur fər ya Kanu kiriŋ mmɛ mə məŋkəloku ŋa:
2 Kə məway wəcar wəHebəre-ɛ, pəyɔnɛ wəcar meren camət-tin. Teren ta camət-mɛrəŋ, pəwur yɛŋən dacar ali kəway əfəsəŋ.
3 Kə təyɔnɛ sona s'ɛnayi tɛm ntɛ ɛcbɛrɛ dacar mə, sona sən s'oŋwur sə. K'ɛnanɛncɛ-ɛ, wəran kən ŋaŋwur dacar.
4 Kə pəyɔnɛ a mariki mən əsəŋ kə wəran, wəran wəkakə pəkomɛ kə awut arkun kə awut aran-ɛ, awut kə wəran, aka mariki mən ŋə ŋaŋyɔnɛ, nkən pəwur dacar sona sən.
5 Kə wəcar nwɛ oloku: ‹Imbətər mariki mem, awut em kə wəran kem, ifaŋ fɛ kəwur dacar-ɛ,›
6 awa, mariki mən pələtərnɛnɛ kə Kanu, pəbakcər kə dəkumba kə pəyi fɛ ti-ɛ, pəlɛk kə pəbakcər dəfərɛm fa kumba kən. Mariki mən pəpifɛ kə abak alaŋəs, tɛm tatəkə wəcar wəkakə endeyɔnɛ oŋ wəbəcɛ kən doru o doru.»
7 «Kə fum ɛncaməs wan kən wəran pəkəyɔnɛ wəcar-ɛ, wəkakə əfəwur dacar pəmə awut arkun acar.
8 Kə pəyɔnɛ a mariki mən ɛnaway kə pənɛncɛ-ɛ, tɛlpəs ta əmbət kə sə mes-ɛ, pəmar pəce fum wələma pəwurus kə, mba sariyɛ səfəwosɛ mariki mamək kəcamsər kə acikəra atəyɔnɛ aHebəre, bawo elip kəyembər kə.
9 Kə pəyɔnɛ a mariki mamək wan kən wərkun ɛwayɛ kə kənɛncɛ-ɛ, pəmar pəyə kə təyə tin tayi kə awut ən aran akom kə ŋandekə dəkələ-ɛ pəmə təkə təyə tokur fər ya Kanu kiriŋ toloku ti mə.
10 Kə mariki mən ɛnɛncɛ sə wəran wələma, pəmar fɛ pəbeli ntɛ o ntɛ əncyə wəran wəkakə mə, kəyɛfɛ yeri kəbəp ka yamos, haŋ kəfəntərɛ.
11 Kə mariki mmɛ əntəyɔnɛ wəran nwɛ mes mamɛ maas-ɛ, wəran wəkawɛ ɛntam kəwur dacar ali daka əfəsəŋ, ali pəsam əfəsəŋ.»

Meciya mmɛ pəmar padifɛ fum mə

12 «Fum nwɛ o nwɛ oŋsut wələma haŋ pədif kə mə, mɛnɛ padif wəkayi.
13 Kə pəyɔnɛ a məŋyɛfɛnɛ fɛ kədif kən-ɛ, Kanu kəsəŋɛ k'efir əm dəwaca, indementər əm kəfo nkɛ məntam kəyɛksɛ məkə məyacnɛ mə.
14 Nwɛ endifɛ wɛnc cəmpənpən pəyɛfɛnɛ ti mə, ali pəyacnɛ tetek toloŋnɛ pem kəroŋ, məkə məlɛk kə ntɛ təŋsoŋɛ padif kə mə.»
15 «Nwɛ o nwɛ oŋsut kas, kə pəyɔnɛ fɛ ti, kɛrɛ mə, mɛnɛ padif wəkayi.»
16 «Nwɛ o nwɛ eŋkiyɛ fum pəcaməs, kə pəyɔnɛ fɛ ti, panəŋkɛ kə fum wəkakə dəwaca mə, mɛnɛ padif wəkayi.»
17 «Nwɛ o nwɛ ontolanɛ kas, kə pəyɔnɛ fɛ ti, kɛrɛ pəlɛc mə, mɛnɛ padif wəkayi.»

Kəsut kə kəbopər

18 «Kə afum ŋaŋgbɛkələnɛ, wəkin pətɛmp wəka mɛrəŋ kən tasar, kə pəyɔnɛ fɛ ti aŋkulma, kə wəkakə ɔntəfi mba pəwon kəfəntərɛ ti-ɛ,
19 kə təyɔnɛ a wəkakə ɛntam kəyɛfɛ pətəmpər kəgbo pəkətəs doru-ɛ, pəmar pace wəkakə ɛnasut kə mə. Mba wəkakə ɛnasut kə pəsəŋɛ kə kəcu mə, ɛmar kəsəŋ kə kəway ka ntɛ ɛyamsɛ kə yɛbəc mə, pətɛnɛ kə sə acəl haŋ pətamnɛ.»
20 «Kə fum ɛntɛmp wəcar kən kətək, təyɔnɛ wəcar wərkun, wəran, kə wəcar wəkakə efinɛ ti-ɛ, aŋluksɛ wəkayi ayɛk.
21 Mba kə wəcar wəkakə efi fɛ haŋ tataka tin, mata mɛrəŋ mecepər-ɛ, afəyə fum wəkakə ntɛ o ntɛ bawo daka da mariki mən d'ɔyɔnɛ.»
22 «Kə afum ŋasutɛnɛ ŋakə ŋasutərɛnɛ wəran wəbɛkəs, təsəŋɛ wəkakə kəkom mba ta daka o daka dəsətə kə sə-ɛ, pəmar wos ka wəran wəkakə ŋatəŋnɛ kə aboc kiti ŋaboncər asutɛnɛ kəway nkɛ ŋaŋsoŋ fəp mə.
23 Mba kə pəyɔnɛ a təsəŋ wəran wəbɛkəs kakə dolokəp-ɛ, kəway ka defi kəyɔnɛ defi,
24 dəfər kə dəfər, desek kə desek, kəca kə kəca, kəcək kə kəcək,
25 kəcəf k'aŋsəŋɛ kəcəf kəway, kəbopər k'aŋsəŋɛ kəbopər kəway, kəfat k'aŋsəŋɛ kəfat kəway.»
26 «Kə fum oŋsut wəcar kən wərkun, kə pəyɔnɛ fɛ ti wəran haŋ pəpici kə dəfər-ɛ, pəmar pəsak wəcar wəkakə pəkə yɛŋən, təyɔnɛ kəway ka dəfər dən.
27 Kə fum osut wəcar kən haŋ pəyotu kə desek-ɛ, pəmar pəsak wəcar wəkakə pəkə yɛŋən, təyɔnɛ kəway ka desek dən.»
28 «Kə wana wɛncaŋ wərkun, kə pəyɔnɛ fɛ ti wəran lɛn, fum wəkakə pəfinɛ ti-ɛ, wana wawəkə wɛmar kəca-cas haŋ wefi, sɛm ya wana wawəkə yɛmar fɛ kəsəm, ti disrɛ kiti nkɛ o nkɛ afəsəbocər wəka wana wawəkə.

29 Mba kɔ pəyɔnɛ a wana wɔ, tokur aŋa wɛnccaŋ afum lɛn, pacsɔŋɛ ti wəsərka kəcərɛ ta
wəkakɔ ɛŋkɛmbərnɛ wi haŋ wana wawəkɔ wedif fum-ɛ, pəmar paca-cas wana wawəkɔ haŋ
wefi, wəka wana sɔ mɛnɛ padif kɔ.
30 Mba kɔ pəyɔnɛ a kəway k'awer wəka wana wawəkɔ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta andif kɔ mɔ, pəmar
pəsɔŋ kəway kaŋkɔ awer kɔ mɔ fəp.
31 Kɔ pəyɔnɛ a wana, wan wərkun kɔ pəyɔnɛ wan wəran wendif-ɛ, tɔyɔ tokur fər ya Kanu
kiriŋ tin tatɔkɔ tɔ pəmar pakɔtɛnɛ.
32 Kɔ pəyɔnɛ a wana nwɛ wəcar wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, wəcar wəran wendif-ɛ, pəmar pasɔŋ
sikəl wəco maas (30) mariki ma wəcar wəkakɔ, ntɛ tɔyɔnɛ ta wana mɔ, paca-cas wi haŋ wefi.»
33 «Kɔ fum ɛŋkay abi, pəsak ŋi fos ta ɛŋgbəpər ŋi, a wana wəder kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, sɔfale səder
sətor abi ŋaŋɔkɔ disrɛ-ɛ,
34 wəkay ka abi ɛŋlɛk pɔcɔl papɔkɔ pefi mɔ, pəsɔŋ wəka pɔcɔl pəsam pɔyɔnɛ kəway ka pɔcɔl
pɔn.»
35 «Kɔ wana wa fum wendif wana wa wəkɔ-ɛ, ŋacaməs wana wɔkɔ wɔntɔfi mɔ, ŋayerɛnɛ
pəsam, ŋayerɛnɛ sɔ sɛm ya wana wɔkɔ wefi mɔ.
36 Mba kɔ pəyɔnɛ tokur aŋa wana wɔ wɛnccaŋ lɛn, paloku ti wəsərka ta owosɛ kəkɛmbərnɛ
wi-ɛ, tɛm tatɔkɔ wəka wana nwɛ wɛncaŋ wɔkɔ lɛn a kɔ wefi mɔ, ɛŋlɛk wana wefi, pəsɔŋ wəkɔ
wana weyi wəyeŋ.»

Kəkiyɛ ka yɔcɔl

37 «Kɔ fum eŋkiyɛ wana kɔ pəyɔnɛ fɛ ti aŋkesiya, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wir-ɛ, tɔyɔnɛ a ɛfay pɔcɔl
papɔkɔ amera kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəcaməs pi-ɛ, pəmar pəluksɛ cəna kəcamət kəway ka wana win
wɔkɔ eŋkiyɛ mɔ, ŋkesiya maŋkəlɛ kəway ka ŋin ŋɔkɔ eŋkiyɛ mɔ.»

22

1 Kɔ pəyɔnɛ pabəpɛnɛ wəke pəcbɛrɛ kəkɔkiyɛ, pasut kɔ haŋ pəfi-ɛ, ancərɛ fɛ teta mecir ma
wəkakɔ, afɔluksɛ ayɛk ŋaŋɔkɔ.
2 Mba kɔ pəyɔnɛ a pəwaŋkəra pɔ ambəpɛnɛ wəkayi dec dɔsɔrəyi dɛ-ɛ, fum nwɛ oŋsut wəke
haŋ pədif kɔ mɔ, tɛyɛfɛnɛ tɔ. Wədif kɔn ɛsarɛ teta mecir ma wəke wəkakɔ. Mba wəke nwɛ
aŋsumpər mɔ oŋluksɛ kəway ka paka pɔkɔ eŋkiyɛ mɔ, k'ɔntɔtam kəsɔŋ kəway ka pi-ɛ, pəmar
pacaməs wəke wəkakɔ pasɔŋ kəway ka pi.
3 K'ambəpɛ kɔ paka papɔkɔ eŋkiyɛ mɔ pɔsɔrəyi wəyeŋ-ɛ, tɔyɔnɛ wana, sɔfale, aŋkesiya, wir,
wəkayi pəmar pəluksɛ pɔcɔl papɔkɔ pədeŋər pi pɔcɔl pin.

Kələsərɛ ka fum daka dɔn

4 Kɔ fum ɛsak yɔcɔl yɔn, yɔkɔ yɔsɔmɛ wɛnc yɔbɔf yɔn ya dalɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti ŋgbɔŋkələ yɔn ya
wɛn-ɛ, pəmar pamɔmən abɔf ŋɔn nŋɛ ŋɔŋkom belbel mɔ, pasɔŋ wəkɔ yɔcɔl yɔn yɔsɔmɛ yɔbɔf
mɔ, yokom yɔn yɔkɔ yentesɛ mɔ.
5 Kɔ fum ɛmbɛr yika nɛnc, nɛnc dadɔkɔ dɔkɔ dɔcɔf kur ka yɛtɛl dɔbɔf, tɔyɔnɛ a yɔbɔf yayɔkɔ
yɔlɔl, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti yɔsɔrɔbukɛ-ɛ, pəmar wəbɛr ka nɛnc dadɔkɔ pəsɔŋ kəway yi.
6 Kɔ fum ɔsɔŋ wəndɛ kɔn kəmɛŋk ka pəsam, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti daka dɔlɔm, a pakɔ pakiyər
wəkakɔ anasɔŋ kəmɛŋk mɔ nde kəlɔ kɔn disrɛ k'anəŋk wəke wəkakɔ-ɛ, pəmar pəsɔŋ kəmɛrəŋ
ka daka dɔkɔ ɛnakiyɛ mɔ.
7 Kɔ tɔyɔnɛ anəŋk fɛ wəke ka ca yayɔkɔ-ɛ, pəmar wəkɔ anasɔŋ daka kəmɛŋk pəkɔ
pəmentərnɛ Kanu pədɛrəm a ɛncərɛ fɛ tɔsɔlɛ ntɛ o ntɛ ta daka dadɔkɔ.
8 Tes o tes t'aŋgbɛkəlɛnɛ, tɔyɔnɛ ta wana, sɔfale, aŋkesiya, wir kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, yamos, paka
mpɛ o mpɛ pɔsɔlɛ, afum mɛrəŋ ŋacgbɛkəlɛnɛ kəyɔnɛ ka wəka pɔcɔl kɔ pəyɔnɛ fɛ ti paka pələm-
ɛ, agbɛkəlɛnɛ akakɔ mɛrəŋ ŋakɔ ŋamentərnɛ nda akiti fər ya Kanu kiriŋ. Nwɛ kiti kəŋkəlɛcɛ
mɔ, fum wəkakɔ pəsɔŋ wəkɔ ŋanayi kəgbɛkəlɛnɛ mɔ mɛrəŋ ma paka pɔkɔ ŋanayi kəgbɛkəlɛnɛ
ta pi mɔ.
9 Kɔ fum ɔsɔŋ wɛnc kəcɔl tɔyɔnɛ wana, sɔfale, aŋkesiya, wir tɔyɔnɛ pɔcɔl mpɛ o mpɛ, a pɔcɔl
papɔkɔ pefi, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, pətɛpɛ kəcək, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pakiyɛ pi, ta fum o fum ɛntəŋnɛ ti-ɛ,
10 pəmar fum wəkɔ anasɔŋ kəcɔl mɔ, pəkɔ pədɛrmɛ wɛnc wəkɔ ɛnasɔŋ kɔ kəcɔl mɔ a ɛŋkiyɛ
fɛ pɔcɔl pɔkɔ wɛnc ɛnasɔŋ kɔ kəcɔl mɔ. Tɛm tatɔkɔ pəmar wəka pɔcɔl pəwosɛ kədɛrəm kaŋkɔ,
pəmar fɛ sɔ wɛnc pəluksɛ kəway ka pi.
11 Mba kɔ pəyɔnɛ a aŋkiyɛ pɔcɔl mpɛ nde kəlɔ kɔn-ɛ, pəmar pəluksɛ kəway ka pi wɛnc wəkɔ
ɛnasɔŋ kɔ kəcɔl mɔ.
12 Kɔ pəyɔnɛ a wɛsɛm wa dop wɛwatəri-watəri pɔcɔl papɔkɔ-ɛ, fum wəkɔ anasɔŋ kəcɔl mɔ,
ɛmar kəkenɛ sɛm yɛlpəs yayɔkɔ wəkɔ ɛnasɔŋ kɔ kəcɔl mɔ, wəkakɔ pəyɔnɛ sɔ wənəŋk ka ti. Tɛm
tatɔkɔ pəmar fɛ kɔ sɔ kəluksɛ kəway ka pi nwɛ ɛnasɔŋ kɔ kəcɔl mɔ.
13 Kɔ fum ɔŋkɔ pəyefu pɔcɔl nnɔ wɛnc eyi mɔ, a pɔcɔl papɔkɔ pede pɛtɛpɛ kəcək, kɔ pəyɔnɛ
fɛ ti pefi kumunt ka wəka pɔcɔl papɔkɔ darəŋ-ɛ, pəmar wəkɔ ɛnakɔ pəyefu wɛnc pɔcɔl mɔ,
pəluksɛ pi kəway.

14 Kə pəcəl papəkə pefi fər ya wəka pi kiriŋ-ɛ, kəluksɛ kəway ka pəcəl papəkə kəyi fɛ sə. Kə
pəyənɛ anasəŋ kə daka a pəcyefu kə pəcəl papəkə-ɛ, pəntəŋnɛ tatəkə.

Sariyɛ sa amera kə dinɛ sələma

15 Kə wərkun ɛŋkɛltər wəyecəra wətəcərɛ wərkun, nwɛ wərkun ɛntatəfac mə, haŋ
ŋafəntərɛ-ɛ, pəmar pəsəŋ kəfac ka wəyecəra wəkakə, pəlɛk kə sə pənɛncɛ.
16 Kə pəyənɛ a papa ka wəyecəra nwɛ owosɛ fɛ kəsəŋ ka wərkun nwɛ wəyecəra kən-ɛ,
təfəyamsɛ wərkun wəkakə kəsəŋ ka kəfac ka wəyecəra wəkakə ŋafəntərɛ kə nkən mə.
17 Ta nəsak wəran dure pəyi doru.
18 Nwɛ o nwɛ ɛŋfəntərər wɛsɛm mə, mɛnɛ padif wəkakə.
19 Nwɛ o nwɛ oŋloŋnɛ canu cəcuru ta pəyənɛ MARIKI-ɛ, mɛnɛ pasut kə haŋ pəməlkɛ.
20 Ta mədir wəcikəra, ta məmentər kə sə fənəntər, bawo nəna sə nənayi decikəra atəf ŋa
Misira.
21 Ta nətərəs wəcəbokəra nwɛ o nwɛ, ta nətərəs sə wan nwɛ o nwɛ akombəra ən ŋafi mə.
22 Kə mətərəs fum wəkakə haŋ kəbok kən kəder im-ɛ, iŋne kəbok kən,
23 pəntɛl'em pəpəŋ, dəkəwan indif'am dakma. Tɛm tatəkə məna sə wəran kam endeyənɛ
wəcəbokəra, awut am ŋayənɛ atəyə kas.
24 Kə məmbər wətəyə daka pəsam afum em dacə-ɛ, ta məyə pəmə təkə wəbəs-bəsər wələma
əŋyə mə, ta məloku a mɛnɛ pədeŋər'am gbɛs dəkəluksɛ da debe dam.
25 Kə fum ɛncəmbər'am sɛkɛ duma dən da kəfe-ɛ, məluksɛ kə di a dec dɛckalɛ,
26 bawo duma dadəkə gbəcərəm dəyə dokumpɛ da dis dən. Dere d'əŋkəkumpɛnɛ a
pəfəntərɛ-ɛ? Kə wəkayi oŋkorn'em-ɛ, iŋne kə dim bawo Kanu nkɛ iyənɛ mə, iŋyənɛ nənəfər.
27 Ta məfər-fərəs Kanu, ta mətolanɛ wəkiriŋ wəka afum am pəlɛc.
28 Ta nəcwon kəkɛr'em yoloŋnɛ ya yɛtɛl yonu. Nəcsəŋ im awut anu arkun acəkə-cəkə.
29 Ti tə pəmar sə məcyə nnə wana wam, aŋkesiya ŋam kə wir wam pəmar wan wəcəkə-cəkə
wəka pəcəl pam ŋayi kə kɛrɛ mata camət-mɛrəŋ. Tataka ta camət-maas, məsəŋ im pi.
30 Afum apus ŋə nəndeyən'em, pəmar fɛ nəde nəcsəm sɛm nyɛ wɛsɛm wɛwatəri-watəri
dəkulum mə, nəde nəcgbalɛ yi cen.

23

Kəleləs ka atəyə fənəntər

1 «Ta məkətɛnɛ yem. Ta məbaŋɛ fum wəlɛc kəbaŋɛ ka yem.
2 Ta məcəmɛ kənay darəŋ kəkəyə pəlɛc. K'andebocɛ afum kiti-ɛ, ta məlasnɛ kəca k'afum
alarəm yem disrɛ nəsəŋɛ aboc kiti kəfɛr kiti.
3 Ta məbaŋɛ wətəyə daka dəŋkiti k'ɔntəyə kance-ɛ.
4 Kə maŋkə məpətərnɛ wana wa wəterɛnɛ kam kə pəyənɛ fɛ ti səfale sən səsəlɛ-ɛ, məsumpər
si məkɛrɛ kə dare.
5 Kə mənəŋk səfale sa wəterɛnɛ kam sətɛmpɛnɛ pɛsarɛ pa si dəntəf-ɛ, ta məcepər, məmar kə
kədeŋ-deŋi si pɛsarɛ.
6 Ta nəyay sariyɛ sa wɛnc əm wətəyə daka dəŋkiti.
7 Məbəlɛnɛ toloku ta yem, ta məsəŋɛ wətələsər tes kə pəyənɛ ti-ɛ wəlompu kəfi, bawo ifəsak
fum wəlɛc pəkə yɛŋən.
8 Ta məbaŋ kəpocɛ ka dəŋkiti, bawo kəpocɛ kaŋkə kəŋsoŋɛ anəŋk kətəsənəŋk kance, kəsəŋɛ
sə kənəŋk kance ka alompu.
9 Ta mətərəs wəcikəra nwɛ ɛndɛ ndaram mə. Nəncərɛ belbel təkə pəŋyi kə mə, bawo acikəra
ŋə nənayənɛ atəf ŋa Misira.»

Teren ta kəŋesəm kə dəsək da kəŋesəm

10 «Meren camət-tin məcbəf antəf ŋam, məcpim yokom ŋa ŋi.
11 Mba teren ta camət-mɛrəŋ məsəŋɛ ŋi kəŋesəm məsak ŋi. Itə afum am atəyə daka ŋandinɛ
sə ŋi kə sɛm ya dop sə yəsəm yɛlpəs yəkə. Məyə sə tin tayi ta ŋgbəŋkələ yam ya wɛn kə tək yam
ya olif.
12 Məbəc yɛbəc yam mata camət-tin. Mba tataka ta camət-mɛrəŋ, məleləs dəsək da
kəŋesəm, ntɛ təŋsoŋɛ wana kə səfale sam yeŋesəm dəsək dadəkə mə, ntɛ təŋsoŋɛ sə wan ka
wəcar kam wəran kə wəcikəra ŋatam sə kəŋesəm mə.
13 Nəcəmɛ mamɛ iloku nu mə fəp darəŋ. Nəkɛmbərnɛ belbel ta nəde nəckornɛ canu cəcuru.
Ta nəcɛm-cɛməs mewe ma canu cəcuru, ta panenɛ nu mi dəkusu yati!»

Cəsata ca sali ncɛ pəmar pacboc Yisrayel mə

14 «Kəren o kəren mədekə məcboc'em cəsata ca sali maas.
15 Məde məcboc'em kəsata ka cəcom cətənəŋkəl lebin. Mata camət-mɛrəŋ ma kəsata kaŋkə
disrɛ, ŋof ŋa Abib*, məde məcsəm cəcom cətənəŋkəl lebin, pəmə təkə isom əm ti Misira mə,

* **23:15** *Ŋof ŋa Abib* = CəHebəre «ŋof ŋa Lɛŋk»

bawo ŋof ŋaŋəkə disrɛ ŋə mənawur di. Pəmar fɛ pade pacmentərnɛ fər yem kiriŋ waca wəsəkər.»
16 «Məde məcboc'em sə kəsata ka Kətɛl, yokom yəcəkə-cəkə ya yəbəf yam ya dalɛ.»
«Kə mənde məcboc'em kəsata ka Kəpim ka yəbəf yam ya teren dəkələpsər, kə məlip kəloŋka ka yokom ya tək yam-ɛ.
17 Kəmaas teren disrɛ pəmar arkun fəp afum anu dacə ŋamentərnɛ fər ya Wəbɛ MARIKI kiriŋ.»
18 «Ta məloŋ mecir ma yoloŋnɛ nyɛ məŋkɛr'em mə paka pənəŋkəl lebin mpɛ o mpɛ. Ta nəmɛŋkərnɛ moro ma poloŋnɛ pem haŋ dəckəsək bətbət.
19 Məde məckɛrɛ nde kələ ka MARIKI Kanu kam yokom yəcəkə-cəkə ya yəbəf ya atəf ŋam. Ta məpɛcɛ wir mɛsɛ ma kɛrɛ ka wi de.»

Kəsəŋ temer kə kətəkəs təkət a ŋaclɛk dəpə kəkə
20 «K'ina, indesom mɛlɛkɛ mmɛ mendey'əm kiriŋ, mmɛ mendekə mocbum əm dəpə mə, mosol'am haŋ məbɛrɛ kəfo nkɛ inalomps'am mə.
21 Mədekə məkɛmbərnɛ fər ya mi kiriŋ, mədekə məcəmɛ dim da mi darəŋ. Ta məyeŋkər mi domp, bawo məfədekoŋaŋnɛ dɛtaŋi ləŋəs dam, bawo tewe tem teyi mi disrɛ.
22 Kə məncəŋkəl dim dən belbel, məyə təkə ilok'əm mə fəp-ɛ, indeyənɛ wəter ka aterɛnɛ am, wəyɛfərɛnɛ ka aŋɛ ŋambəp əm kəyɛfərɛnɛ mə.
23 Mɛlɛkɛ mem mendekət fər yam kiriŋ mekekərɛ nda Amər, aHit, aPerisi, aKanaŋ, aHiwy kə aYebus, indekəmələk ŋa.
24 Ta mətontnɛnɛ canu cəŋan, ta məsalɛnɛ ci. Ta məcyə təkə ŋaŋyə mə, mba məcləsər mɛrəŋka maŋan few, məcwəkəc masar motontnɛ məkə ŋaccəmbər mə.
25 Kə nəndekə nəcsalinɛ MARIKI Kanu konu-ɛ, endekə pəcsəŋ pətət kəcom kam kə domun dam pəbəlɛn'am docu.
26 Wəran wəcəŋ əfədekəyi atəf ŋam, wəran wətəkom əfəkəsəyi di. Indesəŋ am kəwon doru.
27 Ayek-yek ŋ'indenuŋkɛnɛ kəsak ŋey'əm kiriŋ, indewɛnər afum akə nəndekə ndaraŋan mə fəp anciyan, indekəsəŋɛ aterɛnɛ anu fəp ŋayɛksər nu.
28 Deme d'indenuŋkɛnɛ isak dey'əm kiriŋ, ndɛ dendekəbɛləs aHiwy, aKanaŋ kə aHit mə.
29 Ifədekəbɛləs ŋa fər yam kiriŋ kəren kin, ta tedesəŋɛ atəf kəyə yer-yer, sɛm yɛlɛc ya dop yɛla nyɛ yendetərəs əm mə.
30 Pəpic pəpic p'indekə icbɛləs ŋa fər yam kiriŋ haŋ məcla məctam kəbaŋ atəf fəp.
31 Indekəboc'am kələncər kəyɛfɛ ka kəba ka Cəŋkəlma haŋ nde kəba k'aFilisti, kəyɛfɛ ka nde dətɛgbərɛ haŋ nde kəŋgbəkə ka Ɛfərat. Bawo indekəlɛk afum aka atəf ŋaŋəkə ibɛr əm ŋa dəwaca, ibɛləs ŋa fər yam kiriŋ.
32 Ta mədekəcaŋəs danapa kə ŋa, ta məcaŋəs sə danapa kə canu cəŋan.
33 Ŋafədekə ndɛ atəf ŋam, ntɛ təŋsəŋɛ ta ŋadesəŋ'am kəciya nnə iyi mə. Kə məsak afum akakə kəndɛ ndaram-ɛ, təŋsəŋ'am kəsali canu cəŋan, təyən'am towul.»

24

Kanu kəsek danapa k'aka Yisrayel
1 Kə Kanu kəloku Musa: Məpɛ nnə MARIKI iyi mə, məna, Aruna, Nadab kə Abihu, kə abeki wəco camət-mɛrəŋ (70) aka Yisrayel, nədekə nətontn'em pəbəlɛ.
2 Musa sona endelətərnɛ MARIKI, akə ŋafədelətərnɛ de, afum sə ŋafədepɛ kə nkən.
3 Kə Musa ender k'oloku moloku ma MARIKI mamək ə fəp aka Yisrayel, kə mosom mən fəp. K'aka Yisrayel ŋawosɛ dim din: «Moloku mmɛ MARIKI oloku mə fəp, səndeyə mi».
4 Kə Musa encicəs moloku ma MARIKI fəp. Dec dendesək k'ɛyɛfɛ bətbət suy, k'ɛncəmbər tetek toloŋnɛ nde tərə dəntəf k'ɛncəmbər sə masar wəco kə mɛrəŋ teta tɛcɛmcɛməs ta cusuŋka ncɛ wəco kə mɛrəŋ ca Yisrayel.
5 K'osom atɛmp aka Yisrayel ŋakenɛ MARIKI yoloŋnɛ yəcəf, ŋakenɛ sə MARIKI mura ma kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu.
6 Kə Musa ɛlɛk dacə da mecir mamək ə k'ɛmbɛr mi dətəbəl, k'ɛwɛsəsər dacə da mecir tetek toloŋnɛ kəroŋ.
7 K'ɛlɛk buk ba Danapa ndɛ ŋanacaŋəs kə MARIKI mə, k'ɛŋkaraŋɛnɛ bi aka Yisrayel. K'aka Yisrayel ŋaloku: Səndecəmɛ təkə MARIKI oloku mə darəŋ fəp, səndesəcəŋkəl kə.
8 Kə Musa ɛlɛk mecir k'ɛwɛsəsər mi aka Yisrayel, k'oloku: Nənəŋk mecir ma danapa ndɛ MARIKI esek kə nəna aka Yisrayel mə mamɛ, kə mosom mən mmɛ nəntəŋnɛ mə fəp.
9 Kə Musa ŋampɛ k'Aruna, Nadab, Abihu kə abeki aŋɛ wəco camət-mɛrəŋ (70) aka Yisrayel.
10 Kə ŋanəŋk Kanu ka Yisrayel pəcəmbərər wɛcək wa Ki tantəf, pənayi pəmə ntɛ aŋlompəs paka pəyə alom ŋa bulu mə, pəmə təkə kəm kəŋsək mə.
11 Mba ɛnatenci fɛ kəca kən afum apəŋ aka Yisrayel akakə kəroŋ. Kə ŋaŋgbətnɛ Kanu, kə ŋandi yeri kə ŋamun.

Kəbəpɛnɛ ka Musa nde dətərə kɔ Kanu

12 Kɔ MARIKI oloku Musa: Məpɛ nnə iyi mə, nnə tərə kəroŋ məde məcəmɛ nnə kərɛsna:
Walakɛ wa masar w'indesəŋ əm, sariyɛ kɔ tosom tem t'incicəs wi kəroŋ ntɛ məŋkətəksɛ aka
Yisrayel mə.
13 Musa ɛyɛfɛ kɔ Yosuwe wəmarəs kɔn, kɔ Musa ɛmpɛ tərə ta Kanu kəroŋ.
14 K'oloku abeki aka Yisrayel: «Nəkar su nnə haŋ səder sɔ səbəp nu. Nəməmən Aruna kɔ
Hur ŋayi nu dɛ kəsək. Nwɛ o nwɛ tes tɛmbəp mə, wəkayi pələtərnɛ ŋa.»
15 Kɔ Musa ɛmpɛ sɔ dətərə, kɔ kəp kəŋgbəpər tərə.
16 Kɔ nərə da debeki da MARIKI deyi tərə ta Sinayi kəroŋ oŋ, kɔ kəp kəŋgbəpər tərə haŋ
mata camət-tin. Tataka ta camət-mɛrəŋ, MARIKI pəyi dəkəp k'ewe Musa.
17 Nərə da debeki da MARIKI dɛnawurɛnɛ nɛnc aka Yisrayel dəfər pəmə ntɛ nɛnc dəpəŋ
dende kəcmar tərə kəroŋ mə.
18 Kɔ Musa ɛmbɛrɛ kəp kaŋkɔ disrɛ, k'ɛmpɛ nde tərə kəroŋ. Kɔ Musa əŋkə pəwon nde tərə
kəroŋ mata wəco maŋkəlɛ (40) daŋ kɔ pibi.

25

Tɛcəmbər ta aŋgbancan ŋosoku

25-31

Kəfɛk ka aka Yisrayel

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Məloku aka Yisrayel a ŋabaŋəs kəfɛk kem. Nəbaŋ kəpocɛ ka nwɛ o nwɛ əŋsək abəkəc pɛs
kəsəŋ ki mə.
3 Kəfɛk nkɛ kɔ nəndebaŋsər ŋa: Kɛma, gbeti, kəpər,
4 cəloto cəgbət karɛ alom ŋa məntambɛnc, alom ŋeyim ŋeyimbərər, cəloto ncɛ andunɛ
səbeŋa sa kentəler kɔ ncɛ andunɛ cəfon ca wir mə,
5 kata ya ŋkesiya nyɛ aŋgbət karɛ alom ŋeyim mə, kata ya ntempeli, tək ya kasiya,
6 moro momotɛnɛ, labundɛ dobotu ambənc ndɛ ande pacnəŋkəl moro məbəy məsəkəsnɛ,
kɔ suray səbotu ambənc,
7 kɔ masar mətət mmɛ aŋwe onikəs mə kɔ mətət mələma mmɛ andebɛr duma da efəd kɔ
yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc mə.
8 Kəfo kəsoku kɔ aka Yisrayel ŋandecəmbər'em, ntɛ təŋsəŋɛ idetam kəndɛ ŋa dacɔ mə.
9 Pəmə yayəkɔ indementər əm mə, məlompəs ca ya dəkiyi dosoku kɔ yosumpər-sumpər ya
di pəmə tatəkɔ.»

Kaŋkəra ka sede

10 «Kaŋkəra ka kətək ka kasiya kɔ ŋandelompəs. Ŋatubuc ki dobolu cururu mɛrəŋ kɔ dacɔ,
kɔ dowokulu da ki kururu katin kɔ dacɔ kɔ dotukum da ki kururu katin kɔ dacɔ.
11 Məsop kaŋkəra kaŋkɔ kɛma kəsoku pɛs, tedisrɛ kɔ todoru, payɔ ki kəbər ka kɛma haŋ
panɔŋkər.
12 Palompəs cəsora maŋkəlɛ ca kɛma ncɛ andekɔbɛr kaŋkəra kaŋkɔ dəmoŋkubut mə cəsora
mɛrəŋ kəsək kin, kɔ cəkɔ mɛrəŋ kəsək ka mɛrəŋ kəŋkɔ.
13 Məpat cəgbo mɛrəŋ ca tək ya kasiya məsop ci kɛma.
14 Pasor cəgbo cacɔkɔ dəcəsora ca kɛma cacɔkɔ, ntɛ təŋsəŋɛ pade pactam kəsɛlɛŋ kaŋkəra
kaŋkɔ pacgbaŋnɛ mə.
15 K'alip kəsor cəgbo cacɔkɔ dəcəsora ca kaŋkəra-ɛ, pəmar fɛ sɔ pasulu ci.
16 Kaŋkəra kaŋkɔ disrɛ kɔ məŋkɔbɛr walakɛ nwɛ wementər danapa dem k'aka Yisrayel
nwɛ indesəŋ əm mə.
17 Afɛŋk ŋəsəksɛ kiciya ŋaŋəkɔ, kɛma kəsoku pɛs kɔ nəndekɔlompsɛ ŋi. Dobolu da ŋi
dendeyɔ cururu mɛrəŋ kɔ dacɔ, kɔ dowokulu da ŋi kururu katin kɔ dacɔ. Afɛŋk ŋaŋəkɔ
ŋendeyɔnɛ ŋɛgbəpərɛ kaŋkəra.
18 Məlompsɛ mɛlɛkɛ kerub* mɛrəŋ kɛma kətɛmp, məsɛlərɛnɛ mi dəkəcop kɔ dəkələpsər da
afɛŋk ŋəsəksɛ kiciya kəroŋ.
19 Məsɛlərɛnɛ mɛlɛkɛ kerub min dəkəcop da afɛŋk ŋəsəksɛ kiciya kəroŋ, mɛlɛkɛ kerub məkɔ
dəkələpsər da ŋi kəroŋ. Məlompəs mɛlɛkɛ kerub mɛrəŋ kɔ afɛŋk ŋaŋəkɔ yɔyɔnɛ paka pin nde
dəkəcop kɔ dəkələpsər da ŋi kəroŋ.
20 Mɛlɛkɛ maməkɔ mɛrəŋ mendekɔperi banca takəroŋ, yi yokump afɛŋk ŋəsəksɛ kiciya,
mɛtɛfərɛnɛ meti cəro nde afɛŋk ŋəsəksɛ kiciya kəroŋ.
21 K'alip kəbɛr ki disrɛ walakɛ nwɛ wementər danapa dem kɔ aka Yisrayel nwɛ indesəŋ
əm mə, məgbəpərɛ kaŋkəra afɛŋk ŋəsəksɛ kiciya ŋaŋəkɔ.

---

* **25:18** *Mɛlɛkɛ kerub* = Mɛlɛkɛ mə mmɛ mɛnayɔ yɛbəc ya kəbum mofo mosoku ma Kanu mə.

22 Dənda afɛŋk ŋaŋəkə kəroŋ sənde səcbəpɛnɛ, mɛlɛkɛ kerub mamək mɛrəŋ dacə mmɛ
meyi afɛŋk ŋəsəksɛ kiciya ŋaŋəkə aŋgbəpər kaŋkəra kaŋkə kəroŋ mə. Difə indekə icsom əm
mɛfaŋ mem fəp məkə mənde məcloku aka Yisrayel mə.»

Amɛsa ŋa cəcom ncɛ aŋsəŋ Kanu mə

23 «Məlompsɛ amɛsa kətək ka kasiya. Dobolu da ŋi dəyə cururu mɛrəŋ, dowokulu da ŋi
dəyə kururu katin, kə deŋeci da ŋi kururu katin kə dacə.
24 Məsop amɛsa ŋaŋəkə kɛma kəsoku pɛs, məlompəs ŋi cəsək kəbər ka kɛma haŋ mənəŋkər.
25 Məboc cəbam cələma cəsək cacəkə maŋkəlɛ tantəf, dowokulu da ci dəcyə kəca disrɛ,
mənɛpsər ci kɛma haŋ mənəŋkər.
26 Məlompəs cəsora maŋkəlɛ ca kɛma, məboc ci dəmoŋkubut kəsurɛnɛ ka yɛcəmɛnɛ maŋkəlɛ
ya amɛsa ŋaŋəkə.
27 Cəsora cacəkə maŋkəlɛ cələtərnɛ fərɛm. Cəsora cacəkə c'andekəsor cəgbo ncɛ ande
paclɛkɛnɛ amɛsa ŋaŋəkə mə.
28 Məpat cəgbo ca kətək ka kasiya, məsop ci kɛma, cəgbo cacəkə c'andekə pactam
kəgbaŋnɛnɛ amɛsa ŋaŋəkə.
29 Məlompsɛ ŋi ca ncɛ pəmar mə: Pəlet, məbəl, səpət kə mapan nyɛ andekə pacbəcɛ yoloŋnɛ
ya moro kə wɛn mə, kɛma kəsoku pɛs kə məndelompsɛ yi.
30 Pəmar məde məccəmbər'em kəcom nkɛ ande pacloŋn'em mə nnə amɛsa ŋaŋɛ kəroŋ tɛm
o tɛm.»

Pɛdɛtɛ səlamp pa wara camət-mɛrəŋ

31 «Məde məlompsɛ pɛdɛtɛ səlamp kɛma kətɛmp kəsoku pɛs. Pasɛlərɛnɛ pi kəyɛfɛ ka
pɛcəmɛnɛ kəkə təmboŋk pa pi, yənənɛ ya səlamp, yogbuc ya pi, kə yowurɛnɛ ya yɛlɛŋk ya
tək.
32 Tatəkə tə pəŋkəyi wara camət-tin wəŋkəyɛfɛ dətəmboŋk paracə mə, kəca o kəca wara
maas.
33 Kəra o kəra ka pɛdɛtɛ səlamp kəyə yogbuc maas kə yɛlɛŋk ya yi. Itə pəŋkəyi wara camət-
tin nwɛ wəŋkəyɛfɛ dətəmboŋk pa pɛdɛtɛ səlamp mə mə.
34 Təmboŋk pa pɛdɛtɛ səlamp pəyə yənənɛ ya səlamp maŋkəlɛ nyɛ yəŋkəwurɛnɛ yɛlɛŋk ya
tək yokom mə, yogbuc, kə yɛlɛŋk ya yi.
35 Wara wawəkə mɛrəŋ mɛrəŋ kəmaas nwɛ wɛŋyɛfɛ dətəmboŋk paracə mə, dəkəyɛfɛ da
wara mɛrəŋ o mɛrəŋ mɛnɛ pogbuc pin peyi wi tantəf.
36 Pasɛlərɛnɛ yogbuc kə wara, patɛmpɛ fəp fa yi ancəmbəl ŋin ŋa kɛma kəsoku pɛs.
37 Məlompəs səlamp camət-mɛrəŋ səkə pəmar pacəmbər yənənɛ səlamp kəroŋ mə, ntɛ
təŋsoŋɛ səcweŋki tekiriŋ mə.
38 Macaŋk kə map mɛkayɛ meken sə fəp fa mi pəmar məyənɛ kɛma kəsoku pɛs.
39 Pɛdɛtɛ səlamp, pɛcəmbərɛ pa pi kə yosumpər-sumpər yayəkə, kɛma kəsoku pɛs kilo wəco
maas (30) kə pəmar palompsɛ yi.
40 Məna Musa məgbətnɛ belbel, məsurɛnɛ yɛbəc nyɛ məməmən nnə tərə kəroŋ mə.»

26

Aŋgbip ŋosoku

1 «Musa məlompsɛ dəkiyi dosoku cəpol wəco ca kəloto ka səbeŋa sa kentəler, ka alom ŋa
məntambɛnc, alom ŋa bulu k'alom ŋeyim. Səbeŋa sasəkə sə məŋkədunɛ ci kəroŋ lulu ya
mɛlɛkɛ kerub. Yɛbəc ya wəcɛrəŋ yendeyi yayəkə.
2 Dobolu da cəpol cacəkə fəp dəkə dəyə nkɛ o nkɛ cururu wəco mɛrəŋ kə camət-maas (28),
kə dowokulu da kəpol nkɛ o nkɛ dəkə dəyə cururu maŋkəlɛ, cəpol fəp cəde cətəŋnɛnɛ potubuc.
3 Mədekə məgbɛtlɛnɛ-gbɛtlɛnɛ cəpol kəcamət dɛwɛnca, məyə sə tin tayi cəkə kəcamət.
4 Məwes-wesɛ dobol da kəloto kəcəkə-cəkə kəkəsək səbeŋa s'alom ŋa məntambɛnc, məde
mənut yi, məyə sə tin tayi kəpol ka kəloto ka mɛrəŋ.
5 Dobol da cəloto cacəkə mɛrəŋ məwes-wesɛ di səbeŋa wəco kəcamət (50), mənut yi, məsəŋɛ
yewes-wesi ya cəloto cacəkə mɛrəŋ fəp yosurɛnɛ dɛwɛnca.
6 Məde məlompəs ŋkora wəco kəcamət (50) ya kɛma nyɛ məndekəcɛpərɛnɛ cəloto cacəkə
mɛrəŋ mə, ntɛ tendesəŋɛ cəloto ca dəkiyi dosoku kədeyənɛ kin mə.
7 Mədunɛ cəpol ca kəloto ka mɛrəŋ kətelər nkɛ wəco kə pin cəfon ca wir, ncɛ andekəperi
dəkiyi dosoku kəroŋ mə.
8 Dobolu da kəpol nkɛ o nkɛ dede dəyə cururu wəco maas (30), kə dowokulu dede dəyə
cururu maŋkəlɛ. Cəpol ncɛ wəco kə pin (11) fəp cəde cəyə potubuc pin payi.
9 Məgbɛtlɛnɛ taciŋa cəpol kəcamət, kə cəpol cəkə camət-tin sə taciŋa. Kəpol ka camət-tin,
pəmar ki kəyɛlɛ tekiriŋ ta aŋgbancan.

10 Məde məlompəs yewes-wesi wəco kəcamət (50) kəpol kəkəsək ka yɛgbɛtlɛnɛ yɔcɔkɔ-cɔkɔ, mənut yi. Kəpol kəkəsək ka yɛgbɛtlɛnɛ ya mɛrəŋ sɔ, məlompəs kəsək kayi yewes-wesi wəco kəcamət (50), mənut sɔ yayɔkɔ.
11 Məlompəs ŋkora wəco kəcamət (50) ya kɔpər nyɛ məndegbɛkər deyewes-wesi mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ aŋgbancan ŋɔyɔnɛ ŋin mɔ.
12 Dacɔ da cəpol ca cəloto dendecernɛ, paŋɛrɛ di dəkiyi dosoku tadarəŋ.
13 Dobolu da cəpol ca cəloto decernɛ, pəmar payer di dacɔ kəsək o kəsək ntɛ tɔŋsɔŋɛ paŋɛr dəkiyi dosoku belbel mɔ.
14 Məlompsɛ pokumpɛ pa aŋgbancan kata ya ŋkesiya yɔkɔ aŋgbət karɛ kəyim mɔ, məgbɔkərɛ sɔ kəlompsɛ kata ya ntempeli pokumpɛ pa mɛrəŋ.
15 Məlompsɛ fərɛm fa dəkiyi dosoku tɔk ya kasiya, nfɛ andekɔcəmbər mɔ.
16 Pəmar fərɛm o fərɛm fəbəl cururu wəco kɔ dowokulu da fi dɔyɔ kururu katin kɔ dacɔ.
17 Fərɛm o fərɛm pəmar fəyɔ sek mɛrəŋ nyɛ yosol dɛwɛnca mɔ, tatɔkɔ tɔ pəmar payɔ fərɛm fa dəkiyi dosoku fəp.
18 Məlompsɛ ntende kəca kətɔt ka di nde dec dɛmpɛ mɔ fərɛm wəco mɛrəŋ (20).
19 Məlompsɛ yɛcəmɛnɛ wəco maŋkəlɛ (40) ya gbeti nyɛ məndekɔcəmbər tantɔf ta fərɛm wəco mɛrəŋ (20) mɔ. Nfɛ o nfɛ fəyɔ yɛcəmɛnɛ mɛrəŋ, kəsurɛnɛ ka bi yɔkɔ pəmar pasɛt sek mɛrəŋ yɔkɔ fərɛm fəyɔ mɔ.
20 Kəca kəmeriya ka dəkiyi dosoku nde dec dɛmpɛ mɔ, məlompsɛ sɔ dəndo fərɛm wəco mɛrəŋ (20).
21 Yɛcəmɛnɛ wəco maŋkəlɛ (40) ya gbeti, ti tɔ tatɔkɔ yɛcəmɛnɛ mɛrəŋ yede yeyi fərɛm fin tantɔf.
22 Məde məlompəs fərɛm camət-tin fa tɔgbɔkɛnɛ ta dəkiyi dosoku kəca ka ntende dec dɛŋkalɛ mɔ.
23 Məlompəs fərɛm mɛrəŋ taciŋa nfɛ fəŋkɔyi dəmoŋkubut nde tɔgbɔkɛnɛ pa dəkiyi dosoku mɔ.
24 Məde məyɔ fərɛm fafɔkɔ mɛrəŋ fəgbɛpɛnɛ kəyɛfɛ tantɔf, məkotərɛnɛ fi takəroŋ kəsora kin. Tin tayi t'andeyɔ fərɛm, mɛrəŋ fəkɔ feyi moŋkubut mamɔkɔ mɛrəŋ mɔ.
25 Itɔ tatɔkɔ fərɛm camət-maas kɔ yɛcəmɛnɛ wəco kɔ camət-tin (16) ya gbeti, fərɛm o fərɛm fəyɔ yɛcəmɛnɛ mɛrəŋ tantɔf.
26 Məpat cəgbo ca kətɔk ka kasiya kəcamət ncɛ andesumpərɛ fərɛm fəp fa kəsək kin ka dəkiyi dosoku mɔ.
27 Cəgbo kəcamət sɔ ca fərɛm fa kəsək ka mɛrəŋ ka dəkiyi dosoku, kɔ cəgbo kəcamət sɔ ca fərɛm fa tɔgbɔkɛnɛ ta dəkiyi dosoku ntende dec dɛŋkalɛ mɔ.
28 Kəgbo kəracɔ kəmar kəcepər fərɛm fa kəsək kin fəp dacɔ kəyɛfɛ fərɛm fəcɔkɔ-cɔkɔ haŋ kəbəp fəlpəs.
29 Məde məsop fərɛm fəp kɛma, məlompsɛ cəsora kɛma ncɛ andecɛpərɛnɛ cəgbo cacɔkɔ mɔ, məsop sɔ ci kɛma.
30 Kɔ mamɔkɔ melip-ɛ, məna Musa məyekti dəkiyi dosoku, məcəmbər di dowurɛnɛ kɔ dandɛ imentər əm nnɔ tɔrɔ kəroŋ mɔ.
31 Məlompsɛ kəloto kəkəŋkɛ ka səbeŋa sa kentəler, sa alom ŋa məntambɛnc, sa alom ŋa bulu, kɔ sa alom ŋeyim. Pawurɛ kəloto kaŋkɔ kəroŋ lulu ya mɛlɛkɛ kerub mɛrəŋ. Yɛbəc ya wəcɛrəŋ kədu yendeyi yayɔkɔ.
32 Məde mədɛt ki dəmogbu maŋkəlɛ ma kətɔk ka kasiya mmɛ asop kɛma kɔ məyɔ ŋkora ya kɛma mɔ, məcəmbər mi dəyɛcəmɛnɛ maŋkəlɛ kəroŋ ya gbeti.
33 Nədɛtər kəloto kəkəŋkɛ ŋkora tantɔf. Kəloto kəkəŋkɛ kaŋkɔ tadarəŋ k'aŋkɔcəmbər kaŋkəra nkɛ kəyɔ walakɛ nwɛ wementər danapa dem kɔ aka Yisrayel mɔ. Nədɛt kəloto kəkəŋkɛ kaŋkɔ ntɛ tɔŋsɔŋɛ kəyer aŋgbip ŋosoku kɔ tɔksɔ tosoku mɔ.
34 Kɔ məlip-ɛ, məgbəpər oŋ afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa dem k'aka Yisrayel nde dətɔksɔ tosoku.
35 Məcəmbər amɛsa kəloto kəkəŋkɛ todoru, aŋgbip disrɛ ntende kəca kətɔt ka nde dec dɛmpɛ mɔ, kɔ pɛdɛtɛ səlamp pi pɛtɛfərɛnɛ kɔ amɛsa ntende kəca kəmeriya ka nde dec dɛmpɛ mɔ.
36 Məde mədunɛ kusuŋka k'aŋgbancan cəloto cəŋɛrɛ ca səbeŋa sa kentəler, panɔŋkəsəl səbeŋa sa alom ŋa məntambɛnc, sa alom ŋa bulu kɔ sa alom ŋeyim.
37 Məde məpatɛ kəloto kəŋɛrɛ mogbu kəcamət ma kətɔk ka kasiya, məsop mi kɛma, məgbɛkər ŋkora ya kɛma mogbu mamɔkɔ. Məsɛlɛ yɛcəmɛnɛ ya mogbu kəcamət yayɔkɔ kɔpər.»

27

Tetek toloŋnɛ

1 «Məlompsɛ tetek toloŋnɛ Kanu kətək ka kasiya, dobolu da pi dəyə cururu kəcamət, kə
dowokulu da pi sə cururu kəcamət. Tetek pɛtəŋnɛnɛ cəsək fəp, mba deŋeci da pi dəyə cururu
maas.
2 Məlompəs lɛn ya tetek nde moŋkubut mamək makəroŋ maŋkəlɛ. Məde məsɛlərɛnɛ lɛn
yayək kə tetek toloŋnɛ ntɛ təŋsəŋɛ yəyənɛ paka pin mə, məsop pi kəpər.
3 Məlompsɛ tetek toloŋnɛ dap dɛbɛrɛ kəbof, pel, mapan, bak yosortɛ sɛm kə map mɛkayɛ
meken. Məlompsɛ yosumpər-sumpər yayɛ fəp kəpər.
4 Məlompsɛ tetek toloŋnɛ manta ma kəpər, məbɛr mi cəsora maŋkəlɛ ca kəpər dəmoŋkubut.
Məcəmbər mi kəbər ka tetek toloŋnɛ tantəf, deŋeci da manta mamək mɛcbəp dacə da tetek.
5 Pacəmbər manta mamək kəbər ka tetek toloŋnɛ tantəf, deŋeci da manta mamək
mɛcbəp deŋeci dacə da tetek.
6 Məpatɛ tetek toloŋnɛ cəgbo kətək ka kasiya, məsop ci kəpər.
7 Pasor cəgbo cacək dəcəsora cacək cəyi cəsək ca tetek papək mə, ntɛ təŋsəŋɛ pactam
kəkekərɛ tetek toloŋnɛ papək mə.
8 Tetek toloŋnɛ papək məŋkəlompsɛ cəbam mə, pede pəyə fos disrɛ. Ŋayə pi pəmə tək
anamentər əm nnə tərə kəroŋ mə.»

Kəlompəs k'abaŋka

9 «Məlompəs abaŋka ŋa dəkiyi dosoku. Ntende kəca kətət ka nde dec dɛmpɛ mə, pəmar
dobolu da saŋka dəyə cururu tasar tin (100), mədɛt di cəloto ca səbeŋa sa kentəler.
10 Mogbu wəco mɛrəŋ ma kəpər (20) kə yɛcəmɛnɛ ya mi ya kəpər wəco mɛrəŋ (20), ŋkora ya
mogbu kə gbat-gbata ya mi pəmar yəyənɛ ya gbeti.
11 Kəca kəmeriya ka ntende dec dɛmpɛ mə, pəmar ki kəyə sə cəloto pəmə kəcək-cək
dobolu da ki dəyə cururu tasar tin (100), kəca kaŋkə kəyə mogbu wəco mɛrəŋ (20) kə
yɛcəmɛnɛ ya mi wəco mɛrəŋ (20) ya kəpər. Ŋkora ya mogbu kə gbat-gbata ya mi fəp, pəmar
palompsɛ yi gbeti.
12 Dowokulu d'abaŋka kəca nkɛ dec dɛŋkalɛ mə, cəloto ca saŋka sa ŋi cəbəl cururu wəco
kəcamət (50), mogbu ma ci wəco kə yɛcəmɛnɛ ya mi wəco.
13 Dowokulu d'abaŋka kəca nkɛ dec dɛmpɛ mə, pəmar dəbəl cururu wəco kəcamət (50).
14 Pəmar cəloto ca kəsək kin cəde cəyə dobolu da cururu wəco kə kəcamət (15), mogbu
maas kə yɛcəmɛnɛ ya mi maas.
15 Padɛt sə cəloto cururu wəco kə kəcamət (15) cələma kəca ka mɛrəŋ, mogbu maas kə
yɛcəmɛnɛ ya mi maas.
16 Pəmar paŋɛrɛ kusuŋka ka saŋka cəloto ca səbeŋa sa kentəler ca cururu wəco mɛrəŋ (20),
yɛbəc yayəkə yede yəyənɛ ya wəcərɛ kədu pəlompsɛ ci səbeŋa sa alom ŋa məntambɛnc, sa
alom ŋa bulu, sa alom ŋeyim, pəcəmbərɛ cəloto cəŋɛrɛ caŋkə mogbu maŋkəlɛ kə yɛcəmɛnɛ ya
mi maŋkəlɛ.
17 Mogbu mmɛ andecəmbərɛ saŋka mə fəp gbat-gbata ya mi yəyənɛ gbeti. Ŋkora sə yəyənɛ
ya gbeti, kə yɛcəmɛnɛ ya mi yəyənɛ ya kəpər.
18 Saŋka sasəkə səbəl cururu tasar tin (100), kə dowokulu da si cururu wəco kəcamət (50),
kə deŋeci da si cururu kəcamət. Pəmar cəloto cacək fəp cəyənɛ ca səbeŋa sa kentəler, kə
yɛcəmɛnɛ ya kəpər.
19 Kəyɛfɛ ka yosumpər-sumpər ya yɛbəc ya dəndo dəkiyi dosoku kəbəp ka cəgbo cədəf ca
saŋka fəp, pəmar palompsɛ yi fəp kəpər.»

Moro ma səlamp

20 «Kə məna Musa, məsom aka Yisrayel ŋakɛr'am moro mətət ma olif məfəc, ntɛ təŋsəŋɛ
səlamp səctam kəmar dəfəy o dəfəy mə.
21 Aruna kə awut ən arkun ŋandekəcəmbər pɛdɛtɛ səlamp nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kə Kanu
nde todoru ta kəloto kəŋkə kəkəŋk kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa dem k'aka Yisrayel mə.
Pəmar səlamp sədekə səcmar MARIKI fər kiriŋ kəyɛfɛ dəfəy haŋ bətbət. Sariyɛ sa tɛm o tɛm
sə, pəmar aka Yisrayel ŋade ŋacleləs si dɛtɛmp kə dɛtɛmp.»

28

Yamos ya wəloŋnɛ

1 Kə MARIKI oloku Musa: «Mələtərnɛnɛ aYisrayel dacə nnə məyi mə wɛnc əm Aruna,
k'awut ən arkun Nadab, Abihu, Elasar kə Itamar. Məgbɛy ŋa kə aka Yisrayel alpəs aŋɛ, ntɛ
təŋsəŋɛ ŋayən'em aloŋnɛ mə.
2 Məlompsɛ wɛnc əm Aruna yamos ya dəKanu, ntɛ təŋsəŋɛ yede yecmentər dəkəcəmɛ kə
delel dən mə.
3 Məlok-lokər acɛrəŋ fəp, akə ilas kifir ka dɛcɛrəŋ mə: Ŋa ŋandelompsɛ Aruna yamos, nyɛ
endebɛrnɛ k'ande pacsəkəs kə-ɛ, a padeyənɛ oŋ wəloŋnɛ kem.

4 Yamos nyɛ yɔ pəmar ŋalompəs: Yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc, duma da efɔd, burumus, duma dedisrɛ, kəfakəl, kɔ tabataba. Ŋalompsɛ wɛnc əm Aruna kɔ awut ɔn yamos ya dəKanu ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋade ŋacbəc em yɛbəc ya kəloŋnɛ mɔ.
5 Acərɛ kədu ŋalɛk kɛma, kəloto ka səbeŋa sa kentəler alom ŋa məntambɛnc, ŋa bulu, kɔ ŋeyim.»

Efɔd ŋa wəloŋnɛ wəpɔŋ

6 «Acɛrəŋ ŋadunɛ duma da efɔd kəloto ka səbeŋa sa kentəler, sa alom ŋa məntambɛnc, alom ŋa bulu kɔ ŋeyim kɔ səbeŋa sa kɛma.
7 Palompəs yeyesɛ banca mɛrəŋ, pasətərɛnɛ yi cəsək ca banca ya duma da efɔd.
8 Pasətərɛnɛ sɔ tabataba yɔyɔnɛ paka pin kɔ duma da efɔd. Tolompəs ta yi towurɛnɛ: Kəloto ka səbeŋa sa kentəler, səbeŋa sa alom ŋa məntambɛnc, sa alom ŋa bulu, kɔ alom ŋeyim kɔ səbeŋa sa kɛma.
9 Məlɛk sɔ walakɛ wa masar mətət ma onikəs mɛrəŋ nwɛ məndecic mewe ma awut a Yakuba mɔ.
10 Pacic mewe camət-tin tasar təcɔkɔ-cɔkɔ kəroŋ, kɔ mewe mɛlpəs məkɔ camət-tin sɔ tasar ta mɛrəŋ tɔkɔ kəroŋ, tɔkɔ ŋambɛkɛnɛ mɔ.
11 Masar mɛpat mamɔkɔ mɛrəŋ mɔyɔnɛ yɛbəc yətət, wəcərɛ kəpat pəpatəs tamp ta masar pəcicəs mi kəroŋ mewe ma awut a Yisrayel, pəbɛr mi fərɛm fa kɛma.
12 Məde məsətərɛnɛ masar mamɔkɔ mɛrəŋ yeyesɛ banca ya duma da efɔd kəroŋ, təyɔnɛ tɛcɛmcɛməs ta awut a Yisrayel (Yakuba). Ti disrɛ Aruna ende pəcdɛtərnɛ mewe mamɔkɔ dəbanca fɔr ya ina MARIKI kiriŋ ntɛ tɔŋsɔŋɛ iccɛm-cɛmnɛ nu tɛm fəp mɔ.
13 Məlompsɛ fərɛm fafɔkɔ kɛma,
14 mədu megbekce mɛrəŋ pəmɔ kəbənda yayɔkɔ sɔ kɛma kəsoku pɛs, nyɛ andekɔdɛtər fərɛm fafɔkɔ mɔ.»

Yuba ya kiti nyɛ wəloŋnɛ wəpɔŋ ɛŋgbɛknɛ mɔ

15 «Məlompəs yuba ya kiti yɛgbɛknɛ dɛbəkəc, pasətɛ yi kəloto ka səbeŋa sa kentəler, səbeŋa sa kɛma, səbeŋa sa alom ŋa məntambɛnc, alom ŋa bulu, alom ŋeyim pəmɔ tɔkɔ alompəs duma da efɔd mɔ. Yɛbəc ya wəcɛrəŋ yendeyi yayɔkɔ.
16 Panut ki kəmɛrəŋ, kəsək o kəsək kəyɔ dobolu da kəca disrɛ katin.
17 Pəmar məcɛk kəloto kaŋkɔ kəroŋ masar momotər-motər cəgba maŋkəlɛ: Kəgba kəcɔkɔ-cɔkɔ kəyɔ tasar teyim, tasar p'alom ŋa cəbe, kɔ tasar pa alom ŋa bulu ŋɔnɔŋksəl pəbuk.
18 Kəgba ka mɛrəŋ kəyɔ masar momotər-motər mmɛ: Tasar teyim ceŋ, tasar t'alom ŋa bulu kɔ diyamaŋ.
19 Kəgba ka maas kəyɔ masar mmɛ: Tasar pa alom ŋa alembəra, tasar pa lom yɛla cəgbɛr kɔ tasar ta alom ŋa məntambɛnc.
20 Kəgba ka maŋkəlɛ kəyɔ masar mmɛ: Tasar ta alom ŋobuk mɛl, tasar ta lom yɛcɛmcɛmər kɔ tasar ta alom ŋobuk. Tasar o tasar məde məsɛtər pi dəfərɛm fa kɛma.
21 Pacic mewe ma awut a Yisrayel (Yakuba) masar mamɔkɔ wəco kɔ mɛrəŋ (12) kəroŋ pəmɔ tɔkɔ ancic tamp mɔ. Tasar o tasar tende kəcmentər tewe ta kusuŋka kin ncɛ wəco kɔ mɛrəŋ (12) dacɔ ca Yisrayel.»
22 «Məde məlompsɛ yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc megbekce ma kɛma kəsoku pɛs.
23 Məlompəs curundɛ mɛrəŋ ncɛ məŋkɔbɛr moŋkubut mɛrəŋ makəroŋ ma yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc mɔ.
24 Məgbɛkər megbekce mamɔkɔ mɛrəŋ ma kɛma curundɛ cəkɔ cəyi dəmoŋkubut ma yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc yayɔkɔ mɔ.
25 Məde məgbɛkər sɔ cəsək cəlpəs ca megbekce mamɔkɔ mɛrəŋ dəfərɛm mɛrəŋ nfɛ fəyi yeyesɛ banca ya duma da efɔd mɔ tekiriŋ.
26 Məlompəs sɔ curundɛ mɛrəŋ ca kɛma ncɛ andekɔbɛr moŋkubut mantəf ma yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc, kəsək kaŋkɔ kəndekɔ kəcgbuŋɛnɛ duma da efɔd mɔ.
27 Məlompəs sɔ curundɛ mɛrəŋ cəlɔma ca kɛma ncɛ andekɔbɛr yeyesɛ banca ya duma da efɔd tantəf mɔ tekiriŋ, dəkəsətərɛnɛ da yi pəsurɛnɛ kɔ takəroŋ ta tabataba ta duma da efɔd.
28 Kəbənda ka alom ŋa məntambɛnc kɔ məŋkɔkotərɛnɛ curundɛ ca yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc kɔ ca duma da efɔd, ntɛ tɔŋsɔŋɛ yuba yedeŋsɛ takəroŋ ta tabataba pa duma da efɔd, təsɔŋɛ sɔ yuba kətətam kəsakɛnɛ kɔ duma da efɔd mɔ.
29 Ti tendesɔŋɛ Aruna kəbɛrɛ nde aŋgbip ŋosoku pəgbɛknɛ yuba ya kiti dɛbəkəc, nyɛ yɔyɔ mewe ma cusuŋka ca Yisrayel fəp mɔ. Ti tɔŋsɔŋɛ ina MARIKI kəccɛm-cɛmnɛ nu tɛm fəp.»
30 «Məna Musa, mədekɔ məbɛr nde yuba ya kiti disrɛ masar ma kiti mɛrəŋ ‹*Yurim*› kɔ ‹*Tumim,*› ntɛ tɔŋsɔŋɛ meyi Aruna dɛbəkəc k'endebɛrɛ nde MARIKI fɔr kiriŋ-ɛ. Ti disrɛ Aruna ende kəcgbɛknɛ yi tɛm o tɛm k'endebɛrɛ nde MARIKI fɔr kiriŋ ntɛ tɔŋsɔŋɛ aka Yisrayel ŋacərɛ kiti kem mɔ.»

Yamos ya aloŋnɛ yələma

31 «Məde məlompsɛ burumus ba efɔd səbeŋa sa alom ŋa məntambɛnc fəp.
32 Dede dɔyɔ dəkəməl domp nde dacɔ da burumus babɔkɔ, pəmar pagbɛnt bi haŋ panɔŋkər, pəmə ntɛ andu yamos ya akata, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta bɛwalɛ mɔ. Yɛbəc ya wəcɛrəŋ kədu yendeyi.
33 Mədu burumus babɔkɔ tantɔf cəpare ca alom ŋa məntambɛnc, alom ŋa bulu k'alom ŋeyim. Məbɛrsər-bɛrsər haŋ mənɔŋkər meŋgbeŋkəle ma kɛma lulu ya cəpare dacɔ.
34 Teŋgbeŋkəle pa kɛma pin kəpare kin, teŋgbeŋkəle pa kɛma pin kəpare kin y'aŋkɔbɛrsərɛnɛ burumus tantɔf haŋ panɔŋkər.
35 Duma dadɔkɔ dɔ Aruna ende kəcbɛrnɛ k'endekɔbəc'em yɛbəc ya wəloŋnɛ-ɛ. Dim da ŋgbeŋkəle dadɔkɔ d'ande kəcne k'endebɛrɛ nde aŋgbip ŋosoku fɔr ya MARIKI kiriŋ kɔ k'ende kəcwur di-ɛ, ti tɔŋsɔŋɛ kɔ kətɔfi.»
36 «Məlompəs abɔpər ŋa kɛma kəsoku pɛs nŋɛ andecic ‹Dosoku da MARIKI› pəmə tɔkɔ ancic tamp mɔ.
37 Məkotərɛnɛ abəpər ŋaŋɔkɔ kəfakəl tekiriŋ kəbənda ka alom ŋa məntambɛnc.
38 Abɔpər ŋaŋɔkɔ aŋkotər Aruna dətobu mɔ ŋendesɔkəs yoloŋnɛ ya aka Yisrayel fəp, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ina MARIKI ide icbaŋ kəpocɛ kəŋan, ali ŋacciya-ciya kəckɛr'em yopocɛ yayɔkɔ.
39 Duma dedisrɛ kɔ kəfakəl yɔ məndelompsɛ kəloto ka səbeŋa sa kentəler. Məlompsɛ kɔ sɔ tabataba, yɛbəc ya wəcɛrəŋ kədu yendeyi.»

Yamos ya aloŋnɛ alɔma

40 «Ntɛ tɔyɔnɛ ta awut arkun a Aruna mɔ, suma sədisrɛ s'andesɔtɛ ŋa, mabamaba kɔ cəfakəl nyɛ ŋande ŋacmentərɛ dəkəcəmɛ kɔ delel daŋan mɔ.»
41 «Kɔ məna Musa, mən'endebɛr wɛnc əm Aruna kɔ awut ɔn yamos yayɔkɔ, məbɔy ŋa moro dəsəbomp mədeŋər ŋa pɛsarɛ paŋan. Tatɔkɔ tɔ məndekɔ cəmbər ŋa dekiriŋ, ŋayɔnɛ afum asoku, ŋacbəc em oŋ yɛbəc ya aloŋnɛ.
42 Məlompsɛ ŋa cɔgba ca kəloto ka səbeŋa sa kentəler ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta ŋawur kəsɔkər mɔ, cɔgba cacɔkɔ cəcyɛfɛ ŋa dəfi haŋ nde dələŋk.
43 Cɔgba cacɔkɔ cɔ Aruna kɔ awut ɔn arkun ŋande ŋacbɛrnɛ kɔ ŋande kəcbɛrɛ nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, kɔ ŋade kəclətərnɛ nde tetek toloŋnɛ-ɛ. Ti disrɛ ŋafɔdesarɛ kiciya nkɛ kəndedif ŋa mɔ. Sariyɛ sa tɛm o tɛm sɔ nnɔ Aruna kɔ yuruya yɔn ŋayi mɔ.»

29

Kədəs ka aloŋnɛ

1 Kɔ MARIKI oloku: «Ntɛ tə pəmar məna Musa məkɔ mədəs Aruna kɔ awut ɔn kəyɔnɛ afum asoku, ŋacbəc'em ŋayɔn'em aloŋnɛ: Məlɛk tura kɔ ŋkesiya yorkun nyɛ mɛrəŋ yətəyɔ dolokəp,
2 cəcom cətɔnɔŋkəl lebin, cəcom cəlok-lok cətəyɔ lebin papɔckɛ ci moro, kɔ biskit bətəyɔ lebin pasop bi moro, məlompsɛ cəcom cacɔkɔ fəp kəmbefe kətət ka bəle.
3 Məbɛr ci dəkəfala məkekərɛ kəfala kaŋkɔ, tura kɔ ŋkesiya yorkun mɛrəŋ.
4 Mələtərnɛnɛ Aruna kɔ awut ɔn arkun nde kusuŋka ka aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu tekiriŋ, məbiknɛnɛ ŋa domun.
5 Məde məlɛk yamos, məbɛr Aruna yamos: Duma dedisrɛ, burumus ba duma da efɔd, duma da efɔd, kɔ yuba yɛgbɛknɛ nyɛ məndekɔkotərɛnɛ dɛbəkəc kɔ tabataba pa duma da efɔd mɔ.
6 Məcəp kɔ kəfakəl, mədɛtər ki tekiriŋ təbəpər tɛgbɛkərɛ ta dəKanu.
7 Məlɛk moro məbɔy mopusɛ, məloŋər kɔ mi dəromp, təyɔnɛ kədəs kɔ dekiriŋ da yɛbəc yem ya kəloŋnɛ.
8 Kɔ telip-ɛ, məwe sɔ awut arkun a Aruna ŋacɔŋnɛ, ŋa sɔ məbɛr ŋa suma sədisrɛ saŋan.
9 Kɔ məlip-ɛ, məgbəncəs Aruna kɔ awut ɔn arkun mabamaba maŋan, məcəpəs ŋa cəfakəl. Ti disrɛ mədəs ŋa yɛbəc yem ya dəKanu təyɔnɛ oŋ sariyɛ sa kor kəŋan doru o doru.
10 Mələtərnɛnɛ tura papɔkɔ nde daŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu. Aruna kɔ awut ɔn arkun ŋadeŋər pi waca dəromp.
11 Məsu təbəl məfay wana wawɔkɔ MARIKI fər kiriŋ ntende kusuŋka ka aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu. Mecir ma wi mɛbɛrɛ dətəbəl.
12 Məgbət tɛlər dəmecir ma tura papɔkɔ məsopət mi lɛn maŋkəlɛ ya moŋkubut ma tetek toloŋnɛ, məloŋ mecir mɛlpəs nde pɛcəmɛnɛ pa tetek tatɔkɔ.
13 Məlɛk moro məkɔ moŋkump yedisrɛ ya pɔcəl papɔkɔ mə fəp, pəwotwotər pa mim, fi nyɛ mɛrəŋ kɔ moro ma yi, məkɔ məcɔf'em yi fəp nde tetek toloŋnɛ kəroŋ.
14 Məcɔf sɛm, yedisrɛ ya aputuk kɔ akata ŋa tura yayɔkɔ dənɛnc saŋka todoru. Kəloŋnɛ kɔ nkɛ kəŋsɔŋɛ paŋaŋnɛnɛ aloŋnɛ kiciya kəŋan mɔ.
15 Kɔ telip-ɛ, nəkɛrɛ aŋkesiya ŋorkun ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ, Aruna kɔ awut ɔn arkun ŋadeŋər ŋi waca dəromp.

16 Məsu təbəl məfay aŋkesiya ŋaŋəkə, məlɛk mecir maməkə məwɛsəsər cəsək ca tetek toloŋnɛ fəp haŋ mənəŋkər.
17 Məcɛnəs aŋkesiya ŋorkun ŋaŋəkə fəkəl fəkəl, məyak yedisrɛ ya ŋi kə wɛcək, məkə məboc yi fəkəl ya sɛm yayəkə kə domp kəroŋ.
18 Məcəfɛ MARIKI aŋkesiya ŋorkun fəp tetek toloŋnɛ kəroŋ. Pəcəl pəcəf pə, mpɛ ancəfɛ MARIKI mə, ambənc ŋa pi ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc.
19 K'alip-ɛ, məkɛrɛ sə aŋkesiya ŋa mɛrəŋ ŋəkə. Aruna kə awut ən arkun ŋadeŋər sə ŋaŋəkə waca dəromp.
20 Məsu təbəl məfay aŋkesiya ŋaŋəkə. Məlɛk mecir ma ŋi məsop mi Aruna kə awut ən ləŋəs ya waca wətət, kə tɛlər təpəŋ mpɛ o mpɛ pa waca waŋan wətət, kə tɛlər təpəŋ mpɛ o mpɛ pa wɛcək waŋan wətət. Məlɛk mecir mɛlpəs, məwɛsəsər mi cəsək ca tetek toloŋnɛ fəp haŋ mənəŋkər.
21 Məlɛk sə mecir məkə meyi tetek toloŋnɛ kəroŋ mə kə moro məbəy məwɛsəsər mi Aruna kə yamos yən, məyə sə tin tayi awut ən kə yamos yaŋan. Kəlɛk dəsək dadəkə, Aruna kə awut ən ŋayənɛ oŋ aloŋnɛ apus em.
22 Məlɛk moro ma aŋkesiya ŋorkun, kəleŋa, moro mmɛ moŋkump yedisrɛ ya aŋkesiya mə, pəwotwotər pa mim, kə fi mɛrəŋ kə moro mmɛ moŋkump yi mə kə alənk ŋa kəcək kətət. Aŋkesiya ŋorkun ŋɛdəsɛ ŋa dekiriŋ da kəloŋnɛ ŋə.
23 Məwurɛ cəcom cətəyə lebin cələma dəkəfala nkɛ ancəmbər MARIKI fər kiriŋ mə: Kəcom kəlok-lok kin, kəcom nkɛ anəktərɛnɛ moro ma olif mə, kə biskit.
24 Məbɛr yi fəp Aruna dəwaca kə awut ən, mətubucnɛ kəsəŋ yi ina MARIKI fər kiriŋ.
25 Kə telip-ɛ, məbaŋər ŋa yi dəwaca, məkə məcəfɛ yi MARIKI nde dətetek poloŋnɛ kəroŋ. Ambənc ŋa yi ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc. Kəloŋnɛ kə, nkɛ ancəfɛ MARIKI mə.
26 Məlɛk kəmpəcpəc ka aŋkesiya ŋorkun ŋa mɛrəŋ ŋɛdəsɛ ŋa Aruna dekiriŋ da kəloŋnɛ, mətubucnɛ kəsəŋ ki MARIKI kəca kam pəmə təkə aŋsəŋ fum paka mə, sɛm ya məna yə yayəkə.
27 Məsəkəs kəmpəcpəc nkɛ məndesəŋ MARIKI pəmə təkə aŋsəŋ fum daka mə. Məsəŋ sə alənk ŋa aŋkesiya ŋorkun nŋɛ anafɛk teta kədəsɛ Aruna k'awut ən dekiriŋ da kəloŋnɛ mə.
28 Yopoc mɛrəŋ yayəkə ya Aruna kə awut ən yə, tendeyənɛ sariyɛ sa tɛm o tɛm aka Yisrayel dacə. Bawo yopocɛ ya kəfɛk yayəkə, yoloŋnɛ ya kəpaŋnɛ pəforu yə, nyɛ yəyənɛ ya MARIKI mə. Mba Aruna k'awut ən ŋande ŋacsətər yi aka Yisrayel dəyoloŋnɛ yaŋan.
29 Kə Aruna efi-ɛ, yamos yən ya dəKanu yayəkə wələma aŋsəŋ yi awut ən dacə, wəkakə sə pəbɛrnɛ yi dəsək ndɛ ambəy moro kədəs kə dekiriŋ da yɛbəc ya dəKanu mə.
30 Wəloŋnɛ wəkin awut ən dacə nwɛ andedəs dəkəcəmɛ da Aruna mə, ɛmbɛrnɛ yamos yayəkə mata camət-mɛrəŋ, k'endebɛrɛ aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kə Kanu disrɛ kəkəbəc'em nde aŋgbip ŋosoku-ɛ.
31 Məlɛk aŋkesiya ŋorkun nŋɛ ŋəyənɛ ŋɛdəsɛ dekiriŋ da kəloŋnɛ mə, məpɛc sɛm yayəkə kəfo kəsoku kələma saŋka disrɛ.
32 Aruna kə awut ən arkun ŋasəm sɛm yayəkə, kə cəcom cəkə cəyi dəkəfala mə, nde kusuŋka ka aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kə Kanu.
33 Ŋa gbəcərəm ŋə pəmar kəsəm ka sɛm ya kəsəkəs ka kiciya yayəkə kə kəloŋnɛ ka kədəs dekiriŋ da kəloŋnɛ kem kə kəsəkəs ka yi. Pəmar fɛ fum wəcuru pəsəm sɛm yayəkə, bawo yeri yosoku yə.
34 Kə pəyənɛ a sɛm ya yoloŋnɛ yayəkə, kə pəyənɛ fɛ ti, cəcom cələma cəncəmɛ haŋ bətbət-ɛ, məgbal yɛlpəs yəkə dənɛnc. Pəmar fɛ pasəm yi, bawo yeri yopus yə.
35 Məyə Aruna kə awut ən arkun pəmə təkə isom əm ti mə fəp. Mata camət-mɛrəŋ mə məndedəs ŋa dekiriŋ da kəloŋnɛ.
36 Dəsək o dəsək mata camət-mɛrəŋ maməkə disrɛ pəmar məloŋnɛ tura pin teta kətubucnɛ ka kəsəkəs ka kiciya. Ti təŋsəŋɛ məsəkəs tetek toloŋnɛ kətəsək ka pi. Kə tencepər-ɛ, məloŋər moro tetek toloŋnɛ kəroŋ ntɛ təŋsəŋɛ məpusɛ pi MARIKI mə.
37 Mata camət-mɛrəŋ mə mənde məctubucnɛ kəsəkəs tetek toloŋnɛ teta kəpusɛ ka pi MARIKI. Itə tetek toloŋnɛ pəŋyənɛ oŋ posoku pɛs mpɛ ampusɛ MARIKI mə, təcsəŋɛ paka o paka pogbuŋɛnɛ pi, ampusɛ pi MARIKI. Kə təyənɛ fum pəgbuŋɛnɛ pi-ɛ, əŋyənɛ oŋ fum nwɛ ampusɛ MARIKI mə.»

Kəloŋnɛ fəp ka dəsək o dəsək

38 «Dəsək o dəsək pəmar məde məcloŋnɛ oŋ tetek toloŋnɛ kəroŋ ŋkesiya yorkun mɛrəŋ ya teren tin tin.
39 Aŋkesiya ŋin bətbət bə məŋloŋnɛ ŋi, aŋkesiya ŋa mɛrəŋ dəfəy də məŋloŋnɛ ŋi.
40 Aŋkesiya ŋəcəkə-cəkə pacəfɛ ŋi MARIKI kə kəmbefe kətət kilo kəmaas nkɛ ampəckɛ moro mətət ma olif litɛr din kə dacə mə, məloŋər ki wɛn litɛr din kə dacə teta kəloŋnɛ.

41 Kɔ dɔfɔy dɛmbəp-ɛ, məkɛr'em sɔ aŋkesiya ŋa mɛrəŋ mədeŋər ŋi kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kɔ ka wɛn pəmɔ təkɔ məkɛr'em bətbət mɔ. Yoloŋnɛ yɔ, nyɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, ambɔnc ŋa yi ŋontorɛ-torɛ kɔ abəkəc.
42 Tekiriŋ oŋ, dɛtɛmp o dɛtɛmp dende kəcloŋn'em kəloŋnɛ ka kəcɔf pɔcəl nde kusuŋka ka aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, fər ya MARIKI kiriŋ. Difɔ indekɔ icbəpɛnɛ kɔ nəna a iclok-lokər əm di.
43 Difɔ indekɔ icbəpɛnɛ k'aka Yisrayel, nərɔ da debeki dem dende docpus di.
44 Ina MARIKI in'endesɔpus aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ tetek toloŋnɛ, ipus sɔ Aruna kɔ yuruya yɔn ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋade ŋayɔnɛ aloŋnɛ em.
45 Indendɛ aka Yisrayel dacɔ, iyɔnɛ Kanu kəŋan.
46 Aka Yisrayel ŋandecərɛ a in'ɔyɔnɛ MARIKI Kanu kəŋan, ina nwɛ inawurɛnɛ ŋa atɔf ŋa Misira, idendɛ ŋa dacɔ mɔ. In'ɔyɔnɛ MARIKI, Kanu kəŋan.»

30

Tetek pɔcɔfɛ MARIKI suray

1 Mədе məlompəs tetek pɔcɔfɛ MARIKI suray. Kətɔk ka kasiya kɔ məndelompsɛ pi.
2 Dobolu da tetek papəkɔ dɔyɔ kururu katin, kɔ dowokulu da pi kururu katin, pəndetəŋnɛnɛ cəsək fəp. Deŋeci da pi dɔyɔ cururu mɛrəŋ, tetek papəkɔ kɔ lɛn ya pi yɛtəpərɛnɛ yɔyɔnɛ paka pin.
3 Məsop pi kɛma kəsoku pɛs, kəlɛk amɛsa ŋa pi kəroŋ kəbəp ka cəsək ca pi kəkɔ haŋ lɛn ya pi. Məlompəs pi kəbər ka kɛma cəsək haŋ mənəŋkər.
4 Məlompəs cəsora mɛrəŋ ca kɛma, məbɛr ci kəbər tantɔf ka cəsək mɛrəŋ ca tetek papɔkɔ. Cəsora cacɔkɔ cɔ andekɔ pacsor cəgbo, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pactam kəsɛlɛŋ pi mɔ.
5 Mədе məpat cəgbo ca kətɔk ka kasiya, məsop ci kɛma.
6 Məkɔ məcəmbər tetek papɔkɔ tekiriŋ ta kəloto kəkəŋkɛ kaŋkəra nkɛ kəyɔ walakɛ nwɛ wementər danapa dem kɔ aka Yisrayel mɔ. Afɛŋk ŋɔsəksɛ kiciya nŋɛ aŋgbəpər kaŋkəra kəroŋ mɔ, difɔ səndekɔ səcbəpɛnɛ.
7 Bətbət o bətbət Aruna pədekɔ pəccɔf'em di suray k'ende kəclompəs səlamp-ɛ.
8 Aruna pədekɔ pəccɔf suray səbotu ambɔnc sasɔkɔ k'endekɔ pəcmot səlamp dec dərɔfɔy-ɛ. Pəmar pade paccɔf suray sasɔkɔ dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp donu.
9 Tetek tɔ ntɛ pəntɔmar nədе nəccɔfɛ di MARIKI suray səcuru mɔ, pəmar fɛ nəcloŋnɛ di yɔcəl yɔcɔf, ta nəcloŋnɛ di sɔ kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn, afɔde pacloŋər di wɛn wa kəloŋnɛ.
10 Katin gboŋ teren disrɛ tɔ Aruna ende pəctubucnɛ kəsɔkəs kiciya lɛn ya tetek toloŋnɛ kəroŋ. Dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp ende pəctubucnɛ kəsɔksɛ tetek mecir ma pɔcəl pa kəloŋnɛ ka kiciya katin teren o teren. Tetek tosoku pɛs pɔ pɔyɔnɛ oŋ, mpɛ ampusɛ MARIKI mɔ.

Dut da aŋgbancan ŋosoku

11 Kɔ MARIKI oloku Musa:
12 Kɔ məndekɔlip kələm aka Yisrayel fəp-ɛ, nwɛ o nwɛ pəfɛkɛ MARIKI gbeti kəway ka kəyi kɔn doru, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta docu ndɛ o ndɛ dosumpər ŋa tɛm ta kələm mɔ.
13 Afum anɛ andekələm mɔ fəp, ntɛ tɔ ŋandekɔfɛk: Gbeti gbələŋ kəram kəcamət pəmɔ potubuc pa nde aŋgbip ŋosoku mpɛ pɔyɔnɛ kəram wəco mɛrəŋ (20) mɔ. Ina MARIKI andefɛkɛ gbeti babəkɔ.
14 Nwɛ o nwɛ andekələm nwɛ ɔsətɔ meren wəco mɛrəŋ (20) mɔ, haŋ kəpɛ takəroŋ fəp faŋan ŋafɛkɛ MARIKI.
15 Wəka daka ɔfɔla wətɔyɔ daka kəfɛk kaŋkɔ, fəp faŋan ŋandetəŋnɛnɛ kəfɛk nwɛ o nwɛ endefɛkɛ MARIKI gbɛti gbələŋ kəcamət, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋawurusnɛ kəyi kəŋan doru mɔ.
16 Kɔ mələip kəbaŋəs kəfɛk kaŋkɔ-ɛ, mədе məclompsɛ gbeti babəkɔ mes ma aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu. Ti tende kəcsɔŋɛ MARIKI kəcɛm-cɛmnɛ aka Yisrayel pəcyac ŋa teta kəwurus kəyi kəŋan doru.

Kəsamp kəsɔkəsnɛnɛ

17 Kɔ MARIKI oloku Musa:
18 Məsɛl kəsamp ka kɔpər, kɔ pɛcəmɛnɛ pa ki sɔ pəyɔnɛ kɔpər, məbɛr kəsamp kaŋkɔ domun ndɛ aloŋnɛ ŋande ŋacsɔkəsnɛnɛ mɔ, məkɔ məcəmbər kəsamp kaŋkɔ tetek toloŋnɛ kɔ aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ dacɔ.
19 Kəsamp kaŋkɔ kɔ Aruna kɔ awut ɔn arkun ŋande ŋackɛt domun ndɛ ŋande ŋacbiknɛnɛ waca kɔ wɛcək mɔ.
20 Kɔ ŋambɛrɛ aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu disrɛ-ɛ, domun dadɔkɔ dɔ ŋande kəcbikɛnɛ, ti tɔŋsɔŋɛ ta ŋafi-ɛ. Tin tayi tɔ kɔ ŋande kəckɔ kələtərnɛ tetek toloŋnɛ kəkɔbəc kɔ kəcɔfɛ MARIKI yoloŋnɛ-ɛ.
21 Wɛcək kɔ waca wɔ pəmar ŋacbikɛnɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta ŋafi mɔ. Sariyɛ sa tɛm o tɛm sɔ, nnɔ Aruna kɔ yuruya yɔn ŋayi mɔ dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp.

Moro məbəy ma kədəs ka aloŋnɛ

22 Kɔ MARIKI oloku Musa:

23 Məna məlɛk suray səbotu ambɔnc: Kələl ka kətək nkɛ aŋwe mir mə kilo kəcamət, pol ya kətək kəbifəli nkɛ aŋwe sinamən mə kilo mɛrəŋ kɔ dacɔ, kɔ kilo mɛrəŋ kɔ dacɔ ka awo ŋələma nŋɛ ŋɔmbət ambɔnc mə,

24 kɔ kətək ka kasiya kəbifəli kilo kəcamət pəmɔ potubuc pa nde aŋgbip ŋosoku, kɔ moro ma olif litɛr camət-tin.

25 Məlompsɛ yi moro məbəy mopus ma dəKanu: Pagbuluŋ mi labundɛ, təyɔnɛ yɛbəc ya wəcərɛ kəlompəs labundɛ. Moro mopus mə mmɛ ande pacbəy nde dəKanu mɔ.

26 Moro mamɔkɔ mə mənde məcbəy aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu kɔ kaŋkəra nkɛ kəyɔ walakɛ nwɛ wementər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ,

27 kəbəp ka amɛsa kɔ yosumpər-sumpər ya ŋi fəp, pɛdɛtɛ səlamp kɔ yosumpər-sumpər ya pi, tetek pɔcɔfɛ MARIKI suray,

28 tetek toloŋnɛ yɔcɔf kɔ yosumpər-sumpər ya pi, kəsamp kɔ pɛcəmɛnɛ pa ki.

29 Məpusɛ MARIKI ca cacɔkɔ, yendeyɔnɛ ca cəpus yosoku pɛs, təsɔŋɛ paka mpɛ o mpɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti fum nwɛ o nwɛ oŋgbuŋɛnɛ ca cacɔkɔ mɔ, ɔŋyɔnɛ oŋ fum nwɛ ampusɛ MARIKI mɔ.

30 Məbəy sɔ Aruna moro mamɔkɔ kɔ awut ɔn kədəs ŋa dekiriŋ da kəloŋnɛ, məpus ŋa ntɛ təŋsɔŋɛ ŋacbəc'em oŋ mɔ.

31 Məloku aka Yisrayel: Moro məbəy mopus ma ina MARIKI mɔ, dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp donu.

32 Ali fum ɔfɔsopɛ mi dəris tatɔkɔ kifəli, ali fum pəmar fɛ sɔ pəlompəs moro mowurɛnɛ ma mamɛ. Moro mɔ mmɛ ambɔy kəpus ka aloŋnɛ aŋɛ andəs dekiriŋ da yɛbəc ya dəKanu mɔ. Moro mopus mɔ mmɛ pəmar aka Yisrayel ŋaleləs MARIKI fɔr kiriŋ mɔ.

33 Nwɛ o nwɛ olompəs moro mowurɛnɛ ma mi, pəsop mi wətɔyɔnɛ wəloŋnɛ mɔ, aŋwurɛ wəkayi aka Yisrayel dacɔ.

Kəlompəs ka suray

34 Kɔ MARIKI oloku Musa: Məlɛk ca cəbotu ambɔnc: Stakte, onikəs kɔ kalbanəŋ, mənəŋkəl yi kɔ suray sətət sa kələl ka kətək, yɛtəŋnɛnɛ dɛlay.

35 Wəcərɛ kəlompəs labundɛ pənəŋkəl suray sasɔkɔ mɛr, ntɛ təŋsɔŋɛ pəsətɔ suray sətət kɔ səsoku nsɛ ampusɛ yɛbəc ya dəKanu mɔ.

36 Pabifəli suray səlɔma, nsɛ andekɔboc nde kaŋkəra nkɛ kəyɔ walakɛ nwɛ wementər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ tekiriŋ ta nde aŋgbancan disrɛ kəfo nkɛ səndekɔ səcbəpɛnɛ mɔ. Suray sosoku sɔ nsɛ ampusɛ MARIKI mɔ.

37 Pəmar fɛ nəde nəclompəs suray səwurɛnɛ sa saŋsɛ nsɛ afum ŋaŋsopɛ kifəli mɔ, pəmar səyɔnɛ nu səpusɛ fum nwɛ andəs dekiriŋ da yɛbəc ya MARIKI mɔ.

38 Nwɛ o nwɛ olompəs suray pəmɔ saŋsɛ, teta kəne ka si ambɔnc ŋobotu mɔ, aŋwurɛ wəkayi aka Yisrayel dacɔ.

31

Alompəs a aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:

2 «Mənəŋk iwe Betsalel tewe tɔn, wan ka Uri, wansɔ ka Hur, wəka kusuŋka ka Yuda.

3 Ilas kɔ amera ŋa Kanu ntɛ təŋsɔŋɛ pəcɛrŋɛ, pəsɔk domp, pəcərɛ yɛbəc fəp mɔ,

4 ɛncərɛ kəpər yɛbəc ya kɛma, ya gbeti kɔ ya kɔpər,

5 kəpat ka masar momotər-motər kɔ kəsɛt mi dəfərɛm, kəpat ka tɔk, kɔ dɛcɛrəŋ da yɛbəc fəp.

6 Isɔŋ kɔ wəmar nwɛ ɔyɔnɛ Oholiyab wan ka Ahisamak wəka kusuŋka ka Dan, k'isɔŋ sɔ afum alɔma dɛcɛrəŋ. Ŋa ŋ'andekɔbɛrɛnɛ kəbəc ka tɔkɔ isom əm mɔ fəp:

7 Kəyɛfɛ ka aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu kəbəp ka kaŋkəra nkɛ kəyɔ walakɛ nwɛ wementər danapa da MARIKI k'aka Yisrayel mɔ, kəkɔ afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya, kɔ yosumpər-sumpər ya aŋgbancan,

8 kəlɛk amɛsa kɔ yosumpər-sumpər ya ŋi, pɛdɛtɛ səlamp pa kɛma kəsoku pɛs, kəbəp ka yosumpər-sumpər ya pi, tetek pɔcɔfɛ MARIKI suray,

9 tetek toloŋnɛ pa pɔcɔl pɔcɔf kɔ yosumpər-sumpər ya pi, kəsamp kɔ pɛcəmɛnɛ pa ki,

10 yamos ya dəKanu ya Aruna wəloŋnɛ kɔ yuruya yɔn nyɛ ŋande kəcbɛrnɛ kɔ ŋandebəc'em-ɛ.

11 Moro məbəy kɔ labundɛ dobotu ambɔnc da aŋgbip ŋosoku, acɛrəŋ ŋalompəs yi pəmɔ tɔkɔ isom əm ti mɔ.»

Simiti dəsək da kəŋesəm

12 Kɔ MARIKI oloku Musa:

13 «Məloku aka Yisrayel: Nəde nəcleləs dəsək da kəŋesəm dem, tendeyənɛ ina kɔ nəna aka
Yisrayel dacɔ tɛgbɛkərɛ haŋ dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp da yuruya yonu, ti tendesɔŋɛ ŋacərɛ a in'əyənɛ
MARIKI mmɛ məŋsəkəs nu, nəyənɛ afum aŋɛ ampus'em mɔ.
14 Nəde nəcleləs dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ, bawo dəsək dopus dɔ nnɔ nəyi
mɔ. Nwɛ o nwɛ ɔntələləs di mɔ, andif kɔ. Fum nwɛ o nwɛ ɛmbəc tɛbəc dəsək dadəkɔ mɔ,
aŋwurɛ kɔ aka Yisrayel dacɔ.
15 Nəde nəcbəc mata camət-tin, mba simiti tataka ta camət-mɛrəŋ təyənɛ dəsək da kəŋesəm
ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ. Fum nwɛ o nwɛ ɛmbəc dəsək da kəŋesəm dadəkɔ mɔ, andif kɔ.
16 Pəmar aka Yisrayel ŋaleləs dəsək da kəŋesəm. Ŋacəmɛ sariyɛ sa di darəŋ dɛtɛmp kɔ
dɛtɛmp, təyənɛ tɛcaŋsɛ ta danapa da tɛm o tɛm.
17 Tɛgbɛkərɛ tantɛ tendeyi oŋ ina k'aka Yisrayel dacɔ tɛm o tɛm. Bawo mata camət-tin mɔ
MARIKI ɛnabəc antɔf kɔ kɔm, tataka ta camət-mɛrəŋ k'ɛsak yɛbəc, k'eŋesəm.»
18 Ntɛ MARIKI elip kəlok-lokər Musa nde tərɔ ta Sinayi mɔ, k'ɔsɔŋ Musa walakɛ wa masar
mɛrəŋ nwɛ wementər danapa dən kɔ aka Yisrayel mɔ, nwɛ MARIKI ɛnacicɛ mɛlər mən yati
mɔ.

32

Aka Yisrayel kələsər kəŋan danapa kɔ Kanu

32-34

Tura ta kɛma

1 Kɔ aka Yisrayel ŋanəŋk ntɛ Musa oncwon kətor kəyɛfɛ ka nde tərɔ kəroŋ mɔ. Awa, k'afum
ŋaŋkɔ ŋaloŋkanɛ nnɔ Aruna eyi mɔ, kɔ ŋaloku: «Məlompsɛ su canu cəkɔt su fər kiriŋ, bawo
Musa fum wəkawɛ ɛmpɛnɛ su Misira mɔ, səncərɛ fɛ ntɛ təsətɔ kɔ mɔ.»
2 Kɔ Aruna oloku ŋa: «Nəwurɛ yadələŋəs ya kɛma nyɛ aran anu, awut anu arkun kɔ aran,
ŋambɛrəsnɛ mɔ, nəkɛr'em yi.»
3 K'afum aka Yisrayel fəp ŋawurɛ-wurɛ yadələŋəs ya kɛma nyɛ ŋanabɛrəsnɛ dələŋəs mɔ, kɔ
ŋasoŋ yi Aruna.
4 Kɔ Aruna ɛmbaŋsər ŋa yi dəwaca, k'ɛŋgbɛcɛ tɛrəŋka ta tura towut anata. K'aka Yisrayel
ŋaloku: «Kanu kam kɔ kaŋkɛ, Yisrayel, nkɛ kəmpɛn'am atɔf ŋa Misira mɔ.»
5 Ntɛ Aruna ɛnəŋk ti mɔ, k'olompəs tetek toloŋnɛ tura tatəkɔ tekiriŋ. K'oŋkulɛ: «Alna
ambocɛ MARIKI kəsata!»
6 Dɔckɔsək k'aka Yisrayel ŋayɛfɛ bətbət suy kɔ ŋaŋkɛrɛ yoloŋnɛ yɔcɔf kɔ yoloŋnɛ ya kəpaŋnɛ
pəforu. Kɔ ŋandɛ, ŋandi yeri, ŋamun, kɔ ŋayɛfɛ kəwoləs-woləs.
7 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Mətor katəna katəna, bawo afum am aŋɛ məsolɛ kəwurɛnɛ atɔf
ŋa Misira mɔ, ŋanciya pəpɔŋ.
8 Ŋambɛlkər kəgbaymɛ dɔpɔ dəkɔ imentər ŋa mɔ. Tɛrəŋka ta tura ta afɛc tɔ ŋalompəs, kɔ
ŋantontnɛnɛ pi, kɔ ŋaloŋnɛnɛ pi, haŋ kɔ ŋaloku: ‹Canu conu cɔ cancɛ Yisrayel ncɛ cəwurɛnɛ nu
atɔf ŋa Misira mɔ!›»
9 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Awa, inəŋk ntɛ afum akaŋɛ ŋayi mɔ, ataŋi ləŋəs ŋɔ ŋayənɛ fəp
faŋan.
10 Ndɛkəl oŋ məc'em, kətɛl'em kɔ pənder nnɔ ŋayi mɔ, kəmələk ŋa k'inder fəp faŋan, mba
məna indesɔŋ'am kəyɔ yuruya yɛlarəm məyənɛ wəka atɔf ŋɔpɔŋ.»
11 Kɔ Musa ɛlɛtsɛnɛ MARIKI Kanu kɔn kəŋaŋnɛ, k'oloku kɔ: «MARIKI, ta ake tɔ pəntɛlɛn'am
nda afum am-ɛ, aŋɛ məwurɛnɛ Misira fənəntər fam fəpɔŋ kɔ səkət sa kəca kam mɔ-ɛ?»
12 Tendesɔŋɛ aka Misira ŋandeloku: «Kəyɔ kəŋan pəlɛc kɔ MARIKI owurɛnɛ aka Yisrayel atɔf
ŋa Misira, kəkɔdif kəŋan nde dəmərɔ, pəmələk ŋa, pənim ŋa antɔf kəroŋ!» Mətorɛ abəkəc ta
məyɔ ti, məbupərɛ kəyɔ ka afum am pəlɛc!
13 Məcɛm-cɛmnɛ Abraham, Siyaka kɔ Yakuba, acar am aŋɛ mənaloku, məcdɛrəm
mənasərka: «Indesɔŋɛ afum am kəla pəmɔ cɔs ca darenc. Indesɔŋ yuruya yam atɔf ŋaŋɛ fəp
nŋɛ iloku ta ŋi mɔ, ŋɔyənɛ oŋ kɛ kəŋan doru o doru.»
14 Kɔ MARIKI ombupərɛ sɔ pəlɛc pəkɔ ɛnacɛm-cɛmnɛ kəyɔ afum ɔn mɔ.
15 Kɔ Musa ontor kəyɛfɛ ka tərɔ kəroŋ, pətəmpər walakɛ nwɛ mɛrəŋ, pacicəs wi bəkəc yayi
mɛrəŋ fəp.
16 Walakɛ wawəkɔ mɛrəŋ, yɛbəc ya Kanu yɛnayi, nkɔn Kanu ɛnacicəs wi kəroŋ kəca kɔn.
17 Ntɛ Yosuwe ene aka Yisrayel kəkulɛ-kulɛ mɔ, k'oloku Musa: «Sim sa kəwan s'iŋne saŋsɛ
nde saŋka disrɛ.»
18 Kɔ Musa oloku kɔ: «Ala bafɔ sim sa kəsətɔ kətam ka kəyɛfərɛnɛ sɔ, bafɔ sim sa kəpariya
kəyɛfərɛnɛ sɔ ina iyi kəne. Sim sa kəsata sɔ ina iyi kəne.»
19 Ntɛ ɔlətərnɛ saŋka mɔ, k'ɛnəŋk tɛrəŋka ta tura towut, k'ɛnəŋk sɔ afum ŋacpisɛ. Awa, kɔ
pəntɛlɛ Musa, k'ɛŋgbal walakɛ wa masar wawəkɔ ɛnatəmpər mɔ, kɔ wɔŋkɔ wɛwɛslɛ-wɛslɛ nde
tərɔ dəntɔf.

20 Kɔ Musa ɛlɛk tɛrəŋka tatɔkɔ ŋanalompəs mɔ, k'ɔŋkɔ pəbɛr pi dənɛnc. Kɔ Musa embifəli
yɛlpəs yɔkɔ yɛnacəmɛ mɔ, k'ɛlɛk yi k'ɛŋgbal dəromun ndɛ ɛnasɔŋ aka Yisrayel kəmun mɔ.
21 Kɔ Musa ɛŋkafəlɛ nnɔ Aruna eyi mɔ, k'eyif kɔ: «Cəke cɔ aka Yisrayel ŋayɔ əm ntɛ məsɔŋɛ
ŋa kiciya kəpɔŋ kaŋkɛ mɔ?»
22 Kɔ Aruna oloku: «Ta pətɛl'am, mariki mem! Məna yati məncərɛ aka Yisrayel: Ŋambətər
mes mɛlɛc.
23 Ŋa ŋalok'im: ‹Məlompsɛ su canu ncɛ cəndekɔt su kiriŋ mɔ, bawo səncərɛ fɛ ntɛ təsətɔ Musa
nwɛ ɛnawurɛnɛ su atɔf ŋa Misira mɔ.›
24 K'iloku ŋa a nwɛ o nwɛ ɔŋyɔ peyesnɛnɛ pa kɛma mɔ pəwurɛ pi! Kɔ ŋasɔŋ im yi, k'imbɛr
yi dənɛnc, kɔ tura towut tantɛ towur di disrɛ.»

Kətərəs
25 Kɔ Musa ɛnəŋk ntɛ antəsətam kədusum afum mɔ, bawo Aruna ɛnasak ŋa ŋacyɔ təkɔ ŋafaŋ
mɔ, kɔ təsɔŋɛ ŋa kəyɔ təkɔ tɛŋlapəs ŋa nnɔ aterɛnɛ aŋan ŋayi mɔ.
26 Kɔ Musa ɔŋkɔ pəcəmɛ dəkusuŋka da saŋka, k'oloku: «Nəna aŋɛ nəyinɛ MARIKI mɔ, nəder
nnɔ iyi mɔ!» K'aka kusuŋka ka Lewy fəp ŋaŋkɔ ŋamɛpnɛ Musa dəntɔf.
27 Kɔ Musa oloku ŋa: «Ntɛ tɔ MARIKI, Kanu ka Yisrayel kəloku: ‹Nwɛ o nwɛ pəlɛk dakma
dɔn, pəcop nnɔ dəkusuŋka da saŋka haŋ dəkələpsər da si, kədifət awɛnc anu, anapa anu
k'akomɛnɛ anu.›»
28 Dəsɔk dadɔkɔ k'aLewy ŋaleləs dim da Musa, kɔ təsɔŋɛ aka Yisrayel afum wul maas
(3.000) kəfi.
29 Kɔ Musa oloku aLewy: «Kəyɛfɛ məkɔ andəs nu nəyɔnɛ oŋ afum aŋɛ ŋandeyi yɛbəc ya
MARIKI mɔ, bawo nənesərnɛ fɛ kədif ka awut anu kɔ awɛnc anu aŋa. MARIKI pəpocɛ nu
məkɔ pətɔt!»

Musa ɛlɛtsɛnɛ Kanu kəŋaŋnɛnɛ ka aka Yisrayel
30 Dəckɔsɔk, kɔ Musa oloku aka Yisrayel: «Nənciya pəpɔŋ! Ndɛkəl oŋ kəpɛ k'inder nde
MARIKI eyi mɔ. Təlɔma ikɔtam kəsɔtər kɔ kəsɔkəs ka kiciya konu.»
31 Kɔ Musa oluksərnɛ nde MARIKI eyi mɔ, k'oloku: «Məŋaŋnɛ MARIKI! Afum akaŋɛ ŋanciya
pəpɔŋ, ŋalompəs canu ca kɛma.
32 Məŋaŋnɛnɛ ŋa kiciya kəŋan, ilɛtsɛn'am! Kɔ məyɔ fɛ ti-ɛ, mənim ina tewe nde buk bɔkɔ
mənacic mɔ.»
33 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Fum nwɛ enciy'em mɔ, iŋliŋ tewe tɔn buk bem disrɛ.
34 Ndɛkəl oŋ, məkɔ, məsolɛ afum am məkekərɛ ŋa kəfo nkɛ imentər əm mɔ. Mɛlɛkɛ mem
mendekɔ yi nu kiriŋ, mba dəsɔk ndɛ inder kəbocɛ nu kiti nde nəyi mɔ, indesɔŋ ŋa ayɛk ŋa
kiciya kəŋan.»
35 Kɔ MARIKI osut aka Yisrayel, bawo ŋanacəmɛ Aruna darəŋ, a wəkakɔ pəlompsɛ ŋa
tɛrəŋka ta tura towut.

33

Kanu kəloku Musa kəlɛk dəpɔ ŋakɔ
1 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Nəyɛfɛ kəfo kaŋkɛ, məna k'aka Yisrayel aŋɛ məmpɛnɛ atɔf ŋa
Misira mɔ. Nəkɔ nde atɔf ŋɔkɔ inadɛrmɛ Abraham, Siyaka, kɔ Yakuba mɔ, icloku: ‹Indesɔŋ
ŋi yuruya yam.›
2 Indesak mɛlɛkɛ meyi nu kiriŋ, indekɔbɛləs aKanaŋ, aMər, aHit, aPerisi, aHiwy, kɔ
aYebus,
3 atɔf ŋaŋɔkɔ ŋomboŋ dalɛ k'awop mɔ. Mba ifədesolɛ nu inasərka, iŋnesɛ ta idekɔlip nu
kədifət, bawo afum ataŋi ləŋəs ŋɔ nəyɔnɛ.»
4 Ntɛ aka Yisrayel ŋane moloku mebeŋəsnɛnɛ mamɔkɔ mɔ, kɔ ŋanɔnɛ mi kəbal, nwɛ o nwɛ
ɛnayesnɛ fɛ sɔ.
5 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məloku aka Yisrayel: Afum ataŋi ləŋəs ŋɔ nəyɔnɛ. K'isolɛ nu
kəkɔ tɛm tepic gbəcərəm-ɛ, iŋmələk nu dɔpɔ. Nəwurɛ yeyesnɛnɛ yonu indeməmən ntɛ indeyɔ
nu mɔ.»
6 Ti disrɛ, k'aka Yisrayel ŋaŋgbek-gbeki yeyesnɛnɛ yaŋan fəp kəyɛfɛ ka tərə ta Horɛb.

Aŋgbancan ŋɛbəpsɛnɛ kɔ Kanu
7 Kɔ Musa ɛlɛk aŋgbancan k'ɛncəmbər ŋi nkɔnsərka saŋka todoru pəwak kəbɔlɛnɛ ŋi. K'ewe
di «Aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.» Nwɛ o nwɛ ɛncfaŋ tes nnɔ MARIKI eyi mɔ, mɛnɛ wəkayi
pəwur saŋka disrɛ pəder nde aŋgbancan ŋaŋɔkɔ.
8 Kɔ Musa ende kəcwur kəkɔ daŋgbancan-ɛ, aka Yisrayel fəp ŋaŋyɛfɛ. Ŋacəmɛ-cəmɛ cusuŋka
ca cəbal cəŋan ŋagbətnɛ kɔ haŋ pəbɛrɛ aŋgbancan ŋaŋɔkɔ disrɛ.
9 Kɔ Musa elip kəbɛrɛ aŋgbancan ŋaŋɔkɔ disrɛ-ɛ, acul ŋa kəp ŋotor ŋɛcəmɛ dəkusuŋka da
aŋgbancan ŋaŋɔkɔ, MARIKI pəlok-loku kɔ Musa.

10 K'aka Yisrayel fəp ŋanəŋk təkɔ kəp kənccəmɛ kəsuŋka ka aŋgbancan mɔ, ŋayɛfɛ fəp faŋan ŋatontəsnɛ nwɛ o nwɛ nde kusuŋka ka abal ŋɔn.
11 MARIKI pəlok-lokər Musa ŋatɛfərɛnɛ, pəmɔ ntɛ fum endelok-lokər wanapa kɔn mɔ. Kɔ telip-ɛ, Musa pəlukus nde dəsaŋka. Mba wəmarsɛnɛ kɔn wətɛmp Yosuwe wan ka Nun ɛncyɛfɛ fɛ aŋgbancan ŋaŋɔkɔ disrɛ.

MARIKI kəlok-loku kɔn kɔ Musa

12 Kɔ Musa oloku MARIKI: «Məmɔmən, məlok'im: ‹Məsolɛ aka Yisrayel,› mba məmentər f'em fum nwɛ məyi kəsom kədemar im mɔ. Ti disrɛ məloku: ‹Incərɛ tewe tam, k'iyɛk-yɛk əm, kɔ kəmar ka kəbətər kem kəmbəp əm.›
13 Ndɛkəl oŋ ilɛtsɛn'am, kɔ pəyɔnɛ a məmar im teta kəbətər kam-ɛ, məsɔŋ'em kəcərɛ səpɔ sam. Tɔŋsɔŋ'em kəcər'am, təsɔŋ'em sɔ kəmar ka kəbətər kam kəsol'em. Məmɔmən afum a atəf ŋaŋɛ, akam ŋɔ!»
14 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Inasərka, in'endekɔ kɔ məna! Isɔŋ əm sɔ pəforu.»
15 Kɔ Musa oloku: «Kɔ pəyɔnɛ a məfɔkɔ-ɛ, ta məsɔŋɛ su kəpɛ nnɔ de.
16 Cəke c'andetam kəcərɛ a məyɛk-yɛk su ina kɔ afum am-ɛ? Kəyi kam su dacɔ gbəcərəm kəntam kəmentər kəgbɛy kosu kɔ afum alpəs aka doru.»
17 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Indeyɔ təkɔ məloku mɔ. Incərɛ tewe tam, k'iyɛk-yɛk əm, kɔ kəmar ka kəbətər kem kəmbəp əm.»
18 Kɔ Musa oloku MARIKI: «Məmentər im nɔrɔ da debeki dam, ilɛtsɛn'am.»
19 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Indecepərɛn'am fər kiriŋ dobotu dem amera, icbonc sɔ tewe ta MARIKI fər yam kiriŋ. Inaŋnɛnɛ nwɛ infaŋ kəŋaŋnɛnɛ mɔ, indeyɔnɛ fum nənəfər nwɛ indefaŋ kəyɔnɛ nənəfər mɔ.»
20 Kɔ MARIKI endeŋər: «Məfədetam kənəŋk im kəro məna Musa, bawo fum ɔfətam kənəŋk im kəro wəkayi pəyi sɔ doru.»
21 Kɔ MARIKI oloku: «Kəfo kɔ kaŋkɛ ina kəsək, məcəmɛ tasar tantɛ kəroŋ.
22 Kɔ nɔrɔ da debeki dem dendenacepər-ɛ, indebɛr əm abi ŋa tasar disrɛ, ikump əm kəca kem haŋ iclip kəcepər.
23 K'ilip kəcepər-ɛ, a ideliŋ kəca kem, tɛm tatəkɔ məntam kənəŋk im kumunt, mba afətam kənəŋk im kəro.»

34

Walakɛ wofu wa sariyɛ

1 Kɔ MARIKI oloku Musa: Məpat walakɛ mɛrəŋ wa masar pəmɔ wɔcɔkɔ-cɔkɔ, indecicəs moloku məkɔ mɛnayi walakɛ wɔcɔkɔ-cɔkɔ wawɔkɔ mənapor-poru mɔ kəroŋ.
2 Məlompəsnɛ bətbətana. Mədena mənuŋkɛnɛ kəpɛ nnɔ tərɔ ta Sinayi kəroŋ, məkɔ məcəmɛ fər yem kiriŋ dəndo tərɔ dətelempan.
3 Ali fum ta pəpɛ kɔ məna, ta panəŋk sɔ fum tərɔ kəroŋ. Kəyɛfɛ ka ŋkesiya, cir, cəna ta yələtərnɛ di kəsɔmət!
4 Kɔ Musa ɛmpat walakɛ wa masar mɛrəŋ pəmɔ wɔcɔkɔ-cɔkɔ. Kɔ Musa ɛyɛfɛ bətbət suy k'ɛmpɛ nde tərɔ ta Sinayi kəroŋ pətəmpər walakɛ wa masar wawɔkɔ mɛrəŋ pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom kɔ ti mɔ.
5 Kɔ MARIKI ontor dəkəp, k'ɔŋkɔ pəyi Musa kəsək, k'omboncnɛ tewe tən: «MARIKI.»
6 Kɔ MARIKI encepər Musa fər kiriŋ pəcloku: «MARIKI, MARIKI, Kanu k'iyɔnɛ nkɛ kəŋyɔnɛ nənəfər, kəcŋaŋnɛnɛ mɔ, Kanu nkɛ pəntəbɛlkər kətɛlɛ mɔ, Kanu nkɛ kəŋsektərnɛ danapa da ki mɔ.
7 Kanu k'iyɔnɛ nkɛ kəntəmpər kəsektərnɛ danapa da fum haŋ dɛtɛmp wul win mɔ, Kanu nkɛ kəŋaŋnɛnɛ afum kiciya kəŋan, kətəcəŋkəl kəŋan kɔ pəlɛc paŋaŋ mɔ. Mba kəfəŋaŋnɛ kiti ka fum nwɛ ɛndəkət mɔ, fum nwɛ enciya mɔ iŋsɔŋ kəway kəlɛc kɔn yuruya yɔn dɛtɛmp maas, haŋ dɛtɛmp maŋkəlɛ.»
8 Kɔ Musa ɛmbɛlkər kəcəp tobu dəntəf k'ontontnɛ.
9 Kɔ Musa oloku: «Mariki, ilɛtsɛn'am kɔ pəyɔnɛ a isətɔ kəmar ka kəbətər fər yam kiriŋ-ɛ, məder Mariki məsolɛ su. Afum ataŋi ləŋəs ŋɔ səyɔnɛ yati, mba məŋaŋnɛnɛ kiciya kosu kɔ pəlɛc posu, məlɛk su səyɔnɛ afum am.»

Kəgbəkərɛ sɔ kəsek danapa

10 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Danapa dɔ səndesek, fər ya afum am fəp kiriŋ, indeyɔ mes məpəŋ mmɛ mɛntatəyi doru dandɛ fəp mɔ, kɔ nda afum a təf yɛlpəs nyɛ mɔ. Aka Yisrayel aŋɛ ŋandekɛl əm mɔ, ŋandenəŋk yɛbəc ya MARIKI, təyɔ təpəŋ ntɛ indeyɔ kɔ məna mɔ.»
11 «Məde məcyɔ ntɛ o ntɛ iŋkɔsom əm məkɔ kədeyɔ mɔ. Indekɔbɛləs fər yam kiriŋ Amər, aKanaŋ, aHit, aPerisi, aHiwy, kɔ aYebus.
12 Məkɛmbərnɛ ta nədekɔsek danapa kɔ afum aka təf nyɛ nəndekɔbɛrɛ mɔ, ta ŋadeyɔnɛ mowul aka Yisrayel dacɔ.

13 Nədekɔ nəcwɔkəc tetek toloŋnɛ taŋan, nəgbal masar motontnɛ maŋan mɛcəmbər, nəccɛpəs mogbu maŋan motontnɛ ma dəcanu.
14 Ta mədekɔ məctontnɛnɛ canu cəcuru, bawo tewe tən təyɔnɛ ‹MARIKI ma kəraca,› Kanu nkɛ kəyɔ kəraca mɔ.
15 Ta mədekɔsek danapa kɔ afum aka atɔf ŋaŋɔkɔ. Bawo kɔ teyi-ɛ, kɔ ŋandekɔsali ŋacloŋnɛ canu cəŋan-ɛ, ŋaŋw'am kəkətəŋnɛ ti, kɔ məŋkɔ oŋ-ɛ, məfətam kəyi ta məndi yeri yayɔkɔ ŋaŋkɔloŋnɛnɛ canu cəŋan mɔ-ɛ.
16 Kɔ nəfacɛ awut anu arkun awut aŋan aran-ɛ, awut aran akakɔ ŋandebɛrsɛ ŋa kəsali kɔ kəloŋnɛ kəŋan ka canu cəcuru.
17 Ta mədekɔlompəs canu ca fɛc de.»
18 «Mədekɔ məcboc kəsata ka cəcom cətɔyɔ lebin: Mata camət-mɛrəŋ ma ŋof ŋa Abib, mədekɔ məcsɔm cəcom ncɛ cəntɔyɔ lebin mɔ, pəmɔ ntɛ isom əm ti mɔ, bawo ŋof ŋa Abib, ŋaŋɔkɔ disrɛ ŋɔ mənayɛfɛ atɔf ŋa Misira.»
19 «Pokom pɔcɔkɔ-cɔkɔ porkun pa yɔcɔl fəp pemi pɔ, kəlɛkɛnɛ pokom porkun mpɛ yɔcɔl yonu yende yockom mɔ, kəlɛk wana, wir haŋ aŋkesiya.
20 Məndekɔ məcwurus sɔfale səwut nsɛ andekɔkom səcɔkɔ-cɔkɔ mɔ, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin kɔ pəyɔnɛ fɛ ti ambiyofo, kɔ məntɔwurus si-ɛ, mətepi si kilim. Mədekɔ məcwurus awut am arkun acɔkɔ-cɔkɔ aŋɛ andekɔ packom'am mɔ.»
«Afɔde packɔ nde kɔfo kem kəsoku waca wɔsɔkər.»
21 «Məndekɔ məcbəc mata camət-tin, məleləs tataka ta camət-mɛrəŋ ntɛ təyɔnɛ dɔsɔk da kəŋesəm mɔ. Ali pəyɔnɛ a tɛm tebifti kɔ tɛtɛl tɔ məleləs pi.»
22 «Mədekɔ məcboc kəsata ka Mataka Moluksər, tɛm ntɛ məndekɔcop kətɛl mɔ, kɔ kəsata ka Yɛtɛl tɛm ntɛ məndetɛl dəcəbɔf teren dəkələpsər mɔ.
23 Kəren o kəren, kəmaas kɔ aka Yisrayel arkun pəmar ŋader ŋamentərnɛ fər ya Wəbɛ MARIKI Kanu ka aka Yisrayel kiriŋ.
24 Bawo indekɔbaŋər afum alɔma tɔf yaŋan ibɛrɛnɛ yonu ntɛ tɔŋsɔŋɛ yonu yɛbɛk mɔ, ali fum ɔfɔdekɔtubucnɛ kəbaŋər nəna tɔf yonu tɛm tantɛ maas ta teren disrɛ, ntɛ mənde kəckɔ dəkəmentərnɛ MARIKI Kanu konu fər kiriŋ mɔ.»
25 «Məfɔde məckɛr'em pɔcɔl poloŋnɛ kɔ paka pɔnɔŋkəl lebin, pəmar fɛ məmɛŋk sɛm ya kəloŋnɛ ka kəcɛm-cɛməs ka Kəcepər ka mɛlɛkɛ medif kəyɛfɛ dɔfɔy haŋ dɔckɔsɔk bətbət.»
26 «Mədekɔ məckɛrɛ nde kəlɔ ka MARIKI Kanu kam yokom yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya antɔf ŋam. Ta mədekɔ məcpɛcɛ ambiyofo mɛsɛ ma kɛrɛ ka ŋi.»
27 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məcic moloku mamɛ, bawo moloku mamɛ m'indesekɛ danapa kɔ məna k'aka Yisrayel.»
28 Kɔ Musa ŋayi kɔ MARIKI mata wəco maŋkəlɛ pibi kɔ daŋ. Endi fɛ peri, omun fɛ domun. K'encicəs walakɛ nwɛ kəroŋ moloku ma sariyɛ sa danapa, mɛtəkəs wəco.

Kəlukus ka Musa nde dəsaŋka

29 Kɔ Musa ontor kəyɛfɛ ka tərɔ ta Sinayi kəroŋ pətəmpər walakɛ mɛrəŋ nwɛ wementər danapa dən kɔ aka Yisrayel mɔ. Musa ɛnacərɛ fɛ a kəlok-loku kən kɔ Kanu kənasɔŋɛ kɔ kəro kəmot.
30 Aruna kɔ aka Yisrayel fəp ŋaŋgbətnɛ Musa, ntɛ kəro kən kəncmot mɔ. Kɔ ŋanesɛ kələtərnɛ kɔ.
31 Kɔ Musa ewe ŋa. Kɔ Aruna k'akiriŋ a kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp ŋander nnɔ nkən Musa eyi mɔ, k'olok-lokər ŋa.
32 Ntɛ elip mɔ, kɔ aka Yisrayel alpəs aŋɛ ŋalətərnɛ kɔ oŋ, k'oloku ŋa moloku məkɔ MARIKI ɛnasom kɔ nde tərɔ ta Sinayi kədeloku aka Yisrayel mɔ.
33 Ntɛ Musa elip kəlok-loku ŋa mɔ, k'ɛlɛk kəfakəl k'oŋkumpnɛ kəro.
34 Ntɛ Musa endebɛrɛ nde kəfo kəsoku kəkɔlok-loku kɔ MARIKI mɔ, k'eliŋnɛ kəfakəl dəkəro. K'owur kəyɛfɛ ka dəndo kəfo kəsoku disrɛ-ɛ, pəloku aka Yisrayel tɔkɔ MARIKI osom kɔ kədeloku ŋa mɔ.
35 Aka Yisrayel ŋancmɔmən kəro ka Musa ntɛ kəcmot mɔ. K'elip kəlok-lokər ŋa, pəkumpnɛ sɔ kəro mɛnɛ dəsɔk ndɛ ɔŋkɔ sɔ nde kəfo kəsoku disrɛ kəkɔlok-loku kɔ MARIKI mɔ.

35

Kəcəmbər ka aŋgbancan **ŋ**osoku

35-40

Simiti dəsɔk da kəŋesəm

1 Kɔ Musa oloŋka aka Yisrayel fəp, k'oloku ŋa: «Ntɛ tɔ MARIKI osom a pacyɔ:
2 Mata camət-tin pabəc, mba tataka ta camət-mɛrəŋ, simiti, dəsɔk da kəŋesəm dɔ ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ. Fum nwɛ o nwɛ ɛmbəc dəsɔk dadəkɔ mɔ, andif kɔ.
3 Pəmar fɛ nəmot nɛnc dəsɔk da kəŋesəm simiti nde wɔlɔ wonu.»

AYisrayel ŋaŋkɛrɛ kəfɛk kəŋan

4 Kɔ Musa oloku kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp: «Ntɛ tɔ MARIKI osom:
5 ‹Nəlɛk dəyɔsɔtɔ yonu nəfɛkɛ MARIKI. Wərkun nwɛ o nwɛ ɔsɔk abəkəc ŋɔtɔt, pəkɛrɛ MARIKI kəfɛk: Kəyɛfɛ kɛma, gbeti, kɔpər,
6 cəloto cəgbət karɛ alom ŋa məntambɛnc, alom ŋeyim, ŋeyimbərər sɔ, cəloto ncɛ andunɛ səbeŋa sa kentəler kɔ cəfon ca wir mɔ,
7 kata ya ŋkesiya yorkun nyɛ aŋgbət karɛ alom ŋeyim mɔ, kata ya ntempeli, tɔk ya kasiya,
8 kɔ moro momotɛnɛ, labundɛ dobotu ambɔnc ndɛ ande pacgbuluŋ moro məbɔy, kɔ suray səbotu ambɔnc,
9 kɔ masar mɔtɔt mmɛ aŋwe onikəs mɔ, kɔ mɔtɔt məlɔma mmɛ andebɛr duma da efɔd kɔ yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc mɔ.
10 Acɛrəŋ aŋɛ ŋayi nu dacɔ mɔ fəp, ŋader ŋalompəs ca cəkɔ MARIKI osom nu kəlompəs mɔ fəp:
11 Dəkiyi dosoku, aŋgbancan fəp kɔ pokumpɛ pa ŋi, ŋkora ya ŋi, fərɛm fa ŋi, mogbu ma ŋi, gbat-gbata ya ŋi kɔ yɛcəmɛnɛ ya ŋi,
12 kaŋkəra ka dəKanu kɔ cəgbo ca ki kɔ afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya, kɔ kəloto kəŋɛrɛ,
13 amɛsa kɔ cəgbo ca ŋi, yosumpər-sumpər ya ŋi fəp kɔ cəcom ncɛ aloŋnɛnɛ Kanu mɔ,
14 pɛdɛtɛ səlamp kɔ yosumpər-sumpər ya pi, səlamp kɔ moro momotɛnɛ,
15 tetek mpɛ ancɔfɛ MARIKI suray mɔ, kɔ cəgbo ca pi, moro məbɔy, suray səbotu ambɔnc, kəloto kəŋɛrɛ kəŋkɔ andɛt aŋgbancan ŋosoku dəkusuŋka mɔ,
16 tetek toloŋnɛ yɔcɔf yɔcɔl kɔ manta ma kɔpər ya pi, cəgbo ca pi kɔ yosumpər-sumpər ya pi fəp, kəsamp kəbɛrɛ domun dɔsɔkəsnɛnɛ, kɔ pɛcəmɛnɛ pa ki,
17 cəloto ca saŋka, mogbu ma ci kɔ yɛcəmɛnɛ ya mi, kɔ kəloto kəŋɛrɛ ka nde kusuŋka ka saŋka,
18 cəgbo cədɔf ca dəkiyi dosoku, ca saŋka, kɔ bənda yɔkɔ pəmar mɔ,
19 yamos yodu yɔkɔ pəmar pabɛrnɛ a pabəc yɛbəc nde aŋgbip ŋosoku mɔ, kɔ yamos ya dəKanu nyɛ Aruna kɔ awut ɔn ŋandekɔ ŋacbɛrnɛ a ŋacbəcɛ Kanu mɔ.›»
20 Kɔ kəloŋkanɛ k'aka Yisrayel fəp ŋayɛfɛ fər ya Musa kiriŋ.
21 Afum aŋɛ ŋanatesɛ bəkəc mɔ fəp, kɔ ŋaŋkɛrɛ MARIKI kəfɛk kəŋan teta yɛbəc ya aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, kɔ kəlompəs ka yamos ya dəKanu.
22 K'arkun kɔ aran ŋander. Afum aŋɛ ŋanayɔ bəkəc yosoku pɛs mɔ ŋaŋkɛrɛ yeyesnɛnɛ ya kɛma yadələŋəs, kurundɛ, yɛgbɛknɛ, cəsora kɔ yeyesnɛnɛ fəp nyɛ alompsɛ kɛma mɔ, kɔ ŋander ŋasɔŋ yi MARIKI kəloŋnɛ.
23 Aŋɛ ŋanayɔ cəloto ca alom ŋa məntambɛnc mɔ, alom ŋeyim, cəloto ca səbeŋa sa kentəler, ca cəfon ca wir, kata ya ŋkesiya yorkun nyɛ aŋgbət dəpəyim, kɔ kata ya ntempeli mɔ ŋaŋkɛrɛ yi fəp.
24 Aŋɛ ŋanamɛŋkərnɛ kəsək kəfɛk ka gbeti kɔ kɔpər mɔ, ŋaŋkɛrɛ yi MARIKI. Aŋɛ ŋanayɔ tɔk ya kasiya mɔ, ŋaŋkɛrɛ yi teta yɛbəc yayɔkɔ.
25 K'aran acɛrəŋ ŋandunɛ cəloto ca suwa waca waŋan, kɔ ŋaŋkekərɛ ncɛ ŋanadu mɔ, cəloto ca alom ŋa məntambɛnc, alom ŋeyim, alom ŋa bulu kɔ cəloto ca səbeŋa sa kentəler.
26 Aran acɛrəŋ aləma aŋɛ ŋanatesɛ bəkəc mɔ, kɔ ŋandunɛ cəloto cətelər cəfon ca cir.
27 K'akiriŋ aka Yisrayel ŋaŋkɛrɛ masar ma onikəs kɔ masar mɔtɔt məlɔma mmɛ pəmar pabɛrəs duma da efɔd kɔ yuba nyɛ wəloŋnɛ wəpɔŋ ɛŋgbɛknɛ dɛbəkəc mɔ,
28 kɔ suray səbotu ambɔnc, kɔ moro momotɛnɛ dəsəlamp, moro məbɔy kɔ suray nsɛ ancɔf mɔ.
29 Arkun kɔ aran aŋɛ o aŋɛ ŋanatesɛ bəkəc kəfɛkɛ yɛbəc nyɛ MARIKI ɛnasom Musa mɔ, fəp ŋanakɛrɛ MARIKI kəpocɛ kəŋan bəkəc yosoku pɛs.

Betsalel kɔ Oholiyab ŋasumpər yɛbəc

30 Kɔ Musa oloku aka Yisrayel: Nəmɔmən, MARIKI ewe Betsalel tewe tɔn, wan ka Uri wansɔ ka Hur wəka kusuŋka ka Yuda,
31 k'ɛlas kɔ amera ŋa Kanu ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəcɛrŋɛ, pəsɔk domp, pəcərɛ yɛbəc fəp mɔ.
32 Ɛncərɛ kəpər yɛbəc ya kɛma, ya gbeti, kɔ ya kɔpər,
33 kəpat ka masar momotər-motər, kɔ kəsɛt mi dəfərɛm, kəpat ka tɔk, kɔ dɛcɛrəŋ da yɛbəc fəp, kɔ kəpər ka yi.
34 Kɔ Kanu kəmpocɛ Betsalel pətət ntɛ tɔŋsɔŋɛ pətam kətəksɛ afum aləma dɛcɛrəŋ dadəkɔ fəp mɔ, kɔ kəmpocɛ sɔ Oholiyab wan ka Ahisamak wəka kusuŋka ka Dan pətət papəkɔ.
35 MARIKI ɛnalas ŋa dɛcɛrəŋ ŋactam kəbəc ka yɛbəc yayɔkɔ fəp, kəyɛfɛ ka kəpat, kənɛkəs, kəcɛm, kədu cəloto ca alom ŋa məntambɛnc, alom ŋeyim, cəloto cəfəfər kɔ cəloto cətelər, kɔ kəpər ka yɛbəc fəp.

36

1 Kəyɛfɛ ka Betsalel kəkɔ ka Oholiyab kəbəp ka acɛrəŋ alpəs akɔ MARIKI ɛnasɔŋ dɛcɛrəŋ kɔ dosoku səbomp ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋacərɛ yɛbəc ya nde aŋgbip ŋosoku ŋasumpər yɛbəc ŋasurɛnɛ yi pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom ti mɔ.

2 Kɔ Musa ewe Betsalel, Oholiyab kɔ acɛrəŋ akɔ MARIKI ɛnabɛr dosoku səbomp mɔ, aŋɛ bəkəc yaŋan yɛnasumpər kəbəc yɛbəc yayɔkɔ mɔ.

3 Kɔ ŋasɔtər Musa ca cəkɔ aka Yisrayel ŋanafɛk teta kəlompəs kɔ yɛbəc ya aŋgbip ŋosoku mɔ. Bətbət o bətbət anckɛrɛ Musa yɛfɛk tuŋ, bəkəc yosoku pɛs.

4 Awa afum acɛrəŋ aŋɛ ŋanasumpər yɛbəc fəp ya aŋgbip ŋosoku mɔ, ŋancəmbərəs nwɛ o nwɛ yɛbəc yɔkɔ ɛnayi mɔ.

5 Kɔ ŋander ŋaloku Musa: Afum ŋayi kəcepərər kəkɛrɛ ka yɛfɛk teta yɛbəc yɔkɔ MARIKI osom kəlompəs mɔ.

6 Kɔ Musa osom padəŋk saŋka disrɛ fəp: Ali fum, pəyɔnɛ wərkun pəyɔnɛ wəran, ta pətɛn sɔ pɛfɛkɛ aŋgbip ŋosoku! K'ayamsər oŋ afum kənaŋkanɛ kəkɛrɛ ka yɛfɛk yɛcəmbərɛ ya aŋgbip ŋosoku.

7 Yɛfɛk nyɛ anabaŋəs mɔ yɛnctəŋnɛ haŋ yecepərər teta yɛbəc nyɛ pənamar kəbəc mɔ.

Aŋgbip ŋosoku

8 Afum acɛrəŋ aŋɛ ŋancbəc mɔ fəp, ŋalompsɛ dəkiyi dosoku cəpol wəco ca səbeŋa sa kentəler, alom ŋa məntambɛnc, alom ŋa bulu, k'alom ŋeyim, padu ci kəroŋ lulu ya mɛlɛkɛ kerub, yɛbəc ya acɛrəŋ yɛnayi.

9 Dobolu da cəpol cacɔkɔ fəp dɔyɔ nkɛ o nkɛ cururu wəco mɛrəŋ kɔ camət-maas (28) kɔ dowokulu da kəpol nkɛ o nkɛ dɔyɔ cururu maŋkəlɛ, cəpol fəp cənatəŋnɛnɛ potubuc.

10 K'ɛŋgbɛtlɛnɛ-gbɛtlɛnɛ cəpol kəcamət kin kin, k'ɛŋgbɛtlɛnɛ-gbɛtlɛnɛ sɔ cəkɔ kəcamət.

11 Kɔ ŋawes-wesɛ dobol da kəloto kəcɔkɔ-cəkɔ kəkəsək səbeŋa s'alom ŋa məntambɛnc, kɔ ŋanut yi, kɔ ŋayɔ sɔ tin tayi kəpol ka kəloto ka mɛrəŋ.

12 Dobol da cəloto cacɔkɔ mɛrəŋ, k'ewes-wesɛ di səbeŋa wəco kəcamət (50), k'onut yi, k'ɔsɔŋɛ yewes-wesi ya cəloto cacɔkɔ mɛrəŋ fəp kəsurɛnɛ yin yin.

13 K'olompəs ŋkora wəco kəcamət (50) ya kɛma nyɛ ɛnacɛpərɛnɛnɛ cəloto cacɔkɔ mɛrəŋ mɔ, kɔ tɔsɔŋɛ cəloto ca dəkiyi dosoku kəyɔnɛ kin.

14 Ntɛ elip mɔ, k'olompsɛ cəpol ca kəloto kətelər wəco kɔ pin cəfon ca wir, ncɛ ɛnalompsɛ dəkiyi dosoku mɔ, k'emperi ci dəkiyi dosoku kəroŋ.

15 Kəpol nkɛ o nkɛ kənayɔ dobolu da cururu wəco maas (30), kɔ dowokulu dɔyɔ cururu maŋkəlɛ. Cəpol ncɛ wəco kɔ pin (11) cənatəŋnɛnɛ potubuc.

16 K'ɛŋgbɛtlɛnɛ taciŋa cəpol ncɛ kəcamət, k'ɔyɔ sɔ tin tayi cəkɔ camət-tin.

17 K'olompəs yewes-wesi wəco kəcamət (50) kəpol kəkəsək ka yɛgbɛtlɛnɛ yɔcɔkɔ-cɔkɔ, k'onut yi. Kəpol kəkəsək ka yɛgbɛtlɛnɛ ya mɛrəŋ yɔkɔ k'olompəs yewes-wesi wəco kəcamət (50), k'onut sɔ yayɔkɔ.

18 K'olompəs ŋkora wəco kəcamət (50) ya kɔpər, k'ɛŋgbɛkərɛnɛ yi kɔ tɔsɔŋɛ aŋgbancan kəyɔnɛ ŋin.

19 K'olompsɛ pokumpɛ pa aŋgbancan pɔcɔkɔ-cɔkɔ kata ya ŋkesiya yorkun nyɛ anagbət karɛ kəyim mɔ, k'oŋkumpɛ tamɛrəŋ kata ya ntempeli.

20 K'olompsɛ dəkiyi dosoku tɔk ya kasiya fərɛm k'ɛncəmbər fi.

21 Dobolu da fərɛm o fərɛm dɛnayɔ cururu wəco kɔ dowokulu da fi kururu katin kɔ dacɔ.

22 Fərɛm o fərɛm fənayɔ sek mɛrəŋ nyɛ yɛnasol mɔ, tatɔkɔ t'ɛnayɔ sɔ fərɛm fa dəkiyi dosoku fəp.

23 K'olompəs fərɛm wəco mɛrəŋ (20) fa kəca kətɔt ka nde dec dɛmpɛ da dəkiyi dosoku mɔ.

24 K'olompəs yɛcəmɛnɛ wəco maŋkəlɛ (40) ya gbeti nyɛ ɛnacəmbər tantɔf ta fərɛm wəco mɛrəŋ (20). Fərɛm o fərɛm fənayɔ yɛcəmɛnɛ mɛrəŋ, kəsurɛnɛ ka bi nyɛ antam kəsɛt sek mɛrəŋ yɔkɔ fərɛm fəyɔ mɔ.

25 K'olompəs sɔ fərɛm wəco mɛrəŋ (20) fa kəca kəmeriya ka nde dec dɛmpɛ da dəkiyi dosoku mɔ,

26 kɔ yɛcəmɛnɛ wəco maŋkəlɛ (40) ya gbeti, ti tɔ tatɔkɔ yɛcəmɛnɛ mɛrəŋ yɛnayi fərɛm fin tantɔf.

27 K'olompəs fərɛm camət-tin fa tɔgbɔkɛnɛ ta dəkiyi dosoku, kəca ka ntende dec dɛŋkalɛ mɔ,

28 k'olompəs fərɛm mɛrəŋ taciŋa fa moŋkubut ma tɔgbɔkɛnɛ pa dəkiyi dosoku.

29 K'ɛŋgbɛpɛnɛ fərɛm fafɔkɔ mɛrəŋ kəyɛfɛ tantɔf k'oŋkotərnɛ fi takəroŋ kəsora kin. K'ɔyɔ tin tayi fərɛm nfɛ mɛrəŋ, nfɛ fənayi moŋkubut yayɔkɔ mɛrəŋ mɔ.

30 Fərɛm camət-maas fənayi, kɔ yɛcəmɛnɛ wəco kɔ camət-tin (16) ya gbeti, ti tɔ tatɔkɔ fərɛm o fərɛm fənayɔ yɛcəmɛnɛ mɛrəŋ tantɔf.

31 K'ɛmpat cəgbo ca kətək ka kasiya kəcamət ncɛ cənasumpər fərɛm fəp fa kəsək kin ka dəkiyi dosoku mə.
32 Cəgbo kəcamət ca fərɛm fa kəsək ka mɛrəŋ ka dəkiyi dosoku, kə cəgbo kəcamət sə cəsumpərɛ fərɛm fa təgbəkɛnɛ ta dəkiyi dosoku, ntende dec dɛŋkalɛ mə.
33 K'olompəs kəgbo kəracɔ nkɛ kənacepər fərɛm fa kəsək kin fəp dacɔ mə, kəyɛfɛ fərɛm fəcɔkɔ-cɔkɔ haŋ kəbəp fəlpəs.
34 K'osop fərɛm fəp kɛma, k'olompəs cəsora ca kɛma nde pənamar cəgbo cəcepər mə, k'osop sə ci kɛma.
35 K'olompsɛ kəloto kəkəŋkɛ səbeŋa sa kentəler sa alom ŋa məntambɛnc, sa alom ŋa bulu kə sa alom ŋeyim. K'ondu kəloto kaŋkɔ kəroŋ mɛlɛkɛ kerub, yɛbəc ya wəcɛrəŋ kədu yɛnayi yayɔkɔ.
36 K'ɛmpatɛ ki mogbu maŋkəlɛ ma kətək ka kasiya, k'osop mi kɛma. Mogbu mamɔkɔ mə anabɛr ŋkora ya kɛma. K'olompsɛ mogbu mamɔkɔ yɛcəmɛnɛ maŋkəlɛ ya gbeti.
37 Dəkusuŋka d'aŋgbancan, k'ondunɛ kəloto kəŋɛrɛ səbeŋa sa kentəler, k'ɔnɔŋksəl si səbeŋa sa alom ŋa məntambɛnc, sa alom ŋa bulu kə sa alom ŋeyim.
38 K'olompsɛ kəloto kəŋɛrɛ mogbu kəcamət kɔ ŋkora, k'osop yɛnɛkəs ya mogbu takəroŋ kə gbat-gbata ya mi kɛma. Yɛcəmɛnɛ ya mi kəcamət, kɔpər kənayi.

37

Kaŋkəra ka sede sa danapa

1 Kɔ Betsalel olompsɛ kaŋkəra ka sede sa danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel kətək ka kasiya. Kaŋkəra kaŋkɔ kənabəl cururu mɛrəŋ kɔ dacɔ, kɔ dowokulu da ki dɛnayɔ kururu katin kɔ dacɔ.
2 Kɔ Betsalel osop kaŋkəra kaŋkɔ tedisrɛ kɔ todoru kɛma kəsoku pɛs, k'olompəs kəbər ka kɛma haŋ k'ɔnɔŋkər.
3 K'olompəs cəsora maŋkəlɛ ca kɛma ncɛ ɛnabɛr moŋkubut ma kaŋkəra kaŋkɔ mə, kəsək kətɔt cəsora mɛrəŋ kɔ kəsək kəmeriya cəsora mɛrəŋ.
4 K'ɛmpat cəgbo mɛrəŋ ca kətək kəca kətɔt ka kasiya, k'osop ci kɛma kəsoku pɛs.
5 K'osor cəgbo cacɔkɔ cəsora cəcəsək ntɛ tɔŋsɔŋɛ pactam ki kəsɛlɛŋ mə.
6 Kɔ ŋalompsɛ afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya kɛma kəsoku pɛs, dobolu da ŋi dɛnayɔ cururu mɛrəŋ kɔ dacɔ kɔ dowokulu da ŋi dɔyɔ kururu katin kɔ dacɔ.
7 K'olompsɛ mɛlɛkɛ kerub mɛrəŋ kɛma kətɛmp, k'ɛsɛlərɛnɛ mi dəkəcop kɔ dəkələpsər da afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya kəroŋ.
8 Məsɛlərɛnɛ mɛlɛkɛ kerub min dəkəcop da afɛŋk kəroŋ, mɛlɛkɛ kerub mɛrəŋ məkɔ dəkələpsər da ŋi kəroŋ. K'olompəs mɛlɛkɛ kerub mɛrəŋ kɔ afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya, kɔ yɔyɔnɛ paka pin nde dəkəcop kɔ dəkələpsər da ŋi kəroŋ.
9 Mɛlɛkɛ kerub mamɔkɔ mɛrəŋ meperi banca takəroŋ, yi yokump afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya, mɛnatɛfərɛnɛ meti cəro ŋi kəroŋ.

Amɛsa ŋa cəcom ncɛ aŋsəŋ Kanu mə

10 Kɔ Betsalel olompsɛ amɛsa kətɔk ka kasiya. Dobolu da amɛsa ŋaŋɔkɔ dɛnayɔ cururu mɛrəŋ, kɔ dowokulu da ŋi dɛnayɔ kururu katin, kɔ deŋeci da ŋi kururu katin kɔ dacɔ.
11 K'osop ŋi kɛma kəsoku pɛs, k'olompəs ŋi kəbər ka kɛma haŋ k'ɔnɔŋkər.
12 Kɔ Betsalel olompsɛ cəsək cacɔkɔ maŋkəlɛ fərɛm nfɛ dowokulu da fi dɛnctəŋnɛnɛ kɔ dowokulu da kəca disrɛ mə, k'ɛmbɛr ki kəbər ka kɛma haŋ k'ɔnɔŋkər.
13 K'olompəs sə cəsora maŋkəlɛ ca kɛma ncɛ ɛnabɛr moŋkubut m'amɛsa kəsurɛnɛ ka yɛcəmɛnɛ maŋkəlɛ ya ŋi mə.
14 Cəsora cacɔkɔ cənalətərnɛ fərɛm, difɔ ancsor cəgbo ncɛ anctam kəlɛk ŋi mə.
15 K'olompəs cəgbo ca kətək ka kasiya k'osop ci kɛma, cəgbo cacɔkɔ c'anclɛkɛ amɛsa ŋaŋɔkɔ.
16 K'olompsɛ yosumpər-sumpər ya dɛmɛsa kəyɛfɛ pəlet, məbəl, səpət kɔ mapan nyɛ ancbəcɛ teta yoloŋnɛnɛ ya moro kɔ ya wɛn mə, kɛma kəsoku pɛs k'ɛnalompsɛ yi.

Pɛdɛtɛ səlamp pa wara camət-mɛrəŋ

17 Kɔ Betsalel olompsɛ pɛdɛtɛ səlamp kɛma kətɛmp kəsoku pɛs, k'ɛsɛlərɛnɛ kəyɛfɛ pɛcəmɛnɛ, kəkɔ təmboŋk pa pi, yɔnɔnɛ ya səlamp, yogbuc ya pi, kɔ yowurɛnɛ ya yɛlɛŋk ya tək.
18 Wara camət-tin wɛncyɛfɛ dətəmboŋk paracɔ, kəca o kəca wara maas.
19 Kəra o kəra kənayɔ yɔnɔnɛ ya səlamp maas nyɛ yɛnawurɛnɛ yɛlɛŋk ya tək yokom mə, kənayɔ sə pogbuc kɔ pɛlɛŋk. Itɔ pənayi wara camət-tin nwɛ wɛnayɛfɛ dəpɛdɛtɛ səlamp mə.
20 Təmboŋk pa pɛdɛtɛ səlamp pɛnayɔ yɔnɔnɛ ya səlamp maŋkəlɛ nyɛ yɛnawurɛnɛ kɔ yɛlɛŋk ya tək yokom mə, yogbuc kɔ yɛlɛŋk ya yi.
21 Wara wawɔkɔ mɛrəŋ mɛrəŋ kəmaas nwɛ wɛncyɛfɛ dətəmboŋk paracɔ mə, dəkəyɛfɛ da wara mɛrəŋ o mɛrəŋ, pogbuc pin pin pencyi wi tantɔf.

22 Yogbuc kɔ wara wawəkɔ fəp anasɛlərɛnɛ yi, fəp fa yi fəyɔnɛ ancəmbəl ŋin ŋa kɛma kəsoku pɛs kətɛmp.
23 K'olompəs səlamp camət-mɛrəŋ, macaŋk kɔ map mɛkayɛ meken. K'olompsɛ fəp fa mi kɛma kəsoku pɛs.
24 Kɛma kəsoku pɛs kilo wəco maas (30) k'ɛnalompsɛ pɛdɛtɛ səlamp kɔ yosumpər-sumpər ya pi.

Tetek pəcɔfɛ pa suray

25 Kɔ Betsalel olompsɛ tetek pəcɔfɛ MARIKI suray kətɔk ka kasiya. Dobolu da tetek papəkɔ dɛnayɔ kururu katin, kɔ dowokulu da pi kururu katin, pənatəŋnɛ cəsək fəp, kɔ deŋeci da pi cururu mɛrəŋ. Tetek kɔ lɛn ya pi yɛtəpərɛnɛ anasɛlərɛnɛ yɔyɔnɛ paka pin.
26 K'osop pi kɛma kəsoku pɛs kəlɛk amɛsa ŋa pi kəroŋ kəbəp ka cəsək ca pi kəkɔ haŋ lɛn ya pi. K'olompəs pi kəbər ka kɛma cəsək haŋ k'ɔnəŋkər.
27 K'olompəs cəsora mɛrəŋ ca kɛma ncɛ anabɛr ci kəbər tantɔf ta cəsək mɛrəŋ ca tetek papəkɔ. Cəsora cacɔkɔ cɔ andekɔ pacsor cəgbo, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pactam kəlɛk ka pi mɔ.
28 K'ɛmpat cəgbo ca kətɔk ka kasiya k'osop ci kɛma.
29 Kɔ Betsalel olompəs moro məbɔy mopusɛ, k'olompsɛnɛ sɔ suray səsoku pɛs nsɛ səmbɔt ambɔnc mɔ, yɛbəc ya wəcarɛ kəlompəs labundɛ yɛnayi.

38

Tetek poloŋnɛnɛ kɔ kəsamp kəsəkəsnɛnɛ

1 Kɔ Betsalel olompsɛ tetek toloŋnɛ Kanu pəcɔl pacɔf kətɔk ka kasiya, dobolu da pi dɛnabəp cururu kəcamət, kɔ dowokulu da pi cururu kəcamət. Cəsək ca pi cəntəŋnɛnɛ, mba deŋeci da pi dɛnayɔ cururu maas.*
2 K'olompəs lɛn ya tetek nde moŋkubut makəroŋ maŋkəlɛ, nyɛ anasɛlərɛnɛ kɔ pi mɔ, kɔ tɔsɔŋɛ pi kəyɔnɛ paka pin, k'osop pi kɔpər.
3 K'olompsɛ yosumpər-sumpər ya tetek toloŋnɛ fəp, kəlɛk ka dap, pel, mapan, bak yosortɛ sɛm kɔ map mɛkayɛ meken. K'olompsɛ yosumpər-sumpər yayɛ fəp kɔpər.
4 K'olompəs manta ma kɔpər, k'ɛncəmbər mi kəbər ka tetek toloŋnɛ kəyɛfɛ tantɔf haŋ dacɔ. K'ɛsɛl cəsora maŋkəlɛ ca kɔpər ncɛ ɛnabɛr dəmoŋkubut ma manta, teta kəsor ka cəgbo mɔ.
5 K'olompəs cəsora maŋkəlɛ ncɛ ɛnabɛr moŋkubut maŋkəlɛ ma manta ma kɔpər mamɔkɔ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pactam kəsor ka cəgbo mɔ.
6 K'ɛmpat cəgbo ca kətɔk ka kasiya, k'osop ci kɔpər.
7 K'osor cəgbo cacɔkɔ dəcəsora cacɔkɔ cənayi cəsək ca tetek toloŋnɛ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pactam kəlɛk tetek papəkɔ mɔ. Ɛnalompsɛ pi cəbam, kɔ pɔyɔ fos disrɛ.
8 K'ɛsɛlɛ kəsamp ka kɔpər, kɔ pɛcəmɛnɛ pa ki sɔ pənayɔnɛ kɔpər. K'alompsɛ yi mɛm nyɛ aran aŋɛ ŋanayi yɛbəc nde kusuŋka ka aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mɔ.

Cəloto ca saŋka

9 K'olompəs abaŋka. K'ɛncəmbərɛ saŋka kəca kətɔt ka ntende dec dɛmpɛ mɔ cəloto ca səbeŋa sa kentəler. Dobolu da cəloto cacɔkɔ dɛnabəp cururu tasar tin (100).
10 Mogbu ma yi wəco mɛrəŋ (20) kɔ yɛcəmɛnɛ wəco mɛrəŋ (20) kɔpər kənayi. Ŋkora ya mogbu kɔ gbat-gbata ya mi yɔyɔnɛ gbeti.
11 Kəca kəmeriya ka ntende dec dɛmpɛ mɔ, cəloto cənabəl cururu tasar tin (100), mogbu wəco mɛrəŋ (20) kɔ yɛcəmɛnɛ ya yi wəco mɛrəŋ (20) ya kɔpər, ŋkora ya mogbu kɔ gbat-gbata ya mi fəp gbeti bɛnayi.
12 Kəca nkɛ dec dɛŋkalɛ mɔ, cəloto cənabəl cururu wəco kəcamət (50) mogbu ma ci wəco kɔ yɛcəmɛnɛ ya mi wəco, ŋkora ya mogbu kɔ gbat-gbata ya mi fəp gbeti bɛnayi.
13 Kəca nkɛ dec dɛmpɛ mɔ, dobolu d'abaŋka dɛnayɔ cururu wəco kəcamət (50).
14 Kɔ kəsək kin kəyɔ cəloto ncɛ cənabəl cururu wəco kɔ kəcamət (15) mɔ, mogbu maas kɔ yɛcəmɛnɛ ya mi maas.
15 Kəca ka mɛrəŋ, dəkusuŋka da saŋka kəca kətɔt kɔ kəmeriya, dobolu da cəloto dɛnayɔ cururu wəco kɔ kəcamət (15), mogbu maas kɔ yɛcəmɛnɛ ya mi maas.
16 Cəloto ncɛ ananɛpər saŋka mɔ fəp, cəloto ca səbeŋa sa kentəler sənayi.
17 Yɛcəmɛnɛ ya mogbu fəp, ya kɔpər yɛnayi, ŋkora ya mogbu kɔ gbat-gbata fəp ya gbeti yɛnayi, yɛnɛksɛ ya mogbu fəp anasop yi gbeti, kɔ mogbu ma saŋka fəp anakotərɛnɛ mi kɔ gbat-gbata ya gbeti.
18 K'ondunɛ cəloto ncɛ ananɛrɛ kusuŋka ka saŋka mɔ. K'olompsɛ ci səbeŋa sa alom ŋa məntambɛnc, səbeŋa alom ŋa bulu, sa alom ŋeyim, səbeŋa sa kentəler, yɛbəc ya wəcarɛ kədu yɛnayi. Cəloto cəŋɛrɛ cənabəl cururu wəco mɛrəŋ (20) kɔ deŋeci da ci dɛnayɔ cururu kəcamət, pəmɔ dowokulu da cəloto ca saŋka.

* **38:1** Kururu kin kəntəŋnɛ kɔ mɛtər min dacɔ.

19 Anadɛtər yi mogbu maŋkəlɛ mmɛ mɛnacəmɛnɛ yɛcəmɛnɛ maŋkəlɛ ya kəpər mə, ŋkora kə gbat-gbata ya gbeti yɛnayi, kə yɛnɛksɛ ya mogbu sə, anasop yi gbeti.
20 Cəgbo cədəf ca dəkiyi dosoku kə abaŋka ŋa saŋka fəp, ca kəpər cənayi.

Dɛlay da kɛma, gbeti kə kəpər nkɛ anabəcɛ mə

21 Tatəkə tə daka da fɛc ndɛ anabɛrsɛ kəlompəs ka dəkiyi dosoku ndɛ walakɛ nwɛ wementər danapa da MARIKI kə aka Yisrayel mə. Pəmə təkə Musa ɛnasom ŋa ti mə, aLewy ŋanaləm yi, Itamar pəyi ti kiriŋ wan wərkun wəka wəloŋnɛ Aruna.
22 Kə Betsalel wan ka Uri, wansə ka Hur, wəka kusuŋka ka Yuda, ɛmbəc təkə MARIKI ɛnasom Musa mə fəp.
23 Oholiyab, wan ka Ahisamak, wəka kusuŋka ka Dan ɛnamar kə, wəkakə ɛncpat, wəcɛrəŋ nwɛ oncdu cəloto ca alom ŋa məntambɛnc, alom ŋa bulu, kə alom ŋeyim, kə cəloto ca səbeŋa sa kentəler.
24 Kɛma nkɛ kənabɛrɛ kəlompəs ka aŋgbip ŋosoku mə fəp kənabəp kilo masar camət-maas wəco camət-mɛrəŋ kə camət-mɛrəŋ (877), potubucɛ pa aŋgbip ŋosoku p'anatubcɛ ki.
25 Gbeti mbɛ aka kəloŋkanɛ ka Yisrayel ŋanafɛk mə fəp, bɛnakə kilo wul maas wəco kə camət-maas (3.018), potubucɛ pa aŋgbip ŋosoku p'anatubcɛ ki.
26 K'ayer kəfɛk kaŋkə-ɛ, antam kəloku a arkun wul masar camət-tin kə maas, masar kəcamət wəco kəcamət (603.550) aŋɛ ŋanasətə meren wəco mɛrəŋ (20) haŋ kəpɛ kəroŋ mə, nwɛ o nwɛ ɛnafɛk pəsam gbeti kəcamət potubucɛ pa pəsam p'aŋgbip ŋosoku.
27 Kə ŋalompsɛ gbeti wul maas (3.000) yɛcəmɛnɛ tasar tin (100) ya fərɛm ya aŋgbip ŋosoku kə ya kəloto kəkəŋkɛ tedisrɛ ti təŋsoŋ pɛcəmɛnɛ o pɛcəmɛnɛ analompsɛ pi gbeti kilo wəco maas (30).
28 K'alompsɛ gbeti bɛlpəs mbɛ kilo wəco kə camət-mɛrəŋ (17) kə kəram masar camət-mɛrəŋ kə wəco kəcamət (750) ŋkora ya mogbu, k'aŋsop sə ncaləran kə gbat-gbata nyɛ anakotərɛnɛ kə mogbu mə.
29 Kəpər nkɛ aka Yisrayel ŋanatubucnɛ kəsoŋ MARIKI mə kənabəp kilo wul mɛrəŋ, tasar tin wəco mɛrəŋ kə maŋkəlɛ (2.124).
30 Kə ŋalompəs ki yɛcəmɛnɛ ya dəkusuŋka da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kə Kanu, tetek toloŋnɛ pa kəpər kə manta ma kəpər məkə ananɛp pi mə, kə yosumpər-sumpər ya tetek fəp,
31 kə yɛcəmɛnɛ ya saŋka kə ya dəkusuŋka da saŋka, kə cəgbo cədəf ca dəkiyi dosoku kə ca saŋka fəp.

39

Yamos ya wəloŋnɛ wəpəŋ

1 Səbeŋa sa alom ŋa məntambɛnc, alom ŋa bulu, kə alom ŋeyim sə ŋanalompsɛ yamos ya dəKanu nyɛ pəmar pabɛrnɛ a pabəc yɛbəc nde aŋgbip ŋosoku mə. K'alompsɛ sə Aruna yamos ya dəKanu pəmə təkə MARIKI ɛnasom ti Musa mə.
2 K'olompsɛ duma da efəd kəloto ka səbeŋa sa kentəler, sa kɛma, sa alom ŋa məntambɛnc, alom ŋa bulu, kə alom ŋeyim.
3 Kə ŋamperi bəpər ya kɛma nyɛ ŋanagbint-gbinti kə ŋanɛkəs yi mɛgbɛr mɛfɛt mɛfɛt mmɛ ŋancbɛrsər cəloto cəfəfər ca səbeŋa sa kentəler, alom ŋa məntambɛnc, alom ŋa bulu, kə alom ŋeyim, kə təyɔnɛ yɛbəc ya acɛrəŋ kədu.
4 K'ambɛr duma da efəd yeyesɛ banca mɛrəŋ nyɛ anasətərɛnɛ yi cəsək ca banca ya duma da efəd mə.
5 Tabataba mpɛ pɛnanəŋkər duma da efəd ŋaŋəkə mə. Anasətərɛnɛ pi, kə yɔyɔnɛ paka pin kə duma da efəd: Tolompəs ta yi tɛnawurɛnɛ: kəloto ka səbeŋa sa kentəler, sa kɛma, sa alom ŋa məntambɛnc, alom ŋa bulu, kə alom ŋeyim pəmə təkə MARIKI ɛnasom ti Musa mə.
6 Kə ŋalompəs walakɛ wa masar mətət ma onikəs kə ŋambɛrsər mi fərɛm fa kɛma disrɛ. Kə ŋancicəs mewe ma awut a Yisrayel, pəmə ntɛ ancic tamp mə.
7 K'ɔsətərɛnɛ masar mamək yeyesɛ banca ya duma da efəd kəroŋ, kəcɛm-cɛməs ka mewe ma awut a Yisrayel (Yakuba), pəmə ntɛ MARIKI ɛnasom ti Musa mə.

Yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc

8 K'ondunɛ yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc kəloto ka səbeŋa sa kentəler, panəŋkəl səbeŋa sa kɛma, sa alom ŋa məntambɛnc, alom ŋa bulu kə alom ŋeyim, pəmə təkə analompəs duma da efəd mə. Yɛbəc ya wəcɛrəŋ kədu yɛnayi.
9 Yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc yayəkə ananut yi kəmɛrəŋ, yɛtəŋnɛnɛ cəsək fəp dobolu da cəsək ca yi dɛnayə kəca disrɛ katin.
10 Kə ŋandɛtər ki masar momotər-motər cəgba maŋkəlɛ: Kəgba kəcɔkɔ-cɔkə kənayə tasar teyim, tasar t'alom ŋa cəbe, kə tasar pa alom ŋobuk mɛl.
11 Kəgba ka mɛrəŋ kənayə tasar teyim ceŋ, tasar t'alom ŋa bulu kə diyamaŋ.

12 Kəgba ka maas kənayɔ Tasar pa alom ŋa alembəra, tasar pa lom yɛla cəgbɛr kɔ tasar pa alom ŋa məntambɛnc.
13 Kəgba ka maŋkəlɛ kənayɔ tasar pa alom ŋobuk mɛl, tasar pa lom yɛcɛmcɛmər kɔ tasar pa alom ŋobuk. Tasar o tasar anasɛtər pi dəfərɛm fa kɛma.
14 Tasar o tasar anacic pi tewe ta wan wəkin wəka Yisrayel (Yakuba), pəmɔ tɔkɔ ancic tamp mɔ. Ti tencmentər mewe ma cusuŋka ncɛ wəco kɔ mɛrəŋ (12) ca Yisrayel.
15 Kɔ ŋalompsɛ yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc yayɔkɔ megbekce ma kɛma kəsoku pɛs.
16 Kɔ ŋalompəs fərɛm mɛrəŋ fa kɛma, kɔ curundɛ mɛrəŋ ca kɛma ncɛ anabɛr moŋkubut mɛrəŋ ma yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc makəroŋ mɔ.
17 K'aŋgbɛkər megbekce maməkɔ mɛrəŋ ma kɛma curundɛ cəkɔ cəyi dəmoŋkubut ma yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc yayɔkɔ.
18 Kɔ ŋaŋkɔ ŋaŋgbɛkər cəsək cəlpəs ca megbekce maməkɔ mɛrəŋ dəfərɛm mɛrəŋ nfɛ fənayi yeyesɛ banca ya duma da efɔd mɔ tekiriŋ.
19 Kɔ ŋalompəs sɔ curundɛ mɛrəŋ ca kɛma kɔ ŋambɛr ci moŋkubut ma yuba yɛgbɛknɛ yayɔkɔ tantɔf, kəsək nkɛ kəncgbuŋɛnɛ duma da efɔd mɔ.
20 Kɔ ŋalompəs sɔ curundɛ mɛrəŋ cələma ca kɛma ncɛ ŋanabɛr yeyesɛ banca ya duma da efɔd tantɔf mɔ, tekiriŋ, dəkəsɔtərɛnɛ da yi nde pəsurɛnɛ kɔ takəroŋ ta tabataba ta duma da efɔd mɔ.
21 Kɔ ŋaŋkotərɛnɛ curundɛ ca yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc kɔ ca duma da efɔd kəbənda ka alom ŋa məntambɛnc, kɔ təsɔŋɛ yuba yɛgbɛknɛ dɛbəkəc kədeŋsɛ takəroŋ ta tabataba pa duma da efɔd, təsɔŋɛ sɔ yuba kətɔtam kəsakɛnɛ kɔ duma da efɔd, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.

Yamos yosoku yələma

22 K'ondunɛ burumus ba efɔd səbeŋa sa alom ŋa məntambɛnc fəp, yɛbəc ya wəcɛrəŋ kədu yɛnayi.
23 Dəkəməl domp da duma dadɔkɔ dacɔ dɛnayi, pəmɔ ntɛ andunɛ yamos akata mɔ. Anagbɛnt di kilim haŋ panɔŋkər ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta dɛwalɛ mɔ.
24 Kɔ ŋandu bi tantɔf haŋ kɔ ŋanɔŋkər cəpare ca alom ŋa məntambɛnc, alom ŋa bulu, alom ŋeyim kɔ səbeŋa sa kentəler.
25 Kɔ ŋalompəs meŋgbeŋkəle ma kɛma kəsoku pɛs, kɔ ŋambɛrsər-bɛrsər yi burumus tantɔf haŋ kɔ ŋanɔŋkər lulu ya cəpare dacɔ.
26 Teŋgbeŋkəle pin kəpare kin, teŋgbeŋkəle pin kəpare kin k'ambɛrsər yi burumus haŋ k'anɔŋkər, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəkɔbəc'em pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.
27 K'acɛrəŋ kədu ŋasɔtɛ sɔ Aruna kɔ awut ɔn duma dedisrɛ da kəloto ka səbeŋa sa kentəler.
28 Cəfakəl, məmbo kɔ cɔgba fəp fa yi fənayɔnɛ kəloto ka kentəler.
29 K'acɛrəŋ ŋandunɛ mabamaba kəloto ka səbeŋa sa kentəler, ŋanɔŋkəsəl səbeŋa sa alom ŋa məntambɛnc, sa alom ŋa bulu, kɔ sa alom ŋeyim, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.
30 Kɔ ŋalompsɛ abɔpər ŋa dəKanu kɛma kəsoku pɛs, k'ancic ŋi kəroŋ «Dosoku da MARIKI» pəmɔ ntɛ ancic tamp mɔ.
31 Kɔ ŋaŋkotərɛnɛ tɛbənda ta alom ŋa məntambɛnc kəfakəl takəroŋ, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.

Yɛbəc yelip, k'aŋkɛrɛ yi Musa

32 Kɔ yɛbəc ya dəkiyi dosoku, y'aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu yelip oŋ. Aka Yisrayel ŋanasurɛnɛ kəyɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom Musa mɔ.
33 K'aka Yisrayel ŋaŋkɛrɛ Musa dəkəyi dosoku: Aŋgbancan kɔ ca ya ŋi: ŋkora ya ŋi, fərɛm fa ŋi, gbat-gbata ya ŋi, mogbu ma ŋi kɔ yɛcəmɛnɛ ya ŋi,
34 kata ya ŋkesiya yorkun nyɛ aŋgbət alom ŋeyim, pokumpɛ pa kata ya ntempeli, kɔ kəloto kəŋɛrɛ,
35 kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa da MARIKI, kɔ cəgbo ca ki kɔ afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya,
36 amɛsa kɔ yosumpər-sumpər ya ŋi fəp, kɔ cəcom ncɛ aloŋnɛnɛ Kanu mɔ,
37 pɛdɛtɛ səlamp pa kɛma kəsoku pɛs kɔ səlamp sa pi, yosumpər-sumpər ya pi fəp kɔ moro momotɛnɛ ma pi,
38 tetek toloŋnɛ pa kɛma, moro məbɔy, suray səbotu ambɔnc, kəloto kəŋɛrɛ ka dəkusuŋka da aŋgbancan,
39 tetek toloŋnɛ pa kɔpər kɔ manta ma kɔpər, kɔ cəgbo ca pi kɔ yosumpər-sumpər ya pi, kəsamp kəbɛrɛ domun dəsɔkəsnɛnɛ kɔ pɛcəmɛnɛ pa ki,
40 cəloto ca saŋka kɔ mogbu ma ci, kɔ yɛcəmɛnɛ ya mi, kəloto kəŋɛrɛ dəkusuŋka da saŋka, kəlɛkɛnɛ bənda kɔ cəgbo cədɔf ca yi, yosumpər-sumpər nyɛ pənamar pabəcɛ dəkiyi dosoku mɔ fəp, aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mɔ fəp,
41 yamos yodu yɔkɔ pəmar pabɛrnɛ a pabəc yɛbəc nde aŋgbip ŋosoku mɔ, kɔ yamos ya dəKanu nyɛ Aruna kɔ awut ɔn ŋandekɔ ŋacbɛrnɛ a ŋacbəcɛ Kanu mɔ.

42 Aka Yisrayel ŋanabəc yɛbəc yayəkɔ pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.
43 Ntɛ Musa ɛnəŋk a ŋasurɛnɛ kəbəc yɛbəc fəp yəkɔ MARIKI ɛnasom kəbəc mɔ, k'ontolanɛ aka Yisrayel pətət.

40

Kəsom ka kəcəmbər k'aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ kəsəkəs ka ŋi teta yɛbəc ya dəKanu

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Tataka təcɔkɔ-cɔkɔ ta ŋɔf ŋəcɔkɔ-cɔkɔ, məcəmbər dəkiyi dosoku, aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
3 Məbɛrsɛ di kaŋkəra nkɛ kəyɔ walakɛ nwɛ wementər danapa dem kɔ aka Yisrayel mɔ, məkəŋkɛ kaŋkəra kaŋkɔ kəloto ta afum ŋacnəŋk ki.
4 Məkɛrɛ amɛsa məcəmbər ŋi kəroŋ yosumpər-sumpər təkɔ pəmar mɔ. Məkɛrɛ pɛdɛtɛ səlamp məcəmbər, mədɛt pi səlamp.
5 Məkɔ məcəmbər tetek toloŋnɛ pa kɛma mpɛ ande paccɔf suray nsɛ səmbət ambɔnc mɔ, tekiriŋ ta kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa da MARIKI mɔ. Kɔ telip-ɛ, mədɛt kəloto kəŋɛrɛ nde kusuŋka ka dəkiyi dosoku.
6 Məcəmbər tetek toloŋnɛ yɔcɔl yɔcɔf nde dəkəbɛrɛ da dəkiyi dosoku, ndɛ dɔyɔnɛ aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
7 Məcəmbər kəsamp aŋgbip kɔ tetek toloŋnɛ dacɔ, palas ki domun.
8 Məcəmbər saŋka haŋ mənɔŋkər, mədɛt kəloto kəŋɛrɛ dəkusuŋka da si.»
9 «Məlɛk moro məbɔy məsop mi dəkiyi dosoku kɔ yosumpər-sumpər ya di fəp. Məpus di kɔ yosumpər-sumpər ya di ntɛ təŋsɔŋɛ ca cacɔkɔ fəp nde dəkiyi dosoku kɔ disrɛ yɔyɔnɛ yopus fər ya MARIKI kiriŋ.
10 Məbɔy tetek toloŋnɛ mpɛ ancɔfɛ MARIKI yɔcɔl mɔ, kɔ yosumpər-sumpər ya pi, məpusɛ MARIKI tetek toloŋnɛ, təsɔŋɛ pi oŋ kəyɔnɛ posoku pɛs fər yem kiriŋ.
11 Məbɔy kəsamp kɔ pɛcəmɛnɛ pa ki, məpusɛ yi sɔ MARIKI.»
12 «Məcɔŋɛnɛ Aruna kɔ awut ɔn arkun nde kusuŋka ka aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, məbikɛ ŋa domun.
13 Məbɛr Aruna yamos yɔn ya dəKanu, məbɔy kɔ moro ma dəKanu, tɛm tatɔkɔ məsɔkəs kɔ pəbəc'em oŋ yɛbəc ya wəloŋnɛ.
14 Məcɔŋɛnɛ sɔ awut ɔn məbɛrəs ŋa duma dedisrɛ daŋan.
15 Məbɔy ŋa moro ma dəKanu pəmɔ təkɔ məmbɔy mi kas kəŋan mɔ. Ŋa sɔ ŋade ŋabəc'em pəmɔ aloŋnɛ. Kəbɔy ka moro ma dəKanu kaŋkɔ kəndesɔŋɛ ŋa kətɔmpər yɛbəc ya kəloŋnɛ kem doru o doru.»
16 Kɔ Musa ɔyɔ təkɔ MARIKI ɛnasom kɔ mɔ fəp.

Musa osom kəcəmbər ka aŋgbancan

17 Tataka təcɔkɔ-cɔkɔ ta ŋɔf ŋəcɔkɔ-cɔkɔ ŋa teren ta mɛrəŋ, k'ancəmbər dəkiyi dosoku.
18 Kɔ Musa ɛncəmbər dəkiyi dosoku kɔ yɛcəmɛnɛ ya di, k'ɛncəmbər fərɛm, k'emperi cəgbo, k'ɛncəmbər mogbu.
19 Ntɛ elip mɔ, k'emperi kəloto kəkumpɛ dəkiyi dosoku, k'oluksərnɛ k'ɛŋgbəpər kəloto ka mɛrəŋ takəroŋ, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom kɔ ti mɔ.
20 Kɔ Musa ɛlɛk walakɛ nwɛ wementər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel wəkɔ anacicəs mɔ, k'ɛmbɛr kaŋkəra disrɛ, k'osor cəgbo cəlɛkɛ ca kaŋkəra kaŋkɔ, k'ɛlɛk afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya k'ɛŋgbəpər ki takəroŋ.
21 K'ɛlɛk kaŋkəra k'eŋkekərɛ ki nde dəkiyi dosoku disrɛ. K'ɛndɛt kəloto kəkəŋkɛ nkɛ kəyi tekiriŋ ta kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.
22 Kɔ Musa ɛncəmbər amɛsa aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu disrɛ, ntende kəca kəmeriya ka dəkiyi dosoku.
23 K'ɛncəmbər-cəmbər cəcom fər ya MARIKI kiriŋ, pəmɔ təkɔ nkɔn MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.
24 K'ɛncəmbər pɛdɛtɛ səlamp aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu disrɛ, pɛtɛfərɛnɛ kɔ amɛsa, ntende kəca kətət ka dəkiyi dosoku.
25 K'ɛncəmbər səlamp MARIKI fər kiriŋ, pəmɔ təkɔ nkɔn MARIKI ɛnasom ti nkɔn Musa mɔ.
26 Kɔ Musa ɛncəmbər tetek pa kɛma nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ disrɛ kəloto kəkəŋkɛ tekiriŋ.
27 K'ɔncɔf suray səbotu ambɔnc, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom kɔ ti mɔ.
28 K'ɛndɛt kəloto kəŋɛrɛ nde kusuŋka da dəkiyi dosoku.
29 Kɔ Musa ɛncəmbər tetek toloŋnɛ yɔcɔl yɔcɔfɛ MARIKI nde kusuŋka ka dəkiyi dosoku, ndɛ dɔyɔnɛ aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mɔ, k'oloŋnɛ di pɔcɔl pɔcɔf, kɔ kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom ti nkɔn Musa mɔ.

30 Kɔ Musa ɛncəmbər kəsamp aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ tetek toloŋnɛ dacɔ, k'ambɛr ki domun dɔsɔkəsnɛnɛ.
31 Kəlɛk nkɔn Musa kəbəp ka Aruna haŋ awut ɔn arkun kɔ ŋambikɛnɛ waca kɔ wɛcək teta kəsɔkəsnɛ.
32 Kɔ ŋande kəcbɛrɛ aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu disrɛ ŋackɔ kələtərnɛ tetek toloŋnɛ-ɛ, mɛnɛ ŋambikɛnɛ teta kəsɔkəsnɛ pəmə tɔkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.
33 Kɔ Musa ɛncəmbər saŋka k'ɔnɔŋkər dəkiyi dosoku kɔ tetek toloŋnɛ, k'ɛndɛt kəloto kəŋɛrɛ nde kusuŋka ka saŋka. Tatɔkɔ tɔ Musa ɛnaləpəs yɛbəc nyɛ MARIKI ɛnasom kɔ mɔ.

Nərɔ da debeki da MARIKI dɛlas aŋgbancan

34 Ntɛ yɛbəc nyɛ yelip mɔ, kɔ kəp kənder kəgbəpərnɛ aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, kɔ nɔrɔ da debeki da MARIKI dender dɛlas dəkiyi dosoku.
35 Tɛnasɔŋɛ ta Musa ɛntam kəbɛrɛ daŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ-ɛ, bawo kəp kənayi ŋi kəroŋ kɔ nɔrɔ da debeki da MARIKI dɛnalas dəkiyi dosoku.
36 Tɛm ntɛ aka Yisrayel ŋaccepɛ-cepɛ mɔ, ŋacyɛfɛ fɛ kəlɛk dəpɔ mɛnɛ kəp kənuŋkɛnɛ kəyɛfɛ dəkiyi dosoku kəroŋ.
37 Kɔ kəp kəntɔyɛfɛ-ɛ, aka Yisrayel ŋafɔcepɛ haŋ dɔsɔk ndɛ kəŋyɛfɛ mɔ.
38 Dɔsɔk disrɛ, kəp ka MARIKI kəncyi dəkiyi dosoku kəroŋ, kɔ pəmbiyɛ-ɛ nɛnc dencyi sɔ dəkiyi dosoku kəroŋ, tatɔkɔ tɛnayi fər ya aka Yisrayel fəp kiriŋ, tɛm ntɛ ŋanayi kəcepɛ-cepɛ kəŋan disrɛ fəp mɔ.

Tawureta Musa, Buk 3:
Sariyɛ sa ALewy kɔ sa Kəloŋnɛ
Moloku ma kəsɔkəs buk ba Musa ba maas: Sariyɛ sa aLewy kɔ sa kəloŋnɛ

Buk bambɛ bəyɔnɛ buk ba maas ba Aŋnabi Musa, mbɛ aŋwe «Sariyɛ sa aLewy» mɔ. MARIKI, encemp, ɔyɔ fɛ wətubcɛnɛ. Mpɛ o mpɛ aŋkɛrɛ kɔ mɔ, pəmar pəyɔnɛ poloŋnɛ pətət, pəmar sɔ pacəmɛ sariyɛ sa kəloŋnɛ darəŋ tin tin tin, ntɛ təŋsɔŋɛ pəbaŋ ki mɔ. Sariyɛ saŋsɛ səloku təkɔ pəmar packɛrɛ MARIKI yoloŋnɛ, kɔ sariyɛ sa yɛbəc ya aloŋnɛ nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.

MARIKI ɛnayɛk-yɛk kusuŋka k'aLewy aka Yisrayel dacɔ kəyɔnɛ aloŋnɛnɛ aŋan, k'ɛndəs ŋa kəyɔnɛ asumpər-sumpər a yɛbəc yɔn ya aŋgbip ŋɔn ŋosoku. Kəyɛfɛ tɛm tobol-bolu atəksɛ ŋancɛm-cɛmnɛ, a Aŋnabi Musa ɛnacicəs buk bambɛ. Ŋancɛm-cɛmnɛ sɔ a Musa ɛnacicəs səbuk kəcamət səcɔkɔ-cɔkɔ sa Toloku ta Kanu, nsɛ səyɔnɛ Dəkəcop, Kəwur, ALewy, Kələm, kɔ Sariyɛ*. Itɔ aŋnəŋk nde sora səcɔkɔ-cɔkɔ sa buk bambɛ: «Kɔ MARIKI ewe Musa ..., k'osom kɔ ...» Atəksɛ aləma ŋancɛm-cɛmnɛ a kɔ təyɔnɛ a analompəs moloku ma buk bambɛ kəyɛfɛ yecicəs yokur nyɛ anabəp nde dare da Babiloŋ meren masar kəcaməṭ (500) ta antakom Yesu mɔ.

Buk bambɛ disrɛ aləm yoloŋnɛ nyɛ o nyɛ Kanu kənasom aloŋnɛ kəkɛrɛ mɔ. Yoloŋnɛ yɔləma nyɛ aŋkɛrɛ teta kiciya ka afum mɔ. Yɔkɔ aŋkɛrɛ MARIKI teta tɛfaŋ ta fum: Wəkayi pəkɛrɛ yi abəkəc ŋosoku pɛs bawo ɔmbətər MARIKI. Mba mpɛ o mpɛ pəyɔnɛ pətət, mpɛ fum ɛŋkɛrɛ MARIKI mɔ, pəmar pəyɔnɛ pətət pɛtas ca yɔn yɔləma, ta pəyɔ dolokəp. Ti tementər a Kanu, kəcempi kɔ. Tɛlpəs nde buk bambɛ, Kanu kəlɔm cəke cɔ aka Yisrayel kɔ aloŋnɛ ŋantam kəyɔnɛ afum apus fər ya Kanu kiriŋ, kɔ təyɔnɛ ŋayik-yikəsnɛ-ɛ, ntɛ ŋaŋyɔ a ŋasɔkəsnɛ sɔ nnɔ Kanu kəyi mɔ. Buk bambɛ disrɛ sənəŋk belbel a Kanu kəyɔ fɛ wətubcɛnɛ. K'andecəmɛ sariyɛ sa buk bambɛ darəŋ-ɛ, aka Yisrayel ŋandetam kəyi doru kəbum ka Kanu dəntɔf.

Teyer ta buk bambɛ

1-7, Sariyɛ sa kəloŋnɛ.
8-10, Aruna kɔ awut ɔn kədəs kəŋan yɛbəc ya kəloŋnɛ.
11-16, Sariyɛ sa yeri, kɔ sa docu.
17-27, Sariyɛ sa mes məlɔma: Dəkədi yeri, cəsata, məyɔ mətət kɔ kələləs ka teren ta kəŋesəm ka antɔf.

Sariyɛ sa ALewy kɔ sa Kəloŋnɛ

Sariyɛ sa yoloŋnɛ

1-7

Kəloŋnɛ ka yɔcɔl yoloŋnɛ yɔcɔfɛ MARIKI

1 Kɔ MARIKI ewe Musa kəyɛfɛ ka nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, k'osom kɔ:
2 «Məloku aka Yisrayel ntɛ: Kɔ fum wəkin nəna dacɔ ɛfaŋ kəpocɛ MARIKI pɔcɔl teta kəloŋnɛ-ɛ, ɛntam kəlɛk pi nde cir, ŋkesiya kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ cəna cɔn dacɔ.
3 Kɔ fum endekenɛ MARIKI wana teta poloŋnɛ pɔcɔf pɔn-ɛ, pəyɔnɛ tura pətəyɔ dolokəp. Wəkayi pəkekərɛ pi nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, ntɛ təŋsɔŋɛ MARIKI pəbaŋ kəpocɛ kaŋkɔ mɔ.
4 Wəkayi pədeŋ kəca kɔn pɔcɔl poloŋnɛ pɔcɔf papəkɔ dəromp, MARIKI ɛmbaŋ kəpocɛ kaŋkɔ teta kəsɔkəs ka kiciya kɔn.
5 Wəkɛrɛ ka tura papəkɔ pəfay pi MARIKI fər kiriŋ. Awut arkun yuruya ya Aruna aloŋnɛ ŋasu təbəl, mecir mamɔkɔ mɛmbɛrɛ pi disrɛ. Ŋamentər mi MARIKI, ŋawɛsəsər mi cəsək ca tetek toloŋnɛ mpɛ peyi dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mɔ haŋ ŋanɔŋkər.
6 Fum wəkayi pənat poloŋnɛ pɔcɔf papəkɔ, pəcɛnəs pi fəkəl fəkəl.
7 Awut arkun a Aruna wəloŋnɛ ŋade ŋacmot nɛnc nde tetek toloŋnɛ ta Kanu kəroŋ, ŋade ŋaccɔl tɔk dənɛnc.
8 Awut arkun a Aruna aloŋnɛ ŋade ŋacboc fəkəl ya sɛm yayɔkɔ, domp kɔ moro ma yi ŋade ŋacdeŋ yi dətək ya nɛnc nde tetek toloŋnɛ Kanu kəroŋ.
9 Wəkɛrɛ tura papəkɔ pəyakɛ yedisrɛ kɔ wɛcək wa pi domun, k'elip-ɛ, wəloŋnɛ wəkin pəlɛk yi pəcɔfɛ MARIKI fəp nde tetek toloŋnɛ kəroŋ. Pɔcɔl pɔcɔf pɔ, kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, ambɔnc ŋa ki ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc.

---

* : Dəkəcop da doru (*Genèse*), Kəwur ka dacar Misira (*Exode*), Kələm ka aka Yisrayel (*Nombres*) kɔ Sariyɛ səgbəkərɛ (*Deutéronome*)

10 Kɔ fum endekenɛ pɔcɔl poloŋnɛ pɔcɔf mpɛ ɛlɛk dəŋkesiya kɔ pəyɔnɛ fɛ ti dəcir cɔn mɔ-ɛ, pəyɔnɛ porkun mpɛ pɔntɔyɔ dolokəp mɔ.
11 Pəfay pi tetek toloŋnɛ Kanu kəca kəmeriya nkɛ dec dɛmpɛ mɔ MARIKI fɔr kiriŋ, pabɛr mecir mamɔkɔ fəp tɔbɔl disrɛ. Awut arkun a Aruna aloŋnɛ ŋalɛk mecir mamɔkɔ ŋawɛsəsər mi tetek toloŋnɛ Kanu cəsək fəp.
12 Wəsɔŋ pɔcɔl papɔkɔ pəcɛnəs pi fəkəl fəkəl, domp kɔ moro, wəloŋnɛ pədeŋ fəkəl ya sɛm yayɔkɔ nɛnc da tetek toloŋnɛ Kanu kəroŋ.
13 Pəyakɛ yedisrɛ kɔ wɛcək wawɔkɔ domun. Wəloŋnɛ pəlɛk pəkenɛ yi fəp MARIKI, pəcɔfɛ kɔ yi nde tetek toloŋnɛ kəroŋ. Pɔcɔl pɔcɔf pɔ, kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, ambɔnc ŋa ki ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc.
14 Kɔ fum endekenɛ MARIKI abɛmp teta poloŋnɛ pɔcɔf-ɛ, wəkayi pəlɛk mɔpay kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ntantoriya.
15 Wəloŋnɛ pəkekərɛ abɛmp nŋɛ nde dətetek toloŋnɛ ta Kanu kəroŋ, pəkɔncəl ŋi kilim, pəcɔfɛ ŋi MARIKI domp nde tetek toloŋnɛ kəroŋ, pəloŋər mecir ma abɛmp ŋaŋɔkɔ tetek toloŋnɛ Kanu cəsək.
16 Wəloŋnɛ pəwurɛ təlɔba pɛmɛŋkɛ yeri kɔ rɔt ya abɛmp ŋaŋɔkɔ, pəgbal yi tetek toloŋnɛ Kanu kəsək ntende dec dɛmpɛ mɔ, nde ambɛr kəbof kəboŋu mɔ.
17 Wəloŋnɛ pəgberi abɛmp ŋaŋɔkɔ banca dacɔ kɛp mɛrəŋ, mba ta pəgbɛy ŋi. Pəcɔfɛ ŋi MARIKI nde tɔk ya tetek toloŋnɛ kəroŋ. Pɔcɔl pɔcɔf pɔ, kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, ambɔnc ŋa ki ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc.»

2

Kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn

1 Kɔ fum endekenɛ MARIKI yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn-ɛ, yɔyɔnɛ kəmbefe kətɔt pəloŋər ki moro, pədeŋər ki suray sətɔt sa kələl ka kətɔk.
2 Pəkɛrɛ kəmbefe kaŋkɔ awut arkun a Aruna aloŋnɛ. Wəloŋnɛ wəkin pəwɛt kəmbefe kaŋkɔ aloŋər moro mɔ aŋkulma katin kɔ suray sətɔt sayi fəp, pəcɔfɛ yi MARIKI nde dətetek toloŋnɛ kəroŋ, tɛcɛmcɛməs tɔ. Kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, ambɔnc ŋa ki ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc.
3 Kəmbefe kəlpəs ka kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kaŋkɔ, Aruna kɔ yuruya yɔn ŋayɔ ki. Kəloŋnɛ kəsoku kəpus kɔ, bawo dəyoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, kəyɛfɛ.
4 Kɔ pəyɔnɛ məckekərɛ poloŋnɛ pa mɛŋgbɛn mpɛ ancɔf dəpɔcɔfɛ kəcom mɔ, pɔyɔnɛ kəmbefe kətɔt, kəcom kəlok-lok kətɔnɔŋkəl lebin panɔktərɛnɛ ki moro, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti biskit bɔtɔnɔŋkəl lebin pasopət bi moro.
5 Kɔ mədə məckekərɛ kəcom kənɛkət teta kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn-ɛ, kəyɔnɛ kəmbefe kətɔt kənɔktərɛnɛ kɔ moro ma olif ta kəyɔ lebin.
6 Patepi kəcom kaŋkɔ mopoc mopoc, paloŋər sɔ ki moro. Kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kɔ.
7 Kɔ məndekekərɛ kəcom nkɛ anɛkət dətap teta kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn mɔ-ɛ, panɔktərɛnɛ kəmbefe kətɔt kaŋkɔ kɔ moro ma olif.
8 Məkenɛ MARIKI kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn nkɛ alompəs mɔ, pakɛrɛ ki wəloŋnɛ nwɛ ɔŋkələtərnɛnɛ ki tetek toloŋnɛ Kanu mɔ.
9 Kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kɔ, wəloŋnɛ pəbeli pɔkɔ aŋkɔkɛrɛ MARIKI teta kəcɛm-cɛməs mɔ, pəcɔfɛ ki MARIKI dəndo dətetek toloŋnɛ kəroŋ. Kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ kɔ, nkɛ ambɔnc ŋa ki ŋontorɛ-torɛ kɔ abəkəc mɔ.
10 Kəmbefe kəlpəs ka kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kaŋkɔ, Aruna kɔ yuruya yɔn ŋayɔ ki. Kəloŋnɛ kəsoku kəpus kɔ, bawo dəyoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, kəyɛfɛ.
11 Ali kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kin nkɛ andekenɛ MARIKI mɔ ta kənɔŋkəl lebin. Ta pacɔfɛ MARIKI poloŋnɛ mpɛ o mpɛ anɔŋkəl lebin kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ mɛsɛ ma cəme mɔ.
12 Nəkenɛ MARIKI yɛtɛl yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya yɔbɔf yonu, mba ta pacɔfɛ kɔ yi nde dətetek toloŋnɛ kəroŋ, pəmɔ yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ kɔ teta ambɔnc ŋɔkɔ ŋontorɛ-torɛ kɔ abəkəc mɔ.
13 Poloŋnɛ pa mɛŋgbɛn mpɛ o mpɛ mənde məckenɛ MARIKI mɔ, payɛk-yɛkər pi mɛr. Ta məsak kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kam ta kəyɔ mɛr-ɛ, bawo mɛr məyɔnɛ tɛcɛmcɛməs ta kəsek ka Kanu kam danapa kɔ aka Yisrayel. Yoloŋnɛ fəp məyɛk-yɛkər yi mɛr.
14 Nənde nəckekərɛ kəloŋnɛ MARIKI mɛŋgbɛn ma yɛtɛl yonu yɔcɔkɔ-cɔkɔ, nənɛktɛ mɛŋgbɛn ma asek ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ nɛnc, kɔ telip-ɛ, nəcɔ mɛŋgbɛn mamɔkɔ təmpɛra a nəndekɛrɛ kəloŋnɛ kaŋkɔ.
15 Nəloŋər ki moro ma olif, nədeŋər ki suray sətɔt sa kələl ka kətɔk. Kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kɔ.
16 Wəloŋnɛ nkɔn pəbeli təmpɛra pələma pəcɔf kɔ moro ma olif kɔ suray sasɔkɔ fəp teta kəcɛm-cɛməs. Kəloŋnɛ kɔ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ.

3

Kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu

1 «Kɔ fum endekenɛ MARIKI kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu, təyɔnɛ pəclɛk wana wawɔkɔ nde
yɔcɔl yɔn dacɔ-ɛ, pəkenɛ MARIKI tura kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, wana wɛran nwɛ wɔntɔyɔ dolokəp mɔ.
2 Pədeŋər kəca kɔn domp da pɔcɔl papɔkɔ a pədefay pi nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ
kɔ Kanu. Pasu təbəl mecir mamɔkɔ mɛbɛrɛ pi disrɛ. Awut arkun a Aruna aloŋnɛ ŋawɛsəsər
mecir mamɔkɔ dətetek toloŋnɛ Kanu haŋ ŋanɔŋkər.
3 Yedisrɛ ya poloŋnɛ pa kəpaŋnɛ pəforu nyɛ ande packekərɛ kəcɔfɛ MARIKI mɔ: Moro mmɛ
moŋkump yedisrɛ mɔ fəp,
4 fi yayɔkɔ mɛrəŋ kɔ moro mɔkɔ moŋkump yi mɔ, kɔ mɔkɔ moŋkump cəsək kɔ pəwotwotər
pa mim mɔ, pawurɛ mi fəp tin kɔ fi.
5 Awut arkun a Aruna ŋacɔfɛ yi fəp MARIKI nde dətetek toloŋnɛ kəroŋ kɔ pɔcɔl pɔcɔf mpɛ
peyi dənɛnc da tək mɔ. Kəloŋnɛ kɔ, nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, ambɔnc ŋa ki ŋontorɛ-torɛ MARIKI
abəkəc.
6 Kɔ fum endekenɛ MARIKI pɔcɔl pa kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu mpɛ ɛlɛk dəŋkesiya kɔ
pəyɔnɛ fɛ ti dəcir mɔ, pəkenɛ MARIKI pɔcɔl mpɛ pɔntɔyɔ dolokəp mɔ, pɔyɔnɛ porkun kɔ pəyɔnɛ
fɛ ti-ɛ pɛran.
7 Kɔ pəyɔnɛ a aŋkesiya ŋɔ-ɛ, pəkekərɛ ŋi nde MARIKI fɔr kiriŋ.
8 Fum wəkakɔ pədeŋ kəca kɔn domp da poloŋnɛ pɔn, pəfay pi nde tekiriŋ ta aŋgbancan
ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu. Pasu təbəl mecir mamɔkɔ mɛbɛrɛ pi disrɛ. Awut arkun a Aruna ŋawɛsəsər
mecir ma poloŋnɛ papɔkɔ cəsək ca tetek toloŋnɛ Kanu haŋ ŋanɔŋkər.
9 Dəpoloŋnɛ pa kəpaŋnɛ pəforu papɔkɔ aŋkɛrɛ MARIKI pacɔfɛ kɔ mɔ, wəloŋnɛ wəkin pəkɛrɛ:
Moro ma pi, kəleŋa məlməl pagbinti ki nde dəkətiti kɔ moro fəp mmɛ moŋkump yedisrɛ mɔ,
10 fi yayɔkɔ mɛrəŋ kɔ moro mɔkɔ moŋkump yi mɔ, kɔ mɔkɔ moŋkump cəsək kɔ pəwotwotər
pa mim mɔ, pawurɛ mi fəp tin kɔ fi.
11 Wəloŋnɛ pəcɔf yi fəp nde dətetek toloŋnɛ Kanu kəroŋ, yeri nyɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ yɔ.
12 Kɔ fum endekenɛ MARIKI wir yɔcɔl yɔn dacɔ-ɛ, pəkekərɛ wi MARIKI fɔr kiriŋ.
13 Pədeŋər pɔcɔl papɔkɔ kəca dəromp, k'elip-ɛ, pafay pi nde tekiriŋ ta aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ
kɔ Kanu. Pasu təbəl mecir mamɔkɔ mɛbɛrɛ pi disrɛ. Awut arkun a Aruna ŋawɛsəsər mecir
mamɔkɔ tetek toloŋnɛ Kanu cəsək haŋ ŋanɔŋkər.
14 Wəloŋnɛ wəkin pəlɛk yedisrɛ ya poloŋnɛ mpɛ aŋkɛrɛ MARIKI mɔ pəcɔfɛ kɔ yi: Moro mɔkɔ
moŋkump yedisrɛ ya pɔcɔl papɔkɔ mɔ fəp,
15 fi yayɔkɔ mɛrəŋ kɔ moro mɔkɔ moŋkump yi mɔ, kɔ mɔkɔ moŋkump cəsək kɔ pəwotwotər
pa mim mɔ, pawurɛ mi fəp tin kɔ fi.
16 Wəloŋnɛ pəcɔfɛ yi MARIKI fəp nde dətetek toloŋnɛ kəroŋ. Yeri nyɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ yɔ.
Ambɔnc ŋa yi ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc. Moro ma yɔcɔl yoloŋnɛ fəp, ma MARIKI mɔ.
17 Sariyɛ sa doru o doru sɔ tendeyɔnɛ dɛtɛmp o dɛtɛmp donu mofo mmɛ nəndendɛ mɔ:
Nəfɔde nəcsɔm moro ma wɛsɛm kɔ ma pɔcɔl, nəfɔde nəcmun mecir ma yi.»

4

Kəloŋnɛ ka kiciya nkɛ antɔyɛfɛnɛ mɔ

1 Kɔ MARIKI osom Musa:
2 «Məloku aka Yisrayel:
Kɔ fum enciya kətɔyɛfɛnɛ disrɛ pəyɔ tes ntɛ sariyɛ sa MARIKI səmɔnɛ mɔ-ɛ, təkɔt ntɛ tɔ nəde
nəckɔt:

Kəloŋnɛ teta kiciya ka wəloŋnɛ wəkiriŋ

3 Kɔ təyɔnɛ wəloŋnɛ nwɛ anabɔy moro kəyɔnɛ ka wəkiriŋ k'aloŋnɛ mɔ eciya, pəsɔŋɛ sɔ afum
kəsarɛ kiciya-ɛ, pəkenɛ MARIKI teta kiciya kɔn tura pɔtɔyɔ dolokəp.
4 Pəkekərɛ tura tatɔkɔ nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, nde tekiriŋ ta MARIKI.
Wəloŋnɛ pədeŋ tura tatɔkɔ kəca dəromp, pəfay pi MARIKI fɔr kiriŋ. Pasu təbəl mecir
mamɔkɔ mɛbɛrɛ pi disrɛ.
5 Wəkiriŋ k'aloŋnɛ nwɛ anabɔy moro mɔ pəlɛk mecir mamɔkɔ pəkekərɛ nde aŋgbancan
ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu,
6 pəgbət tɛlər dəmecir mamɔkɔ, pəwɛsəsər haŋ camət-mɛrəŋ MARIKI fɔr kiriŋ, tekiriŋ ta
kəloto nkɛ kəŋkəŋk təksɔ tosoku mɔ.
7 Wəloŋnɛ pəsop mecir mamɔkɔ lɛn maŋkəlɛ ya moŋkubut ma tetek mpɛ ancɔfɛ Kanu suray
pɔkɔ peyi nde tekiriŋ ta MARIKI mɔ, nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu. K'elip-ɛ, pəkɔ pəloŋər
mecir mɛlpəs ma tura tatɔkɔ nde pɛcəmɛnɛ pa tetek toloŋnɛ mpɛ peyi dəkəbɛrɛ da aŋgbancan
ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, nde ancɔfɛ MARIKI yɔcɔl yoloŋnɛ mɔ.
8 Pəwurɛ moro fəp ma tura ta kəloŋnɛ ka kiciya, moro mɔkɔ moŋkump yedisrɛ ya pɔcɔl
papɔkɔ mɔ fəp,

9 fi yayɔkɔ mɛrəŋ kɔ moro məkɔ məfɔktər yi, kɔ məkɔ moŋkump yi cəsək kɔ pəwot-wotər pa mim mə, pəgbinti mi tin kɔ fi.
10 Pəmə ntɛ aŋwurɛ yi nde dətura ta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu mə, wəloŋnɛ pəcɔfɛ yi MARIKI nde dətetek toloŋnɛ mpɛ ancɔf yɔcəl yoloŋnɛ mə.
11 Mba akata ŋa tura, sɛm ya pi fəp, domp, wɛcək kɔ yedisrɛ ya pi kəlɛkɛnɛ yedisrɛ ya aputuk ya pi fəp,
12 yɛlpəs ya tura, wəloŋnɛ pəwurɛnɛ yi dəsaŋka todoru kəfo kəsoku nkɛ aŋgbal kəbof kəboŋu mə, pəkɔ pəcɔfɛ yi dəndo nɛnc da tɔk, nde tɛpɛsa pa kəbof kəboŋu kəroŋ.

Kəloŋnɛ teta kiciya ka kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp

13 Kɔ pəyɔnɛ a kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp ŋaciya tosom tin ta MARIKI ta ŋayɛfɛnɛ ti-ɛ, kɔ ŋayɔ tes ntɛ sariyɛ sa MARIKI səmɔnɛ, tɔsɔŋɛ ŋa kəsarɛ kiciya-ɛ,
14 ŋanckɔnacərɛ kiciya kəŋan, ŋakɛrɛ tura teta kəloŋnɛ ka kiciya kaŋkɔ. Ŋakekərɛ tura tatɔkɔ nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu tekiriŋ.
15 Abeki a kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel ŋadeŋər pi waca dəromp, ŋawurɛ fum wəkin ŋa dacɔ pəfay tura papɔkɔ MARIKI fər kiriŋ. Pasu tɔbəl mecir mamɔkɔ mɛbɛrɛ pi disrɛ.
16 Wəkiriŋ k'aloŋnɛ wəkɔ anabəy moro mə, pəkekərɛ mecir ma pi nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu disrɛ.
17 Wəloŋnɛ pəgbət tɛlər dəmecir mamɔkɔ, pəwɛsəsər mi kəloto kəŋkɔ kəŋkəŋk tɔksɔ tosoku mə haŋ camət-mɛrəŋ MARIKI fər kiriŋ.
18 Pəsopət sɔ mecir mamɔkɔ lɛn maŋkəlɛ ya moŋkubut ma tetek mpɛ ancɔf suray mpɛ peyi MARIKI fər kiriŋ mə nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu disrɛ. Pəloŋər mecir mɛlpəs fəp nde pɛcəmɛnɛ pa tetek toloŋnɛ Kanu pɔcəl pɔcɔf mpɛ peyi nde dəkəbɛrɛ d'aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mə.
19 Pəwurɛ moro ma pɔcəl papɔkɔ fəp pəcɔfɛ mi MARIKI nde tetek toloŋnɛ kəroŋ.
20 Pəyɔ teta tura tatɔkɔ pəmə tɔkɔ ɔŋyɔ teta tura mpɛ aŋloŋnɛ teta kiciya mə, wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs aka Yisrayel kiciya kəŋan, MARIKI pəŋaŋnɛnɛ ŋa ki.
21 Wəloŋnɛ pəlɛk yɛlpəs ya tura papɔkɔ pəwurɛnɛ saŋka todoru, pəkɔ pəcɔf yi pəmə tura poloŋnɛ pa kiciya ka nkɔnsərka. Kəloŋnɛ ka kiciya ka kəloŋkanɛ k'aka Yisrayel fəp kɔ kaŋkɔ.

Kəloŋnɛ teta kiciya ka wəkiriŋ wələma

22 Kɔ pəyɔnɛ a wəkiriŋ wəkin eciya MARIKI ta ɛyɛfɛnɛ ti, pəyɔ tes ntɛ sariyɛ sa MARIKI Kanu kɔn səmɔnɛ mə, tɔsɔŋɛ kɔ kəsarɛ kiciya-ɛ,
23 ɔnckɔnacərɛ kiciya kaŋkɔ, pəkɛrɛ ambiyofo nŋɛ ŋɔntɔyɔ dolokəp mə teta kəloŋnɛ.
24 Pədeŋər ambiyofo ŋaŋɔkɔ kəca dəromp, pəfay ŋi kəfo nkɛ aŋfay yoloŋnɛ yɔcɔf mə, nde MARIKI fər kiriŋ. Pasu tɔbəl mecir mamɔkɔ mɛbɛrɛ pi disrɛ. Kəloŋnɛ ka kiciya kɔ.
25 Wəloŋnɛ pəgbət tɛlər tɔn mecir ma pɔcəl pa kəloŋnɛ ka kiciya, pəsopət mi lɛn maŋkəlɛ ya moŋkubut ma tetek mpɛ ancɔfɛ MARIKI yoloŋnɛ mə, pəloŋər pɛcəmɛnɛ pa tetek tatɔkɔ mecir mɛlpəs mamɔkɔ.
26 Pəcɔfɛ MARIKI moro ma pɔcəl papɔkɔ fəp nde dətetek toloŋnɛ kəroŋ, pəmə moro ma kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs ka wəkiriŋ kəciya kɔn, MARIKI ɛŋŋaŋnɛnɛ kɔ kiciya kɔn.

Kəloŋnɛ teta kiciya ka fum wələma

27 Kɔ pəyɔnɛ a fum wələma gbəcərəm wəka dɔtɔf eciya sariyɛ sa MARIKI ta ɛyɛfɛnɛ ti, pəyɔ tes ntɛ sariyɛ sa MARIKI səmɔnɛ mə, tɔsɔŋɛ kɔ kəsarɛ kiciya-ɛ,
28 ɔnckɔnacərɛ kiciya kɔn, pəkɛrɛ wir wɛran nwɛ wɔntɔyɔ dolokəp mə teta kəloŋnɛ ka kiciya kɔn.
29 Pədeŋər pɔcəl pa kəloŋnɛ papɔkɔ kəca dəromp, pəfay pi nde aŋfay yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI mə. Pasu tɔbəl mecir mamɔkɔ mɛbɛrɛ pi disrɛ.
30 Wəloŋnɛ pəgbət tɛlər tɔn dəmecir ma pɔcəl pa kəloŋnɛ ka kiciya kaŋkɔ, pəsopət mi lɛn maŋkəlɛ ya moŋkubut ma tetek mpɛ ancɔfɛ MARIKI yoloŋnɛ yɔcɔf mə, pəloŋər mecir mɛlpəs məkɔ pɛcəmɛnɛ pa pi.
31 Pəwurɛ moro ma pɔcəl papɔkɔ fəp, pəmə tɔkɔ aŋwurɛ moro ma poloŋnɛ pa kəpaŋnɛ pəforu mə. Wəloŋnɛ pəcɔfɛ mi MARIKI nde tetek toloŋnɛ kəroŋ, ambɔnc ŋaŋɔkɔ ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs kɔ kiciya kɔn, MARIKI ɛŋŋaŋnɛnɛ kɔ ki.
32 Kɔ pəyɔnɛ a fum wəkayi aŋkesiya ŋ'ɛŋkɛrɛ kədeloŋnɛ teta kiciya kɔn-ɛ, pəkɛrɛ aŋkesiya ŋɛran nŋɛ ŋɔntɔyɔ dolokəp mə.
33 Fum wəkakɔ pədeŋ kəca kɔn pɔcəl pa kəloŋnɛ ka kiciya dəromp, pəfay pi nde kəfo nkɛ aŋfay yɔcəl yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI mə. Pasu tɔbəl mecir mamɔkɔ mɛbɛrɛ pi disrɛ.
34 Wəloŋnɛ pəgbət tɛlər tɔn dəmecir ma pɔcəl poloŋnɛ pa kiciya, pəsopət mi lɛn maŋkəlɛ ya moŋkubut ma tetek mpɛ ancɔfɛ MARIKI yoloŋnɛ mə, pəloŋər mecir mɛlpəs mamɔkɔ pɛcəmɛnɛ pa pi.

35 Pəwurɛ moro ma pɔcɔl papɔkɔ fəp, pəmɔ tɔkɔ aŋwurɛ moro ma aŋkesiya nŋɛ aŋloŋnɛ kəpaŋnɛ ka pəforu mɔ. Wəloŋnɛ pəcɔfɛ mi MARIKI nde tetek toloŋnɛ kəroŋ kɔ yoloŋnɛ yɔkɔ ancɔfɛ MARIKI mɔ. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs kɔ kiciya kɔn, MARIKI ɛŋŋaŋnɛnɛ kɔ ki.»

5

Motubcɛnɛ mɛgbasŋa məlɔma

1 Kɔ fum entəŋnɛ tes-ɛ, pawe dəŋkiti fum wəkakɔ ɛncərɛ tes tatɔkɔ mɔ, wəkayi pəciya kətɔwosɛ kəloku tɔkɔ ene kɔ pəyɔnɛ fɛ ti tɔkɔ ɛncərɛ tes tatɔkɔ mɔ, ɛŋsarɛ kiciya kɔn.

2 Kɔ fum oŋgbuŋɛnɛ paka mpɛ o mpɛ pətɔsɔk ta ɛyɛfɛnɛ ti-ɛ, təyɔnɛ wɛsɛm wefi, pɔcɔl pefi, pəliŋɛ-liŋɛ pefi, fum wəkayi ɔŋyɔnɛ wətɔsɔk, tɛm tatɔkɔ wəkayi ɛŋsarɛ kiciya.

3 Kɔ fum oŋgbuŋɛnɛ pəyikyik pa fum ta ɛyɛfɛnɛ ti tɔŋsɔŋɛ nkɔn sɔ kətɔsɔk, k'endenacərɛ ti tɛlpəs-ɛ, wəkayi ɛŋsarɛ kiciya.

4 Kɔ fum ontorɛ dim pəloku tes o tes ta ɛncɛm-cɛmnɛ tɛləpsər ta ti, pədɛrəm kəyɔ pəlɛc kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pətɔt, k'endenacərɛ ti tɛlpəs-ɛ, wəkayi ɛŋsarɛ kiciya.

5 Kɔ fum ɛsarɛ kiciya pəmɔ kaŋkɔ-ɛ, pəkɔ pəcɛŋ teta tes tɔkɔ enciya mɔ,

6 kɔ tɛyɛfɛ dənda-ɛ, pəkenɛ MARIKI aŋkesiya ŋɛran teta kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya kɔn. Pəkɛrɛ sɔ aŋkesiya ŋɛran ŋa teren tin, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wir wɛran wa teren tin teta kəloŋnɛ ka kiciya. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs kɔ kiciya kɔn.

Yoloŋnɛ nyɛ atəyɔ daka ŋaŋkenɛ MARIKI mɔ

7 Kɔ fum ɔntəyɔ pəsətɔnɛ aŋkesiya kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wir teta kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya kɔn-ɛ, wəkayi pəkɛrɛ MARIKI məpay mɛrəŋ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ntantoriya mɛrəŋ. Abɛmp ŋin paloŋnɛ ŋi MARIKI pəmɔ tɔkɔ aŋloŋnɛ poloŋnɛ pa kiciya mɔ, abɛmp ŋa mɛrəŋ pəmɔ tɔkɔ aŋloŋnɛ pɔcɔl pɔcɔf mɔ.

8 Fum wəkayi pəkɛrɛ yi wəloŋnɛ, wəloŋnɛ pənuŋkɛnɛ pəkɛrɛ abɛmp nŋɛ MARIKI teta kəloŋnɛ ka kiciya mɔ. Pəkɔncəl ŋi kilim, mba ta pəcopu ki de.

9 Wəloŋnɛ pəwɛsəsər mecir ma kəloŋnɛ ka kiciya cəsək ca tetek toloŋnɛ Kanu kəroŋ, pəloŋər mecir mɛlpəs məkɔ pɛcəmɛnɛ pa tetek. Kəloŋnɛ ka kiciya kɔ.

10 Kɔ tatɔkɔ tencepər-ɛ, wəloŋnɛ pəcɔfɛ MARIKI abɛmp ŋa mɛrəŋ pəmɔ tɔkɔ sariyɛ səloku ti mɔ. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs ka fum wəkakɔ kəciya kɔn, MARIKI ɛŋŋaŋnɛnɛ kɔ ki.

11 Kɔ fum ɔntəyɔ pəsətɔnɛ məpay mɛrəŋ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, ntantoriya mɛrəŋ-ɛ, wəkayi pəkɛrɛ kəmbefe kətɔt kilo kəmaas padeloŋnɛ teta kiciya kɔn. Mba teta kəloŋnɛ ka kiciya kaŋkɔ wəkayi ɔfɔbɛr kəmbefe kaŋkɔ moro ma olif, ɔfɔdeŋər sɔ ki suray. Kəloŋnɛ ka kiciya kɔ.

12 Fum wəkayi pəkenɛ wəloŋnɛ kəmbefe kaŋkɔ, wəloŋnɛ pəwɛt ki aŋkulma katin teta kəcɛm-cɛməs, pəcɔf ki nde dətetek toloŋnɛ Kanu kɔ yoloŋnɛ yɔkɔ ancɔfɛ MARIKI mɔ. Kəloŋnɛ ka kiciya kɔ.

13 Kɔ telip-ɛ, wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs kɔ kiciya nkɛ enciya mɔ, MARIKI ɛŋŋaŋnɛnɛ wəkayi kiciya kɔn. Kəcom kəlpəs, ka wəloŋnɛ kɔ, pəmɔ kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn.

Kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya-ciya

14 Kɔ MARIKI oloku Musa:

15 «Kɔ fum ɔntɔcəmɛ sariyɛ sa ca nyɛ ampusɛ MARIKI mɔ darəŋ ta ɛyɛfɛnɛ ti-ɛ, enciya kiciya kəpɔŋ. Pəkɛrɛ poloŋnɛ teta kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya kɔn: Aŋkesiya ŋorkun ŋətɔyɔ dolokəp. Kəway ka ŋi kəmbəp kəway kəŋkɔ amboncər kɔ nde aŋgbip ŋosoku mɔ.

16 Pədeŋər sɔ alamali nŋɛ wəloŋnɛ omboncər kɔ mɔ teta tɔkɔ enciyanɛ aŋgbip mɔ. Pəsɔŋ alamali ŋaŋɔkɔ fəp wəloŋnɛ. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs kɔ kiciya kɔn kɔ ka aŋkesiya ŋoloŋnɛnɛ teta kəlompəs ka kiciya kɔn. MARIKI ɛŋŋaŋnɛnɛ kɔ ki.

17 Kɔ fum enciya pəyɔ tes tin ntɛ sariyɛ sa MARIKI səmɔnɛ mɔ, ali təyɔnɛ a ɛyɛfɛnɛ fɛ ti, ɛŋsarɛ kiciya kɔn.

18 Fum wəkayi pəkɛrɛ wəloŋnɛ aŋkesiya ŋorkun dəyɔcəl yɔn teta kəlompəs ka kəciya kɔn, nŋɛ ŋɔntɔyɔ dolokəp mɔ. Ŋɛtəŋnɛ kəway ka kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs ka wəkayi kiciya kɔn nkɛ ɔntɔyɛfɛnɛ mɔ. Aŋŋaŋnɛnɛ kɔ ki.

19 Kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya kɔ, bawo wəkayi ɛsarɛ kiciya nnɔ MARIKI eyi mɔ.»

20 Kɔ MARIKI oloku Musa:

21 «Fum nwɛ o nwɛ enciya MARIKI fər kiriŋ, pəyemɛ teta paka mpɛ anasɔŋ kɔ kəmɛŋk, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, paka mpɛ ɛnakiyɛ mɔ, paka mpɛ ɛnabɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəbaŋər wɛnc mɔ,

22 kɔ təyɔnɛ wəkayi efir paka pəlɔma, pəde pəgbɛkəl ti tɛlpəs, kɔ pəyɔnɛ fɛ mamɔkɔ fəp, pədɛrəm yem disrɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəmɛŋk tes tɛlɛc pəmɔ tatɔkɔ mɔ-ɛ,

23 fum wəkayi ɛŋsarɛ kiciya. Pəluksɛ paka pɔkɔ eŋkiyɛ, mpɛ anasɔŋ kɔ kəmɛŋk, mpɛ ɛnabaŋər wɛnc, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti paka mpɛ ɛnafir mɔ wəsərka.

24 Teta paka mpɛ pɔŋsɔŋɛ fum kədɛrəm yem disrɛ mɔ, pəluksɛ pi fəp wəsərka, mba pədeŋər sɔ alamali nŋɛ wəloŋnɛ omboncər kɔ mɔ. Pəloŋka daka dadɔkɔ pəsɔŋ wəkɔ ɛnayɔ di mɔ dɔsɔk ndɛ ɛncərɛ a ɛsarɛ kiciya mɔ.

25 Kɔ tatɔkɔ telip-ɛ, fum wɔkakɔ pɔkenɛ wɔloŋnɛ teta kɔloŋnɛ ka kɔlompɔs ka kiciya kɔn nnɔ
MARIKI eyi mɔ, aŋkesiya ŋorkun nŋɛ ŋɔntɔyɔ dolokɔp, nŋɛ ŋɛntɔŋnɛ sɔ kɔway nkɛ amboncɔr
kɔ aŋgbip ŋosoku teta kɔloŋnɛ kaŋkɔ mɔ.
26 Wɔloŋnɛ pɔtubucnɛ kɔsɔkɔs ka fum wɔkakɔ kiciya kɔn MARIKI fɔr kiriŋ, tɔyɔnɛ kiciya
nkɛ o nkɛ ɛŋsarɛ mɔ, MARIKI ɛŋŋaŋnɛnɛ kɔ ki.»

6

Sariyɛ sa aloŋnɛ

Kɔloŋnɛ ka yɔcɔl nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Mɔsom Aruna k'awut ɔn arkun tosom ntɛ:
Sariyɛ sa pɔcɔl mpɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ sɔ saŋsɛ: Pɔcɔl pɔcɔf peyi aco ŋa tetek toloŋnɛ Kanu
kɔroŋ pibi fɔp haŋ dec dɔsɔk, nɛnc da pi dɛmar pibi fɔp.
3 Wɔloŋnɛ pɔbɛrnɛ burumus kɔ kɔgba kɔn ka kɔloto ka suwa. Pɔwɛt kɔbof kɔboŋu nkɛ nɛnc
dɔncɔfɛna MARIKI poloŋnɛ mɔ, pɔboc ki tetek toloŋnɛ Kanu kɔsɔk.
4 K'elip-ɛ, pɔwurɛ yamos yayɔkɔ ɛmbɛrnɛna mɔ, pɔlɛk yocuru pɔwɛt kɔbof kaŋkɔ pɔwurɛnɛ
ki dɔsaŋka, pɔkɔ pɔboc ki kɔfo kɔsoku.
5 Nɛnc dɛcmar tetek toloŋnɛ Kanu kɔroŋ, ta denimɛ. Bɔtbɔt o bɔtbɔt wɔloŋnɛ pɔcɔlɔr di tɔk,
pɔdeŋ poloŋnɛ pɔcɔf tetek kɔroŋ, pɔcɔfɛ MARIKI moro ma pɔcɔl poloŋnɛ pa kɔpaŋnɛ pɔforu.
6 Nɛnc dɛcmar tɛm fɔp tetek toloŋnɛ Kanu kɔroŋ, ta denimɛ few.

Kɔloŋnɛ ka mɛŋgbɛn

7 Sariyɛ nsɛ sɔcɔmɛ kɔloŋnɛ ka mɛŋgbɛn darɔŋ: Awut arkun a Aruna ŋackɛrɛ ki MARIKI fɔr
kiriŋ, tekiriŋ ta tetek toloŋnɛ Kanu.
8 Wɔloŋnɛ pɔwɛt yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn yayɔkɔ aŋkulma katin ŋa kɔmbefe kɔtɔt, moro ma olif
kɔ suray sɔtɔt sa kɔlɔl ka kɔtɔk fɔp nsɛ andeŋɔr yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn mɔ, pɔcɔfɛ yi MARIKI fɔp
dɔtetek toloŋnɛ kɔroŋ. Tɛcɛmcɛmɔs tɔ. Ambɔnc ŋa yi ŋontorɛ-torɛ MARIKI abɔkɔc.
9 Aruna k'awut ɔn arkun ŋalɛk yɛlpɔs ya kɔloŋnɛ yayɔkɔ, ta ŋanɔŋkɔl yi lebin kɔ ŋandedi
yi-ɛ. Kɔfo kɔsoku kɔ ŋadi yeri yayɔkɔ nde abaŋka ŋa aŋgbancan ŋɛbɔpɛnɛ kɔ Kanu.
10 Afɔnɔŋkɔl yi lebin. Yɛlpɔs yayɔkɔ y'impocɛ ŋa yoloŋnɛ yem dacɔ, nyɛ ancɔfɛ ina MARIKI
mɔ. Yeri yayɔkɔ yosoku yɔ, nyɛ ampusɛ MARIKI pɔmɔ tɔkɔ pɔyi kɔloŋnɛ ka kiciya kɔ ka
kɔlompɔs ka kiciya mɔ.
11 Yuruya ya Aruna arkun gbɔcɔrɔm ŋande ŋacsɔm ki. Tede tɔyɔnɛ ŋa sariyɛ sa doru o doru,
dɛtɛmp o dɛtɛmp daŋan, ntɛ tɔyɔnɛ ta yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, fum o fum ɔntɔyɔnɛ
wɔloŋnɛ, a pɔgbuŋɛnɛ yoloŋnɛ yayɔkɔ mɔ, ɛŋsarɛ kiciya kɔpɔŋ.»
12 Kɔ MARIKI oloku Musa:
13 «Yoloŋnɛ nyɛ yɔ Aruna k'awut ɔn arkun ŋaŋkɛrɛ MARIKI dɔsɔk ndɛ wɔkin ŋa dacɔ ɔŋsɔtɔ
kɔbɔy ka kɔyɔnɛ ka wɔloŋnɛ mɔ: Kɔloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kaŋkɔ Aruna k'awut ɔn ŋaloŋnɛ dɔsɔk
dadɔkɔ kɔmbefe kɔtɔt kilo kɔmaas, kilo katin kɔ dacɔ bɔtbɔt, kilo katin kɔ dacɔ dɔfɔy.
14 Panɔktɔrɛnɛ kɔmbefe kaŋkɔ moro ma olif, panɛkɔt kɔcom kaŋkɔ dɔkarɔrɔ kɔwon. Mɔde
mɔkenɛ MARIKI kɔloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kaŋkɔ. Patepi kɔcom kɔfɛt kɔfɛt a padecɔfɛ ki MARIKI,
ambɔnc ŋaŋɔkɔ ŋontorɛ-torɛ kɔ abɔkɔc.
15 Wan ka Aruna nwɛ andebɔy kɔdɔs dekiriŋ da kɔloŋnɛ dadɔkɔ mɔ, nkɔn sɔ pɔloŋnɛ
kɔloŋnɛ kaŋkɔ. Sariyɛ sa doru o doru sɔ nnɔ MARIKI eyi mɔ, pacɔfɛ kɔcom kaŋkɔ fɔp MARIKI.
16 Kɔloŋnɛ ka mɛŋgbɛn nkɛ o nkɛ ka wɔloŋnɛ, pacɔfɛ ki fɔp MARIKI, ali kɔpic ta pasɔm.»

Kɔloŋnɛ ka kiciya

17 Kɔ MARIKI osom Musa:
18 «Mɔloku Aruna k'awut ɔn:
Sariyɛ nsɛ sɔcɔmɛ kɔloŋnɛ ka kiciya darɔŋ: Kɔfo nkɛ aŋfay yɔcɔl yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI
mɔ, difɔ aŋfay sɔ pɔcɔl poloŋnɛ pa kiciya. Paka posoku pɔ mpɛ ampusɛ MARIKI mɔ.
19 Wɔloŋnɛ nwɛ oŋloŋnɛ poloŋnɛ pa kiciya mɔ, pɔsɔm pi kɔfo kɔsoku nde abaŋka ŋa
aŋgbancan ŋɛbɔpɛnɛ kɔ Kanu.
20 Nwɛ o nwɛ oŋgbuŋɛnɛ sɛm ya poloŋnɛ papɔkɔ mɔ, ɛŋsarɛ kiciya kɔpɔŋ! Kɔ mecir ma pɔcɔl
papɔkɔ afay mɔ mɛncɛsɔkɔr yamos-ɛ, payak pɛcɛsɔkɔr papɔkɔ nde kɔfo nkɛ ampus mɔ.
21 Dap da dos ndɛ ampɛcɛ sɛm yayɔkɔ mɔ, k'alip-ɛ, pawɔkɔc di. Kɔ pɔyɔnɛ a dap da kɔpɔr
d'ampɛcɛ sɛm yayɔkɔ-ɛ, anckɔnalip, pasɔŋk di, payaksɛ di domun.
22 It'ɔyɔnɛ arkun a dokom d'aloŋnɛ gbɔcɔrɔm ŋantam kɔsɔm yi: Yeri yosoku yɔ nyɛ ampusɛ
MARIKI mɔ.
23 Mba afɔsɔm pɔcɔl poloŋnɛ pa kiciya mpɛ o mpɛ aŋkekɔrɛ mecir ma pi nde aŋgbancan
ŋɛbɔpɛnɛ kɔ Kanu teta kɔtubucnɛ kɔsɔkɔs ka aŋgbip ŋosoku kɔtɔsɔk mɔ, ta pasɔm pi, mba
palɔm pi fɔp dɔnɛnc.»

7

Kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kəciya

1 Sariyɛ nsɛ səcəmɛ kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya darəŋ. Kəloŋnɛ kaŋkɛ kəsoku kɔ, nkɛ ampusɛ MARIKI mɔ.
2 Kəfo nkɛ aŋfay yɔcɔl yoloŋnɛ yɔcɔf mɔ, aŋfay sɔ pɔcɔl poloŋnɛ teta kəlompəs ka kiciya. Pasu təbəl mecir mamɔkɔ mɛbɛrɛ pi disrɛ. Pawɛsəsər mecir mamɔkɔ cəsək ca tetek toloŋnɛ Kanu haŋ panɔŋkər.
3 Pakɛrɛ moro ma pi fəp, kəleŋa, kɔ moro mɔkɔ moŋkump yedisrɛ mɔ,
4 fi yayɔkɔ mɛrəŋ kɔ moro mɔkɔ məfɔktər yi mɔ, kɔ pəwot-wotər pa mim mmɛ aŋgbiti tin kɔ fi mɔ.
5 Wəloŋnɛ pəcɔfɛ yi MARIKI nde tetek toloŋnɛ kəroŋ. Kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya kɔ, nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ.
6 Aloŋnɛ arkun gbəcərəm ŋantam kəsɔm sɛm yayɔkɔ kəfo kəsoku. Kəloŋnɛ kaŋkɛ kəsoku kɔ, nkɛ ampusɛ MARIKI mɔ.
7 Kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya kɔ kəloŋnɛ ka kiciya, sariyɛ sin sayi sɔ kəloŋnɛ kaŋkɛ mɛrəŋ kəyɔ: Sɛm yayɔkɔ, wəloŋnɛ nwɛ ontubucnɛ kəsɔkəs kiciya mɔ, ɔyɔ yi.

Mpɛ wəloŋnɛ ɔŋsɔtɔ mɔ

8 Kɔ wəloŋnɛ eŋkenɛ fum pɔcɔl poloŋnɛ pɔcɔf-ɛ, wəloŋnɛ ɔyɔ akata ŋa pɔcɔl pɔcɔf papɔkɔ.
9 Poloŋnɛ pa mɛŋgbɛn mpɛ o mpɛ pɔ ancɔf doco, panɛkət dəkarərə kɔ pəyɔnɛ fɛ ti dədap mɔ, wəloŋnɛ nwɛ eŋkekərɛ pi pəcɔfɛ MARIKI mɔ, ɔyɔ pi.
10 Poloŋnɛ pa mɛŋgbɛn mpɛ o mpɛ p'anɔktərɛnɛ kɔ moro, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ powos, yuruya ya Aruna fəp ŋɔ aŋyer pi pɛtəŋnɛnɛ ŋa gbɛp.

Kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu

11 Sariyɛ nsɛ səcəmɛ kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu darəŋ, nkɛ aŋkenɛ MARIKI mɔ.
12 Kɔ fum ɛndekenɛ kəloŋnɛ ka kəyif MARIKI barka teta pətət pən-ɛ, wəkayi pədeŋər poloŋnɛ pa cəcom cəlok-lok ncɛ anɔktərɛnɛ kɔ moro ma olif mɔ ta kəyɔ lebin, kɔ biskit bətənɔŋkəl lebin pasopət bi moro ma olif, kɔ cəcom cəlok-lok ncɛ alompsɛ kəmbefe kətət nkɛ anɔktərɛnɛ moro ma olif mɔ.
13 Pəkekərɛ sɔ cəcom cəlok-lok ncɛ anɔŋkəl lebin mɔ, kədeŋər ka kəloŋnɛ ka kəyif MARIKI barka kɔ kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu kɔn.
14 Wəkayi pəbeli pəkenɛ MARIKI pipic dəyoloŋnɛ yɔn fəp, yɛlpəs yayɔkɔ ya wəloŋnɛ nwɛ ɛwɛsəsər mecir ma pɔcɔl poloŋnɛ pa kəpaŋnɛ pəforu dətetek mɔ, nkɔn ɔyɔ yi.
15 Sɛm ya pɔcɔl pa kəloŋnɛ ka kəyif MARIKI barka kɔ ka kəpaŋnɛ pəforu, dəsək ndɛ aŋloŋnɛ pi mɔ, idɔ aŋsɔm yi ali pin afɔsak pedirɛ haŋ bətbət.
16 Kɔ wəkayi eŋkekərɛ kəloŋnɛ ka kədɛrəm, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, kəloŋnɛ ka kəpocɛ abəkəc ŋɔsoku pɛs-ɛ, dəsək ndɛ endekekərɛ pɔcɔl papɔkɔ mɔ, idɔ aŋsɔm pi. K'asak pɛlpəs pedirɛ-ɛ, antam kəsɔm pi dɔckɔsɔk.
17 Kɔ pəyɔnɛ a sɛm yɛntambər afum pasak yi yedirɛ sɔ-ɛ, dɔckɔsɔk da maas pacɔf yi.
18 Nwɛ o nwɛ ɔsɔm sɛm ya kəloŋnɛ kəpaŋnɛ ka pəforu kaŋkɔ tataka ta maas, fum nwɛ eŋkenɛ MARIKI poloŋnɛ mɔ, MARIKI ɔfɔbaŋ pi, kəloŋnɛ kɔn kaŋkɔ kəyɔnɛ fɛ kɔ daka o daka, sɛm yayɔkɔ yɔyɔnɛ kɔ oŋ yətɔsɔk. Nwɛ o nwɛ ɔŋsɔm yi mɔ, ɛsarɛ kiciya.
19 Kɔ paka pətɔsɔk poŋgbuŋɛnɛ sɛm yayɔkɔ-ɛ, ta pasɔm yi, pagbal yi dənɛnc. Mɛnɛ fum pəsək a pəctam kəsɔm sɛm ya kəloŋnɛ kaŋkɔ.
20 Mba fum nwɛ o nwɛ ɔsɔm sɛm ya kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu nkɛ kəyɔnɛ ka MARIKI ta ɔsɔk-ɛ, aŋwurɛ wəkayi aYisrayel dacɔ.
21 Fum nwɛ o nwɛ ogbuŋɛnɛ paka pətɔsɔk, pəmɔ fum wətɔsɔk, sɛm yətɔsɔk, yeliŋɛ-liŋɛ yətɔsɔk, paka pətɔsɔk mpɛ o mpɛ, a wəkayi pəsɔm sɛm ya kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu nkɛ kəyɔnɛ ka MARIKI mɔ, aŋwurɛ wəkayi aYisrayel dacɔ.

Sariyɛ səlɔma nsɛ sɔ aka Yisrayel ŋandecəmɛ darəŋ

22 Kɔ MARIKI osom Musa:
23 «Məloku aka Yisrayel:
Ta ŋadi moro ma wana, ma aŋkesiya kɔ ma wir.
24 Moro ma wɛsɛm nwɛ antɔfay kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wɛsɛm nwɛ sɛm yendif mɔ, nəntam mi kəyɔnɛ mes fəp, mba ta nədi mi.
25 Fum nwɛ o nwɛ edi moro ma pɔcɔl poloŋnɛ mpɛ aŋkekərɛ pacɔfɛ MARIKI mɔ, aŋwurɛ kɔ aka Yisrayel dacɔ.
26 Ta nəmun mecir, məyɔnɛ ma abɛmp, ma pɔcɔl kəfo nkɛ o nkɛ nəŋyi mɔ.
27 Fum nwɛ o nwɛ omun mecir məyɔnɛ mmɛ o mmɛ mɔ, aŋwurɛ wəkayi aka Yisrayel dacɔ.»
28 Kɔ MARIKI osom sɔ Musa:

29 «Məloku aka Yisrayel: Məna nwɛ məndekenɛ MARIKI poloŋnɛ teta kəpaŋnɛ ka pəforu
mə, məkenɛ kɔ fəkəl yɔn nyɛ wəkayi embelər poloŋnɛ pɔn pa kəpaŋnɛ pəforu dacɔ mə.
30 Fum nwɛ eŋkenɛ MARIKI poloŋnɛ mə, pəkekərɛ moro ma pɔcɔl poloŋnɛ mpɛ ancɔfɛ
MARIKI mə, pəkekərɛ mi kɔ kəmpəcpəc nkɛ antubucnɛ kəsɔŋ MARIKI fɔr kiriŋ mə.
31 Wəloŋnɛ pəcɔfɛ MARIKI moro maməkɔ nde tetek toloŋnɛ kəroŋ, mba kəmpəcpəc kəyɔnɛ
ka Aruna k'awut ɔn arkun.
32 Dəyoloŋnɛ ya kəpaŋnɛ pəforu nəmbelɛ wəloŋnɛ aləŋk ŋa kəca kətɔt.
33 Awut arkun a Aruna dacɔ, nwɛ eŋkekərɛ mecir kɔ moro ma pɔcɔl poloŋnɛ pa kəpaŋnɛ
pəforu mə, nkɔn ɔŋsɔtɔ aləŋk ŋaŋɔkɔ.
34 Iŋlɛk dəyoloŋnɛ ya kəpaŋnɛ pəforu nyɛ aka Yisrayel ŋaŋkɛrɛ ina MARIKI mɔ: Kəmpəcpəc
nkɛ antubucnɛ kəsɔŋ em mə, k'aləŋk nŋɛ aŋwurɛ mə, isɔŋ yi Aruna wəloŋnɛ kɔ yuruya yɔn.
Sɛm yayɔkɔ yende yɔcyɔnɛ yaŋan, sariyɛ sa doru o doru sɔ tendeyɔnɛ nnɔ aka Yisrayel ŋayi
mə.
35 Fəkəl yayɔkɔ yɔ ambelɛ Aruna kɔ yuruya yɔn dəyoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI mə, kəyɛfɛ
dɔsɔk ndɛ andəs ŋa dekiriŋ kəyɔnɛ aloŋnɛ a MARIKI mə.
36 Tatɔkɔ tɔ MARIKI osom aka Yisrayel kəde kəcsɔŋ aloŋnɛ fəkəl yayɔkɔ dɔsɔk ndɛ ambɔy
ŋa mə, sariyɛ sa doru o doru sɔ tendeyɔnɛ ŋa dɛtɛmp o dɛtɛmp daŋan.
37 Sariyɛ sa yoloŋnɛ sɔ saŋsɛ: Sariyɛ sa yɔcɔl yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI mə, sa kəloŋnɛ
ka mɛŋgbɛn, sa kəloŋnɛ ka kiciya, sa kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya, sa kəloŋnɛ ka kədəs ka
dekiriŋ da aloŋnɛ kɔ sa kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu.
38 Tatɔkɔ tɔ MARIKI ɛnasom Musa dəndo dətɛgbərɛ nde tərə ta Sinayi, dɔsɔk ndɛ ɛnaloku
aka Yisrayel kəkɛrɛ MARIKI yoloŋnɛ mɔ.»

8

Aloŋnɛ acɔkɔcɔkɔ

8-10

Kəpus kɔ kədəs ka aloŋnɛ dekiriŋ

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Məlɛk Aruna k'awut ɔn arkun, yamos ya aloŋnɛ, moro məbɔy mopusɛ, tura ta kəloŋnɛ
ka kiciya, ŋkesiya yorkun nyɛ mɛrəŋ kɔ kəfala ka cəcom cətɔnɔŋkəl lebin.
3 Məloŋka aka kəloŋkanɛ ka Yisrayel fəp nde dəkəbɛrɛ d'aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.»
4 Kɔ Musa ɔyɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom kɔ mə, kɔ aka Yisrayel ŋaloŋkanɛ nde dəkəbɛrɛ
d'aŋgbancan.
5 Kɔ Musa oloku kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel: «Ntɛ tɔ MARIKI osom aka Yisrayel kəyɔ.»
6 Kɔ Musa ɔncɔŋ Aruna kɔ awut ɔn arkun, k'embikɛnɛnɛ ŋa domun.
7 K'ɛmbɛr Aruna duma dedisrɛ k'ɛŋgbənc kɔ tabataba, k'endeŋər kɔ burumus kɔ duma da
efɔd ndɛ ɛnagbəncɛ tabataba pa duma da efɔd ndɛ ɛnakot kɔ tadarəŋ mə.
8 Kɔ Musa ɛŋgbɛk kɔ yuba yɛgbɛknɛ nyɛ ɛnabɛr masar mɛrəŋ disrɛ mɔ: Tasar ta *Yurim* kɔ
ta *Tumim*.
9 K'ɛncəp kɔ kəfakəl, k'ɛndɛtər ki tekiriŋ abəpər ŋa kɛma, tɛgbɛkərɛ ta dəKanu, pəmɔ tɔkɔ
MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.
10 Kɔ Musa ɛlɛk moro məbɔy mopusɛ, k'ɔmbɔy dəkiyi dosoku kɔ ca cəkɔ yɛnayi di mə,
k'ompus yi fəp.
11 K'ɛwɛsəsər moro tetek toloŋnɛ Kanu haŋ camət-mɛrəŋ teta kəpus ka pi, k'ɔmbɔy tetek
toloŋnɛ Kanu kɔ yosumpər-sumpər ya di fəp, kəsamp kɔ pɛcəmɛnɛ pa ki ntɛ təŋsoŋɛ pəpus yi
mə.
12 K'oloŋər domp da Aruna moro maməkɔ, k'ɔmbɔy Aruna sɔ ntɛ təŋsoŋɛ pəpus kɔ mɔ.
13 Kɔ Musa ɔncɔŋɛnɛ awut arkun a Aruna, k'ɛmbɛr ŋa suma sədisrɛ. K'ɛŋgbəncəs ŋa
mabamaba, k'ɛncəpəs ŋa cəfakəl pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.
14 Kɔ Musa ɔlətərnɛnɛ tura toloŋnɛ ta kiciya. Aruna kɔ awut ɔn arkun ŋandeŋər pi waca
dəromp.
15 Kɔ Musa ɛfay pi, k'asu təbɔl kɔ mecir maməkɔ mɛmbɛrɛ pi disrɛ. Kɔ Musa ɛlɛkɛ mecir
tɛlər tɔn k'osopət mi lɛn maŋkəlɛ ya moŋkubut ma tetek toloŋnɛ Kanu teta kəpusɛ ka pi
MARIKI. Tatɔkɔ t'ɛnasɔkəs tetek toloŋnɛ Kanu. K'oloŋər mecir mɛlpəs məkɔ pɛcəmɛnɛ pa
tetek toloŋnɛ, k'ompus pi ntɛ təŋsoŋɛ pactam kəsɔkəs ka pi kətɔsɔk mɔ.
16 Kɔ Musa ɛlɛk moro mɔkɔ mɛnakump yedisrɛ mɔ fəp, pəwotwotər pa mim kɔ fi nyɛ mɛrəŋ
kɔ moro ma yi, k'ɔncɔfɛ yi MARIKI tetek toloŋnɛ kəroŋ.
17 Mba kɔ Musa ɔŋkɔ pəcɔf nde saŋka todoru yɛlpəs ya tura: Akata, sɛm kɔ yedisrɛ ya
aputuk pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom kɔ ti mɔ.
18 Kɔ Musa ɛŋkɛrɛ aŋkesiya ŋorkun ŋa poloŋnɛ pɔcɔf. Aruna kɔ awut ɔn arkun ŋandeŋər ŋi
waca dəromp.

19 Kɔ Musa ɛfay ŋi, k'asu tɔbɔl, kɔ mecir mamɔkɔ mɛmbɛrɛ pi disrɛ. Kɔ Musa ɛwɛsəsər mi
tetek toloŋnɛ Kanu cəsək haŋ k'ənəŋkər.
20 Kɔ Musa ɛncɛnəs aŋkesiya ŋorkun ŋaŋɔkɔ fəkəl fəkəl. K'ɔncɔfɛ yi MARIKI kəyɛfɛ domp,
fəkəl, kɔ moro ma aŋkesiya ŋaŋɔkɔ.
21 K'ɛyakɛ yedisrɛ kɔ wɛcək domun, a k'endecɔf yi fəp nde tetek toloŋnɛ Kanu kəroŋ.
Aŋkesiya ŋorkun ŋaŋɔkɔ fəp ŋɔ Musa ɛnacɔfɛ MARIKI. Poloŋnɛ papɔkɔ p'ancɔfɛ MARIKI,
ambɔnc ŋa pi ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc. Musa ɛnayɔ pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom kɔ ti mɔ.
22 Kɔ Musa ɛŋkɛrɛ aŋkesiya ŋa mɛrəŋ nŋɛ ŋɔyɔnɛ ŋa kədəs ka dekiriŋ da kəloŋnɛ mɔ. Aruna
kɔ awut ɔn arkun ŋandeŋər aŋkesiya ŋaŋɔkɔ waca dəromp.
23 Kɔ Musa ɛfay ŋi, k'asu tɔbɔl, kɔ mecir mamɔkɔ mɛmbɛrɛ pi disrɛ. Kɔ Musa ɛlɛk mecir,
k'osop mi aləŋəs ŋa kəca kətɔt ka Aruna kɔ tɛlər tɔn tɔpɔŋ ta kəca kətɔt kɔ tɛlər tɔn tɔpɔŋ pa
kəcək kɔn kətɔt.
24 Kɔ Musa ɔncɔŋɛnɛ awut arkun a Aruna, k'osop ŋa mecir mamɔkɔ nde ləŋəs yaŋan ya
kəca kətɔt, mɛlər maŋan mɔpɔŋ ma waca waŋan wətɔt kɔ mɛlər maŋan mɔpɔŋ ma wɛcək
waŋan wətɔt, kɔ Musa ɛwɛsəsər mecir mɛlpəs mɔkɔ tetek toloŋnɛ Kanu cəsək haŋ k'ənəŋkər.
25 Kɔ Musa ɛlɛk kəleŋa kɔ moro mɔkɔ mɛnakump yedisrɛ ya aŋkesiya nyɛ mɔ, kɔ pəwotwotər
pa mim kɔ fi mɛrəŋ kɔ moro ma yi kɔ aləŋk ŋa kəcək kətɔt.
26 Kɔ Musa ɛlɛk kəfala ka cəcom cətənɔŋkəl lebin nkɛ anacəmbər MARIKI fɔr kiriŋ mɔ,
k'ɛlɛk kəcom kəlok-lok kin, kəcom kəlok-lok kin nkɛ anɔktərɛnɛ moro ma olif mɔ, kɔ biskit,
k'endeŋər yi moro ma pɔcəl poloŋnɛ kɔ aləŋk ŋa kəca kətɔt kəroŋ.
27 Kɔ Musa ɛlɛk yi fəp k'ɛmbɛr Aruna dəwaca kɔ awut ɔn, k'ontubucnɛ kəsɔŋ yi MARIKI fɔr
kiriŋ.
28 Kɔ Musa ɛmbaŋər ŋa yi dəwaca, k'endeŋ yi pɔcəl pɔcɔf kəroŋ, k'ɔncɔfɛ yi fəp MARIKI
dətetek toloŋnɛ kəroŋ. Kɔ təyɔnɛ kəloŋnɛ ka kədəs ka aloŋnɛ dekiriŋ da yɛbəc ya dəKanu.
Kəloŋnɛ kɔ, nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, nkɛ ambɔnc ŋa ki ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc mɔ.
29 Kɔ Musa ɛlɛk kəmpəcpəc ka aŋkesiya ŋoloŋnɛnɛ ŋa kədəs dekiriŋ da kəloŋnɛ, k'ontubucnɛ
kəsɔŋ ŋi MARIKI fɔr kiriŋ, ŋaŋɔkɔ ŋɛnayɔnɛ ŋa Musa, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom kɔ ti mɔ.
30 Kɔ Musa ɛlɛk moro məbɔy mopusɛ kɔ mecir məkɔ mɛnayi nde dətetek toloŋnɛ Kanu
kəroŋ mɔ, k'ɛwɛsəsər mi Aruna kɔ yamos yɔn, awut ɔn kɔ yamos yaŋan. K'ompus Aruna
kɔ yamos yɔn, awut a Aruna arkun kɔ yamos yaŋan.
31 Kɔ Musa oloku Aruna kɔ awut ɔn arkun: «Nəpɛc sɛm nyɛ nde kusuŋka ka aŋgbancan
ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, difɔ nəŋkɔsɔm yi kɔ cəcom ncɛ cəyi nnɔ kəfala ka kədəs ka dekiriŋ mɔ,
pəmɔ tɔkɔ inaluksɛ nu kəsom ka Kanu mɔ: Aruna kɔ awut ɔn ŋaŋsɔm yi.
32 Kɔ yɔntəlip-ɛ, nəcɔf yɛlpəs ya sɛm kɔ cəcom cacəkɔ.
33 Mata camət-mɛrəŋ nəfəyɛfɛ dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu haŋ mataka ma
kədəs konu dekiriŋ mecepər, bawo mata camət-mɛrəŋ m'andəs nu dekiriŋ da kəloŋnɛ.
34 Tantɛ teyi məkɔ mɔ, tɔ MARIKI nkɔn wəsərka osom a payɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ kəsɔkəs nu kiciya
konu mɔ.
35 Mata camət-mɛrəŋ mɔ nəndeyi dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, pibi kɔ daŋ kɔ
tencepər-ɛ nəmɛŋkərnɛ sariyɛ sa MARIKI saŋsɛ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta nəfi mɔ: Tantɛ t'anasom im.»
36 Aruna kɔ awut ɔn arkun ŋayɔ məyɔ fəp mmɛ MARIKI ɛnasom Musa nnɔ ŋayi mɔ.

9

Yoloŋnɛ yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya Aruna k'awut ɔn nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu

1 Tataka ta camət-maas kɔ Musa ewe Aruna kɔ awut ɔn arkun, kəlɛkɛnɛ ka abeki aka
Yisrayel.
2 Kɔ Musa oloku Aruna: «Məlɛk tura tɛfɛt ta kəloŋnɛ ka kiciya kɔ aŋkesiya ŋorkun ŋa teren
tin teta poloŋnɛ mpɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, mɛrəŋ ma yi fəp ta yɔyɔ dolokəp, məmentər yi
MARIKI fɔr kiriŋ.
3 Məloku aka Yisrayel ntɛ: Nəlɛk ambiyofo teta kəloŋnɛ ka kiciya, tura ta teren tin kɔ
aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin ta yɔyɔ dolokəp, nəcɔfɛ yi MARIKI,
4 tura tin kɔ aŋkesiya ŋorkun ŋin ŋa kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu ntɛ tɔŋsɔŋɛ paloŋnɛ yi
MARIKI fɔr kiriŋ mɔ, kɔ kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn nkɛ anɔktərɛnɛ kɔ moro ma olif mɔ, bawo
MARIKI endewurər nu məkɔ!»
5 K'aŋkekərɛ ca yɔkɔ Musa ɛnasom kəkekərɛ nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu
mɔ. Kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp ŋabəpɛnɛ kɔ ŋancəmɛ MARIKI fɔr kiriŋ.
6 Kɔ Musa oloku: «Ntɛ tɔ MARIKI osom, nəyɔ ti ntɛ tɔŋsɔŋɛ nərə da delel da MARIKI
dowurər nu mɔ.»
7 Kɔ Musa oloku Aruna: «Mələtərnɛ tetek toloŋnɛ Kanu. Məloŋnɛ kəloŋnɛ ka kiciya kam kɔ
pɔcəl poloŋnɛ pɔcɔf pam, mətubucnɛ kəsɔkəsnɛ kiciya kam kɔ ka afum. Məsɔŋ sɔ yoloŋnɛ ya
afum, mətubucnɛ sɔ kəsɔkəs ŋa kiciya kəŋan pəmɔ tɔkɔ MARIKI osom ti mɔ.»

8 Kɔ Aruna ɔlətərnɛ tetek toloŋnɛ Kanu k'ɛfay tura tɛfɛt teta kiciya ka nkənsərka. K'asu təbəl, kɔ mecir maməkɔ mɛmbɛrɛ pi disrɛ.
9 Kɔ awut arkun a Aruna ŋaŋkenɛ kɔ mi. K'Aruna ɛŋgbət mi tɛlər tən k'osopət lɛn maŋkəlɛ ya moŋkubut ma tetek toloŋnɛ, k'oloŋər mɛlpəs pɛcəmɛnɛ pa pi.
10 K'ɔncɔfɛ MARIKI dətetek toloŋnɛ kəroŋ moro ma pɔcɔl, fi mɛrəŋ kɔ pəwot-wotər pa mim ma kəloŋnɛ ka kiciya, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.
11 Mba k'aŋkɔ pacɔf saŋka tadarəŋ sɛm kɔ akata.
12 K'Aruna ɛfay pɔcɔl mpɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, k'asu təbəl, kɔ mecir maməkɔ mɛmbɛrɛ pi disrɛ. Kɔ awut ɔn ŋasɔŋ kɔ mecir maməkɔ, k'ɛwɛsəsər mi cəsək ca tetek toloŋnɛ haŋ k'ɔnɔŋkər.
13 Kɔ ŋasɔŋ kɔ fəkəl kɔ domp da poloŋnɛ pɔcɔf, k'ɔncɔfɛ yi MARIKI tetek toloŋnɛ kəroŋ.
14 K'ɛyak yedisrɛ ya pɔcɔl papɔkɔ kɔ wɛcək, k'ɔncɔfɛ yi MARIKI nde dətetek toloŋnɛ kəroŋ kɔ poloŋnɛ pɔcɔf.
15 Kɔ Aruna oloŋnɛ yoloŋnɛ ya aka Yisrayel. K'ɛlɛk ambiyofo nŋɛ aka Yisrayel ŋanakɛrɛ kədeloŋnɛ teta kiciya mɔ, k'ɛfay ŋi, k'oloŋnɛ ŋi teta kiciya pəmɔ təkɔ ɛnaloŋnɛ tura mɔ.
16 K'eŋkenɛ MARIKI yoloŋnɛ yɔcɔf nyɛ mɛrəŋ pəmɔ təkɔ sariyɛ səloku ti mɔ.
17 K'eŋkekərɛ yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn nyɛ ɛnalas dəkəca mɔ, k'ɔncɔfɛ yi MARIKI nde dətetek toloŋnɛ kəroŋ, kəlɛkɛnɛ ka poloŋnɛ pɔcɔf pɛbətbət.
18 K'ɛfay tura kɔ aŋkesiya ŋorkun teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu ka afum. K'asu təbəl, kɔ mecir maməkɔ mɛmbɛrɛ pi disrɛ. Kɔ awut arkun a Aruna ŋasɔŋ kɔ mecir maməkɔ, k'ɛwɛsəsər mi cəsək ca tetek toloŋnɛ haŋ k'ɔnɔŋkər.
19 Kɔ ŋasɔŋ kɔ moro ma tura kɔ aŋkesiya, kəleŋa kɔ moro moŋkump fi kɔ pəwot-wotər pa mim.
20 K'endeŋ moro dəkəmpəcpəc, k'ɔncɔfɛ MARIKI moro dətetek toloŋnɛ kəroŋ.
21 Kɔ Aruna ontubucnɛ kəsɔŋ kəmpəcpəc kɔ aləŋk ŋa kəca kətət MARIKI fər kiriŋ, pəmɔ təkɔ Musa ɛnasom ti mɔ.
22 Kɔ Aruna eyekti waca darenc nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ, k'ontolanɛ ŋa pətət. Ntɛ elip kəloŋnɛ ka kiciya, kəloŋnɛ ka poloŋnɛ pɔcɔf kɔ kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu mɔ, k'ontor tetek toloŋnɛ Kanu.
23 Musa kɔ Aruna ŋambɛrɛ aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu disrɛ. Ntɛ ŋandewur mɔ, kɔ ŋantolanɛ aka Yisrayel pətət. Kɔ nərɔ da debeki da MARIKI dowurər aka Yisrayel fəp.
24 Kɔ nɛnc dowur MARIKI fər kiriŋ kɔ dəncɔf pɔcɔl poloŋnɛ pɔcɔf kɔ moro ma pi dətetek toloŋnɛ kəroŋ. Kɔ aka Yisrayel fəp ŋanəŋk ti. Kɔ ŋaŋkul-kulɛnɛ pəbotu, kɔ ŋancəp mobu dəntɔf.

10

Sariyɛ sa kəbal

1 Kɔ awut arkun mɛrəŋ a Aruna, Nadab kɔ Abihu nwɛ o nwɛ k'ɛlɛk tap k'ɛmbɛr pi nɛnc disrɛ k'ɔncələr suray. Kɔ ŋaŋkenɛ MARIKI nɛnc ndɛ dɛnatətesɛ ndɛ ɛnatəsom ŋa kəkɛrɛ mɔ.
2 Kɔ nɛnc dowur MARIKI tekiriŋ, kɔ dəncɔf ŋa, kɔ ŋafi mɛrəŋ maŋan MARIKI fər kiriŋ.
3 Kɔ Musa oloku Aruna: «Ntɛ tɔ MARIKI ɛnasom:
‹Ifaŋ aŋɛ ŋaŋlətərn'em mɔ,
ŋacərɛ a in'ɔyɔnɛ Kanu ka kance,
ŋade ŋaclelәs dosoku dem.
Ŋacyek-yekəs nərɔ da debeki dem
aka Yisrayel fəp fər kiriŋ.›»
Kɔ Aruna ɛncaŋk pem.
4 Kɔ Musa ewe Misayɛl kɔ Elcafaŋ awut a Usiyɛl papa ka Aruna wəfɛt, k'oloku ŋa: «Nəcɔŋnɛ nəde nəlɛk awɛnc nu aŋa, nəwurɛnɛ ŋa daŋgbancan ŋosoku, nəbəlɛnɛ ŋa saŋka.»
5 K'akakɔ ŋancɔŋnɛ kɔ ŋalɛk cəbel cəŋan ŋasərəbɛrnɛ suma sədisrɛ səŋan kɔ ŋawurɛnɛ ŋa dəsaŋka, pəmɔ təkɔ Musa ɛnaloku ti mɔ.
6 Kɔ Musa oloku Aruna, Elasar kɔ Itamar, awut a Aruna: «Ta nəsakti cəfon conu. Ta nəwal-wali yamos yonu, tɔŋsɔŋɛ nu kətɔfi, tɔŋsɔŋɛ kətɔkɛrɛ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel mɛtɛlɛ. Awɛnc nu aŋa, aka Yisrayel fəp ŋabok teta afum aŋɛ nɛnc da MARIKI dendif mɔ.
7 Ta nəyɛfɛ dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, ta tedesɔŋ'on kəfi, bawo moro məbəy teta kəpus ma MARIKI meyi nu dəris.» Kɔ ŋayɔ təkɔ Musa ɛnaloku ŋa mɔ.

Sariyɛ sa yomun yecisəs

8 Kɔ MARIKI oloku Aruna:
9 «Məna kɔ awut am: Kɔ nəndekɔ nəcbɛrɛ aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu-ɛ, ta nəmun wɛn, ta nəmun sɔ maŋkɔntɔ mmɛ o mmɛ, tɔŋsɔŋɛ nu kətɔfi. Tende təyɔnɛ nu sariyɛ sa doru o doru, dɛtɛmp o dɛtɛmp donu.
10 Ti tendesɔŋ'on nəctam kəgbɛy paka popus kɔ pətəpus, paka posoku kɔ pətəsək.
11 Nəctam sɔ kətəksɛ aka Yisrayel sariyɛ nsɛ MARIKI ɛnasom Musa kədeloku ŋa mɔ.»

Pɔsɔtə pa aloŋnɛ yoloŋnɛ dacɔ

12 Kɔ Musa oloku Aruna, kɔ awut ɔn aŋɛ ŋanacəmɛ kɔ mɔ, Elasar kɔ Itamar: «Nəlɛk yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn yɛlpəs ya yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, nədi yi tetek toloŋnɛ kəsək. Ta nənɔŋkəl yi lebin de, yeri yosoku yɔ nyɛ ampusɛ MARIKI mɔ.

13 Nədi yi kəfo kəsoku: Itɔ sariyɛ səloku nu məna kɔ awut am arkun teta yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, itə anasom im.

14 Nəsɔm sɔ yi kəfo kəsoku, məna kɔ awut am kəyɛfɛ kəmpəcpəc nkɛ anatubucnɛ kəsɔŋ MARIKI kɔ alənk ŋɔkɔ anabelər mɔ. Asɔŋ nu yi, kɔ sariyɛ səloku a mən'ɔyɔ yi k'awut am, nnɔ yoloŋnɛ ya kəpaŋnɛ pəforu ya aka Yisrayel yeyi mɔ.

15 Aka Yisrayel ŋade ŋackɛrɛ moro ma yɔcəl yoloŋnɛ nyɛ ande paccɔfɛ MARIKI mɔ, ŋabelər alənk kɔ kəmpəcpəc ŋatubucnɛ kəsɔŋ yi MARIKI fər kiriŋ. K'alip ti-ɛ, alənk kɔ kəmpəcpəc yɔyɔnɛ yonu, bawo sariyɛ sa MARIKI sɔ, sɛm yonu yɔ yayɔkɔ doru o doru, pəmɔ təkɔ MARIKI osom ti mɔ.»

16 Kɔ Musa ɛntɛn ambiyofo ŋoloŋnɛnɛ kiciya belbel, mba k'ɔnkɔ pəbəp pacɔf ŋi. Kɔ pəntɛlɛ Musa nnɔ Elasar kɔ Itamar ŋayi mɔ, awut arkun a Aruna aŋɛ ŋanacəmɛ kɔ mɔ, kɔ Musa eyif ŋa:

17 «Ta ake tɔ nəntəsəmɛ ambiyofo ŋoloŋnɛnɛ kiciya nde kəfo kəsoku-ɛ? Yeri yosoku yɔ nyɛ ampusɛ MARIKI mɔ, əsɔŋ nu yi ntɛ təŋsɔŋɛ nəcsarɛ kiciya ka kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel, nəctubucnɛ kəsɔkəs ŋa kiciya kəŋan mɔ, itɔ MARIKI əsɔŋɛ nu ŋi.

18 Anakekərɛ fɛ mecir mamɔkɔ nde aŋgbip ŋosoku disrɛ. Pənamar nəsɔm ambiyofo ŋaŋɔkɔ nde kəfo kəpus mɔ, pəmɔ təkɔ inasom nu ti mɔ.»

19 Kɔ Aruna oloku Musa: «Dəsək dandɛ dɔ awut em ŋanakekərɛ kəloŋnɛ ka kiciya kəŋan kɔ ka poloŋnɛ pɔcɔfɛ MARIKI fər kiriŋ. Məncərɛ belbel təkɔ tɛnasɔt'em mɔ: K'isɔm dəsək dəmɔkɔ poloŋnɛ pa kiciya-ɛ, təmbɔt MARIKI ba?»

20 Kɔ Musa ene ti, kɔ təmbɔt kɔ.

Ca nyɛ yɔsɔk kɔ nyɛ yɔntɔsɔk mɔ

11

Sɛm nyɛ MARIKI owosɛ nu kəsɔm kɔ nyɛ ɔmɔnɛ kəsɔm mɔ

1 Kɔ MARIKI osom Musa kɔ Aruna:

2 «Nəloku aka Yisrayel:

Sɛm nyɛ yeyi dəntəf mɔ fəp, nyɛ y'awosɛ nu kəde kəcsɔm:

3 Nəndetam kəcsɔm sɛm fəp nyɛ yɛŋgbɛyɛnɛ mɛlər mɔ, yɛcnakəmnɛ kɔ yɔntɔyi kəsɔmət-ɛ, pəmɔ wana.

4 Mba ta nəde nəcsɔm sɛm nyɛ yɛŋnakəmnɛ gbəcərəm ta yɛŋgbɛyɛnɛ mɛlər mɔ. Ta nəde nəcsɔm sɔ sɛm nyɛ yɛŋgbɛyɛnɛ mɛlər mɛrəŋ gbəcərəm ta yɛnakəmnɛ mɔ, pəmɔ sɛm nyɛ: Yɔkɔmɛ yɛŋnakəmnɛ, mba yɛŋgbɛyɛnɛ fɛ mɛlər, yɔsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ.

5 Debem da dəmasar sɔ dɛŋnakəmnɛ, mba dɛŋgbɛyɛnɛ fɛ mɛlər, dəsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ.

6 Tərɔp tɛŋnakəmnɛ, mba pɛŋgbɛyɛnɛ fɛ mɛlər, pəsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ.

7 Asɔp ŋɛŋgbɛyɛnɛ mɛlər, mba ŋɔfɔnakəmnɛ yeri pəmɔ wana, ŋɔsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ.

8 Ta nəsɔm sɛm ya asɔp, ta nəgbuŋɛnɛ ŋefi ŋa yi. Ŋɔsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ.

9 Ntɛ təyɔnɛ sɛm nyɛ yeyi dəromun mɔ, nyɛ yɔ awosɛ nu kəde kəcsɔm: Sɛm nyɛ yɔyɔ yɛŋɛrnɛnɛ kɔ wokwok mɔ fəp, kɔ yeyi dəromun mɔ, təyɔnɛ dəcəba təyɔnɛ dəcəŋgbəkɔ.

10 Mba sɛm yɛfɛt yɛfɛt kɔ yɔpɔŋ nyɛ yeyi dəromun mɔ fəp, təyɔnɛ dəcəba təyɔnɛ dəcəŋgbəkɔ, yeliŋɛ-liŋɛ nyɛ yɔntɔyɔ wokwok kɔ yɛŋɛrnɛnɛ mɔ, nəter yɔtəsək yayɔkɔ.

11 Nəter sɛm yayɔkɔ, ta nəsɔm yi. Nəkɛmbərnɛ kəcgbuŋɛnɛ yi, nələm pefi pa yi pəmɔ pəyikyik mpɛ nənter mɔ.

12 Nəter sɛm ya dəromun fəp nyɛ yɔntɔyɔ yɛŋɛrnɛnɛ kɔ wokwok mɔ.

13 Kɔ bɛmp nyɛ yɔ nəndeter, ta nəde nəcsɔm yi, yəsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ: Asiksik, ayɔfən, asiksik ŋa dəkəba,

14 aŋkəlokəlo, təŋgbɛ kɔ dokomɛnɛ da yi,

15 bɛmp yaser kɔ dokomɛnɛ da yi fəp,

16 otəris, awump ŋa dare, acəmɛcəmɛ, abəkar kɔ dokomɛnɛ da yi,

17 awump ŋa dop kɔ dokomɛnɛ da ŋi, aŋgbeŋgbəlec,

18 antombon, ayɔfən,

19 kətɛp kɔ dokomɛnɛ da yi, kɔ tempirfin.

20 Nəter yeyi wəyeŋ yɛfɛt yɛfɛt nyɛ yɔyɔ banca yɛcfɛlər kɔ yɔckɔt wɛcək wa yi maŋkəlɛ kəroŋ mɔ, yɔsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ.

21 Mba yoyokɛ-yokɛ yɛfɛt yɛfɛt dacɔ nyɛ yɔyɔ banca yɛcfɛlər mba yɔckɔtɛnɛ sɔ wɛcək maŋkəlɛ mɔ, nəntam kəsɔm nyɛ yɔyɔ wɛcək mɛrəŋ nwɛ wɛntam kəsɔŋɛ yi kəyokɛ dəntəf mɔ.

22 Yoyokɛ-yokɛ nyɛ yɛŋfɛlər mɔ, nyɛ yɔ nənde nəctam kəcsɔm: Dokomɛnɛ da cəlaŋkəma kɔ cəcal.
23 Mba yeŋesəm yɛfɛt yɛfɛt yəlɔma nyɛ yəyɔ banca yɛcfɛlər, yəckɔt sɔ wɛcək maŋkəlɛ wa yi kəroŋ mɔ fəp, yɔsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ, nəde nəter yi.

Yogbuŋɛnɛ ya sɛm nyɛ yɔŋsɔŋɛ fum kətəsək mɔ
24 Sɛm nyɛ yɔŋsɔŋɛ nu kətəsək: Nwɛ o nwɛ ogbuŋɛnɛ wefi wa yi, wəkayi əsək fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
25 Nwɛ o nwɛ ɔntɔmpər wɛsɛm wefi wawəkɔ mɔ, pəmar pəyak yamos yɔn, wəkayi əsək fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
26 Wɛsɛm nwɛ o nwɛ wɔntɔgbɛyɛnɛ mɛlər belbel kɔ pəyɔnɛ fɛ ti ta wɛŋnakəmnɛ kɔ wendeŋesəm pəmɔ wana-ɛ, wɔsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ. Nwɛ o nwɛ oŋgbuŋɛnɛ wi mɔ, əsək fɛ.
27 Wɛsɛm nwɛ o nwɛ wɔyɔ wɛcək maŋkəlɛ nwɛ wɔyɔ sɛnc mɔ, wɔsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ. Nwɛ o nwɛ oŋgbuŋɛnɛ wefi wa yi, əsək fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
28 Nwɛ o nwɛ ətɔmpər wefi wa yi, pəyak yamos yɔn, əsək fɛ haŋ dec dɛkalɛ. Yəsək fɛ nnɔ nəyi mɔ.
29 Sɛm yeliŋɛ-liŋɛ nyɛ yɛŋsɛp dəntəf mɔ, nyɛ yəntəsək nnɔ nəyi mɔ: Agbɛlkɛc, wer, asel kɔ dokomɛnɛ da yi,
30 sokedəŋkɛ, acakar, kəmbəmbərət, tɛgbəcmətɛ, kɔ akəlencen.
31 Sɛm yɛfɛt yeliŋɛ-liŋɛ yɛsɛp dacɔ, nyɛ yətəsək nnɔ nəyi mɔ. Nwɛ o nwɛ ogbuŋɛnɛ pefi pa yi, əsək fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
32 Paka mpɛ o mpɛ pɔ peliŋɛ-liŋɛ papəkɔ pin pefi payi pɛntɛmpɛnɛ kəroŋ, pɔsək fɛ: Təyɔnɛ apɛpɛ, yamos, akata, alɔba, paka mpɛ o mpɛ andegbuŋsərɛnɛ mɔ. Payaksɛ paka papəkɔ domun, mba pəsək fɛ haŋ dec dɛkalɛ. Kɔ dəfəy dencepər-ɛ, pəŋsək oŋ.
33 Pɛsɛl mpɛ o mpɛ pɔ yeliŋɛ-liŋɛ yayəkɔ pin pefi payi pɛntɛmpɛnɛ disrɛ ca cəlɔma kəroŋ, pɔsək fɛ sɔ, nəwɔkəc pɛsɛl papəkɔ.
34 Peri mpɛ o mpɛ pɔ aloŋər domun ndɛ dɛyɛfɛ pɛsɛl papəkɔ disrɛ mɔ, pəsək fɛ sɔ. Kɔ pəyɔnɛ pomun pɔ-ɛ, pəsək fɛ, peyi oŋ pɛbɛrɛ mpɛ o mpɛ disrɛ.
35 Paka mpɛ o mpɛ pɔ pefi pa pin pa yeliŋɛ-liŋɛ yayəkɔ pɛntɛmpɛnɛ kəroŋ, pəsək fɛ. Kɔ təyɔnɛ pɛntɛmpɛnɛ pɔcəfɛ cəcom disrɛ-ɛ, paləsər pi, pɔcəfɛ kəcom papəkɔ pəsək fɛ oŋ nnɔ nəyi mɔ.
36 Kɔ pefi pa yeliŋɛ-liŋɛ papəkɔ pin pɛntɛmpɛnɛ dəkələmp kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, dəkəŋgbəkɔ-ɛ, domun dadəkɔ dəsək, mba fum wəkɔ əŋkɔwurɛ pi dənda dəromun mɔ, əsək fɛ.
37 Kɔ pefi payi pɛntɛmpɛnɛ mɛŋgbɛn məkɔ pəmar pakəbəf mɔ kəroŋ-ɛ, mɛŋgbɛn maməkɔ məsək.
38 Mba kɔ pəyɔnɛ a ampuk mɛŋgbɛn maməkɔ teta kədi-ɛ, a pefi pa peliŋɛ-liŋɛ papəkɔ pɛctɛmpɛnɛ mi kəroŋ-ɛ, mɛŋgbɛn maməkɔ məsək fɛ nnɔ nəyi mɔ.
39 Kɔ təyɔnɛ wɛsɛm nwɛ aŋwosɛ nu kəsəm mɔ, wefi wisərka, nwɛ o nwɛ oŋgbuŋɛnɛ wi mɔ, əsək fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
40 Nwɛ o nwɛ əsəm sɛm ya pefi papəkɔ, pəyak yamos yɔn, əsək fɛ haŋ dec dɛkalɛ. Nwɛ o nwɛ ətɔmpər sɔ pefi papəkɔ mɔ, pəyak yamos yɔn, əsək fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
41 Nəter yeliŋɛ-liŋɛ yɛfɛt fəp nyɛ yɛŋsɛp dəntəf mɔ, pəyikyik pɔ, ta nəsəm yi.
42 Nəter yeliŋɛ-liŋɛ dəntəf, kɔ nyɛ yeŋliŋɛ kor ka yi kəroŋ mɔ, kɔ nyɛ yɔŋkətɛ wɛcək maŋkəlɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wɛcək wecepər maŋkəlɛ mɔ, pəyikyik pɔ.
43 Ta nəsɔŋnɛ kətəsək nkɛ anter mɔ teta yeliŋɛ-liŋɛ yɛfɛt nyɛ yɛŋsɛp mɔ. Ta nəwosɛ yogbuŋɛnɛ nu, yɔsɔŋɛ nu kətəsək.
44 MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu. Nədeyɔnɛ afum acempi aŋɛ ampus'em mɔ, bawo ina MARIKI, incemp. Ta nəsɔŋnɛ kətəsək teta yeliŋɛ-liŋɛ yɛfɛt nyɛ yɛŋsɛp dəntəf mɔ.
45 MARIKI iyɔnɛ nwɛ ɛnapɛnɛ nu atəf ŋa Misira, ideyɔnɛ Kanu konu mɔ. Nəyɔnɛ afum acempi aŋɛ ampus'em mɔ, bawo ina MARIKI, incemp.
46 Sariyɛ sasəkɔ səcəmɛ sɛm darəŋ, bɛmp, yɛŋɛrəŋ ya dəromun fəp kɔ yeliŋɛ-liŋɛ ya dəntəf fəp,
47 ntɛ təŋsɔŋɛ pagbɛy sɛm yosoku kɔ yətəsək mɔ, sɛm nyɛ awosɛ kəsəm kɔ nyɛ antəwosɛ kəsəm mɔ.»

12

Kəsəkəsnɛ ka wəran k'elip kəkom-ɛ
1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Məloku aka Yisrayel:
Kɔ wəran ɛmbɛkəs pəkom wan wərkun-ɛ, əsək fɛ haŋ mata camət-mɛrəŋ. Ɔsək fɛ pəmɔ təkɔ endenəŋk wəka darenc ŋɔf o ŋɔf mɔ.
3 Tataka ta camət-maas pakənc wan.

4 Wəran wəkakɔ pəyi sɔ mata wəco maas kɔ maas (33) kəsɔkəsnɛ mecir mɔn. Ta pəgbuŋɛnɛ paka mpɛ o mpɛ ampusɛ MARIKI mɔ, ta wəkayi sɔ pəkɔ nde aŋgbip ŋɔsoku, haŋ pəlip kəlas mataka mɔn ma kəsɔkəsnɛ.

5 Kɔ wəran oŋkom wan wəran-ɛ, ɔsɔk fɛ haŋ mataka moluksər mɛrəŋ, pəmɔ tɔkɔ endenəŋk wəka darenc ŋof o ŋof mɔ. Pəsɔkəsnɛ mecir mɔn mata wəco camət-tin kɔ camət-tin (66).

6 Kɔ wəran elip mataka mɔn ma kəsɔkəsnɛ-ɛ, tɔyɔnɛ dokombəra da wan wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wan wəran, pəkɛrɛ wəloŋnɛ nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu tekiriŋ, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin teta poloŋnɛ pɔcɔf, kɔ antantoriya kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, tɔpay teta kəloŋnɛ ka kiciya.

7 Wəloŋnɛ pəkɛrɛ yi MARIKI fər kiriŋ, pətubucnɛ sɔ kəsɔkəs kɔ kətɔsɔk kɔn. Kɔ telip-ɛ, wəran wəkakɔ oŋsɔk kəloŋ kɔn mecir dəŋkom. Sariyɛ sasɔkɔ səcəmɛ wəran darəŋ nwɛ oŋkom wan wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, pəkom wan wəran mɔ.

8 Kɔ wəran wəkakɔ ɔntɔyɔ daka ndɛ oŋkɔsɔtɔnɛ aŋkesiya ŋa teren tin mɔ, wəran wəkakɔ pəlɛk məpay mɛrəŋ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ntantoriya yowut mɛrəŋ, pin pəyɔnɛ poloŋnɛ pɔcɔf, pa mɛrəŋ pəyɔnɛ poloŋnɛ pa kiciya. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs kɔ kətɔsɔk kɔn, wəran wəkayi ɔsɔk oŋ.»

13

Docu da akata ndɛ dɛncalərnɛ fum mɔ

1 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna:

2 «Kɔ fum ɔyɔ pəkəfər-kəfər dakata, amɔncɔ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, pətɛmsər petelər mpɛ pɛŋləpsər kəyɔnɛ kɔ docu da akata ndɛ dɛncalərnɛ mɔ, pakekərɛ wəkayi wəloŋnɛ Aruna kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, wan kɔn wəkin.

3 Wəloŋnɛ pəkɔkcɛ arunc nŋɛ ŋeyi kɔ dakata mɔ. Kɔ pəyɔnɛ cəfon cɔn ca dakata cəferɛ-ɛ, tɔyɔnɛ arunc ŋɔn ŋontukmɛ ŋɛtas akata ŋɔn-ɛ, arunc ŋa docu d'akata dɛcalərnɛ dɔ. Wəloŋnɛ pəkɔkcɛ kɔ, pəloku kɔ a ɔsɔk fɛ.

4 Kɔ pəyɔnɛ wəkayi ɔyɔ pətɛmsər petelər pefer mpɛ pɔntɔtukmɛ pɛtas akata ŋɔn mɔ, tɔyɔnɛ cəfon cɔn ca dakata cəntaferɛ fɛ-ɛ, wəloŋnɛ pəbɔlɛnɛ wəka arunc wəkakɔ afum mata camət-mɛrəŋ.

5 Tataka ta camət-mɛrəŋ wəloŋnɛ pəgbɔkərɛ sɔ kəkɔkcɛ kɔ. Kɔ tɔyɔnɛ mata camət-mɛrəŋ mamɛ disrɛ, arunc ŋɔn ŋencepər fɛ tɔkɔ ɛnasak ŋi mɔ, runc yɛsamsər fɛ kɔ dakata-ɛ, wəloŋnɛ pəgbɔkərɛ kəbɔlɛnɛ kɔ sɔ afum haŋ mata camət-mɛrəŋ.

6 Kɔ mata camət-mɛrəŋ mɛmbəp sɔ tamɛrəŋ-ɛ, wəloŋnɛ pəkɔkcɛ kɔ, k'ɛnəŋk runc nyɛ yɔfɔncnɛ, yɛsamsər fɛ kɔ dakata-ɛ, wəloŋnɛ ɛntam kəloku a fum wəkakɔ ɔsɔk, amɔncɔ ŋɔ. Wəkayi pəyak yamos yɔn, ɔsɔk.

7 Mba kɔ pəyɔnɛ amɔncɔ ŋaŋɔkɔ ŋɔwɔkəl kɔ dakata-ɛ, tɛm ntɛ wəloŋnɛ ɛnalip kəloku kɔ a fum wəsoku ɔfɔ mɔ, wəkayi pəmar pəluksərnɛ kəkɔmentərnɛ wəloŋnɛ sɔ.

8 Wəloŋnɛ pəkɔ pəkɔkcɛ, kɔ pəyɔnɛ amɔncɔ ŋɔwɔkəl kɔ dakata-ɛ, wəloŋnɛ pəloku a wəkayi ɔsɔk fɛ. Arunc ŋa docu da akata dɛcalərnɛ dɔ yati.

9 Kɔ arunc ŋa docu da akata dɛcalərnɛ ŋosumpər fum-ɛ, pakekərɛ kɔ nda wəloŋnɛ.

10 Wəloŋnɛ pəkɔkcɛ kɔ: Kɔ akata ŋɔn ŋowur pəkəfər-kəfər pəfer-ɛ, kɔ pəkəfər-kəfər pəfer papɔkɔ pɔsɔŋɛ kɔ cəfon ca dakata kəferɛ-ɛ, haŋ magbali mocwur pəkəfər-kəfər pɔn-ɛ,

11 arunc ŋa docu da akata dɛcalərnɛ ŋɛcəp kɔ dakata. Wəloŋnɛ pəloku a wəkayi ɔsɔk fɛ. Wəloŋnɛ ɔfɔsɔtɛn kəbɔlɛnɛ kɔ afum teta kəkɔkcɛ kɔ sɔ, bawo ɔsɔk fɛ.

12 Kɔ tɔyɔnɛ arunc ŋa docu da akata dɛcalərnɛ dɛsamsər kɔ dakata, dosumpər akata ŋɔn fəp, kəyɛfɛ dəromp haŋ dəwɛcək, nnɔ o nnɔ wəloŋnɛ oŋməmən kɔ dis mɔ-ɛ,

13 wəloŋnɛ pəkɔkcɛ kɔ. Kɔ tɔyɔnɛ runc yosumpər kɔ dis fəp-ɛ, wəloŋnɛ pəloku a wəkakɔ ɔsɔk, bawo dis dɔn fəp deferɛ. Fum wəkakɔ ɔsɔk.

14 Mba dɔsɔk ndɛ ancop kənəŋk kɔ magbali dəris mɔ, wəkayi ɔsɔk fɛ.

15 Kɔ wəloŋnɛ ɛnəŋk kɔ magbali-ɛ, pəloku wəkayi a ɔsɔk fɛ: Magbali məsɔk fɛ, arunc ŋa docu da akata dɛcalərnɛ dɔ.

16 Kɔ magbali mɛsəkpər alom meferɛ-ɛ, wəkayi pəkɔ sɔ ndena wəloŋnɛ.

17 Wəloŋnɛ pəgbɔkərɛ kəkɔkcɛ kɔ. Kɔ pəyɔnɛ arunc ŋɔn ŋeferɛ sɔ-ɛ, wəloŋnɛ pəloku a wəkayi ɔsɔk.

18 Kɔ abɛcɛ ŋowur fum, ŋede ŋɛtamnɛ,

19 a tɛlpəs oŋ, pəkəfər-kəfər pefer pede powur da abɛcɛ ŋɛnayi mɔ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, pətɛmsər petelər pefer peyimbərər pəlɔma pede powur dənda-ɛ, wəkayi pəkɔ pəmentərnɛ wəloŋnɛ.

20 Wəloŋnɛ pəkɔkcɛ kɔ: Kɔ pəyɔnɛ arunc ŋaŋɔkɔ ŋontukmɛ ŋɛtas akata-ɛ, cəfon ca dənda cəferər-ɛ, wəloŋnɛ pəloku a wəkayi ɔsɔk fɛ. Arunc ŋa docu da akata dɛcalərnɛ dɔ, ndɛ dowur dɛbɛcɛ mɔ.

21 Kɔ wəlonŋnɛ ɔŋkɔkcɛ aruncŋaŋɔkɔ ŋəyɔ fɛ kəfon kəfer-ɛ, aruncŋaŋɔkɔ ŋontukmɛ fɛ sɔ ŋɛtas
akata ŋɔn, tɔyɔnɛ sɔ aruncŋaŋɔkɔ ŋɔfɔncnɛ-ɛ, wəlonŋnɛ pəbɔlɛnɛ wəkayi afum mataka camət-
mɛrəŋ.
22 Kɔ pəyɔnɛ docu dɔwɔkəl kɔ dakata-ɛ, wəlonŋnɛ pəloku a ɔsɔk fɛ. Aruncŋa docu da akata
dɛcalərnɛ dɔ.
23 Mba kɔ aruncŋaŋɔkɔ ŋeyi teyi tɔcɔkɔ-cɔkɔ ta ŋi, ta ŋɔwɔkəl kɔ dakata-ɛ, kəfat ka abɛcɛ
kɔ. Wəlonŋnɛ pəloku a wəkayi ɔsɔk.
24 Kɔ fum ɛntɛyɛ akata, wəkayi pənalɛ akata, pɔyɔnɛ pətɛmsər petelər pəferɛ dənda kɔ
pəyɔnɛ fɛ ti, pəferər peyimbərər-ɛ,
25 wəlonŋnɛ pəkɔkcɛ kɔ. Kɔ pəyɔnɛ cəfon ca pətɛmsər papɔkɔ peferɛ-ɛ, pətɛmsər papɔkɔ
pontukmɛ pɛtas akata-ɛ, aruncŋa docu da akata dɛcalərnɛ dɔ, ndɛ dosumpər kɔ dənda
pəntɛyɛ mɔ. Wəlonŋnɛ pəloku a wəkayi ɔsɔk fɛ, aruncŋa docu da akata dɛcalərnɛ dɔ.
26 Kɔ wəlonŋnɛ ɛnəŋk cəfon cəfer cəyi fɛ kɔ pətɛmsər petelər, ta pəntukmɛ pətas akata, tɔyɔnɛ
pəfɔncnɛ-ɛ, wəlonŋnɛ pəbɔlɛnɛ wəkayi afum mata camət-mɛrəŋ.
27 Tataka ta camət-mɛrəŋ, wəlonŋnɛ pəmɔmən kɔ. Kɔ tɔyɔnɛ aruncŋɔwɔkəl kɔ dakata-ɛ,
wəlonŋnɛ pəloku a fum wəkayi ɔsɔk fɛ. Aruncŋa docu da akata dɛcalərnɛ dɔ.
28 Kɔ pəyɔnɛ pɛtamsər papɔkɔ peyi teyi tɔcɔkɔ-cɔkɔ ta pi-ɛ, kɔ pəyɔnɛ pɔwɔkəl fɛ kɔ dakata
pɔfɔncnɛ-ɛ, pəkəfər-kəfər pa kətɛyɛ pɔ. Wəlonŋnɛ pəloku a wəkayi ɔsɔk, kəfat ka kətɛyɛ kɔ.
29 Kɔ wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəran pəyɔ aruncdəromp kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, dəkek-ɛ,
30 wəlonŋnɛ pəkɔkcɛ aruncŋaŋɔkɔ, kɔ ŋontukmɛ ŋɛtas akata, ta ŋɔyɔ cəfon cəyɔfəl ca alom
ŋa cəbe-ɛ, wəlonŋnɛ pəloku a wəkayi ɔsɔk fɛ. Tani tɔ, aruncŋa docu dakata dɛcalərnɛ ndɛ
donŋsumpər akata ŋa dəromp kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ ŋa dəkek mɔ.
31 Kɔ wəlonŋnɛ ɛnəŋk aruncŋa tani ŋaŋɔkɔ ŋontukmɛ fɛ ŋɛtas akata ŋɔn, ta ŋɔyɔ sɔ cəfon
cəbi-ɛ, wəlonŋnɛ pəbɔlɛnɛ wəkakɔ ɔyɔ aruncŋa tani ŋaŋɔkɔ mɔ afum mata camət-mɛrəŋ.
32 Tataka ta camət-mɛrəŋ, wəlonŋnɛ pəkɔkcɛ sɔ aruncŋaŋɔkɔ. Kɔ pəyɔnɛ aruncŋa tani
ŋaŋɔkɔ ŋɔwɔkəl fɛ, ŋɔyɔ fɛ cəfon ca alom ŋa cəbe, ŋontukmɛ fɛ ŋɛtas akata ŋɔn-ɛ,
33 fum wəkakɔ pəfonnɛ, mba ɔfɔfon kəfo kəŋkɔ aruncŋa tani ŋeyi mɔ. Wəlonŋnɛ pəbɔlɛnɛ kɔ
afum tamɛrəŋ sɔ, mata camət-mɛrəŋ.
34 Wəlonŋnɛ pəgbɔkərɛ sɔ kəkɔkcɛ kɔ aruncŋa tani tataka ta camət-mɛrəŋ. Kɔ pəyɔnɛ aruncŋa tani ŋaŋɔkɔ ŋɔwɔkəl fɛ kɔ dakata, ŋontukmɛ fɛ ŋɛtas akata ŋɔn-ɛ, wəlonŋnɛ pəloku a wəkayi
ɔsɔk, pəyak yamos yɔn, ɔsɔk.
35 Kɔ pəyɔnɛ wəkayi ntɛ wəlonŋnɛ oloku a ɔsɔk mɔ mba aruncŋɔn ŋende ŋɔwɔkəl kɔ dakata-ɛ,
36 wəlonŋnɛ pəgbɔkərɛ kɔ sɔ kəkɔkcɛ. Kɔ pəyɔnɛ a aruncŋa tani ŋɔwɔkəl kɔ dakata-ɛ, wəlonŋnɛ
ɔfɔsɔtɛn kəcərɛ kɔ pəyɔnɛ wəkayi ɔyɔ cəfon ca alom ŋa cəbe-ɛ, wəkayi ɔsɔk fɛ.
37 Kɔ pəyɔnɛ aruncŋa tani ŋaŋɔkɔ ŋɔwɔkəl fɛ kɔ dakata fəp, tɔyɔnɛ cəfon cəbi cəmpoŋ kɔ
dənda-ɛ, aruncŋa tani ŋaŋɔkɔ ŋɛntamnɛ, wəkayi ɔsɔk. Wəlonŋnɛ pəloku kɔ a ɔsɔk.
38 Tɔyɔnɛ wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəran, ɔyɔ pətɛmsər pefer dakata-ɛ,
39 wəlonŋnɛ pəkɔkcɛ kɔ. Kɔ pəyɔnɛ pətɛmsər papɔkɔ peferər kɔ pɔfɔncnɛ-ɛ, yatərɛ yowur
wəkayi dakata, ɔsɔk.
40 Kɔ wərkun ɔgbɔtəlɛ-gbɔtəlɛ cəfon-ɛ, kəlɛndɛ kɔ, wəkayi ɔsɔk.
41 Kɔ pəyɔnɛ dətobu cəfon cəŋgbɔtəlɛ-gbɔtəlɛ kɔ-ɛ, kəlɛndɛ ka dətobu kɔ. Wəkayi ɔsɔk.
42 Mba kɔ tɔyɔnɛ tekiriŋ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti tadarəŋ ta dənda pəŋgbɔtəlɛ-gbɔtəlɛ mɔ, aruncŋeyi
kəroŋ ŋeferər kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, ŋeyimbərər-ɛ, aruncŋa docu da akata dɛcalərnɛ ŋowur wəkayi
dənda dəkəlɛndɛ, tɔyɔnɛ tekiriŋ, tɔyɔnɛ tadarəŋ.
43 Wəlonŋnɛ pəkɔkcɛ kɔ. Kɔ tɔyɔnɛ a pəkəfər-kəfər papɔkɔ peferər, peyimbərər, tɔyɔnɛ tekiriŋ
tɔyɔnɛ tadarəŋ mba powurɛnɛ kɔ aruncŋa docu da akata dɛcalərnɛ-ɛ,
44 id'osumpər wəkayi, ɔsɔk fɛ. Wəlonŋnɛ pəloku kɔ a ɔsɔk fɛ, bawo aruncŋa docu da akata
dɛcalərnɛ dosumpər kɔ domp.
45 Fum nwɛ docu da akata dɛcalərnɛ donŋsumpər mɔ, pəmar pəcbɛrnɛ yamos yɛwalɛ-walɛ,
pəwur domp fos. Wəkayi pəkumpnɛ kusu, pəckulɛ-kulɛ: ‹Wətɔsɔk! Wətɔsɔk!›
46 Kəwon nkɛ o nkɛ kɔ docu dadɔkɔ dowon kɔ mɔ, ɔsɔk fɛ. Kətɔsɔk kɔn disrɛ, pəyi sona.
Dəkiyi dɔn dɔbɔlɛnɛ saŋka.»

Yamos yɔməf

47 Kɔ pətɛmsər pa pəməf posumpər yamos, tɔyɔnɛ kəloto ka səbeŋa sa cəfon ca aŋkesiya kɔ
pəyɔnɛ fɛ ti kəloto ka suwa-ɛ,
48 ali pəyɔnɛ kəpol, tɔyɔnɛ kəloto ka səbeŋa sa cəfon ca aŋkesiya, ka kəloto ka suwa, kɔ akata
nŋɛ alompəs mɔ,
49 kɔ pətɛmsər papɔkɔ pəyɔ alom ŋobuk, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, alom ŋeyimbərər yamos kəroŋ, kɔ
pəyɔnɛ fɛ ti akata kəroŋ-ɛ, pakenɛ wəlonŋnɛ pətɛmsər papɔkɔ, pəkɔ pəkɔkcɛ.
50 Wəlonŋnɛ pəkɔkcɛ pətɛmsər papɔkɔ, pəmɛŋk paka papɔkɔ haŋ mata camət-mɛrəŋ.

51 Tataka ta camət-mɛrəŋ, wəloŋnɛ pəgbɔkərɛ sɔ kəkɔkcɛ ka paka papɔkɔ: Kɔ pəyɔnɛ a
pətɛmsər papɔkɔ pɔwɔkəl pi kəroŋ-ɛ, kəretan kɔ nkɛ antətam kəliŋ day mɔ. Paka pətɔsɔk pɔ.
52 Wəloŋnɛ pəcɔf kəpol, kəloto ka səbeŋa sa cəfon ca aŋkesiya, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəloto ka suwa,
kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, paka papɔkɔ alompsɛ akata mɔ. Bawo afətam kəwurɛ pi pətɛmsər papɔkɔ,
pacɔf pi.
53 Mba kɔ wəloŋnɛ ɔŋkɔkcɛ paka papɔkɔ, pənəŋk pətɛmsər pɔwɔkəl fɛ pi kəroŋ-ɛ,
54 wəloŋnɛ pəsom payak pi, pəgbɔkərɛ sɔ pi kəmɛŋk haŋ mata camət-mɛrəŋ.
55 Kɔ wəloŋnɛ endenasɔgbɔkərɛ pi kəkɔkcɛ ntɛ alip pi kəyak mɔ, pənəŋk pətɛmsər papɔkɔ
pɛsəkpər fɛ teyi, ali pɔwɔkəl fɛ paka papɔkɔ kəroŋ, paka pətɔsɔk pɔ. Pacɔf pi, tɔyɔnɛ tedisrɛ
kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, takəroŋ ta paka papɔkɔ tɔ pəntɛmsər.
56 Mba kɔ wəloŋnɛ ɛnəŋk, ntɛ ayak kəloto kaŋkɔ mɔ, pətɛmsər papɔkɔ posumpər fɛ sɔ pəpɔŋ-
ɛ, wəloŋnɛ pəwali kəfo kaŋkɔ pənatɛmsər dəyamos, dəkəloto kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, paka pa akata
mɔ.
57 Kɔ tencepər a pətɛmsər pedegbɔkərɛ sɔ kəwur paka papɔkɔ kəroŋ-ɛ, tɔyɔnɛ kəpol, kəloto,
paka pa akata, kəretan kəyi kəsumpər paka papɔkɔ, pacɔf pi.
58 Kɔ paka pɛntɛmsər tɔyɔnɛ kəpol, kəloto, paka pa akata mpɛ anayak, pətɛmsər pa pəmɔf
papɔkɔ powur mɔ-ɛ, pagbɔkərɛ pi kəyak, a pedeyɔnɛ paka posoku.
59 Sariyɛ sasɔkɔ səcəmɛ docu d'akata dɛcalərnɛ darəŋ, kɔ pətɛmsər pa pəmɔf pa yamos ya
səbeŋa sa cəfon ca aŋkesiya kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəloto ka suwa, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, paka mpɛ alompsɛ
akata mɔ. Mɛtəksɛ mamɛ mɔŋsɔŋɛ kəcərɛ a paka mpɛ pɔsɔk kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, pɔsɔk fɛ.

14

Kəsɔkəs ka aŋɛ docu da akata dɛcalərnɛ dosumpər mɔ

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Sariyɛ nsɛ səcəmɛ kəsɔkəs ka aŋɛ docu da akata dɛcalərnɛ dosumpər mɔ dɔsɔk da kəsɔkəs
kəŋan. Pakenɛ kɔ wəloŋnɛ,
3 wəloŋnɛ pəwur dəsaŋka sa aka Yisrayel. Kɔ wəloŋnɛ ɛnəŋk docu da akata dɛcalərnɛ da
fum wəkawɛ dɛntamnɛ-ɛ,
4 wəloŋnɛ pəsom pasumpərɛ wəkakɔ eyi kəsɔkəsnɛ mɔ, bɛmp yosoku mɛrəŋ yeyi wəyeŋ,
padeŋər kətɔk kəbotu ambɔnc ka sɛdər*, tafəc peyim, kɔ alɛ ŋa hisɔp†.
5 Wəloŋnɛ pəsom, pafay abɛmp ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ ŋɔkɔ dətɔbəl mpɛ pɔyɔ domun decempi da
dəkəŋgbɔkɔ mɔ.
6 Wəloŋnɛ pəlɛk abɛmp ŋa mɛrəŋ ŋɔkɔ ŋeyi wəyeŋ mɔ kɔ kətɔk kəbotu ambɔnc ka sɛdər,
tafəc peyim, kɔ alɛ ŋa hisɔp, pəgbət yi fəp nde dətɔbəl mpɛ pɔyɔ mecir ma abɛmp ŋɔkɔ afay
mɔ.
7 Wəloŋnɛ pəwɛsəsər fum wəkakɔ eyi kəsɔkəsnɛ docu d'akata dɛcalərnɛ mɔ mecir haŋ
camət-mɛrəŋ. Kɔ tencepər-ɛ, pəloku fum wəkawɛ ɔsɔk oŋ. Wəloŋnɛ pəsak abɛmp ŋeyi wəyeŋ,
ŋɛfɛlər ŋɔkɔ dəkulum.
8 Fum nwɛ asɔkəs mɔ pəyak yamos yɔn, pəfonnɛ cəfon cɔn fəp, pəbikɛ dəromun. Kɔ telip-ɛ,
wəkayi ɔsɔk, ɛntam kəbɛrɛ dəsaŋka sa aka Yisrayel, mba pəyi mata camət-mɛrəŋ todoru ta
abal ŋɔn.
9 Tataka ta camət-mɛrəŋ, pəfonnɛ sɔ cəfon ca dəris fəp, ca domp dɔn, ca kek, haŋ ca dəfər
pəfonnɛ sɔ cəfon cɔn ca dəris cəlpəs cəkɔ. Pəyak yamos yɔn, pəbikɛ domun, tɛm tatɔkɔ ɔsɔk.
10 Tataka ta camət-maas, wəkayi pəlɛk ŋkesiya yorkun mɛrəŋ ya teren tin tin nyɛ yɔntɔyɔ
dolokəp, kɔ aŋkesiya ŋɛran ŋa teren tin ŋətɔyɔ dolokəp, kəmbefe kətət ka kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn
kilo camət-maŋkəlɛ panɔktərɛnɛ ki moro, kɔ moro litɛr dacɔ. Pəkɛrɛ yi wəloŋnɛ.
11 Wəloŋnɛ nwɛ eyi kəsɔkəs fum mɔ, pəcəmbər wəkayi kɔ yoloŋnɛnɛ yɔn MARIKI fər kiriŋ,
nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
12 Wəloŋnɛ pəlɛk aŋkesiya ŋorkun ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ, pəkekərɛ ŋi MARIKI fər kiriŋ teta kəloŋnɛ ka
kəlompəs ka kiciya, kɔ moro litɛr dacɔ. Pətubucnɛ kəsɔŋ yi MARIKI fər kiriŋ.
13 Wəloŋnɛ pəfay aŋkesiya ŋorkun nde kəfo kəsoku nkɛ aŋfay yɔcɔl ya kəloŋnɛ teta kiciya kɔ
yəkɔ ancɔfɛ MARIKI mɔ. Pasu təbəl mecir mamək mɛbɛrɛ pi disrɛ. Yoloŋnɛ ya kəlompəs ka
kiciya kɔ ya kəloŋnɛ ka kiciya, wəloŋnɛ ɔyɔ yi. Yeri yosoku yɔ nyɛ ampusɛ MARIKI mɔ.
14 Wəloŋnɛ pəlɛk mecir ma pɔcɔl poloŋnɛ pa kəlompəs ka kiciya, pəsop mi alaŋəs ŋa kəca
kətət kɔ tɛlər təpɔŋ ta kəca kətət kɔ tɛlər təpɔŋ ta kəcək kətət ka fum wəkakɔ ayi kəsɔkəs mɔ.
15 Wəloŋnɛ pəlɛk moro ma olif, pəkəlnɛ mi kəca kɔn kəmeriya disrɛ.
16 Wəloŋnɛ pətɛm tɛlər tɔn təcɔkərɛ ta kəca kətət dəmoro məkɔ meyi kɔ kəca kəmeriya disrɛ
mɔ, pəwɛsəsərɛ mi tɛlər tatɔkɔ ɛntɛm dəmoro mɔ camət-mɛrəŋ MARIKI tekiriŋ.

---

* **14:4** *Kətək ka sɛdər* = tək ya atəf ŋa Palestin yɔ, kətək kɔ nkɛ kəmbət ambɔnc mɔ.

† **14:4** *Hisəp* = mətək ma atəf ŋa Palestin mɔ, mmɛ ambətsɛ sapu kɔ moro mosopɛ ambɔnc mɔ. Wara wa mi wəyɔ cəfon ncɛ cəwurɛnɛ alɛ mɔ. Tətək pɔ mpɛ aŋsɔksɛ afum dəməyɔ mokur maŋan mɔ.

17 Wəloŋnɛ pəlɛk sɔ moro məkɔ meyi kɔ dəkəca mɔ, pəsop mi fum wəkakɔ aləŋəs ŋa kəca kətət kɔ tɛlər təpɔŋ ta kəca kətət, kɔ tɛlər təpɔŋ ta kəcək kətət, da anasop mecir ma poloŋnɛ pa kəlompəs ka kiciya mɔ.
18 Wəloŋnɛ pəsop moro mɛlpəs məkɔ mɛncəmɛ kɔ dəkəca mɔ domp da fum wəkɔ ayi kəsɔkəs mɔ. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs wəkayi kətɔsɔk kɔn MARIKI fɔr kiriŋ.
19 Kɔ telip-ɛ, wəloŋnɛ pəkɛrɛ poloŋnɛ pa kiciya, pətubucnɛ kəsɔkəs wəkayi kətɔsɔk kɔn. Wəloŋnɛ pəfay poloŋnɛ mpɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ.
20 Wəloŋnɛ pəcɔfɛ MARIKI nde tetek toloŋnɛ kərɔŋ pɔcɔl poloŋnɛ kɔ pa mɛŋgbɛn. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs wəcunɛ docu ndɛ dɛncalərnɛ dakata mɔ, wəkakɔ ɔŋsɔk oŋ.»

Kəsɔkəs ka wətəyɔ daka nwɛ docu da akata dɛcalərnɛ dɛnasumpər mɔ

21 «Kɔ pəyɔnɛ nwɛ docu da akata dɛcalərnɛ dɛnasumpər mɔ wətəyɔ daka ɔfɔ, kəsətɔ kɔn kəfɔtam kəsɔŋ kɔ daka dadɔkɔ-ɛ, pəlɛk aŋkesiya ŋorkun ŋin ŋa teren tin teta kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya, pəmentər ŋi MARIKI ntɛ tɔŋsɔŋɛ patubucnɛ kəsɔkəs kɔ kətɔsɔk kɔn mɔ. Pədeŋər sɔ kəmbefe kətət kilo kəmaas nkɛ anɔktərɛnɛ kɔ moro ma olif mɔ teta kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn, kɔ moro litɛr dacɔ.
22 Wəkayi pəlɛk məpay mɛrəŋ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ntantoriya mɛrəŋ, pəmɔ tɔkɔ kəsətɔ kɔn kəmentər mɔ, ŋin ŋɔyɔnɛ poloŋnɛ pa kiciya, kɔ pa mɛrəŋ pɔyɔnɛ poloŋnɛ pa pɔcəl poloŋnɛ pɔcɔf.
23 Tataka ta camət-maas wəkayi pəkɛrɛ wəloŋnɛ yoloŋnɛ yɔn fəp nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ, fər ya MARIKI kiriŋ.
24 Wəloŋnɛ pəlɛk aŋkesiya ŋorkun teta kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya kɔ moro ma olif litɛr dacɔ, pətubucnɛ kəsɔŋ yi MARIKI fər kiriŋ.
25 Wəloŋnɛ pəfay aŋkesiya ŋorkun nŋɛ aŋkɛrɛ teta kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya mɔ. Pasu təbəl mecir mamɔkɔ mɛbɛrɛ pi disrɛ. Wəloŋnɛ pəlɛk mecir ma ŋi, pəsop mi aləŋəs ŋa kəca kətət ka fum wəkakɔ eyi kəsɔkəsnɛ mɔ, tɛlər tɔn təpɔŋ ta kəca kətət, kɔ tɛlər tɔn təpɔŋ ta kəcək kətət.
26 Wəloŋnɛ pəkəl moro ma olif kəca kɔn kəmeriya disrɛ,
27 pətɛm tɛlər tɔn təcɔkərɛ dəmoro mamɔkɔ, pəwɛsəsər camət-mɛrəŋ MARIKI fər kiriŋ.
28 Wəloŋnɛ pəsop moro mamɔkɔ meyi kɔ dəkəca mɔ aləŋəs ŋa kəca kətət ka fum wəkakɔ ayi kəsɔkəs mɔ, tɛlər təpɔŋ ta kəca kɔn kətət kɔ tɛlər təpɔŋ ta kəcək kɔn kətət, kəfo nkɛ anasop kɔ mecir ma poloŋnɛ pa kəlompəs ka kiciya mɔ.
29 Wəloŋnɛ pəsop moro mɛlpəs məkɔ mɛncəmɛ kɔ kəca disrɛ mɔ fum wəkakɔ ayi kəsɔkəs mɔ dəromp, ntɛ tɔŋsɔŋɛ patubucnɛ kəsɔkəs kɔ kətɔsɔk kɔn MARIKI fər kiriŋ mɔ.
30 Kɔ tencepər-ɛ, wəloŋnɛ pəlɛk təpay pɔcɔkɔ-cɔkɔ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, antantoriya ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ, mpɛ wəkayi ɛntam kəsətɔ mɔ.
31 Pəloŋnɛ pin kəloŋnɛ ka kiciya, pəloŋnɛ pa mɛrəŋ kəloŋnɛ ka poloŋnɛ pɔcɔf kɔ kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs fum nwɛ ayi kəsɔkəs mɔ MARIKI fər kiriŋ.
32 Sariyɛ sasɔkɔ səcəmɛ wəkɔ docu d'akata dɛcalərnɛ doŋsumpər mɔ, fum wəkɔ kəsətɔ kɔn kəmpicɛ teta kəsɔkəs kɔn mɔ.»

Pətɛmsər pa damba da kələ

33 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna:
34 «Kɔ nəndekɔbɛrɛ atɔf ŋa Kanaŋ nŋɛ isɔŋ nu mɔ-ɛ, k'isop pətɛmsər pa pəkilər kələ kələma ka atɔf ŋonu ŋofu-ɛ,
35 wəka kələ kaŋkɔ pəkɔ pəloku ti wəloŋnɛ: ‹Pətɛmsər pələma p'inəŋk nde kələ kem.›
36 Wəloŋnɛ pəsom kərɛsna pawurɛ ca yayɔkɔ yeyi kələ kaŋkɔ disrɛ mɔ, a nkɔn wəloŋnɛ pədebɛrɛ ki kəkɔkcɛ pətɛmsər papɔkɔ. Ti disrɛ, paka mpɛ o mpɛ pɛnayi kələ kaŋkɔ disrɛ mɔ fəp, pɔfɔyɔnɛ pətɔsɔk. Kɔ telip-ɛ, wəloŋnɛ pəbɛrɛ kələ kaŋkɔ disrɛ kəkɔkcɛ.
37 Kɔ pəyɔnɛ a pətɛmsər papɔkɔ pɔyɔ alom ŋobukər kɔ pəyɔnɛ fɛ ti alom ŋeyimbərər təyɔnɛ abi ŋaŋɔkɔ ŋontukmɛ dədamba da kələ-ɛ,
38 wəloŋnɛ pəwur kələ kaŋkɔ disrɛ. K'eyi dəkəbɛrɛ da kələ-ɛ, pəcaŋ ki mata camət-mɛrəŋ.
39 Wəloŋnɛ pəluksərnɛ di tataka ta camət-mɛrəŋ, kɔ pəyɔnɛ a pətɛmsər papɔkɔ pɔwəkəl samba sa kələ kərɔŋ-ɛ,
40 wəloŋnɛ pəsom pawurɛ masar mamɔkɔ mɛntɛmsər mɔ, pakɔ pagbaləs mi kəfo kətɔsɔk, pawurɛnɛ mi dare disrɛ.
41 Pakɔs dos dadɔkɔ anasop damba tedisrɛ mɔ fəp, pawurɛnɛ di dare disrɛ nde kəfo kətɔsɔk pagbal.
42 Palɛk masar məlɔma, pəcəmbər mi dəkəcəmɛ da məcɔkɔ-cɔkɔ. Pawɛt sɔ dos dələma pasop samba sədisrɛ sasɔkɔ.
43 Kɔ təyɔnɛ pətɛmsər papɔkɔ pɔŋgbɔkərɛ sɔ kəsumpər kələ nkɛ anawurɛ masar a k'aŋkɔs, k'asop sɔ ki dos mɔ,

44 wəloŋnɛ pəgbəkərɛ sɔ kəkɔkcɛ ki. Kɔ pəyɔnɛ a pətɛmsər powur sɔ-ɛ, pəkilər pɔ mpɛ pɛncalərnɛ dəkəlɔ mɔ: Kəlɔ kaŋkɔ kəsɔk fɛ.
45 Mɛnɛ pacekəli kəlɔ kaŋkɔ, pawuŋ ki, pawɛtəs masar, cəgbo kɔ kəbof nkɛ analɔnɛ kəlɔ kaŋkɔ mɔ fəp, pakɔ pagbal yi kəfo kətɔsɔk, pəwurɛnɛ yi dare disrɛ.
46 Fum nwɛ o nwɛ ɛbɛrɛ kəlɔ kaŋkɔ disrɛ mata mamɔkɔ ancaŋ ki mɔ, ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
47 Fum nwɛ o nwɛ endirɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, pədi peri kəlɔ kaŋkɔ disrɛ mɔ, pəyak yamos yɔn.
48 Kɔ wəloŋnɛ oluksərnɛ kəkɔkcɛ kəlɔ pənəŋk, ntɛ aŋgbɔkərɛ kəsop ka kəlɔ kaŋkɔ dos mɔ, pətɛmsər powur fɛ sɔ, wəloŋnɛ pəloku kəlɔ kaŋkɔ kəsɔk, pəlɛc peliŋnɛ ki.
49 Kəloŋnɛ ka kəsɔkəs ka kəlɔ, wəloŋnɛ pəlɛk bɛmp mɛrəŋ, kɔ kətɔk kəbotu ambɔnc ka sɛdər, tafəc peyim, kɔ alɛ ŋa hisɔp.
50 Pəfay abɛmp ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ təbəl disrɛ mpɛ pɔyɔ domun decempi da dəkəŋgbɔkɔ mɔ.
51 Wəloŋnɛ pəlɛk kətɔk kəbotu ambɔnc ka sɛdər, alɛ ŋa hisɔp, tafəc peyim kɔ abɛmp ŋa mɛrəŋ ŋɔkɔ, pəgbət yi dəromun decempi da dəkəŋgbɔkɔ dɔkɔ deyi təbəl tɔkɔ pɔyɔ mecir ma abɛmp ŋɔkɔ afay mɔ, pəwɛsəsər kəlɔ kaŋkɔ haŋ camət-mɛrəŋ.
52 Pəliŋɛ pətɔsɔk pa kəlɔ kaŋkɔ mecir ma abɛmp, domun decempi da dəkəŋgbɔkɔ dadɔkɔ, abɛmp ŋɔkɔ antəfay mɔ, kɔ kətɔk kəbotu ambɔnc ka sɛdər, alɛ ŋa hisɔp kɔ tafəc peyim.
53 Wəloŋnɛ pəsak abɛmp ŋɛfɛlər ŋowur dare disrɛ, ŋɔkɔ dəkulum. Tatɔkɔ tɔ wəloŋnɛ ontubucnɛ kəsɔkəs ka kəlɔ kətɔsɔk ka ki. Kəlɔ kaŋkɔ kəŋsɔk oŋ tɛm tatɔkɔ.
54 Sariyɛ sasɔkɔ səcəmɛ docu d'akata dɛcalərnɛ kɔ tani ta dəromp fəp darəŋ,
55 kəyɛfɛ pəkilər pa wɔlɔ haŋ yamos,
56 kəyɛfɛ pəkəfər-kəfər, amənco, haŋ pətɛmsər pomotər-motər fəp.
57 Sariyɛ saŋsɛ səŋsɔŋɛ kəcərɛ kəyɛfɛ ka fum kəkɔ ka ca yɛlpəs nyɛ, ca ncɛ yɔsɔk kɔ nyɛ yɔntɔsɔk mɔ. Sariyɛ sa docu da akata dɛcalərnɛ, pəməf pa yamos, kɔ pəkilər sɔ sasɔkɔ.»

15

Mes mmɛ məŋsɔŋɛ wərkun kətɔsɔk mə

1 Kɔ MARIKI osom Musa kɔ Aruna:
2 «Nəloku aka Yisrayel:
Wərkun nwɛ o nwɛ docu dɔsɔŋɛ domun dɛcgbələr dəkəsɔtɛ dɔn ta pəyɔnɛ məsɔtɛ mɔ-ɛ, dɔsɔŋ kɔ kətɔsɔk.
3 Kɔ docu dadɔkɔ dɔcsɔŋɛ domun docwur dəkəsɔtɛ dɔn ta pəyɔnɛ məsɔtɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, ta doŋwur kɔ-ɛ, pəyi oŋ ntɛ o ntɛ, domun dadɔkɔ dɔsɔŋɛ kɔ kətɔsɔk.
4 Kəfənc nkɛ o nkɛ kɔ wəkayi ɛfəntərɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti dɔcɔm ndɛ o ndɛ dɔ wəkayi ənɔnɛ, yɔsɔk fɛ.
5 Fum nwɛ o nwɛ oŋgbuŋɛnɛ kəfənc kaŋkɔ, pəyak yamos yɔn, pəbikɛ dis dɔn. Wəkayi ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
6 Fum nwɛ endɛ dɔcɔm ndɛ fum wətɔtamnɛ wəkayi ɛyɛfɛ mɔ, pəyak yamos yɔn, pəbikɛ. Wəkayi ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
7 Fum nwɛ oŋgbuŋɛnɛ wətɔtamnɛ wəkayi mɔ, pəyak yamos yɔn, pəbikɛ. Wəkayi ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
8 Kɔ wətɔtamnɛ wəkakɔ oyukər fum wəsoku lin-ɛ, wəsoku wəkakɔ pəyak yamos yɔn, pəbikɛ. Ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
9 Dɔcɔm da pɛyɛksɛnɛ mpɛ o mpɛ dɔ fum wətɔtamnɛ ɛndɛ kəroŋ pəkɔ delek mɔ, dəsɔk fɛ.
10 Fum nwɛ o nwɛ ogbuŋɛnɛ paka mpɛ wətɔtamnɛ wəkakɔ ɛnafakɛnɛ mɔ, ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ. Fum nwɛ ɛŋlɛk ca pəmɔ yayɔkɔ mɔ, pəyak yamos yɔn, pəbikɛ. Ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
11 Fum nwɛ o nwɛ wətɔtamnɛ oŋgbuŋɛnɛ ta embikɛnɛ waca mɔ, fum wəkakɔ oŋgbuŋɛnɛ mɔ, pəyak yamos yɔn, pəbikɛ, ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
12 Pɛsɛl mpɛ o mpɛ pɔ wətɔtamnɛ wəkayi oŋgbuŋɛnɛ mɔ, pawəkəc pi. Kɔ pəyɔnɛ pɛbɛrɛ paka pa kətɔk pɔ-ɛ, pagbosɛ pi domun.
13 Kɔ domun dɔkɔ dɛnasɔŋɛ fum wəkakɔ kətɔsɔk mɔ dɛsakɛ kɔ kəcgbələr-ɛ, fum wəkakɔ pəkar tataka toluksər tin, a pəcsɔk. Pəyak yamos yɔn, pəbikɛ domun decempi da dəkəŋgbɔkɔ, k'elip-ɛ, ɔsɔk oŋ.
14 Tataka ta camət-maas, wəkayi pəlɛk məpay mɛrəŋ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ntantoriya mɛrəŋ, pəkɔ nde MARIKI fər kiriŋ, nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, pəkɔ pəsɔŋ yi wəloŋnɛ.
15 Wəloŋnɛ pəloŋnɛ abɛmp ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya kɔ abɛmp ŋa mɛrəŋ teta kəloŋnɛ ka poloŋnɛ pɔcɔf. Kɔ telip-ɛ, MARIKI fər kiriŋ wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs wəkayi kətɔsɔk kaŋkɔ kənayi kɔ mɔ.
16 Fum nwɛ o nwɛ domun d'arkun dowur kɔ mɔ, wəkayi pəbikɛ dis dɔn fəp. Wəkayi ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.

17 Pəyɔnɛ yamos, pəyɔnɛ pokumpɛnɛ pa akata, kɔ domun d'arkun dadɔkɔ doŋgbuŋɛnɛ pi-ɛ, payak paka papɔkɔ, mba pɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
18 Kɔ wərkun ɛfəntərər wəran-ɛ, mɛrəŋ maŋan fəp ŋabikɛ, ŋasɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.

Tes ntɛ təŋsɔŋɛ wəran kətɔsɔk mə

19 Kɔ wəran ɛnəŋk wəka darenc, mecir mɛcgbələr kɔ-ɛ, ɔsɔk fɛ haŋ tataka toluksər tin. Fum nwɛ oŋgbuŋɛnɛ kɔ mɔ, wəkayi sɔ ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
20 Kɔ wəran ɛnəŋk wəka darenc-ɛ, kəfənc nkɛ o nkɛ k'ɛfəntərɛ, dɔcɔm ndɛ o ndɛ dɔ wəkayi ɛndɛ, yɔsɔk fɛ.
21 Fum nwɛ o nwɛ ogbuŋɛnɛ kəfənc kaŋkɔ, pəyak yamos yɔn, pəbikɛ dis dɔn. Wəkayi ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
22 Fum nwɛ o nwɛ oŋgbuŋɛnɛ dɔcɔm dadɔkɔ mɔ, wəkayi pəyak yamos yɔn, pəbikɛ dis dɔn, ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
23 Kɔ tɔyɔnɛ paka pɔlɔma pɛnayi kəfənc kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, paka pɔkɔ wəran wəkakɔ ɛnandɛ kəroŋ mɔ, nwɛ o nwɛ ogbuŋɛnɛ paka papɔkɔ mɔ, ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
24 Kɔ pəyɔnɛ ŋafəntərɛ kɔ wərkun kəfənc kin, mecir mɔn ma wəka darenc mosoptɛ wərkun-ɛ, wərkun wəkakɔ ɔsɔk fɛ haŋ tataka toluksər tin, kəfənc nkɛ o nkɛ k'ɛfəntərɛ kəroŋ kəsɔk fɛ sɔ.
25 Kɔ mecir mendegbələr wəran, ta pəyɔnɛ wəka darenc ɛnəŋk-ɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, pənəŋk wəka darenc tecepər mataka məkɔ ɔmbɔt nəŋk kɔ, ɔsɔk fɛ haŋ dɔsɔk ndɛ tɛŋsakɛ kɔ, pəmɔ tɔkɔ ɔntɔsɔk ntɛ endenəŋk wəka darenc mɔ.
26 Kəfənc nkɛ o nkɛ k'ɛfəntərɛ, paka mpɛ o mpɛ p'ɛndɛ kəroŋ mata mamɔkɔ mecir mendegbələr kɔ mɔ, yɔsɔk fɛ pəmɔ tɔkɔ wəran ɔntɔsɔk k'endenəŋk wəka darenc-ɛ.
27 Fum nwɛ o nwɛ oŋgbuŋɛnɛ kəfənc kaŋkɔ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti dɔcɔm dadɔkɔ mɔ, pəyak yamos yɔn, pəbikɛ, ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
28 Kɔ mecir mɛsakɛ kɔ kəgbələr-ɛ, wəran wəkakɔ pəkar sɔ tataka toluksər tin, a pədesɔk sɔ.
29 Tataka ta camət-maas, pəlɛk məpay mɛrəŋ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, ntantoriya mɛrəŋ pəkenɛ yi wəloŋnɛ nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
30 Wəloŋnɛ pəloŋnɛ abɛmp ŋin ŋɔkɔ teta kəloŋnɛ ka kiciya, kɔ abɛmp ŋa mɛrəŋ ŋɔkɔ teta kəloŋnɛ ka poloŋnɛ pɔcɔf. Kɔ telip-ɛ, wəloŋnɛ pətubucnɛ MARIKI fər kiriŋ kəsɔkəs kɔ kətɔsɔk ka kəwur ka mecir kɔn.»
31 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna: «Nəloku aka Yisrayel a ŋabɔlɛnɛ aŋgbip ŋosoku kɔ ŋantɔsɔk-ɛ: Ti tendesɔŋɛ ta ŋafinɛ teta kətɔsɔk kəŋan nkɛ kəntam kəsɔŋɛ dəkiyi dem kətɔsɔk mɔ.
32 Sariyɛ saŋsɛ səcəmɛ kəyɛfɛ afum aŋɛ docu da kəgbələr domun dəkəsɔtɛ daŋan dosumpər ta pəyɔnɛ məsɔtɛ mɔ-ɛ, təsɔŋɛ ŋa kətɔsɔk,
33 kəbəp wəran nwɛ eyi kənəŋk wəka darenc mɔ, kəlɛkɛnɛ ka wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəran nwɛ docu da kəgbələr domun dəkəsɔtɛ dɔn doŋsumpər mɔ, kɔ wərkun nwɛ ɛŋfəntərər wəran nwɛ ɔntɔsɔk mɔ tɔŋsɔŋɛ fəp faŋan kətɔsɔk.»

Kəsata kəpɔŋ ka dɔsɔk da Kəsɔkəs ka kiciya

16

1 Kɔ MARIKI oloku Musa ntɛ awut arkun a Aruna mɛrəŋ aŋɛ ŋanamentərnɛ nde MARIKI fər kiriŋ kɔ ŋafinɛ ti mɔ.
2 Kɔ MARIKI osom Musa: «Məloku wɛnc əm Aruna, ta pəde pəcbɛrɛ tɛm fəp nde dətɔksɔ, ta pəde pəccali tɛm fəp kəloto nkɛ kəŋkəŋk afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya nŋɛ ŋeyi kaŋkəra ka danapa da MARIKI kəroŋ mɔ, ta pədefi tɛm ntɛ indewur dəkəp afɛŋk ŋaŋɔkɔ kəroŋ mɔ.
3 Tɛbɛrɛ ntɛ tɔ Aruna ende pəcbɛrɛ nde dətɔksɔ tosoku: Pəlɛk tura teta kəloŋnɛ ka kiciya, kɔ aŋkesiya ŋorkun teta poloŋnɛ pɔcɔf.
4 Pəbɛrnɛ duma dedisrɛ, kɔ kəgba, pəgbəncnɛ tabataba, pəcəpnɛ kəfakəl. Yamos yayɔkɔ fəp yəyɔnɛ yopus, ya kəloto ka suwa, iy'ende pəcbɛrnɛ k'elip kəbikɛ-ɛ.
5 Kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel ŋade ŋacsɔŋ Aruna mbiyofo mɛrəŋ teta kəloŋnɛ ka kiciya kɔ aŋkesiya ŋorkun ŋin teta poloŋnɛ mpɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ.
6 Aruna pələtərnɛnɛ tura tetek toloŋnɛ, pəloŋnɛ pi teta kiciya ka nkənsərka, pətubucnɛ kəsɔkəsnɛ kiciya kɔn kɔ ka aka kəlɔ kɔn disrɛ.
7 Aruna pəlɛk mbiyofo nyɛ mɛrəŋ, pəkekərɛ yi MARIKI fər kiriŋ nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
8 Aruna pəkot yampuŋpuŋ ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəcərɛ a mbiyofo yayɔkɔ mɛrəŋ, ŋɔkɔ aloŋnɛnɛ MARIKI mɔ, kɔ ŋɔkɔ aŋkekərɛ kəkɔsak yɛŋən nde dətɛgbərɛ mɔ.
9 Ambiyofo nŋɛ yampuŋpuŋ yɔsɔŋ MARIKI mɔ, Aruna pəlɛk ŋi, pəloŋnɛ teta kiciya.

10 Kɔ ambiyofo nŋɛ yampuŋpuŋ yɔsɔŋ kəkɔsak yɛŋən nde dətɛgbərɛ mɔ, Aruna pəkekərɛ ŋi ŋeyi wəyeŋ nde daŋgbancan MARIKI fɔr kiriŋ, pətubucnɛ kəsɔkəs ŋi kiciya a padekekərɛ ŋi kəkɔsak yɛŋən nde dətɛgbərɛ.
11 Aruna nkɔn pəkekərɛ tura pa kəloŋnɛ ka kiciya ka nkɔnsərka, pətubucnɛ kəsɔkəsnɛ kiciya kɔn, kɔ ka aka kəlɔ kɔn disrɛ. Pəfay tura pa kəloŋnɛ ka kiciya ka nkɔnsərka. Pasu təbɔl, mecir mamɔkɔ mɛbɛrɛ pi disrɛ.
12 Aruna pəlɛk nde tetek toloŋnɛ pa dətɔksɔ kəroŋ tap tɛlarɛ meken MARIKI fɔr kiriŋ, kɔ suray sətət aŋkulma kəmɛrəŋ, pəkekərɛ yi kəloto kəkəŋkɛ tadarəŋ, nde dətɔksɔ tosoku,
13 pəcɔf suray sasɔkɔ MARIKI fɔr kiriŋ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ kinimɛ ka suray kaŋkɔ kəgbəpərnɛ afɛŋk nŋɛ ŋeyi kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ Aruna kətɔfi mɔ.
14 Aruna pəgbət tɛlər tɔn dəmecir ma tura pa kəloŋnɛ ka kiciya, pəwɛsəsər afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya ntende dec dɛmpɛ mɔ. Pəwɛsəsər sɔ haŋ camət-mɛrəŋ afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya tekiriŋ.
15 Kɔ telip-ɛ, Aruna pəwur sɔ pəfay ambiyofo ŋa kəloŋnɛ ka kiciya ka aka Yisrayel. Pasu təbɔl mecir mamɔkɔ mɛbɛrɛ pi disrɛ. Aruna pəkekərɛ mecir mamɔkɔ nde kəloto kəkəŋkɛ tadarəŋ. Aruna pəyɔ sɔ mecir ma ambiyofo mamɔkɔ pəmɔ təkɔ ɔyɔ mecir ma tura mɔ, pəwɛsəsər mecir mamɔkɔ afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya kəroŋ kɔ tekiriŋ.
16 Ti disrɛ Aruna pətubucnɛ kəsɔkəs ka təksɔ tosoku, dɛtaŋi ləŋəs da aka Yisrayel kɔ kiciya kəŋan fəp. Kɔ tɛyɛfɛ day-ɛ, pəyɔ sɔ tin tayi aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu nŋɛ ŋeyi ŋa dacɔ kətɔsɔk kəŋan disrɛ mɔ.
17 Ali fum ɔfɔyi aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu disrɛ kɔ Aruna endebɛrɛ dətɔksɔ kəkɔtubucnɛ kəsɔkəs kiciya-ɛ, haŋ tɛm ntɛ endewur mɔ. Aruna pətubucnɛ kəsɔkəsnɛ kiciya kɔn, ka kəlɔ kɔn disrɛ, kɔ ka kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp.
18 K'elip-ɛ, pəwur ntende dətetek toloŋnɛ pɔkɔ peyi MARIKI fɔr kiriŋ mɔ, pətubucnɛ kəsɔkəs pi kətɔsɔk, pəlɛk mecir ma tura kɔ ma ambiyofo, pəsopət mi lɛn maŋkəlɛ ya moŋkubut ma tetek toloŋnɛ.
19 Aruna pəwɛsəsərɛ tɛlər tɔn mecir haŋ camət-mɛrəŋ tetek toloŋnɛ kəroŋ. Kiciya ka aka Yisrayel kənasɔŋɛ pi kətɔsɔk, mba ti disrɛ Aruna pəsɔkəs pi, poluksərnɛ sɔ kəyɔnɛ paka popus.
20 Kɔ Aruna elip kətubucnɛ kəsɔkəs kətɔsɔk ka təksɔ, ka aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu kɔ ka tetek toloŋnɛ-ɛ, pakɛrɛ kɔ ambiyofo ŋeyi wəyeŋ.
21 Aruna pədeŋər waca wɔn mɛrəŋ ambiyofo ŋaŋɔkɔ ŋeyi wəyeŋ mɔ, pələmər ŋi kiciya ka aka Yisrayel, dɛtaŋi daŋan ləŋəs kɔ mes manŋan mɛlɛc fəp, pəsarsər ŋi. Kɔ telip-ɛ, pawurɛ fum ŋa dacɔ, pəkekərɛ ambiyofo ŋaŋɔkɔ nde dətɛgbərɛ.
22 Tɛm tatɔkɔ, ambiyofo ŋɛsarɛ kiciya ka aka Yisrayel fəp, ŋekekərɛ ki kəfo kəyer-yer nkɛ antəbəp mɔ. Wəkayi pəkekərɛ ambiyofo pəsak ŋi nde dətɛgbərɛ.
23 Aruna pəluksərnɛ nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, pəwurɛ yamos ya kəloto ka suwa yɔkɔ ɛnabɛrnɛ a k'ɛmbɛrɛ nde dətɔksɔ tosoku mɔ, pəboc yi dəndo deŋgbip.
24 Pəbikɛ dəndo kəfo kaŋkɔ ampusɛ kɔ kəbikɛ mɔ, pəbɛrnɛ yamos yɔn. Aruna pəwur, pəloŋnɛ pəcɔl pəcɔf pən kɔ pa aka Yisrayel. Pətubucnɛ kəsɔkəsnɛ kiciya kɔn kɔ ka aka Yisrayel.
25 Pəcɔfɛ MARIKI tetek toloŋnɛ kəroŋ moro ma pəcɔl poloŋnɛ pa kiciya.
26 Fum nwɛ eŋkekərɛ ambiyofo ŋaŋɔkɔ kəkɔsak yɛŋən nde dətɛgbərɛ mɔ, pəyak yamos yɔn, pəbikɛnɛnɛ domun a pədebɛrɛ dəsaŋka.
27 Ntɛ təyɔnɛ tura kɔ ambiyofo nyɛ aloŋnɛnɛ kiciya, a k'aŋkekərɛ mecir ma yi dətɔksɔ kəkɔtubucnɛ kəsɔkəs ka kətɔsɔk kɔ ka kiciya fəp mɔ, pakekərɛ yɔcɔl yayɔkɔ mɛrəŋ saŋka todoru, pacɔf akata, sɛm kɔ yedisrɛ ya aputuk ya yi.
28 Fum nwɛ ɛŋgbal yi dənɛnc mɔ pəyak yamos yɔn, pəbikɛ a pədebɛrɛ dəsaŋka.
29 Sariyɛ sasɔkɔ sɔ nəde nəcyɔ doru o doru: Tataka ta wəco ta ŋof ŋa camət-mɛrəŋ, nəsuŋ, ali tɛbəc ta nəsumpər, kəyɛfɛ nəna aka Yisrayel haŋ kəbəp acikəra akɔ ŋancepərɛnɛ tɛm tepic nu dacɔ mɔ,
30 bawo dəsɔk dadɔkɔ d'antubucnɛ kəsɔkəs nu kiciya konu. Nəndesɔk oŋ MARIKI fɔr kiriŋ teta kiciya konu fəp.
31 Dəsɔk dadɔkɔ camcam dede dəyɔnɛ nu dəsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ, nəde nəcsuŋ. Nəde nəcleləs sariyɛ sasɔkɔ doru o doru.
32 Kɔ Aruna encepər-ɛ, wəloŋnɛ nwɛ ende pəctubucnɛ kəsɔkəs kiciya kɔ kətɔsɔk mɔ endeyɔnɛ wəloŋnɛ nwɛ anabɔy moro teta yɛbəc ya dəKanu, padəs kɔ dəkəcəmɛ da kas kəyɔnɛ ka wəloŋnɛ wəpɔŋ. Pəde pəcbɛrnɛ yamos ya dəKanu ya kəloto ka suwa.
33 Nkɔn ende pəctubucnɛ kəsɔkəs ka təksɔ tosoku, aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu kɔ tetek toloŋnɛ, pətubucnɛ kəsɔkəs aloŋnɛ kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp kiciya kəŋan.
34 Sariyɛ sɔ, nsɛ nəntədesak kəyɔ doru o doru mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ katin kəren o kəren disrɛ, pactam kətubucnɛ kəsɔkəs aka Yisrayel fəp kiciya kəŋan.»

K'ayɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom Musa mɔ.

17
Dosoku da aka Yisrayel

17-27

Sariyɛ nsɛ sɔcɔmɛ teta mecir darəŋ

1 Kɔ MARIKI osom Musa:
2 «Məloku Aruna, awut ɔn kɔ aka Yisrayel fəp, a ntɛ tɔ MARIKI osom:
3 Kɔ wəka Yisrayel ɛfaŋ kəfay tura, aŋkesiya kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wir saŋka disrɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti saŋka tadarəŋ,
4 ta eŋkekərɛ pɔcɔl papɔkɔ nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu kəkɔloŋnɛ pi MARIKI nde dəkiyi dɔn tekiriŋ-ɛ, aŋlɔm wəkayi wəsarɛ kiciya teta mecir maməkɔ oloŋ mɔ. Aŋwurɛ wəkayi aka Yisrayel dacɔ.
5 Ti disrɛ sariyɛ saŋsɛ səndesɔŋɛ aka Yisrayel kətəfay sɔ yɔcɔl yaŋan dəkulum, mba ŋackenɛ yi MARIKI kəloŋnɛ nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, fər ya wəloŋnɛ kiriŋ. Ŋakenɛ yi MARIKI teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu.
6 Wəloŋnɛ pəwɛsəsər mecir ma yoloŋnɛ yayɔkɔ tetek toloŋnɛ pa MARIKI mpɛ pəyi dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mɔ. Pəcɔfɛ moro ma yi MARIKI, ambɔnc ŋaŋɔkɔ ŋontorɛ-torɛ kɔ abəkəc.
7 Ti disrɛ aka Yisrayel kətɔsɔ kəcloŋnɛ canu ca yem ncɛ cəwurɛnɛ mbiyofo, ncɛ ŋayi pəyamayama mɔ. Aka Yisrayel ŋacəmɛ sariyɛ sasɔkɔ darəŋ doru o doru, dɛtɛmp o dɛtɛmp daŋan.
8 Awa! Məloku ŋa sɔ ntɛ: Kɔ wəka Yisrayel, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəcikəra nwɛ eyi ŋa dacɔ mɔ, pəckɛrɛ poloŋnɛ pəcɔf, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, poloŋnɛ pɔləma,
9 ta eŋkekərɛ pɔcɔl papɔkɔ nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu tekiriŋ kəkɔloŋnɛ MARIKI-ɛ, aŋwurɛ fum wəkakɔ aka Yisrayel dacɔ.
10 Fum nwɛ o nwɛ, pəyɔnɛ wəka Yisrayel, pəyɔnɛ wəcikəra nwɛ eyi aka Yisrayel dacɔ mɔ, omun mecir pəyɔnɛ mmɛ o mmɛ, iŋkafələrnɛ wəkakɔ omun mecir mɔ, iwurɛ kɔ aka Yisrayel dacɔ.
11 Bawo kiyi wəyeŋ ka dis, dəmecir kəyi. Ina MARIKI in'ɛcəmbərɛ nu mi dətetek toloŋnɛ, ntɛ təŋsɔŋɛ isəkəs nu kiciya konu mɔ, bawo mecir məŋsɔŋɛ kəsɔkəs kiciya. Ntɛ təyɔnɛ, a mi mətəmpər kəyi wəyeŋ ka dis mɔ.
12 It'ɔsɔŋɛ k'iloku aka Yisrayel: Ta nwɛ o nwɛ nu dacɔ pəmun mecir. Ta wəcikəra nwɛ o nwɛ eŋyi nu dacɔ mɔ pəmun mecir.
13 Kɔ wəka Yisrayel wələma kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, wəcikəra nwɛ eyi nu dacɔ mɔ, osumpər dəkulum wɛsɛm kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, abɛmp nyɛ awosɛ kəsɔm mɔ, pəloŋ mecir ma yi dəntɔf pəkufunɛ mi kəbof.
14 Bawo kiyi wəyeŋ doru fəp, dəmecir kəyi. It'ilokɛ aka Yisrayel: Ta nəmun mecir ma paka peyi wəyeŋ mpɛ o mpɛ, bawo kiyi wəyeŋ doru fəp, dəmecir kəyi. Nwɛ o nwɛ omun mecir ma paka peyi wəyeŋ mɔ, aŋwurɛ wəkayi aka Yisrayel dacɔ.
15 Kɔ fum o fum wəka Yisrayel kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, wəcikəra nwɛ eyi ŋa dacɔ mɔ, wələma ɔsɔm wɛsɛm nwɛ wefi wisərka, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, wɛsɛm wələma wendif wi-ɛ, pəyak yamos yɔn, pəbikɛnɛnɛ domun, ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ. Kɔ tencepər-ɛ, wəkayi ɔsɔk oŋ.
16 Kɔ fum wəkayi ɔntɔyak yamos yɔn, k'embikɛnɛ fɛ sɔ-ɛ, wəkayi ɛŋsarɛ kiciya.»

18

Kəfəntərər wəran nkɛ amɔnɛ mɔ

1 MARIKI oloku Musa:
2 «Məsom aka Yisrayel, məloku ŋa: In'ɔyɔnɛ MARIKI, Kanu konu.
3 Ta nəyɔ mes məkɔ aŋyɔ atɔf ŋa Misira nde nənayi mɔ, ta nəyɔ sɔ mes məkɔ aŋyɔ atɔf ŋa Kanaŋ nde iyi kəkekərɛ nu mɔ. Ta nəcəmɛ məyɔ maŋan darəŋ!
4 Nəde nəcyɔ məyɔ mokur mem, nəmɛŋkərnɛ sariyɛ sem, bawo in'ɔyɔnɛ MARIKI Kanu konu.
5 Nəmɛŋkərnɛ sariyɛ sem kɔ məyɔ mokur mem: Məna nwɛ mənde kəccəmɛ mi darəŋ mɔ, məŋyinɛ mi doru. In'ɔyɔnɛ MARIKI.
6 Ta wəYisrayel nwɛ o nwɛ ŋafəntərɛ kɔ wəran nwɛ ŋalətərɛnɛ dokom mɔ. In'ɔyɔnɛ MARIKI.
7 Ta məfəntərɛ kɔ wəran ka wisi nwɛ ɔyɔnɛ wiri mɔ. Iya kam ɔfɔ, ta məfəntərɛ kɔ nkɔn.
8 Ta məfəntərɛ kɔ kɔncəra kam nwɛ o nwɛ. Kəlapəs ka wisi kɔ.
9 Ta məfəntərɛ kɔ wəkirɛ kam, wəpaŋnɛ kɛrɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, nwɛ nəmpaŋnɛ kas mɔ, təyɔnɛ pakom kɔ kəlɔ konu disrɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəfo kəcuru.

10 Ta məfəntərɛ kɔ wansɔ kam wəran, nwɛ wan kam wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wan kam wəran
oŋkom mɔ. Kəlapəs kam kɔ.
11 Ta məfəntərɛ kɔ wan wəran nwɛ kɔncəra kam oŋkom mɔ. Wan wəran wəkakɔ wisi
aŋkomɛ kɔ, wəkirɛ kam ɔfɔ.
12 Ta məfəntərɛ kɔ wəkirɛ ka papa kam, bawo wəkomɛnɛ ka papa kam ɔfɔ.
13 Ta məfəntərɛ kɔ wɛnc wəran ka iya wəkam, bawo wəkomɛnɛ ka iya wəkam ɔfɔ.
14 Ta məlapəs wɛnc ka wisi kəfəntərɛ kɔ wəran kɔn, bawo kɔncəra kam ɔfɔ.
15 Ta məfəntərɛ kɔ wəran ka wan kam wərkun. Wəran ka wan kam ɔfɔ. Ta məfəntərɛ kɔ
nkɔn.
16 Ta məfəntərɛ kɔ wəran ka wɛnc əm, kəlapəs ka wɛnc əm kɔ.
17 Ta məfəntərər wəran kɔ wan kɔn wəran. Ta məfəntərər sɔ yuruya yɔn yɛran nyɛ o nyɛ,
təyɔnɛ wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ wəran, akomɛnɛ ɔn pat ŋɔ. Tes tɛlɛc ta kəbut amera tɔ.
18 Ta mənɛncɛ wɛnc wəran ka wəran kam kəyi ka wəran kam doru fəp. Təŋsɔŋɛ kəraca
kəyi ŋa dacɔ.
19 Ta məfəntərɛ kɔ wəran tɛm ntɛ endenəŋk wəka darenc bawo wəran wəkakɔ ɔsɔk fɛ tɛm
tatɔkɔ.
20 Ta məfəntərɛ kɔ wəran ka wɛnc wələma afum am dacɔ, bawo təŋsɔŋ'am kətɔsɔk.
21 Ta məloŋnɛ məcɔfɛ wan kam wəkin kanu ka yem Molɛk. Kɔ pəyɔnɛ ti-ɛ, ta nəfulus tewe
ta Kanu kam. MARIKI iyɔnɛ.
22 Ta wərkun pəfəntərɛ kɔ wərkun pəmɔ tɔkɔ ɛŋfəntərɛ kɔ wəran mɔ. Pəyikyik mpɛ MARIKI
enter mɔ pɔ.
23 Ta məfəntərər ali pɔcɔl mpɛ o mpɛ, bawo təŋsɔŋ'am kətɔsɔk. Ali wəran sɔ ta ŋafəntərɛ kɔ
pɔcɔl. Dɛyamayama dɔpɔŋ dɔ.
24 Ta mpɛ o mpɛ yi dacɔ pɔsɔŋɛ nu kətɔsɔk bawo mes mamɔkɔ fəp mɛnasɔŋɛ afum a tɔf
yɔlɔma, aŋɛ iyi kəbɛləs nu tekiriŋ mɔ, kətɔsɔk.
25 Atɔf ŋa Kanaŋ yati ŋɔsɔk fɛ sɔ, iluksɛ kəway ka kiciya ka ŋi, kɔ atɔf ŋɛŋɛnc akɔ ŋanandɛ
ŋi mɔ.
26 Nəna aka Yisrayel kɔ acikəra aŋɛ ŋayi nu dacɔ mɔ, nəmɛŋkərnɛ sariyɛ kɔ məyɔ mokur
mem, ta nədekɔ nəcyɔ pəyikyik papɔkɔ MARIKI enter mɔ de.
27 Afum akɔ ŋananuŋkɛnɛ kəndɛ atɔf ŋaŋɔkɔ mɔ, ŋanayɔ ŋi pəyikyik fəp mpɛ MARIKI enter
mɔ, kɔ təsɔŋɛ atɔf kətɔsɔk.
28 Ti disrɛ, ta nəsɔŋɛ antɔf kətɔsɔk, ŋendeŋɛnc nəna aŋɛ nəsɔŋɛ ŋi kətɔsɔk mɔ, pəmɔ tɔkɔ
ŋɛnaŋɛnc akɔ ŋananuŋkɛnɛ ŋi kəndɛ mɔ.
29 Fum o fum ɔyɔ pəyikyik papɔkɔ mpɛ o mpɛ MARIKI enter mɔ, aŋwurɛ kɔ aka Yisrayel
dacɔ.
30 Nəmɛŋkərnɛ mosom mem, ta nənde nəcyɔ pəyikyik mpɛ MARIKI enter mɔ, ta nəde nəcyɔ
məyɔ meyikyik mmɛ anuŋkɛnɛ kəndɛ ka atɔf ŋaŋɛ ŋancyɔ, a nəna nədeder mɔ. Ta məyɔ
mamɔkɔ medesɔŋɛ nu kətɔsɔk. MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.»

19

Ntɛ Kanu kəfaŋ a pabəcɛ ki mɔ

1 Kɔ MARIKI osom Musa:
2 «Məloku kəloŋkanɛ ka Yisrayel fəp: Pəmar nəyɔnɛ afum acempi aŋɛ ampus'em mɔ, bawo
ina MARIKI Kanu konu, incemp!
3 Fum nwɛ o nwɛ nəna dacɔ pəleləs kɛrɛ kɔ kas, pəleləs sɔ dɔsɔk dem da kəŋesəm fəp.
MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.
4 Ta nəgbaymɛ nəcəmɛ mɛrəŋka mefəli darəŋ, ta nəlompəs sɔ canu ca fɛc. MARIKI iyɔnɛ,
Kanu konu.
5 Kɔ nənde nəckɛr'em yoloŋnɛ ya kəpaŋnɛ pəforu-ɛ, nəloŋn'em yi pəmɔ tɔkɔ sariyɛ səloku ti
mɔ, ntɛ təŋsɔŋɛ ibaŋ kəloŋnɛ konu mɔ.
6 Nəsɔm daka dadɔkɔ, dɔsɔk ndɛ nəŋloŋn'em mɔ kɔ dɔckɔsɔk, yɔkɔ yɛncəmɛ haŋ tataka ta
maas mɔ, pacɔf yi.
7 Kɔ fum wələma ɔsɔm yeri yayɔkɔ tataka ta maas-ɛ, yeri yɔtɔsɔk yɔ, ifɔbaŋ kəloŋnɛ konu
kaŋkɔ.
8 Fum nwɛ o nwɛ endi sɔ yeri yayɔkɔ mɔ, ɛŋsarɛ kiciya, bawo eyik-yikəs paka mpɛ ampusɛ
MARIKI mɔ: Aŋwurɛ fum wəkakɔ aka Yisrayel dacɔ.
9 Kɔ nənde nəctɛl nde antɔf ŋonu-ɛ, ta nədekɔ nəctɛl səbomp sa yokom yɔkɔ yeyi abɔf ŋonu
cəsək mɔ, ta nədekɔ sɔ nəcluksərnɛ kəcgbɛtəs səbomp səkɔ nənatənəŋk dəkətɛl mɔ.
10 Ta nəluksərnɛ sɔ kəpiməs yokom ya ŋgbɔŋkələ ya wɛn yɔkɔ aŋsakəs-sakəs ŋi darenc mɔ,
ta nəwɛtəs sɔ cəbɔkəlɛ ca yi. Nəsakərɛ yi atɔyɔ daka, kɔ acikəra. MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.
11 Ta nəkiyɛ, ta nwɛ o nwɛ pəyembər wɛnc, ta məyɔ kɔ cəmpənpən.

12 Ta nədɛrəm yem disrɛ tewe tem, kɔ məyɔ ti-ɛ, məfulus tewe ta Kanu kam. MARIKI iyɔnɛ.
13 Ta mədir wɛnc əm, ta məkiyɛ! Ta kəway ka fum nwɛ ɛmbəc'am mɔ kədir'am dəwaca haŋ dɔckɔsɔk.
14 Ta mətolanɛ wətɔne pəlɛc, ta nəbocɛ sɔ wətɔnəŋk paka dɔpɔ mpɛ ɔŋkɔpət mɔ. Məmentər məyɔ mam disrɛ a məleləs im. MARIKI iyɔnɛ, Kanu kam.
15 Ta nəcboc kiti pətəlomp disrɛ: Ta məcəmɛnɛ wətɔyɔ daka, ta məbaŋɛ wəka daka, mba məbocɛ wɛnc əm kiti tɔkɔ sariyɛ səloku ti mɔ.
16 Ta nəfor afum anu. Ta nəyemsɛnɛ wɛnc konu, yem nyɛ yɔŋkɔsɔŋɛ padif kɔ mɔ. MARIKI iyɔnɛ.
17 Ta məmɛŋkərnɛ dɛbəkəc mɛcɛm-cɛmnɛ mɛlɛc ma wɛnc əm, ta mənesərnɛ kənal kɔ tɔkɔ teyi mɔ de! Ta mədesarsərnɛ kiciya tetɔn.
18 Ta məluksɛ ayɛk, ta məmɛŋkərnɛ mɛtɛlɛ nnɔ awɛnc əm aŋa ŋayi mɔ. Məbətər wɛnc əm pəmɔ tɔkɔ məmbətərnɛ mɔ, MARIKI iyɔnɛ.
19 Nəde nəcmɛŋkərnɛ sariyɛ sem: Ta məsɔŋɛ yɔcəl mɛrəŋ yɛcɛcɛnɛ nyɛ yɔntəyɔnɛ dokom din dayi mɔ. Ta nəbɔf abɔf ŋonu yəbɔf nyɛ yɔntəyɔnɛ yin yayi mɔ. Ta nəbɛrnɛ yamos nyɛ anɔŋkəl kədunɛ səbeŋa sa akotan kɔ sa kentəler mɔ.
20 Kɔ wərkun ɛfəntərər wəran wəcar nwɛ wərkun wələma owurɛnɛ tetɔn kəfaŋ kənɛncɛ mɔ, kɔ pəyɔnɛ a antawurus fɛ wəran wəkakɔ, tamɛrəŋ ta antasak wəran wəkakɔ pəwur dacar pəkɔ yɛŋən-ɛ, wərkun wəkakɔ ɛfəntərər wəran wəcar wəkakɔ mɔ pəsɔŋ alamali. Mba afədif ŋa, bawo wəran wəkakɔ əsərəyɔnɛ wəcar.
21 Wərkun wəkakɔ pəkenɛ MARIKI aŋkesiya ŋorkun nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, ŋɔyɔnɛ poloŋnɛ pa kəlompəs ka kiciya.
22 Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs wəkayi kiciya MARIKI fər kiriŋ teta kəlompəs ka kiciya kaŋkɔ ɔyɔ mɔ, MARIKI ɛŋŋaŋnɛnɛ kɔ kiciya kaŋkɔ.
23 Kɔ nəndekɔbɛrɛ atɔf ŋa Kanaŋ nəlip kəbɔf ka tɔk yokom yedi fəp-ɛ, nəclɔm yokom ya tɔk yayɔkɔ amənɛ kədi haŋ meren maas, ta nədi yi.
24 Yokom ya tɔk yayɔkɔ yendekɔkom teren ta maŋkəlɛ mɔ fəp, nəde nəcpusɛ yi ina MARIKI, nəckɛr'em yi kəkorkoru disrɛ.
25 Teren ta kəcamət, nəntam kədi yokom yayɔkɔ, nədekɔ nəcpim yi, yendela, yɔyɔnɛ yonu. MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.
26 Ta nəde nəcsɔm sɛm nyɛ mecir mayi məsərəyi yi mɔ. Ta nəyɔ mes ma dure, ta nəgbal kəsənc.
27 Ta nəfonnɛ cəfon cəkəsək ca domp donu, ta məfonnɛ kek cəsək.
28 Ta nəpirintnɛ ca cəlɔm dəkata nyɛ kəbikɛ kəntɔnim mɔ, ta nəgbes-gbesinɛ sɔ dis teta kəbal ka fum wəfi. MARIKI iyɔnɛ.
29 Ta nələsər delel da awut anu aran kəcɔŋəs ŋa kəcfəntərɛ-fəntərɛ kɔ arkun aŋɛ ŋantɔnɛncɛ ŋa mɔ, ta tedesɔŋɛ afum a dɔtɔf kəyi ka yamayama, ta tedesɔŋɛ ŋacyɔ mes mɛlɛc ma kəbut amera mamɔkɔ.
30 Nədekɔ nəcleləs dəsɔk da kəŋesəm dem ndɛ o ndɛ, nəleləs sɔ kəfo kəsoku kem. MARIKI iyɔnɛ.
31 Ta nəsɛp kəlok-loku kɔ mera ya afi. Ta nətɛn kəsɔŋnɛ kətəsək tetaŋan. MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.
32 Məde məcleləs abeki, mədə məcsɔŋ wətem pəlel. Məmentər dəməyɔ mam a məleləs ina Kanu kam. MARIKI iyɔnɛ.
33 Kɔ wəcikəra ender pəyi nu dacɔ atɔf ŋonu-ɛ, ta nədir kɔ.
34 Nəsumpər wəcikəra kakɔ pəmɔ wɛnc konu. Nəbətər kɔ pəmɔ nənasərka. Nəccɛm-cɛmnɛ a nəna sɔ nənayɔnɛ acikəra atɔf ŋa Misira. MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.
35 Ta nəyɔ kətəlomp nkɛ o nkɛ dəyotubucɛ yonu fəp.
36 Nəyɔ yotubcɛ yɛtəŋnɛnɛ. MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu nkɛ kənawurɛnɛ nu atɔf ŋa Misira mɔ.
37 Nəmɛŋkərnɛ sariyɛ sem kɔ məyɔ mokur mem fəp, nəde nəccəmɛ sɔ mi darəŋ. MARIKI iyɔnɛ.»

20

Kiti ka mes mɛlɛc məlɔma

1 Kɔ MARIKI osom Musa:
2 «Məloku aka Yisrayel:

Fum nwɛ o nwɛ, kəyɛfɛ wəka Yisrayel haŋ acikəra aŋɛ ŋayi nu dacɔ mɔ, ɔsɔŋ wan kɔn wəkin nnɔ kanu ka yem nkɛ aŋwe Molɛk mɔ, padif wəkayi. Aka Yisrayel ŋaca-cas kɔ masar.

3 Ina sɔ iŋkafələr wəkayi fər, iwurɛ kɔ aka Yisrayel dacɔ, bawo ɔsɔŋ yuruya yɔn yin kanu ka yem nkɛ aŋwe Molɛk mɔ. Ti disrɛ, ɔsɔŋɛ aŋgbip ŋem ŋɔsoku kətɔsɔk, k'ofulus dosoku da tewe tem.
4 Kɔ aka Yisrayel ŋamɛpɛ mes mamɔkɔ fər, ta ŋandif fum wəkakɔ ɔsɔŋ wan kɔn kanu ka yem nkɛ aŋwe Molɛk mɔ-ɛ,
5 ina MARIKI, iŋkafələr fum wəkayi fər kɔ aka kor kɔn disrɛ, iwurɛ ŋa aka Yisrayel dacɔ, nkɔn fum wəkakɔ kɔ akɔ ŋampaŋnɛ pəyamayama kəyek-yekəs ka kanu ka yem ka Molɛk kaŋkɔ mɔ.
6 Kɔ fum ɛsɛp kənəŋkɛnɛ kɔ afi kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəgbal kəsənc nkɛ o nkɛ nnɔ afi ŋayi mɔ, ŋampaŋnɛ pəyamayama kəyek-yekəs ka canu ca yem cacɔkɔ-ɛ, iŋkafələr wəkayi fər, iwurɛ kɔ aka Yisrayel dacɔ.
7 Nəpusnɛ fər yem kiriŋ, nəyɔnɛ afum acempi, bawo MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.

Mɛnɛncɛnɛ kɔ mɛfəntərɛ mmɛ amɔnɛ mɔ

8 Nəde nəmɛŋkərnɛ sariyɛ sem, nəde nəccəmɛ sɔ si darəŋ. In'əyɔnɛ MARIKI, nwɛ ompus nu mɔ, nəyɔnɛ afum acempi.
9 Nwɛ o nwɛ ontolanɛ kas kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, kɛrɛ pəlɛc mɔ, padif kɔ. Nkɔn ɛsarɛ teta defi dɔn sona gboŋ, bawo otolanɛ akombəra ɔn pəlɛc.
10 Kɔ fum oŋsumpər dalakɔ kɔ wəran wəlɔ kɔ təyɔnɛ wəran ka wɛnc wələma ŋayi dalakɔ-ɛ, padif afum akakɔ mɛrəŋ fəp.
11 Kɔ wərkun ɛfəntərər wəran wələma wəka kas-ɛ, ɛlapəs kas, padif mɛrəŋ maŋan fəp. Ŋasarɛ sɔ teta defi daŋan.
12 Kɔ wərkun ɛfəntərər wəran ka wan kɔn wərkun-ɛ, padif afum akakɔ mɛrəŋ fəp. Dɛyamayama dəpəŋ dɔ: Ŋasarɛ sɔ teta defi daŋan.
13 Kɔ wərkun ŋafəntərər wəkos wərkun pəmɔ təkɔ wərkun ɛŋfəntərɛ kɔ wəran mɔ, mɛrəŋ maŋan fəp ŋayɔ pəyikyik mpɛ MARIKI enter mɔ, padif ŋa mɛrəŋ maŋan fəp. Ŋasarɛ sɔ teta defi daŋan.
14 Kɔ wərkun ɛnɛncɛ wan wəran kɔ kɛrɛ-ɛ, tes tɛlɛc ta kəbut amera tɔ. Pacɔf wərkun wəkakɔ, wan wəran kɔ kɛrɛ, ntɛ təŋsɔŋɛ ta tes ta kəbut amera tatəkɔ təgbɔkərɛ sɔ kəyi nu dacɔ mɔ.
15 Kɔ wərkun ɛfəntərər pɔcəl-ɛ, padif wərkun wəkakɔ, padif sɔ pɔcəl papəkɔ.
16 Kɔ wəran ɛfəntərɛ kɔ pɔcəl-ɛ, padif wəran wəkakɔ kɔ pɔcəl papəkɔ. Ŋasarɛ sɔ teta defi daŋan.
17 Kɔ fum ɛnɛncɛ wəkirɛ kɔn nwɛ ŋampaŋnɛ kas kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, nwɛ ŋampaŋnɛ kɛrɛ mɔ, ŋakɔ haŋ ŋafəntərɛ-ɛ, təyɔ ta malap tɔ ŋayɔ, pawurɛ ŋa fər ya awɛnc aŋa kiriŋ. Fum nwɛ ɛfəntərər wəkirɛ kɔn mɔ, ɛsarɛ kiciya kɔn.
18 Kɔ wərkun ɛfəntərər wəran nwɛ eyi kənəŋk wəka darenc mɔ, aŋwurɛ mɛrəŋ maŋan fəp aka Yisrayel dacɔ, kəcərɛ mɛrəŋ maŋan fəp ŋatəŋnɛ kəfəntərɛ tɛm ntɛ wəran eyi kənəŋk wəka darenc mɔ.
19 Ta məfəntərər wɛnc wəran wəka iya kam, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəkirɛ ka papa kam, bawo kəlapəs ka akombəra am kɔ. Aŋɛ ŋaŋyɔ ti mɔ, ŋaŋsarɛ kiciya kəŋan.
20 Kɔ wərkun ɛfəntərər kɔncəra kɔn-ɛ, ŋalapəs wos ka wəkakɔ. Afum akakɔ mɛrəŋ ŋasarɛ kiciya kəŋan, ŋaŋfi ta ŋayɔ awut-ɛ.
21 Kɔ fum ɛnɛncɛ wəran ka wɛnc-ɛ, təyɔ teyikyik tɔ. Afum akakɔ mɛrəŋ ŋafɔsətɔ awut, tamɛrəŋ wərkun wəkakɔ ɛlapəs wɛnc.
22 Nəmɛŋkərnɛ sariyɛ sem kɔ məyɔ mokur mem fəp, nəde nəcyɔ mi, ti tendesɔŋɛ atɔf nŋɛ iŋkekarɛ nu kəndɛ mɔ, ta atɔf ŋɛŋɛnc nu-ɛ.
23 Ta nədekɔ nəcyɔ məyɔ ma afum akɔ iŋkɔbɛləs nu fər kiriŋ mɔ de! Afum akakɔ kəcyɔ kəŋan mes mɛlɛc mamɔkɔ fəp kəsɔŋɛ k'inter ŋa.
24 Mba inaloku nu:
‹Nən'endekɔlɛk antɔf ŋaŋan,
ina yati endekɔsɔŋ nu ŋi,
antɔf ŋɔboŋu ŋɔ dalɛ kɔ awop.
MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu, in'ɛgbɛy nu kɔ afum alpəs aŋɛ.›
25 Itɔ pəmar nəcgbɛy sɛm yosoku kɔ yɔtɔsɔk, bɛmp yosoku kɔ yɔtɔsɔk, ntɛ təŋsɔŋɛ ta nəyik-yikəsnɛ teta sɛm yayɔkɔ yɔntɔsɔk mɔ. Sɛm, bɛmp, kɔ yɛfɛlər-fɛlər nyɛ yencepɛ-cepɛ nu dacɔ mɔ, iŋgbɛy yi ntɛ təŋsɔŋɛ nəcərɛ nyɛ yɔntɔsɔk mɔ.
26 Nəyɔnɛ afum acempi apus nnɔ iyi mɔ, bawo ina MARIKI, incemp. Iŋgbɛy nu kɔ afum alpəs aŋɛ ntɛ təŋsɔŋɛ nəyɔnɛ akemi mɔ.
27 Kɔ wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, wəran wələma ŋande kəclok-loku kɔ afi, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti ŋacgbal kəsənc, paca-cas ŋa masar, padif. Ŋasarɛ sɔ teta defi daŋan.»

21

Sariyɛ nsɛ səyənɛ sa aloŋnɛ mə

Cəke cə pəmar aloŋnɛ ŋayi-ɛ

1 Kə MARIKI osom Musa: «Məloku awut arkun a Aruna, aloŋnɛ: Ta wəloŋnɛ pəsəŋnɛ
kətəsək kəgbuŋɛnɛ kəbel ka fum, a ntɛ wəkakə əyənɛ wəka kusuŋka ka Lewy mə.
2 Mɛnɛ təyənɛ a fum kən pat əfə: Kɛrɛ, kas, wan kən wərkun, wan kən wəran, wɛnc.
3 Kə pəyənɛ wəkirɛ kən wətələ əfə-ɛ, aŋwosɛ kə kətəsək tetən. Wəkirɛ, wəka kələ kəŋan disrɛ
əfə, bawo wəloŋnɛ ɛntasəŋ fɛ kə wərkun kələ kəcuru disrɛ.
4 Wəloŋnɛ wəkiriŋ ka afum əyənɛ, pəmar fɛ pəsəŋɛnɛ kətəsək pəfulusnɛ.
5 Ta aloŋnɛ ŋafonnɛ səbomp mofo mələma, ta ŋafonnɛ cek cəsək, ta ŋagbes-gbesinɛ dis.
6 Ŋayənɛ anɛ ampusɛ Kanu kəŋan mə, ta ŋafulus tewe ta Kanu kəŋan, bawo ŋa ŋaŋkɛr'em
yoloŋnɛ nyɛ ancəfɛ ina MARIKI mə, yeri ya Kanu kəŋan. Itə pəmar ŋayənɛ afum acempi anɛ
ampus'em mə.
7 Ta aloŋnɛ ŋacnɛncɛ aran ayi yamayama, kə pəyənɛ fɛ ti, wəran nwɛ anləsər kəfac mə, kə
pəyənɛ fɛ ti, wəran nwɛ ŋasakɛnɛ kə wos mə, bawo wəloŋnɛ wərkun əfə, nwɛ ampusɛ Kanu
kən mə.
8 Məna wəka Yisrayel nwɛ o nwɛ məde məcleləs wəloŋnɛ, bawo nkən ɛŋkɛrɛ yeri nyɛ
nəŋsəŋ ina Kanu konu mə. Aloŋnɛ ŋade ŋayənɛ afum apus nnə nəyi mə, bawo ina MARIKI
incemp, k'iyɛk-yɛk aka Yisrayel ntɛ təŋsəŋɛ ŋayənɛ afum acempi mə.
9 Kə wan wəran ka wəloŋnɛ ofulusnɛ pəyi yamayama-ɛ, kas wəloŋnɛ ofulus: Pacəf wan
wəran wəkakə pəyi wəyeŋ.»

Sariyɛ nsɛ wəloŋnɛ wəpəŋ pəmar pəcəmɛ darəŋ mə

10 «Wəloŋnɛ wəpəŋ əyənɛ wəkiriŋ ka awɛnc aŋa aloŋnɛ: Nkən nwɛ anabəy moro dəromp,
padəs kə dekiriŋ da kəloŋnɛ, pabɛr kə yamos ya dəKanu mə, ta pəsaktinɛ cəfon, ta pəwal-wali
yamos yən teta defi.
11 Ta wəloŋnɛ wəpəŋ pəkə defi da nwɛ o nwɛ, ta pəsəŋɛnɛ kətəsək, ali təyənɛ a kas, kə pəyənɛ
fɛ ti kɛrɛ efi-ɛ.
12 Ta pəyɛfɛ nde kəfo kəsoku, ta pədefulus kəfo kəsoku ka Kanu kən, bawo kəbəy kən moro
ma dəKanu kənapus kə aloŋnɛ dacə. MARIKI iyənɛ.
13 Wəloŋnɛ wəpəŋ pənɛncɛ wəran nwɛ antələsər kəfac mə.
14 Ta pənasər wəcəbokəra, ta pənɛncɛ wəran nwɛ ŋasakɛnɛ kə wos mə, ta pənɛncɛ wəran
nwɛ ofulusnɛ pəyi yamayama mə. Pəlɛk wəran akomɛnɛ ən dacə nwɛ antələsər kəfac mə,
15 ntɛ təŋsəŋɛ ŋa kətəgbuluŋ awut nde dokom daŋan, ŋayənɛ afum acempi, asoku pɛs mə.
In'əyənɛ MARIKI mmɛ mompus ŋa yɛbəc yem mə.»

Dolokəp ndɛ dɛŋyamsɛ kəyənɛ wəloŋnɛ mə

16 Kə MARIKI osom Musa:
17 «Məloku Aruna:
Yuruya yam fəp dɛtɛmp kə dɛtɛmp, nwɛ o nwɛ əŋyə dolokəp dəris mə, ta pələtərnɛ tetek
toloŋnɛ kəsəŋ ina Kanu kən peri.
18 Fum nwɛ o nwɛ əyə dolokəp kəfo kələma dəris, ta pələtərn'em: Kəyɛfɛ wətənəŋk, fum nwɛ
ɛntəmbələr mə, fum nwɛ əyə dolokəp dəkəro mə, kə pəyənɛ fɛ ti, dis dən dɛlɛcɛ kəfo kələma
mə,
19 fum nwɛ ɛntɛpɛ kəca kə pəyənɛ fɛ ti, kəcək mə,
20 fum wəka kəndɛŋk, kə pəyənɛ fɛ ti, fum wəkələc, fum nwɛ əyə tɛsɛŋk dərəfər mə, wəka
yatərɛ, wəka aməncə, wərkun nwɛ antɛmp cəkəl mə.
21 Ali wəkin yuruya ya Aruna wəloŋnɛ dacə nwɛ əyə dolokəp mə, ta pələtərnɛ tetek tem
toloŋnɛ kəkɛr'em yoloŋnɛ nyɛ ancəfɛ MARIKI mə. Nwɛ əyə dolokəp mə, əfələtərnɛ kəsəŋ Kanu
kən yeri.
22 Mba wəkayi ɛntam kədi yeri ya Kanu kən, yoloŋnɛ yosoku kə nyɛ ampus'em mə.
23 Mba ta wəloŋnɛ wəyə dolokəp pəbəp kəloto kəkəŋkɛ, ta wəkayi pələtərnɛ sə tetek toloŋnɛ
Kanu, bawo əyə dolokəp. Ta pəfulus mofo mem mosoku, ina MARIKI impus mi.»
24 Kə Musa oloku Aruna moloku mmɛ, kə awut ən kə aka Yisrayel fəp.

22

Sariyɛ sa kədi yeri nyɛ aloŋnɛ Kanu mə

1 Kə MARIKI osom Musa:
2 «Mələmər Aruna kə awut ən mes mmɛ aŋmənɛ ŋa kədi yoloŋnɛ nyɛ aka Yisrayel ŋande
ŋacpus'em mə, ntɛ təŋsəŋɛ ta ŋafulus tewe ta dosoku dem mə. MARIKI iyənɛ.

3 Məloku ŋa: Yuruya ya aloŋnɛ fəp dacɔ, wərkun nwɛ o nwɛ ɔlətərnɛ yoloŋnɛ yosoku nyɛ aka Yisrayel ŋampusɛ MARIKI mɔ, ta wəkayi ɔsɔk-ɛ, aŋwurɛ wərkun wəkakɔ yɛbəc yem. MARIKI iyɔnɛ.

4 Wərkun nwɛ o nwɛ yuruya ya Aruna dacɔ docu da akata dɛcalərnɛ dosumpər kɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, wəkayi domun dɛcgbələr dəkəsɔtɛ dɔn ta pəyɔnɛ mɔsɔtɛ-ɛ, ta pədi yoloŋnɛ yosoku ya MARIKI, haŋ pəcsɔk. Tin tayi tɔ kɔ nwɛ ɔntɔsɔk bawo oŋgbuŋsərɛnɛ wəfi, kɔ nwɛ domun d'arkun dendewur,

5 kɔ nwɛ oŋgbuŋsərɛnɛ yɛliŋɛ-liŋɛ yɔtɔsɔk kɔ pəyɔnɛ fɛ ti fum nwɛ kəgbuŋsərɛnɛ kɔn kəŋsɔŋɛ fum kətɔsɔk mɔ, tɔyɔnɛ kətɔsɔk ka fum wəkakɔ nkɛ o nkɛ.

6 Nwɛ o nwɛ ogbuŋsərɛnɛ paka pɔtɔsɔk, wəkayi ɔsɔk fɛ haŋ dec dɛkalɛ, ta fum wəkakɔ pədi yeri ya yoloŋnɛ yosoku, mɛnɛ wəkayi pəbikɛ.

7 Dec dənckɔnakalɛ wəkayi pəsɔk oŋ, ɛntam kədi sɔ yeri yosoku ya kəloŋnɛ, yeri yɔn yɔ.

8 Ta wəloŋnɛ pəsɔm wɛsɛm nwɛ antɔfay mɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, pɔcɔl mpɛ wɛsɛm wəlɔma wendif mɔ, tɔŋsɔŋɛ kɔ kətɔsɔk. MARIKI iyɔnɛ.

9 Aloŋnɛ ŋandemɛŋkərnɛ sariyɛ sa yɛbəc yem, ta ŋasarɛ kiciya ka kəfulus yeri nyɛ ampusɛ MARIKI mɔ. Kɔ ŋantələləs teta yeri yayəkɔ tɔŋsɔŋɛ ŋa kəfi. Ina MARIKI, in'ompus ŋa.

10 Ta nwɛ o nwɛ wətɔyɔnɛ dokom da aloŋnɛ pədi yeri yosoku ya kəloŋnɛ. Kəyɛfɛ wəcikəra wəcepər kəbəp ka wəbəcɛ ka wəloŋnɛ nwɛ ɔŋsɔŋ kəway mɔ, ali wəkin ta pədi yeri yosoku yayɔkɔ.

11 Mba wəcar nwɛ wəloŋnɛ ɛnawayɛ pəsam pɔn mɔ, ɛntam kədi yi, kɔ fum nwɛ aŋkom kələ kɔn disrɛ mɔ, ŋantam kədi yeri yopus ya kəloŋnɛ yayɔkɔ.

12 Kɔ wətɔyɔnɛ wəloŋnɛ ɛnɛncɛ wan wəran wəka wəloŋnɛ, ta wəran wəkakɔ pədi sɔ yeri yosoku ya kəloŋnɛ.

13 Wan wəran ka wəloŋnɛ nwɛ ɔntɔkom a wos pəfi, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, ŋasakɛnɛ kɔ wos, pəlukus pəde pəndɛ kələ ka kas pəmɔ tɔkɔ ɛnayi di ntɛ ɛnatələ mɔ, ɛntam kədi sɔ yeri ya kas. Mba ta wətɔyɔnɛ yuruya ya aloŋnɛ nwɛ o nwɛ pədi yeri yosoku yayɔkɔ.

14 Kɔ fum wələma, kətɔyɛfɛnɛ disrɛ endi peri mpɛ ampusɛ MARIKI mɔ-ɛ, wəkayi pəsɔŋ wəloŋnɛ pɛtəŋnɛnɛ pa yeri yosoku yɔkɔ endi mɔ, pəkafələ sɔ pədeŋər alamali nŋɛ wəloŋnɛ omboncər kɔ mɔ.

15 Ta aloŋnɛ ŋafulus yoloŋnɛ ya aka Yisrayel nyɛ ŋande ŋacbelər yoloŋnɛ nyɛ ŋampusɛ MARIKI mɔ.

16 Kɔ aloŋnɛ ŋandi yeri yayəkɔ ta ŋasɔk-ɛ, ŋaŋsɔŋɛ aka Yisrayel kəsarɛ kiciya nkɛ pəmar ŋaŋsɔŋɛ alamali mɔ. In'ɔyɔnɛ MARIKI nwɛ ompus yoloŋnɛ mɔ.»

Sariyɛ sa kəyɛk-yɛk pɔcɔl poloŋnɛ

17 Kɔ MARIKI osom Musa:

18 «Məloku Aruna kɔ awut ɔn kɔ aka Yisrayel fəp: Fum nwɛ o nwɛ wəka kələ ka Yisrayel kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəcikəra wəcepərɛnɛ tɛm aka Yisrayel dacɔ edekenɛ MARIKI kəloŋnɛ ka poloŋnɛ pɔcɔf: Tɔyɔnɛ teta kədɛrəm nkɛ o nkɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, teta kəloŋnɛ ka kəpocɛ abəkəc ŋosoku pɛs fəp,

19 kɔ wəkayi ɛfaŋ a ibaŋ kəloŋnɛ kɔn-ɛ, pəloŋn'em pɔcɔl porkun mpɛ pɔntɔyɔ dolokəp mɔ, tɔyɔnɛ tura, aŋkesiya, ambiyofo.

20 Ta nəkɛr'em pɔcɔl mpɛ pəyɔ dolokəp mɔ, ifɔbaŋ kəloŋnɛ konu kaŋkɔ.

21 Kɔ fum endekenɛ MARIKI wana, aŋkesiya, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wir teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu kɔ pəyɔnɛ fɛ ti teta kədɛrəm kɔn kɔ pəyɔnɛ fɛ ti teta kəpocɛ abəkəc ŋosoku pɛs-ɛ, iŋwosɛ kəbaŋ ka kəloŋnɛ kaŋkɔ, kɔ tɔyɔnɛ pɔcɔl papɔkɔ pəyɔ fɛ dolokəp-ɛ.

22 Ta nəkenɛ MARIKI pɔcɔl pətɔnəŋk, pɔcɔl mpɛ ambopər kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, pɔcɔl mpɛ aŋgbinti kəcək mɔ, mpɛ pɔŋgbɔtəlɛ-gbɔtəlɛ cəfon mɔ, pɔcɔl mpɛ pəyɔ yatərɛ mɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti amanta kɔ pəyɔnɛ fɛ ti docu da akata dələma mɔ. Ta nəkekərɛ pi teta kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI nde dətetek toloŋnɛ kəroŋ mɔ.

23 Məntam kəken'em kəloŋnɛ ka kəpocɛ abəkəc ŋosoku pɛs: Wana, aŋkesiya, wir nwɛ wəyɔ kəcək kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəca kəbəl kətas kəŋkɔ mɔ, mba ifɔbaŋ yayɔkɔ teta kəlas ka kədɛrəm konu.

24 Ta nəkɛrɛ ina MARIKI pɔcɔl mpɛ antɛmp, mpɛ amporu-poru, mpɛ awurɛ cɔkəl kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, pɔcɔl mpɛ ancopu arit mɔ. Ta nədekɔ nəcyɔ yɔcɔl yonu tatɔkɔ nde atɔf ŋonu.

25 Ta nəway acikəra dəwaca yɔcɔl yɔkɔ aŋgbinti dis mofo məlɔma mɔ, kədeloŋnɛ ina Kanu konu. Kəgbinti dis da pɔcɔl papɔkɔ dɔsɔŋɛ pi kəyɔ dolokəp. Ifɔbaŋ pi kəloŋnɛ konu.»

26 Kɔ MARIKI oloku Musa:

27 «Kəyɛfɛ tura, aŋkesiya ŋorkun, ambiyofo, k'aŋkom yi-ɛ, wan pəyi kɛrɛ dəntɔf haŋ mata camət-mɛrəŋ. Kəyɛfɛ oŋ tataka ta camət-maas ta pɔcɔl papɔkɔ, iŋwosɛ pi kəbaŋ teta kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ.

28 Ta nəfay pɔcɔl pɛran kɔ wan ka pi dɔsɔk din dayi, tɔyɔnɛ wana, aŋkesiya kɔ wir.

29 Kɔ nəndeloŋnɛ MARIKI teta kəyif kɔn barka-ɛ, nəcəmɛ sariyɛ sa kəloŋnɛ ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəbaŋ ki mɔ.
30 Nəsɔm sɛm yayɔkɔ dɔsɔk da kəloŋnɛ dadɔkɔ, ali pin ta nəsak pa dɔckɔsɔk. MARIKI iyɔnɛ.
31 Nəmɛŋkərnɛ mosom mem, nəde nəcyɔ mi. MARIKI iyɔnɛ.
32 Ta nəfulus dosoku dem, ntɛ tɔŋsɔŋɛ aka Yisrayel ŋaleləs dosoku dem mɔ. In'ɔyɔnɛ MARIKI nwɛ ompus nu mɔ.
33 Inawurɛnɛ nu atɔf ŋa Misira ntɛ tɔŋsɔŋɛ ide iyɔnɛ Kanu konu mɔ. MARIKI iyɔnɛ.»

23

Mataka ma cəsata ca Yisrayel

Dɔsɔk da Kəŋesəm ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ
1 Kɔ MARIKI osom Musa:
2 «Məloku aka Yisrayel:
Cəsata ca kəyek-yekəs MARIKI ncɛ nənde nəcwe kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp mɔ, kəloŋkanɛ kəsoku kənde kəcyi.
Mataka ma cəsata cacɔkɔ mɔ mamɛ:
3 Mataka camət-tin ma tataka toluksər disrɛ fəp aŋwosɛ nu kəbəc, mba tataka ta camət-mɛrəŋ simiti, dɔsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ dɔ, kəloŋkanɛ kəsoku kɔ, tetem. Ali tɛbəc tin ta nəsumpər dɔsɔk da kəŋesəm dadɔkɔ, dɔsɔk deleləs MARIKI dɔ nnɔ o nnɔ nəndeyi mɔ.
4 Cəsata ca kəyek-yekəs MARIKI ncɛ cɔ nənde nəcwenɛ kəloŋkanɛ kəsoku ka aka Yisrayel tɛm ntɛ ambonc mɔ.»

Kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ medif kɔ ka Cəcom cətənəŋkəl lebin
5 Kɔ MARIKI osom Musa: «Tataka ta wəco kɔ maŋkəlɛ ta ŋɔf ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ ŋa teren, dec dərɔfɔy, nəbocɛ MARIKI kəsata ka Kəcepər*.
6 Tataka ta wəco kɔ kəcamət (15) ta ŋɔf ŋaŋɔkɔ, nəde nəcbocɛ MARIKI kəsata ka Cəcom cətənəŋkəl lebin. Nəde nəcsəm cəcom cətənəŋkəl lebin mata camət-mɛrəŋ camcam.
7 Tataka tɔcɔkɔ-cɔkɔ ta tataka toluksər tayi, nəde nəcwe kəloŋkanɛ kəsoku teta kələləs MARIKI. Ta nəbəc dɔsɔk dadɔkɔ yɛbəc nyɛ o nyɛ nəmbɔt bəc mɔ.
8 Nəckɛrɛ yoloŋnɛ yɔkɔ ancɔfɛ MARIKI mɔ, dɔsɔk o dɔsɔk, mata camət-mɛrəŋ disrɛ. Tataka ta camət-mɛrəŋ, nəde nəcwe kəloŋkanɛ kəsoku teta kələləs MARIKI. Ta nəbəc dɔsɔk dadɔkɔ yɛbəc nyɛ o nyɛ nəmbɔt bəc mɔ.»

Kəsata ka Asek ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ
9 Kɔ MARIKI osom Musa:
10 «Məloku aka Yisrayel:
Kɔ nəndekɔbɛrɛ atɔf ŋonu nŋɛ isɔŋ nu mɔ, kɔ nəndekɔ nəctɛl-ɛ, nədekɔ nəckenɛ wəloŋnɛ asek ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ ŋa yɛtɛl yonu yɔcɔkɔ-cɔkɔ.
11 Wəloŋnɛ nkɔn ɔŋkɔtubucnɛ kəsɔŋ yi MARIKI fər kiriŋ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəbaŋ yi mɔ. Wəloŋnɛ ontubucnɛ ŋi kəsɔŋ dɔckɔsɔk da kəŋesəm.
12 Dɔsɔk ndɛ nəntubucnɛ kəsɔŋ asek ŋa yɛtɛl yayɔkɔ mɔ, idɔ nəkenɛ MARIKI aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin nŋɛ ŋəntɔyɔ dolokəp mɔ teta poloŋnɛ pɔcɔf.
13 Nədeŋər kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kilo camət-tin ka kəmbefe kətɔt nkɛ anəktərɛnɛ kɔ moro mɔ. Nədeŋər sɔ wɛn litɛr din kɔ dacɔ, nəcɔfɛ yi MARIKI. Kəloŋnɛ kɔ, nkɛ ambənc ŋa ki ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc mɔ.
14 Nəfɔdi ali pokom pa yɛtɛl yayɔkɔ kəyɛfɛ kəcom, mɛŋgbɛn mɛnɛkət, mɛŋgbɛn mofu, ali pin ta nədi, ta nəntakenɛ Kanu konu sek yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya yɛtɛl yonu-ɛ. Təyɔnɛ nu sariyɛ sa doru o doru, dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp donu, nnɔ o nnɔ nəndeyi mɔ.»

Kəsata ka Kətɛl
15 Kɔ MARIKI osom sɔ Musa: «Kəyɛfɛ ka dɔsɔk ndɛ nəŋkɛrɛ sek ya yɛtɛl yonu nyɛ antubucnɛ kəsɔŋ mɔ, kəyɛfɛ dɔckɔsɔk da kəŋesəm dadɔkɔ, nəde nəclɔm mataka moluksər camət-mɛrəŋ.
16 Nəde nəclɔm mata wəco kəcamət, haŋ dɔckɔsɔk da dɔsɔk da kəŋesəm da camət-mɛrəŋ, nəkenɛ sɔ MARIKI kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn mofu.
17 Kəyɛfɛ nde dəkiyi donu, nəde nəckɛrɛ cəcom mɛrəŋ kədetubucnɛ kəsɔŋ ci MARIKI. Kəcom o kəcom pəmar palompsɛ ki kəmbefe kətɔt kilo kəmaas panɔŋkəl ki lebin pakakəl. Cəcom cɔ ncɛ aŋlompsɛ MARIKI yɛtɛl yɔcɔkɔ-cɔkɔ mɔ.
18 Nədeŋər kəloŋnɛ ka kəcom kaŋkɔ: Ŋkesiya yorkun camət-mɛrəŋ ya teren tin tin nyɛ yɔntɔyɔ dolokəp mɔ, tura tin, ŋkesiya yorkun mɛrəŋ, nəcɔf'em yi nde dətetek toloŋnɛ kəroŋ

* **23:5** *Kəsata ka Kəcepər* = it'ɔyɔnɛ kəsata nkɛ mɛlɛkɛ mmɛ mɛnadifət awut acɔkɔ-cɔkɔ a Misira, mɛsak awut a Yisrayel mɔ. It'aŋwenɛ kəsata kaŋkɛ «kəsata ka Kəcepər.»

nədeŋər sɔ yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn kɔ wɛn wa yi. Yoloŋnɛ yɔ nyɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, ambɔnc ŋa yi ŋontorɛ-torɛ kɔ abəkəc.
19 Kɔ tatɔkɔ tencepər-ɛ, nəkɛrɛ MARIKI ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya, kɔ ŋkesiya yorkun mɛrəŋ ya teren tin teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu.
20 Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔŋ yi fər ya MARIKI kiriŋ, kəlɛkɛnɛ ka cəcom cəcɔkɔ-cɔkɔ ncɛ antubucnɛ kəsɔŋ kɔ ŋkesiya yayɔkɔ mɛrəŋ: Yeri yopus ya MARIKI yɔ, wəloŋnɛ ɔyɔ yi.
21 Dəsɔk dadɔkɔ yati, nəde nəcwe kəloŋkanɛ kəsoku teta kəleləs im, ta nəbəc yɛbəc nyɛ o nyɛ nəmbət bəc mɔ. Təyɔnɛ nu sariyɛ sa doru o doru, dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp donu, nnɔ o nnɔ nəndeyi mɔ.
22 Kɔ nənde nəctɛl nde antəf ŋonu-ɛ, ta nəde nəctɛl cəsək ca cəbəf conu, ta nəluksərnɛ sɔ kəgbɛtəs ka səbomp nsɛ nəmpələs tadarəŋ tonu mɔ, nəsakərɛ sasɔkɔ wətəyɔ daka kɔ wəcikəra. MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.»

Kəsata ka Kəcɛm-cɛməs kɔ Kəfula luk

23 Kɔ MARIKI osom Musa:
24 «Məloku aka Yisrayel:
Dəsɔk dɔcɔkɔ-cɔkɔ da ŋof ŋa camət-mɛrəŋ dəyɔnɛ nu dəsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ, dəsɔk dɛcɛm-cɛməs kɔ dofula luk. Nəde nəcwe kəloŋkanɛ kəsoku tewe tem.
25 Ta nəbəc dəsɔk dadɔkɔ yɛbəc nyɛ o nyɛ nəmbət bəc mɔ, mba nəkɛrɛ MARIKI yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ kɔ mɔ.»

Dəsɔk dəpɔŋ da Kəsɔkəs ka kiciya

26 Kɔ MARIKI oloku Musa:
27 «Tataka ta wəco ta ŋof ŋa camət-mɛrəŋ, dəsɔk dəpɔŋ da Kəsɔkəs ka kiciya dɔ. Dəsɔk dadɔkɔ kəloŋkanɛ kəsoku kɔ, teta kəleləs im. Nəsuŋ dəsɔk dadɔkɔ, nəkɛrɛ MARIKI yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ kɔ mɔ.
28 Ta nəsumpər tɛbəc o tɛbəc dəsɔk dadɔkɔ, bawo dəsɔk da Kəsɔkəs ka kiciya dɔ, dəsɔk dotubucnɛ kəsɔkəs nu kiciya konu fər ya MARIKI kiriŋ, Kanu konu.
29 Nwɛ o nwɛ ɛdɛncəs kəsuŋ dəsɔk dadɔkɔ mɔ, aŋwurɛ kɔ aka Yisrayel dacɔ.
30 Nwɛ o nwɛ oŋsumpur yɛbəc dəsɔk dadɔkɔ mɔ, ina yati iŋmələk kɔ afum ɔn dacɔ.
31 Ali tɛbəc ta nəsumpur dəsɔk dadɔkɔ. Sariyɛ sa doru o doru sɔ dɛtɛmp o dɛtɛmp, nnɔ o nnɔ nəndeyi mɔ.
32 Dəsɔk dadɔkɔ dəyɔnɛ nu dəsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ, nəsuŋ tatɔkɔ ta camət-maŋkəlɛ ta ŋof, nəŋesəm kəyɛfɛ dəfɔy haŋ dɔckɔsɔk dəfɔy.»

Kəsata ka Cəlɛŋgbɛ

33 Kɔ MARIKI osom Musa:
34 «Məloku aka Yisrayel:
Tataka ta wəco kɔ kəcamət ta ŋof ŋa camət-mɛrəŋ, pabocɛ MARIKI kəsata ka Cəlɛŋgbɛ, haŋ mataka camət-mɛrəŋ.
35 Tataka tɔcɔkɔ-cɔkɔ, kəloŋkanɛ kəsoku kɔ, teta kəleləs im. Ta nəbəc dəsɔk dadɔkɔ yɛbəc nyɛ o nyɛ nəmbət bəc mɔ.
36 Dəsɔk o dəsɔk mata camət-mɛrəŋ mamɔkɔ disrɛ, nəckenɛ MARIKI yoloŋnɛ nyɛ andecɔfɛ kɔ mɔ. Tataka ta camət-maas, kəloŋkanɛ kəsoku kɔ, teta kəleləs im. Nəkɛrɛ ina MARIKI yoloŋnɛ nyɛ andecɔf'em mɔ. Kəloŋkanɛ kəlpəs ka kəsata kaŋkɛ kɔ, ta nəbəc dəsɔk dadɔkɔ yɛbəc nyɛ o nyɛ nəmbət bəc mɔ.
37 Cəsata cancɛ cɔ nəcboc teta kəleləs ka MARIKI, nəde nəcwe kəloŋkanɛ kəsoku nkɛ nəde nəckɛrɛ MARIKI yoloŋnɛ nyɛ ande paccɔfɛ kɔ nde dətetek toloŋnɛ Kanu kəroŋ mɔ, yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn, yoloŋnɛ ya kəpaŋnɛ pəforu kɔ yoloŋnɛ ya wɛn wa yi, pəmɔ tɔkɔ pəmar paloŋnɛ dəsɔk ndɛ o ndɛ mɔ.
38 Yoloŋnɛ yayɔkɔ y'ande pacdeŋər yoloŋnɛ ya dəsɔk da kəŋesəm fəp ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ, kəyɛfɛ ka yopocɛ yonu, yoloŋnɛ ya kədɛrəm yonu haŋ yoloŋnɛ yopocɛ yonu nyɛ nəŋsɔŋ MARIKI bəkəc yosoku pɛs mɔ.
39 Teta kəsata ka cəlɛŋgbɛ, tataka ta wəco kɔ kəcamət yati ta ŋof ŋa camət-mɛrəŋ, kɔ kətɛl ka yɔbɔf yonu kəlip-ɛ, nədekɔ nəcboc kəsata ka MARIKI mata camət-mɛrəŋ disrɛ. Tataka tɔcɔkɔ-cɔkɔ kɔ tataka ta camət-maas ta kəsata kaŋkɔ, mataka meŋesəm mmɛ ampusɛ MARIKI mɔ.
40 Tataka tɔcɔkɔ-cɔkɔ, nəlɛk yokom yətət ya tək yokom yonu, bat ya komp, wara wa tək yəyɔ bəpər kɔ cəŋkəlma ca dəromun, nəwoləs-woləs ina MARIKI Kanu konu fər kiriŋ mata camət-mɛrəŋ mamɔkɔ fəp disrɛ.
41 Kəren o kəren nəde nəcbocɛ ina MARIKI kəsata mata camət-mɛrəŋ, ŋof ŋa camət-mɛrəŋ ŋa teren o teren disrɛ. Tede təyɔnɛ nu sariyɛ sa doru o doru, dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp.
42 Akom aka Yisrayel fəp ŋade ŋacyi cəlɛŋgbɛ disrɛ mata camət-mɛrəŋ,

43 ntɛ təŋsɔŋɛ yuruya yonu yedecərɛ a inayinɛ aka Yisrayel dəcəlɛŋgbɛ ntɛ inawurɛnɛ ŋa atɔf ŋa Misira mɔ. MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.»
44 Tatɔkɔ tɔ Musa ɛnaləmər aka Yisrayel cəsata ca kəloŋkanɛ kəyek-yekəs MARIKI.

24

Pɛdɛtɛ səlamp sa aŋgbip ŋosoku

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Məsom aka Yisrayel ŋakɛr'am moro mətət ma olif məfɔc, ntɛ təŋsɔŋɛ səlamp səctam kəmar dəfɔy o dəfɔy mɔ.
3 Aruna pəccəmbər pɛdɛtɛ səlamp nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu nde todoru ta kəloto kəkəŋkɛ kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa dem k'aka Yisrayel, ntɛ təŋsɔŋɛ səcmar tɛm fəp MARIKI fɔr kiriŋ kəyɛfɛ dəfɔy haŋ bətbət mɔ. Tede təyɔnɛ nu sariyɛ sa doru o doru, dɛtɛmp o dɛtɛmp deleləs si.
4 Aruna pədekɔ pəccəmbər səlamp pɛdɛtɛ pa səlamp pa kɛma kəsoku pɛs, ntɛ təŋsɔŋɛ səcmar tɛm fəp MARIKI fɔr kiriŋ mɔ.

Cəcom ncɛ aloŋnɛ MARIKI mɔ

5 Məlɛk kəmbefe kətət, məkakəl cəcom cəlok-lok wəco kɔ mɛrəŋ, palompsɛ kəcom nkɛ o nkɛ kəmbefe kilo camət-tin.
6 Nəboc ci fɔr ya MARIKI kiriŋ nde amɛsa ŋa kɛma kəsoku pɛs, cəgba mɛrəŋ. Kəgba o kəgba pacɛk ki cəcom camət-tin.
7 Kəgba o kəgba məboc ki suray sətət sa kələl ka kətək, nsɛ andecɔfɛ ina MARIKI dəkəcəmɛ da cəcom teta kəcɛm-cɛməs mɔ.
8 Dəsək o dəsək deŋesəm ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ, paboc'em cəcom cacɔkɔ ntɛ təŋsɔŋɛ cəde cəcyi MARIKI fɔr kiriŋ tɛm fəp mɔ. Dəcəcom ca aka Yisrayel nənde nəcbelər ci, danapa da doru o doru dɔ.
9 Cəcom cacɔkɔ, ca Aruna kɔ yuruya yɔn cɔ, ŋade ŋacsəm ci kəfo kəsoku: Yede yəyɔnɛ ŋa yeri yosoku nyɛ ambelər yoloŋnɛ nyɛ ampusɛ MARIKI kəcɔfɛ kɔ mɔ dacɔ. Tede təyɔnɛ nu sariyɛ sa doru o doru.»

Kətərəs nkɛ wərok nwɛ ələməs Kanu əŋsətə mɔ

10-11 Dəsək dələma, wərok wəYisrayel wələma kas pəyɔnɛ wəMisira, pacwe kɛrɛ Selomit wan wəran wəka Dibri wəka kusunka ka Dan. Kɔ wərok nwɛ, əŋkɔ aYisrayel dacɔ k'əŋkɔ pəyektər wəka Yisrayel wələma kəyɛfərɛnɛ dəndo dəsaŋka. Kɔ wərok nwɛ ələməs MARIKI pəcbonc tewe tɔn, k'ontolanɛ kɔ pəlɛc. K'asumpər wan wəkakɔ k'aŋkenɛ kɔ Musa.
12 K'aŋkɔ pacaŋər kɔ, packar MARIKI kəloku təkɔ andeyɔ kɔ mɔ.
13 Kɔ MARIKI oloku Musa:
14 «Nəwurɛnɛ wan wəkawɛ ələməs im mɔ saŋka disrɛ! Aŋɛ ŋane kɔ dim mɔ fəp, ŋadeŋər kɔ waca dəromp, ntɛ təŋsɔŋɛ afum fəp ŋacərɛ a fum wəkawɛ ɛsarɛ kəciya mɔ, kɔ telip-ɛ, kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp ŋaca-casɛ kɔ masar.
15 Ntɛ tɔ məŋkəloku aka Yisrayel:
Məna nwɛ o nwɛ məntolanɛ Kanu kam pəlɛc mɔ, məsarɛ kiciya kam.
16 Nwɛ o nwɛ ɛŋfər-fərəs tewe ta MARIKI mɔ, padif kɔ: Kəloŋkanɛ ka Yisrayel fəp ŋanca-casɛ wəkayi masar ŋadif. Wəkayi, pəyɔnɛ wəka Yisrayel, pəyɔnɛ wəcikəra, andif wəkayi teta ntɛ ələməs tewe ta Kanu mɔ.

Pəlɛc mpɛ məŋyɔ wɛnc əm mɔ, ipə aŋluks'am

17 Nwɛ o nwɛ oŋsut fum pədif kɔ mɔ, mɛnɛ padif wəkayi.
18 Nwɛ o nwɛ osut pɔcəl pa wɛnc pədif pi mɔ, pəsɔŋ pələma peyi wəyeŋ kəway ka pɔkɔ endif mɔ.
19 Kɔ fum ombopər fum wələma-ɛ, pabopər sɔ wəkayi, pəmɔ kəbopər kəŋkɔ ombopər wɛnc mɔ:
20 Kəway ka kətepi kəyɔnɛ kətepi, dəfər dəyɔnɛ kəway ka dəfər, desek dəyɔnɛ kəway ka desek. Dolokəp dəkɔ əŋyɔ wɛnc mɔ, idə aŋluksɛ kɔ.
21 Nwɛ oŋsut pɔcəl pədif mɔ, pəluksɛ kəway ka pi, pɔcəl peyi wəyeŋ, mba k'osut fum pədif-ɛ, mɛnɛ padif kɔ.
22 Kiti kin kayi kɔ kəyɛfɛ wəcikəra kəbəp wəka Yisrayel: MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.»

Kətərəs ka wərok

23 Kɔ Musa oloku moloku mamɔkɔ aka Yisrayel, k'awurɛnɛ wəkakɔ ɛnatolanɛ tewe ta Kanu pəlɛc mɔ, saŋka tadarəŋ k'aŋkɔ paca-cas kɔ masar. Kɔ aka Yisrayel ŋayɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom Musa mɔ.

25

Sariyɛ sa kəwurus ka ntəf kɔ k'afum

Teren teŋesəm ta antəf

1 Kɔ MARIKI osom Musa nde tərə ta Sinayi:
2 «Məloku aka Yisrayel:
Kɔ nəndekɔbɛrɛ atəf nŋɛ iyi kəsəŋ nu mə, nəce antəf ŋonu ŋaŋɔkɔ ŋeŋesəm pipic, teta kəleləs ka MARIKI.
3 Meren camət-tin disrɛ, nəntam kəcbəf nde cəbəf conu, nəcɛpəs wara wa ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn yonu, nəcpim yokom ya yi.
4 Mba teren ta camət-mɛrəŋ, teren camcam ta kəŋesəm ta antəf tɔ, ntɛ ampusɛ MARIKI mɔ. Ta məbəf dalɛ dam, ta məcɛpəs ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn wam dəntəf.
5 Ta mətɛl pas ya mɛŋgbɛn məkɔ mɛnatɛmpɛnɛ kɔ moŋpoŋ mə, ta məpim sɔ yokom ya ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn wam wɔkɔ məntəcɛpəs dəntəf mɔ. Teren teŋesəm ta antəf tɔ.
6 Ti disrɛ nəntam kəcdi yokom nyɛ antəf ŋendepoŋ teren ta ŋi teŋesəm disrɛ mə, kəyɛfɛ məna, kəkɔ wəcar kam wərkun kɔ wəran, wəbəcɛ kam nwɛ məŋsəŋ kəway mə, kɔ wəcikəra wəcepər wəkɔ eyi ndaram mɔ.
7 Yokom yayɔkɔ yendekɔyɔnɛ sɔ yeri ya yɔcəl kɔ sɛm yonu yɔkɔ yeyi nde atəf ŋam mə teren tatɔkɔ fəp.»

Teren ta Kəkul-kulɛnɛ pəbotu

8 «Nəde nəclɔm meren meŋesəm camət-mɛrəŋ, haŋ camət-mɛrəŋ, kəwon ka ti kəyɔnɛ meren wəco maŋkəlɛ kɔ camət-maŋkəlɛ (49).
9 Tataka ta wəco ta ŋof ŋa camət-mɛrəŋ, dəsək dadɔkɔ məfula aluk cawon cawon: Dəsək da Kəsɔkəs ka kiciya dɔ, nəfula luk atəf ŋonu fəp disrɛ.
10 Nəpusɛ teren ta wəco kəcamət (50) tatɔkɔ MARIKI, tɛm tatɔkɔ nədəŋk kəyi yɛŋən dətəf aka sədare sonu fəp. Teren tatɔkɔ tɔyɔnɛ nu teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu. Nwɛ o nwɛ pəluksərnɛ kəbaŋ antəf kɔ paka pɔn, pəkɔ sɔ afum ɔn kəsək nde kələ kɔn disrɛ.
11 Teren ta wəco kəcamət (50) tatɔkɔ tendeyɔnɛ nu teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu, ta nədebəf, ta nədetɛl sɔ pas yɔkɔ yompoŋ dalɛ mɔ, ta nəpim sɔ ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn yonu nyɛ nəntɔcɛpəs dəntəf mɔ.
12 Bawo teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tɔ, tɔyɔnɛ nu teren topus. Nəde nəcdi yokom nyɛ dalɛ donu dəŋsəŋ disərka mɔ.
13 Kəren ka kəsata ka Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu kaŋkɔ disrɛ, nwɛ o nwɛ pəlukus nde antəf ŋɔn.
14 Kɔ məndecamsər wɛnc əm antəf, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti məcwayər kɔ paka pɔlɔm-ɛ, ta nwɛ o nwɛ pədir wɛnc.
15 Məwayər wɛnc əm, mba ta məpələr kələm ka meren məkɔ mencepər kəyɛfɛ ka teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tɛlpəs haŋ teren tɔkɔ nəyi mɔ, kɔ meren mɛtɛl məkɔ mɛncəmɛ sɔ a teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu kəcbəp sɔ mɔ.
16 Tɔkɔ meren mende kəcbələ mɔ, itɔ kəway kənde kəcpɛ. Tɔkɔ meren mende kəcbelɛ mɔ, itɔ kəway kənde kəctor, bawo kələm ka kətɛl k'ayi kəcamsər əm.
17 Ta fum o fum pədir wɛnc, mənesɛ Kanu kam. MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.
18 Nəde nəcəmɛ sariyɛ sem darəŋ, nəmɛŋkərnɛ məyɔ mem mokur, nəccəmɛ mi darəŋ, nənənɛ bəkəc yoforu dətəf.
19 Antəf ŋendekɔ ŋɔcsəŋ yokom ya ŋi, nyɛ nəndekɔ nəcdi haŋ nəgbərfɛnɛ mɔ, nənənɛ di bəkəc yoforu.
20 Kɔ nəndekɔ nəcyifnɛ: ‹Kɔ səntəbəf paka, ta səmpim paka-ɛ, ake səndedi teren ta camət-mɛrəŋ-ɛ?›
21 Awa ina MARIKI, indetorər nu kəpocɛ pətət kem teren ta camət-tin disrɛ, indesəŋɛ antəf ŋokom yokom ya meren maas.
22 Teren ta camət-maas, nəgbəkərɛ sɔ kəbəf ka cəbəf conu, mba kəren kaŋkɔ sɔ, yɛtɛl yonu yokur yɔ nəndi sɔ, bawo yokom yɔkɔ nənamɛŋk mɔ, yendelar nu haŋ ta nəntam yi kəlip kədi teren ta camət-maas-ɛ, nəntam kəkar teren ta camət-maŋkəlɛ a nəccop kədi ka yokom yofu.»

Sariyɛ sa kəwurus ntəf

23 «Afɔde paccaməs antəf telip katina: Antəf fəp ŋemi ŋɔ, nde nderem nəyi decikəra, andɛ a ŋi kərɛsna ŋɔ nəyɔnɛ.
24 Ti disrɛ atəf nŋɛ indesəŋ nu mə, mɛnɛ nəkɔcəmbər di sariyɛ səwurusɛ antəf ŋam nŋɛ mənacamsər fum mɔ.
25 Kɔ daka delipər wɛnc əm, pəcamsər əm antəf ŋən tofokəl-ɛ, wɛnc nwɛ ŋanaŋkanɛ kələtərɛnɛ dokom mə, ɛntam kəder pəwurus antəf ŋaŋɔkɔ wɛnc ɛnacamsər əm mɔ.
26 Kɔ fum wəkayi ɔntəyɔ wɛnc wələtərɛnɛ dokom nwɛ ɛntam kəwurus antəf ŋən mə, kɔ nkɔn ende pəsətɔ daka ndɛ nkɔnsərka ɛntam kəwurusɛ antəf ŋən ŋɔkɔ ɛnacaməs mɔ,

27 pələm meren mmɛ mencepər kəyɛfɛ ntɛ ɛnacaməs tofokəl papəkə haŋ kəren nkɛ əsətə daka ndɛ əŋkəwurusɛ pi mə, pələm sə meren mmɛ mɛncəmɛ a teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tɛcbəp mə, pədeŋər kəway kaŋkə pəsəŋ wəkə ɛnaway mə, tɛm tatəkə ɛntam kəluksərnɛ nde antəf ŋən.
28 Kə wəkayi əsətə fɛ daka ndɛ əŋkəwurusɛ antəf ŋən, haŋ teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tɛbəp, antəf ŋɛŋyi wəkə ɛnaway ŋi mə dəwaca. Kə teren tatəkə tɛmbəp-ɛ, wəcaməs ka ŋi pəluksərnɛ sə kəbaŋ antəf ŋən.
29 Kə fum ɛncaməs kələ kən nkɛ kəyi dare dəpəŋ ndɛ asə saŋka haŋ k'anəŋkər mə, wəcaməs kələ ɛntam kəwurus ki haŋ teren tin kəyɛfɛ ntɛ ɛnacaməs kələ kaŋkə mə. Wəway kələ ɛntam kəkarɛnɛ kə kəwurus ka kələ kaŋkə haŋ teren tin.
30 Kə teren tin camcam tencepər wəka kələ ender fɛ pəwurus kələ kən-ɛ, tɛm tatəkə kələ kəŋyənɛ ka wəkə ɛnaway ki mə kə awut ən. Wəway ka kələ kaŋkə əfəluksɛ wəcaməs ka ki teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu de.
31 Sariyɛ sin sayi sə wələ wa sədare səfɛt kə ntəf, antam wi kəwurus pəmə ntɛ aŋluksɛ sə wi asərka kə teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tɛmbəp-ɛ.
32 Sədare sa aLewy, kə wələ wəkə wəyənɛ waŋan mə, aLewy ŋa ŋande ŋactam kəwurus wi tɛm o tɛm.
33 Ali təyənɛ wəLewy wələma ɛway kələ kaŋkə, oŋluksɛ ki wəLewy wəcəkə-cəkə wəkə ɛnayə ki mə teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu, bawo wələ wa sədare sa aLewy gbəcərəm wə ŋayə aka Yisrayel dacə.
34 Dalɛ dəkə deyi sədare səŋan cəsək mə, afəway di, dalɛ daŋan də doru o doru.»

Sariyɛ nsɛ wətəyə daka ɛŋlɛkər'am debe mə

35 «Kə wɛnc əm eyi'm kəsək daka delipər kə-ɛ, məcəmɛ kə dəntəf, pəyənɛ wəcikəra, kə pəyənɛ fɛ ti wəcikəra wəcepərɛnɛ tɛm, ntɛ təŋsəŋɛ nkən sə pətam kəyi ndaram mə.
36 Ta nətɛnər kə kədir nkɛ o nkɛ, mənesɛ Kanu kam, wɛnc əm ɛntam kəyi ndaram kə məna.
37 Məbər kə pəsam, mba ta məwer kə kədeŋər ka təkə mənabər kə mə. Kə məbər kə yeri-ɛ, ta məwer kə kədeŋər am.
38 MARIKI iyənɛ, Kanu kam nkɛ kənawurɛnɛ nu atəf ŋa Misira, kədesəŋ nu atəf ŋa Kanaŋ mə. Iyənɛ Kanu konu.»

Sariyɛ sa kəwurus nsɛ səyənɛ sa afum mə

39 «Kə wɛnc əm əyənɛ wətəyə daka, pəcamsərn'am-ɛ, ta məcəmbər kə yɛbəc ya dacar.
40 Pəcbəc'am ndaram, məcsəŋ kə kəway, pəmə wəcikəra wəcepər. Pəbəc'am haŋ teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu.
41 Kə teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tɛmbəp-ɛ, wəkayi pəwur kələ kam yɛŋən, nkən kə awut ən ŋalukus nde kor kəŋan, nde antəf ŋa akas aŋa.
42 Bawo amarəs em ŋə aŋɛ iwurɛnɛ atəf ŋa Misira mə. Afəcaməs ŋa pəmə təkə ancaməs acar mə.
43 Ta məcəmbər wɛnc əm yɛbəc ya dacar, məmentər a məleləs ina Kanu kam.
44 Afum a təf nyɛ yɛŋkɛl nu mə, nəntam kəcwayər ŋa acar arkun kə aran.
45 Nəndetam sə kəcway acikəra akə ŋandendɛ nu dacə kəcepərɛnɛ tɛm mə, afum aŋan a dəcor akə aŋkom atəf ŋonu mə, akakə nəntam kəcəmbər ŋa dacar.
46 Nənde nəcsakərɛ ŋa awut anu kə nəna nəfi-ɛ, ŋayənɛ akəŋan. Nənde nəcmɛŋk ŋa, ŋayənɛ nu acar doru o doru. Mba nəna aka Yisrayel, ta nwɛ o nwɛ pəcəmbər wɛnc yɛbəc ya dacar.
47 Kə wɛnc əm əyənɛ wətəyə daka, pəkə pəcamsərnɛ wəcikəra wəcepərɛnɛ tɛm, kə pəyənɛ fɛ ti, wəcikəra nwɛ ɛndɛ nu dacə mə, kə pəyənɛ fɛ ti wɛnc ka wəcikəra wəkə ŋampaŋnɛ kor kin mə,
48 wɛnc konu ɛntam kəwurusnɛ: Aŋwosɛ wɛnc wələma kəwurus kə.
49 Kə wɛnc əntətam kəwurus kə-ɛ, ncək'ən, kə pəyənɛ fɛ ti, wəkiya kən, kə pəyənɛ fɛ ti, wɛnc nwɛ ŋalətərɛnɛ dokom mə ŋantam kəwurus kə. Kə pəyənɛ fum wəkakə əsətə daka dowurusɛnɛ, ɛntam kəwurusnɛ nkənsərka.
50 Wəkayi əŋləm kəyɛfɛ kəren nkɛ ɛncaməsnɛ mə haŋ meren mmɛ mɛncəmɛ teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu kəbəp mə. Dəkələm da meren mamək, antam kəcərɛ kəway nkɛ pəmar pəsəŋ mə. Pələm kəway kaŋkə pəmə təkə aŋsəŋ fum kəway ka yɛbəc mə.
51 Kə pəyənɛ teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu təsərəbələ-ɛ, wəkayi pawurusɛ kə kəway kəŋkə ɛnacamsɛ kə mə.
52 Kə pəyənɛ a teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tələtərnɛ-ɛ, pələm meren mmɛ mɛncəmɛ teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu kəbəp mə, pasəŋ wəkə ɛnaway kə mə kəway kətəŋnɛnɛ ka meren mmɛ mɛncəmɛ mə.
53 Kəyi ka wəkayi fəp ndena wəkə ɛnaway kə mə, wəbəc əyənɛ nwɛ pəmar pasəŋ kəway teren kəlip mə, ta wəway kən pəcəmbər kə yɛbəc ya dacar fər yonu kiriŋ.

54 K'awurus fɛ wɛnc konu towurus ntɛ o ntɛ-ɛ, nəkar endewur dacar nkən kɔ awut ɔn teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu.
55 In'ɔ aka Yisrayel ŋayɔnɛ acar. Abəc'em ŋɔ, in'owurɛnɛ ŋa atɔf ŋa Misira. MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.»

26

1 «Ta nəde nəclompəs mɛrəŋka mefəli, ali ta nəde nəcpat tɛrəŋka, ali tasar totontnɛ tin nəde nəccəmbər, ta nədekɔ nəccəmbər ali tasar pɛnɛkəs pin mpɛ nəndekɔ nəctontnɛ fər kiriŋ mɔ. MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.
2 Nədekɔ nəcleləs dɔsɔk da kəŋesəm ndɛ ampus'em mɔ fəp, nəleləs sɔ aŋgbip ŋosoku ŋem. MARIKI iyɔnɛ.»

Yopocɛ yətət nyɛ MARIKI əsəŋ mə

3 «Kɔ nəncəmɛ sariyɛ sem darəŋ, nəmɛŋkərnɛ mosom mem, nəcyɔ mi-ɛ,
4 iŋsəŋ nu wəcafən tɛm tən, yəbəf yonu yoŋkom, kɔ tək ya dəkulum yoŋkom sɔ yokom ya yi.
5 Awa nde ndoronu kəsɛpər ka mɛŋgbɛn kənde kəcwon haŋ tɛm təfɔcəs wɛn, kɔ kəfɔcəs wɛn kəwon haŋ tɛm ta kəbɔf ka dalɛ sɔ. Nəde nəcdi yeri yonu nəcgbərfɛnɛ, nənɔnɛ sɔ bəkəc yoforu nde atɔf ŋonu.
6 Iŋfərəs atɔf ŋonu, nənde nəcfəntərɛ ali fum ta empempi nu-ɛ. Indebɛləs'on atɔf ŋonu sɛm ya dop yɛlɛc yɔkɔ, dakma dəfɔsɔcepər atɔf ŋonu.
7 Nənde nəcbɛləs aterɛnɛ anu aŋɛ nənde kəcdiftɛ sakma sonu mɔ.
8 Afum anu kəcamət gbon ŋande ŋacbɛləs aterɛnɛ anu afum tasar tin, afum anu tasar tin (100) ŋande ŋacbɛləs aterɛnɛ anu afum wul wəco (10.000), aŋɛ nənde kəcdiftɛ sakma sonu mɔ.
9 Indecencɛ nu kəro, isɔŋ nu dokombəra, isɔŋɛ nu kəla, indeleləs sɔ danapa dem kɔ nəna.
10 Nəndekɔ nəcdi yɛtɛl yonu yokur haŋ nəwurɛ yɛlpəs nəbɛr yofu.
11 Indekɔcəmbər dəkəyi dem nu dacɔ, ifədebɛr nu kumunt.
12 Indesolɛ nu, iyɔnɛ nu Kanu, nəna nəyɔnɛ afum em.
13 MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu, nkɛ kənawurɛnɛ nu atɔf ŋa Misira, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta nəyɔnɛ sɔ acar mɔ. K'intepi kətam ka aka Misira, k'isɔŋɛ nu kəyekti səbomp.»

MARIKI kəpocɛ pəlɛc

14 «Mba kɔ nəntɔcəŋkəl moloku mem, ta nəncəmɛ mosom mem fəp darəŋ-ɛ,
15 kɔ nənce sariyɛ sem, nəfən məyɔ mokur mem, ta nəncəmɛ mosom mem darəŋ, kɔ nəncopu danapa dem-ɛ,
16 ntɛ t'iŋyɔ nu: Indebɛr nu abɔc dəbəkəc, meleŋki kɔ fiba, ntɛ tendeyamsɛ nu kənəŋk belbel, təcsəm mataka monu meyi doru mɔ. Nənde nəcbəf kifəli, aterɛnɛ anu ŋande kəcdi yi.
17 Indebɛr nu kumunt, aterɛnɛ anu ŋande kəctam nu. Aŋɛ ŋanter nu mɔ ŋande kəcyi nu kəroŋ, nəcyɛksɛ ta fum o fum ɛncəmɛ nu darəŋ-ɛ.
18 Kɔ mamɔkɔ fəp meyi ta nəcəŋkəl im-ɛ, intərəs nu camət-mɛrəŋ teta kiciya konu.
19 Indetepi kədot banca konu, isɔŋɛ wəcafən kətəder, yəbəf yəfəde yectesɛ atɔf ŋonu.
20 Səkət sonu sənde kəclɛcɛ kifəli, atɔf ŋonu ŋəfəsɔkom pəmɔ təkɔ pəmar mɔ, tək yonu yəfəsɔkom.
21 Kɔ nəncəm'em dɛbəkəc kəyɛfərɛnɛ, ta nəwosɛ kəcəŋkəl im-ɛ, iŋnɔcər sɔ kəsutɛ nu mətərəs camət-mɛrəŋ teta kiciya konu.
22 Iŋkɛrɛ nu sɛm ya dop, nyɛ yende kəcdifər nu awut mɔ, sɛm nyɛ yendelip kədifət ka yɔcəl yonu, sɛm nyɛ yendesɔŋɛ nəcsəm ci ta cəsɔŋɛ nu kənɛmbərɛ-ɛ.
23 Kɔ mamɔkɔ fəp meyi ta nəwosɛ kətərəs kem kaŋkɔ, nəcəm'em dɛbəkəc-ɛ,
24 ina sɔ incəmɛ nu dɛbəkəc, iŋnɔcər kəsut nu camət-mɛrəŋ teta kiciya konu.
25 Iŋkɛrɛ nu dakma doluksɛ ayɛk, ndɛ dendeluksɛ ayɛk ŋa danapa dem mɔ. Tɛm ntɛ nəŋloŋkanɛ sədare sonu mɔ, nəna dacɔ iŋkɛrɛ nu arom, tɛm tatəkɔ ambɛr nu aterɛnɛ anu dəwaca.
26 K'indebaŋər nu kəcom-ɛ, aran wəco ŋande ŋacbɛrɛnɛ kəcəf cəcom pəcəfɛ kəcom pin, ŋatubuc kəyer nu ci, təŋsɔŋɛ nəcsəm ci ta cəsɔŋɛ nu kənɛmbərɛ-ɛ.
27 K'iyɔ sɔ mamɔkɔ ta nəncəŋkəl im, nəsərəcəm'em dɛbəkəc-ɛ,
28 incəmɛ nu dɛbəkəc icepərər, iŋnɔcər kətərəs nu camət-mɛrəŋ teta kiciya konu.
29 Nənde kəcsəm dis da awut anu arkun kɔ aran.
30 Iŋləsər mofo mɛsali monu nde dəmərə, iwuŋ metek monu nde nəncəfɛ suray canu conu ca yem mɔ, ilɛk cəbel ca afum anu afi, ideŋər ci cəbel ca mɛrəŋka monu kəroŋ. Abəkəc ŋem ŋəbəlɛ nu.
31 Indecekəli sədare sonu, iləsər mofo mɛsali monu, ifəsəliŋərnɛ ambənc ŋa yoloŋnɛ yonu nŋɛ ŋontorɛ-tor'em abəkəc mɔ.

32 Inasərka in'endewoŋkər atɔf. Aterɛnɛ anu aŋɛ ŋandendɛ ŋi mɔ, ŋandesumpərnɛ cusu.
33 Iŋkɛrɛ nu afum aŋɛ ŋandewɛkərnɛ nu mɔ, isamsər nu afum a tɔf alpəs aŋɛ dacɔ. Atɔf ŋonu, aŋləsər ŋi pəmɔ tɛgbərɛ, kɔ sədare sonu səcɛkəlɛ.
34 Awa, meren mmɛ nəndeyi marənt ndena aterɛnɛ anu mɔ fəp, atɔf ŋonu nŋɛ nəsak ŋɛlɛcɛ mɔ, ŋendeŋesəm kəsəkpɛ ka tɔkɔ nənatɔsak ŋi ŋeŋesəm mɔ.
35 Tɛm ntɛ ŋendeyi ŋɛlɛcɛ mɔ fəp, ŋendesɔtɔ kəŋesəm nkɛ ŋɛnatɔŋesəm ntɛ nənandɛ ŋi mɔ.
36 Awɛnc nu aŋa alpəs aŋɛ ŋandeyi nda aterɛnɛ aŋan mɔ, indesɔŋ ŋa defer fər. Kəborɛ-borɛ ka abɔpər gbəcərəm kənde kəcsɔŋɛ ŋa kəyɛksɛ. Ŋande kəcyɛksɛ pəmɔ ntɛ fum endeyɛksər dakma mɔ, ŋayɛksɛ haŋ ŋakɔ ŋatɛmpɛnɛ, ta fum o fum ɛncəmɛ ŋa darəŋ-ɛ.
37 Ŋandekɔ ŋacfoŋkən-foŋkən ŋaccaŋərɛnɛ kəyɛksɛ pəmɔ tɔkɔ aterɛnɛ aŋan ŋancəmɛ ŋa darəŋ ŋatɔmpərɛ ŋa sakma mɔ, tɔyɔnɛ oŋ ali fum ɛncəmɛ fɛ ŋa darəŋ. Nəfədetam kəcəmɛ aterɛnɛ anu fər kiriŋ.
38 Dəkələpsər da ti, marənt mɔ nəndefi, tɔf ŋocuru yemer nu.
39 Dətɔf ya aterɛnɛ anu, awɛnc anu alpəs aŋɛ andesak mɔ, ŋandete teta kiciya kəŋan kɔ ka atem aŋan.»

Kanu kəncɛm-cɛmnɛ danapa dɔn

40 «Mba aŋɛ ŋantədefi kətərəs kaŋkɔ disrɛ mɔ, ŋandecɛŋ kiciya kəŋan kɔ ka atem aŋan, mes mɛlɛc mmɛ ŋacyɔ ina MARIKI, ŋacəm'em sɔ dɛbəkəc.
41 Ti tendesɔŋɛ ŋa kəcərɛ a ina sɔ, icəmɛ ŋa dɛbəkəc, k'isamsər ŋa nde atɔf ŋa aterɛnɛ aŋan. Tɛm tatɔkɔ, kɔ bəkəc yaŋan yətɔcərɛ ina Kanu yendekɔlapəs ŋa teta kətɔsumpər danapa dosu, ŋawosɛ kətərəs ka kiciya kəŋan-ɛ,
42 indecɛm-cɛmnɛ danapa dem ndɛ inasek kɔ Yakuba, Siyaka, kɔ Abraham mɔ, ti tendesɔŋ'em oŋ kəcɛm-cɛmnɛ atɔf ŋonu.
43 Ti disrɛ kɔ ŋandesak atɔf-ɛ, atɔf ŋaŋɔkɔ ŋendetam kəŋesəm. Tɛm tatɔkɔ ŋandewosɛ kətərəs bawo ŋawosɛ fɛ sariyɛ sem kɔ ŋafən məyɔ mem mokur teta ntɛ ŋantɔcəmɛnɛ məyɔ mokur mem darəŋ ŋacfati sɔ kəyɔ sariyɛ sem mɔ.
44 Ali tɛm tatɔkɔ asamsər ŋa nda aterɛnɛ aŋan mɔ, ifɔter ŋa doru o doru haŋ imələk ŋa de, ifɔcopu sɔ danapa dem kɔ ŋa. MARIKI iyɔnɛ, Kanu kəŋan.
45 Ɛy, indecɛm-cɛmnɛ kəŋaŋnɛnɛ ŋa, teta danapa dɔkɔ sənacaŋəs kɔ atem aŋan mɔ, aŋɛ inawurɛnɛ atɔf ŋa Misira mɔ, fər ya afum a tɔf yɛlpəs nyɛ fəp kiriŋ, ideyɔnɛ ŋa Kanu mɔ. MARIKI iyɔnɛ.»
46 Sariyɛ saŋsɛ, məyɔ mokur kɔ mɛtəksɛ mamɛ mɔ MARIKI ɛnacəmbər nkən kɔ aka Yisrayel dacɔ nde tərɔ ta Sinayi, kəsom ka Musa.

27

Afum kɔ daka ndɛ andɛrmɛ MARIKI mɔ

1 Kɔ MARIKI osom Musa:
2 «Məloku aka Yisrayel:
Kɔ fum ɛndɛrəm kəsɔŋ ka fum wələma teta yɛbəc ya MARIKI-ɛ, pəmar wəkayi pəwurusɛ kɔ pəsam mpɛ pɛntəŋnɛ kəway ka kəwurusɛ fum nkɛ ambonc nde aŋgbip ŋosoku mɔ, nkən pəlɛk fum kən.
3 Kəway kaŋkɛ kɔ nəndetam kəcwurusɛ afum aŋɛ anasɔŋ MARIKI kədɛrəm disrɛ mɔ:
Kɔ pəyɔnɛ wərkun nwɛ ɔsətɔ kəyɛfɛ meren wəco mɛrəŋ (20) haŋ kəbəp ka meren wəco camət-tin mɔ (60), pawurusɛ kɔ pəsam gbəleŋ wəco kəcamət (50) potubucɛ pa nde aŋgbip ŋosoku.
4 Kɔ pəyɔnɛ wəran ɔfɔ-ɛ, pəsam gbəleŋ wəco maas (30) pɔ.
5 Kɔ pəyɔnɛ wan nwɛ ɔsətɔ meren kəyɛfɛ kəcamət haŋ wəco mɛrəŋ (20) mɔ, k'ɔyɔnɛ wan wərkun-ɛ, pəsam gbəleŋ wəco mɛrəŋ (20),
k'ɔyɔnɛ wəran-ɛ, pəsam gbəleŋ wəco (10) pɔ.
6 Kɔ pəyɔnɛ wanfɛt wəka ŋof ŋin haŋ meren kəcamət ɔfɔ-ɛ, aŋsɔŋ teta wan wərkun pəsam gbəleŋ kəcamət (5), teta wan wəran pəsam gbəleŋ maas (3).
7 Kɔ pəyɔnɛ wəbeki wəka meren wəco camət-tin (60) haŋ pəcepər ɔfɔ-ɛ, aŋsɔŋɛ tetən pəsam gbəleŋ wəco kɔ kəcamət (15) k'ɔyɔnɛ wərkun-ɛ. K'ɔyɔnɛ wəran-ɛ, pasɔŋ pəsam gbəleŋ wəco (10).
8 Kɔ pəyɔnɛ wəkɔ ɛndɛrəm mɔ ɔyɔ fɛ daka ndɛ ɔŋkɔsɔŋ kəway kətəŋnɛ mɔ, pakɔ pacəmbər wəkayi wələoŋnɛ fər kiriŋ, wələoŋnɛ pəcɛm-cɛmnɛ tɔkɔ ɔŋkɔboncər kɔ mɔ. Wələoŋnɛ pəməmən kəsətɔ ka wəkayi daka a pəctam kəwer kɔ kəway kaŋkɔ pəmar pəsɔŋ mɔ.
9 Kɔ pəyɔnɛ pəcɔl pɔ mpɛ pentesɛ kəkenɛ MARIKI mɔ, mpɛ o mpɛ andekenɛ MARIKI mɔ, papus pi.
10 Afɔsəkpərɛ pəcɔl pətət, pɛlɛc. Afɔsɔsəkpərɛ pɛlɛc, pətət. K'asəkpərɛ pəcɔl, pəcɔl pələma-ɛ, ampusɛ MARIKI yɔcɔl yayɔkɔ mɛrəŋ fəp.

11 Kɔ pəyɔnɛ pɔcɔl pətəsɔk pɔ-ɛ, mpɛ antəwosɛ kəloŋnɛ MARIKI mɔ, pakenɛ pi wəloŋnɛ pəməmən.
12 Wəloŋnɛ ɔŋkəməmən dətət da pɔcɔl kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, dɛlɛc da pɔcɔl papɔkɔ, a pəboncər wəkayi təkɔ pəmar pəsɔŋ kəway mɔ. Kəway kaŋkɔ kɔ afum ŋaŋkɔcəmɛ darəŋ.
13 Kɔ wəka pɔcɔl ɛfaŋ kəwurus pɔcɔl pɔn-ɛ, pəsɔŋ kəway ka pi kɔ alamali nŋɛ wəloŋnɛ omboncər kɔ mɔ.
14 Kɔ fum ompusɛ kəlɔ kɔn MARIKI, wəloŋnɛ pəməmən dətət kɔ dɛlɛc da kəlɔ kaŋkɔ, kəway kaŋkɔ ɔŋkɔboncɛ ki mɔ, k'aŋkɔcəmɛ darəŋ.
15 Kɔ wəka kəlɔ kaŋkɔ ɛfaŋ kəwurus kəlɔ kɔn-ɛ, pəsɔŋ kəway ka ki məlməl, a pədeŋər sɔ alamali nŋɛ wəloŋnɛ omboncər kɔ mɔ. Kəlɔ kaŋkɔ kəŋluksərnɛ sɔ kəyɔnɛ kɔn.
16 Kɔ fum ɛlɛk abɔf ŋɔn pəpusɛ MARIKI-ɛ, defet dɔkɔ ɛŋgbalɛ abɔf ŋaŋɔkɔ mɔ d'aŋkəlɛk kəway ka di: Pəsam gbəleŋ wəco kəcamət (50) kəway ka defet da mɛŋgbɛn kilo masar maas (300).
17 Kɔ pəyɔnɛ a kəcop ka teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tɔ wəkayi ompusɛ abɔf ŋɔn MARIKI-ɛ, tatɔkɔ t'amboncɛ kɔ kəway.
18 Kɔ pəyɔnɛ a teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tencepər a kɔ fum endepusɛ abɔf ŋɔn MARIKI-ɛ, wəloŋnɛ pələm meren mɔkɔ mɛncəmɛ a teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tɛcbəp mɔ, pəbeli kəway ka abɔf.
19 Kɔ wəka abɔf ɛfaŋ kəwurus ka abɔf ŋɔn-ɛ, pəsɔŋ kəway ka abɔf ŋɔn nkɛ wəloŋnɛ omboncər kɔ mɔ. A pədeŋər sɔ alamali nŋɛ wəloŋnɛ omboncər kɔ mɔ. Tɛm tatɔkɔ abɔf ŋoluksərnɛ sɔ ŋɔyɔnɛ ŋɔn.
20 Kɔ wəka abɔf owurus fɛ abɔf ŋɔn haŋ fum wəcuru pəway ŋi-ɛ, wəka abɔf ŋaŋɔkɔ ɔfɔsɔtam kəwurus ŋi.
21 Kɔ teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tɛmbəp-ɛ, abɔf ŋaŋɔkɔ ŋoŋluksərnɛ MARIKI, aloŋnɛ ŋayɔ oŋ ŋi. Pəŋyi tɛm tatɔkɔ pəmɔ ntɛ fum ɔŋsɔŋ paka MARIKI, ta ɛntam sɔ pi kəbaŋ mɔ.
22 Kɔ fum ompusɛ MARIKI abɔf nŋɛ ɛnaway mɔ, tɔyɔnɛ bafɔ kɛ ka atem ɔn kəsak kɔ-ɛ,
23 wəloŋnɛ pələm meren mmɛ mɛncəmɛ teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tɔkɔ kəbəp mɔ, wəka abɔf pəsɔŋ dɔsɔk dadɔkɔ yati kəway kaŋkɔ wəloŋnɛ omboncər kɔ mɔ. Papusɛ pəsam papɔkɔ MARIKI.
24 Kɔ teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu tɛmbəp-ɛ, abɔf ŋoluksər wəka ŋi wəcɔkɔ-cɔkɔ, itɔ tatɔkɔ fum nwɛ ɛnalɛk ŋi kɛ ka atem ɔn mɔ.
25 Kəway nkɛ o nkɛ ambonc mɔ, kəyɔnɛ kəway ka nde aŋgbip ŋosoku: Delel da pəsam gbəleŋ bin dɛtəŋnɛnɛ kɔ kəram wəco (10).»

Sariyɛ səlɔma nsɛ səncəmɛ fum kɔ daka ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ

26 «Ali fum ta pəpusɛ MARIKI wan wəcɔkɔ-cɔkɔ wəka pɔcɔl pɔn, pəyɔnɛ wana, aŋkesiya, wir, bawo awut acɔkɔ-cɔkɔ a yɔcɔl yɔn fəp, MARIKI ɔyɔ yi.
27 Kɔ pəyɔnɛ pɔcɔl pətəsɔk pɔ-ɛ, wəka pi pəwurus pi, pəsɔŋ kəway nkɛ wəloŋnɛ omboncər kɔ mɔ. A pədeŋər sɔ alamali nŋɛ wəloŋnɛ omboncər kɔ mɔ. K'ɔntəwurus pi-ɛ, wəloŋnɛ ɛntam pi kəcamsər nwɛ ɛŋfaŋ pi mɔ, kəway kaŋkɔ wəloŋnɛ omboncər kɔ mɔ.
28 Paka mpɛ o mpɛ pəyɔnɛ pa fum, wəkayi pəlɛk pi pəpusɛ MARIKI doru o doru mɔ, afɔsɔtam kəcaməs pi, afɔsɔtam kəwurus pi, pəyɔnɛ fum, pəyɔnɛ pɔcɔl, pəyɔnɛ abɔf nŋɛ wəka ŋi ɛlɛk kɛ mɔ. Daka ndɛ o ndɛ ampus topus tatɔkɔ mɔ, daka dosoku dɔ ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ, afɔsɔtam kəsəkpər ti.
29 Kɔ tɔyɔnɛ fum ɔfɔ nwɛ sariyɛ sa kədif səsumpur mɔ, afɔtam kəwurus kɔ, mɛnɛ padif fum wəkayi.
30 Farilɛ fa yɔbɔf fəp, pəyɔnɛ pɔbɔf, pəyɔnɛ yokom ya tɔk, MARIKI ɔyɔ yi, daka dɔ ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ.
31 Kɔ fum ɛfaŋ kəwurus ka farilɛ fɔn-ɛ, pəsɔŋ kəway ka farilɛ fɔn, pədeŋər sɔ alamali nŋɛ wəloŋnɛ omboncər kɔ mɔ.
32 Farilɛ fa yɔcɔl, cəna, ŋkesiya, kɔ cir fəp, camət-maŋkəlɛ ya wəka yɔcɔl yɔ, pa wəco, MARIKI ampusɛ pi.
33 Afɔtɛn kəcərɛ kɔ pəyɔnɛ pɔcɔl papɔkɔ pentesɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, pɛlɛcɛ-ɛ, afɔsəkpər pi. K'asəkpərɛ pɔcɔl pɔcɔl-ɛ, yɔcɔl yayɔkɔ mɛrəŋ fəp ampusɛ yi MARIKI, afɔsɔtam kəwurus yi.»
34 Mosom mamɔkɔ mɔ MARIKI ɛnasom Musa nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ nde tɔrɔ ta Sinayi.

Tawureta Musa, Buk 4:
Kələm ka aka Yisrayel
Moloku ma kəsɔkəs buk ba Musa ba maŋkəlɛ: Kələm

Buk ba Kələm boloku marənt ma aka Yisrayel meren wəco maŋkəlɛ (40) nde dətɛgbərɛ ŋactɛn atɔf nŋɛ MARIKI ɛnasɔŋ temer kəsɔŋ ŋa, nŋɛ ŋəyɔnɛ atɔf ŋa Kanaŋ mɔ. Buk babɔkɔ b'aŋwe «Kələm ka aka Yisrayel» bawo bɔyɔ mopoc mɛrəŋ mmɛ moloku kələm ka arkun aŋɛ ŋanatam kəsutɛnɛ cusuŋka ca Yisrayel dacɔ mɔ (Sora 1 kɔ sora 26). Kəyɛfɛ tokur aŋa acərɛ mes ŋancɛm-cɛmnɛ a Aŋnabi Musa ɛnacicəs buk mbɛ kɔ səbuk maŋkəlɛ səlɔma sa Tawureta Musa: Dəkəcop da Doru, Kəwur ka aka Yisrayel ŋayi Yɛŋən, Sariyɛ s'aLewy, Kələm ka aka Yisrayel, kɔ Sariyɛ Səgbɔkərɛ. Yecicəs yisərka yoloku ti, bawo moloku məcɔkɔ-cɔkɔ ma buk bambɛ moloku cəHebərɛ: «Kɔ MARIKI oloku Musa: ...» (Kələm 1.1). Tɛntam sɔ kəyi a Musa ecicəs pəlarəm pa buk babɔkɔ, k'atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋadebɛrɛnɛ tɛlpəs moloku mepic məlɔma teta kəsɔksər ka mes fəp mmɛ Musa encepərɛnɛ doru mɔ. Totubcɛnɛ: Pəncuca kəcɛm-cɛmnɛ a Musa ɛnacicəs moloku pəmɔ Kələm 12.3, nnɔ aŋkor-koru dofum dɔn mɔ.

Marənt manan disrɛ nde dətɛgbərɛ, aka Yisrayel ŋambokɛnɛ kɔ ŋayeŋkər Kanu səbomp ŋacgbɔkərɛ ti pəlarəm. Kəsɔŋ kəŋan kəway, k'antərəs ŋa. Totubcɛnɛ ta maməkɔ təyɔnɛ ntɛ aka Yisrayel ŋananesɛ mɔ, kɔ ŋambokɛnɛ ntɛ afum aka Kanaŋ ŋananaŋkanɛ kəyɔ səkət mɔ (Sora 14.1-4). Teta mes mamɔkɔ, kɔ Kanu kəloku a dɛtɛmp din məlməl da afum ŋandefi a aka Yisrayel ŋadebɛrɛ atɔf nŋɛ MARIKI ɛnadɛrəm kəsɔŋ ŋa mɔ. Musa nkɔnsərka yati ɔnckətɛnɛ fɛ mɛtəksɛ ma MARIKI tɛm fəp pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom kɔ ti mɔ. Ti tɛnasɔŋɛ ta MARIKI owosɛ kəbɛrɛ ka Musa atɔf nŋɛ ɛnaloku kəsɔŋ afum ɔn mɔ. Ali ntɛ afum ŋanayeŋkər Kanu səbomp mɔ, Kanu kənasak fɛ kəkɛkəs ŋa. Ntɛ aterɛnɛ a aYisrayel ŋalɛk wəgbal kəsənc wətəlaŋ kanu nwɛ ancwe Balam kətolanɛ aka Yisrayel pəlɛc mɔ, kətolanɛ aka Yisrayel pətət gbəcərəm kɔ Kanu kənawosɛ kɔ (Kələm sora 22-24).

Teyer ta buk bambɛ

1-10.11: Moloku ma kələm ka aka Yisrayel, kɔ tɛcəmbər-cəmbər ta saŋka səŋan, yɛbəc ya aloŋnɛ kɔ yopocɛ nyɛ kusuŋka o kusuŋka kənasɔŋ teta kəpus ka tetek toloŋnɛ mɔ.

10.12-25: Marənt ma aka Yisrayel nde dətɛgbərɛ.

26-36: Kələm ka mɛrəŋ kɔ mɛtəksɛ məlɔma ma afum aka Yisrayel. Maməkɔ mɛbɛrɛnɛ mewe ma mofo mmɛ aka Yisrayel ŋanacəmbər saŋka mɔ, ntɛ ŋanckɔ atɔf nŋɛ Kanu kənadɛrəm kəsɔŋ ŋa mɔ, kɔ ntɛ anayerəs atɔf ŋaŋɔkɔ mɔ.

Kələm ka aka Yisrayel

Yisrayel kəyi kəŋan nde tɛgbərɛ ta Sinayi

1-10

Kələm kəcɔkɔ-cɔkɔ ka afum cusuŋka ca Yisrayel disrɛ

1 Nde tɛgbərɛ ta Sinayi, nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, tataka təcɔkɔ-cɔkɔ ta ŋof ŋa mɛrəŋ, teren ta mɛrəŋ ta kəwur ka aka Yisrayel Misira, kɔ MARIKI oloku Musa:

2 «Nələm kəloŋkanɛ ka afum a Yisrayel dəcor kɔ dəwələ, nələm səbomp tin tin mewe ma arkun fəp.

3 Məna kɔ Aruna nələm aŋɛ ŋantam kətəmpər yosutnɛnɛ Yisrayel mɔ, dəcəgba ca asutɛnɛ, kəyɛfɛ aŋɛ ŋayɔ meren wəco mɛrəŋ haŋ kəcepər ka ti mɔ.

4 Nəndekəsətɔ amar, akiriŋ akin akin a cusuŋka conu.

5 Mənəŋk mewe ma arkun aŋɛ ŋandemar nu mɔ.

Kusuŋka ka Ruben: Elicur wan ka Sedewur.

6 Kusuŋka ka Simeyɔŋ: Selumiyel, wan ka Curisaday.

7 Kusuŋka ka Yuda: Nasɔŋ, wan ka Aminadab.

8 Kusuŋka ka Isakar: Netaneyel, wan ka Cuwar.

9 Kusuŋka ka Sabulon: Eliyab, wan ka Heloŋ.

10 Kusuŋka ka awut a Isifu, kusuŋka ka Efrayim: Elisama, wan ka Amihud. Kusuŋka ka Manase: Kamaliyel, wan ka Pedacur.

11 Kusuŋka ka Beŋyamin: Abidan, wan ka Kideyoni.

12 Kusuŋka ka Dan: Ahiyeser, wan ka Amisaday.

13 Kusuŋka ka Asɛr: Pakiyel, wan ka Okəraŋ.

14 Kusuŋka ka Kad: Eliyasaf, wan ka Dewel.

15 Kusuŋka ka Naftali: Ahira, wan ka Enan.»

16 Akiriŋ a cusuŋka aŋɛ anayɛk-yɛk kəloŋkanɛ ka Yisrayel dacɔ mɔ, ŋanayɔnɛ akiriŋ a cəgba ca asutɛnɛ a Yisrayel.

17 Musa kɔ Aruna ŋalɛk afum anɛ anamentər mewe manŋan mɔ,
18 kɔ ŋaloŋka aka Yisrayel fəp dɔsɔk dɔcɔkɔ-cɔkɔ da ŋof ŋa mɛrəŋ. Musa kɔ Aruna ŋacicəs mewe manŋan dəcor kɔ dəwɔlɔ, kɔ ŋalɔm ŋa tin tin, arkun anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ (20) haŋ ŋacepər ti mɔ.
19 Pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa a pəlɔm ŋa nde dətɛgbərɛ ta Sinayi mɔ.
20 Kɔ kələm kəncop nda kusuŋka ka awut a Ruben wan wəcɔkɔ-cɔkɔ wəka Yisrayel, kəbənda ka yuruya yɔn, dəcor kɔ dəwɔlɔ, dokom kɔ dokom, palɔm tin tin mewe ma arkun fəp, anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ haŋ ŋacepər ti, kɔ anɛ ŋantam kətɔmpər yosutnɛnɛ mɔ,
21 arkun anɛ ŋanalɔm nde kusuŋka ka Ruben mɔ: Wul wəco manŋkəlɛ kɔ camət-tin, masar kəcamət (46.500).
22 Kəbənda ka yuruya ya Simeyɔŋ, dəcor kɔ dəwɔlɔ, anɛ analɔm tin tin mewe ma arkun fəp kəyɛfɛ anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ haŋ ŋacepər ti mɔ, arkun anɛ ŋanctam kətɔmpər yosutnɛnɛ mɔ,
23 arkun anɛ analɔm nde kusuŋka ka Simeyɔŋ mɔ, ŋanayi afum wul wəco kəcamət kɔ camət-manŋkəlɛ, masar maas (59.300).
24 Kəbənda ka yuruya ya Kad, dəcor kɔ dəwɔlɔ, k'alɔm mewe ma arkun anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ haŋ ŋacepər ti, arkun anɛ ŋanctam kətɔmpər yosutnɛnɛ mɔ,
25 anɛ analɔm nde kusuŋka ka Kad: Afum wul wəco manŋkəlɛ kɔ kəcamət, masar camət-tin wəco kəcamət (45.650).
26 Kəbənda ka yuruya ya Yuda, dəcor kɔ dəwɔlɔ, k'alɔm mewe ma arkun anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ haŋ ŋacepər ti, arkun anɛ ŋanctam kətɔmpər yosutnɛnɛ mɔ,
27 arkun anɛ analɔm nde kusuŋka ka Yuda mɔ, ŋanayi afum wul wəco camət-mɛrəŋ kɔ manŋkəlɛ, masar camət-tin (74.600).
28 Kəbənda ka yuruya ya Isakar, dəcor kɔ dəwɔlɔ k'alɔm mewe ma arkun anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ haŋ ŋacepər ti, arkun anɛ ŋanctam kətɔmpər yosutnɛnɛ mɔ,
29 arkun anɛ analɔm nde kusuŋka ka Isakar, ŋanayi afum wul wəco kəcamət kɔ manŋkəlɛ, masar manŋkəlɛ (54.400).
30 Kəbənda ka yuruya ya Sabulon, dəcor kɔ dəwɔlɔ k'alɔm mewe ma arkun anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ, haŋ ŋacepər ti, arkun anɛ ŋanctam kətɔmpər yosutnɛnɛ mɔ,
31 arkun anɛ analɔm nde kusuŋka ka Sabulon, ŋanayi afum wul wəco kəcamət kɔ camət-mɛrəŋ, masar manŋkəlɛ (57.400).
32 Kəbənda ka yuruya ya Isifu: Awut aka Efrayim, dəcor kɔ dəwɔlɔ k'alɔm mewe ma arkun anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ haŋ ŋacepər ti, arkun anɛ ŋanctam kətɔmpər yosutnɛnɛ mɔ,
33 arkun anɛ analɔm nde kusuŋka ka Efrayim ŋanayi afum wul wəco manŋkəlɛ, masar kəcamət (40.500).
34 Kəbənda ka yuruya ya Manase, dəcor kɔ dəwɔlɔ k'alɔm mewe ma arkun anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ haŋ ŋacepər ti, arkun anɛ ŋanctam kətɔmpər yosutnɛnɛ mɔ,
35 arkun anɛ analɔm nde kusuŋka ka Manase mɔ, ŋanayi afum wul wəco maas kɔ mɛrəŋ, masar mɛrəŋ (32.200).
36 Kəbənda ka yuruya ya Beŋyamin, dəcor kɔ dəwɔlɔ k'alɔm mewe ma arkun anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ, haŋ ŋacepər ti, arkun anɛ ŋanctam kətɔmpər yosutnɛnɛ mɔ,
37 analɔm nde kusuŋka ka Beŋyamin arkun wul wəco maas kɔ kəcamət, masar manŋkəlɛ (35.400).
38 Kəbənda ka yuruya ya Dan, dəcor kɔ dəwɔlɔ k'alɔm mewe ma arkun anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ haŋ ŋacepər ti, kɔ arkun anɛ ŋanctam kətɔmpər yosutnɛnɛ mɔ.
39 Awa, nde kusuŋka ka Dan analɔm di arkun wul wəco camət-tin kɔ mɛrəŋ, masar camət-mɛrəŋ (62.700).
40 Kəbənda ka yuruya ya Asɛr, dəcor kɔ dəwɔlɔ k'alɔm mewe ma arkun anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ haŋ ŋacepər ti, arkun anɛ ŋanctam kətɔmpər yosutnɛnɛ mɔ,
41 arkun anɛ analɔm nde kusuŋka ka Asɛr ŋanayi afum wul wəco manŋkəlɛ kɔ pin, masar kəcamət (41.500).
42 Kɔ kəbənda ka yuruya ya Naftali, dəcor kɔ dəwɔlɔ k'alɔm mewe ma arkun anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ haŋ ŋacepər ti, arkun anɛ ŋactam kətɔmpər yosutnɛnɛ mɔ,
43 akanɛ ŋanalɔm nde kusuŋka ka Naftali ŋanayi afum wul wəco kəcamət kɔ maas, masar manŋkəlɛ (53.400).
44 Arkun akanɛ ŋɔ Musa, Aruna kɔ arkun anɛ wəco kɔ mɛrəŋ anɛ ŋanayɔnɛ akiriŋ a cusuŋka ca Yisrayel mɔ, ŋanalɔm, kələ o kələ fum wəkin.
45 Arkun akanɛ ŋ'analɔm aka Yisrayel dacɔ, dəwɔlɔ kɔ dəwɔlɔ kəyɛfɛ anɛ ŋanasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ haŋ ŋacepər ti, arkun anɛ ŋanctam kətɔmpər yosutnɛnɛ Yisrayel mɔ,
46 arkun anɛ analɔm mɔ fəp, ŋanayi afum wul masar camət-tin kɔ maas, masar kəcamət wəco kəcamət (603.550).

Yɛbəc sona ya aka kusuŋka ka Lewy

47 ALewy teta kusuŋka kəŋan ananəŋkəl fɛ ŋa kələm ka aka Yisrayel dacɔ.
48 Kɔ MARIKI oloku Musa:
49 «Ta mədenɔŋkəl arkun a kusuŋka ka Lewy kələm kɔ aka Yisrayel.
50 Məna, məkekərɛ aLewy nde dəkiyi da kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ, kɔ yosumpər-sumpər kɔ ca yɔkɔ yeyi di disrɛ mɔ fəp. Ŋa ŋande ŋacgbaŋnɛ kaŋkəra kaŋkɔ kɔ yosumpər-sumpər ya di, ŋayɔnɛ akiriŋ a ki, ŋa ŋande ŋackɛl dəkiyi da kaŋkəra dadɔkɔ.
51 K'andecepɛnɛ dəkiyi dosoku-ɛ, aLewy ŋancekəli di. K'aŋkɔ sɔ kəcəmbər dəkiyi dosoku-ɛ, aLewy ŋaŋlɔ sɔ di. Kɔ fum wəfulus ɔlətərnɛ di-ɛ, mɛnɛ padif kɔ.
52 Aka Yisrayel fəp nwɛ o nwɛ pəyi saŋka sɔn disrɛ, ta pəbɔlɛnɛ kɔlər ka kəgba kɔn k'asutɛnɛ.
53 ALewy ŋande ŋackɛl dəkiyi dosoku ndɛ doŋkump kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta mɛtɛlɛ ma MARIKI mɛbəp kəloŋkanɛ ka afum a Yisrayel mɔ, aLewy ŋacbum dəkiyi dosoku da kaŋkəra kaŋkɔ.»
54 Kɔ aka Yisrayel ŋayɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom Musa mɔ.

2

Tɛcəmbər ta cəbal ca cusuŋka saŋka disrɛ

1 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna:
2 «Aka Yisrayel nwɛ o nwɛ pəcəmɛ kɔlər kɔn kəsək, tɛnɛpəlɛ ta kəlɔ kɔn dəntɔf. Ŋacəmɛ ŋatɛfərɛnɛ, ŋacəmbər cəbal cətɛfərɛnɛ, cəkɛl aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
3 Aŋɛ ŋandekɔcəmɛ ntende dec dɛmpɛ mɔ, ŋaŋdekɔyi kɔlər ka saŋka sa Yuda dəntɔf, kəgba k'asutɛnɛ nkɛ o nkɛ, kəyɔ wəkiriŋ wəkin wəka kusuŋka kɔn. Wəkiriŋ ka kusuŋka ka Yuda: Nasɔŋ, wan ka Aminadab,
4 asutɛnɛ ɔn aŋɛ analɔm mɔ, ŋanabəp wul wəco camət-mɛrəŋ kɔ maŋkəlɛ, masar camət-tin (74.600).
5 Kusuŋka ka Yuda kəsək, ka Isakar kəŋkɔcəmɛ. Wəkiriŋ ka kusuŋka kəŋan: Netaneyel, wan ka Cuwar.
6 Asutɛnɛ ɔn aŋɛ analɔm mɔ: Afum wul wəco kəcamət kɔ maŋkəlɛ, masar maŋkəlɛ (54.400).
7 Kɔ tɛyɛfɛ dənda-ɛ, kusuŋka ka Sabulon. Wəkiriŋ ka kusuŋka kəŋan: Eliyab, wan ka Heloŋ.
8 Asutɛnɛ ɔn aŋɛ analɔm mɔ: Afum wul wəco kəcamət kɔ camət-mɛrəŋ, masar maŋkəlɛ (57.400).
9 Afum akaŋɛ ŋanalɔm kəyi saŋka sa Yuda: Asutɛnɛ wul tasar tin wəco camət-maas kɔ camət-tin, masar maŋkəlɛ (186.400), asutɛnɛ akakɔ ŋandeyi kiriŋ kəkɔ.
10 Ntende kəca kətət ka nde dec dɛmpɛ mɔ, kɔlər ka saŋka sa Ruben: Wəkiriŋ kəŋan Elicur, wan ka Sedewur.
11 Asutɛnɛ ɔn aŋɛ analɔm mɔ: Afum wul wəco maŋkəlɛ kɔ camət-tin, masar kəcamət (46.500).
12 Ŋa kəsək, kusuŋka ka Simeyɔŋ. Wəkiriŋ kəŋan: Selumiyel, wan ka Curisaday.
13 Asutɛnɛ ɔn aŋɛ analɔm mɔ: Afum wul wəco kəcamət kɔ camət-maŋkəlɛ, masar maas (59.300).
14 Kɔ tɛyɛfɛ dənda-ɛ, kusuŋka ka Kadu. Wəkiriŋ kəŋan: Eliyasaf, wan ka Rehuwel.
15 Asutɛnɛ ɔn aŋɛ analɔm mɔ: Afum wul wəco maŋkəlɛ kɔ kəcamət, masar camət-tin wəco kəcamət (45.650).
16 Asutɛnɛ aŋɛ analɔm nde saŋka sa Ruben mɔ: Wul tasar tin wəco kəcamət kɔ pin, masar maŋkəlɛ wəco kəcamət (151.450), asutɛnɛ akakɔ ŋandekɔ tamɛrəŋ.
17 Kɔ tɛyɛfɛ dənda-ɛ, aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu ŋosolnɛ ŋa darəŋ kɔ saŋka sa aLewy ŋayi saŋka dacɔ. Ŋacɛk kəkɔ tɔkɔ ŋaŋkɔloŋkanɛ kəndɛ mɔ, nwɛ o nwɛ kɔ kəgba kɔn, kɔlər kɔn dəntɔf.
18 Ntende dec dɛŋkalɛ mɔ, kɔlər ka saŋka sa Efrayim kənayi di, kəgba ka asutɛnɛ ɔn. Wəkiriŋ ka kusuŋka kəŋan ɛnayɔnɛ Elisama wan ka Amihud.
19 Asutɛnɛ ɔn aŋɛ analɔm mɔ: Afum wul wəco maŋkəlɛ, masar kəcamət (40.500).
20 Ŋa kəsək kusuŋka ka Manase. Wəkiriŋ kəŋan: Kamaliyel wan ka Pedacur.
21 Asutɛnɛ ɔn aŋɛ analɔm mɔ: Afum wul wəco maas kɔ mɛrəŋ, masar mɛrəŋ (32.200).
22 Kɔ tɛyɛfɛ dənda-ɛ, kusuŋka ka Beŋyamin, wəkiriŋ kəŋan: Abidan wan ka Kideyoni.
23 Asutɛnɛ ɔn aŋɛ analɔm mɔ: Afum wul wəco maas kɔ kəcamət, masar maŋkəlɛ (35.400).
24 Asutɛnɛ aŋɛ analɔm saŋka sa Efrayim mɔ, ŋanayi afum wul tasar tin kɔ camət-maas, tasar tin (108.100). Kəgba ka asutɛnɛ kaŋkɔ kəŋkɔ tamaas, ŋayi aLewy tadarəŋ.
25 Ntende kəca kəmeriya ka nde dec dɛmpɛ mɔ, kɔlər ka saŋka sa Dan, kəgba ka asutɛnɛ ɔn. Wəkiriŋ ka kusuŋka kəŋan: Ahiyeser wan ka Amisaday.
26 Asutɛnɛ ɔn aŋɛ analɔm mɔ: Afum wul wəco camət-tin kɔ mɛrəŋ, masar camət-mɛrəŋ (62.700).

27 Kusuŋka ka Asɛr, aŋɛ ŋancəmbər saŋka səŋan kusuŋka ka Dan kəsək mə ŋader. Wəkiriŋ kəŋan: Pakiyel wan ka Okəraŋ.
28 Asutɛnɛ aŋɛ analəm mə: Afum wul wəco maŋkəlɛ kɔ pin, masar kəcamət (41.500).
29 Kɔ tɛyɛfɛ dənda-ɛ, kusuŋka ka Naftali. Wəkiriŋ ka kusuŋka kəŋan: Ahira wan ka Enan.
30 Asutɛnɛ aŋɛ analəm mə: Afum wul wəco kəcamət kɔ maas, masar maŋkəlɛ (53.400).
31 Asutɛnɛ aŋɛ analəm saŋka sa Dan mə: Afum wul tasar tin wəco kəcamət kɔ camət-mɛrəŋ, masar camət-tin (157.600). Ŋandekɔ tɛlpəs kɔ kələr kəŋan.»
32 Afum akaŋɛ ŋanaləm Yisrayel, dəwələ kɔ dəwələ. Akakɔ analəm cəgba ca asutɛnɛ dəsaŋka disrɛ mə, ŋanabəp wul masar camət-tin kɔ maas, masar kəcamət wəco kəcamət (603.550).
33 Analəm fɛ aLewy aYisrayel dacɔ, pəmə təkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mə.
34 Kɔ aYisrayel ŋayɔ təkɔ MARIKI ɛnaloku Musa mə. Tatəkɔ tɔ ŋanaloŋkanɛ aŋɛ o aŋɛ kɔ kələr kəŋan. Tatəkɔ tɔ ŋanckɔ aŋɛ o aŋɛ kɔ kor kəŋan kələ kəŋan disrɛ.

3

Yɛbəc ya kusuŋka k'aLewy

1 Mewe ma awut a Aruna kɔ Musa mə mamɛ dəsək ndɛ MARIKI olok-lokər Musa nde tərə ta Sinayi mə.
2 Mewe ma awut arkun a Aruna mə mamɛ: Coco Nadab, təŋə Abihu, sama Elasar, baki Itamar.
3 Mewe ma awut arkun a Aruna mə maməkɔ, aloŋnɛ aŋɛ ŋanasətə kəbəy, akaŋɛ ŋanawurɛ kəyənɛ ka akiriŋ a yɛbəc ya Kanu.
4 Nadab kɔ Abihu ŋanasətə fɛ awut ntɛ ŋanafi nde tɛgbərɛ ta Sinayi MARIKI fər kiriŋ mə, bawo ŋanakɛrɛ kɔ nɛnc dətətesɛ ndɛ ɛnatəsom ŋa kəkɛrɛ kɔ mə. Kəfi kəŋan kənasəŋɛ Elasar kɔ Itamar ŋayənɛ oŋ akiriŋ a aloŋnɛ kas kəŋan Aruna kəsək.
5 Kɔ MARIKI oloku Musa:
6 «Məkɛrɛ kusuŋka k'aLewy, məsəŋ ŋa Aruna wəloŋnɛ, ntɛ təŋsəŋɛ ŋacmar kɔ mə.
7 Ŋacəmɛ yɛbəc yən kɔ kəloŋkanɛ ka Yisrayel fəp nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu. Ŋa ŋadekɔ ŋacbəc yɛbəc ya nde dəkiyi dosoku.
8 Ŋa ŋandekəyənɛ abum a yosumpər-sumpər ya nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, ŋacəmɛ sɔ yɛbəc ya aka Yisrayel. Ŋa ŋandekəcəmɛ yɛbəc ya nde dəkiyi dosoku.
9 Məsəŋ aLewy, ntɛ təŋsəŋɛ ŋacmar Aruna kɔ awut ən arkun yɛbəc, tewe t'aka Yisrayel mə.
10 Mədəs Aruna kɔ awut ən arkun kəyənɛ ka akiriŋ a yɛbəc ya Kanu. Kɔ fum wəcuru ələtərnɛ kəyɔ yɛbəc ya aloŋnɛ-ɛ, mɛnɛ padif kɔ.»
11 Kɔ MARIKI oloku Musa:
12 «Ina, ilɛk aLewy aYisrayel dacɔ dəkəcəmɛ da awut acɔkɔ-cɔkɔ a aran aYisrayel fəp. ALewy, akemi ŋɔ.
13 Bawo awut acɔkɔ-cɔkɔ fəp, akemi ŋɔ. Dəsək ndɛ inasut awut acɔkɔ-cɔkɔ Misira mə, k'impusnɛnɛ awut acɔkɔ-cɔkɔ a Yisrayel fəp, kəlɛk wəkom wəcɔkɔ-cɔkɔ nwɛ o nwɛ wəka fum kəbəp ka wəka pɔcɔl.»

Kələm kəcɔkɔ-cɔkɔ ka aka kusuŋka ka aLewy

14 Nde tɛgbərɛ ta Sinayi, kɔ MARIKI oloku Musa:
15 «Mələm awut a Lewy dəwələ kɔ dəcor, mələm arkun kəlɛk aŋɛ ŋasətə ŋof ŋin haŋ ŋacepər ti mə.»
16 Kɔ Musa ələm ŋa pəmə təkɔ MARIKI ɛnasom kɔ ti mə.
17 Mewe ma awut a Lewy mə mamɛ: Kerson, Kehat kɔ Merari.
18 Mewe ma awut a Kerson mə mamɛ dəcor: Libini kɔ Simeyi.
19 Awut a Kehat dəcor: Amram, Yicahar, Hebərəŋ kɔ Usiyɛl.
20 Awut a Merari dəcor: Mali kɔ Musi. Cor ca aLewy cɔ cacɔkɔ dəwələ.
21 Kerson ɔyənɛ wətem ka aka kor ka Libini kɔ kor ka Simeyi. Cor ca Kerson cɔ.
22 Afum aŋɛ analəm ŋa dacɔ mə, arkun aŋɛ analəm kəyɛfɛ aŋɛ ŋanasətə ŋof ŋin haŋ ŋacepər ti mə, ŋanabəp afum wul camət-mɛrəŋ, masar kəcamət (7.500).
23 Cor ca Kerson ŋancndɛ nde dəkiyi dosoku tadarəŋ ntende dec dɛŋkalɛ mə.
24 Wəkiriŋ ka cor ca Kerson: Eliyasaf, wan ka Layɛl.
25 Ntɛ tɔyənɛ ta aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mə, awut a Kerson ŋanatəmpər kəcəmbər-cəmbər ka mes ma dəkiyi dosoku fəp: Kəyɛfɛ aŋgbancan kəkɔ kəloto kəkumpɛ, kəbəp kəloto kəkəŋkɛ nkɛ kəyi nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mə,
26 cəloto ca saŋka kɔ kəloto kəŋɛrɛ dəkəbɛrɛ da saŋka, dəkiyi dosoku fəp kɔ tetek toloŋnɛ panɔŋkərɛ yi bənda yəkɔ aŋsektɛ ca yayɔkɔ mə.
27 Aka Kehat: Kor ka Amram, ka Yicahar, ka Hebərəŋ kɔ ka Usiyɛl. Kehat ɔyənɛ wəkiriŋ kəŋan.

28 Ntɛ analəm arkun fəp kəyɛfɛ ka akɔ ŋanasətɔ ŋɔf ŋin haŋ ŋacepər ti mə, ŋanabəp wul camət-maas, masar camət-tin (8.600). Ŋa ŋanatɔmpər teta ca yɔkɔ yɛnayi aŋgbip ŋosoku disrɛ mə.
29 Kor ka awut a Kehat ŋa ŋancndɛ nde kəca kətɔt ka dəkiyi dosoku.
30 Wəkiriŋ ka wɔlɔ wa cor ca aka Kehat: Elicafan wan ka Usiyɛl.
31 Ŋa ŋanatɔmpər teta kaŋkəra ka Danapa da Kanu kɔ aka Yisrayel, amɛsa, pɛdɛtɛ səlamp, metek moloŋnɛ, yosumpər-sumpər ya deŋgbip nyɛ ambəcɛ di mə fəp, kɔ kəloto kəkəŋkɛ. Ŋa ŋanatɔmpər sɔ yɛbəc fəp ya ca yayɔkɔ.
32 Wəbɛ ka akiriŋ a cor ca aka Lewy: Elasar wan wərkun ka wəloŋnɛ Aruna. Nkɔn ɔncməmən aŋɛ ŋanatɔmpər yɛbəc ya deŋgbip mə.
33 Merari ɔyɔnɛ wətem ka aka kor ka Mali kɔ ka Musi. Cor mɛrəŋ cɔ ɔyɔ: Kor ka Mali kɔ ka Musi.
34 Ntɛ analəm arkun dacɔ aŋɛ ŋanasətɔ kəyɛfɛ ŋɔf ŋin haŋ ŋacepər ti mə, anasətɔ wul camət-tin, masar mɛrəŋ (6.200).
35 Wəkiriŋ ka aka kor ka Merari ɛnayɔnɛ Curiyel wan ka Abihayil. Ŋa ŋancndɛ kəca kəmeriya ka dəkiyi dosoku.
36 Awut a Merari ŋanatɔmpər teta fərɛm fa dəkiyi dosoku, mogbu kɔ gbat-gbata kɔ yɛcəmɛnɛ ya aŋgbancan kɔ ca yɔkɔ ancbəcɛ di mə,
37 mogbu ma saŋka haŋ panɔŋkər kɔ yɛcəmɛnɛ ya mi, cəgbo ca ŋi kɔ bənda.
38 Musa, Aruna kɔ awut ɔn arkun, ŋa ŋandɛ dəkiyi dosoku tekiriŋ ntende dec dɛmpɛ mə, aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu tekiriŋ. Ŋa ŋatɔmpər teta yɛbəc ya aŋgbip ŋosoku. Fum wəcuru nwɛ o nwɛ ɔŋlətərnɛ ŋi mə, mɛnɛ padif kɔ.
39 ALewy aŋɛ Musa kɔ Aruna ŋanaləm pəmə təkɔ MARIKI ɛnasom ŋa ti mə, arkun fəp dəcor aŋɛ ŋanasətɔ ŋɔf ŋin haŋ ŋacepər ti mə, ŋanabəp wul wəco mɛrəŋ kɔ mɛrəŋ (22.000).

Kəwurus ka awut acɔkɔ-cɔkɔ

40 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məlɔm arkun acɔkɔ-cɔkɔ fəp aYisrayel dacɔ, kəyɛfɛ aŋɛ ŋasətɔ ŋɔf ŋin haŋ ŋacepər ti mə, məlɔm ŋa məcic mewe maŋan.
41 MARIKI iyɔnɛ. Məlɛk em aLewy dəkəcəmɛ da awut acɔkɔ-cɔkɔ aka Yisrayel, yɔcɔl yaŋan yi sɔ yɔyɔnɛ yɔcɔl yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya aka Yisrayel.»
42 Kɔ Musa ɔlɔm awut acɔkɔ-cɔkɔ a Yisrayel fəp pəmə təkɔ MARIKI ɛnasom kɔ ti mə.
43 Arkun acɔkɔ-cɔkɔ aŋɛ analəm ŋa dacɔ mə fəp, mewe ma aŋɛ ŋanasətɔ ŋɔf ŋin haŋ ŋacepər ti mə, ŋanabəp wul wəco mɛrəŋ kɔ mɛrəŋ, masar mɛrəŋ wəco camət-mɛrəŋ kɔ maas (22.273).
44 Kɔ MARIKI oloku Musa:
45 «Məlɛk aLewy dəkəcəmɛ da awut acɔkɔ-cɔkɔ a Yisrayel. Məlɛk sɔ yɔcɔl ya aLewy dəkəcəmɛ da yɔcɔl ya Yisrayel. ALewy, akemi ŋɔ ŋayɔnɛ. MARIKI iyɔnɛ.
46 Afum masar mɛrəŋ wəco camət-mɛrəŋ kɔ maas (273) ŋancepərər kəlɔm ka aLewy. Mɛnɛ pawurus ŋa,
47 məwer nwɛ o nwɛ pəsam gbeti kəcamət, potubucɛ pa nde aŋgbip ŋosoku, mpɛ o mpɛ kəram wəco.
48 Məsɔŋ pəsam papɔkɔ Aruna kɔ awut ɔn, teta kəway ka kəwurus ka kəlɔm ka aLewy akɔ kəncepərər mɔ.»
49 Kɔ Musa ewerəs gbeti babɔkɔ, kəwurus ka afum akɔ ŋanacepərər dɛlay da aLewy mɔ.
50 Kɔ Musa ɛlɛk gbeti ba awut acɔkɔ-cɔkɔ aYisrayel: Pəsam gbəleŋ wul win, masar maas wəco camət-tin kɔ kəcamət (1.365), pəmə potubuc pa nde aŋgbip ŋosoku.
51 Kɔ Musa ɔsɔŋ gbeti babɔkɔ ɛnawerəs mə Aruna kɔ awut ɔn arkun pəmə təkɔ MARIKI ɛnasom kɔ ti mə.

4

Yɛbəc ya cor ca kusuŋka ka aLewy

Yuruya ya Kehat

1 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna:
2 «Məlɔm aKehat arkun aLewy dacɔ, dəcor kɔ dəwɔlɔ,
3 kəyɛfɛ aŋɛ ŋasətɔ meren wəco maas kəbəp ka meren wəco kəcamət mə (30-50), aŋɛ o aŋɛ ŋantam kəbəc tɛbəc təlɔma nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mɔ.
4 Awa, yɛbəc ya yuruya ya Kehat nde d'aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu yɔ nyɛ: Ŋa ŋatɔmpər teta ca yosoku nyɛ ampusɛ MARIKI mɔ.
5 Kɔ aYisrayel ŋandecepɛ-ɛ, Aruna kɔ awut ɔn arkun ŋanuŋkɛnɛ ŋader ŋaliŋ kəloto kəkəŋkɛ, ŋagbəpər kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ.
6 Ŋadeŋər ki kəroŋ kəloto ka akata ŋa antempeli, kɔ tɛyɛfɛ dənda-ɛ ŋaperi ki kəroŋ kəloto ka alom ŋa məntambɛnc.

7 Ŋaperi kələto ka alom ŋa məntambɛnc amɛsa ŋa cəcom cəloŋnɛ kəroŋ, ŋacəmbər ki kəroŋ pəlet, məmbəl, mapan kɔ məpɔt moloŋnɛnɛ wɛn. Ŋaccəmbər di cəcom ncɛ pəmar pacsɔŋ im tɛm fəp mə.
8 Ŋakumpɛ yayɔkɔ fəp kələto ka alom ŋeyim ŋadeŋər ki kələto ka akata ŋa antempeli, kɔ telip-ɛ, ŋasor ki cəgbo cəlɛkɛ ca ki.
9 Ŋalɛk kələto ka alom ŋa məntambɛnc ŋakumpɛ pɛdɛtɛ səlamp kɔ səlamp sa pi kəyɛfɛ macaŋk, map mɛkayɛ meken kɔ yɛbɛrɛ ya moro mmɛ ambəcɛ dəndo aŋgbancan mə.
10 Ŋakumpɛ ca yayɔkɔ kələto ka akata ŋa antempeli, ŋadɛtər ki cəgbo mɛrəŋ.
11 Ŋaperi kələto ka alom ŋa məntambɛnc tetek toloŋnɛ ta kɛma, ŋakumpɛ ki akata ŋa antempeli, ŋadɛtɛ yi cəgbo cəkɔ aŋsor cəlɛkɛ ca kaŋkəra mə.
12 Ŋalɛk yosumpər-sumpər yɔkɔ ambəcɛ dəndo deŋgbip mə fəp, ŋanɛpsərɛ yi kələto ka alom ŋa məntambɛnc, ŋakumpɛ yi akata ŋa antempeli, ŋadɛt yi dəcəgbo mɛrəŋ.
13 Ŋacliŋ kəbof ka dənɛnc tetek pɔcɔfɛ MARIKI suray, kɔ ŋalip-ɛ, ŋaperi kələto ka alom ŋa məntambɛnc tetek toloŋnɛ kəroŋ.
14 Ŋadeŋ yosumpər-sumpər yayɔkɔ ambəcɛ di mə fəp, kəlɛk carərɔ, bak, pel kɔ səpɔt səpɔŋ, yosumpər-sumpər ya tetek toloŋnɛ fəp, ŋakumpɛ yi akata ŋa antempeli. Kɔ telip-ɛ, ŋasor cəgbo cəlɛkɛ ca ki.
15 Kɔ ŋayɛfɛ kəcepɛ-ɛ, Aruna kɔ awut ɔn arkun ŋader kəgbəpər aŋgbip ŋosoku kɔ yosumpər-sumpər ya di fəp, awut a Kehat ŋader ŋalɛk aŋgbip ŋosoku, mba ta ŋagbuŋɛnɛ ŋi de, ntɛ təŋsɔŋɛ ta ŋafi mə. Yɛbəc ya awut a Kehat yɔ yayɔkɔ nde d'aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
16 Elasar wan wərkun wəka Aruna wəloŋnɛ, nkɔn ɔtɔmpər kəməmən ka moro ma səlamp, suray səbotu ambɔnc, mɛŋgbɛn mmɛ aŋloŋnɛ MARIKI tɛm o tɛm mə, kɔ moro məbɔy. Nkɔn ɔtɔmpər kəbum ka dəkiyi dosoku kɔ daka dəkɔ deyi di disrɛ mə fəp, kɔ yosumpər-sumpər ya dəndo aŋgbip ŋosoku.»
17 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna:
18 «Ta nəcopər kusuŋka ka aLewy cor ca Kehat.
19 Nəyɔnɛ ŋa tatɔkɔ, tɔŋsɔŋɛ ŋa kətɔfi kɔ ŋandekɔ kəlɔtərnɛ kəgbuŋsərɛnɛ ca yosoku nyɛ ampusɛ MARIKI mə. Aruna kɔ awut ɔn arkun ŋander ŋacəmbər nwɛ o nwɛ yɛbəc yɔn gbəcərəm kɔ ca yɔkɔ pəmar wəkayi pəsarɛ mə.
20 Ta ŋabɛrɛ sona deŋgbip ŋosoku ali tɛm tepic kəməmən ka ca yopus. Kɔ ŋayɔ ti-ɛ, ŋaŋfi.»

Yuruya ya Kerson

21 Kɔ MARIKI oloku Musa:
22 «Məlɔm sɔ awut arkun a Kerson, dəwəlɔ kɔ dəcor
23 kəyɛfɛ aŋɛ ŋasətɔ meren wəco maas kəbəp ka meren wəco kəcamət mə (30-50), aŋɛ o aŋɛ ŋantam kəbəc yɛbəc yəlɔma nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mə.
24 Yɛbəc ya kor ka Kerson yɔ yayɛ:
25 Ŋa ŋantɔmpər cəloto cəŋɛrɛ ca dəkəyi dosoku kɔ ca aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, kələto kəkumpɛ ka ŋi kɔ akata ŋa antempeli ŋɔkɔ andeŋər ki kəroŋ, kɔ kələto kəkumpɛ kəŋkɔ kəyi dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mə.
26 Cəloto cəŋɛrɛ saŋka kɔ kələto kəŋkɔ kəyi nde dəkəbɛrɛ da saŋka mə, dəkiyi dosoku fəp haŋ panɔŋkər kɔ tetek toloŋnɛ, bənda ya saŋka kɔ yosumpər-sumpər ya di, ŋa ŋatɔmpər yɛbəc yayɔkɔ fəp.
27 Kəsom ka Aruna kɔ awut ɔn arkun kɔ yuruya ya Kerson yɔ ŋande ŋacbəc, ntɛ təyɔnɛ yɛsarɛ kɔ yɛbəc mə, yuruya ya Kerson yende yoloku ŋa təkɔ pəmar ŋa kətɔmpər, təkɔ pəmar ŋabəc mə.
28 Tatɔkɔ təyɔnɛ yɛbəc ya kor ka Kerson nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, Itamar wan wərkun wəka Aruna wəloŋnɛ pəcməmən yɛbəc yaŋan.»

Yuruya ya Merari

29 MARIKI pəcloku Musa: «Məlɔm arkun a yuruya ya Merari dəcor kɔ dəwəlɔ,
30 kəyɛfɛ aŋɛ ŋasətɔ meren wəco maas kəbəp ka meren wəco kəcamət mə (30-50), aŋɛ o aŋɛ ŋantam kəbəc yɛbəc ya nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mə.
31 Yɛbəc nyɛ yəyɔnɛ yaŋan, ŋade ŋacgbaŋnɛ ca fəp ya aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu: Fərɛm fa dəkiyi dosoku, cəgbo, mogbu kɔ yɛcəmɛnɛ ya di,
32 mogbu mamɔkɔ mɛŋkɛl saŋka mə kɔ yɛcəmɛnɛ ya mi, cəgbo kɔ bənda, yosumpər-sumpər fəp kɔ ca yɔkɔ yəyɔnɛ yɛbəcɛ ya yi mə fəp. Aloŋnɛ ŋaləmər ŋa tin tin mewe ma ca yɔkɔ pəmar ŋa kətɔmpər mə fəp.
33 Tatɔkɔ təyɔnɛ yɛbəc ya kor ka Merari, yɛbəc yaŋan nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu fəp, Itamar wan wərkun wəka Aruna wəloŋnɛ pəcməmən yi.»
34 Musa, Aruna kɔ akiriŋ a kəloŋkanɛ ka afum a Yisrayel ŋaləm arkun a kor ka Kehat dəcor kɔ dəwəlɔ,

35 aŋɛ ŋanasətə meren wəco maas kəbəp ka meren wəco kəcamət mə (30-50), aŋɛ o aŋɛ ŋantam kəbəc yɛbəc yələma nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kə Kanu mə.
36 Afum aŋɛ analəm ŋa dacɔ dəcor mə, ŋanayi wul mɛrəŋ, masar camət-mɛrəŋ wəco kəcamət (2.750).
37 Afum akaŋɛ ŋanaləm kor ka Kehat dacɔ, afum akɔ ŋancbəc nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mə. Musa kɔ Aruna ŋaləm ŋa kəsom ka MARIKI disrɛ.
38 Arkun aŋɛ analəm awut a Kerson dacɔ dəcor kɔ dəwələ mə,
39 aŋɛ ŋasətə meren wəco maas kəbəp ka meren wəco kəcamət mə, aŋɛ o aŋɛ ŋantam kəbəc yɛbəc yələma nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mə,
40 arkun aŋɛ analəm ŋa dacɔ dəcor kɔ dəwələ mə, ŋanayi wul mɛrəŋ, masar camət-tin wəco maas (2.630).
41 Afum akaŋɛ ŋanaləm kor ka Kerson dacɔ, arkun akɔ ŋancbəc nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mə. Musa kɔ Aruna ŋaləm ŋa kəsom ka MARIKI disrɛ.
42 Arkun aŋɛ analəm nde kor ka Merari dəcor kɔ dəwələ mə,
43 aŋɛ ŋanasətə meren wəco maas haŋ meren wəco kəcamət mə, afum aŋɛ ŋancbəc nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mə,
44 aŋɛ analəm ŋa dacɔ dəcor mə, ŋanabəp wul maas, masar mɛrəŋ (3.200).
45 Afum akaŋɛ ŋanaləm awut arkun a Merari dacɔ. Musa kɔ Aruna ŋaləm ŋa kəsom ka MARIKI disrɛ.
46 ALewy aŋɛ Musa, Aruna kɔ akiriŋ aYisrayel ŋanaləm dəcor kɔ dəwələ mə,
47 aŋɛ ŋanasətə meren wəco maas haŋ kəbəp meren wəco kəcamət mə, afum aŋɛ ŋanctam kəbəc kɔ kəsarɛ nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu,
48 aŋɛ analəm ŋa dacɔ mə fəp, ŋanabəp afum wul camət-maas, masar kəcamət kɔ wəco camət-maas (8.580).
49 K'aləm ŋa pəmə təkɔ MARIKI ɛnasom Musa, pəcmentər nwɛ o nwɛ yɛbəc yɔn. K'aləm ŋa kəsom ka MARIKI disrɛ.

5

Kəwurɛ ka afum atəsək dəsaŋka

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Məsom aka Yisrayel, ŋawurɛ afum aŋɛ ŋayɔ docu dɛcalərnɛ da akata mə fəp saŋka səŋan disrɛ, ŋawurɛ sɔ nwɛ o nwɛ ɔyɔ docu dəkəsətɛ dɔn dɛcgbələr domun, ŋawurɛ sɔ nwɛ o nwɛ ətəsək teta defi mə.
3 Pəyɔnɛ wərkun, pəyɔnɛ wəran nəwurɛ kɔ saŋka disrɛ ntɛ təŋsəŋɛ ta ŋayik-yikəs saŋka səŋan nde iyi ŋa dacɔ mə.»
4 Kɔ aka Yisrayel ŋayɔ tatɔkə, ŋawurɛ atəsək dəsaŋka. Kɔ aYisrayel ŋayɔ təkɔ MARIKI ɛnaloku Musa mə.

Kəcɛŋ teta mes mɛlɛc kɔ kəlompəs ka mi

5 Kɔ MARIKI osom Musa:
6 «Məloku aYisrayel: Kɔ wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəran enciya wəkos fum kiciya nkɛ kəyɔnɛ kəgbɛkəl ka MARIKI mə, fum wəkakɔ ɛŋsarɛ kiciya nnə MARIKI eyi mə.
7 Pəcɛŋ gbasŋa kiciya kɔn, pəsɔŋ kəway ka paka papɔkɔ məlməl, a pədeŋər sɔ alamali nŋɛ wəloŋnɛ omboncər kɔ mə, pasɔŋ kəway kɔ alamali wəkɔ anciya mə teta kəlompəs ka kiciya.
8 Kɔ təyɔnɛ fum wəkakɔ enciya mə efi, mba ta ɔyɔ wəkomɛnɛ wəgbəcɛnɛ nwɛ antam kəsɔŋ daka dolompsɛ da kiciya kɔn mɔ-ɛ, wəloŋnɛ pəmar pasɔŋ daka dadɔkɔ pətubucnɛ kəsɔŋ di ina MARIKI, wəciya pəkɛrɛ aŋkesiya ŋorkun teta kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs kɔ kiciya kɔn.
9 Mpɛ o mpɛ ambelər yoloŋnɛ ya aka Yisrayel mə, wəloŋnɛ wəkɔ aŋkɛrɛ poloŋnɛ papɔkɔ mə, ɔyɔ pi.
10 Ca yopus nyɛ aŋkɛrɛ MARIKI mə, wəloŋnɛ ɔyɔ yi.»

Wəran nwɛ aŋkɔkcɛ teta dalakɔ mə

11 Kɔ MARIKI oloku Musa:
12 «Məloku aYisrayel, məloku ŋa: Kɔ wərkun ɔyɔ wəran nwɛ ɔŋyɔ kɔ cəmpənpən, ta ɔsɔkɛ kɔ mə,
13 kɔ wərkun wələma ɛfəntərər wəran wəkakɔ ta wos ɛncərɛ ti, wəran wəkakɔ eyik-yikəsnɛ kəgbəpnɛ disrɛ, ta fum o fum ɔyɔnɛ ti sede, ta fum o fum osumpər kɔ təyɔ tatɔkɔ disrɛ,
14 k'ɔyɔnɛ ti kəraca, k'ɔyɔnɛ wəran kɔn kəraca, kɔ təyɔnɛ kance kɔ, kɔ təyɔnɛ kəraca nkɛ ɔyɔnɛ wəran kɔn mə yem yɔ-ɛ,
15 awa wərkun wəkakɔ pəkekərɛ wəran kɔn ndena wəloŋnɛ kɔ kəmbefe ka mɛŋgbɛn ma ɔrs kilo kəmaas, ta pəloŋər ki moro, ta pədeŋər sɔ suray, bawo kəloŋnɛ teta kəraca kɔ, kəloŋnɛ nkɛ kəcɛm-cɛməs kiciya nkɛ kəncepər mə.

16 Wəloŋnɛ pəcəmbər wəran wəkakɔ MARIKI fər kiriŋ.
17 Wəloŋnɛ pəlɛk domun dopus dətəbəl. Wəloŋnɛ pəwɛt kəbof dəntəf ka dəndo dəkiyi dosoku, pəbɛr ki domun dadɔkɔ disrɛ.
18 Wəloŋnɛ pəcəmbər wəran wəkakɔ MARIKI fər kiriŋ, pəperi kɔ cəfon, pəbɛr kɔ dəwaca poloŋnɛ pa mɛŋgbɛn pa kəraca papɔkɔ pɛcɛm-cɛməsɛ, wəloŋnɛ nkɔn pətəmpər domun dodokət da kətolanɛ pəlɛc.
19 Wəloŋnɛ pəloku wəran wəkakɔ kədɛrəm: ‹Kɔ tɔyɔnɛ nəfəntərɛ fɛ kɔ wərkun nwɛ o nwɛ, ntɛ mələ mɔ, məŋgbɔpnɛ fɛ wos əm məyik-yikəsnɛ-ɛ, domun dodokət da kətolanɛ pəlɛc dandɛ dɔfɔyɔ'm tələm o tələm tɛlɛc.
20 Mba kɔ tɔyɔnɛ, ntɛ mələ mɔ, məŋgbɔpnɛ kɔ nəfəntərɛ kɔ wərkun wəcuru, kɔ tɔsɔŋ'am kətɔsɔk-ɛ,›
21 wəloŋnɛ pəloku wəran wəkakɔ kədɛrəm, pəloku wəran: ‹MARIKI pəpoc'am pəlɛc afum am dacɔ, MARIKI pəsumpər əm dokombəra, pəyams'am kəkom,
22 domun dandɛ dɔŋsɔŋ pəlɛc mɔ, dosumpər əm dokombəra dɛyams'am kəkom.› Wəran pəloku: ‹Iwosɛ, teyi tatɔkɔ!›
23 Wəloŋnɛ pəcic kətolanɛ pəlɛc kaŋkɔ dəwalakɛ kəroŋ, k'elip-ɛ, pənimɛ yecicəs yayɔkɔ domun dodokət da kətolanɛ pəlɛc dadɔkɔ.
24 Pəsɔŋ wəran domun dadɔkɔ pəmun di, dotor kɔ dəkor dɔsɔŋ kɔ pəlɛc.
25 Wəloŋnɛ pəbaŋər wəran nwɛ poloŋnɛ pa mɛŋgbɛn pa kəraca. Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔŋ yi MARIKI a pədekekərɛ nde dətetek poloŋnɛ.
26 Wəloŋnɛ pəwɛt aŋkulma katin ŋa poloŋnɛ pa mɛŋgbɛn teta kəcɛm-cɛməs, pəcɔfɛ pi MARIKI nde tetek toloŋnɛ kəroŋ, kɔ tencepər-ɛ, a pədesɔŋ wəran domun dadɔkɔ kəmun.
27 Kɔ wəran elip kəmun domun dadɔkɔ, tɔyɔnɛ eyik-yikəsnɛ kəgbɔpnɛ disrɛ, ŋafəntərɛ kɔ wərkun wəcuru-ɛ, domun dadɔkɔ dontor kɔ dəkor dɔsɔŋ kɔ pəlɛc, dosumpər kɔ dokombəra, dɛyamsɛ kɔ kəkom. Wəran nwɛ pəsɔtɔ pəlɛc awɛnc aŋa dacɔ.
28 Mba kɔ tɔyɔnɛ wəran nwɛ eyik-yikəsnɛ fɛ-ɛ, wəran wəsoku ɔfɔ, yem y'ambonɛ kɔ, endekom pəsɔtɔ yuruya.
29 Sariyɛ sasɔkɔ səyɔnɛ sa kəraca, kɔ wəran ɔlɔ, pəkafəlɛ pəgbɔpnɛ ŋafəntərɛ kɔ wərkun wəcuru-ɛ,
30 sariyɛ sasɔkɔ səŋkɔt sɔ nnɔ wərkun nwɛ ɔŋyɔnɛ wəran kɔn kəraca yem disrɛ mɔ. Kɔ wərkun eŋkekərɛ wəran kɔn MARIKI fər kiriŋ, wəloŋnɛ pəyɔ wəran sariyɛ saŋsɛ fəp.
31 Kiciya nkɛ o nkɛ kəyi fɛ wərkun, mba wəran ɛsarɛ kiciya kɔn, kɔ tɔyɔnɛ a kance kɔ-ɛ.»

6

Sariyɛ sa wədɛrəm kəŋɛrnɛ

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Məloku aka Yisrayel, məloku ŋa: Kɔ wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəran, ɛndɛrəm kəpusnɛ kəsɔŋnɛ ina MARIKI-ɛ, kədɛrəm ka kəŋɛrnɛ kɔ,
3 ta fum wəkakɔ pəmun sɔ wɛn kɔ yomunəs ya maŋkɔntɔ, ta pəmun məncɔncɔ ma yokom ya wɛn, ta pədi yowosu ya yokom ya wi
4 mata məkɔ eŋyi kəŋɛrnɛ disrɛ mɔ fəp, ta pədi paka mpɛ o mpɛ pɛŋyɛfɛ dəwɛn mɔ, kəyɛfɛ mɛŋgbɛn* ma wi haŋ abomba ŋa wi.
5 Mata məkɔ ɛndɛrəm kəyi kəŋɛrnɛ disrɛ teta MARIKI mə fəp, ta pafon kɔ domp haŋ tɛm ta kəpusnɛ kɔn telip. Ɔyɔnɛ fum wəcempi, pəsak cəfon cɔn cəpoŋ yɛŋən.
6 Mata mamɔkɔ ɛndɛrəm kəŋɛrnɛ teta MARIKI mɔ disrɛ, ta pələtərnɛ wəfi,
7 tɔyɔnɛ kəbel ka kas, ka kɛrɛ, ka wɛnc wərkun, ka wəkirɛ kɔn ta tɔsɔŋɛ kɔ kətɔsɔk, bawo docoku dən domp dementər a wəŋɛrnɛ wəka Kanu ɔyɔnɛ.
8 Mata məkɔ eŋyi kəŋɛrnɛ disrɛ mɔ fəp, wəpusnɛ wəka MARIKI ɔyɔnɛ.
9 Kɔ tɔyɔnɛ fum pəfi kɔ kəsək gbəncana babɔkɔ, tɔsɔŋɛ kɔ kələsər kədɛrəm kɔn ka kəŋɛrnɛ-ɛ pəfonnɛ sɔ dɔsɔk dɔn da kəsɔkəsnɛ, tataka ta camət-mɛrəŋ.
10 Tataka ta camət-maas pəkɛrɛ məpay mɛrəŋ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti ntantoriya mɛrəŋ wəloŋnɛ nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
11 Wəloŋnɛ pəloŋnɛ pin teta kəloŋnɛ ka kiciya, pəloŋnɛ pɔkɔ teta poloŋnɛ mpɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, pətubucnɛ kəsɔkəs kɔ kətɔsɔk kɔn teta kəgbuŋɛnɛ ka wəfi. Dɔsɔk dadɔkɔ, pəgbəkərɛ sɔ kəpusnɛ domp.
12 Wəkayi pəgbəkərɛ sɔ kəpusnɛ MARIKI mata mən ma kəŋɛrnɛ. Fum wəkakɔ pəkɛrɛ aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin teta kəloŋnɛ ka kəlompəs ka kiciya. Afələm mata məkɔ mencepər mɔ, bawo defi dɛnaləsər kəŋɛrnɛ kɔn teta MARIKI.

---

* **6:4** *Mɛŋgbɛn*, cusu ca Bəkər cɔ. Aləma ŋacloku məntambər, ka məntəmbal.

13 Sariyɛ nsɛ səyɔnɛ sa aŋɛ ŋandɛrəm kəŋɛrnɛ teta MARIKI mə. Dəsək ndɛ kədɛrəm kɔn ka kəŋɛrnɛ kəŋlip mə, pakekarɛ kɔ nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ.
14 Pəkɛrɛ MARIKI poloŋnɛ pɔn: Aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin ŋətɔyɔ dolokəp teta poloŋnɛ mpɛ ancɔfɛ MARIKI mə, aŋkesiya ŋɛran ŋa teren tin ŋətɔyɔ dolokəp teta kəloŋnɛ ka kiciya, kɔ aŋkesiya ŋorkun ŋin ŋətɔyɔ dolokəp teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu.
15 Pəkɛrɛ sɔ kəfala kin ka cəcom cətənəŋkəl lebin, cəcom cəlok-lok ca kəmbefe kətət papɔckɛ ki moro, kɔ biskit bətənəŋkəl lebin pasopət bi moro. Pədeŋər sɔ yoloŋnɛ yaŋan ya mɛŋgbɛn kɔ ya wɛn.
16 Wəloŋnɛ pəkɛrɛ yoloŋnɛ yayɔkɔ fər ya MARIKI kiriŋ, pəloŋnɛ poloŋnɛ pa kiciya kɔ mpɛ ancɔfɛ MARIKI mə.
17 Pəkɛrɛ MARIKI aŋkesiya ŋorkun teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu, pədeŋər kəfala ka cəcom cətənəŋkəl lebin. Wəloŋnɛ pəkɛrɛ kəloŋnɛ kɔn ka mɛŋgbɛn kɔ ka wɛn,
18 wədɛrəm kəŋɛrnɛ pəfonnɛ cəfon ca kəŋɛrnɛ nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, pəlɛk cəfon cɔn ca kəŋɛrnɛ cacɔkɔ, pəbɛr ci dəndo dənɛnc da kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu dəkɔ deyi kəmar mə.
19 Wəloŋnɛ pəlɛk kəbanca ka aŋkesiya ŋorkun ŋəkɔ ampɛc mə, kəcom kəlok-lok kin kətənəŋkəl lebin nde kəfala disrɛ kɔ biskit bətənəŋkəl lebin, pəbɛr yi wədɛrəm kəŋɛrnɛ dəwaca, tɔyɔnɛ wədɛrəm kəŋɛrnɛ elip kəfonnɛ cəfon cɔn ca kəŋɛrnɛ.
20 Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔŋ yi MARIKI fər kiriŋ. Ca yopus yɔ, nyɛ yəyɔnɛ ya wəloŋnɛ mə, kəlɛkɛnɛ ka kəmpəcpəc kaŋkɔ antubucnɛ kəsɔŋ MARIKI, kɔ aləŋk ŋəkɔ aŋwurɛ mə, kɔ telip oŋ-ɛ, sariyɛ səŋwosɛ kɔ sɔ kəmun wɛn.
21 Sariyɛ sasɔkɔ səyɔnɛ sa wəŋɛrnɛ nwɛ ɛndɛrəm kəsɔŋnɛ MARIKI mə. Yoloŋnɛ yayɔkɔ y'oloŋnɛ MARIKI teta kəŋɛrnɛ kɔn, k'ɛntam kəyɔ tɔlɔm pəcepər tatɔkɔ-ɛ, aŋwosɛ kɔ ti, mba mɛnɛ pənuŋkɛnɛ kəlelәs kədɛrəm kɔn, pəmə təkɔ sariyɛ sa kəŋɛrnɛ səloku ti mə.»

Totolanɛ pətət

22 Kɔ MARIKI oloku Musa:
23 «Məloku Aruna kɔ awut ən arkun, ntɛ tɔ pəmar nəde nəctolanɛ aka Yisrayel pətət, nəcloku ŋa:
24 ‹MARIKI pəpoc'am, pəbumɛn'am!
25 MARIKI pəgbətn'am, pəyɔnɛ nu nɔnɔfər!
26 MARIKI pəyektər əm kəro kɔn, pəsɔŋ əm pəforu!›
27 Kɔ aloŋnɛ ŋandebonc tewe tem kətolanɛ aka Yisrayel pəmə ntɛ iləmər ŋa mɔ-ɛ, ina MARIKI impocɛ ŋa pətət.»

7

Cibil ncɛ anasɔŋ teta kəcepɛ-cepɛnɛ aŋgbip ŋosoku mɔ

1 Dəsək ndɛ Musa ɛnalip kəcəmbər dəkiyi dosoku mə, k'ompus di pəcbəy di moro kɔ yosumpər-sumpər ya di fəp. K'əyɔ tin tayi tetek toloŋnɛ kɔ yosumpər-sumpər ya di fəp, k'ɔmbɔy yi k'ompus sɔ yi.
2 Awa kɔ akiriŋ a Yisrayel, akiriŋ a wəlɔ disrɛ ŋaŋkɛrɛ yoloŋnɛ yaŋan. Akiriŋ aka dəcusuŋka akakɔ ŋanalɔm aYisrayel mə, ŋanakɛrɛ yi.
3 Kɔ ŋaŋkɛrɛ yoloŋnɛ yaŋan MARIKI fər kiriŋ: Cibil camət-tin ncɛ cəna wəco kɔ mɛrəŋ cəncliŋəs mə, wəkiriŋ o wəkiriŋ ɛnasɔŋ wana win, akiriŋ mɛrəŋ ŋancpaŋnɛ kəsɔŋ abil ŋin. Kɔ ŋaŋkɛrɛ ci nde dəkəbɛrɛ dəkiyi dosoku tekiriŋ.
4 Kɔ MARIKI oloku Musa:
5 «Məbaŋər ŋa yoloŋnɛ yaŋan ntɛ təŋsɔŋɛ pacbəcɛ yi nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu. Məbɛr yi aLewy dəwaca, aŋɛ o aŋɛ kɔ yɛbəc yaŋan.»
6 Kɔ Musa ɛlɛk cibil kɔ cəna k'ɔsɔŋ ci aLewy.
7 K'ɔsɔŋ cibil mɛrəŋ kɔ cəna maŋkəlɛ awut arkun a Kerson, kətubcɛnɛ ka yɛbəc yɔkɔ ŋayɔ mə.
8 K'ɔsɔŋ cibil maŋkəlɛ kɔ cəna camət-maas awut arkun a Merari, kətubcɛnɛ ka yɛbəc yɔkɔ ŋayɔ mɔ, kəməmən ka Itamar wan wərkun wəka wəloŋnɛ Aruna disrɛ.
9 Mba ɛnasɔŋ fɛ awut a Kehat, ntɛ yɛbəc ya akakɔ yɛnayɔnɛ ya ca yopus mə, kɔ ntɛ pəmar ŋagbaŋnɛ yi mə.

Yoloŋnɛ yopusɛ tetek toloŋnɛ

10 Kɔ akiriŋ ŋaŋkɛrɛ yoloŋnɛ yopusɛ ya tetek toloŋnɛ dəsək dəbəy da pi. Kɔ ŋaŋkɛrɛ yi fər ya MARIKI kiriŋ.
11 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Akiriŋ ŋacder akin akin dəsək o dəsək wəkin pəkɛrɛ yoloŋnɛ yən teta kəpus ka tetek toloŋnɛ tofu.»
12 Dəsək dəcɔkɔ-cɔkɔ, ta kusuŋka ka Yuda, Nasɔŋ wan ka Aminadab ɛnamentərnɛ.

13 Yopocɛ nyɛ y'ɛnakɛrɛ: Apəlet ŋin nŋɛ analompsɛ gbeti kilo kin kɔ kəram masar maas
(1.300), kɔ apɔt nŋɛ analompsɛ gbeti kəram masar camət-mɛrəŋ (700) mɔ. Pəsam gbeti mpɛ
o mpɛ pɛnctəŋnɛnɛ kɔ potubuc pa pəsam gbeti pa nde aŋgbip ŋosoku. Ca yayɔkɔ mɛrəŋ fəp
yɛlarɛ kəmbefe kətɔt nkɛ ananɔktərɛnɛ kɔ moro teta kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn mɔ.
14 K'ɛŋkɛrɛ sɔ apɔt ŋələma nŋɛ analompsɛ kɛma kəram tasar tin (100) palas ŋi suray mɔ,
15 tura tin, aŋkesiya ŋorkun, k'aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin teta yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI
mɔ,
16 ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya,
17 kɔ teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun kəcamət, mbiyofo
kəcamət, ŋkesiya yorkun kəcamət ya teren tin tin. Yoloŋnɛ yayɔkɔ yɔ Nasɔŋ wan ka
Aminadab ɛnakɛrɛ.
18 Dɔsɔk da mɛrəŋ, ta kusuŋka ka Isakar, wəkiriŋ kəŋan Netaneyel wan ka Cuwar
ɛnamentərnɛ.
19 Yoloŋnɛ nyɛ y'ɛnakɛrɛ: Apəlet ŋin nŋɛ analompsɛ gbeti kilo kin kɔ kəram masar maas
(1.300) mɔ, kɔ apɔt nŋɛ analompsɛ gbeti kəram masar camət-mɛrəŋ (700) mɔ. Pəsam gbeti
mpɛ o mpɛ pɛnctəŋnɛnɛ kɔ potubuc pa pəsam gbeti pa nde aŋgbip ŋosoku. Ca yayɔkɔ mɛrəŋ
fəp yɛlarɛ kəmbefe kətɔt nkɛ ananɔktərɛnɛ kɔ moro teta yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn mɔ.
20 Kɔ apɔt ŋələma nŋɛ analompsɛ kɛma kəram tasar tin (100) mɔ, palas ŋi suray,
21 tura tin, aŋkesiya ŋorkun, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin teta yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI
mɔ,
22 ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya,
23 kɔ teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun kəcamət, mbiyofo
kəcamət, ŋkesiya yorkun kəcamət ya teren tin tin. Yoloŋnɛ yayɔkɔ yɔ Netaneyel wan ka
Cuwar ɛnakɛrɛ.
24 Dɔsɔk da maas, wəkiriŋ ka aka Sabulon, Eliyab wan ka Heloŋ ɛnamentərnɛ.
25 Yoloŋnɛ nyɛ y'ɛnakɛrɛ: Apəlet ŋin nŋɛ analompsɛ gbeti kilo kin kɔ kəram masar maas
(1.300) mɔ, kɔ apɔt nŋɛ analompsɛ gbeti kəram masar camət-mɛrəŋ (700) mɔ. Pəsam gbeti
mpɛ o mpɛ pɛnctəŋnɛnɛ kɔ potubuc pa pəsam gbeti pa nde aŋgbip ŋosoku. Ca yayɔkɔ mɛrəŋ
fəp yɛlarɛ kəmbefe kətɔt nkɛ ananɔktərɛnɛ kɔ moro teta yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn mɔ.
26 K'ɛŋkɛrɛ sɔ apɔt ŋələma nŋɛ analompsɛ kɛma kəram tasar tin (100), pəlas ŋi suray,
27 tura tin, aŋkesiya ŋorkun ŋin, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin, teta kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI
mɔ,
28 ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya,
29 kɔ teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun kəcamət, mbiyofo
kəcamət, ŋkesiya yorkun kəcamət ya teren tin tin. Yoloŋnɛ yayɔkɔ yɔ Eliyab wan ka Heloŋ
ɛnakɛrɛ.
30 Dɔsɔk da maŋkəlɛ, wəkiriŋ ka aka Ruben, Elicur wan ka Sedewur ɛnamentərnɛ.
31 Yoloŋnɛ nyɛ y'ɛnakɛrɛ: Apəlet ŋin nŋɛ analompsɛ gbeti kilo kin kɔ kəram masar maas
(1.300) mɔ, kɔ apɔt nŋɛ analompsɛ gbeti kəram masar camət-mɛrəŋ (700) mɔ. Pəsam gbeti
mpɛ o mpɛ pɛnctəŋnɛnɛ kɔ potubuc pa pəsam gbeti pa nde aŋgbip ŋosoku. Ca yayɔkɔ mɛrəŋ
fəp yɛlarɛ kəmbefe kətɔt nkɛ ananɔktərɛnɛ kɔ moro teta yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn mɔ.
32 K'ɛŋkɛrɛ sɔ apɔt ŋələma nŋɛ analompsɛ kɛma kəram tasar tin (100) palas ŋi suray,
33 tura tin, aŋkesiya ŋorkun ŋin, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin teta kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI
mɔ,
34 ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya,
35 kɔ teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun kəcamət, mbiyofo
kəcamət, ŋkesiya yorkun kəcamət ya teren tin tin. Yoloŋnɛ yayɔkɔ yɔ Elicur wan ka Sedewur
ɛnakɛrɛ.
36 Dɔsɔk da kəcamət, wəkiriŋ ka aka Simeyɔŋ, Selumiyel wan ka Curisaday, ɛnamentərnɛ.
37 Yoloŋnɛ nyɛ y'ɛnakɛrɛ: Apəlet ŋin nŋɛ analompsɛ gbeti kilo kin kɔ kəram masar maas
(1.300) mɔ, kɔ apɔt nŋɛ analompsɛ gbeti kəram masar camət-mɛrəŋ (700) mɔ. Pəsam gbeti
mpɛ o mpɛ pɛnctəŋnɛnɛ kɔ potubuc pa pəsam gbeti pa nde aŋgbip ŋosoku. Ca yayɔkɔ mɛrəŋ
fəp yɛlarɛ kəmbefe kətɔt nkɛ ananɔktərɛnɛ kɔ moro teta yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn mɔ.
38 K'ɛŋkɛrɛ sɔ apɔt ŋələma nŋɛ analompsɛ kɛma kəram tasar tin (100) palas ŋi suray,
39 tura tin, aŋkesiya ŋorkun ŋin, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin, teta kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI
mɔ,
40 ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya,
41 kɔ teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun kəcamət, mbiyofo
kəcamət, ŋkesiya yorkun kəcamət ya teren tin tin. Yoloŋnɛ yayɔkɔ yɔ Selumiyel wan ka
Curisaday ɛnakɛrɛ.
42 Dɔsɔk da camət-tin, wəkiriŋ ka aka Kadu, Eliyasaf wan ka Dewel, ɛnamentərnɛ.

43 Yoloŋnɛ nyɛ y'ɛnakɛrɛ: Apəlet ŋin nŋɛ analompsɛ gbeti kilo kin kɔ kəram masar maas (1.300) mɔ, kɔ apɔt nŋɛ analompsɛ gbeti kəram masar camət-mɛrəŋ (700) mɔ. Pəsam gbeti mpɛ o mpɛ pɛnctəŋnɛnɛ kɔ potubuc pa pəsam gbeti pa nde aŋgbip ŋosoku. Ca yayəkɔ mɛrəŋ fəp yɛlarɛ kəmbefe kətɔt nkɛ ananəktərɛnɛ kɔ moro teta yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn mɔ.
44 K'ɛŋkɛrɛ sɔ apɔt ŋələma nŋɛ analompsɛ kɛma kəram tasar tin (100) palas ŋi suray mɔ,
45 tura tin, aŋkesiya ŋorkun ŋin, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin, teta kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ,
46 ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya,
47 kɔ teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun kəcamət, mbiyofo kəcamət, ŋkesiya yorkun kəcamət ya teren tin tin. Yoloŋnɛ yayəkɔ yɔ Eliyasaf wan ka Dewel ɛnakɛrɛ.
48 Dəsək da camət-mɛrəŋ, wəkiriŋ ka aka Efrayim, Elisama wan ka Amihud ɛnamentərnɛ.
49 Yoloŋnɛ nyɛ y'ɛnakɛrɛ: Apəlet ŋin nŋɛ analompsɛ gbeti kilo kin kɔ kəram masar maas (1.300) mɔ, kɔ apɔt nŋɛ analompsɛ gbeti kəram masar camət-mɛrəŋ (700) mɔ. Pəsam gbeti mpɛ o mpɛ pɛnctəŋnɛnɛ kɔ potubuc pa pəsam gbeti pa nde aŋgbip ŋosoku. Ca yayəkɔ mɛrəŋ fəp yɛlarɛ kəmbefe kətɔt nkɛ ananəktərɛnɛ kɔ moro teta yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn mɔ.
50 K'ɛŋkɛrɛ sɔ apɔt ŋələma nŋɛ analompsɛ kɛma kəram tasar tin (100) palas ŋi suray mɔ,
51 tura tin, aŋkesiya ŋorkun ŋin, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin teta kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ,
52 ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya,
53 kɔ teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun kəcamət, mbiyofo kəcamət, ŋkesiya yorkun kəcamət ya teren tin tin. Yoloŋnɛ yayəkɔ yɔ Elisama wan ka Amihud ɛnakɛrɛ.
54 Dəsək da camət-maas, wəkiriŋ ka aka Manase, Kamaliyel wan ka Pedacur ɛnamentərnɛ.
55 Yoloŋnɛ nyɛ y'ɛnakɛrɛ: Apəlet ŋin nŋɛ analompsɛ gbeti kilo kin kɔ kəram masar maas (1.300) mɔ, kɔ apɔt nŋɛ analompsɛ gbeti kəram masar camət-mɛrəŋ (700) mɔ. Pəsam gbeti mpɛ o mpɛ pɛnctəŋnɛnɛ kɔ potubuc pa pəsam gbeti pa nde aŋgbip ŋosoku. Ca yayəkɔ mɛrəŋ fəp yɛlarɛ kəmbefe kətɔt nkɛ ananəktərɛnɛ kɔ moro teta yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn mɔ.
56 K'ɛŋkɛrɛ sɔ apɔt ŋələma nŋɛ analompsɛ kɛma kəram tasar tin (100) palas ŋi suray mɔ,
57 tura tin, aŋkesiya ŋorkun ŋin, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin, teta kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ,
58 ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya,
59 kɔ teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun kəcamət, mbiyofo kəcamət, ŋkesiya yorkun kəcamət ya teren tin tin. Yoloŋnɛ yayəkɔ yɔ Kamaliyel wan ka Pedacur ɛnakɛrɛ.
60 Dəsək da camət-maŋkəlɛ, wəkiriŋ ka aka Bɛŋyamin, Abidan wan ka Kideyoni ɛnamentərnɛ.
61 Yoloŋnɛ nyɛ y'ɛnakɛrɛ: Apəlet ŋin nŋɛ analompsɛ gbeti kilo kin kɔ kəram masar maas (1.300) mɔ, kɔ apɔt nŋɛ analompsɛ gbeti kəram masar camət-mɛrəŋ (700) mɔ. Pəsam gbeti mpɛ o mpɛ pɛnctəŋnɛnɛ kɔ potubuc pa pəsam gbeti pa nde aŋgbip ŋosoku. Ca yayəkɔ mɛrəŋ fəp yɛlarɛ kəmbefe kətɔt nkɛ ananəktərɛnɛ kɔ moro teta yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn mɔ.
62 K'ɛŋkɛrɛ sɔ apɔt ŋələma nŋɛ analompsɛ kɛma kəram tasar tin (100) palas ŋi suray mɔ,
63 tura tin, aŋkesiya ŋorkun ŋin, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin, teta kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ,
64 ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya,
65 kɔ teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun kəcamət, mbiyofo kəcamət, ŋkesiya yorkun kəcamət ya teren tin tin. Yoloŋnɛ yayəkɔ yɔ Abidan wan ka Kideyoni ɛnakɛrɛ.
66 Dəsək da wəco, wəkiriŋ ka aka Dan, Ahiyeser wan ka Amisaday, ɛnamentərnɛ.
67 Yoloŋnɛ nyɛ y'ɛnakɛrɛ: Apəlet ŋin nŋɛ analompsɛ gbeti kilo kin kɔ kəram masar maas (1.300) mɔ, kɔ apɔt nŋɛ analompsɛ gbeti kəram masar camət-mɛrəŋ (700) mɔ. Pəsam gbeti mpɛ o mpɛ pɛnctəŋnɛnɛ kɔ potubuc pa pəsam gbeti pa nde aŋgbip ŋosoku. Ca yayəkɔ mɛrəŋ fəp yɛlarɛ kəmbefe kətɔt nkɛ ananəktərɛnɛ kɔ moro teta yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn mɔ.
68 K'ɛŋkɛrɛ sɔ apɔt ŋələma nŋɛ analompsɛ kɛma kəram tasar tin (100) palas ŋi suray mɔ,
69 tura tin, aŋkesiya ŋorkun ŋin, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin teta kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ,
70 ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya,
71 kɔ teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun kəcamət, mbiyofo kəcamət, ŋkesiya yorkun kəcamət ya teren tin tin. Yoloŋnɛ yayəkɔ yɔ Ahiyeser wan ka Amisaday ɛnakɛrɛ.

72 Dɔsɔk da wəco kɔ pin, wəkiriŋ ka aka kusuŋka ka Asɛr, Pakiyel wan ka Okəraŋ, ɛnamentərnɛ.
73 Yoloŋnɛ nyɛ y'ɛnakɛrɛ: Apəlet ŋin nŋɛ analompsɛ gbeti kilo kin kɔ kəram masar maas (1.300) mɔ, kɔ apɔt nŋɛ analompsɛ gbeti kəram masar camət-mɛrəŋ (700) mɔ. Pəsam gbeti mpɛ o mpɛ pɛnctəŋnɛnɛ kɔ potubuc pa pəsam gbeti pa nde aŋgbip ŋosoku. Ca yayɔkɔ mɛrəŋ fəp yɛlarɛ kəmbefe kətət nkɛ ananɔktərɛnɛ kɔ moro teta yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn mɔ.
74 K'ɛŋkɛrɛ sɔ apɔt ŋələma nŋɛ analompsɛ kɛma kəram tasar tin (100) palas ŋi suray mɔ,
75 tura tin, aŋkesiya ŋorkun ŋin, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin, teta kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ,
76 ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya,
77 kɔ teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun kəcamət, mbiyofo kəcamət, ŋkesiya yorkun kəcamət ya teren tin tin. Yoloŋnɛ yayɔkɔ yɔ Pakiyel wan ka Okəraŋ ɛnakɛrɛ.
78 Dɔsɔk da wəco kɔ mɛrəŋ wəkiriŋ ka aka kusuŋka ka Naftali, Ahira wan ka Enan ɛnamentərnɛ.
79 Yoloŋnɛ nyɛ y'ɛnakɛrɛ: Apəlet ŋin nŋɛ analompsɛ gbeti kilo kin kɔ kəram masar maas (1.300) mɔ, kɔ apɔt nŋɛ analompsɛ gbeti kəram masar camət-mɛrəŋ (700) mɔ. Pəsam gbeti mpɛ o mpɛ pɛnctəŋnɛnɛ kɔ potubuc pa pəsam gbeti pa nde aŋgbip ŋosoku. Ca yayɔkɔ mɛrəŋ fəp yɛlarɛ kəmbefe kətət nkɛ ananɔktərɛnɛ kɔ moro teta yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn mɔ.
80 K'ɛŋkɛrɛ sɔ apɔt ŋələma nŋɛ analompsɛ kɛma kəram tasar tin (100) palas ŋi suray mɔ,
81 tura tin, aŋkesiya ŋorkun ŋin, aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin, teta kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ,
82 ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya,
83 kɔ teta kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun kəcamət, mbiyofo kəcamət, ŋkesiya yorkun kəcamət ya teren tin tin. Yoloŋnɛ yayɔkɔ yɔ Ahira wan ka Enan ɛnakɛrɛ.
84 Yoloŋnɛ yayɔkɔ yɔ akiriŋ a Yisrayel ŋanasɔŋ teta kəpus ka tetek toloŋnɛ, dɔsɔk ndɛ ambɔy pi mɔ: Pəlet wəco kɔ mɛrəŋ ya gbeti, səpɔt wəco kɔ mɛrəŋ ya gbeti, kɔ səpɔt wəco kɔ mɛrəŋ ya kɛma.
85 Apəlet nŋɛ o nŋɛ kilo kin, kəram masar maas (1.300), apɔt nŋɛ o nŋɛ kəram masar camət-mɛrəŋ (700), gbeti ba ca yayɔkɔ bɛmbəp kilo wəco mɛrəŋ kɔ maŋkəlɛ (24), pəmɔ ntɛ antubuc nde deŋgbip mɔ.
86 Səpɔt nsɛ wəco kɔ mɛrəŋ sa kɛma, apɔt o apɔt kəram tasar tin (100), palas ŋi suray. Delel da kɛma ka səpɔt saŋsɛ fəp dɛnabəp kilo kin kəram masar mɛrəŋ (200).
87 Yɔcɔl nyɛ anakɛrɛ teta yoloŋnɛ nyɛ anacɔfɛ MARIKI mɔ yɛnabəp: Mura wəco kɔ mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun wəco kɔ mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun ya teren tin tin wəco kɔ mɛrəŋ kɔ yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn ma yi, kɔ mbiyofo wəco kɔ mɛrəŋ ya kəloŋnɛ ka kiciya.
88 Yɔcɔl ya kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu: Mura wəco mɛrəŋ kɔ maŋkəlɛ (24), ŋkesiya yorkun wəco camət-tin (60), mbiyofo wəco camət-tin (60), ŋkesiya yorkun ya teren tin tin wəco camət-tin (60). Yayɔkɔ yɛnayɔnɛ yoloŋnɛ ya kəpus ka tetek toloŋnɛ, ntɛ analip pi kəbɔy mɔ.
89 Ntɛ Musa ɛncbɛrɛ nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kəkɔlok-loku kɔ Kanu mɔ, k'ene dim ndɛ donclok-lokər kɔ kəyɛfɛ afɛŋk ŋɔsɔksɛ kiciya nŋɛ aŋgbəpər kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ. Mɛlɛkɛ kerub mɛrəŋ dacɔ, k'olok-lokər kɔ.

8

Kəcəmbər ka pɛdɛtɛ səlamp

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Məsom Aruna: Kɔ məncəmbər səlamp-ɛ, pəmar pomot pa səlamp nsɛ camət-mɛrəŋ pewenki tekiriŋ ta pɛdɛtɛ pa si.»
3 Kɔ Aruna ɔyɔ tatəkɔ, k'omot səlamp k'ɛncəmbər si səcmot tekiriŋ ta pɛdɛtɛ pa si, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.
4 Ntɛ t'analompəs pɛdɛtɛ səlamp papɔkɔ: Kɛma kətɛmp k'anagbɛcɛ pi kəyɛfɛ pɛcəmɛnɛ pa pi haŋ yowurɛnɛ ya yɛlɛŋk. Analompəs pɛdɛtɛ pa səlamp kəsurɛnɛ təkɔ MARIKI ɛnamentər Musa mɔ.

Kəpus ka aLewy

5 Kɔ MARIKI oloku Musa:
6 «Məlɛk aLewy aYisrayel dacɔ, məpus em ŋa.
7 Ntɛ tɔ məŋkɔpus em ŋa: Məwɛsər ŋa domun ndɛ dɔŋkɔsɔkəs ŋa kiciya mɔ, ŋafonnɛ dis fəp, ŋayak yamos yaŋan, ŋasɔkəsnɛ.
8 Kɔ tencepər-ɛ, ŋalɛk tura kɔ yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn ya pi, it'ɔyɔnɛ kəmbefe kətət nkɛ anɔktərɛnɛ kɔ moro mɔ, məlɛk sɔ tura pa mɛrəŋ teta kəloŋnɛ ka kiciya.

9 Məkekərɛ aLewy nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, məloŋka aka Yisrayel fəp.
10 Məcɔŋɛnɛ aLewy fɔr ya ina MARIKI kiriŋ, aYisrayel ŋadeŋ aLewy waca waŋan.
11 Aruna pətubucnɛ kəsɔŋ ina MARIKI aLewy aYisrayel dacɔ, təyɔnɛ oŋ ŋa ŋayi yɛbəc ya ina MARIKI.
12 ALewy ŋadeŋər waca waŋan dəsəbomp sa mura, məloŋnɛ pin teta kiciya, kɔ pa mɛrəŋ poloŋnɛ pɔcɔfɛ MARIKI teta kəsɔkəs ka kiciya ka aLewy.
13 Məcəmbər aLewy fɔr ya Aruna kɔ awut ɔn arkun kiriŋ, mətubucnɛ kəsɔŋ ŋa MARIKI.
14 Məgbɛy aLewy kɔ aYisrayel. Ti disrɛ aLewy ŋayɔnɛ akemi.
15 Kɔ tatɔkɔ tencepər-ɛ, aLewy ŋader ŋacəmɛ yɛbəc ya nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu. Tatɔkɔ tɔ məŋkɔsɔkəs ŋa, mətubucnɛ sɔ kəsɔŋ ŋa ina MARIKI,
16 bawo ampus im ŋa fəp aka Yisrayel dacɔ. Ilɛk aLewy dəkəcəmɛ da awut acɔkɔ-cɔkɔ da wəYisrayel nwɛ o nwɛ ɔyɔnɛ wan wəcɔkɔ-cɔkɔ wəka kɛrɛ mɔ.
17 Bawo awut acɔkɔ-cɔkɔ a Yisrayel fəp akemi ŋɔ, təyɔnɛ wan wəcɔkɔ-cɔkɔ wəka fum, təyɔnɛ wəka pɔcɔl. Dəsɔk ndɛ inasut awut acɔkɔ-cɔkɔ atɔf ŋa Misira mɔ, d'inapusnɛ awut acɔkɔ-cɔkɔ a Yisrayel.
18 K'ilɛk aLewy dəkəcəmɛ da awut acɔkɔ-cɔkɔ a Yisrayel fəp.
19 Isɔŋ aLewy Aruna kɔ awut ɔn arkun aYisrayel dacɔ, ntɛ təŋsɔŋɛ ŋacəmɛnɛ aYisrayel yɛbəc ya nde d'aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mɔ, ŋactubucnɛ sɔ kəsɔkəs aYisrayel kiciya kəŋan. Ti disrɛ aYisrayel ŋafɔsətɔ pəlɛc teta kələtərnɛ kəŋan aŋgbip ŋosoku.»
20 Musa, Aruna kɔ kəloŋkanɛ ka afum a Yisrayel fəp ŋasurɛnɛ kəyɔ aLewy təkɔ MARIKI ɛnasom Musa kəyɔ ŋa mɔ.
21 Kɔ aLewy ŋasɔkəsnɛ kɔ ŋayak yamos yaŋan. Kɔ Aruna ontubucnɛ kəmentər ŋa MARIKI fɔr kiriŋ, k'ontubucnɛ sɔ kəsɔkəs ŋa kiciya kəŋan ntɛ təŋsɔŋɛ ŋasɔk oŋ mɔ.
22 Kɔ tatɔkɔ tencepər-ɛ, aLewy ŋader ŋacəmɛ yɛbəc ya nde daŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu Aruna kɔ awut ɔn arkun fɔr kiriŋ, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom Musa teta aLewy mɔ, tatɔkɔ t'ɛnayɔnɛ ŋa.
23 Kɔ MARIKI oloku Musa:
24 «Ntɛ təyɔnɛ ta aLewy: WəLewy wərkun nwɛ o nwɛ ɔsɔtɔ meren kəyɛfɛ meren wəco mɛrəŋ kɔ kəcamət (25) haŋ pəcepər mɔ, ɛntam kəbəc nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
25 K'ɔsɔtɔ meren wəco kəcamət-ɛ (50), pəsak kəbəc nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
26 Wəkayi pəcmar awɛnc aŋa kɔ akakɔ ŋande kəcbum yɛbəc nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu-ɛ, mba ta nkɔn pəbəc nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu. Məyɔ tatɔkɔ nnɔ aLewy ŋayi mɔ, teta yɛbəc yaŋan nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.»

9

Tataka ntɛ ambocɛ kəsata ka Kəcepər mɔ

1 Nde tɛgbərɛ ta Sinayi, ŋof ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ ŋa teren ta mɛrəŋ kəyɛfɛ kəwur ka aka Yisrayel atɔf ŋa Misira, kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «AYisrayel ŋacboc kəsata ka kəcɛm-cɛməs ka Kəcepər ka mɛlɛkɛ medif* tataka ntɛ ambonccɛ ki mɔ.
3 Nəde nəcboc kəsata kaŋkɔ tataka ta wəco kɔ maŋkəlɛ ta ŋof ŋaŋɛ, kɔ dec dendekalɛ-ɛ, nəboc ki pəmɔ təkɔ sariyɛ kɔ məyɔ mokur moŋkotərɛnɛ ki mɔ.»
4 Kɔ Musa oloku ti aYisrayel, ntɛ təŋsɔŋɛ ŋaboc kəsata kaŋkɛ mɔ.
5 Kɔ ŋamboc kəsata kaŋkɔ tataka ta wəco kɔ maŋkəlɛ ta ŋof ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ dec dɛckalɛ, dəndo tɛgbərɛ ta Sinayi. Kɔ aYisrayel ŋasurɛnɛ kəyɔ təkɔ MARIKI ɛnasom Musa mɔ.
6 Kɔ arkun alɔma ŋayi aŋɛ ŋanatɔsɔk teta kəgbuŋɛnɛ kəŋan wəfi mɔ, a ŋafətam kəboc kəsata ka Kəcepər dɔsɔk dadɔkɔ. Awa, kɔ ŋaŋkɔ ŋamentərnɛ Musa kɔ Aruna dɔsɔk dadɔkɔ yati,
7 kɔ ŋayif Musa: «Teta wəfi tɔsɔŋɛ su kətɔsɔk, t'ake tɔ səntətamɛ kəkɛrɛ MARIKI yoloŋnɛ dɔsɔk da kəsata dandɛ kɔ awɛnc asu aŋa a Yisrayel-ɛ?»
8 Kɔ Musa oloku ŋa: «Nəcəmɛ nnɔ, nəkar im ikɔ icəŋkəl moloku mmɛ MARIKI ɔŋkɔsom im tetonu mɔ.»
9 Kɔ MARIKI oloku Musa:
10 «Məloku aka Yisrayel: Kɔ wərkun wələma nəna dacɔ dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp donu fəp, ɔntɔsɔk teta wəfi kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəkɔ marənt mobol-bolu-ɛ, pəbocɛ MARIKI kəsata ka kəcɛm-cɛməs Kəcepər ka mɛlɛkɛ medif.
11 Ŋade ŋacboc kəsata kaŋkɔ tataka ta wəco kɔ maŋkəlɛ ta ŋof ŋa mɛrəŋ, kɔ dec dendekalɛ-ɛ, ŋasɔmɛ ki cəcom cətənɔŋkəl lebin kɔ bɔpər yodokət.
12 Ali paka ta pasak haŋ bətbət, ta paporu sɔ ali kəbɛnt ka poloŋnɛ. Paboc kəsata ka Kəcepər kaŋkɔ pəmɔ təkɔ sariyɛ səloku mɔ.

---

* **9:2** *Kəsata ka Kəcepər* it'ɔyɔnɛ kəsata nkɛ mɛlɛkɛ mmɛ mɛnadifət awut acɔkɔ-cɔkɔ a Misira, mɛsak awut a Yisrayel mɔ. It'aŋwenɛ kəsata kaŋkɛ «kəsata ka Kəcepər»

13 Kɔ wərkun ɔsɔk, ta ɔŋkɔ marənt pəfati kəboc kəsata ka kəcɛm-cɛməs ka Kəcepər-ɛ, aŋwurɛ kɔ afum ɔn dacɔ, bawo ɔsɔŋ fɛ MARIKI kəpocɛ kɔn dɔsɔk ndɛ ambonc mɔ. Wərkun wəkakɔ ɛsarɛ teta kiciya kɔn.
14 Kɔ wəcikəra nwɛ eyi nu dacɔ mɔ omboc kəsata ka Kəcepər ka MARIKI-ɛ, pəmar pəsurɛnɛ tɔkɔ sariyɛ kɔ tɔkɔ asom teta ki mɔ. Sariyɛ sin sayi sɔ nəna kɔ acikəra teta kəsata kaŋkɔ.»

Kəp kəŋkump dəkiyi dosoku

15 Dɔsɔk ndɛ ancəmbər dəkiyi dosoku ndɛ aŋwe aŋgbancan nde walakɛ nwɛ wementər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ, kɔ kəp kəŋkump di bətbət haŋ dɔfɔy. Kəyɛfɛ oŋ dɔfɔy haŋ bətbət, kɔ kəp nkɛ kəyi dəkiyi dosoku kəroŋ kəcmot pəmɔ nɛnc.
16 Tatɔkɔ tɔ tencyi tɛm fəp: Kəp kəckump di, kɔ pəmbiyɛ-ɛ, pəcmot pəmɔ nɛnc.
17 Tɛm o tɛm tɔ kəp kəyɛfɛ aŋgbancan kəroŋ, aYisrayel ŋancyɛfɛ ŋakɔ nde kəp kəncəmɛ mɔ, ŋancəmbər di saŋka.
18 AYisrayel ŋancyɛfɛ kəsom ka MARIKI, ŋacndɛ kəsom ka MARIKI. Ŋancndɛ kəfo kaŋkɔ kəwon ka kəp dəkiyi dosoku kəroŋ fəp.
19 Kɔ kəp kəwon dəkiyi dosoku kəroŋ-ɛ, aYisrayel ŋacəmɛ yɛbəc ya MARIKI, ŋafɔkɔ.
20 Kɔ kəp kəyi dəkiyi dosoku kəroŋ mataka mepic-ɛ, aYisrayel ŋancndɛ kəfo kaŋkɔ kəsom ka MARIKI, ŋancyɛfɛ sɔ kəkɔ kəsom ka MARIKI.
21 Kɔ tɔyɔnɛ kəp kəyi dəkiyi dosoku kəroŋ kəyɛfɛ bətbət haŋ pibi, kɔ kəyɛfɛ di kəroŋ bətbət-ɛ, aYisrayel ŋaŋyɛfɛ kəfo kaŋkɔ. Kɔ kəp kəyɛfɛ dəkiyi dosoku kəroŋ pəwaŋkəra-ɛ, aYisrayel ŋayɛfɛ kəfo kaŋkɔ.
22 Kɔ kəp kəyi dəkiyi dosoku kəroŋ mata mɛrəŋ, ŋof ŋin kɔ pəyɔnɛ fɛ ti teren tin-ɛ, aYisrayel ŋancndɛ, ŋafɔkɔ. Kɔ kəp kəyɛfɛ dəkiyi dosoku kəroŋ-ɛ, ŋa sɔ ŋayɛfɛ kəkɔ.
23 Ŋancndɛ kəsom ka MARIKI, ŋacyɛfɛ kəkɔ kəsom ka MARIKI. AYisrayel ŋanccəmɛ yɛbəc ya MARIKI pəmə tɔkɔ MARIKI oncsom Musa mɔ.

10

Luk ya gbeti

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Məlompəs luk mɛrəŋ ya gbeti bɛtɛmp. Luk yayɔkɔ yɔ mənde məcwenɛ kəloŋkanɛ ka afum aka Yisrayel, məcsɔŋɛ ŋa sɔ kəyekti saŋka kəkɔ.
3 K'afula luk mɛrəŋ-ɛ, kəloŋkanɛ ka aYisrayel fəp ŋabəpsɛn'am dəntɔf nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
4 K'afula aluk ŋin-ɛ, abɛ kɔ akiriŋ a cusuŋka ca Yisrayel ŋambəpsɛn'am kəsək.
5 K'afula ŋi cawon cawon-ɛ, aŋɛ ŋanacəmbər saŋka ntende dec dɛmpɛ aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mɔ, ŋayɛfɛ ŋakɔ.
6 K'afula ŋi cawon cawon ta mɛrəŋ-ɛ, aŋɛ ŋandɛ kəca kətət ka aŋgbancan mə ŋayɛfɛ ŋakɔ. Kəkɔ nkɛ o nkɛ, aluk ŋaŋfula cawon cawon.
7 Nəfula sɔ kəbəpsɛnɛ ka kəloŋkanɛ ka aYisrayel, mba nəfərəs kəfula.
8 Awut arkun a Aruna, aloŋnɛ ŋande ŋacfula luk. Sariyɛ nsɛ sɔ nəndecəmɛ darəŋ doru o doru dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp.
9 Nde atɔf ŋonu, kɔ nəndekɔ nəckɔ dəkəsutɛnɛ kɔ aterɛnɛ anu-ɛ aŋɛ ŋaŋwɛkərnɛ nu mɔ, pəmar nəfula luk cawon cawon, MARIKI Kanu konu endecɛm-cɛmnɛ tetonu, pəyac nu nnɔ aterɛnɛ anu ŋayi mɔ.
10 Mataka monu ma pəbotu mmɛ nəmbəpsɛnɛ kəboc cəsata kɔ kəcəmɛ ka yof yonu mɔ, nəfula luk, nəkɛrɛ yoloŋnɛ yɔcɔf kɔ yoloŋnɛ ya kəpaŋnɛ pəforu yonu. Ti disrɛ, tɔŋyɔnɛ tɛcɛmcɛməs ta Kanu konu tetonu. MARIKI iyɔnɛ, Kanu konu.»

Kəyɛfɛ Sinayi kəkɔ ka kələncər ka Mohab

10.11-21.35

Aka Yisrayel ŋalɛk sɔ dəpɔ kəkɔ

11 Teren ta mɛrəŋ ta kəndɛ kəŋan tɛgbərɛ ta Sinayi, tataka ta wəco mɛrəŋ ta ŋof ŋa mɛrəŋ, kɔ kəp kəyɛfɛ dəkiyi dosoku da walakɛ nwɛ wementər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ.
12 Kɔ aYisrayel ŋayɛfɛ kəcepɛ tɛgbərɛ ta Sinayi kəkɔ, kɔ kəp kəŋkɔ kəcəmɛ tɛgbərɛ ta Paran.
13 Kəyɛfɛ kəŋan kəkɔ kəcɔkɔ-cɔkɔ kənayi kaŋkɔ, pəmə tɔkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.
14 Kɔ kələr ka saŋka sa aka Yuda dəcəgba ca asutɛnɛ, ŋayɛfɛ kəkɔ acɔkɔ-cɔkɔ. Nasɔŋ wan ka Aminadab ɛnayɔnɛ ŋa wəkiriŋ.
15 Kəgba ka asutɛnɛ a kusuŋka ka Isakar, Netaneyel wan ka Cuwar ɛnayɔnɛ ŋa wəkiriŋ.
16 Eliyab wan ka Heloŋ ɛnayɔnɛ wəkiriŋ ka kəgba ka asutɛnɛ a kusuŋka ka Sabulon.
17 K'ancekəli dəkiyi dosoku. Aka kor ka Kerson kɔ ka Merari ŋayɛfɛ kəkɔ ŋagbaŋnɛ di.

18 Kɔ kələr ka saŋka sa aka Ruben, dəcəgba ca asutɛnɛ ŋayɛfɛ kəkɔ. Elicur wan ka Sedewur
ɛnayɔnɛ ŋa wəkiriŋ.
19 Kɔ kəgba ka asutɛnɛ a kusuŋka ka Simeyɔŋ ŋayɛfɛ kəkɔ, Selumiyel wan ka Curisaday
ɛnayɔnɛ ŋa wəkiriŋ.
20 Kɔ kəgba ka asutɛnɛ ka kusuŋka ka Kad ŋayɛfɛ kəkɔ, Eliyasaf wan ka Dewel ɛnayɔnɛ ŋa
wəkiriŋ.
21 Kɔ aka Kehat ŋayɛfɛ kəkɔ, ŋagbaŋnɛ yosumpər-sumpər ya aŋgbip ŋosoku nyɛ ambəcɛ di
mɔ. Kɔ aLewy akɔ ŋanuŋkɛnɛ kədecaŋər-caŋər dəkiyi dosoku, ŋackar kəder ka aka Kehat.
22 Kɔ kələr ka saŋka sa Efrayim ŋayɛfɛ kəkɔ dəcəgba ca asutɛnɛ, Elisama wan ka Amihud
ɛnayɔnɛ ŋa wəkiriŋ.
23 Kɔ kəgba ka asutɛnɛ a kusuŋka ka Manase ŋayɛfɛ kəkɔ, Kamaliyel wan ka Pedacur
ɛnayɔnɛ ŋa wəkiriŋ.
24 Kɔ kəgba ka asutɛnɛ aka Bɛŋyamin ŋayɛfɛ kəkɔ, Abidan wan ka Kideyoni ɛnayɔnɛ ŋa
wəkiriŋ.
25 Kɔ kələr ka saŋka sa aka Dan ŋayɛfɛ kəkɔ dəcəgba ca asutɛnɛ, ŋa ŋanafak saŋka fəp tadarəŋ.
Ahiyeser wan ka Amisaday ɛnayɔnɛ ŋa wəkiriŋ.
26 Kəgba ka asutɛnɛ aka kusuŋka ka Asɛr ŋayɛfɛ kəkɔ, Pakiyel wan ka Okəraŋ ɛnayɔnɛ ŋa
wəkiriŋ.
27 Kəgba ka asutɛnɛ aka kusuŋka ka Naftali ŋayɛfɛ kəkɔ, Ahira wan ka Enan ɛnayɔnɛ ŋa
wəkiriŋ.
28 Tantɛ tɔ cəgba ca asutɛnɛ aka Yisrayel cənacɛk kəkɔ.

Musa ɛntɛn wəsolɛ aYisrayel teta marənt

29 Kɔ Musa oloku Hobab wan ka Rehuwel wəka Madiyaŋ papa ka wəran ka Musa: «Kəfo
kɔ səŋkɔ nkɛ MARIKI oloku su: ‹Indesɔŋ nu mɔ.› Məder pakɔ səŋkɔyɔ əm pətɔt, bawo MARIKI
oloku kəyɔ Yisrayel pətɔt.»
30 Kɔ wəkakɔ oloku Musa: «Ifɔkɔ. Atɔf ŋem ŋ'iŋkɔ nde aŋkom im mɔ.»
31 Kɔ Musa ɛlɛtsɛnɛ kɔ: «Ta məsak su ilɛtsɛn'am, kɔ məncərɛ sɔ mofo mmɛ səntam kəndɛ
nde dətɛgbərɛ mɔ, məyɔnɛ wəsolɛ kosu.
32 Kɔ mənder pakɔ-ɛ, mɔna sɔ məŋsɔtɔ pətɔt pəkɔ MARIKI oloku kəyɔnɛ su mɔ.»
33 Kɔ aka Yisrayel ŋayɛfɛ tɔrɔ ta MARIKI kəkɔ, kɔ ŋaŋkɔt mata maas. Kaŋkəra ka danapa
da MARIKI kəyi ŋa kiriŋ, mata maas kəctɛnɛ ŋa dəkəŋesəm.
34 Kəp ka MARIKI kəncyi ŋa kəroŋ pəwaŋkəra kɔ ŋandeyɛfɛ kəkɔ-ɛ.
35 Kəyɛfɛ nkɛ o nkɛ kaŋkəra kəncyɛfɛ kəkɔ mɔ, Musa oncloku: «Məyɛfɛ MARIKI! Ater am
ŋasamsər! Aŋɛ ŋanter əm mɔ, ŋayɛksɛ fɔr yam kiriŋ!»
36 Tɛm o tɛm ntɛ kaŋkəra kənccəmɛ mɔ, Musa oncloku: «Məluksərnɛ, MARIKI! Məder nnɔ
cəgba ca asədar a Yisrayel anɛ ŋancepər wul wul mɔ!»

11

Kəcɔpəsnɛ ka aka Yisrayel

1 Aka Yisrayel ŋaccɔpəsnɛ pəlarəm fər ya MARIKI kiriŋ. Ntɛ ene ti mɔ, kɔ pəntɛlɛ kɔ. Kɔ
nɛnc da MARIKI dowur ŋa dacɔ, kɔ dɔncɔf saŋka kəyɛfɛ toŋkubut haŋ pa mɛrəŋ.
2 Kɔ aka Yisrayel ŋaŋkulɛ-kulɛ kəwe Musa kədemar ŋa. Kɔ Musa ɛlɛtsɛnɛ MARIKI, kɔ nɛnc
denimɛ.
3 K'awe kəfo kaŋkɔ tewe ta Tabera, ti tɔyɔnɛ «Kətɛyɛ», bawo nɛnc da MARIKI dɛnacɔf afum
ŋa dacɔ.
4 Dɔsɔk dələma sɔ, afum alɔma ŋanayi aYisrayel dacɔ sɛm yɛbas ŋa, kɔ aka Yisrayel yati
ŋancop kəbok, ŋacloku: «An'endesɔŋ su sɛm yɔsɔm-ɛ?
5 Sənceːm-cɛmnɛ lop nyɛ səncsɔm kifəli Misira mɔ, kamkumbus, cəmbasoso, mɛrkɛt, ces kɔ
yowurɛnɛ ya yi!
6 Ndɛkəl oŋ kəfi kɔ sənder! Yeri yələma yɛmbas su, mba fər yosu yɔfɔnəŋk paka o paka
mɛnɛ yeri ya man gbəcərəm!»
7 Awa, man mɛnawurɛnɛ kɔ mɛŋgbɛn mefer.
8 Aka Yisrayel ŋancsamsər kəwɛtəs ka mi, ŋagbifəlɛ mi masar kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ dəkirir.
Dəkarərə anccoŋ mi, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ palompsɛ mi cəcom, mencyi dəkusu pəmə biskit mbɛ
bɔyɔ moro mɔ.
9 Kɔ kibi kənde kəctufər afum pibi dəsaŋka-ɛ, man moctuf.
10 Kɔ Musa ene tɔkɔ afum ŋancbokɛnɛ mɔ, nwɛ o nwɛ nde kor kɔn, nde dəkəbɛrɛ d'abal ŋɔn.
Kɔ pəntɛlɛ MARIKI pəpɔŋ, kɔ pəntɔbɔt sɔ Musa.
11 Kɔ Musa eyif MARIKI: «Ta ake tɔ mənuŋksərɛ ina, wəcar kam pəlɛc pelel pampɛ-ɛ? Ta
ake tɔ məntɔyɔn'em nɔnɔfər-ɛ, ntɛ məlɛk mes ma afum akaŋɛ fəp kɔ məsarsər im mɔ?

12 In'olompəs afum akaŋɛ fəp ba? In'okom ŋa ntɛ məlok'im: ‹Məgbəsnɛ ŋa pəmə ntɛ wəkombəra əŋgbəsnɛ kənaka mə, haŋ nde atəf ŋəkə mənadɛrmɛ atem aŋan kəsəŋ ŋa mə?›
13 Deke iŋkəlɛk sɛm nyɛ indesəŋ afum akaŋɛ fəp mə? Bawo ŋambokər im ŋacloku: ‹Məsəŋ su sɛm səsəm!›
14 Ifətam ina sona kəsarɛ mes ma afum akaŋɛ fəp. Mes maŋan melelər im, ifətam mi kəsarɛ.
15 Kə təyənɛ pəlɛc pelel pampɛ pə məndenuŋksər im-ɛ, kə təyənɛ məyən'em nənəfər-ɛ, ilɛtsɛn'am mədif im oŋ, təsəŋ'em kətənəŋk pəlɛc pampɛ məyi kəcəmbər im mə.»
16 Kə MARIKI oloku Musa: «Məloŋkan'em abeki wəco camət-mɛrəŋ (70) aka Yisrayel, aŋɛ məncərɛ kəyənɛ abeki kə atubuc mes a afum mə. Məkɛrɛ ŋa nnə aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kə Kanu, ŋade ŋacəmɛ nnə kə məna.
17 Indetor di ilok-lokər əm, indebelər əm Amera ŋem ŋepic, iyer ŋa ŋi, ntɛ təŋsəŋɛ ŋamar əm kəsarɛ mes ma afum akaŋɛ mə, təsəŋ'am kətəsəsarɛ mi sona sam.
18 Ntɛ təyənɛ ta afum mə, məloku ŋa: Nəpusnɛ teta alna, nəndesəsəm sɛm, bawo nəmbokər MARIKI, nəcloku: ‹An'endesəŋ su sɛm nyɛ səndesəm mə? Sənayinɛ pətət Misira!› MARIKI endesəŋ nu sɛm nəsəm.
19 Nəndesəm yi, bafə dəsək din, bafə mata mɛrəŋ, bafə mata kəcamət, bafə mata wəco, bafə mata wəco mɛrəŋ,
20 mba ŋof ŋin camcam haŋ sɛm yayəkə yocwur nu dələləm, haŋ yɛgbəf nu, bawo nənce MARIKI nwɛ eyi nu dacə, kə nəmbok fər yən kiriŋ nəcloku: ‹Ta ake tə səwurɛnɛ Misira-ɛ?›»
21 Kə Musa oloku: «Afum akaŋɛ ŋaŋkɛl im mə ŋambəp arkun wul masar camət-tin (600.000), kə məloku: ‹Indesəŋ ŋa sɛm yəsəm ŋof ŋin camcam!›
22 Ali padifɛ afum akaŋɛ ŋkesiya, cir, kə cəna cosu, sɛm ya yi yɛntəŋnɛ ŋa ba? Andesəŋ ŋa lop ya dəkəba fəp, a yɛtəŋnɛ ŋa ba?»
23 Kə MARIKI eyif Musa: «Kəca ka MARIKI kəndebumpsɛnɛ oŋ ba? Məndenəŋk təkə ilok'əm mə kə təyənɛ tendeyi kə pəyənɛ təfədesəyi-ɛ.»

Kanu kəlɛk dəAmera ŋən kə kəyerəs abeki aŋɛ wəco camət-mɛrəŋ

24 Kə Musa owur, k'oloku afum moloku ma MARIKI. K'oloŋka abeki a Yisrayel aŋɛ wəco camət-mɛrəŋ (70), k'ɛncəmbər ŋa ŋakɛl aŋgbancan.
25 Kə MARIKI ontor dəkəp, k'olok-lokər Musa. Kə MARIKI ɛlɛk dəMusa Amera ŋəkə ɛnabɛr kə mə, k'eyerəs ŋi abeki aŋɛ wəco camət-mɛrəŋ (70). Ntɛ Amera nŋɛ ŋendegbuŋɛnɛ ŋa mə, kə ŋayɛfɛ kəlok-loku cəsayibɛ, mba katin kaŋkə gbəcərəm kə tɛnasətə ŋa.
26 Arkun mɛrəŋ, pacwe wəkin Eldad, kə wəkə Medad, ŋaŋyi dəsaŋka, kə Amera nŋɛ ŋəŋkə ŋogbuŋɛnɛ ŋa, afum ŋə, analəm ŋa abeki a Yisrayel dacə, mba ŋanawur fɛ ŋakə dəndo aŋgbancan ŋosoku dəsək dadəkə, kə ŋayɛfɛ kəlok-loku cəsayibɛ dəndo dəsaŋka.
27 Kə wətɛmp wələma ɛyɛksɛ kəkəloku ti Musa: «Eldad kə Medad ŋayi kəlok-loku cəsayibɛ nde dəsaŋka!»
28 Kə Yosuwe wan ka Nun nwɛ ɛnayənɛ wəmarsɛnɛ ka Musa kəyɛfɛ dɛtɛmp dən mə, oloku: «Musa mariki mem, məmənɛ ŋa!»
29 Kə Musa eyif kə: «Kəraca kə məŋyən'em ba? Ah, MARIKI pəyerəs afum ən fəp Amera ŋən, ntɛ təŋsəŋɛ ŋayənɛ sayibɛ mə!»
30 Kə Musa olukus nde dəsaŋka kə abeki aka Yisrayel akaŋɛ.

MARIKI ɛŋgbalɛ aka Yisrayel bakərnɛ

31 Kə MARIKI owurɛ afef nŋɛ ŋɛnayɛfɛ nde dəkəba mə, kə ŋender ŋɛgbalɛ aka Yisrayel bakərnɛ nde dəsaŋka kə cəsək ca si kəkət ka pəwaŋkəra pin camcam kəsək o kəsək, bɛmp yɛnadeŋsərɛnɛ dəntəf deŋeci da kururu kəmɛrəŋ.
32 Dəsək dadəkə fəp, kə pibi fəp kə dəckəsək, afum ŋacwɛtəs bakərnɛ. Nwɛ ɛnapicɛ bɛmp yɛwɛtəs mə, ɛnasətə tən tin pəcepər. Kə ŋancɛ yi saŋka kəsək haŋ kənəŋkər ntɛ təŋsəŋɛ yowos mə.
33 Ntɛ sɛm yɛnasərəyi ŋa dəcusu ta ŋantacəkəm yi mə, kə pəntɛlɛ MARIKI nnə aka Yisrayel ŋayi mə. Kə MARIKI osutɛ ŋa pucuy pəpəŋ.
34 K'awe kəfo kaŋkə Kibərot Tawa, ti təyənɛ «Kufu ka tɛbas», bawo dəndo anawup afum akə kəsəm sɛm kənabas mə.
35 Kə aka Yisrayel ŋayɛfɛ Kibərot Tawa kəkə ka Hacerot, kə ŋancəmbər di saŋka.

12

Miriyam kə Aruna ŋafor Aŋnabi Musa

1 Awa, Aruna kə Miriyam ŋafor Musa teta wəran wəKusi wəkə ɛnalɛk kənɛncɛ mə.
2 Kə ŋaloku: «Musa gbəcərəm MARIKI olok-lokər ba? Bafə olok-lokər sə səna?» Kə MARIKI ene ti.
3 Musa fum wənatəpɛnɛ banca ɛnayi, ɛnatorɛ banca pətas afum a doru fəp.

4 Kɔ MARIKI oloku Musa, Aruna kɔ Miriyam: «Nəwur maas monu fəp nəkɔ nde aŋgbancan
ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu. Kɔ ŋaŋkɔ maas maŋan fəp.»
5 Kɔ MARIKI ontor dəkəp, k'ɔŋkɔ pəcəmɛ nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ, k'ewe Aruna
kɔ Miriyam, kɔ ŋancɔŋnɛ mɛrəŋ maŋan.
6 Kɔ MARIKI oloku: «Nəcəŋkəl moloku mem ilɛtsɛnɛ nu! Kɔ fum eyi nu dacɔ pəyɔnɛ sayibɛ-
ɛ, iŋmentərnɛ wəkayi dɔsɔk, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ilok-lokər kɔ pibi kəwɛrəp disrɛ.
7 Tenciyanɛ kɔ ta wəcar kem Musa fum nwɛ ilaŋ teta yɛbəc yem fəp mɔ ɔfɔ.
8 Dim dem yati d'iŋlok-lokərɛ kɔ gbasŋa, ifɔgbɔpnɛ kɔ, ɛŋnəŋk məyɔ mem məlɔma yati mmɛ
afum ŋantənəŋk mɔ. Ta ake tɔ nəntənesɛnɛ kəfor Musa wəcar kem-ɛ?»
9 Kɔ pəntɛlɛ MARIKI nnɔ ŋayi mɔ, k'olukus.
10 Kɔ kəp kəluksərnɛ sɔ aŋgbancan kəroŋ, kɔ sen səsumpər Miriyam, k'eferɛ pəmɔ ntɛ kibi
kəntufər paka mɔ. Kɔ Aruna ɛŋkafəlɛ nnɔ Miriyam eyi mɔ. Sen səsumpər Miriyam dis dən
fəp.
11 Kɔ Aruna oloku Musa: «Məŋaŋnɛ, mariki mem! Ilɛtsɛn'am, ta məsarsər su kiciya nkɛ
sənciya dotoŋkulu disrɛ mɔ.
12 Ilɛtsɛn'am, ta pəyi pəmɔ wan nwɛ aŋkom pəfi mɔ, nwɛ dis dən dɔsɔmnɛ kəsək k'endewur
kɛrɛ dəkor-ɛ!»
13 Kɔ Musa oloku MARIKI: «Kanu ilɛtsɛn'am mətaməs kɔ!»
14 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Tɔcyɔnɛ a kas oyukər kɔ lin dəkəro-ɛ, k'eyinɛ fɛ malap mamɔkɔ
haŋ mata camət-mɛrəŋ ba? Pawurɛnɛ kɔ dəsaŋka mata camət-mɛrəŋ, kɔ tencepər-ɛ, aŋluksɛ
kɔ sɔ.»
15 K'awurɛnɛ Miriyam dəsaŋka mata camət-mɛrəŋ. Aka Yisrayel ŋanayɛfɛ fɛ kəkɔ haŋ
k'aluksɛ kɔ sɔ dəsaŋka.
16 Ntɛ tencepər mɔ, kɔ aka Yisrayel ŋayɛfɛ Hacerot kɔ ŋaŋkɔ ŋandɛ nde tɛgbərɛ ta Paran.

13

Musa osom afum kəkɔtɛn yɔkyɔk mes ma Kanaŋ

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Məsom afum ŋakɔtɛnəs mes yɔkyɔk atɔf ŋa Kanaŋ nkɛ isɔŋ aka Yisrayel mɔ, məyɛk-yɛk
kusuŋka o kusuŋka wərkun wəkin nwɛ ɔyɔnɛ wəkiriŋ afum ɔn dacɔ mɔ.»
3 Kɔ Musa osom afum akakɔ kəyɛfɛ ka tɛgbərɛ ta Paran, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom kɔ mɔ,
fəp fəŋan akiriŋ ŋɔ ŋanayɔnɛ aYisrayel dacɔ.
4 Mewe maŋan mɔ mmɛ:
Kusuŋka ka Ruben: Samuya wan ka Sakur.
5 Kusuŋka ka Simeyɔŋ: Safat wan ka Hory.
6 Kusuŋka ka Yuda: Kalɛb wan ka Yefune.
7 Kusuŋka ka Isakar: Yikal wan ka Isifu.
8 Kusuŋka ka Efrayim: Hose wan ka Nun.
9 Kusuŋka ka Beŋyamin: Palti wan ka Rafu.
10 Kusuŋka ka Sabulon: Kadiyel wan ka Sody.
11 Kusuŋka ka Manase, wan ka Isifu: Kady wan ka Susy.
12 Kusuŋka ka Dan: Amiyel wan ka Kemali.
13 Kusuŋka ka Asɛr: Setur wan ka Mikayel.
14 Kusuŋka ka Naftali: Naby wan ka Wofosi.
15 Kusuŋka ka Kad: Kewel wan ka Maky.
16 Afum akaŋɛ ŋɔ Musa ɛnasom kəkɔkcɛ atɔf. Kɔ Musa ewe Hose wan ka Nun tewe ta
Yosuwe*.
17 Kɔ Musa osom ŋa kəkɔkɔkcɛ mes ma atɔf ŋa Kanaŋ, k'oloku ŋa: «Nəpɛrnɛ ta Nɛkɛf, nəkɔ
nəpɛ ta dəmərɔ.
18 Nəkɔ nəkɔkcɛ atɔf ntɛ ŋeyi mɔ: Afum aŋɛ ŋayi ŋi mɔ, kɔ tɔyɔnɛ ŋayɔ sɔkət, kɔ tɔyɔnɛ ŋayɔ
fɛ sɔkət-ɛ, nəcərɛ, kɔ tɔyɔnɛ ŋala, kɔ tɔyɔnɛ ŋala fɛ.
19 Nətɛn sɔ kəcərɛ kɔ tɔyɔnɛ atɔf ŋɔtɔt ŋɔ kɔ tɔyɔnɛ atɔf ŋɛlɛc ŋɔ-ɛ, kɔ tɔyɔnɛ sədare səŋan
mopoc mopoc mɔ ŋandɛ kɔ tɔyɔnɛ sədare səŋan samba səŋeci s'aŋkɛlɛ si-ɛ.
20 Nəkɔkcɛ sɔ kəcərɛ kɔ tɔyɔnɛ antɔf ŋaŋan ŋentesɛ yɔbɔf, kɔ tɔyɔnɛ ŋəfɔtesɛ yɔbɔf-ɛ, kɔ tɔyɔnɛ
atɔf ŋaŋɔkɔ ŋɔyɔ tɔk, kɔ tɔyɔnɛ ŋɔyɔ fɛ tɔk-ɛ. Nəbaŋsɛ, nəpimɛnɛ yokom ya tɔk ya atɔf ŋaŋɔkɔ,
bawo tɛm ta kəpim ta yokom yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya wɛn tɔ.»
21 Kɔ afum akakɔ anasom mɔ ŋampɛ, kɔ ŋaŋkɔ ŋatɛnəs yɔkyɔk mes ma atɔf ŋa Kanaŋ, kəyɛfɛ
tɛgbərɛ ta Cin haŋ dare da Rehob, ndɛ dələtərnɛ Lebo Hamat mɔ.

* **13:16** Tewe ta Yosuwe kɔ tewe ta Hose mɛntəŋnɛ kəloku cəHebəre: «MARIKI ɛyac!»

22 Kɔ ŋampɛrnɛ ta Nɛkɛf, kɔ ŋaŋkɔ haŋ Hebərɔŋ nde afum aŋeci yuruya ya Anak, Ahiman, Sesay kɔ Talmay, yɛnayi mɔ. Analɔ dare da Hebərɔŋ meren camət-mɛrəŋ mecepər a padelɔ dare da Coyan ca Misira.
23 Kɔ ŋaŋkɔ haŋ nde dəŋgbəl da Ɛskɔl nde ŋanagbinti aŋgbɔŋkələ ŋa wɛn kɔ acɛk ŋa pokom pa ŋi mɔ, kɔ ŋasɛlɛŋ yi kɔ afum mɛrəŋ ŋaŋgbaŋnɛ. Kɔ ŋampimɛnɛ sɔ yokom ya cəpare kɔ ya fik.
24 K'awe kəfo kaŋkɔ dəŋgbəl da Ɛskɔl, ti tɔyɔnɛ cəHebəre «Acɛk» teta acɛk ŋɔkɔ aka Yisrayel ŋanapim di mɔ.

Kəlukus ka asom, kɔ ŋander ŋaləmər Musa tɔkɔ ŋananəŋk di mɔ

25 Ntɛ mata wəco maŋkəlɛ (40) mencepər mɔ, k'asom ŋalukus kəyɛfɛ atɔf ŋɔkɔ ŋanakɔ kətɛnəs mes yɔkyɔk mɔ.
26 Ŋandebɛrɛ, kɔ ŋaŋkɔ ndena Musa, Aruna kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp aŋɛ ŋayi Kadɛs, nde tɛgbərɛ ta Paran mɔ. K'asom ŋaloku Musa kɔ Aruna kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp tɔkɔ ŋananəŋk mɔ, kɔ ŋamentərɛnɛ ŋa yokom ya tɔk ya atɔf ŋaŋɔkɔ.
27 Kɔ ŋaləm: «Səŋkɔ nde atɔf ŋɔkɔ mənasom su mɔ. Atɔf ŋoboŋu dalɛ k'awop yati ŋɔ. Yokom ya tɔk ya di yɔ yayɛ!
28 Mba afum aŋɛ ŋayi atɔf ŋaŋɔkɔ mɔ ŋayɔ fənɔntər, sədare səŋan səmbɛk, k'aŋkɛlɛ si samba. Sənəŋk di yati yuruya ya Anak, afum aŋeci.
29 Aka Amalɛk ŋandɛ Nɛkɛf. AHit, aYebus kɔ aka Amər ŋandɛ dəmərɔ, kɔ aKanaŋ, ŋa ŋandɛ kəba kəsək kɔ gbɛp ya kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn.»
30 Kɔ Kalɛb ɔsɔŋɛ afum kəcaŋk fər ya Musa kiriŋ. K'oloku: «Pakɔ pabaŋ atɔf, aŋkɔtam ŋa!»
31 Mba asom aləma akɔ ŋanakɔ kɔ ŋa mɔ, ŋaloku Musa: «Afɔtam kəkɔsutɛnɛ kɔ afum akaŋɛ, bawo ŋayɔ sɔkət ŋatas su.»
32 Kɔ ŋayɛfɛ kəloku pəlɛc pa atɔf ŋaŋɔkɔ aka Yisrayel fər kiriŋ. Kɔ ŋaloku: «Atɔf nŋɛ sənanɔŋkər kəkɔkcɛ mes ma di mɔ, atɔf ŋɔ nŋɛ ŋendif afum aŋɛ ŋander kəndɛ di mɔ. Afum aŋɛ sənəŋk di mɔ fəp, afum aŋeci ŋɔ.
33 Afum aŋɛ sənəŋk di mɔ, ŋaŋɛc tɛcəmɛ. Aka yuruya ya Anak yɔ. K'ayi ŋa kəsək-ɛ, səŋyi pəmɔ cəntaŋgbɛ. Tatɔkɔ yati tɔ ŋancnəŋk su.»

14

Aka Yisrayel ŋafati kəbɛrɛ Kanaŋ

1 Kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp ŋayɛfɛ kəkulɛ-kulɛ, kɔ ŋambok pibi fəp.
2 Kɔ aka Yisrayel ŋancɔpər Musa kɔ Aruna. Kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel ŋaloku: «Kəfi kosu Misira kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, kəfi kosu nnɔ dətɛgbərɛ kəncepər kəfi kosu aterɛnɛ asu dəwaca!
3 Ta ake tɔ MARIKI eyi kəkekərɛ su atɔf ŋaŋɔkɔ pəkɔ pəsɔŋɛ padifɛ su sakma-ɛ? Ŋasumpər-sumpər aran kɔ aka wɔlɔ wosu disrɛ, aŋɛ andeləm yofoŋət yaŋan dacɔ mɔ! Kəlukus kosu Misira kəncepər fɛ tatɔkɔ ba?»
4 Ŋaclokɛnɛ taŋan: «Pacəmbər wəbɛ wəkin, palukus Misira!»
5 Musa kɔ Aruna ŋantontnɛnɛ MARIKI dəntɔf kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp fər kiriŋ.
6 Ntɛ Yosuwe wan ka Nun kɔ Kalɛb wan ka Yefune akɔ ŋanakɔ kəkɔkcɛ mes ma atɔf ŋalip kəne moloku mamɔkɔ mɔ, kɔ pəntɛlɛ ŋa haŋ kɔ ŋawal-wali yamos yaŋan.
7 Kɔ ŋaloku kəloŋkanɛ ka afum a Yisrayel fəp: «Atɔf ŋaŋɔkɔ sənɔŋkər kəkɔkcɛ mes ma di mɔ, atɔf ŋɔtɔt ŋɔ.
8 Kɔ MARIKI ɔmbətər su-ɛ, ɛmbɛrsɛ su atɔf ŋaŋɔkɔ, pəsɔŋ su ŋi. Atɔf ŋɔ nŋɛ ŋomboŋ dalɛ k'awop mɔ!
9 Ta payeŋkər MARIKI səbomp, ta panesɛ sɔ afum a atɔf ŋaŋɔkɔ katəna k'aŋkɔtam. Ŋayɔ fɛ sɔ katəkəp nkɛ kəŋkump ŋa mɔ. MARIKI eyi kɔ səna. Ta nənesɛ ŋa!»
10 Ntɛ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp kəloku kəca-cas Yosuwe kɔ Kalɛb mɔ, kɔ nərə da debeki da MARIKI dontor aka Yisrayel fəp fər kiriŋ nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.

Musa ontola MARIKI kəŋaŋnɛnɛ aka Yisrayel

11 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Ake tɛm tɔ afum akaŋɛ ŋandesak kəcerəsnɛ mes mem-ɛ? Ake tɛm tɔ ŋandefati kəgbɛkər im kəlaŋ-ɛ, ali ntɛ imentər mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy fər yaŋan kiriŋ mɔ?
12 Arom ŋ'indesɔŋ ŋa, ibaŋər ŋa sɔ kɛ nkɛ inaloku kəsɔŋ ŋa, mba məna indesɔŋ'am kəyɔnɛ kas ka atɔf ŋɔpɔŋ nŋɛ ŋendebɛk ŋɔyɔ sɔkət ŋɛtas aka Yisrayel mɔ!»
13 Kɔ Musa oloku MARIKI: «Aka Misira ŋane a sɔkət sam sɔ mənapɛnɛ afum akaŋɛ atɔf ŋa Misira,
14 kɔ ŋaloku ti afum aka atɔf ŋaŋɔkɔ. Kɔ aka Kanaŋ ŋane ntɛ: A məna MARIKI məyi afum am dacɔ, a məŋmentərnɛ ŋa gbasŋa, a məckɔt ŋa fər kiriŋ, məcbumɛ ŋa kəp pəwaŋkəra disrɛ, kɔ pibi disrɛ nɛnc.
15 Kɔ məndifət afum akaŋɛ fəp katin-ɛ, afum a tɔf nyɛ ŋane pacloku tetam mɔ, ŋandeloku:

16 ‹MARIKI ɔfɔtam kəbɛrsɛ afum akaŋɛ atɔf nŋɛ ɛnadɛrəm kəsɔŋ ŋa mɔ: Ti t'endifɛ ŋa nde dətɛgbarɛ!›
17 Ndɛkəl oŋ, ilɛtsɛn'am fənɔntər fa MARIKI fəmentərnɛ debeki dɔn disrɛ pəmɔ tɔkɔ məloku ti mɔ.
18 Pəfɔtɛlɛ MARIKI katəna, k'eŋsektərnɛ danapa, ɛŋŋaŋnɛnɛ kiciya kɔ kəyeŋkər domp. Mba ɔfɔsəkpərɛ wəciya wətɔciya, pəsɔŋ kəway ka kiciya yuruya ya wəciya haŋ dɛtɛmp da maas, dɛtɛmp da maŋkəlɛ.
19 Məŋaŋnɛ kiciya ka afum akaŋɛ ilɛtsɛn'am teta kəsektərnɛ danapa kam, pəmɔ ntɛ mənalɛk kəŋaŋnɛnɛ afum akaŋɛ kəyɛfɛ Misira haŋ nnɔ mɔ.»
20 Kɔ MARIKI oloku: «Iŋaŋnɛnɛ ŋa teta moloku mam.
21 Mba indɛrəm kəyi kem doru kɔ nərə da debeki da MARIKI ndɛ dɛlarɛ doru mɔ:
22 Afum aŋɛ ŋananəŋk nərə da debeki dem kɔ mɛgbɛkərɛ mmɛ inawurɛ Misira kɔ nde dətɛgbərɛ mɔ, mba ŋandəktər im haŋ wəco kɔ ŋantɔcəŋkəl,
23 nwɛ o nwɛ ŋa dacɔ ɔfɔdenəŋk atɔf nŋɛ inadɛrəm kəsɔŋ atem aŋan mɔ. Ali wəkin akaŋɛ ŋanc'em mɔ ŋafɔdenəŋk ŋi.
24 Mba bawo amera ŋələma ŋɛnayi Kalɛb wəcar kem k'eleləs tɔkɔ inasom kɔ mɔ ta enesərnɛ-ɛ, indekɔbɛrsɛnɛ nkən atɔf ŋaŋɔkɔ ɔŋkɔ mɔ, yuruya yɔn yɛbaŋ sɔ di.
25 Aka Amalɛk kɔ aKanaŋ dəmərə dacɔ ŋandɛ. Alna, nəlɛk dɔpɔ da dətɛgbərɛ kəkɔ kəca ka kəba ka Cəŋkəlma.»

MARIKI omboc kiti nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ

26 Kɔ MARIKI eyif Musa kɔ Aruna:
27 «Kəloŋkanɛ ka afum alɛc akaŋɛ tɛm tere tɔ ŋandesak kəgbɛkəl im-ɛ? Ine tɔkɔ aka Yisrayel ŋaŋgbɛkəl im mɔ!
28 Moloku ma MARIKI mɔ mamɛ! Məloku ŋa ntɛ: Indɛrəm kəyi kem doru, indeyɔ nu tɛtəŋnɛ ta moloku məkɔ nəloku fɔr yem kiriŋ mɔ.
29 Nnɔ tɛgbərɛ tantɛ tɔ nəndefi. Nəna fəp fonu aŋɛ analɔm nəsɔtɔ meren wəco mɛrəŋ (20) haŋ kəcepər ti mɔ, kɔ nəŋgbɛkəl im mɔ,
30 nəfɔdebɛrɛ atɔf nŋɛ inadot kəca idɛrəm kədəs nu mɔ. Mɛnɛ Kalɛb wan ka Yefune kɔ Yosuwe wan ka Nun gbəcərəm ŋandekɔbɛrɛ di.
31 Kɔ awut anu aŋɛ nəloku: ‹Aŋkɔsak ŋa pafoŋət mɔ,› iŋkɔbɛrsɛ ŋa di, ŋa ŋandekɔcərɛ atɔf ŋaŋɔkɔ nəna nənce mɔ.
32 Kɔ nəna, nnɔ tɛgbərɛ tantɛ tɔ nəndefi.
33 Awut anu ŋandeyɔnɛ akɛk yɔcɔl nde dətɛgbərɛ meren wəco maŋkəlɛ (40) disrɛ, ŋa ŋandesarɛ kəway ka kiciya ka dɛyamayama donu, haŋ nəclip kəfis-fis nnɔ dətɛgbərɛ.
34 Kələm ka mataka məkɔ nənawon kəkɔkcɛ mes ma atɔf ŋa Kanaŋ yɔkyɔk mɔ, it'ɔyɔnɛ mata wəco maŋkəlɛ (40), nəndesarɛ kəciya konu meren wəco maŋkəlɛ (40), dəsɔk o dəsɔk teren tin. Ti tendesɔŋɛ nu kəcərɛ ntɛ kəfatər kem kəyi mɔ.
35 Ina MARIKI, ilok-loku. Nəna kəloŋkanɛ ka afum alɛc kɔ nəyɔnɛ, nətəŋn'em kəroŋ. Awa, indɛrəm towurɛnɛ ta ti t'indeyɔ nu. Nnɔ tɛgbərɛ tantɛ tɔ nəndelip fəp, difɔ nəndefi.»
36 Afum aŋɛ Musa ɛnasom kəkɔtɛnəs mes yɔkyɔk atɔf ŋa Kanaŋ mɔ, kəlukus kəŋan kɔ ŋander ŋaləm pəlɛc pa atɔf ŋaŋɔkɔ, kɔ təsɔŋɛ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp kətəŋnɛ Musa kəroŋ.
37 Arkun akakɔ ŋanaləm pəlɛc pa atɔf ŋa Kanaŋ mɔ, ŋafis-fis MARIKI fɔr kiriŋ katəna bawo ɛnasutɛ ŋa pucuy.
38 Afum akɔ ŋanakɔ kəkɔkcɛ mes nde Kanaŋ mɔ fəp ŋanafi, mɛnɛ Yosuwe wan ka Nun kɔ Kalɛb wan ka Yefune ŋanacəmɛ oŋ.

Aka Yisrayel ŋaŋkət ntɛ MARIKI ɔntəsom ŋa mɔ

39 Kɔ Musa oloku mamɛ aka Yisrayel fəp, k'afum ŋaŋkekərɛ kəbal kəpɔŋ.
40 Ali ntɛ MARIKI ɛnatəsom ŋa kəkɔ mɔ, kɔ ŋayɛfɛ bətbət suy kəpɛrnɛ ka ntende dəmərə, ŋacloku: «Kəpɛrnɛ kɔ səndɛ kəfo nkɛ MARIKI oloku teta ki mɔ: A sənciya!»
41 Mba Musa oloku: «Ta ake tɔ nənŋsakɛ mosom ma MARIKI-ɛ? Tantɛ təfəkət.
42 Ta nəpɛrnɛ! MARIKI eyi fɛ nu dacɔ. Ta nəsɔŋɛ aterɛnɛ anu kəkɔsut nu.
43 Aka Amalɛk kɔ aKanaŋ ŋayi tekiriŋ tonu, sakma s'andekɔdiftɛ nu. Bawo nəŋgbaymɛ nnɔ MARIKI eyi mɔ, ɔfɔdeyi nu dacɔ.»
44 Kɔ ŋantaŋ lənəs kəpɛ ka nde dətərə kəroŋ. Mba Musa kɔ kaŋkəra ka danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel ŋanayɛfɛ fɛ saŋka disrɛ.
45 Awa, aka Amalɛk kɔ aKanaŋ aŋɛ ŋanandɛ dəndo dəmərə mɔ ŋantor. Kɔ ŋasut aYisrayel kɔ ŋambɛləs ŋa haŋ Horma.

15

Yopocɛ nyɛ yɛncəmbər yoloŋnɛ mɔ

1 Kɔ MARIKI osom Musa:
2 «Məloku aka Yisrayel ntɛ: Kɔ nəŋkɔbɛrɛ atɔf ŋɔkɔ nəŋkɔndɛ mɔ, atɔf nŋɛ isɔŋ nu mɔ,
3 kɔ nəndekɔ nəccɔfɛ MARIKI yoloŋnɛ-ɛ, tɔyɔnɛ pɔcɔl pɔcɔf, tɔyɔnɛ kəloŋnɛ ka kədɛrəm ka kətola tes, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəloŋnɛ ka kəpocɛ abəkəc ŋosoku pɛs, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti yoloŋnɛ nyɛ nəŋkɛrɛ MARIKI tɛm ta cəsata conu cəpəŋ mɔ, yəyɔnɛ cəna, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti ŋkesiya, cir ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəcsɔŋɛ MARIKI kəne ambɔnc ŋobotu mɔ,
4 məna nwɛ məndeloŋn'em pɔcɔl mɔ, pəkɛrɛn'em sɔ kəmbefe kətɔt kilo kəmaas panɔktərɛnɛ ki moro litɛr din kɔ dacɔ teta kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn.
5 Pəkɛrɛ sɔ wɛn litɛr din kɔ dacɔ, kɔ tɔyɔnɛ pəckɛrɛ aŋkesiya ŋorkun kədeloŋnɛ poloŋnɛ pɔcɔfɛ MARIKI kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, kəloŋnɛ kələma.
6 Kɔ tɔyɔnɛ pəcloŋnɛ aŋkesiya ŋorkun-ɛ, pəkɛrɛnɛ kəmbefe kətɔt kilo camət-tin pənɔktərɛnɛ ki moro litɛr mɛrəŋ teta kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn,
7 pədeŋər sɔ kəloŋnɛ ka wɛn litɛr mɛrəŋ, ambɔnc ŋa kəloŋnɛ kaŋkɔ ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc.
8 Kɔ tɔyɔnɛ məckɛrɛ tura towut teta poloŋnɛ pɔcɔf, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəloŋnɛ ka kədɛrəm kətola tes, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu nnɔ MARIKI eyi mɔ-ɛ,
9 pəkɛrɛnɛ kɔ wana, poloŋnɛ pa mɛŋgbɛn pa kəmbefe kətɔt kilo camət-maŋkəlɛ panɔktərɛnɛ kɔ moro litɛr maas,
10 pəkɛrɛnɛ sɔ kəloŋnɛ ka wɛn litɛr maas. Ambɔnc ŋa yoloŋnɛ yayɔkɔ ancɔfɛ MARIKI mɔ ŋontorɛ-torɛ kɔ abəkəc.
11 Tɔyɔ tin tatɔkɔ ta aŋyɔnɛ tura ntɛ o ntɛ, aŋkesiya ŋorkun nŋɛ o nŋɛ, ambiyofo kɔ aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin nŋɛ o nŋɛ.
12 Nəntam kəkɛrɛ yɔcɔl yɛlarəm kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ yɔcɔl yepic, mba nəcdeŋər ca yayɛ fəp, pɔcɔl mpɛ o mpɛ nəndekɔ kəloŋnɛ mɔ.
13 Tantɛ tɔ nwɛ o nwɛ aŋkom aYisrayel dacɔ mɔ ŋacəmɛ sariyɛ saŋsɛ darəŋ kɔ ŋande kəckɛrɛ yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, ambɔnc ŋa yi ŋotorɛ-torɛ MARIKI abəkəc.
14 Tɔyɔnɛ dɛtɛmp donu fəp, wəcikəra nwɛ owon kəndɛ nu dacɔ, kɔ nwɛ eyi kəcepərɛnɛ tɛm tepic nu dacɔ mɔ, fəp fəŋan ŋacəmɛ tɔyɔ tin tantɛ darəŋ pəmɔ nəna. Kɔ ŋande ŋackɛrɛ yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ ina MARIKI mɔ, ambɔnc ŋa yi ŋotorɛ-tor'em abəkəc.
15 Sariyɛ sin sasəkɔ səndeyɔnɛ sa aka Yisrayel fəp, kɔ sa acikəra akɔ ŋayi nu dacɔ mɔ. Sariyɛ sa doru o doru sɔ dɛtɛmp donu fəp. Kəgbɛy kəyi fɛ wəYisrayel kɔ wəcikəra dacɔ MARIKI fər kiriŋ.
16 Sariyɛ sin gboŋ səndeyi, kɔ dɔpɔ din nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ kɔ nnɔ acikəra aŋɛ ŋayi nu dacɔ mɔ.»

Kəloŋnɛ ka cəcom cəcɔkɔ-cɔkɔ
17 Kɔ MARIKI osom Musa:
18 «Məloku aka Yisrayel: Kɔ nəndekɔbɛrɛ atɔf nŋɛ indekɔbɛrsɛ nu mɔ,
19 kɔ nənde kəcsɔm cəcom ca atɔf ŋaŋɔkɔ-ɛ, pəmar nəcbelɛ MARIKI cələma.
20 Pəmɔ tɔkɔ ambeli mɛŋgbɛn nde dəkur, tɛm ta kəsɛpər mɔ, nəbeli kəmbefe kətɛp kəcnəkət, nəlompsɛ ki kəcom kəlok-lok teta kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn monu məcɔkɔ-cɔkɔ pəmɔ tɔkɔ aŋloŋn'em mɛŋgbɛn kəsɛpər mɔ.
21 Nəde nəcsɔŋ kəcom kəpɛc kəcɔkɔ-cɔkɔ MARIKI, sariyɛ sa dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp donu sɔ.»

Kəloŋnɛ ka kiciya kətɔyɛfɛnɛ
22 «Kɔ tɔyɔnɛ kətɔyɛfɛnɛ disrɛ ta nəŋkətɛnɛ mosom mamɛ fəp mmɛ MARIKI osom Musa mɔ,
23 mes fəp mmɛ MARIKI osom nu, kəlɛk dəsɔk ndɛ MARIKI ɛnasom Musa nnɔ nəyi mɔ, awut anu kɔ awut-sɔ anu,
24 kɔ tɔyɔnɛ kətɔyɛfɛnɛ disrɛ k'ayɔnɛ tes tatɔkɔ, ta kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel kəncərɛ ti-ɛ, kəloŋkanɛ kəŋan fəp ŋakɛrɛ tura mpɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, ambɔnc ŋa pi ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc. Ŋadeŋər sɔ kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kɔ ka wɛn pəmɔ tɔkɔ sariyɛ səloku ti mɔ, kɔ ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya.
25 Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs ka kəloŋkanɛ ka afum a Yisrayel kiciya kəŋan, aŋŋaŋnɛnɛ ŋa ki. Bawo kəciya kənayi nkɛ ŋanatɔyɛfɛnɛ mɔ. Kɔ ŋaŋkɛrɛ kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, ŋaŋkɛrɛ sɔ kəloŋnɛ ka kiciya MARIKI fər kiriŋ teta kiciya kəŋan.
26 Aŋŋaŋnɛ kəloŋkanɛ ka afum a Yisrayel kɔ acikəra akɔ ŋayi ŋa dacɔ mɔ, bawo kiciya ka afum fəp kənayi nkɛ ŋanatɔyɛfɛnɛ mɔ.
27 Kɔ tɔyɔnɛ a fum wəkin eciya kətɔyɛfɛnɛ disrɛ-ɛ, wəkayi pəkɛrɛ wir wɛran wa teren tin teta kəloŋnɛ ka kiciya.
28 Wəloŋnɛ pətubucnɛ kəsɔkəs wəsɔlɛ nwɛ enciya mɔ kiciya kɔn MARIKI fər kiriŋ. Kɔ wəloŋnɛ ontubucnɛ kəsɔkəs kɔ kiciya kɔn-ɛ, aŋŋaŋnɛnɛ kɔ ki.
29 Ntɛ aŋyɔ kəciya disrɛ ta ɛyɛfɛnɛ ti mɔ, sariyɛ sin sɔ nnɔ aka Yisrayel kɔ acikəra aŋɛ ŋayi nu dacɔ mɔ.

30 Mba kɔ fum wələma wəka Yisrayel kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəcikəra enciya kəyɛfɛnɛ disrɛ-ɛ, ələməs MARIKI, aŋwurɛ wəkakɔ afum ɔn dacɔ.
31 Fum wəkakɔ ɛfər-fərəs toloku ta MARIKI, k'ence tosom tɔn, aŋwurɛ wəkakɔ afum ɔn dacɔ pəsarɛ sɔ kiciya kɔn.»

Kələsər sariyɛ sa dəsɔk ndɛ MARIKI osom kəcŋesəm mə
32 Ntɛ aka Yisrayel ŋanayi nde dətɛgbərɛ mə, k'aŋkɔ pabəp wərkun wələma pəcwɛtəs tɔk simiti dəsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ.
33 Afum akɔ ŋanabəp kɔ pəcwɛtəs tɔk mɔ, ŋakekərɛ kɔ nde Musa, Aruna kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp fər kiriŋ.
34 Pamɛŋk fum nwɛ kəfo nkɛ ɔntətam kəmulpɛ mə, bawo antatəŋnɛ fɛ ntɛ o ntɛ andeyɔ kɔ mɔ.
35 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Fum wəkawɛ mɛnɛ padif kɔ, kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp ŋaca-cas kɔ nde saŋka todoru.»
36 Kəloŋkanɛ fəp ŋawurɛnɛ kɔ saŋka todoru, ŋaca-cas kɔ, ti disrɛ pəfi pəmə tɔkɔ MARIKI osom ti Musa mɔ.

Yewes-wesi ya yamos ya aloŋnɛ tantɔf
37 Kɔ MARIKI osom Musa:
38 «Məloku aka Yisrayel, a dɛtɛmp daŋan fəp ŋade ŋawes-wesi yamos yaŋan tantɔf, ŋacbɛr bənda ya alom ŋa məntambɛnc.
39 Yewes-wesi ya yamos yonu yɔ. Nəde nəcməmən yi, nəccɛm-cɛmnɛ mosom ma MARIKI, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəcəmɛ mi darəŋ mɔ. Ta nəde nəccɛm-cɛmnɛ mɛfaŋ ma bəkəc yonu kɔ ma fər yonu, nyɛ yɔŋsɔŋɛ nu kəsak ka kəbɔt ka Kanu nəcəmɛ canu cəcuru darəŋ mɔ.
40 Nənde nəccɛm-cɛmnɛ mosom mem, nəcəmɛ mi darəŋ. Nəyɔnɛ afum acempi aŋɛ ampus'em mɔ.
41 MARIKI iyɔnɛ Kanu konu. In'ɛnawurɛnɛ nu Misira ideyɔnɛ Kanu konu. MARIKI iyɔnɛ Kanu konu.»

16

Kore k'asol ɔn ŋancəmɛ Musa dɛbəkəc
1 Kore wan ka Yicahar, wansɔ ka Kehat wəka kusuŋka ka Lewy, kɔ Dataŋ kɔ Abiram awut a Eliyab, kɔ Ɔŋ wan ka Pelet aka kusuŋka ka Ruben,
2 ŋancəmɛ Musa dɛbəkəc, kɔ afum masar mɛrəŋ kɔ wəco kəcamət (250) aka Yisrayel ŋasol kɔ ŋa. Arkun aka mewe məpɔŋ ŋɔ ŋanayɔnɛ kəloŋkanɛ kaŋkɔ.
3 Kɔ ŋaŋmɛpnɛ Musa kɔ Aruna, kɔ ŋalok-lokər ŋa: «Tantɛ tɛntəŋnɛ su oŋ! Afum a kəloŋkanɛ ka Yisrayel fəp, ampusɛ ŋa MARIKI, kɔ MARIKI eyi ŋa dacɔ. Ta ake tɔ nəndotnɛ nnɔ kəloŋkanɛ ka MARIKI kəyi mɔ-ɛ?»
4 Ntɛ Musa ɛnane moloku maməkɔ mɔ, kɔ mosumpər kɔ pəpɔŋ, k'ɛntɛmpɛnɛ dəntɔf, k'ɛncəpɛ MARIKI tobu.
5 K'oloku Kore kɔ kəloŋkanɛ kɔn fəp: «Alna bətbət MARIKI endenasɔŋɛ kəcərɛ nwɛ ɔyɔnɛ wəkɔn, nwɛ encemp, nwɛ ɛntam kələtərnɛ kɔ mɔ, ɛŋsak wəkɔ ɛyɛk-yɛk mɔ pələtərnɛ nde eyi mɔ.
6 Nəyɔ ntɛ, məna Kore kɔ kəloŋkanɛ kam fəp, nəlɛk map məcɔfɛ suray.
7 Alna nəbɛr mi meken kɔ suray fər ya MARIKI kiriŋ. Wərkun nwɛ MARIKI endeyɛk-yɛk mɔ, nkɔn ampusɛ kɔ. Nəna nəŋgbəf im, Yuruya ya Lewy!»
8 Kɔ Musa oloku Kore: «Nəcəŋkəl, ilɛtsɛnɛ nu awut-sɔ a Lewy!
9 Tɛntəŋnɛ fɛ nu ntɛ Kanu ka Yisrayel kəyɛk-yɛk nu taciŋa kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel dacɔ, kɔ owosɛ nəna kələtərnɛ, nətəmpər yɛbəc yɔn nde dəkiyi dosoku teta kəloŋkanɛ ka Yisrayel mɔ?
10 MARIKI owosɛ məna Kore kɔ awɛnc əm aŋa aLewy fəp kələtərnɛ kɔ, kɔ nəŋwe sɔ kəyɔnɛ ka aloŋnɛ!
11 Ti təsɔŋɛ ntɛ məna kɔ kəloŋkanɛ ka afum fəp nəyeŋkər MARIKI səbomp mɔ! Anɔ Aruna əyɔnɛ-ɛ, ntɛ nəndecəmɛ kɔ dɛbəkəc mɔ?»
12 Kɔ Musa osom fum wələma kəkɔwe Dataŋ kɔ Abiram awut a Eliyab. Mba kɔ ŋaloku: «Səfɔpɛ!
13 Pəntəŋnɛ f'am ntɛ məmpɛnɛ su kəyɛfɛ atɔf ŋoboŋu dalɛ k'awop mɔ, mədedif su nnɔ dətɛgbərɛ? Kɔ məfaŋ sɔ kəsɔŋnɛ dɛbɛ?
14 Ala! Bafɔ atɔf ŋoboŋu dalɛ k'awop ŋɔ məŋkɛrɛ su. Məyer fɛ su dalɛ kɔ ŋgbɔŋkələ ya wɛn yəyɔnɛ yosu! Məcɛm-cɛmnɛ a atɔnəŋk ŋɔ səyɔnɛ ba? Səfati, səfəder!»
15 Kɔ pəntɛlɛ Musa pəpɔŋ, k'oloku MARIKI: «Ta məbaŋ yoloŋnɛ yaŋan! Paka o paka intabaŋər fɛ ŋa, ali səfale, ali katin intayɔ fɛ wəkin tes tɛlɛc.»

Kətərəs ka Kore kɔ acəmɛnɛ ɔn

16 Kɔ Musa oloku Kore: «Məna kɔ kəloŋkanɛ kam fəp, nəkɔ alna MARIKI fər kiriŋ kɔ Aruna.
17 Nwɛ o nwɛ pətəmpərɛnɛ tap pəbɛr pi suray, pəkɔ pəmentər pi MARIKI. Ti tɔŋkɔsɔŋ map masar mɛrəŋ wəco kəcamət (250). Məna kɔ Aruna nəna sɔ nəkenɛnɛ map monu.»
18 Dɔckəsək Kore kɔ kəloŋkanɛ kɔn ŋalɛk nwɛ o nwɛ tap tɔn, kɔ ŋambɛr mi meken, kɔ ŋandeŋər suray takəroŋ kɔ ŋaŋkɔ dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, kɔ Musa kɔ Aruna.
19 Kɔ Kore oloŋka kəloŋkanɛ kɔn fəp nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, k'eŋgbiŋər ŋa nnɔ Musa kɔ Aruna ŋayi mɔ.
Gbəncana babɔkɔ, kɔ nərə da debeki da MARIKI dowurər kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp.
20 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna:
21 «Nəgbɛynɛ kəloŋkanɛ k'afum akaŋɛ imələk ŋa katina!»
22 Mba Musa kɔ Aruna ŋancəp mobu dəntəf kɔ ŋantola Kanu ŋacyif: «O Kanu, məna nwɛ məsɔŋ kəŋesəm yeyi wəyeŋ ya doru fəp mɔ! Fum wəkin enciy'am, pəndetɛl'am nnɔ kəloŋkanɛ k'afum fəp kəyi mɔ ba?»
23 Kɔ MARIKI oloku Musa:
24 «Məloku kəloŋkanɛ ka afum a Yisrayel: Nəbɔlɛnɛ cəbal ca Kore, Dataŋ kɔ Abiram nde ŋandɛ mɔ!»
25 Kɔ Musa ɛyɛfɛ k'ɔŋkɔ pəbəp Dataŋ kɔ Abiram, abeki a Yisrayel ŋacəmɛ kɔ darəŋ.
26 Kɔ Musa oloku kəloŋkanɛ ka afum a Yisrayel: «Ilɛtsɛnɛ nu nəbɔlɛ cəbal ca afum alɛc bəkəc akaŋɛ, ta nəgbuŋɛnɛ sɔ daka ndɛ o ndɛ dəyɔnɛ daŋan mɔ, ta tɔsɔŋɛ nədefinɛ teta kiciya kəŋan.»
27 Kɔ aka Yisrayel ŋambɔlɛ cəbal ca Kore, Dataŋ kɔ Abiram.
Dataŋ kɔ Abiram ŋawur kɔ ŋancəmɛ nde dəkəbɛrɛ da cəbal cəŋan kɔ aran aŋan, kɔ aka wɔlɔ waŋan disrɛ fəp.
28 Kɔ Musa oloku: «Tantɛ tendesɔŋɛ nu kəcərɛ a MARIKI osom im kədeyɔ mamɛ fəp. Ali tes ifɔlɛkərnɛ kəyɔ inasərka.
29 Kɔ afum akaŋɛ ŋafi pəmɔ tɔkɔ afum alpəs ŋaŋfi mɔ, ta ŋafinɛ pəwɛy-wɛy-ɛ, bafɔ MARIKI osom im.
30 Mba kɔ MARIKI ɔyɔ tes tɛwɛy-wɛy, kɔ antəf ŋɛwani kusu ŋemer afum akaŋɛ kɔ daka daŋan, ŋayi wəyeŋ a ŋackɔ dabiya-ɛ, tɔŋsɔŋɛ nu kəcərɛ a afum akaŋɛ ŋafani MARIKI.»
31 Musa endelip moloku mən kɔ antəf ŋɛŋgbɛrɛ ŋa dəntəf.
32 Kɔ antəf ŋɛwani kusu, kɔ ŋemer Dataŋ, Abiram, afum aŋan, asol a Kore fəp kɔ daka daŋan.
33 Kɔ ŋantor dabiya ŋayi wəyeŋ, ŋa kɔ daka ndɛ dəyɔnɛ daŋan mɔ. Kɔ antəf ŋɛmət ŋa, kɔ ŋaməlkɛ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel dacɔ.
34 Aka Yisrayel aŋɛ ŋanayi ŋa kəsək mɔ fəp, ŋayɛksɛ ntɛ afum aŋɛ ŋanckulɛ-kulɛ mɔ, ŋacloku: «Ta antəf ŋemer su!»
35 Gbəncana babɔkɔ kɔ MARIKI owurɛ nɛnc, kɔ dɔncəf arkun masar mɛrəŋ kɔ wəco kəcamət (250) aŋɛ pənatəmar kəcəf suray mɔ.

17

Map məcəfɛ suray ma acəmɛnɛ a Kore

1 Kɔ MARIKI osom Musa:
2 «Məloku Elasar wan wərkun wəka Aruna wəloŋnɛ, a pəliŋ map nɛnc dacɔ, pələm meken pəbɔlɛ, bawo ampus map mamɔkɔ.
3 Map ma arkun aŋɛ ŋanaciya akɔ ŋafinɛ teta kiciya kəŋan mɔ, nətɛmpəs mi, nətəpəs tetek toloŋnɛ. Bawo anamentər mi fər ya MARIKI kiriŋ, təsɔŋɛ kɔ məyɔnɛ mopus, mendeyɔnɛ tɛgbɛkərɛ nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ.»
4 Elasar wəloŋnɛ ɛwɛtəs map ma kəpər mmɛ akɔ nɛnc dɛnadiftɛ teta kiciya kəŋan ŋanamentər mɔ, k'ɛntɛmpəs mi, k'antəpəs mi tetek toloŋnɛ.
5 Təyɔnɛ tɛcɛmcɛməs ta aka Yisrayel, ntɛ təŋsɔŋɛ nwɛ o nwɛ ɔntəyɔnɛ wəloŋnɛ, wərkun nwɛ o nwɛ ɔntəyɔnɛ yuruya ya Aruna mɔ, ɔfɔmentərnɛ kəmot ka suray MARIKI fər kiriŋ, ta pədeyi pəmɔ Kore kɔ kəloŋkanɛ ka acəmɛnɛ ɔn, tantɛ tɔ MARIKI ɛnasom Musa kəloku.

Aka Yisrayel ŋancəpɛnɛ teta Musa kɔ Aruna

6 Dɔckɔsək, kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp ŋayɛfɛ kəcɔpɛnɛ teta Musa kɔ Aruna, ŋacloku: «Nən'ɔsɔŋɛ afum a MARIKI kəfis-fis!»
7 Ntɛ aka Yisrayel ŋancloŋkanɛ teta Musa kɔ Aruna mɔ, ntɛ ŋanatɛfərnɛ aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mɔ, kɔ kəp kəŋkump ŋi, kɔ nərə da debeki MARIKI dowurər ŋa.
8 Musa kɔ Aruna ŋaŋkɔ nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ tekiriŋ.
9 Kɔ MARIKI oloku Musa:
10 «Nəbɔlɛnɛ kəloŋkanɛ kaŋkɛ, imələk ŋa katin!»

Musa kɔ Aruna ŋancəp mobu dəntəf.
11 Kɔ Musa oloku Aruna: «Məlɛk tap məbɛr pi meken ma tetek toloŋnɛ məbɛr pi suray, məkɔ katəna nde kələŋkanɛ ka aka Yisrayel ŋayi mɔ, məkɔ mətubucnɛ kəsɔkəs ŋa kiciya kəŋan. Mɛtɛlɛ mender MARIKI, pəlɛc peyeŋki poncop!»
12 Kɔ Aruna ɛlɛk tap, pəmɔ təkɔ Musa ɛnaloku kɔ ti mɔ, k'ɛyɛksɛ aloŋkanɛ dacɔ. Pəlɛc pɛnacop nnɔ afum ŋayi mɔ. K'ɛmbɛr suray k'ontubucnɛ kəsɔkəs aka Yisrayel kiciya kəŋan.
13 Aruna pəcəmɛ afi kɔ ayi wəyeŋ dacɔ, kɔ pəlɛc pɛsakɛ.
14 Pəlɛc papɔkɔ pɛnadif afum wul wəco kɔ maŋkəlɛ, masar camət-mɛrəŋ (14.700), ta alɔm afum akɔ ŋanafi teta Kore disrɛ mɔ.
15 Kɔ Aruna ender nnɔ Musa eyi mɔ, nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, kɔ pəlɛc pɛsakɛ.

Kəgbo ka Aruna

16 Kɔ MARIKI oloku Musa:
17 «Məloku aka Yisrayel: Məwer ŋa kusuŋka o kusuŋka kəgbo kin, wəkiriŋ ka kusuŋka o kusuŋka pəsəŋ əm kəgbo kin, ti tɔyɔnɛ cəgbo wəco kɔ mɛrəŋ. Məcic tewe ta kusuŋka o kusuŋka kəgbo kəŋan kəroŋ.
18 Məcic tewe ta Aruna kəgbo ka aLewy. Wəkiriŋ ka kusuŋka o kusuŋka endeyɔ kəgbo kin.
19 Məboc cəgbo cacɔkɔ nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ disrɛ, nde kaŋkəra tekiriŋ nkɛ kəmentər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel, nde imbəpɛnɛ kɔ nəna mɔ.
20 Wərkun nwɛ indeyɛk-yɛk mɔ, kəgbo kɔn kəndepoŋ. Ti disrɛ indesɔŋɛ aka Yisrayel kəsak kəcɔpɛnɛ tetonu.»
21 Kɔ Musa osom aka Yisrayel ntɛ: Akiriŋ a cusuŋka fəp ŋasɔŋ kɔ kəgbo kin, wəkiriŋ o wəkiriŋ kəgbo kin ti təŋsɔŋ cəgbo wəco kɔ mɛrəŋ. Kəgbo ka Aruna kənayi cəgbo cacɔkɔ dacɔ.
22 Kɔ Musa omboc cəgbo fəp MARIKI fɔr kiriŋ nde aŋgbancan nŋɛ ŋɔyɔ kaŋkəra nkɛ amɛŋk walakɛ nwɛ wementər danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ.
23 Dɔckɔsɔk, ntɛ Musa ɛmbɛrɛ nde aŋgbancan ŋosoku disrɛ mɔ, kəgbo ka Aruna, nkɛ kəyɔnɛ ka aka kusuŋka ka aLewy mɔ, kəpoŋ. Kənagbuc kɔ kəsɔŋ yɛlɛŋk, kɔ kəwurɛ yokom yololu.
24 Kɔ Musa owurɛ cəgbo fəp MARIKI fɔr kiriŋ, k'ementər ci aka Yisrayel fəp, kɔ ŋanəŋk kɔ nwɛ o nwɛ ɛlɛk kəgbo kɔn.
25 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Məluksɛ sɔ kəgbo ka Aruna nde kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa dem kɔ aka Yisrayel mɔ, ntɛ təŋsɔŋɛ pamɛŋk ki di teta tɛgbɛkərɛ ta ayeŋki səbomp. Ti disrɛ məŋyamsɛ ŋa kəcɔpɛnɛ tetem, təsɔŋɛ ŋa sɔ kətəfi.»
26 Kɔ Musa ɔyɔ təkɔ MARIKI ɛnasom kɔ mɔ, kɔ teyi tatəkɔ.

Yɛbəc ya aloŋnɛ kɔ aLewy

27 Kɔ aka Yisrayel ŋaloku Musa: «Tosu telip, səna səsɔlɛ, fəp fosu səsɔlɛ!
28 Nwɛ o nwɛ ɔŋlətərnɛ dəkiyi dosoku da MARIKI mɔ, eŋfi! Tantɛ tɔ səndelip kəfis-fis fəp fosu ba?»

18

1 Kɔ MARIKI oloku Aruna: «Məna, awut am kɔ aka kələ kam disrɛ nən'endesarɛ kiciya nkɛ o nkɛ aŋyɔ nnɔ aŋgbip ŋosoku mɔ. Məna kɔ awut am nən'endesarɛ kiciya nkɛ nnɔ yɛbəc ya wəloŋnɛ yeyi mɔ.
2 Məsak sɔ awɛnc əm aŋa aLewy, aka kusuŋka ka wisi ŋalətərnɛ aŋgbip kɔ məna. Ŋadekɔ ŋacmar əm, mba məna kɔ awut am, nən'endekɔ nəccəmɛ aŋgbancan nŋɛ kaŋkəra nkɛ kəmentər danapa dem kəyi mɔ tekiriŋ.
3 Awɛnc əm aŋa aLewy ŋandebum yɛbəc yam kɔ ya daŋgbancan, mba ŋafɔde ŋaclətərnɛ yosumpər-sumpər yopus kɔ tetek toloŋnɛ. Ti disrɛ nəna kɔ ŋa nəfɔfi.
4 Ŋandey'əm kəsək ŋacmar əm yɛbəc ya nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu fəp. Ali fum wəcuru ɔfɔlətərnɛ nu.
5 Kɔ nəna yɛbəc ya nde deŋgbip yɔ nəndeyi kɔ ya tetek toloŋnɛ. Ti disrɛ mɛtɛlɛ ma Kanu məfɔsɔyi nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ.
6 Ina, ilɛk awɛnc əm aŋa aLewy aka Yisrayel dacɔ: Akemi ŋɔ, k'isɔŋ nu ŋa ntɛ təŋsɔŋɛ ŋacbəc yɛbəc ya nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ ina mɔ.
7 Mba məna Aruna kɔ awut am nəsumpər yɛbəc yonu ya aloŋnɛ nde dətetek toloŋnɛ kɔ ya nde deŋgbip nde kəloto kəkəŋkɛ tadarəŋ. Ina Kanu isɔŋ nu yɛbəc yayɔkɔ. Kɔ fum wəcuru ɔlətərnɛ kəfo kəpus kaŋkɔ-ɛ, mɛnɛ padif kɔ.»

Yəsətə ya aloŋnɛ

8 Kɔ MARIKI oloku Aruna: «Ina, isɔŋ əm kətəmpər teta yoloŋnɛ nŋɛ aka Yisrayel ŋampus'em mɔ fəp. Isɔŋ əm yi məna kɔ awut am, yendeyɔnɛ ya awut am doru o doru.

9 Yeri nyɛ yendeyɔnɛ ya məna ca yopus dacɔ nyɛ antɔcɔf mɔ: Yoloŋnɛ yaŋan ya mɛŋgbɛn fəp, yoloŋnɛ ya kiciya kɔ yoloŋnɛ ya kəlompəs ka kiciya nyɛ aka Yisrayel ŋande ŋackɛr'em mɔ. Ca yosoku nyɛ ande pacpusɛ MARIKI mɔ, yam yɔ, kɔ awut am arkun.
10 Mədi yi pəmɔ daka dosoku ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ. Arkun a yuruya ya Aruna fəp ŋantam yi kədi. Məde məcleləs sariyɛ sa yeri nyɛ ampusɛ MARIKI mɔ.
11 Nyɛ yendeyɔnɛ yam: Nənde nəcsɔtɔ kəsək ka daka ndɛ aka Yisrayel ŋande ŋackɛr'em, yoloŋnɛ nyɛ antubucnɛ kəsɔŋ im mɔ. Impocɛ nu yayɔkɔ doru o doru, məna kɔ awut am arkun kɔ awut am aran. Aka kəlɔ kam disrɛ fəp, nwɛ o nwɛ ɔŋsɔk mɔ, ɛntam kədi yeri yayɔkɔ.
12 Isɔŋ əm yokom yɔcɔkɔ-cɔkɔ nyɛ aka Yisrayel ŋande ŋackɛrɛ MARIKI mɔ: Yeri yɔtɔt ya moro ma olif, ya wɛn kɔ ya mɛŋgbɛn fəp.
13 Yokom ya tɔk yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya dɔtɔf nŋɛ ŋande ŋackɛrɛ MARIKI mɔ, yam yende yecyi. Nwɛ o nwɛ ɔŋsɔk aka kəlɔ kam disrɛ mɔ, ɛntam yi kədi.
14 Mpɛ o mpɛ pɔ aka Yisrayel ŋande ŋacsɔŋ im mɔ, afɔtam kəwurus pi, pam pende pecyi.
15 Nwɛ o nwɛ ɔyɔnɛ wan wəcɔkɔ-cɔkɔ wəka kɛrɛ afum kɔ yɔcəl dacɔ, nwɛ aŋkɛrɛ MARIKI mɔ, wəkam eŋyi. Mba wan wəcɔkɔ-cɔkɔ wəka fum kɔ wəka pɔcəl pɔtɔsɔk ande pacwurus'am ŋa.
16 Kəway ka kəwurus nkɛ ande pacwurus'am ŋa mɔ kəyɔnɛ: Wan wərkun wəka ŋof ŋin gbeti mɛncəmbəl kəcamət tɛncəmbəl mpɛ o mpɛ pɔyɔ kəram wəco, pəmɔ kəway ka gbeti nkɛ kəyi nde aŋgbip ŋosoku mɔ.
17 Mba afɔwurus wan wəcɔkɔ-cɔkɔ wəka wana, wəka aŋkesiya kɔ wəka wir, ampusɛ yi MARIKI, nkɔn aŋloŋnɛ yi. Mecir ma yi mɔ mənde məcwɛsəsər tetek toloŋnɛ, məccɔfɛ sɔ MARIKI moro ma yi, ambɔnc ŋaŋɔkɔ ŋontorɛ-torɛ kɔ abəkəc.
18 Sɛm ya yi, yam yɔ, pəmɔ kəmpəcpəc nkɛ atubucnɛ kəsɔŋ MARIKI kɔ alaŋk ŋa kəca kətɔt mɔ.
19 Isɔŋ nəna aloŋnɛ daka ndɛ o ndɛ aka Yisrayel ŋande ŋacbelɛ MARIKI dəyoloŋnɛ nyɛ ampusɛ kɔ mɔ. Yeri yonu yɔ yayɔkɔ, məna Aruna, awut am arkun kɔ aran doru o doru. Danapa da mɛr dɔ səsek məna kɔ yuruya yam doru o doru.»
20 Kɔ MARIKI oloku Aruna: «Məfɔdeyɔ kɛ atɔf ŋaŋan, məfɔdesɔtɔ tofokəl ŋa dacɔ. In'ɔyɔnɛ kɛ kam kɔ tofokəl pam aka Yisrayel dacɔ.»

Yəsɔtɔ ya aLewy

21 Kɔ MARIKI endeŋər sɔ kəloku: «Isɔŋ aka kusuŋka ka aLewy kɛ, farilɛ fəp Yisrayel disrɛ kəway ka yɛbəc yɔkɔ ŋambəc nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mɔ.
22 Aka Yisrayel ŋafɔsɔlɔtərnɛ aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta ŋasarsərnɛ kiciya, ŋafi mɔ.
23 ALewy ŋatɔmpər yɛbəc ya nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, ŋa ŋaŋsarɛ sɔ kiciya nkɛ ŋanciya di mɔ. Sariyɛ sa doru o doru sɔ, sa dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp. ALewy ŋafɔsɔtɔ kɛ aYisrayel dacɔ.
24 Isɔŋ aLewy kɛ nkɛ kəyɔnɛ farilɛ nfɛ aka Yisrayel ŋambelɛ MARIKI mɔ. It'ɔsɔŋɛ ntɛ ilokɛ tetaŋan, a ŋafɔsɔtɔ kɛ aka Yisrayel dacɔ.»
25 Kɔ MARIKI osom Musa:
26 «Məloku aLewy: Kɔ nənde nəcsɔtər aka Yisrayel farilɛ nfɛ isɔŋ nu yɔsɔtɔ yaŋan disrɛ, yɔyɔnɛ kɛ konu mɔ, nəwurɛ pebelər pa MARIKI farilɛ fa farilɛ.
27 Ande pacbelɛ MARIKI farilɛ fafɔkɔ pəmɔ ntɛ ambelɛ kɔ mɛŋgbɛn nde dəkur kɔ wɛn wofu nwɛ ambelɛ nu dapampɛ nde aŋfɔcəs wi mɔ.
28 Tatɔkɔ tɔ nənde nəcyɔ, nəna sɔ nəcbelɛ MARIKI farilɛ dəca fəp nyɛ aka Yisrayel ŋande ŋacsɔŋ nu mɔ, nəna sɔ nəcsɔŋ farilɛ nfɛ nənde nəcwurɛ teta MARIKI mɔ Aruna wəloŋnɛ.
29 Dəyopocɛ fəp nyɛ aŋsɔŋ nu mɔ, nəcbelɛ MARIKI popoc pɔtɔt pa yi, nəpusɛ kɔ pi. Dəca yɔtɔt fəp nəcbelɛ popoc popus.
30 Məloku sɔ aLewy: Kɔ nəmbelɛ yi MARIKI-ɛ, nəmɛŋkərnɛ yɛlpəs. Nəntam kəmɛŋkərnɛ yi pəmɔ ntɛ aYisrayel ŋaŋmɛŋkərnɛ yɛlpəs ya mɛŋgbɛn, ya wɛn wofu kɔ ya moro ma olif maŋan. AYisrayel kɔ aLewy, tin tayi tɔ.
31 Nəntam yi kədi mofo fəp, nəna kɔ aka kəlɔ konu disrɛ: Kəway ka yɛbəc yonu kɔ, yɔkɔ nəmbəc nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu mɔ.
32 Tatɔkɔ tɔfɔsɔŋɛ nu kəsarɛ kiciya nkɛ o nkɛ, kɔ nənde nəclip kəbeli yɔtɔt, ta nəfulus yoloŋnɛ yopus ya aka Yisrayel-ɛ, nəfɔfinɛ ti.»

19

Kəlompəs ka domun ndɛ dəŋsəkəs mə

1 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna:
2 «Ntɛ t'ancic dəsariyɛ sa MARIKI nsɛ ɛncəmbər mɔ: Məloku aka Yisrayel, a ŋakɛr'am wana wɛran weyim nwɛ wəntɔyɔ dolokəp, nwɛ wɛntatədandɛ kel mɔ.

3 Nəsəŋ wi Elasar wəloŋnɛ, pəwurɛnɛ wi dəsaŋka, pafay wi fər yən kiriŋ. Pasu təbəl mecir
mamək mɛbɛrɛ pi disrɛ.
4 Elasar wəloŋnɛ pəlɛk mecir ma wana wawək, pəwɛsəs mi camət-mɛrəŋ ntende dəkəbɛrɛ
da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kə Kanu.
5 Pacəf wana wawək fər yən kiriŋ, akata, sɛm ya wi, mecir kə yedisrɛ ya aputuk.
6 Wəloŋnɛ pəlɛk kətək kəbotu ambənc ka sɛdər kə yika yobotu ambənc ya hisəp kə tafəc
peyim, pələm ca yayək dənɛnc yəcəfɛnɛ kə wana wawək.
7 Wəloŋnɛ pəyakɛ yamos yən kə dis dən domun, a pədebɛrɛ saŋka disrɛ. Wəloŋnɛ əsək fɛ
haŋ dec dɛkalɛ.
8 Nwɛ ɛnacəf wana mə pəyak yamos yən, pəbikɛ domun, əsək fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
9 Wərkun wəsoku wəkin pəwɛt kəbof ka wana wawək, pəkə pəboc ki kəfo kəpus saŋka
tadarəŋ. Pamɛŋkɛ ki kəloŋkanɛ ka Yisrayel teta kəlompəs ka domun dəsəksɛ. Kəloŋnɛ ka
kiciya kə.
10 Fum nwɛ ɛŋwɛt kəbof ka wana kaŋkə mə, pəyak yamos yən, əsək fɛ haŋ dec dɛkalɛ. Sariyɛ
sa doru o doru sə nnə aka Yisrayel kə acikəra aŋɛ ŋandɛ ŋa dacə mə.»

Sariyɛ sa kəsəkəsnɛ

11 Nwɛ oŋgbuŋɛnɛ wəfi mə, əsək fɛ haŋ mata camət-mɛrəŋ.
12 Tataka ta maas kə ta camət-mɛrəŋ, pəmar pəsəkəsnɛnɛ domun ndɛ dəŋsəkəs mə.
K'ɔntəsəkəsnɛ tataka ta maas kə ta camət-mɛrəŋ-ɛ, əfəsək.
13 Nwɛ o nwɛ oŋgbuŋɛnɛ wəfi ta əsəkəsnɛ mə, eŋyik-yikəs dəkiyi da MARIKI. Aŋwurɛ wəkayi
aYisrayel dacə, bawo awɛs-wɛsəsər fɛ kə domun dəsəksɛ, əsək fɛ: Kətəsək kən kəyi kə sə kəroŋ.
14 Sariyɛ sə nsɛ: Kə fum efi abal disrɛ-ɛ, nwɛ o nwɛ ɛmbɛrɛ abal ŋaŋəkə disrɛ, nwɛ o nwɛ
eŋyi di mə, əfəsək haŋ mata camət-mɛrəŋ.
15 Pɛbɛrɛ paka mpɛ o mpɛ peŋyi abal ŋaŋəkə disrɛ ta aŋgbəpər pi mə, pəsək fɛ.
16 Nwɛ o nwɛ oŋgbuŋɛnɛ dəkulum fum nwɛ andif, kə pəyənɛ fɛ ti pəfinɛ defi dekifəli, bɛnt
ya wəfi kə pəyənɛ fɛ ti kufu kən-ɛ, əsək fɛ haŋ mata camət-mɛrəŋ.
17 Palɛkɛ wətəsək, kəbof ka wana weyim nwɛ ancəfɛ MARIKI teta kiciya mə, pabɛr ki
dətaŋku, pabɛr ki kəroŋ domun decempi da dəkəŋgbəkə.
18 Wərkun wəsoku pəlɛk alɛ ŋa hisəp, pəgbət ŋi dəromun. K'elip-ɛ, pəwɛsəsər abal,
pənaŋkanɛ yosumpər-sumpər kə afum akə ŋayi di mə, nwɛ oŋgbuŋsərɛnɛ bɛnt ya wəfi, nwɛ
andif kə pəyənɛ fɛ ti pəfinɛ defi dekifəli, kə pəyənɛ fɛ ti kufu kən mə.
19 Fum wəsoku pəwɛsəsər wətəsək tataka ta maas kə ta camət-mɛrəŋ, wəkakə əsək tataka
ta camət-mɛrəŋ. Pəyak yamos yən, pəbikɛ domun, kə dec dɛŋkalɛ-ɛ, əŋsək.
20 Wərkun wətəsək nwɛ ɔntəsəkəsnɛ mə, andewurɛ kə aka Yisrayel dacə, bawo eyik-yikəs
kəfo kəpus ka MARIKI. Bawo anawɛsəsər fɛ kə domun dəsəksɛ, əsək fɛ.
21 Sariyɛ sa doru o doru sə nnə aka Yisrayel ŋayi mə. Nwɛ ɛwɛsəsər domun dəsəksɛ dadəkə
mə, pəyak yamos yən. Nwɛ oŋgbuŋɛnɛ domun dəsəksɛ mə, əsək fɛ haŋ dec dɛkalɛ.
22 Mpɛ o mpɛ wətəsək oŋgbuŋɛnɛ mə, pəŋyənɛ pətəsək. Nwɛ oŋgbuŋɛnɛ pi mə, əsək fɛ haŋ
dec dɛkalɛ.

20

Domun da Meriba
KWUR 17.1-7

1 Kə kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp kənder nde tɛgbərɛ ta Cin ŋof ŋəcəkə-cəkə ŋa teren tatəkə,
kə afum ŋandɛ Kadɛs. Difə Miriyam ɛnafi, k'awup kə.
2 Ntɛ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel kənatəyə domun mə, kə ŋaloŋkanɛ teta Musa kə Aruna.
3 Kə afum aka Yisrayel ŋantɛnər Musa kəyɛfərɛnɛ. Ŋacloku: «Ali sənafi ntɛ awɛnc asu
ŋancfis-fis fər ya MARIKI kiriŋ mə!
4 T'ake tə nənawurɛnɛ kəloŋkanɛ ka MARIKI nnə dətɛgbərɛ sədefis-fis kə yəcəl yosu-ɛ?
5 T'ake tə nənawurɛnɛ su Misira, kə nəŋkɛrɛ su kəfo kəlɛc kaŋkɛ-ɛ? Bafə kəfo kə nkɛ antam
kəgbal defet mə, fik fəyi fɛ, wɛn weyi fɛ, cəpare cəyi fɛ, ali domun deyi fɛ ndɛ antam kəmun
mə.»
6 Musa kə Aruna ŋambəlɛnɛ afum aka Yisrayel, kə ŋaŋkə dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ
kə Kanu. Kə ŋantɛmpɛnɛ dəntəf, nərə da debeki da MARIKI dementərnɛ ŋa.
7 Kə MARIKI oloku Musa:
8 «Məlɛk kəgbo məloŋka kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel, məna Musa kə Aruna wɛnc əm. Nələk-
lokər tasar peyeŋki fər yaŋan kiriŋ, pəsəŋ domun. Məwurɛ ŋa domun da tasar peyeŋki
məsəŋɛ aka Yisrayel ŋamun kə yəcəl yaŋan.»
9 Kə Musa ɛlɛk kəgbo k'Aruna nkɛ kənayi MARIKI fər kiriŋ mə, pəmə təkə ɛnasom kə ti mə.

10 Musa kɔ Aruna ŋaloŋka aka Yisrayel tekiriŋ ta tasar peyeŋki. Kɔ Musa oloku ŋa: «Nəcaŋkəl, ilɛtsɛnɛ nu, ataŋi ləŋəs! Səndetam kəwurɛ nu domun nnɔ tasar peyeŋki pampɛ ba?»
11 Mba Musa eyekti kəca kɔn k'osutɛ tasar teyeŋki kəgbo kəmɛrəŋ. Gbəncana babɔkɔ kɔ domun dɛlarəm dowur. Kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel ŋamun kɔ yɔcɔl yaŋan.
12 Mba kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna: «Bawo nəsətɔ fɛ kəlaŋ kəlarəm nnɔ iyi mɔ, nəmentər fɛ decempi dem fɔr ya aka Yisrayel kiriŋ, nəfɔdebɛrsɛnɛ afum akaŋɛ atɔf nŋɛ isəŋ ŋa mɔ.»
13 K'awe abat ŋaŋɔkɔ «Meriba» ti tɔyɔnɛ kusu kəŋan «Kəcɔp», kəfo kaŋkɔ kɔ aka Yisrayel ŋanctɛn kəcaŋ MARIKI kəcɔp, nwɛ ɛnamentər decempi dɔn ŋa dacɔ mɔ.

Wəbɛ wəka Edɔm ɛfati kəce aka Yisrayel ŋacepər

14 Kəyɛfɛ Kadɛs, kɔ Musa osom afum ndena wəbɛ wəka Edɔm: «Ntɛ tɔ aka Yisrayel, awɛnc əm aŋa ŋaloku: Məncərɛ mes mocuy mmɛ mɛmbəp su mɔ fəp.
15 Atem asu ŋanator Misira, kɔ səwon di kəndɛ. Mba, kɔ aka Misira ŋantərəs su, səna kɔ atem asu.
16 Kɔ səŋkulɛ-kulɛ nnɔ MARIKI eyi mɔ, k'ɛncəŋkəl su. K'osom mɛlɛkɛ min, kɔ mowurɛ su Misira. Ndɛkəl oŋ səyi Kadɛs, dare ndɛ deyi'm kəsək mɔ.
17 Məce su, ilɛtsɛn'am, səcepər dare dam. Səfɔcepər nde dalɛ dam, dalɛ da ŋgbɔŋkələ ya wɛn wam, səfɔmun domun da cələmp cam. Dɔpɔ din gboŋ dɔ səndesolnɛ, səfɔgbaymɛ kəca kətɔt, səfɔgbaymɛ kəca kəmeriya, haŋ səcepər kələncər kam.»
18 Mba kɔ wəbɛ wəka Edɔm oluksɛ kɔ ntɛ: «Nəfɔcali atɔf ŋem, kɔ nəcepər-ɛ, incaŋ nu kəyɛfərɛnɛ kɔ dakma dem.»
19 Kɔ aka Yisrayel ŋaloku: «Dɔpɔ din dɔ səndesolnɛ, kɔ səmun domun dam, səna kɔ yɔcɔl yosu-ɛ səŋsɔŋ'əm kəway ka di, tɔyɔ fɛ tes. Kəcepər gbəcərəm kɔ səfaŋ ali səfɔcəmbərəs.»
20 Mba kɔ wəbɛ wəka Edɔm oluksɛ ŋa sɔ: «Nəfɔcepər nnɔ!» K'aka Edɔm ŋawur kɔ afum alarəm aŋɛ ŋanayɔ fənəntər fəpɔŋ mɔ, kəkɔgbintərnɛ aka Yisrayel kəsutɛnɛ.
21 Kɔ wəbɛ wəka Edɔm ɛfati kəce aka Yisrayel ŋacepər atɔf ŋən. Ti tɛnasəŋɛ aka Yisrayel kəlɛk dɔpɔ docuru.

Defi da Aruna

22 Kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp ŋayɛfɛ Kadɛs, kɔ ŋaŋkɔ nde tərɔ ta Hor.
23 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Aruna, nde tərɔ ta Hor nde kələncər ka Edɔm.
24 Kɔ MARIKI oloku: «Aruna nkən endefi, pəlukus nde atem ən ŋayi mɔ, ɔfəbɛrɛ atɔf nŋɛ isəŋ aka Yisrayel mɔ, bawo nənacəmɛ mosom mem dɛbəkəc nde abat ŋa Meriba.»
25 Məna, Musa məlɛk Aruna kɔ wan kɔn Elasar məpɛnɛ ŋa tərɔ ta Hor kəroŋ.
26 Məwurɛ Aruna yamos yɔn yopus, məbɛr yi wan kɔn Elasar, nnɔ Aruna endefi pəlukus sɔ nde atem ən ŋayi mɔ.
27 Kɔ Musa ɔyɔ təkɔ MARIKI ɛnasom kɔ mɔ. K'ɛmpɛ tərɔ ta Hor kəroŋ, fər ya kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp kiriŋ.
28 Kɔ Musa owurɛ Aruna yamos yɔn, k'ɛmbɛr yi wan kɔn Elasar. Dəndo Aruna ɛnafi tərɔ kəroŋ. Musa kɔ Elasar ŋantor dətərɔ.
29 Ntɛ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp ŋanacərɛ a Aruna efi mɔ, kɔ kəlɔ ka Yisrayel fəp kəmbok kɔ mata wəco maas (30).

21

Aka Yisrayel kətam kəŋan aKanaŋ

1 Wəbɛ wəka dare da Arad, wəKanaŋ, nwɛ ɛnandɛ nde Nɛkɛf mɔ, ene a aka Yisrayel ŋayi kəder dɔpɔ da Atarim. K'osut aka Yisrayel k'osumpər-sumpər acar.
2 Ti disrɛ kɔ aka Yisrayel ŋandɛrmɛ MARIKI, ŋacloku: «Kɔ məmbɛr afum akaŋɛ su dəwaca-ɛ, səŋləsər sədare səŋan fəp».
3 Kɔ MARIKI ɛncəŋkəl ŋa, k'ɛmbɛr aKanaŋ aYisrayel dəwaca. Kɔ aka Yisrayel ŋasut ŋa, kɔ ŋaləsər sədare səŋan. K'awe kəfo kaŋkɔ tewe ta Horma, tɔyɔnɛ kusu kəŋan «Kələsər».

Bok ya məkən

4 Kɔ aka Yisrayel ŋayɛfɛ tərɔ ta Hor ŋalɛk dɔpɔ da kəba ka Cəŋkɔlma, ntɛ təŋsɔŋɛ ŋanɔŋkər Edɔm mɔ. Ŋayi dɔpɔ kɔ bəkəc yɛlɛcɛ-lɛcɛ ŋa.
5 Kɔ aka Yisrayel ŋalokər-lokər Kanu kɔ Musa: «T'ake tɔ nəwurɛ su Misira a nədedif su nnɔ dətɛgbərɛ? Nnɔ kəcom kɔ domun yɔntɔyi mɔ, mɛnɛ yeri yɔtɔbɔt yayɛ.»
6 Ti disrɛ kɔ MARIKI ɛŋkɛrɛ afum akakɔ bok ya məkən. Kɔ yɛŋaŋəs afum kɔ alarəm ŋafis-fis aYisrayel dacɔ.
7 Kɔ afum ŋander ŋanəŋk Musa kɔ ŋaloku: «Sənciya, səlokər-lokər MARIKI kɔ məna. Məlɛtsɛnɛ MARIKI, a pəbɔlɛnɛ su bok yayɛ!» Kɔ Musa eyi kəlɛtsɛnɛ MARIKI teta aka Yisrayel.

8 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Mələmpəs abok ŋa məkɔn mədɛt ŋi togbu darenc. Nwɛ o nwɛ abok ŋɛŋŋaŋ mə k'ɛŋgbətnɛ abok ŋaŋɔkɔ-ɛ, ɔfɔfi.»
9 Kɔ Musa olompəs abok ŋa kɔpər, k'ɛndɛt ŋi dətogbu darenc. Aŋɛ bok yɛnaŋaŋ tɛm tatəkɔ, kɔ ŋaŋgbətnɛ ŋi mɔ, ŋanafi fɛ.

Təkət ta aka Yisrayel haŋ ŋakɔ ŋabɛrɛ Piska

10 Kɔ aka Yisrayel ŋaŋkɔ ŋandɛ Obot.
11 Kɔ ŋayɛfɛ Obot kɔ ŋancəmbər saŋka nde Iye Abarim, dəndo tɛgbərɛ mpɛ pətɛfərɛnɛ Mohab nde dec dɛmpɛ mɔ.
12 Kɔ ŋayɛfɛ di kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbər cəbal nde dəŋgbəl da Sered kəsək.
13 Kɔ ŋayɛfɛ kəfo kaŋkɔ, kɔ ŋampɛrnɛ kəca ka kəŋgbɔkɔ ka Arnɔŋ nkɛ kəŋgbələr nde dətɛgbərɛ kɔ kəndewur atɔf ŋa aka Amər mɔ. Kəŋgbɔkɔ ka Arnɔŋ kəyɔnɛ kələncər aka Mohab kɔ aka Amər dacɔ.
14 It'alokɛnɛ dəbuk ba Cəwan ca MARIKI:
«Dare da Waheb nde Sufa
kɔ waca wa səŋgbəl sa Arnɔŋ fəp,
15 kɔ səŋgbəl nsɛ səyi kəca ka dare da Ar
sələtərnɛ ntende kələncər ka Mohab.»
16 Kɔ ŋayɛfɛ dəndo kɔ ŋaŋkɔ Ber, it'ɔyɔnɛ kusu kəŋan: «Kələmp». Difɔ MARIKI ɛnaloku Musa: «Məloŋka aka Yisrayel, isɔŋ ŋa domun.»
17 Teta kələmp kaŋkɔ tɛnasɔŋɛ aka Yisrayel kəleŋəs teleŋ ntɛ:
Məpɛnɛ dəkələmp, Domun! Pakul-kulɛnɛ pəbotu!
18 Kələmp nkɛ abɛ ŋaŋkay mɔ,
nkɛ afum apɔŋ asu ŋaŋkayɛ
cəŋgbasar ca dɛbɛ mɔ
kɔ cəgbo cəŋan cəkɔtsɛ mɔ!
Kɔ ŋayɛfɛ dətɛgbərɛ kɔ ŋaŋkɔ Matana.
19 Ntɛ aka Yisrayel ŋanayɛfɛ Matana mɔ, kɔ ŋaŋkɔ Naliyel, kɔ ŋayɛfɛ Naliyel kɔ ŋaŋkɔ Bamot.
20 Kɔ ŋayɛfɛ Bamot kɔ ŋaŋkɔ mərə dacɔ mmɛ meyi atɔf ŋa Mohab mɔ, kəca ka takəroŋ ta tərə ta Piska, tərə mpɛ pentilsərnɛ tekiriŋ ta tɛgbərɛ mɔ.

Kəsut ka abɛ Sihɔŋ kɔ Ɔk

21 Kɔ aka Yisrayel ŋasom ndena Sihɔŋ, wəbɛ wəAmər ŋacloku kɔ:
22 «Səfaŋ kəcali nnɔ atɔf ŋam. Səfɔgbaymɛ ntende dalɛ dam, səfɔgbaymɛ ntende ŋgbɔŋkələ ya wɛn wam, səfɔmun domun da cələmp cam. Dəpɔ din gboŋ dɔ səndesolnɛ, səfɔgbaymɛ haŋ səcali atɔf ŋam.»
23 Sihɔŋ ɛnawosɛ fɛ aka Yisrayel kəcepər nde kələncər kɔn. Kɔ Sihɔŋ oloŋka afum ɔn fəp, kɔ ŋawur kəkɔsutɛnɛ kɔ aka Yisrayel nde dətɛgbərɛ. Kɔ ŋander ŋagbintərnɛ ŋa Yahas kɔ ŋawɛkərnɛ ŋa kəsutɛnɛ.
24 Kɔ aka Yisrayel ŋandiftɛ ŋa sakma, kɔ ŋabaŋ atɔf ŋa Sihɔŋ kəyɛfɛ kəŋgbɔkɔ ka Arnɔŋ haŋ ka Yabɔk, haŋ kəbəp kələncər ka atɔf ŋa Amɔŋ. Belbel b'anabum kələncər ka Amɔŋ.
25 Aka Yisrayel ŋasumpər sədare sasɔkɔ fəp, kɔ ŋandɛ sədare sa Amər nde, dare da Hesbon, kɔ madare mmɛ mənɔŋkər ŋa mɔ.
26 Hesbon dare da Sihɔŋ dɛnayi, kɔ wəbɛ wəka Amər osutɛnɛ kɔ wəbɛ wəka Mohab wəcɔkɔ-cəkɔ, kɔ wəbɛ wəka Amər ɛmbaŋər kɔ atɔf ŋən fəp haŋ nde kəŋgbɔkɔ ka Arnɔŋ.
27 It'ɔŋsɔŋɛ aka taruku ŋaloku:
«Nəder Hesbon, dare da Sihɔŋ! Nəcəmbər di, dɔsɔtɔ sɔ fənɔntər!
28 Bawo nɛnc dowur Hesbon,
kɔ dɛləsər dare da Sihɔŋ,
kɔ dəncɔf dare da Ar nde atɔf ŋa Mohab,
kɔ canu ca yem ca mofo mɛsali nde mərə ma Arnɔŋ.
29 Ah! Pəcuy ponu pɛmbɛk, nəna aka Mohab!
Nəsɔlɛ, afum aka Kemos!
Sihɔŋ wəbɛ wəka Amər ɔsɔŋɛ awut anu arkun kəyɛksɛ,
k'ɔsɔŋɛ awut anu aran kəyɔnɛ acar ɔn.
30 Sələmər 'Amər cəbəlma: Aləsər Hesbon haŋ Dibɔŋ. Kɔ sələsər Hesbon haŋ Nofa, haŋ kəbəp ka atɔf ŋa Medeba.»
31 Tantɛ tɔ aka Yisrayel ŋanandɛ atɔf ŋa aka Amər.
32 Kɔ Musa osom atɛn mes kəkɔcərɛ dare da Yaser. Ti disrɛ kɔ aka Yisrayel ŋasumpər madare mɛkəsək, kɔ ŋambɛləs aka Amər akɔ ŋanayi di mɔ.
33 Kɔ aka Yisrayel ŋampɛrnɛ ntende dəpɔ da Basan. Ɔk, wəbɛ wəka Basan kɔ asədar ɔn fəp ŋawur kəkɔsutɛnɛ kɔ aka Yisrayel, kɔ ŋayektər ŋa kəwan nde Edreyi.

34 Kɔ MARIKI oloku Musa: Ta mənesɛ kɔ, imbɛr əm kɔ dəwaca, nkɔn, afum ɔn fəp kɔ atɔf ŋɔn. Məyə kɔ tɛfaŋ tam pəmə təkɔ mənayə Sihɔŋ wəbɛ wəka Amər, nwɛ ɛnandɛ Hesbon mɔ.
35 Kɔ aka Yisrayel ŋasut Ɔk, afum ɔn kɔ awut ɔn, ali ŋanasak fɛ ayi wəyeŋ, kɔ ŋalɛk atɔf ŋaŋɔkɔ kɛ.

22

Kəcepɛ-cepɛ ka aka Yisrayel aranta ŋa Mohab

22-36

Taruku ta Balam: Kəwe ka wəbɛ Balak

1 Kɔ aka Yisrayel ŋaŋkɔ ŋacəmɛ aranta ŋowosu ŋa Mohab, nde dec dɛmpɛ kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn mɔ, ŋatɛfərnɛ Yeriko.
2 Balak wan ka Cipor ɛnanəŋk təkɔ aka Yisrayel ŋanayə aka Amər mɔ.
3 Aka Mohab ŋananesɛ dɛlay da afum akaŋɛ, bawo aMohab ŋanane təkɔ Yisrayel ŋanayə Amər mɔ, kɔ dis dɛndɛncɛ ŋa fəp.
4 Kɔ Mohab oloku abeki aka Madiyaŋ: «Ndɛkəl oŋ kəsɔm kɔ kənay kaŋkɛ kənder ca nyɛ yeyi su kəsək mɔ fəp pəmɔ ntɛ wana wɔŋsɔm yɔbɔf ya dalɛ mɔ.» Balak wan ka Cipor ɛnayɔnɛ wəbɛ wəka atɔf ŋa Mohab tɛm tatɔkɔ.
5 K'osom ndena Balam wan ka Behor, nwɛ ɛnandɛ Petor ntende kəŋgbɔkɔ ka Ɛfərat kəsək mɔ. K'oloku ntɛ: «Afum alɔma ŋawur Misira ŋalarɛ dɔtɔf, ŋandɛ su tekiriŋ.
6 Ndɛkəl oŋ məder, ilɛtsɛn'am məntolan'em afum akaŋɛ pəlɛc, bawo ŋayɔ sɔkət ŋatas im. Ti disrɛ təlɔma indetam kəsut ŋa ibɛləs ŋa atɔf ŋem, bawo incərɛ nwɛ məntolanɛ pətət mɔ, ɔŋsɔtɔ pətət, kɔ nwɛ məntolanɛ pəlɛc mɔ, wəkayi ɔŋsɔtɔ pəlɛc.»
7 Abeki aMohab kɔ aMadiyaŋ ŋaŋkɔ, ŋakenɛ wəgbal kəsənc yopocɛ. Kɔ ŋander ŋabəp Balam kɔ ŋaloku kɔ moloku ma Balak.
8 Kɔ Balam oloku ŋa ntɛ: «Nəcepərɛnɛ nnɔ pibi, indeluksɛ nu toloku ntɛ MARIKI endelok'im mɔ.»
Kɔ akiriŋ aMohab ŋayi ndena Balam.
9 Ntɛ tɛm təlɔma tencepər mɔ, kɔ Kanu kənde kəder Balam, kɔ kəyif kɔ: «Afum are ŋayi ndaram-ɛ?»
10 Kɔ Balam oloku Kanu: «Balak wan ka Cipor, wəbɛ wəka Mohab, nkɔn osom ŋa kədelok'im:
11 ‹Afum aŋɛ ŋawur Misira mɔ ŋalas atɔf. Ndɛkəl, məder məntolan'em ŋa pəlɛc. Təlɔma intam kəsut ŋa haŋ ibɛləs ŋa.›»
12 Kɔ Kanu kəloku Balam: «Məfɔkɔ kɔ ŋa. Ta mətolanɛ aka Yisrayel pəlɛc, bawo antolanɛ ŋa pətət.»
13 Kɔ Balam ɛyɛfɛ bətbət k'oloku akiriŋ a Balak: «Nəkɔ nde atɔf ŋonu, bawo MARIKI ɛfati kəsak im kəkɔ kɔ nəna.»
14 Kɔ akiriŋ aMohab ŋander ŋabəp Balak kɔ ŋaloku kɔ: «Balam ɛfati kəder kɔ səna.»
15 Kɔ Balak osom sɔ akiriŋ akɔ ŋanala acɔkɔ-cɔkɔ, aŋɛ dekiriŋ danjan dɛnacepər da akakɔ mɔ.
16 Kɔ ŋander ŋabəp Balak wan ka Cipor, kɔ ŋaloku kɔ: «Ilɛtsɛn'am, ta tes o tes tɛyaməs am kədenəŋk im.
17 Indelas əm pəlel, iyɔn'am təkɔ məŋlok'im mɔ. Məder, ilɛtsɛn'am, mətolan'em afum akaŋɛ pəlɛc.»
18 Mba kɔ Balam oloku asom a Balak: «Ali Balak pəsɔŋ im gbeti kɔ kɛma fəp nyɛ yeyi nde kəlɔ kɔn mɔ, ifətam təlɔm o təlɔm kəgbaymɛ tosom ta MARIKI, Kanu kem!
19 Awa, ilɛtsɛnɛ nu nəyi nnɔ pibi pampɛ, nəna sɔ, icərɛ ntɛ MARIKI endelok im sɔ mɔ.»
20 Kɔ Kanu kəwurər Balam pibi disrɛ, k'oloku kɔ: «Bawo arkun akaŋɛ ŋander kəw'am, məkɔ kɔ ŋa. Mba məyə təkɔ indelok'əm mɔ.»
21 Kɔ Balam ɛyɛfɛ bətbət, k'ɛmbɛkɛ səfale sɔn səfɛt kəroŋ kɔ ŋantas kɔ akiriŋ aka Mohab.

Səfale sa Balam

22 Kɔ pəntɛlɛ Kanu, bawo Balam ŋaŋkɔ kɔ akiriŋ aMohab. Kɔ mɛlɛkɛ ma MARIKI mɛncəmɛ dəpɔ kədemənɛ kɔ kəcepər. Kɔ Balam ɛmpɛsɛ səfale sɔn səfɛt kəroŋ, ŋanayi kɔ acar ɔn mɛrəŋ.
23 Ntɛ səfale sənəŋk mɛlɛkɛ ma MARIKI mɛcəmɛ dəpɔ mətəmpər dakma mɔ, kɔ səfale səŋgbaymɛ dəpɔ, kɔ səŋkɔ ta dalɛ. Balam osut si ntɛ təŋsəŋɛ səsolnɛ dəpɔ mɔ.
24 Kɔ mɛlɛkɛ ma MARIKI mɛncəmɛ sɔ dəpɔ ŋgbəŋkələ ya wɛn dacɔ, biŋkəli beyi kəca kətət kɔ kəmeriya.
25 Ntɛ səfale sənanəŋk mɛlɛkɛ ma MARIKI mɔ, kɔ səŋgbəcərɛnɛ kəcək ka Balam damba. K'ɔŋgbɔkərɛ sɔ si kəsut.
26 Kɔ mɛlɛkɛ ma MARIKI mecepər pəbəlɛ, kɔ məŋkɔ mɛcəmɛ kəfo kələma kətəwəkəl nkɛ antətam kəgbaymɛ kəca kətət kɔ kəmeriya mɔ.

27 Ntɛ sɔfale sənəŋk mɛlɛkɛ ma MARIKI sɔ mɔ, kɔ səfəntərɛ Balam tantɔf. Kɔ pəntɛlɛ Balam
k'osutɛ sɔfale kəgbo kən.
28 Awa, kɔ MARIKI ɛwani sɔfale kusu, kɔ səloku Balam: «Cəke c'iyɔ ntɛ məsut im tamaas
mɔ-ɛ?»
29 Kɔ Balam oloku sɔfale sɔn: «Məfan'im kəfani dəm! Təcyɔnɛ a intɔmpər dakma dəkəca-ɛ,
k'indif əm ndɛkəl.»
30 Kɔ sɔfale səloku Balam: «Bafɔ sɔfale sam s'iyɔnɛ nsɛ məmpɛsɛ tɛm fəp haŋ məkɔ mɔ ba?
Tantɛ t'imbɔt kəyɔ əm ba?» Kɔ Balam oloku: «Ala!»
31 Kɔ MARIKI emepi fər ya Balam, k'ɛnəŋk mɛlɛkɛ ma MARIKI mɛcəmɛ dɔpɔ, mətɔmpər
dakma dəkəca. Kɔ Balam ontontnɛ, k'ɛncəp suwu kɔ tobu tɔn dəntɔf.
32 Kɔ mɛlɛkɛ ma MARIKI moloku kɔ: «Ta ake tɔ məsutɛ si kəmaas-ɛ? Iwur ntɛ tɔŋsɔŋɛ
idemɔn'am kəkɔ, bawo inəŋk marənt mamɛ mentesɛ f'am.
33 Sɔfale sam sənəŋk im, kɔ səngbaym'em kəmaas. Sətɔyɔ tatɔkɔ-ɛ, kɔ mən'indif isak si
doru.»
34 Kɔ Balam oloku mɛlɛkɛ ma MARIKI: «Inciya. Incərɛ fɛ a məy'im kiriŋ dɔpɔ. Mba kɔ
marənt mamɛ mɔntɔbɔt əm-ɛ, ilukus!»
35 Kɔ mɛlɛkɛ ma MARIKI moloku Balam: «Məkɔ kɔ arkun akaŋɛ. Mba məloku gbəcərəm
ntɛ indekɔlok'əm mɔ.» Kɔ Balam ŋaŋkɔ kɔ akiriŋ aka Balak.

Kəbəpɛnɛ ka Balam kɔ Balak

36 Kɔ Balak ene a Balam ender. K'owur kəkɔfaynɛ kɔ haŋ dare da Mohab ndɛ dɔsɔŋɛnɛ
kələncər kɔ Arnɔŋ mɔ.
37 Kɔ Balak oloku Balam: «Bafɔ inaw'am ba? Ak'ɛnasɔŋ'am kətɔder katəna mədenəŋk im-ɛ?
Mənacɛm-cɛmnɛ ifətam kəsɔŋ əm pəlel?»
38 Kɔ Balam oloku Balak: «Ndɛkəl oŋ, ntɛ inder inəŋk əm mɔ, intam kəlok'əm ntɛ o ntɛ ifaŋ
mɔ? Toloku ntɛ Kanu kəndebɛr im dəkusu mɔ, t'indelok'əm!»
39 Balam kɔ Balak ŋaŋkɔ, kɔ ŋambɛrɛ dare da Kiriyat-Hucot.
40 Balak oloŋnɛ cəna kɔ ŋkesiya, k'ɔsɔŋ Balam kɔ akiriŋ aŋɛ ŋanayi mɔ.

Balam ontolanɛ aka Yisrayel pətət

41 Bətbət, kɔ Balak ɛlɛk Balam k'ɛmpɛnɛ kɔ dare da Bamət Bal, nde ɛnctam kənəŋk dɛlay da
aka Yisrayel mɔ.

23

1 Kɔ Balam oloku Balak: «Məcəmbər'em nnɔ metek moloŋnɛ camət-mɛrəŋ, məlomps'em
mura camət-mɛrəŋ kɔ ŋkesiya yorkun camət-mɛrəŋ.»
2 Balak ɛnayɔ tɔkɔ Balam ɛnaloku kɔ mɔ. Balak kɔ Balam ŋancɔfɛ MARIKI tetek toloŋnɛ ntɛ
o ntɛ kəroŋ tura tin kɔ aŋkesiya ŋorkun ŋin.
3 Kɔ Balam oloku Balak: «Məcəmɛ poloŋnɛ pɔcɔf pam kəsək, ina ibəlɛ. Təlɔma MARIKI
pədeder kəbəp im. Indelok'əm ntɛ endementər im mɔ.» Kɔ Balam ɔŋkɔ nde tɔrɔ mpɛ pɔntɔyɔ
tɔk mɔ.
4 Kɔ Kanu kəwurər Balam, kɔ Balam oloku Kanu: «Icəmbər metek moloŋnɛ camət-mɛrəŋ,
k'iloŋnɛ tetek o tetek kəroŋ tura tin kɔ aŋkesiya ŋorkun ŋin.»
5 Kɔ MARIKI ɛmbɛr moloku Balam dəkusu. K'oloku kɔ: «Məlukus nde Balak eyi mɔ,
məloku kɔ ntɛ.»
6 K'olukus nde Balak eyi mɔ, nwɛ ɛnacəmɛ poloŋnɛ pɔcɔf pɔn kəsək kɔ abɛ aka Mohab fəp.
7 Balam oloku taruku ntɛ:
«Balak ɔsɔŋ'em kəder kəyɛfɛ Aram,
wəbɛ wəka Mohab ɔsɔŋ'em kəder nde mərɔ ma kəca nkɛ dec dɛmpɛ mɔ.
K'olok'im: ‹Məder mətolanɛ afum a Yakuba pəlɛc!
Ɛy, məder, məsɔŋɛ aka Yisrayel kənesɛ!›
8 Mba cəke c'intam kətolanɛ pəlɛc nwɛ Kanu nkɔnsərka ɔntɔsɔŋ pəlɛc mɔ?
Cəke c'indesɔŋɛ afum kənesɛ aŋɛ MARIKI ɔntɔsɔŋɛ kənesɛ mɔ?
9 Nde masar dətelempan iŋnəŋk afum akaŋɛ,
nde mərɔ kəroŋ iŋgbətnɛ ŋa:
Afum ŋɔ, aŋɛ ŋandɛ taciŋa mɔ,
ŋancərɛnɛ a ŋanciyanɛ kɔ tɔf yɔkɔ.
10 An'ɛntam kələm dɛlay da aka Yisrayel-ɛ?
Afum aka kor ka Yakuba ŋala pəmɔ cɔs.
Intola kəfi pəmɔ akɔ ŋaleləs Kanu mɔ,
ilip pəmɔ ntɛ aka Yisrayel ŋaŋlip mɔ.»
11 Kɔ Balak oloku Balam: «Cəke cɔ məy'em-ɛ? Isɔŋ'am kəder nnɔ kətolanɛ aterɛn'em pəlɛc,
mba kɔ məna məntolanɛ ŋa pətət.»

12 Balam oloku: «K'indelok-loku-ɛ, pəmar fɛ a ickɛmbərnɛ kəloku moloku mmɛ MARIKI
ɛmbɛr im dəkusu mə ba?»

Balam ontolanɛ aka Yisrayel pətət ta mɛrəŋ

13 Balak oloku kɔ: «Məder kɔ ina, ilɛtsɛn'am, kəfo kələma nde məndenəŋk ŋa mə. Kəsək kin
kɔ məndenəŋk, mba məfənəŋk ŋa fəp. Mətolan'em ŋa pəlɛc!»
14 Kɔ Balak eŋkekərɛ Balam haŋ dəkiyi da wəbum, nde telempan pa tərə ta Piska kəsək.
K'ɛncəmbər metek moloŋnɛ camət-mɛrəŋ, k'ɔncɔfɛ MARIKI tetek o tetek tura tin kɔ aŋkesiya
ŋorkun ŋin.
15 Kɔ Balam oloku Balak: «Məna məcəmɛ nnɔ, poloŋnɛ pɔcɔf pam kəsək. Ina, ikɔcəŋkəl
MARIKI.»
16 Kɔ MARIKI ender kədebəpɛnɛ kɔ Balam. K'ɛmbɛr kɔ toloku tin dəkusu k'oloku kɔ:
«Məlukus nde Balak eyi mɔ, məloku kɔ ntɛ.»
17 Kɔ Balam oluksərnɛ nde Balak eyi mɔ, nwɛ ɛnacəmɛ poloŋnɛ pɔcɔf pɔn kəsək mɔ, ŋayi kɔ
akiriŋ aMohab. Kɔ Balak eyif kɔ: «Cəke cɔ MARIKI oloku-ɛ?»
18 Kɔ Balam oloku taruku ntɛ:
«Məyɛfɛ, Balak, məcəŋkəl im!
Məsu aləŋəs ntɛ indelok'əm mɔ, wan ka Cipor!
19 Kanu, bafɔ wərkun ɔfɔ nwɛ eŋyemɛ mɔ,
bafɔ fum ɔfɔ nwɛ ɛŋŋaŋnɛ tɛlər mɔ.
Ntɛ oloku mɔ, ɔfɔdeyɔ ti ba?
Ntɛ oŋloku mɔ, bafɔ ɔŋyɔ ti ba?
20 Ina, iwosɛ kətolanɛ afum akaŋɛ pətət,
bawo MARIKI ɔsɔŋ ŋa pətət, ifɔsəkpər.
21 MARIKI ɛnəŋkɛ fɛ Yakuba pəcuca,
ɔfɔnəŋk kətərəs aYisrayel dacɔ.
MARIKI, Kanu kəŋan, eyi kɔ ŋa.
Eŋne kəkulɛ-kulɛnɛ pəbotu paŋan pəmɔ wəbɛ.
22 Nkɔn Kanu ɛnawurɛnɛ ŋa Misira,
kɔ sɔkət nsɛ səwurɛnɛ sa wana wa dəkulum mɔ.
23 Kəgbal kəsənc kəyi fɛ aka Yisrayel dacɔ,
dure deyi fɛ nde yuruya ya Yakuba
ŋancərɛ tɛm tətət mes mmɛ Kanu kəŋyɔ mə fəp.
24 Afum akaŋɛ ŋaŋyɛfɛ pəmə kusunuŋku kəran,
ŋacəmɛ pəmə kusunuŋku kərkun,
nkɛ kəntɔfəntərɛ ta kəntalip kəsɔm wɛsɛm nwɛ kəŋsumpər mɔ,
kəmun mecir ma pedif pa ki.»
25 Kɔ Balak oloku Balam: «Kɔ məntəwosɛ kətolanɛ ŋa pəlɛc-ɛ, ta mətolanɛ ŋa pətət
ilɛtsɛn'am!»
26 Kɔ Balam oloku kɔ: «Isɔŋ'am ti kəcərɛ: Pəmar iloku ntɛ o ntɛ MARIKI oŋlok'im mə!»

Balam ontolanɛ aka Yisrayel tamaas

27 Kɔ Balak oloku Balam: «Məder, ilɛtsɛn'am, ikekər'am sɔ kəfo kələma. Təlɔma nəŋkətəŋnɛ
kɔ Kanu a mətolan'em afum akaŋɛ pəlɛc!»
28 Kɔ Balak eŋkekərɛ Balam nde telempan pa tərə ta Peyɔr mpɛ pentilsərnɛ tɛgbərɛ mə.
29 Kɔ Balam oloku Balak: «Məcəmbər'em nnɔ metek moloŋnɛ camət-mɛrəŋ məlomps'em
mura camət-mɛrəŋ kɔ ŋkesiya camət-mɛrəŋ.»
30 Kɔ Balak ɔyɔ təkɔ Balam ɛnaloku kɔ mə, k'ɔncɔfɛ MARIKI tura tin kɔ aŋkesiya ŋin tetek
toloŋnɛ ntɛ o ntɛ kəroŋ.

24

1 Ntɛ Balam ɛnəŋk a pənabət MARIKI kəsɔŋ aka Yisrayel pətət mɔ, ɔŋkɔ fɛ sɔ pəmɔ təkɔ ɔncyɔ
ti mɔ kətɛnəs məyɔ mən ma dure, k'ɛŋkafəlɛ k'ɛntɛfərnɛ kəca ka dətɛgbərɛ.
2 Kɔ Balam eyekti fər k'ɛnəŋk aka Yisrayel ŋandɛ cusuŋka cusuŋka, awa kɔ amera ŋa Kanu
ŋender kɔ.
3 K'oloku taruku ntɛ:
«Moloku mmɛ mɔ, ina Balam wan ka Behor iloku,
ina wərkun nwɛ iŋnəŋk pəcempi cəleŋ mɔ,
4 moloku ma nwɛ eŋne moloku ma Kanu mɔ,
ma nwɛ ɛŋnəŋk ntɛ Wəka Fənɔntər eŋmentər kɔ mɔ,
moloku ma nwɛ ontontnɛ Kanu fər kiriŋ mɔ, fər yemepi.
5 Afum aka Yisrayel, nəna aŋɛ nəwur dokom da Yakuba mɔ,
cəbal conu ncɛ nəyi mə cəntesɛ yati!

6 Cəbal conu cəfəntərɛ pəmə dəŋgbəl,
pəmə lakɔ ndɛ deyi kəŋgbɔkɔ kəsək mə,
pəmə sukum nsɛ MARIKI ɔmbɔf mə,
pəmə tɔk yetes ya sɛdər nyɛ yɛncəmɛ domun kəsək mə.
7 Nde ndoronu domun dompurər dəkələmp dɛcdəməs yəbɔf ya dalɛ.
Wəbɛ wəYisrayel endetam Akak,
dɛbɛ da Yisrayel dendesɔtɔ fənɔntər.
8 Kanu kənawurɛnɛ ŋa atɔf ŋa Misira,
kɔ fənɔntər fəpɔŋ nfɛ fəwurɛnɛ fa wana wa dop mə.
Ŋaŋmələk afum akɔ ŋaŋwɛkərnɛ ŋa mə.
Ŋactepi bɛnt ya aterɛnɛ aŋan, ŋacfutɛ ŋa cəbəlma.
9 Ŋantontnɛ, ŋafəntərɛ pəmə kusunuŋku,
pəmə kusunuŋku kəran, an'ɛntam ki kəyekti-ɛ?
Aka Yisrayel, fum pəsɔtɔ pətɔt nwɛ ontolan'am pətɔt mə,
pəsɔtɔ pəlɛc nwɛ ontolan'am pəlɛc mə!»
10 Awa, kɔ pəntɛlɛ Balak pəpɔŋ nnə Balam eyi mə. K'ompol waca teta mɛtɛlɛ mən, k'oloku Balam: «Aterɛnɛ em ŋ'inaw'am kədetolanɛ pəlɛc, kɔ məna mətolanɛ ŋa pətɔt haŋ kəmaas!
11 Ndɛkəl oŋ, məyɛfɛ məkɔ nde ndaram! Inaloku a indelas əm pəlel, mba MARIKI ɛmbaŋər əm pəlel papɔkɔ!»

Balam oloku tedeyi tɔtɔt ta aka Yisrayel

12 Kɔ Balam eyif Balak: «Bafɔ inaloku asom am ntɛ ba?
13 ‹Ali tɔyɔnɛ Balak pəsɔŋ im gbeti kɔ kɛma ka kələ kɔn disrɛ fəp, ifɔtam kəgbɛkəl tosom ta MARIKI kəyɔ ka pətɔt kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ pəlɛc. Tɔkɔ MARIKI endelok'im mə, t'indeloku.›
14 Ndɛkəl oŋ, intas nde afum em ŋayi mə, məder ilok'əm kɔ pəndewon-ɛ, ntɛ aka Yisrayel ŋandeyɔ oŋ afum am mɔ.»
15 Kɔ Balam ɛndəŋk toloku ntɛ:
«Moloku ma Balam wan ka Behor,
moloku ma wərkun nwɛ ɛŋnəŋk pəcempi mə,
16 moloku ma nwɛ eŋne moloku ma Kanu mə,
ma nwɛ ɛncərɛ mɛcərɛ ma Wəka darenc mə,
moloku ma ina nwɛ iŋnəŋk mementər ma Wəka Fənɔntər mə,
ma nwɛ ontontnɛ fɔr ya Kanu kiriŋ mə, fɔr yemepi.
17 Iŋnəŋk tɔkɔ tendeder mə, mba bafɔ kərɛsna kɔ tendeyi,
iŋgbətnɛ ti, mba bafɔ tɛkərɛsna tɔ.
Kɔs kəyi kəyɛfɛ yuruya ya Yakuba dacɔ,
wəka kəŋgbasar eyi kəyɛfɛ Yisrayel.
Kɔ kəŋgbasar kɔn ka dɛbɛ, dɛkəŋk oŋsut ki aMohab,
pələsər yuruya ya Sɛt fəp, aŋɛ ŋayɔnɛ acepɛ-cepɛ aka dɔtɔf mə.
18 Yisrayel ŋandeyɔ sɔkət. Ŋandebaŋ Edɔm,
ŋandebaŋər Sehir, aterɛnɛ ɔn.
19 Wəwur ka dokom da Yakuba endetasərnɛ ŋa,
endemələk alpəs akɔ ŋandecəmɛ dare mə.»

Balam ɛndəŋk kələsər ka aterɛnɛ aka Yisrayel

20 Kɔ Balam ɛnəŋk aka Amalɛk k'oloku moloku mmɛ:
«Amalɛk ŋɔ akaŋɛ aŋɛ ŋantam fəp mə.
Kɔ pəndewon-ɛ, andeləsər ŋa few.»
21 Kɔ Balam ɛnəŋk sɔ aKeni, k'oloku:
«Dəkiyi donu d'ɛncəp,
tasar kəroŋ wɔlɔ wonu weyi.
22 Mba andemələk nəna aKeni,
tɛm ntɛ aka Asur ŋandekekərɛ nu dacar mɔ.»
23 Kɔ Balam oloku sɔ:
«Pəlɛc pere! An'endeyi doru tɛm ntɛ Kanu kəndeyɔ ti mɔ-ɛ?
24 Cibil cəndeder kəyɛfɛ Sipər,
afum akakɔ ŋandesut aka Asur, ŋasut sɔ aka Heber,
mba ayɛfɛ Sipər akakɔ sɔ ŋatɛfərnɛ kəmələk kəŋan!»
25 Kɔ Balam olukus nde ndərən, kɔ Balak nkɔn sɔ ɔŋkɔ kəca kɔn.

25

Aka Yisrayel ŋancəmɛ mes ma mɛrəŋka darəŋ

1 Ntɛ aka Yisrayel ŋanandɛ Sitim mə, dəndo kɔ ŋayɛfɛ kəcfəntərər ayecəra aMohab.

2 Kɔ ayecəra aMohab akakɔ ŋasɔŋɛ aYisrayel kəcloŋnɛ canu cəŋan, ŋadi yeri ya canu cacɔkɔ, ŋactontnɛnɛ ci.
3 Kɔ aka Yisrayel ŋasektərnɛ teta Bal Peyɔr, kɔ pəntɛlɛ MARIKI nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ.
4 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Mələk abɛ aka Yisrayel fəp, məyɔ pagbɛk ŋa fɔr ya MARIKI kiriŋ ŋatɛfərnɛ dec, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mɛtɛlɛ məpɔŋ ma MARIKI molukus Yisrayel darəŋ mɔ.»
5 Kɔ Musa oloku aboc kiti a Yisrayel: «Nwɛ o nwɛ nu dacɔ pədif afum ɔn dacɔ akɔ ŋasektərnɛ teta Bal Peyɔr mɔ!»
6 Kɔ wəYisrayel wələma ender pəmentər awɛnc aŋa wəran wəMadiyaŋ wələma, fɔr ya Musa kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp kiriŋ, tɛnatəŋnɛ akakɔ ŋacbok nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
7 Ntɛ Finehas wan wərkun wəka Elasar wansɔ ka Aruna wəloŋnɛ ɛnəŋk kɔ mɔ, k'ɛyɛfɛ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel dacɔ k'ɛlɛk kəŋgbasar.
8 Kɔ Finehas ɛncəmɛ kɔ darəŋ nde aŋgbancan disrɛ nde wəkakɔ ɛnabɛrɛ kɔ wəran wəMadiyaŋ nwɛ mɔ, k'endif ŋa mɛrəŋ maŋan fəp, k'ɔsɔ ŋa cor dəntɔf. Gbəncana babɔkɔ, arom nŋɛ ŋɛnayi aka Yisrayel mɔ, ŋɛncəmɛ.
9 Pəcuy papɔkɔ pɛnadif afum wul wəco mɛrəŋ kɔ maŋkəlɛ (24.000).
10 Kɔ MARIKI oloku Musa:
11 «Wəloŋnɛ Finehas wan wərkun wəka Elasar wansɔ ka Aruna wəloŋnɛ oluksɛ mɛtɛlɛ mem nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ, bawo ɛnayɛfərɛnɛn'em aka Yisrayel, tɔsɔŋ'em kətəmələk ŋa mɛtɛlɛ mem ma kəraca disrɛ.
12 Awa, məloku Finehas a səsek danapa da pəforu kɔ nkɔn.
13 Danapa da pəforu dɔn dendeyi, da yuruya yɔn kɔ nkɔn encepər-ɛ, ɔsɔŋɛ ŋa kədeyɔnɛ aloŋnɛ a doru o doru, bawo ementər kəraca ka Kanu kɔn, k'ɔsɔkəs aka Yisrayel kiciya kəŋan.»
14 Tewe ta wəYisrayel nwɛ anadif kɔ wəran wəMadiyaŋ nwɛ mɔ tɛnayɔnɛ Simri. Wan ka Salu ɛnayi, wəkiriŋ ɛnayɔnɛ kəlɔ ka apa kɔn kusuŋka ka Simeyɔŋ dacɔ.
15 Tewe ta wəran wəMadiyaŋ wəkɔ anadif mɔ, tɛnayɔnɛ Kosbi. Wan wəran ka Cur ɛnayi wəbɛ wəka cor cəlarəm ca kusuŋka k'aMadiyaŋ kələma.
16 Kɔ MARIKI oloku Musa:
17 «Nəwɛkərnɛ aMadiyaŋ, nədifət ŋa,
18 bawo dəməyɔ ma Peyɔr kɔ ma Kosbi, cəmpənpən cɔ ŋanawɛkərnɛ nu. Kosbi wəkirɛ kəŋan ɛnayi, wan wəran wəka wəbɛ wəMadiyaŋ wələma. Dəsɔk da pəlɛc pəpɔŋ pa Peyɔr d'anadif kɔ.»
19 Ntɛ pəcuy pɔpɔŋ pencepər mɔ, kɔ MARIKI oloku ŋa sɔ moloku.

26

Kələm ka mɛrəŋ ka cusuŋka ca Yisrayel

1 Kɔ MARIKI oloku Musa kɔ Elasar, wan wərkun wəka wəloŋnɛ Aruna:
2 «Nəlɔm aka kəloŋkanɛ ka Yisrayel fəp, kəyɛfɛ arkun aŋɛ ŋasɔtɔ meren wəco mɛrəŋ (20) haŋ ŋacepər ti, dəwələ kɔ dəwələ afum fəp aŋɛ ŋantam kəsutɛnɛnɛ Yisrayel mɔ.»
3 Dəndo dətɛgbərɛ ta Mohab nde kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn kəsək nde pəntɛfərɛnɛ kɔ Yeriko mɔ, Musa kɔ Elasar ŋaloku aka Yisrayel:
4 «Nəlɔm arkun fəp kəyɛfɛ meren wəco mɛrəŋ (20) haŋ pəcepər ti,» pəmɔ tɔkɔ MARIKI osom ti Musa kɔ aka Yisrayel aŋɛ ŋancwur Misira mɔ.
5 Kusuŋka ka Ruben wan wəcɔkɔ-cɔkɔ ka Yakuba, nkɛ kor ka yuruya ya Henok, kɔ ya Palu yowur mɔ,
6 yuruya ya Hecərəŋ kɔ ya Karmi.
7 Ŋa ŋanayɔnɛ aka cor ca Ruben: Aŋɛ analɔm ŋa dacɔ mɔ, ŋanabəp wul wəco maŋkəlɛ kɔ maas, masar camət-mɛrəŋ kɔ wəco maas (43.730).
8 Wan ka Palu ɔyɔnɛ Eliyab,
9 papa ka Nemuyel, Dataŋ kɔ Abiram. Dataŋ kɔ Abiram abeki mɛrəŋ aka kəloŋkanɛ ka aYisrayel akaŋɛ ŋanayeŋkər Musa kɔ Aruna səbomp. Ŋa ŋanasolɛ afum masar mɛrəŋ wəco kəcamət (250) a Kore ntɛ ŋanacəmɛ MARIKI dɛbəkəc mɔ.
10 Kɔ antɔf ŋɛwani kusu kɔ ŋemer Dataŋ, Abiram kɔ nkɔn Kore. Dəsɔk dadəkɔ dɔ kəloŋkanɛ kɔn kəfi fəp, ntɛ nɛnc dɛnacɔf afum masar mɛrəŋ kɔ wəco kəcamət mɔ (250). Kɔ təyɔnɛ alpəs akɔ tɛgbɛkərɛ.
11 Mba awut a Kore ŋanafi fɛ dəsɔk dadəkɔ.
12 Kusuŋka ka Simeyɔŋ dəcor kɔ dəcor: Yuruya ya Nemuyel, ya Yamin, kɔ ya Yakin
13 kor ka Serah kɔ ka Sawul.
14 Cor ca Simeyɔŋ cənabəp arkun wul wəco mɛrəŋ kɔ mɛrəŋ, masar mɛrəŋ (22.200).
15 Kusuŋka ka Kad, dəcor kɔ dəcor: Cifiyɔn, Haki kɔ Suni kɔ yuruya yaŋan,
16 Osni kɔ Eri kɔ yuruya yaŋan,

17 Arod kɔ Areli kɔ yuruya yaŋan.
18 Afum aŋɛ analɔm kusuŋka ka Kad dacɔ mɔ, ŋanabəp arkun wul wəco maŋkəlɛ, kɔ masar kəcamət (40.500).
19 Yuruya ya Yuda: Er kɔ Onan, mba Er kɔ Onan ŋanafi atɔf ŋa Kanaŋ.
20 Kusuŋka ka Yuda kɔ kaŋkɛ dəcor kɔ dəcor: Kor ka Sela, ka Pɛrɛc kɔ ka Serah kɔ yuruya yaŋan.
21 Cor ca Pɛrɛc cɔ cancɛ: Kor ka Hecərəŋ kɔ ka Hamul kɔ yuruya yaŋan.
22 Cor ca Yuda cɔ cancɛ, afum aŋɛ analɔm ŋa dacɔ mɔ ŋanabəp arkun wul wəco camət-mɛrəŋ kɔ camət-tin, masar kəcamət (76.500).
23 Yuruya ya Isakar yɔ yayɛ dəcor kɔ dəcor: Kor ka Tola kɔ ka Puwa kɔ yuruya yaŋan,
24 kor ka Yasub kɔ ka Simrəŋ kɔ yuruya yaŋan.
25 Cor ca Isakar cənayi cacɔkɔ, afum aŋɛ analɔm ŋa dacɔ mɔ ŋanabəp arkun wul wəco camət-tin kɔ maŋkəlɛ, masar maas (64.300).
26 Yuruya ya Sabulon yɔ yayɛ dəcor kɔ dəcor: Kor ka Sered, ka Elon kɔ ka Yalel, kɔ yuruya yaŋan.
27 Cor ca Sabulon cənayi cacɔkɔ, afum aŋɛ analɔm ŋa dacɔ mɔ ŋanabəp arkun wul wəco camət-tin, masar kəcamət (60.500).
28 Yuruya ya Isifu yɔ yayɛ dəcor kɔ dəcor: Kor ka Manase kɔ ka Efrayim.
29 Yuruya ya Manase yɔ yayɛ: Kor ka Makir kɔ ka Kalad. Makir ɛnakom Kalad, kɔ yuruya ya Kalad ŋa sɔ ŋanayɔnɛ cor cələma.
30 Cor ca Kalad cɔ cancɛ: Kor ka Yeser kɔ ka Helek,
31 kor ka Asriyel kɔ ka Sɛkɛm,
32 kor ka Semida kɔ ka Hefer.
33 Mba Celofad wan ka Hefer ɛnasɔtɔ fɛ wan wərkun, mɛnɛ awut aran. Mewe ma awut ɔn aran mɔ mamɛ: Mala, Noha, Hokəla, Milka kɔ Tirsa.
34 Cor ca Manase cənayi cacɔkɔ, afum aŋɛ analɔm ŋa dacɔ mɔ ŋanabəp arkun wul wəco kəcamət kɔ mɛrəŋ, masar camət-mɛrəŋ (52.700).
35 Yuruya ya Efrayim yɔ yayɛ dəcor kɔ dəcor: Kor ka Sutela, kor ka Beker kɔ ka Tahan kɔ yuruya yaŋan.
36 Kor ka Sutela kɔ kaŋkɛ: Eran kɔ yuruya yɔn.
37 Cor ca Efrayim cɔ cancɛ, afum aŋɛ analɔm ŋa dacɔ mɔ ŋanabəp arkun wul wəco maas kɔ mɛrəŋ, masar kəcamət (32.500). Yuruya ya Isifu yɔ yayɔkɔ dəcor kɔ dəcor.
38 Yuruya ya Beŋyamin yɔ yayɛ dəcor kɔ dəcor: Kor ka Bela, ka Asbel kɔ ka Ahiram kɔ yuruya yaŋan.
39 Kor ka Sufam kɔ ka Hufam kɔ yuruya yaŋan.
40 Yuruya ya Bela ŋanayɔnɛ Ardu kɔ Naman.
41 Yuruya ya Beŋyamin yɔ yayɔkɔ dəcor kɔ dəcor. Afum aŋɛ analɔm ŋa dacɔ mɔ ŋanabəp arkun wul wəco maŋkəlɛ kɔ kəcamət, masar camət-tin (45.600).
42 Yuruya ya Dan yɔ yayɛ dəcor kɔ dəcor: Kor ka Suham. Cor ca Dan cənayi cacɔkɔ dəcor kɔ dəcor.
43 Afum aŋɛ analɔm nde cor ca Suham mɔ ŋanabəp arkun wul wəco camət-tin kɔ maŋkəlɛ, masar maŋkəlɛ (64.400).
44 Yuruya ya Asɛr dəcor kɔ dəcor: Kor ka Yimna, ka Yiswi kɔ ka Beriya.
45 Yuruya ya Beriya: Kor ka Heber kɔ ka Malkiyel kɔ yuruya yaŋan.
46 Tewe ta wan wəran wəka Asɛr tɛnayɔnɛ Serah.
47 Yuruya ya Asɛr yɛnayi yayɔkɔ dəcor kɔ dəcor: Afum aŋɛ analɔm ŋa dacɔ mɔ ŋanabəp arkun wul wəco kəcamət kɔ maas, masar maŋkəlɛ (53.400).
48 Yuruya ya Naftali dəcor kɔ dəcor: Kor ka Yacel kɔ ka Kuni,
49 kor ka Yecer kɔ ka Silem.
50 Cor ca Naftali cənayi cacɔkɔ dəcor kɔ dəcor, afum aŋɛ analɔm ŋa dacɔ mɔ ŋanabəp arkun wul wəco maŋkəlɛ kɔ kəcamət, masar maŋkəlɛ (45.400).
51 Afum aŋɛ analɔm aka Yisrayel dacɔ ŋanabəp afum wul masar camət-tin kɔ pin, masar camət-mɛrəŋ kɔ wəco maas (601.730).

Andəŋk kəyer atɔf ŋa Kanaŋ

52 Kɔ MARIKI oloku Musa:
53 «Kəyer ŋa kɔ ander atɔf, ŋɔyɔnɛ kɛ kəŋan təkɔ ŋalanɛnɛ afum mɔ.
54 Afum akɔ ŋandenaŋkanɛ kəla mɔ, məsɔŋ ŋa kɛ nkɛ kənaŋkanɛ kəbɛk mɔ, akɔ ŋampicɛ afum mɔ, məsɔŋ ŋa kɛ nkɛ kəmpicɛ mɔ, andesɔŋ nwɛ o nwɛ kɛ kɔn təkɔ alanɛnɛ afum aŋɛ alɔm mɔ.
55 Mba yampuŋpuŋ y'andekot kəyer nu atɔf, andeyer nu kɛ dəcusuŋka kɔ dəcusuŋka.
56 Yampuŋpuŋ y'andekot kəyer kɛ akɔ ŋala kɔ akɔ ŋampicɛ mɔ.»

Kələm ka aLewy tamɛrəŋ

57 Afum aŋɛ ŋ'analəm kusuŋka ka Lewy dəcor kə dəcor: Kor ka Kerson, kor ka Kehat kə ka Merari.
58 Cusuŋka cancɛ cəyə cor cəfɛt cələma: Kor ka Libni, ka Hebərəŋ, ka Mali, ka Musi kə ka Kore. Kehat nkən okom Amram.
59 Tewe ta wəran ka Amram tɛnayənɛ Yokɛbɛd wan wəran wəka Lewy. Anakom kə ntɛ Lewy ɛnayi Misira mə. Yokɛbɛd oŋkomsɛ Amram: Aruna, Musa, kə Miriyam wəkirɛ kəŋan.
60 Awut a Aruna ŋayənɛ Nadab, Abihu, Elasar, kə Itamar.
61 Nadab kə Abihu ŋa ŋanafi ntɛ ŋanamentərnɛ fər ya MARIKI kiriŋ ŋacəfɛ kə suray nsɛ antəpusɛ MARIKI mə.
62 ALewy arkun aŋɛ analəm aYisrayel dacə, aŋɛ ŋanayə ŋof ŋin ŋacepər ti mə, ŋanabəp wul wəco mɛrəŋ kə maas (23.000). Kələm kəŋan kənadeŋərnɛ fɛ kələm ka aka Yisrayel dacə, bawo anasəŋ fɛ aka Lewy kɛ aka Yisrayel dacə.

Kəcaŋəs ka kələm ka aka Yisrayel

63 Afum aŋɛ ŋə Musa kə Elasar wəloŋnɛ ŋanaləm nde aranta ŋowosu ŋa Mohab, dəndo kəŋgbəkə ka Yurdɛn kəsək, nde pəntɛfərnɛ kə dare da Yeriko mə.
64 AYisrayel aŋɛ dacə, ali fum wəkin ɛnayi fɛ di ntɛ Musa kə Aruna wəloŋnɛ ŋanaləm aka Yisrayel cəkə-cəkə nde dətɛgbərɛ ta Sinayi mə.
65 Teta aŋɛ ŋanafi mə, MARIKI ɛnaloku: «Ŋandefi dətɛgbərɛ, ali wəkin əfədeyi doru, mɛnɛ Kalɛb wan ka Yefune, kə Yosuwe wan ka Nun.»

27

Kɛ ka awut aran

1 Dəsək dələma, kə awut aran aka Celofad, wan ka Hefer, wansə ka Kalad wəka Makir, aka cusuŋka ka Manase wan ka Isifu, ŋamentərnɛ. Mewe ma awut aran akakə mə mamɛ: Mala, Noha, Hokəla, Milka kə Tirsa.
2 Kə awut aran aŋɛ ŋaŋkə ŋamentərnɛ fər ya Musa kiriŋ, wəloŋnɛ Elasar, akiriŋ kə kəloŋkanɛ fəp nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kə Kanu. Kə ŋaloku:
3 «Papa kosu efi nde dətɛgbərɛ, ɛnayi fɛ kəloŋkanɛ ka Kore dacə nkɛ kənafani MARIKI mə: Kiciya kən yati kə efinɛ, ɛsak fɛ wan wərkun.
4 Kətəyə ka papa kosu wan wərkun kəndesəŋɛ padeliŋ tewe tən kor kən disrɛ ba? Awa nəsəŋ su kɛ awɛnc a papa kosu dacə.»
5 Kə Musa ementər tetaŋan fər ya MARIKI kiriŋ.
6 Kə MARIKI oloku Musa:
7 «Awut aran a Celofad ŋayə kance. Nəsəŋ ŋa antəf kɛ awɛnc a kas kəŋan dacə, ŋa ŋə məndesəŋ kɛ ka kas kəŋan.
8 Məloku aYisrayel: Kə fum wələma efi ta ɛsak wan wərkun-ɛ, nəsəŋ kɛ kən wan kən wəran.
9 K'ɔntəyə wan wəran-ɛ, nəsəŋ kɛ kən awɛnc aŋa arkun.
10 Mba kə wəfi wəkakə ɔntəyə awɛnc arkun-ɛ, nəsəŋ kɛ kən awɛnc a kas.
11 Kə kas ɔntəyə awɛnc-ɛ, nəsəŋ kɛ kən wəkomɛnɛ kən nwɛ ŋaŋgbəcɛnɛ kor kəŋan disrɛ mə. Nkən pəmar pəsətə ki. Tendeyənɛ aka Yisrayel sariyɛ, pəmə təkə MARIKI ɛnasom ti Musa mə.»

Yosuwe amentər a pəcənc Musa

12 Kə MARIKI oloku Musa: «Məpɛ tərə pa Abarim kəroŋ, məməmən atəf nŋɛ isəŋ aka Yisrayel mə.
13 Məndenəŋk ŋi, mba məndefi ta məmbɛrɛ di-ɛ, pəmə təkə təsətə wɛnc əm Aruna mə,
14 bawo nənayeŋkər mosom mem səbomp nde tɛgbərɛ ta Cin, ntɛ kəloŋkanɛ kəctɛnsər im kəcəp mə: Nənamentər fɛ decempi dem fər ya Yisrayel kiriŋ.» Ntɛ təyənɛ ta domun da Meriba* nde Kadɛs† nde tɛgbərɛ ta Cin mə.
15 Kə Musa oloku MARIKI:
16 «MARIKI, Kanu nkɛ kəntəmpər kəpɛnɛ kə kətorɛ kifir ka yeyi wəyeŋ ya doru fəp mə, məcəmbər wəkiriŋ wərkun kəloŋkanɛ kaŋkɛ,
17 nwɛ ende pəcsolɛ ŋa kə ŋaŋkə ŋacder sə mə, ta kəloŋkanɛ ka MARIKI kədeyi pəmə yəcəl nyɛ yəntəyə wəkɛk mə.»
18 Kə MARIKI oloku Musa: «Məlɛk Yosuwe wan ka Nun, wərkun nwɛ isəŋ amera ŋem mə. Mədeŋər kə kəca.
19 Məkə məcəmbər kə wəloŋnɛ Elasar kə kəloŋkanɛ fəp kiriŋ, məsəŋ kə mosom fər yaŋan kiriŋ.

---

* **27:14** *Meriba* ti təyənɛ cəHebəre, «Kəcəp». † **27:14** *Kadɛs* ti təyənɛ kusu kəŋan «Pəsoku» kə pəyənɛ fɛ ti «Pəcempi».

20 Məndesəŋ kɔ pelel pam pələma, ntɛ təŋsəŋɛ kələŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp kəccəŋkəl kɔ mə.
21 Yosuwe ende pəccəmɛ wələŋnɛ Elasar tekiriŋ. Wələŋnɛ pəyifɛ kɔ ina MARIKI masar ma kiti mmɛ məyənɛ *Yurim* mə. Mosom maməkɔ mə aka Yisrayel ŋande ŋackənɛ ŋacderɛnɛ sɔ, nkən Yosuwe kɔ kələŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp.»
22 Kɔ Musa ɔyɔ təkɔ MARIKI ɛnasom kɔ mə. K'ɛlɛk Yosuwe k'ɛncəmbər kɔ wələŋnɛ Elasar kɔ kələŋkanɛ fəp fər kiriŋ.
23 Kɔ Musa endeŋər Yosuwe waca, k'ɔsɔŋ kɔ mosom, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnaloku ti Musa mə.

28

Sariyɛ sa kələŋnɛ

Kələŋnɛ ka dəsək o dəsək
1 Kɔ MARIKI osom Musa:
2 «Məloku aka Yisrayel tosom ntɛ: Nəde nəckɛmbərnɛ belbel kəckɛr'em yoloŋnɛ nyɛ yɔyənɛ yopocɛ yem, tɛm ntɛ ambonc mə, yeri yem, yoloŋnɛ yəcɔf nyɛ ambənc ŋa yi ŋontorɛ-tor'em abəkəc mə.
3 Məde məloku ŋa sɔ: Yoloŋnɛ yəcɔf yɔ nəndekenɛ MARIKI: Dəsək o dəsək nəde nəccɔfɛ MARIKI ŋkesiya yorkun mɛrəŋ ya teren tin tin yətəyə dolokəp.
4 Mənde məcloŋnɛ aŋkesiya ŋorkun ŋəcɔkɔ-cɔkɔ bətbət, kɔ ŋa mɛrəŋ dec dərəfəy.
5 Teta kələŋnɛ ka mɛŋgbɛn, məde məckɛrɛ kilo maas ka kəmbefe kətət mənəktərɛnɛ ki litɛr din kɔ dacɔ da moro ma olif mətət.
6 Yəcəl yoloŋnɛ yayəkɔ ancɔfɛ MARIKI dəsək o dəsək mə yede yocwurɛnɛ kɔ yəkɔ anacop kələŋnɛ kɔ nde tərə ta Sinayi mə. Ambənc ŋa yi ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc, kələŋnɛ ka yeri nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ kɔ.
7 Aŋkesiya ŋorkun nŋɛ o nŋɛ, mələŋər wɛn litɛr din kɔ dacɔ teta kələŋnɛ ka wɛn. Mələŋər wi nde dəkiyi dosoku.
8 Dec dərəfəy, mələŋnɛ aŋkesiya ŋorkun ŋa mɛrəŋ, toloŋnɛ tin tayi pəmɔ yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn ya bətbət, kɔ kələŋnɛ ka wɛn wa ki. Kələŋnɛ ka yeri kɔ nkɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, ambənc ŋa ki ŋontorɛ-torɛ kɔ abəkəc.»

Kələŋnɛ ka dəsək da kəŋesəm
9 «Simiti, dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ MARIKI mɔ, nəde nəcloŋnɛ ŋkesiya yorkun mɛrəŋ ya teren tin tin yətəyə dolokəp. Teta kələŋnɛ ka mɛŋgbɛn, məkɛrɛ sɔ kəmbefe kətət kilo camət-tin panəktərɛnɛ ki moro kɔ kələŋnɛ ka wɛn wa ki.
10 Dəsək o dəsək nəde nəcloŋnɛ MARIKI poloŋnɛ pəcɔf bətbət kɔ dəfəy. Mba dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ kɔ mɔ, nəde nəcdeŋər poloŋnɛ pəcɔf papəkɔ kɔ wɛn wa pi.»

Kələŋnɛ ka tataka təcəkɔ-cəkɔ ta ŋɔf o ŋɔf
11 Dəsək dəcəkɔ-cəkɔ da yof yonu fəp, nəkɛrɛ MARIKI yoloŋnɛ yəcɔf yayɛ: Mura mɛrəŋ, aŋkesiya ŋorkun ŋin kɔ ŋkesiya yorkun camət-mɛrəŋ ya teren tin tin yətəyə dolokəp.
12 Nəde nəcdeŋər sɔ yoloŋnɛ yayəkɔ teta kələŋnɛ ka mɛŋgbɛn: Tura mpɛ o mpɛ kəmbefe kətət kilo camət-maŋkəlɛ panəktərɛnɛ ki moro kɔ aŋkesiya ŋorkun nŋɛ o nŋɛ kəmbefe kətət kilo camət-tin panəktərɛnɛ ki moro,
13 aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin nŋɛ o nŋɛ padeŋər ŋi poloŋnɛ pa mɛŋgbɛn pa kəmbefe kətət kilo kəmaas panəktərɛnɛ ki moro. Kələŋnɛ ka pəcəl mpɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ pɔ, ambənc ŋa poloŋnɛ pəcɔf papəkɔ ŋontorɛ-torɛ kɔ abəkəc.
14 Nədeŋər sɔ kələŋnɛ ka wɛn: Teta tura mpɛ o mpɛ nəkɛrɛ litɛr maas, teta aŋkesiya ŋorkun litɛr mɛrəŋ, kɔ teta aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin nŋɛ o nŋɛ litɛr din kɔ dacɔ. Yoloŋnɛ yəcəl yəcɔf yayɛ yɔ pəmar nənde nəcloŋnɛ tataka təcəkɔ-cəkɔ ta ŋɔf ŋofu ŋa teren fəp.
15 Nəkɛrɛ sɔ MARIKI ambiyofo ŋin teta kələŋnɛ ka kiciya, nənəcər ŋi yoloŋnɛ yayəkɔ ancɔfɛ MARIKI dəsək o dəsək mɔ, kɔ kələŋnɛ ka wɛn wa yi.

Kələŋnɛ ka kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif
16 Ŋɔf ŋəcəkɔ-cəkɔ ŋa teren, tataka ta wəco kɔ maŋkəlɛ (14), nəboc kəsata ka kəcɛm-cɛməs ka Kəcepər ka mɛlɛkɛ medif kələləs ka MARIKI.
17 Tataka ta wəco kɔ kəcamət (15) ta ŋɔf ŋaŋɔkɔ, nəde nəcbocɛ MARIKI kəsata ka Cəcom cətənəŋkəl lebin. Nəde nəcsəm cəcom cətənəŋkəl lebin mata camət-mɛrəŋ camcam.
18 Dəsək dəcəkɔ-cəkɔ da tataka toluksər tayi, nəde nəcwe kələŋkanɛ kəsoku teta kələləs MARIKI. Ta nəbəc dəsək dadəkɔ yɛbəc nyɛ o nyɛ nəmbət bəc mɔ!
19 Nəde nəkɛrɛ MARIKI yoloŋnɛ nyɛ nəndecɔfɛ kɔ mɔ teta poloŋnɛ pəcɔf: Mura mɛrəŋ, aŋkesiya ŋorkun ŋin kɔ ŋkesiya yorkun camət-mɛrəŋ ya teren tin tin. Nəlɛk yəcəl yətəyə dolokəp.

20 Pəcəl mpɛ o mpɛ, nədeŋər pi kəmbefe kətət ka poloŋnɛ pa mɛŋgbɛn panəktərɛnɛ ki kə
moro: Tura mpɛ o mpɛ kilo camət-maŋkəlɛ kə aŋkesiya ŋorkun kilo camət-tin,
21 aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin nŋɛ o nŋɛ kilo kəmaas.
22 Nəkɛrɛ ambiyofo ŋin teta kəloŋnɛ ka kiciya, ntɛ təŋsəŋɛ patubucnɛ kəsəkəs nu kiciya
konu mə.
23 Yoloŋnɛ yayəkə yə nəde nədeŋər sə yoloŋnɛ nyɛ ancəfɛ MARIKI bətbət, nyɛ ancəfɛ kə dəsək
o dəsək mə.
24 Dəsək o dəsək mata camət-mɛrəŋ disrɛ nəde nəckɛrɛ yoloŋnɛ yayəkə, yi yəyənɛ yoloŋnɛ
ya yeri nyɛ ancəfɛ MARIKI mə. Ambənc ŋa yi ŋontorɛ-torɛ kə abəkəc. Padeŋər yi sə yoloŋnɛ
ya dəsək o dəsək nyɛ ancəfɛ MARIKI mə, kə kəloŋnɛ ka wɛn wa yi.
25 Tataka ta camət-mɛrəŋ, kəloŋkanɛ kəsoku kə teta kələləs MARIKI. Ta nəbəc dəsək dadəkə
yɛbəc nyɛ o nyɛ nəmbət bəc mə.

Kəloŋnɛ ka kətɛl

26 Dəsək ndɛ nəntɛl yokom yəcəkə-cəkə ya antəf ŋonu mə, nəde nəckɛr'em poloŋnɛ ya
mɛŋgbɛn mofu ma yɛtɛl yonu. Dəsək da kəsata ka Mataka Moluksər dadəkə, nəde nəcwe
kəloŋkanɛ kəsoku teta kələləs ina MARIKI. Ta nəbəc dəsək dadəkə yɛbəc nyɛ o nyɛ nəmbət bəc
mə.
27 Nəkɛrɛ MARIKI poloŋnɛ nyɛ ancəfɛ kə mə: Mura mɛrəŋ, aŋkesiya ŋorkun ŋin kə ŋkesiya
yorkun camət-mɛrəŋ ya teren tin tin. Ambənc ŋa yi ŋotorɛ-torɛ MARIKI abəkəc.
28 Pəcəl o pəcəl, nəloŋnɛnɛ pi kəmbefe kətət nkɛ anəktərɛnɛ kə moro mə: Teta tura o tura
nədeŋər kilo camət-maŋkəlɛ, teta aŋkesiya ŋorkun nŋɛ o nŋɛ kilo camət-tin,
29 kə teta aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin nŋɛ o nŋɛ kilo kəmaas.
30 Nəloŋnɛ sə ambiyofo ŋin teta kətubucnɛ kəsəkəs nu kiciya konu.
31 Nədeŋər poloŋnɛ yayəkə fəp poloŋnɛ yəcəf ya dəsək o dəsək kə poloŋnɛ ya mɛŋgbɛn nyɛ
andeŋər yi mə. Nəde nəckɛrɛ yəcəl nyɛ yəntəyə dolokəp mə, kə poloŋnɛ ya wɛn.

29

Kəloŋnɛ ka dəsək da Kəkul-kulɛnɛ pəbotu

1 Dəsək dəcəkə-cəkə da ŋof ŋa camət-mɛrəŋ, nəde nəcwe kəloŋkanɛ kəsoku teta kələləs ina
MARIKI. Ta nəbəc dəsək dadəkə yɛbəc nyɛ o nyɛ nəmbət bəc mə. Dəsək ndɛ aŋfula aluk cawon
cawon mə pəbotu pə.
2 Nəde nəcloŋnɛ MARIKI yəcəl yəcəf, ambənc ŋa poloŋnɛ yayəkə ŋontorɛ-torɛ kə abəkəc:
Tura tin, aŋkesiya ŋorkun ŋin kə ŋkesiya yorkun ya teren tin tin camət-mɛrəŋ, fəp fa yi ta yəyə
dolokəp.
3 Nəkɛrɛ sə poloŋnɛ ya mɛŋgbɛn ya yi, kəmbefe kətət nkɛ anəktərɛnɛ kə moro mə: Teta tura
o tura kəmbefe kilo camət-maŋkəlɛ, teta aŋkesiya ŋorkun kəmbefe kilo camət-tin,
4 teta aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin nŋɛ o nŋɛ kəmbefe kilo kəmaas.
5 Mədeŋər sə ambiyofo ŋin teta kətubucnɛ kəsəkəs nu kiciya konu.
6 Padeŋər yəcəl poloŋnɛ yayəkə kəloŋnɛ nkɛ ancəfɛ MARIKI dəsək o dəsək mə. Padeŋər sə
yi yəcəl poloŋnɛ yəcəf ya dəsək dəcəkə-cəkə da ŋof o ŋof kə poloŋnɛ ya mɛŋgbɛn kə poloŋnɛ ya
wɛn ya yi. Ambənc ŋa poloŋnɛ yəcəf yayəkə fəp ŋontorɛ-torɛ MARIKI abəkəc.

Kəloŋnɛ ka dəsək da Kətubucnɛ Kəsəkəs ka Kiciya

7 Tataka ta wəco ta ŋof ŋa camət-mɛrəŋ, nəde nəcwe kəloŋkanɛ kəsoku, nəsuŋ ta nəbəc ntɛ
o ntɛ dəsək dadəkə.
8 Nəkenɛ MARIKI poloŋnɛ yəcəf, ambənc ŋa yi ŋontorɛ-torɛ kə abəkəc: Tura tin, aŋkesiya
ŋorkun ŋin kə ŋkesiya yorkun camət-mɛrəŋ ya teren tin tin nyɛ yəntəyə dolokəp mə.
9 Yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn ya yi yəyənɛ kəmbefe kətət nkɛ anəktərɛnɛ moro mə: Kəmbefe kaŋkə
kilo camət-maŋkəlɛ teta tura tin, kilo camət-tin teta aŋkesiya ŋorkun,
10 kəmbefe kətət kilo kəmaas teta aŋkesiya ŋorkun ŋa teren tin nŋɛ o nŋɛ.
11 Nəkɛrɛ sə ambiyofo teta kəloŋnɛ ka kiciya, kədeŋər ka kəloŋnɛ ka kətubucnɛ kəsəkəs ka
kiciya, padeŋər sə poloŋnɛ nyɛ ancəfɛ MARIKI dəsək o dəsək mə, poloŋnɛ ya mɛŋgbɛn kə ya
wɛn wa yi.

Kəloŋnɛ ka kəsata ka Cəlɛŋgbɛ

12 Tataka ta wəco kə kəcamət ta ŋof ŋa camət-mɛrəŋ, nəde nəcwe kəloŋkanɛ kəsoku teta
kələləs ka ina MARIKI. Ta nəbəc dəsək dadəkə yɛbəc nyɛ o nyɛ nəmbət bəc mə. Nəbocɛ MARIKI
kəsata mata camət-mɛrəŋ disrɛ.
13 Nəkekərɛ yəcəl yəcəf, poloŋnɛ nyɛ ancəfɛ MARIKI mə, ambənc ŋa poloŋnɛ yayəkə ŋontorɛ-
torɛ MARIKI abəkəc: Mura wəco kə maas, ŋkesiya yorkun mɛrəŋ kə ŋkesiya wəco kə maŋkəlɛ
ya teren tin tin, yi fəp yətəyə dolokəp.

14 Yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn ya yi yɔyɔnɛ kəmbefe kətɔt nkɛ anɔktərɛnɛ moro mɔ: Teta tura o tura nəkɛrɛ kəmbefe kilo camət-maŋkəlɛ, teta aŋkesiya ŋorkun nŋɛ o nŋɛ kəmbefe kilo camət-tin,
15 ŋkesiya ya teren tin tin wəco kɔ maŋkəlɛ kəmbefe kilo kəmaas teta nŋɛ o nŋɛ,
16 nəkɛrɛ sɔ ambiyofo teta kəloŋnɛ ka kiciya, nədeŋər sɔ yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI dɔsɔk o dɔsɔk mɔ, kɔ kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kɔ ka wɛn wa yi.
17-34 Kəyɛfɛ tataka ta mɛrəŋ haŋ ta camət-mɛrəŋ ta kəsata, nəcdeŋər kəloŋnɛ nkɛ ancɔfɛ MARIKI dɔsɔk o dɔsɔk mɔ, nəcloŋnɛ yɔcəl yɔtɔyɔ dolokəp, yoloŋnɛ ya mɛŋgbɛn ya kəmbefe kɔ wɛn wa yi. Yɔcəl nyɛ yɔ nənde nəcloŋnɛ:
Dɔsɔk da mɛrəŋ: Mura wəco kɔ mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun mɛrəŋ, ŋkesiya wəco kɔ maŋkəlɛ ya teren tin tin, kɔ ambiyofo ŋin.
Dɔsɔk da maas: Mura wəco kɔ pin, ŋkesiya yorkun mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun wəco kɔ maŋkəlɛ ya teren tin tin, kɔ ambiyofo ŋin.
Dɔsɔk da maŋkəlɛ: Mura wəco, ŋkesiya yorkun mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun wəco kɔ maŋkəlɛ ya teren tin tin, kɔ ambiyofo ŋin.
Dɔsɔk da kəcamət: Mura camət-maŋkəlɛ, ŋkesiya yorkun mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun wəco kɔ maŋkəlɛ ya teren tin tin, kɔ ambiyofo ŋin.
Dɔsɔk da camət-tin: Mura camət-maas, ŋkesiya yorkun mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun wəco kɔ maŋkəlɛ ya teren tin tin, kɔ ambiyofo ŋin.
Dɔsɔk da camət-mɛrəŋ: Mura camət-mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun mɛrəŋ, ŋkesiya yorkun wəco kɔ maŋkəlɛ ya teren tin tin kɔ ambiyofo ŋin.
35 Tataka ta camət-maas ta kəsata, kəloŋkanɛ kəlpəs kɔ. Ta nəbəc ntɛ o ntɛ nəmbɔt bəc mɔ dɔsɔk dadɔkɔ.
36 Nəkekərɛ yɔcəl nyɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ yoloŋnɛ yɔcɔf nyɛ ambɔnc ŋa yi ŋontorɛ-torɛ kɔ abəkəc mɔ: Tura tin, aŋkesiya ŋorkun ŋin kɔ ŋkesiya yorkun camət-mɛrəŋ ya teren tin tin, fəp fa yi ta yɔyɔ dolokəp.
37 Pɔcəl o pɔcəl, pəmar paloŋnɛnɛ pi kəmbefe kɔ wɛn kətubcɛnɛ ka ntɛ sariyɛ səloku nu ti mɔ.
38 Nəloŋnɛ sɔ ambiyofo teta kəloŋnɛ ka kiciya, nədeŋər yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI dɔsɔk o dɔsɔk mɔ, nədeŋər sɔ kəloŋnɛ ka mɛŋgbɛn kɔ ka wɛn nwɛ aŋloŋnɛnɛ yi mɔ.
39 Yoloŋnɛ yayɛ yɔ nənde nəckɛrɛ MARIKI mataka ma kəsata. Nədeŋər yi yoloŋnɛ ya kədɛrəm, yoloŋnɛ ya kəpocɛ abəkəc ŋosoku pɛs, yoloŋnɛ nyɛ ancɔfɛ MARIKI mɔ, ya mɛŋgbɛn, ya wɛn kɔ ya kəpaŋnɛ pəforu.

30

1 Kɔ Musa oloku aka Yisrayel təkɔ MARIKI ɛnasom kɔ mɔ fəp.

Sariyɛ sa kədɛrəm

2 Kɔ Musa oloku akiriŋ a cusuŋka ca Yisrayel: «Ntɛ tɔ MARIKI osom:
3 Kɔ fum ɛndɛrəm kəkɛrɛ MARIKI poloŋnɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəŋaŋnɛ tes təlɔma, pəmar fɛ pəyi ta ɛlas dim dɔn-ɛ, pəyɔ təkɔ oloku mɔ.
4 Kɔ wəyecəra ɔsɔrɔyi ndena kas, pədɛrəm kəyɔnɛ MARIKI tes təlɔma,
5 kɔ kas ɛncərɛ kədɛrəm kaŋkɔ ta oloku təlɔm o təlɔm-ɛ, wan wəran pəmar pəlas dim dɔn, pəyɔ təkɔ ɛnadɛrəm kəyɔ mɔ.
6 Mba dɔsɔk ndɛ kas ɛncərɛ ti, pəloku a owosɛ fɛ kədɛrəm ka wan kɔn wəran mɔ, wan wəran nwɛ ɛntam kəyi ta ɛlas dim dɔkɔ ɛnadɛrəm mɔ. MARIKI ɛŋaŋnɛnɛ kɔ kədɛrəm kɔn, bawo kas owosɛ fɛ.
7 Kɔ wəyecəra ɛndɛrəm, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəsɔŋ temer kəyɔ tes təlɔma ta ɛncɛm-cɛmnɛ, tecepər pəde pəlɔ tɛlpəs,
8 dɔsɔk ndɛ wos ɛncərɛ ti ta oloku təlɔm o təlɔm-ɛ, pəmar pəlas dim dɔkɔ ɛnadɛrəm mɔ.
9 Mba dɔsɔk ndɛ wos ɛncərɛ ti, pəloku a owosɛ fɛ kədɛrəm ka wəran kɔn mɔ-ɛ, wəran nwɛ ɛntam kəyi ta ɛlas dim dɔkɔ ɛnadɛrəm mɔ. MARIKI ɛŋaŋnɛnɛ kɔ kədɛrəm kɔn, bawo wos owosɛ fɛ.
10 Kɔ wəcəbokəra kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəran nwɛ ŋancenɛnɛ kɔ wos, təyɔnɛ ɛndɛrəm kəyɔ ka tes-ɛ, pəmar pəlas dim dɔn.
11 Kɔ wəran wəlɔ ɛndɛrəm kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəsɔŋ temer kəyɔ ka tes təlɔma,
12 wos pəcərɛ kədɛrəm kaŋkɔ ta oloku təlɔm o təlɔm-ɛ, pəmar pəlas dim da kədɛrəm dɔkɔ ɛnasɔŋ mɔ.
13 Mba kɔ təyɔnɛ, dɔsɔk ndɛ wos ɛncərɛ ti mɔ, wos pəloku a owosɛ fɛ kədɛrəm kaŋkɔ-ɛ, wəran nwɛ ɛntam kəyi ta ɔyɔ təkɔ ɛnadɛrəm mɔ. MARIKI ɛŋaŋnɛnɛ wəran nwɛ, bawo wos owosɛ fɛ kədɛrəm kaŋkɔ.
14 Kədɛrəm nkɛ o nkɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəsɔŋ temer kəsak tes təlɔma-ɛ, wos ɛntam kəwosɛ ti kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəbupərɛ ti.

15 Kɔ wos ɔntələku tələm o tələm haŋ dɔckɔsɔk-ɛ, wos owosɛ tɛm tatɔkɔ kədɛrəm kaŋkɔ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəsɔŋ temer kaŋkɔ. Wos owosɛ ti tɛm tatɔkɔ teta kəyi kɔn ta ombupərɛ dɔsɔk ndɛ ɛncərɛ ti mɔ.
16 Kɔ tɔyɔnɛ pəwon kəbupərɛ ti-ɛ, nkɔn wos ɔŋyɔnɛ wəciya teta ntɛ wəran kɔn ɔntələs dim da kədɛrəm kɔn mɔ.»
17 Sariyɛ saŋsɛ sɔ MARIKI ɛnasom Musa, ntɛ pəmar teyi wərkun kɔ wəran kɔn dacɔ mɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəyecəra kɔ kas dacɔ kɔ tɔyɔnɛ pəsɔrəyi ndena kas-ɛ.

31

Aka Yisrayel ŋawɛkərnɛ aka Madiyaŋ

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Məluksɛ aMadiyaŋ ayɛk ŋa aYisrayel. Kɔ tencepər-ɛ, məndefi.»
3 Kɔ Musa oloku aYisrayel: «Afum nəna dacɔ ŋalɛk yosutnɛnɛ, ŋakɔ ŋawɛkərnɛ aMadiyaŋ kəsutɛnɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəluksɛ ayɛk nŋɛ MARIKI oloku kəluksɛ ŋa mɔ.
4 Nəyɛk-yɛk afum wul win (1.000) kusuŋka o kusuŋka ka Yisrayel.»
5 K'ayɛk-yɛk cusuŋka ca Yisrayel fəp arkun asutɛnɛ wul wəco kɔ mɛrəŋ (12.000).
6 Kɔ Musa eŋkekərɛ arkun akanɛ wul win (1.000) kusuŋka o kusuŋka dəkəsutɛnɛ kəlɛkɛnɛ Finehas wan ka wəloŋnɛ Elasar, nwɛ ɛnatɔmpər yosumpər-sumpər yopus ya aŋgbip ŋosoku kɔ luk nyɛ awenɛ teta kəloŋkanɛ mɔ.
7 Kɔ ŋalɛk yosutnɛnɛ kɔ ŋawɛkərnɛ aMadiyaŋ pəmɔ ntɛ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ: Kɔ ŋandifət arkun aMadiyaŋ fəp.
8 Kɔ ŋandiftɛnɛ abɛ aMadiyaŋ aŋɛ kəcamət: Ewy, Rekem, Cur, Hur, Reba, kɔ ŋandifɛnɛ sɔ Balam wan ka Behor.
9 Kɔ aka Yisrayel ŋasumpər aran kɔ awut aMadiyaŋ dacar kɔ ŋafoŋət yɔcɔl kɔ daka daŋan fəp.
10 Kɔ ŋancɔfət sədare səŋan səpɔŋ kɔ madare maŋan.
11 Kɔ ŋaŋkekərɛ daka da Madiyaŋ fəp, kəlɛk afum haŋ yɔcɔl yaŋan nyɛ ŋanasumpər mɔ.
12 Kɔ ŋaŋkekərɛ acar aŋɛ ŋanasumpər dəkəwan kɔ daka dəkɔ ŋanalɛk mɔ, kɔ ŋamentər yi Musa, wəloŋnɛ Elasar kɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel aŋɛ ŋanandɛ nde tɛgbərɛ ta Mohab nde Yurdɛn kəsək, ŋatɛfərnɛ Yeriko mɔ.
13 Musa, wəloŋnɛ Elasar kɔ akiriŋ a kəloŋkanɛ ka Yisrayel fəp ŋawur kəkɔfaynɛ ŋa saŋka tadarəŋ.
14 Kɔ pəntɛlɛ Musa nnɔ akiriŋ a cəgba ca asutɛnɛ wul win (1.000), kɔ ca asutɛnɛ tasar tin (100) a dəkəwan aŋɛ ŋanalukus mɔ.
15 Kɔ Musa oloku: «Ta ake tɔ nəntədiftɛ aran akaŋɛ fəp-ɛ?
16 Aran akaŋɛ, moloku ma Balam disrɛ ŋasɔŋɛ aka Yisrayel kəcəmɛ MARIKI dɛbəkəc teta Peyɔr. Ti tɛnasɔŋɛ pəcuy pɔsɔtɔ kəloŋkanɛ ka MARIKI.
17 Ndɛkəl oŋ nədifət awut arkun aMadiyaŋ kɔ aran fəp aŋɛ arkun ŋafəntərər mɔ.
18 Mba ayecəra aŋɛ arkun ŋantatɔfəntərər mɔ, nəmɛŋkərnɛ ŋa, akonu.
19 Kɔ nəna, nwɛ o nwɛ endif fum kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəgbunɛnɛ wəfi mɔ, pəyi nnɔ saŋka tadarəŋ, ŋandesɔkəsnɛ kiciya kəŋan tataka ta maas kɔ ta camət-mɛrəŋ kɔ acar anu.
20 Nəndesɔkəs sɔ yamos fəp, ca ya akata, ca nyɛ aŋlompsɛ cəfon ca cir mɔ, kɔ yosumpər-sumpər nyɛ alompsɛ tɔk mɔ.»
21 Kɔ wəloŋnɛ Elasar oloku asɔdar aŋɛ ŋanakɔ dəkəwan mɔ: «Tantɛ tɔ sariyɛ nsɛ MARIKI osom Musa mɔ səloku:
22 Kɛma, gbeti, kɔpər, afɛc, yoku kɔ sumbu,
23 ca nyɛ yɛntam nɛnc mɔ fəp, nəcɔf yi, a nədesɔksɛ yi domun dəsɔksɛ. Nyɛ yɔntətam nɛnc mɔ, domun ndɛ dəŋsɔkəs mɔ d'andesɔksɛ yi.
24 Nəyak yamos yonu tataka ta camət-mɛrəŋ, nəŋsɔk tɛm tatɔkɔ. Kɔ tencepər-ɛ, nəntam kəbɛrɛ dəsaŋka.»

Teyer ta daka ndɛ ŋanasɔtɔ dəkəwan mɔ

25 Kɔ MARIKI oloku Musa:
26 «Məna, wəloŋnɛ Elasar kɔ akiriŋ a dəcor aka kəloŋkanɛ, nəlɔm daka ndɛ nəsɔtɔ dəkəwan mɔ, afum kɔ yɔcɔl nyɛ nəsumpər mɔ fəp.
27 Nəyer daka ndɛ nəsɔtɔ dəkəwan mɔ asutɛnɛ kɔ aka kəloŋkanɛ.
28 Yɔsɔtɔ ya asutɛnɛ dacɔ, nyɛ yɔyɔnɛ ya MARIKI. Fum wəkin afum masar kəcamət (500) dacɔ, wana win cəna masar kəcamət (500) dacɔ, aŋkesiya ŋin ŋkesiya masar kəcamət (500) dacɔ, wir win cir masar kəcamət (500) dacɔ yɔyɔnɛ ya MARIKI.
29 Nəsɔŋ wəloŋnɛ Elasar yɔsɔtɔ yayɔkɔ ambelɛ ina MARIKI mɔ.

30 Daka dəkɔ aŋsɔŋ aka Yisrayel mɔ, nəwurɛ fum wəkin afum wəco kəcamət (50) dacɔ, pəcəl
pin wəco kəcamət (50) dacɔ, kəyɛfɛ cəna, ŋkesiya, səfale, cir kəbəp ka yəcəl yɛlpəs yəkɔ nəsɔŋ
yayəkɔ aLewy aŋɛ ŋantɔmpər kəbum ka dəkiyi dosoku dem mɔ.»
31 Musa kɔ wəloŋnɛ Elasar ŋayɔ təkɔ MARIKI ɛnasom Musa mɔ.
32 Yəcəl nyɛ asutɛnɛ ŋanafoŋət dəkəwan mɔ: Dɛlay da ŋkesiya kɔ cir dɛnabəp wul masar
camət-tin, wəco camət-mɛrəŋ kɔ kəcamət (675.000).
33 Dɛlay da cəna dɛnabəp wul wəco camət-mɛrəŋ kɔ mɛrəŋ (72.000).
34 Dɛlay da səfale dɛnabəp wul wəco camət-tin kɔ pin (61.000),
35 kɔ aran wul wəco maas kɔ mɛrəŋ (32.000) aŋɛ arkun ŋanatəfəntərər mɔ.
36 Yəcəl yɛfɛt nyɛ y'anasɔŋ asutɛnɛ: Ŋkesiya kɔ cir wul masar maas wəco maas kɔ camət-
mɛrəŋ, masar kəcamət (337.500).
37 Yəcəl nyɛ anabelər ya MARIKI mɔ yɛnabəp masar camət-tin, wəco camət-mɛrəŋ kɔ
kəcamət (675).
38 Cəna wul wəco maas kɔ camət-tin (36.000), k'ambelɛ MARIKI wəco camət-mɛrəŋ kɔ
mɛrəŋ (72).
39 Səfale wul wəco maas, masar kəcamət (30.500), k'ambelɛ MARIKI wəco camət-tin kɔ pin
(61).
40 Afum wul wəco kɔ camət-tin (16.000) k'ambelɛ MARIKI wəco maas kɔ mɛrəŋ (32).
41 Kɔ Musa ɔsɔŋ wəloŋnɛ Elasar yɔsətɔ nyɛ pənamar pasɔŋ MARIKI mɔ, pəmə təkɔ MARIKI
ɛnasom ti Musa mɔ.
42 Yɔsətɔ yəkɔ pənamar pasɔŋ aYisrayel mɔ, nyɛ Musa ɛnabelər yɔsətɔ ya asutɛnɛ dacɔ mɔ,
43 ŋkesiya kɔ cir yɛnabəp wul masar maas wəco maas kɔ camət-mɛrəŋ, masar kəcamət
(337.500),
44 cəna cənabəp wul wəco maas kɔ camət-tin (36.000),
45 səfale sənabəp wul wəco maas, masar kəcamət (30.500),
46 kɔ afum ŋanabəp wul wəco kɔ camət-tin (16.000).
47 Yɔsətɔ yəkɔ pənamar pasɔŋ aYisrayel mɔ, kɔ Musa owurɛ pɔsɔtɔ mpɛ o mpɛ dacɔ, pin
wəco kəcamət (50) disrɛ, k'ɔsɔŋ aLewy aŋɛ ŋantɔmpər kəbum ka dəkiyi dosoku da MARIKI
mɔ, pəmə təkɔ MARIKI ɛnasom ti Musa mɔ.

Yɔsətɔ ya dəkəwan nyɛ anapocɛ Kanu mɔ

48 Akiriŋ a asutɛnɛ tasar tin (100), akiriŋ a asutɛnɛ wul win (1.000) ŋander ŋabəp Musa,
49 kɔ ŋaloku kɔ: «Səlɔm asutɛnɛ aŋɛ sənasolɛ mɔ. Ali wəkin ombut fɛ su dacɔ.
50 Fəp fosu səmpocɛ-pocɛ MARIKI ca ya kɛma nyɛ səsətɔ dəkəwan mɔ, kəyɛfɛ yɛgbɛknɛ,
cəsora, curundɛ ca tamp, kəbəp yadələŋəs kɔ ca ya kɛma yɔlɔma, ntɛ tɔŋsɔŋɛ patubucnɛ
kəsɔkəs səna yati kiciya kosu MARIKI fɔr kiriŋ mɔ.»
51 Musa kɔ wəloŋnɛ Elasar ŋasətər asutɛnɛ kɛma, ca fəp yɛgbɛc.
52 Delel da kɛma fəp nkɛ akiriŋ a asutɛnɛ tasar tin (100), asutɛnɛ wul win (1.000) ŋanasɔŋ
MARIKI mɔ, dɛnabəp kilo tasar tin kɔ wəco camət-mɛrəŋ (170).
53 Asutɛnɛ, ŋa ŋanamɛŋkərnɛ yɔsətɔ yaŋan nyɛ ŋanafoŋət mɔ.
54 Musa kɔ wəloŋnɛ Elasar ŋambaŋ kɛma nkɛ akiriŋ a asutɛnɛ tasar tin (100) kɔ asutɛnɛ wul
win (1.000) ŋaŋkɛrɛ ŋa mɔ, kɔ ŋambɛr yi nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, ntɛ tɔŋsɔŋɛ tɔyɔnɛ
tɛcɛmcɛməs ta MARIKI teta aka Yisrayel mɔ.

32

Cusuŋka maas cəndɛ kəca nkɛ dec dɛmpɛ Yurdɛn mɔ

1 Aka kusuŋka ka Ruben kɔ ka Kad ŋanayɔ yɔcəl yɛlarəm. Kɔ ŋanəŋk a antɔf ŋa Yaser kɔ ŋa
Kalad ŋentesɛ kəcəl.
2 Kɔ aka cusuŋka ca Kad kɔ Ruben ŋander ŋaloku Musa, wəloŋnɛ Elasar kɔ akiriŋ a
kəloŋkanɛ:
3 «Atarot, Dibɔŋ, Yaser, Nimra, Hesbon, Eleyale, Sebam, Nebo kɔ Beyɔŋ,
4 sədare nsɛ kəloŋkanɛ ka Yisrayel ŋasut kəmar ka MARIKI disrɛ mɔ fəp. Atɔf ŋaŋɛ ŋentesɛ
kəcəl. Səna, acar am, səyɔ yɔcəl.»
5 Kɔ ŋaloku: «Kɔ tɔyɔnɛ məcwosɛ-ɛ, Musa məsɔŋ səna kəyer disrɛ atɔf ŋaŋɛ. Ta məcepərɛnɛ
su kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn.»
6 Kɔ Musa eyif aka kusuŋka ka Kad kɔ ka Ruben: «Awɛnc anu aŋa ŋande ŋackɔ dəkəwan,
nəna nəndɛ nnɔ ba?
7 Ta ake tɔ nəfaŋ kəbɛrɛ aYisrayel abɔc kəkɔ atɔf nŋɛ MARIKI ɔsɔŋ ŋa mɔ-ɛ?
8 Tantɛ tɔ awisi aŋa ŋanayɔ, ntɛ inasom Kadɛs Barneya mɔ, kəkɔkɔkcɛ atɔf ŋa Kanaŋ mɔ.
9 Kɔ ŋaŋkɔ nde dəŋgbəl da Ɛskɔl, ntɛ ŋaŋkɔkcɛ atɔf mɔ, kɔ ŋambɛr aYisrayel abɔc kətəbɛrɛ
atɔf nŋɛ MARIKI eyi kəsɔŋ ŋa mɔ.
10 Kɔ pəntɛlɛ MARIKI dəsɔk dadəkɔ, k'ɛndɛrəm:

11 ‹Arkun aŋɛ ŋanapɛ kəyɛfɛ ka Misira mə, kəlɛk ka meren wəco mɛrəŋ (20) haŋ kəcepər ka
ti, ŋafədenəŋk atəf nŋɛ inadɛrəm kəsəŋ Abraham, Siyaka kə Yakuba mə, bawo ŋaleləs fɛ dim
dem.
12 Mɛnɛ Kalɛb wan ka Yefune wəka kor ka Kenisi kə Yosuwe wan ka Nun, ŋa ŋadenəŋk atəf
ŋaŋəkə, bawo ŋa ŋaleləs dim da MARIKI.›
13 Kə pəntɛlɛ MARIKI nnə aka Yisrayel ŋayi mə, k'əsəŋɛ ŋa kənəŋkər-nəŋkər nnə dətɛgbərɛ
meren wəco maŋkəlɛ (40) haŋ kə dɛtɛmp ndɛ dɛnayə təkə təntəbət MARIKI mə ŋalip kəməlkɛ.
14 Kə nəna, nəlɛk sə dəkəcəmɛ da awisi aŋa, pəmə yəpəsər ya kətək nəyənɛ kəgba ka aciya,
nənəcər mɛtɛlɛ ma MARIKI nnə aka Yisrayel ŋayi mə!
15 Nəna aka cusuŋka ca Kad kə Ruben, kə nəntələləs dim da MARIKI-ɛ, ɛŋsak sə afum asu
nnə dətɛgbərɛ, nəsəŋɛ ŋa kəməlkɛ.»
16 Kə aka cusuŋka aŋɛ ŋalətərnɛ Musa kə ŋaloku kə: «Kulɛ ka ŋkesiya kə cir cosu kə səfaŋ
kəlompəs nnə kə dəkiyi da afum asu aka dəwələ.
17 Kə səlip-ɛ, səlɛk yosutnɛnɛ səcəmɛ aYisrayel tekiriŋ, haŋ səkekərɛ ŋa mofo maŋan mɛndɛ.
Aka wələ wosu disrɛ ŋandendɛ sədare nsɛ ambum mə, teta afum aŋɛ anabaŋər atəf mə.
18 Səfələkus nnə ndorosu ta aka Yisrayel ŋasətə nwɛ o nwɛ kɛ kən-ɛ.
19 Səna səfəkəsətə paka dəkɛ kəŋan nde kəŋgbəkə ka Yurdɛn tadarəŋ, bawo səna səsətə kɛ
kəca nkɛ dec dɛmpɛ Yurdɛn mə.»
20 Kə Musa oloku ŋa: «Kə nəyə tatəkə, kə nəlɛk yosutnɛnɛ nəcəmɛ MARIKI tekiriŋ kəkə
dəkəwan,
21 nəlɛk fəp fonu yosutnɛnɛ nəcali Yurdɛn MARIKI fər kiriŋ, nəyi di haŋ MARIKI pəlip
kəbɛləs aterɛnɛ ən-ɛ,
22 kə nəndelukus tɛm ntɛ atəf ŋendeyi kətam ka MARIKI dəntəf mə-ɛ, awa, tɛm tatəkə
gbəcərəm, tonu telip nnə MARIKI kə aka Yisrayel ŋayi mə. Tɛm tatəkə yati atəf ŋaŋɛ ŋəyənɛ
oŋ ŋonu kəwosɛ ka MARIKI.
23 Mba kə nəntəyə tatəkə-ɛ, nənciya MARIKI, nəcərɛ a kiciya konu kəŋluksərnɛ nu.
24 Nəcəmbər dəkiyi da afum anu aka dəwələ kə kulɛ ka ŋkesiya kə cir conu, nəyə sə təkə
towur nu dəcusu mə.»
25 Aka kusuŋka ka Kad kə ka Ruben ŋaloku Musa: «Acar am ŋə səyənɛ, Mariki, təkə məloku
mə, tə səndeyə.
26 Aran asu kə awut, yəcəl yosu fəp yendeyi sədare sa Kalad.
27 Fəp fosu səndelɛk yosutnɛnɛ səkə dəkəwan kəsom ka MARIKI pəmə təkə məloku ti mə.»
28 Kə Musa osom tetaŋan wəloŋnɛ Elasar, Yosuwe wan ka Nun kə akiriŋ a wələ wa cusuŋka
ca Yisrayel.
29 Kə Musa oloku ŋa: «Kə aka cusuŋka ca Kad kə Ruben ŋancali kəŋgbəkə ka Yurdɛn kə
nəna-ɛ, kə fəp faŋan ŋalɛk yosutnɛnɛ kəkə dəkəwan pəmə təkə MARIKI osom ti mə, kə atəf
ŋeyi kətam konu dəntəf-ɛ, nəsəŋ ŋa atəf ŋa Kalad kɛ.
30 Mba kə ŋantəlɛk yosutnɛnɛ ŋacali kə nəna-ɛ, ŋasətə kɛ ka antəf nəna dacə nnə Kanaŋ.»
31 Aka cusuŋka ca Kad kə Ruben ŋaloku: «Ntɛ MARIKI oloku su mə, səndeyə ti.
32 Səndelɛk yosutnɛnɛ pəmə təkə MARIKI oloku ti mə, səbɛrɛ Kanaŋ. Mba səna, nnə kəca
nkɛ dec dɛmpɛ Yurdɛn mə sədesətə kɛ ka antəf.»
33 Kə Musa əsəŋ aka cusuŋka ca Kad kə Ruben kə kusuŋka dacə ka Manase wan ka Isifu
atəf ŋa Sihəŋ wəbɛ wəka Amor, atəf ŋa Ɔk wəbɛ ka Basan, atəf kə sədare sayi, kə antəf ŋəkə
ŋɛŋkɛl sədare sasəkə mə fəp.
34 Kə aka kusuŋka ka Kad ŋancəmbər Dibəŋ, Atarot, Arower,
35 Atarot Sofan, Yaser, Yokboha,
36 Bet Nimra kə Bet Haraŋ sədare sa səkət, kulɛ ka ŋkesiya kə cir cəŋan.
37 Kə aka kusuŋka ka Ruben ŋancəmbər Hesbon, Eleyale, kə Kiriyatayim,
38 Nebo kə Bal Meyəŋ, sədare nsɛ anader pasəkpər mewe mə, kə Sibima. Kə ŋasəŋ sədare
səkə ŋancəmbər mə mewe.
39 Aka kor ka Makir wan ka Manase ŋaŋkə Kalad kə pəyənɛ di ndaraŋan. Kə ŋambaŋər di
aka Amor akə ŋanandɛ di mə.
40 Kə Musa əsəŋ atəf ŋa Kalad Makir wan ka Manase kə wəkakə ɛndɛ di.
41 Yahir wan ka Manase, əŋkə pəlɛk madare ma aka Amor mələma, k'ewe di madare ma
cəbal ma Yahir.
42 Noba nkən sə əŋkə pəwɛkərnɛ Kenat kə madare mmɛ mɛsəŋkɛnɛ di mə, k'əsəŋ di tewe
tən Noba.

33

Mofo mɛcəmbərəs ma aYisrayel ntɛ ŋanawur Misira mə

1 Mofo mecepɛ-cepɛ ma aYisrayel mə mamɛ ntɛ ŋanawur Misira cəgba kə cəgba, Musa kə
Aruna ŋasolɛ ŋa mə.

2 Kɔ Musa encic mewe ma mofo mmɛ ŋanccəmbərəs mɔ, kəsom ka MARIKI.
3 Kɔ ŋayɛfɛ Ramsɛs ŋɔf ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ, tataka ta wəco kɔ kəcamət ta ŋɔf ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ. Dɔckəsək da kəcepər ka mɛlɛkɛ medif, kɔ aYisrayel ŋawur yɛŋən fər ya aka Misira fəp kiriŋ.
4 Tɛm tatɔkɔ tɔ aka Misira ŋancwup awut aŋan acɔkɔ-cɔkɔ akɔ ŋanafir ŋa mɔ. Kɔ MARIKI ombocər canu ca Misira kiti.
5 Kɔ aka Yisrayel ŋayɛfɛ Ramsɛs kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbər saŋka nde Sukɔt.
6 Kɔ ŋayɛfɛ Sukɔt kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Etam nŋɛ ŋeyi tɛgbərɛ kəsək mɔ.
7 Kɔ ŋayɛfɛ Etam kɔ ŋaluksərnɛ kəca ka Pi Hirɔt nde pəntɛfərɛnɛ Bal Cefɔŋ mɔ kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Mikədəl.
8 Kɔ ŋayɛfɛ Pi Hirɔt kɔ ŋancali kəba ka Cəŋkɔlma kɔ ŋaŋkɔ dətɛgbərɛ. Kɔ ŋaŋkɔt mata maas tɛgbərɛ ta Etam disrɛ, kɔ ŋaŋkɔ ŋandɛ Mara.
9 Kɔ ŋayɛfɛ Mara kɔ ŋaŋkɔ Elim. Cələmp wəco kɔ mɛrəŋ (12) cənayi Elim kɔ komp wəco camət-mɛrəŋ (70) dəndo ŋanacəmbərəs.
10 Kɔ ŋayɛfɛ Elim kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs kəba ka Cəŋkɔlma kəsək.
11 Kɔ ŋayɛfɛ dəndo kəba ka Cəŋkɔlma, kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs tɛgbərɛ ta Sin.
12 Kɔ ŋayɛfɛ tɛgbərɛ ta Sin kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Dofka.
13 Kɔ ŋayɛfɛ Dofka kɔ ŋaŋkɔ ŋandɛ Alus.
14 Kɔ ŋayɛfɛ Alus kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Refidim, nde afum ŋanatəsətɔ domun domun mɔ.
15 Kɔ ŋayɛfɛ Refidim kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs tɛgbərɛ ta Sinayi.
16 Kɔ ŋayɛfɛ tɛgbərɛ ta Sinayi kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Kibərot Tawa.
17 Kɔ ŋayɛfɛ Kibərot Tawa kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Hacerot.
18 Kɔ ŋayɛfɛ Hacerot kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Ritma.
19 Kɔ ŋayɛfɛ Ritma kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Rimon Pɛrɛc.
20 Kɔ ŋayɛfɛ Rimon Pɛrɛc kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Libna.
21 Kɔ ŋayɛfɛ Libna kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Risa.
22 Kɔ ŋayɛfɛ Risa kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Kelata.
23 Kɔ ŋayɛfɛ Kelata kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs nde tərɔ ta Sɛfɛr.
24 Kɔ ŋayɛfɛ tərɔ ta Sɛfɛr kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Harada.
25 Kɔ ŋayɛfɛ Harada kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Makelot.
26 Kɔ ŋayɛfɛ Makelot kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Tahat.
27 Kɔ ŋayɛfɛ Tahat kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Tara.
28 Kɔ ŋayɛfɛ Tara kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Mitka.
29 Kɔ ŋayɛfɛ Mitka kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Hasemona.
30 Kɔ ŋayɛfɛ Hasemona kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Moserot.
31 Kɔ ŋayɛfɛ Moserot kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Bene Yakan.
32 Kɔ ŋayɛfɛ Bene Yakan kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Hor Kidkad.
33 Kɔ ŋayɛfɛ Hor Kidkad kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Yotbata.
34 Kɔ ŋayɛfɛ Yotbata kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Abərona.
35 Kɔ ŋayɛfɛ Abərona kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Eciyɔŋ Keber.
36 Kɔ ŋayɛfɛ Eciyɔŋ Keber kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs tɛgbərɛ ta Cin nde Kadɛs.
37 Kɔ ŋayɛfɛ Kadɛs kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs nde tərɔ ta Hor nde Edɔm kəsək.
38 Kɔ wəloŋnɛ Aruna ɛmpɛ nde tərɔ ta Hor kəroŋ kəsom ka MARIKI disrɛ, k'ɔŋkɔ pəfi di teren ta wəco maŋkəlɛ (40) kəwur ka aka Yisrayel Misira, tataka təcɔkɔ-cɔkɔ ta ŋɔf ŋa kəcamət.
39 Aruna ɛnasətɔ meren tasar tin wəco mɛrəŋ kɔ maas (123) ntɛ encfi nde tərɔ ta Hor mɔ.
40 WəKanaŋ ɛnayi nwɛ ɛnayɔnɛ wəbɛ wəka dare da Arad, pəndɛ Nɛkɛf mɔ. Nkɔn ɛnane taŋ kəder ka aYisrayel.
41 Kɔ ŋayɛfɛ tərɔ ta Hor kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Calmona.
42 Kɔ ŋayɛfɛ Calmona kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Punon.
43 Kɔ ŋayɛfɛ Punon kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Obot.
44 Kɔ ŋayɛfɛ Obot kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Iye Abarim, nde kələncər ka Mohab.
45 Kɔ ŋayɛfɛ Iyim kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Dibɔŋ Kad.
46 Kɔ ŋayɛfɛ Dibɔŋ Kad kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs Almon Diblatayim.
47 Kɔ ŋayɛfɛ Almon Diblatayim kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs nde tərɔ ta Abarim nde pəntɛfərɛnɛ Nebo mɔ.
48 Kɔ ŋayɛfɛ tərɔ ta Abarim kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbərəs nde tɛgbərɛ ta Mohab, kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn kəsək nde pəntɛfərɛnɛ Yeriko mɔ.
49 Kɔ ŋaŋkɔ ŋandɛ Yurdɛn kəsək, kəyɛfɛ Bet Yesimət haŋ Abɛl Sitim nde tɛgbərɛ ta Mohab.

Kəsom ka MARIKI teta kəyer ka antəf ŋa Kanaŋ

50 Nde tɛgbərɛ ta Mohab, nde kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn kəsək nde pəntɛfərɛnɛ kɔ Yeriko mɔ, kɔ MARIKI oloku Musa:

51 «Məloku aYisrayel: Kɔ nəŋkɔcepər Yurdɛn kəbɛrɛ ka atɔf ŋa Kanaŋ-ɛ,
52 nəkɔ nəbanər afum akɔ ŋandɛ atɔf ŋaŋɔkɔ mə fəp, nəmələk masar maŋan mɛpat motontnɛnɛ, nəmələk mɛrəŋka maŋan ma fɛc yɛgbɛc, nələsər sɔ mofo mɛsali dəmərə mmɛ ŋampusɛ canu cəŋan mə.
53 Nəbaŋ atɔf nandɛ ŋi, isɔŋ nu atɔf ŋaŋɔkɔ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋɔyɔnɛ nu kɛ mə.
54 Nəkot yampuŋpuŋ nəyer atɔf nŋɛ ŋɔyɔnɛ kɛ konu mə, dəcor dəcor. Nəbɛkɛnɛ ntɔf tɔkɔ nəlanɛnɛ mə, akɔ ŋala mə, nəsɔŋ ŋa kɛ ka antɔf nkɛ kəmbɛk mə. Aŋɛ ŋampicɛ mə, nəsɔŋ ŋa kɛ ka antɔf nkɛ kəmpicɛ mə. Cusuŋka ncɛ o ncɛ ŋabaŋ da yampuŋpuŋ yɔŋsɔŋ ŋa mə. Nəbaŋ ntɔf yayɔkɔ yɔyɔnɛ nu kɛ ka dəcusuŋka.
55 Kɔ nəntɔbɛləs afum aŋɛ ŋandɛ atɔf ŋaŋɔkɔ fəp fər yonu kiriŋ-ɛ, afum akɔ nəŋsak mə, ŋandekɔtərəs nu pəmə ntɛ paka pɛmbɛrɛ fum dəfər mə kɔ pəyɔnɛ fɛ ti bɛŋk nyɛ yɔŋsɔ-səs cumunt mə. Ŋande ŋactərəs nu sədare nsɛ nəndɛ mə.
56 Iŋyɔ nu tɔkɔ inacɛm-cɛmnɛ kəyɔ ŋa mə.»

34

Cələncər ca Kanaŋ

1 Kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Məsom aYisrayel ntɛ, məloku ŋa: Kɔ nəndekɔbɛrɛ Kanaŋ-ɛ, antɔf nyɛ isɔŋ nu kɛ mə, cələncər ca ŋi cɔ cancɛ:
3 Kəca kətɔt kɔ məntɛfərnɛ nde dec dɛmpɛ mə, antɔf ŋonu ŋɔŋkɔcop tɛgbərɛ ta Cin kɔ atɔf ŋa Edɔm. Kələncər konu kəŋkɔcop kəca kətɔt ka kəba Kədokət kɔ məntɛfərnɛ nde dec dɛmpɛ mə.
4 Kəkɔ kəkafələr ntende kəca kətɔt ka dəkəpɛ da Mekəlencər, kəsolnɛ kəca ka Cin, kəkɔcepər kəca kətɔt ka Kadɛs Barneya, kəkɔ kəcepər sɔ Hacar Adar kɔ Acmon,
5 kəkɔkafələr sɔ Acmon haŋ kəkɔ kəsumpər dəŋgbəl da Misira a kədewur nde dəkəba.
6 Kələncər konu ntende dec dɛŋkalɛ mə, kəkɔyɔnɛ kəba Kəpɔŋ.
7 Ntende kəca kəmeriya kɔ məntɛfərnɛ nde dec dɛmpɛ mə, kəyɛfɛ nde kəba Kəpɔŋ, nəcic ki haŋ nde tɔrə ta Hor.
8 Kəyɛfɛ nde tɔrə ta Hor, nəcic ki kəcepər dəkəbɛrɛ da Lebo Hamat ntɛ tɔŋsɔŋɛ kəbəp Cedad mə.
9 Kələncər kaŋkɔ kəkɔ ta Sifron haŋ kəkɔ kəsumpər Hacar Enan: Kələncər konu ka kəca kəmeriya kɔ kaŋkɔ.
10 Nəcic kələncər konu ntende dec dɛmpɛ mə, kəyɛfɛ Hacar Enan haŋ Sefam,
11 kələncər kaŋkɔ kətor kəyɛfɛ Sefam kəkɔ Ribla kəca nkɛ dec dɛmpɛ Ayin mə, kələncər kaŋkɔ kətor kəgbuŋɛnɛ dobo da kəba ka Kineret ntende dec dɛmpɛ mə.
12 Kələncər kaŋkɔ kətor sɔ Yurdɛn, kəkɔ kəsumpər kəba Kədokət.
Atɔf ŋonu ŋaŋɔkɔ kɔ cələncər ncɛ cənɔŋkər ŋi mə.»
13 Kɔ Musa osom aYisrayel ntɛ: «Atɔf ŋaŋɔkɔ ŋɔ nəŋkɔyerɛnɛ dəyampuŋpuŋ, antɔf nŋɛ MARIKI ɔsɔŋ payer cusuŋka ncɛ camət-maŋkəlɛ kɔ dacɔ mə.
14 Bawo kusuŋka ka Ruben dəcor kɔ dəcor, kusuŋka ka Kad dəcor kɔ dəcor ŋasɔtɔ kɛ kəŋan ka antɔf, kɔ kusuŋka dacɔ ka Manase sɔ kəsɔtɔ kɛ kəŋan ka antɔf.
15 Cusuŋka cancɛ mɛrəŋ kɔ kusuŋka dacɔ ka Manase ŋanasɔtɔ kɛ kəŋan ka antɔf kəca nkɛ dec dɛmpɛ Yurdɛn nde pətɛfərɛnɛ Yeriko mə.»

Mewe ma afum akɔ ŋanatɔmpər teta kəyer ka antɔf ŋa Kanaŋ mə

16 Kɔ MARIKI oloku Musa:
17 «Mewe ma afum mə mamɛ, aŋɛ ŋaŋkɔyer nu antɔf mə. Wəloŋnɛ Elasar kɔ Yosuwe wan ka Nun.
18 Nədekɔ nəlɛk wəkiriŋ wəkin ka kusuŋka o kusuŋka, teta kəyer ka antɔf.
19 Mewe ma afum akaŋɛ mə mamɛ:
Kusuŋka ka Yuda: Kalɛb wan ka Yefune,
20 Kusuŋka ka Simeyɔŋ: Semuwɛl wan ka Amihud.
21 Kusuŋka ka Bɛŋyamin: Elidad wan ka Kislon.
22 Kusuŋka ka Dan: Buki wan ka Yokəli.
23 Kusuŋka ka Isifu, kor ka Manase: Wəkiriŋ Haniyel wan ka Efod.
24 Kusuŋka ka Efrayim: Kemuyel wan ka Siftan.
25 Kusuŋka ka Sabulon: Wəkiriŋ Elicafan wan ka Parnak.
26 Kusuŋka ka Isakar: Paltiyel wan ka Asan.
27 Kusuŋka ka Asɛr: Ahihud wan ka Selomi.
28 Kusuŋka ka Naftali: Pedahel wan ka Amihud.»
29 Afum akaŋɛ ŋɔ MARIKI ɛnasom kəyer ka antɔf ŋa Kanaŋ aYisrayel.

35

Sədare sa aLewy

1 Nde tɛgbərɛ ta Mohab, nde Yurdɛn kəsək, nde pəntɛfərɛnɛ kɔ Yeriko mɔ, kɔ MARIKI oloku Musa:
2 «Məsom aYisrayel, ŋasɔŋ aLewy kɛ ka antɔf dəntɔf yaŋan disrɛ, sədare nsɛ ŋantam kəndɛ mɔ, nəsɔŋ ŋa sɔ ntɔf nyɛ yɛŋkɛl si mɔ, yɔcɔl yaŋan yɔcsɔtɔ dəkəsɔmət.
3 ALewy ŋandɛ sədare sasɔkɔ, ntɔf yɔkɔ yɛŋkɛl ŋa mɔ yɔyɔnɛ dəkəsɔmət da yɔcɔl yaŋan, pətɔt paŋan kɔ pa yɔcɔl yaŋan.
4 Ntɔf yɔkɔ yɛŋkɛl sədare səŋan, nyɛ nəndesɔŋ ŋa mɔ, pəmar yɔyɔ dowokulu da mɛtər masar kəcamət (500) haŋ pənɔŋkər.
5 Teta dəkəsɔmət da yɔcɔl yayɔkɔ nətubuc kəyɛfɛ ka damba ndɛ dɛŋkɛl dare mɔ, kəkɔ ntende dec dɛmpɛ mɛtər wul win (1.000) kɔ nde dɛŋkalɛ sɔ mɔ, mɛtər wul win (1.000), kəca kətɔt mɛtər wul win (1.000) kɔ kəmeriya mɛtər wul win (1.000), dare deyi dacɔ.
6 Nəsɔŋ aLewy sədare səyacnɛ camət-tin nsɛ wədif fum ta ɛyɛfɛnɛ ti, ɛntam kəyɛksɛ pəkɔ mɔ. Nəsɔŋ ŋa sɔ sədare wəco maŋkəlɛ kɔ mɛrəŋ (42).
7 Sədare nsɛ pəmar pasɔŋ aLewy mɔ: Sədare wəco maŋkəlɛ kɔ camət-maas (48) kɔ cəsək ca si teta dəkəsɔmət da yɔcɔl yaŋan.
8 Sədare nsɛ nəndesɔŋ aLewy mɔ, təkɔ cusuŋka cəŋlanɛnɛ kəsɔtɔ ntɔf mɔ, tɔ cəndelanɛnɛ sɔ kəsɔŋ aLewy ntɔf. Kusuŋka nkɛ kəŋsɔtɔ pəlarəm mɔ kəsɔŋ pəlarəm, nkɛ kəŋsɔtɔ pipic mɔ kəsɔŋ pipic.»

Sədare səyacnɛ

9 Kɔ MARIKI oloku Musa:
10 «Məloku aYisrayel: Kɔ nəncali Yurdɛn nəcbɛrɛ Kanaŋ-ɛ,
11 nəyɛk-yɛk sədare nsɛ səndeyɔnɛ nu sədare səyacnɛ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nwɛ endif fum ta ɛyɛfɛnɛ ti, ɛŋyɛksɛ pəkɔ pəyacnɛ mɔ.
12 Sədare sasɔkɔ səndeyɔnɛ nu səyacnɛ, wəluksɛ ayɛk. Ti disrɛ, wədif fum ɔfɔfi ta kəloŋkanɛ kəntakiti kɔ-ɛ.
13 Sədare camət-tin nsɛ nəndesɔŋ mɔ, səndeyɔnɛ nu səyacnɛ.
14 Nəsɔŋ sədare maas ntende dec dɛmpɛ Yurdɛn mɔ, sədare maas nde Kanaŋ: Sədare sasɔkɔ səyɔnɛ nu səyacnɛ.
15 Sədare sasɔkɔ camət-tin səyɔnɛ səyacnɛ sa aYisrayel, acikəra andɛ kɔ acepərɛnɛ tɛm aŋɛ ŋayi nu dacɔ mɔ, nwɛ o nwɛ endif fum ta ɛyɛfɛnɛ ti mɔ, ɛntam kəyɛksɛ pəkɔ pəyacnɛ di.
16 Kɔ fum ɛyɛfɛnɛ ti, pəsutɛ wɛnc paka pa afɛc təsɔŋɛ kɔ kəfi-ɛ, wədif fum ɔfɔ, mɛnɛ padif wəkakɔ.
17 Kɔ fum ɛncanɛ wɛnc tasar təsɔŋɛ kɔ kəfi-ɛ, wədif fum ɔfɔ. Mɛnɛ padif fum wəkakɔ.
18 Kɔ fum osutɛ wɛnc paka pa kətɔk təsɔŋɛ kɔ kəfi-ɛ, wədif fum ɔfɔ. Mɛnɛ padif wəkakɔ.
19 Wəluksɛ ayɛk ŋa wəfi, ɔnckɔnabəp wədif fum wəkakɔ, pədif kɔ.
20 Kɔ təyɔnɛ fum pəwɛn wɛnc kəter disrɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəca kɔ paka pɔləm təsɔŋɛ wəkakɔ kəfi-ɛ,
21 kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəcaŋ kɔ aŋkulma kantera disrɛ təsɔŋɛ wəkayi kəfi-ɛ, padif wəcaŋ kɔn aŋkulma, wədif fum ɔfɔ. Wəluksɛ ayɛk ŋa wəfi ɔnckɔnabəp kɔ, pədif kɔ.
22 Mba kɔ fum ɛwɛn wɛnc kətɔyɛfɛnɛ disrɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəca kɔ paka pɔləm kətɔyɛfɛnɛ disrɛ-ɛ,
23 kɔ təyɔnɛ pəca kɔ tasar kətɔyɛfɛnɛ disrɛ, təsɔŋɛ kɔ kəfi mba ta ŋanaterɛnɛ, ta ɛntɛn kəyɔ kɔ pəlɛc-ɛ,
24 kəloŋkanɛ kəboc kiti wədif fum kɔ wəluksɛ ayɛk ŋa wəfi dacɔ.
25 Kɔ kəloŋkanɛ kəbaŋ wədif fum wəluksɛ ayɛk ŋa wəfi dəwaca. Kəloŋkanɛ kəluksɛ wədif fum wəkakɔ dare dɔkɔ ɛnayɛksɛ pəkɔ pəyacnɛ mɔ.
Pəyi di haŋ wəloŋnɛ wəpɔŋ nwɛ ɛnasətɔ kəbɔy ka moro ma dəKanu mɔ, pəfi.
26 Kɔ wədif fum owur cələncər ca dare ndɛ ɛnayɛksɛ pəyacnɛ mɔ,
27 təyɔnɛ wəluksɛ ayɛk ŋa wəfi pəbəp kɔ cələncər ca dare dɛyacnɛ todoru-ɛ, wəluksɛ ayɛk pədif kɔ-ɛ, ɛsarɛ fɛ teta defi dɔn.
28 Bawo pəmar wədif fum nwɛ pəyi dare dɛyacnɛ disrɛ haŋ wəloŋnɛ wəpɔŋ pəfi. Kɔ tencepər-ɛ, wədif fum nwɛ ɛntam kəlukus nde dare dɔn dokur.
29 Nəde nəcleləs sariyɛ saŋsɛ dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp nnɔ o nnɔ nəndeyi mɔ.
30 Kɔ təyɔnɛ fum pədif wɛnc kəyɛfɛnɛ disrɛ-ɛ, padif wədif fum wəkakɔ, kɔ sede alarəm ŋalokloku-ɛ, toloku ta sede sin təfɔsɔŋɛ padif wədif fum wəkakɔ.
31 Ta nəde nəcwosɛ kəpocɛ kəlɛc teta kəkafəli pəlompu. Ta nəŋaŋnɛnɛ wədif fum nwɛ pəmar padif mɔ, mɛnɛ padif kɔ.
32 Ta nədesɔ nəcwosɛ kəpocɛ nəŋaŋnɛnɛ wədif fum pəlukus dare dɔn dokur ta wəloŋnɛ wəpɔŋ ɛntafi-ɛ.

33 Ta nəyik-yikəs atɔf ŋɔkɔ nəŋyi mɔ. Bawo k'andif fum-ɛ, tɔŋsɔŋɛ atɔf kəyik-yik, mecir ma
wədif ka fum gbəcərəm mɔ antam kəsɔksɛ ka atɔf nŋɛ andif fum mɔ.
34 Ta nəde nəcyik-yikəs atɔf nŋɛ nəndendɛ mɔ, difɔ indɛ nu dacɔ: MARIKI iyɔnɛ, indɛ aka
Yisrayel dacɔ.»

36

Aran aŋɛ ŋalɛk kɛ ka kas kəŋan mɔ, mɛnɛ ŋalɔ kusuŋka kəŋan disrɛ

1 Kɔ akiriŋ a kor ka Kalad, wan ka Makir wəka Manase, nwɛ ɔyɔnɛ wəka kusuŋka ka Isifu
mɔ, ŋander ŋaloku fɔr ya Musa kiriŋ, akiriŋ a cusuŋka kɔ akiriŋ a cor ca Yisrayel.
2 Kɔ ŋander ŋaloku: «Mariki mem, MARIKI osom əm kəsɔŋ dəyampuŋpuŋ atɔf ŋɔyɔnɛ kɛ ka
aYisrayel. Kɔ məsətər sɔ MARIKI kəsɔŋ ka kɛ ka Celofad wɛnc kosu, awut ɔn aran.
3 Kɔ tɔyɔnɛ wəka kusuŋka kələma aYisrayel dacɔ pənɛncɛ kɔ-ɛ, pəlɛc pampɛ pɛntam kəbəp
su tɛm tatɔkɔ, bawo kɛ kosu kəndebelɛ antɔf ŋa kusuŋka kosu, kədeŋər ka kɛ ka kusuŋka ka
awos aŋa. Ti disrɛ, kɛ nkɛ yampuŋpuŋ yɛnasɔŋ su mɔ kəmbelɛ.
4 Tedeŋər ta ti, kɔ teren ta Kəkul-kulɛnɛ Pəbotu* tɛmbəp-ɛ, kɛ kəŋan ka antɔf kəndebelɛ
dəkɛ ka kusuŋka kosu kədeŋərnɛ ka awos aŋa.»
5 Kɔ Musa osom aYisrayel kəsom ka MARIKI disrɛ, k'oloku: «Aka kusuŋka ka Isifu ŋaloku
kance.
6 Ntɛ tɔ MARIKI osom awut aran a Celofad: Ŋalɔ nwɛ ŋaŋfaŋ pənɛncɛ ŋa mɔ, mba tɔcyɔnɛ
a wərkun wəkayi pəcyɔnɛ wəka kusuŋka ka kas kəŋan.
7 Tɔŋyɔnɛ tɛm tatɔkɔ, kɛ ka antɔf ŋa Yisrayel kəfɔyɛfɛ kəkɔ kədeŋərnɛ kɛ ka kusuŋka kələma.
Kusuŋka nkɛ o nkɛ kətɔmpər kɛ ka antɔf ŋaŋan.
8 Kɔ tɔyɔnɛ kusuŋka disrɛ wəran ɛlɛk kɛ ka antɔf ŋa kas-ɛ, wəka kusuŋka ka kas pəmar
pənɛncɛ kɔ. Ti disrɛ, kusuŋka o kusuŋka ka Yisrayel kəndetɔmpərnɛ kɛ ka antɔf nkɛ atem
aŋan ŋanasətɔ mɔ.
9 Kɔ teyi tatɔkɔ-ɛ, kɛ ka antɔf nkɛ o nkɛ kəfɔkɔ kusuŋka kələma. Kusuŋka ka Yisrayel nkɛ o
nkɛ kəntɔmpər kɛ ka antɔf ŋa akas aŋa.»
10 Kɔ awut aran a Celofad ŋayɔ tɔkɔ MARIKI ɛnasom Musa mɔ.
11 Mala, Tirsa, Hokəla, Milka kɔ Noha awut aran a Celofad ŋaləs-ləs nda awut arkun a akas
aŋan afɛt,
12 aka yuruya ya Manase wan ka Isifu dacɔ. Kɔ kɛ ka antɔf ŋaŋan kəyi sɔ kɔ kusuŋka kɔ kor
ka apa kəŋan.
13 Tosom kɔ sariyɛ saŋsɛ sɔ MARIKI ɛnaloku Musa kəsom aYisrayel nde tɛgbərɛ ta Mohab
nde Yurdɛn kəsək, nde pəntɛfərɛnɛ kɔ Yeriko mɔ.

* **36:4** Məməmən ALewy 25.10 kɔ kəcepər.

Tawureta Musa, Buk 5:
Sariyɛ Səgbɔkərɛ
Moloku ma kəsɔkəs buk ba Musa ba kəcamət: Sariyɛ Səgbɔkərɛ

Buk ba Sariyɛ Səgbɔkərɛ, buk bɛlpəs ba səbuk kəcamət sa Tawureta Musa bɔ bambɛ. Səbuk kəcamət sasɔkɔ səyɔnɛ səcɔkɔ-cɔkɔ sa kədɛm kokur ka Kitabu Kətət ka Kanu. CəHebəre, tewe ta buk babɔkɔ tɔyɔnɛ «Moloku». Ancɛm-cɛmnɛ a Musa ecicəs buk ba Sariyɛ Səgbɔkərɛ, ambɛrɛnɛ fɛ moloku mmɛ aloku teta defi dɔn mɔ de. Ntɛ tɔ yecicəs yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya buk bambɛ yoncop: «Moloku mamɛ mɔ Aŋnabi Musa ɛnaloku aka Yisrayel fəp.» (Sryɛ 1.1) Kədɛm Kəfu ka Kibaru Kətət ka Kanu kəloku sɔ a Musa ecicəs Sariyɛ Səgbɔkərɛ. Tementər ta ti teyi nde buk ba Kədɛm Kəfu ka Kibaru Kətət ka Kanu disrɛ. Sənəŋk tementər ta ti nde buk ba Asom disrɛ, sora 3.22-23. Ti disrɛ, Piyɛr ɔgbɔkərɛ moloku ma Sariyɛ Səgbɔkərɛ 18.15-18, k'oloku a moloku ma Musa mɔ. Ti tɔyɔnɛ, acərɛ mes ŋalaŋ a Aŋnabi Musa ɛnacicəs səbuk kəcamət sa Tawureta: Dəkəcop da doru, Kəwur, Sariyɛ s'aLewy, Kələm kɔ Sariyɛ Səgbɔkərɛ. Musa ɛnacicəs bi fəp kəyɛfɛ meren wul win masar maas (1.300) haŋ kəbəp meren wul win masar maŋkəlɛ (1.400) ta antakom Yesu Krist-ɛ.

Anacicəs Sariyɛ Səgbɔkərɛ pəmɔ kəsek danapa ka wəbɛ kɔ dɛbɛ dələma kətam kɔn dəntɔf, pəmɔ tɔkɔ tɛnayi cɔkɔ-cɔkɔ mɔ. Tes tɛtəŋnɛ tɔ nnɔ Kanu kɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ. Kanu kənawosɛ kəpocɛ ka aka Yisrayel pətət kɔ ŋawosɛ kəcəmɛ sariyɛ sɔn darəŋ-ɛ. Kɔ aka Yisrayel ŋafati kəcəmɛ sariyɛ sa Kanu darəŋ-ɛ, antərəs ŋa. Moloku mɔ, mmɛ aŋgbɔkərɛ-gbɔkərɛ dəbuk babɔkɔ mɔ, mba sora 27-28 səsɔkəs ti belbel, səclɔm kətolanɛ kətət kɔ kətolanɛ pəlɛc nkɛ ŋantam kəsətə kəcəmɛ sariyɛ kɔ kətɔcəmɛ sariyɛ darəŋ ka aka Yisrayel mɔ. Buk babɔkɔ boloku kədəŋk ka kəsek danapa kaŋkɔ, ntɛ cusuŋka ca Yisrayel cənayerɛnɛ kəcəmɛ mərɔ mɛrəŋ kəroŋ, ŋaclokunɛ kətolanɛ pətət kɔ kətolanɛ pəlɛc sim səpɔŋ, kəmentər kəwosɛ kəŋan danapa da Kanu kɔ afum ɔn aka Yisrayel.

Teyer ta buk bambɛ

1-3, Aŋnabi Musa ɔlɔm tɔkɔ tɛnacepər ntɛ aka Yisrayel ŋayi marənt nde dətɛgbərɛ mɔ.
4-26, Aloku Sariyɛ sa danapa ndɛ Kanu kənasek kɔ aYisrayel mɔ.
27-30, Aka Yisrayel ŋaloku pəpɔŋ kətolanɛ pətət kɔ kətolanɛ pəlɛc kəmentər a danapa dɛgbasŋa dɔ.
31-34, Kɔ Musa oloku moloku mɛlpəs məlɔma Yosuwe kɔ cusuŋka ca Yisrayel fəp, a k'endefi.

Sariyɛ Səgbɔkərɛ

Moloku ma kawandi kəcɔkɔ-cɔkɔ ka Musa

1.1-4.43

1 Moloku mamɛ mɔ Aŋnabi Musa ɛnaloku aka Yisrayel fəp tɛm ntɛ ŋanayi mokuru ma Yurdɛn, nde tɛgbərɛ, nde aranta ŋowosu ndɛ pəntɛfərɛnɛ kɔ Suf mɔ, sədare sa Paran: Tofɛl, Labaŋ, Hacerot kɔ Disahab dacɔ.
2 Kəkət ka mata wəco kɔ tin (11) kɔ, kəyɛfɛ ka tərɔ ta Horɛb məsolnɛ ta dɔpɔ da mərɔ ma Sehir haŋ məkɔ məbɛrɛ Kadɛs Barneya.
3 Teren ta wəco maŋkəlɛ (40) ntɛ aka Yisrayel ŋanayɛfɛ kɔ ŋawur Misira mɔ, tataka tacɔkɔ-cɔkɔ ta ŋof ŋa wəco kɔ pin (11), kɔ Musa oloku ŋa moloku fəp məkɔ MARIKI ɛnasom kɔ nnɔ ŋayi mɔ.
4 Musa oncloku ŋa mi tɛtəŋnɛ elip kəsut Sihɔŋ wəbɛ ka Amər nwɛ ɛnandɛ Hesbon mɔ, kɔ Ɔk wəbɛ ka Basan nwɛ ɛnandɛ Astarot kɔ Edreyi mɔ.
5 Ntende dec dɛmpɛ Yurdɛn mɔ, nde atɔf ŋa Mohab, kɔ Musa oncop kəsɔksər aka Yisrayel Sariyɛ sa Kanu nsɛ, pəcloku mamɛ:

Kanu kəsom aka Yisrayel kəkɔ

6 «MARIKI Kanu kosu ɛnalok-lokər su nde tərɔ ta Horɛb: Kəwon konu kəndɛ nnɔ tərɔ tantɛ kəsək kəntəŋnɛ oŋ.
7 Nəyɛfɛ nəsumpər sɔ dɔpɔ nəkɔ nde tərɔ ta aka Amər kɔ andɛ aŋan fəp, nda akɔ ŋandɛ Araba, tərɔ kəroŋ, Sefela, Nɛkɛf, agbɛp ŋa kəba, haŋ nde atɔf ŋ'aKanaŋ kɔ Libaŋ, haŋ nde Ɛfərat kəŋgbɔkɔ kəpɔŋ.
8 Mənəŋk! Isɔŋ nu antɔf ŋaŋɛ! Nəkɔ nəbaŋ antɔf nŋɛ MARIKI ɛnadɛrmɛ atem anu Abraham, Siyaka kɔ Yakuba kəsɔŋ ŋa kɔ yuruya yaŋan kɔ ŋa ŋancepər-ɛ.»

Musa ɛncəmbər aboc kiti

9 «Tɛm tantɛ ina Musa icloku nu: Ifətam kəsarɛ mes monu sona sem.

10 MARIKI Kanu konu kəsɔŋɛ nu kəla, nəla məkɔ pəmɔ kənay ka cɔs ca darenc.
11 Intola MARIKI Kanu ka atem anu kəsɔŋɛ nu sɔ kəla wul win (1.000) pəcepər tantɛ, pəpocɛ nu pətət pəmɔ təkɔ ɛnaloku nu ti mɔ!
12 Cəke c'intam kəsarɛ sona sem pɛsarɛ pəlel pa mɛgbɛkəlɛnɛ monu-ɛ?
13 Nəyɛk-yɛk nu dacɔ afum aŋɛ ŋancərɛ kəkətɛnɛ mes, asoku səbomp aŋɛ aleləs cusuŋka conu disrɛ mɔ, icəmbər ŋa ŋayɔnɛ nu akiriŋ.»
14 Kɔ nəlok'im a təkɔ məncɛm-cɛmnɛ kəyɔ mɔ, a tentesɛ.
15 K'ilɛk afum akɔ ŋanayɔnɛ akiriŋ a cusuŋka conu mɔ, afum aŋɛ ŋancərɛ kəkətɛnɛ mes, aŋɛ afum fəp ŋaleləs belbel mɔ, k'incəmbər ŋa, kɔ ŋayɔnɛ akiriŋ anu aka afum wəco wəco, akiriŋ aka afum wəco kəcamət kəcamət (50, 50), akiriŋ aka afum tasar tin tin (100, 100), akiriŋ aka afum wul win win (1.000, 1.000), k'atubuc mes cusuŋka conu disrɛ.
16 Tɛm tatɔkɔ t'inasom abocɛ anu kiti: «Nəcəŋkəl awɛnc anu aŋa, nəbocɛ nwɛ o nwɛ kiti pəlompu disrɛ nkɛ pəmar paboce nkɔn kɔ wɛnc, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, nkɔn kɔ wəcikəra dacɔ mɔ.
17 Ta nəde nəcməmən cəro dəŋkiti de! Nəcəŋkəl fum wəlel pəmɔ təkɔ nəncəŋkəl wəfəfər mɔ. Ta fum o fum pənɛmpsɛ nu fɔr, bawo Kanu kəyɔ kiti. Kɔ kiti kələma kəncuca nu-ɛ, nəken'em ki, ina sɔ icəŋkəl.
18 Tɛm tantɛ, isom nu kəyɔ mes fəp mmɛ pəmar nu kədeyɔ mɔ.»

Asom afum kəkɔməmən atɔf yɔkyɔk

19 Kɔ səyɛfɛ tərə ta Horɛb, sənakɔt dəpɔ da tərə ta aka Amər. Səŋkɔ səcali tɛgbərɛ təpɔŋ tɛwɛy-wɛy tatɔkɔ nənəŋk mɔ, pəmɔ təkɔ MARIKI Kanu kosu kənasom su ti mɔ. Kɔ sənder səbɛrɛ Kadɛs Barneya.
20 K'iloku nu: «Nəmbəp tərə ta aka Amər mpɛ MARIKI Kanu kosu kəsɔŋ su mɔ.
21 Mənəŋk! Fər yam kiriŋ MARIKI Kanu kam kəsɔŋ əm atɔf ŋaŋɛ. Məpɛ məkɔ məbaŋ ŋi pəmɔ təkɔ MARIKI Kanu ka atem am kənalok'əm ti mɔ. Ta mənesɛ, ta dis dələl əm!»
22 Kɔ nənder nələtərn'em fəp kəlok'im: «Panuŋkɛnɛ pasom afum, ŋakɔ ŋamɔmən atɔf ŋaŋɛ yɔkyɔk, ŋader ŋaluksɛ su mes mmɛ ŋanəŋk dəpɔ ndɛ andekɔt kəpɛ ka di mɔ, kɔ sədare nsɛ pəmar pabəp mɔ.»
23 Kɔ moloku maməkɔ məmbət im, k'ilɛk arkun wəco kɔ mɛrəŋ (12) nu dacɔ, kusuŋka o kusuŋka fum wəkin.
24 Kɔ ŋayɛfɛ ŋasumpər dəpɔ, kɔ ŋampɛ mərɔ kəroŋ haŋ kɔ ŋaŋkɔ ŋabɛrɛ haŋ kəŋgbəkɔ k'Ɛskəl, kɔ ŋaŋgbɛkərɛ di belbel.
25 Kɔ ŋampimɛnɛ yokom y'antɔf ŋaŋəkɔ yəlɔma kɔ ŋantor ŋakɛrɛ su yi. Kɔ ŋaloku su ntɛ: «Antɔf ŋətət ŋɔ MARIKI Kanu kosu kəsɔŋ su.»
26 Mba nənawosɛ fɛ kəpɛ di, kɔ nəyeŋkəsnɛ səbomp nnə mosom ma MARIKI Kanu konu meyi mɔ.
27 Kɔ nəcɔpɛnɛ nde cəbal conu, nəcloku: «Ntɛ MARIKI enter su mɔ, it'owurɛnɛ su atɔf ŋa Misira, pədelɛk su pəbɛr aka Amər dəwaca ntɛ təsɔŋɛ ŋadifət su mɔ.
28 Deke səndepɛ-ɛ? Awɛnc asu ŋasɔŋɛ su bəkəc kəlɛcɛ-lɛcɛ, ntɛ ŋaloku su: ‹Afum ŋɔ, ŋala ŋatas su kɔ ŋaŋɛc su sɔ tɛcəmɛ. Sədare səŋan səmbɛk kɔ səyɔ sibiŋkəli haŋ darenc. Sənakɔ haŋ sənəŋk yuruya ya Anak afum aŋeci tɛcəmɛ.›»
29 Iloku nu: «Ta nəyikcɛ, ta nənesɛ ŋa!
30 MARIKI Kanu konu nkɛ kəyi nu kiriŋ kəkət mɔ, kəŋkɔsutnɛnɛ nu, pəmɔ təkɔ kənayɔnɛ nu fɔr yonu kiriŋ Misira,
31 kɔ təkɔ kənayɔnɛ nu sɔ nde dətɛgbərɛ mɔ, difɔ mənanəŋk MARIKI Kanu kam kəlɛk əm pəmɔ ntɛ wərkun ɛŋlɛk wan kɔn mɔ kəkɔt konu disrɛ fəp haŋ kɔ nənder nəbɛrɛ kəfo kaŋkɛ.»
32 Ti disrɛ nənagbɛkər fɛ sɔ MARIKI Kanu konu kəlaŋ,
33 nkɔn nwɛ ɔnckɔt nu fɔr kiriŋ dəpɔ tɛm tatɔkɔ pəckətɛnɛ nu kəfo nkɛ nəntam kəcəmbər saŋka mɔ. Kɔ pəmbiyɛ-ɛ, nɛnc dɔ MARIKI encmentərɛ nu dəpɔ ndɛ pəmar nəkɔt mɔ, kɔ pəyɔ waŋkəra-ɛ, kəp kɔ encmentərɛ nu dəpɔ ndɛ pəmar nəkɔt mɔ.
34 MARIKI ene kəcɔpəsnɛ konu. Mɛtɛlɛ mən disrɛ, k'ɛndɛrəm:
35 «Ali fum wəkin wəka dɛtɛmp dɛlɛc dandɛ ɔfədenəŋk antɔf ŋobotu nŋɛ inadɛrəm kəsɔŋ atem anu mɔ.
36 Mɛnɛ Kalɛb sona, wan ka Yefune endekɔnəŋk di. Indesɔŋ kɔ, nkɔn kɔ awut ɔn, atɔf nŋɛ ɛnakɔt mɔ, bawo nkɔn ɛlas kəyɔ mes məkɔ MARIKI ɛnafaŋər kɔ mɔ.»
37 Tetonu tɛnasɔŋɛ ntɛ pəntɛlɛnɛ MARIKI nnɔ iyi mɔ, k'olok'im: «Məna Musa yati məfɔbɛrɛ atɔf ŋaŋɔkɔ.
38 Yosuwe wan ka Nun, nwɛ ɛncəm'am fɔr kiriŋ mɔ, endekɔbɛrɛ atɔf ŋaŋɔkɔ. Məyeŋkəs kɔ abəkəc bawo nkɔn endekɔsɔŋ atɔf ŋaŋɛ aka Yisrayel ŋəyɔnɛ kɛ kəŋan.»
39 Kɔ MARIKI oloku fəp fonu: «Cənaka conu ncɛ nənaloku: ‹Ŋandeyɔnɛ ca nyɛ aterɛnɛ asu ŋandekɔwɛtəs mɔ,› kɔ awut anu akakɔ ŋantɔcərɛ pətət kɔ pəlɛc məkɔ mɔ, ŋa ŋandekɔbɛrɛ atɔf ŋaŋɔkɔ kɔ Yosuwe. Ŋa ŋɔ indekɔsɔŋ atɔf ŋaŋɔkɔ.

40 Kɔ nəna, nəyɛfɛ nəkafəlɛ nəsumpər dəpɔ da dətɛgbərɛ ntende kəca ka kəba ka Cəŋkəlma.»
41 Kɔ nəna aka Yisrayel nəluks'em moloku ntɛ: «Sənaciya nnɔ MARIKI eyi mɔ. Səndekəpɛ, səsutɛnɛ pəmɔ tɔkɔ MARIKI Kanu kosu kəsom su ti mɔ.» Kɔ nwɛ o nwɛ ɛlɛk yosutnɛnɛ teta kəwan, bawo nənacɛm-cɛmnɛ a pəŋkɔfəfərɛnɛ nu kəbaŋ sədare sa mərɔ kəroŋ.
42 Mba MARIKI olok'im: «Musa məloku ŋa: ‹Ta nəpɛ, ta nəsutɛnɛ, bawo iyi fɛ nu dacɔ. Itɔ aterɛnɛ anu ŋafədekəsut nu.›»
43 K'ilok-lokər nu, mba nənacəŋkəl f'em kɔ nəntaŋər kəsom ka MARIKI ləŋəs. Kəlɛknɛ disrɛ kɔ nəsumpər dəpɔ kəpɛ ka nde dəmərɔ.
44 Awa, aka Amər aŋɛ ŋanandɛ dəndo mərɔ mamək mɔ, ŋantor kədebəpɛnɛ kɔ nəna, kɔ ŋambɛləs nu pəmɔ ntɛ cəme cəmbɛləs mɔ. Ŋanasamsər nu kəyɛfɛ mərɔ ma Sehir haŋ Horma.
45 Ntɛ nəyɛfɛ dəkəwan mɔ, kɔ nənde nəbokər MARIKI, mba MARIKI enenɛ fɛ nu, owosɛ fɛ yati kəsu aləŋəs pəcəŋkəl kəbokɛnɛ konu.
46 Kɔ nəndɛ Kadɛs kɔ nəwon di haŋ.

2

Kəcali ka təf ya Edɔm, Mohab k'Amɔŋ

1 Kɔ səyɛfɛ kɔ səsumpər sɔ dəpɔ kəkɔ kəca ka dətɛgbərɛ ntende kəba ka Cəŋkəlma, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnalok'im ti mɔ. Mataka mɛlarəm səcnɔŋkər-nɔŋkər dəndo mərɔ ma Sehir.
2 Awa! Kɔ MARIKI olok'im:
3 «Nəwon kənɔŋkər-nɔŋkər nnɔ mərɔ mamɛ, nəyɛfɛ nəsumpər sɔ dəpɔ da kəca kəmeriya ka ntende dec dɛmpɛ mɔ.
4 Məna Musa məloku tosom ntɛ aka Yisrayel: ‹Kələncər ka akomɛnɛ anu kɔ nəŋkɔcepər, yuruya ya Esayu, aŋɛ ŋandɛ mərɔ ma Sehir mɔ. Ŋandekənesɛ nu, mba nəkɛmbərnɛ belbel.
5 Ta nədekɔyektər ŋa kəyɛfərɛnɛ de! Bawo ali kəfo nkɛ fum ɛntam kəcəmbər kəcək mɔ ifədekəsɔŋ nu atəf ŋaŋan disrɛ. Inalip kəsɔŋ mərɔ ma Sehir Esayu, məyɔnɛ mən.
6 Nəndekɔ nəcway kəway dəm yeri kɔ domun donu dəndo.›
7 Bawo MARIKI Kanu kam kəmpoc'am pətət dəmosumpər ma waca wam fəp, Kanu kənacərɛ kəkət kam tɛgbərɛ pəpɔŋ pampɛ. Meren wəco maŋkəlɛ (40) mɔ mamɛ MARIKI Kanu kam kəsol'am, ali paka pombut f'am.»
8 Ti tɛnasɔŋɛ səcepər səbəlɛ akomɛnɛ asu, awut a Esayu aŋɛ ŋandɛ nde mərɔ ma Sehir mɔ. Ntɛ sənccepər ŋa mɔ, kɔ səyay dəpɔ da Araba, Elat kɔ Eciyɔŋ Keber. Kɔ səŋkɔ səkafəlɛ kɔ səlɛk dəpɔ da tɛgbərɛ ta Mohab.
9 Kɔ MARIKI olok'im: «Ta məyektər aMohab kəwan, ta məwɛkərnɛ ŋa sɔ! Bawo ali kəfo ifəsɔŋ əm atəf ŋaŋan. Inalip kəsɔŋ dare da Ar awut a Lət, dəyɔnɛ daŋan.»
10 Cəkɔ-cəkɔ aka Emy ŋanandɛ dare da Ar, afum apɔŋ ŋanayi, ŋala, ŋaŋɛc tɛcəmɛ pəmɔ aka Anak.
11 Anclɔm aRefay pəmɔ aka Anak, mba aMohab, «aka Emy» ŋɔ ŋancwe ŋa.
12 Atəf ŋa mərɔ ma Sehir, cəkɔ-cəkɔ aHor ŋanandɛ ŋi, kɔ awut a Esayu ŋander ŋabaŋər ŋa ŋi, kɔ ŋandifət ŋa, kɔ ŋandɛ di, pəmɔ tɔkɔ aka Yisrayel ŋayɔ nde atəf ŋaŋan, nŋɛ MARIKI ɛnasɔŋ ŋa kəndɛ mɔ.
13 Kɔ MARIKI osom ŋa ntɛ: «Ndɛkəl oŋ, nəyɛfɛ oŋ nəcali kəŋgbəkɔ ka Sered.» Kɔ səŋkɔ səcali ki.
14 Kəwon kosu dəpɔ ntɛ səlɛk kəkət kəyɛfɛ ka Kadɛs Barneya haŋ səcali kəŋgbəkɔ ka Sered mɔ, kənasətɔ meren wəco maas kɔ camət-maas (38), haŋ kɔ danapa da afum asu aka dəkəwan fəp ŋalip kəfis-fis su dacɔ, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnadɛrmɛ ŋa ti mɔ.
15 Kəca ka MARIKI kənayi ŋa sɔ kəroŋ teta kəmələk kəŋan ŋa su dacɔ haŋ ŋalip kəfis-fis.
16 Ntɛ arkun a dəkəwan fəp ŋafis-fis afum dacɔ mɔ,
17 kɔ MARIKI olok'im:
18 «Məkɔ məndekɔcali kələncər k'aMohab məbɛrɛ dare da Ar.
19 Tɛm tatɔkɔ, mətɛfərnɛ oŋ aka Amɔŋ. Ta mədekɔyektər ŋa kəwan, ta mədekɔwɛkərnɛ ŋa de, bawo ifəsɔŋ əm ali kəfo kin dəndo atəf ŋ'Amoŋ. Inalip kəsɔŋ ŋi awut a Lət, ŋɔyɔnɛ ŋaŋan.»
20 Atəf ŋaŋɔkɔ sɔ analəm ŋi pəmɔ atəf ŋa aka Refay, ŋa ŋanandɛ ŋi cəkɔ-cəkɔ. Aka Amɔŋ ŋacwe afum akakɔ «aSamsumi.»
21 Afum akakɔ apɔŋ ŋanayi, ŋala, ŋaŋɛc sɔ tɛcəmɛ, pəmɔ yuruya ya Anak. Kɔ MARIKI ɛmələk aRefay fər ya aka Amɔŋ kiriŋ, kɔ ŋambaŋər ŋa atəf ŋaŋɔkɔ kɔ ŋandɛ.
22 Tatɔkɔ tɔ MARIKI ɛnayɔnɛ awut a Esayu aŋɛ ŋandɛ nde mərɔ ma Sehir mɔ, ntɛ ɛnamələk aHor fər yaŋan kiriŋ mɔ, kɔ ŋambaŋ atəf ŋaŋan, kɔ ŋandɛ di haŋ məkɔ.
23 Aka Awy aŋɛ ŋanandɛs-ndɛs sədare haŋ Kasa mɔ, aKaftər aŋɛ ŋanayɛfɛ Kaftər mɔ, ŋanader ŋadifət ŋa, kɔ ŋandɛ atəf ŋaŋan.

24 «Awa, nəyɛfɛ nəsumpər sɔ dɔpɔ nəcali kəŋgbɔkɔ ka Arnɔŋ. Məmɔmən ilɛk Sihɔŋ, wəbɛ ka
Hesbon wəka aka Amər kɔ atɔf ŋɔn, ibɛr əm dəwaca. Tɛm tɛmbəp, məbaŋər ŋa atɔf ŋaŋan,
məyektər ŋa kəwan.
25 Kəyɛfɛ məkɔ, kəbɛr k'inder oŋ afum akaŋɛ ŋayi kɔm tantɔf mɔ fəp anciyan kɔ kənes'am.
Kɔ ŋane pacloku tetam-ɛ, ŋaŋyikcɛ, dis dɛdɛncɛ ŋa fər yam kiriŋ.»

Kəbaŋ ka tɔf ŋa dɛbɛ da Sihɔŋ

26 Inasak asom kəyɛfɛ ka nde tɛgbərɛ ta Kedemot, kəkɔ ka nda Sihɔŋ wəbɛ ka Hesbon,
kəkɔloku kɔ moloku ma kətəŋnɛ:
27 «Atɔf ŋam ŋ'ifaŋ kəcali, mba dɔpɔ dem d'indesolnɛ gbəcərəm, ifɔgbaymɛ kəca kətɔt,
ifɔgbaymɛ kəca kəmeriya.
28 Pəsam pɔ indekɔ icwayər'am yeri yonu nyɛ indekɔ icdi mɔ, icwayər'am sɔ pəsam domun
ndɛ indekɔ icmun mɔ, kəcepər gbəcərəm k'ifaŋ ta incəmbərəs-ɛ.
29 Itɔ sənatəŋnɛ kɔ awut a Esayu aŋɛ ŋandɛ nde mərə ma Sehir, k'aMohab aŋɛ ŋandɛ dare
d'Ar mɔ. Məna sɔ məwos'em kəcepər atɔf ŋam haŋ kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn, icali ikɔ nde atɔf ŋɔkɔ
MARIKI Kanu kosu kəsɔŋ su kəkəndɛ mɔ.»
30 Mba Sihɔŋ, wəbɛ ka Hesbon, ɛnawosɛ fɛ kəce su səcepər nde ndərən, bawo MARIKI Kanu
kam kənayeŋkəs kɔ abəkəc kɔ domp, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəlɛk kɔ pəbɛr əm dəwaca mɔ, itɔ teyinɛ məkɔ
tantɛ.
31 Kɔ MARIKI olok'im: «Məmɔmən ilɛk oŋ ndɛkəl Sihɔŋ kɔ atɔf ŋɔn k'imbɛr əm ŋa dəwaca.
Məbaŋ oŋ ndɛkəl atɔf ŋɔn, ŋɔyɔnɛ ŋam.»
32 Kɔ Sihɔŋ owur kɔ afum ɔn fəp, kəkɔcaŋ su kəsutɛnɛ nde Yahas.
33 Kɔ MARIKI Kanu kosu kəmbɛr kɔ su dəwaca, kɔ səsut kɔ, nkɔn kɔ awut ɔn, kɔ afum ɔn
fəp.
34 Tɛm tatɔkɔ tɔ sənasumpər sədare sasɔkɔ fəp kɔ səsut afum aŋan haŋ ŋaməlkɛ, kəyɛfɛ
arkun kəbəp ka aran haŋ awut fəp, ali wəkin ɛnamulpər fɛ su.
35 Mba yɔcəl kɔ daka gbəcərəm da sədare sasɔkɔ sənasumpər mɔ, dɔ sənafoŋət.
36 Kəyɛfɛ ka Arower nde agbɛp ŋa kəŋgbɔkɔ ka Arnɔŋ, kɔ dare dɔkɔ deyi nde kəŋgbɔkɔ kaŋkɔ
kəsək mɔ, haŋ kəbɛrɛ Kalad, ali dare dɛnayi fɛ ndɛ sənatarpɛnɛ mɔ. Kɔ MARIKI Kanu kosu
kəlɛk ŋa fəp kɔ kəmbɛr ŋa su dəwaca.
37 Mba sənagbuŋɛnɛ fɛ atɔf ŋ'Amoŋ. Sənakenɛ afum aŋɛ ŋanandɛ kəŋgbɔkɔ ka Yabək kəsək
mɔ fəp pəlel, kɔ afum akɔ ŋanayi sədare sa dəmərə mɔ fəp, kəlɛkɛnɛ ka sədare səkɔ MARIKI
Kanu kosu kənamənɛ su kəgbuŋɛnɛ mɔ.

3

Kəbaŋ k'atɔf ŋa Ɔk, wəbɛ ka Basan

1 Kɔ səyɛfɛ səsumpər sɔ dɔpɔ kəpɛrnɛ ka Basan. Kɔ Ɔk wəbɛ ka Basan owur kədecaŋ su
kəsutɛnɛ nde Edreyi, kɔ afum ɔn fəp.
2 Kɔ MARIKI olok'im: «Ta mənesɛ kɔ! Ilɛk kɔ, k'imbɛr əm dəwaca, kɔ afum ɔn fəp kɔ atɔf
ŋɔn. Məyɔ kɔ pəmɔ tɔkɔ mənayɔ Sihɔŋ wəbɛ ka aka Amər, nwɛ ɛnandɛ Hesbon mɔ.»
3 MARIKI Kanu kosu ɛlɛk sɔ Ɔk wəbɛ ka Basan kɔ afum ɔn fəp, k'ɛmbɛr su dəwaca. Kɔ səsut
ŋa, ali fum ɛnamulpər fɛ su ŋa dacɔ.
4 Tɛm tatɔkɔ tɔ sənasumpər sədare sasɔkɔ fəp, ali dare din dɛnayi fɛ si dacɔ ndɛ
sənatɔsumpər mɔ. Ɔk ɛnatɔmpər dɛbɛ da sədare wəco camət-tin (60) nde Arkɔb ŋa Basan.
5 Sədare sasɔkɔ fəp, anakɛl si sibiŋkəli səŋeci səyɔ cumba ncɛ anccaŋ mɔ. Mba sədare
səlarəm səlɔma sənayi sɔ nsɛ sənatɔyɔ sibiŋkəli mɔ.
6 Kɔ səsut afum aka di fəp haŋ kɔ ŋaməlkɛ, pəmɔ tɔkɔ sənayɔ Sihɔŋ wəbɛ ka Hesbon mɔ, kɔ
səndifət ŋa fəp, kəyɛfɛ arkun kəbəp ka aran haŋ awut.
7 Mba kɔ səfoŋət yɔcəl kɔ daka fəp da sədare sasɔkɔ.

Kəyerɛnɛ ka atɔf ŋa Kalad

8 Tɛm tatɔkɔ tɔ sənabaŋər sɔ abɛ a aka Amər aŋɛ mɛrəŋ atɔf ntende kəca kəŋkɔ dec dɛmpɛ
Yurdɛn, kəyɛfɛ ka nde kəŋgbɔkɔ ka Arnɔŋ haŋ nde tərɔ ta Hɛrmɔŋ.
9 Tərɔ tatɔkɔ tɔ aSidɔŋ ŋancwe «Siriyɔŋ,» aka Amər ŋacwe pi «Senir.»
10 Sənabaŋ sədare sa aranta ŋa Kalad kɔ Basan fəp, haŋ Salka kɔ Edreyi sədare sa wəbɛ Ɔk
sənayi nde Basan.
11 Ɔk wəbɛ wəka Basan sona gboŋ s'ɛnacəmɛ doru oŋ aRefay alpəs dacɔ. Kəfənc kɔn ka fɛc
kəsərəyi Raba dare dɔpɔŋ d'Amoŋ. Dobolu da kəfənc kaŋkɔ dɔncyɔ cururu camət-maŋkəlɛ,
kɔ dowokulu da ki cururu maŋkəlɛ.
12 Tɛm tatɔkɔ tɔ sənabaŋ atɔf ŋaŋɔkɔ, k'isɔŋ ŋi aRuben kɔ aKad kəyɛfɛ ka atɔf ŋa Arower
nde kəŋgbɔkɔ ka Arnɔŋ haŋ dacɔ da mərə ma Kalad kɔ sədare sayi.

13 K'isɔŋ atɔf ŋɛlpəs ŋa Kalad kɔ tɔf fəp ya dɛbɛ da Ɔk nde Basan, aka kusuŋka dacɔ ka Manase, kɔ ŋandɛ ntende dec dɛmpɛ Yurdɛn mɔ: Sədare sa Arkɔb kɔ Basan fəp, s'ancwe atɔf ŋ'aRefay.
14 Kɔ Yahir wan ka Manase ɛlɛk sədare nsɛ sənayi kəyɛfɛ ka Arkɔb mɔ, haŋ kələncər k'aKesur kɔ aMakat. K'ɛsəkpər Basan tewe, k'ɔsɔŋ di tewe tən. «Sədare sa cəbal sa Yahir», it'asərəwe di haŋ məkɔ.
15 K'ilɛk atɔf ŋa Kalad k'isɔŋ ŋi Makir.
16 K'ilɛk kəsək ka antɔf ŋa Kalad kələma, k'isɔŋ aRuben kɔ aKad haŋ k'iŋkɔ inarnɛ kəŋgbɔkɔ ka Arnɔŋ, kəkɔ ka nde kəŋgbɔkɔ ka Yabək nde aka Amɔŋ ŋayɔ kələncər mɔ.
17 Kələncər ka antɔf nŋɛ ŋeyi ntende dec dɛmpɛ Yurdɛn mɔ kɔ kəŋkɔ kəlɛkɛnɛ Araba ŋɔkɔ ŋɔsɔŋɛnɛ kələncər kɔ Yurdɛn mɔ, kəyɛfɛ ka Kineret haŋ kəkɔ ka kəba k'Araba haŋ nde kəba Kədokət, nde pətəmbələr pa tərə ta Piska ntende dec dɛmpɛ mɔ.
18 Tɛm tatɔkɔ t'inasom nu, icloku ntɛ: «MARIKI Kanu konu kəlɛk atɔf ŋaŋɛ kɔ kəsɔŋ nu, ŋendeyɔnɛ ŋonu. Nəna afum aŋɛ nəyə sɔkət mɔ fəp, nəlɛk yosutnɛnɛ nəcepər awɛnc nu aŋa aka Yisrayel kiriŋ.
19 Aran anu k'awut anu kɔ yɔcəl yonu gbəcərəm, yendeyi nnɔ sədare nsɛ isɔŋ nu mɔ. Incərɛ a yɔcəl yonu yɛla.
20 Nəsol kɔ awɛnc nu aŋa haŋ tɛm ntɛ MARIKI endesɔŋ ŋa kəŋesəm pəmɔ nəna mɔ, haŋ ŋa sɔ ŋabaŋ atɔf ŋɔkɔ MARIKI Kanu konu kəsɔŋ ŋa nde kəca ka mokuru ma Yurdɛn mɔ. Kɔ telip-ɛ, nəntam kəluksərnɛ nwɛ o nwɛ nde antɔf nŋɛ isɔŋ kɔ mɔ.»
21 Tɛm tatɔkɔ t'inasom Yosuwe, k'iloku kɔ: «Fər yam yɛnəŋk ntɛ MARIKI Kanu konu kəyɔ abɛ aŋɛ mɛrəŋ mɔ, tatɔkɔ tɔ MARIKI endekɔsəyɔ tɔf nyɛ məndekɔcepər mɔ fəp.
22 Ta nədekənesɛ ŋa de! Bawo MARIKI Kanu konu yati endekɔ pəcsutɛnɛnɛ nu.»

Musa ɔfədekəbɛrɛ Kanaŋ

23 Tɛm tatɔkɔ t'inalɛtsɛnɛ MARIKI:
24 «MARIKI Wəbɛ kem, məncop kəmentər im, ina wəcar kam, debeki dam, kɔ sɔkət sa kəca kam. Kanu kəre kəyi nde darenc kɔ pəyɔnɛ fɛ ti nnə dəntɔf nkɛ kəntam kətubucnɛ yɛbəc yam kɔ məyɔ mam məpɔŋ mɔ-ɛ?
25 Ilɛtsɛn'am məna Kanu kəsak im icepər nnə, ikɔ inəŋk antɔf ŋobotu nŋɛ ŋeyi Yurdɛn mokuru mɔ, mərə mentesɛ dəfər mmɛ kɔ Libaŋ.»
26 Mba kɔ tetonu təsɔŋɛ kɔ pəmpɛrnɛ MARIKI nnə iyi mɔ haŋ, k'ɔntəwosɛ kəcəŋkəl im. Kɔ MARIKI olok'im: «Moloku mam mamɔkɔ mɛntəŋn'em kəne! Ta məgbəkərɛ sɔ kəlok'im mi de!»
27 Kɔ MARIKI olok'im: «Məpɛ tərə ta Piska nde dətelempan, məyekti fər məgbətnɛ antɔf kəca nkɛ dec dɛŋkalɛ, kɔ nde dɛmpɛ mɔ, kəca kətət kɔ kəmeriya, məməmənɛ ŋi fər yam mba məfədecali Yurdɛn yayɛ mənəŋk mɔ.
28 Mba məsom Yosuwe, məsɔŋ kɔ sɔkət, məyeŋkəs kɔ abəkəc, bawo nkɔn endekɔyinɛ aka Yisrayel kiriŋ pəsɔŋɛ ŋa kəbaŋ atɔf ŋaŋɛ məŋkɔgbətnɛ mɔ.»
29 Awa, kɔ səndɛ oŋ dəndo mərə dacɔ, sətɛfərɛnɛ kɔ Bet Peyɔr.

4

Kəkɔtɛnɛ ka sariyɛ sa Kanu

1 «Ndɛkəl oŋ, aka Yisrayel, nəcəŋkəl sariyɛ kɔ məyɔ mokur mamɛ indetəksɛ nu kəcəmɛ mi darəŋ mɔ, ntɛ tendesɔŋɛ nu kəyi doru nəbaŋ atɔf ŋəkɔ MARIKI Kanu ka atem anu kəsɔŋ nu mɔ.
2 Ta nədeŋər ntɛ o ntɛ moloku mamɛ indesom nu mɔ, ali tin ta nəbelər sɔ mi, mba nəmɛŋkərnɛ mosom ma MARIKI Kanu konu pəmɔ ntɛ indesom nu mi mɔ.
3 Fər yonu yɛnəŋk ntɛ MARIKI ɔyɔ Bal Peyɔr mɔ: MARIKI Kanu kam kəmələk nu dacɔ fum nwɛ o nwɛ ɛnacəmɛ kanu ka Peyɔr darəŋ mɔ.
4 Mba nəna aŋɛ nəsektərnɛ MARIKI Kanu konu mɔ, fəp fonu nəsərəyi doru haŋ məkɔ.
5 Nəmɔmən, inatəksɛ nu sariyɛ kɔ məyɔ mokur pəmɔ ntɛ MARIKI Kanu kem ɛnasom im mi mɔ, ntɛ təŋsɔŋɛ nədekɔ nəcəmɛ mi darəŋ nde atɔf nŋɛ nəndekɔbaŋ, ŋɔyɔnɛ ŋonu mɔ.
6 Nədekɔ nəmɛŋkərnɛ mi, nəcəmɛ sɔ mi darəŋ. Ti tendekɔmentər kəcərɛ kəkɔtɛnɛ mes konu kɔ kəsək konu səbomp fər ya afum alpəs aŋɛ ŋandekɔ ŋacne pacloku sariyɛ sonu saŋsɛ mɔ. Ŋandekɔ ŋacloku: ‹Afum apɔŋ a atɔf ŋaŋɛ ŋancərɛ kəkɔtɛnɛ mes kɔ ŋasək səbomp!›
7 Afum aka atɔf ŋɔpɔŋ ŋere ŋayɔ canu ncɛ cələtərnɛ ŋa pəmɔ ntɛ MARIKI Kanu kosu kəŋlətərnɛ səna tɛm o tɛm ntɛ səŋwe kɔ kəmar su mɔ-ɛ?
8 Afum aka atɔf ŋɔpɔŋ ŋere ŋayɔ sariyɛ kɔ məyɔ mokur mmɛ molomp, pəmɔ sariyɛ nsɛ iyi kəbocər nu məkɔ fər kiriŋ mɔ-ɛ?»

Kəlok-loku ka Kanu nde tərə ta Horɛb

9 «Mba məkɛkəsnɛ belbel, məkɛmbərnɛ sɔ mənasərka mataka ma kəyi kam doru fəp, ta
mədepələrnɛ məyɔ mmɛ mənanəŋkɛ fɔr yam mɔ, ta məbɔlɛnɛ abəkəc ŋam. Mətəksɛ mi awut
am kɔ awut-sɔ am.
10 Məcɛm-cɛmnɛ dəsɔk ndɛ mənacəmɛ MARIKI Kanu kam fɔr kiriŋ nde tɔrɔ ta Horɛb mɔ,
dəsɔk dadəkɔ kɔ MARIKI olok'im: ‹Məloŋkan'em aka Yisrayel fəp, ifaŋ kəsɔŋɛ ŋa kəne moloku
mem, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋatəkəs kənes'em mataka ma kəyi kəŋan doru fəp, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋade ŋactəksɛ
sɔ mi awut aŋan mɔ.›
11 Dəsɔk dadəkɔ kɔ nəncəmɛ tɔrɔ dəntɔf. Tɔrɔ tɛcmar nɛnc haŋ nde darenc, mba kubump
kənayi, kəp kɔ kibi kəpɔŋ.
12 Kɔ MARIKI olok-lokər nu nɛnc disrɛ, kɔ nəne moloku dənɛnc, mba nənanəŋk fɛ ali teyi
tɔn, mɛnɛ dim gbəcərəm.
13 K'ɛndəŋkər nu kəsek kɔn danapa kɔ nəna, danapa ndɛ osom nu kəkɔtɛnɛ sɔ moloku mmɛ
wəco mɔ, k'encicəs mi dəwalakɛ wa masar mɛrəŋ.
14 Tɛm tatəkɔ tɔ MARIKI ɛnasom im kətəksɛ nu sariyɛ kɔ məyɔ mokur, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəcəmɛ
mi darəŋ nde atɔf ŋəkɔ nəŋkɔbaŋ, ŋəyɔnɛ ŋonu mɔ.»

Amberŋnɛ molom

15 «Bawo nənanəŋk fɛ ali teyi tɔn dəsɔk ndɛ MARIKI ɛnalok-lokər nu nɛnc disrɛ nde tɔrɔ ta
Horɛb mɔ, nəkɛmbərnɛ belbel
16 ta nədetalərnɛ kəlompəs tɛrəŋka powurɛnɛ pa wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəran,
17 kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wɛsɛm wəlɔma nwɛ weyi antɔf kəroŋ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti bɛmp nyɛ yɛŋfɛlər
darenc mɔ,
18 kɔ pəyɔnɛ fɛ ti yɛliŋɛ-liŋɛ ya dəntɔf, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti lop nyɛ yeyi dəkəba mɔ.
19 Ta məckɔnayekti fɔr kəməmən dəkɔm, mənəŋk dec, ŋɔf, kɔ cɔs nyɛ yɔyɔnɛ kənay ka ca ya
dəkɔm mɔ, ta məsaknɛ paliŋəs əm kəctontnɛnɛ yi, kəcsalɛnɛ yi. Bawo afum aka doru fəp ŋɔ
MARIKI Kanu kam ɔsɔŋ ca yayɔkɔ.
20 Mba nəna, MARIKI ɛlɛk nu k'owurɛnɛ nu Misira, nde nənayinɛ dacar ndɛ dɛnawurɛnɛ
kɔ aco nŋɛ ŋɔŋsɔŋɛ afɛc kəsaynɛ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəyɔnɛ afum ɔn a dətim mɔ. Itɔ teyinɛ məkɔ
tantɛ.
21 Mba tetonu tɛnasɔŋɛ pətɛlɛ MARIKI nnɔ ina Musa iyi mɔ. K'ɛndɛrəm a ifɔcepər Yurdɛn,
a ifɔbɛrɛ antɔf ŋobotu ŋəkɔ MARIKI Kanu kam ɔsɔŋ əm kɛ mɔ.
22 Awa ina Musa, nnɔ atɔf ŋaŋɛ ŋ'indefi, ifədecepər dɛ. Mba nəna nəndecepər, nəkɔ nəbaŋ
antɔf ŋobotu ŋaŋəkɔ.
23 Nəkɛmbərnɛ belbel ta nədepələrnɛ danapa da MARIKI Kanu konu ndɛ ɛnasek kɔ nəna
mɔ. Ta nəlompəs tɛrəŋka powurɛnɛ pa paka mpɛ o mpɛ, ta məyɔ tes ntɛ MARIKI Kanu kam
kəmɔnɛ kəyɔ mɔ.
24 Bawo MARIKI Kanu kam, eyi pəmɔ nɛnc ndɛ dəncɔf paka mpɛ o mpɛ peŋyi di kiriŋ mɔ,
Kanu kɔ nkɛ kəyɔ kəraca mɔ.
25 Kɔ nəndekɔsɔtɔ awut kɔ awut-sɔ, nəwon atɔf ŋaŋəkɔ, kɔ nəndekɔtalərnɛ nəlompəs
tɛrəŋka powurɛnɛ pa paka mpɛ o mpɛ, nəcyɔ mes mɛlɛc fɔr ya MARIKI Kanu konu kiriŋ mmɛ
mɔŋsɔŋɛ kɔ kətɛlɛ mɔ-ɛ,
26 indɛrəm məkɔ kɔm kɔ antɔf dacɔ, yɔyɔnɛ su sede: Nəndekɔfis-fis katəna dəndo atɔf
ŋaŋəkɔ nəŋkɔbaŋ ŋəyɔnɛ ŋonu mɔ, kɔ nəndekɔcali Yurdɛn mɔ. Kɔ nəyɔ tatəkɔ-ɛ, mataka monu
məfɔdekəbəlɛ atɔf ŋaŋəkɔ, padifət nu.
27 MARIKI ɛŋsamsər nu afum alpəs aŋɛ dacɔ, nəpicɛ afum akɔ MARIKI endekekərɛ nu dacɔ
mɔ.
28 Dəndo tɔf yayɔkɔ, nəndekɔ nəcsalɛnɛ canu ncɛ cəyɔnɛ yɛbəc ya waca w'afum mɔ, pəyɔnɛ
kətɔk, tasar, canu ncɛ cəntɔnəŋk, ta cəŋne, ta cəndi peri, ta cəŋne sɔ ambɔnc mɔ.
29 Dəndo nəndekɔtɛn MARIKI Kanu kam. Kɔ məntɛnɛ ki abəkəc ŋam fəp kɔ amera ŋam fəp-
ɛ, məndekɔnəŋk ki.
30 Pəcuy pam disrɛ, kɔ mes mamɛ fəp mendekɔbəp əm-ɛ, tɛm tatəkɔ məndekəluksərnɛ
MARIKI Kanu kam, məcəŋkəl sɔ dim dɔn.
31 Bawo MARIKI Kanu kam, Kanu ka nɔnɔfɔr kɔ, kəfɔkɔsak əm, kəfɔkɔmələk əm,
kəfɔdekɔpələr danapa ndɛ ɛnadɛrmɛ atem am mɔ.»

Kəpocɛ pətət mpɛ aka Yisrayel ŋasətər MARIKI mɔ

32 «Kəyɛfɛ dəsɔk ndɛ Kanu kəlompəs afum doru mɔ, kəyɛfɛ toŋkubut pa doru kəbəp ka pɔkɔ,
tes tɔpɔŋ tencepər doru ntɛ tɛmbɛk pəmɔ tantɛ mɔ ba? Ane tes doru towurɛnɛ ta tantɛ ba?
33 Afum alɔma ŋane kanu kəŋan dim kəclok-loku dənɛnc, pəmɔ ntɛ məna məne Kanu kam
dim, a kɔ məyi sɔ doru mɔ ba?
34 Kɔ pəyɔnɛ fɛ Kanu kosu-ɛ, kanu kəre kəkɔ kəbaŋ afum ɔn aterɛnɛ aŋan dəwaca
dəmɛwakəs, dəmɛgbɛkərɛ, dəməyɔ mɛwɛy-wɛy, kəwan disrɛ, dəsɔkət sa kəca kɔn kətenci, kɔ
mes məpɔŋ mɛwɛy-wɛy mmɛ MARIKI ɛnayɔnɛ nu atɔf ŋa Misira mɔ fəp, fɔr yam kiriŋ mɔ ba?

35 Tɛnasɔkər əm, kəcərɛ a MARIKI ɔyɔnɛ Kanu. Kələma kəyi fɛ mɛnɛ nkɔn.
36 Kəyɛfɛ darenc kɔ kəsɔŋ'am kəne ki dim, kəctəks'am. Nnɔ dəntɔf kɔ kəsɔŋ'am kənəŋk nɛnc dəpɔŋ da ki, ndɛ mənane ki dim disrɛ kəclok-lokər əm mɔ.
37 Kɔ nkɔnsərka yati owurɛn'am atɔf ŋa Misira kɔ fənɔntər fɔn fəpɔŋ, bawo ɛnabətər atem am, itɔ ɛnayɛk-yɛkɛ yuruya yaŋan ntɛ ŋa ŋancepər mɔ.
38 Kɔ kəmbaŋər afum tɔf aŋɛ ŋala əm kɔ ŋambɛk əm sɔkət mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ kəbɛrs'am yi kəsɔŋ əm yi kɛ yɔyɔnɛ yam mɔ, itɔ teyinɛ məkɔ tantɛ.
39 Awa, məndecərɛ məkɔ, mədе məmɛŋkərnɛ sɔ ti dɛbəkəc, a MARIKI ɔyɔnɛ Kanu kəyɛfɛ darenc nde dəkɔm haŋ nnɔ antɔf kəroŋ, kanu kələma kəyi fɛ sɔ, mɛnɛ Ki sona gbɔŋ.
40 Məmɛŋkərnɛ sariyɛ sɔn kɔ mosom mɔn pəmɔ mamɛ iyi kəsom əm məkɔ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mes mam mede mectesɛ, məna kɔ awut am kɔ məncepər-ɛ, məwon sɔ doru antɔf kəroŋ nŋɛ MARIKI Kanu kam ɔsɔŋ əm kəndɛ doru o doru mɔ.»

Sədare səyacnɛ maas ntende mokuru ma Yurdɛn

41 Kɔ Musa ɛyɛk-yɛk sədare maas, mokuru ma Yurdɛn ntende dec dɛmpɛ mɔ,
42 ntɛ tɔŋsɔŋɛ səyɔnɛ səyacnɛ sa fum nwɛ endif wɛnc ta ɛyɛfɛnɛ ti. Təyɔnɛ yati fum nwɛ ɛnatɔter tokur aŋa mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pətam kəyɛksɛ pəkɔ sədare saŋsɛ din pəyacnɛ kəluksɛ ayɛk mɔ.
43 Sədare sasɔkɔ sənayɔnɛ: Teta afum a Ruben, dare da Bɛcɛr nde aranta ŋa dətɛgbərɛ. Teta afum a Kad, dare da Ramot nde Kalad. Teta afum a Manase, dare da Kolan nde Basan.

Moloku ma kawandi ka mɛrəŋ ka Musa

4.44-11.32

44 Sariyɛ nsɛ sɔ Musa ɛnacəmbərɛ-cəmbərɛ aka Yisrayel.
45 Mosom, sariyɛ kɔ məyɔ mokur mmɛ mɔ Musa ɛnalɔmər aka Yisrayel, ntɛ ŋanawur atɔf ŋa Misira mɔ.
46 Mokuru ma Yurdɛn mɔ ŋanayi, nde mərə dacɔ, pətɛfərɛnɛ di kɔ Bet Peyɔr, nde atɔf ŋa Sihɔŋ wəbɛ wəka aka Amər, nwɛ ɛnandɛ Hesbon, nwɛ Musa ɛnasut kɔ aka Yisrayel mɔ, ntɛ ŋanawur kəyɛfɛ atɔf ŋa Misira mɔ.
47 K'aka Yisrayel ŋambaŋ atɔf ŋən kɔ ŋa Ɔk, wəbɛ wəka Basan. Abɛ a aka Amər akaŋɛ mɛrəŋ, nde mokuru ma Yurdɛn ntende dec dɛmpɛ mɔ ŋanandɛ.
48 Aka Yisrayel ŋambaŋ atɔf ŋaŋɔkɔ kəyɛfɛ ka Arower nde agbɛp ŋa kəŋgbɔkɔ ka Arnɔŋ, haŋ nde tərə ta Siyɔn mpɛ aŋwe sɔ Hɛrməŋ mɔ,
49 Araba fəp, mokuru ma Yurdɛn ntende dec dɛmpɛ mɔ, haŋ nde kəba ka Araba, nde pətəmbələr pa Piska.

5

Mosom wəco ma sariyɛ sa MARIKI
KWUR 20.1-17

1 Kɔ Musa ewe aka Yisrayel fəp, k'oloku ŋa: «Məsu ləŋəs, məna Yisrayel, sariyɛ kɔ məyɔ mokur mmɛ iyi kəloku məkɔ mɔ. Nətəkəs mi, nəmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka mi sɔ darəŋ.
2 MARIKI Kanu kosu kəsek danapa kɔ səna aka Yisrayel nde tərə ta Horɛb.
3 Bafɔ atem asu ŋɔ MARIKI ŋanasek danapa dadɔkɔ de, mba səna aŋɛ səyi məkɔ doru səcŋesəm mɔ.
4 MARIKI ɛnalok-lokər nu dətərə nətɛfərɛnɛ pəyi nɛnc disrɛ.
5 Tɛm tatɔkɔ t'ina Musa, inacəmɛ nu dacɔ kɔ MARIKI, ntɛ tɔŋsɔŋɛ icluksɛ nu moloku ma MARIKI mɔ, bawo nəncnesɛ nɛnc dadɔkɔ. Nənapɛ fɛ tərə kəroŋ. K'oloku:
6 ‹In'ɔyɔnɛ MARIKI Kanu kam, in'owurɛn'am atɔf ŋa Misira nde kələ ka dacar.
7 Məfədeyɔ canu cələma fər ya ina kiriŋ.
8 Ta məlompəs tɛrəŋka mpɛ o mpɛ powurɛnɛ kɔ paka mpɛ peyi dəkɔm, dəntɔf kɔ dəkəba mɔ.
9 Ta mədе məctontnɛ ca yayɔkɔ fər kiriŋ, ta mədе məcsalɛnɛ yi sɔ. Bawo ina MARIKI Kanu kam, Kanu k'iyɔnɛ nkɛ kəyɔ kəraca mɔ, nkɛ kəŋluksɛ kəway ka kiciya ka kas nnɔ awut ɔn ŋayi mɔ, haŋ dɛtɛmp maas haŋ dɛtɛmp maŋkələ da akɔ ŋanter im mɔ.
10 Mba iŋsektərnɛ danapa da dɛtɛmp wul win (1.000), da afum aŋɛ ŋambətər im ŋamɛŋkərnɛ mosom mem mɔ.
11 Ta məbonc tewe ta MARIKI Kanu kam kifəli. MARIKI ɔfɔsak ta ɔsɔŋ kəway ka kiciya, nwɛ omboncəs tewe tən kifəli mɔ.
12 Məleləs simiti dəsɔk da kəŋesəm, dəyɔn'am dəsɔk dopus pəmɔ ntɛ MARIKI Kanu kam kəsom əm ti mɔ.
13 Mata camət-tin tataka toluksər disrɛ mədekɔ məcbəc, məclompəs yɛbəc yam fəp mataka mamɔkɔ disrɛ.
14 Mba tataka ta camət-mɛrəŋ, dəsɔk da kəŋesəm dɔ ndɛ ampusɛ MARIKI Kanu kam mɔ. Ali yɛbəc ta məbəc dəsɔk dadɔkɔ, kəyɛfɛ məna, wan kam wərkun kɔ wəran, kəkɔ ka wəcar kam

wərkun kɔ wəran, kəbəp wana wam, sɔfale sam, pɔcɔl pam mpɛ o mpɛ, kɔ wəcikəra kam nwɛ eyi nde ndaram, ntɛ tɔŋsɔŋɛ wəcar kam wərkun kɔ wəran ŋactam kəŋesəm dɔsɔk dadɔkɔ pəmɔ məna mɔ.
15 Mədekɔ məccɛm-cɛmnɛ a mənayɔnɛ wəcar atɔf ŋa Misira, kɔ MARIKI Kanu kam kəŋkɔ kəwurɛn'am di kɔ sɔkət sa kəca kɔn kətenci. Itə MARIKI Kanu kam kəsom əm kəcleləs dɔsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ kɔ mɔ.
16 Məleləs wisi kɔ wiri, pəmɔ ntɛ MARIKI Kanu kam osom'əm mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mataka mam meyi doru məbəl mɔ, mes mam mede mectesɛ sɔ nde antɔf ŋɔkɔ MARIKI Kanu kam ɔsɔŋ əm mɔ.
17 Ta mədif fum.
18 Ta məsumpər dalakɔ.
19 Ta məkiyɛ.
20 Ta məbaŋɛ wɛnc əm sede sa yem.
21 Ta məyɔ fɔr gban-gban nnɔ wəran ka wɛnc əm eyi mɔ. Ta məfaŋ kələ ka wɛnc əm, kəyɛfɛ dalɛ dɔn, wəcar kɔn wərkun kɔ wəran, wana wɔn, sɔfale sɔn, ta məfaŋɛ daka o daka da wɛnc əm abəkəc ŋɛlɛc.›»
22 Moloku mamɛ mɔ MARIKI ɛnaloku kəloŋkanɛ konu fəp nde dətərɔ, pəyi nɛnc disrɛ, dəkəp kɔ kubump kəpɔŋ, pəpɛnɛ dim, ali toloku ɛnadeŋər fɛ sɔ. K'encic moloku mamɛ walakɛ mɛrəŋ wa masar kəroŋ k'ɔsɔŋ im wi.

Musa wəcepərɛnɛ ka moloku ma Kanu

23 Ntɛ nəne dim dadɔkɔ kəyɛfɛ ka kubump disrɛ mɔ, tɛtəŋnɛ tərɔ fəp pɛcmar nɛnc, kəyɛfɛ nəna, kəkɔ akiriŋ a cusuŋka conu fəp, kəbəp abeki anu nənder nələtərn'em.
24 Kɔ nəloku: «MARIKI Kanu kosu kəmentər su nərɔ da debeki dɔn, kɔ səne dim dɔn pəyi nɛnc disrɛ. Dɔsɔk dadɔkɔ sənanəŋk oŋ a Kanu kəntam kələk-lokər fum, wəkayi pətam sɔ kəyi doru.
25 Mba ndɛkəl, ta ake tɔ səndefinɛ ti-ɛ? Bawo nɛnc dɔpɔŋ dandɛ dendecɔf su. Kɔ səŋgbɔkərɛ sɔ kəcəŋkəl dim da MARIKI Kanu kosu-ɛ, səŋfi.
26 Fum wəre ɛnane pəmɔ səna dim da Kanu ka doru o doru kəclok-loku dənɛnc wəkayi pəyi sɔ doru-ɛ?
27 Musa məna mələtərnɛ məcəŋkəl tɔkɔ MARIKI Kanu kosu ɔŋkɔloku mɔ fəp, məna məder məloku su ntɛ o ntɛ MARIKI Kanu kosu kəlok'əm mɔ. Səndecəŋkəl ti, səcyɔ sɔ ti.»
28 Kɔ MARIKI ene moloku mɔkɔ nəna aka Yisrayel nəlok'im mɔ, kɔ MARIKI olok'im: «Ine tɔkɔ aka Yisrayel ŋalok'əm mɔ. Tɔkɔ ŋaloku mɔ fəp tentesɛ.
29 Tɔcyɔnɛ a ŋandeyɔ bəkəc yayɛ tɛm fəp ŋacnes'em, ŋamɛŋkərnɛ mosom mem fəp, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mes maŋan mede mectesɛ ŋa kɔ awut aŋan doru o doru mɔ.
30 Məna Musa, məloku ŋa: ‹Nəlukus nde cəbal conu.›
31 Mba məna Musa, məyi nnɔ kɔ ina, idelok'əm tosom fəp, sariyɛ kɔ məyɔ mokur mem mmɛ məŋkɔtəksɛ ŋa, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋacəmɛ mi darəŋ nde atɔf ŋɔkɔ iŋkɔsɔŋɛ ŋa kəbaŋ ŋɔyɔnɛ ŋaŋan mɔ.»
32 Ina Musa icloku nu a nədekɔ nəmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka tɔkɔ MARIKI Kanu konu kəsom nu mɔ darəŋ. Ta nədekɔ nəcgbaymɛ kəca kətɔt, ta nədekɔ nəcgbaymɛ kəca kəmeriya.
33 Nəsurɛnɛ kəcəmɛ dɔpɔ dɔkɔ MARIKI Kanu konu kəsom nu mɔ fəp darəŋ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəyi doru, pəde pəbɔt nu, nəbɔlsɛ mataka monu nde atɔf ŋaŋɔkɔ nəŋkɔbaŋ ŋɔyɔnɛ ŋonu mɔ.

6

Pəmar məbətər MARIKI Kanu kam

1 Mosom, sariyɛ kɔ məyɔ mokur mɛmɛ, mmɛ MARIKI Kanu konu kəsom a patəksɛ nu mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nədekɔ nəcəmɛ mi darəŋ ntende atɔf ŋɔkɔ nəyi kəcepər kəkɔbaŋ ŋɔyɔnɛ ŋonu mɔ,
2 ntɛ tɔŋsɔŋɛ məcnesɛ MARIKI Kanu kam, məmɛŋkərnɛ dɔsɔk o dɔsɔk kiyi kam doru, məna kɔ wan kam kɔ wan ka wan kam sariyɛ sɔn fəp kɔ mosom mɔn mmɛ iyi kəsom əm, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mataka mam meyi doru məbəl mɔ.
3 Awa məcəŋkəl mi məna Yisrayel, məmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka mi darəŋ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mes mam mede mectesɛ, nəkoməs, nəla duk pəmɔ tɔkɔ MARIKI Kanu ka atem am kənalok'əm ti, nnɔ atɔf ŋaŋɛ ŋomboŋ dalɛ k'awop mɔ.
4 Məcəŋkəl, Yisrayel! MARIKI Kanu kosu, sona gboŋ s'ɔyɔnɛ MARIKI.
5 Məbətərɛ MARIKI Kanu kam, abəkəc ŋam fəp, afɔkəl ŋam fəp, kɔ sɔkət sam fəp.
6 Moloku mamɛ iyi kəsom əm mɔkɔ mɔ, mede mey'əm dɛbəkəc.
7 Mədekɔ məgbɔkərɛnɛ mi awut am, məcloku mi kɔ məndɛ kələ kam disrɛ, kɔ mənde kəckət, kɔ mənde kəcfəntərɛ, kɔ mənde kəcyɛfɛ sɔ dəkəfənc-ɛ.
8 Məkotərnɛ mi kəca kam kəroŋ, tɔyɔnɛ tɛgbɛkərɛ dəwaca wam kəroŋ, mey'əm dətobu fər yam dacɔ.

9 Məcicəs mi fərɛm fa kumba ka kələ kam kɔ dəcusuŋka ca sədare sam.

Pəmar fɛ Yisrayel ŋapələr Kanu kəŋan

10 Kɔ MARIKI Kanu kam, endekɔbɛrs'am atɔf ŋɔkɔ kənadɛrmɛ atem am Abraham, Siyaka, kɔ Yakuba kəsɔŋ əm mɔ, sədare səpɔŋ, sətət, nsɛ məntɔcəmbər mɔ,
11 məndebɛrɛ wələ nwɛ wɛlarɛ ca cətət fəp nyɛ məntɔbɛrsɛ mɔ, məndekɛt domun dəcələmp ncɛ məntɔkay mɔ, məndedi yokom ya ŋgbɔŋkələ ya wɛn kɔ tɔk ya olif nyɛ məntɔbɔf mɔ. Kɔ məndekɔdi yeri mənɛmbərɛ-ɛ,
12 məkɛmbərnɛ kətɔpələr MARIKI, nwɛ ɛnawurɛn'am atɔf ŋa Misira kələ ka dacar mɔ.
13 Nkɔn MARIKI Kanu kam məndekɔ məcnesɛ, məcsalɛnɛ kɔ, məcdɛrmɛ tewe tɔn.
14 Ta nədekɔ nəccəmɛ canu cəcuru darəŋ, canu ca afum anɛ ŋandekɔkɛl nu mɔ de!
15 Bawo MARIKI Kanu kam nwɛ eyi nu dacɔ mɔ, Kanu kɔ nkɛ kəyɔ kəraca mɔ, kɔ məsɔŋɛ pətɛlɛ ki nnɔ məyi mɔ-ɛ, kəŋmələk əm, kəsɔŋɛ ta anəŋk əm sɔ antɔf ŋanɛ kəroŋ-ɛ.
16 Ta nədəktər MARIKI Kanu konu, pəmɔ tɔkɔ nənadəktər kɔ Masa mɔ.
17 Mba nəmɛŋkərnɛ mosom ma MARIKI Kanu konu, mɛtəksɛ, kɔ sariyɛ sɔn nsɛ kəsom əm mɔ.
18 Mədekɔ məcyɔ tɔkɔ tolomp kɔ tɔmbɔt fər ya MARIKI kiriŋ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mes mam mede mectesɛ, mətam kəbaŋ atɔf ŋɔtɔt nŋɛ MARIKI ɛnadɛrmɛ atem am kəsɔŋ ŋa mɔ,
19 teta kəwɛnəs aterɛnɛ anu fəp fər yam kiriŋ, pəmɔ tɔkɔ MARIKI ɛnaloku ti mɔ.
20 Alna kɔ wan kam endeyif əm-ɛ: «Cəke cɔ mɛtəksɛ, sariyɛ, kɔ məyɔ mokur mamɛ MARIKI Kanu kosu osom su mɔ moloku-ɛ?»,
21 məluksɛ wan kam: «Acar a firawona ŋɔ sənayɔnɛ atɔf ŋa Misira, kɔ MARIKI owurɛnɛ su atɔf ŋa Misira kəca ka sɔkət.
22 MARIKI owurɛ fər yosu kiriŋ mɛgbɛkərɛ, mes mɛwɛy-wɛy məpɔŋ kɔ mocuy nnɔ aka Misira, firawona k'aka kələ kɔn disrɛ ŋayi mɔ fəp.
23 K'owurɛnɛ su di, k'ɛmbɛrsɛnɛ su atɔf nŋɛ ɛnadɛrmɛ atem asu kəsɔŋ su mɔ.
24 MARIKI osom su kəcəmɛ sariyɛ saŋsɛ darəŋ fəp, kɔ kənesɛ ka nkɔn MARIKI Kanu kosu, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mes mosu mede mectesɛ su dəsɔk o dəsɔk, təsɔŋɛ sɔ pəsak su səyi doru mɔ. Itɔ teyinɛ məkɔ tantɛ.
25 Nnɔ səyi mɔ, dolompu dɔ kəmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka tosom tantɛ fəp darəŋ fər ya MARIKI Kanu kosu kiriŋ pəmɔ tɔkɔ osom su ti mɔ.»

7

Yisrayel, afum apus aka MARIKI

1 Kɔ MARIKI Kanu kam endekɔbɛrsɛ nu atɔf ŋɔkɔ məndekɔbɛrɛ məbaŋ ŋi ŋəyɔnɛ ŋam mɔ, tɛtəŋnɛ ɛmbɛləs fər yam kiriŋ afum a tɔf yɛlarəm: AHit, aKirkasi, aka Amər, aKanaŋ, aPerisi, aHiwy, kɔ aYebus, afum a tɔf camət-mɛrəŋ anɛ ŋala, ŋayɔ sɔ sɔkət ŋatas əm mɔ.
2 Kɔ MARIKI Kanu kam kəndekələk ŋa kəbɛr əm dəwaca, məsut ŋa haŋ məmələk ŋa-ɛ, ta mədekɔsek danapa kɔ ŋa, ta mədekɔ məcyɔnɛ ŋa nɔnɔfər de!
3 Ta mədekɔ nəcnɛncɛnɛnɛ kɔ afum akakɔ, ta mədekɔ məcsɔŋ wan kam wəran wan kəŋan wərkun, ta məlɛkɛ sɔ wan kam wərkun wan kəŋan wəran kənɛncɛ,
4 bawo ŋandebəlɛn'em awut am arkun, akakɔ ŋacsalɛnɛ canu cəcuru, təsɔŋɛ pətɛlɛ MARIKI nnɔ nəyi mɔ, kəŋmələk əm katəna.
5 Mba ntɛ tɔ pəmar nədekɔ nəcyɔ ŋa: Nədekɔ nəcwuŋ metek moloŋnɛ canu cəcuru cəŋan, nəcwɔkəc masar maŋan mɛcəmbər motontnɛ ma canu cəŋan, nəccɛp mogbu motontnɛ mmɛ aŋwenɛ tolom «Asera», nəcləm dənɛnc mɛrəŋka maŋan.
6 Bawo afum acempi anɛ ampus mɔ ŋɔ nəyɔnɛ nnɔ MARIKI Kanu konu kəyi mɔ. MARIKI Kanu konu kəyɛk-yɛk nu ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəyɔnɛ daka dɔn da dətim afum fəp dacɔ antɔf ŋanɛ kəroŋ mɔ.

MARIKI kəyeŋkɛ kɔn danapa

7 Tɔyɔnɛ fɛ a nəla nətas afum alpəs akɔ ntɛ MARIKI esektərnɛ nu k'ɛyɛk-yɛk nu, bawo nən'epicɛ nətas afum a doru fəp.
8 Teta kəbɔtər konu kɔ kəfaŋ kəlas ka tɔkɔ ɛnadɛrmɛ atem anu mɔ, itɔ MARIKI ɛnawurɛnɛ nu atɔf ŋa Misira kɔ kəca ka sɔkət, k'owurɛnɛ nu yɛŋən kələ ka dacar, kɔ firawona wəbɛ ka Misira dəkəca.
9 Məcərɛ oŋ a MARIKI Kanu kam kəyɔnɛ Kanu, nkɛ antam kəgbɛkər kəlaŋ tɛm o tɛm mɔ, nkɛ kəŋmɛŋkərnɛ danapa, nkɛ kəŋsektərnɛ di haŋ dɛtɛmp wul win da afum anɛ ŋambɔtər kɔ, ŋamɛŋkərnɛ sɔ mosom mən mɔ.
10 Mba ɔŋsɔŋ kəway ka afum akɔ ŋanter kɔ mɔ, pəmələk ŋa. Ɔfɔwon kəluksɛ kəway nnɔ ater ən ŋayi mɔ, gbəncana babəkɔ bɔ oŋluksɛ ŋa ki.
11 Awa məmɛŋkərnɛ oŋ tosom, sariyɛ kɔ məyɔ mokur mmɛ iyi kəsom əm məkɔ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ məcəmɛ mi darəŋ mɔ.

12 Kɔ nəncaŋkəl məyɔ mokur mamɛ belbel, nəmɛŋkərnɛ mi, nəcəmɛ mi darəŋ-ɛ, MARIKI Kanu kam kəŋmɛŋkərnɛ kəsektərnɛ kɔn danapa ndɛ ɛnadɛrmɛ atem am mɔ.
13 MARIKI endebɔtər əm, pəpoc'am pətət, pəsɔŋ'am kəla. Endepocɛ pətət pokom pa kor kam kɔ pa antɔf ŋam: Mɛŋgbɛn, member kɔ moro mam, yokom ya cəna cam kɔ awut a ŋkesiya kɔ cir cam, dəndo antɔf ŋaŋɔkɔ ɛnadɛrmɛ atem am kəsɔŋ əm mɔ.
14 Andepoc'am pətət patas afum alpəs a doru dandɛ fəp. Fum wətəkom ɔfɔdeyi ndaram, təyɔnɛ wəran təyɔnɛ wərkun, pɔcɔl pətəkom pəfədesɔyi yɔcɔl yam dacɔ.
15 MARIKI endekɔbɔlɛn'am docu fəp. Ɔfɔdekɔwɛnər'am arom nŋɛ o nŋɛ mənacərɛ atɔf ŋa Misira mɔ. Ater am fəp ŋ'ɔŋkɔ kəwɛnərɛ ŋi.
16 Məndekɔnim afum akakɔ fəp aŋɛ MARIKI Kanu kam kəndekɔbɛr əm dəwaca mɔ. Ta dɔfɔr dam dedekɔyɔnɛ ŋa nɔnɔfɔr. Ta mədekɔ məcsalɛnɛ canu cəŋan, bawo towul tɔ tendeyɔn'am.

MARIKI, wəbum ka afum ɔn

17 Kɔ məndekɔ məclokunɛ dəbəkəc: «Afum a tɔf yayɛ ŋala ŋatas im, cəke c'indetam kəbaŋər ŋa ntɔf yaŋan-ɛ?»,
18 ta mənesɛ ŋa! Mədekɔ məccɛm-cɛmnɛ tələma tɔkɔ MARIKI Kanu kam kənayɔ firawona kɔ Misira fəp mɔ.
19 Mənanənŋkɛ fɔr yam mɛwakəs məpɔŋ, mɛgbɛkərɛ kɔ mes mɛwɛy-wɛy məpɔŋ ma sɔkət sa kəca kətenci nkɛ MARIKI Kanu kam kənawurɛn'am atɔf ŋa Misira mɔ. Tatɔkɔ tɔ MARIKI Kanu kam endekɔyɔn'am afum akakɔ məŋnesɛ mɔ fəp!
20 MARIKI Kanu kam endekɔsak deme yati ndɛ dendekɔca-cas ŋa haŋ ŋafis-fis, ali alpəs akɔ ŋandekɔgbɔpn'am mɔ.
21 Ta məyikcɛ tetaŋan, bawo MARIKI Kanu kam nkɛ kəyi nu dacɔ mɔ kəyɔnɛ Kanu nkɛ kəmbɛk kɔ kəyɔ wɛywɛy.
22 MARIKI Kanu kam endekɔbɛləs afum aka tɔf yayɔkɔ pipic pipic fɔr yam kiriŋ. Məfɔdekɔtam kədifət ŋa katəna, ta sɛm ya dop yedela fɔr yam kiriŋ.
23 MARIKI Kanu kam endekɔlɛk afum akakɔ kəbɛr əm dəwaca, anciyan ŋendekɔbɛr ŋa haŋ padifət ŋa.
24 Endekɔlɛk abɛ aŋan pəbɛr əm dəwaca, mənim mewe maŋan antɔf ŋaŋɛ kəroŋ. Ali fum ɔfɔdekɔtam kəcəm'am fɔr kiriŋ, haŋ məlip ŋa kədifət.
25 Nədekɔ nəcləm dənɛnc mɛrəŋka maŋan mmɛ ŋayɔ canu cəŋan mɔ. Ta mədekɔfaŋ gbeti, ta məfaŋ kɛma nkɛ ayesɛ mi mɔ, ta mədekɔ məclɛk yi, ta tedeyɔn'am towul. Bawo pəyikyik pɔ mpɛ MARIKI Kanu kam kənter mɔ.
26 Ta mədekɔbɛrsɛ pəyikyik mpɛ MARIKI enter mɔ ndaram, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta mədekɔyi pəmɔ pi mɔ. Kɔ məyɔ ti-ɛ, pəmar pasut əm haŋ məməlkɛ kɔ pi.

8

MARIKI ondusum aka Yisrayel nde dətɛgbərɛ

1 Tosom tantɛ iyi kəsom əm mɔkɔ mɔ fəp, nəmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka mi darəŋ ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəyi doru, nəkoməs, nəkɔ nəbaŋ atɔf ŋɔkɔ MARIKI ɛnadɛrmɛ atem anu kəsɔŋ nu mɔ.
2 Mədekɔ məccɛm-cɛmnɛ teta dɔpɔ fəp ndɛ MARIKI Kanu kam ɔŋkətɛn'am meren mmɛ wəco maŋkəlɛ (40) disrɛ nde dətɛgbərɛ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pədusum əm kətərəs disrɛ, pəwakəs əm, pəcərɛ tɔkɔ tɛnay'əm dɛbəkəc mɔ, pəmɔmən kɔ təyɔnɛ məŋmɛŋkərnɛ mosom mɔn-ɛ.
3 Kɔ MARIKI ondusum əm kətərəs disrɛ, k'ɔsɔŋ'am dor kəyɔ, k'ɔsɔŋ əm yeri ya «man» kədi, mmɛ mənatɔcərɛ, mmɛ atem am ŋanatɔcərɛ sɔ mɔ, ntɛ tɔsɔŋ'am sɔ kəcərɛ a bafɔ kəcom gbəcərəm kɔ fum endi pəyi doru, mba ntɛ o ntɛ towur MARIKI dəkusu tɔŋsɔŋɛ fum kəyi doru.
4 Yamos yam yɛnaməcɛ-məcɛ f'am, wɛcək wam wɛnakəf fɛ meren wəco maŋkəlɛ (40) mmɛ disrɛ.
5 Məcərɛnɛ dɛbəkəc a MARIKI Kanu kam kəndusum əm pəmɔ ntɛ fum ondusum wan kɔn mɔ.
6 Məmɛŋkərnɛ mosom ma MARIKI Kanu kam, mədekɔ məccəmɛ səpɔ sɔn darəŋ, məcnesɛ kɔ.

Ta məpələr MARIKI

7 Bawo MARIKI Kanu kam kəyi kəbɛrs'am antɔf ŋobotu: Atɔf ŋa cəŋgbəkɔ ŋɔ, nde domun dɛmpɛ dəntɔf, kɔ məncaca mɛcyɛksɛ nde daranta kɔ dəmərɔ mɔ,
8 atɔf ŋa dokom da mɛŋgbɛn məlɔma, ŋa ŋgbɔŋkələ ya wɛn, ŋa dokom da tək ya yokom yobotu yɔlɔma, atɔf ŋa mɛsɛ ma cəme kɔ tək ya olif nŋɛ ŋɔŋsɔŋ moro mɔ,
9 atɔf nŋɛ məndekɔ məcdi ta məncɛm-cɛmnɛ kədɛmnɛ, atɔf nŋɛ daka o daka dəntədekəbut əm mɔ. Antɔf ŋɔtət ŋɔ nŋɛ antam kəwurɛ fɛc dəmasar mɔ, nde məndekɔ məckay məwurɛ kɔpər dəmərɔ mɔ.

10 Kɔ məndekɔ məcdi yeri nənɛmbərɛ-ɛ, məcyif MARIKI Kanu kam barka teta antɔf ŋɔtɔt ŋɔkɔ ɔsɔŋ əm mɔ.
11 Məkɛmbərnɛ ta mədekɔpələrnɛ MARIKI Kanu kam de, haŋ məyi ta məmɛŋkərnɛ mosom mən, məyɔ mokur mən kɔ sariyɛ sɔn, nsɛ iyi kəsom əm məkɔ mɔ.
12 Məkɛmbərnɛ ta məpələr MARIKI kɔ məndekɔ məcdi yeri mənɛmbərɛ, kɔ məndekɔcəmbər wɔlɔ wɔtɔt məbɛrɛ wi disrɛ-ɛ.
13 Məkɛmbərnɛ ta məpələr MARIKI kɔ yɔcɔl yam yɔpɔŋ, ŋkesiya yam kɔ cir cam yendekɔkoməs, kɛma kɔ gbeti yɛlar əm, daka ndɛ dɔyɔnɛ dam mɔ fəp dɛla-ɛ,
14 məkɛmbərnɛ ta abəkəc ŋam ŋɛpɛ, tɔsɔŋ'am kəpələrnɛ MARIKI Kanu kam, nkɛ kənawurɛn'am atɔf ŋa Misira nde kələ ka dacar mɔ.
15 Kɔ kəsol'am tɛgbərɛ tɔpɔŋ kɔ tɛwɛy-wɛy, atɔf ŋa bok ya məkən, ŋa mekəlencər, antɔf ŋowosu. Kɔ MARIKI owur'am domun dətasar teyeŋkərɛnɛ,
16 k'ɔsɔŋ'am kədi nde tɛgbərɛ «man» mmɛ atem am ŋanatɔcərɛ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pədusum əm kətərəs disrɛ, pəwakəs əm, a pədeyɔn'am oŋ pətɔt mɔ.
17 Ta məlokunɛ dɛbəkəc: «Sɔkət sem kɔ fənɔntər fa waca wem fəsɔŋ'em kəsɔtɔ ka daka dɛlarəm dandɛ!»
18 Mədekɔ məccɛm-cɛmnɛ MARIKI Kanu kam, bawo ki kəŋsɔŋ'əm sɔkət səsɔtɔnɛ sa daka dɛlarəm dadɔkɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəpɛnɛ danapa dɔkɔ ɛnadɛrmɛ atem am mɔ. Mənəŋk itɔ teyinɛ məkɔ tantɛ.
19 Kɔ məmpələrnɛ MARIKI Kanu kam, kɔ məcəmɛ canu cəcuru darəŋ, kɔ məsalɛnɛ ci, məctontnɛnɛ ci-ɛ, isɔŋ'ɔn məkɔ kəcərɛ kance disrɛ a nəŋfis-fis de.
20 Ɛy, nəŋfis-fis pəmɔ afum aka tɔf nyɛ MARIKI eyi kəmələk fɔr yonu kiriŋ mɔ, kɔ nəntɔcəŋkəl dim da MARIKI Kanu konu-ɛ.

9

Kanu kəmbaŋ tɔf teta bəkəc yɛlɛc

1 Məcəŋkəl Yisrayel! Kəcali kɔ məndər məkɔ kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn, məkɔbaŋ tɔf yɔpɔŋ nyɛ yɔyɔ sɔkət yɛtas əm, sədare səpɔŋ nsɛ sibiŋkəli sayi səŋsɔ kɔm mɔ,
2 tɔf ya afum apɔŋ ŋaŋɛc tɛcəmɛ yuruya ya Anak akakɔ məncərɛ, anɛ məne pacloku taŋan mɔ: «An'ɛntam kəcəmɛ yuruya ya Anak dɛbəkəc-ɛ?»
3 Məcərɛ məkɔ a MARIKI Kanu kam kəsol'am pəmɔ nɛnc ndɛ dəncɔf kulum fɔr yam kiriŋ mɔ. Nkɔn endekələsər aterɛnɛ, nkɔn endekəlapəs ŋa fɔr yam kiriŋ, məndekɔbaŋər ŋa atɔf ŋaŋan, mədifət ŋa katəna, pəmɔ tɔkɔ MARIKI olok'əm ti mɔ.
4 Kɔ MARIKI Kanu kam kəndekɔwɛnəs ŋa fɔr yam kiriŋ-ɛ, ta mədekɔ məclokunɛ dɛbəkəc: «Teta dolompu dem təsɔŋɛ ntɛ MARIKI eyi kəsɔŋ'em kəbaŋ atɔf ŋaŋɛ mɔ!» Mba teta dɛlɛc bəkəc da afum akakɔ dəsɔŋɛ ntɛ MARIKI eyi kəbaŋərɛ ŋa fɔr yam kiriŋ tɔf yaŋan mɔ.
5 Ala, bafɔ teta dosoku dam abəkəc kɔ dolompu dam dəsɔŋɛ ntɛ məndebaŋ tɔf yaŋan mɔ, mba teta dɛlɛc bəkəc da afum akakɔ dɔ MARIKI Kanu kam eyi kəbaŋərɛ ŋa yi fɔr yam kiriŋ, kəmentər əm sɔ kəcəmɛ darəŋ ka kədɛrəm nkɛ ɛnadɛrmɛ atem am Abraham, Siyaka, kɔ Yakuba mɔ.
6 Awa məcərɛ oŋ a bafɔ teta dolompu dam tɔ MARIKI Kanu kam kəyi kəsɔŋ'am antɔf ŋobotu ŋaŋɔkɔ ntɛ tɔŋsɔŋɛ məbaŋ ŋi mɔ. Bawo fum wətaŋi ləŋəs məyɔnɛ!

Tɛrəŋka ta tura towut

7 Məcɛm-cɛmnɛ, ta məpələrnɛ a mənadəktər MARIKI Kanu kam haŋ pətɛlɛ kɔ nde dətɛgbərɛ. Kəyɛfɛ dəsək ndɛ nəwur atɔf ŋa Misira haŋ dəsək ndɛ nəmbɛrɛ nnɔ kəfo kaŋkɛ mɔ, nəncyeŋkər kəyeŋkər dəm MARIKI domp.
8 Nde tərɔ ta Horɛb, nənadəktər MARIKI, kɔ pəntɛlɛ kɔ nnɔ nəyi mɔ haŋ k'ɛfaŋ kəmələk nu.
9 Ntɛ inapɛ nde dətərɔ kəkɔbaŋ walakɛ wa masar mɔ, walakɛ wa danapa ndɛ MARIKI ɛnasek kɔ nəna mɔ, k'iyi dəndo tərɔ kəroŋ mata wəco maŋkəlɛ (40), pibi kɔ daŋ, incdi fɛ yeri, incmun fɛ.
10 Kɔ MARIKI ɔsɔŋ im walakɛ wa masar wawɔkɔ mɛrəŋ, nwɛ nkɔn Kanu ɛnacicɛ kəca kɔn mɔ, moloku min mayi kɔ məkɔ ɛnaloku nu nde tərɔ kəroŋ, pəyi nɛnc disrɛ dəsək dadɔkɔ analoŋkanɛ mɔ.
11 Dəkələpsər da mata wəco maŋkəlɛ (40) dadɔkɔ, kɔ MARIKI ɔsɔŋ im walakɛ wa masar mɛrəŋ wa danapa.
12 Awa, kɔ MARIKI olok'im: «Məyɛfɛ məkufɛ kətor, bawo afum am aŋɛ məwurɛnɛ atɔf ŋa Misira mə ŋantalərnɛ. Ŋaŋgbaymɛ katəna dəpɔ ndɛ incicɛ ŋa mɔ, ŋalompsɛ ŋasərka tɛrəŋka.»
13 Kɔ MARIKI olok'im: «Inəŋk afum akaŋɛ, afum ataŋi ləŋəs ŋɔ.
14 Məsak im imələk ŋa, inim ŋa mewe antɔf kəroŋ. Indesɔŋɛ məna Musa kəyɔnɛ wəka afum a atɔf ŋɔpɔŋ aŋɛ ŋandeyɔ sɔkət, ŋala ŋatas akaŋɛ mɔ.»

15 K'iŋgbəkərɛ sə kətor kəyɛfɛ tərə kəroŋ, walakɛ wa masar wa danapa nwɛ mɛrəŋ wey'im
dəwaca, tɛtəŋnɛ tərə fəp pɛcmar nɛnc.
16 K'inəŋk ntɛ nənciya MARIKI Kanu konu mə, kə nəlompsɛ nənasərka tɛrəŋka ta tura
towut, kə nəŋgbaymɛ katəna dəpə dəkə MARIKI ɛnacicɛ nu mə.
17 K'isumpər walakɛ wa masar wawəkə mɛrəŋ, k'iŋgbalɛ wi waca wem mɛrəŋ, k'iwəkəc wi
fər yonu kiriŋ.

Musa ɛlɛtsɛnɛ MARIKI teta aka Yisrayel

18 K'iŋkə itɛmpɛnɛ MARIKI fər kiriŋ, pəmə təkə inayə ti təcəkə-cəkə mə. Mata wəco maŋkəlɛ
(40), pibi kə daŋ, incdi fɛ yeri, incmun fɛ teta kiciya fəp kəŋkə nənaciya mə, bawo nənadəktər
MARIKI kəyə ka təkə təŋsoŋɛ kə mɛtɛlɛ mə.
19 Bawo inanesɛ mɛtɛlɛ kə abəkəc ŋa MARIKI kəpɛ, ntɛ pənatɛlɛ kə pəpoŋ nnə nəyi mə haŋ
pəfaŋ kəmələk nu. Mba tantɛ sə kə MARIKI ɛncəŋkəl kəlɛtsɛnɛ kem.
20 Bel-bel bə pənatɛlɛ MARIKI nnə Aruna eyi mə haŋ pəfaŋ kəmələk kə, mba k'ilɛtsɛnɛ sə
teta Aruna dəsək dadəkə.
21 K'ilɛk tura towut tatəkə, kiciya kaŋkə nənaciya mə, k'iŋgbal pi dənɛnc, k'incatki-catki
pi, k'imbifəli pi haŋ kə pəyənɛ kəbof, k'iŋkə igbal kəbof kaŋkə dəndo kəŋgbəkə kaŋkə kəntor
kəyɛfɛ ka nde dətərə mə.
22 Nde Tabera, nde Masa, kə nde Kibərot Tawa nənagbəkərɛ sə kədəktər MARIKI haŋ pətɛlɛ
kə.
23 Ntɛ MARIKI ɛnasom nu kəyɛfɛ Kadɛs Barneya, pəcloku: «Nəyɛfɛ nəkə nəwɛkərnɛ nəbaŋ
atəf ŋəkə isəŋ nu mə,» kə nəyeŋkər sə mosom ma MARIKI Kanu konu səbomp, nənalaŋ fɛ kə,
nənacəŋkəl fɛ dim dən.
24 Nəyeŋkər kəyeŋkər dəm MARIKI səbomp kəyɛfɛ ntɛ incərɛ nu mə.
25 Ti tɛnasəŋɛ k'intɛmpɛnɛ MARIKI fər kiriŋ mata wəco maŋkəlɛ (40), pibi kə daŋ, bawo
MARIKI ɛnaloku kəfaŋ kəmələk nu.
26 K'ilɛtsɛnɛ MARIKI, k'iloku: «MARIKI Wəbɛ kem, ta məmələk afum am, aŋɛ ŋayənɛ kɛ kam
nkɛ məwurusɛ debeki dam, nkɛ mənawurɛnɛ atəf ŋa Misira kəca ka səkət mə!
27 Məcɛm-cɛmnɛ Abraham, Siyaka, kə Yakuba acar am. Ta məcɛpsər dɛtaŋi ləŋəs, dɛlɛc
bəkəc kə kiciya ka afum akaŋɛ,
28 ta tedesəŋɛ afum a atəf ŋəkə məwurɛnɛ su mə, ŋadeloku: ‹Bawo MARIKI ɛntam fɛ
kəbɛrsɛnɛ ŋa antəf ŋəkə ɛnadɛrəm kəsəŋ ŋa mə, kə pəyənɛ fɛ ti-ɛ, bawo MARIKI enter ŋa,
it'owurɛnɛ ŋa kəkədifət nde dətɛgbərɛ.›
29 Afum am ŋə, kɛ kam nkɛ mənawurɛnɛ fənəntər fam fəpoŋ kə kəca kam kətenci mə.»

10

Kəŋaŋnɛ ka Kanu

1 «Tɛm tatəkə tə MARIKI ɛnalok'im: ‹Məpat walakɛ wa masar mɛrəŋ pəmə wəcəkə-cəkə,
məpɛ tərə kəroŋ nnə iyi mə. Məndelompsɛnɛ sə kaŋkəra ka tək.
2 Moloku məkə mɛnayi walakɛ wa masar wəcəkə-cəkə wəkə mənawəkəc mə, m'indecicəs
sə walakɛ wa masar wəkə məndekəkɛrɛ mə kəroŋ, məbɛr wi kaŋkəra disrɛ.›
3 K'ilompəs kaŋkəra ka kətək ka kasiya, k'impat walakɛ wa masar mɛrəŋ pəmə wəcəkə-
cəkə, k'impɛ nde tərə kəroŋ walakɛ mɛrəŋ wey'im dəkəca.
4 Kə MARIKI encic moloku məkə ɛnacicəs walakɛ wa masar wəcəkə-cəkə wəkə kəroŋ
mə, mosom wəco məkə ɛnaloku nu nde tərə kəroŋ pəyi nɛnc disrɛ, dəsək ndɛ aka Yisrayel
ŋanaloŋkanɛ mə, kə MARIKI ɛlɛk walakɛ wa masar wawəkə k'ɛmbɛr im dəwaca.
5 Ntɛ iluksərnɛ kətor tərə mə, k'imbɛr walakɛ wa masar wawəkə mɛrəŋ dəkaŋkəra kəŋkə
inalompəs mə, kə weyi dənda pəmə təkə MARIKI ɛnasom im ti mə.
6 K'aka Yisrayel ŋayɛfɛ Beyerot Bene Yakan kəkə Mosera. Difə Aruna ɛnafi, k'awup kə di.
Kə wan kən Elasar ɛlɛk dəkəcəmɛ da kas kəyənɛ wəloŋnɛ wəpoŋ.
7 Kə ŋayɛfɛ dəndo kə ŋaŋkə Kudkoda, kə ŋayɛfɛ dəndo kə ŋaŋkə Yotbata atəf nŋɛ ŋɛla
cəŋgbəkə mə.
8 Tɛm tatəkə tə MARIKI ɛnagbɛy aka kusuŋka ka Lewy taciŋa, ntɛ təŋsoŋɛ ŋacgbaŋnɛ
kaŋkəra ka danapa da MARIKI, təsoŋɛ ŋacəmɛ MARIKI fər kiriŋ, ŋayənɛ akiriŋ a yɛbəc yən,
ŋactolanɛ pətət sə aka Yisrayel tewe ta nkən MARIKI. Yɛbəc yayəkə yə ŋayi haŋ məkə.
9 It'əsəŋɛ aka kusuŋka ka Lewy kəntəsətə kəfo ka kɛ awɛnc aŋa dacə. MARIKI əyənɛ kɛ kəŋan
pəmə təkə nkən MARIKI Kanu kam ɛnaloku tetən mə.
10 Kə iwon sə dəndo tərə kəroŋ pəmə təcəkə-cəkə, mata wəco maŋkəlɛ (40), pibi kə daŋ. Kə
MARIKI owosɛ tantɛ sə kəlɛtsɛnɛ kem, owosɛ fɛ sə kəmələk əm.
11 Kə MARIKI olok'im: ‹Məyɛfɛ məkə məyi aka Yisrayel kiriŋ. Ŋabɛrɛ ŋabaŋ atəf nŋɛ
inadɛrmɛ atem aŋan kəsəŋ ŋa mə.›»

Sariyɛ sa kəbətər

12 «Ndɛkəl oŋ Yisrayel, ake MARIKI Kanu kam kəfaŋər əm-ɛ? Ntɛ ɛfaŋ mə a mənesɛ MARIKI
Kanu kam, məccəmɛ səpə sən fəp darəŋ, məbətər kə, məcsalɛnɛ MARIKI Kanu kam abəkəc
ŋam kə amera ŋam fəp,
13 məmɛŋkərnɛ mosom ma MARIKI kə sariyɛ sən pəmə ntɛ iyi kəsom əm si məkə mə, ntɛ
təŋsəŋɛ pətət pam peyi mə.
14 MARIKI Kanu kam kəyə kəm, kə moŋkubut ma ki, antəf kə ca cəkə ŋəyə mə fəp.
15 Atem am gbəcərəm ŋə MARIKI ɛnasektərnɛ te taŋan, ŋa ŋ'ɛnabətər. Ntɛ ŋancepər mə,
nəna yuruya yaŋan, nəna ŋ'ɛyɛk-yɛk afum alpəs aŋɛ dacə fəp, itə teyinɛ məkə tantɛ.
16 Awa nəyənɛ aŋɛ ampusɛ MARIKI bəkəc yonu fəp mə, ta nətaŋ sə ləŋəs!
17 Bawo MARIKI Kanu konu, Kanu ka canu k'ɔyənɛ, MARIKI ma mariki, Kanu kəpəŋ, Kanu
ka fənəntər, Kanu kəwɛy-wɛy, nkɛ kəntəcəmɛnɛ afum mə, Kanu nkɛ antəkafəli amera kəpocɛ
disrɛ mə,
18 Kanu nkɛ kəŋyac sariyɛ sa wan wətəyə akombəra kə wəcəbokəra mə, nkɛ kəmbətər
wəcikəra, kəcsəŋ kə yeri kə yamos mə.
19 Nədekə nəcbətər acikəra, bawo acikəra ŋə nənayənɛ nde atəf ŋa Misira.
20 MARIKI Kanu kam məndekə məcnesɛ, nkən məndekə məcsalɛnɛ, nkən məndesektərnɛ,
tewe tən tə məndekə məcdɛrmɛ.
21 Nkən pəmar nəkor-koru, nkən ɔyənɛ Kanu kam, nkən ɛbəc ndaram məyə məpəŋ kə
mɛwɛy-wɛy mmɛ fər yam yɛnanəŋk mə.
22 Atem am ŋanator atəf ŋa Misira, ŋayi afum wəco camət-mɛrəŋ (70). Ndɛkəl oŋ, MARIKI
Kanu kam kəsəŋ'am kəyənɛ kənay pəmə cəs ca dəkəm.»

11

Kəcɛm-cɛməs ka təkə Kanu kəyənɛ aka Yisrayel mə

1 Mədekə məbətər MARIKI Kanu kam, məde məleləs mɛmɛŋkərnɛ mən, məde məmɛŋkərnɛ
dəsək o dəsək məyə mokur mən, sariyɛ sən, kə mosom mən.
2 Awa nəcərɛ məkə a bafə awut anu ŋ'iyi kəlok-lokər akə ŋanatəcərɛ, ta ŋanəŋk sə mi mə de,
mba nəna ŋ'iŋle, nəna aŋɛ nənayənɛ atəŋnɛ tes ta kədusum ka MARIKI Kanu konu, ta debeki
dən, kə səkət sa kəca kən kətenci mə.
3 Nənayənɛ sə atəŋnɛ tes ta mɛgbɛkərɛ mən kə məyə mən, mmɛ ɛnayə firawona wəbɛ wəka
Misira kə aka atəf ŋən fəp Misira dacə mə.
4 Nənayənɛ sə atəŋnɛ tes ntɛ ɛnayə asədar aka Misira mə, fəlɛs yən, cibil cən ca dəkəwan,
ntɛ MARIKI ɛnakal asədar akakə domun da kəba ka Cəŋkəlma mə, ntɛ ŋanacəmɛ nu darəŋ
kəbɛləs mə, təkə MARIKI ɛmələk ŋa haŋ məkə mə.
5 Nənayənɛ sə atəŋnɛ məyə mmɛ ɛnayə nde dətɛgbərɛ haŋ kə nənder nəbɛrɛ nnə kəfo kaŋkɛ
mə,
6 təkə MARIKI ɛnayə Dataŋ kə Abiram wan ka Eliyab wansə ka Ruben fər ya aka Yisrayel
fəp kiriŋ, ntɛ antəf ŋɛnawani kusu kə ŋemer ŋa kə aka kələ kəŋan disrɛ kəlɛkɛnɛ cəbal cəŋan
haŋ kəbəp ca cəŋan fəp.
7 Iŋlok-lokər nu bawo fər yonu yati yə nənanəŋkɛ tes təpəŋ ntɛ o ntɛ MARIKI ɛnayə mə.
8 Awa, nədekə nəmɛŋkərnɛ tosom fəp ntɛ iyi kəsom nu məkə mə, ntɛ təŋsəŋɛ nədekəsətə
səkət səkənɛ nəbaŋ atəf ŋəkə ŋendeyənɛ ŋonu mə,
9 ntɛ təŋsəŋɛ nədekəbəlsɛ mataka monu atəf nŋɛ MARIKI ɛnadɛrmɛ atem anu kəsəŋ ŋa kə
yuruya yaŋan, atəf ŋaŋəkə ŋomboŋ dalɛ k'awop mə.

Antəf nŋɛ MARIKI ɛŋgbɛkərɛ mə

10 Atəf ŋəkə məŋkəbaŋ ŋəyənɛ ŋam mə ŋeyi fɛ pəmə antəf ŋa Misira nŋɛ məyɛfɛ mə, nde
məncgbal defet məcloŋsərɛ di domun wɛcək wam pəmə ntɛ fum endeloŋsər dəkəbəfət-bəfət
yeri domun mə.
11 Atəf nŋɛ nəndecepər kəkəbaŋ ŋəyənɛ ŋonu mə, antəf ŋa mərə kəroŋ kə mərə dacə ŋə, nŋɛ
ŋoŋmun domun da wəcafən mə.
12 Antəf ŋə ŋəyənɛ nŋɛ MARIKI Kanu kam kəŋgbɛkərɛ mə, nŋɛ kəmbumɛ fər kəyɛfɛ dəkəcop
haŋ dəkələpsər da teren mə.
13 Kə nəncəŋkəl mosom mem pəmə ntɛ iyi mi kəsom nu məkə mə, nəbətər MARIKI Kanu
konu, nəcsalɛnɛ kə bəkəc yonu yosoku pɛs, kə mera yonu fəp-ɛ,
14 MARIKI oloku: «Indesəŋ antəf ŋonu wəcafən tɛm ntɛ pəmar pəder mə, kəyɛfɛ mələfɛ haŋ
lɛŋk, tɛm tatəkə məntɛl mɛŋgbɛn mam, məpim yokom ya wɛn wam kə yokom ya moro mam.
15 Iŋsəŋɛ sə yika kəcpoŋɛ yəcəl yam dalɛ. Yeri yedeyi, məcnɛmbərɛ.»
16 Nəkɛmbərnɛ kəsaknɛ patiŋkər nu, nəgbaymɛ nəcsalɛnɛ canu cəcuru, nəctontnɛ fər ya ci
kiriŋ.
17 Mɛtɛlɛ ma MARIKI mɛmbɛk nnə nəyi mə, pəgbət kəm, wəcafən əfəsətuf. Antəf ŋəfəsətesɛ
yəbəf, nəfəwon kəfis-fis katəna dəndo atəf ŋətət ŋaŋəkə MARIKI əŋkəsəŋ nu mə.

18 Nədekɔ nəbɛrnɛ dəbəkəc kɔ dəmera moloku mmɛ iyi kəloku nu mɔ. Nəsektərɛnɛ mi
dəwaca pəmɔ tɛgbɛkərɛ, mey'əm dətobu fər yam dacɔ.
19 Nədekɔ nəctəksɛ mi awut anu nəcloku ŋa mi kɔ nəndekɔyi wəlɔ wonu, kɔ nəndekɔ nəckət,
kɔ nəndekɔ nəcfəntərɛ, kɔ nəndekɔ nəcyɛfɛ.
20 Nədekɔ nəcic mi fərɛm fa cumba ca wəlɔ wonu kɔ dəcusuŋka ca sədare sonu.
21 Awa mataka monu kɔ ma awut anu antəf kəroŋ nŋɛ MARIKI ɛnadɛrmɛ kəsɔŋ atem anu
mɔ, mendela pəmɔ dɛlay da mataka ma kəm kɔ antəf.
22 Kɔ nəmɛŋkərnɛ tosom tantɛ iyi kəsom nu mɔ, kɔ nəcəmɛ sɔ ti darəŋ, nəbətər MARIKI
Kanu konu, nəcəmɛ səpɔ sən fəp darəŋ, nəsektərnɛ kɔ-ɛ,
23 MARIKI endekɔbaŋər fər yonu kiriŋ afum akakɔ fəp təf yaŋan, nəna nəkɔ nəbaŋ təf ya
afum aŋɛ ŋala nu kɔ ŋambɛk sɔ səkət ŋatas nu mɔ.
24 Kəfo nkɛ o nkɛ kɔ nəndekɔcəmbər wɛcək wonu kəŋyɔnɛ konu: Kələncər konu
kəndekɔyɛfɛ dətɛgbərɛ haŋ Libaŋ, kɔ kəyɛfɛ ka kəŋgbɔkɔ ka Ɛfərat haŋ nde kəba ka nde dec
dɛŋkalɛ mɔ.
25 Ali fum ɔfɔdekɔsimsər nu. MARIKI Kanu konu endekɔsɔŋɛ afum aka təf yayɔkɔ
nəndekɔbəp mɔ fəp kənesɛ kɔ ayek-yek, pəmɔ təkɔ ɛnaloku nu ti mɔ.
26 Məcəŋkəl, incəmbər məkɔ kəpocɛ pətət kɔ kəpocɛ pəlɛc fər yonu kiriŋ:
27 Kəpocɛ pətət, kɔ nəncəŋkəl mosom ma MARIKI Kanu konu mmɛ iyi kəsom nu məkɔ mɔ-ɛ.
28 Kɔ kəpocɛ pəlɛc, kɔ nəntɔcəŋkəl mosom ma MARIKI Kanu konu mmɛ iyi kəsom nu mɔ,
nəgbaymɛ dɔpɔ dɔkɔ iyi kəcicɛ nu məkɔ mɔ, nəcsalɛnɛ canu cəcuru ncɛ nəntɔcarɛ mɔ-ɛ.
29 Kɔ MARIKI Kanu kam kəndekɔbɛrs'am atəf ŋɔkɔ məŋkɔbaŋ ŋɔyɔnɛ ŋam mɔ-ɛ, mədekɔ
məcam pətət nde tərə ta Karisim kəroŋ, məcam pəlɛc nde tərə ta Ebal kəroŋ.
30 Kəca ka Yurdɛn kɔ mərə maməkɔ meyi ntende dec dɛŋkalɛ mɔ, nde atəf ŋ'aKanaŋ akɔ ŋayi
Araba ŋatɛfərɛnɛ kɔ Kilkal, nde tɔk yɔpəŋ ya More kəsək.
31 Məcam moloku maməkɔ dəndo, bawo kəcali kɔ nənder Yurdɛn, nəkɔbaŋ atəf ŋɔkɔ
MARIKI Kanu konu kəsɔŋ nu mɔ, nəndekɔbaŋ ŋi nəndɛ.
32 Nədekɔ nəmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka sariyɛ fəp kɔ məyɔ mokur darəŋ, mmɛ iyi kəcəmbər fər
yonu kiriŋ məkɔ mɔ.

12
Sariyɛ sa MARIKI

12-26

1 Sariyɛ saŋsɛ kɔ məyɔ mokur mmɛ nədekɔmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka mi darəŋ atəf ŋɔkɔ MARIKI
Kanu ka atem anu kəsɔŋ əm kəkɔbaŋ məndɛ mɔ, dəsɔk o dəsɔk kəyi konu doru antəf kəroŋ.

Dəkəsalɛnɛ Kanu din

2 Nədekɔ nəcləsər few mofo fəp mmɛ afum akakɔ nəndekɔbaŋər təf mɔ, ŋaŋsalɛnɛ canu
cəŋan mɔ, kəyɛfɛ mərə meŋeci kəroŋ, kəkɔ ka mofo mɛtəmbələr, kəbəp kətək nkɛ o nkɛ
kəŋkumptər dəntəf mɔ.
3 Nədekɔ nəcwuŋ metek moloŋnɛ canu caŋan, nəcwɔkəc masar maŋan mɛcəmbər mo-
tontnɛ, nəccəf mogbu maŋan motontnɛ mmɛ aŋwenɛ tolom «Asera» mɔ, nəccɛpəs mɛrəŋka
ma canu cəŋan, nənim mewe maŋan mofo maməkɔ.
4 Ta nədekɔ nəcyɔ tatəkɔ nnɔ MARIKI Kanu konu kəyi mɔ.
5 Mba nədekɔ nəctɛn kɔ kəfo kəŋkɔ MARIKI Kanu konu kəndekɔyɛk-yɛk kəyɔnɛ dəkiyi dən
cusuŋka conu dacɔ mɔ, pəyi dənda. Difɔ məndekɔ məckɔ.
6 Difɔ nəndekɔ nəckekərɛ yɔcəl yoloŋnɛ pacəf yonu, yoloŋnɛ yonu yɔləma, farilɛ fa yokom
yonu, kəfɛk konu, kəloŋnɛ ka kədɛrəm kɔ kətola ka tes, kəpocɛ ka bəkəc yonu yosoku pɛs, kɔ
kəsɔŋ ka awut acɔkɔ-cɔkɔ a yɔcəl yonu: Cəna, cir kɔ ŋkesiya.
7 Difɔ nəndekɔ nəcdi yeri fər ya MARIKI Kanu konu kiriŋ, nəna kɔ aka wəlɔ wonu disrɛ
fəp nəwoləs-woləs kɔ daka ndɛ nəndekɔtəmpər mɔ fəp, daka dəkɔ MARIKI Kanu konu
kəndekɔpocɛ nu pətət mɔ.
8 Ta nədekɔ oŋ nəcyɔ mes mamɛ səŋyɔ nnɔ məkɔ mɔ de, tantɛ nwɛ o nwɛ ɔŋyɔ təkɔ tentesɛ
kɔ dəfər mɔ,
9 bawo nəntabɛrɛ fɛ kərɛsna atəf ŋɔkɔ nəŋkɔsətɔ kəŋesəm mɔ, kɛ nkɛ MARIKI Kanu kam
kəŋkɔsɔŋ əm mɔ.
10 Kɔ nəndekɔcali Yurdɛn, kɔ nəndekɔndɛ atəf ŋɔkɔ MARIKI Kanu konu kəndekɔsɔŋ nu
kɛ mɔ, k'endekɔsɔŋ nu kəŋesəm, kəyac nu aterɛnɛ akɔ ŋandekɔkɛl nu mɔ fəp, kɔ nəndɛ atəf
ŋaŋɔkɔ pəforu disrɛ-ɛ,
11 nde kəfo kəŋkɔ MARIKI Kanu konu endekɔyɛk-yɛk kəyɔnɛ dəkiyi dən mɔ, difɔ nəndekɔ
nəckekərɛ ca yɔkɔ isom nu kəkekərɛ mɔ: Yoloŋnɛ pacəf yonu, yoloŋnɛ yonu yɔləma, farilɛ
fa yokom yonu, kəfɛk konu, kɔ yoloŋnɛ nyɛ nəyɛk-yɛk teta kətolanɛ pətət kɔ kədɛrəm nnɔ
MARIKI eyi mɔ.

12 Nəwoləs-woləs fər ya MARIKI Kanu konu kiriŋ kəlɛk ka awut anu arkun, aran, kəkɔ ka acar anu arkun kɔ aran kəbəp ka wəLewy nwɛ o nwɛ eyi nde ndaram mɔ, bawo ɔsɔtɔ fɛ kɛ kəyer nəna awɛnc aŋa dacɔ.
13 Məkɛmbərnɛ kədekɔ kəcloŋnɛ pɔcɔl pɔcɔf pam mofo mmɛ məndekɔ məcnəŋk mɔ fəp.
14 Mba kəfo gbəcərəm nkɛ MARIKI endekɔyɛk-yɛk kusuŋka konu kin dacɔ mɔ, difɔ mədekɔ məcloŋnɛ yɔcɔl yɔcɔf, difɔ məndekɔ məcyɔ mes mamɛ iyi kəsom əm mɔ fəp.
15 Tɔmənɛ f'am kəfay ka pɔcɔl məsɔm sɛm tɛm o tɛm ntɛ məŋfaŋ mɔ, pəmɔ tɔkɔ MARIKI Kanu kam kəmpocɛ pətət nde ndaram dare o dare mɔ. Pəyɔnɛ fum wəsoku pəyɔnɛ wətɔsɔk fəp fəntam kəsɔm yi, pəmɔ tɔkɔ aŋsɔm were kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wɔr mɔ.
16 Ta nəmun mecir ma pɔcɔl pɔkɔ nəndif mɔ gbəcərəm. Məloŋ mecir mamɔkɔ dəntɔf pəmɔ domun.
17 Pəmar fɛ mədekɔ məcdi nde ndaram farilɛ fa mɛŋgbɛn mam, wɛn wam, kɔ moro mam, kəkɔ ka awut acɔkɔ-cɔkɔ a cəna, cir kɔ ŋkesiya yam, kəbəp ka kəloŋnɛ kam nkɛ məndetola pətət kɔ kədɛrəm mɔ, haŋ kəloŋnɛ ka kəpocɛ nkɛ məŋsɔŋ MARIKI abəkəc ŋɔsoku pɛs mɔ kɔ yɛfɛk yam.
18 Mba nde fər ya MARIKI Kanu kam gbəcərəm pəmar mədekɔ məcdi yeri yayɔkɔ, nde kəfo kaŋkɔ endekɔyɛk-yɛk mɔ, kəlɛk məna haŋ wan kam wərkun kɔ wəran, kəkɔ wəcar kam wərkun kɔ wəran, kəbəp kɔ wəLewy nwɛ o nwɛ eyi nde ndaram mɔ. Məwoləs-woləs MARIKI Kanu kam fər kiriŋ teta daka dɔkɔ məndekəsɔtɔ mɔ fəp.
19 Kəwon kam kəyi doru fəp antɔf kəroŋ, mədekɔ məkɛmbərnɛ ta məsak wəLewy.
20 Kɔ MARIKI Kanu kam kəndekɔwɔkələs cələncər cam pəmɔ tɔkɔ kənalok'əm ti mɔ, kəbas ka kəsɔm sɛm kəcsɔŋ'am kəcɔpɛnɛ-ɛ: «Mba, sɛm yɛmbas im kəsɔm», məntam kəsɔm sɛm pəmɔ tɔkɔ məfaŋ mɔ.
21 Kɔ pəyɔnɛ kəfo nkɛ MARIKI Kanu kam ɛyɛk-yɛk kəyɔnɛ dəkiyi dɔn kəmbɔl'am-ɛ, məntam kədif cəna, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, cir kɔ ŋkesiya nyɛ MARIKI ɔsɔŋ əm mɔ, pəmɔ tantɛ iyi ti kəsom əm mɔ, məntam kəsɔm sɛm yayɔkɔ nde ndaram, tɔkɔ pəmbɔt əm mɔ.
22 Məsɔm sɛm yayɔkɔ pəmɔ tɔkɔ məŋsɔm sɛm ya were kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, sɛm ya wɔr mɔ. Fum pəsɔk, ɔsɔk fɛ, ɛntam yi kəsɔm.
23 Mba məkɛmbərnɛ kətɔmun mecir ma yi, bawo mecir kiyi wəyeŋ kɔ. Ta məsɔmɛnɛ kiyi wəyeŋ kɔ sɛm.
24 Ta məmun mi, məloŋ mi dəntɔf pəmɔ domun.
25 Ta məmun mi, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mes mam mede mectesɛ, məna kɔ awut am kɔ məna məncepər-ɛ, məcyɔ tɔkɔ tentesɛ MARIKI fər kiriŋ mɔ.
26 Mba daka dam ndɛ məmpus gbəcərəm yɔsɔtɔ yam dacɔ kəsɔŋ MARIKI mɔ, kɔ yoloŋnɛ yam ya kətola tes kɔ ya kədɛrəm yɔ mədekɔ məckekərɛ kəfo kaŋkɔ MARIKI ɛyɛk-yɛk mɔ.
27 Mədekɔ məcloŋnɛ yɔcɔl pacɔf yonu, sɛm kɔ mecir, nde tetek toloŋnɛ kəroŋ pa MARIKI Kanu kam. Mecir ma yoloŋnɛ yam, mədekɔ məcloŋ mi tetek toloŋnɛ ta MARIKI Kanu kam kəroŋ, məna məsɔm sɛm yayɔkɔ.
28 Məmɛŋkərnɛ məcəŋkəl belbel moloku mamɛ iyi kəsom əm mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mes mam mede mectesɛ tɛm fəp mɔ, məna kɔ awut am kɔ məncepər-ɛ, məŋyɔ tɛm tatɔkɔ tes ntɛ tɔmbɔt kɔ tentesɛ sɔ MARIKI Kanu kam mɔ.

Tɛyɛfərɛnɛ kɔ canu ca aKanaŋ

29 Kɔ MARIKI Kanu kam endekɔmələk fər yam kiriŋ afum akɔ məndekɔbaŋər tɔf yaŋan mɔ, kɔ məna məndekɔlip sɔ kəbaŋ tɔf yayɔkɔ məndɛ-ɛ,
30 mədekɔ məkɛmbərnɛ kəsaknɛ towul tosumpər əm kətubucnɛ kəŋan, k'andekɔlip kəmələk ŋa fər yam kiriŋ-ɛ. Məkɛmbərnɛ kədekɔ kəctɛnəs mes ma canu cəŋan məcyifət: «Cəke c'afum akaŋɛ ŋancsalɛnɛ canu cəŋan-ɛ? It'ina sɔ ifaŋ kəyɔ.»
31 Ta mədekɔ məcyɔ tatɔkɔ MARIKI Kanu kam de! Bawo pəyikyik mpɛ MARIKI enter mɔ fəp pɔ ŋancyɔnɛ canu cəŋan, ŋanckɔ haŋ ŋacləmɛ canu cəŋan dənɛnc awut aŋan arkun kɔ aran.

13

1 Moloku mamɛ iŋsom nu mɔ fəp, nəmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka mi darəŋ. Ta mədeŋər, ta məbeli sɔ təlɔm o təlɔm.

Tɛyɛfərɛnɛ kɔ aleləs canu cəcuru

2 Təlɔma fum pədewur əm dacɔ, pəyɔnɛ sayibɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, waliwu wəlɔma, pəclok'əm tɛgbɛkərɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti tes tɛwɛy-wɛy təlɔma-ɛ.
3 Kɔ tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy tɔkɔ ɛnaloku teder teyi-ɛ, pəcloku: «Pacəmɛ canu cəcuru darəŋ,» canu ncɛ nəntɔcərɛ mɔ, «Pasalɛnɛ ci»,
4 ta nəcəŋkəl tɔkɔ sayibɛ sasɔkɔ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti waliwu wəkakɔ oŋloku nu mɔ! Bawo MARIKI Kanu konu kəyi kəwakəs nu kəcərɛ kɔ pəyɔnɛ a nəmbɔtərɛ kɔ bəkəc yonu yosoku pɛs, kɔ mera yonu fəp-ɛ.

5 Nədekɔ nəcəmɛ MARIKI Kanu konu darəŋ, nənesɛ kɔ, nəmɛŋkərnɛ mosom mən, nəcəŋkəl dim dən, nkən pəmar nəcsalɛnɛ, nəsektərnɛ kɔ.
6 Sayibɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti waliwu wəkakɔ mɛnɛ padif kɔ, bawo ɔncɔŋəs afum kəyeŋkər MARIKI Kanu konu səbomp, Kanu nkɛ kənawurɛnɛ nu atɔf ŋa Misira, kɔ kəwurus əm kəlɔ ka dacar. Wəkayi ɛfaŋ kəliŋs'əm kəgbaymɛ dɔpɔ dəkɔ MARIKI Kanu kam ɛnasom əm kəcəmɛ darəŋ mɔ. Məŋnim tɛm tatɔkɔ pəlɛc aka Yisrayel dacɔ.
7 Kɔ wɛnc əm wan ka iya wəkam, wan kam wərkun, wan kam wəran, wəran nwɛ endir'am kəsək mɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wanapa kam nwɛ məmbɔtər pəmɔ mənasərka mɔ, pəwakəs kəliŋəs əm kəgbɔpnɛ disrɛ pəcloku: «Pakɔloŋnɛ canu cəlɔma,» canu ncɛ məna kɔ awisi aŋa ŋanatɔcərɛ mɔ,
8 canu cɔ ncɛ afum alɔma aŋɛ ŋanɔŋkər nu mɔ ŋaŋsalɛnɛ mɔ, tɔyɔnɛ afum akakɔ ŋayi nu kəsək, tɔyɔnɛ ŋambɔlɛn'am, kəyɛfɛ nde doru doncop haŋ nde dɛləpsər mɔ-ɛ,
9 ta məwosɛ ti, ta məcəŋkəl kɔ, ta məyɔnɛ kɔ nɔnɔfɔr, ta məyay kɔ, ta məyac kɔ.
10 Pəmar mədif wəkayi. Mənuŋkɛnɛ kədeŋər kɔ kəca ka kəsut ka kədif, a waca wa afum alpəs anɛ fəp wedebəp kɔ.
11 Məca-cas kɔ, pəfi, bawo wəkayi ɛfaŋ kəliŋəs əm pəbɔlɛn'am MARIKI Kanu kam nkɛ kənawurɛn'am atɔf ŋa Misira nde mənayi kəlɔ ka dacar mɔ.
12 Tɛm tatɔkɔ, aka Yisrayel fəp ŋandene ti, tɔsɔŋɛ ŋa kənesɛ, ŋafɔsɔgbɔkərɛ kəyɔ tes tɛlɛc pəmɔ tatɔkɔ aka Yisrayel dacɔ.
13 Kɔ mənе paclokɛ ti dare din dɔlɔma ndɛ MARIKI Kanu kam ɛnasɔŋ əm kəndɛ mɔ-ɛ:
14 «Abut mera ŋawur afum am dacɔ kɔ ŋaliŋəs aka dare daŋan, ŋacloku ŋa: ‹Paŋkɔnsalɛnɛ canu cəlɔma,›» canu ncɛ nəntɔcərɛ mɔ-ɛ,
15 mətɛnəs kance ka moloku mamɔkɔ belbel, məyifət, məkɔkcɛ mi belbel. Kɔ pəyɔnɛ a kance yati kɔ, kɔ pəyɔnɛ a afum ŋayɔ ti, kɔ pəyɔnɛ a pəyikyik papɔkɔ MARIKI enter mɔ nəna dacɔ ayɔ pi-ɛ,
16 məpaŋnɛ aka dare dadɔkɔ mədiftɛ ŋa dakma. Məsut dare dadɔkɔ haŋ ŋamələk afum di fəp, kəlɛkɛnɛ yɔcəl yaŋan mədiftɛ yi dakma.
17 Məloŋka daka daŋan dofoŋət dabaŋka, məcɔf dare kɔ daka dofoŋət dadɔkɔ fəp, mələsərɛ yi few MARIKI Kanu kam. Kəfo kaŋkɔ kəŋyɔnɛ tɛm tatɔkɔ tɛpɛsa mpɛ antɔsɔtam kəndɛ mɔ, afɔsɔgbɔkərɛ kəcəmbər dare dadɔkɔ few.
18 Ta məlɛkɛnɛ pəyikyik mpɛ o mpɛ MARIKI enter mɔ, pəmar paləsər haŋ pamələk mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ abəkəc ŋotor MARIKI pəbɛr mɛtɛlɛ mən məpɔŋ kumunt mɔ, pəyɔn'am nɔnɔfɔr, pəsɔŋ'am kəkomәs, pəmɔ tɔkɔ ɛnadɛrmɛ ti atem am mɔ,
19 ntɛ tɔŋsɔŋɛ məcəŋkəl dim da MARIKI Kanu kam, məmɛŋkərnɛ mosom fəp mamɛ iyi kəsom əm məkɔ mɔ, məcyɔ sɔ tɔkɔ tolomp fər ya MARIKI Kanu kam kiriŋ mɔ.

14

Kəmənɛ ka məyɔ mokur ma afum acuru dəkəbal

1 Awut a MARIKI Kanu konu ŋɔ nəyɔnɛ, kɔ fum efir nu-ɛ, ta nəgbes-gbesinɛ tetən, ta nəfonnɛ cəfon ca dəmobu.
2 Bawo afum apus ŋɔ nəyɔnɛ nnɔ MARIKI Kanu konu kəyi mɔ. Nən'ɔ MARIKI Kanu konu ɛyɛk-yɛk ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəyɔnɛ afum ən aka dətim afum a doru dandɛ fəp dacɔ mɔ.

Sɛm nyɛ awosɛ kɔ nyɛ amənɛ fum kəsəm mɔ

3 Ta mədi pəyikyik mpɛ o mpɛ MARIKI enter, a k'ɔmənɛ mɔ.
4 Sɛm nyɛ y'awosɛ nu kəde kəcsəm: Wana, aŋkesiya, kɔ wir,
5 wɛsɛm nwɛ o nwɛ woŋwurɛnɛ kɔ wɛcək mɔ, aŋkesiya kɔ wir wa dəmərɔ meŋeci, kɔ dokom da were wɔpɔŋ kɔ wɛfɛt.
6 Nədetam kəcsəm sɛm fəp nyɛ yɛŋgbɛyɛnɛ mɛlər mɔ, yɔyɔ mɛlər mɛrəŋ, nyɛ yɛŋnakəmnɛ kɔ yɔntɔyi kəsəmət pəmɔ wana-ɛ.
7 Mba ta nəde nəcsəm sɛm dacɔ nyɛ yɛŋnakəmnɛ pəmɔ wana mɔ, kɔ yəyɔ mɛlər mɛrəŋ mɛgbɛyɛnɛ: Yɔkɔmɛ, tərəp, kɔ dokom da debem ndɛ deyi dəmasar mɔ. Sɛm yɔ nyɛ yɔŋsəm yika mɔ, mba yi yɛŋgbɛyɛnɛ fɛ mɛlər mɛrəŋ. Awa, sɛm yayɔkɔ yɔsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ.
8 Asop nŋɛ ŋɛŋgbɛyɛnɛ mɛlər, mba ŋɔfɔnakəmnɛ yika pəmɔ wana, ŋɔsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ. Ta nəsəm sɛm ya sop, ta nəgbuŋɛnɛ yefi ya yi.
9 Sɛm nyɛ yeyi dəromun mɔ, nyɛ yɔ awosɛ nu kəde kəcsəm: Sɛm nyɛ yəyɔ yɛŋɛrnɛnɛ kɔ wokwok mɔ fəp.
10 Mba ta nəsəm mpɛ o mpɛ pəntəyɔ yɛŋɛrnɛnɛ kɔ wokwok mɔ, yayəkɔ yɔsɔk fɛ nnɔ nəyi mɔ.
11 Nəde nəcsəm bɛmp nyɛ yɔsɔk mɔ fəp.
12 Mba bɛmp nyɛ yɔ ta nəde nəcsəm yi: Ayɔfən, abəkar kɔ asiksik ŋefer kɔ ŋa dəkəba,
13 təŋgbɛ pebi kɔ peyim, aŋkəlokəlo kɔ dokomɛnɛ dayi,

14 bɛmp ya mənar kɔ dokomɛnɛ dayi fəp,
15 otəris, awump, abəkar kɔ dokomɛnɛ dayi,
16 awump kɔ dokom da ŋi,
17 antombon, alifət, kɔ ancapəraman,
18 bɛmp ya agbɛp ŋa cəba kɔ dokomɛnɛ dayi, kɔ tempirfin.
19 Yoyokɛ-yokɛ yɛfɛt yɛfɛt nyɛ yɔyɔ banca yɛfɛlər fəp, pəmar fɛ nəsɔm yi, yəsək fɛ nnə nəyi mə.
20 Mba nəntam kəcsɔm yɛfɛlər-fɛlər fəp nyɛ yɔsɔk mə.
21 Ta nəde nəcsɔm wɛsɛm nwɛ atɔfay amera mə. Mədekɔ məcsɔŋ wi wəcikəra nwɛ eyi nde ndaram mə, nkɔn pəsɔm wi, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, məcamsər wi wəcikəra, bawo fum nwɛ ampus mə məyɔnɛ nnə MARIKI Kanu kam kəyi mə. Ta mədekɔ məcpɛcɛ sɛm ya wir mɛsɛ ma kɛrɛ ka wi.

Sariyɛ sa farilɛ

22 Mədekɔ məcsɔŋ kəren o kəren farilɛ fa yokom ya yəbɔf nyɛ dalɛ dam dendekɔ dɔcsɔŋ əm mə fəp.
23 Mədekɔ məcdi yeri fər ya MARIKI Kanu kam kiriŋ, nde kəfo nkɛ endekɔyɛk-yɛk kəyɔnɛ dəkiyi dɔn mə, kəyɛfɛ farilɛ fa mɛŋgbɛn mam, fa wɛn wam, kɔ fa moro mam, kəbəp ka awut acɔkɔ-cɔkɔ a yɔcɔl yam cəna, cir kɔ ŋkesiya yam, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mətəkəs kənesɛ tɛm fəp MARIKI Kanu kam mə.
24 Tələma dɔpɔ dəbələ teta kəsarɛ fi, tələma kəfo nkɛ MARIKI Kanu kam kəyɛk-yɛk kəyɔnɛ dəkiyi dɔn mə kəmbələnɛ ndaram, bawo MARIKI Kanu kam ompoc'am pətət-ɛ,
25 tɛm tatəkɔ məntam kəsəkpərɛ farilɛ fam pəsam, mətəmpər pəsam papəkɔ dəkəca məkɔ nde kəfo kaŋkɔ nkɔn MARIKI Kanu kam ɛyɛk-yɛk mə.
26 Dəndo kəfo kaŋkɔ, məntam kəsəkpərɛ sɔ pəsam papəkɔ daka o daka ndɛ məŋfaŋ mə, pəyɔnɛ cəna, pəyɔnɛ cir kɔ ŋkesiya, pəyɔnɛ wɛn, pəyɔnɛ member mpɛ o mpɛ pəmbət əm mə, mədi yi dəndo MARIKI Kanu kam fər kiriŋ, məwoləs-woləs, məna k'aka kələ kam disrɛ.
27 Ta məsak wəLewy nwɛ o nwɛ eyi nde ndaram mə, bawo ɔsətɔ fɛ kɛ aka Yisrayel dacɔ.
28 Dəkələpsər da teren ta maas ntɛ o ntɛ, məcwurɛ farilɛ fəp fa yokom ya yəbɔf yam ya kəren, məcboc yi sədare sonu nsɛ nəndɛ mə.
29 Məcərɛ a wəLewy ɔsətɔ fɛ kəfo kɛ kam dacɔ. Awa, wəLewy, wəcikəra, wətɔyɔ kɛrɛ kɔ kas, wəcəbokəra, aŋɛ ŋayi dare donu mə fəp, ŋader ŋadi yeri yayɔkɔ haŋ ŋanɛmbərɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ MARIKI Kanu kam kəpoc'am pətət dəyɛbəc ya waca wam fəp mə.

15

Kəluksɛ ka debe teren ta camət-mɛrəŋ ntɛ o ntɛ

1 Dəkələpsər da teren ta camət-mɛrəŋ ntɛ o ntɛ mədе məcŋaŋnɛ səbe sam.
2 Ntɛ tɔ pəmar pacŋaŋnɛ səbe dəkələpsər da teren ta camət-mɛrəŋ: Nwɛ o nwɛ ɛnabər wɛnc mə, pəmar pəŋaŋnɛ. Pəmar fɛ pəcɔŋəs wanapa kɔn kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wɛnc kəsɔŋ ka debe dɔn, k'andəŋk kəŋaŋnɛ səbe tewe ta MARIKI-ɛ.
3 Məntam kəcɔŋəs wəcikəra kəluks'am debe, mba məŋaŋnɛ səbe sa wɛnc nsɛ mənasɔŋ kɔ mə.
4 It'ɔsɔŋɛ ta ancərɛ wətɔyɔ daka nu dacɔ, bawo MARIKI endepoc'am kəpocɛ pətət nde atɔf ŋam nŋɛ MARIKI Kanu kam endekɔsɔŋ əm kəndɛ, məbaŋ ŋɔyɔn'am kɛ mə.
5 Tes tin gboŋ t'ɛfaŋ, məcəŋkəl belbel dim da MARIKI Kanu kam, məmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka mosom mən darəŋ fəp mmɛ iyi kəsom əm məkɔ mə.
6 MARIKI Kanu kam endepoc'am pətət pəmɔ tɔkɔ olok'əm ti mə. Məndekɔ məcbər acikəra a tɔf yɛlarəm sɛkɛ, mba məna məfɔde kɔ məccəmbər sɛkɛ kəbɔ. Məndekətasərnɛ afum a tɔf yɛlarəm, mba ŋafɔdekətasərnɛ məna.
7 Kɔ wɛnc əm wələma eyi nde ndaram ta ɔyɔ daka-ɛ, dəndo atɔf nŋɛ MARIKI Kanu kam kəsɔŋ əm mə, ta mədekɔyeŋkər kɔ fər, ta mədekɔmɛpər wɛnc əm wətɔyɔ daka wəkakɔ kəca.
8 Məperər kɔ kəca, pəcəmbər'am sɛkɛ, məbər kɔ daka pəlompəs mes mmɛ mombut kɔ mə.
9 Məkɛmbərnɛ belbel ta məlokunɛ dɛbəkəc mɛcɛm-cɛmnɛ ma kəbut amera, məclokunɛ: «Teren ta camət-mɛrəŋ tələtərnɛ, kəren kəŋaŋnɛ səbe,» ta məcməmənɛ wɛnc əm wətɔyɔ daka dəfər dɛlɛc, məyi ta məsɔŋ kɔ daka ndɛ o ndɛ-ɛ. Kɔ məyɔ ti-ɛ, oŋkornɛ MARIKI teta kəbut amera kam, tɔyɔn'am kiciya.
10 Məsɔŋ kɔ belbel, ta abəkəc ŋam ŋey'im pəlɛc kɔ məndeyi kəsɔŋ kɔ-ɛ. Ti tɔŋsɔŋɛ MARIKI Kanu kam pəcpoc'am pətət dəyɛbəc yam kɔ dəmosumpər mam fəp.
11 Atɔyɔ daka ŋandeyi tɛm fəp dətɔf. Itɔ isom am tantɛ: Pəmar məperər kəca wɛnc əm nwɛ ɔntɔyɔ daka kɔ nwɛ eyi dəpəcucanɛ pəyi nde ndaram mə.

Tɛsak ta acar ŋakɔ yɛŋən

12 Kɔ wɛnc əm wələma wəHebəre wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəran, ɛncamsərn'am kəyɔnɛ ka wəcar kam-ɛ, pəbəc'am meren camət-tin. Teren ta camət-mɛrəŋ, məsak kɔ pəyi yɛŋən.
13 Kɔ mədekɔsak kɔ, pəyi yɛŋən-ɛ, pəmar fɛ pəkɔ waca wɔsɔkər.
14 Məde məperər kɔ waca, məpocɛ kɔ ŋkesiya kɔ cir cələma yɔcəl yam dacɔ, məwurɛ mɛŋgbɛn kɔ wɛn wam wələma məpocɛ kɔ pəla pəmɔ ntɛ MARIKI Kanu kam ompoc'am pətət pəla mɔ.
15 Mədekɔ məccɛm-cɛmnɛ a mənayɔnɛ wəcar atəf ŋa Misira, kɔ MARIKI Kanu kam owurus əm dacar dadəkɔ. It'iyi kəsom'am ti məkɔ tantɛ.
16 Mba kɔ wəcar kam olok'əm: «Ifaŋ fɛ kəwur nnɔ kələ kam,» bawo ɔmbətər əm, məna kɔ aka kələ kam, tɛtəŋnɛ pəyi ndaram belbel-ɛ,
17 tɛm tatɔkɔ mələk abak, məpifi kɔ aləŋəs məbakcər kɔ kumba. Tɛm tatɔkɔ, ɔyɔnɛ wəcar kam kəyi kɔn doru oŋ fəp. Itɔ məntam sɔ kəyɔ wəcar kam wəran.
18 Ta pəcuc'am kəsak wəcar kam pəyi yɛŋən, bawo ɛmbəc'am meren camət-tin, ɔsɔŋ'am kəsətɔ kəmɛrəŋ ka kəway ka wəbəc wələma nwɛ eyi kəbəc'am mɔ, MARIKI Kanu kam ompoc'am pətət dəmes məkɔ məŋsumpər mɔ fəp.

Yokom ya yɔcəl yam yɔcɔkɔ-cɔkɔ

19 Mədekɔ məcsɔŋ yokom yɔcɔkɔ-cɔkɔ yorkun ya yɔcəl yam fəp MARIKI Kanu kam nyɛ ande packom nnɔ yɔcəl yam dacɔ mɔ: Cəna, cir kɔ ŋkesiya. Ta mədekɔ məbəcɛ yokom yorkun yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya cəna cam, ta məgbɛt-gbɛtəs sɔ yowut yorkun yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya ŋkesiya.
20 Mədekɔ məcsɔm yi teren kɔ teren, məna kɔ aka kələ kam disrɛ, MARIKI Kanu kam fər kiriŋ, nde kəfo kəŋkɔ endekɔyɛk-yɛk kəyɔnɛ dəkiyi dən mɔ.
21 Kɔ pəyɔnɛ pɔcəl pam papɔkɔ pəyɔ dolokəp, pontorər, pətənəŋk, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, pəyɔ kəfo kələma nkɛ kəntətesɛ mɔ, ta məloŋnɛnɛ pi MARIKI Kanu kam.
22 Məsɔm pɔcəl posoku papɔkɔ nde ndaram. Fum wəsoku kɔ wətəsɔk fəp ŋantam kəsɔm pi, pəmɔ təkɔ aŋsɔm were kɔ wər mɔ.
23 Mecir ma wɛsɛm mamɔkɔ mɔ məntɔmun. Məloŋ mi dəntəf pəmɔ domun.

16

Kəsata ka Pak

1 Kɔ Musa oloku sɔ, «Məde məcleləs ŋof ŋa Abib məcbocɛ MARIKI Kanu kam kəsata ka kəcɛm-cɛməs ka Kəcepər ka mɛlɛkɛ medif. Bawo ŋof ŋa Abib ŋaŋɔkɔ ŋɔ MARIKI Kanu kam ɛnawurɛn'am atəf ŋa Misira pibi disrɛ.
2 Məloŋnɛnɛ kələləs ka MARIKI Kanu kam yɔcəl yam dacɔ teta kəsata kaŋkɔ wana, wir kɔ pəyɔnɛ fɛ ti aŋkesiya, nde kəfo nkɛ MARIKI endekɔyɛk-yɛk kəyɔnɛ dəkiyi dən mɔ.
3 Kəsata kaŋkɔ disrɛ, ta məsɔm paka o paka pɔnɔŋkəl lebin, məcsɔm mata camət-mɛrəŋ disrɛ cəcom cətənəŋkəl lebin, cəcom ca pucuy cɔ, ncɛ cənde kəccɛm-cɛməs əm kəbɛlkər nkɛ mənawurɛnɛ atəf ŋa Misira mɔ. Tendesəŋ'am kəccɛm-cɛmnɛ dəsək ndɛ mənawur atəf ŋa Misira mɔ mataka mam ma doru fəp.
4 Nde atəf ŋam disrɛ fəp mata camət-mɛrəŋ maməkɔ disrɛ ta lebin ndɛ o ndɛ deŋyi nde ndaram. Sɛm yəkɔ məndekələŋnɛ dəfəy da tataka təcɔkɔ-cɔkɔ mɔ, ta sɛm yayəkɔ yedirɛ haŋ dəckəsək bətbət.
5 Məfəde məcloŋnɛ poloŋnɛ teta kəsata kaŋkɔ dare o dare ndɛ MARIKI Kanu kam endesɔŋ əm kəndɛ mɔ.
6 Mba kəfo kin nkɛ MARIKI Kanu kam endekɔyɛk-yɛk kəyɔnɛ dəkiyi dən mɔ gbəcərəm pəmar mədekɔ məcloŋnɛ poloŋnɛ papɔkɔ, dec dərəfəy kɔ dec dendekalɛ-ɛ, məsurɛnɛ dec dəkɔ mənawur Misira mɔ.
7 Məkakəl tɛsɛm poloŋnɛ pam, məsɔm pi kəfo nkɛ MARIKI Kanu kam endekɔyɛk-yɛk mɔ. Dəckəsək bətbət, məlukus nde cəbal cam.
8 Mata camət-tin disrɛ məcsɔm cəcom cətənəŋkəl lebin. Tataka ta camət-mɛrəŋ kəloŋkanɛ kəlpəs ka kəsata kaŋkɛ kɔ, teta pəlel pa MARIKI Kanu kam, ali tɛbəc məfəsumpər dəsək dadəkɔ.»

Kəsata ka Mataka Moluksər[*]

9 «Məlɔm mataka moluksər camət-mɛrəŋ, mataka wəco kəcamət kəyɛfɛ tɛm ntɛ ambɛr mɛŋgbɛn kətetiya kətɛl mɔ,
10 a məndebocɛ MARIKI Kanu kam kəsata ka Mataka Moluksər. Kəpocɛ nkɛ məndekɔ məcsɔŋɛ abəkəc ŋosoku pɛs mɔ, kənde kəctəŋnɛnɛ kɔ kəpocɛ pətət nkɛ MARIKI Kanu kam ende pəcsɔŋ əm mɔ.
11 Məwoləs-woləs MARIKI Kanu kam fər kiriŋ, nde kəfo kaŋkɔ nkən MARIKI Kanu kam endekɔyɛk-yɛk kəyɔnɛ dəkiyi dən mɔ, kəyɛfɛ məna, wan kam wərkun kɔ wəran kəkɔ ka wəcar

[*] **16:8** *Kəsata ka Mataka Moluksər*, aŋsəkpər tewe ta kəsata kaŋkɛ «Pantikɔt»

kam wərkun kɔ wəran, kəbəp wəLewy nwɛ endekɔyi nde ndaram mɔ, wəcikəra haŋ wan nwɛ akombəra ɔn ŋafi mɔ kɔ wəcəbokəra anɛ ŋayi nu dacɔ mɔ.
12 Mədekɔ məccɛm-cɛmnɛ a mənayɔnɛ wəcar atɔf ŋa Misira, mədekɔ məcmɛŋkərnɛ sariyɛ sasɔkɔ məcəmɛ sɔ si darəŋ.»

Kəsata ka Ngbancan
13 «Kɔ mədekɔ məcboc kəsata ka Cəlɛŋgbɛ mata camət-mɛrəŋ disrɛ kɔ məlip kəsɛpər yɛtɛl yam kɔ kəfɔcəs wɛn wam-ɛ.
14 Məwoləs-woləs kəsata kaŋkɔ disrɛ kəyɛfɛ məna, wan kam wərkun kɔ wəran kəkɔ wəcar kam wərkun kɔ wəran, kəbəp ka wəLewy kɔ wəcikəra haŋ wan nwɛ akombəra ɔn ŋafi mɔ, kɔ wəcəbokəra anɛ ŋayi nde ndaram mɔ.
15 Mədekɔ məcbocɛ MARIKI Kanu kam kəsata mata camət-mɛrəŋ disrɛ nde kəfo kaŋkɔ MARIKI endekɔyɛk-yɛk mɔ. Bawo MARIKI Kanu kam endekɔpoc'am pətət dəyɛtɛl yam kɔ yɛbəc ya waca wam fəp, məyinɛ oŋ pəbotu yati.
16 Kəmaas kəren disrɛ pəmar arkun aka Yisrayel ŋakɔ ŋamentərnɛ MARIKI Kanu kam fɔr kiriŋ nde kəfo kaŋkɔ endekɔyɛk-yɛk mɔ: Tɛm ta kəsata ka Cəcom cətɔnɔŋkəl lebin, ta kəsata ka Mataka Moluksər, ta kəsata ka Cəlɛŋgbɛ[†]. Afɔmentərnɛ MARIKI fɔr kiriŋ waca wɔsɔkər.
17 Nwɛ o nwɛ pəsɔŋ pɔkɔ ɛntam mɔ, pətəŋnɛnɛ pa kəpocɛ pətət nkɛ MARIKI Kanu kam kəsɔŋ əm mɔ.»

Sariyɛ sa kəkɔtɛnɛ kiti
18 «Mədekɔ məccəmbər aboc kiti kɔ atubuc mes nde sədare nsɛ MARIKI Kanu kam endekɔsɔŋ əm mɔ fəp, dəcusuŋka kɔ dəcusuŋka. Ŋadekɔ ŋacbocɛ aka Yisrayel kiti kance kəlompu disrɛ.
19 Ta məkafəli kiti. Ta məcəmɛnɛ nwɛ o nwɛ, ta məwosɛ sɔ kəbaŋ kəpocɛ kəgbəpnɛ, bawo kəsɔŋɛ fər ya acərɛ kəkɔtɛnɛ mes kətənəŋk kance, kəsɔŋɛ fum kəgbaymɛ moloku ma alompu.
20 Məsektərnɛ kəcəmɛ pəlompu pa kance darəŋ, ntɛ təŋsɔŋ'am kəyi doru, məkɔ sɔ məbaŋ atɔf nŋɛ MARIKI Kanu kam kəsɔŋ əm mɔ.»

Məyɔ mmɛ amɔnɛ mɔ
21 «Ta mədɔf ali togbu pin potontnɛ mpɛ aŋwenɛ tolom ta Asera mɔ, ali kətək kin ta məcəmbər dəndo tetek toloŋnɛ MARIKI Kanu kam kəsək, tetek toloŋnɛ mpɛ məndelompsɛ Kanu kam mɔ.
22 Məfədekɔdɔf tasar pɛcəmbər potontnɛ, MARIKI Kanu kam kənter təyɔ tatɔkɔ.»

17

1 Kɔ Musa oloku sɔ: «Ta məloŋnɛ MARIKI Kanu kam, wana, aŋkesiya kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wir nwɛ wɔyɔ dolokəp kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəfo kələma dəris nkɛ kəntətesɛ mɔ. Pəyikyik pɔ mpɛ MARIKI Kanu kam enter mɔ.
2 Ntɛ tɛntam kəyi: Kɔ dare din dələma ndɛ MARIKI Kanu konu kəsɔŋ nu mɔ, təyɔnɛ wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəran pəcyɔ tes tɛlɛc fər ya MARIKI Kanu kam kiriŋ, wəkayi eleləs fɛ danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel,
3 pəkɔ pəcsalɛnɛ canu cələma, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəctontnɛnɛ ci, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəctontnɛnɛ dec, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti ŋof kɔ pəyɔnɛ ti ca ca dəkɔm fəp, ntɛ intəsom mɔ,
4 k'ander palok'əm ti, mənɛ sɔ ti pacloku-ɛ, mətɛnəs ti belbel: Toloku tatɔkɔ təyɔnɛ kance-ɛ? Tes tatɔkɔ teyi-ɛ? Pəyikyik papɔkɔ MARIKI enter mɔ pɛnayi aYisrayel dacɔ-ɛ?
5 Kɔ təyɔnɛ kance-ɛ, məwurɛnɛ wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəran wəkakɔ ɔyɔ tes tɛlɛc tatɔkɔ mɔ nde cusuŋka ca dare dam, nəca-cas kɔ haŋ wəkayi pəfi.
6 Fum nwɛ pəmar padif mɔ, andif wəkayi kɔ afum mɛrəŋ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, maas ŋayɔnɛ sede kəloku kance ka tes tɛlɛc tatɔkɔ ɔyɔ mɔ-ɛ. Afədif kɔ, kɔ sede sin gbəcərəm səloku kance ka tes tɛlɛc tatɔkɔ-ɛ.
7 Sede atəŋnɛ a tes tatɔkɔ ŋanuŋkɛnɛ kəca-cas kɔ, a afum fəp ŋadecəmɛ ŋa darəŋ kəca-cas kɔ. Itɔ məŋnim oŋ tɛm tatɔkɔ pəlɛc aka Yisrayel dacɔ.»

Mes mocuca mmɛ aŋkiti nde kəfo nkɛ MARIKI ɛyɛk-yɛk mɔ
8 «Kɔ kiti kəncuc'am kəboc-ɛ, pəyɔnɛ ka defi, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, ka kəgbɛkəlɛnɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kiti ka kəbopər, pəyɔnɛ kiti nkɛ o nkɛ aŋkekərɛ nde cusuŋka ca sədare sam kəcuc'am kəboc mɔ, məyɛfɛ məpɛ kəfo nkɛ MARIKI Kanu kam kəndekɔyɛk-yɛk mɔ.
9 Məkɔ məyifət tɔkɔt tam aloŋnɛ aLewy, kɔ wəboc kiti nwɛ eŋyi mata maməkɔ kəboc kiti mɔ, ŋa ŋagbint'am kiti kaŋkɔ.

[†] **16:16** Mewe ma cəsata mamɛ andeŋər cəsata maas cəpəŋ cacɔkɔ. Pantikət, tewe ta kəsata nkɛ ancboc teren o teren. Amboc kəsata nkɛ ntɛ mata wəco kəcamət kəŋcepər kəyɛfɛ dəsək ndɛ anacop kətɛl mɔ. Andeŋər sɔ kəsata kaŋkɛ «kəsata ka Mataka moluksər,» bawo kələm ka mataka moluksər camət-mɛrəŋ kəntəŋnɛ kɔ mata wəco maŋkələ kɔ camət-maŋkələ, mata wəco kəcamət k'amboc kəsata dɔckɔsɔk-ɛ.

10 Məyɔ tatɔkɔ agbinti kiti kaŋkɔ ŋaŋlok'əm mɔ, dəndo kəfo kaŋkɔ MARIKI ɛyɛk-yɛk mɔ, məmɛŋkərnɛ kəsurɛnɛ kɔcəmɛ ka tɔkɔ ŋaŋkɔtəks'am mɔ darəŋ.
11 Məkɔtɛnɛ tɛtəkəs ntɛ ŋandekɔtəks'am kɔ kiti kaŋkɔ ŋaŋkɔlok'əm mɔ. Ta məgbaymɛ kəca kəmeriya kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəca kətɔt ka tegbinti ta kiti kaŋkɔ ŋaŋkɔlok'əm mɔ.
12 Fum nwɛ ɛŋlɛknɛ ta ɛncəŋkəl wəloŋnɛ nwɛ ɛncəmɛ kirin kəsalɛnɛ ka MARIKI Kanu kam, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəboc kiti mɔ, fum wəkakɔ eŋfi. Itɔ məŋnim pəlɛc Yisrayel.
13 Aka Yisrayel fəp ŋandene ti, tɔsɔŋɛ ŋa kənesɛ, ŋafɔsɔlɛknɛ.»

Sariyɛ nsɛ səyɔnɛ sa wəbɛ mɔ

14 «Kɔ məndekɔbɛrɛ atɔf nŋɛ MARIKI Kanu kam ɔsɔŋ əm kəndɛ mɔ, kɔ məkɔbaŋ ŋi ŋɔyɔnɛ ŋam, məndɛ ŋi məcloku-ɛ: ‹Ifaŋ kəcəmbər wəbɛ nde atɔf ŋem pəmɔ afum a tɔf nyɛ yɛŋkɛl im mɔ,›
15 məntam kəcəmbər wəbɛ nwɛ MARIKI Kanu kam, ɛyɛk-yɛk mɔ. Məcəmbər wəbɛ nwɛ ɔyɔnɛ wɛnc əm mɔ, məfɔtam kəyɔ wəbɛ wəcikəra, nwɛ ɔntɔyɔnɛ wɛnc əm mɔ.
16 Mba ta wəbɛ wəkakɔ pəyɔ fəlɛs yɛlarəm, ta wəbɛ wəkakɔ pəluksɛ sɔ aka Yisrayel Misira ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəsɔtɔ fəlɛs yɛlarəm mɔ. Bawo MARIKI, oloku nu: ‹Nəfɔsɔluksərnɛ dɔpɔ dandɛ.›
17 Ta wəbɛ wəkakɔ pəla aran, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta abəkəc ŋɔn ŋɛgbaymɛ mɔ, ta wəbɛ wəkakɔ pəyɔ sɔ gbeti kɔ kɛma kəlarəm.
18 Kɔ wəbɛ wəkakɔ ɛndɛ nde dɔcɔm dɔn da dɛbɛ-ɛ, pacepərɛnɛ dəbuk bələma yecicəs ya sariyɛ nsɛ ɔŋkɔlɛk dəbuk mbɛ aloŋnɛ aLewy ŋantɔmpər mɔ.
19 Pəmar wəbɛ pəctɔmpər oŋ buk babɔkɔ, pəckaraŋ bi dɔsɔk o dɔsɔk kəyi kɔn doru fəp, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pətəkəs kənesɛ MARIKI Kanu kɔn mɔ, pəmɛŋkərnɛ moloku ma sariyɛ saŋsɛ fəp kɔ mɛtəksɛ pəcəmɛ sɔ mi darəŋ.
20 Ti tendeyaməsɛ kɔ kəcɛm-cɛmnɛ dɛbəkəc, a encepər awɛnc aŋa aka Yisrayel, tɛyamsɛ kɔ sɔ kəgbaymɛ ka kəca kəmeriya kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəca kətɔt ka tosom, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mataka mən məbəl dɛbɛ dən disrɛ nkɔn kɔ awut ɔn afum a atɔf ŋa Yisrayel dacɔ mɔ.»

18

Sariyɛ sa kusuŋka ka Lewy

1 Kɔ Musa oloku sɔ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel: «Ali fum wəkin wəka kusuŋka ka Lewy aloŋnɛ dacɔ ɔfədesətɔ antɔf ŋa kɛ aka Yisrayel. Yoloŋnɛ nyɛ ande paccɔfɛ MARIKI mɔ yende yəyɔnɛ ŋa kɛ, yi yendeyɔnɛ aloŋnɛ yeri.
2 Ŋafɔdeyɔ kɛ awɛnc aŋa aka Yisrayel dacɔ, MARIKI ɔyɔnɛ kɛ kəŋan, pəmɔ tɔkɔ oloku ŋa ti mɔ.
3 Sariyɛ nsɛ sɔ aloŋnɛ aLewy ŋandeyɔ nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ, kɔ tɔyɔnɛ afum ŋander kəloŋnɛ wana, aŋkesiya kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wir-ɛ, pasɔŋ wəloŋnɛ kəbanca, kanca, kɔ aputuk.
4 Məde məcsɔŋ MARIKI yɛtɛl yam yəcɔkɔ-cɔkɔ ya mɛŋgbɛn mam, yəfɔcəs yəcɔkɔ-cɔkɔ ya wɛn wam kɔ ya moro ma olif mam, kɔ yofon yəcɔkɔ-cɔkɔ ya ŋkesiya nyɛ mənde məcfon mɔ.
5 Bawo kusuŋka ka Lewy kɔ, MARIKI Kanu kam kəyɛk-yɛk cusuŋka ca Yisrayel fəp dacɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ yuruya yən ŋacəmɛ MARIKI fər kiriŋ, ŋayɔnɛ dəsɔk o dəsɔk akiriŋ a yɛbəc yən, ŋacloŋnɛnɛ sɔ aka Yisrayel tewe ta nkɔn MARIKI mɔ.
6 Kɔ wəLewy ender dare dam dələma, pəyɔnɛ dare ndɛ o ndɛ əŋkɔ atɔf ŋa Yisrayel mɔ, ɛntam kəckɔ ntɛ o ntɛ ɛŋfaŋ mɔ, nde kəfo nkɛ MARIKI endekɔyɛk-yɛk mɔ.
7 Wəkayi endekɔ pəccəmɛ dekiriŋ da kəsalɛnɛ MARIKI Kanu kɔn pəmɔ tɔkɔ awɛnc aŋa fəp ŋancəmɛ kəsalɛnɛ MARIKI fər kiriŋ mɔ.
8 Pəmar pəsɔtɔ yeri yən, ŋatəŋnɛnɛ kɔ aLewy akɔ ɛmbəp di mɔ, ta alɔm kəsɔtɔ kɔn nkɛ ɔŋsɔtɔ kəway ka daka da akas aŋa disrɛ mɔ.»

Sayibɛ sa yem kɔ sayibɛ sa kance

9 «Kɔ məndekɔbɛrɛ atɔf nŋɛ MARIKI Kanu kam kəsɔŋ əm mɔ, ta mədekɔ məctəkəs kətubucnɛ ka pəyikyik mpɛ MARIKI enter pa afum a tɔf yayɔkɔ məndekɔbəp di mɔ.
10 Ta fum o fum pəyi aka Yisrayel dacɔ nwɛ ɔŋloŋnɛ wan kɔn wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wan kɔn wəran dənɛnc mɔ, ta dure deyi nu dacɔ, ta wəka dɔfər pəyi nu dacɔ, ta fum pəyi nu dacɔ nwɛ ɛŋgbal kəsənc mɔ, nwɛ ɛncəmɛ deser darəŋ mɔ,
11 fum nwɛ entiriŋ wɛnc mɔ, fum nwɛ ɔŋkɔ nda afum aŋɛ ŋantontnɛ tɔk dəntɔf kəkɔgbal kəsənc mɔ, fum nwɛ ɔŋlok-lokər afi mɔ.
12 Fum nwɛ o nwɛ endeyɔ məyɔ mamɔkɔ mɔ, pəyikyik pəyɔnɛ mpɛ MARIKI enter mɔ. Teta pəyikyik papɔkɔ tɔ MARIKI Kanu kam eyi kəbanəŋərɛ afum akakɔ fər yam kiriŋ.
13 Ta pəyikyik mpɛ o mpɛ peyi əm fər ya MARIKI Kanu kam kiriŋ.
14 Bawo afum aŋɛ məŋkɔbaŋər tɔf mɔ, dure kɔ agbal kəsənc ŋɔ ŋancəŋkəl. Mba məna, MARIKI Kanu kam kəwosɛ f'am ntɛ o ntɛ towurɛnɛ ta məyɔ mamɔkɔ.
15 MARIKI Kanu kam, endekɛr'am sayibɛ, pəwurɛ kɔ awɛnc əm aŋa dacɔ nwɛ eyi pəmɔ ina Musa mɔ. Nəde nəcəŋkəl kɔ!

16 Tatɔkɔ yati tɔ mənatola MARIKI Kanu kam, nde tɔrɔ ta Horɛb, dɔsɔk da kəloŋkanɛ, ntɛ mənaloku: ‹Ilɛtsɛn'am ta məsak im kəgbɔkərɛ sɔ kəne MARIKI Kanu kem dim, ta məsak im sɔ kənəŋk nɛnc dɔpɔŋ dandɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta ifi mɔ.›
17 Kɔ MARIKI olok'im: ‹Tɔkɔ afum akaŋɛ ŋaloku mɔ, ŋaloku ti belbel.
18 Indekɛrɛ ŋa sayibɛ iwurɛ kɔ awɛnc aŋa dacɔ nwɛ eyi pəmɔ məna Musa mɔ. Ibɛr kɔ moloku mem dəkusu, pəcloku ŋa ntɛ o ntɛ iŋsom kɔ mɔ.
19 Kɔ fum wələma eyi nwɛ ɔntɔcəŋkəl moloku mem mmɛ inde icsom kɔ kəcloku tewe tem mɔ-ɛ, in'endebocər kɔ kiti.
20 Mba sayibɛ nsɛ səndelɛknɛ kəcloku tewe tem toloku tɔkɔ intɔsom kɔ mɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, pəcloku dim da canu cəcuru mɔ, mɛnɛ padif sayibɛ sasɔkɔ.›
21 Tələma mədə məcyifnɛ dɛbəkəc: ‹Cəke cɔ səntam kəcərɛ a MARIKI oloku toloku tatɔkɔ-ɛ?›
22 Kɔ sayibɛ səloku toloku tewe ta MARIKI ta tende teyi ta ande panəŋk ti-ɛ, toloku tɔ ntɛ MARIKI ɔntɔloku mɔ. Kəlɛknɛ kəsɔŋɛ sayibɛ sasɔkɔ kəloku ka toloku tatɔkɔ. Ta mənesɛ kɔ!»

19

Sədare səyacnɛ

1 Kɔ Musa oloku sɔ: «MARIKI Kanu kam kəndekɔmələk afum a tɔf aŋɛ endekɔsɔŋ əm ntɔf yaŋan, məna məbaŋ sədare sasɔkɔ, məndɛ si, məndɛ wəlɔ waŋan.
2-3 Kɔ tatɔkɔ telip-ɛ, məyer atɔf ŋaŋɔkɔ MARIKI Kanu kam endekɔsɔŋ əm kəlɛk ŋɔyɔnɛ ŋam kɛ mɔ, kəmaas. Məyɛk-yɛk sədare maas taciŋa tɔf yayɔkɔ disrɛ. Məlompəs səpɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ wədif fum nwɛ o nwɛ pətam kəyɛksɛ pəbɛrɛ di pəyacnɛ mɔ.
4 Tes ntɛ tɔ wədif fum ɛntam kəyɛksɛ pəyacnɛ di, pəyi sɔ doru: K'ɔntɔyɛfɛnɛ kədif ka wəkos, pacərɛ sɔ a ɛnater fɛ kɔ tokur-aŋa-ɛ.
5 Kɔ tɔyɔnɛ fum ɔŋkɔ kɔ wəkos dop kəkɔyipɛ, pədot tomunt kəkɔcɛp kətək, tomunt pokoŋər wəkin dəkupus pɔkɔ pɛcɛp wəkos wəkakɔ pəfinɛ ti-ɛ, fum wəkɔ ɛncɛp wəkos mɔ, ɛntam kəyɛksɛ pəkɔ pəndɛ nde sədare sasɔkɔ din, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəyi sɔ doru mɔ,
6 tɔsɔŋɛ wəluksɛ ayɛk ŋa kədif, mɛtɛlɛ disrɛ, pəbɛləs wəkɔ endif fum mɔ, haŋ pəbəp kɔ, kɔ pəyɔnɛ dɔpɔ dɔmbɔl-ɛ, pəsut kɔ pədif. Mba pəmar fɛ padif kɔ, bawo ɛyɛfɛnɛ fɛ kədif ka wəkos.
7 It'isom'am kəyɛk-yɛk sədare maas taciŋa.
8 Kɔ MARIKI Kanu kam endewɔkələs cələncər cam pəmɔ tɔkɔ ɛnadɛrmɛ ti atem am mɔ, k'endesɔŋ əm atɔf fəp nŋɛ ɛnasɔŋ temer kəsɔŋ atem am mɔ-ɛ,
9 ntɛ tɔŋsɔŋɛ məmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka tosom ta MARIKI darəŋ ntɛ iyi kəsom əm məkɔ mɔ, məbətər MARIKI Kanu kam, məckət dɔsɔk o dɔsɔk səpɔ sɔn. Kɔ məyɔ tatɔkɔ fəp-ɛ, mədə mənɔcər sɔ sədare maas sələma, səcɔkɔ-cɔkɔ saŋsɛ maas.
10 Ti disrɛ afədeloŋ mecir ma fum wətɔyɛfɛnɛ kədif ka fum atɔf ŋonu dacɔ nŋɛ MARIKI Kanu kam endekɔsɔŋ əm kɛ kəndɛ mɔ, ta teta mecir tedekotərn'am.
11 Mba kɔ tɔyɔnɛ fum pəter wəkos, pəkɔ pəcəpɛ kɔ towul, pəwɛkərnɛ kɔ, pətɛmp kɔ paka, nwɛ antɛmp paka mɔ pəfi, kɔ wəkayi ɛyɛksɛ pəkɔ dare din da sədare saŋsɛ-ɛ,
12 abeki a dare dɔn ŋakɔ ŋasumpər kɔ, ŋakɛrɛ kɔ wəkɔ pəmar pəluksɛ kɔ ayɛk ŋa kədif, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəfi mɔ.
13 Ta fər yam yɔməmənɛ kɔ nɔnɔfər, məŋnim tɛm tatɔkɔ atɔf ŋa Yisrayel kədif ka wətələsər tes, məyinɛ pəbotu disrɛ.»

Kəleləs ka cələncər

14 «Ta mədekɔ məccepɛ cələncər ca wəkos əm ncɛ abeki ŋanaboc mɔ, kɛ nkɛ o nkɛ məndekɔsɔtɔ nde atɔf ŋɔkɔ MARIKI Kanu kam kəsɔŋ əm kəbaŋ mɔ.»

Sede sin gbəcərəm səmpicɛ

15 «Sede sin səmpicɛ kəloku ka toloku ta kəluksɛ ayɛk ŋa kiciya, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti ta kələsər nkɛ o nkɛ. Afɔtam kəboc kiti kaŋkɔ ta ane moloku ma sede mɛrəŋ, maas-ɛ.
16 Kɔ sede sa yem səyemsɛnɛ fum wələma kəyeŋk ka domp-ɛ,
17 afum mɛrəŋ akakɔ ŋayi kəgbɛkəlɛnɛ mɔ, ŋakɔ ŋacəmɛ MARIKI fər kiriŋ, kɔ aloŋnɛ kɔ aboc kiti akɔ ŋayi kəbəc mata mamɔkɔ mɔ.
18 Aboc kiti ŋatɛnəs ti belbel. Kɔ pəyɔnɛ sede sa yem sɔ fum wəkakɔ ɔyɔnɛ, kɔ pəyɔnɛ a eyemsɛnɛ wɛnc-ɛ,
19 awa nədeŋər kɔ tɔkɔ ɛnafaŋ a padeŋər wɛnc mɔ. Məŋnim pəlɛc tɛm tatɔkɔ aka Yisrayel dacɔ.
20 K'afum alpəs akɔ ŋane ti-ɛ, ŋaŋnesɛ. Tɛm tatɔkɔ afɔsɔyɔ tes tɛlɛc tatɔkɔ nəna aka Yisrayel dacɔ.
21 Ali nɔnɔfər ta məyɔnɛ wəkayi: Kəway ka defi kəyɔnɛ defi, kəway ka dəfər kəyɔnɛ dəfər, ka desek kəyɔnɛ desek, ka kəca kəyɔnɛ kəca, ka kəcək kəyɔnɛ kəcək.»

20

Sariyɛ səlɔma teta dəkəwan

1 «Kɔ mənde məckɔ dəkəwan kɔ aterɛnɛ am, məcnəŋk fəlɛs, cibil ca dəkəwan, kɔ afum
ayɛfərɛnɛ ŋala nu-ɛ, ta mənesɛ, bawo MARIKI Kanu kam nkɛ kəmpɛn'am atɔf ŋa Misira mɔ,
eyi kɔ məna.
2 Kɔ tɛm tosutɛnɛ tələtərnɛ-ɛ, wəloŋnɛ pələtərnɛ asutɛnɛ anu, pəlok-lokər ŋa.
3 Pəloku ŋa: ‹Məcaŋkəl Yisrayel! Kəkɔ kɔ nənder məkɔ dəkəbəpɛnɛ kəsutɛnɛ kɔ aterɛnɛ anu.
Ta abɔc ŋɛbɛrɛ nu dəbəkəc, ta nənesɛ, ta pəyi nu yamayama, ta nəyikcɛ fɔr yaŋan kiriŋ.
4 Bawo MARIKI Kanu konu kəsol kɔ nəna, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəsutɛnɛnɛ nu nnɔ aterɛnɛ anu ŋayi
mɔ, pəyac nu sɔ.›
5 Atubuc mes ŋaloku afum ntɛ: ‹An'ɔlɔ kəlɔ kofu k'ɛntatɔpus ki-ɛ? Wəkayi pəlukus nde kəlɔ
kɔn, ta pədefi dəkəwan wəlɔma pəkɔpus ki.
6 An'ɔbɔf ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn a k'ɛntatəfɔcəs yokom ya wi kərɛsna-ɛ? Wəkayi pəlukus nde
kəlɔ kɔn, ta pədefi nnɔ dəkəwan, wəlɔma pədekɔmun wɛn wawɔkɔ!
7 An'ɛfac wəran wəyecəra a k'ɛntatɔnɛncɛ kɔ-ɛ? Wəkayi pəlukus nde kəlɔ kɔn, ta pədefi nnɔ
dəkəwan, wəlɔma pədekɔnɛncɛ kɔ!›
8 Atubuc mes ŋanɔcər sɔ kəyif afum: ‹An'enesɛ-ɛ? An'abɔc ŋɛmbɛrɛ-ɛ? Wəkayi pəlukus nde
kəlɔ kɔn, ta pədesɔŋɛ awɛnc aŋa bəkəc kəsəŋgbər pəmɔ nkɔn.›
9 Kɔ atubuc mes ŋalip kəloku moloku mamɔkɔ afum-ɛ, ŋacəmbər oŋ akiriŋ asutɛnɛ cəgba
cəgba ca afum.
10 Kɔ nələtərnɛ kəwɛkərnɛ dare dɔlɔma kəsutɛnɛ-ɛ, nənuŋkɛnɛ kəloku ŋa kətəŋnɛ.
11 Kɔ aka dare dadɔkɔ ŋawosɛ nu moloku ma kətəŋnɛ, ŋagbitɛ nu cumba-ɛ, afum aŋɛ ŋayi
dare dadɔkɔ mɔ fəp, nəcəmbər ŋa yɛbəc yonu. Ŋayɔnɛ acar anu.
12 Kɔ ŋantɔwosɛ nu kətəŋnɛ, ŋawosɛ kəsutɛnɛ kɔ nəna-ɛ, nəkɛl dare dadɔkɔ.
13 MARIKI Kanu konu ɛŋlɛk dare dadɔkɔ pəbɛr nu dəwaca, nədiftɛ arkun fəp sakma.
14 Mba nəntam kəfoŋət aran, awut, yɔcəl kɔ daka ndɛ o ndɛ nəmbəp dare dadɔkɔ mɔ fəp,
nəyɔ yɛŋən daka o daka da aterɛnɛ anu, bawo MARIKI Kanu konu kəsɔŋ nu di.
15 Tatɔkɔ tɔ nəndekɔ nəcyɔ sədare səkɔ səmbɔlɛ nu mɔ fəp, sədare sasɔkɔ səntɔyɔnɛ nsɛ
nəndekɔndɛ mɔ.
16 Mba aka sədare nsɛ MARIKI Kanu kam endekɔsɔŋ nu kɛ kəndɛ mɔ, ali paka pin ta nəsak
mpɛ peŋesəm mɔ.
17 Nəsut haŋ nəmələk aHit, aka Amər, aKanaŋ, aPerisi, aHiwy, kɔ aYebus pəmɔ tɔkɔ
MARIKI Kanu konu kəsom nu ti mɔ,
18 ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta ŋadekɔtəksɛ nu pəyikyik mpɛ MARIKI enter mɔ fəp. Pəyikyik pɔ mpɛ
ŋaŋyɔnɛ canu cəŋan, mpɛ pɛntam kəsɔŋɛ nu kəciya nnɔ MARIKI Kanu konu kəyi mɔ.
19 Kɔ nəndekɔwon kəkɛl dare ndɛ nəfaŋ kəwɛkərnɛ, nəbaŋ di mɔ-ɛ, ta nədot momunt
kəcɛpəs tɔk yokom ya kulum kəŋan. Iyɔ nənde nəcdi yokom ya yi, awa, ta nəcɛp yi. Kətɔk
fum ɔfɔ, nwɛ ɛntam kəkɔ dəkəwan mɔ ba?
20 Mba nəntam kələsər nəcɛpəs tɔk nyɛ nəncərɛ a bafɔ tɔk yokom yɔ nyɛ andi mɔ. Nəntam
kəcɛp nəlompsɛ yi yosutnɛnɛ nyɛ nəndekɔkɛl dare dadɔkɔ, nətam di haŋ samba sa di
sətɛmpɛnɛ mɔ.»

21

K'antəcərɛ wədif ka fum-ɛ

1 Kɔ Musa oloku sɔ: «Kɔ pəyɔnɛ antɔf nŋɛ MARIKI Kanu kam kəsɔŋ əm kəndɛ mɔ, aŋkɔ
pabəp fum dəkulum nwɛ andif ta ancərɛ wədif kɔn mɔ-ɛ,
2 abeki am kɔ aboc'am kiti ŋakɔ ŋatubuc kəyɛfɛ ka dəndo andif fum mɔ, kəkɔ ka sədare səkɔ
səŋkɛl di mɔ.
3 K'ancərɛ dare dɔkɔ dɛnaŋkanɛ kələtərnɛ fum nwɛ andif mɔ-ɛ, abeki a dare dadɔkɔ ŋalɛk
wana wɛran wowut win, nwɛ wɛntatəbəc nde dalɛ mɔ,
4 abeki a dare ŋakekərɛ wana wawɔkɔ nde agbɛp ŋa kəŋgbɔkɔ nkɛ kəntəwosər mɔ, nde
antəbifti, nde antəgbal defet ndɛ o ndɛ mɔ. Ŋatepi wana wɛran wawɔkɔ kilim dəndo
dəkəŋgbɔkɔ.
5 Tɛm tatɔkɔ aloŋnɛ aŋɛ ŋayɔnɛ yuruya ya Lewy mɔ ŋalətərnɛ, bawo MARIKI Kanu kam
kəyɛk-yɛk ŋa ŋayɔnɛ akiriŋ a kəsalɛnɛ kɔn, ŋactolanɛ sɔ afum pətət tewe ta MARIKI. Ŋa ŋɔ
pəmar ŋakiti moloku ma kəgbɛkəlɛnɛ kɔ mes ma kəbopərɛnɛ fəp.
6 Abeki a dare dadɔkɔ aŋɛ ŋanaŋkanɛ kələtərnɛ fum nwɛ andif mɔ, ŋabikɛnɛ waca wana
wɛran wawɔkɔ antepi kilim mɔ kəroŋ dəndo dəkəŋgbɔkɔ.
7 Ŋadɛrəm kəcloku ntɛ: ‹Waca wosu woloŋ fɛ mecir mmɛ, fər yosu yɛnəŋk fɛ ti.

8 MARIKI, məsɔkəs aka Yisrayel kiciya kəŋan, aŋɛ mənawurus mɔ. Ta mədeŋər afum am
aka Yisrayel teta mecir mmɛ ŋantɔcərɛ teta mi mɔ.› Ti disrɛ, MARIKI ɔsɔkəs ŋa kiciya teta
mecir maməkɔ.
9 Tɛm tatɔkɔ, məŋnim nu dacɔ pəciya pa mecir maməkɔ, kɔ mənde məcyɔ tɔkɔ tolomp
MARIKI dəfɔr mɔ.»

Kənɛncɛ ka wəran aterɛnɛ dacɔ aŋɛ nəsumpər mɔ

10 «Kɔ məŋkɔ dəkəwan kəsutɛnɛ kɔ aterɛnɛ am, MARIKI Kanu kam pəlɛk ŋa pəbɛr əm
dəwaca, məsumpər ŋa məde məbɛr dəbili-ɛ,
11 kɔ mənəŋk asumpər dacɔ akakɔ wəran wətes, nwɛ ɔmbɔt əm tɛnəŋk mɔ, məfaŋ kɔ
kənɛncɛ-ɛ,
12 məkekərɛ kɔ nde kəlɔ kam. Pəfonnɛ domp, pətɛtəsnɛ sɛnc,
13 pəwurɛ yamos yɔn nyɛ ɛnabɛrnɛ a pasumpər kɔ mɔ. Pəyi nde kəlɔ kam pəbok kɛrɛ kɔ kas
ŋof ŋin. Kɔ tencepər-ɛ, mənɛncɛ kɔ, pəyɔnɛ wəran kam.
14 K'ɛsak kəbɔt əm mes-ɛ, məsak kɔ pəkɔ nnɔ ɛŋfaŋ mɔ. Məfɔsɔtam kəcamsɛ kɔ pəsam,
məfɔsɔkafəli kɔ wəcar kam, bawo mənalip kəsɔŋ kɔ malap kənɛncɛ kɔn.»

Sariyɛ sa wan wəcɔkɔ-cɔkɔ

15 «Kɔ wərkun ɔyɔ aran mɛrəŋ, pəbɔtər wəkin pəter wəka mɛrəŋ-ɛ, pəsɔtər wəkɔ ɔmbɔtər kɔ
wəkɔ enter mɔ awut-ɛ, tɔyɔnɛ a wəran nwɛ ɔntɔbɔtər mɔ okomɛ kɔ wan wərkun wəcɔkɔ-cɔkɔ-
ɛ,
16 ɔfɔtam dɔsɔk ndɛ endeyer awut akakɔ daka dɔn mɔ, pəcəmbər wan ka wəran wəkɔ
ɔmbɔtər mɔ dəkəcəmɛ da wan ka wəran wəkɔ enter mɔ, bawo wəkakɔ yati ɛbɛk.
17 Pəmar pəwosɛ debeki da wan ka wəran nwɛ ɔntɔbɔtər mɔ, pəsɔŋ kɔ kəmɛrəŋ ka daka
dɔkɔ ɔŋsɔŋ awɛnc aŋa mɔ, bawo wan wəkakɔ ɔyɔnɛ wan kɔn wəcɔkɔ-cɔkɔ, nkɔn pəmar
pətɔmpər sariyɛ sa wan wəcɔkɔ-cɔkɔ.»

Wan wətɔcəŋkəl kədusum

18 «Kɔ fum ɔyɔ wan nwɛ ɔntɔcəŋkəl kədusum mɔ, pəyeŋk domp, ta ɛncəŋkəl dim da kas kɔ
kɛrɛ, ali akakɔ ŋacnal kɔ, pəcfati kəcəŋkəl ŋa-ɛ,
19 kas kɔ kɛrɛ ŋasumpər kɔ, ŋakekərɛ kɔ fɔr ya abeki a dare dɔn, nde kusuŋka ka dare dɔn.
20 Ŋaloku abeki a dare dɔn: ‹Wan kosu ɔfɔ wəkawɛ, ɔfɔcəŋkəl kədusum, k'eyeŋkər su domp,
wəcɛlək kɔ wəcis ɔfɔ.›
21 Arkun a dare dɔn fəp ŋaca-cas kɔ pəfi. Məŋnim tɛm tatɔkɔ pəlɛc nnɔ nəyi mɔ, aka Yisrayel
fəp ŋaŋne ti, ŋa sɔ ŋanesɛ.»

Kəbel ka fum nwɛ aŋgbɛk mɔ

22 «Kɔ pəyɔnɛ fum enciya teciya ntɛ pəmar padifɛ kɔ mɔ, tɔyɔnɛ a dəkətək aŋgbɛk kɔ kədif-ɛ,
23 pəmar fɛ kəbel kaŋkɔ kəcepərɛnɛ di pibi, məwup kɔ dɔsɔk dadɔkɔ, bawo wəkakɔ aŋgbɛk
mɔ, fum ɔyɔnɛ nwɛ Kanu kəsɔŋ pəlɛc mɔ, ta məyik-yikəs antɔf nŋɛ MARIKI Kanu konu kəsɔŋ
nu kəndɛ mɔ.»

22

Kəleləs ka daka da wɛnc əm

1 Kɔ Musa oloku: «Kɔ mənəŋk wana wa wɛnc əm, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti aŋkesiya ŋɔn, kɔ pəyɔnɛ fɛ
ti wir wɔn yɔsɔlər kɔ-ɛ, ta məsak yi, məliŋəs yi məkɛrɛ wɛnc əm.
2 Kɔ pəyɔnɛ wɛnc əm wəka pɔcɔl papəkɔ ɔmbɔl'am, tɔyɔnɛ məncərɛ fɛ kɔ-ɛ, məmɛŋkərnɛ
pɔcɔl papəkɔ nde kəlɔ kam, peyi ndaram haŋ tɛm ntɛ endewer əm pɔcɔl papəkɔ mɔ. Məluksɛ
kɔ pi.
3 Tin tayi tɔ pəmar məyɔ sɔfale sɔn kɔ yamos yɔn, məyɔ sɔ tin tayi ca cəkɔ yɔŋsɔlər wɛnc əm
mɔ fəp a məna məfir yi mɔ, pəmar fɛ məsak yi yɔsɔlɛ.
4 Kɔ mənəŋk sɔfale sa wɛnc əm kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, wana wɔn wɛtɛmpɛnɛ dɔpɔ-ɛ, ta məsak wi,
məmar kɔ nəyekti wi.»

Sariyɛ sa mes məlɔma

5 «Pəmar fɛ wəran pəbɛrnɛ yamos y'arkun, wərkun sɔ ta pəbɛrnɛ yamos y'aran, nwɛ o nwɛ
endeyesnɛ tatɔkɔ mɔ, pəyikyik mpɛ MARIKI Kanu kam enter mɔ pɔyɔnɛ.
6 Kɔ məŋkɔ məbəp dɔpɔ kəlɔ ka abɛmp, tɔyɔnɛ kətək nkɛ o nkɛ kəroŋ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti dəntɔf,
kəlɔ kaŋkɔ kəyɔ awut kɔ pəyɔnɛ fɛ ti mes, abɛmp ŋɛfəntərər awut a ŋi kɔ pəyɔnɛ fɛ ti mes ya
ŋi-ɛ, ta məlɛk kɛrɛ ka abɛmp ŋaŋɔkɔ kɔ awut aka ŋi.
7 Məsak kɛrɛ ka yi pəkɔ, məlɛk awut gbəcərəm ntɛ tɔŋsɔŋɛ mes mam mede metesɛ, məbəlsɛ
mataka mam sɔ doru mɔ.
8 Kɔ məlɔ kəlɔ kəfu-ɛ, məcəmbər ki biŋkəli kəroŋ haŋ mənəŋkər. Itɔ tɔntədeyɔn'am kəsarɛ
teta mecir, kɔ tɔyɔnɛ fum ɛntɛmpɛnɛ nde kəlɔ kam kəroŋ-ɛ.

9 Pəmar fɛ məbɔf ŋgbɔŋkələ ya wɛn wam dacɔ defet da yɔbɔf yɔləma. Ta tedesɔŋ'am kəpusɛ MARIKI yɛtɛl yam fəp, kəlɛkɛnɛ yokom ya ŋgbɔŋkələ yam.
10 Ta məkot wana kɔ sɔfale kel kəbiftɛ kin.
11 Ta məbɛrnɛ kəloto kənɔŋksəl səbeŋa sa cəfon ca aŋkesiya kɔ sa akotan.
12 Mədekɔ məcbɛr pɔŋpɔŋ səbol maŋkəlɛ sa kəloto kam kəkumpɛnɛ.»

Tes tɛgbɛkəlɛnɛ ta wəran

13 «Kɔ wərkun ɛnɛncɛ wəran, pəfəntərər kɔ, tɛlpəs pəter kɔ-ɛ,
14 wərkun wəkakɔ pədena pəcləsər wəran wəkakɔ tewe, pəcloku: ‹Inanɛncɛ wəran wəkawɛ k'ifəntərər kɔ, mba inabəp kɔ pələsər kəfac.›
15 Tɛm tatɔkɔ wan wəyecəra kas kɔ kɛrɛ ŋalɛk kəloto kəsumpərɛ kɔn ŋakekərɛ ki nde dəkəbəpsɛnɛ d'abeki.
16 Wan wəyecəra kas pəcloku abeki: ‹Inasɔŋ wan kem wəran wərkun wəkawɛ kənɛncɛ, mba enter kɔ.
17 K'ɛyɛfɛ kələsər kɔ tewe, pəcloku: «Inasumpər kɔ, mba inabəp wan kam pələsər kəfac.» Awa, nənəŋk kəloto nkɛ k'ɛnasumpərɛ wan kem.› Akombəra a wan wəran ŋaperi kəloto kaŋkɔ fər ya abeki a dare kiriŋ.
18 Abeki a dare ŋasumpər wərkun wəkakɔ ŋatərəs kɔ tɔkɔ pəmar mɔ,
19 bawo ɛləsər wan wəyecəra wəbɛrsɛ kəfac wəYisrayel tewe, abeki ŋawer wərkun wəkakɔ mɛncəmbəl tasar tin ma gbeti, ŋasɔŋ mi wan wəran kas. Wəran pəyɔnɛ sɔ wəkɔn, ɔfɔsɔtam kəbɛləs kɔ kəyi kɔn doru fəp.
20 Mba kɔ pəyɔnɛ a ntɛ wərkun oloku mɔ kance kɔ, wan wəyecəra ɛnabɛrsɛ fɛ kəfac-ɛ,
21 pawurɛnɛ wan wəyecəra nwɛ nde abaŋka ŋa kas. Arkun aka dare dɔn ŋaca-cas kɔ. Pəfi, bawo ɔyɔ tes tɛlɛc ntɛ tɛŋlapəs Yisrayel mɔ, kəcfəntərɛ-fəntərɛ kɔ arkun pəsərəyi nde kələ ka kas. Məŋnim pəlɛc tɛm tatɔkɔ aka Yisrayel dacɔ.
22 K'ambəp wərkun ŋafəntərɛ kɔ wəran nwɛ anɛncɛ mɔ, padif mɛrəŋ maŋan fəp, kəyɛfɛ ka wərkun haŋ wəran wəkakɔ ŋafəntərɛ mɔ. Məŋnim pəlɛc tɛm tatɔkɔ Yisrayel.
23 Kɔ wan wəyecəra wətatɔcərɛ wərkun, mba wərkun pəwurɛnɛ tetɔn kənɛncɛ, wərkun wələma pəkɔ pəbip kɔ dare disrɛ pəfəntərər-ɛ,
24 nəwurɛnɛ mɛrəŋ maŋan fəp nde kusuŋka ka dare, nəca-cas ŋa, ŋafi, wəyecəra teta ntɛ ɛnatɔkul-kulɛnɛ dare disrɛ mɔ, kɔ wərkun, teta ntɛ ɛlapsɛ wəran ka wɛnc wəfac mɔ. Məŋnim tɛm tatɔkɔ pəlɛc nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ.
25 Mba kɔ pəyɔnɛ a dəkulum wərkun ɛmbəp wəyecəra nwɛ awurɛnɛ tetɔn kənɛncɛ mɔ, pəsumpər kɔ pəfəntərər-ɛ, wərkun wəkakɔ, sona sɔn gboŋ s'andif kɔ.
26 Ali tes ta payɔ wəyecəra. Wəyecəra ɛləsər fɛ tes ntɛ pəmar padifɛ kɔ mɔ. Teyi pəmɔ ntɛ wərkun ɔŋgbəpnɛ wəkos wərkun dəkulum a pədif kɔ mɔ.
27 Wəyecəra nwɛ wərkun owurɛnɛ tetɔn kənɛncɛ mɔ, ntɛ tɔyɔnɛ a dəkulum ŋambəpɛnɛ kɔ wərkun nwɛ mɔ, ali pənakulɛ-kulɛ, kɔ fum ɛnayi fɛ nwɛ ɔŋkɔyac kɔ wərkun wəkawɛ mɔ.
28 Kɔ wərkun ɔŋkɔ pəbəp wəyecəra wətɔcərɛ wərkun nwɛ antatɔwurɛnɛ tetɔn kənɛncɛ mɔ, pəsumpər kɔ pəfəntərər, kɔ tɔyɔnɛ ambəpɛnɛ ŋa-ɛ,
29 pəmar wərkun wəkakɔ pəsɔŋ wəyecəra kas gbeti mɛncəmbəl wəco kəcamət, bawo ɛləsər kɔ kəfac, pəkafələ sɔ pəlɛk kɔ pənɛncɛ, wərkun wəkakɔ ɔfɔsɔtam kəbɛləs wəran nwɛ kəyi kɔn doru fəp.»

23

1 «Ali fum pəmar fɛ kənɛncɛ kɔncəra kɔn. Kɔ teyi-ɛ, wərkun wəkayi ɔŋsɔŋ kas malap.»

Afum aŋɛ amɔnɛ kəloŋkanɛ ka alaŋ mɔ

2 Kɔ Musa oloku: «Wərkun nwɛ ampor-poru cɔkəl, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pafɔn kɔ akok mɔ, pəmar fɛ pəbɛrɛ nde kəloŋkanɛ ka alaŋ a MARIKI.
3 Wan nwɛ antɔkom kəfac disrɛ mɔ, pəmar fɛ pəbɛrɛ kəloŋkanɛ ka alaŋ a MARIKI, ta pawosɛ kəbɛrɛ ka yuruya ya wəkayi kəloŋkanɛ ka alaŋ a MARIKI dacɔ haŋ dɛtɛmp wəco.
4 WəAmoŋ kɔ wəMohab nwɛ o nwɛ ŋafɔkəbɛrɛ kəloŋkanɛ ka alaŋ a MARIKI, ali dɛtɛmp wəco da awut aŋan dɛmar fɛ kəbɛrɛ kəloŋkanɛ ka afum teta MARIKI. Itɔ teyi doru o doru,
5 bawo afum akakɔ ŋanader fɛ ŋafaynɛ nu ŋapocɛ nu kəcom kɔ domun dəpɔ ntɛ nənawur atɔf ŋa Misira mɔ. Mba ŋanasɔŋ Balam wan ka Behor wəka dare da Petor nde atɔf ŋa Mesopotami kəway, ntɛ tɔŋsɔŋɛ wəkakɔ pətolanɛ nu pəlɛc mɔ.
6 Mba MARIKI Kanu kam, ɛnawosɛ fɛ kəcəŋkəl Balam. Kɔ MARIKI Kanu kam kəŋkafəli kətolanɛ pəlɛc kaŋkɔ kətolanɛ pətɔt, bawo MARIKI Kanu kam ɛnabɔtər əm.
7 Ta mətɛnɛ ŋa pəforu, ta mətɛnɛ ŋa kəyi pətɔt disrɛ kəyi kam doru fəp.
8 WəEdɔm fum ɔfɔ nwɛ Kanu kəntɔter mɔ, bawo wɛnc əm ɔfɔ. WəMisira nwɛ sɔ fum ɔfɔ nwɛ Kanu kəntɔter mɔ, bawo mənayi decikəra nde atɔf ŋɔn.

9 Awut aŋan dɛtɛmp da maas ndɛ ŋandekom mə dendetam kəbɛrɛ kəloŋkanɛ ka alaŋ a MARIKI.»

Dosoku da saŋka

10 «Kɔ məndekɔ dəkəwan kɔ aterɛnɛ am-ɛ, məkɛmbərnɛ mes mmɛ meyik-yikəs əm mə fəp.
11 Kɔ pəyɔnɛ a fum eyi nde kələ kam nwɛ ɔntɔsɔk mə, bawo domun dowurna kiriŋ kɔn pibi disrɛ, wəkayi pəwur dəsaŋka, ta pəbɛrɛ si disrɛ,
12 dec dərɔfɔy pəbikɛ domun, kɔ dec dɛŋkalɛ-ɛ, wəkayi ɛntam kəlukus sɔ saŋka disrɛ.
13 Məde məwurɛ kəfo saŋka sonu tadarəŋ, nde məndekɔ məctam kəyɔ ka mɛfaŋ mam məlɔma mɔ.
14 Məyɔ yosutnɛnɛ yam dacɔ pɛkayɛ, kɔ məŋkɔ kəwur afef-ɛ, məkay abi kɔ məlip-ɛ, məkufun nini yam.
15 Bawo MARIKI Kanu kam endekɔ pəckɔt saŋka sam disrɛ pəcyac əm, pəclɛk aterɛnɛ am pəcbɛr əm dəwaca, saŋka sam sədekɔ səcsɔk, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta MARIKI pənəŋk nde ndaram ntɛ o ntɛ tɔntɔtesɛ kɔ, tɔsɔŋɛ kɔ kəlukus əm darəŋ mɔ.»

Wəcar wəyɛksɛ

16 «Kɔ wəcar wəlɔma ɛyɛksər mariki mɔn pəkɔ pəcyacnɛ nde ndaram-ɛ, ta məluksɛ kɔ mariki mɔn de.
17 Wəcar wəkakɔ pəndɛ nu dacɔ nde kəfo nkɛ ɛŋyɛk-yɛk kəndɛ, dare ndɛ dɔmbɔt kɔ nde sədare sam dacɔ mɔ. Ta mədir kɔ.»

Yopocɛ nyɛ MARIKI ɔntɔfaŋ mə

18 «Ta wəYisrayel nwɛ o nwɛ, wəran kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wərkun, pəmar fɛ pəyi yamayama teta kəsali.
19 Məfɔkekərɛ nde kələ ka MARIKI Kanu kam, teta kədɛrəm nkɛ o nkɛ pɔsɔtɔ pa wəyamayama wəran, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ wərkun. Afum akakɔ mɛrəŋ fəp pəyikyik mpɛ MARIKI Kanu kam enter mɔ, pɔ ŋayɔnɛ.»

Kəbɔr kədeŋərɛ

20 «Ta məfaŋər wɛnc əm kədeŋərɛ ka daka ndɛ o ndɛ ɛnabɔr əm mɔ kəroŋ, pəyɔnɛ pəsam, pəyɔnɛ yeri pəyɔnɛ paka mpɛ o mpɛ antam kədeŋər pɔkɔ anabɔ mɔ.
21 Mba məntam kəwer wəcikəra nwɛ ɛyɛfɛ atɔf ŋɔləma mɔ, kədeŋər'am daka ndɛ mənabɔr kɔ mɔ, mba wɛnc əm, ta məwer kɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ MARIKI Kanu kam kəpoc'am pətɔt dəmɔyɔ mam fəp, nde atɔf ŋɔkɔ məŋkɔbɛrɛ ŋɔyɔnɛ ŋam mɔ.»

Kədɛrəm nnɔ MARIKI eyi mə

22 «Kɔ məndɛrəm kəloŋnɛ MARIKI Kanu kam-ɛ, ta məwonɛnɛ ti kəyɔ, bawo MARIKI Kanu kam kəndekɔyif əm ti, tɔyɔn'am oŋ kiciya.
23 Kɔ məsumpərnɛ kətədɛrəm tɔlɔm o tɔlɔm kəyɔnɛ MARIKI-ɛ, kiciya kəyi f'am.
24 Mba məmɛŋkərnɛ tɔkɔ towur kusu kam disrɛ, məyɔ tɔkɔ məloku kəyɔnɛ abəkəc ŋosoku pɛs MARIKI Kanu kam mɔ, tɔkɔ məlokɛ kusu kam yati mɔ.»

Sariyɛ səpimɛ yokom yɔlɔma

25 «Kɔ məmbɛrɛ ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn wa wɛnc əm disrɛ-ɛ, məntam kədi yokom ya wi tɛfaŋ tam haŋ mənɛmbərɛ, mba ta məbɛr wi dəpaka kəkekərɛ.
26 Kɔ məntor abɔf ŋa mɛŋgbɛn ma wɛnc əm-ɛ, məbaŋsɛ mi kəca, mba ta mətɛlɛ mi kətetiya.»

24

Wəran nwɛ ance mə

1 Kɔ Musa oloku: «Kɔ wərkun ɛnɛncɛ wəran, tɛlpəs, ta endesɔ pəfaŋ wəran nwɛ-ɛ, bawo ɛnəŋkɛ wəran pɔkɔt mpɛ pɔntɔbɔt kɔ mɔ, pəmar pəcicsɛ wəran wəkakɔ areka ŋecenɛ kɔ, pəsɔŋ kɔ ŋi dəkəca, a pədewurɛnɛ kɔ nde kələ kɔn.
2 Wəran pəwur kələ ka wərkun wəkakɔ, pəkɔ, ɛntam sɔ kəyɔnɛ wəran ka wərkun wəlɔma.
3 Kɔ pəyɔnɛ wərkun wəkakɔ ɛlɛk kɔ sɔ k'ɛnɛncɛ mɔ, ɛfaŋ fɛ kɔ sɔ-ɛ, pəcicəs areka ŋecenɛ kɔ sɔ, pəsɔŋ ŋi wəran nwɛ dəkəca, pəbɛləs kɔ nde kələ kɔn. Kɔ tɔyɔnɛ wərkun nwɛ ɛnɛncɛ kɔ tɛlpəs mɔ pəfi-ɛ,
4 wos wəcɔkɔ-cɔkɔ ɔfɔsɔtam kəlɛk kɔ pənɛncɛ, bawo wəran wəkakɔ ɔsɔk fɛ sɔ nnɔ nkɔn wərkun nwɛ eyi mɔ, bawo pəyikyik mpɛ MARIKI enter mɔ pɔ tɔyɔnɛ. Pəmar fɛ məsarsər kiciya atɔf nnɛ MARIKI Kanu kam kəsɔŋ əm kɛ mɔ.»

Wərkun wətɛp kənɛncɛ

5 «Kɔ wərkun ɛntɛp kəcnɛncɛ-ɛ, pəmar fɛ palɛk kɔ kəkɔ ka dəkəwan, ali tes ta pacəmɛnɛ kɔ darəŋ. Pasak kɔ yɛŋən teren tin teta aka kələ kɔn disrɛ ŋawoləs-woləs kɔ wəran wəkɔ ɛlɛk mɔ.»

Sɛkɛ

6 «Afɔlɛkər fum sɛkɛ sa yosumpər-sumpər ya dɔsɔk o dɔsɔk, bawo kəlɛkər ka wəkayi teyinɛ doru tɔ.»

Wəkiyɛ fum

7 «K'asumpər fum nwɛ eŋkiyɛ wɛnc wəlɔma aYisrayel dacɔ, pəcəmbər kɔ dacar kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pəcaməs kɔ-ɛ, pəmar wəkiyɛ fum wəkakɔ pəfi. Məŋnim tɛm tatɔkɔ pəlɛc aka Yisrayel dacɔ.»

Docu d'akata dɛcalərnɛ

8 «Nəkɛmbərnɛ docu d'akata dɛcalərnɛ pəmɔ docu da sen, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəmɛŋkərnɛ, nəsurɛnɛ sɔ kəyɔ tɔkɔ aloŋnɛ aLewy ŋandekɔ ŋactəksɛ nu mɔ. Nəmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka tɔkɔ isom ŋa mɔ darəŋ.

9 Nəcɛm-cɛmnɛ tɔkɔ MARIKI Kanu konu ɛnayɔ Miriyam dɔpɔ, ntɛ nənayɛfɛ atɔf ŋa Misira mɔ.»

Sariyɛ sa sɛkɛ

10 «Kɔ məmbər wəkos əm daka ndɛ o ndɛ-ɛ, ta məbɛrɛ kəlɔ kɔn disrɛ kəbaŋər kɔ paka pa sɛkɛ.

11 Məcəmɛ dabaŋka, fum nwɛ ɛnalɛkər əm debe mɔ, pəkɛr'am paka pa sɛkɛ dəndo dabaŋka.

12 Kɔ pəyɔnɛ a wətɔyɔ daka ɔfɔ-ɛ, ta məcepərɛnɛ pibi kɔ kəloto kɔn kəkumpɛnɛ nkɛ ɛncəmbər'am sɛkɛ mɔ.

13 Məluksɛ kɔ kəloto kɔn kəkumpɛnɛ a dec dɛckalɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəfəntərɛ ki mɔ, pətolan'am pətət. Tɔŋyɔn'am dolompu nnɔ MARIKI Kanu kam kəyi mɔ.»

Paleləs atɔyɔ daka

14 «Ta mətərəs wəbəc kam wətɔyɔ daka kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəyi dəpəcuca, pəyɔnɛ wɛnc əm wəkin wəlɔma kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəcikəra wəkin wəlɔma nwɛ ender dare din da sədare sam dəkəbəc mɔ.

15 Məsɔŋ wəbəc kam kəway kɔn a dec dɛckalɛ. Bawo ɔyɔ fɛ daka, pəŋwon kɔ kəsɔtɔ ka kəway kɔn. Kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ombokɛnɛ nnɔ MARIKI eyi mɔ tetam, tɔyɔn'am kiciya.»

Nwɛ enciya mɔ, ɛŋsarɛ kətərəs

16 «Ta nədif cas teta kiciya ka awut aŋan, ta nədif sɔ awut teta kiciya ka akas aŋa. Nwɛ o nwɛ kiciya kɔnsərka k'andifɛ kɔ.»

Sariyɛ nnɔ atɔyɔ daka ŋayi mɔ

17 «Ta məlɛcər wan wəcikəra nwɛ akombəra ɔn ŋafi mɔ kiti yem disrɛ, ta məbaŋər sɔ wəcəbokəra kəloto kɔn kəkumpɛnɛ sɛkɛ.

18 Məde məccɛm-cɛmnɛ a mənayɔnɛ wəcar atɔf ŋa Misira, kɔ MARIKI Kanu kam kəwurus əm di, it'isom'am kəcəmɛnɛ sariyɛ sasɔkɔ darəŋ.

19 Kɔ məntɛl abɔf ŋam məpəl acəkər ŋin dəbɔf-ɛ, ta məluksərnɛ kəkəlɛk ŋi. Acəkər ŋaŋɔkɔ ŋɔyɔnɛ ŋa wəcikəra, ŋa wan nwɛ akombəra ɔn ŋafi mɔ kɔ ŋa wəcəbokəra, ntɛ tɔŋsɔŋɛ MARIKI Kanu kam kəpoc'am pətət dəyɛbəc ya waca wam fəp mɔ.

20 Kɔ məyikəc kəra ka olif-ɛ, ta məcɛpsɛ kəkəpim yokom nyɛ yɔntətɛmpɛnɛ mɔ, məsak yi yɔyɔnɛ ya wəcikəra, ya wan nwɛ akombəra ɔn ŋafi mɔ kɔ ya wəcəbokəra.

21 Kɔ məmpim yokom ya ŋgbɔŋkəlɔ yam-ɛ, ta məluksərnɛ kəkəpim yin yin yɔkɔ məmpələs mɔ, yayɔkɔ yɔyɔnɛ ya wəcikəra, ya wan nwɛ akombəra ɔn ŋafi mɔ kɔ ya wəcəbokəra.

22 Məde məcɛm-cɛmnɛ a mənayɔnɛ wəcar atɔf ŋa Misira, it'isom am kəcəmɛnɛ sariyɛ saŋsɛ darəŋ.»

25

Tɔkɔ pəmar paboc kiti mɔ

1 Kɔ Musa oloku sɔ: «Kɔ afum mɛrəŋ ŋayɛfərɛnɛ ŋakɔ dabɛ kəkɔkiti-ɛ, pabonc wəkɔ olomp, pabonc wəkɔ enciya mɔ.

2 Kɔ pəmar pasut wəciya-ɛ, wəboc kiti pətenci kɔ dəntɔf pasut kɔ fɔr ya wəboc kiti kiriŋ kəŋgban-gban kətəŋnɛnɛ ka kiciya kɔn.

3 Ta wəboc kiti pəwosɛ pasut kɔ pacepərər kəŋgban-gban wəco maŋkəlɛ, k'asut kɔ pacepərər tatɔkɔ-ɛ, wɛnc konu ɛntam kəlapəsnɛ fɔr yonu kiriŋ.»

Wana workun «tura»

4 «Ta məsunc wana kusu kɔ wendebɛrɛ dəkur kəkɔsɛpər-ɛ.»

Wəcəbokəra wətɔkom

5 Kɔ Musa oloku: «Kɔ dɛwɛnc aŋa mɛrəŋ ŋandɛ kəfo kin, wəkin pəfi ta ɛsak wan wərkun-ɛ, pəmar fɛ fum wəcuru pənɛncɛ wəran kɔn, wɛnc ka wos wəkɔ efi mɔ, pəmar pəlɛk kɔ pənasər, pəlas sɔ sariyɛ səkɔ pəmar pəkenɛ wəran ka wɛnc wəkɔ efi mɔ.

6 Wan wərkun wəcɔkɔ-cɔkɔ nwɛ wəran wəkakɔ endekom mɔ, pəmar pawe kɔ tewe ta wos
wəkɔ ɛnanuŋkɛnɛ kənɛncɛ kɔ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta tewe tɔn tɔsɔlɛ Yisrayel mɔ.
7 Kɔ wɛnc ka wos ɔntɔfaŋ kəlɛk kɔ pənɛncɛ-ɛ, wəran pəkɔ nde kusuŋka ka dare nde abeki
ŋayi mɔ, pəkɔ pəloku ŋa: ‹Wɛnc ka wos im ɛfati kəsɔŋɛ tewe ta wɛnc kəcəmɛ Yisrayel, ɛfaŋ fɛ
kəkɔt im tɔkɔ pəmar mɔ.›
8 Abeki a dare dɔn ŋawe wərkun ŋalok-lokər kɔ, k'ombupərɛ sɔ, pəcloku: ‹Ifaŋ fɛ kəlɛk kɔ
inasər,›
9 wəran nwɛ pəlɔtərnɛ kɔ fɔr ya abeki a dare kiriŋ, pəwurɛ wərkun kɔfta dəkəcək, pəyukər
kɔ lin dəkəro. Pəloku: ‹Tantɛ t'aŋyɔ wərkun nwɛ ɛŋfati kəcəmbər kəlɔ ka wɛnc mɔ.›
10 Ntɛ tɔ pəmar pade pacwe aka kəlɔ kaŋkɔ Yisrayel: ‹Aka kəlɔ ka nwɛ awurɛ cɔfta mɔ.›»

Tosutɛnɛ ntɛ amɔnɛ mɔ

11 «Kɔ arkun mɛrəŋ ŋandesutɛnɛ, kɔ wəran ka wəkin ɔlɔtərnɛ kəkɔbaŋ wos dəwaca wa wəkɔ
eyi kəsut kɔ mɔ, k'eŋkekərɛ kəca pəsumpər wəkɔ eyi kəsut wos mɔ yokomɛ-ɛ,
12 məgbinti wəran wəkakɔ kəca, ali nɔnɔfɔr ta məyɔnɛ kɔ.»

Dolompu kəcaməs disrɛ

13 «Ta mətɔmpərnɛ alɔba ŋam disrɛ masar ma səkel mɛrəŋ: Tasar telel kɔ tasar tɛfəfər.
14 Ta məyɔ nde kəlɔ kam cəfala cətubcɛ mɛrəŋ: Kəfɛt kɔ kəpɔŋ.
15 Məyɔ tasar ta səkel pin mpɛ polomp mɔ, məyɔ kəfala kətubcɛ kin nkɛ kəlomp mɔ, ntɛ
tɔŋsɔŋɛ mataka mam məbɔl nde antɔf nŋɛ MARIKI Kanu kam endekɔsɔŋ əm mɔ.
16 Bawo nwɛ o nwɛ endekɔ pəcyɔ mes mətɔlomp maməkɔ mɔ, pəyikyik p'ɔyɔnɛ mpɛ
MARIKI Kanu kam enter mɔ.»

Amalɛk, aterɛnɛ asu a doru o doru

17 «Məcɛm-cɛmnɛ ntɛ aka Amalɛk ŋanayɔ nu dəpə ntɛ nənawur Misira mɔ,
18 ntɛ ŋanader ŋagbintərnɛ akɔ ŋanayi kəgba ka aka Yisrayel tadarəŋ mɔ, kɔ ŋayektər ŋa
kəsutɛnɛ tɛtəŋnɛ dis dɔlɔl nu ta nəyɔ sɔ sɔkət-ɛ, bawo ŋananesɛ fɛ Kanu.
19 Kɔ MARIKI Kanu kam endesɔŋ əm kəŋesəm kəbaŋ əm nnɔ aterɛnɛ am aŋɛ ŋaŋkɛl əm mɔ
fəp dəwaca-ɛ, nde atɔf nŋɛ MARIKI Kanu kam ɔsɔŋ əm kɛ mɔ, mənim tewe ta Amalɛk antɔf
kəroŋ. Ta məpələrnɛ tosom tatɔkɔ de!»

26

Yokom yɔcɔkɔ-cɔkɔ, kɔ kəlokɛ MARIKI pətət

1 Kɔ Musa oloku: «Kɔ məndekɔbɛrɛ nde atɔf nŋɛ MARIKI Kanu kam kəsɔŋ əm mɔ, kɔ
məndekɔbaŋ di məndɛ-ɛ,
2 mədekɔ məclɛk yokom yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya yɔbɔf yam nyɛ məndekɔ məctɛl nde antɔf nŋɛ
MARIKI Kanu kam ɔŋkɔsɔŋ əm mɔ, məbɛr yi dəkəfala, məkekərɛ nde kəfo kaŋkɔ MARIKI
Kanu kam endekɔyɛk-yɛk kəyɔnɛ dəkiyi dɔn mɔ.
3 Məkɔ nde wəloŋnɛ wəkɔ eyi kəbəc mata maməkɔ mɔ, məloku kɔ: ‹Iloku məkɔ MARIKI
Kanu kam fɔr kiriŋ, a imbɛrɛ nnɔ atɔf nŋɛ MARIKI, ɛnadɛrmɛ atem asu kəsɔŋ su mɔ.›
4 Wəloŋnɛ pəbaŋər əm kəfala kaŋkɔ, pəkɔ pəcəmbər ki nde tetek toloŋnɛ MARIKI Kanu kam
kiriŋ.
5 Məna məloku MARIKI Kanu kam fɔr kiriŋ: ‹Wətem kem wəArame wəcepɛ-cepɛ ɛnayɔnɛ.
K'ontor atɔf ŋa Misira kɔ afum apic aŋɛ ŋanacəmbər kɔ mɔ. Difɔ ende pəyɔnɛ wəka atɔf ŋɔpɔŋ
ŋa afum alarəm aŋɛ ŋanader ŋasətɔ səkət kɔ fənɔntər mɔ.
6 K'aka Misira ŋayɔ su pəlɛc, kɔ ŋalapəs su, kɔ ŋancəmbər su yɛbəc ya dacar yeyeŋki.
7 Kɔ səmbokər MARIKI Kanu ka atem asu. Kɔ MARIKI ene su sim, k'ɛnəŋk kətərəs kosu,
pəcuca posu kɔ yɛbəc yosu ya dacar yeyeŋki.
8 Kɔ MARIKI owurɛnɛ su atɔf ŋa Misira kɔ səkət sa kəca kɔn kətenci, mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy
kɔ mes məpɔŋ mmɛ moncwosəs afum cusu mɔ.
9 K'ɛŋkɛrɛ su kəfo kaŋkɛ, k'ɔsɔŋ su atɔf ŋaŋɛ ŋomboŋ dalɛ k'awop mɔ.
10 Ndɛkəl oŋ, iŋkɛrɛ yokom yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya yɔbɔf ya antɔf nŋɛ məna MARIKI məsɔŋ im mɔ.›
Məboc yokom yayɔkɔ MARIKI Kanu kam fɔr kiriŋ, mətontnɛnɛ kɔ.
11 Kɔ telip-ɛ, məwoləs-woləs kɔ wəLewy kɔ wəcikəra aŋɛ ŋayi nu dacɔ mɔ, teta pətət pəkɔ
MARIKI Kanu kam kəsɔŋ əm, məna kɔ aka kəlɔ kam disrɛ mɔ.»

Farilɛ fa teren ta maas

12 «Teren ta maas ntɛ o ntɛ tɔyɔnɛ ta farilɛ. Kɔ məndekɔ məclip kəwurɛ farilɛ fa yɔbɔf yam
fəp-ɛ, məsɔŋ fi wəLewy, wəcikəra, wan nwɛ akombəra ɔn ŋafi mɔ, kɔ wəcəbokəra. Ŋadi fi nde
sədare sam ŋanɛmbərɛ.
13 Məloku fɔr ya MARIKI Kanu kam kiriŋ: ‹Iwurɛnɛ nde kəlɔ kem daka ndɛ ampus mɔ,
k'isɔŋ di wəLewy, wəcikəra, wan nwɛ akombəra ɔn ŋafi mɔ kɔ wəcəbokəra, pəmɔ tɔkɔ məsom
im ti mɔ. Ali tosom tam tin ifati fɛ, ali tin impələr fɛ.

14 Ali paka pin indi fɛ ca cancɛ dacɔ ntɛ inayi dəkəbal mə. Ali pin inabeli fɛ ntɛ inatəsək mə, ali pin imbeli fɛ isɔŋ teta wəfi, incəŋkəl dim da MARIKI Kanu kem, k'isurɛnɛ kəkɔtɛnɛ belbel təkɔ mənasom im mə.
15 Məməmən oŋ dəkiyi dam dosoku nde darenc, məpocɛ aka Yisrayel afum am kɔ antɔf nŋɛ məsɔŋ su mə pətət, pəmə təkɔ mənadɛrmɛ ti atem asu mə, atɔf ŋaŋɛ ŋomboŋ dalɛ k'awop mɔ.›»

AYisrayel afum a MARIKI aka dətim

16 «Məkɔ, MARIKI Kanu kam kəsom əm kəcəmɛ sariyɛ sɔn kɔ məyə mokur mən darəŋ. Məmɛŋkərnɛ mi, məcəmɛ sɔ mi darəŋ abəkəc ŋosoku pɛs kɔ amera ŋam fəp.
17 Nəsətɔ məkɔ kədɛrəm kaŋkɛ nnɔ MARIKI eyi mɔ: Nkɔn endeyɔnɛ oŋ Kanu konu, ntɛ təŋsɔŋɛ nəkət səpə sɔn, nəmɛŋkərnɛ sariyɛ sɔn, mosom mən kɔ məyə mən mokur, nələləs sɔ dim dɔn mə.
18 Məkɔ MARIKI ɔsɔŋ'am kədɛrəm ntɛ təŋsɔŋɛ məyɔnɛ daka dɔn da dətim afum a doru fəp dacɔ, pəmə təkɔ olok'əm ti mə, məmɛŋkərnɛ mosom mən fəp,
19 tɔsɔŋɛ pəcəmbər əm dəkəcəmɛ dɔcɔkɔ-cɔkɔ afum a doru fəp dacɔ aŋɛ nkɔn MARIKI owurɛ mɔ. Kəyɛfɛ nərə da debeki dam kəkɔ kəbɛkəs kam tewe kəbəp ka delel, məcepər afum a doru fəp, nəyɔnɛ afum acempi aŋɛ ampusɛ MARIKI Kanu konu, pəmə təkɔ ɛnalok'əm ti mɔ.»

27

Ancicəs Sariyɛ sa Kanu masar kəroŋ

1 Musa kɔ abeki ŋasom aka Yisrayel ntɛ: «Nəmɛŋkərnɛ mosom fəp ntɛ iyi kəloku nu məkɔ mɔ.
2 Dɔsɔk ndɛ nəndekɔcali Yurdɛn, kəbɛrɛ ka atɔf nŋɛ MARIKI Kanu kam kəsɔŋ əm mɔ, məcəmbər masar məpɔŋ cos, nəsop mi dos defer.
3 Nəcicəs masar mamɔkɔ kəroŋ moloku ma Sariyɛ fəp, kɔ məndekɔcepər məcbɛrɛ atɔf nŋɛ MARIKI Kanu kam kəsɔŋ əm mɔ, atɔf nŋɛ ŋomboŋ dalɛ k'awop mɔ, pəmə təkɔ MARIKI Kanu ka atem am ɛnalok'əm ti mɔ.
4 Kɔ nəndekɔcali Yurdɛn-ɛ, nəcəmbər nde tərə ta Ebal masar mmɛ isom nu məkɔ kəkɔcəmbər mɔ, məsop mi dos defer.
5 Dəndo, məcəmbərɛ di MARIKI Kanu kam tetek toloŋnɛ ta masar mmɛ afɛc ŋɔntɔgbuŋɛnɛ kəpat mɔ.
6 Məcəmbərɛ tetek toloŋnɛ MARIKI Kanu kam masar mətəpat. Tetek papɔkɔ kəroŋ pɔ məndekɔ məcloŋnɛnɛ MARIKI Kanu kam yɔcəl yɔcɔf.
7 Mədekɔ sɔ məcloŋnɛ kəloŋnɛ ka kəpaŋnɛ pəforu. Difɔ məndi yeri ya yoloŋnɛ yonu ya kəpaŋnɛ pəforu, difɔ məwoləs-woləs fər ya MARIKI Kanu kam kiriŋ.
8 Məcicəs masar mamɔkɔ kəroŋ moloku ma sariyɛ saŋsɛ fəp, məcic mi pəsɔk pɛs.»
9 Musa kɔ aloŋnɛ aLewy ŋaloku aka Yisrayel fəp: «Yisrayel, məcaŋk məcəŋkəl! Məkɔ nəyɔnɛ oŋ atɔf ŋa afum aka MARIKI Kanu konu.
10 Məcəŋkəl dim da MARIKI Kanu kam, məcəmɛ mosom mən darəŋ, kɔ sariyɛ sɔn pəmə təkɔ iyi kəsom əm məkɔ mɔ.»
11 Dɔsɔk dadɔkɔ, kɔ Musa osom aka Yisrayel ntɛ:
12 «Kɔ nəndekɔcali Yurdɛn-ɛ, aka cusuŋka ca Simeyɔŋ, Lewy, Yuda, Isakar, Isifu kɔ Beŋyamin ŋadekɔ ŋacəmɛ tərə ta Karisim kəroŋ ŋaləmər aka Yisrayel pətət.
13 Kɔ aka cusuŋka ca Ruben, Kadu, Asɛr, Sabulon, Dan kɔ Naftali ŋa ŋadekɔ ŋacəmɛ tərə ta Ebal kəroŋ, ŋaləmər aka Yisrayel pəlɛc.»

Pəlɛc mpɛ wəco kɔ mɛrəŋ

14 «Aka Yisrayel fəp fɔr kiriŋ, aLewy ŋakulɛ pəpɔŋ:
15 ‹MARIKI pəsɔŋ pəlɛc fum nwɛ oŋlompəs tɛrəŋka, pəyikyik mpɛ MARIKI enter mɔ, yɛbəc ya waca wa fum wəcɛrəŋ, a pəlɛk tɛrəŋka tatɔkɔ pəkɔ pəcəmbər pi kəfo kəkumptər mɔ!› Afum fəp ŋakulɛ: ‹Amina!›
16 ‹MARIKI pəsɔŋ pəlɛc fum nwɛ ɛŋlapəs kas kɔ kɛrɛ mɔ!› Aka Yisrayel fəp, ŋakulɛ: ‹Amina!›
17 ‹MARIKI pəsɔŋ pəlɛc fum nwɛ encepɛnɛ togbu pa kələncər ka wɛnc mɔ!› Aka Yisrayel fəp, ŋakulɛ: ‹Amina!›
18 ‹MARIKI pəsɔŋ pəlɛc fum nwɛ ɔŋsɔŋɛ wətɔnəŋk kəgbaymɛ dɔpɔ mɔ!› Aka Yisrayel fəp, ŋakulɛ: ‹Amina!›
19 ‹MARIKI pəsɔŋ pəlɛc fum nwɛ ɛŋlɛcər wəcikəra kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wan nwɛ akombəra ɔn ŋafi mɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəcəbokəra kiti yem disrɛ mɔ!› Aka Yisrayel fəp, ŋakulɛ: ‹Amina!›
20 ‹MARIKI pəsɔŋ pəlɛc fum nwɛ ɛŋfəntərər wəran ka kas mɔ, bawo kɔ teyi-ɛ, wərkun wəkayi ɛŋlapəs kas!› Aka Yisrayel fəp, ŋakulɛ: ‹Amina!›
21 ‹MARIKI pəsɔŋ pəlɛc fum nwɛ ɛŋfəntərər wɛsɛm nwɛ o nwɛ mɔ!› Aka Yisrayel fəp, ŋakulɛ: ‹Amina!›

22 ‹MARIKI pəsɔŋ pəlɛc fum nwɛ ɛŋfəntərər wəkirɛ kɔn mɔ, wan ka kas kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, wan
ka iya wəkɔn!› Aka Yisrayel fəp, ŋakulɛ: ‹Amina!›
23 ‹MARIKI pəsɔŋ pəlɛc fum nwɛ ɛŋfəntərər iya wəka wəran kɔn mɔ!› Aka Yisrayel fəp, ŋakulɛ:
‹Amina!›
24 ‹MARIKI pəsɔŋ pəlɛc fum nwɛ ɔŋgbɔpnɛ pədif wɛnc mɔ!› Aka Yisrayel fəp, ŋakulɛ: ‹Amina!›
25 ‹MARIKI pəsɔŋ pəlɛc fum nwɛ ɛmbaŋ kəpocɛ kəlɛc, pəsut wətələsər tes haŋ pəfi mɔ!› Aka
Yisrayel fəp ŋakulɛ: ‹Amina!›
26 ‹MARIKI pəsɔŋ pəlɛc fum nwɛ ɔntədeleləs moloku ma Sariyɛ saŋsɛ, pəcəmɛ sɔ mi darəŋ
mɔ!› Aka Yisrayel fəp, ŋakulɛ: ‹Amina!›»

28

Kəsɔŋ temer ka pətət

1 «Kɔ məncəŋkəl dim da MARIKI Kanu kam, məmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka mosom mɔn darəŋ
fəp, pəmɔ ntɛ iyi kəsom əm mi məkɔ mɔ-ɛ, MARIKI Kanu kam endecəmbər əm takəroŋ ta
afum a tɔf ya doru fəp.
2 Kəpocɛ pətət kaŋkɛ fəp kəndeder əm, kəbəp əm, kɔ məncəŋkəl dim da MARIKI Kanu kam-
ɛ.
3 MARIKI endepoc'am pətət dare, pəpoc'am pətət dəkulum.
4 Yokom ya kor kam, yokom ya antɔf ŋam, awut a yɔcɔl yam cəna, cir kɔ ŋkesiya yam
endepocɛ yi pətət.
5 MARIKI endepocɛ pətət kəfala kam kɔ pəpɔckɛ pam kəcom.
6 Endekɔ pəcpoc'am pətət kɔ məndekɔ məcbɛrɛ, pəcpoc'am pətət kɔ mendekɔ məcwur-ɛ.
7 MARIKI endekɔsut aterɛnɛ am anɛ ŋandekɔcəm'am fər kiriŋ kəsutɛnɛ mɔ. Dɔpɔ din dɔ
ŋandesolnɛ kəwɛkərn'am, ŋayɛksər əm səpə camət-mɛrəŋ.
8 MARIKI endesom a pətət peyi dəcɛlɛ cam, kɔ mes mam mosumpər fəp. Endepoc'am pətət
nde atɔf nŋɛ MARIKI Kanu kam endekɔsɔŋ əm mɔ.
9 MARIKI endesɔŋɛ nu kəyɔnɛ ka afum acempi, pəmɔ tɔkɔ ɛndɛrmɛ nu ti mɔ, kɔ
nəndekɔmɛŋkərnɛ mosom ma MARIKI Kanu konu, nəckɔt sɔ səpɔ sɔn-ɛ.
10 Afum aka doru dandɛ fəp ŋandenəŋk a nəna aŋwenɛ MARIKI, ŋacnesɛ nu.
11 MARIKI endelas nu pətət, pəsɔŋɛ yokom ya kor konu, yokom ya yɔcɔl yonu, yokom ya
antɔf yonu kəla, dəndo atɔf ŋaŋɔkɔ MARIKI ɛnadɛrmɛ atem anu kəsɔŋ nu mɔ.
12 MARIKI endekɔgbitɛ nu daka dɔn dɔtət ndɛ dɔyɔnɛ donu mɔ, pəcsɔŋ antɔf ŋonu wəcafən
tɛm ntɛ pəmar pətuf mɔ, pəpocɛ pətət yɛbəc ya waca wonu fəp. Nəna nəndekɔ nəcsɔŋ tɔf
yɛlarəm səbe, mba nəna nəfədekɔ nəcbɔ.
13 MARIKI, ɔfədekɔsɔŋ nu kəyɔnɛ kəleŋa, mba domp. Takəroŋ tɔ nəndekɔ nəcyi, nəfədekɔ
nəcyi tantɔf, kɔ nəncəŋkəl mosom ma MARIKI Kanu konu mmɛ iyi kəsom nu məkɔ mɔ,
nəmɛŋkərnɛ mi nəcəmɛ sɔ mi darəŋ,
14 kɔ nəntɔgbaymɛ kəca kəmeriya ta nəŋgbaymɛ kəca kətət ka moloku mamɛ iyi kəsom nu
məkɔ mɔ, kɔ nəntɔcəmɛ canu cələma darəŋ nəcsalɛnɛ ci-ɛ.»

Kəbeŋnɛ kəyɔ ka pəlɛc

15 «Mba kɔ nəntɔcəŋkəl dim da MARIKI Kanu konu-ɛ, kɔ nəntɔmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka mosom
mɔn fəp kɔ sariyɛ sɔn darəŋ pəmɔ ntɛ iyi kəsom nu mi məkɔ mɔ-ɛ, pəlɛc pampɛ fəp pendeder
nu, pɛbəp nu sɔ:
16 MARIKI endepocɛ nu pəlɛc nde dare, pəpocɛ nu pəlɛc nde dəkulum.
17 Endepocɛ cəfala conu kɔ pəpɔckɛ kəcom ponu pəlɛc.
18 Endekɔ pəcpocɛ pəlɛc yokom ya kor konu, yokom ya tɔf yonu, awut a cəna conu, cir conu
kɔ aka ŋkesiya yonu fəp.
19 Pəcpocɛ nu pəlɛc kɔ nəndekɔ nəcbɛrɛ, pəcpocɛ nu pəlɛc kɔ nəndekɔ nəcwur-ɛ.
20 MARIKI endekɔ pəckɛrɛ nu pəlɛc, pəcsut nu anciyan kɔ pəcuca dəmosumpər monu fəp
haŋ paləsər nu, haŋ nəməlkɛ katəna teta məyɔ monu mɛlɛc, bawo nəlukus kɔ darəŋ.
21 MARIKI endekɔkotərɛnɛ nu arom, haŋ ŋɛmələk nu, ŋeliŋ nu antɔf nŋɛ ŋɔyɔnɛ ŋonu mɔ.
22 MARIKI endekɔsutɛ nu meleŋki, fiba, kəkəf, kətəder ka wəcafən, yokom ya yɔbɔf
yowosərɛnɛ dəcəkər, yɔsɔtɔ sɔ docu dɛlɛc, kɔ kəloŋəc. Mes mɛlɛc maməkɔ mendecəmɛ nu
darəŋ haŋ nəfi.
23 Kɔm nkɛ kəyi nu domp kəroŋ mɔ kəndeyi nu pəmɔ kɔpər nkɛ kəŋyaməs wəcafən kətuf
mɔ, kɔ antɔf nŋɛ nəncəmɛ kəroŋ mɔ ŋɔyɔnɛ nu masar.
24 Kəfəl kɔ kəbof yɔ MARIKI endekɔ pəckɛrɛ nu wəcafən antɔf ŋam, pəctufər nu yi kəyɛfɛ
dəkɔm haŋ məməlkɛ.
25 MARIKI endekɔsut nu fər ya aterɛnɛ anu kiriŋ. Dɔpɔ din dɔ nəndekɔ nəcwɛkərnɛ ŋa
kəkɔsutɛnɛ, mba səpɔ camət-mɛrəŋ sɔ nəndekɔ nəcyɛksər ŋa. Kɔ afum a tɔf ya doru fəp
ŋandenəŋk mes məkɔ mende kəcsətɛ nu mɔ, ŋandenesɛ cusu cəwos ŋa.

26 Cəbel conu cəndeyɔnɛ yeri ya bɛmp ya darenc kɔ sɛm ya dop. Ali fum ɔfɔde pəcyamsər yi.
27 MARIKI endekɔsutɛ nu bɛcɛ ya Misira, pəkəf, amɔncɔ, kɔ kəŋɛtnɛ, docu ndɛ nəntədetam kəctaməs mɔ.
28 MARIKI endekɔsutɛ nu kətɔnəŋk, dɛyamayama kɔ dotoŋkulu.
29 Nənde kəcwakəs nne yowon cuk pəmɔ tɔkɔ wətɔnəŋk ɛŋwakəs kubump mɔ, ali mosumpər monu min məfɔde kəctesɛ nu, ande kəcdir nu tɛm fəp, pacfoŋət nu tɛm o tɛm, nəfɔde kəcsətɔ wəyac.
30 Mənde kəcfac wəran, wərkun wələma pəcfəntərər kɔ. Məcəmbər kələ ta məmbɛrɛ ki-ɛ. Məbɔf ŋgbɔŋkələ ya wɛn ta məŋpim yokom ya yi-ɛ.
31 Ande pacfay wana wonu fər yonu kiriŋ, ta nəsɔm sɛm ya wi-ɛ. Ande paclɛk sɔfale sonu fər yonu kiriŋ, ta aluksɛ nu si-ɛ. Ande pacsɔŋ cir kɔ ŋkesiya yonu aterɛnɛ anu, ali fum ɔfɔdeder kədeyac nu.
32 Awut anu arkun k'awut anu aran ŋandeyi afum acuru dəwaca dacar. Nəndegbətnɛ ti, fər yendelɔl nu kəməmən ŋa dəpɔ kəkar, mba ali tes nəfɔde nəctam ti disrɛ.
33 Afum a atɔf ŋocuru aŋɛ nəntɔcərɛ mɔ, ŋandesɔm yokom ya ntɔf yonu kɔ daka ndɛ nənde nəcsətɔ yɛbəc yonu disrɛ mɔ fəp, ande pacdir nu, pactərəs nu tɛm fəp.
34 Mes mamɔkɔ nənde nəcnəŋkɛ fər yonu mɔ, mendesɔŋɛ nu dotoŋkulu.
35 MARIKI, endesutɛ nu bɛcɛ dəsuwu kɔ dələŋk nŋɛ nəntədetam kətaməs mɔ, endesut nu kəyɛfɛ nde dəwɛcək haŋ nde dəromp.
36 MARIKI endesɔŋɛ nu kəkɔt, nəna kɔ wəbɛ konu nwɛ nəndecəmbər mɔ, kəkɔ ka nde atɔf nŋɛ nəna kɔ atem anu nəntɔcərɛ mɔ. Kɔ nəŋkɔ dəndo-ɛ, nəŋkɔsalɛnɛ di canu cəcuru ca kətɔk kɔ ca tasar.
37 Afum aŋɛ MARIKI eŋkekərɛ nu ndaraŋan mɔ fəp, cusu cəŋwos ŋa teta mes məkɔ məŋsətɔ nu mɔ. Ŋayɛfɛ kəselər nu, ŋacfanɛ nu.
38 Nənde kəcgbal defet dɛlarəm nde dalɛ donu, mba kətɛl konu kənde kəcpicɛ, bawo cəlaŋkəma cənde kəcsəmɛ nu yɔbɔf.
39 Nənde nəcbɔf ŋgbɔŋkələ ya wɛn, nəbifti yi dəntɔf, mba nəfɔde nəcmun wɛn wa yi, nəfɔde nəcpim yokom ya yi yati bawo yɛt yende kəcsɔm yi.
40 Nəndeyɔ tɔk ya olif nde atɔf ŋonu fəp, mba nəfɔde nəcsopɛ moro ma yi dəris, bawo olif ŋende kəcbɔkɛ-bɔkɛ ta ŋɛntalɔl-ɛ.
41 Nəndekom awut arkun kɔ awut aran, mba ŋafɔdeyɔnɛ akonu, bawo dacar dɔ ŋandekɔ.
42 Tɔk yam kɔ yokom ya antɔf ŋonu fəp, cəcal cəndesɔm yi haŋ yelip.
43 Wəcikəra nwɛ endeyi atɔf ŋonu mɔ, tetən tendepɛ tɛm fəp tɛtas tam, mba ta məna toctor kətor dəm.
44 Ŋa nənde kəclɛkər səbe, nəna nəfɔdeyɔ daka o daka ndɛ nənde kəcbər kɔ mɔ. Ŋa ŋandeyɔnɛ nu domp, nəna nəyɔnɛ kəleŋa.
45 Mes ma kəpocɛ kələc kaŋkɔ fəp mendeder nu, mɛcəmɛ nu darəŋ, mɛbəp nu haŋ məməlkɛ, bawo nəncəŋkəl fɛ dim da MARIKI Kanu konu, nəmɛŋkərnɛ fɛ kəcəmɛ ka mosom mən kɔ sariyɛ sən darəŋ pəmɔ tɔkɔ osom nu si mɔ.
46 Pəlɛc papɔkɔ fəp pendeyɔnɛ nu mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy mɛcɛm-cɛməs nnɔ nəyi kɔ yuruya yonu yeyi mɔ doru o doru.»

47 «Kɔ nəntəsalɛnɛ MARIKI Kanu konu pəbotu disrɛ kɔ abəkəc ŋətət tɛm ntɛ nənayɔ ca fəp haŋ nəcepərər mɔ-ɛ,
48 nəndebəcɛ aterɛnɛ aŋɛ MARIKI endekɛrɛ nu mɔ dədor, domun kəbas, kəpɛŋ kɔ kəbut ka ca fəp. Pəgbɛk nu gbekce dəkilim haŋ pəmələk nu.
49 MARIKI endekɛrɛ nu kəyɛfɛ pəbɔlɛ, kəyɛfɛ moŋkubut ma doru afum aŋɛ ŋandegbutəlɛnɛ nu pəmɔ siksik mɔ, afum aŋɛ nəntɔde nəcne kusu kəŋan mɔ,
50 atɔf ŋa afum ayeŋki bəkəc, aŋɛ ŋantɔde ŋacleləs wətem mɔ, ŋafɔde ŋacyɔnɛ wətɛmp nənəfər.
51 Ŋandekɔ ŋacsɔm yokom ya yɔcəl yonu, kɔ yokom ya antɔf ŋonu, haŋ nəməlkɛ. Ŋafɔdekɔ ŋacsakərɛ nu mɛŋgbɛn, ŋafɔdekɔ ŋacsakərɛ nu member, ŋafɔdekɔ ŋacsakərɛ nu moro, ŋafɔdekɔ ŋacsakərɛ nu cəna conu cəwut, ŋafɔdekɔ ŋacsakərɛ nu ŋkesiya yonu yowut kɔ cir conu cəwut, haŋ ŋasɔŋɛ nu kəməlkɛ.
52 Ŋandewɛkərnɛ sədare sonu fəp kəsut, haŋ samba səpɔŋ, səŋeci sasɔkɔ mənagbɛkər kəlaŋ konu mɔ fəp, səlip kəwuŋɛ atɔf ŋonu fəp. Ŋandekɔwɛkərnɛ nu kəsut dəsədare sonu fəp, dətɔf nyɛ MARIKI Kanu konu kəsɔŋ nu mɔ fəp.
53 Kəkɛl ka aterɛnɛ anu kəndetərəs nu, kələləs nu dis haŋ kəsɔŋɛ nu kəcsɔm yokom ya cor conu, sɛm ya awut anu arkun kɔ aran aŋɛ MARIKI Kanu konu kəsɔŋ nu mɔ.

54 Wərkun nwɛ kəbət kɔn amera kəntas konu fəp mə, kəkɔkcɛ kɔn mes kətas konu nwɛ eyi
nu dacɔ mə, endekɔ pəcməmənɛ wɛnc dəfər dɛlɛc, kɔ wəran nwɛ endirɛ kɔ kəsək mə, kɔ awut
ɔn aŋɛ ŋancəmɛ kɔ mə,
55 pəcnesɛ kəpocɛ ka wəkin sɛm ya awut ɔn nyɛ ende kəcsɔm mə, bawo ali paka afədesakərɛ
kɔ kətərəs kɔ dis kələl kaŋkɔ disrɛ, nkɛ aterɛnɛ ɔn ŋandecəmbər nu nde dəkəbɛrɛ da sədare
sonu fəp ntɛ ŋackɛl nu mə.
56 Wəran nwɛ kəbət kɔn amera kəntas konu fəp mə, wəkɔkcɛ mes nwɛ endeyi nu dacɔ mə,
nwɛ endeyɔ amera pəckɔkcɛ haŋ pəcnes-nesər kədeŋ kəcək dəntəf mə, ende kəcməmənɛ wos
nwɛ endirɛ kɔ kəsək mə, wan kɔn wərkun kɔ wəran, dəfər dɛlɛc,
57 kəlɛkɛnɛ kənaka nkɛ ɛntɛp kəckom mə kɔ dɛsəm da wan, bawo kətɔyɔ daka o daka disrɛ,
ɔŋgbɔpnɛ kəcsɔm yi teta kətərəs kɔ kələləs dis kaŋkɔ disrɛ nkɛ aterɛnɛ am ŋandecəmbər nu
nde sədare sonu mɔ.»

58 «Kɔ nəntəmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka moloku ma sariyɛ saŋsɛ fəp darəŋ, mmɛ acic buk bambɛ
disrɛ mə, kɔ nəntənesɛ tewe teyek-yekəs kɔ tɛwɛy-wɛy ta MARIKI Kanu konu-ɛ,
59 MARIKI endesutɛ nu, nəna kɔ yuruya yonu rom yɔpɔŋ yocuca kəliŋ, docu dɔpɔŋ ndɛ
doncuca kətaməs mɔ.
60 MARIKI endekɛrɛ nu pucuy pa Misira fəp mpɛ nəcnesɛ mə, pucuy papɔkɔ pokotərnɛ nu.
61 MARIKI endekɛrɛ nu docu fəp, kɔ rom nyɛ antɔcic nde buk ba sariyɛ saŋsɛ mə, haŋ
nəməlkɛ.
62 Kɔ nəndela pəmɔ cɔs ca darenc, afum apic ŋandesak nu dacɔ doru, bawo nəncəŋkəl fɛ
dim da MARIKI Kanu konu.
63 Təkɔ pəncbət MARIKI kəyɔ nu pətət kɔ kəsɔŋɛ nu kəla mə, itɔ pəndesɔ pəcbət kɔ kədifət
nu, pəcmələk nu, paliŋ nu antəf ŋaŋɔkɔ nəndekɔbɛrɛ kəbaŋ ŋɔyɔnɛ ŋonu mɔ.
64 MARIKI endesamsər nu afum a doru fəp dacɔ, kəyɛfɛ nde doru doncop mə, haŋ nde
dəkələpsər mɔ. Dəndo, nəŋkɔsalɛnɛ canu cəcuru ncɛ nəna kɔ atem anu nəntəcərɛ mə, canu
ca kətɔk kɔ ca tasar.
65 Afum a təf yayɔkɔ dacɔ, bəkəc yɔfɔdekɔfər nu, wɛcək wonu wɔfɔdekɔsɔtɔ kəfo nkɛ
wendekɔ wecŋesəm mɔ. MARIKI endekɔ pəcsɔŋɛ nu bəkəc kəclɛcɛ-lɛcɛ, fər yɔlɔl nu, dis fəp
dɛdɛncɛ nu.
66 Kəyi doru konu kəndegbɛksɛ, nəyinɛ kənesɛ kəpɔŋ pibi kɔ daŋ, nəfədekenɛ kiyi konu
doru yati amera,
67 nəcloku bətbət: ‹Pəcyɔnɛ a dəfɔy gbəcərəm dɔ-ɛ!› Nəcloku dəfɔy: ‹Pəyɔnɛ a bətbət
gbəcərəm bɔ-ɛ,› teta kənesɛ nkɛ kəndeyi nu dɛbəkəc mə, kɔ mes məkɔ nəndekɔ nəcnəŋkɛ fər
yonu mɔ.
68 MARIKI endekɔluksɛ nu atəf ŋa Misira dəcibil, nəkət sɔ kəfo kaŋkɔ inaloku nu:
‹Nəfɔsɔnəŋk di› mɔ. Dəndo nəndekɔcaməsnɛ aterɛnɛ am kəyɔnɛ ka acar aŋan kəyɛfɛ arkun
haŋ aran. Mba ali fum ɔfɔdekɔway nu.»

Moloku mɛlpəs ka Musa

28.69-30.20

69 Moloku ma danapa mamɛ mɔ MARIKI ɛnasom Musa kəcaŋəs kɔ aka Yisrayel nde atəf
ŋa Mohab, kəbɛrɛnɛ ka məkɔ ŋanacaŋəs kɔ aka Yisrayel nde tərɔ ta Horɛb mɔ.

29

Kəgbəkərɛ ka danapa da aka Yisrayel kɔ MARIKI

1 Kɔ Musa ewe aka Yisrayel fəp, k'oloku ŋa:
«Nənanəŋk təkɔ MARIKI ɛnayɔ fər yonu kiriŋ nde atəf ŋa Misira mə, ntɛ ɛnayɔ firawona,
amarəs ɔn k'aka atəf ŋɔn fəp mɔ,
2 mɛwakəs məpɔŋ mmɛ fər yonu yɛnanəŋk mɔ, mɛgbɛkərɛ kɔ məyɔ mɛwɛy-wɛy məpɔŋ.
3 Mba haŋ məkɔ, MARIKI ɔsɔŋ fɛ nu abəkəc nəctam kəccərɛ, fər yɛctam kəcnəŋk, ləŋəs yɛctam
kəcne.
4 Meren wəco maŋkəlɛ (40) ickətɛn'on dətɛgbərɛ. Yamos yonu yɛnaməcɛ-məcɛ fɛ nu, cɔfta
conu cənacopər fɛ nu dəwɛcək,
5 nənasəm fɛ cəcom, nənamun fɛ wɛn, nənamun fɛ maŋkɔntɔ, ntɛ təŋsɔŋɛ nətam kəcərɛ a
in'ɔyɔnɛ MARIKI Kanu konu mɔ.
6 Kɔ nənder nəbɛrɛ nnɔ kəfo kaŋkɛ. Sihəŋ wəbɛ ka Hesbon, kɔ Ɔk wəbɛ ka Basan, ŋawur
kəkɔgbintərnɛ su kəsutɛnɛ, kɔ səsut ŋa.
7 Kɔ səlɛk atəf ŋaŋan kɔ səsəŋ aRuben, aKadu kɔ aka kusuŋka dacɔ ka Manase, ŋi ŋɔyɔnɛ kɛ
kaŋan.
8 Itɔ pəmar nəmɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka moloku ma danapa dandɛ darəŋ, ntɛ təŋsɔŋɛ nəctam
mes mmɛ nəŋsumpur mɔ fəp.»

9 «Nəna aka Yisrayel, nəna ŋə akaŋɛ nəncəmɛ məkə MARIKI Kanu konu fər kiriŋ mə. Fəp fonu nəyi dɛ, kəyɛfɛ abɛ anu kəkə ka cusuŋka conu kəbəp k'abeki anu haŋ atubuc mes anu, arkun a Yisrayel fəp,
10 aran anu, awut anu, acikəra anu akə ŋayi nu dacə dəsaŋka mə, kəyɛfɛ wətɛnɛ kam tək, haŋ wəkɛtsɛ kam domun.
11 Ndɛkəl oŋ MARIKI Kanu konu kəsek danapa kə nəna k'ɛfaŋ a pədɛrmɛ kəsek ka danapa dadəkə məkə,
12 ntɛ təŋsəŋɛ pəsəŋ'am kəyɛfɛ məkə kəyənɛ ka fum kən mə, nkən sə pəyənɛ Kanu kam, pəmə təkə ɛnalok'əm ti mə, pəmə təkə ɛnadɛrmɛ ti atem am Abraham, Siyaka, kə Yakuba mə.
13 Bafə nəna gbəcərəm ŋə iyi kəsek danapa dandɛ kə kədɛrəm kaŋkɛ de,
14 mba kə akə ŋayi su dacə məkə fər ya MARIKI Kanu kosu kiriŋ, kə akə ŋantəyi su dacə məkə mə.
15 Nəncərɛ nənasərka təkə sənandɛ atəf ŋa Misira, kə təkə sənacal-cali təf nyɛ nənacepər mə.
16 Nənanəŋk mɛrəŋka maŋan mmɛ MARIKI enter mə, mɛrəŋka ma tək, masar, gbeti kə kɛma mmɛ meyi nde ndaraŋan mə.
17 Ta fum pəyi nu dacə pəyənɛ wərkun, wəran, kusuŋka, kə pəyənɛ fɛ ti-ɛ kor, nwɛ abəkəc ŋən ŋendelukus məkə MARIKI Kanu konu darəŋ, pəkə pəcsalɛnɛ canu ca afum a təf yayəkə mə. Ta nwɛ o nwɛ pəde pəyi nu dacə pəmə kəntɛntəl nkɛ kəŋkom pɛkəntəŋnɛ podokət mə.
18 Kə təyənɛ fum pəne moloku ma kədɛrəm mamɛ-ɛ, ta pəyek-yekəsnɛ dɛbəkəc pəcloku: ‹Pəforu pendey'im, ali ickətɛnɛ deyeŋki abəkəc dem! Bawo ɔfətəma a antəf nŋɛ aloŋər domun mə ŋəfəsəwos.›
19 MARIKI ɔfəwosɛ kəŋaŋnɛnɛ kə. Bawo mɛtɛlɛ kə kəraca ka MARIKI Kanu konu, kəŋkuncəlɛ nnə fum wəkakə eyi mə. Pəlɛc pampɛ ancicəs dəbuk bambɛ mə fəp, pɛntəpnɛ kə, MARIKI pənim tewe ta fum wəkakə antəf kəroŋ.
20 MARIKI endegbɛy wəkayi cusuŋka ca Yisrayel fəp dacə k'endesəŋ kə pəlɛc-ɛ, kəsəŋ pəlɛc fəp ka danapa nkɛ ancic dəbuk ba sariyɛ bambɛ disrɛ mə.»
21 «Dɛtɛmp ndɛ dender mə, awut anu aŋɛ ŋandeyɛfɛ nu tadarəŋ mə, kə wəcikəra nwɛ endeyɛfɛ atəf ŋobol-bolu mə, k'akakə ŋandenəŋk pucuy pa atəf ŋaŋɛ kə docu ndɛ MARIKI endesutɛ atəf ŋonu mə, ŋandeloku:
22 ‹Atəf ŋaŋɛ: Soda, mɛr kə nɛnc dəcəf ŋi tantɛ. Afətam ŋi kəbəf, paka o paka pəfəpoŋ ŋi kəroŋ, ali ayika ŋəfəpoŋ ŋi kəroŋ pəmə təkə pəyi Sodom, Komora, Adma kə Ceboyim, sədare nsɛ MARIKI ɛnakafəli pəgbəp, dəmɛtɛlɛ mən mecepərər disrɛ mə.›
23 Afum a təf fəp ŋandeloku: ‹Ta ake tə MARIKI əyənɛ tantɛ atəf ŋaŋɛ-ɛ? Ta ake tə pəntɛlɛnɛ kə pəpəŋ tantɛ-ɛ?›
24 Pacluksɛ ŋa moloku: ‹Bawo aka Yisrayel ŋafati kəcəmɛ danapa darəŋ dəkə MARIKI Kanu ka atem aŋan ŋanasek kə ŋa, ntɛ ɛnawurɛnɛ ŋa atəf ŋa Misira mə.
25 Bawo ŋaŋkə sə ŋacsalɛnɛ canu cəcuru, ŋactontnɛnɛ ci, canu ncɛ ŋantəcərɛ mə, ncɛ MARIKI əntəwosɛ afum ən kəcsalɛnɛ mə.
26 Itə pəntɛlɛnɛ MARIKI nnə aka atəf ŋaŋɛ ŋayi mə, kə kəwɛnərɛ ŋa kəway kəlɛc nkɛ anacic dəbuk babəkə disrɛ mə fəp.
27 MARIKI oŋgbuktu ŋa antəf ŋaŋan mɛtɛlɛ məpəŋ mɛlɛc kə pucuy pɛbɛr-bɛrɛ disrɛ, k'ɛləm ŋa atəf ŋocuru. Itə pəyinɛ məkə tantɛ.›
28 MARIKI Kanu konu kəyə mes mmɛ məŋgbəpnɛ mə. Səna kə awut asu, sən'ətəmpər mes mmɛ amentər su mə, doru o doru ntɛ təŋsəŋɛ səcəmɛ moloku ma Sariyɛ saŋsɛ darəŋ mə.»

30

Aka Yisrayel ŋaluksərnɛ sə MARIKI

1 «Kə moloku mamɛ fəp mendebəp əm-ɛ, kəpocɛ pətət kə kəpocɛ pəlɛc nkɛ imbocər əm fər kiriŋ mə, kə MARIKI Kanu kam endesamsər nu afum a təf ya doru fəp dacə-ɛ, mənde məccɛm-cɛmnɛ mes mamək,
2 kə məluksərnɛ sə MARIKI Kanu kam, kə məncəŋkəl sə dim dən abəkəc ŋam yosoku pɛs kə amera ŋam fəp-ɛ, məna kə awut am pəmə təkə iyi kəlok'əm ti məkə mə,
3 MARIKI Kanu kam ɛŋsəkpər tetam, pəyən'am nənəfər, pəloŋka nu sə kəfo kin, MARIKI oŋwurɛnɛ nu afum akə ɛnasamsər nu dacə mə.
4 Ali təyənɛ a asamsər nu dəmoŋkubut ma doru, MARIKI Kanu kam ɛŋlɛk nu dəndo pəloŋka nu nnə o nnə ɛnasamsər nu mə.
5 MARIKI Kanu kam kəŋluks'am sə atəf nŋɛ atem am ŋanabaŋ mə, məna məgbəkərɛ sə ŋi kəbaŋ ŋəyənɛ ŋam. MARIKI pəyən'am pətət, pəsəŋ'am sə kəla mətas atem am.

6 MARIKI Kanu kam kəndesəkəs abəkəc ŋam, kɔ abəkəc ŋa yuruya yam təsəŋɛ nu kəyɔnɛ
akɔn, ntɛ təŋsəŋɛ məbətər MARIKI Kanu kam abəkəc kɔ amera ŋam fəp mɔ, təŋsəŋ'am kəyi
doru.
7 MARIKI Kanu kam, kəŋwɛnərɛ aterɛnɛ am pəlɛc papɔkɔ fəp, akɔ ŋanatɛfərn'am teta
kətərəs əm mɔ.
8 Kɔ məna, məndeluksərnɛ, məndecəŋkəl dim da MARIKI, məcəmɛ sɔ mosom mən fəp
darəŋ mmɛ iyi kəsom əm məkɔ mɔ.
9 MARIKI Kanu kam kəndelas əm pətət, pətesəs yɛbəc ya waca wam fəp, kəyɛfɛ yokom ya
kor kam, yokom ya yɔcəl yam, yokom ya antɔf ŋam, pəndegbɔkərɛ sɔ kəbət MARIKI kəyɔn'am
pətət, pəmɔ təkɔ pɛnabət kɔ kəyɔnɛ ka atem am pətət mɔ,
10 kɔ pəyɔnɛ məndecəŋkəl MARIKI Kanu kam, məmɛŋkərnɛ mosom mən kɔ sariyɛ sən nsɛ
ancic dəbuk ba sariyɛ mbɛ disrɛ mɔ, kɔ məndeluksərnɛ MARIKI Kanu kam abəkəc ŋosoku pɛs
kɔ amera ŋam fəp-ɛ.»

Toloku ta Kanu tələtərnɛ

11 «Bawo tosom tantɛ iyi kəsom əm məkɔ mɔ, toncuca fɛ kəcərɛ, toncuca fɛ kəleləs.
12 Bafɔ darenc kəyi, təsəŋ'am kəcloku: ‹An'endepɛnɛ su dəKɔm-ɛ, pəkekərɛ su, pəsəŋɛ su
kəcəŋkəl ki, ntɛ təŋsəŋɛ səcəmɛ ki darəŋ mɔ?›
13 Bafɔ ntende kəba mokuru kəsom kaŋkɛ kəyi, təsəŋ'am kəcloku: ‹An'endecalɛnɛ su
ntende kəba mokuru pəkəkɛrɛ su, pəsəŋɛ su kəcəŋkəl ki, ntɛ təŋsəŋɛ səcəmɛ ki darəŋ mɔ?›
14 Toloku tantɛ tələtərn'am, tey'im dəkusu kɔ dɛbəkəc, ntɛ təŋsəŋɛ məcəmɛ ti darəŋ mɔ.»

Nəyɛk-yɛk tin: Defi kɔ kəyi doru

15 «Məməmən məna Yisrayel, imboc məkɔ fər yam kiriŋ kiyi doru kɔ pətət, defi kɔ pəlɛc,
məlɛk tin.
16 Ntɛ iyi kəsom əm məkɔ mɔ, kəbətər MARIKI Kanu kam kɔ, məkət səpɔ sən, məmɛŋkərnɛ
mosom mən, sariyɛ sən kɔ məyɔ mən mokur, ntɛ təŋsəŋɛ məyi doru, məkomәs, nkən MARIKI
Kanu kam kəpoc'am pətət nde atɔf ŋɔkɔ məŋkɔbaŋ ŋɔyɔnɛ ŋam mɔ.
17 Mba kɔ abəkəc ŋam ŋɛŋkafəlɛ, ta məncəŋkəl MARIKI, kɔ məsaknɛ paliŋəs əm məctontnɛnɛ
canu cəcuru, məcsalɛnɛ ci-ɛ,
18 iloku nu ti məkɔ, nəŋməlkɛ, mataka monu məfɔbɔlɛ antɔf nŋɛ məŋkɔbaŋ ŋɔyɔnɛ ŋam, kɔ
məŋkɔcepər Yurdɛn-ɛ.
19 Ilɛk məkɔ kəm kɔ antɔf yɔyɔn'em sede nnɔ nəyi mɔ. Imbocər əm fər kiriŋ kiyi doru kɔ
defi, kəpocɛ pətət kɔ kəpocɛ pəlɛc. Məyɛk-yɛk kiyi doru ntɛ təŋsəŋɛ məyi doru məna kɔ yuruya
yam mɔ,
20 məcbətər MARIKI Kanu kam, məccəŋkəl kɔ, məckotərnɛ kɔ. Nkən ɔyɔnɛ kiyi wəyeŋ kam
kɔ kəwon kam doru, ntɛ təŋsəŋ'am kəndɛ antɔf nŋɛ MARIKI Kanu konu ɛnadɛrəm kəsɔŋ atem
anu, Abraham, Siyaka kɔ Yakuba mɔ.»

31
Defi da Musa

31-34

Yosuwe ɔyɔnɛ wəcɔnc ka Musa

1 Kɔ Musa ɔŋkɔ pəloku moloku mamɛ fəp aka Yisrayel,
2 pəcloku ŋa: «Isətɔ məkɔ meren tasar tin kɔ wəco mɛrəŋ (120), ifəsətam tes o tes, kɔ MARIKI
olok'im: ‹Məfɔcali nnɔ Yurdɛn yayɛ.›
3 MARIKI Kanu kam yati, endesol'am, pəmələk afum aka təf yayɔkɔ fəp, məna məkɔ
məbaŋər ŋa ntɔf yaŋan. Yosuwe nkən sɔ pəsol'am, pəmɔ təkɔ MARIKI oloku ti mɔ.
4 MARIKI endekɔyɔ afum akakɔ pəmɔ təkɔ ɛnayɔ Sihɔŋ kɔ Ɔk abɛ a Amor kɔ atɔf ŋaŋan,
k'ɛmələk ŋa mɔ.
5 MARIKI endekɔlɛk ŋa pəbɛr nu dəwaca, nəyɔ ŋa pəmɔ tosom fəp təkɔ isom nu mɔ.
6 Nəyɔ sɔkət nəbəknɛ! Ta nənesɛ ta nəyikcɛ fər yaŋan kiriŋ. MARIKI Kanu kam yati osol'am,
ɔfɔsak əm, ɔfɔsim'am.»
7 Kɔ Musa ewe Yosuwe, k'oloku kɔ fər ya aka Yisrayel fəp kiriŋ: «Məyɔ sɔkət, məbəknɛ,
bawo mən'endekɔbɛrɛ atɔf nŋɛ MARIKI ɛnadɛrəm kəsɔŋ atem aŋan mɔ, mən'endekɔyer ŋa
ŋi kɛ.
8 MARIKI osol'am. Nkənsərka yati nəndekɔsol, ɔfədesak əm, ɔfədesim'am. Ta mənesɛ, ta
dis dələl əm.»

Kəkaraŋ ka sariyɛ teren ta camət-mɛrəŋ fəp

9 Kɔ Musa encicəs sariyɛ sasəkɔ, k'ɔsɔŋ si aloŋnɛ, awut aLewy aŋɛ ŋayɔnɛ agbaŋnɛ kaŋkəra
kəsɛlɛŋ ka danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ, kɔ abeki aka Yisrayel fəp.

10 Kɔ Musa osom ŋa ntɛ: «Dəkələpsər da meren camət-mɛrəŋ ndɛ o ndɛ, tɛm ntɛ ambonc
kəŋaŋnɛ səbe mɔ, kəsata ka Cəlɛŋgbɛ,
11 kɔ aka Yisrayel fəp ŋandeder kədementərnɛ MARIKI Kanu kam fər kiriŋ, nde kəfo kəŋkɔ
endementər mɔ, məkaraŋɛnɛ aka Yisrayel fəp sariyɛ saŋsɛ.
12 Məloŋka afum, arkun, aran kɔ awut kəbəp ka acikəra akɔ ŋayi sədare sam, ntɛ təŋsɔŋɛ
ŋane ti, ŋatəkəs kənesɛ MARIKI Kanu konu mɔ, ntɛ təŋsɔŋɛ sɔ ŋamɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka moloku
ma sariyɛ saŋsɛ fəp darəŋ mɔ.
13 Ti disrɛ awut aŋan aŋɛ ŋantɔcərɛ mi mɔ, ŋane mi, ŋa sɔ ŋatəkəs kənesɛ MARIKI Kanu
konu mataka ma kəyi konu doru fəp mmɛ nəndendɛ antɔf nŋɛ nəndekɔbaŋ ŋɔyɔnɛ ŋonu, kɔ
nəndekɔcali Yurdɛn-ɛ.»

Aka Yisrayel ŋandegbaymɛ Kanu

14 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Mata mam mefi mələtərnɛ. Məwe Yosuwe nəkɔ nəcəmɛ nde
aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu, ikɔ idəs kɔ, isəŋ kɔ mosom mem.» Musa kɔ Yosuwe ŋaŋkɔ
ŋacəmɛ nde aŋgbancan ŋɛbəpɛnɛ kɔ Kanu.
15 Kɔ MARIKI owurər ŋa dəndo daŋgbancan, dəkəp, kɔ kəp kəŋkɔ kəcəmɛ dəkusuŋka ka
aŋgbancan.
16 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Mənəŋk, kəfi kɔ mənder. Kɔ defi dam dencepər-ɛ, afum akaŋɛ
ŋandesak im ŋacamsərnɛ canu cəcikəra, canu ca nde atɔf ŋɔkɔ ŋaŋkɔbɛrɛ mɔ. Ŋandekɔsak im,
ŋandekɔcopu danapa dem ndɛ sənasek kɔ ŋa mɔ.
17 Dəsɔk dadɔkɔ, pəndetɛl'em nnɔ ŋayi mɔ. Ina sɔ indesimɛ ŋa, ibɛr ŋa kumunt kem.
Andewatəri-watəri ŋa. Pəlɛc kɔ pəcuca pɛlarəm pendebəp ŋa. Ŋacloku: ‹Bafɔ ntɛ Kanu kosu
kəntəyi su dacɔ mɔ, tɔ mes mɛlɛc mamɛ məŋsətɔ su ba?›
18 Kɔ ina, indebɛr ŋa kumunt kem dəsɔk dadɔkɔ, teta pəlɛc pɔkɔ ŋandeyɔ mɔ fəp, kəkafəlɛ
kəŋan ŋacsalɛnɛ canu cəcuru.
19 Ndɛkəl oŋ nəcic teleŋ ntɛ. Mətəksɛ ti aka Yisrayel, məbɛr ŋa ti dəcusu, teleŋ tantɛ
tedeyɔn'em sede sa pəlɛc pa aka Yisrayel.
20 Bawo indekɔbɛrsɛ afum akaŋɛ antɔf nŋɛ inadɛrmɛ atem aŋan kəsɔŋ ŋa mɔ, antɔf nŋɛ
ŋomboŋ dalɛ k'awop mɔ. Ŋandekɔ ŋacdi yeri ŋacnɛmbərɛ, ŋatəf. Kɔ ŋalip-ɛ, ŋakafəlɛ ŋatɛfərnɛ
oŋ canu cəcuru ncɛ ŋandekɔ ŋacsalɛnɛ, ŋacfər-fərəs im, ŋacopu danapa dem ndɛ sənasek kɔ ŋa
mɔ.
21 Kɔ pəlɛc kɔ pucuca pɛlarəm pəndebəp ŋa-ɛ, teleŋ tantɛ tendeyɔnɛ sede kəmentər kance
ka mes mɛlɛc manan, bawo yuruya yaŋan ŋafɔdepələr ti. Intakekərɛ fɛ ŋa atɔf ŋɔkɔ inadɛrəm
kəsɔŋ ŋa mɔ, mba incərɛ məkɔ tantɛ, ntɛ teyi ŋa dəbəkəc mɔ.»
22 Dəsɔk dadɔkɔ dɔ Musa encic teleŋ tantɛ, k'ɛntəksɛ ti aka Yisrayel.
23 Kɔ MARIKI osom Yosuwe wan ka Nun, k'oloku kɔ: «Məyɔ sɔkət məbəknɛ, bawo
mən'ɔŋkɔbɛrsɛ aka Yisrayel atɔf nŋɛ inadɛrəm kəsɔŋ ŋa mɔ. Ina yati in'endesol'am.»
24 Ntɛ Musa elip kəcicəs moloku ma sariyɛ saŋsɛ fəp dəbuk mɔ,
25 k'osom aLewy aŋɛ ŋancgbaŋnɛ kaŋkəra kəsɛlɛŋ ka danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel
mɔ:
26 «Nəlɛk buk ba Sariyɛ mbɛ, nəboc bi kaŋkəra kəsɛlɛŋ ka danapa da MARIKI Kanu konu
kəsək. Bi bendeyɔnɛ sede kəmentər kance nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ.
27 Bawo incərɛ təkɔ nəntaŋ ləŋəs kɔ nəyeŋk səbomp mɔ. Kɔ nəyeŋkər MARIKI səbomp tɛm
ntɛ isərəyi doru-ɛ, cəke cɔ nəndeyi k'indefi-ɛ!
28 Ndɛkəl oŋ, nəloŋkan'em abeki a cusuŋka conu fəp, k'atubuc mes anu. Iloku moloku
mamɛ fər yaŋan kiriŋ, ilɛk sɔ kɔm kɔ antɔf yɔyɔnɛ nəna kɔ MARIKI dacɔ sede.
29 Bawo incərɛ a k'indefi-ɛ, nəndetalərnɛ: Nəndebəlɛnɛ dəpɔ dandɛ imentər nu mɔ. Tɛm
tatəkɔ pəlɛc pendeder nu, kɔ nəndegbɛkəl MARIKI dəməyɔ monu ma dəwaca, nəcyɔ mes
məkɔ məntətesɛ kɔ mɔ.»

Teleŋ ta Musa

30 Kɔ Musa ɔŋkɔ pəloku moloku ma teleŋ tantɛ kəloŋkanɛ ka aka Yisrayel fəp fər kiriŋ.

32

1 «Kɔm, məsu aləŋəs, ilok-loku!
Antɔf, məcəŋkəl moloku ma kusu kem! Nəyɔn'em sede!
2 Kanu kəsɔŋɛ mɛtəksɛ mem mɛsamsər pəmɔ ntɛ wəcafən endetufər yɔbɔf mɔ,
Kanu kəsɔŋɛ a toloku tem tɛgbələr pəmɔ kibi,
pəmɔ təkɔ mewiy-wiy mendeŋsɛ yika yobuk kəroŋ,
pəmɔ ntɛ mɛbɛlɛk mendetufər yɔbɔf ya dalɛ mɔ.
3 Kəkor-koru k'inder tewe ta MARIKI.
Nəyek-yekəs debeki da Kanu kosu!
4 Nkɔn eyi pəmɔ asar.

Yɛbəc yən yentesɛ tɛm fəp,
bawo səpɔ sɔn fəp səlomp.
Kanu kɔ nkɛ kəntɔsəkpər mə, nkɛ kəntɔyɔ pətəlomp mə.
Kanu kɔ nkɛ kəntɔmpər kance kɔ pəlompu mə.
5 Mba məna aka Yisrayel nəntalərnɛ nnɔ MARIKI eyi mə, nəyɔnɛ fɛ sɔ awut ɔn!
Pəyikyik paŋan pɔ.
Dɛtɛmp dɛlɛc donutəsnɛ dɔ.
6 Nəna afum atoŋkulu, atɔcərɛ kəkɔtɛnɛ mes,
tantɛ tɔ pəmar nəyɔ MARIKI ba?
Bafɔ wisi ɔyɔnɛ MARIKI, nwɛ owur'am doru mə ba?
Bafɔ nkɔn olompəs əm k'ɛlɛk əm kɔ məyɔnɛ fum kən ba?

7 Nəcɛm-cɛmnɛ mata məkɔ mɛnacepər pəwon mə,
Ta nəpələr meren ma dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp dəkɔ dɛnacepər mə,
Məyifət wisi, endekələmər əm ti,
abeki anu ŋandekəloku nu ti.
8 Ntɛ Kanu nkɛ kəyi ca ya doru fəp kəroŋ kənasɔŋəs afum a təf ya doru kɛ,
ntɛ ɛŋgbɛy afum a doru təf təf mə,
k'ombocɛ ŋa cələncər,
təkɔ mɛlɛkɛ ma Kanu mɛlanɛnɛ mə.
9 Kɔ MARIKI ɛlɛk aka Yisrayel ŋayɔnɛ aka nkɔn,
yuruya ya Yakuba yɛnayɔnɛ kɛ kɔn.
10 Nde dətɛgbərɛ MARIKI ɛnabəp nəna yuruya ya Yakuba,
nde antəf nŋɛ ŋɔyɔ yer-yer, mɛnɛ pukulɛ-kulɛ pa canda pəkɔ yɛnayi dacɔ mə.
Kɔ MARIKI ombum yi, k'ondusum yi,
k'ɛŋgbɛkərɛ yi pəmɔ dəfər dən.
11 MARIKI eyi nnɔ aka Yisrayel ŋayi mə pəmə ntɛ asiksik ŋentimi awut a ŋi mə,
MARIKI ombum aka Yisrayel pəmə ntɛ asiksik ŋombum awut a ŋi mə,
ŋemperi banca ntɛ tɔŋsɔŋɛ wan ka ŋi pədeŋsɛ yi kəroŋ mə,
ŋɛdeŋnɛ wan ka ŋi dəbanca.
12 MARIKI sona gboŋ ɛnasolɛ afum ɔn,
ali kanu kəcuru kin kənamar fɛ kɔ.
13 K'ɛfɛlərɛnɛ ŋa k'ɔŋkɔ pədəs mofo meŋeci tadarəŋ,
ŋacdi yokom ya dalɛ.
Pəcmɛsərɛ ŋa mɛsɛ ma cəme mmɛ moncwur masar dacɔ mə,
kɔ moro ma antəf ŋa masar,
14 pəcmɛsərɛ ŋa mɛsɛ medirɛ ma cəna, mɛsɛ mɛcaŋki ma ŋkesiya kɔ cir,
kəlɛkɛnɛ sɛm yoboŋu ya ŋkesiya yowut, ŋkesiya ya Basan kɔ mbiyofo.
Məcdi yeri yətət nyɛ ancoŋɛ mɛŋgbɛn mətət mə,
məcmun sɔ wɛn wətət wa yokom ya ŋgbəŋkələ yam.

15 Yesurun endetəf oŋ, k'ɛyɛfɛ kəsimɛ Kanu.
Ntɛ Yisrayel ŋanasətə ntɛ o ntɛ ŋanafaŋ mə, kɔ ŋantaŋ ləŋəs!
Daka daŋan dəsɔŋɛ ŋa kətəf, kɔ ŋasak Kanu nkɛ kəlompəs ŋa mə,
kɔ ŋance Kanu nkɛ kəyɔnɛ togbu taŋan mpɛ pɔyɔnɛ wəyac kəŋan mə.
16 Aka Yisrayel ŋancsɔŋɛ MARIKI kəyɔ kəraca teta canu cəcuru.
Ŋacdəktərɛ sɔ MARIKI pəyikyik mpɛ pɔyɔnɛ mɛrəŋka mə.
17 Ŋasak kəloŋnɛ Kanu, ŋacloŋnɛ yɔŋk yɛlɛc nyɛ yɔntɔyɔnɛ Kanu mə,
canu ncɛ ŋanatɔcərɛ mə,
canu ncɛ cəntɛp kəcder ndɛkəl mə,
ncɛ atem anu ŋanatɔcərɛ mə.
18 Mənce Kanu nkɛ kəsɔŋɛ k'aŋkom əm mə,
məmpələrnɛ Kanu nkɛ kəsɔŋ'am kəyi doru mə,
nkɛ kəyɔnɛ togbu pətət pa kiyi kam wəyeŋ.
19 Ntɛ MARIKI ɛnəŋk ntɛ awut ɔn ŋaŋfər-fərəs kɔ mə,
it'ɔsɔŋɛ k'esimɛ ŋa.
20 Kɔ MARIKI oloku: ‹Indelukus ŋa darəŋ,
iməmən tɛləpsər taŋan!
Dɛtɛmp dɛtalərnɛ dɔ,
awut ŋɔ aŋɛ antətam kəgbɛkər kəlaŋ mə.
21 Ŋaŋsɔŋ'em kəyɔ kəraca teta pəkɔ pəntəyɔnɛ Kanu,
ŋasɔŋ'em mɛtɛlɛ teta mɛrəŋka maŋan mmɛ məntəyɔ dəkəcəmɛ mə.

Ina sɔ kəsɔŋɛ ŋa k'inder kəyɔ kəraca teta atɔf ŋa afum aŋɛ ŋantɔyɔ dəkəcəmɛ mɔ,
teta atɔf ŋa afum atoŋkulu t'indesɔŋɛnɛ ŋa mɛtɛlɛ.
22 Ɛy, nɛnc da mɛtɛlɛ mem dɛmar,
dɔncɔf haŋ kɔ dɛbəp aka dabiya,
dɔncɔf antɔf kɔ yokom ya ŋi fəp,
nɛnc ndɛ dɔncɔf tantɔf ta mərɔ mɔ.
23 Indedeŋsər ŋa pəlɛc,
ŋa ŋ'indelip kələmər cəbəlma cem.
24 Dor dendelələs ŋa dis, fiba fəsɔm ŋa fəlip,
docu dɔpɔŋ d'indewɛnərɛ ŋa.
Sɛm ya dop y'indewɛnərɛ ŋa,
kɔ məkən ma yeliŋɛ-liŋɛ yɛlɛc!
25 Kɔ ŋawur doru-ɛ, aterɛnɛ aŋan ŋadifɛ awut aŋan dakma,
kɔ wɔlɔ waŋan disrɛ-ɛ, aterɛnɛ aŋan ŋade ŋacsɔŋɛ ŋa kənesɛ kəpɔŋ.
Afum fəp ŋandefi, kəyɛfɛ wətɛmp kɔ wəyecəra,
kənaka kɔ wətem.›
26 K'iloku: ‹Kifir kin k'indesamsərɛ ŋa,
indenim kəcɛm-cɛmnɛ ka mewe maŋan afum a doru dacɔ!›
27 Mba ifəwosɛ wəterɛnɛ kəŋan pəfan'im.
Ta aterɛnɛ aŋan, ŋadecɛm-cɛmnɛ a ŋa ŋasɔŋɛ ŋa kəməlkɛ,
ta ŋadeloku: ‹Waca wosu wəyɔ fənəntər,
bafɔ MARIKI ɔyɔ mamɛ fəp!›»
28 Bawo aka Yisrayel, afum ŋɔ aŋɛ mosumpər maŋan məntələpsər mɔ,
ŋasɔk fɛ səbomp.
29 K'aka Yisrayel ŋacərɛ kəkɔtɛnɛ mes-ɛ,
ŋancərɛ nde mamɛ fəp meŋkekərɛ ŋa mɔ.

30 «Kɔ pəntɔyɔnɛ Kanu togbu paŋan pɛcaməs ŋa-ɛ,
kɔ pəyɔnɛ fɛ a MARIKI ɔsɔŋ ŋa aterɛnɛ aŋan dəwaca-ɛ, cəke cɔ wəterɛnɛ wəkin gboŋ ɛntam kəbɛləs aka Yisrayel wul win-ɛ (1.000)?
Cəke cɔ aterɛnɛ aŋan mɛrəŋ, ŋantam kəbɛləs afum aka Yisrayel wul wəco-ɛ (10.000)?
31 Kanu togbu pa aka Yisrayel kəyi fɛ pəmɔ kanu togbu paŋan,
aterɛnɛ asu yati ŋancərɛ ti.
32 Aterɛnɛ anu ŋayi pəmɔ afum alɛc nde sədare sa Sodom kɔ Komora mɔ:
Mes maŋan mowurɛnɛ cɛk ya yokom ya ŋgbɔŋkələ ya wɛn yayɔkɔ yondoktɛ kɔ yɛŋkəntəŋ mɔ.
33 Wɛn wa yi, məkən ma niŋkinaŋka mɔ,
məkən meyeŋki ma aŋkisin mɔ.
34 Bafɔ tɛfaŋ tem tantɛ t'ina MARIKI ifəkərnɛ dɛbəkəc ba?
Bafɔ imɛŋkərnɛ dɛbəkəc tɔyɔ ntɛ indeyɔ aterɛnɛ anu mɔ pəmɔ ntɛ fum ɛncaŋər yɔsɔtɔ yɔn kumba mɔ ba?
35 In'ɔtɔmpər oŋ kəluksɛ ayɛk kɔ kəway ka pəlɛc ka aterɛnɛ anu,
tɛm ntɛ wɛcək waŋan wende wecyikcɛ mɔ!
Dəsɔk da pəlɛc paŋan dələtərnɛ kəbəp ŋa,
tɛləpsər taŋan teyi kəbɛlkər.»

36 «Ɛy, MARIKI endebocɛ afum ɔn kiti kəlompu,
endeyɔnɛ amarəs ɔn nɔnɔfər,
k'endenəŋk təkɔ səkət saŋan səlip mɔ,
tɛm ntɛ wəcar ɔntədeyi, ta wəyi yɛŋən eyi pəyac ŋa mɔ.
37 MARIKI pəyif aterɛnɛ anu: ‹Deke canu conu cəyi-ɛ,
ncɛ cəbum nu mɔ,
38 canu ncɛ cəncsɔmɛ nu sɛm yoboŋu ya yoloŋnɛ mɔ,
canu ncɛ cəncmunɛ nu wɛn wa yoloŋnɛ mɔ-ɛ?
Canu cacɔkɔ cəyɛfɛ cəyac nu!
Canu cacɔkɔ cəyɛfɛ cəbum nu!›
39 Ndɛkəl oŋ, nənəŋk ina sona gboŋ ɔyɔnɛ Kanu, kələma kəyi fɛ sɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ina-ɛ!
In'ɔŋsɔŋɛ kəyi doru, in'ɔŋsɔŋɛ kəfi,
In'ombopər, in'ɔŋsɔŋɛ kətamnɛ,
ali fum ɔfɔtam kəbaŋər im nwɛ iŋsumpər mɔ.
40 Bawo indot kəca kem darenc k'indɛrəm, icloku:
‹Kanu k'iyɔnɛ nkɛ kəyi wəyeŋ, nkɛ kəyi doru o doru mɔ.
41 K'iwotər dakma dem haŋ kɔ domot,

isumpər di teta kəboc kiti-ɛ,
iŋluksɛ ayɛk nnɔ aterɛnɛ em ŋayi mɔ,
isɔŋ sɔ akɔ ŋanter im mɔ kəway ka pəlɛc paŋan.
42 Indecisəsɛ cəbəlma cem mecir ma aterɛnɛ em,
dakma dem degbint-gbinti dis da aŋɛ iŋsumpər mɔ,
kəlɛkɛnɛ ka domp da akiriŋ a aterɛnɛ em.
Indeloŋ mecir ma aŋɛ ambopər kɔ aŋɛ asumpər mɔ.›
43 O Kɔm, nəkul-kulɛnɛ pəbotu Mariki! Nəna canu fəp, nətontnɛ fər ya MARIKI kiriŋ!
bawo eyi kəluksɛ ayɛk ŋa awut ɔn,
kəluksɛ kɔ Kanu kənder ayɛk nnɔ aterɛnɛ ɔn ŋayi mɔ,
kəsɔkəs k'ɛndɛ antɔf ŋɔn, pəsɔkəs afum ɔn kiciya kəŋan.»
44 Musa kɔ Hose wan ka Nun ŋaŋkɔ ŋaloku moloku ma teleŋ tantɛ fəp aka Yisrayel fər kiriŋ.
45 Ntɛ Musa elip kəloku moloku ma teleŋ tantɛ aka Yisrayel fəp fər kiriŋ mɔ,
46 k'oloku ŋa: «Nəbɛrnɛ moloku mamɛ iloku nu məkɔ mɔ dɛbəkəc, nəde nəctəksɛ mi awut anu, ntɛ təŋsɔŋɛ ŋade ŋamɛŋkərnɛ kəcəmɛ ka moloku ma sariyɛ saŋsɛ fəp darəŋ mɔ.
47 Bafɔ toloku tefəli tɔ nnɔ nəyi mɔ, mba kiyi wəyeŋ konu kɔ! Toloku tantɛ t'endekəsɔŋɛ nu kəwon doru antɔf nŋɛ nəŋkəbaŋ, kɔ nəncepər Yurdɛn-ɛ.»

MARIKI ɛndəŋk defi da Musa

48 Dəsɔk dadəkɔ yati dɔ MARIKI oloku Musa:
49 «Məpɛ nde mərə ma Abarim, nde atɔf ŋa Mohab. Məpɛ tərə ta Nebo kəroŋ nde pəntɛfərɛnɛ kɔ Yeriko mɔ. Məkɔ məmɔmən atɔf ŋa Kanaŋ, nŋɛ impocɛ aka Yisrayel ŋɔyɔnɛ ŋaŋan mɔ.
50 Tərə tatɔkə məŋkɔpɛ mɔ, difɔ məŋkɔfi, məkɔ məbəp atem am, pəmɔ ntɛ Aruna wəbek'am ɛnafi nde tərə ta Hor, k'ɔŋkɔ pəbəp atem ɔn mɔ.
51 Bawo Aruna kɔ məna Musa, nənaleləs f'em fər ya aka Yisrayel kiriŋ teta domun da Meriba, nde Kadɛs, nde tɛgbərɛ ta Cin. Nənamentər fɛ fər ya aka Yisrayel kiriŋ a in'ɔyɔnɛ Kanu kəsoku yati.
52 Məŋkɔnəŋk atɔf ŋaŋɔkɔ fər yam kiriŋ, mba məfɔdekɔbɛrɛ atɔf ŋaŋɔkɔ isɔŋ aka Yisrayel mɔ.»

33

Musa ontola Kanu kəpocɛ pətət aka Yisrayel

1 Kəpocɛ pətət nkɛ kɔ Musa fum ka Kanu ɛnatolanɛ aka Yisrayel, a pəcfi.
2 Kɔ Musa oloku:
«Kɔ MARIKI ɛyɛfɛ tərə ta Sinayi,
k'ɛyɛfɛ aka Yisrayel kəroŋ pəmɔ ntɛ dec dɛmpɛ atɔf ŋa Sehir mɔ.
Kəyɛfɛ nde tərə ta Paran, k'omot aka Yisrayel nərə,
k'ender nnɔ afum ɔn ŋayi mɔ, mɛlɛkɛ mosoku wul wəco (10.000) mɛkɛl kɔ.
Pətəmpər dəkəca sariyɛ səmotər-motər.
3 Ɛy, MARIKI ɔmbətər afum ɔn acempi,
aŋɛ ampus mɔ fəp ŋayi kɔ dəkəca.
Ŋancəmɛ məna MARIKI dəntɔf,
kɔ ŋawosɛ moloku mam.
4 Sariyɛ nsɛ Musa osom su mɔ,
kəloŋkanɛ ka Yakuba, afum a Yisrayel ŋayɔ si!
5 MARIKI ɛnayɔnɛ wəbɛ ka Yesurun afum em,
tɛm ntɛ abɛ aka Yisrayel ŋancloŋkanɛ kɔ cusuŋka cəŋan mɔ.»

6 Kɔ Musa ontolanɛ cusuŋka ca Yisrayel ntɛ:
«Kanu kəsɔŋɛ a kusuŋka ka Ruben kəyi doru, ta kəlip,
ali təyɔnɛ afum ɔn ŋapicɛ!»
7 Kɔ Musa oloku teta kusuŋka ka Yuda ntɛ:
«MARIKI, məcəŋkəl dim da Yuda,
Məlompəs aka kusuŋka ka Yuda dacɔ kɔ cusuŋka cəlpəs ca Yisrayel!
Məsɔŋɛ waca waŋan wɛyac ŋa.
Məna MARIKI məyɔnɛ wəyac kəŋan nnɔ aterɛnɛ aŋan ŋayi mɔ!»

8 Kɔ Musa oloku teta kusuŋka ka Lewy ntɛ:
«MARIKI, məsɔŋ masar ma kiti mam *Tumim* kɔ *Yurim* amarəs am aka kusuŋka ka Lewy,
aŋɛ mənawakəs Masa mɔ, aŋɛ mənatɛnsər kəcɔp nde domun da Meriba kəsək mɔ.
9 Nwɛ oŋloku teta kas kɔ kɛrɛ mɔ:
‹Ifɔməmən ŋa!›

Nwɛ ɔntɔcərɛ awɛnc aŋa mɔ,
ta ɛncərɛ awut ɔn mɔ,
bawo ŋamɛŋkərnɛ toloku ta mɔna MARIKI,
kɔ ŋatɔmpərnɛ sɔ danapa dam.
10 Ŋatəksɛ afum a Yakuba mɔyɔ mokur mam,
ŋatəksɛ aka Yisrayel sariyɛ sam!
Ŋasɔŋ'am kɔne ambɔnc ŋa suray,
ŋasɔŋ ɔm poloŋnɛ pɔcɔf pam nde dətetek toloŋnɛ tam kəroŋ!
11 Məpocɛ sɔkət sa kusuŋka ka Lewy pətɔt, MARIKI,
məpocɛ sɔ mosumpər mɔn pətɔt!
Mətepi məkɔc ma aŋɛ ŋaŋyektər aLewy kəyɛfərɛnɛ mɔ,
kɔ akɔ ŋanter ŋa mɔ. Ta ŋatam sɔ kəyɛfɛ!»
12 Kɔ Musa oloku teta yuruya ya Beŋyamin, ntɛ:
«Abɔt aka MARIKI ŋɔ,
ŋayi kubum kɔn dəntɔf.
MARIKI ombum ŋa dɔsɔk o dəsɔk,
eyi ŋa dacɔ tɛm fəp.»

13 Kɔ Musa oloku teta kusuŋka ka Isifu ntɛ:
«MARIKI ɔsɔŋ kəpocɛ kətɔt antɔf ŋaŋan,
Kibi ka darenc kɔnde kəctufər antɔf ŋaŋan,
kɔ domun ndɛ dende kəcpɛ kəyɛfɛ ka dəntɔf mɔ.
14 Dec dəŋsɔŋɛ yɔbɔf kəpoŋ,
ŋɔf o ŋɔf yokom yofu yɔŋlɔl.
15 MARIKI ompocɛ ŋa yokom yətɔt ya antɔf ŋa mərɔ mokur,
kɔ kəctesɛ yɔbɔf mofo meŋeci ma tɛm tobol-bolu.
16 MARIKI pəsɔŋɛ daka da antɔf ŋətɔt dadɔkɔ,
kɔ kəmar ka Kanu nkɛ kənalok-lokər Musa dɛrəntəm mɔ,
daka dadɔkɔ dɛlarɛ kusuŋka ka Isifu,
nkɔn nwɛ anapus awɛnc aŋa dacɔ mɔ!
17 Isifu ɔyɔ pəlel pəmɔ tura pɔcɔkɔ-cɔkɔ pa yɔcɔl ya cəna.
Lɛn yɔn mɛrəŋ yɔyɔ fənɔntər pəmɔ lɛn ya wana wa dop,
iy'ɛŋwɛnsɛ afum a doru fəp, haŋ nde doru dɛləpsər mɔ.
Kəlɛn kin, kənay kəpɔŋ ka yuruya ya Efrayim kɔ,
kɔ kəlɛn ka mɛrəŋ, afum wul wul aka kusuŋka ka Manase kɔ.»

18 Kɔ Musa oloku teta aka cusuŋka ca Sabulon kɔ Isakar ntɛ:
«Sabulon, kəwur kam delek kəbɔt əm,
kɔ mɔna Isakar mənɔnɛ pəbotu nde abal ŋam disrɛ!
19 Ŋandewe cusuŋka ca Yisrayel nde tərɔ taŋan kəroŋ,
ŋaŋkɔ ŋacloŋnɛ di yoloŋnɛ nyɛ sariyɛ səloku mɔ,
bawo dəkəba ŋandekɔ ŋacwurɛ daka daŋan,
kɔ daka dɔkɔ dɔŋgbɔpnɛ dəkəsənc mɔ.»

20 Kɔ Musa oloku teta yuruya ya Kadu ntɛ:
«Iyek-yekəs MARIKI nwɛ ɔsɔŋ yuruya ya Kadu antɔf ŋowokəlu mɔ!
Ŋa aŋɛ ŋaŋliŋɛ pəmɔ kusunuŋku kəran mɔ,
ŋa aŋɛ ŋaŋwatəri-watəri kəyɛfɛ dəkəcək haŋ dəromp mɔ.
21 Kusuŋka ka Kadu kəyɛk-yɛk antɔf ŋətɔt ŋa atɔf,
k'ɛmɛŋkərnɛ daka pəmar wəbɛ pəsɔtɔ mɔ.
Nkɔn eyi aka Yisrayel kiriŋ,
k'ɔŋkɔtɛnɛ mɛfaŋ ma MARIKI dolompu disrɛ,
k'ɔŋkɔtɛnɛ sariyɛ sɔn nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ.»

22 Kɔ Musa oloku teta kusuŋka ka Dan ntɛ:
«Dan kusunuŋku kəwut kɔ,
nkɛ kəŋgbəpərnɛ kəyɛfɛ nde atɔf ŋa Basan mɔ.»

23 Kɔ Musa oloku teta aka kusuŋka ka Naftali ntɛ:
«Kusuŋka ka Naftali kənɛmbərɛ kəmar kɔ kəlarɛ kəpocɛ kətɔt ka MARIKI.
Naftali, məwɔkələs atɔf ŋam ntende dec dɛŋkalɛ, kɔ ntende kəca kətɔt ka nde dec dɛmpɛ mɔ!»

24 Kɔ Musa oloku teta aka kusuŋka ka Asɛr ntɛ:

«MARIKI pəpocɛ Asɛr pətət awut a Yakuba dacɔ!
Pəsətɔ kəmar ka kəbətər ka awɛnc aŋa,
dɛlay da moro dəsɔŋɛ Asɛr pəgbət mi wɛcək wɔn!
25 Asɛr, Kanu kəpoc'am a məyi kumba ka fɛc kɔ kɔpər darəŋ.
Kanu kəsɔŋ kusuŋka kam sɔkət kəyi kam doru fəp!
26 Ali kanu kələma kəwurɛnɛ fɛ kɔ Kanu ka nəna Yesurun afum em,
nkɛ kəncal-cali darenc kədemar nu,
nkɛ kəncepərɛnɛ kɔm debeki dɔn disrɛ mɔ.
27 Kəyɛfɛ kəcop ka doru o doru Kanu kəyɔnɛ dəkəyacnɛ donu,
tɛm fəp eyi yɛbəc ya kəbum nu.
Fər yam kiriŋ k'ɛmbɛləs wətərɛnɛ kam,
kəcloku: ‹Mədifət!›

28 Aka Yisrayel nəyi kubum disrɛ,
Yuruya ya Yakuba ŋandɛ taciŋa
nde atɔf ŋa mɛŋgbɛn kɔ member ma wɛn,
antɔf nŋɛ kibi kəntufər kəŋyɛfɛ darenc mɔ.

29 Pəmbɔt nu nəna aka Yisrayel!
Are ŋayi pəmɔ nəna-ɛ?
Nəna nəyɔnɛ afum aŋɛ MARIKI ɛyac mɔ.
MARIKI ɔyɔnɛ nu aca nŋɛ ŋɛŋyac nu mɔ,
ɔyɔnɛ dakma ndɛ dəŋsəŋɛ nu kətam aterɛnɛ anu mɔ.
Aterɛnɛ anu ŋandeder ŋalɛtsɛnɛ nu kəŋaŋnɛ,
mba nəndenas-nas dofum daŋan.»

34

Defi da Musa

1 Kɔ Musa ɛmpɛ kəyɛfɛ ka Araba nde Mohab kəkɔ ka tərə ta Nebo, telempan pa Piska, nde pəntɛfərɛnɛ kɔ Yeriko mɔ. Kɔ MARIKI ɔsɔŋɛ kɔ kənəŋk atɔf ŋaŋɔkɔ fəp: Kəyɛfɛ Kalad haŋ Dan,
2 Naftali fəp, atɔf ŋa Efrayim kɔ ŋa Manase, atɔf ŋa Yuda fəp haŋ nde kəba Kəpɔŋ ntende dec dɛŋkalɛ mɔ,
3 kəbəp ka atɔf ŋa Nɛkɛf, kɔ aranta ŋa Yurdɛn kəbəp ka Yeriko dare da komp, haŋ Cohar.
4 Kɔ MARIKI oloku Musa: «Atɔf ŋaŋɛ ŋ'inadɛrmɛ atem am Abraham, Siyaka kɔ Yakuba, icloku ŋa: ‹Indesɔŋ atɔf ŋaŋɛ yuruya yam.› Isɔŋ'am ŋi kənəŋkɛ fər yam, mba məfədebɛrɛ di.»
5 Kɔ Musa wəmarəs ka MARIKI efi dəndo atɔf ŋa Mohab, pəmɔ təkɔ MARIKI ɛnasom ti mɔ.
6 Kɔ MARIKI owup kɔ mərə dacɔ, nde atɔf ŋa Mohab, nde pəntɛfərɛnɛ kɔ Bet Peyɔr mɔ. Ali fum ɛncərɛ fɛ kufu ka Musa haŋ məkɔ.
7 Musa ɛnasətɔ meren tasar tin kɔ wəco mɛrəŋ (120) ntɛ encfi mɔ. Fər yən yɛncnəŋk belbel pəyeŋk sɔ dis.
8 K'aka Yisrayel ŋambok Musa mata wəco maas (30), nde Araba ŋa Mohab, ti disrɛ kɔ mataka ma kəbok kɔ kəbal ka Musa melip.
9 Yosuwe, wan ka Nun ɛnalarɛ amera ŋa kəcərɛ kəkɔt, bawo Musa ɛnadeŋər kɔ waca. K'aka Yisrayel ŋacəŋkəl kɔ, kɔ ŋancəmɛ moloku mmɛ MARIKI ɛnasom Musa mɔ darəŋ.
10 Kəyɛfɛ tatəkɔ, ali sayibɛ səyɛfɛ fɛ sɔ Yisrayel pəmɔ Musa, sayibɛ nsɛ MARIKI ɛnacərɛ, ŋaclok-lokərɛnɛ gbasŋa kɔ wəkayi mɔ.
11 MARIKI ɛnasom kɔ kəkɔyɔ mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-wɛy atɔf ŋa Misira fər ya firawona, abɛ aka kələ kɔn disrɛ kɔ afum a atɔf ŋən fəp kiriŋ.
12 Mes mɔpɔŋ kɔ mɛwɛy-wɛy mmɛ Musa ɛnayɔnɛ kəca ka sɔkət fər ya aka Yisrayel fəp kiriŋ mɔ.

Yosuwe
Kəbɛrɛ: Toloku ntɛ Kanu kənaloku Aŋnabi Yosuwe mɔ

Moloku mɛlarəm teta kətabu kaŋkɛ, ancicəs taruku ta aka Yisrayel dəcətabu cəlarəm disrɛ. DəTawureta Musa ancop. Afum apɔŋ a Yisrayel, Aŋnabi Abraham, Aŋnabi Siyaka, Aŋnabi Yakuba, kɔ awut ɔn wəco kɔ mɛrəŋ (12) fəp faŋan dəkətabu kəcɔkɔ-cɔkɔ ka Tawureta Musa aŋnəŋk pi, mpɛ aŋwe «Dəkəcop» mɔ. Dəkələpsər da kətabu kaŋkɔ dementər su təkɔ aka Yisrayel ŋanabəp atɔf ŋa Misira mɔ.

Kətabu ka mɛrəŋ ka Tawureta Musa nkɛ aŋwe «Kəwur» mɔ, taruku ta Aŋnabi Musa ɔ toncop. Kɔ Kanu kəsɔŋɛ k'aŋkom kɔ atɔf ŋa Misira, ntɛ təŋsɔŋɛ pəwurɛ afum a Yisrayel dacar mɔ.

Ntɛ aka Yisrayel ŋancali Kəba ka Cəŋkɔlma kəmar ka mes mɛwɛy-wɛy mmɛ Kanu kənamentər mɔ, kɔ ŋambɛrɛ dətɛgbərɛ. Atɔf ŋa Kanaŋ ŋɔ Kanu kənafaŋ kəkekərɛ ŋa, nde kənadɛrmɛ aYisrayel kəsɔŋ ŋa mɔ. Kətabu ka maas ka Tawureta Musa «Buk ba Aloŋnɛ», ka maŋkalɛ «Kələm», kɔ ka kəcamət «Sariyɛ sa Mɛrəŋ», cətabu cancɛ fəp cəloku teta marənt ma aka Yisrayel ntɛ MARIKI kənawurɛ ŋa dacar nde Misira mɔ. Kəwon ka afum aka Yisrayel dətɛgbərɛ kənasətɔ meren wəco maŋkalɛ a ŋadebəp atɔf ŋa Kanaŋ. Kətəlaŋ kəŋan kənasɔŋɛ ŋa kəwon di.

Ntɛ ŋanayɛfɛ kəcali kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn, ŋabɛrɛ atɔf ŋa Kanaŋ mɔ, kɔ Kanu kəloku aka Yisrayel a Yosuwe pəyɔnɛ ŋa wəkiriŋ dəkəcəmɛ da Aŋnabi Musa. Kɔ Aŋnabi Yosuwe ɛncalɛnɛ ŋa kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn kəmar ka mes mɛwɛy-wɛy ma Kanu, pəmɔ təkɔ Musa ɛnacalɛnɛ ŋa Kəba ka Cəŋkɔlma mɔ.

Ntɛ tatɔkɔ tencepər mɔ, kɔ Aŋnabi Yosuwe ɛntɛfərnɛnɛ ŋa atɔf ŋa Kanaŋ, ŋakɔ ŋasutɛnɛ ntɛ təŋsɔŋɛ ŋasətɔ təf yayɔkɔ mɔ. Kanu kənafaŋ kəsɔŋ ŋa təf yayɔkɔ teta danapa daŋan kɔ kədɛrəm kəŋkɔ ɛnadɛrmɛ ŋa kəsɔŋ ŋa yi mɔ. Ti disrɛ kɔ Kanu kəmar ŋa kəwan kaŋkɔ disrɛ haŋ kɔ aKanaŋ fəp ŋanesɛ ŋa. Kɔ cusuŋka ncɛ wəco kɔ mɛrəŋ ca Yisrayel fəp cəsətɔ sədare. Kɔ Kanu kəsɔŋ ŋa təf yayɔkɔ yɔyɔnɛ ŋa kɛ.

Taruku tantɛ fəp acic pi kətabu kaŋkɛ disrɛ, kəyɛfɛ tɛm ntɛ aka Yisrayel ŋanacali kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn mɔ, haŋ tɛm ntɛ ŋanatam sədare sa Kanaŋ fəp mɔ. Ti disrɛ aŋnəŋk fənəntər fa Kanu bel-bel. Kanu kəmbətər afum ɔn. Kədɛrəm nkɛ o nkɛ kəndɛrmɛ ŋa mɔ, kəŋlas ki fənəntər kɔ teta danapa daŋan. Tatɔkɔ təŋyɔnɛ su totubucnɛ tətət. Kɔ səna səyɔnɛ sɔ afum a Kanu-ɛ, kəŋmarɛ su fənəntər fɔn tecepərɛnɛ tosu doru, pəmɔ təkɔ kənadɛrmɛ su mɔ. Kanu kəmar su, ntɛ təŋsɔŋɛ pane moloku mamɛ, palaŋ sɔ mi mɔ.

Amina

Kanu kəloku Yosuwe a pəbɛrɛ antɔf ŋa kɛ nde Kanaŋ

1 Ntɛ defi da Aŋnabi Musa wəcar wəka Mariki dencepər mɔ, kɔ Mariki oloku Yosuwe wan ka Nun wəmarəs ka Musa:

2 «Wəcar kem Musa efi. Ndɛkəl oŋ məyɛfɛ, məcali kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn kaŋkɛ, məna kɔ afum akaŋɛ fəp. Nəkɔ nde atɔf nŋɛ indesɔŋ aka Yisrayel mɔ.

3 Nnɔ o nnɔ məncəmbər kəcək mɔ, isɔŋ un di pəmɔ təkɔ inaloku ti Musa mɔ.

4 Cələncər conu cəndeyɛfɛ nde dətɛgbərɛ kɔ Libaŋ dandɛ, haŋ nde kəŋgbɔkɔ kəpɔŋ ka Ɛfərat, kəyɛfɛ ka atɔf ŋa aka Hitit, haŋ nde Kəba Kəpɔŋ ntende dec dɛŋkalɛ mɔ.

5 Ali fum ɔfɔcəm'am fər kiriŋ kəyi kam doru fəp. Isol'am pəmɔ təkɔ inasolɛ Musa mɔ. Ifədesak əm, ifɔc'am.

6 Məyeŋk dis, məbəknɛ! Bawo mən'endekətɛnɛ afum a Yisrayel kəbaŋ atɔf ŋa kɛ nŋɛ inadɛrəm kəsɔŋ atem aŋan mɔ.

7 Məyeŋk dis gbaŋ, məbəknɛ! Məgbətnɛ məkət sariyɛ nsɛ Musa wəcar kem omboc'am mɔ: Ta məgbaymɛ si kəca kətət, ta məgbaymɛ kəca kəmeriya, ntɛ təŋsɔŋ'am kətam mes fəp nnɔ o nnɔ məŋkɔ mɔ.

8 Ta buk ba sariyɛ mbɛ bəbəl'am dəkusu! Məckaraŋ bi daŋ kɔ pibi ntɛ təŋsɔŋɛ məgbətnɛ, məkət təkɔ ancic buk bambɛ disrɛ mɔ, itɔ məŋsolnɛ dəpə dətət, it'ɔŋsɔŋɛ mətam mes fəp.

9 Indɛm f'am: Məyeŋk dis, məbəknɛ ba? Awa, ta mənesɛ, ta dis dələl əm, bawo Mariki, Kanu kam kəsol'am nnɔ o nnɔ məŋkɔ mɔ.»

Yosuwe kəlompəs kən kəcali ka Yurdɛn

10 Kɔ Yosuwe osom ti akiriŋ:

11 «Nəkət afan disrɛ fəp, nəloku afum ntɛ: ‹Nədɛmnɛ yeri, bawo mata maas mɛncəmɛ kəcali ka Yurdɛn yayɛ, nəkəbaŋ atɔf nŋɛ Mariki, Kanu konu kəsɔŋ un mɔ.›»

12 Kɔ Yosuwe oloku aRuben, aKadu kɔ aka kusuŋka dacɔ ka Manase:

13 Nəmɛŋkərnɛ dəsəbomp təkə Musa wəcar ka Mariki ɛnasom'un mə, pəcloku: «Mariki, Kanu konu kəsəŋ'un kəŋesəm, kəsəŋ un atəf nŋɛ.»
14 Aran anu, awut anu, kə yəcəl yonu yendeyi atəf nŋɛ Musa əsəŋ un nde Yurdɛn kəsək ntende dec dɛmpɛ mə. Mba nəna arkun aŋɛ nəŋyɛfərɛnɛ nətəmpər yosutnɛnɛ yonu mə, nən'endekənuŋkɛnɛ kəcali kəŋgbəkə. Nəmar awɛnc un aŋa,
15 haŋ Mariki pəsəŋ awɛnc un aŋa kəŋesəm pəmə nəna, ŋa sə ŋasətə atəf nŋɛ Mariki, Kanu konu kəsəŋ ŋa mə. Kə telip-ɛ, nəluksərnɛ nəder nəlɛk atəf ŋa kɛ nŋɛ ŋəyənɛ ŋonu mə. Musa wəcar ka Mariki əsəŋ un ŋi Yurdɛn kəca kəŋkə ntende dec dɛmpɛ mə.»
16 Kə ŋaloku Yosuwe: «Səndeyə ntɛ o ntɛ məŋsom su mə: Səndekə sə nnə o nnə məndekekərɛ su mə.
17 Səndecəŋkəl'əm pəmə təkə sənacəŋkəl Musa mə. Tes tin gbəcərəm tɛbas su: Mariki, Kanu kam kəsol'am pəmə təkə kənasolɛ Musa mə!
18 Nwɛ o nwɛ endetaŋər'əm aləŋəs, pəyeŋkər dim dam domp mə, andif kə. Məyeŋk dis gbaŋ, məbəknɛ!

2

Yosuwe kəsom kən afum mɛrəŋ Yeriko

1 Kə Yosuwe wan ka Nun osom afum mɛrəŋ dim dantəf kəyɛfɛ ka Sitim, pəcloku ŋa: «Nəkə, nəkəkcɛ antəf ŋaŋəkə kə dare da Yeriko! Kə afum akakə ŋaŋkə ŋabɛrɛ nde kələ ka wəran wəyamayama, pacwe kə Rahab, kə ŋancepərɛnɛ pibi nde ndərən.
2 K'aloku wəbɛ ka Yeriko: «Awa, nəgbətnɛ ntɛ arkun aka Yisrayel ŋanderna nnə pibi kədefen-feni atəf ŋosu mə!»
3 Kə wəbɛ wəka Yeriko osom pakəloku Rahab: «Məwurɛnɛ afum akə ŋayi nnə ndaram mə, aŋɛ ŋambɛrɛ nde kələ kam mə, bawo kəfen-feni ka atəf fəp kə ŋanderɛnɛ.»
4 Kə wəran nwɛ eŋkekərɛ arkun aŋɛ mɛrəŋ k'ɔŋkə pəmɛŋk, k'oloku asom a wəbɛ: «Kance kə, arkun aŋɛ mɛrəŋ ŋandersa nnə kələ kem, mba incərɛsa fɛ aka nnə ŋayənɛ mə.
5 Nendisna tɛm ntɛ dec dɛŋkalɛsa packə kəgbət kumba ka dare dəkusu mə, kə arkun aŋɛ ŋawur nnə, mba incərɛ fɛ nde ŋaŋkəsa mə. Nəbɛlkər nəcəmɛ ŋa darəŋ, nəŋkəbəp ŋa!»
6 Ntɛ tɛnayi mə, ɛnapɛnɛ ŋa nde kələ darenc, k'ɛmɛŋk ŋa nde sek ya cəŋkəlma dacə, ncɛ ɛnadɛt nde kələ darenc mə.
7 Kə afum ŋasumpər dəpə da Yurdɛn kəbɛlər ŋa haŋ nde dəkətənta. K'aŋgbət kumba ka dare dəkusu ntɛ afum abɛlər aŋan ŋanawur mə.
8 Ta acikəra atɛn mes ŋantadirɛ-ɛ, kə Rahab ɛmpɛ kəkəbəp ŋa nde kələ darenc.
9 Kə wəran nwɛ oloku arkun aŋɛ: «Incərɛ a Mariki əsəŋ un atəf ŋaŋɛ. Pəlɛc pəkə nəfaŋɛ su mə pəsətə su, ayek-yek ŋɛŋgbəpərnɛ afum fəp, ŋayi kənes'on.
10 Bawo səne a Mariki kənawosər'on domun da Kəba ka Cəŋkəlma ntɛ nənawur Misira mə. Səne sə təkə nənadif abɛ a Amər mɛrəŋ aŋɛ ŋanayi kəŋgbəkə ka Yurdɛn kəsək ntende dec dɛmpɛ mə: Sihəŋ kə Oku.
11 Səne ti, itə mim mowurɛ su, kə nwɛ o nwɛ eŋgbiŋ kifir nnə nəyi mə, bawo Mariki, Kanu konu, kəyənɛ Kanu ka darenc, kə dəntəf.
12 Ndɛkəl oŋ, nədɛrm'em nnə Mariki eyi mə, a məndelasɛ afum a kələ kem layidi pəmə dəkə iyən'on mə. Nəsəŋ im paka mpɛ pendesəŋ em kəlaŋ a nəntiŋkər f'em mə.
13 A nəndesak iya kem, papa kem, awɛnc im aŋa arkun, aran, kə afum alpəs aŋɛ ŋayənɛ akəŋan mə fəp. Nəsak su səmulpər defi, nəfədedif su.»
14 Kə arkun aŋɛ ŋaloku wəran nwɛ: «Səwosɛ kəfinɛ tetam, mba ta mədeloku afum təkətɛnɛ tosu de! Kə Mariki kəndesəŋ su atəf-ɛ, səndebət mera səlasɛnɛ sə layidi nnə məyi mə.»
15 K'əsəŋ ŋa kəbənda kə ŋantorɛnɛ ki nde dəwundɛr, bawo kələ kən kənayi disrɛ kəgbəcɛnɛ kə damba da saŋka sa dare.
16 Kə wəran nwɛ oloku ŋa: «Nəkə ta dəmərə kə pəyi fɛ ti-ɛ, nəmbəpɛnɛ kə abɛlər anu. Nəgbəpnɛ dəndo haŋ mata maas, tɛntəŋnɛ abɛlər anu ŋalukus, a nəna nədesumpər dəpə donu kəkə!»
17 Kə arkun aŋɛ ŋaloku kə: «Ntɛ tendesəŋɛ su kəlas kədɛrəm nkɛ məsəŋɛ su kədɛrm'am mə:
18 Awa, məcəŋkəl im! Tɛm ntɛ səndebɛrɛ dare mə, mɛnɛ məkotər tafəc peyim nde wundɛr wəkə mənatorɛnɛ su mə. Məcəmbərərnɛ iya wəkam, papa wəkam, awɛnc'əm aŋa arkun aran, afum am fəp nde kələ kam.
19 Nwɛ o nwɛ ɛncali kusuŋka kaŋkə a pəwur mə, ɛsarɛ teta mecir mən, kə səna, səncərɛ fɛ! Mba kaŋkə pagbuŋɛnɛ wəkin nu dacə nde kələ kam disrɛ-ɛ, səsarɛ teta mecir ma wəkayi!
20 Kə məloku afum təkətɛnɛ tosu-ɛ, tɛm tatəkə səŋsikili tɛtəŋnɛ tosu kə məna.»
21 Kə wəran nwɛ oloku: «Kanu kəsəŋɛ teyi pəmə təkə nəloku ti mə!» Kə wəran nwɛ ɛsak arkun aŋɛ kə ŋaŋkə. Kə wəran nwɛ oŋkot tafəc pəyim nde wundɛr wən.

22 Kɔ arkun anɛ ŋaŋkɔ ta dəmərɔ, kɔ ŋaŋgbɔpnɛ di mata maas, haŋ kɔ abɛləs anan ŋalukus. Abɛlər anan ŋactɛn ŋa dɔpɔ, mba ŋananəŋk fɛ ŋa.
23 Kɔ afum anɛ mɛrəŋ ŋande ŋator dəmərɔ, kɔ ŋancali Yurdɛn. Kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp Yosuwe wan ka Nun, kɔ ŋaləmər kɔ təkɔ ŋanasɔtɔ nde anasom ŋa mɔ.
24 Kɔ ŋaloku Yosuwe: «Pəwurɛnɛ pəmɔ Mariki ɔsɔŋ su atɔf ŋaŋəkɔ fəp. Ayek-yek ŋɛŋgbəpərnɛ afum fəp, ŋayi kənesɛ su.»

3

Kəcali ka Yurdɛn

1 Yosuwe ɛyɛfɛ bətbət suy, nkɔn kɔ aka Yisrayel fəp, kɔ ŋayɛfɛ Sitim kɔ ŋaŋkɔ haŋ kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn. Dəndo ŋayekti saŋka, kɔ ŋandirɛ di, ŋantacali fɛ kərɛsna.
2 Tataka ta maas, k'akiriŋ ŋaŋkɔtɛnɛ dəsaŋka fəp.
3 Kɔ ŋaloku afum ntɛ: «Kɔ nəndenəŋk kaŋkəra ka danapa da Mariki, Kanu konu, aloŋnɛ aLewy anɛ ŋagbaŋnɛ ki-ɛ, nəyɛfɛ nde nəyi mɔ, nəcəmɛ ki darəŋ.
4 Mba nəbɔlɛnɛ ki cururu wul mɛrəŋ, ta nələtərnɛ ki de! Tɛm tatɔkɔ, nəncərɛ dɔpɔ dɔkɔ pəmar a nəkɔ mɔ, bawo nəntacepər fɛ dɔpɔ dandɛ təcɔkɔ-cɔkɔ.»
5 Kɔ Yosuwe oloku afum: «Nəsɔkəsnɛ, bawo Mariki kəŋyɔ alna mes məpɔŋ nnɔ nəyi mɔ.»
6 Kɔ Yosuwe oloku aloŋnɛ: «Nəlɛk kaŋkəra kəsɛlɛŋ ka danapa da Kanu nkɛ nəgbaŋnɛ, nəcepər afum fər kiriŋ.» Kɔ aloŋnɛ ŋalɛk kaŋkəra, kɔ ŋancepər afum fər kiriŋ.
7 Kɔ Mariki oloku Yosuwe: «Məkɔ incop kəleləs'əm nnə afum aka Yisrayel ŋayi mɔ, ntɛ təŋsɔŋɛ ŋacərɛ a indesol am, pəmɔ təkɔ inasolɛ Musa mɔ.
8 Kɔ məna, məsom aloŋnɛ anɛ ŋaŋgbaŋnɛ kaŋkəra kəsɛlɛŋ ka danapa Kanu mɔ ntɛ: Kɔ nəŋkɔbəp kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn-ɛ, nəcəmbərəs domun disrɛ.»
9 Kɔ Yosuwe oloku aka Yisrayel: «Nəcɔŋnɛ nnɔ, nəcəŋkəl moloku ma Mariki, Kanu konu!»
10 Kɔ Yosuwe oloku: «Ntɛ tɔ nəndecərɛ a Kanu Kəpɔŋ kəy'un dacɔ, ki kəŋkɔbɛləs nu fər kiriŋ aka Kanaŋ, aHit, aHiwy, aPerisi, aKirkasa, aka Amər, kɔ aYebus.
11 Awa nəgbətnɛ ntɛ: Kaŋkəra kəsɛlɛŋ ka danapa da Mariki ma doru fəp kəndecali kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn fər yonu kiriŋ mɔ.
12 Ndɛkəl oŋ nəlɛk afum wəco kɔ mɛrəŋ cusuŋka ca Yisrayel disrɛ, fum wəkin kusuŋka o kusuŋka.
13 Kɔ aloŋnɛ anɛ ŋagbaŋnɛ kaŋkəra kəsɛlɛŋ ka danapa da Mariki, Mariki ma doru fəp ŋanadegbət wɛcək domun da Yurdɛn, kɔ domun da Yurdɛn deŋgbintər, kɔ səbo səsak kətorɛ domun, kɔ doŋloŋkanɛ tofo tin.»
14 Ntɛ afum ŋanawur dəcəbal kəkɔcali kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn mɔ, aloŋnɛ agbaŋnɛ kaŋkəra kəsɛlɛŋ ka danapa da Kanu mɔ ŋancepər afum fər kiriŋ.
15 Ntɛ agbaŋnɛ kaŋkəra kəsɛlɛŋ ŋambəp Yurdɛn kɔ ŋaŋkɔtorɛ wɛcək dəromun mɔ, kɔ Yurdɛn yompurur cəŋgbɔkɔ cəkɔ katɛla kaŋkɔ fəp
16 kɔ domun ndɛ dɛŋyɛfɛ dəsəbo mɔ dɛncəmɛ, kɔ doloŋkanɛ kəfo kin pəbolu pəmɔ aboŋən ntende dare da Adam nŋɛ ŋeyi Cartaŋ kəsək, kɔ dɔkɔ dontor kəca ka kəba ka Araba, kəba Kədokət, kɔ səbo sasɔkɔ fəp səncopər domun. Kɔ afum ŋancali kəŋgbɔkɔ ŋatɛfərnɛ dare da Yeriko.
17 Aloŋnɛ anɛ ŋanagbaŋnɛ kaŋkəra kəsɛlɛŋ ka danapa da Marki mɔ ŋacəmɛ antɔf ŋowosu fər kəroŋ kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn dacɔ. Kɔ afum a Yisrayel fəp ŋalip kəcali kəŋgbɔkɔ antɔf ŋowosu kəroŋ.

4

Aka Yisrayel ŋancəmbər masar pəyɔnɛ tɛnɛpəlɛ taŋan ta kəcali ka Yurdɛn

1 Ntɛ afum a Yisrayel fəp ŋalip kəcali Yurdɛn mɔ, kɔ MARIKI kəloku Yosuwe:
2 «Məyɛk-yɛk atɛmp wəco kɔ mɛrəŋ afum dacɔ, kusuŋka o kusuŋka fum wəkin.
3 Məloku ŋa: ‹Nəkɔ nəlɛk masar wəco kɔ mɛrəŋ nde antɔf ŋowosu fər kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn dacɔ, kəfo nkɛ aloŋnɛ ŋancəmɛ mɔ. Nəlɛk mi nəkɛrɛ nəkɔ nəboc mi nde kəfo nkɛ nəndenacepərɛnɛ pibi mɔ.›»
4 Kɔ Yosuwe ewe afum anɛ wəco kɔ mɛrəŋ anɛ anayɛk-yɛk aka Yisrayel dacɔ mɔ, kusuŋka o kusuŋka fum wəkin.
5 Kɔ Yosuwe oloku ŋa: «Nəcepər kaŋkəra ka danapa da MARIKI Kanu konu fər kiriŋ, nəsolnɛ cər kəkɔ ka Yurdɛn dacɔ, nwɛ o nwɛ pəgbaŋnɛ tasar tin, kələm ka cusuŋka ca Yisrayel,
6 ntɛ təŋsɔŋɛ təyɔnɛ tɛnɛpəlɛ tonu mɔ. Kɔ awut anu ŋandeyif un dəsɔk dələma-ɛ: ‹Ake masar mamɛ mɛfaŋ kəloku su-ɛ?›
7 nəloku ŋa fɔ domun da Yurdɛn dɛnacopər fər ya kaŋkəra ka danapa da MARIKI kiriŋ ntɛ kənccali Yurdɛn mɔ, kɔ kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn kəncopɛ domun. Masar mamɛ mende kəccɛm-cɛməs aka Yisrayel doru o doru.»

8 K'aka Yisrayel ŋayɔ tɔkɔ Yosuwe ɛnaloku ŋa mɔ. Kɔ ŋaŋkɔ ŋalɛk masar wɔco kɔ mɛrəŋ
nde kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn dacɔ pəmɔ tɔkɔ MARIKI kənaloku ti Yosuwe mɔ, kəlɔm ka cusuŋka
ca aYisrayel. Kɔ ŋalɛk masar mamɔkɔ kɔ ŋancalɛnɛ nde ŋanacəmbər cəbal kərɛsna mɔ, kɔ
ŋamboc.
9 Kɔ Yosuwe omboc sɔ masar wɔco kɔ mɛrəŋ kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn dacɔ, kəfo nkɛ aloŋnɛ
agbaŋnɛ a kaŋkəra ka danapa ŋanacəmbər wɛcək mɔ. Masar mamɔkɔ mɔsɔrɔyi di haŋ mɔkɔ.
10 Aloŋnɛ aŋɛ ŋanagbaŋnɛ kaŋkəra kəsɛlɛŋ mɔ, ŋanacepɛ fɛ dəkəcəmɛ daŋan kəŋgbɔkɔ ka
Yurdɛn disrɛ haŋ kɔ aka Yisrayel ŋalip kəyɔ ka tɔkɔ MARIKI kənasom Yosuwe a pəloku ŋa mɔ,
kɔ Yosuwe ɔyɔ mes fəp pəmɔ tɔkɔ Musa ɛnasom kɔ ti mɔ. Kɔ aka Yisrayel ŋambɛlkər kəcali.
11 Ntɛ afum fəp ŋalip kəcali mɔ, kaŋkəra ka MARIKI kɔ aloŋnɛ akɔ ŋanagbaŋnɛ ki mɔ ŋancali
sɔ, kɔ ŋancepər sɔ afum kiriŋ.
12 Kɔ aka Yisrayel alɔma aka cusuŋka ca Ruben, Kadu kɔ kusuŋka dacɔ ka Manase ŋancepər
aka Yisrayel kiriŋ pəmɔ tɔkɔ Musa ɛnaloku ŋa ti mɔ.
13 Antam kəloku fɔ dɔsɔk dadɔkɔ asɔdar mɛcəp wɔco maŋkəlɛ, atɔmpər yosutnɛnɛ ŋancepər
MARIKI kiriŋ, ŋalip kəlompəsnɛ kəkɔsutɛnɛ, nde aranta ŋa Yurdɛn.
14 Dɔsɔk dadɔkɔ, kɔ MARIKI kəmbɛkəs Yosuwe aka Yisrayel fəp dacɔ, kɔ ŋaleləs kɔ pəmɔ
tɔkɔ ŋanaleləs Musa kiyi kɔn doru fəp mɔ.
15 Kɔ MARIKI kəloku Yosuwe:
16 «Məloku aloŋnɛ aŋɛ ŋagbaŋnɛ kaŋkəra nkɛ kəyɔ sariyɛ nsɛ sədɛrmɛnɛ danapa dosu mɔ,
ŋapɛnɛ ki Yurdɛn.»
17 Kɔ Yosuwe oloku aloŋnɛ: «Nəpɛ Yurdɛn!»
18 Ntɛ aloŋnɛ agbaŋnɛ a kaŋkəra ka danapa da MARIKI ŋanadepɛ kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn kɔ
ŋandeŋ wɛcək dəpəwosu mɔ, kɔ domun da kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn doncop sɔ kəkɔt səbo sayi
pəmɔ tɔkɔ mɛnc ma fraŋsuwa mɛŋyɛfɛ mɔ.
19 Kɔ afum ŋancali Yurdɛn tataka ta wɔco ta ŋof ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ, kɔ ŋaŋkɔ ŋayekti saŋka nde
Kilkal, ntende dec dɛmpɛ Yeriko mɔ.
20 Masar wɔco kɔ mɛrəŋ mmɛ ŋanalɛk kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn disrɛ mɔ, kɔ Yosuwe ɛncəmbər
mi Kilkal.
21 Kɔ Yosuwe oloku aka Yisrayel: «Alna kɔ awut anu ŋandeyif un: ‹Masar ma ake mɔ mamɛ-
ɛ?›
22 nəcloku ŋa fɔ: ‹Aka Yisrayel ŋanacali kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn kəwosər domun.›
23 MARIKI Kanu konu kənawosərɛ nu domun da kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn haŋ kɔ aka Yisrayel
ŋalip kəcali pəmɔ tɔkɔ MARIKI Kanu konu kənayɔnɛ su ti Kəba ka Cəŋkɔlma haŋ kɔ səncali ki
mɔ.
24 Ti tendesɔŋɛ afum a doru fəp kəcərɛ a kəca ka MARIKI kəyɔ fənɔntər. Tɔsɔŋ'on sɔ kənesɛ
MARIKI Kanu konu kiyi konu doru fəp.»

5

1 Ntɛ abɛ a Amər fəp aŋɛ ŋayi ntende dec dɛŋkalɛ Yurdɛn mɔ, kɔ abɛ aKanaŋ aŋɛ ŋayi agbɛp
ŋa Kəba Kəpɔŋ mɔ, ŋane a MARIKI kənawosəsərɛ aka Yisrayel kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn haŋ kɔ
ŋancali ki, bəkəc yɔfɔr fɛ ŋa sɔ, kɔ ŋanesɛ aka Yisrayel pəpɔŋ.
2 Tɛm tatɔkɔ kɔ MARIKI kəloku Yosuwe: «Məpat səfaka sa masar, kɔ tɛyɛfɛ dənda-ɛ, məkənc
aka Yisrayel.»
3 Kɔ Yosuwe ɛmpatɛnɛ səfaka sa masar, k'ɛŋkənc aka Yisrayel nde Tərə ta Cərot.
4 Ntɛ tɛnasɔŋɛ Yosuwe pəkəncɛ ŋa: Ntɛ afum a Yisrayel ŋancwur Misira mɔ, arkun abeki fəp,
aŋɛ ŋanctam kəsutɛnɛ mɔ anakənc ŋa, mba afum akakɔ fəp ŋanafi nde dətɛgbərɛ, ntɛ ŋanckɔt
mɔ. Awut arkun aŋɛ anakom oŋ tɛlpəs mɔ, ŋanatɔkənc, itɔ Yosuwe ɛnakəncɛ ŋa.
5 Arkun aŋɛ ŋanayɛfɛ Misira mɔ fəp anakənc ŋa, mba awut arkun aŋɛ anakom dətɛgbərɛ
dəpɔ ntɛ ŋanawur Misira ŋanckɔt mɔ, anakənc fɛ akakɔ ali wəkin.
6 Aka Yisrayel ŋanakɔt meren wɔco maŋkəlɛ dətɛgbərɛ, haŋ afum akɔ ŋanatam kəsutɛnɛ ntɛ
ŋancyɛfɛ Misira mɔ ŋalip kəfi dəpə, bawo ŋanacəŋkəl fɛ dim da MARIKI. MARIKI kənadɛrəm
kətə-səŋɛ ŋa kənəŋk antɔf nŋɛ ŋɛŋgbələr mɛsɛ ma wana kɔ mɛsɛ ma cəme haŋ moctoŋ, ŋəkɔ
nkən MARIKI kənadɛrəm kəsɔŋ ka atem aŋan mɔ.
7 Awut aŋan ŋanabɛk oŋ kɔ ŋaŋkɔ ŋandɛ dəkəndɛ daŋan. Kɔ Yosuwe ɛŋkənc ŋa, bawo
anakənc fɛ ŋa dəpɔ.
8 Ntɛ alip kəkənc ka afum fəp mɔ, kɔ ŋandɛ dəndo dəsaŋka haŋ kɔ ŋantamnɛ.
9 Kɔ MARIKI kəloku Yosuwe: «Məkɔ, imbiŋkəli malap monu ma Misira k'imbəlɛn'on.» Itɔ
asərəwenɛ kəfo kaŋkɔ Kilkal* haŋ mɔkɔ.

Kəsata ka Pak pəcəkɔ-cɔkɔ nde Kanaŋ

* **5:9** *Kilkal* = cəHebəru «kəbiŋkəli.»

10 Kɔ aka Yisrayel ŋandɛ Kilkal kɔ ŋamboc di kəsata ka Pak tataka ta wəco kɔ maŋkəlɛ ta ŋof, dec dərəfəy, nde aranta ŋa Yeriko.
11 Dəckəsək da Pak kɔ ŋandi yeri ya dətəf, cəcom ncɛ antənəŋkəl lebin mɔ, kɔ mɛŋgbɛn mɛkakəl.
12 Kɔ cəcom ncɛ ancwe «man» mɔ cəsak kəwur dəckəsək ndɛ ŋanadi yeri ya dətəf mɔ. Kəren kaŋkɔ aka Yisrayel ŋasak kədi man, mba ŋacdi oŋ yeri ya atəf ŋa Kanaŋ.

Yosuwe kəbəpənɛ kən kɔ wəkiriŋ wəka asɔdar a MARIKI

13 Dəsɔk dəlɔma Yosuwe pələtərnɛ Yeriko, k'ɛmpɛnɛ fər darenc, k'ɔməmən, kɔ fum owur k'ɛncəmɛ kɔ fər kiriŋ, pəwurɛ dakma dɔn dobom pətɔmpər. Kɔ Yosuwe ɔlətərnɛ kɔ, k'eyif kɔ: «Səna ŋɔ məyinɛ ba, ka aterɛnɛ asu ŋɔ məyinɛ-ɛ?»
14 Kɔ fum wəkakɔ oloku: «Ala, fətɔ inɔyɔnɛ wəkiriŋ ka asɔdar a MARIKI, intɛp kəcder.» Kɔ Yosuwe ontontnɛnɛ kɔ, k'ɛncəpɛ kɔ tobu dəntəf, k'eyif kɔ: «Cəke cɔ Mariki endeloku wəcar kɔn-ɛ?»
15 Kɔ wəbɛ ka asɔdar a MARIKI oloku Yosuwe: «Məwurɛ cɔfta cam dəwɛcək, bawo kəfo kaŋkɔ məncəmɛ mɔ, kəsɔk.» Kɔ Yosuwe owurɛ cɔfta.

6

Kəbaŋ ka Yeriko

1 Anakaŋkəla dəkəbɛrɛ da Yeriko, pabɛŋkər-bɛŋkər di teta aka Yisrayel. Fum o fum oncwur fɛ, fum ɛncbɛrɛ fɛ.
2 Kɔ MARIKI kəloku Yosuwe: «Ilɛk Yeriko, wəbɛ kəŋan kɔ asɔdar aŋan ayeŋki dis, k'imbɛr'əm dəwaca.
3 Awa asɔdar fəp ŋanɔŋkər dare. Ŋanɔŋkər dare katin dɔsɔk o dɔsɔk haŋ mata camət-tin.
4 Aloŋnɛ camət-mɛrəŋ ŋatɔmpər lɛn ya ŋkesiya camət-mɛrəŋ dəwaca, ŋayi kaŋkəra ka danapa kiriŋ. Mba tataka ta camət-mɛrəŋ, nənɔŋkər dare camət-mɛrəŋ, tɛm ntɛ aloŋnɛ ŋacfula lɛn.
5 Kɔ ŋandenafula kəlɛn ka aŋkesiya-ɛ, nəckɔnane kəlɛn dim, afum fəp ŋakulɛ-kulɛ sim sa kəwan. Kɔ damba da dare dɛntɛmpɛnɛ di sərka-ɛ, asɔdar am ŋabɛrɛ oŋ tɛm tatɔkɔ, nwɛ o nwɛ nde ɛntɛfərnɛ mɔ.»
6 Kɔ Yosuwe wan ka Nun ewe aloŋnɛ, k'oloku ŋa: «Nəlɛk kaŋkəra ka danapa kəsɛlɛŋ, aloŋnɛ camət-mɛrəŋ ŋantɔmpər lɛn ya ŋkesiya camət-mɛrəŋ ŋayi aloŋnɛ atɔmpər a kaŋkəra kəsɛlɛŋ ka danapa da MARIKI kiriŋ.»
7 K'oloku asɔdar: «Nəkɔ nənɔŋkər dare, akɔ ŋantɔmpər yosutnɛnɛ mɔ ŋayi kaŋkəra ka MARIKI kiriŋ.»
8 Kɔ afum ŋayɔ tɔkɔ Yosuwe ɛnaloku ŋa mɔ. Aloŋnɛ camət-mɛrəŋ aŋɛ ŋanatɔmpər lɛn camət-mɛrəŋ ya ŋkesiya mɔ ŋayi MARIKI kiriŋ, ŋancepər kɔ ŋafula lɛn. Kɔ kaŋkəra ka danapa da MARIKI kəcəmɛ ŋa darəŋ.
9 Asɔdar atɔmpər yosutnɛnɛ ŋayi aloŋnɛ afula lɛn tekiriŋ, aloŋnɛ agbaŋnɛ kaŋkəra kəsɛlɛŋ mɔ ŋacɔnc afula lɛn, asɔdar alɔma ŋayi kaŋkəra tadarəŋ, ŋackɔt ŋacsurɛnɛ kəlɛn dim.
10 Mba Yosuwe ɛnaloku afum: «Ta nəkɔkulɛ-kulɛ de! Ta nəkɔyɔ pane nu sim de! Ta nwɛ o nwɛ pəkɔloku toloku haŋ dɔsɔk ndɛ indeloku nu a nəkulɛ-kulɛ mɔ! Tɛm tatɔkɔ nəkulɛ-kulɛ sim sa kəwan .»
11 Kɔ kaŋkəra ka MARIKI kənɔŋkər dare katin, kɔ ŋambɛrɛ dəsaŋka, kɔ ŋancepərɛnɛ pibi.
12 Kɔ Yosuwe ɛyɛfɛ bətbət suy, kɔ aloŋnɛ ŋalɛk sɔ kaŋkəra kəsɛlɛŋ ka MARIKI.
13 Asɔdar atɔmpər yosutnɛnɛ ŋanayi kiriŋ, aloŋnɛ camət-mɛrəŋ atɔmpər lɛn ya ŋkesiya ŋacfula ŋacɔnc ŋa, aloŋnɛ atɔmpər kaŋkəra ka danapa da Kanu ŋayi afula lɛn tadarəŋ, kɔ asɔdar alpəs ŋayi kaŋkəra tadarəŋ.
14 Kɔ ŋanɔŋkər dare katin tataka ta mɛrəŋ, kɔ ŋalukus nde dəsaŋka. Kɔ ŋayɔ ti mata camət-tin.
15 Tataka ta camət-mɛrəŋ kɔ ŋayɛfɛ pəpanpan kɔ ŋanɔŋkər dare camət-mɛrəŋ. Mba dɔsɔk din dadɔkɔ gbəcərəm dɔ ŋananɔŋkər dare camət-mɛrəŋ.
16 Kənɔŋkər ka camət-mɛrəŋ kɔ aloŋnɛ ŋafula lɛn, kɔ Yosuwe oloku afum: «Nəkulɛ-kulɛ sim sa kəwan, bawo MARIKI kəsɔŋ un dare dandɛ!
17 Kələsər k'ander dare dandɛ kɔ ca cəkɔ cəyi dɛ mɔ fəp. Rahabu wəran wəyamayama sona gboŋ kɔ afum ɔn aŋɛ ŋayi nde kəlɔ kɔn disrɛ mɔ ŋɔ andesak, bawo ɛnawosɛ kəmɛŋkɛ su afum akɔ sənasom yɔkyɔk kədetɛnəs mes ma atəf ŋaŋɛ mɔ.
18 Mba nəkɛmbərnɛ kəlɛk paka pin mpɛ Kanu kənamənɛ mɔ, bawo daka fəp ndɛ nəŋsɔtɔ dəkəwan mɔ, mɛnɛ nəmbɛrɛnɛ di daka da Kanu. Kɔ nəmɛŋkərnɛ paka pin, nəndesɔŋ pəlɛc saŋka sa Yisrayel.
19 Kəyɛfɛ gbeti, kɛma, ca ca kɔpər fəp fayi, MARIKI kəyɔ yɔsɔtɔ ya dəkəwan fəp. Pəmar padebɛrɛnɛ yi daka da MARIKI.»

20 K'afula lɛn ya ŋkesiya, ntɛ afum ŋane lɛn dim mɔ, kɔ ŋa sɔ ŋawurɛ sim sa kəwan pəpɔŋ, kɔ damba da saŋka sa dare dɛntɛmpɛnɛ di sərka, kɔ afum ŋambɛrɛ dare disrɛ. Nwɛ o nwɛ pəsolnɛ nde ɛntɛfərnɛ mɔ, kɔ ŋambaŋ dare.

21 Kɔ ŋandifətɛ afum kɔ yɔcɔl yɔkɔ yɛnayi dare disrɛ mɔ fəp sakma səŋan, kəyɛfɛ wərkun, wəran, wanfɛt, wəbeki, wana, aŋkesiya, sɔfale.

22 Yosuwe ɛnaloku afum akɔ mɛrəŋ aŋɛ ŋanakɔ kətɛnəs yɔkyɔk mes ma atɔf ŋaŋɔkɔ mɔ: «Nəkɔ ndena wəran wəyamayama wəkakɔ, nəkɔ nəwurɛnɛ kɔ, kɔ afum ɔn fəp, pəmɔ tɔkɔ nənadɛrmɛ kɔ mɔ.»

23 Kɔ atɛmp mɛrəŋ aŋɛ ŋanakɔ ŋatɛn mes yɔkyɔk nde atɔf ŋaŋɔkɔ mɔ, ŋaŋkɔ ŋawurɛnɛ Rahabu, papa wəkɔn, iya wəkɔn, awɛnc aŋa, kɔ afum ɔn fəp. Kɔ ŋawurɛnɛ afum ɔn fəp aŋɛ ŋanabəp nde kəlɔ kɔn mɔ, kɔ ŋaŋkɔ ŋadəs ŋa tofo tɔtɔt saŋka sa Yisrayel tadarəŋ.

24 Kɔ ŋancɔf dare kɔ ca cəkɔ yɛnayi di mɔ fəp, mɛnɛ gbeti, kɛma, kɔ ca ca kɔpər kɔ fɛc, nyɛ ŋanabɛrɛnɛ daka da kəlɔ ka MARIKI mɔ.

25 Yosuwe ɛnadif fɛ Rahabu wəran wəyamayama kɔ afum a kəlɔ kɔn fəp. K'ɛndɛ aka Yisrayel dacɔ haŋ məkɔ, bawo nkɔn ɛnawosɛ kəmɛŋk ka atɛn mes yɔkyɔk, aŋɛ Yosuwe ɛnasom kəkɔtɛnəs mes ma Yeriko mɔ.

26 Tɛm tatɔkɔ kɔ Yosuwe ɛndɛrəm:

«Intolanɛ fum pəlɛc
nwɛ endeyɛfɛ a dare da Yeriko doŋlompəs mɔ.
Wəkayi pəckɔnakay kədɔf ka togbu pɔcɔkɔ-cɔkɔ,
tɔyɔnɛ kəway ka wan kɔn coco.
K'ɔnckɔnabɛr kumba ka dare-ɛ,
tɔyɔnɛ kɔ kəway ka wan kɔn wəlpəs.»

27 MARIKI kənasolɛ Yosuwe, kɔ tewe tɔn tɛmbɛk tɔf fəp.

7

Fum wəkin kəyɔ kɔn pəlɛc kəsɔŋ aka Yisrayel fəp pəlɛc

1 Kɔ aka Yisrayel ŋaŋluksɛ kəcəmɛ MARIKI darəŋ ntɛ kənamɔnɛ ŋa kəlɛk ka daka da dare mɔ. Kɔ Akaŋ wan ka Karmi, wan ka Sabidi, wan ka Sera, wəka kusuŋka ka Yuda, ɛŋkiyɛ ca cələma daka da dare dacɔ, kɔ pəntɛlɛ MARIKI nnɔ aka Yisrayel ŋayi mɔ.

2 Kɔ Yosuwe osom afum kəyɛfɛ Yeriko kəkɔ dare da Hay nde pəlɔtərɛnɛ Bet Awɛn ntende dec dɛmpɛ Betel mɔ. K'oloku ŋa: «Nəpɛ nəkɔ nətɛn mes yɔkyɔk dɔtɔf.» Kɔ afum akakɔ ŋampɛ kəkɔtɛn mes yɔkyɔk Hay.

3 Kɔ ŋaluksərnɛ nnɔ Yosuwe eyi mɔ, kɔ ŋaloku kɔ: «Ta afum fəp ŋapɛ de! Afum mɛcəp mɛrəŋ, kɔ pəyi fɛ ti-ɛ, afum mɛcəp maas ŋapɛ, ŋa ŋantam kəsut Hay! Ta nələləs afum dis, bawo akɔ pəmar a payɛfərɛnɛ mɔ, ŋala fɛ.»

4 Kɔ afum mɛcəp maas ŋampɛ kəkɔsutɛnɛ kɔ aka Hay, mba ŋanatam fɛ, kɔ afum akakɔ ŋaŋkɔ ŋayɛksər aka Hay.

5 Kɔ afum aka Hay ŋandifər ŋa afum wəco maas kɔ camət-tin. Kɔ ŋayɛfɛ kəbɛləs ŋa kəyɛfɛ dare dəkusu haŋ Sabarim*, kɔ ŋasut ŋa pətəmbələr pa tərɔ. Kɔ afum ŋanesɛ kəsutɛnɛ kɔ dis dɛŋdɛncɛ ŋa.

6 Kɔ Yosuwe ɛwal-wali yamos yɔn, k'ɛfəntərɛ k'ɛncəpɛ kaŋkəra ka MARIKI tobu dəntɔf haŋ dɔfəy. Kɔ abeki a Yisrayel ŋaloŋərnɛ sɔ kəbof dəsəbomp.

7 Kɔ Yosuwe oloku: «MARIKI Wəbɛ kem, ta ake tɔ məncɔŋsɛ afum kəcali ka kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn-ɛ kədelɛk su məbɛr aka Amər dəwaca, kəmələk su kɔ məfaŋ? Kəyi kosu Yurdɛn ntende dec dɛmpɛ mɔ kəncepər su kəder ka nnɔ!

8 Məŋaŋɛnɛn'em Mariki! Cəke c'ideloku oŋ-ɛ?: ‹Yisrayel ŋayɛksər aterɛnɛ aŋan.›

9 Kəyɛfɛ aka Kanaŋ haŋ afum alpəs aŋɛ fəp ŋayi dɔtɔf mɔ, kɔ ŋandene ti-ɛ, ŋandebɛrɛnɛ, ŋapaŋnɛ su ŋasut, ŋamələk su doru. Cəke cɔ məndementər oŋ debeki dam-ɛ?»

10 Kɔ MARIKI kəloku Yosuwe: «Məyɛfɛ, ta ake tɔ məncəpɛnɛ tobu dəntɔf-ɛ?

11 Aka Yisrayel ŋanciya! Ŋaləsər temer pɔkɔ inasoŋ ŋa mɔ. Ɛy, ŋalɛkərnɛ ca cələma nyɛ inaloku ŋa kəbɛrɛnɛ yi daka dem mɔ. Ŋaŋkiyɛ ŋa yati, kɔ ŋamɛŋk ca cələma dəyɛsarɛ yaŋan.

12 Ti disrɛ, aka Yisrayel ŋafɔtam kəsutɛnɛ kɔ aterɛnɛ aŋan. Mɛnɛ ŋayɛksər ŋa, bawo ŋa ŋɔ pəmar oŋ pamələk. Ifɔtam kəyi tes tin kɔ nəna kɔ nəntɔwurɛnɛ nu dacɔ ca ncɛ inamənɛ nu kəlɛk mɔ de!

13 Məyɛfɛ, məkɔ, məloŋka afum. Məloku ŋa: «Nəsɔkəsnɛ alna. MARIKI, Kanu ka Yisrayel kəsom im ti kədelok'un: Ca ncɛ inamən'on mɔ, yey'un dəwaca.› Aka Yisrayel nəfɔtam kəyɛfərɛnɛ kɔ aterɛnɛ anu kɔ nəntɔwurɛ ca cacɔkɔ nu dacɔ-ɛ.

---

* **7:5** *Sabarim* = «Kəfo nkɛ aŋkay masar mɔ»

14 Alna bətbət, nəder nnə fər ya Kanu kiriŋ, nəmɛntərnɛ Ki cusuŋka cusuŋka. Kusuŋka nkɛ Kanu kəncɔkər mə kəcɔŋnɛ dəcor dəcor. Kor nkɛ kəndecɔkər mə kəcɔŋnɛ wələ wələ. Kələ nkɛ Kanu kəndecɔkər mə afum aŋɛ ŋadecɔŋnɛ akin akin.
15 Nwɛ o nwɛ andebonc kətəmpər ka ca ncɛ Kanu kəmənɛ mə, ambɛr kɔ dənɛnc, nkən kɔ afum a kələ kən fəp. Nkɔn ɛpətəs danapa da MARIKI bawo nkən ɔyɔ tes ntɛ tɔntɔtesɛ mə ntɛ tɔsɔŋɛ aka Yisrayel kəlapərnɛ mə.
16 Kɔ Yosuwe ɛyɛfɛ bətbət suy, k'ɔncɔŋɛnɛ aka Yisrayel cusuŋka cusuŋka. Kɔ MARIKI kəncɔkər aka kusuŋka ka Yuda.
17 Kɔ Yosuwe ɔncɔŋɛnɛ Yuda cor cor, k'ɔncɔkər kor ka Sera. K'ɔncɔŋɛnɛ kor ka Sera wələ wələ, k'ɔncɔkər kələ ka Sabidi.
18 K'ancɔŋɛnɛ kələ ka Sabidi akin akin, k'ɔncɔkər Akaŋ, wan ka Karmi, wan ka Sabidi, wan ka Sera wəka kusuŋka ka Yuda.
19 Kɔ Yosuwe oloku Akaŋ: «Wan kem məleləs MARIKI, Kanu ka Yisrayel, məyek-yekəs ki! Məlok'im ma tɔkɔ məyɔ mɔ, ta məmɛŋkər'im ti de!»
20 Kɔ Akaŋ oloku Yosuwe: «Ɛy, kance kɔ, in'eciya MARIKI, Kanu ka Yisrayel. Iləmər'əm ntɛ iyɔ mɔ:
21 Yɔsɔtɔ yosu disrɛ, inanəŋk duma da Mesopotami, duma dadɔkɔ dentesɛ decepərər, kɔ gbeti masar mɛrəŋ, kɔ ancəmbəl ŋa kɛma ŋi sona gboŋ ŋelelɛ kilo dacɔ. Kɔ ca cacəkɔ yɛmbas'im, itɔ inalɛkɛ yi. Mba inamət yi dəntɔf, imɛŋk yi nde abal ŋem disrɛ gbeti beyi tantɔf.»
22 Kɔ Yosuwe osom afum, kɔ ŋayɛksɛ kəkɔməmən abal ŋa Akaŋ disrɛ, kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp ca yayɔkɔ fəp gbeti bɛfəntərɛ yi tantɔf.
23 Kɔ ŋalɛk yi fəp, kɔ ŋaŋkenɛ Yosuwe kɔ aka Yisrayel fəp, kɔ ŋaŋkɔ ŋaboc yi fər ya MARIKI kiriŋ.
24 Kɔ Yosuwe ɛlɛk Akaŋ wan ka Sera, kɔ gbeti, duma, ancəmbəl ŋa kɛma, awut ɔn arkun kɔ aran, cəna cɔn, sɔfale sɔn, yɔcəl yɔn yɛfɛt yɛfɛt, abal ŋɔn kɔ ca cɔkɔ yɛnayɔnɛ yɔn mə fəp. Kɔ aka Yisrayel fəp ŋasol kɔ Yosuwe, kɔ ŋampɛnɛ Akaŋ nde mərə dacɔ, nde aŋwe «Aranta ŋa Pəlɛc mɔ».
25 Kɔ Yosuwe oloku: «Ta ake tɔ məyɔnɛ su pəlɛc pampɛ-ɛ? Məna sɔ kəyɔ'm kɔ MARIKI kənder pəlɛc mɔkɔ.» Kɔ aka Yisrayel fəp ŋancacas kɔ masar haŋ k'efi. Kɔ ŋancacas afum ɔn fəp masar, kɔ ŋancɔf ŋa fəp dənɛnc.
26 K'amboc ŋa kəroŋ tɛpɛsa pɔpɔŋ pa masar, mpɛ pɔsərəyi haŋ mɔkɔ mə, kɔ abəkəc ŋedetor MARIKI. Itɔ awenɛ kəfo kaŋkɔ tewe ta «Aranta ŋa Pəlɛc» haŋ mɔkɔ.

8

Aka Yisrayel kətam kəŋan aka Hay

1 Kɔ MARIKI kəloku Yosuwe: «Ta mənesɛ, ta məyikcɛ! Məlɛk asɔdar am fəp, məyɛfɛ mɔkɔsutɛnɛ kɔ aka Hay. Mənəŋk, isɔŋ əm wəbɛ ka Hay, k'imbɛr'əm kɔ dəwaca, nkən kɔ afum ɔn, kɔ dare dɔn, kɔ atɔf ŋɔn.
2 Məŋkɔyɔ wəbɛ ka Hay pəmɔ tɔkɔ mənayɔ wəbɛ ka Yeriko kɔ dare dɔn mɔ. Mba dəndo taŋ, nəntam kəlɛk yɔcəl kɔ ca cəlpəs fəp ncɛ nəŋkɔsɔtɔ dəndo mɔ. Nəgbɔpnɛ dare tadarəŋ, nəwɛkərnɛ ŋa.»
3 Kɔ Yosuwe ɛyɛfɛ kɔ asɔdar ɔn fəp kəpɛ ka Hay. Kɔ Yosuwe ɛyɛk-yɛk asɔdar ayeŋki dis mɛcəp wəco maas, k'oloku ŋa kəkɔ Hay pibi.
4 K'oloku ŋa: «Nəkɛmbərnɛ, nəgbɔpnɛ dare darəŋ haŋ tɛm ntɛ andenaloku a nəwɛkərnɛ ŋa mɔ. Ta nəbɔlɛ dare pəlarəm de! Nəlompəsnɛ kəsutɛnɛ!
5 Ina kɔ afum aŋɛ isolɛ mə fəp, səna səŋkɔlɔtərnɛ dare. Tɛm ntɛ aka Hay ŋandenawur kəkɔsɛtər su pəmɔ tɔcɔkɔ-cɔkɔ mɔ, səŋkɔbaŋɛnɛ kəyɛksər ŋa.
6 Tɛm tatɔkɔ ŋandecəmɛ su darəŋ kəbɛləs, səŋkekərɛ ŋa haŋ səwurɛnɛ ŋa dare, bawo ŋande kəcloku: ‹Kəyɛksər su kɔ ŋandɛ sɔ pəmɔ tɔcɔkɔ-cɔkɔ.› Tɔyɔnɛ fɔ səna səyi kəyɛksər səcder nnə nəyi mɔ,
7 nəwurər ŋa, nəbaŋ katina dare. MARIKI Kanu konu, kəŋkɔbɛr un dare dadɔkɔ dəwaca.
8 Nəckɔnasumpər dare, nəbɛr di nɛnc. Nəyɔ mes pəmɔ tɔkɔ MARIKI kəloku mɔ. Nəkɛmbərnɛ tatɔkɔ ilok'un mɔ.»
9 Kɔ eŋkekərɛ ŋa, dəkəliŋɛ dare da Hay. Kɔ ŋaŋkɔ ŋagbɔpnɛ Betel kɔ Hay dacɔ, kəca nkɛ dec dɛŋkalɛ Hay mɔ. Kɔ Yosuwe encepərɛnɛ pibi kəfo kaŋkɔ kɔ asɔdar ɔn.
10 Dɔckɔsɔk kɔ Yosuwe ɛyɛfɛ bətbət suy, k'oloŋka asɔdar ɔn, nkɔn kɔ abeki aka Yisrayel, kɔ ŋancepər asɔdar kiriŋ kəkɔ ka Hay.
11 Asɔdar akɔ ɛnasolɛ mə fəp kɔ ŋampɛ, kɔ ŋalətərnɛ ntɛ ŋanadetɛfərnɛ dare mɔ, kɔ ŋancəmbər saŋka nde dec dɛŋkalɛ mə kəca kətət. Aranta ŋɛnayi Hay kɔ asɔdar dacɔ.

12 Kɔ Yosuwe ɛlɛk asɔdar afum mɛcɛp kɛcamɛt, k'ɛncɛmbɛr ŋa Betel kɔ Hay dacɔ, ŋacliŋɛ ntende dec dɛŋkalɛ mɔ.
13 Ntɛ asɔdar ŋalip kɛcɛmbɛr saŋka fɛp ntende kɛca kɛmeriya ka nde dec dɛmpɛ dare da Hay mɔ, kɔ Yosuwe encepɛr pibi papɔkɔ nde d'aranta.
14 Ntɛ wɛbɛ ka Hay endecɛrɛ ti mɔ, kɔ ŋambɛlkɛr kɛyɛfɛ kɔ asɔdar ɔn kɔ afum a dare ŋawur, kɛkɔbɛpɛnɛ kɔ aka Yisrayel kɛsutɛnɛ nde pɛtɛmbɛlɛr pɔkɔ pɛtɛfɛrɛnɛ kɔ Araba mɔ, mba wɛbɛ ka Hay ɛnacɛrɛ fɛ a kɛliŋɛ ŋa kɔ aka Yisrayel ŋandɛ ntende dare tadarɛŋ.
15 Yosuwe kɔ aka Yisrayel fɛp ŋayɛl waca Hay fɔr kiriŋ, kɔ ŋayɛfɛ kɛyɛksɛr aka Hay, ŋasolnɛ dɔpɔ da nde dɛtɛgbɛrɛ.
16 K'aloku aka Hay a ŋabɛlɛs ŋa. Kɔ ŋambɛlɛs Yosuwe kɔ afum ɔn haŋ kɔ ŋambɔlɛnɛ dare da Hay.
17 Ali fum anasak fɛ Hay kɔ Betel nwɛ ɛnatɔ-wur kɛkɔbɛlɛs aka Yisrayel mɔ. Kɛbɛlkɛr kɛbɛlɛs aka Yisrayel kɛnasɔŋɛ ta aŋgbɛt cumba ca dare-ɛ.
18 Kɔ MARIKI kɛloku Yosuwe: «Mɛtukɛr dakma dam dadɔkɔ mɛntɔmpɛr mɔ kɛca ka Hay, bawo ilɛk Hay, k'imbɛr'ɛm dɛwaca.» Kɔ Yosuwe ontukɛr kɛŋgbasar kɛŋkɔ ɛnatɔmpɛr mɔ Hay.
19 Kɔ aliŋɛ ŋawur katɛna katɛna nde ŋanagbɔpɛsnɛ mɔ, kɔ ŋayɛksɛ kɛkɔ dare, kɔ ŋambɛrɛ, kɔ ŋasumpɛr dare kɔ ŋancɔf di katɛna katɛna.
20 Aka Hay ŋandeluksɛrnɛ, kɔ ŋaŋgbɛtnɛ ntɛ: Kinimɛ ka dare kɛcpɛ haŋ kɛsumpɛr darenc. Ŋasɔtɔ fɛ sɔ tɛyɛksɛ ŋakɔ kɛca kɛtɔt, kɔ pɛyi fɛ ti-ɛ, kɛca kɛmeriya. Asɔdar aka Yisrayel akɔ ŋanabaŋɛnɛ kɛyɛksɛr aka Hay mɔ, ŋaŋkafɛlɛ kɛkɔsutɛnɛ kɔ ŋa.
21 Ntɛ Yosuwe kɔ asol ɔn aka Yisrayel fɛp ŋanəŋk fɔ aŋɛ ŋacliŋɛ dare mɔ ŋasumpɛr di, kɔ kinimɛ kɛyi kɛpɛ dare, kɔ ŋaŋkafɛlɛrnɛ aka Hay kɛsutɛnɛ, kɔ ŋasut ŋa.
22 Akɔ ŋanabaŋ dare ŋancɛpsɛ aka Hay darɛŋ, kɔ tɔyɔnɛ fɔ aŋkuc-kucɛnɛ aka Hay, ali wɛkin ɛnatam fɛ kɛmulpɛr aka Yisrayel.
23 Kɔ ŋasumpɛr wɛbɛ ka Hay pɛyi wɛyeŋ, kɔ ŋaŋkenɛ kɔ Yosuwe.
24 Ntɛ aka Yisrayel ŋalip kɛdif aka Hay nde dɛtɛgbɛrɛ mɔ, akakɔ ŋanacɛmɛ aka Yisrayel darɛŋ kɛbɛlɛs mɔ, k'andifɛ ŋa fɛp sakma. Kɔ aka Yisrayel fɛp ŋander Hay kɔ ŋande ŋadif ŋa fɛp.
25 Dɔsɔk dadɔkɔ anadif afum mɛcɛp wɛco kɔ mɛrɛŋ (12.000), kɛyɛfɛ arkun haŋ aran, fɛp fɛŋan aka Hay.
26 Yosuwe ontorɛ fɛ dakma dadɔkɔ ɛnatukɛr Hay mɔ haŋ kɔ aka Yisrayel ŋalip kɛdifɛt ŋa.
27 Kɔ aka Yisrayel ŋalɛk yɔcɔl yɛfɛt yɛfɛt, kɔ ca cɛlɔma ya dare pɛmɔ tɔkɔ MARIKI kɛnasom ti Yosuwe mɔ.
28 Kɔ Yosuwe ɔncɔf Hay, kɔ tɔyɔnɛ fɔ haŋ mɔkɔ tofo tɛtɛyɛ tɔ, tɔyɔnɛ nde dɛtɛgbɛrɛ.
29 Kɔ Yosuwe ɛŋgbɛk wɛbɛ wɛka Hay dɛkɛtɔk haŋ dɔfɔy. Dec dendekafɛlɛ, kɔ Yosuwe oloku a patorɛ wɛfi. K'aŋkɔ pagbal kɔ nde dare dɛkusu, k'andeŋɛsɛr kɔ masar mɔpɔŋ kɛroŋ mmɛ mɔsɔrɔyi di haŋ mɔkɔ mɔ.
30 Kɔ Yosuwe ɛncɛmbɛrɛ Mariki tetek toloŋnɛ Kanu ka aka Yisrayel nde tɔrɔ ta Ebal.
31 Pɛmɔ tɔkɔ Musa wɛcar ka Mariki ɛnasom ti aka Yisrayel mɔ, pɛmɔ tɔkɔ ancic ti nde buk ba sariyɛ sa Musa mɔ: Tetek toloŋnɛ Kanu ta masar mɔtɔpat mpɛ afɛc ŋontogbuŋɛnɛ mɔ, nəndekɔ nɛkekɛrɛ yɔcɔl yɔcɔfɛ Mariki. Ŋaloŋnɛ di kɛloŋnɛ ka pɛforu.
32 Dəndo aka Yisrayel fɛp fɔr kiriŋ Yosuwe ɔŋgbɔkɛrɛ sɔ kɛcicɛs masar mamɔkɔ kɛroŋ sariyɛ nsɛ Musa ɛnacicɛs mɔ.
33 Aka Yisrayel fɛp, abeki aŋan, akiriŋ aŋan, aboc aŋan kiti, acikɛra kɔ aYisrayel ŋancɛmɛ kaŋkɛra kɛca kɛtɔt kɔ kɛmeriya. Ŋatɛfɛrɛnɛ kɔ aloŋnɛ aLewy aŋɛ ŋanagbaŋnɛ kaŋkɛra kɛsɛlɛŋ ka danapa da MARIKI kɔ aka Yisrayel mɔ. Afum dacɔ ŋanayi kɛca ka tɔrɔ ta Karisim, kɔ dacɔ ŋanayi kɛca ka tɔrɔ ta Ebal, pɛmɔ tɔkɔ Musa wɛcar ka MARIKI ɛnasom ti, a patolanɛ aka Yisrayel tɔcɔkɔ-cɔkɔ mɔ.
34 Kɔ Yosuwe oloku moloku ma sariyɛ fɛp, kɛtolanɛ pɛtɔt kɔ pɛlɛc, pɛmɔ tɔkɔ anacic ti dəbuk ba sariyɛ mɔ.
35 Ali toloku ta Musa tin Yosuwe ɛnasak fɛ ntɛ ɛnatɔ-loku aka Yisrayel fɛp fɔr kiriŋ mɔ, kɛbɛp aran, awut, haŋ acikɛra aŋɛ ŋanandɛ ŋa dacɔ mɔ.

9

Kɔsek danapa kɔ aka Kabayɔŋ

1 Ntɛ toloku ta kɛder ka asɔdar aYisrayel tɛmbɛp abɛ aŋɛ ŋanandɛ Yurdɛn kɛsɛk ntende dec dɛŋkalɛ dɛmɔrɔ kɔ nde pɛtilsɛrnɛ tɔf ya tantɔf mɔ, abɛ aŋɛ ŋanadɛs-ndɛs kɛba kɔsɛk mɔ fɛp, haŋ atɔf ŋa Libaŋ kɔsɛk: Aka Hit, aka Amɔr, aKanaŋ, aPerisi, aHiwy, kɔ aYebus,
2 kɔ ŋambɛrɛnɛ kɛkɔsutɛnɛ kɔ Yosuwe kɔ aka Yisrayel.
3 Kɔ aka Kabayɔŋ ŋane sɔ ntɛ Yosuwe ɛnayɔ aka Yeriko kɔ Hay mɔ.

4 Kɔ ŋa sɔ ŋaŋkɔ kəkɔyɔ aka Yisrayel kɔ Yosuwe cəmpənpən. Kɔ ŋalɛk lɔba yɛlɛc, kɔ ŋandeŋər
sɔfale səŋan kɔ cəbuntəlɛ ca member cəlɛc cəfutɛ-futɛ.
5 Kɔ ŋaŋbɛrəsnɛ cɔfta cəlɛc cəlɛc cəwalɛ-walɛ, pasɔtəs ci, ŋabɛrəsnɛ suma səwalɛ-walɛ.
Cəcom ncɛ ŋanamɛŋkərnɛ kəkɔsɔm mɔ fəp cənawos, cəputkɛ.
6 Kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp Yosuwe nde saŋka sa Kilkal kɔ ŋaloku kɔ kɔ afum aka Yisrayel: «Atɔf ŋɔbɔlɛ
ŋɔ səyɛfɛ. Səfaŋ fɔ səsek danapa kɔ nəna.»
7 Mba kɔ afum aka Yisrayel ŋaloku ŋa: «Anɔ'cərɛ-ɛ? Tɔlɔma səna ŋɔ nəndɛ dacɔ. Cəke cɔ
antam kəsek danapa kɔ nəna-ɛ?»
8 Kɔ ŋaloku Yosuwe: «Acar anu ŋɔ səyɔnɛ.» Kɔ Yosuwe eyif ŋa: «Are ŋɔ nəyɔnɛ-ɛ? Deke
nəyɛfɛ-ɛ?»
9 Kɔ ŋaloku Yosuwe: «Atɔf ŋobol-bolu ŋɔ acar am ŋayɛfɛ, bawo tewe ta MARIKI tɔ səne, Kanu
kam, bawo səne kɔ tewe kɔ tɔkɔ ɛnayɔ Misira mɔ fəp,
10 kɔ tɔkɔ ɛnayɔ abɛ a Amər mɛrəŋ nde Yurdɛn kəsək ntende dec dɛmpɛ mɔ: Sihɔŋ wəbɛ
wəka Hesbon, kɔ Oku wəbɛ wəka Basan nwɛ ɛnayi Astarot mɔ.
11 Abeki asu kɔ afum asu fəp aka dɔtɔf ŋaloku su: «Nəlɛk yeri yonu ya dɔpɔ, nəkɔ nəfaynɛ
ŋa. Nəkɔ nəloku ŋa: ‹Acar anu ŋɔ səyɔnɛ! Ndɛkəl oŋ nəsek danapa kɔ səna!
12 Cəcom cosu cancɛ cənawonɛ tɛm ntɛ səndenalɛk ci dɛkɛr kəder tɔmpərnɛ dɔpɔ mɔ, kəyɛfɛ
dɔsɔk ndɛ səyɛfɛ nnɔ ndorosu kəder nnɔ nəyi mɔ. Awa nəgbətnɛ ntɛ: Icɔ cancɛ cəwosərɛnɛ kɔ
cəmputkɛ mɔ.
13 Kɔ cəbuntəlɛ cancɛ sənalɛk ci cəfu, nəgbətnɛ ntɛ icɔ cancɛ cəmpərɛ-pərɛ mə! Nənəŋk
yamos yosu kɔ cɔfta cosu, dəpɔ dobolu dəsɔŋɛ yi kəlɛcɛ.›»
14 Kɔ afum a Yosuwe ŋamɔmən ca ya acikəra ta ŋayif ti MARIKI-ɛ.
15 Kɔ Yosuwe ɛncaŋəs kətəŋnɛ kɔ afum aŋɛ, kɔ ŋantəŋnɛ pəforu, kɔ ŋasɔŋ ŋa temer ta kəsak
ŋa ŋayi doru, kɔ akiriŋ a kəloŋkanɛ ka Yisrayel ŋandɛrmɛ ŋa moloku maməkɔ ŋanatəŋnɛ mɔ.
16 Mata maas disrɛ ntɛ ŋalip kəcaŋəs ka danapa kɔ ŋa mɔ, kɔ aka Yisrayel ŋande ŋane a andɛ
aŋan ŋɔ, afum aŋɛ ŋanɔŋkəlɛnɛ kəndɛ.
17 Kɔ aka Yisrayel ŋaŋkɔ nde dare daŋan, tataka ta maas kɔ ŋambɛrɛ di. Sədare sasɔkɔ
sənatəŋnɛ Kabayɔŋ, Kefira, Beyerot, kɔ Kiriyat-Yeyarim.
18 Aka Yisrayel ŋanadif fɛ ŋa teta kədɛrəm kəŋkɔ akiriŋ a kəloŋkanɛ ŋanadɛrmɛ ŋa tewe ta
MARIKI, Kanu ka Yisrayel mɔ. Kɔ afum a Yisrayel fəp ŋayɛfɛ kəbupərɛ moloku ma akiriŋ
aŋan.
19 Mba kɔ akiriŋ ŋaloku kəloŋkanɛ ka aYisrayel fəp: «Sənadɛrmɛ ŋa MARIKI, Kanu ka
Yisrayel. Afɔsɔtam kəgbuŋɛnɛ ŋa.
20 Ntɛ tɔ andeyɔ ŋa: Andece ŋa ŋayi doru, ta padewernɛ mɛtɛlɛ ma MARIKI teta kədɛrəm
nkɛ anadɛrmɛ ŋa mɔ.
21 Ŋayi doru, tɔyɔ fɛ tes! Mba aŋkɔcəmbər ŋa kəkɛtəs ka domun, kɔ kəgbɛs ka tɔk ya
kəloŋkanɛ ka Yisrayel.» Itɔ akiriŋ a Yisrayel ŋanaloku afum aŋan.
22 Kɔ Yosuwe ewe aka Kabayɔŋ, k'oloku ŋa: «Ta ake tɔ nəyembərɛ su nəcloku a nəmbəlɛnɛ
kɔ səna-ɛ, a kɔ pəyɔnɛ fɔ sənɔŋkəlɛnɛ kəndɛ kɔ nəna-ɛ?
23 Ndɛkəl oŋ, pəlɛc pəncəm'on darəŋ! Ali wəkin ɔfɔsɔ-wur dacar. Nəna ande kəckɛtəs
domun, nəcgbɛs tɔk ya kəlɔ ka Kanu kem.»
24 Kɔ aka Kabayɔŋ ŋaloku Yosuwe: «Alɔmər acar am teta aka Yisrayel tin tin tin a MARIKI
Kanu kam kənasom wəcar kɔn Musa a kəsɔŋ un antɔf ŋaŋɛ fəp, a nələsər andɛ a ŋi fəp fər
yonu kiriŋ. Awa kəder konu kəsɔŋɛ su kənesɛnɛ səbomp sosu, itɔ səyɔnɛ tantɛ.
25 Ndɛkəl oŋ, səyi'm dəwaca. Məyɔ su tɔkɔ tentes'am mɔ, məyɔ su ti pəlompu disrɛ.»
26 Itɔ Yosuwe ɛnayɔ ŋa, k'ɛmbaŋər ŋa aka Yisrayel aŋɛ ŋanatəsɔ-dif ŋa mɔ.
27 Kɔ Yosuwe ɛncəmbər ŋa kəyɛfɛ dɔsɔk dadəkɔ kəgbɛs tɔk, kɔ kəkɛtəs domun da afum kɔ da
tetek toloŋnɛ ta Mariki. Haŋ məkɔ, awut-sɔ aŋan ŋasərəbəc yɛbəc yayəkɔ nde atɔf ŋa Yisrayel.

10

Yosuwe kɔ aYisrayel kətam kəŋan abɛ Amər

1 Kɔ Adoni Cɛdɛk wəbɛ wəka Yerusalɛm ene a Yosuwe ɛmbaŋ Hay, k'endif afum aka di fəp,
k'ɔyɔ aka Hay kɔ wəbɛ kəŋan pəmɔ tɔkɔ ɛnayɔ Yeriko kɔ wəbɛ kəŋan mɔ. K'ene sɔ aka Kabayɔŋ
ŋa ŋasek danapa kɔ aka Yisrayel, kɔ ŋayi kəfo kin.
2 Kɔ kənesɛ kəpɔŋ kənder ŋa, bawo Kabayɔŋ dare dəpɔŋ dɛnayi, pəmɔ dare da abɛ.
Dɛnabɛk dɛtas Hay, afum a di ŋayeŋk dis.
3 Kɔ Adoni Cɛdɛk wəbɛ wəka Yerusalɛm osom pakɔloku Hoham wəbɛ wəka Hebərəŋ, Piram
wəbɛ wəka Yarmut, Yafiya wəbɛ wəka Lakis, kɔ Debir wəbɛ wəka Ekilɔŋ:
4 «Nəder nəmar'im ntɛ tɔŋsɔŋɛ itam kəsut Kabayɔŋ, bawo ŋantəŋnɛ kəsek danapa kɔ
Yosuwe kɔ aka Yisrayel.»

5 Kɔ ŋambɛrɛnɛ abɛ kəcamət nde atɔf ŋa Amɔr: Wəbɛ wəka Yerusalɛm, wəbɛ wəka Hebərɔŋ, wəbɛ wəka Yarmut, wəbɛ wəka Lakis, kɔ wəbɛ wəka Ekilɔŋ. Kɔ ŋampɛ fəp faŋan kɔ asɔdar aŋan, kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbər saŋka səŋan Kabayɔŋ kiriŋ kɔ ŋawɛkərnɛ ŋa.
6 Kɔ aka Kabayɔŋ ŋasom pakɔloku Yosuwe nde saŋka sa Kilkal: «Ta məsak acar am, məpɛrnɛ nnɔ səyi mɔ katəna! Ta məbaŋər acar am kəmar kam, bawo abɛ Amər fəp, aŋɛ ŋanandɛ nde dəmərə mɔ, ŋambɛrɛnɛ kədeyɛfərɛnɛ kɔ səna.
7 Kɔ Yosuwe ɛmpɛ Kilkal kɔ asɔdar ɔn fəp kɔ afum ɔn ayeŋki dis fəp.
8 Kɔ MARIKI kəloku Yosuwe: «Ta mənesɛ ŋa, bawo ilɛk ŋa k'imbɛr'əm dəwaca. Ali fum kəŋan wəkin ɔfɔtam kəcəm'am fər kiriŋ.»
9 Kɔ Yosuwe ɔŋkɔt pibi papəkɔ fəp kəyɛfɛ ka Kilkal, k'ɔŋkɔ pəbɛrər ŋa.
10 Kɔ MARIKI kəsɔŋɛ ŋa kəyɛksər aka Yisrayel. Kɔ ŋasut ŋa pəpɔŋ Kabayɔŋ, kɔ ŋancəmɛ kəbɛləs ŋa dɔpɔ ndɛ dɛmpɛ Bet Horon mɔ, kɔ ŋandifət aka Amər haŋ sədare sa Aseka kɔ Makeda.
11 Kəyɛksər kəŋan Yisrayel, ntɛ aka Amər ŋanabəp pətəmbələr pa Bet Horon mɔ, kɔ MARIKI kəyɛfɛ kətorər ŋa cul ya letər yɔpɔŋ haŋ Aseka, kɔ ŋafi. Aŋɛ cul ya letər yɛnadif mɔ ŋanala ŋatas akɔ aka Yisrayel ŋanadifɛ sakma səŋan mɔ.
12 Kɔ Yosuwe oloku MARIKI dɔsɔk ndɛ kənalɛk aka Amər kəbɛr aka Yisrayel dəwaca mɔ, k'oloku aka Yisrayel fər kiriŋ:
«Məna Dec, məcəmbərəs Kabayɔŋ!
Kɔ məna Ɲof, məcəmbərəs nde aranta ŋa Ayalon!»
13 Kɔ dec dɛncəmɛ tofo tin kɔm dacɔ kɔ dɛfati kəkɔt kələtəs ka dɔsɔk din camcam, kɔ ŋof ŋi sɔ ŋɛcəmɛ haŋ tɛm ntɛ aka atɔf ŋa Yisrayel ŋanalip kəluksɛ aterɛnɛ aŋan ayɛk mɔ. Ancic fɛ ti nde Buk ba Wəlompu ba?
14 Dɔsɔk dɛntayi fɛ pəmɔ dɔsɔk dadəkɔ, tɔcɔkɔ-cɔkɔ tɛlpəs tɛnayi. MARIKI kənacəŋkəl dim da fum, bawo MARIKI Yisrayel ŋɔ kəncsutnɛnɛ dɔsɔk dadəkɔ.
15 Yosuwe kɔ aka Yisrayel fəp ŋalukus dɔsɔk dadəkɔ nde saŋka sa Kilkal.

Yosuwe kədifət kɔn abɛ kəcamət

16 Kɔ abɛ aŋɛ kəcamət ŋayɛksɛ kɔ ŋaŋkɔ ŋagbɔpnɛ dətɔgbɔkɛnɛ nde Makeda.
17 K'aŋkɔ paloku ti Yosuwe: «Abɛ akɔ kəcamət ŋaŋkɔ ŋagbɔpnɛ nde tɔgbɔkɛnɛ ta Makeda.»
18 Kɔ Yosuwe oloku: «Nəbiŋkəli masar məpɔŋ, nəkɔ nəsuncɛ mi kusuŋka ka tɔgbɔkɛnɛ tatɔkɔ, nəcəmbər di afum ŋacbum.
19 Ta nəsak kəcəmɛ aterɛnɛ anu darəŋ, nəgbintərnɛ ŋa dɔpɔ, ta nəsak ŋa ŋabɛrɛ dare daŋan de! MARIKI kəlɛk ŋa kɔ kəmbɛr un dəwaca!»
20 Ntɛ Yosuwe kɔ awut aka Yisrayel ŋalip kəsut ŋa, mba ŋabut kəmələk ŋa fəp mɔ, mɛnɛ afum akin akin akɔ ŋanayɛksɛ-yɛksɛ ŋakɔ sədare sa saŋka səkɔ sənalətərnɛ ŋa mɔ.
21 Kɔ afum fəp ŋalukus bəkəc yoforu disrɛ nde saŋka sa Makeda, nde Yosuwe ɛnayi mɔ. Ali fum ɛnayeŋk fɛ abəkəc kəlokɛ ka aka Yisrayel tes tələma.
22 Kɔ Yosuwe oloku: «Nəfeni dəkəbɛrɛ da tɔgbɔkɛnɛ ta tərɔ tantɛ, nəwurɛnɛ abɛ akaŋɛ kəcamət nəkɛr'em ma!»
23 Kɔ awurɛ kɔ abɛ akaŋɛ kəcamət dəndo dətɔgbɔkɛnɛ, k'aŋkenɛ kɔ: Wəbɛ wəka Yerusalɛm, wəbɛ wəka Hebərɔŋ, wəbɛ wəka Yarmut, wəbɛ wəka Lakis, kɔ wəbɛ wəka Ekilɔŋ.
24 Ntɛ awurɛnɛ abɛ aŋɛ k'aŋkenɛ Yosuwe mɔ, kɔ Yosuwe ewe afum aka Yisrayel fəp, k'oloku abɛ ɔn aka dəkəwan aŋɛ ŋanckɔ dəkəsutɛnɛ mɔ: «Nəcɔŋnɛ nəna nəgbəcɛ abɛ akaŋɛ kəcamət mera wɛcək wonu.» Kɔ afum aŋɛ ŋalətərnɛ kɔ ŋaŋgbəcɛ abɛ aŋɛ kəcamət mera, wɛcək waŋan.
25 Kɔ Yosuwe oloku: «Ta nənesɛ, ta nəyikcɛ! Nəyeŋk dis, nəbəknɛ, bawo tantɛ tɔ MARIKI kəndekɔyɔ aterɛnɛ anu fəp aŋɛ nəyi kəsutɛnɛ mɔ.»
26 Ntɛ tencepər mɔ, kɔ Yosuwe osut ŋa, k'endif. K'ɛŋgbɛk ŋa tɔk kəcamət darenc, kɔ ŋandɛtsɛ tɔk yayɔkɔ darenc haŋ dɔfɔy.
27 Dec dərɔfɔy, kɔ Yosuwe oloku a padeti ŋa dətɔk dəndo anagbɛk ŋa mɔ. K'aŋkɔ pagbal ŋa dəndo ŋanagbɔpnɛ mɔ, k'asuncɛ kusuŋka ka tɔgbɔkɛnɛ tatɔkɔ masar məpɔŋ. Tatɔkɔ tɔ pəsɔrɔyi dənda haŋ məkɔ.

Yosuwe kətam kɔn afum a sədare səlɔma

28 Kɔ Yosuwe ɛmbaŋ sɔ dare da Makeda dɔsɔk din dadəkɔ, k'osut ŋa k'endifɛ ŋa dakma dɔn, kəlɛkɛnɛ wəbɛ kəŋan. Kɔ Yosuwe endif aka Makeda fəp, kɔ yɔcɔl yaŋan yɔkɔ yɛnayi di mɔ, ali fum ɛnamulpər fɛ ŋa. K'ɔyɔ wəbɛ ka Makeda tɔkɔ ɛnayɔ wəbɛ ka Yeriko mɔ.
29 Yosuwe kɔ aka Yisrayel fəp ŋancepər Makeda kɔ ŋaŋkɔ Libana, kɔ ŋawɛkərnɛ aka Libana.
30 Kɔ MARIKI kəlɛk sɔ Libana kɔ wəbɛ kəŋan kɔ kəmbɛr ŋa aka Yisrayel dəwaca. Kɔ aka Yisrayel ŋandifətɛ ŋa sakma səŋan, kɔ afum akɔ ŋanayi di mɔ fəp. Ali fum ɛnamulpər fɛ ŋa, kɔ ŋayɔ sɔ wəbɛ wəka Libana pəmɔ tɔkɔ ŋanayɔ wəbɛ wəka Yeriko mɔ.
31 Yosuwe kɔ aka Yisrayel fəp ŋayɛfɛ Libana kɔ ŋaŋkɔ Lakis. Kɔ ŋaŋkɔ ŋacəmbər di saŋka səŋan fər yaŋan kiriŋ, kɔ ŋawɛkərnɛ ŋa.

32 Kɔ MARIKI kəlɛk Lakis kɔ kəmbɛr aka Yisrayel dəwaca tataka ta mɛrəŋ ntɛ, kɔ aka
Yisrayel ŋandifətɛ ŋa sakma səŋan, kɔ afum akɔ ŋanayi di mɔ fəp, pəmɔ tɔkɔ ŋanayɔ aka Libana
mɔ.
33 Kɔ Horam wəbɛ wəka Keser ɛmpɛ kəkɔmar aka Lakis. Kɔ Yosuwe osut kɔ kɔ afum ɔn, ali
wəkin ɛnasak fɛ.
34 Yosuwe kɔ afum ɔn ŋancepər Lakis, kɔ ŋaŋkɔ Ekiləŋ. Kɔ ŋancəmbər di saŋka səŋan fər
yaŋan kiriŋ, kɔ ŋawɛkərnɛ ŋa.
35 Kɔ MARIKI kəlɛk aka Ekiləŋ kɔ kəmbɛr aka Yisrayel dəwaca dɔsɔk din dadɔkɔ. Kɔ
ŋandifətɛ ŋa sakma səŋan, kɔ afum akɔ ŋanayi di mɔ fəp. Kɔ Yosuwe endif ŋa fəp dɔsɔk din
dadɔkɔ, pəmɔ tɔkɔ ɛnayɔ aka Lakis mɔ.
36 Yosuwe kɔ aka Yisrayel fəp ŋayɛfɛ Ekiləŋ kɔ ŋaŋkɔ Hebərəŋ, kɔ ŋawɛkərnɛ ŋa.
37 Kɔ MARIKI kəlɛk aka Hebərəŋ kɔ kəmbɛr ŋa dəwaca. Kɔ ŋandifətɛ ŋa sakma səŋan kəbəp
ka wəbɛ kəŋan kɔ afum akɔ ŋanayi di mɔ fəp, pəmɔ tɔkɔ ŋanayɔ Ekiləŋ mɔ. Ali fum ɛnamulpər
fɛ Yosuwe, k'endif ŋa kəlɛkɛnɛ afum akɔ ŋanayi di mɔ fəp.
38 Yosuwe kɔ aka Yisrayel ŋaŋkafələrnɛ aka Debir, kɔ ŋawɛkərnɛ ŋa.
39 Kɔ MARIKI kəlɛk Debir kɔ wəbɛ kəŋan kɔ kəmbɛr aka Yisrayel dəwaca. Kɔ ŋandifətɛ ŋa
sakma səŋan, kɔ ŋandif afum akɔ ŋanayi di mɔ fəp. Ali fum ɛnamulpər fɛ ŋa. Kɔ Yosuwe ɔyɔ
aka Debir kɔ wəbɛ kəŋan pəmɔ tɔkɔ ɛnayɔ Hebərəŋ, Libana kɔ abɛ aŋan mɔ.
40 Kɔ Yosuwe osut aka mərɔ kəroŋ akakɔ fəp, atɔf ŋa Nɛkɛf nde kəca kətət ka nde dec dɛmpɛ
mɔ, pətilsərnɛ di atɔf ŋa tantɔf, kɔ atɔf nŋɛ ŋeyi mərɔ kɔ aranta dacɔ mɔ, kəlɛkɛnɛ ka abɛ aŋan
fəp. Ali fum ɛnasak fɛ. K'endif ca nyɛ yencŋesəm mɔ fəp, pəmɔ tɔkɔ MARIKI Kanu ka Yisrayel,
kənasom kɔ ti mɔ.
41 Kɔ Yosuwe ɛntam afum kəyɛfɛ ka Kadɛs-Barneya haŋ Kasa, kɔ kəyɛfɛ antɔf ŋa Kosɛŋ fəp
haŋ Kabayɔŋ.
42 Kɔ Yosuwe ɛmbaŋ tɔf yayɔkɔ fəp, kɔ abɛ a tɔf yayɔkɔ, bawo MARIKI, Kanu aka Yisrayel,
kəncsutnɛnɛ Yisrayel.
43 Yosuwe kɔ aka Yisrayel fəp ŋalukus nde saŋka səŋan nde Kilkal.

11

Yisrayel kəsutɛnɛ kəŋan nde Merɔm

1 Ntɛ toloku tɛmbəp Yabin wəbɛ wəka Hacɔr mɔ, k'osom afum nda abɛ alɔma: Yobab wəbɛ
wəka Madɔŋ, wəbɛ ka Simrɔŋ, wəbɛ ka Aksaf,
2 abɛ a kəca kəmeriya ka nde dec dɛmpɛ dəmərɔ mɔ, nde Araba, kəca kətət ka ntende dec
dɛmpɛ Kinarot mɔ, nde pəntilsərnɛ pa tɔf ya tantɔf, antɔf ŋa dəmərɔ ŋa Dər nde dec dɛŋkalɛ
mɔ,
3 aka Kanaŋ kəyɛfɛ nde dec dɛmpɛ mɔ kɔ aka nde dec dɛŋkalɛ mɔ, aka Amər, aHit, aPerisi,
aYebus nde dəmərɔ, kɔ aHiwy nde tərɔ ta Hɛrməŋ tantɔf nde antɔf ŋa Mispe.
4 Kɔ ŋawur fəp kɔ asɔdar aŋan, kɔ ŋayɔnɛ afum akin ayi, ŋanala pəmɔ asənc nŋɛ ŋeyi nde
kəba kəsək mɔ. Fəlɛs kɔ cibil ca kəwan yɛnala.
5 Kɔ abɛ akaŋɛ fəp ŋaloŋkanɛ, kɔ ŋander ŋacəmbər saŋka səŋan nde domun da Merɔm kəsək,
ŋadesutɛnɛ kɔ aka Yisrayel.
6 Kɔ MARIKI kəloku Yosuwe: «Ta mənesɛ ŋa, bawo dec dandɛ alna indesɔŋɛ ŋa kəfi fəp fər
ya aka Yisrayel kiriŋ. Məcopu bənta ya fəlɛs yaŋan, məcɔf cibil cəŋan.»
7 Yosuwe kɔ asɔdar ɔn ŋantorər ŋa katina dəndo domun da Merɔm, kɔ ŋawɛkərnɛ ŋa.
8 Kɔ MARIKI kəlɛk ŋa kɔ kəmbɛr aka Yisrayel dəwaca. Kɔ ŋasut ŋa kɔ ŋambɛləs ŋa haŋ
nde Sidɔŋ Səpɔŋ, haŋ Misrefət-Mayim, haŋ nde aranta ŋa Mispe nde mərɔ dacɔ ntende dec
dɛmpɛ mɔ. Kɔ ŋandifət ŋa, ali fum ɛnamulpər fɛ ŋa.
9 Kɔ Yosuwe ɔyɔ ŋa pəmɔ tɔkɔ MARIKI kənasom kɔ mɔ: K'oncopu bənta ya fəlɛs yaŋan,
k'ɔncɔfɛ cibil cəŋan ca dəkəwan nɛnc.

Kəbaŋ ka dare dəpɔŋ da Hacɔr

10 Tɛm tatɔkɔ, ntɛ ŋayi kəluksərnɛ mɔ, kɔ Yosuwe ɛmbaŋ Hacɔr, k'endifɛ wəbɛ kəŋan dakma.
Cɔkɔ-cɔkɔ Hacɔr ŋɛnayɔnɛ dare dəpɔŋ da sədare nsɛ fəp.
11 Kɔ ŋandifətɛ ŋa sakma, kɔ ŋandif afum akɔ ŋanayi di mɔ fəp. Ali paka peŋesəm pin ŋanasak
fɛ, kɔ ŋancɔf Hacɔr.
12 Kɔ Yosuwe ɛmbaŋ sɔ sədare sa abɛ akaŋɛ fəp, k'osumpər sɔ abɛ aŋan, k'endifɛ ŋa dakma
dən. K'endif ŋa fəp, pəmɔ tɔkɔ Musa wəcar ka MARIKI ɛnasom kɔ ti mɔ.
13 Mba aka Yisrayel ŋanacɔfɛ fɛ ali dare din ndɛ deyi nde mərɔ kəroŋ mɔ, mɛnɛ dare da
Hacɔr gbəcərəm ndɛ Yosuwe ɛnacɔf mɔ.
14 Kɔ aka Yisrayel ŋalɛk daka ndɛ ŋanabəp di mɔ fəp kɔ yɔcɔl, mba kɔ ŋandifətɛ afum fəp
sakma səŋan haŋ kɔ ŋamələk ŋa. Ali paka ŋanasak fɛ mpɛ peŋesəm mɔ.

15 Tosom ntɛ MARIKI kənasom wəcar kɔn Musa mɔ, Musa ɛnaluksɛ kəsom kaŋkɔ Yosuwe,
kɔ Yosuwe ɔŋkɔtɛnɛ kəsom kaŋkɔ. Ali tes tin ɛnadɛncəs fɛ ntɛ MARIKI kənasom Musa mɔ.

Yosuwe kəbaŋ kɔn ka təf

16 Kɔ Yosuwe ɛmbaŋ ntəf yayɔkɔ fəp, kəyɛfɛ dəmərɔ, antəf ŋa Nɛkɛf fəp, antəf ŋa Kosɛŋ,
pətilsərnɛ pa ntəf ya tantəf, Araba, antəf nde mərɔ ma Yisrayel kɔ pətilsərnɛ pa antəf ŋa tantəf
ntende dec dɛŋkalɛ mɔ.

17 Kəyɛfɛ ka tərɔ mpɛ pɔntəyɔ tək peyi kəca ka Seyir mɔ, haŋ Bal Kad, nde mərɔ dacɔ ma
Libaŋ nde tərɔ ta Hɛrmən tantəf, k'osumpərɛnɛ abɛ aŋan fəp, k'endifət ŋa.

18 Yosuwe ŋanawon kəsutɛnɛ kɔ abɛ akaŋɛ.

19 Ali dare dɛnayi fɛ ndɛ deŋsek kətəŋnɛ kɔ aka Yisrayel mɔ, mɛnɛ Kabayɔŋ nkɛ aHiwy
ŋanandɛ mɔ. Kɔ ŋambaŋ sədare səlpəs nsɛ fəp kəsutɛnɛ disrɛ.

20 Bawo deyeŋki bəkəc daŋan nde MARIKI kɔ tɛncyɛfɛ, ntɛ təŋsəŋɛ ŋabɛrɛ aka Yisrayel
dɛbəkəc kəsutɛnɛ mɔ, akakɔ ŋadifət ŋa, ta ŋaŋaŋnɛnɛ ŋa mɔ, ŋamələk ŋa pəmɔ təkɔ MARIKI
kənasom ti Musa mɔ.

21 Kɔ Yosuwe ɔŋkɔ sɔ pəwɛkərnɛ aka Anak aŋɛ ŋanayi nde mərɔ ma Hebərɔŋ, Debir, Anaba,
nde mərɔ ma Yuda fəp, kɔ mərɔ ma Yisrayel mɔ. Kɔ Yosuwe endif afum aka di fəp kəlɛkɛnɛ
sədare səŋan.

22 Ali wəka Anak wəkin anasak fɛ sɔ nde antəf ŋa aYisrayel, mɛnɛ ŋayi sɔ nde Kasa, nde
Kat, kɔ nde Asdodi.

23 Kɔ Yosuwe ɛmbaŋ antəf məlməl pəmɔ təkɔ MARIKI kənasom ti Musa mɔ. Kɔ Yosuwe
ɔsɔŋ ntəf ya kɛ yayɔkɔ aka Yisrayel k'eyer yi cusuŋka ncɛ wəco kɔ mɛrəŋ. Kɔ antəf ŋɔfər oŋ,
kɔ kəwan kəsakɛ.

12

Abɛ aŋɛ ŋɔ aka Yisrayel ŋanatam

1 Abɛ aŋɛ ŋɔ aka Yisrayel ŋanatam, ŋabaŋər ŋa ntəf yaŋan nde Yurdɛn kəsək ntende dec
dɛmpɛ mɔ, kəyɛfɛ ka nde kəŋgbɔkɔ ka Arnɔŋ haŋ nde tərɔ ta Hɛrmɔŋ, kɔ Araba fəp nde dec
dɛmpɛ mɔ:

2 Sihɔŋ wəbɛ ka aka Amər, nwɛ ɛnandɛ Hesbon mɔ, wəkakɔ ɛnayɔnɛ wəbɛ wəka antəf kəyɛfɛ
ka Arower nŋɛ ŋeyi kəca ka nde kəŋgbɔkɔ ka Arnɔŋ mɔ, kəyɛfɛ ka nde kəŋgbɔkɔ dacɔ, kəlɛkɛnɛ
dare da Kaladu dacɔ, haŋ kəŋgbɔkɔ ka Yabɔk, nde ŋayɔ kələncər kɔ aka Amɔŋ mɔ.

3 Dɛbɛ dən dɛlɛkɛnɛ antəf ŋa Araba, haŋ nde kəba ka Kinarot nde dec dɛmpɛ mɔ, kəkɔ
ka nde kəba ka Araba, Kəba Kədokət, kəca nkɛ dec dɛmpɛ Bet Yesimət mɔ, kɔ kəca kətət ka
pətəmbələr pa Piska ntende dec dɛmpɛ mɔ.

4 Antəf ŋa Oku wəbɛ wəka Basan, wəRefay wəlpəs wələma ɛnayi wəkakɔ, nwɛ ɛnandɛ
Astarot kɔ Edreyi mɔ.

5 Wəkakɔ ɛnayɔnɛ wəbɛ kəyɛfɛ ka tərɔ ta Hɛrmɔŋ kəkɔ ka Salka, kəbəp ka Basan fəp, haŋ
nde kələncər ka aka Kesur kɔ aka Mahaka, kɔ kəyɛfɛ antəf ŋa Kaladu dacɔ haŋ kələncər ka
antəf ŋa Sihɔŋ wəbɛ wəka Hesbon.

6 Musa wəcar ka MARIKI kɔ aka Yisrayel ŋasut ŋa. Kɔ Musa wəcar ka MARIKI ɔsɔŋ cusuŋka
cacɔkɔ Ruben, Kadu, kɔ kusuŋka dacɔ ka Manase ntəf yayɔkɔ.

7 Abɛ aŋɛ ŋɔ Yosuwe kɔ aka Yisrayel ŋanatam nde antəf ŋa Yurdɛn ntende dec dɛŋkalɛ mɔ,
kəyɛfɛ ka Bal Kad nde aranta ŋa Libaŋ nde mərɔ dacɔ ntende kəca kəmeriya nkɛ dec dɛmpɛ,
haŋ tərɔ mpɛ pɔntəyɔ tək peyi kəca ka Seyir mɔ. Kɔ Yosuwe ɔsɔŋ ntəf yayɔkɔ aka Yisrayel,
k'eyer yi cusuŋka cusuŋka ntɛ,

8 nde dəmərɔ, nde pətilsərnɛ pa ntəf ya tantəf, nde Araba, nde pətəmbələr mpɛ pəyi mərɔ kɔ
aranta dacɔ, nde dətɛgbərɛ kɔ Nɛkɛf. Nyɛ yɛnayɔnɛ ntəf ya aHit, aka Amər, aKanaŋ, aPerisi,
aHiwy kɔ aYebus.

9 Abɛ aŋɛ aka Yisrayel ŋanatam mɔ, ŋanayɔnɛ aka sədare nsɛ:
Yeriko, Hay nde Betel kəsək,
10 Yerusalɛm, Hebərɔŋ,
11 Yarmut, Lakis,
12 Ekilɔŋ, Keser,
13 Debir, Keder,
14 Horma, Arad,
15 Libana, Adulam,
16 Makeda, Betel,
17 Tapuwa, Hefer,
18 Afek, Sarɔŋ,
19 Madɔŋ, Hacər,
20 Simrɔŋ-Merɔŋ, Aksaf,

21 Tahanak, Mekido
22 Kɛdɛs, Yokonam nde Karmɛl
23 Dər ndɛ dələtərnɛ Nafat Dər mə, kə Koyim nde Kilkal kəsək
24 kə Tirsa.
Ti tɛnakə abɛ wəco maas kə tin.

13

Ntəf nyɛ yɛncəmɛ kəbaŋ mə

1 Yosuwe ɛnasikər, pəyənɛ wətem. Kə MARIKI kəloku kə: «Məsikər, məyənɛ oŋ wətem, kə ntəf nyɛ pəmar a məbaŋ mə yɛla.
2 Ntəf nyɛ yɛcəmɛ kəbaŋ: Ntəf ya aFilisti fəp, kə ŋa aka Kesur fəp,
3 kəyɛfɛ ka kəŋgbəkə ka Sihər nkɛ kəŋyɛksɛ domun Misira tekiriŋ mə, haŋ nde kələncər ka Ekəron kəca kəmeriya ka nde dec dɛmpɛ mə, nkɛ kəmar kəyənɛ ka aka Kanaŋ akə abɛ aFilisti aŋɛ kəcamət ŋayi ŋa kəroŋ mə: Wəbɛ wəka Kasa, wəbɛ wəka Asdodi, wəbɛ wəka Askaləŋ, wəbɛ wəka Kat, kə wəbɛ wəka Ekəron, kəlɛkɛnɛ antəf ŋa aka Awi.
4 Kəca kətət ka nde dec dɛmpɛ mə, antəf məlməl ŋa aka Kanaŋ, Meyara, mmɛ məyənɛ ma aSidəŋ mə, haŋ Afek, haŋ nde kələncər ka aka Amər.
5 Ntəf yəkə yɛncəmɛ kəbaŋ mə yəyənɛ antəf ŋa Kebal, kə Libaŋ məlməl ntende dec dɛmpɛ mə, kəyɛfɛ Bal Kad nde tərə ta Hɛrməŋ tantəf haŋ kəbɛrɛ ka Hamat.
6 Ntəf ya afum aka dəmərə fəp kəyɛfɛ Libaŋ haŋ Misrefət-Mayim yɛncəmɛ kəbaŋ, aka Sidəŋ ŋə ŋayənɛ. Təkə aka Yisrayel ŋande kəccəŋəsnɛ mə, itə indekə icliŋ ŋa fər yaŋan kiriŋ. Məde məsəŋ antəf ŋanəkə fəp aka Yisrayel, məcyer ŋa ŋi kusuŋka o kusuŋka kə da endetəŋnɛ mə təyənɛ kɛ kəŋan pəmə təkə ilok'əm ti mə.
7 Məyer antəf nŋɛ cusuŋka ncɛ camət-maŋkəlɛ kə kusuŋka dacə ka Manase.»

Kəyerɛnɛ ka antəf nŋɛ ŋeyi Yurdɛn kəsək ntende dec dɛmpɛ mə

8 Kusuŋka dacə ka Manase, kə cusuŋka ca Ruben kə Kadu ŋanasətə ntəf ya kɛ yaŋan Yurdɛn kəsək ntende dec dɛmpɛ mə, pəmə təkə Musa wəcar ka MARIKI ɛnasəŋ ŋa di mə.
9 Anasəŋ ŋa antəf kəyɛfɛ ka Arower nde kəŋgbəkə ka Arnəŋ kəbəp ka dare dəkə deyi aranta nde mərə dacə mə, kə pəgbantəkəla pa Medeba, haŋ Dibəŋ,
10 kəbəp ka sədare sa Sihəŋ wəbɛ wəka aka Amər, nwɛ ɛnayənɛ wəbɛ wəka Hesbon mə, haŋ nde kələncər ka aka Amən.
11 Kə ŋasətə sə antəf ŋa Kaladu, ntəf ya aka Kesur kə aka Mahaka, tərə ta Hɛrməŋ, kə Basan, haŋ Salka,
12 kəlɛkɛnɛ dɛbɛ da Oku fəp nde Basan, nwɛ ɛnayənɛ wəbɛ wəka Astarot kə Edreyi mə, nkən sə pəyənɛ fum wəlpəs wələma wəka aRefay. Kə Musa osut abɛ akakə, k'ɛmbaŋər ŋa ntəf yaŋan.
13 Mba aka Yisrayel ŋanabaŋər fɛ aka Kesur kə aka Mahaka ntəf yaŋan, bawo haŋ məkə aka Kesur kə aka Mahaka ŋandɛ aka Yisrayel dacə.
14 Kusuŋka ka Lewy gbəcərəm k'anatəsəŋ antəf ŋa kɛ. Daka ndɛ anasakɛ ŋa mə dɛnayənɛ yoloŋnɛ nyɛ ancəfɛ MARIKI Kanu ka Yisrayel, pəmə təkə ɛnaloku ŋa ti mə.
15 Kə Musa əsəŋ aka kusuŋka ka Ruben antəf nŋɛ dəcor dəcor.
16 Ŋa ŋanasətə antəf kəyɛfɛ Arower nde kəŋgbəkə ka Arnəŋ kə dare ndɛ deyi mərə dacə, pəgbantəkəla pa nde Medeba,
17 kəlɛkɛnɛ Hesbon kə sədare fəp nsɛ səyi nde pəgbantəkəla pa Dibəŋ, Bamət Bal, Bet Bal Meyəŋ,
18 Yahas, Kedemot, Mefahat,
19 Kiriyatayim, Sibma, Sɛrɛt-Sahar nde tərə teŋeci mpɛ pɛnayi aranta dacə mə,
20 Bet Peyər, pətəmbələr pa Piska, kə Bet Yesimət,
21 kə sədare sa pəgbantəkəla, kə dɛbɛ da Sihəŋ wəbɛ wəka Amər, nwɛ ɛnayi aka Hesbon kəroŋ mə. Musa ɛnasut ŋa, ŋa kə akiriŋ aka Madiyaŋ: Efy, Rekem, Cur, Hur, kə Reba, nde dɛbɛ da Sihəŋ aŋɛ ŋanandɛ dətəf mə.
22 Aka Yisrayel ŋanadifɛ afum aləma sakma səŋan. Wəgbal kəsənc Balam wan ka Beyər ɛnayi ŋa dacə.
23 Kələncər ka antəf ŋa aka Ruben ntende dec dɛŋkale mə kənayənɛ kəŋgbəkə ka Yurdɛn. Kɛ ka aka Ruben kənayi kaŋkə dəcor dəcor: Sədare səpəŋ kə sədare səfɛt sa si.
24 Musa ɛnasəŋ antəf aka kusuŋka ka Kadu dəcor dəcor.
25 Ŋa ŋanasətə dare da Yaser, sədare sa Kaladu, kə antəf ŋa aka Amən dacə haŋ dare da Arower ndɛ dɛntɛfərnɛ dare da Raba mə,
26 kə kəyɛfɛ ka Hesbon haŋ dare da Ramat-Mispe, kə Betonim, kəbəp ka dare da Mahanayim haŋ nde kələncər ka antəf ŋa Debir.

27 Kɛ kəŋan kəlɛkɛnɛ sədare sa Bet Haram nde daranta, Bet Nimra, Sukət kɔ Cafɔŋ, kɔ pɛlpəs
pa dɛbɛ da Sihɔŋ wəbɛ wəka Hesbon, kəlɛkɛnɛ antɔf ŋa Yurdɛn kəsək ntende dec dɛmpɛ mɔ
haŋ dəkələpsər da kəba ka Kinarot.*
28 Kɛ ka aka Kadu kənayi kaŋkɔ dəcor dəcor: Sədare səpɔŋ kɔ sədare səfɛt sa si.
29 Musa ɛnasɔŋ kusuŋka dacɔ ka aka Manase ntɔf dəcor dəcor.
30 Ŋa ŋanasətə ntɔf nyɛ yɛnayɔnɛ kəyɛfɛ Mahanayim, Basan məlməl, dɛbɛ da Oku wəbɛ wəka
Basan fəp kəlɛkɛnɛ ka sədare wəco camət-tin sa cəbal ca antɔf ŋa Yahir nde Basan,
31 antɔf dacɔ ŋa Kaladu, dare da Astarot, kɔ dare da Edreyi, sədare sa Oku wəbɛ wəka
Basan. Anasɔŋ afum dacɔ a Makir wan ka Manase antɔf ŋaŋɔkɔ dəcor dəcor.
32 Ntɔf yayɔkɔ yɔ Musa ɛnasɔŋəs nde aranta ŋa Mohab, Yurdɛn kəsək ntende dec dɛmpɛ
mɔ, pəntɛfərɛnɛ kɔ Yeriko.
33 Musa ɛnasɔŋ fɛ kusuŋka ka Lewy antɔf ŋa kɛ: MARIKI, Kanu ka Yisrayel kənayɔnɛ daka
daŋan, pəmɔ tɔkɔ Kanu kənaloku ŋa mɔ.

14

Kəyerɛnɛ ka antɔf ŋa Kanaŋ

1 Ntɔf yayɔkɔ yɔ anasɔŋəs aka Yisrayel nde antɔf ŋa Kanaŋ. Wəloŋnɛ Elasar, Yosuwe wan
ka Nun, kɔ abɛ akiriŋ a cusuŋka ŋanasɔŋ aka Yisrayel ntɔf ya kɛ.
2 K'aŋkot yampuŋ-puŋ kəyer ka ntɔf ya kɛ pəmɔ tɔkɔ MARIKI kənasom Musa kəyer yi,
cusuŋka ncɛ camət-maŋkəlɛ kɔ kusuŋka dacɔ ka Manase mɔ.
3 Bawo Musa ɛnasɔŋ antɔf ŋa kɛ cusuŋka cancɛ mɛrəŋ kəlɛkɛnɛ ka kusuŋka dacɔ ka Manase
nde Yurdɛn kəsək ntende dec dɛmpɛ mɔ, mba ɛnasɔŋ fɛ kusuŋka ka Lewy ntɔf ya kɛ aka
Yisrayel dacɔ.
4 Afum a awut mɛrəŋ a Isifu ŋanayi cusuŋka mɛrəŋ: Manase kɔ Efrayim. Ali kəfo anasɔŋ fɛ
aka kusuŋka ka Lewy, mɛnɛ sədare səndɛ kɔ cəsək ca si, teta yɔcəl nyɛ ŋanasətə mɔ.
5 Kɔ aka Yisrayel ŋayɔ pəmɔ tɔkɔ MARIKI kənasom Musa a pəyer antɔf mɔ.
6 Kɔ aka Yuda ŋalətərnɛ Yosuwe nde Kilkal. Kɔ Kalebi wan ka Yefune wəka Kenisi eyif
kɔ: «Məna məncərɛ tɔkɔ MARIKI kəloku Musa fum wəka Kanu te tosu mɔ, ina kɔ məna, nde
Kadɛs-Barneya.
7 Meren wəco maŋkəlɛ m'inayɔ, tɛm ntɛ Musa wəcar ka MARIKI oncsom'im kəyɛfɛ ka
Kadɛs-Barneya kəkətɛn mes yɔkyɔk dətɔf, k'iŋkɔ iləmər kɔ mes mmɛ intəŋnɛ mɔ abəkəc
ŋosoku pɛs.
8 Awɛnc'im aŋa aŋɛ sənapɛ mɔ, ŋanasɔŋɛ afum kətor bəkəc, mba ina inacəmɛ dim da
MARIKI, Kanu kem darəŋ.
9 Dəsək dadəkɔ də Musa ɛndɛrəm ntɛ: ‹Ilaŋ ti fɔ ntɔf yayɛ mənakətɛnɛ mɔ, mɛnɛ antɔf ŋam
ŋeyi yi dacɔ, antɔf ŋaŋɔkɔ ŋendeyɔn'am kɛ, məna kɔ awut am doru o doru, bawo məncəŋkəl
dim da MARIKI, Kanu kem.›
10 Awa məgbətnɛ ntɛ: Ndɛkəl MARIKI kəsɔŋ em kiyi ka doru, pəmɔ tɔkɔ kənaloku ti mɔ.
Tɛnasətə meren wəco maŋkəlɛ kɔ kəcamət ntɛ MARIKI kəncloku Musa ntɛ mɔ, ntɛ aka
Yisrayel ŋanckət dətɛgbərɛ mɔ. Ndɛkəl oŋ, inɛwɛ isətə məkɔ meren wəco camət-maas kɔ
kəcamət.
11 Isərətamnɛ pəmɔ dəsək ndɛ Musa oncsom'im mɔ. Isərəyɔ fənəntər fa kəwan, kəbɛrɛ kɔ
kəwur pəmɔ tɛm tatəkɔ.
12 Məsɔŋ'im oŋ antɔf nde dəmərɔ nŋɛ MARIKI kənaloku ta ŋi dəsək dadəkɔ mɔ. Mənane
dəsək dadəkɔ a aka Anak ŋandɛ di sədare səpɔŋ. Kɔ ŋalompəs si ntɛ təsɔŋɛ ta aterɛnɛ aŋan
ŋantam kəbɛrɛ. Kɔ MARIKI kəsol em-ɛ, indebaŋər ŋa sədare saŋan pəmɔ tɔkɔ nkɔn MARIKI
kənalok'im ti mɔ.
13 Kɔ Yosuwe ontola Kanu teta Kalebi wan ka Yefune, k'ɔsɔŋ kɔ dare da Hebərəŋ.
14 Ti tɛnasɔŋɛ Kalebi wan ka Yefune wəka Kenisi pəsətə dəsək dadəkɔ kɛ ka Hebərəŋ, nkɛ
kəsərəyi haŋ məkɔ bawo Kalebi ɛnacəmɛ dim da MARIKI Kanu ka Yisrayel darəŋ.
15 Tewe ta Hebərəŋ təcəkɔ-cəkɔ tɛnayɔnɛ Kiriyat-Arba. Arba fum wəpɔŋ ɛnayi aka Anak
dacɔ.
Kəyɛfɛ tɛm tatəkɔ kɔ antɔf ŋəfər, kəwan kəyi fɛ sɔ.

15

Antɔf ŋa kusuŋka ka Yuda

1 Antɔf nŋɛ kusuŋka ka Yuda ŋasətə dəcor dəcor mɔ ŋɛnayɔnɛ kəyɛfɛ ka kələncər ka Edɔm
nde tɛgbərɛ ta Cin nde Nɛkɛf poŋ dəndo kəca kətət ka nde dec dɛmpɛ mɔ.

* **13:27** *Kəba ka Kinarot* andeŋər sɔ tewe ta «Kəba ka Kalile»

2 Kələncər kəŋan kəyɛfɛ kəsɛr ka Kəba Kədokət nde kəca kətɔt, kəbəp dobo da kəba dɔkɔ
dɛntɛfərɛnɛ kɔ Nɛkɛf mɔ.
3 Ipɔkɔ pɛbəp nde kəca kətɔt ka Dəkəpɛ da Mekələncər, kəcepər ka Cin, kəpɛrnɛ ta Kadɛs
Barneya, kəcepər haŋ Hɛcəron, kəpɛrnɛ ta Adar, kɔ kəkafələr Karka.
4 Ki kəcepər sɔ ta Asmɔŋ, kəkɔ sɔ kənarnɛ kəŋgbəkɔ ka Misira, kələncər kayi kəfutər nde
dəkəba. Kələncər konu kəndeyi kaŋkɔ nde kəca kətɔt ka nde dec dɛmpɛ mɔ.
5 Ntende dec dɛmpɛ mɔ, kələncər kənayɔnɛ Kəba Kədokət haŋ nde dobo da kəŋgbəkɔ ka
Yurdɛn. Kəca kəmeriya ka nde dec dɛmpɛ mɔ, kələncər kənccop kəyɛfɛ ka nde temer ta kəba,
mpɛ peyi nde dobo da Yurdɛn mɔ.
6 Kələncər kəŋan kəpɛrnɛ kəca ka Bet Hokəla, kəcepər ntende kəca kəmeriya haŋ Bet Araba
mɔ, kɔ kəpɛrnɛ haŋ nde Tasar ta Bohan wan ka Ruben.
7 Kəyɛfɛ di kələncər kəŋkɔ Debir kəcepər ta mərɔ dacɔ nde aranta ŋa Akɔr, kəkafələr
kəca kəmeriya ntende Kilkal, nde pəntɛfərɛnɛ kɔ Kəpɛ ka Adumim kəca kətɔt ka kəŋgbəkɔ.
Kəccepər domun da En-Sɛmɛs kəsək, kəkɔ kəfutər nde En-Rokɛl.
8 Kələncər kənapɛrnɛ kəyɛfɛ ka nde aranta ŋa Bɛn-Hinɔm haŋ pətəmbələr pa aka Yebus
kəca kətɔt, nde pəyɔnɛ Yerusalɛm mɔ, kəpɛrnɛ haŋ nde telempan pa tərɔ mpɛ peyi aranta ŋa
Hinɔm kəca nkɛ dɛŋkalɛ mɔ, kɔ dəkələpsər da aranta ŋa aka Refay nde mərɔ dacɔ ntende
kəca kəmeriya.
9 Kəyɛfɛ ka nde dətelempan, kɔ kələncər kənder kəkafələr nde domun dɛncpɛ mɔ nde
Nɛftowa, kɔ kəsolnɛ sədare sa tərɔ ta Efrɔŋ, kɔ kəŋkafələr sɔ Bala nde pəyɔnɛ Kiriyat-Yeyarim
mɔ.
10 Ntɛ kəŋkafələr Bala ntende dec dɛŋkalɛ mɔ, kəca ka nde mərɔ ma Seyir, kɔ kəncepər
pətəmbələr pa Tərɔ ta Yeyarim ntende kəca kəmeriya, it'ɔyɔnɛ Kɛsalɔŋ, kətor Bet Sɛmɛs, kɔ
kəcepərɛnɛ Timna.
11 Kənarnɛ pətəmbələr pa Ekəron kəca kəmeriya, kəkafələr ntende dec dɛŋkalɛ mɔ nde
Sikərɔŋ, kəcepərɛnɛ nde Tərɔ ta Bala, kəkɔ kənarnɛ Yabanel, kɔ kəcɔŋnɛ kəfutər nde dəkəba.
12 Cələncər ca ntende dec dɛŋkalɛ mɔ cənayɔnɛ Kəba Kəpɔŋ kɔ agbɛp ŋa ki. Tantɛ tɔ aka
kusuŋka ka Yuda ŋanayɔ cələncər ca antɔf ŋaŋan dəcor dəcor.
13 K'asɔŋ Kalebi wan ka Yefune dare da Kiriyat Arba aka kusuŋka ka Yuda dacɔ, pəmɔ tɔkɔ
MARIKI kənaloku ti Yosuwe mɔ. Kiriyat-Arba kəyɔnɛ Hebərɔŋ. Arba ɛnayɔnɛ papa wəka aka
Anak.
14 Kɔ Kalebi ɛmbaŋər atɔf ŋa aka Anak aŋɛ maas dəndo: Sesay, Ahiman, kɔ Talmay, ŋa
ŋanayɔnɛ afum a Anak.
15 Kɛyɛfɛ dəndo kɔ Kalebi ɛmpɛrnɛ kəkɔwɛkərnɛ afum a dare da Debir. Debir dɔ ancwe
cɔkɔ-cɔkɔ Kiriyat-Sefer.
16 Kɔ Kalebi oloku: «Məna nwɛ məŋsut aka Kiriyat-Sefer məbaŋər ŋa di mɔ, isɔŋ'əm Aksa
wan kem wəran mənɛncɛ.»
17 Otniyel wan ka Kenas wɛnc ka Kalebi ɛmbaŋər ŋa di. Kɔ Kalebi ɔsɔŋ kɔ wan kɔn wəran
Aksa kənɛncɛ.
18 Ntɛ Aksa ender mɔ, k'ɛmpɛnɛ wos abəkəc kəkɔwer ka kas Kalebi abɔf. Aksa ɔŋkətor
sɔfale kəroŋ, kɔ kas Kalebi eyif kɔ: «Ake məfaŋ-ɛ?»
19 Kɔ wan wəran nwɛ oloku kas fɔ: «Mətolan'em, bawo məsɔŋ'im antɔf nde kəca kətɔt,
məpoc'em sɔ antɔf nde domun dɛncpɛ mɔ.» Kɔ Kalebi ɔsɔŋ kɔ antɔf ŋɔtɔt nŋɛ domun dɛncpɛ
dəntɔf nde dətərɔ kɔ nde daranta mɔ.
20 Ntɔf yayəkɔ yɔ kusuŋka ka aka Yuda ŋanasətɔ kəyer ka kɛ disrɛ dəcor dəcor.
21 Sədare nsɛ səyi dəkələpsər da antɔf ŋa kusuŋka ka Yuda mɔ ntende kələncər ka Edɔm
nde Nɛkɛf kəca kətɔt ntende dec dɛmpɛ mɔ. Si sənayɔnɛ: Kabəcel, Eder, Yakur,
22 Kina, Dimona, Adada,
23 Kɛdɛs, Hacər, Yitnan,
24 Sif, Telem, Beyalət,
25 Hacər-Hadata, Keriyət-Hɛcəron nkɛ kəyɔnɛ Hacər mɔ,
26 Amam, Sema, Molada,
27 Hasar-Kada, Hesbon, Bet Palet,
28 Hasar-Suhal, Berseba, Bisiyoteya,
29 Bala, Hiyim, Hɛsɛm,
30 Ɛltoladu, Kesil, Horma,
31 Cikəlak, Madamana, Saŋsana,
32 Lebayot, Silhim, Ayin kɔ Rimon. Kəbɛrɛnɛ ka sədare sasɔkɔ fəp səkɔ sədare wəco mɛrəŋ
kɔ camət-maŋkəlɛ (29) kɔ sədare səfɛt sa si.
33 Sədare nsɛ səyi aranta nde pəntilsərnɛ pa antɔf ŋa tantɔf mɔ: Ɛstəl, Corha, Asna,
34 Sanowa, En-Kanim, Tapuwa, Enam,
35 Yarmut, Adulam, Soko, Aseka,

36 Sarayim, Aditayim, kɔ Kedera nkɛ aŋwe sɔ Kederotayim mɔ. Sədare wəco kɔ maŋkəlɛ (14) kɔ sədare səfɛt sa si.
37 Cenan, Hadasa, Mikədal-Kad
38 Dilhan, Mispe, Yokətel,
39 Lakis, Bocəkat, Ekilɔŋ,
40 Kabon, Lahamas, Kitəlis,
41 Kederɔt, Bet Dakɔŋ, Nahama, kɔ Makeda. Si sənayɔnɛ sədare wəco kɔ camət-tin (16) kɔ sədare səfɛt sa si.
42 Libana, Hɛtɛr, Asan,
43 Yifta, Asna, Necibi,
44 Keyila, Akəsibu kɔ Maresa. Si sənayɔnɛ sədare camət-maŋkəlɛ (9) kɔ sədare səfɛt sa si.
45 Ekəron, kɔ sədare səfɛt sa di,
46 kəyɛfɛ ka Ekəron sədare nsɛ səyi Asdodi kəsək mɔ fəp,
47 Asdodi kɔ sədare səfɛt sa di, Kasa kɔ sədare səfɛt nsɛ səyi di kəsək mɔ, haŋ nde kəŋgbɔkɔ ka Misira, haŋ nde Kəba Kəpɔŋ kɔ agbɛp ŋa ki.
48 Nde dəmərə: Samir, Yatir, Soko,
49 Dana, Kiriyat-Sana, nde pəyɔnɛ Debir mɔ,
50 Anaba, Esitemo, Anim,
51 Kosɛŋ, Holon kɔ Kilo. Si səyɔnɛ sədare wəco kɔ pin (11) kɔ sədare səfɛt sa si.
52 Araba, Ruma, Ɛsaŋ,
53 Yanum, Bet Tapuwa, Afeka,
54 Humeta, Kiriyat-Arba nde pəyɔnɛ Hebərɔŋ mɔ, kɔ Cihɔr. Si səyɔnɛ sədare camət-maŋkəlɛ (9) kɔ sədare səfɛt sa si.
55 Mahon, Karmɛl, Sif, Yuta,
56 Yisrel, Yɔkdeham, Sanowa,
57 Kayin, Kibeya, kɔ Timna. Si səyɔnɛ sədare wəco (10) kɔ sədare səfɛt sa si.
58 Halhul, Bet Cur, Kedɔr,
59 Maharat, Bet Anot, kɔ Ɛltəkon. Si sənayɔnɛ sədare camət-tin (6) kɔ sədare səfɛt sa si.
60 Kiriyat Bal nde pəyɔnɛ Kiriyat-Yeyarim mɔ, kɔ Raba, si sənayɔnɛ sədare mɛrəŋ (2) kɔ sədare səfɛt sa si.
61 Nde dətɛgbərɛ: Bet Araba, Midin, Sekaka,
62 Nibəsan, Hir-Mela*, kɔ En-Kedi, si sənayɔnɛ sədare camət-tin (6) kɔ sədare səfɛt sa si.
63 Aka kusuŋka ka Yuda ŋanatam fɛ kəbaŋər aYebus aŋɛ ŋanandɛ Yerusalɛm mɔ, kɔ aYebus ŋandɛ kɔ aka kusuŋka ka Yuda nde Yerusalɛm haŋ məkɔ.

16

Antɔf ŋa kɛ ŋa kusuŋka ka Isifu

1 Ntɔf nyɛ anasɔŋ aka kusuŋka ka Isifu mɔ yɛnayɔnɛ, ntɛ aŋkot yampuŋ-puŋ mɔ, kəyɛfɛ ka Yurdɛn nde Yeriko kəsək kəca ka ntende domun da Yeriko ntende dec dɛmpɛ mɔ, kəcepər ka dətɛgbərɛ kəpɛrnɛ ka Yeriko kəkɔ ka nde dəmərə ma Betel.
2 Ki kəcepər Betel kɔ Lus, kəkɔ kəcepər kəca ka kələncər ka aka Arki nde Atarot,
3 kətor ntende dec dɛŋkalɛ mɔ, kəca ka kələncər ka aYafəlet haŋ nde antɔf ŋa Bet Horon-Tantɔf, haŋ Keser kəkɔfutər nde dəkəba.
4 Kɛ kaŋkɔ cusuŋka ca Efrayim kɔ Manase awut a Isifu ŋanasətə.
5 Antɔf ŋa aka Efrayim ŋɔ ŋaŋɛ dəcor dəcor: Kələncər kɔ kɛ kəŋan kənayɔnɛ ntende dec dɛmpɛ mɔ, Atarot Adar haŋ Bet Horon Takəroŋ.
6 Kələncər kənabəp Kəba Kəpɔŋ ntende dec dɛŋkalɛ mɔ, kəca ka Mikəmetat ntende kəca kəmeriya. Kəkafələr ntende dec dɛmpɛ mɔ, kəca ka Tahanat-Silo, kəcali ntende dec dɛmpɛ mɔ, kəca ka Yanoha.
7 Kɔ kəyɛfɛ Yanoha, kɔ kəntor Atarot kɔ Nahara, kɔ kəŋkɔ kəsəŋkələr Yeriko, kɔ kəŋkɔ kənarnɛ Yurdɛn.
8 Kəyɛfɛ Tapuwa , kɔ kələncər kəŋkɔ kəca nkɛ dec dɛŋkalɛ mɔ, ntende kəŋgbɔkɔ ka Kana kəkɔnarnɛ nde dəkəba. Kɛ kaŋkɔ kɔ kusuŋka ka Efrayim ŋanasətə dəcor dəcor,
9 kəlɛkɛnɛ ka sədare nsɛ anacəmbərɛ aka Efrayim nde antɔf ŋa kɛ ka Manase mɔ, kəlɛkɛnɛ sədare səfɛt sa si.
10 Ŋa sɔ ŋanabaŋər fɛ aKanaŋ aŋɛ ŋandɛ Keser mɔ, aKanaŋ ŋandɛ afum a Efrayim dacɔ haŋ məkɔ, mba ŋayi acar aŋɛ ŋambəcɛ afum a Efrayim mɔ dacɔ.

* **15:62** *Hir-Mela* ti təyɔnɛ «Dare da Mɛr.»

17

1 Anacəmbərɛ sə kusuŋka ka Manase coco ca Isifu atəf ŋa kɛ. Awut a Makir coco ca Manase
papa wəka Kaladu, ŋanasətə antəf, bawo fum wəka kəwan ɛnayi. Anacəmbərɛ ŋa Kaladu kə
Basan.
2 Anacəmbərɛ sə afum a Manase alpəs antəf ŋa kɛ dəcor dəcor, kəlɛkɛnɛ afum a Abiyeser,
a Helek, a Asriyel, a Sɛkɛm, a Hefer, kə afum a Semida. Awut arkun a Manase wan ka Isifu
ŋanayi akakə dəcor dəcor.
3 Celofahad wan ka Hefer, wan ka Kaladu, wan ka Makir, wan ka Manase, ɛnayə fɛ wan
wərkun, mɛnɛ awut aran. Mewe maŋan mɛmɛ: Mahala, Noha, Hokəla, Milka, kə Tirsa.
4 Kə awut aran aŋɛ ŋaŋkə fər ya wəloŋnɛ Elasar, Yosuwe wan ka Nun kə akiriŋ, kə ŋaloku:
«MARIKI kənasom Musa a pasəŋ sə səna kɛ awɛnc asu dacɔ.» K'asəŋ ŋa kɛ awɛnc aŋan dacɔ
pəmə təkə MARIKI kənaloku ti mə.
5 K'anacəmbərɛ Manase ntəf wəco, kəlɛkɛnɛ antəf ŋa Kaladu kə ŋa Basan nŋɛ ŋeyi Yurdɛn
kəca kəŋkə ntende dec dɛmpɛ mə,
6 bawo awut aran a kusuŋka ka Manase ŋanasətə kɛ awut arkun a kusuŋka ən dacɔ. Kə
antəf ŋa Kaladu ŋəyənɛ ŋa awut arkun alpəs a kusuŋka ka Manase akə.
7 Kələnсər ka Manase kənckə kəyɛfɛ Asɛr haŋ Mikəmetat, nde pəntɛfərɛnɛ kə Sɛkɛm, kəkə
kəca kətət ntende antəf ŋa aka En-Tapuwa.
8 Atəf ŋa Tapuwa ŋa Manase ŋɛnayi, mba dare da Tapuwa, ndɛ dɛnayi kələnсər ka Manase
kəroŋ mə, aka kusuŋka ka Efrayim ŋə ŋanapaŋnɛ di.
9 Kələnсər kaŋkə kənctor nde kəŋgbəkə ka Kana. Sədare sələ̀ma sa Efrayim sənayi sədare
sa Manase dacɔ nde kəca kətət ka kəŋgbəkə ntende dec dɛmpɛ mə. Ntende dec dɛŋkalɛ mə,
kələnсər ka Manase kəncfutər dəkəba.
10 Itə tatəkə antəf ŋa kusuŋka ka Efrayim ŋɛnayi kəca kətət ka nde dec dɛmpɛ mə, k'antəf ŋa
Manase ŋeyi kəca kəmeriya. Kəba kənayənɛ ŋa kələnсər ka nde dec dɛŋkalɛ mə, antəf ŋaŋan
ŋɛmbəp antəf ŋa Asɛr ntende kəca kəmeriya, kə ŋɛmbəp antəf ŋa Yisakar ntende dec dɛmpɛ
mə.
11 Anacəmbərɛ kusuŋka ka Manase sədare nsɛ nde ntəf ya Asɛr kə Yisakar: Bet San,
Yibəleham, afum aka Dər , afum aka En-Dər, afum aka Tahanak, kə afum aka Mekido, sədare
sa Nafet maas, kə sədare səfɛt səfɛt sa si fəp.
12 Aka Manase ŋanatam fɛ kəbaŋ ka sədare sasəkə, bawo aka Kanaŋ sə ŋafaŋ kəyi ka atəf
ŋaŋəkə.
13 Ntɛ aka Yisrayel ŋandesətə fənəntər mə, kə ŋancəmbər aka Kanaŋ yɛbəc yaŋan, mba
ŋanatam fɛ kəbaŋər ŋa antəf məlməl.
14 Kə afum a Isifu ŋaloku Yosuwe ntɛ mə: «Ta ake tə məsəŋ em tofo tin gboŋ kɛ-ɛ? Məncərɛ
a afum em ŋala, bawo kətolanɛ ka MARIKI kəsərəy'im darəŋ haŋ ndɛkəl.»
15 Kə Yosuwe oloku ŋa: «Kə məyə afum alarəm-ɛ, məpɛ nde dəkulum, məkə məcɛpəs kəfo
nde ntəf ya aPerisi kə aRefay, bawo antəf nde mərə ma Efrayim ŋɛwɛkɛn'am.»
16 Kə aka Isifu ŋaloku: «Antəf ŋa nde mərə nŋɛ ŋəfətəŋnɛ su kəndɛ. Ta mɛrəŋ ta ti, cibil ca
kəwan ca fɛc cəyi nda aKanaŋ aŋɛ ŋayi nde aranta ŋa di mə, aŋɛ ŋayi aranta ŋa Bet San kə
sədare səfɛt sa di, kə akə ŋayi nde aranta ŋa Yisrel nde mərə dacɔ mə.»
17 Kə Yosuwe oloku aka cusuŋka ca Isifu, Manase kə Efrayim: «Afum alarəm ŋə nəyənɛ, kə
nəyə sə fənəntər. Nəfədeyə kəfo kin gboŋ,
18 mba nəŋyə antəf ŋa dəmərə məlməl. Ali ntɛ ŋəyənɛ kulum mə, nəndecɛpəs ki, ntəf fəp
yendeyənɛ yonu. Nəndebaŋər aKanaŋ antəf ŋaŋan, ali ntɛ ŋayə cibil ca fɛc kə ŋayə sə fənəntər
mə.»

18

Kəyer ka ntəf cusuŋka cəlpəs

1 Kə aka Yisrayel fəp ŋaloŋkanɛ Silo, kə ŋacəmbər di aŋgbancan ŋa dəkəbəpɛnɛ kə Kanu.
Ŋanabaŋ antəf, ŋeyi oŋ kiyi kəŋan.
2 Mba pəncəmɛ cusuŋka camət-mɛrəŋ ca aka Yisrayel aŋɛ ŋanatə-sətə kərɛsna kɛ kəŋan mə.
3 Kə Yosuwe oloku aka Yisrayel: «Ake tɛm tə nəndesak kədɛncəs kəlɛk ka kɛ nkɛ MARIKI,
Kanu ka awisi aŋa kəsəŋ'un mə?
4 Nəwurɛ afum maas maas dəcusuŋka dəcusuŋka. Isom ŋa ŋandeyɛfɛ ŋakətɛnɛ antəf ŋakəkcɛ
ŋapirint ŋi, ŋader ŋasəŋ'im.
5 Ŋandeyerɛnɛ antəf mopoc camət-mɛrəŋ. Aka Yuda ŋaŋkəyi Nɛkɛf, antəf ŋaŋan ntende kəca
kətət ka nde dec dɛmpɛ mə, kə aka kusuŋka ka Isifu ŋa ŋayi nde antəf ŋaŋan ntende kəca
kəmeriya.
6 Kə nəna nəkə nəkəkcɛ atəf mofo camət-mɛrəŋ, nəde nəlok'im ti nnə. Kəkot'on k'inder
yampuŋ-puŋ fər ya MARIKI Kanu kosu kiriŋ.

7 Mba aLewy ŋa ŋafəsətə antəf ŋa kɛ nəna dacɔ, bawo ŋa ŋatəmpər teta MARIKI, ti təyənɛ kɛ kəŋan. Kɔ Kadu, Ruben kɔ kusuŋka dacɔ ka Manase ŋanasətə nde Yurdɛn kəsək ntende dec dɛmpɛ mə kɛ kəŋan nkɛ Musa wəcar ka MARIKI ɛnasəŋ ŋa mə.»
8 Kɔ afum aŋɛ ŋayɛfɛ, kɔ ŋaŋkɔ. Yosuwe ɛnaloku akɔ ɛnasom kəkɔcic mɛgbɛkərɛ maŋan ma antəf mə ntɛ: «Nəkɔ nənəŋkər antəf, nəkɔkcɛ nəder nəlok'im, bawo kəkot'on k'inder yampuŋ-puŋ fər ya MARIKI kiriŋ teta kəyerɛnɛ ka antəf nde Silo.»
9 Kɔ afum aŋɛ ŋaŋkɔ, kɔ ŋancali antəf, kɔ ŋacic dəbuk təkɔkcɛ ta mofo mmɛ camət-mɛrəŋ, sədare sədare. Kɔ ŋaluksərnɛ nnə Yosuwe eyi mə, nde saŋka sa Silo.
10 Kɔ Yosuwe oŋkotɛ ŋa yampuŋ-puŋ fər ya MARIKI kiriŋ nde Silo, k'eyer antəf ŋa Yisrayel afum akaŋɛ dacɔ, pəmə təkɔ anayer mə.

Antəf ŋa Beŋyamin

11 K'aŋkot yampuŋ-puŋ kəyer ka kɛ ka kusuŋka ka aka Beŋyamin dəcor dəcor, ancəmbər ŋa antəf nde kusuŋka ka Yuda kɔ kusuŋka ka Isifu dacɔ.
12 Kəca kəmeriya ka nde dec dɛmpɛ mə, kɔ kələncər kəŋan kəncop kəyɛfɛ ka Yurdɛn. Kɔ kəmpɛrnɛ pətəmbələr pa Yeriko kəca kəmeriya, kɔ kəmpɛrnɛ mərə ntende dec dɛŋkalɛ mə, kəkɔ kəfutər ntende dətɛgbərɛ ta Bet Awɛn.
13 Kələncər kəŋan kəccepər Lus, kɔ nde pətəmbələr pa Lus, nde pəyənɛ Betel kəca kətət ka ntende dec dɛmpɛ mə, kɔ kəntor Atarot Adar, kɔ kəmpɛ tərə təkɔ teyi kəca kətət Bet Horon-Tantəf mə.
14 Ntende dec dɛŋkalɛ mə, kɔ kələncər kəŋkafələr ntende kəca kətət kəyɛfɛ ka tərə ntɛ tɛntɛfərɛnɛ kɔ Bet Horon kəca kətət mə, kɔ kəŋkɔ kənarnɛ Kiriyat Bal, nde pəyənɛ Kiriyat-Yeyarim, dare da aka kusuŋka ka Yuda. Tatəkɔ tɔ kələncər ka ntende dec dɛŋkalɛ mə kənafəntərɛ.
15 Kələncər ka kəca kətət nde dec dɛmpɛ mə kəcyɛfɛ Kiriyat-Yeyarim, kəkɔnarnɛ nde domun dɛncpɛ mə nde Nɛftowa.
16 Kələncər kaŋkɔ kəctor dəkələpsər da mərə mmɛ mɛntɛfərɛnɛ kɔ aranta ŋa Bɛn-Hinəm mə, kəca kəmeriya ka nde dec dɛmpɛ aranta ŋa aRefay mə. Kəsolnɛ aranta ŋa Hinəm nde mərə dacɔ, pətəmbələr pa aYebus ntende kəca kətət ka nde dec dɛmpɛ mə, ki kətor haŋ En-Rokɛl.
17 Kɔ kəŋkafələr kəca kəmeriya ka nde dec dɛmpɛ mə, kəkɔ kənarnɛ En-Sɛmɛs, kəcepər kəkɔ kəsumpər Kelilot, nde pəntɛfərɛnɛ kɔ Kəpɛ ka Adumim, kəkɔ kətor nde Tasar ta Bohan wan ka Ruben.
18 Kəkɔ kəcepər pətəmbələr pa kəca kəmeriya ka tərə nde dec dɛmpɛ mə, nde pəntɛfərɛnɛ kɔ Araba, kɔ kəntor nde Araba disrɛ.
19 Kələncər kaŋkɔ kəccepər nde pətəmbələr pa kəca kəmeriya ka nde dec dɛmpɛ Bet Hokəla mə, kəkɔfutər nde dobo da Kəba Kədokət ntende kəca kəmeriya ka nde dec dempɛ mə, ntende dobo da kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn kəca kətət ka nde dec dɛŋkalɛ mə, tatəkɔ tɔ kələncər ka kəca kətət kənafəntərɛ.
20 Ntende dec dɛmpɛ mə, Yurdɛn yɛnayənɛ kələncər.
Kɛ ka aka kusuŋka ka Beŋyamin kənayi kaŋkɔ dəcor dəcor, kɔ cələncər cəŋan fəp.
21 Sədare sa kusuŋka ka Beŋyamin sənayi nsɛ dəcor dəcor: Yeriko, Bet Hokəla, Hemek-Kecic,
22 Bet Araba, Cemarayim, Betel,
23 Awim, Para, Hofra,
24 Kefar-Amoni, Hofni kɔ Keba, sədare wəco kɔ mɛrəŋ (12) kɔ sədare səfɛt sa si.
25 Kabayəŋ, Rama, Beyerot,
26 Mispe, Kefira, Mosa,
27 Rekɛm, Yirpel, Tarala,
28 Cela, Helef, Yebus yi yəyənɛ Yerusalɛm, Kibeya kɔ Kiriyat, sədare wəco kɔ maŋkəlɛ (14) kɔ sədare səfɛt sa si. Kɛ ka aka kusuŋka ka Beŋyamin kənayi kaŋkɔ dəcor dəcor.

19

Antəf ŋa kusuŋka ka Simeyəŋ

1 Topoc ta mɛrəŋ mpɛ anawurɛ mə pɛnayənɛ pa kusuŋka ka Simeyəŋ dəcor dəcor. Ŋa ŋanasətə kɛ kəŋan awut a Yuda dacɔ.
2 Kɔ ŋa ŋasətə kɛ nkɛ kəyənɛ sədare sa Berseba, Seba, Molada,
3 Hasar-Suhala, Bala, Hɛsɛm,
4 Ɛltoladu, Betula, Horma,
5 Cikəlak, Bet Markabot, Hasar-Susa,
6 Bet Lebayot kɔ Saruhɛn, sədare wəco kɔ maas (13) kɔ sədare səfɛt sa si.
7 Ayin, Rimon, Hɛtɛr kɔ Asan, sədare maŋkəlɛ kɔ sədare səfɛt sa si,

8 kəlɛkɛnɛ ka sədare səfɛt səfɛt səkɔ sənɔŋkər sədare sasɔkɔ mɔ fəp, haŋ nde Balat-Ber nde
pəyɔnɛ Ramat-Nɛkɛf mɔ. Kɛ ka aka kusuŋka ka Simeyɔŋ kənayi kaŋkɔ dəcor dəcor.
9 Atɔf ŋa kɛ ka kusuŋka ka Simeyɔŋ, kɛ ka kusuŋka ka Yuda ŋ'anabelər ki, bawo kɛ kəŋan
kənabɛkər ŋa pəpɔŋ, kɛ kəŋan disrɛ anasɔtɔnɛ kusuŋka ka Simeyɔŋ kɛ kəŋan.

Antɔf ŋa Sabulon

10 Topoc ta maas pɛnayɔnɛ kɛ ka kusuŋka ka Sabulon dəcor dəcor. Kələncər kəŋan kənakɔ
haŋ Saridi.
11 Kəpɛrnɛ kəca nkɛ dec dɛŋkalɛ mɔ, kɔ kəca ka Marala, kəkɔ kəgbuŋɛnɛ Dabasɛt, kəyɛfɛ
dənda kəkɔ nde kəŋgbɔkɔ ka Yokonam tekiriŋ mɔ.
12 Ntɛ kəyɛfɛ Saridi mɔ, kɔ kələncər kəŋkafəlɛ kəca nkɛ dec dɛmpɛ mɔ ntende kələncər ka
Kislɔt-Tabor, kəkɔ kənarnɛ Daberat, kɔ kəpɛrnɛ Yafiya.
13 Kɔ kəyɛfɛ dəndo kɔ kəncepər ntende dec dɛmpɛ Kat-Hefer, kɔ Et-Katsin, kəkɔ kənarnɛ
Rimon, kɔ kəkafələr haŋ Neha.
14 Kɔ kələncər kaŋkɔ kəŋkɔ kəkafələr ntende kəca kəmeriya ka nde dec dɛmpɛ Hanaton mɔ,
kəkɔ kəfutər nde mərɔ dacɔ nde aranta ŋa Yifta-El.
15 Kɛ kəŋan kəlɛkɛnɛ Katat, Nahalal, Simrəŋ, Yidala, kɔ Bet Lɛhɛm. Ŋanasɔtɔ sədare wəco
kɔ mɛrəŋ (12), kɔ sədare səfɛt sa si.
16 Antɔf ŋa kɛ ŋa aka Sabulon kənayi kaŋkɔ dəcor dəcor, sədare səpɔŋ sasɔkɔ kɔ sədare səfɛt
sa si.

Antɔf ŋa Yisakar

17 Topoc ta maŋkəlɛ pɛnayɔnɛ pa Yisakar, kɛ ka kusuŋka ka Yisakar dəcor dəcor.
18 Kələncər kəŋan kənakɔ haŋ Yisrel, Kesulɔt, Sunem,
19 Hafarayim, Siyɔŋ, Anaharat,
20 Rabit, Kisiyon, Abɛc,
21 Rɛmɛt, En-Kanim, En-Hada kɔ Bet Pacɛc.
22 Kələncər kəŋan kəŋkɔ kəgbuŋɛnɛ Tabor, Sahacima, Bet Sɛmɛs, kəkɔ kəfutər Yurdɛn,
sədare wəco kɔ camət-tin (16) kɔ sədare səfɛt sa si.
23 Kɛ ka kusuŋka ka aka Yisakar kənayi kaŋkɔ dəcor dəcor, sədare səpɔŋ sasɔkɔ kɔ səfɛt sa
si.

Antɔf ŋa Asɛr

24 Topoc ta kəcamət mpɛ pɛnawur mɔ pɛnayɔnɛ pa kusuŋka ka Asɛr dəcor dəcor.
25 Ŋa ŋanayɔ kələncər kəyɛfɛ ka Hɛlkat, kəkɔ Hali, Bɛtɛn, Aksaf,
26 Alamelek, Hamhadu kɔ Misal, kəkɔ kəgbuŋɛnɛ tərɔ ta Karmɛl kɔ Sihər-Libnat,
27 kɔ kəŋkɔ kəkafələr kəca nkɛ dec dɛmpɛ mɔ, nde Bet Dakɔŋ, kəkɔ sɔ kəgbuŋɛnɛ Sabulon,
kɔ nde aranta ŋa Yifta-El nde mərɔ dacɔ ntende kəca kəmeriya ka nde dec dɛmpɛ Bet Hemek
kɔ Neyel mɔ, kəkɔ kənarnɛ Kabul, kəca kəmeriya,
28 kɔ kəca ka Ebərəŋ, Rehobo, Hamon kɔ Kana, haŋ Sidɔŋ dare dəpəŋ.
29 Kɔ kələncər kaŋkɔ kəŋkɔ kəkafələr kəca ka Rama haŋ nde dare da saŋka da Tir, kɔ kəca
ka Hosa, kɔ kəŋkɔ kəfutər nde dəkəba, kəcepərɛnɛ ta Akəsibu,
30 kəlɛkɛnɛ ka Huma, Afek kɔ Rehobo, sədare wəco mɛrəŋ kɔ mɛrəŋ (22) kɔ sədare səfɛt sa
si.
31 Kɛ ka kusuŋka ka Asɛr kənayi kaŋkɔ dəcor dəcor, sədare səpɔŋ sasɔkɔ kɔ səfɛt sa si.

Antɔf ŋa Naftali

32 Topoc ta camət-tin pɛnayɔnɛ kɛ ka kusuŋka ka Naftali dəcor dəcor.
33 Kələncər kəŋan kənckɔ kəyɛfɛ ka Helef kɔ kətək kəpɔŋ kəŋkɔ kəyi Cananim kəsək mɔ,
kəcepər ta Adami Nɛkɛb kɔ Yabanel, haŋ Lakum, kɔ kəŋkɔ kəfutər Yurdɛn.
34 Kɔ kələncər kaŋkɔ kəŋkɔ kəkafələr ntende dec dɛŋkalɛ Asnɔt-Tabor mɔ, kɔ kəŋkɔ kənarnɛ
Hukɔk, kɔ kəŋkafələr Sabulon kəca kətɔt ka ntende dec dɛmpɛ mɔ, nde Asɛr kəca nkɛ dec
dɛŋkalɛ mɔ, kɔ Yuda. Yurdɛn yeyi kələncər kaŋkɔ nde dec dɛmpɛ mɔ.
35 Sədare sa saŋka sasɔkɔ sənayɔnɛ: Cidim, Cer, Hamat, Rakat, Kineret,
36 Adama, Rama, Hacər,
37 Kɛdɛs, Edreyi, En-Hacər,
38 Yiron, Mikədal-El, Horem, Bet Hanat kɔ Bet Sɛmɛs, sədare wəco kɔ camət-maŋkəlɛ (19)
kɔ sədare səfɛt sa si.
39 Kɛ ka kusuŋka ka Naftali kənayi kaŋkɔ dəcor dəcor, sədare səpɔŋ kɔ sədare səfɛt sa si.

Antɔf ŋa Dan

40 Topoc ta camət-mɛrəŋ mpɛ pɛnawur mɔ pɛnayɔnɛ kɛ ka kusuŋka ka Dan dəcor dəcor.
41 Anacəmbərɛ ŋa Corha, Ɛstɔl, Hir-Sɛmɛs,
42 Sahalabin, Ayalon, Yitala,
43 Elon, Timna, Ekəron,

44 Elteke, Kibeton, Balat,
45 Yehudu, Bene Berak, Kat-Rimon,
46 Domun da Yarkon kɔ Rakon, kɔ antɔf ŋɔkɔ ŋɛntɛfərɛnɛ kɔ Yafa mɔ.
47 Ntɛ kɛ kəŋan, atɔf ŋaŋan ŋende ŋɔsɔlər ŋa mɔ, kɔ awut a Dan ŋaŋkɔ ŋawɛkərnɛ aka Lɛsɛm kɔ ŋandif ŋa. Kɔ ŋambaŋ antɔf ŋaŋɔkɔ, kɔ ŋɔyɔnɛ ŋaŋan, kɔ ŋandɛ di, kɔ ŋawe di Dan, tewe ta kas kəŋan.
48 Kɛ ka kusuŋka ka Dan kənayi kaŋkɔ dəcor dəcor, sədare sasɔkɔ kɔ sədare səfɛt sa si.
49 Ntɛ aka Yisrayel ŋalip kəyerɛnɛ cəgbɛ ca antɔf mɔ, kɔ ŋampocɛ Yosuwe wan ka Nun antɔf ŋa kɛ ŋa dacɔ,
50 pəmɔ tɔkɔ MARIKI kənasom ti mɔ. Kɔ ŋasɔŋ kɔ dare dɔkɔ ɛnafaŋ mɔ, Timnat-Sera, nde mərɔ ma Efrayim. Yosuwe oluksərnɛ kəcəmbər dare dadɔkɔ, k'ɛndɛ.
51 Antɔf ŋa kɛ ŋaŋɔkɔ ŋɔ wəloŋnɛ Elasar, Yosuwe wan ka Nun, kɔ abɛ a cusuŋka ca Yisrayel ŋanakot yampuŋ-puŋ, anacəmbər mopoc fɔr ya MARIKI kiriŋ nde Silo, nde dəkəbɛrɛ da aŋgbancan ŋa dəkəbəpɛnɛ kɔ Kanu. Ntɛ tɔ ŋanalip kəyer antɔf.

20

Sədare nsɛ anayɛk-yɛk kəgbɔpənɛ teta ayɛk ŋa mecir mɔ

1 Kɔ MARIKI kəloku Yosuwe:
2 «Məloku aka Yisrayel: Nəndɛs-dɛs sədare nsɛ wədif fum ta ɛyɛfɛnɛ ti ɛntam kəyacnɛ mɔ nsɛ isom Musa kəsɔŋ'un mɔ.
3 Nwɛ endif fum ta ɛyɛfɛnɛ ti mɔ, ɛntam kəyɛksɛ pədе pəndɛ di. Ntɛ tɔŋsɔŋɛ wəkayi pəyacnɛ ta wəkɔ pəluksɛ kɔ ayɛk ŋa mecir mɔ.
4 Wədif ka fum wəkakɔ ɛntam kəyɛksɛ pəkɔ dare din sədare sasɔkɔ dacɔ, k'ɔŋkɔ-ɛ, pəkɔ pəcəmɛ dare dəkusu, pəloku abeki a dare tes tɔkɔ ɛləsər mɔ. Ŋambaŋ kɔ dare dadɔkɔ disrɛ, ŋamentər'kɔ kəfo nkɛ ɔŋkɔndɛ ŋa dacɔ mɔ.
5 Kɔ wəluksɛ ayɛk ɛncɛpsɛ kɔ darəŋ kəbɛləs-ɛ, abeki a dare ŋafɔwosɛ kəsɔŋ kɔ kɔ, bawo ɛyɛfɛnɛ fɛ kədif ka wɛnc, nwɛ ɛnatɔ-yɔnɛ wətərɛnɛ kɔn mɔ.
6 Pəyi dare dadɔkɔ haŋ tɛm ntɛ aka Yisrayel ŋandekɔ kiti kɔ mɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ wəloŋnɛ wəpɔŋ pəfi. Tɛm tatɔkɔ, wədif fum wəkɔ ɛyɛksɛ mɔ, ɛntam kəlukus nde dare dɔn, nde kələ kɔn, nde dare dɔkɔ ɛnayɛksɛ mɔ.»
7 Kɔ ŋalɛk sədare nsɛ: Kɛdɛs ka Kalile nde mərɔ ma Naftali, Sɛkɛm nde mərɔ ma Efrayim, kɔ Kiriyat-Arba nde pəyɔnɛ Hebərɔŋ mɔ, nde mərɔ ma Yuda.
8 Kəca kəŋkɔ ntende Yurdɛn ntende dec dɛmpɛ Yeriko mɔ, kɔ ŋalɛk Bɛcɛr nde dətɛgbərɛ, pəgbantəkəla mpɛ pɔyɔnɛ pa kusuŋka ka Ruben mɔ, Ramot da Kaladu nde kusuŋka ka Kadu disrɛ, kɔ Kolan ka Basan nde kusuŋka ka Manase disrɛ.
9 Sədare sasɔkɔ sɔ aka Yisrayel ŋanatəŋnɛ kəyɔnɛ ka sədare nsɛ, wəka Yisrayel kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, wəcikəra, kɔ endif fum ta ɛyɛfɛnɛ ti-ɛ, wəkakɔ ɛntam kəyɛksɛ pədе pəndɛ di ta aluksɛ kɔ ayɛk ŋa mecir kədif kɔn fum haŋ kəloŋkanɛ ka afum a Yisrayel kəbəp ŋabocɛ kɔ kiti.

21

Anacəmbərɛ aLewy sədare kɔ culum

1 Kɔ abɛ a kusuŋka ka aLewy ŋancɔŋnɛ wəloŋnɛ Elasar kəsək, kɔ Yosuwe wan ka Nun, kɔ abeki a dəcor dəcor ca cusuŋka ca aka Yisrayel.
2 Kɔ ŋaloku ŋa ntɛ nde Silo antɔf ŋa Kanaŋ: «MARIKI kəsom Musa a kəsɔŋ su sədare a pandɛ si, kɔ culum ca si a packɛk ci yɔcəl yosu.»
3 Kɔ aka Yisrayel ŋasɔŋ aLewy sədare səlɔma kɔ culum ca si kəbɛrɛnɛ ka ntɔf yaŋan pəmɔ tɔkɔ MARIKI kənaloku ti mɔ.
4 K'aŋkotɛ yampuŋ-puŋ aka cor ca Kehat. K'awurɛ aLewy afum a wəloŋnɛ Aruna sədare wəco kɔ maas (13) nde cusuŋka ca Yuda, Simeyɔŋ kɔ Beŋyamin, k'asɔŋ ŋa si.
5 Kɔ cusuŋka cəlpəs ca Kehat ŋasɔtɔ sədare wəco (10) nde antɔf ŋa cusuŋka ca Efrayim, Dan, kɔ kusuŋka dacɔ ka Manase.
6 K'aŋkot yampuŋ-puŋ, kɔ afum a Kerson ŋasɔtɔ sədare wəco kɔ maas (13) nde antɔf ŋa aka cusuŋka ca Yisakar, Asɛr, Naftali, kɔ aka kusuŋka dacɔ ka Manase nde Basan.
7 Kɔ afum a Merari dəcor dəcor, ŋasɔtər sədare wəco kɔ mɛrəŋ (12) aka cusuŋka ca Ruben, Kadu, kɔ Sabulon.
8 Kɔ aka Yisrayel ŋaŋkot yampuŋ-puŋ kɔ ŋasɔŋ aLewy sədare sasɔkɔ kəlɛkɛnɛ culum ca si, pəmɔ tɔkɔ MARIKI kənasom ti Musa mɔ.
9 Nde ntɔf ya cusuŋka ca Yuda kɔ Simeyɔŋ anasɔŋ sədare
10 afum a Aruna, aka kor ka Kehat wan ka Lewy, bawo ŋa ŋɔ yampuŋ-puŋ yɛnanuŋkɛnɛ kəmentər. K'anaboncər ŋa sədare sasɔkɔ mewe.

11 Kɔ aka Yisrayel ŋasɔŋ aka Kehat Kiriyat-Arba antɔf dəndo dəmərə da Yuda, kɔ culum cacɔkɔ cənɔŋkər di mə. Aŋwe sɔ dare dandɛ tewe ta Hebərɔŋ. Arba ɛnayɔnɛ papa wəka Anak.
12 Mba dalɛ da dare dɔpɔŋ kɔ sədare səfɛt sa si k'asɔŋ Kalebi wan ka Yefune.
13 Kɔ ŋasɔŋ awut a wəloŋnɛ Aruna Hebərɔŋ, dare da kəgbɔpənɛ ndɛ wədif fum ta ɛyɛfɛnɛ ti ɛntam kəyacnɛ mə, Libana,
14 Yatir, Esitemo,
15 Holon, Debir,
16 Ayin, Yuta kɔ Bet Sɛmɛs, sədare camət-maŋkəlɛ (9) ca cusuŋka ca Simeyɔŋ kɔ Beŋyamin kəlɛkɛnɛ culum ca si.
17 Nde atɔf ŋa Beŋyamin kɔ ŋasɔtɔ Kabayɔŋ, Keba,
18 Anatot, kɔ Halmon. Itɔ tatɔkɔ sədare maŋkəlɛ kɔ culum ca si.
19 Aloŋnɛ aŋɛ ŋanayɔnɛ aka kusuŋka ka Aruna mə ŋanasɔtɔ sədare wəco kɔ maas (13) kɔ culum ca si.
20 Cor ca aka Kehat cəlpəs aŋɛ ŋanayɔnɛ kusuŋka ka Lewy mə, kɔ ŋasɔtɔ sədare nde antɔf ŋa kusuŋka ka Efrayim.
21 K'asɔŋ ŋa Sɛkɛm dare da kəgbɔpənɛ nde mərə ma Efrayim, Keser,
22 Kibasayim, kɔ Bet Horon, sədare maŋkəlɛ (4) kəlɛkɛnɛ culum ca si.
23 K'asɔŋ kusuŋka ka Dan: Elteke, Kibeton,
24 Ayalon, kɔ Kat-Rimon, sədare maŋkəlɛ (4) kəlɛkɛnɛ culum ca si.
25 K'asɔŋ kusuŋka dacɔ ka Manase: Tahanak kɔ Kat-Rimon, sədare mɛrəŋ (2) kəlɛkɛnɛ culum ca si.
26 Cor ca afum a Kehat alɔma cənasɔtɔ sədare wəco (10) kɔ culum ca si.
27 K'asɔŋ afum a Kerson cor ca aLewy dacɔ: Ŋasɔtər aka kusuŋka dacɔ ka Manase nde Yurdɛn kəsək ntende dec dɛmpɛ mə sədare mɛrəŋ (2) kɔ culum ca si: Kolan nde Basan disrɛ, dare da kəgbɔpənɛ, kɔ Bɛstara.
28 K'asɔŋ kusuŋka ka Yisakar: Kisiyon, Daberat,
29 Yarmut, kɔ En-Kanim, sədare maŋkəlɛ (4) kəlɛkɛnɛ culum ca si.
30 K'asɔŋ kusuŋka ka Asɛr: Misal, Abadon,
31 Hɛlkat, kɔ Rehobo, sədare maŋkəlɛ (4) kəlɛkɛnɛ culum ca si.
32 K'asɔŋ kusuŋka ka Naftali: Kɛdɛs nde Kalile, dare da kəgbɔpənɛ, Hamot-Dər, kɔ Kartan, sədare maas (3) kəlɛkɛnɛ culum ca si.
33 Sədare sa aka Kerson dəcor dəcor sənakɔ sədare wəco kɔ maas (13) kɔ culum ca si.
34 K'asɔŋ aLewy alpəs akɔ ŋanayɔnɛ cor ca afum a Merari mə, kɔ ŋa ŋasɔtər aka kusuŋka ka Sabulon: Yokonam, Karta,
35 Dimna, kɔ Nahalal, sədare maŋkəlɛ (4) kəlɛkɛnɛ culum ca si.
36 K'asɔŋ kusuŋka ka Ruben: Bɛcɛr, Yahas,
37 Kedemot, kɔ Mefahat, sədare maŋkəlɛ (4) kəlɛkɛnɛ culum ca si.
38 K'asɔŋ kusuŋka ka Kadu: Ramot nde Kaladu dare da kəgbɔpənɛ, Mahanayim,
39 Hesbon, kɔ Yaser, sədare maŋkəlɛ (4) kəlɛkɛnɛ culum ca si.
40 Ntɛ aŋkot yampuŋ-puŋ mə kɔ afum a Merari ŋawurɛ dəcor dəcor akɔ ŋanayɔnɛ aka kusuŋka ka Lewy alpəs mə, ŋasɔtə sədare wəco kɔ mɛrəŋ (12).
41 Sədare sa kusuŋka ka aLewy ntɔf ya aka Yisrayel dacɔ sənakɔ sədare wəco maŋkəlɛ kɔ camət-maas (48) kɔ culum ca si.
42 Sədare sasɔkɔ fəp sənayɔ culum ncɛ cəncnəŋkər si mə, itɔ sədare səkɔ fəp sənayi.
43 Tatɔkɔ tɔ MARIKI kənasɔŋəs aka Yisrayel atɔf məlməl nŋɛ kənadɛrmɛ atem aŋan kədesɔŋ ŋa mə, kɔ ŋambaŋ ŋi kɔ ŋandɛ.
44 Kɔ MARIKI kəsɔŋ ŋa kəŋesəm, mofo fəp pəforu tuŋ pɔ ŋanayinɛ, pəmɔ tɔkɔ ɛnadɛrmɛ ti atem aŋan mə. Ali ater aŋan akin ŋanatam fɛ kəcəmɛ ŋa fər kiriŋ, kɔ MARIKI kəlɛk ater aŋan kɔ kəmbɛr ŋa dəwaca.
45 Moloku mətət mmɛ MARIKI kənaloku aka Yisrayel mə, ali tin tɛnayi fɛ ntɛ ɛnatɔ-yɔnɛ ŋa mə, kɔ kəlas mi fəp.

22

Cusuŋka ca Yisrayel nde dec dɛmpɛ Yurdɛn mə

1 Kɔ Yosuwe ewe aRuben, aKadu, kɔ aka kusuŋka dacɔ ka Manase.
2 K'oloku ŋa: «Nəyɔ tɔkɔ Musa wəcar ka MARIKI ɛnalok'un mə fəp, kɔ nəncəŋkəl sɔ dim dem, tɔkɔ ilok'un mə.
3 Nəsumpər awɛnc un aŋa kəyɛfɛ ntɛ tɛnayi mə haŋ ndɛkəl, kɔ nəleləs sɔ dim ndɛ MARIKI Kanu konu kənalok'un mə.

4 Ndɛkəl oŋ ntɛ MARIKI kəsəŋ awɛnc un aŋa pəforu mə pəmə təkə ɛnaloku ŋa ti mə, nəlɛk oŋ səpə sa cəbal conu nde ntəf yəkə yəyənɛ yonu mə, nyɛ Musa wəcar ka MARIKI ɛnasəŋ un nde Yurdɛn kəsək ntende dec dɛmpɛ mə.
5 Ta nəgbaymɛ mɛtəksɛ kə sariyɛ yəkə Musa wəcar ka MARIKI ɛnalok'un mə: Nəbətər MARIKI Kanu konu, nəsolnɛ səpə sən fəp, nəcəmɛ dim dən darəŋ, nələtərnɛ kə, nəbəcɛ kə bəkəc yosoku pɛs doru o doru.»
6 Kə Yosuwe ontola Kanu te taŋan, k'oloku ŋa nwɛ o nwɛ a pəkə nde abal ŋən, kə ŋaŋkəkɔs-kɔs nde cəbal cəŋan.
7 Musa ɛnasəŋ kusuŋka dacɔ ka Manase kəfo kələma Basan, kə Yosuwe nkən əsəŋ kusuŋka dacɔ kəŋkə kəfo kələma awɛnc aŋa kəsək nde Yurdɛn ntende dec dɛŋkalɛ mə. Ntɛ Yosuwe oloku ŋa kəkə ka nde cəbal cəŋan mə, k'ontolanɛ ŋa,
8 k'oloku ŋa: «Nəlukus nde cəbal conu kə daka dəpəŋ, kə yəcəl yɛlarəm, kə pəsam, kɛma, kəpər, fɛc kə yamos yɛlarəm. Nəyerɛnɛ kə awɛnc un aŋɛ yəsətə ya aterɛnɛ anu.»

Ancəmbər tetek toloŋnɛ Kanu Yurdɛn kəsək

9 Kə kusuŋka ka aka Ruben, aka Kadu, kə aka kusuŋka dacɔ ka Manase ŋalukus, kə ŋasak aka Yisrayel nde Silo antəf ŋa Kanaŋ, kə ŋaŋkə nde antəf ŋa Kaladu, antəf ŋa kɛ nŋɛ ŋanasətə mə MARIKI kənasom Musa kədesəŋ ŋa ŋi.
10 Ntɛ ŋambɛrɛ sədare nsɛ səyi Yurdɛn nde antəf ŋa Kanaŋ mə, kə aRuben, aKadu kə aka kusuŋka dacɔ ka Manase ŋancəmbər tetek toloŋnɛ Kanu Yurdɛn kəsək, tetek toloŋnɛ Mariki pəpəŋ.
11 K'aka Yisrayel ŋane pacloku: « aRuben, aKadu kə aka kusuŋka dacɔ ka Manase ŋancəmbər tetek toloŋnɛ Kanu pɛtɛfərɛnɛ kə Kanaŋ, nde Yurdɛn kəsək kəca ka aka Yisrayel.»
12 Ntɛ ŋane ti mə, kə aka Yisrayel fəp ŋaloŋkanɛ Silo kəkəsutɛnɛ kə ŋa.
13 Kə aka Yisrayel ŋasom Pinahas wan ka wəloŋnɛ Elasar nda aka Ruben, aka Kadu, kə afum a kusuŋka dacɔ ka Manase nde antəf ŋa Kaladu,
14 kə ŋaŋkə kə akiriŋ wəco akin akin aka cusuŋka cacəkə dəcor dəcor. Fəp faŋan akiriŋ a dəcusuŋka ŋə ŋanayənɛ afum alarəm aka Yisrayel akakə dacɔ.
15 Kə afum aŋɛ ŋaŋkə nde aRuben, aKadu, kə aka kusuŋka dacɔ ka Manase nde antəf ŋa Kaladu, kə ŋaŋkə ŋaloku ŋa:
16 «Ntɛ tə kəloŋkanɛ ka afum a Mariki fəp ŋaloku: Ake dɛtaŋi ləŋəs də nəyə Kanu ka aka Yisrayel tantɛ-ɛ? Nəlukus məkə Mariki darəŋ ntɛ nəncəmbər tetek toloŋnɛ Kanu, nəyeŋkər məkə Mariki domp!
17 Kiciya nkɛ sənayə nde Peyər mə kənayənɛ mes mɛlɛc. Haŋ məkə antasəkəsnɛ fɛ. Kiciya kosu kənasəŋɛ kəloŋkanɛ ka afum ən arom ŋɛlɛc.
18 Kə nəna nəŋyeŋk məkə kəlukus dim da MARIKI darəŋ! Kə nəyeŋkər məkə MARIKI dompɛ, alna aka Yisrayel fəp ŋə endewurər mɛtɛlɛ maməkə.
19 Kə təyənɛ atəf nŋɛ ŋəyənɛ ŋonu mə, ŋəsək fɛ-ɛ, nəcepər oŋ atəf nŋɛ ŋəyənɛ ŋa Mariki mə, nde Mariki eyi mə, tɛm tatəkə nəndɛ su dacɔ, mba ta nəyeŋkər Mariki səbomp, ta nəyeŋkər səna sɔ səbomp kəcərɛ a nəcəmbər tetek toloŋnɛ pələma mpɛ pəntəyənɛ tetek toloŋɛ pa Mariki, Kanu kosu mə.
20 Ntɛ Akaŋ wan ka Sera ɛnalukus kəcəmɛ Kanu darəŋ teta ca cəkə MARIKI kənaməŋɛ kəlɛk mə, aka Yisrayel fəp ŋə MARIKI kənawurər mɛtɛlɛ məŋ. Nəncərɛ ti belbel a bafɔ Akaŋ sona ɛnafinɛ kiciya kaŋkɔ.»
21 Kə afum a Ruben, Kadu, kə aka kusuŋka dacɔ ka Manase ŋaloku abɛ akiriŋ aka cor ca Yisrayel:
22 «Kanu ka canu, MARIKI! Kanu ka canu, MARIKI, Ki kəncərɛ ti! Aka Yisrayel ŋandecərɛ ti! Kə pəyənɛ fɔ kətɔ-cəŋkəl kɔ kəyeŋkər domp kɔ-ɛ, ta pədeyac su dəsək dadəkɔ!
23 Kə pəyənɛ a səncəmbər tetek toloŋnɛ posu teta kədegbɛkəl Mariki-ɛ, kə pəyənɛ sənde səcloŋnɛ di yoloŋnɛ yəcəf-ɛ, kə pəyənɛ fɛ ti yoloŋnɛ ya yokom ya yəbəf, kə pəyənɛ a yoloŋnɛ ya pəforu-ɛ, awa, Mariki endegbɛkərɛ ti!
24 Bafɔ itə teyi! Səlompəs tetek toloŋnɛ Kanu pampɛ bawo sənesɛ ta alna awut anu ŋade ŋacyif akosu fɔ: ‹Ak'eyi nu dacɔ kə MARIKI, Kanu ka Yisrayel-ɛ?
25 MARIKI kəmboc kələncər Yurdɛn nəna kə səna dacɔ, aRuben, kə aKadu, ali tes teyi f'on sɔ dacɔ kə MARIKI!› Teta awut anu tendesɔŋɛ ta awut asu ŋaŋnesɛ sɔ MARIKI-ɛ.
26 Itɔ səncɛm-cɛmnɛ a: Səmarɛnɛ səcəmbər tetek toloŋnɛ, bafɔ səde səcloŋnɛ di yəcəl yəcəf kə kəloŋnɛ kələma de,
27 mba ŋeyi su dacɔ kɔ nəna pəmə sede. Ŋeyi sɔ awut asu dacɔ kɔ awut anu ŋacloŋnɛ yoloŋnɛ ya yəcəf kə yoloŋnɛ ya pəforu MARIKI fər yən kiriŋ, ntɛ təŋsəŋɛ ta ŋade ŋacloku dəsək dələma a tələm o tələm teyi fɛ awut asu dacɔ kə MARIKI!
28 Kə səloku: ‹Kə ŋande ŋaloku su tantɛ, kə pəyə fɛ ti ŋaloku awut asu ti-ɛ, moloku mamɛ mə səndeluksɛ ŋa: «Nəgbətnɛ teyi ta tetek toloŋnɛ Mariki mpɛ atem asu ŋanacəmbər mə, bafɔ teta

kəloŋnɛ ka yəcəl yəcəf kɔ kəloŋnɛ ka yokom yəbəf yəloma tə anacəmbərɛ ŋi de, mba ŋəyənɛ sede su dacɔ kɔ nəna ŋɛccɛm-cɛməs su.»›

29 Səmbəlɛnɛ kəyeŋkər Mariki səbomp, tes o tes doru dandɛ təfəsəŋɛ su məkɔ kəlukus kɔ darəŋ, kəcəmbər kosu tetek toloŋnɛ pəcəl pəcəf kəloŋnɛ yokom yəbəf kɔ kəloŋnɛ kəloma, səfəloŋnɛ kəfo kəcuru ta pəyənɛ nde tetek toloŋnɛ Mariki Kanu kosu nwɛ eyi tekiriŋ ta kəfo nkɛ asəkəs mə!

30 Ntɛ wəloŋnɛ Pinahas, kɔ abɛ akiriŋ a kəloŋkanɛ kɔ abeki a cor ca Yisrayel aŋɛ ŋanayi di ŋane moloku maməkɔ afum a Ruben, Kadu, kɔ kusuŋka dacɔ ka Manase ŋanaloku mə, kɔ moloku maməkɔ məmbət ŋa.

31 Kɔ Pinahas wan ka wəloŋnɛ Elasar oloku afum a Ruben, Kadu, kɔ afum a Manase: «Səncərɛ məkɔ a MARIKI kəyi su dacɔ, bawo nəntalukus fɛ kəcəmɛ MARIKI darəŋ, kɔ nəyac sɔ aka Yisrayel ta MARIKI kəboc ŋa kiti.»

32 Kɔ Pinahas wan ka wəloŋnɛ Elasar kɔ akiriŋ a cor cəŋan ŋalukus kəyɛfɛ ndena afum a Ruben kɔ Kadu nde atəf ŋa Kaladu kəkɔ nde antəf ŋa Kanaŋ ndena aka Yisrayel aŋɛ ŋanakɔ ŋaluksɛ moloku məkɔ ŋanasətər ŋa mə.

33 Kɔ moloku maməkɔ məmbət aka Yisrayel, kɔ ŋaŋkor-koru Kanu. Ŋaloku fɛ sɔ kəkɔmələk antəf nŋɛ afum a Ruben kɔ afum a Kadu ŋanandɛ mə.

34 Afum a Ruben kɔ afum a Kadu ŋasɔŋ tetek toloŋnɛ Kanu papɔkɔ tewe, ŋacloku: «Təyənɛ su sede a Mariki ɔyənɛ Kanu.»

23

Moloku mɛlpəs ma Yosuwe

1 Tɛm tobolu-bolu tɛnacepər kəyɛfɛ ka ntɛ MARIKI kənasɔŋ aka Yisrayel kəŋesəm mə, kəbɛr ŋa aterɛnɛ aŋan acəsək fəp dəwaca. Yosuwe ɛnasikər oŋ tɛm tatɔkɔ.

2 Kɔ Yosuwe ewe aka Yisrayel fəp kəyɛfɛ abeki, abɛ afɛt dəcor dəcor, aboc kiti, kəbəp ka abɛ akiriŋ aŋan, k'oloku ŋa: «Iyənɛ oŋ wətem.

3 Kɔ nənəŋk təkɔ MARIKI Kanu konu kənayɔ afum aka təf nyɛ fəp mɔ te tonu, bawo MARIKI kəsutnɛn'on.

4 Nənəŋk ntɛ iŋkot yampuŋ-puŋ a k'iyer un təf ya kɛ konu dəcusuŋka dəcusuŋka mə, təf nyɛ yɛncəmɛ kəbaŋ Yurdɛn ntende dec dɛŋkalɛ mə, kɔ təf nyɛ inim haŋ nde Kəba Kəpɔŋ mə.

5 MARIKI kəndewɛnəs afum aka təf yayɔkɔ, kɔ nənde nəclətəs yi-ɛ, nəndendɛ ntəf yayɔkɔ pəmɔ təkɔ nkən MARIKI Kanu konu kənasɔŋ un temer ta ti mə.

6 Nəwurɛ fənɔntər, nəsumpər nəleləs moloku mmɛ acicəs buk ba sariyɛ sa Musa mə, ta nəgbaymɛ kəca kəmeriya, ta nəgbaymɛ kəca kətɔt,

7 ta nədenəŋkəlɛnɛ afum a təf akakɔ ŋayi nu dacɔ mə! Ta nəbonc canu cəŋan, ta nəkornɛ ci kədɛrəm. Ta nəkor-koru ci, ta nətontnɛ ci fər kiriŋ!

8 Mba nəsumpər MARIKI Kanu konu pəmɔ təkɔ nənalɛk ti kəyɔ haŋ məkɔ mə.

9 MARIKI kəmbaŋər təf yɔpɔŋ aka fənɔntər, ali fum ɛntatam fɛ haŋ məkɔ kəcəmɛ konu fər kiriŋ.

10 Nəna fum wəkin gboŋ ɛncbɛləs aterɛnɛ anu pɛcəp pin, bawo MARIKI Kanu konu kəncsutnɛn'on, pəmɔ təkɔ kənalok'un mə.

11 Nəkɛmbərnɛ nəbətər MARIKI Kanu konu!

12 Kɔ nəlukus MARIKI darəŋ-ɛ, kɔ nəcəmɛ afum acuru aŋɛ ŋayi nu dacɔ mɔ darəŋ-ɛ, kɔ nənɛncɛnɛ-ɛ, kɔ nənɔŋkəlɛnɛ-ɛ,

13 nəcərɛ a MARIKI Kanu konu kəfədecəmɛ sɔ kəbaŋsər ŋa afum akakɔ təf yaŋan fər yonu kiriŋ, mba afum akakɔ ŋandeyən'on mowul, mɛnəmp, yala, cəŋgban-gban ca cəsək conu, kɔ gbɛc dəfər yonu, haŋ nəlip kəməlkɛ atəf ŋobotu ŋaŋɛ MARIKI Kanu konu kəsəŋ'un mə.

14 «Awa, nəcəŋkəl im! Məkɔ tɛm tɛmbəp kəkɔ ka nde ca ca doru fəp yendekɔ mə. Nəcərɛ ti bəkəc yonu yosoku pɛs, a moloku mobotu mmɛ MARIKI Kanu konu kənalok'un mə, ali tin teyi fɛ ntɛ ɔntɔyən'on mə, ali tin teyi fɛ ntɛ ɔntɔlas mə.

15 MARIKI kəlas kəyənɛ ka pətət pəkɔ ɛnaloku kəyən'on mə, mba ɛntam sɔ kəlas ka pəlɛc pəkɔ eyi kənɛps'on mə, pəmələk un antəf ŋobotu ŋaŋɛ ɔsəŋ'un mə.

16 Kɔ nəsak mɛtəŋnɛ mosu mmɛ MARIKI kəndəŋk'on mɔ-ɛ, kɔ nəŋkɔ nəcloŋnɛ canu cələma-ɛ, kɔ nəŋkɔ nəctontnɛ canu cələma fər kiriŋ-ɛ, abəkəc ŋa MARIKI ŋɛmpɛ nnə nəyi mə. Tɛm tatɔkɔ nəŋməlkɛ antəf ŋobotu ŋaŋɛ MARIKI kəsəŋ'un mə, nəlip.

24

Aka Yisrayel fəp kədɛrəm kəŋan kəkornɛ MARIKI

1 Kɔ Yosuwe oloŋka cusuŋka ca Yisrayel fəp Sɛkɛm. K'ewenɛnɛ sɔ abeki a Yisrayel, abɛ aŋan, aboc aŋan kiti, kɔ akiriŋ aŋan, kɔ ŋamentərnɛ nnə Kanu kəyi mə.

2 Kɔ Yosuwe oloku afum fəp: «Ntɛ tɔ MARIKI Kanu ka Yisrayel kəloku: ‹Tɛm tobol-bolu
atem anu, Terah papa wəka Abraham kɔ papa wəka Nahor nde kəŋgbɔkɔ ka Ɛfərat ntende
dec dɛmpɛ mɔ kɔ ŋanandɛ, ŋackornɛ canu cəlɔma.
3 K'ilɛk wətem konu Abraham dəndo kəŋgbɔkɔ ntende dec dɛmpɛ mɔ, k'iŋkɔtɛnɛ kɔ antɔf
ŋa Kanaŋ fəp. K'isɔŋɛ afum ɔn kəla, k'isɔŋ kɔ Siyaka.
4 K'isɔŋ Siyaka awut: Yakuba kɔ Esayu. K'isɔŋ Esayu mərə ma Seyir ntɛ tɔyɔnɛ antɔf ŋɔn,
kɔ Yakuba kɔ awut ɔn ŋa ŋantor Misira.
5 K'isom Musa kɔ Aruna kədemar afum anu. K'isut Misira fər yonu kiriŋ a k'indewurɛnɛ
afum anu di.
6 Ntɛ iwurɛ awisi aŋa Misira, kɔ nəmbəp dəkəba mɔ. Kɔ aka Misira ŋancəmɛ ŋa darəŋ
kəbɛləs haŋ nde Kəba ka Cəŋkɔlma, ŋacbɛləs ŋa dəfəlɛs kəroŋ kɔ cibil ca kəwan.
7 Ntɛ awisi aŋa ŋawes-wes kəmar ka MARIKI mɔ, kɔ kəntorɛ kubump kəpɔŋ aka Misira kɔ
nəna dacɔ. Kɔ Kanu kəŋgbətəs ŋa dəkəba. Nənatəŋnɛ mes mmɛ inayɔ Misira mɔ fər yonu
kiriŋ. Kɔ nəwon kəndɛ dətɛgbərɛ meren mɛlarəm.
8 Tɛm tatɔkɔ t'inakekər'on antɔf ŋa aka Amər aŋɛ ŋanandɛ Yurdɛn kəsək ntende dec dɛmpɛ
mɔ. Kɔ nəsutɛnɛ kɔ ŋa, mba k'ilɛk aka Amər k'imbɛr'un ŋa dəwaca. Kɔ nəmbaŋər ŋa antɔf
ŋaŋan, k'imələk ŋa fər yonu kiriŋ.
9 Kɔ Balak wan wəka Sipər wəbɛ wəka Mohab ɛwɛkərnɛ aka Yisrayel. K'osom Balam wan
wəka Beyər a pətolan'on pəlɛc,
10 mba k'ifati kəcəŋkəl kɔ. Pətət gbəcərəm pɔ Balam onctolan'on, k'iyac nu fənɔntər fɔn.
11 Kɔ nəncali kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn, kɔ nənder Yeriko. Kɔ aka Yeriko kəlɛkɛnɛ aka Amər,
aPerisi, aKanaŋ, aHit, aKirkasa, aHiwy, kɔ aYebus ŋasutɛnɛ kɔ nəna, k'ilɛk ŋa k'imbɛr'un
dəwaca.
12 K'isom deme ndɛ dɛnayi nu kiriŋ kɔ dɛmbɛləs abɛ a Amər mɛrəŋ mɔ. In'ɛnasɔŋ on kətam
ŋa. Bafɔ sakma sonu, bafɔ mbəncəran yonu yɔ nənatamɛ aterɛnɛ anu de!
13 In'ɔsɔŋ un antɔf nŋɛ nəntəbəc haŋ nətaka mɔ, kɔ nəndɛ sədare nsɛ nəntəcəmbərɛ waca
wonu mɔ. Kɔ nəndi yeri ya dalɛ ndɛ nəntəbifti mɔ, nəcdi yokom ya tək nyɛ nəntəbɔf mɔ.›
14 Ndɛkəl oŋ nənesɛ MARIKI, nəkornɛ MARIKI kɔ bəkəc yosoku pɛs! Nəcəmɛ kɔ darəŋ tɛm
fəp. Nəce canu ncɛ atem anu ŋanckornɛ nde kəŋgbɔkɔ ka Ɛfərat ntende dec dɛmpɛ kɔ nde
Misira mɔ. Nəkornɛ oŋ MARIKI!
15 Kɔ nəntəwosɛ oŋ kəkornɛ MARIKI-ɛ, nəbonc məkɔ anɔ nənde nəckornɛ-ɛ, kɔ pəyɔnɛ canu
ncɛ atem anu ŋanckornɛ ntende Ɛfərat kəca ka ntende dec dɛmpɛ mɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, canu
ca aka Amər aŋɛ nəyi kəndɛ antɔf ŋaŋan mɔ. Mba ina kɔ aka kəlɔ kem disrɛ MARIKI kɔ sənde
səckornɛ!»
16 Kɔ afum ŋaluksɛ kɔ: «Səmbəlɛnɛ kəsak MARIKI a səckornɛ canu cəlɔma! Səfətam kəyɔ
tatɔkɔ!
17 MARIKI kənawurɛ atem asu kɔ səna dacar dəndo antɔf ŋa Misira, Kənayɔ mɛgbɛkərɛ
məpɔŋ nde fər yosu kiriŋ. Kəcbum su dɔpɔ kəcmar su kəcepər tɔf ya afum alarəm.
18 MARIKI kənabɛləs afum aka tɔf yayɔkɔ fəp, kəlɛkɛnɛ aka Amər aŋɛ ŋanandɛ di mɔ. Səna
sɔ səndekornɛ MARIKI, bawo Kanu kosu k'ɔyɔnɛ!»
19 Kɔ Yosuwe oloku afum: «Nəfɔdetam kəckornɛ MARIKI, bawo kəcempi kɔ ɔyɔnɛ! Kanu
kɔ nkɛ kəyɔ kəraca mɔ nkɛ kətəŋaŋnɛnɛ kətaŋ konu ləŋəs, kɔ kiciya konu mɔ.
20 Kɔ nəlukus MARIKI darəŋ-ɛ, kɔ nəkornɛ canu cəcuru-ɛ, MARIKI kəndekafəlɛ kətɛfərnɛ
nəna. Kəndeləsər on mes, kəndemələk nu, ali ntɛ cɔkɔ-cɔkɔ kənay'on pətət mɔ.»
21 K'afum ŋaluksɛ Yosuwe ntɛ: «Ala, səndekornɛ MARIKI!»
22 Kɔ Yosuwe oloku afum: «Nəwosɛ kəyɔnɛ sede sa ntɛ nəloku mɔ ba? Antəŋnɛ oŋ a MARIKI
kɔ nənde nəckornɛ!» Kɔ afum ŋaloku: «Atəŋnɛ a ti ŋɔ səyɔnɛ!»
23 Kɔ Yosuwe oloku: «Awa, nəsak canu cəcuru ncɛ cəyi nu dacɔ mɔ, nəcəmɛ MARIKI Kanu
ka Yisrayel darəŋ kɔ abəkəc ŋosoku pɛs!»
24 Kɔ afum ŋaloku Yosuwe: «Səndekornɛ MARIKI Kanu kosu, Ki kɔ səndecəŋkəl!»
25 Dəsɔk dadɔkɔ dəndo Sɛkɛm kɔ Yosuwe encicəs mes ma danapa ndɛ ŋasek mɔ, k'ɔləmər
afum a Yisrayel tiŋ tiŋ tiŋ mɛfaŋ fəp kɔ sariyɛ nsɛ Kanu kənabocər kɔ mɔ.
26 Kɔ Yosuwe encicəs moloku mmɛ dəbuk ba sariyɛ sa Kanu. K'ɛlɛk tasar təpɔŋ k'ɛncəmbər
pi kətək tantɔf nde aŋgbancan ŋa Kanu.
27 Kɔ Yosuwe oloku afum fəp: «Nəgbətnɛ pi, tasar pampɛ peyi su dacɔ, bawo pi pɛtəŋnɛ
moloku mmɛ MARIKI kənaloku su mɔ fəp. Sede sɔ pɔyɔnɛ kɔ nəlukus Kanu darəŋ-ɛ.
28 Ntɛ Yosuwe elip kəloku mɔ k'ɛsak afum kəkɔ, kɔ fəp fəlukus nde antɔf ŋa kɛ ŋɔn.

Defi da Yosuwe

29 Ntɛ mes maməkɔ mencepər mɔ, Yosuwe wan ka Nun wəcar wəka MARIKI efi. Meren
mən mɛnakɔ tasar tin kɔ wəco (110).

30 Anawup kɔ nde antɔf ŋa kɛ kɔn, nde Timnat-Sera nde mɔrɔ ma Efrayim, kəca kəmeriya
ka Tɔrɔ ta Kahas.
31 Aka Yisrayel ŋanckornɛ MARIKI mata ma Yosuwe fəp, haŋ kɔ abeki aŋɛ ŋanasol kɔ
Yosuwe mɔ ŋalip kəfi. Abeki aŋɛ ŋanatəŋnɛ mes fəp mmɛ MARIKI kənayɔnɛ aka Yisrayel mɔ.
32 Bɛnt ya Isifu nyɛ aka Yisrayel ŋanakɛrɛ kəyɛfɛ Misira mɔ, anawup yi nde Sɛkɛm nde dalɛ
ndɛ Yakuba ɛnawayər awut a Hamər papa wəka Sɛkɛm mɛncəmbəl ma gbeti tasar tin (100).
Itɔ dalɛ dandɛ dɛnayɔnɛ kɛ ka kusuŋka ka Isifu.
33 Kɔ Elasar wan wəka Aruna efi, k'awup kɔ nde Kibeya nde mɔrɔ ma Efrayim, antɔf nŋɛ
anasɔŋ wan kɔn Pinahas mɔ.

RUT
An'ɔ Rut ɔyɔnɛ-ɛ, kɔ t'ake tɔ pəmar pakaraŋɛnɛ buk bambɛ-ɛ?

Buk bambɛ, teta taruku ta aran mɛrəŋ tɔ boloku. Wəran wələma kɔ wos ŋanayɛfɛ Yisrayel nde aŋkom ŋa mɔ. Kɔ ŋaŋkɔ ŋandɛ nde atɔf ŋa Mohab. Kɔ wəran nwɛ wos efi kɔ awut ɔn mɛrəŋ dəndo ŋanandɛ mɔ. Wəran nwɛ wos efi mɔ, kɔ aran mɛrəŋ aka awut ɔn aŋɛ ŋafi mɔ, ŋayi oŋ sona dətɔf kətɔyɔ daka disrɛ. Kɔ wəran nwɛ wos efi mɔ, ɛncɛm-cɛmnɛ kəlukus nde atɔf nŋɛ ɛnayɛfɛ mɔ. Wəran ka wan kɔn nwɛ ancwe Rut, nwɛ ɛnabətər kɔ haŋ mɔ, ɛncəmɛ kɔ darəŋ kəkɔ. Ntɛ ŋambɛrɛ atɔf ŋa Yisrayel nɔnɔfɔr disrɛ mɔ, kɔ Kanu kəwurɛ pəwɛy-wɛy mpɛ peŋmentər kəbətər kɔn atɔyɔ daka mɔ. Kɔ Kanu kəmar aran akaŋɛ mɛrəŋ, kɔ kəwurɛ ŋa kətɔyɔ daka disrɛ nkɛ ŋanayi mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta ŋayi sɔ sona mɔ.

Taruku tantɛ tɛntam kəsɔŋɛ afum a məkɔ alarəm kəbəknɛ aŋɛ ŋancɛm-cɛmnɛ a Kanu kəmpələrnɛ ŋa mɔ. Kɔ afum ŋawosɛ kəcəmɛ Kanu darəŋ ŋacyɔ mɛfaŋ mɔn-ɛ, Kanu kəfɔpələr ŋa few. Pəcucanɛ pələma pɛntam kəder, mba Kanu kəntiŋkəli pi pətɔt. Dəkəcop da taruku tantɛ dementər nɔnɔfɔr, mba dəkələpsər da pi, anəŋk fənɔntər fa Kanu kɔ kəbətər kɔn nkɛ kəntɔlip mɔ. Kanu kəmar su kəcərɛ ka tantɛ kəyi kosu doru fəp. Amina!

Taruku ta Rut

Pəlɛcər pa afum a Elimɛlɛk

1 Tɛm ntɛ aboc kiti ŋanatɔmpər dɛbɛ da Yisrayel mɔ, kɔ dor dende deyi dətɔf. Kɔ fum wəka dare da Bet Lɛhɛm nde atɔf ŋa Yuda, ende pəkɔ nkɔn kɔ wəran kɔn kɔ awut ɔn arkun mɛrəŋ, kəkɔcepərɛnɛ tɛm nde atɔf ŋa Mohab.

2 Tewe ta fum wəkakɔ tɛnayɔnɛ Elimɛlɛk, pacwe wəran kɔn Noyemi, kɔ mewe ma awut ɔn arkun akakɔ mɛrəŋ mɛnayɔnɛ Malɔŋ kɔ Kilyɔŋ. Fəp faŋan aka kor ka Ɛfərat ŋɔ ŋanayɔnɛ, dare da Bet Lɛhɛm nde atɔf ŋa Yuda. Kɔ ŋander atɔf ŋa Mohab kɔ ŋandɛ di.

3 Kɔ Elimɛlɛk wos ka Noyemi ende pəfi dəndo, kɔ Noyemi eyi di oŋ kɔ awut ɔn arkun mɛrəŋ.

4 Kɔ awut akakɔ ŋande ŋanɛncɛ aran aMohab. Wəran wəcɔkɔ-cɔkɔ ancwe Ɔrpa, kɔ wəka mɛrəŋ ancwe Rut. Kɔ ŋayi di meren wəco.

5 Malɔŋ kɔ Kilyɔŋ ŋande ŋafi, kɔ Noyemi ende pəyi oŋ, ɔyɔfɛ wərkun, ɔyɔfɛ sɔ awut.

Rut kəcəmbər kɔn Noyemi Bet Lɛhɛm

6 Kɔ Noyemi ɛyɛfɛ nkɔn kɔ aran a awut ɔn dalɛ da Mohab, bawo analoku kɔ dəndo dalɛ da Mohab a MARIKI ɛmar afum ɔn aka atɔf ŋa Yuda, k'ompocɛ ŋa yeri.

7 Kɔ Noyemi ɛyɛfɛ dalɛ dadəkɔ ɛnayi mɔ, kɔ aran a awut ɔn mɛrəŋ, kɔ ŋasumpər dəpɔ kəlukus ka nde atɔf ŋa Yuda.

8 Kɔ Noyemi oloku aran a awut ɔn mɛrəŋ: «Awa, nəlukus nwɛ o nwɛ nde kəlɔ ka iya kɔn! MARIKI pəyɔnɛ nu nɔnɔfɔr, pəmɔ təkɔ nənayɔnɛ akɔ ŋafi mɔ nɔnɔfɔr kɔ ina mɔ.

9 Intolanɛ nu: MARIKI pəpocɛ nu nwɛ o nwɛ pəforu nda wərkun!» K'oncup ŋa, kɔ ŋayɛfɛ kəbok.

10 Kɔ aran a awut ɔn ŋambupərɛ: «Ala! Sən'endekɔ kɔ mənа nde afum am ŋayi mɔ.»

11 Kɔ Noyemi oloku: «Nəlukus aran a awut em! T'ake tɔ nəndecɛpsɛn'em darəŋ-ɛ? Ifɔsətam kəsətɔ awut aŋɛ ŋandetam sɔ kənɛncɛ nu mɔ.

12 Nəlukus nde ndoronu aran a awut em, nəkɔ! Bawo imbɛk oŋ wərkun kədesɔnɛnc'em. Ali icloku isərɛgbɛkər Kanu amera, ali pibi pampɛ pɔ səyi kəfo kin kɔ wərkun təyɔn'em kəkom sɔ awut arkun-ɛ,

13 nəndetam kəkar ŋa ŋabɛk, nəndefatɛnɛ ti oŋ a panɛncɛ nu ba? Ala, awut em aran! Pəlɛc mpɛ pɔsɔt'em mɔ, poncu pɛtas pɔkɔ pɔsɔtɔ nu mɔ, kəca ka MARIKI kəmbəp im.»

14 Kɔ ŋambok sɔ. Kɔ Ɔrpa nkɔn oncup kɔncəra kɔn Noyemi, k'elembərnɛ kɔ, k'osumpər dəpɔ k'ɔŋkɔ. Mba Rut nkɔn owosɛ fɛ kəsak kɔncəra kɔn Noyemi pəkɔ.

15 Kɔ Noyemi oloku Rut: «Məməmən wəres əm, olukus ndena afum ɔn kɔ canu cɔn. Məyɔ təkɔ ɔyɔ mɔ, məna sɔ məkɔ nde ndaram!»

16 Mba kɔ Rut oloku kɔ: «Ta məsɔŋ'em kəsak əm, məsɔŋ'em kəlukus əm darəŋ! Nde məŋkɔ mɔ, difɔ ina sɔ indekɔ. Nde məndeyi mɔ, ina sɔ difɔ indekɔyi. Afum am, afum em ŋɔ. Kanu kam, Kanu kem kɔ.

17 Nde məndekɔfi mɔ, difɔ indekɔfi, pawup im di. MARIKI pəyɔn'em ti, pənɔcərɛn'em ntɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ defi gbəcərəm dendesɔŋɛ su kəgbɛyɛnɛ kɔ məna-ɛ.»

18 Ntɛ Noyemi ɛnəŋk Rut ɛŋgbəc kəkɔ kɔ nkɔn mɔ, k'ɛsak kəloku kɔ sɔ teta kəlukus.

19 Kɔ ŋasol mɛrəŋ maŋan kəkɔ haŋ kɔ ŋambɛrɛ dare da Bet Lɛhɛm.

Ntɛ ŋambɛrɛ Bet Lɛhɛm mɔ, kɔ pənciyanɛ afum fəp te taŋan. Kɔ aran ŋaŋyiftɛnɛ: «Noyemi ɔfɔ wəkawɛ ba?»
20 Kɔ Noyemi oloku ŋa: «Ta nəw'em sɔ Noyemi «Wəyi dəpəbotu», mba nəcw'em oŋ Mara, «Wəyi dəpəcuy». Bawo Kanu nkɛ kəntam mes ma doru fəp mɔ kəsɔŋ im pəcuy.
21 Ntɛ incyɛfɛ dɛ kəkɔ mɔ, waca wem wɛnalarɛ kɔ MARIKI olukus'em waca wɔsɔkər. Awa! Nəsak kəw'em Noyemi, bawo MARIKI nwɛ ɛntam mes fəp mɔ, ɛŋkafələrn'em, kɔ kəsɔŋ'im pəcuy.»
22 Tatɔkɔ tɔ Noyemi ɛnayɛfɛ dalɛ da Mohab kɔ Rut wəMohab, wəran ka wan kɔn. Ntɛ ŋambɛrɛ Bet Lɛhɛm mɔ, patɛp kəccop kətɛl ka mɛŋgɛn məlɔma mmɛ ambɔf nde atɔf ŋa Yisrayel mɔ.

2

Rut ɔŋkɔ dəkəgbɛtəs atɛl a Bɔs tadarəŋ

1 Noyemi ɛnayɔ wəkomɛnɛ ka wos wəlɔma. Fum wəka fənɔntər ɛnayi, pəyɔ sɔ daka. Bɔs b'ancwe kɔ.
2 Kɔ Rut wəMohab oloku kɔncəra kɔn Noyemi: «Məwos'em ikɔ nde dalɛ ikɔ icgbɛtəs wətɛl nwɛ ɔŋkɔwos'em kəyi kɔ darəŋ mɔ.» Kɔ Noyemi oloku Rut: «Məkɔ, wan kem wəran.»
3 Kɔ Rut ɔŋkɔ dəkəgbɛtəs nde dalɛ atɛl tadarəŋ. Kɔ tɔyɔnɛ dalɛ ndɛ ɛncgbɛtəs mɔ da Bɔs dɔ, Bɔs nwɛ ɛnayɔnɛ wəkomɛnɛ ka Elimɛlɛk mɔ.
4 Pəwon fɛ kɔ Bɔs ɛmbɛrɛ kəyɛfɛ ka Bet Lɛhɛm. Kɔ Bɔs eyif atɛl ɔn, k'oloku ŋa: «MARIKI pəsolɛ nu!» K'atɛl ŋantolanɛ kɔ ntɛ: «Awa! Məna sɔ, MARIKI pəpoc'am pətɔt!»
5 Kɔ Bɔs eyif fum wəkɔ ɛnayɔnɛ wəbɛ ka atɛl ɔn mɔ: «An'ɔyɔ wəyecəra nwɛ-ɛ?»
6 Kɔ wəbɛ ka atɛl ɔn oloku: «Wan wəran wəMohab ɔfɔ, nwɛ ŋander kɔ Noyemi, kəyɛfɛ ka dalɛ da Mohab mɔ.
7 Ntɛ oloku mɔ: ‹Nəwos'em icəmɛ atɛl darəŋ icgbɛtəs, icwɛtsɛnɛ sɔ mɛŋgbɛn min min məkɔ mɛntɛmpɛnɛ toka dacɔ mɔ.› Kəyɛfɛ ntɛ enderna nnɔ bətbət a k'ɛncəmɛ mɔ, haŋ ndɛkəl. Pəpic p'eŋesəmna nde dəkəlɔ.»
8 Kɔ Bɔs oloku Rut: «Məcəŋkəl im belbel wan kem: Ta məkɔ sɔ dəkəgbɛtəs tofo tocuru. Ta məbɔlɛ sɔ nnɔ dalɛ dem, ta nəbɔlɛnɛ sɔ abəc em.
9 Məgbətnɛ belbel nde abəc em ŋantɛl mɔ, məcəmɛ aran akɔ ŋaŋgbɛtəs mɔ darəŋ. Mənəŋk iloku abəc em, ta ŋagbuŋɛn'am. Kɔ domun dendenabas əm-ɛ, məkɔ nde dətɔbɔl, məkɛt domun ndɛ abəc em ŋaŋkɛt mɔ.»
10 Kɔ Rut ontontnɛnɛ Bɔs haŋ k'ɛfəntərɛ dəntɔf. K'oloku Bɔs: «Cəke c'iyɔ-ɛ, ntɛ məndeyɔn'em mamɛ, ina nwɛ iyɔnɛ wəcikəra mɔ?»
11 Kɔ Bɔs oloku kɔ: «Aləmər im mi tin tin tin mes mmɛ məyɔ kɔncəra kam, kəyɛfɛ ntɛ wos əm efi mɔ, tɔkɔ məsak papa kam, iya kam, k'atɔf ŋam nŋɛ aŋkom əm mɔ, məcder nnɔ nda afum aŋɛ mənatɔcərɛ tɔcɔkɔ-cɔkɔ mɔ.
12 MARIKI pəlukus'am tɔkɔ məyɔ mɔ! MARIKI pəsɔŋ'am ti kəway, nkɔn Kanu ka Yisrayel nkɛ məndər məndɛ katəkəp kɔn dəntɔf mɔ.»
13 Kɔ Rut oloku: «Məmbaŋ im belbel, məna wəbɛ kem! Moloku mam məsɔŋ'em abəkəc kəfəntərɛ, kɔ məŋkɔ məməmən ti-ɛ, ali wəbəc kam wəkin səfətəŋnɛnɛ.»
14 Ntɛ tɛm ta kədi yeri tendebəp mɔ, kɔ Bɔs oloku Rut: «Məcɔŋnɛ mədi yeri nnɔ səyi mɔ, məbaŋ kəcom, məctɛm ki nnɔ dəmɛnc.» Kɔ Rut ɔŋkɔ pəndɛ atɛl kəsək. Kɔ Bɔs ɔsɔŋ kɔ kəcom, k'ɔsɔm ki, k'ɛnɛmbərɛ, k'ɛmɛŋkərnɛ kəlpəs.
15 Kɔ Rut ɛyɛfɛ sɔ kəgbɛtəs, kɔ Bɔs oloku abəc ɔn: «Nəce kɔ sɔ pəgbɛtəs nde dətoka, ta nəməmənɛnɛ kɔ.
16 Nəcwak kəcsul-sulu səbomp sa mɛŋgbɛn məlɔma yati nəcgbalɛ kɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəcwɛtəs si mɔ, ta nəcməmənɛnɛ kɔ, ta nəloku kɔ tələm o tələm.»
17 Kɔ Rut ɛŋgbɛtəs haŋ dəfɔy, k'ɛsɛpər mɛŋgbɛn məkɔ ɛnagbɛtəs mɔ, k'ɔsətɔ mɛŋgbɛn ma ɔrs abɛk ŋin.
18 Kɔ Rut ɛlɛk mɛŋgbɛn mmɛ k'ɛsarɛ, k'eŋkekərɛ mi, k'ɔŋkɔ pəmentər kɔncəra kɔn. K'owurɛ sɔ yeri yɔn yɛlpəs, k'ɔsɔŋ kɔ.
19 Kɔ kɔncəra kɔn eyif kɔ: «Deke məŋgbɛtəs mɛŋgbɛn mmɛ fəp məkɔ-ɛ? Dalɛ d'ana dɔ məmbəcna-ɛ? Kanu kəmar nwɛ ɛŋkɛkəsən'am mɔ!»
Kɔ Rut oloku kɔncəra kɔn: «Abɔf ŋa wərkun wəlɔma ŋ'imbəcna, pacwe kɔ Bɔs.»
20 Kɔ Noyemi oloku wəran ka wan kɔn: «Inəŋk MARIKI nwɛ ɔsərəlasɛ səna ayi doru nənəfər, pəmɔ akɔ ŋafi mɔ. Kanu kəpocɛ wərkun wəkawɛ pətɔt.» Kɔ Noyemi oloku kɔ sɔ: «Wərkun wəkakɔ, wəkomɛnɛ kosu ɔfɔ! Ŋa ŋɔ pəmar ŋacəmɛ su dəntɔf.»
21 Kɔ Rut wəMohab oloku sɔ: «Olok'im sɔ, mələtərnɛ abəc em haŋ ŋalip kətɛl'em fəp.»
22 Kɔ Noyemi oloku Rut wəran ka wan kɔn: «Wan kem pəntesɛ ti tatɔkɔ, nəsumpərɛnɛ kɔ abəc ɔn, ta mətor dalɛ da nwɛ o nwɛ nde aŋkɔtərs'əm mɔ.»

23 Kɔ Rut ŋasumpərɛnɛ kɔ abəc a Bɔs kəgbɛtəs haŋ kɔ kətɛl ka mɛŋgbɛn ma ɔrs kɔ cəgbay kəlip* kɔ mɛŋgbɛn ma dəmərɔ.† Ŋasərɔyi kəfo kin kɔ kɔncəra kɔn.

3

Rut kɔcepərɛnɛ pibi nde wɛcɔk wa Bɔs tantɔf

1 Noyemi kɔncəra ka Rut, oloku kɔ: «Wan kem, ifaŋ kəsɔŋ əm wərkun pənɛnc'am, məna sɔ məŋesəm, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəbɔt sɔ məna mɔ.
2 Ndɛkəl oŋ, Bɔs nwɛ ɛsak əm məcbəc kɔ abəc ɔn mɔ, məlaŋ ti oŋ a fum kosu ɔfɔ? Məncərɛ sɔ a pibi pa mɔkɔ p'aŋkɔfoy nde kur kɔn mɛgbɛn ma ɔrs mamɔkɔ anatɛlɛ kɔ mɔ.
3 Məyɛfɛ, məsopɛ moro, məbɛrnɛ duma məkɔ dəndo aŋkɔsɛpərɛ kɔ mɔ! Ta məwurər kɔ ta ɛntalip kədi yeri kɔ kəmun de!
4 K'endena pəckɔ dəkəfəntərɛ-ɛ, məgbɛkərɛ da ɛŋfəntərɛ mɔ. Kɔ məyɛfɛ-ɛ, məkɔ məfeni kɔ kəloto nde dəwɛcək, məfəntərɛ. Nkɔn Bɔs yati ɔŋkɔlok'əm tɔkɔ pəmar a məyɔ mɔ.»
5 Kɔ Rut oloku kɔncəra kɔn: «Iŋkɔyɔ tantɛ məlok'im mɔ fəp.»
6 Kɔ Rut ɔŋkɔ nde dəkur, k'ɔyɔ tɔkɔ kɔncəra kɔn ɛnaloku kɔ mɔ fəp.
7 Kɔ Bɔs endi yeri, k'omun, kɔ pəmbɔt kɔ dəris. K'ɔŋkɔ pəfəntərɛ nde kur kələpsər mɔ. Kɔ Rut ɔŋkɔ pəfeni kɔ kəloto dəwɛcək, k'ɛmbɛrɛ, k'ɛfəntərɛ.
8 Pəndeyi cɛk-cɛk, kɔ wərkun nwɛ oyokərnɛ, endekafəlɛ: K'ɛmbəp wəran pəfəntərɛ kɔ wɛcək tantɔf!
9 K'eyif: «An'ɔfɔ-ɛ?» Kɔ Rut oloku kɔ: «In'ɔfɔ, ina Rut, wəcar kam. Məkump wəcar kam dobol da duma dam, bawo wəcəmɛ kem dəntɔf məyɔnɛ.»
10 Kɔ Bɔs oloku: «MARIKI pəpoc'am pətɔt wan kem wəran! Məmentər sɔ nənəfər nnɔ akomɛnɛ a kɔncəra kam ŋayi mɔ pətas dəkɔ mənamentər təcɔkɔ-cɔkɔ mɔ. Bawo məncəmɛ fɛ atɛmp darəŋ ŋayɔ daka, ŋayɔ fɛ daka.
11 Ndɛkəl oŋ wan kem wəran ta mənesɛ, ntɛ o ntɛ tɔ məloku, inyɔn'am ti, bawo dare fəp dɛncərɛ a wəran wəka dəkəcəmɛ dɔpɔŋ məyɔnɛ.
12 Ndɛkəl oŋ, kance kɔ pəmar a icəm'am dəntɔf, mba wələma eyi nwɛ ɔlətərnɛ dokom kɔ wos əm pətas ina mɔ.
13 Məcepərɛnɛ nnɔ pibi. Bətbətana, k'ɛfaŋ kəlɛk kəcəm'am dəntɔf-ɛ, tentesɛ, pəcəm'am dəntɔf. Mba k'ɔntɔfaŋ kəcəm'am dəntɔf-ɛ, ina incəm'am dəntɔf, kɔ MARIKI owosɛ-ɛ! Məfəntərɛ haŋ dec dɔcsɔk.»
14 Kɔ Rut ɛfəntərɛ kɔ wɛcək tantɔf haŋ kɔ dec dɔsɔk, k'ɛyɛfɛ pəpan-pan, tɛm ntɛ antɔtam kəcnɛpəlɛnɛ mɔ. Kɔ Bɔs oloku kɔ: «Ta pacərɛ a məndersa nnɔ dəkur de!»
15 Kɔ Bɔs oloku kɔ: «Məcipi kəfakəl nkɛ məncəpnɛ mɔ, məsumpər ki belbel.» Kɔ Rut osumpər kəfakəl, kɔ Bɔs ɛmbɛrɛ kɔ mɛŋgbɛn ma ɔrs tafala camət-tin, k'onuŋkər kɔ, kɔ Bɔs ɔŋkɔ dare.
16 Kɔ Rut ɔŋkɔ ndena kɔncəra kɔn Noyemi. Kɔ wəkakɔ eyif kɔ: «Cəke cɔ tencepərna-ɛ, wan kem wəran?»
Kɔ Rut ələmər kɔncəra kɔn mes məkɔ wərkun nwɛ ɛnayɔnɛ kɔ mɔ fəp.
17 Kɔ Rut oloku: «Ɔsɔŋ im ɔrs kəfala camət-tin, pəcloku: ‹Ta məlukus waca wəsɔkər ndena kɔncəra kam!›»
18 Kɔ Noyemi oloku Rut: «Məyi nnɔ, wan kem wəran, haŋ məccərɛ tɔkɔ mes mamɛ mendeləpsər mɔ, bawo wərkun wəkawɛ, ɔfəsətam kəndɛ k'ɔntɔlip mes mamɛ məkɔ-ɛ!»

4

Bɔs ɛlɛk kɛ ka Elimɛlɛk

1 Kɔ Bɔs ɔŋkɔ dəkəbɛrɛ da dare daŋan k'ɔŋkɔ pəndɛ. Pəwon fɛ, Elimɛlɛk wəkomɛnɛ wəkɔ Bɔs ɛnaloku a wəkakɔ ɛnaŋkanɛ kələtərnɛ kəcəmɛ ka Rut dəntɔf pətas kɔ mɔ, kɔ wərkun nwɛ encepər, kɔ Bɔs ewe kɔ: «Məcoŋnɛ məde məndɛ nnɔ!» Kɔ wəkakɔ ɔncəŋnɛ k'ɔŋkɔ pəndɛ.
2 Kɔ Bɔs ɛlɛk afum abeki wəco dare disrɛ, k'oloku ŋa: «Nəndɛ nnɔ!» Kɔ akakɔ ŋandɛ.
3 Kɔ Bɔs oloku wəkɔ pənamar a pəcəmɛ Rut dəntɔf mɔ: «Ntɛ Noyemi ɛyɛfɛ atɔf ŋa Mohab, k'ɛfaŋ kəcamәs tofokəl ta antɔf ŋɔkɔ ŋɛnayɔnɛ ŋa wɛnc kosu Elimɛlɛk mɔ.
4 K'incɛm-cɛmnɛ kəsɔŋ'am ti kəcərɛ, ilok'əm ti: Məsɛp məway di fər ya abeki a afum asu kiriŋ kɔ afum acuru akɔ ŋandetəŋnɛ ti mɔ! Kɔ məfaŋ kəway di-ɛ, məway! Kɔ məntɔsɔfaŋ di-ɛ, məsɔŋ'em ti kəcərɛ, bawo sariyɛ sa kɛ kaŋkɛ, kɔ məna məyɛfɛ day-ɛ, in'ɔ pəmar icəmɛ.» Kɔ wərkun nwɛ oloku Bɔs: «Ifaŋ kəway dalɛ dadɔkɔ yati.»
5 Kɔ Bɔs endeŋər: «Kɔ məway dalɛ Noyemi dəwaca-ɛ, mɛnɛ mənasər sɔ Rut wəMohab, wəran ka wəfi. Ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta tewe ta wəfi təsɔlɛ kɛ kaŋkɛ kəroŋ mɔ.»

---

* **2:23** Mɛŋgbɛn mowurɛnɛ malɔ, mmɛ aŋwe databo «orge» mɔ. † **2:23** Malɔ mmɛ aŋwe cətabo «blé» mɔ, mi mɔ aŋlompsɛ «farine».

6 Kɔ wərkun nwɛ oloku: «Kɔ pəyɔnɛ tatɔkɔ tɔ-ɛ, ifɔtam kəway kɛ nkɛ ta ideyaməs teta daka
dem ndɛ iyɔ mɔ. Məlɛk sariyɛ sem sa kəwurus, bawo ifɔtam ina wəsərka kəkɔtɛnɛ ti.»
7 Awa, cɔkɔ-cɔkɔ atɔf ŋa Yisrayel, kɔ afum ŋandecaŋəs kəway kɔ pəyɔnɛ fɛ ti ŋasəkpərɛnɛ
daka dɔləma-ɛ, wəkin oŋwurɛ kɔfta kɔn pəsɔŋ ki wəkɔ ŋayi kəlompəs mes mɔ. Tɔyɔ tatɔkɔ
tɛnayɔnɛ tɛcaŋsɛ moloku cɔkɔ-cɔkɔ atɔf ŋa Yisrayel.
8 Kɔ wərkun nwɛ pənamar kəway dalɛ ndɛ mɔ, oloku Bɔs: «Bɔs, mənа məway!» Kɔ wərkun
nwɛ owurɛ kɔfta kɔn, k'ɔsɔŋ ki Bɔs.
9 Awa, kɔ Bɔs oloku abeki kɔ afum fəp: «Teyi məkɔ fɔr yonu kiriŋ, a iway Noyemi dəwaca
daka ndɛ dɛnayɔnɛ da Elimɛlɛk, da Kilyɔŋ haŋ kəbəp ka Maləŋ mɔ fəp.
10 Iwosɛ sɔ kənasər Rut wəMohab, wəran ka Maləŋ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pade pacwenɛ kɛ kaŋkɛ
wəfi mɔ, ta pade pələrnɛ tewe ta wəfi awɛnc aŋa dacɔ dare dandɛ. Nəyɔnɛ məkɔ atəŋnɛ a ti.»
11 Kɔ afum akɔ ŋanacəmɛ dəkəbɛrɛ da dare kɔ abeki ŋaluksɛ: «Ɛy, teyi məkɔ fɔr yosu kiriŋ!
MARIKI pəsɔŋɛ wəran wəkawɛ məyi kənasər mɔ pəyi pəmɔ Leya kɔ Rasɛl, aran aŋɛ mɛrəŋ
aŋɛ ŋaŋkom afum aka atɔf ŋa Yisrayel mɔ! Kanu kəsɔŋ əm sɔkət aka kusuŋka ka Ɛfərat dacɔ,
məsɔtɔ tewe nde Bet Lɛhɛm!
12 MARIKI pəsɔŋ əm kɔ wəran wəkawɛ awut alarəm, MARIKI pəsɔŋɛ afum aka kəlɔ kam
ŋade ŋayi pəmɔ awut aka kəlɔ ka Perɛs, aŋɛ Tamar ɛnakomɛ Yuda mɔ!»
13 Kɔ Bɔs ɛnɛncɛ Rut, k'ombocərnɛ kɔ. Kɔ MARIKI ɔsɔŋɛ Rut kəbɛkəs, k'oŋkom wan wərkun.
14 Kɔ aran ŋaloku Noyemi: «Səŋkor-koru MARIKI! Ɔsɔŋɛ məkɔ k'aŋkom fum nwɛ endekɛkəs
əm mɔ. Kanu kəde kəpocɛ wansɔ kam pədebɛk tewe Yisrayel.
15 Endekafəl'əm teyi, pəkɛkəs əm detembəra dam disrɛ. Bawo wəran ka wan kam nwɛ
ɔmbətər əm mɔ, okom kɔ. Wəran ka wan kam nwɛ encepər əm awut arkun camət-mɛrəŋ
mɔ.»
16 Kɔ Noyemi ɛlɛk wan k'ɛnɛknɛ, nkɔn Noyemi ɛnadusum wan wəkakɔ.
17 K'andɛ a Noyemi ŋasɔŋ kɔ tewe, ŋacloku: «Noyemi oŋkom wan!» Kɔ ŋawe kɔ Obɛd. Nkɔn
ɛnayɔnɛ papa wəka Yese, Yese ɛnayɔnɛ papa wəka Dawuda.

Mewe ma atem a Dawuda

18 Mewe ma awut a Perɛs mɛmɛ: Perɛs okom Hɛcəron,
19 Hɛcəron okom Ram, Ram okom Aminadab,
20 Aminadab okom Nasɔŋ, Nasɔŋ okom Salməŋ.
21 Salməŋ okom Bɔs, Bɔs okom Obɛd,
22 Obɛd okom Yese, Yese okom Dawuda.

Kibaru Kətɔt ka Yesu nkɛ Matiye ɛnacicəs mɔ
Matiye
Kəsɔkəs ka Kibaru Kətɔt ka Yesu nkɛ Matiye encicəs mɔ

Səbuk səcempi maŋkəlɛ səloku moloku mmɛ aŋwe «Kibaru Kətɔt ka teta Yesu Krist mɔ». Kəmar ka Amera ŋecempi ŋa Kanu, acɛpsɛ a Yesu darəŋ maŋkəlɛ ŋacicəs taruku ta Yesu. Ŋa ŋayɔnɛ: Matiye, Mark, Luk kɔ Isaŋ. Mba Matiye kɔ Isaŋ ŋanayi asom a Yesu aŋɛ wəco kɔ mɛrəŋ dacɔ.

Ntɛ kəpɛ ka Yesu dəkɔm kəncepər mɔ, kɔ Matiye encicəs buk bambɛ pəcloku mecepərɛnɛ fəp ma Yesu antɔf ŋaŋɛ kəroŋ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ afum a doru ŋaccərɛ a Yesu ɔyɔnɛ Krist, wəyɛk-yɛk nwɛ Kanu kənasom kəder teta kəyac afum doru dandɛ mɔ. CəKərɛk cɔ Matiye ɛnacicəs buk bambɛ, mba səna səŋkafəli bi cəBaka ntɛ tɔŋsɔŋɛ aBaka sɔ ŋacərɛ mes mamɔkɔ mɔ.

Buk bambɛ boloku mes mɛwɛy-wɛy mɛlarəm mmɛ Yesu ɛnayɔ doru dandɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ afum ŋacərɛ fənɔntər nfɛ Kanu kənasɔŋ kɔ mɔ. Yesu ɛnataməs acuy, pəcbɛləs yɔŋk yɛlɛc. Matiye ɛnafaŋ sɔ a afum ŋacərɛ mɛtəksɛ ma Yesu. Ntɛ Yesu ɛnctəksɛ afum mɔ, ŋanacərɛ a moloku ma Kanu m'oncloku, pəcloku kance kəsoku pɛs. Tɛlpəs oŋ, defi kɔ kəfɔtɛ ka Yesu afi dacɔ kɔ kəpɛ kɔn kɔ buk bambɛ boloku su.

Mamɛ fəp mɛŋmar su kəcərɛ fum nwɛ Yesu ɔyɔnɛ mɔ. Kəcərɛ ka buk bambɛ kəŋmar su kəcepərɛnɛ doru kəcərɛ kəkɔtɛnɛ mes disrɛ, bɛmar su sɔ kəlompəs ka kiyi wəyeŋ ka doru o doru, k'afi-ɛ. Kanu kəsɔŋ su kəcərɛ ka moloku ma buk bambɛ! Amina!

Tokotərɛnɛ ta Taruku ta Kibaru kətɔt ka Matiye:

1. Sora 1-4: Matiye oncop Kibaru Kətɔt kɔn kələm kəkom ka Yesu Krist kɔ tocop tɔn yɛbəc nyɛ Kanu kəsom kɔ mɔ.
2. Sora 5-25: Ta mɛrəŋ, Matiye ementər yɛbəc ya Yesu kɔ mɛtəksɛ mɔn mɛlarəm.
3. Sora 26-28: Tɛlpəs, Matiye ɔləm ntɛ Yesu ɛmbəcɛ Kanu defi dɔn disrɛ kɔ kəfətɛ kɔn afi dacɔ mɔ.

Atem a Yesu
Luk 3.23-38

1 Kəbənda ka dokom da Yesu Krist kɔ kaŋkɛ, wansɔ ka Dawuda, wansɔ ka Abraham:
2 Abraham ɛnakom Siyaka, kɔ Siyaka oŋkom Yakuba, kɔ Yakuba oŋkom Yuda kɔ awɛnc ɔn,
3 Yuda okom Perɛc kɔ Serah. Tamar ɔyɔnɛ ŋa kɛrɛ. Kɔ Farɛs oŋkom Hecərəŋ, kɔ Hecərəŋ oŋkom Aram.
4 Kɔ Aram oŋkom Aminadab, kɔ Aminadab oŋkom Nasɔŋ kɔ Nasɔŋ oŋkom Salməŋ.
5 Salməŋ kɔ wəran kɔn Rahab ŋaŋkom Bɔs, Bɔs kɔ wəran kɔn Rut ŋaŋkom Yobed. Kɔ Yobed oŋkom Yisay,
6 kɔ Yisay oŋkom Dawuda wəbɛ wəka Yisrayel.
Dawuda ɛnanasər wəran ka Uri, kɔ ŋaŋkom Sulemani.
7 Kɔ Sulemani oŋkom Roboyam, kɔ Roboyam oŋkom Abiya, kɔ Abiya oŋkom Asaf.
8 Kɔ Asaf oŋkom Yosafat, kɔ Yosafat oŋkom Yoram kɔ Yoram oŋkom Osiyas.
9 Kɔ Osiyas oŋkom Yotam, kɔ Yotam oŋkom Akas, kɔ Akas oŋkom Esekiyas.
10 Kɔ Esekiyas oŋkom Manase kɔ Manase oŋkom Amɔs kɔ Amɔs oŋkom Yosiya.
11 Yosiya oŋkom Yekoniya kɔ awɛnc aŋa tɛm ntɛ anasumpər aka Yisrayel pakekərɛ ŋa Babiləŋ mɔ.
12 Ntɛ tatɔkɔ tencepər mɔ, kɔ Yekoniya oŋkom Salatiyel kɔ Salatiyel oŋkom Sorobabɛl.
13 Kɔ Sorobabɛl oŋkom Abiyud kɔ Abiyud oŋkom Eliyakim, kɔ Eliyakim oŋkom Asor.
14 Kɔ Asor oŋkom Sadok kɔ Sadok oŋkom Akim kɔ Akim oŋkom Eliyud.
15 Kɔ Eliyud oŋkom Elasar kɔ Elasar oŋkom Matan kɔ Matan oŋkom Yakuba.
16 Kɔ Yakuba oŋkom Isifu wos ka Mari wəkɔ oŋkom Yesu nwɛ aŋwe Krist, wəbɛ nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ.
17 Awa, dɛtɛmp wəco kɔ maŋkəlɛ dɛnacepər kəyɛfɛ Abraham haŋ kəbəp Dawuda, dɛtɛmp wəco kɔ maŋkəlɛ kəyɛfɛ Dawuda haŋ kəbəp kəkekərɛ ka aYisrayel Babiləŋ, dɛtɛmp wəco kɔ maŋkəlɛ kəyɛfɛ kəkekərɛ kəŋan Babiləŋ haŋ kəbəp Krist.

Kəkom ka Yesu Krist

18 Tokom ntɛ t'anakom Yesu Krist: Wərkun nwɛ ancwe Isifu mɔ, ɛncfac iya ka Yesu nwɛ ancwe Mari mɔ. Ta Isifu ɛntagbaŋnɛ Mari-ɛ, kɔ Mari ɛnəŋknɛ pəbɛksɛ fənɔntər fa Amera Ŋecempi.
19 Isifu wos ka Mari nwɛ ɛnalomp, ta ɛfaŋ kəcɛŋ kɔ gbasŋa mɔ, ɛncɛm-cɛmnɛ kəluksɛ Mari nda afum ɔn kəgbɔpnɛ disrɛ.

20 Isifu eyi ti kəcɛm-cɛmnɛ, gbəncana babɔkɔ kɔ mɛlɛkɛ ma Mariki mowurər kɔ dəmere, kɔ
moloku kɔ: «Isifu wan ka Dawuda, ta mənesɛ kəlɛk Mari mənɛncɛ kɔ, bawo wan nwɛ ɛmbɛkəs
mɔ, bafɔ dəfum ɛyɛfɛ, mba dəAmera Ŋecempi.
21 Wəran kam Mari endekom wan wərkun mənde məwe kɔ Yesu*, bawo nkɔn endeyac
afum ɔn kiciya kəŋan.»
22 Mamɔkɔ fəp mɛnayi ntɛ tɔŋsɔŋɛ ntɛ Mariki ɛnalokɛ kusu ka sayibɛ mɔ, meyi:
23 «Məcəŋkəl, wəyecəra wətɔcərɛ wərkun endebɛkəs.
Pəkom wan wərkun
nwɛ andewe Emaniyel mɔ.»
Itɔ tatɔkɔ: «Kanu kəyi kɔ səna.»
24 Ntɛ Isifu entimɛ mɔ, k'ɔyɔ tɔkɔ mɛlɛkɛ ma Mariki mɛnasom kɔ mɔ. K'ɛlɛk Mari k'ɛnɛncɛ
kɔ.
25 Mba ŋanafəntərɛ fɛ kɔ Mari haŋ ntɛ Mari ɛnakom wan wərkun, nwɛ Isifu ɛnasɔŋ tewe ta
Yesu mɔ.

2

Acərɛ mes ŋander kənəŋk Yesu

1 K'aŋkom Yesu dare da Betlɛhɛm nde atɔf ŋa Yude, tɛm tatɔkɔ tɔ Herodu ɛnayɔnɛ di wəbɛ.
Kɔ acərɛ mes aka ntende kəca nkɛ dec dɛmpɛ mɔ ŋander Yerusalɛm,
2 kɔ ŋayif: «Deke kənaka nkɛ kəndeyɔnɛ wəbɛ k'aSuyif nwɛ antɛp kəckom mɔ, eyi-ɛ? Bawo
sənəŋk kɔs kɔn ntende dec dɛmpɛ mɔ, sənder kədetontnɛnɛ kɔ fər kiriŋ.»
3 Ntɛ wəbɛ Herodu ene toloku tatɔkɔ mɔ, kɔ pəyi kɔ yamayama, kɔ aka Yerusalɛm fəp.
4 Kɔ wəbɛ Herodu oloŋka aloŋnɛ apɔŋ fəp kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif, k'eyif ŋa kəfo nkɛ
andekom Krist, wəyac nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ.
5 Kɔ akakɔ ŋaloku kɔ: «Dare da Betlɛhɛm nde atɔf ŋa Yude andekom kɔ, bawo itɔ sayibɛ
səncicəs:
6 Kɔ məna Betlɛhɛm atɔf ŋa Yuda,
məyɔ dəkəcəmɛ sədare səpɔŋ sa Yuda dacɔ,
bawo dare dam dɔ wəkiriŋ endewur
nwɛ endekɛkəs afum em anɛ ŋayɔnɛ aka Yisrayel mɔ.»
7 Awa, kɔ Herodu ewe acərɛ ɔn mes, k'eyif ŋa yəkyɔk kəcərɛ yati tɛm tɔkɔ kɔs kaŋkɔ
kənamentərnɛ mɔ.
8 Kɔ Herodu osom afum Betlɛhɛm, pəcloku: «Nəkɔ nətɛnəs kəcərɛ pəsoku teta wan wəkawɛ.
Kɔ nənəŋk kɔ-ɛ, nəder nəsɔŋ'em ti kəcərɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ina sɔ ikɔ itontnɛnɛ kɔ fər kiriŋ mɔ.»
9 Ntɛ acərɛ mes ŋalip kəcəŋkəl wəbɛ mɔ, kɔ ŋaŋkɔ. Awa, kɔs nkɛ ŋananəŋk mɔ, kəyi ŋa tekiriŋ,
ntɛ kɔs kaŋkɔ kəmbəp kəfo nkɛ wan nwɛ ɛnayi mɔ, kɔ kəncəmɛ.
10 Ntɛ ŋananəŋk kɔs nkɛ mɔ, kɔ pəmbɔt ŋa pəpɔŋ.
11 Kɔ ŋambɛrɛ kələ disrɛ, kɔ ŋanəŋk wan kɔ kɛrɛ Mari, kɔ ŋancəpɛ wan suwu dəntɔf
kətontnɛnɛ kɔ fər kiriŋ. Kɔ ŋasikəli ləba ya daka daŋan kɔ ŋampocɛ wan Yesu kɛma, suray
sətɔt sa kəlɔl ka kətɔk kɔ labundɛ da mir.
12 Ntɛ Kanu kəlok-lokər ŋa dəmere a ta ŋaluksərnɛ sɔ nda wəbɛ Herodu mɔ, kɔ ŋalɛk dɔpɔ
dələma kəkɔ ka ndaraŋan.

Kəyɛksɛ ka Isifu, Mari kɔ wan kɔn Yesu ŋakɔ Misira

13 Ntɛ ŋankɔ mɔ, gbəncana babɔkɔ kɔ mɛlɛkɛ ma Mariki mowurər Isifu dəmere kɔ moloku
kɔ: «Məyɛfɛ məlɛk wan kɔ kɛrɛ, məyɛksɛ məkɔ Misira, məyi di haŋ tɛm ntɛ indelok'əm kəlukus
mɔ, bawo Herodu endetɛn wan pəmələk kɔ.»
14 Kɔ Isifu ɛyɛfɛ pibi disrɛ, k'ɛlɛk wan kɔ kɛrɛ k'ɔŋkɔ Misira,
15 k'eyi di haŋ kɔ Herodu efi. Mamɔkɔ mɛnayi ntɛ tɔŋsɔŋɛ məkɔ Mariki ɛnalokɛ kusu ka
sayibɛ mɔ, mɛlarɛ: «Iwe wan kem pəwur Misira.»

Kədifət ka awut

16 Ntɛ Herodu ɛnəŋk ntɛ acərɛ mes ŋantiŋkər kɔ mɔ, kɔ pənaŋkanɛ kətɛlɛ kɔ, k'osom a padifət
awut fəp anɛ ŋanasətɔ meren mɛrəŋ haŋ kətor mɔ, anɛ ŋanayi Betlɛhɛm kɔ sədare nsɛ səŋkɛl
di mɔ, ɛnalɛk tɛcɛmcɛmnɛ tatɔkɔ ntɛ acərɛ mes ŋanaloku kɔ tɛm ntɛ kɔs kənawur mɔ.
17 Awa, tɔkɔ Sayibɛ Yeremy ɛnaloku mɔ, tɛlarɛ:
18 «Ane kəbokɛnɛ nde dare da Rama,
kəbok kəpɔŋ kɔ kəkulɛ-kulɛ ka defi.
Rasɛl eyi kəbok awut ɔn.
Ɛfaŋ fɛ a palɛtsɛnɛ patorɛ-torɛ kɔ abəkəc, bawo awut ɔn ŋaŋkɔs-kɔs.»

---

* **1:21** *Yesu* = cəHebəre «Wəyac» **1:23** Esayi 7.14 **2:6** Mika 5.2 **2:6** 2 Samiyel 5.2 **2:15** Hose 11.1 **2:18** Yeremy 31.15

Kəlukus kəŋan Yisrayel

19 Ntɛ wəbɛ Herodu efi mə, gbəncana babəkə kə mɛlɛkɛ ma Mariki mowurər Isifu dəmere
atɔf ŋa Misira,
20 kə moloku kɔ: «Məyɛfɛ məlɛk wan kə kɛrɛ, məlukus atɔf ŋa Yisrayel, bawo akə ŋanafaŋ
kədif ka wan wəkawɛ mə ŋafis-fis.»
21 Kə Isifu ɛyɛfɛ, k'ɛlɛk wan kə kɛrɛ kə ŋalukus Yisrayel.
22 Mba ntɛ ɛnane a Arkelayos əsətə kəyənɛ ka wəbɛ dəkəcəmɛ da kas Herodu mə, kə Isifu
enesɛ kəkə atɔf ŋa Yude. Kə mɛlɛkɛ molok-lokər kə dəmere, kə Isifu əŋkə atɔf ŋa Kalile.
23 K'ɔŋkə pəyi dare da Nasarɛt, ɛnayə ti ntɛ tənʃsənɛ toloku ta Yecicəs Yosoku nyɛ sayibɛ
ŋanacicəs mə tɛlarɛ: «Andewe kə wəka Nasarɛt.»

3

Kawandi ka Aŋnabi Saŋ Batis
Mark 1.1-8; Luk 3.1-6

1 Mata maməkə kə Aŋnabi Saŋ Batis owur pəckawandi nde tɛgbərɛ ta atɔf ŋa Yude:
2 «Nəsəkpər bəkəc nəlomp, bawo dɛbɛ da dəKɔm dələtərnɛ!»
3 Nkən sayibɛ Esayi ɛnaloku tetən: «Fum wəkə dim dən deyi kəwur dətɛgbərɛ mə əfə:
‹Nəlompəs dəpə da Mariki,
Nəlompɛ səpə sən sa wɛcək!›»
4 Saŋ nwɛ, yamos ya cəfon ca yəkəmɛ y'ɛncbɛrnɛ, pəcgbəncnɛ bɛlɛt ba akata defi. Cəlaŋkma
kə mɛsɛ ma cəme ca dop gbəcərəm yɛnayənɛ kə yeri.
5 Afum aŋɛ ŋancyɛfɛ Yerusalɛm, akə ŋancyɛfɛ atɔf ŋa Yude fəp mə, kə akə ŋancyɛfɛ sədare nsɛ
səyi kəŋgbəkə ka Yurdɛn kəsək mə fəp ŋanckə nde eyi mə,
6 ŋacsətər kə kəgbət dəromun teta Kanu nde kəŋgbəkə ka Yurdɛn, ŋaccɛŋ kiciya kəŋan afum
dacɔ.
7 Ntɛ ɛncnəŋk aka dinɛ da aFarisi* kə da aSadisi† ŋacderɛnɛ kəgbət dəromun teta Kanu mə,
k'oloku ŋa: «Nəna aŋɛ nəyi pəmə ŋkisin mə! An'ɔsɔŋɛ nu kəcərɛ ntɛ aŋyɛksər kiti ka Kanu nkɛ
kəyi kəder mɔ-ɛ?
8 Awa, nəde nəcyɔ məyɔ mətət mmɛ meŋmentər a nəsəkpər mera kə nəncəmɛ pəlompu
darəŋ mə.
9 Ta nəcɛm-cɛmnɛ a Kanu kəndeyac nu bawo nəloku: ‹Abraham əyənɛ wətem kosu!› Ɛy,
icloku nu, nənəŋk masar mamɛ ba? Kanu kəntam kəkafəli mi məyənɛ awut a Abraham.
10 Ndɛkəl oŋ, tomunt pelip kəcəmɛ kəcɛp ka tək haŋ nde ntɛntəl ya yi: Kətək nkɛ o nkɛ
kəntəkom yokom yətət mə, ancɛp ki, paləm dənɛnc.
11 Ina, dəromun inʒgbət nu teta kəmentər a nəsəkpər bəkəc, mba nwɛ eyi kəder im tadarəŋ
mə, dəAmera Ŋecempi ŋa Kanu kə nɛnc ende pəcgbət nu. Wəkakə əyə fənəntər pətas im. Isətə
fɛ dofum dowurɛ kə cəfta dəwɛcək.
12 Pəcəmɛ dəkur pətəmpər kərɛbɛ dəwaca pəcgbap, pəgbɛy mɛŋgbɛn mətət mmɛ en-
demɛŋkərnɛ dəkɛlɛ mə, mba pəcəf fonta dənɛnc ndɛ dəntənimɛ mə.»

Kəgbət ka Yesu dəromun teta Kanu
Mark 1.9-11; Luk 3.21-22; Isaŋ 1.29-34

13 Tɛm tatəkə tə Yesu ɛnayɛfɛ atɔf ŋa Kalile, k'ender nde kəŋgbəkə ka Yurdɛŋ kəsək nnə Saŋ
eyi mə pədesətər kə kəgbət dəromun teta Kanu.
14 Mba kə Saŋ ɛfaŋ kəyamsər kə ti, k'oloku Yesu: «In'ə pəmar isətər mənа kəgbət dəromun
teta Kanu, kə mənа mənder nnə iyi mə!»
15 Kə Yesu oluksɛ kə: «Məwosɛ ti kərɛsna. Tatəkə tə pəmar payə mes fəp mmɛ Kanu kəsom
su mə.» Awa, kə Saŋ owosɛ.
16 Yesu ɛnadelip kəsətə kəgbət dəromun teta Kanu, k'ɛmpɛ. Gbəncana babəkə kə kəm
kəŋgbitɛ tetən, k'ɛnəŋk Amera ŋa Kanu ŋoctorər kə pəmə antantoriya.
17 Awa kə dim dontor kəyɛfɛ dəkəm: «Wəkawɛ wan kem nwɛ imbətər mə əfə, nkən əbət im
mes belbel.»

4

Ŋəŋk Ŋɛlɛc ŋɛwakəs kəsəŋɛ Yesu kəciya
Mark 1.13; Luk 4.1-13

1 Ntɛ tencepər mə, kə Amera ŋa Kanu ŋeŋkekərɛ Yesu nde dətɛgbərɛ kəkəsak kə Ŋəŋk Ŋɛlɛc
ŋɛwakəs kəsəŋɛ kə kəciya.
2 Ntɛ Yesu elip kəsuŋ mata wəco maŋkəlɛ (40) pibi kə daŋ mə, kə dor dəyə kə.

3:3 Esayi 40.3 * **3:7** *WəFarisi, aFarisi* = Kəgba k'abeki ka dinɛ d'aSuyif aŋɛ ŋasektərɛnɛ sariyɛ kə məyə mokur ma aSuyif mə tin tin tin. † **3:7** *WəSadisi, aSadisi* = Kəgba k'abeki ka dinɛ d'aSuyif kələma, aŋɛ ŋasektərɛnɛ sariyɛ kə məyə mokur ma aSuyif mə. **3:7** Luk 3.7

3 Ntɛ Ŋɔŋk Ŋɛlɛc ŋɛfaŋ kəsɔŋɛ Yesu kəciya mɔ, kɔ ŋender ŋoloku kɔ: «Kɔ təyɔnɛ a Wan ka
Kanu məyɔnɛ-ɛ, məloku oŋ masar mamɛ məyɔnɛ cəcom.»
4 Kɔ Yesu oloku: «Yecicəs Yosoku yoloku: ‹Bafə kəcom gbəcərəm kəŋsɔŋɛ fum kəyi doru,
mba moloku ma Kanu fəp mɔŋsɔŋɛ fum kəyi doru.›»
5 Kɔ Ŋɔŋk Ŋɛlɛc ŋeŋkekərɛ Yesu nde Yerusalɛm dare dosoku, kɔ ŋɔŋkɔ ŋɛcəmbər kɔ nde
dətelempan pa kələ kəpɔŋ ka Kanu kəroŋ.
6 Kɔ ŋoloku Yesu: «Kɔ təyɔnɛ a wan ka Kanu məyɔnɛ-ɛ, məyokɛ ma dəntəf, bawo dəYecicəs
Yosoku ancicəs:
‹Kanu kəndesom mɛlɛkɛ ɔn, ŋandetəmpər əm dəwaca
ntɛ təŋsɔŋɛ ta məmpət tasar mɔ.›»
7 Kɔ Yesu oloku ŋi: «Mba ancicəs dəYecicəs Yosoku sɔ: ‹Ta məcɔŋəs Mariki Kanu kam kəyɔ ka
tes tɛwɛy-wɛy tən.›»
8 Kɔ Ŋɔŋk Ŋɛlɛc ŋeŋkekərɛ Yesu sɔ tərə teŋeci kəroŋ, kɔ ŋementər kɔ dɛbɛ da təf ya doru fəp
kɔ dətət da yi.
9 Kɔ Ŋɔŋk Ŋɛlɛc ŋoloku Yesu: «Iŋsɔŋ əm yayɛ fəp kɔ məwosɛ kətontnɛn'em fər kiriŋ-ɛ.»
10 Kɔ Yesu oloku ŋi: «Məbɔlɛ, məna Sentani! Bawo ancicəs dəYecicəs Yosoku:
‹Mariki Kanu kam pəmar məctontnɛnɛ fər kiriŋ,
nkən gbəcərəm pəmar məcsalɛnɛ.›»
11 Kɔ Ŋɔŋk Ŋɛlɛc ŋɛsak Yesu, awa kɔ mɛlɛkɛ mender mɛbəcɛ kɔ.

Yesu oncop yɛbəc yən Kalile
Mark 1.14-15; Luk 4.14-15; Isaŋ 4.1-3,43-46

12 Ntɛ Yesu ene a alɛk Saŋ Batis k'ambɛr dəbili mɔ, k'owur kəkɔ atəf ŋa Kalile.
13 Yesu ɛnayi dare da Nasarɛt, k'ende pəcepɛ dare da Kaparnam ndɛ deyi kəba ka Kalile
kəsək dəndo təf ya Sabulon kɔ Naftali,
14 ntɛ təŋsɔŋɛ təkɔ Kanu kənalokɛ kusu ka sayibɛ Esayi mɔ, tɛlarɛ:
15 «Atəf ŋa Sabulon
kɔ ŋa Naftali dəpɔ ndɛ dəŋkɔ nde kəba ka Kalile,
kəŋgbəkɔ ka Yurdɛn kəsək,
atəf ŋa Kalile nde atəyɔnɛ aSuyif ŋandɛ mɔ,
16 afum a di aŋɛ ŋanacɛm-cɛmnɛ a Kanu kəmbɛr ŋa kumunt mɔ,
ŋanəŋk ntɛ Kanu kəŋkafəlɛ kɔ kəntɛfərnɛ ŋa mɔ.
Aŋɛ ŋanayi kubump ka kətəgbɛkər amera mɔ,
kɔ pəwaŋkəra pomot ŋa.»
17 Tɛm tatɔkɔ tɔ Yesu ɛnacop kəkawandi: «Nəsəkpər bəkəc nəlomp, bawo dɛbɛ da dəKɔm
dələtərnɛ.»

Yesu ewe acɛpsɛ ɔn darəŋ acɔkɔ-cɔkɔ maŋkəlɛ
Mark 1.16-20; Luk 5.1-11; Isaŋ 1.35-51

18 Ntɛ Yesu ɔnckətəs kəba ka Kalile kəsək mɔ, k'ɛnəŋk dɛwɛnca mɛrəŋ, Simɔŋ nwɛ ancwe
Piyɛr mɔ, kɔ wɛnc Andəre, ŋacgbal manta dəkəba, bawo awɛnt ŋɔ ŋanayɔnɛ.
19 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəder nəcɛps'em darəŋ, indesɔŋɛ nu kəyɔnɛ awɛnt a afum.»
20 Gbəncana babɔkɔ kɔ ŋasak manta maŋan kɔ ŋancəmɛ Yesu darəŋ.
21 Ntɛ Yesu ɔŋkɔ pipic mɔ, kɔ ɛnəŋk sɔ dɛwɛnca mɛrəŋ Sak wan ka Sebede kɔ wɛnc Isaŋ, aŋɛ
ŋanayi sɔ abil ŋaŋan disrɛ kɔ kas kəŋan Sebede, ŋaclompəs-lompəs manta mɔ. Kɔ Yesu ewe ŋa.
22 Gbəncana babɔkɔ kɔ ŋasak abil kɔ kas kəŋan, kɔ ŋancəmɛ Yesu darəŋ.

Yesu ɛnctəksɛ pəctaməs sɔ
Mark 1.39; Luk 4.44; Luk 6.17-18

23 Yesu ɔnckətəs atəf ŋa Kalile fəp pəctəksɛ dəkətola Kanu da aSuyif, pəckawandi Kibaru
Kətət ka dɛbɛ da dəKɔm, pəctamsɛnɛ sɔ docu kɔ laŋyiru fəp ndɛ dɛnayi afum mɔ.
24 Ti tɛnasɔŋɛ tewe tən tɛsamsər atəf ŋa Siri fəp disrɛ. Packɛrɛ kɔ afum fəp akɔ docu
yamayama dɛnasumpər, pəccu ŋa mɔ: Akɔ yɔŋk yɛlɛc yɔnctərəs, akɔ docu da kətɛmpɛnɛ
dɛnayi, kɔ akɔ ŋanayɔ laŋyiru mɔ, Yesu ɛnctaməs ŋa fəp.
25 Kənay k'afum alarəm kəncder kəyɛfɛ Kalile, atəf ŋa Sədare Wəco, dare da Yerusalɛm,
atəf ŋa Yude, kɔ sədare sa kəca nkɛ dec dɛmpɛ Yurdɛn mɔ.

5

Kawandi ka Yesu nde tərə kəroŋ
Mark 3.13; Luk 6.12-13

4:6 Yabura 91.11-12 **4:7** Sariyɛ 6.16 **4:10** Sariyɛ 6.13 **4:16** Esayi 9.1-2

1 Ntɛ Yesu ɛnəŋk kənay ka afum mə, k'ɛmpɛ tərə kəroŋ, k'ɔŋkɔ pəndɛ, kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ
ŋander nnə eyi mə.
2 Kɔ Yesu ɛlɛk moloku k'ɛyɛfɛ kətəksɛ ŋa:

Amera ŋətət nŋɛ ŋəsɔŋ fum pəbotu nnə Kanu kəyi mə
Luk 6.20-26

3 «Pəbotu peyi aŋɛ Kanu kəsɔŋ pətət kɔ ŋancərɛnɛ a ŋancəmɛ Kanu fər kiriŋ waca wəsɔkər mə,
bawo dɛbɛ da dəKɔm, daŋan də!
4 Pəbotu peyi aŋɛ Kanu kəsɔŋ pətət kɔ ŋayi kəbok mə,
bawo Kanu kəndekɔfɛŋət ŋa mɛncər.
5 Pəbotu peyi aŋɛ Kanu kəsɔŋ pətət kɔ ŋandɛncɛ mə,
bawo ŋandekɔsətə doru fəp, dəyɔnɛ ŋa kɛ!
6 Pəbotu peyi aŋɛ Kanu kəsɔŋ pətət kɔ tɛfaŋ ta Kanu tɛmbas ŋa kənəŋk pəmə ntɛ amera ŋoŋwos
fum dor dəyə kɔ mə,
bawo ŋandekɔnɛmbərɛ!
7 Pəbotu peyi aŋɛ Kanu kəsɔŋ pətət kɔ ŋaŋyɔnɛ awɛnc aŋa nənəfər mə,
bawo Kanu kəndekɔyɔnɛ ŋa nənəfər!
8 Pəbotu peyi aŋɛ Kanu kəsɔŋ pətət kɔ ŋasək bəkəc mə,
bawo ŋandekənəŋk Kanu!
9 Pəbotu peyi aŋɛ Kanu kəsɔŋ pətət kɔ ŋayɔnɛ alompəs a pəforu awɛnc aŋa dacə mə,
bawo andekɔwe ŋa awut a Kanu!
10 Pəbotu peyi aŋɛ Kanu kəsɔŋ pətət kɔ antərəs ŋa teta kəyi kəŋan tɛfaŋ ta Kanu mə,
ŋa ŋandekɔsətə dɛbɛ da dəKɔm!
11 Pəbotu peyi aŋɛ Kanu kəsɔŋ pətət mə k'aləməs nu, pactərəs, k'andele nu moloku mɛlɛc fəp
ma yem teta ina Yesu.
12 Kɔ tatɔkɔ tɛmbəp nu-ɛ, nəwoləs-woləs, nəyi pəbotu disrɛ, bawo kəway konu kəmbɛk nde
dəKɔm. Tantɛ t'anatərəs sayibɛ aŋɛ ŋananuŋkɛnɛ kəder a nəna nəcder mə.»

Nəyi pəmə mɛr kɔ pəwaŋkəra
Mark 9.50; Luk 14.34-35

13 «Nəna mɛr ma doru mə nəyɔnɛ. Mba kɔ mɛr mɛndɛncɛ-ɛ, afətam kədɔktəsɛ mi paka o
paka. Mentesɛ fɛ sɔ təlɔm o təlɔm, mɛnɛ pagbal mi afum ŋanas-nas.
14 Nən'ɔyɔnɛ pəwaŋkəra pa doru. Dare ndɛ deŋyi tərə kəroŋ mə, afətam kəmɛŋk di.
15 Afɔmot lamp pagbəpər di kəfala, mba andɛt di kədɛt dəm pɛdɛtɛ lamp kəroŋ, dɔsɔŋ
pəwaŋkəra akɔ ŋayi kələ disrɛ mə fəp.
16 Tin tayi tɔ pəmar pomot ponu pɔsɔŋ pəwaŋkəra tatɔkɔ afum fər kiriŋ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋanəŋk
yɛbəc yonu yətət, ŋakor-koru Kanu Papa konu nwɛ eyi nde dəkɔm mə.»

Yesu ɛntəksɛ sariyɛ nsɛ Musa ɛnasəŋ mə

17 «Ta nəcɛm-cɛmnɛ a teta Sariyɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti mɛtəksɛ ma sayibɛ fəp m'inder kəliŋ day.
Inder fɛ kəliŋ mi day, mba kəsɔkəs ka mi pɛs k'inderɛnɛ.
18 Kance, iŋloku nu ti, kəwon nkɛ o nkɛ ka kɔm kɔ antəf afɔliŋ ntɛ o ntɛ dəsariyɛ. Afɔliŋ ali
toloku tɛfɛt tin, afɔliŋ ali tɛgbɛyəs-gbɛyəs tin, tatɔkɔ haŋ doru delip.
19 Məna nwɛ o nwɛ məŋfani tosom tɛfɛt tin mə, mətəksɛ sɔ afum kəfani tosom tatɔkɔ, fum
wəkakɔ endekɔfɛtɛ dəkəcəmɛ nde dɛbɛ da dəKɔm. Mba kɔ fum eleləs mosom pətəksɛ sɔ afum
kələləs mi-ɛ, fum wəkakɔ endekɔyɔ dəkəcəmɛ dɔpɔŋ nde dɛbɛ da dəKɔm.
20 Icloku nu, pəmar nəcəmɛ dolompu da Kanu darəŋ nətas atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ aFarisi.
Kɔ tɔntɔyi-ɛ, nəfəbɛrɛ dɛbɛ da dəKɔm.»

Kətəksɛ teta mɛtɛlɛ
Mark 11.25; Luk 12.57-59

21 «Nənane ntɛ analoku atem anu mə: ‹Ta mədif fum.› Məna nwɛ məndif fum mə,
aŋkekər'am dəŋkiti.
22 Mba ina iloku nu: Nwɛ o nwɛ pəntɛlɛ nnə wɛnc eyi mə, aŋkekərɛ kɔ dəŋkiti. Kɔ fum oloku
wɛnc ‹Daku də məyɔnɛ›-ɛ, pakekərɛ kɔ aboc kiti fər kiriŋ. Kɔ fum oloku wɛnc: ‹Məntɔŋkəlɛ-ɛ,›
palɛk kɔ pakɔ paləm dənɛnc da yahanama.
23 Kɔ məndekɔ kəmentər poloŋnɛ pam nde tetek toloŋnɛ Kanu kəroŋ a məcɛm-cɛmnɛ
dənda, a wɛnc əm ɛmɛŋk'am tes təlɔma-ɛ,
24 məsak poloŋnɛ pam papəkɔ tetek toloŋnɛ Kanu kiriŋ, məkɔ kərɛsna məlompəsnɛ dacə
kɔ wɛnc əm a məluksərnɛ kədeloŋnɛ.
25 Kɔ nəsol kɔ wəyɛfərɛnɛ kam kəkɔ dəŋkiti-ɛ, nətɛn kətəŋnɛ dɔpɔ, ta wəyɛfərɛnɛ kam pəkɔbɛr
əm wəboc kiti dəwaca, wəkakɔ pəsɔŋ əm wəsɔdar nwɛ ɔŋkɔbɛr əm dəbili mə.
26 Kance, iclok'əm, məfɔwur dəndo ta məlip kəluksɛ fərɛŋk fəlpəs nfɛ məntɔmpərɛ kɔ mə-ɛ.»

Kətəksɛ teta kəsumpər dalakɔ
MAT 18.8-9; Mark 9.43,47-48
27 «Nənane pacloku: ‹*Ta məsumpər dalakɔ.*›
28 Mba ina iloku nu: Nwɛ o nwɛ ɔməmən wəran haŋ pəfaŋ kəfəntərər kɔ mɔ-ɛ, elip kəsumpər dalakɔ kɔ wəran wəkakɔ dɛbəkɔc.
29 Kɔ təyɔnɛ dɔfər dam da kəca kətɔt dendesɔŋ'am kəciya-ɛ, məkakti di mələm di dəbəl'am. Bawo kəliŋ kəfo kələma dis dam kəncepər kəyɔ dis dam məlməl paləm əm yahanama.
30 Kɔ təyɔnɛ kəca kam kətɔt kəndesɔŋ'am kəciya-ɛ, məgbinti ki mələm ki kəbəl'am. Bawo kəliŋ kəfo kələma dis dam kəncepər kəyɔ dis dam məlməl paləm əm yahanama.»

Sariyɛ nsɛ səncəmɛ anɛncɛnɛ mɛrəŋ aŋɛ ŋayi kəcenɛnɛ mɔ
Mat 19.7-9; Mark 10.4-5,10-12; Luk 16.18
31 Kɔ Yesu oloku sɔ: «Ancicəs dəYecicəs Yosoku ntɛ: ‹Kɔ wərkun endece wəran-ɛ, pəmar pəcicsɛ wəran wəkakɔ areka ŋecenɛ kɔ.›
32 Mba ina icloku nu: Nwɛ ence wəran kɔn mɔ, ɔŋsɔŋɛ wəran wəkakɔ kəsumpər dalakɔ kɔ wərkun wələma ɛnɛncɛ kɔ-ɛ, mɛnɛ təyɔnɛ a kənɛncɛnɛ kaŋkɔ kəyi fɛ sariyɛ disrɛ. Mba nwɛ ɛŋnɛncɛ wəran nwɛ wərkun wələma ence mɔ, nkɔn sɔ dalakɔ d'oŋsumpər.»

Kətəksɛ teta kədɛrəm
33 «Nəncərɛ təkɔ anacicsɛ atɛm anu dəYecicəs Yosoku mɔ: ‹Ta məyi ta məyɔ təkɔ mənadɛrəm kəyɔ mɔ. Mba məyɔ təkɔ mənadɛrəm Mariki fər kiriŋ kəyɔ mɔ fəp.›
34 Mba ina icloku nu, ta nədɛrmɛ tələm o tələm: Ta nədɛrmɛ kɔm, bawo dɔcɔm da Wəbɛ Kanu dɔ.
35 Ta nədɛrmɛ antɔf, bawo antɔf ŋɔyɔnɛ dəkəcəmbər dɔn wɛcək, ta nədɛrmɛ sɔ ali Yerusalɛm bawo dare da Kanu Wəbɛ wəpɔŋ dɔ.
36 Ta nədɛrəm sɔ domp, bawo məfɔtam kəsɔŋɛ ali kəfon kam kin kəferɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəbiyɛ.
37 Dəmɛdɛrəm monu pəmar məloku: ‹Ɛy,› kɔ pəyɔnɛ kance kɔ-ɛ, məloku: ‹Ala,› kɔ pəyɔnɛ a bafɔ kance kɔ-ɛ. Ntɛ o ntɛ ambɛrɛnɛ moloku ma kədɛrəm mamɔkɔ mɔ, dəNɔŋk Nɛlɛc tɛyɛfɛ.»

Kətəksɛ teta kəluksɛ ayɛk
Luk 6.29-30
38 Kɔ Yesu oloku sɔ ŋa: «Nəne pacloku dəYecicəs Yosoku: Dɔfər d'aŋsɔŋɛ dɔfər kəway, desek d'aŋsɔŋɛ desek kəway.
39 Mba ina iloku nu ta nəluksɛ ayɛk nwɛ ɔŋyɔ nu pəlɛc mɔ. Kɔ fum efer əm kəca dəkanca ŋa kəca kətɔt-ɛ, məcencɛ kɔ sɔ ŋa mɛrəŋ ŋɔkɔ.
40 Kɔ fum ɛfaŋ əm kəkiti teta kəbaŋər kam duma-ɛ, məsakərɛ kɔ sɔ burumus bam.
41 Kɔ fum ɛntar'am kəkɔt kilomɛtər kin-ɛ, məkɔt kilomɛtər mɛrəŋ kɔ nkɔn.
42 Məpocɛ wəkɔ ontol'am mɔ, ta məbɛr kəmunt nwɛ ɛŋfaŋ kəlɛkər əm debe da paka pələma mɔ.»

Nəbətər aterɛnɛ anu
Luk 6.27-28,32-36
43 Kɔ Yesu oloku ŋa sɔ ntɛ: «Nəne a analoku: ‹Məbətər wɛnc əm, məter wəterɛnɛ kam.›
44 Mba ina icloku nu: Nəbətər aterɛnɛ anu nətola Kanu pətɔt akɔ ŋantərəs nu mɔ.
45 Kɔ nəyɔ ti-ɛ, nəntubucɛnɛ məyɔ mətɔt ma Kanu Papa konu nwɛ eyi nde dəkɔm mɔ, bawo eŋyektər dec dɔn ayeŋki bəkəc kɔ atɔt, pətufər wəcafən alompu kɔ atɔlomp.
46 Kɔ təyɔnɛ nəbətər gbəcərəm akɔ ŋambətər nu mɔ, kəway kəre kɔ nəsɔtɔnɛ ti-ɛ? Ali abaŋəs dut tatɔkɔ tɔ ŋaŋyɔ pəmɔ nəna.
47 Kɔ təyɔnɛ awɛnc əm aŋa gbəcərəm ŋɔ məŋyif-ɛ, pətɔt pere pɔ məyɔ-ɛ mpɛ pencepər pa akɔ mɔ? Ali atəyɔnɛ aSuyif, bafɔ tatɔkɔ tɔ ŋaŋyɔ pəmɔ nəna ba?
48 Awa, nəna nəlarɛ dolompu nəcemp pəmɔ ntɛ Papa konu nwɛ eyi nde dəkɔm ɛlarɛ dolompu k'encemp mɔ.»

6

Kətəksɛ teta kəpocɛ atəyɔ daka
1 Kɔ Yesu oloku ŋa sɔ: «Nəkɛmbərnɛ kəcyɔ məyɔ monu ma dinɛ afum fər kiriŋ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋamɔmən nu mɔ. Kɔ teyi-ɛ, Papa konu nwɛ eyi nde dəkɔm mɔ ɔfədesɔŋɛ nu ti kəway.
2 Nənɔfər disrɛ kɔ mənde kəcmar atəyɔ daka-ɛ, ta məcam ti afum ŋacərɛ. Abaŋɛnɛ kəlomp ŋaŋyɔ ti, nde wələ wa dəkətola Kanu kɔ dɔpɔ dacɔ, ŋactɛn a afum aləma kəyek-yekəs ŋa. Icloku nu, kance kɔ: Kəway kəŋan məlməl kɔ ŋayi kəbaŋ.
3 Mba kɔ məndepocɛ atəyɔ daka-ɛ, ta məsɔŋɛ kəca kəmeriya kəcərɛ təkɔ kətɔt kəyi kəyɔ mɔ.

5:27 Kəwur 20.14; Sariyɛ 5.18 **5:31** Sariyɛ 24.1 **5:33** ALewy 19.12; Kələm 30.3; Sariyɛ 23.22-24 **5:43** ALewy 19.18

4 Nənəfər disrɛ kɔ mənde məcmar fum-ɛ, məmar kɔ kəgbəpnɛ disrɛ ta wələma pəcərɛ ti.
Papa kam nwɛ ɛŋnəŋk ali ntɛ tɔŋgbəpnɛ mə, endesɔŋ əm kəway.»

Mɛtəksɛ mmɛ antola Kanu mə

5 «Kɔ nənde kəctola Kanu-ɛ, ta nəcyɔ pəmə abaŋɛnɛ kəlomp aŋɛ kəcəmɛ dəkətola Kanu kɔ
məgbəkɛnɛ ma səpə səpɔŋ kəmbət, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋamentərnɛ afum mə. Kance, icloku nu, kəway
kəŋan kɔ ŋayi kəbaŋ tatɔkɔ.
6 Mba məna, kɔ mənde kəctola Kanu-ɛ, məbɛrɛ dukulə, məgbətərnɛ kumba, mətola Papa
kəgbəpnɛ disrɛ, Papa kam nwɛ ɛŋnəŋk ntɛ tɔŋgbəpnɛ mə, ɔŋsɔŋ əm kəway.
7 Kɔ məndetola Kanu-ɛ, ta məla moloku pəmə atəcərɛ Kanu, aŋɛ ŋancɛm-cɛmnɛ a kɔ ŋalok-
loku pəlarəm-ɛ, tɔŋsɔŋɛ Kanu pəcəŋkəl ŋa.
8 Ta nəctubucnɛ akakɔ, bawo Papa konu ɛncərɛ mes mmɛ nəfaŋər kɔ dəsək o dəsək mə, ta
nəntatola kɔ-ɛ.
9 Mba nəna, ntɛ tɔ pəmar nəctola Kanu:
Kas kosu nwɛ eyi nde dəKɔm mə,
məsɔŋɛ paleləs decempi da tewe tam topus!
10 Məsɔŋɛ a dɛbɛ dam deder.
Məsɔŋɛ afum ŋacəmɛ tɛfaŋ tam darəŋ dəntɔf pəmə dəKɔm!
11 Məpocɛ su kəcom kəməkɔ.
12 Məŋaŋnɛnɛ su kiciya kosu,
pəmə ntɛ səŋŋaŋnɛnɛ akɔ ŋanciyanɛ su mə.
13 Ta məsak su səyɔ mes mmɛ məŋsɔŋɛ su kəciya mə,
mba məbaŋ su Nɔŋk Nɛlɛc dəwaca. [Bawo məna mən'ɔyɔ dɛbɛ, fənəntər kɔ kəkorkoru teta
meren kɔ meren disrɛ.]*
14 Awa, kɔ nəŋaŋnɛnɛ afum pəlɛc mpɛ ŋayɔ nu mɔ-ɛ, Kas konu nkɛ kəyi nde dəKɔm mə
kəŋŋaŋnɛnɛ nəna sɔ,
15 mba kɔ nəntɔŋaŋnɛ afum-ɛ, Kas konu ɔfɔŋaŋnɛnɛ nəna sɔ pəlɛc ponu.»

Kətəksɛ teta kəsuŋ

16 «Kɔ məsuŋ-ɛ, ta məŋɛy kəro pəmə abaŋɛnɛ kəlomp, ŋa ŋandukut kəro kəmentər a ŋasuŋ.
Kance icloku nu: Kəway kəŋan məlməl kɔ ŋayi kəbaŋ kaŋkɔ.
17 Mba məna, kɔ məsuŋ-ɛ, məsopnɛ labundɛ, məbufərnɛ kəro,
18 ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta məmentər afum a kəsuŋ kɔ məndɛ mə, mba məmentər ti Papa kam Kanu
nwɛ ɔŋgbɔpnɛ, pəcnəŋk ntɛ o ntɛ tɔŋgbɔpnɛ mə. Ɔŋsɔŋ əm kəway.»

Daka da dəkəm dɛtas da doru
Luk 11.33-34

19 «Ta nətɛn kəsətɔ daka dɛlarəm nnɔ doru dandɛ, ndɛ ate kɔ mərka yɛŋləsər fəp, ndɛ akiyɛ
ŋambɛrɛ dəwələ ŋakiyɛ mə.
20 Mba nətɛn kəyɔ daka dɛlarəm da dəKɔm nde Kanu kəyi mə. Dəndo, ate kɔ mərka
yɔfələsər mpɛ o mpɛ, akiyɛ ŋafɔbɛrɛ, ŋafɔkiyɛ.
21 Bawo kəfo nkɛ daka dam deŋyi mə, difɔ abəkəc ŋam ŋeŋyi.»

Pəwaŋkəra pa dis
Luk 11.34-36

22 «Dɔfər dɔyɔnɛ lamp da dis. Kɔ dɔfər dam dentesɛ-ɛ, dis dam fəp doŋmot,
23 mba kɔ dɔfər dam dɛlɛcɛ-ɛ, dis dam fəp, kubump kɔ deŋyi. Kɔ tɔyɔnɛ pəwaŋkəra mpɛ
peyi dis dam mə kəbump kɔ-ɛ, kubump kam kəmbɛk!»

Kanu kɔ pəsam: Ake məlɛk-ɛ?
Luk 16.13

24 «Nwɛ o nwɛ ɔfɔtam kəbəcɛ abɛ mɛrəŋ. Kɔ teyi-ɛ, enter wəkin pəbətər wəkɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ
ti-ɛ, pəsektərnɛ wəkin, pəbɛr wəkɔ kumunt. Nəfɔtam kəbəcɛ Kanu kɔ pəsam tɛm tin.»

Məgbɛkər Kanu kəlaŋ
Luk 12.22-32

25 «It'ɔsɔŋɛ ntɛ iloku nu: Ta nəcɛm-cɛmnɛ pəlarəm teta tecepərɛnɛ tonu doru, paka mpɛ
nəndedi kɔ pɔkɔ nəndemun mə. Ta nəcɛm-cɛmnɛ sɔ teta dis donu, pɔkɔ nəndebɛr di mə, bafɔ
kəyi wəyeŋ kəncepər yeri yedi kɔ dis dencepər yamos ba?
26 Nəmɔmən bɛmp ya darenc: Yɔfɔgbal defet, yɔfɔtɛl, yɔfɔmɛŋkərnɛ mɛŋgbɛn dəcɛlɛ, mba
Kas konu nkɛ kəyi dəKɔm mɔ kəŋsɔŋ yi yeri. Bafɔ kəyi wəyeŋ ka nəna kəncepər ka bɛmp ya
darenc yayɔkɔ dəkəcəmɛ ba?
27 Fum wəre eyi nu dacɔ nwɛ mɛcɛmcɛmnɛ mən mɛntam kəbələs kiyi kɔn doru ali kururu
katin gboŋ mɔ-ɛ?

* **6:13** Yecicəs yələma yɔyɔ fɛ moloku mamɛ.

28 Ta ake tɔ nəncɛm-cɛmnɛnɛ teta yamos-ɛ? Nəməmən ntɛ yɛlɛŋk ya dalɛ yompoŋ mɔ:
Yəfəbəc, yəfədu yamos.
29 Mba icloku nu, ali wəbɛ Sulemani yati kɔ daka da debeki dɔn fəp ɛnasɔtɔ fɛ yamos nyɛ
yɛnatesɛ pəmɔ ya pɛlɛŋk papɔkɔ pin mɔ.
30 Yika yeyi mɔkɔ dalɛ, alna pacləm yi dənɛnc, mba Kanu kəŋsɔŋɛ pəmar yi. Nəntam kəlaŋ
tes tin: Pipicɛ oŋ cəke o cəke, Kanu kəndebɛr nəna apicɛ kəlaŋ yamos pəcepər tatɔkɔ!
31 Ta nəcɛm-cɛmnɛ kəyi konu doru, nəcyifnɛ: Ake səndedi-ɛ? Ake səndemun-ɛ? Yamos
yere yɔ səndebɛrnɛ-ɛ?
32 Mamɔkɔ mɔ atɔcərɛ Kanu ŋantɛn tɛm fəp. Mba Kas konu nkɛ kəyi nde dəKɔm mɔ kəncərɛ
a pəmar nəyɔ ca yayɔkɔ fəp.
33 Nənuŋkɛnɛ kərɛsna kətɛn dɛbɛ da Kanu† kɔ pəlompu pɔn. Kɔ nəyɔ tatɔkɔ-ɛ, nkɔn Kanu
endedeŋərɛ nu yayɔkɔ fəp.
34 Ta nəcɛm-cɛmnɛ pəlarəm teta tecepərɛnɛ doru tonu alna, nəce alna ŋɛcɛm-cɛmnɛ teta
ŋisərka. Pəcuy pa dɔsɔk o dɔsɔk pɛntəŋnɛ dɔsɔk da di.»

7

Ta nəlɛk dəkəcəmɛ da Kanu dəŋkiti fum

1 Yesu oloku ŋa: «Ta nəkiti akɔ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta andesɔkiti nəna mɔ.
2 Bawo tɔkɔ nəŋkiti akɔ mɔ, itɔ Kanu kəndekɔkiti sɔ nəna! Kɔ potubcɛ pɔkɔ nəntubcɛ akɔ
mɔ, ip'andekɔsɔtubcɛ nu.
3 Ake'sɔŋɛ ntɛ məŋgbətnɛ ayika nŋɛ ŋeyi wɛnc əm dərɔfɔr mɔ, mba ta məŋnəŋk təmboŋk ta
kətɔk pɔkɔ pey'əm dərɔfɔr mɔ-ɛ?
4 Pəlompu pɔ ba, kəloku wɛnc əm: ‹Wɛnc im, məwosɛ a iliŋ əm ayika nŋɛ ŋey'əm dərɔfɔr
mɔ,› mba məna məyɔ təmboŋk ta kətɔk dərɔfɔr ba?
5 Məna wəbaŋɛnɛ kəlomp, məliŋnɛ kərɛsna təmboŋk ta kətɔk dɔfɔr dam, it'ɔŋsɔŋ'am kənəŋk
belbel ayika ŋɔkɔ məfaŋ kəliŋ wɛnc əm dərɔfɔr mɔ.
6 Ta məsɔŋ daka dɔkɔ ampus mɔ cen, yɛntam kəluksərnɛ yɛŋaŋ əm. Ta nələmər sɔ mɔtɔt
monu meyeŋki kəway sɔp, ta yedenas-nas mi.»

Kɔ məntɛn-ɛ, məŋsɔtɔ
Luk 11.9-13

7 «Nətola, nəndesɔtɔ. Nətɛn, nəndenəŋk. Nəsut-sut kumba, andegbitɛ nu.
8 Bawo nwɛ o nwɛ ontola Kanu mɔ, ompocɛ kɔ. Nwɛ o nwɛ ɛntɛn mɔ, ɛŋnəŋk. Nwɛ o nwɛ
oŋsut-sut kumba mɔ, aŋgbitɛ kɔ.
9 Kas kəre kəyi nu dacɔ nwɛ wan kɔn ontola kɔ kəcom, nkɔn pəsɔŋ kɔ tasar mɔ-ɛ?
10 Kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, an'eyi nu dacɔ nwɛ wan kɔn ontola kɔ alop, nkɔn pəsɔŋ kɔ abok mɔ?
11 Kɔ pəyɔnɛ nəna aŋɛ nəlɛcɛ mɔ, nəncərɛ kəsɔŋ awut anu ca yɔtɔt-ɛ, Kas konu nkɛ kəyi nde
dəKɔm kəndenaŋkanɛ kəsɔŋ aŋɛ ŋantola kɔ ca yɔtɔt yayɔkɔ mɔ!
12 Nəyɔnɛ afum tɔkɔ nəfaŋ a ŋayɔnɛ nu mɔ. Tatɔkɔ tɔ Sariyɛ sa Musa kɔ Yecicəs ya Sayibɛ
yosom.»

Dəkəbɛrɛ da nde Kanu kəyi mɔ dɛwɛkɛnɛ
Luk 13.23-24

13 «Nəbɛrɛ dəkəbɛrɛ ndɛ dɛwɛkɛnɛ mɔ! Dəkəbɛrɛ ndɛ dɛntɛfərnɛ kələsər mɔ dɔwɔkəl, dɔpɔ
dɔkɔ aŋkɔ di mɔ doncuca fɛ kəkɔt. Afum aŋɛ ŋaŋkɔt dɔpɔ dadɔkɔ mɔ ŋala.
14 Mba dəkəbɛrɛ ndɛ dɛntɛfərnɛ kiyi wəyeŋ mɔ dɛwɛkɛnɛ, dɔpɔ ndɛ aŋkɔ di mɔ doncuca
kəkɔt, aŋɛ ŋaŋkɔt di mɔ ŋala fɛ.»

Sayibɛ sa yem
Luk 6.43-44

15 «Nəkɛmbərnɛ sayibɛ sa yem. Ŋa ŋander nu ŋakɛrɛ nu moloku mobotu, mba alɛc bəkəc ŋɔ
aŋɛ ŋawɛy-wɛy mɔ.
16 Məyɔ maŋan mɛlɛc mɔ nənde nəcnɛpəlɛ ŋa. Awa, nəcərɛ sɔ a afɔpim yokom ya wɛn kɔ
pəyɔnɛ fɛ ti cɔyabɛ dəbɛŋk!
17 Yokom yɔtɔt yɔ tɔk yɔtɔt fəp yoŋkom, mba kətɔk nkɛ kəntɔtamnɛ mɔ, yokom yɛlɛc yɔ
kəŋkom.
18 Kətɔk kətɔt kəfɔkom yokom yɛlɛc, kətɔk kətɔtamnɛ kəfɔkom yokom yɔtɔt.
19 Kətɔk nkɛ o nkɛ kəntɔkom yokom yɔtɔt mɔ, ancɛp ki paləm dənɛnc.
20 Awa məyɔ ma sayibɛ sa yem akakɔ mɔ nənde nəcnɛpəlɛ ŋa pəmɔ ntɛ aŋnɛpəlɛ kətɔk kətɔt
kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kətɔtamnɛ yokom ya ki mɔ.»

† **6:33** Yəgbəkərɛ ya Yecicəs Yosoku yokur yələma yəyɔ fɛ «da Kanu.»

Ayemɛ acəmɛ Mariki darəŋ
Luk 6.46; 13.25-27

21 «Bafɔ nwɛ o nwɛ oŋlok'im: ‹Mariki! Mariki!› ŋandekəbɛrɛ dɛbɛ da kɔm dəntɔf, mba nwɛ gbəcərəm əŋyɔ tɛfaŋ ta Papa kem nwɛ eyi nde dəkɔm mɔ.
22 Dəsɔk ndɛ Kanu kəndeboc kiti afum a doru fəp dacɔ mɔ alarəm ŋandeloku: ‹Mariki, Mariki, bafɔ tewe tam tɔ səncbonc ntɛ səncloku mosom mam mɔ, bafɔ tewe tam tɔ səncbɛlsɛ yəŋk yɛlɛc, bafɔ tewe tam tɔ səncyɔnɛ mes mɛwɛy-wɛy ba?›
23 Indeluksɛ ŋa dəsɔk dadəkɔ: ‹Incərɛ fɛ nu ali katin! Nəbəl'em day fəp fonu nəŋyɔ mes mɛlɛc!›»

Wəlɔ nwɛ mɛrəŋ
Luk 6.47-49

24 «Awa nwɛ o nwɛ eŋnen'em moloku mamɛ pəkɔt sɔ mi mɔ, endeyi pəmɔ wərkun wəcərɛ kəkɔtɛnɛ mes, nwɛ ɛncəmbər kəlɔ kɔn dətasar teyeŋki mɔ.
25 Wəcafən pətuf, məncaca mɛyɛksɛ, afef ŋowur yɛwɛkərnɛ kəlɔ kaŋkɛ: Kəfɔwuŋɛ bawo dətasar ancəmbər ki gbiŋ.
26 Nwɛ o nwɛ eŋnen'em moloku mamɛ ta ɔŋkɔt mi mɔ, endeyi pəmɔ wərkun wətɔcərɛ kəkɔtɛnɛ mes, nwɛ ɛncəmbər kəlɔ kɔn dɛsənc mɔ.
27 Wəcafən pətuf, məncaca mɛyɛksɛ, afef ŋowur yɛwɛkərnɛ kəlɔ kaŋkɛ. Kəwuŋɛ, kətɛmpɛnɛ ka ki kəbɛk.»

Yesu kətam kɔn mes
Mark 1.22; Luk 4.32

28 Ntɛ Yesu elip kəlok-loku mɔ, kɔ cusu cəwos kənay teta kətəksɛ kɔn,
29 bawo ɛnctəksɛ ŋa pəmɔ fum nwɛ ɔntɔmpər kətam mɔ, kətəksɛ kɔn kənaciyanɛ kɔ ka atəksɛ sariyɛ s'aSuyif.

8

Yesu ɛntaməs wəcunɛ sen
Mark 1.40-44; Luk 5.12-14

1 Ntɛ Yesu ontor kəyɛfɛ dətərə mɔ, kɔ kənay ka afum kəncəmɛ kɔ darəŋ.
2 Awa kɔ wəcunɛ sen ender pətontnɛnɛ kɔ fɔr kiriŋ pəcloku: «Mariki, kɔ məfaŋ ti-ɛ, məntam kəsɔkəs im.»
3 Kɔ Yesu ɛntɛnc kəca, k'oŋgbuŋɛnɛ kɔ, k'oloku: «Ifaŋ ti, məsɔk.» Gbəncana babɔkɔ kɔ sen sɔn səntamnɛ.
4 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məkɛmbərnɛ kəloku ti fum, mba məkɔ məmentərnɛ wəloŋnɛ, pəmɔmən əm teta kəsɔkəsnɛ kam, məkekərɛ poloŋnɛ pəmɔ tɔkɔ Musa encic ti mɔ. Tendeyɔnɛ afum fəp kəcərɛ a məntamnɛ.»

Yesu ɛntaməs wəbəcɛ ka wəbɛ wəka asədar a Rom
Luk 7.1-10; Isaŋ 4.46-54

5 Ntɛ Yesu ɛmbɛrɛ dare da Kaparnam mɔ, kɔ wəbɛ k'asədar wəRom ender pəloku kɔ.
6 Kɔ wəsədar nwɛ ɛlɛtsɛnɛ Yesu: «Mariki, wəbəcɛ kem ɛfəntərɛ nde kəlɔ kem, ɔfətam kəkɔt, kɔ pəcuy pɔpɔŋ peyi kɔ.»
7 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Indekɔ ndaram kətaməs kɔ.»
8 Kɔ wəbɛ k'asədar oloku Yesu: «Mariki, isətə fɛ dofum dɛfaynɛn'am nde kəlɔ kem disrɛ, mba məloku toloku tin gbəcərəm, wəbəcɛ kem pətamnɛ.
9 Bawo ina yati kətam ka abɛ em k'iyi dəntɔf, k'iyɔ sɔ asədar aŋɛ ŋayi kətam ka ina sɔ dəntɔf mɔ. K'iloku wəkin: ‹Məkɔ,› wəkayi ɔŋkɔ. K'iloku wəkɔ: ‹Məder,› wəkayi ender. K'iloku wəcar kem: ‹Məyɔ ntɛ-ɛ,› ɔŋyɔ ti.»
10 Ntɛ Yesu ɛncəŋkəl moloku mən mɔ, kɔ teta wəsədar nwɛ tenciyanɛ kɔ, k'oloku akɔ ŋanacəmɛ kɔ darəŋ mɔ: «Icloku nu kance: Inəŋkɛ fɛ fum o fum aYisrayel dacɔ kəlaŋ pəmɔ kaŋkɛ!
11 Iloku nu: Afum alarəm ŋandeder kəyɛfɛ kəca nkɛ dec dɛmpɛ kɔ nkɛ dɛŋkalɛ mɔ, ŋandɛ dɛmɛsa nde dɛbɛ da dəKɔm dəntɔf kɔ Abraham, Siyaka kɔ Yakuba.
12 Mba afum aŋɛ pənamar ŋalɛk kɛ ka di mɔ, andeləm ŋa dəkubump. Difɔ kəbok kɔ kəŋaŋərɛnɛ sek kəndekɔyi.»
13 Kɔ Yesu oloku wəsədar wəkakɔ: «Məlukus nde ndaram, tɔkɔ məŋgbɛkər kəlaŋ mɔ teder əm.» Tɛm tatɔkɔ yati tɔ wəbəcɛ kɔn ɛnatamnɛ.

Yesu ɛntaməs acuy alarəm
Mark 1.29-34; Luk 4.38-41

14 Kɔ Yesu ɔŋkɔ nda Piyɛr, k'ɔŋkɔ pənəŋk iya ka wəran ka Piyɛr pəfəntərɛ ta ɛntamnɛ-ɛ. Fiba fənayi kɔ.

15 Kɔ Yesu oŋgbuŋɛnɛ kɔ kəca, kɔ fiba fəsak kɔ, kɔ wəran nwɛ ɛyɛfɛ, k'osumpər kəbəcɛ Yesu.
16 Dəfɔy dendebəp, k'aŋkɛrɛ Yesu afum alarəm aŋɛ yɔŋk yɛlɛc yɔnctərəs mɔ. Kɔ Yesu ɛmbɛlsɛ moloku mɔn yɔŋk yɛlɛc, k'ɛntamәs acuy fəp.
17 Tatɔkɔ tɔ mes mɛnalarɛ, mmɛ Sayibɛ Esayi ɛnaloku mɔ: «Ɛnaliŋ tɔkɔ tɔnctərəs su mɔ, k'ɛsarɛ docu dosu.»

Aŋɛ ŋafaŋ kəcɔmɛ Yesu darəŋ mɔ
Luk 9.57-60

18 Ntɛ Yesu ɛnəŋk kənay kəkɛl kɔ mɔ, k'osom acɛpsɛ ɔn darəŋ a ŋacali kɔ nkɔn ntende mokuru ma kəba kaŋkɔ.
19 Kɔ wətəksɛ sariyɛ sa aSuyif ɔlɔtərnɛ Yesu, k'oloku kɔ: «Wətəksɛ, ifaŋ kəyɔnɛ wəcepsɛ kam, indecəm'am darəŋ nnɔ o nnɔ məndekɔ mɔ.»
20 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Mɔsɔŋk mɔyɔ bi dəkədirɛ kɔ bɛmp yɔyɔ wɔlɔ dəkədirɛ. Mba ina Wan ka Wərkun, iyɔ fɛ kəfo nkɛ intam kəboc domp dem mɔ.»
21 Kɔ fum wəlɔma acɛpsɛ ɔn darəŋ dacɔ oloku kɔ: «Mariki, məwos'em kərɛsna kəkɔ, ikɔ iwup papa kem.»
22 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məcɛps'em darəŋ, məce afi ŋawup afi aŋan.»

Yesu ontorɛ-torɛ afef
Mark 4.35-41; Luk 8.23-25

23 Kɔ Yesu ɛmbɛkɛ debil kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ.
24 Pəwon fɛ kɔ afef ŋɔpɔŋ ŋɛyɛfɛ kəwur dəkəba. Ntɛ yam yeyi kəgbəpərnɛ abil mɔ, Yesu pəcdirɛ.
25 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋalɔtərnɛ, kɔ ŋantimi kɔ ŋacloku: «Mariki, məyac su! Kəfi kɔ sənder!»
26 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Ta ake tɔ nəŋnesɛnɛ-ɛ? Nəyɔ fɛ kəlaŋ kəpɔŋ!» Kɔ Yesu ɛyɛfɛ k'ɛŋgbəŋ-gbəŋər afef kɔ kəba, kɔ pəyɔ yeŋ.
27 Kɔ cusu cəwos acɛpsɛ ɔn darəŋ, kɔ ŋaloku: «Ake wərkun ɔfɔ wəkawɛ-ɛ, ntɛ afef kɔ domun yɛncəmɛ tɛfaŋ tɔn darəŋ mɔ?»

Yesu ɛntamәs arkun mɛrəŋ aŋɛ yɔŋk yɛlɛc yɛnayi mɔ
Mark 5.1-20; Luk 8.26-39

28 Ntɛ Yesu ɛncali mokuru ntende atɔf ŋa Kadara mɔ, kɔ afum mɛrəŋ ŋawur nde cufu dacɔ, kɔ ŋander ŋacəmɛ kɔ fɔr kiriŋ. Afum akaŋɛ yɔŋk yɛlɛc yɛnayi ŋa, ŋanayɔ wɛywɛy, ali fum ɛnctam fɛ kəcepər dɔpɔ dadɔkɔ.
29 Awa kɔ ŋayɛfɛ kəkulɛ-kulɛ: «Wan ka Kanu, ake məfaŋər su-ɛ? Mənder nnɔ kədetərəs su a tɛm tɛcbəp ba?»
30 Awa, ŋanabɔlɛnɛ fɛ kɔ sɔp yɛlarəm nyɛ yɔncsɔmət mɔ.
31 Kɔ yɔŋk yɛlɛc yɛlɛtsɛnɛ Yesu, yocloku: «Kɔ məfaŋ kəbɛləs su-ɛ, məkekərɛ su dəsɔp yɛlarəm yayɛ!»
32 Kɔ Yesu oloku: «Nəkɔ dəndo!» Kɔ yɔŋk yɛlɛc yowur afum akaŋɛ kɔ yɔŋkɔ yɛbɛrɛ dəsɔp. Gbəncana babɔkɔ kɔ sɔp yayɛ yɛyɛfɛ tɔrɔ kəroŋ kɔ yontor dəkəba, kɔ yɛŋgbətsɛ, kɔ yefis-fis fəp dəromun.
33 Kɔ akɛk a sɔp yayɔkɔ ŋayɛksɛ kəkɔ dare. Kɔ ŋalɔm tɔkɔ tɛnacepər mɔ fəp kɔ tɔkɔ tɔsɔtɔ afum mɛrəŋ akakɔ yɔŋk yɛlɛc yɛnayi mɔ.
34 Awa, kɔ aka dare fəp ŋawur kəkɔnəŋk Yesu. Ntɛ ŋambəp kɔ mɔ, kɔ ŋalɛtsɛnɛ Yesu a pəbɔlɛ atɔf ŋaŋan.

9

Yesu ɛntamәs wərkun nwɛ ɛnafi wɛcək mɔ
Mark 2.3-12; Luk 5.18-26

1 Kɔ Yesu ɛmbɛkɛ debil, k'ɛncali kəba k'ɔŋkɔ dare dɔn.
2 Gbəncana babɔkɔ kɔ afum ŋaŋkɛrɛ Yesu wərkun nwɛ ɛnafi wɛcək pəfəntərɛ dəpoko mɔ. Ntɛ Yesu ɛncərɛ a kəlaŋ kəŋan kəmbɛk mɔ, k'oloku wəfi wɛcək: «Wɛnc im, məbəknɛ! Aŋaŋnɛn'am kiciya kam.»
3 Awa kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif alɔma ŋayɛfɛ kəcɛm-cɛmnɛ dɛbəkəc: «Fum wəkawɛ, Kanu k'eyi kəlɔməs!»
4 Ntɛ Yesu ɛncərɛ mɛcɛm-cɛmnɛ maŋan mɔ, k'eyif ŋa: «T'ake tɔ nəncɛm-cɛmnɛnɛ pəlɛc dəbəkəc yonu-ɛ?
5 Mosom mɛrəŋ mɔ mamɛ: ‹Aŋaŋnɛn'am kiciya,› kɔ ‹Məyɛfɛ, məkɔt,› tosom tere tɔtɔcuca kəloku-ɛ?
6 Awa, indeyɔ nu tantɛ ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəcərɛ a ina, Wan ka Wərkun, intɔmpər kətam kəŋaŋnɛnɛ kiciya nnɔ doru dandɛ.» Kɔ Yesu oloku wəfi wɛcək: «Məyɛfɛ məlɛk poko pam məkɔ nde ndaram!»

7 Kɔ wərkun nwɛ ɛyɛfɛ k'ɔŋkɔ ndərən.
8 Ntɛ kənay k'afum kənəŋk ti mə, kɔ cusu cəwos ŋa pəpəŋ, kɔ ŋaŋkor-koru Kanu nkɛ kəsɔŋ afum kətam kaŋkɛ mə.

Yesu ewe Matiye
Mark 2.13-17; Luk 5.27-32

9 Kɔ Yesu osumpur dɔpɔ kəkɔ, k'ɛnəŋk wərkun wəlɔma pacwe kɔ Matiye pəndɛ aŋgbancan ŋa abaŋəs dut. Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məcɛps'em darəŋ!» Kɔ Matiye ɛyɛfɛ k'ɛncɛpsɛ Yesu darəŋ.
10 Dəsɔk dəlɔma, Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaŋkɔ ŋadi yeri nda Matiye. Awa, k'abaŋəs dut alarəm kɔ aciya ŋander ŋadi yeri kɔ Yesu.
11 Ntɛ aFarisi ŋanəŋk tatɔkɔ mə, kɔ ŋayif acɛpsɛ darəŋ a Yesu: «Ta ake tɔ wətəksɛ konu eyi kədinɛ yeri kɔ abaŋəs dut kɔ aciya-ɛ?
12 Kɔ Yesu ene ŋa sim, k'oloku: «Pəmar fɛ atamnɛ ŋafaŋ wətɛn cɔl, mba acuy ŋɔ pəmar a ŋafaŋ kɔ.
13 Nəkɔ nətəkəs təkɔ moloku ma Kanu mmɛ mementər mə: ‹Nənəfər d'ifaŋ, bafɔ yoloŋnɛ.› Awa, bafɔ alompu ŋ'inder kəwe, mba aciya.»

Yesu kɔ kəsuŋ
Mark 2.18-22; Luk 5.33-39

14 Kɔ acɛpsɛ a Saŋ Batis darəŋ ŋalətərnɛ Yesu kɔ ŋayif kɔ: «T'ake tɔ acɛpsɛ am darəŋ ŋantəsuŋɛ, mba səna kɔ aFarisi səcsuŋ pəlarəm-ɛ?»
15 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Pəmar afum aŋɛ awe kəgbaŋnɛ mə, ŋaməncnɛ kɔ ŋasərəyi kɔ wəfura ba? Mba dəsɔk dendebəp ntɛ andeliŋ wəfura mə. Awa, ŋandesuŋ dəsɔk dadəkɔ.
16 Ali fum ɔfɔfapərɛ kəloto kəfu yamos yɛməcɛ-məcɛ. Kɔ teyi-ɛ, kəloto kəfu kəŋwali yamos yɛməcɛ-məcɛ, təsɔŋɛ pɛwali pa kəloto kəkur pɛbɛk pɛtas pɛwalɛ pɔcɔkɔ-cɔkɔ.
17 Ali fum ɔfɔbɛr wɛn wofu dətəlɔba pa akata pokur, kɔ teyi-ɛ, wɛn wɛŋwɛsəli təlɔba, woloŋɛ dəntɔf, təlɔba pɛlɛcɛ. Mba wɛn wofu, dətəlɔba tofu t'ambɛr wi. Ti disrɛ, wɛn kɔ təlɔba yeŋyi belbel.»

Yesu ɛntaməs wəran, k'eyekti wəyecəra wəfi
Mark 5.21-43; Luk 8.40-56

18 Ntɛ Yesu eyi kəloku ŋa moloku mamɛ mə, kɔ wəkiriŋ k'aSuyif wəlɔma ender. K'ontontnɛ Yesu fɔr kiriŋ, k'oloku kɔ: «Wan kem wəran ɛntɛp kəcfi. Mba məkɔ mədeŋər kɔ waca, endefətɛ.»
19 Kɔ Yesu ɛyɛfɛ k'ɛncəmɛ wəkiriŋ nwɛ darəŋ, kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋasol kɔ ŋa.
20 Gbəncana babɔkɔ kɔ wəran wəlɔma nwɛ docu da kəwur mecir dɛnayi tɛnasətɔ meren wəco kɔ mɛrəŋ mə, ender Yesu tadarəŋ, k'oŋgbuŋɛnɛ dobol da yamos yɔn.
21 Awa kɔ wəran nwɛ olokunɛ dɛbəkəc: «K'iŋgbuŋɛnɛ gbəcərəm yamos yɔn-ɛ, intamnɛ!»
22 Kɔ Yesu ɛŋkafəlɛ, k'ɛnəŋk wəran nwɛ, k'oloku kɔ: «Məbəknɛ, wan kem! Kəlaŋ kam kəntaməs əm.» Gbəncana babɔkɔ kɔ wəran nwɛ ɛntamnɛ oŋ.
23 Ntɛ Yesu ender kəlɔ ka wəkiriŋ nwɛ mə, k'ɛnəŋk afula luk ya defi kɔ kənay ka afum ŋacbok ŋacpɛ ŋactor.
24 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəwur nde dabaŋka! Wəyecəra wəkawɛ efi fɛ, kədirɛ k'ɛndɛ.» Kɔ afum ŋayɛfɛ kəfani Yesu.
25 Ntɛ awurɛnɛ kənay ka afum dabaŋka mə, kɔ Yesu ɛmbɛrɛ dukulɔ k'osumpər wəyecəra kəca, kɔ wəkakɔ ɛyɛfɛ.
26 Kɔ tes tatɔkɔ tɛsamsər dətəf fəp.

Yesu ɛntaməs atənəŋk mɛrəŋ
Mat 20.29-34

27 Ntɛ Yesu osumpər dɔpɔ kəkɔ mə, kɔ atənəŋk mɛrəŋ ŋancəmɛ kɔ darəŋ ŋackulɛ-kulɛ: «Wan ka Dawuda, məyɔnɛ su nənəfər!»
28 Kɔ Yesu ɛmbɛrɛ kəlɔ kaŋkɔ ɛnayi mə disrɛ, k'atənəŋk ŋalətərnɛ kɔ, kɔ Yesu eyif ŋa: «Nəncɛm-cɛmnɛ a intam kətaməs fɔr yonu ba?» Kɔ atənəŋk ŋaluksɛ kɔ: «Ɛy, Mariki.»
29 Kɔ Yesu oŋgbuŋɛnɛ fɔr yaŋan pəcloku: «Mes mecepər nnə nəyi mə, pəmə ntɛ nəlaŋ mə!»
30 Kɔ fɔr yaŋan yoluksərnɛ sɔ kənəŋk. Kɔ Yesu olok-lokər ŋa pəctiŋ-tiŋ ŋa: «Nəkɛmbərnɛ, ta nwɛ o nwɛ pəcərɛ ti!»
31 Mba ntɛ akakɔ ŋawur mə, kɔ ŋaloku teta Yesu dətəf fəp.

Yesu ɛntaməs wərkun wətəlok-loku
Luk 11.14-15

32 Akakɔ Yesu ɛnatɛp kəctaməs mə ŋandewur, gbəncana babɔkɔ k'aŋkɛrɛ kɔ wətəlok-loku nwɛ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋɔnctərəs mə.

9:13 Hose 6.6 **9:26** Matiye 20.29-34

33 Kɔ Yesu ɛmbɛləs ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋaŋɔkɔ, kɔ wətɔlok-loku ɛyɛfɛ kəlok-loku. Kɔ cusu cəwos
kənay ka afum pəpɔŋ, kɔ ŋaloku: «Səntanəŋk fɛ tes pəmɔ tantɛ atɔf ŋa Yisrayel!»
34 Mba kɔ aFarisi ŋaloku: «Wəkiriŋ ka yɔŋk yɛlɛc ɔsɔŋ kɔ fənɔntər fəbɛləsɛ yɔŋk yɛlɛc.»

Yesu ɔyɔnɛ kənay k'afum nɔnɔfɔr
Mark 6.6

35 Kɔ Yesu encepər-cepər sədare səpɔŋ kɔ səfɛt sa dɔtɔf fəp. Pəctəksɛ mofo maŋan ma
dəkətola Kanu d'aSuyif, pəckawandi Kibaru Kətɔt ka dɛbɛ da Kanu, pəctamsɛnɛ sɔ docu kɔ
laŋyiru fəp.
36 Ntɛ Yesu ɛnanəŋk kənay ka afum mɔ, k'ɔyɔnɛ ŋa nɔnɔfɔr. Dis dɔlɔl afum kɔ bəkəc yɛlɛcɛ
ŋa, ŋanayi dəpəcuca pəmɔ ŋkesiya nyɛ yɔntɔyɔ wəkɛk mɔ.
37 Awa kɔ Yesu oloku acɛpsɛ ɔn darəŋ: «Dalɛ dɛtɛl dɛmbɛk, mba atɛl ŋampicɛ.
38 Nəlɛtsɛnɛ Mariki ma kətɛl pəbɛrɛnɛ sɔ atɛl alɔma anɛ ŋandetɛlɛ kɔ mɔ.»

10

Asom a Yesu anɛ wəco kɔ mɛrəŋ
Mark 3.16-19; Luk 6.14-16

1 Kɔ Yesu ewe acɛpsɛ ɔn darəŋ anɛ wəco kɔ mɛrəŋ, k'ɔsɔŋ ŋa fənɔntər fətamɛ kəbɛləs yɔŋk
yɛlɛc, kətaməs ka docu kɔ laŋyiru fəp.
2 Mewe ma Asom ɔn wəco kɔ mɛrəŋ mɔ mamɛ: wəcɔkɔ-cɔkɔ Simɔŋ nwɛ anwe Piyɛr mɔ, kɔ
wɛnc Andəre, Sak kɔ wɛnc Isaŋ awut a Sebede,
3 Filip, Bartelemy, Tɔma, Matiye wəbaŋəs dut, Sak wan ka Alfe, Tade,
4 Simɔŋ wəKanaŋ* kɔ Yudas wəka dare da Keriyot nwɛ ɛnabɛr Yesu aterɛnɛ ɔn dəwaca mɔ.

Kəsom ka acɛpsɛ Yesu anɛ wəco kɔ mɛrəŋ
Mark 6.7-11; Luk 9.2-5; 10.3-12

5 Acɛpsɛ darəŋ wəco kɔ mɛrəŋ anɛ ŋɔ Yesu ɛnasom dɔtɔf, k'endeŋər ŋa sɔ mosom mmɛ: «Ta
nəkɔ nda atɔyɔnɛ aSuyif, ta nəbɛrɛ dare da aSamari.
6 Mba nəkɔ nda aYisrayel anɛ ŋayi pəmɔ ŋkesiya yɔsɔlɛ mɔ.
7 Kɔ nəyi dɔpɔ-ɛ, nəcdəŋk: ‹Dɛbɛ da dəKɔm dɔlɔtərnɛ!›
8 Nətaməs atɔtamnɛ, nətimi afi, nətaməs acunɛ sen, nəbɛləs yɔŋk yɛlɛc. Ampocɛ nu kifəli,
nəna sɔ nəpocɛ kifəli.
9 Ta nədɛmnɛ kɛma, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti gbeti, ta nəbɛr pəsam dəyuba.
10 Ta nətəmpər lɔba kəkɔ marənt. Nəkekərɛ burumus bin bin gboŋ. Ta nətəmpərɛnɛ cɔfta,
ta nətəmpərɛnɛ kəgbo. Ti disrɛ pəmar wəbəc pəsɔtɔ yeri yɔn.
11 Kəbɛrɛ nkɛ o nkɛ kɔ nəmbɛrɛ dare dɔpɔŋ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti dɛfɛt-ɛ, nətɛn fum wəlel nwɛ
ɔŋwosɛ kəmɛŋk nu mɔ. Nəyi nda fum wəkakɔ haŋ dɔsɔk ndɛ nəŋyɛfɛ kəwur dare dadɔkɔ
nəsumpər dɔpɔ donu kəkɔ mɔ.
12 Kəlɔ nkɛ nəmbɛrɛ mɔ, nəkulɛ: ‹Kanu kəsɔŋ nu pəforu!›
13 Kɔ aka kəlɔ kaŋkɔ ŋawosɛ kəbaŋ nu belbel-ɛ, kətolanɛ konu kəŋsɔŋ ŋa pəforu! Mba kɔ
ŋantəwosɛ kəbaŋ nu-ɛ, kətolanɛ konu ka pəforu kaŋkɔ kəŋluksərnɛ nu!
14 K'afati kəbaŋ nu waca mɛrəŋ, ta awosɛ kəcəŋkəl moloku monu kəlɔ kəlɔma, kɔ pəyɔnɛ fɛ
ti dare dɔlɔma-ɛ, nəyɛfɛ kəfo kaŋkɔ, nəckoŋ-koŋ kəfəl nkɛ wɛcək wonu wɛlɛk mɔ, ti tendeyɔnɛ
aka dare dadɔkɔ sede a ŋanabaŋ fɛ nu.
15 Iloku nu kance: Dɔsɔk ndɛ Kanu kəndekiti afum fəp mɔ, Kanu kənayeŋk fɛ abəkəc nnɔ
afum alɛc a tɔf ya Sodom kɔ Komora ŋayi mɔ pəmɔ ntɛ kəndeyeŋkər aka dare dadɔkɔ abəkəc
mɔ.»

Mətərəs mmɛ meyi kəder mɔ
Mark 13.9-13; Luk 12.11-12; 21.12-19

16 «Nəcəŋkəl! Isom nu, mba nəŋkɔyi pəmɔ ntɛ ŋkesiya yeŋyi calma dacɔ mɔ. Awa,
nəkɛmbərnɛ pəmɔ bok, nəyɔnɛ atɔləsər mes pəmɔ ntantoriya.
17 Nəkɛmbərnɛ afum ŋandekɔkekərɛ nu aboc kiti fər kiriŋ dəŋkiti. Ŋandekɔsutɛ nu cəŋgban-
gban nde dəkətola Kanu daŋan.
18 Ŋandekɔkekərɛ nu nda akiriŋ a sədare səpɔŋ kɔ abɛ a tɔf fər kiriŋ teta ina.
Nən'endekɔyɔn'em sede fər yaŋan kiriŋ kɔ ya atɔyɔnɛ aSuyif.
19 K'andekekərɛ nu fər ya aboc kiti kiriŋ-ɛ, ta nədekɔ nəccɛm-cɛmnɛ pəlarəm nəcyifnɛ:
‹Cəke cɔ səŋkəlok-loku, kɔ moloku mere mɔ səŋkəloku-ɛ?› Ɛy, tɛm tatɔkɔ, Kanu kəndekɔsɔŋ
nu tɔkɔ pəmar nəloku mɔ.
20 Ti disrɛ bafɔ nən'endekɔlok-loku, mba Amera ŋa Papa konu Kanu ŋendekɔlok-lokɛ nu.

9:35 Luk 8.1 * **10:4** Simɔŋ wəKanaŋ nwɛ Luk pəwe Simɔŋ wəsaŋka-saŋka.

21 Wɛnc endekəsəŋ wɛnc padif. Tatəkə tə kas kəndekəsəyə wan kən. Awut ŋandekəcəmɛ
akombəra aŋan dɛbəkəc, ŋasəŋ ŋa padif.
22 Fəp fəndeter nu teta tewe tem. Mba nwɛ endebəknɛ ti haŋ mes maməkə melip mə, Kanu
kəndeyac kə.
23 K'andekə pactərəs nu dare dadəkə-ɛ, nəcepɛ nəkə dare dələma. Icloku nu kance kə: Kə
Wan ka Wərkun endeder-ɛ, tendetəŋnɛ ta nəntalip kəkət sədare sa Yisrayel fəp-ɛ.
24 Wəcɛpsɛ darəŋ ofəbɛk dəkəcəmɛ pətas wətəksɛ kən. Wəcar əfəyə dəkəcəmɛ dəpəŋ pətas
mariki mən.
25 Ntɛ tentesɛ mə, pəmar wəcɛpsɛ darəŋ pəyi pəmə wətəksɛ kən, wəcar pəyi pəmə mariki
mən. K'aloku wəkiriŋ ka kələ: ‹Sentani Bɛlsɛbul bə məyənɛ-ɛ,› aləmsɛnɛ sə aka kələ kən disrɛ
haŋ pacepərər.»

Nwɛ pəmar panesɛ mə
26 «Ti disrɛ ta nənesɛ afum! Ntɛ o ntɛ tɛmɛŋknɛ mə andenəŋk ti, kə ntɛ təŋgbəpnɛ mə,
andecərɛ ti.
27 Ntɛ inloku nu kubump mə, nəgbəkərɛ ti kəloku daŋ peŋ. Ntɛ imɛŋkəs nu dɛləŋəs mə,
nədəŋk ti pəpəŋ mofo mɛbəpsɛnɛ.
28 Ta nənesɛ afum aŋɛ ŋandif dis gbəcərəm, ta ŋantam kədif kəyi wəyeŋ nkɛ kəyi nu mə.
Mba nwɛ pəmar nənesɛ mə, nkən əyənɛ Kanu nkɛ kəntam kədif nu kədifɛnɛ sə afəkəl nde
yahanama mə.
29 Ali pacaməs gbaŋa mɛrəŋ fərɛŋk fin, təfəsəŋɛ agbaŋa ŋaŋəkə ŋin ŋɛtɛmpɛnɛ dəntəf ta
Papa konu ɛncərɛ ti-ɛ.
30 Mba nəna, ali dɛlay da cəfon ca domp donu Kanu kəncərɛ di fəp.
31 Awa, ta nənesɛ! Nnə Kanu kəyi mə nəyə dəkəcəmɛ ndɛ dɛmbɛk dɛtas da gbaŋa yayəkə
mə!»

Məna nwɛ məncərɛ Yesu mə, endekəcər'am fər ya Kanu kiriŋ
Luk 12.8-9
32 «Kə fum nwɛ o nwɛ oloku afum fər kiriŋ: ‹Incərɛ Yesu, nkən əy'em›-ɛ, ina Yesu
indekəwosɛ teta fum wəkayi ndena Papa kem nwɛ eyi nde dəKəm mə.
33 Mba kə fum oloku afum fər kiriŋ: ‹Incərɛ fɛ Yesu, bafə nkən əy'em›-ɛ, ina Yesu sə
ifədekəcərɛ kə ndena Papa kem nwɛ eyi nde dəkəm mə.»

Bafə pəforu p'iŋkɛrɛ nu, mba kəsutɛnɛ kə kəgbɛyɛnɛ
Luk 12.51-53
34 «Ta nəcɛm-cɛmnɛ a pəforu p'iŋkɛrɛ kəsəŋ doru, bafə pəforu p'iŋkɛrɛ mba kəsutɛnɛ.
35 Bawo inder kəgbɛy kas kə wan kən wərkun, wan wəran kə kɛrɛ, wansə kə kəncərə kən.
36 Afum a kələ kən disrɛ yati ŋandeyənɛ aterɛnɛ ən.
37 Nwɛ əmbətər kas kə kɛrɛ pətas ina Yesu mə, əyə fɛ dəkəcəmɛ kəyənɛ wəcɛpsɛ kem darəŋ.
Nwɛ əmbətər wan kən wərkun kə pəyənɛ fɛ ti wan kən wəran pətas ina Yesu mə, əyə fɛ
dəkəcəmɛ kəyənɛ wəcɛpsɛ kem darəŋ.
38 Kə məna nwɛ məntəwosɛ kətərəs kə kəfi teta kəcɛpsɛ kem darəŋ mə, məfəyə dəkəcəmɛ
kəyənɛ wəcɛpsɛ kem.
39 Məna nwɛ məndetɛn kəyac kiyi kam doru mə, kəndesalpər əm. Məna nwɛ kiyi kam doru
kəŋsalpər əm teta ina Yesu mə, məndesətə ki.»

Yesu ɛmbaŋ nwɛ o nwɛ ɛmbaŋ acɛpsɛ ən darəŋ mə
Mark 9.37,41; Luk 9.48; 10.16; Isaŋ 13.20
40 Nnə o nnə nəŋkə kədəŋk Kibaru kətət pabaŋ nu mə, ina Yesu ambaŋ. Fum nwɛ ɛmbaŋ
im mə, ɛmbaŋ sə nwɛ osom im mə.
41 Kə fum ɛmbaŋ sayibɛ bawo sayibɛ sə-ɛ, wəkayi endesətə kəway nkɛ aŋsəŋ sayibɛ mə. Kə
fum ɛmbaŋ fum wəlompu teta dolompu dən-ɛ, kəway ka wəlompu k'ənŋkəsətə.
42 Icloku nu ti kance kə: Kə fum əsəŋ nwɛ ɛfɛtɛ dəkəcəmɛ acepsɛ em dacə domun dɛcaŋk
təmbəl katin teta kəyənɛ kəŋan acɛpsɛ em darəŋ mə, əfədekəbut kəsətə kəway kən kətət.

11

Asom a Aŋnabi Saŋ Batis
Luk 7.18-35
1 Ntɛ Yesu elip kəsom tosom tatəkə acɛpsɛ ən darəŋ wəco kə mɛrəŋ mə, k'ənŋkə pəctəksɛ
pəckawandi sədare səŋan.
2 Ntɛ Aŋnabi Saŋ Batis ɛnayi dəbili mə, k'ene pacloku teta Krist kə yɛbəc nyɛ əncyə mə. Kə
Saŋ osom acɛpsɛ ən darəŋ aləma nnə Krist eyi mə,

10:31 Luk 12.2-7 **10:36** Mika 7.6

3 kəkɔyif Yesu: «Mən'ɔyɔnɛ nwɛ eyi kəder kədeyac afum a Kanu mɔ, kɔ tɔyɔnɛ fɛ məna-ɛ, ka pəmar səkar sɔ wələma ba?»
4 Kɔ Yesu oluksɛ ŋa: «Nəkɔ nəloku Saŋ tɔkɔ nəne kɔ tɔkɔ nənəŋk mɔ:
5 Atɔnəŋk ŋanəŋk, atɔtam kəkɔt ŋaŋkɔt, k'asɔkəs acunɛ sen, atɔne ŋane, afi ŋafɔtɛ, aŋkawandi Kibaru Kətɔt nnɔ atɔyɔ daka ŋayi mɔ.*
6 Pəbɔt nwɛ ɔntɔdesak kəgbɛkər im kəlaŋ kɔn mɔ!»
7 Ntɛ acɛpsɛ a Saŋ darəŋ ŋayɛfɛ kəlukus mɔ, kɔ Yesu ɛyɛfɛ kəloku kənay ka afum teta Saŋ pəcyif: «Ake nənakɔ kəmɔmən nde dətɛgbərɛ-ɛ: Fum nwɛ ɛfanɛ pəmɔ awo nŋɛ afef ŋeyikəc mɔ ba?
8 Anɔ nənakɔ kəmɔmən: Wərkun wəsəkəp ba? Mba nəcərɛ a aŋɛ ŋaŋsəkəp belbel mɔ, dəwələ wa abɛ wɔ ŋayi!
9 Mba anɔ nənakɔ oŋ kəmɔmən-ɛ: Sayibɛ ba? Ɛy, icloku nu, Saŋ encepər sayibɛ fəp dəkəcəmɛ.
10 Tetɔn t'ancicəs nde Yecicəs Yosoku disrɛ: ‹Məcəŋkəl: Indekekərɛ wəsom kem fɔr yam kiriŋ, pəkɔlomps'am dɔpɔ.›
11 Kance icloku nu: Afum aŋɛ aran ŋaŋkom mɔ dacɔ, ali fum ɔyɔ fɛ dəkəcəmɛ pətas Saŋ Batis. Mba wəkɔ ɛfɛtɛ dɛbɛ da dəKɔm mɔ, ɔyɔ dəkəcəmɛ pətas kɔ.
12 Kəyɛfɛ dɔsɔk da Saŋ Batis haŋ ndɛkəl, dɛbɛ da dəKɔm kədəktər disrɛ deyi, adəktər a di ŋayi kətɛn kəbaŋ di.
13 Bawo sariyɛ sa Musa kɔ Sayibɛ fəp ŋanadəŋk tɔkɔ tendeder mɔ haŋ tɛm ta Saŋ,
14 kɔ nəwosɛ kance ka ti-ɛ, Saŋ ɔyɔnɛ Aŋnabi Eli nwɛ pənamar kəder mɔ.
15 Məna nwɛ məŋyɔ ləŋəs mɔ, məne ti!
16 An'indetubucɛnɛ dɛtɛmp dandɛ-ɛ? Awa, nənəŋk aŋɛ ŋaŋwurɛnɛ mɔ: Awut aŋɛ ŋandɛ kəfo nkɛ afum ŋambəpsɛnɛ mɔ, ŋacwe akɔ mɔ.
17 Ŋacloku: ‹Səfulanɛ nu luk, kɔ nəntɔpisɛ! Kɔ səleŋsɛ nu meleŋ ma defi, kɔ nəntɔbok.›
18 Bawo Saŋ ender: Pəcsuŋ, ta oŋmun wɛn-ɛ, k'aloku: ‹Ɔyɔ ŋɔŋk ŋɛlɛc!›
19 Kɔ ina Wan ka Wərkun inder, icdi yeri icmun wɛn, awa k'aloku: ‹Wəcɛlək iyɔnɛ, wəcis, wanapa ka abaŋəs dut k'aciya!› Mba k'anəŋk ntɛ kəcərɛ kəkɔtɛnɛ mes ka Kanu kəŋyɔ mɔ-ɛ, ancərɛ a belbel bɔ kəyi kəyɔ.»

Sədare nsɛ səfati kəgbɛkər kəlaŋ kəŋan Yesu mɔ
Mat 10.15; Luk 10.12-15

20 Kɔ Yesu ɛyɛfɛ kənal pəpɔŋ sədare nsɛ anayɔ mes mɛwɛy-wɛy məlarəm mɔ, bawo ŋanasəkpər fɛ bəkəc yɛlɛc yaŋan:
21 Pəlɛc pɔpɔŋ peyi məna dare da Korasin! Pəlɛc pɔpɔŋ peyi məna dare da Bɛtsayida! Bawo tɔcyɔnɛ a mes mɛwɛy-wɛy mmɛ Kanu kənayɔ nnɔ ndoronu mɔ, m'anayɔ aka sədare sa Tir kɔ Sidɔŋ-ɛ, kɔ ŋanasəkpər bəkəc pəwon, ŋacəmɛ pəlompu darəŋ, ŋabɛrnɛ yamos ya kəbal, ŋamɔncnɛ!
22 It'ɔsɔŋɛ ntɛ iloku nu, dɔsɔk ndɛ Kanu kəndekiti afum fəp mɔ pəndeyeŋkər nu pətas aka sədare sa Tir kɔ Sidɔŋ.
23 Kɔ nəna aka Kaparnam, nəncɛm-cɛmnɛ a andepɛnɛ nu haŋ dəkɔm ba? Ala! Andetorɛ nu dəntɔf haŋ nde afum afi ŋayi mɔ. Bawo mes mɛwɛy-wɛy mmɛ anayɔ ndoronu mɔ, im'anayɔ dare da afum alɛc aSodom-ɛ, kɔ dare dadɔkɔ dɔsɔrɔyi haŋ məkɔ!
24 It'ɔsɔŋɛ, icloku nu: Dɔsɔk ndɛ Kanu kəndekiti afum fəp mɔ, pəndeyeŋkər nu pətas aka dare da Sodom.»

Nəder nnɔ Yesu eyi mɔ, nəndesətɔ kəŋesəm
Luk 10.21-22

25 Tɛm tatɔkɔ tɔ Yesu ɛnatola Kanu ntɛ: «Iŋkor-kor'əm Papa, Mariki ma dəkɔm kɔ dəntɔf, bawo məmɛŋkər mes mamɔkɔ acərɛ kəkɔtɛnɛ mes kɔ asoku səbomp, kɔ məmentər mi afɛt dəkəcəmɛ.
26 Ɛy, Papa, bawo tatɔkɔ tɔ məfaŋ ti.
27 Papa kem ɔsɔŋ im mes fəp, nwɛ o nwɛ ɛncərɛ fɛ Wan mɛnɛ Papa, nwɛ o nwɛ ɛncərɛ fɛ sɔ Papa kɔ pəntɔyɔnɛ Wan-ɛ, kɔ nwɛ Wan ɛŋfaŋ kəmentər kɔ mɔ.
28 Nəder nnɔ iyi mɔ, nəna aŋɛ nəntarpɛnɛ yɛsarɛ yonu mɔ. Intɛn fɛ kətasərnɛ nu, imbət mes. Kəŋesəm k'indesɔŋ nu.
29 Nəlɛk oŋ nəna sɔ yɛbəc nyɛ ifaŋ a nəsumpər mɔ, nəcəŋkəl mɛtəksɛ mem, bawo imbət amera, k'indɛncɛ. Ti disrɛ nəndesətɔ kəŋesəm nənasərka.
30 Ɛy, yɛbəc nyɛ ifaŋ a nəsumpər mɔ yoncuca fɛ. Pɛsarɛ mpɛ isarsər nu mɔ pəfəfərɛnɛ.

* **11:5** **11:10** Malaki 3.1

12

Yesu ɛntəksɛ afum teta dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mə

1 Tɛm təloma Yesu pəccali dalɛ, dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mə dɛnayi. Dor
dɛnayə acɛpsɛ ən darəŋ, kə ŋayɛfɛ kəcŋosuru səbomp sa mɛŋgbɛn ŋacsəm.
2 Ntɛ aFarisi ŋanəŋk ti mə, kə ŋaloku Yesu: «Mənəŋk! Acɛpsɛ am darəŋ ŋayi kəyə ntɛ Sariyɛ
səntəwosɛ dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mə.»
3 Mba kə Yesu eyif ŋa: «Nəŋkaraŋ fɛ dəYecicəs Yosoku təkə Dawuda kə asol ən ŋanayə ntɛ
dor dɛnayə ŋa mə ba?
4 Ntɛ ɛnabɛrɛ kələ ka Kanu, kə ŋasəm cəcom ncɛ analoŋnɛ Kanu, ncɛ Sariyɛ sənatəwosɛ
nkən kə asol ən kəsəm mɛnɛ aloŋnɛ gbəcərəm mə?
5 Kə pəyənɛ fɛ ti nəŋkaraŋ fɛ sə dəsariyɛ sa Musa, a dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki
mə, bafə aloŋnɛ ŋafələles sariyɛ sa kəŋesəm dəkələ kəpəŋ ka Kanu ba? Mba ti disrɛ ŋafəsarɛ
kiciya!
6 Icloku nu ti, paka pələma peyi nnə mpɛ dəkəcəmɛ da pi dɛmbɛk dɛtas kələ kəpəŋ ka Kanu
mə.
7 Kanu kənaloku dəYecicəs Yosoku: ‹Nənəfər d'ifaŋ, bafə yoloŋnɛ!› Nəccərɛ tatəkə-ɛ, kə
nəntərəs fɛ atəciya.
8 Bawo Wan ka Wərkun əyənɛ mariki ma dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mə.

Yesu ɛntaməs wərkun nwɛ kəca kən kənadɛmtər mə
Mark 3.1-6; Luk 6.6-11

9 Kə Yesu əŋkə nde dəkətola Kanu daŋan dələma.
10 Awa wərkun wələma ɛnayi dando pədɛmtər kəca. Kə aFarisi ŋayif Yesu: «Aŋwosɛ fum
kətaməs dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mə ba?» Ŋanayə ti ntɛ təŋsəŋɛ ŋayemsɛnɛ kə
mə.
11 Kə Yesu eyif ŋa: «An'eyi nu dacə nwɛ əŋyə aŋkesiya ŋin gboŋ, ŋɛtɛmpɛnɛ debi dəsək da
kəŋesəm ta ɛmpɛnɛ ŋi dəsək din dadəkə-ɛ?
12 Dəkəcəmɛ da fum dencepər da aŋkesiya pəbəlɛ! Ti disrɛ, Sariyɛ səwosɛ kəyə pətət simiti
dəsək da kəŋesəm.»
13 Kə Yesu oloku wərkun nwɛ: «Mətenci kəca!» Kə wərkun nwɛ entenci kəca kən kə kaŋkə
sə kəntamnɛ pəmə kəŋkə.
14 Ti tɛnasəŋɛ kə aFarisi ŋawur dəkətola Kanu daŋaŋ kəkənəŋkɛnɛ ntɛ təŋsəŋɛ ŋatəŋnɛ tedifɛ
ta Yesu mə.

Yesu əyənɛ wəbəcɛ nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mə

15 Ntɛ Yesu ɛncərɛ mɛcɛmcɛmnɛ mɛlɛc maŋan mə, k'ɛyɛfɛ kəfo kaŋkə. Kə kənay k'afum
kəncəmɛ kə darəŋ, k'ɛntaməs acuy fəp.
16 Mba Yesu pəctiŋ-tiŋ ŋa, pəcmənɛ ŋa kəloku afum nwɛ əyənɛ mə.
17 Ɛnaloku ti ntɛ təŋsəŋɛ mes mɛlarɛ, mmɛ sayibɛ Esayi ɛnaloku mə:
18 «Kə Kanu kəloku:
‹Mənəŋk, wəbəcɛ kem əfə wəkawɛ: Nkən iyɛk-yɛk,
nkən imbətər,
nkən, əŋsəŋ im pəbotu fəp.
Indebɛr kə Amera ŋem,
pəde pəcdəŋkər afum a təf ya doru fəp dolompu dem.
19 Ŋafədecəp kə fum, əfədekulɛ-kulɛ.
Afədecəŋkəl dim dən dabaŋka.
20 Ɔfədetepi awo ŋonutnɛ,
əfədenim lamp depicɛ pomot.
Tantɛ tende pəcyə sə haŋ pəsəŋɛ pəlompu kətam.
21 Afum a təf fəp ŋandegbɛkər tewe tən amera.›»

Yesu oluksɛ moloku ma yem məkə anaboncɛ kə mə
Mark 3.22-30; Luk 11.14-23

22 K'aŋkɛrɛ Yesu fum nwɛ ŋəŋk ŋɛlɛc ŋənctərəs ta ɛŋnəŋk, ta ɛntam sə kəloku-loku mə. Kə
Yesu ɛntaməs kə, k'ɛnəŋk k'oloku-loku sə.
23 Ntɛ pənciyanɛ kənay k'afum fəp mə, kə ŋaloku: «Bafə Wan ka Dawuda əfə, nwɛ Kanu
kəsom kədeyac afum ən mə ba?»
24 Ntɛ aFarisi ŋane ti mə, kə ŋaloku: «Wəkiriŋ ka yəŋk yɛlɛc Sentani Bɛlsɛbul, Yesu wəkawɛ
ɛmbɛlsɛ yəŋk yɛlɛc!»

12:7 Hose 6.6 **12:21** Esayi 42.1-4

25 Ntɛ Yesu ɛncərɛ pɛcɛmcɛmnɛ paŋan mɔ, k'oloku: «Atɔf o atɔf nŋɛ ŋeŋyerɛnɛ ŋisərka mɔ,
dəkəlɛcɛ ŋɔŋkɔ, tɔyɔnɛ dare o dare, kəlɔ o kəlɔ disrɛ, ca fəp nyɛ yeŋyerɛnɛ yisərka mɔ, yəfɔtam
kəcəmɛ.
26 Kɔ Sentani səmbɛləs Sentani-ɛ, səyernɛ sisərka. Cəke cɔ dɛbɛ da si dɛntam kəcəmɛ gbiŋ-ɛ?
27 Kɔ tɔyɔnɛ ina Yesu, Bɛlsɛbul imbɛlsɛ yɔŋk yɛlɛc-ɛ, afum anu oŋ, an'ɔ ŋambɛlsɛ yɔŋk yɛlɛc-
ɛ? Ti tɔsɔŋɛ ntɛ akakɔ yati ŋandeyɔnɛ akiti anu mɔ.
28 Mba kɔ tɔyɔnɛ Amera ŋa Kanu ŋ'ina imbɛlsɛ yɔŋk yɛlɛc-ɛ, awa dɛbɛ da Kanu dender haŋ
nnɔ nəyi mɔ.
29 Cəke cɔ fum ɛntam kəbɛrɛ kəlɔ ka wəka sɔkət disrɛ, pəwɛtəs daka dɔn fəp, ta onuŋkɛnɛ
pəsekət kərɛsna wəka sɔkət wəkakɔ-ɛ? K'elip kəsekət kɔ-ɛ a pədefoŋət daka da kəlɔ kɔn.
30 Nwɛ ɔntɔyi kɔ ina mɔ, enter im, mba nwɛ ɔntɔloŋkan'em mɔ, ɛsamsər'em.
31 It'ɔsɔŋɛ ntɛ iloku nu, kiciya kɔ kəlɔməs fəp andekɔŋaŋnɛnɛ yi afum, mba afədekɔŋaŋnɛnɛ
kəlɔməs ka Amera ŋa Kanu.
32 Məna nwɛ o nwɛ məŋloku pəlɛc pa Wan ka Wərkun mɔ, andekɔŋaŋnɛn'am ti, mba nwɛ
o nwɛ oŋloku pəlɛc pa Amera Ŋecempi mɔ, afɔŋaŋnɛnɛ kɔ ti kəyɛfɛ nnɔ doru dandɛ haŋ doru
ndɛ dendeder mɔ.»

Kətɔk kɔ yokom ya ki
Mat 7.16-20; Luk 6.43-45

33 Kɔ Yesu endeŋər sɔ moloku mmɛ: «Kɔ kətɔk kəntesɛ-ɛ, yokom ya ki yentesɛ. Kɔ kətɔk
kəntɔtamnɛ-ɛ, yokom ya ki yɔfɔtesɛ. Yokom ya kətɔk y'aŋnɛpəlɛ ki.
34 Nəna Ŋkisin! Cəke cɔ nəntam kəcərɛ kəloku moloku mətət ta nəna nəntesɛ-ɛ? Bawo ntɛ
tɛŋlas abəkəc mɔ, tɔ kusu kəŋloku.
35 Fum wətət, dəabəkəc ŋɔn ŋətət ɛŋlɛk mes mətət məkɔ meyi kɔ mɔ. Fum wəlɛc, dəabəkəc
ŋɔn ŋɛlɛc ɛŋlɛk mes mɛlɛc məkɔ meyi kɔ mɔ.
36 Icloku nu ti: Dɔsɔk ndɛ andekiti afum fəp mɔ, ŋandeləmər Kanu moloku maŋan mɛlɛc
fəp mmɛ məntɔyɔ dəkəcəmɛ mɔ.
37 Bawo moloku mam mendesɔŋɛ Kanu kəlɔm əm wəlompu, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, patɔrəs əm.»

Kəwer ka tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy ta dəKɔm
Mark 8.11-12; Luk 11.29-32

38 Atəksɛ sariyɛ sa aFarisi ŋaloku Yesu: «Wətəksɛ, səfaŋ kənəŋk tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-
wɛy tam tin ntɛ tementər a Kanu kəsom əm mɔ.»
39 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Dɛtɛmp dɛlɛc dətɔcəmɛ danapa da Kanu darəŋ ŋayi kətɛn tɛgbɛkərɛ
tɛwɛy-wɛy ntɛ tementər a Kanu kəsom im mɔ. Afɔsɔmentər ŋa tɛgbɛkərɛ ntɛ o ntɛ kɔ
pəntɔyɔnɛ ta sayibɛ Yunusa-ɛ.
40 Ɛy, Yunusa ɛnayi mata maas daŋ kɔ pibi kor ka alop ŋəpəŋ disrɛ. Ti tɔ pəndeyi Wan ka
Wərkun sɔ, endeyi mata maas daŋ kɔ pibi antɔf disrɛ.
41 Aka Niniwe ŋandeyɛfɛ dɔsɔk ndɛ Kanu kəndeboc kiti ka afum fəp mɔ, ŋaboncɛ afum a
dɛtɛmp dandɛ kətɔsəkpər bəkəc, bawo kawandi ka Yunusa kənasɔŋɛ aka Niniwe kəsəkpər
bəkəc yaŋan yɛlɛc kɔ ŋalomp. Awa fum eyi nu dacɔ nwɛ ɛntas Yunusa dəkəcəmɛ mɔ.
42 Wəbɛra ka atɔf nŋɛ ŋeyi Yisrayel kəca kətət mɔ, endetimɛ dɔsɔk da kiti kɔ dɛtɛmp dandɛ,
pəboncɛ di kətɔwosɛ kəcəŋkəl kəcərɛ kəkətɛnɛ mes kətət, bawo pəbəlɛ p'ɛnayɛfɛ kədecəŋkəl
kəcərɛ kəkətɛnɛ mes kətət ka Sulemani*. Awa fum eyi dɛ nwɛ ɛntas Sulemani dəkəcəmɛ mɔ.»

Kəlukus ka ŋɔŋk ŋɛlɛc
Luk 11.24-26

43 «Ntɛ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋaŋɔkɔ ŋowur fum nwɛ dəris mɔ, ŋɛcyara-yara mofo mowosu, ŋɛctɛn
dəkəŋesəm, mba ŋɛnasɔtɔ fɛ.
44 Kɔ ŋolokunɛ: ‹Iluksərnɛ nde kəlɔ kem, nkɛ inawur disrɛ mɔ.› Ntɛ ŋolukus mɔ, kɔ ŋɛmbəp
kəlɔ fos, pafɛŋ ki palompəs ki belbel.
45 Kɔ ŋolukus kəkətɛn yɔŋk yɛlɛc camət-mɛrəŋ nyɛ yɛnaŋkanɛ kəlɛcɛ yɛtas ŋi mɔ. Kɔ yɛmbɛrɛ
kəlɔ disrɛ kɔ yɛndɛ. Ntɛ tencepər mɔ, kɔ pəlɛc pənaŋkanɛ fum nwɛ pətas təkɔ pənayi kɔ təcɔkɔ-
cəkɔ mɔ! Ti tendesətɔ afum a dɛtɛmp dɛlɛc dəmɔkɔ dandɛ!»

Iya kɔ awɛnc a Yesu
Mark 3.31-35; Luk 8.19-21

46 Ntɛ Yesu onclok-lokər afum mɔ, awa kɔ kɛrɛ k'awɛnc aŋa ŋacəmɛ dabaŋka, ŋacfaŋ kəlok-
lokər kɔ.
47 Kɔ fum wəlɔma oloku Yesu: «Məcəŋkəl, wiri kɔ awɛnc əm aŋa ŋancəmɛ nde dabaŋka,
ŋafaŋ kəlok-lokər əm.»
48 Mba kɔ Yesu oloku fum wəkakɔ ɛnaloku kɔ toloku tatəkɔ mɔ: «An'əyɔnɛ iya kem-ɛ? Are
ŋayɔnɛ awɛnc im aŋa-ɛ?»

---

* **12:42** Məməmən 1 Abɛ 10.1-10

49 Kɔ Yesu entenci kəca nnɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋayi mɔ, k'oloku: «Nənəŋk: Iya kem kɔ awɛnc
im aŋa ŋɔ akaŋɛ!
50 Nwɛ o nwɛ ɔŋyɔ tɛfaŋ ta Kanu Papa kem nwɛ eyi nde dəKɔm mɔ, wəkakɔ ɔyɔnɛ wɛnc im,
wəkirɛ kɔ iya kem.»

13

Totubcɛnɛ ta wɔgbal defet
Mark 4.1-9; Luk 8.4-8

1 Dɔsɔk dadɔkɔ kɔ Yesu owur dəkələ k'ɔŋkɔ pəndɛ agbɛp ŋa kəba.
2 Kɔ kənay ka afum alarəm ŋaŋkɔ ŋaloŋkanɛ kɔ kəsək, kɔ tɔsɔŋɛ kɔ kəbɛkɛ debil k'ɛndɛ. Kɔ
kənay ka afum fəp kəncəmɛ agbɛp ŋa kəba.
3 Kɔ Yesu olok-lokər ŋa pəlarəm dəmotubcɛnɛ, k'oloku ŋa: «Nəcəŋkəl: Wəbɔf ɛnawur
kəkɔgbal defet.
4 Ntɛ ɛncgbal defet mɔ, kɔ mɛŋgbɛn məlɔma mɛntɛmpɛnɛ dɔpɔ. Kɔ bɛmp yender yɔsɔm mi.
5 Kɔ mɛŋgbɛn məlɔma mɛntɛmpɛnɛ antɔf ŋa masar nde kəbof kəlarəm kənatɔyi mɔ. Ntɛ
antɔf ŋɛnadəm mɔ, kɔ mɛŋgbɛn momponŋ katəna.
6 Mba ntɛ nne yɛnadewonɛ mɔ, kɔ yɔncɔf buma yayɔkɔ, kɔ yowosərɛnɛ, bawo yɛnayɔ fɛ
ncɔnc.
7 Kɔ mɛŋgbɛn məlɔma mɛntɛmpɛnɛ dəbɛŋk, kɔ momponŋ, mba kɔ bɛŋk yɛmpɛ kɔ yendi mi.
8 Kɔ mɛŋgbɛn məlɔma mɛntɛmpɛnɛ antɔf ŋɔtɔt, kɔ momponŋ kɔ mɛləpsər kəkom yokom nyɛ
tasar tin (100), yɔkɔ wəco camət-tin (60), kɔ yɔləma wəco maas (30).
9 Məna nwɛ məŋyɔ ləŋəs mɔ, məne ti.»

Ta ake tɔ Yesu ɛnctəksɛ dəmotubcɛnɛ-ɛ?

10 Kɔ acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋander ŋayif kɔ: «Ta ake tɔ məŋlok-lokərɛ ŋa dəmotubcɛnɛ-ɛ?»
11 Kɔ Yesu oluksɛ ŋa ntɛ: «Bawo Kanu kəsɔŋɛ nəna kəcərɛ kance kəgbɔpnɛ ka dɛbɛ da dəKɔm,
mba ŋa, asɔŋ fɛ ŋa ki.
12 Ti disrɛ, nwɛ ɔŋyɔ kəcərɛ ka tɔgbɔpnɛ ta dɛbɛ da dəKɔm mɔ ambɛrɛnɛ kɔ, haŋ pəlar kɔ,
mba nwɛ ɔntɔyɔ mɔ, andebaŋər kɔ ali pɔkɔ ɔyɔ mɔ.
13 Ti tɔsɔŋɛ ntɛ ilok-lokərɛ ŋa dəmotubcɛnɛ mɔ, bawo ŋaŋgbətnɛ belbel mba ŋafɔnəŋk, kɔ
ŋancəŋkəl belbel mba ŋafɔne, ŋafɔcərɛ sɔ.
14 Ntɛ Kanu kənalokɛ kusu ka sayibɛ Esayi tetaŋan mɔ tɛlarɛ:
‹Nəndewon kəcəŋkəl mba nəfɔdecərɛ few.
Nəndewon kəgbətnɛ mba nəfɔdenəŋk few,
15 bawo səbomp sa afum akaŋɛ səfɔtam kəcərɛ.
Ŋasunc ləŋəs yaŋan,
kɔ ŋamɛp fɔr
ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta ŋanəŋkɛ yi,
ta ŋanenɛ ləŋəs yaŋan,
ta bəkəc yaŋan yɔsɔŋɛ ŋa kəcərɛ,
ŋadekafəlɛ, ŋaluksərnɛ nnɔ iyi mɔ,
tɔsɔŋɛ itaməs ŋa!›
16 Mba pəmbɔt nu, bawo fɔr yonu yɛŋnəŋk kɔ ləŋəs yonu yeŋne!
17 Kance, icloku nu: Sayibɛ səlarəm kɔ alompu alarəm ŋanafaŋ kənəŋk mamɛ nəyi kənəŋk
mɔ, mba ŋananəŋk fɛ mi. Kɔ ŋanafaŋ kəne mamɛ nəyi kəne mɔ, mba ŋanane fɛ mi.

Kətəksɛ dətotubcɛnɛ ta wəbɔf
Mark 4.13-20; Luk 18.11-15

18 Awa nəcəŋkəl tedisrɛ ta totubcɛnɛ ta wəgbal defet.
19 Mɛŋgbɛn məkɔ mɛnatɛmpɛnɛ dɔpɔ meyi pəmɔ fum nwɛ eŋne toloku ta dɛbɛ da dəKɔm ta
tɔsɔkər kɔ mɔ. Wəlɛc pəder pəlɛk tɔkɔ anabɔf abəkəc ŋɔn mɔ. It'ɔyɔnɛ nwɛ ɛnasɔtɔ mɛŋgbɛn
dɔpɔ dacɔ mɔ.
20 Mɛŋgbɛn mmɛ mɛnatɛmpɛnɛ kəfo ka masar mɔ meyi pəmɔ fum nwɛ ɔnckɔnane Toloku
ta Kanu pəbaŋ ti katəna pəbotu disrɛ mɔ,
21 mba wəkayi eyi pəmɔ pəbɔf pətɔyɔ ncɔnc: Kəcəmɛ kɔn kəfɔwon, pəcuca kɔ kətərəs
kənckɔnader teta Toloku tatɔkɔ, tɔŋsɔŋɛ kɔ kəsak ti fɛw.
22 Mɛŋgbɛn mmɛ anabɔf dəbɛŋk mɔ meyi pəmɔ fum nwɛ eŋne Toloku ta Kanu, mba mɛcɛm-
cɛmnɛ mɛlarəm ma doru kɔ kətɛn daka, mes mamɔkɔ mɛrəŋ medi Toloku tatɔkɔ, tɔsɔŋɛ ti
kətɔkom.
23 Mɛŋgbɛn mmɛ mɛnatɛmpɛnɛ antɔf ŋɔtɔt mɔ meyi pəmɔ fum nwɛ eŋne Toloku pəcərɛ ti,
tokom ntɛ tasar tin (100), tɔkɔ wəco camət-tin (60), kɔ tɔləma wəco maas (30).»

Totubcɛnɛ ta defet dɔtɔt kɔ yika yɛlɛc

24 Kɔ Yesu oloku ŋa sɔ totubcɛnɛ tɔlɔma: «Dɛbɛ da dɔKɔm dowurɛnɛ kɔ wɔrkun nwɛ ɔmbɔf
defet dɔtɔt dalɛ dɔn mɔ.
25 Pibi pɔlɔma afum ŋacdirɛ, kɔ wɔter kɔn ender pɔbɔf yika yɛlɛc dɔbɔle, k'ɔŋkɔ.
26 Ntɛ yɔbɔf yompoŋ kɔ yokom mɔ, mba yika yɛlɛc yompoŋ sɔ.
27 Kɔ acar a wɔka dalɛ ŋander ŋaloku kɔ: ‹Mariki, bafɔ mɛŋgbɛn mɔtɔt mɔ mɔnabɔf dalɛ dam
ba? Deke yika yɛlɛc yɛyɛfɛ yedepoŋ nnɔ-ɛ?›
28 Kɔ mariki oloku ŋa: ‹Wɔter kem wɔlɔma ɔyɔ ti.› Kɔ acar ŋayif kɔ: ‹Mɔfaŋ a sɔkɔ sɔwas
yika yɛlɛc yayɔkɔ ba?›
29 Kɔ mariki oloku ŋa: ‹Ala, iŋnesɛ kɔ nɔndewas yika-ɛ, nɔndesɔ kɔcgbuktɛnɛ bɔle.
30 Nɔce yika yɛlɛc yɛbɛk kɔ bɔle haŋ patɛl, kɔ tɛm ta kɔtɛl tendebɔp-ɛ, indeloku atɛl:
Nɔnuŋkɛnɛ kɔrɛsna nɔgbuktu yika yɛlɛc nɔsek yi pacɔf, kɔ nɔlip-ɛ, nɔbɛr bɔle kɛlɛ kem disrɛ.›»

Totubcɛnɛ ta tɛŋgbɛn tɛfɛt pa dɔlakɔ
Mark 4.30-32; Luk 13.18-19

31 Kɔ Yesu oloku ŋa totubcɛnɛ tin: «Dɛbɛ da dɔKɔm dowurɛnɛ tɛŋgbɛn tɛfɛt mpɛ fum ɛlɛk
k'ɔmbɔf pi dalɛ dɔn mɔ.
32 Tɛŋgbɛn tatɔkɔ pɛfɛtɛ pɛtas mɛŋgbɛn fɔp, mba ntɛ pompoŋ mɔ, kɔ pɛmbɛk pɔtas yɔbɔf ya
dɔlakɔ fɔp, kɔ pende pɔyɔnɛ kɔtɔk, kɔ tɔsɔŋɛ bɛmp ya darenc kɔder yɔlɔ dɔwara wa ki.

Totubcɛnɛ ta lebin
Luk 13.20-21

33 Kɔ Yesu ɛntɔksɛ sɔ afum totubcɛnɛ tɔlɔma, pɔcloku: «Ntɛ tɔ dɛbɛ da dɔKɔm dowurɛnɛ
pɔmɔ lebin ndɛ wɔran ɛŋlɛk pɔnɔktɔrɛnɛ di kɔmbefe kilo wɔco mɛrɔŋ (20) mɔ. Kɔ kɔmbefe
fɔp kɔmpɛ!»

Ta ake tɔ Yesu onclokɛnɛ motubcɛnɛ-ɛ?
Mark 4.33-34

34 Mamɔkɔ fɔp Yesu oncloku mi kɔnay ka afum dɔmotubcɛnɛ. Ti disrɛ Yesu oncloku fɛ ntɛ
o ntɛ ta oloku totubcɛnɛ ta ti-ɛ,
35 ntɛ tɔŋsɔŋɛ moloku mmɛ sayibɛ ŋanaloku mɔ mɛlarɛ:
«Motubcɛnɛ m'indelok-lokɔrɛ ŋa.
Indedɔŋk moloku mmɛ mɔŋgbɔpnɛ kɔyɛfɛ dɔkɔcop da doru mɔ.»

Yesu oloku tedisrɛ ta totubcɛnɛ ta defet dɔtɔt kɔ yika yɛlɛc

36 Kɔ Yesu ɛsak kɔnay ka afum k'ɛmbɛrɛ dɛkɛr, kɔ acɛpsɛ ɔn darɔŋ ŋander ŋaloku kɔ: «Mɔloku
su tedisrɛ ta yika yɛlɛc dalɛ disrɛ.»
37 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nwɛ ɔmbɔf mɛŋgbɛn mɔtɔt mɔ, Wan ka Wɔrkun ɔfɔ.
38 Dalɛ, doru dandɛ dɔ. Defet dɔtɔt, awut a dɛbɛ da dɔKɔm ŋɔ. Yika yɛlɛc, awut a Ŋɔŋk Ŋɛlɛc
ŋɔ.
39 Wɔter nwɛ ɔmbɔf yi mɔ, ɔyɔnɛ Ŋɔŋk Ŋɛlɛc. Kɔtɛl kɔyɔnɛ dɔkɔlip da doru, atɛl ŋayɔnɛ
mɛlɛkɛ.
40 Pɔmɔ tɔkɔ aŋgbuktu yika yɛlɛc paləm yi dɔnɛnc mɔ, itɔ pɔndeyi dɔkɔlip da doru.
41 Wan ka Wɔrkun endekɛrɛ mɛlɛkɛ mmɛ mendewurɛ dɛbɛ dɔn disrɛ aŋɛ ŋaŋsɔŋɛ akɔ
kɔbɛrɛ kiciya kɔ akɔ ŋaŋyɔ pɔlɛc mɔ,
42 mendeləm alɛc dɔnɛnc da Yahanama, difɔ kɔbok kɔŋkɔyi kɔ kɔŋaŋərɛnɛ sek.
43 Alompu ŋandekɔmot pɔmɔ dec ndɛ deyi nde dɛbɛ da Papa kɔŋan mɔ. Mɔna nwɛ mɔŋyɔ
lɔŋɔs mɔ, mɔne ti!»

Totubcɛnɛ ta daka dɔtɔt dɔgbɔpnɛ

44 Kɔ Yesu endeŋər sɔ totubcɛnɛ ntɛ: «Ntɛ tɔ dɛbɛ da dɔkɔm dowurɛnɛ pɔmɔ daka deyeŋki
kɔway ndɛ dɔŋgbɔpnɛ dalɛ mɔ. Wɔrkun nwɛ ɛnɔŋk di mɔ, pɔgbɔkɔrɛ sɔ di kɔmɛŋk. Pɔlarɛ
pɔbotu, pɔkɔ pɔcamɔs daka dɔkɔ ɔyɔ dɛcamɔs mɔ fɔp, pɔder pɔway dalɛ dandɛ.
45 Dɛbɛ da dɔKɔm dowurɛnɛ sɔ ntɛ: Wɔcamɔs nwɛ ɛntɛn tɛncɔmbɔl pa kɛma mɔ.
46 Ntɛ ɔŋkɔ pɔnɔŋk tɛncɔmbɔl pa kɛma pɔtɔt mɔ, k'ɔŋkɔ pɔcamɔs daka dɔkɔ ɔyɔ mɔ fɔp
kɔkɔway tɛncɔmbɔl pa kɛma papɔkɔ.»

Totubcɛnɛ ta manta

47 Kɔ Yesu oloku sɔ totubcɛnɛ ntɛ: «Dɛbɛ da dɔkɔm dowurɛnɛ manta mmɛ aŋgbal dɔkɔba
mɔ, kɔ mosumpər lop dokom fɔp.
48 Kɔ mɛlarɛ-ɛ, paliŋ mi nde pɔwosu, pandɛ kɔpit-piti yɔkɔ yentesɛ mɔ, pabɛr dɔtaŋku,
pagbal yɛlɛc yɔkɔ.
49 Itɔ pɔndeyi dɔkɔlip da doru. Mɛlɛkɛ mendekɔ mɛgbɛy alompu alɛc dacɔ.
50 Mendeləm alɛc dɔnɛnc da Yahanama, difɔ kɔbok kɔŋkɔyi kɔ kɔŋaŋərɛnɛ sek.»

Totubcɛnɛ ta daka dofu kɔ dokur

13:35 Yabura 78.2

51 Kɔ Yesu eyif acɛpsɛ ɔn darəŋ: «Nəncərɛ tedisrɛ ta mamɔkɔ inatəksɛ nu mɔ ba? Kɔ ŋawosɛ:
«Ɛy.»
52 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Ti tɔsɔŋɛ ntɛ atəksɛ fəp aŋɛ ŋayɔnɛ acɛpsɛ darəŋ a dɛbɛ da dəKɔm mɔ
ŋawurɛnɛ kɔ wəkiriŋ ka kələ nwɛ oŋwurɛ daka dɔn dacɔ ca yofu kɔ yokur mɔ.»

Aka Nasarɛt ŋafati kəgbɛkər Yesu kəlaŋ
Mark 6.1-6; Luk 4.16-30

53 Ntɛ Yesu elip kəloku totubcɛnɛ tantɛ mɔ, k'ɛyɛfɛ di,
54 k'ɔŋkɔ dare dɔn Nasarɛt. Dəndo, kɔ Yesu ɛyɛfɛ kətəksɛ nde dəkətola Kanu daŋan, ntɛ cusu
cəwos afum mɔ, kɔ ŋayɛfɛ kəyiftɛnɛ: «Deke Yesu ɔsɔtɔ kəcərɛ kəkɔtɛnɛ mes kətɔt kaŋkɛ kɔ mes
mɛwɛy-wɛy mamɛ-ɛ?
55 Bafɔ wan ka kamdɛr ɔfɔ ba? Bafɔ kɛrɛ aŋwe Mari kɔ awɛnc aŋa Sak, Isifu, Simɔŋ kɔ Yuda
ba?
56 Bafɔ akirɛ ɔn ŋayi su dacɔ ba? Deke ɔsɔtɔ mamɛ fəp-ɛ?»
57 Mes mamɔkɔ mɛnayamsɛ ŋa kəgbɛkər Yesu kəlaŋ. Awa kɔ Yesu oloku ŋa: «Afɔfati kələləs
sayibɛ, mɛnɛ dare dɔn kɔ kələ kɔn disrɛ.»
58 Dəndo Nasarɛt, Yesu ɛnayɔ fɛ di mes mɛwɛy-wɛy mɛlarəm, bawo aka di ŋanabut kəlaŋ.

14

Defi da Aŋnabi Saŋ Batis
Mark 6.14-29; Luk 9.7-9

1 Tɛm tatɔkɔ, Herodu nwɛ ɛnatɔmpər dɛbɛ da Kalile mɔ, ene pacloku teta Yesu.
2 K'oloku afum ɔn aka dəsaŋka: «Saŋ Batis ɔfɔ! Afum afi dacɔ ɔfɔtɛ, it'ɔsɔŋɛ ntɛ ɛntam kəyɔnɛ
mes mɛwɛy-wɛy mɔ.»
3 Herodu ɛnaloku ti bawo nkɔn ɛnasom afum, ŋasumpər Saŋ Batis, ŋakot kɔ, ŋabɛr kɔ dəbili
teta Herodiyad wəran ka wɛnc Filip.
4 Saŋ oncloku Herodu: «Sariyɛ səmən'am kənɛncɛ kɔ.»
5 Herodu ɛnafaŋ kədif Saŋ, mba encnesɛ kənay ka afum, bawo ŋanacɛm-cɛmnɛ a sayibɛ sɔ
Saŋ ɔyɔnɛ.
6 Kəsata ka teren toluksər ta kəkom ka Herodu, kɔ wan wəran ka Herodiyad empisɛ fɔr ya
afum aŋɛ ŋanatəŋnɛ kəsata kaŋkɔ mɔ kiriŋ, kɔ tɔmbɔt Herodu,
7 haŋ kɔ Herodu ɛndɛrəm kəsɔŋ wan ka Herodiyad paka mpɛ o mpɛ eŋwer kɔ mɔ.
8 Kəmɛŋkəs ka iya kɔn Herodiyad, kɔ wəyecəra oloku: «Məsɔŋ im domp da Saŋ Batis
depəlet.»
9 Wəbɛ Herodu, kəməncnɛ disrɛ, ɛnafaŋ fɛ kəbupərɛ tes tɔkɔ ɛnadɛrəm fɔr ya afum akɔ
ɛnawe kətəŋnɛ kəsata kɔn mɔ, kɔ Herodu osom a pasɔŋ wan ka Herodiyad domp dɔkɔ
ɛnawer kɔ mɔ.
10 K'asom kəkɔgbinti domp da Saŋ Batis nde dəbili.
11 K'aŋkɛrɛ wəyecəra ka Herodiyad domp da Saŋ Batis depəlet, k'eŋkenɛ di kɛrɛ.
12 Kɔ acɛpsɛ a Saŋ Batis darəŋ ŋander ŋalɛk kəbel kɔn kɔ ŋaŋkɔ ŋawup. Ntɛ telip mɔ, kɔ ŋaŋkɔ
ŋasɔŋɛ ti kəcərɛ Yesu.

Yesu ɔsɔŋ afum wul kəcamət yeri
Mat 15.32-39; Mark 6.30-44; Luk 9.10-17; Isaŋ 6.1-14

13 Ntɛ Yesu ene moloku mamɔkɔ mɔ, k'ɛlɛk abil k'ɔŋkɔ kəfo kəyer-yer. Mba kɔ kənay ka
afum kənde kəcərɛ a Yesu ɛyɛfɛ di, kɔ ŋawur sədare səŋan, kɔ ŋasolnɛ dɛgbɛp kɔ ŋancɛpsɛ kɔ
darəŋ.
14 Ntɛ Yesu ontor debil mɔ, k'ɛnəŋk kənay ka afum, k'ɔyɔnɛ ŋa nɔnɔfər, k'ɛntaməs acuy aŋan.
15 Ntɛ dəfɔy dɛmbəp mɔ, kɔ acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋalətərnɛ ŋacloku kɔ: «Kəfo kaŋkɛ kəyɔ yer-
yer kɔ dec dɛləp. Məsak kənay ka afum akaŋɛ ŋakɔ ŋawayəs yeri nde sədare səlɔma.»
16 Mba kɔ Yesu oloku ŋa: «Ali ŋaŋkɔ fɛ kəfo, nənasərka nəsɔŋ ŋa yeri.»
17 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaloku kɔ: «Cəcom kəcamət kɔ lop mɛrəŋ gbəcərəm yɔ səyɔ nnɔ.»
18 Kɔ Yesu oloku: «Nəkɛr'em yi nnɔ.»
19 Kɔ Yesu osom kənay ka afum kəndɛ yika kəroŋ, k'ɛlɛk cəcom ncɛ kəcamət kɔ lop mɛrəŋ,
k'eyekti fɔr darenc, k'eyif Kanu barka. K'entepi cəcom k'ɔsɔŋ ci acɛpsɛ ɔn darəŋ a ŋayer ci
kənay ka afum.
20 Kɔ fəp fəsɔm ci kɔ ŋanɛmbərɛ, k'aŋkenɛ Yesu cəfala wəco kɔ mɛrəŋ cəlarɛ cəcom cəlpəs.
21 Kənay ka afum aŋɛ ŋanasɔm cəcom cacɔkɔ mɔ ŋanabəp arkun wul kəcamət (5.000), ta
alɔm aran kɔ awut-ɛ.

Yesu ɔŋkət kəba kəroŋ
Mark 6.45-52; Isaŋ 6.16-21

22 Ntɛ tencepər mə, gbəncana babəkɔ kɔ Yesu ɛntarɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ kəbɛrɛ debil,
ŋanuŋkɛnɛ kəcali mokuru məkɔ, nkɔn pəcsak kənay ka afum kəkɔ ndaraŋan.
23 Ntɛ elip kəsak ka kənay ka afum kəkɔ ndaraŋan mə, k'ɛmpɛ tərɔ kəroŋ kəkɔtola Kanu.
Kɔ dɔfɔy dɛmbəp kɔ di pəyi sona.
24 Tɛnatəŋnɛ abil ŋɔbɔlɛ pəpɔŋ pəwosu, yam yecfikəli-fikəli abil, bawo kəgbofnɛ kɔ ŋancndɛ.
25 Dɔsɔka dɛləpəs, kɔ Yesu ender nnɔ ŋayi mɔ pəckɔt kəba kəroŋ.
26 Ntɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋanəŋk kɔ pəckɔt kəba kəroŋ mə, kɔ pəyi ŋa yamayama. Kənesɛ kəŋan
disrɛ kɔ ŋaloku: «Tubari tɔ,» kɔ ŋaŋkulɛ-kulɛ.
27 Mba kɔ Yesu oloku ŋa gbəncana babɔkɔ: «Nəbəknɛ! In'ɔfɔ, ta nənesɛ!»
28 Kɔ Piyɛr oloku kɔ: «Mariki, kɔ tɔyɔnɛ mən'ɔfɔ-ɛ, məsom im ikɔt domun kəroŋ ider nde
məyi mɔ.»
29 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məder.» Kɔ Piyɛr ontor debil, k'ɔŋkɔt domun kəroŋ, k'ɔŋkɔ nde Yesu
eyi mɔ.
30 Mba ntɛ ɛnanəŋk afef ŋɛbɛk mə, k'enesɛ k'oŋkulɛ-kulɛ: «Mariki, məyac im!»
31 Gbəncana babɔkɔ kɔ Yesu ɛntɛnc kəca k'osumpər Piyɛr, k'oloku kɔ: «Mənа məmpicɛ
kəlaŋ, ta ake tɔ mənesərnɛnɛ-ɛ?»
32 Yesu kɔ Piyɛr ŋambɛrɛ debil, kɔ afef ŋɛsak kəwur.
33 Acɛpsɛ a Yesu darəŋ anɛ ŋanayi debil mɔ ŋantontnɛnɛ kɔ fər kiriŋ, kɔ ŋaloku: «Wan ka Kanu
yati məyɔnɛ!»

Yesu ɛntaməs acuy atɔf ŋa Kenesarɛt
Mark 6.53-56

34 Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋancali, kɔ ŋambəp atɔf ŋa Kenesarɛt.
35 Kɔ afum a dare dadɔkɔ ŋanɛpəl Yesu, kɔ ŋandəŋk kəder kɔn sədare səkɔ fəp, k'aŋkɛrɛ kɔ
acuy fəp.
36 K'alɛtsɛnɛ kɔ pəwosɛ afum ŋagbuŋɛnɛ ali dobol da burumus bɔn. Akɔ ŋanagbuŋɛnɛ di mə
fəp ŋanatamnɛ keŋ.

15

Məyɔ mokur ma atem kɔ mosom ma Kanu
Mark 7.1-13

1 AFarisi kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋander nnɔ Yesu eyi mɔ kəyɛfɛ Yerusalɛm, kɔ ŋayif kɔ:
2 «Ta ake tɔ acɛpsɛ am darəŋ ŋantɔcəmɛnɛ tɔyɔ tokur ta atem darəŋ-ɛ? Bawo ŋafɔsɔkəsnɛ
saliye a ŋacdi yeri-ɛ.»
3 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Kɔ nəna, ta ake tɔ nəntɔcəmɛnɛ mɛtəksɛ mmɛ Kanu kəsom mɔ, kɔ
nəncəmɛ məyɔ mokur ma atem anu darəŋ-ɛ?
4 Bawo Kanu kəloku: ‹Məleləs wisi kɔ wiri› k'oloku sɔ: ‹Nwɛ oŋlok-lokər kas pəyɔnɛ fɛ ti
kɛrɛ pəlɛc mɔ, padif wəkayi.›
5 Mba nəna nəŋloku a kɔ məloku wisi kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wiri: «Paka mpɛ pəmarna isɔŋ əm
kəmar kam mɔ, isɔŋ pi Kanu,»
6 ali wəkayi əyɔnɛ fɛ sɔ kas kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kɛrɛ tes təlɔma.› Ti disrɛ, nənimɛ tosom ta Kanu
məyɔ mokur ma atem anu.
7 Nəna abaŋɛnɛ kəlomp, Esayi ɛnaloku belbel tetonu cəsayibɛ:
8 ‹Afum akaŋɛ dəcusu gbəcərəm ŋaŋleləs im,
mba bəkəc yaŋan yɔmbəl'em pəpɔŋ.
9 Kəsali nkɛ ŋanctolan'em ŋacloŋn'em mɔ kəyɔ fɛ dəkəcəmɛ,
bawo mosom mmɛ ŋantəksɛ mɔ, afum ŋapər mi, bafɔ Kanu.›»

Ca nyɛ yɔŋsɔŋɛ fum kətɔsək mə
Mark 7.14-23

10 Kɔ Yesu ewe kənay ka afum k'oloku ŋa: «Nəcəŋkəl, nəcərɛ sɔ ti belbel!
11 Bafɔ peri mpɛ pɛmbɛrɛ fum dəkusu mə pɔŋsɔŋɛ fum kətɔsək, mba mpɛ poŋwur kɔ dəkusu
yati mɔ.»
12 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋander ŋayif kɔ: «Məncərɛ a toloku tatɔkɔ tɛnasɔŋɛ aFarisi kəfətɛnɛ?»
13 Kɔ Yesu oloku: «Pɔbɔf mpɛ o mpɛ Papa kem nwɛ eyi nde dəkɔm ɛnatɔbɔf mɔ, andegbuktu
pi.
14 Nəce ŋa: Atɔnəŋk ŋɔ aŋɛ ŋayi kəkɔtɛnɛ atɔnəŋk aləma mə. Kɔ wətɔnəŋk endekɔtɛnɛ
wətɔnəŋk-ɛ, mɛrəŋ maŋan fəp ŋantɛmpɛnɛ debi.
15 Kɔ Piyɛr oloku Yesu: «Məsɔksər su tedisrɛ ta tɛtəksɛ tatɔkɔ.»
16 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Nəna sɔ nəsərəyi kətɔcərɛ disrɛ ba?
17 Nəncərɛ fɛ a peri mpɛ pɛmbɛrɛ fum dəkusu mɔ dəkor pɔŋkɔ a padewurɛ pi nde dəkofi?

15:4 Kəwur 20.12; Sariyɛ 5.16 **15:4** Kəwur 20.17; ALewy 20.9 **15:9** Esayi 29.13

18 Mba ntɛ toŋwur dəkusu mə, dɛbəkəc tɛŋyɛfɛ, tatəkə təŋsəŋɛ fum kətəsək.
19 Bawo mɛcɛm-cɛmnɛ mɛlɛc, kədif fum, kəsumpər dalakə, məkət mɛlɛc, deke, sede səlɛc, kəfor, dɛbəkəc mes mamək fəp mɛŋyɛfɛ.
20 Mes mamək məŋsəŋɛ fum kətəsək, mba kədi peri ta məmbikɛnɛ kəfəsəŋɛ fum kətəsək.»

Wəran wəcikəra ɛŋgbɛkər Yesu kəlaŋ
Mark 7.24-30

21 Kə Yesu ɛyɛfɛ dəndo, k'əŋkə atəf ŋa Tir kə Sidəŋ.
22 Gbəncana babəkə kə wəran wəKanaŋ nwɛ ɛnayɛfɛ atəf ŋaŋəkə mə, ɛyɛfɛ kəkulɛ-kulɛ: «Məyən'em nənəfər, Mariki, Wan ka Dawuda! Ŋəŋk ŋin ŋɛlɛc ŋontoŋkulu-toŋkulu wan kem wəran pəpəŋ.»
23 Ali toloku Yesu ɛnaloku fɛ kə. Kə acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋander ŋalɛtsɛnɛ nkən Yesu: «Məbɛləs kə, bawo eyi kəkulɛ-kulɛ su kumunt darəŋ.»
24 Kə Yesu oluksɛ ŋa: «Mba Kanu kəsom im nda aYisrayel gbəcərəm, aŋɛ ŋayi pəmə ŋkesiya nyɛ yəsəlɛ mə.»
25 Mba kə wəran nwɛ ender pətontnɛnɛ Yesu fər kiriŋ pəcloku: «Mariki, məde məmar im!»
26 Mba kə Yesu oloku kə: «Pəntesɛ fɛ kəlɛkər awut kəcom mələmɛ ki cen.»
27 Wəran nwɛ oluksɛ kə: «Kance kə, Mariki. Mba mecen, yeri nyɛ yɛntɛmpɛnɛ amɛsa dəntəf ya aka mi mə, yə mendi.»
28 Kə Yesu oloku kə: «Wəran, kəlaŋ kam kəmbɛk! Kanu kəsəŋɛ tɛfaŋ tam teyi.» Gbəncana babəkə bə wan kən wəran ɛnatamnɛ.

Yesu ɛntaməs acuy alarəm
Mark 7.31

29 Kə Yesu ɛyɛfɛ kəfo kaŋkə k'osumpər dəpə da agbɛp ŋa kəba ka Kalile. K'əŋkə pəpɛsɛ tərə kəroŋ k'ɛndɛ.
30 Kə kənay ka afum alarəm kənder nnə Yesu eyi mə. Kə afum atətam kəkət, atənəŋk, bobo, alaŋyiru kə acunɛ docu dɛlarəm, kə ŋander ŋabocər ŋa Yesu dəntəf, k'ɛntaməs ŋa,
31 kə cusu cəwos kənay ka afum kənəŋk bobo ŋaclok-loku, aka laŋyiru ŋaluksərnɛ sə kətamnɛ, atətam kəkət ŋackət, atənəŋk ŋacnəŋk. Kə ŋaŋkor-koru Kanu ka Yisrayel.

Yesu ətəŋ arkun wul maŋkəlɛ yeri
Mark 8.1-10

32 Kə Yesu ewe acɛpsɛ ən darəŋ k'oloku ŋa: «Nənəfər deyi'm teta kənay ka afum kaŋkɛ: Mata maas ŋayi kə ina, ŋayə fɛ sə paka o paka pedi. Ifaŋ fɛ kəsak ŋa ŋakənɛ dor, iŋnesɛ ta dis dəkələl ŋa dəpə.»
33 Kə acɛpsɛ ən darəŋ ŋayif kə: «Deke səŋkəsətə nnə kəfo kəyer-yer kaŋkɛ cəcom ncɛ səndenɛmbərsɛ kənay ka afum alarəm akaŋɛ mə-ɛ?»
34 Kə Yesu eyif ŋa: «Cəcom cəke cə nəyə-ɛ?» Kə acɛpsɛ ən darəŋ ŋaloku: «Cəcom camət-mɛrəŋ kə molop mələma.»
35 Kə Yesu osom kənay ka afum kəndɛ dəntəf.
36 Kə Yesu ɛlɛk cəcom ncɛ camət-mɛrəŋ kə lop, ntɛ elip kəyif Kanu barka mə, k'entepi yi, k'ɛyɛfɛ kəsəŋəs yi acɛpsɛ ən darəŋ ŋayerəs kənay ka afum.
37 Kə kənay ka afum kədi yeri nyɛ kə ŋanɛmbərɛ, k'awɛtəs cəcom cəlpəs ncɛ cənalarɛ cəfala camət-mɛrəŋ mə.
38 Arkun aŋɛ ŋanadi yeri yayəkə mə ŋanabəp afum wul maŋkəlɛ (4.000), ta aləm aran kə awut-ɛ.
39 Ntɛ Yesu ɛsak kənay ka afum kə ŋalukus nde ndaraŋan mə, kə nkən ɛmbɛrɛ debil k'əŋkə atəf ŋa Makadaŋ.

16

AFarisi kə aSadisi ŋawer Yesu tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy ta dəKəm
Mark 8.11-13; Luk 12.54-56

1 AFarisi kə aSadisi ŋaŋkə ŋabəp Yesu kə ŋancəpɛ kə towul dəmoloku, kə ŋawer kə a pəmentər ŋa tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy ntɛ tementər a Kanu kəsom kə mə.
2 Kə Yesu oluksɛ ŋa: «Dec dərəfəy kə kəm kəyimbərɛ-ɛ, nəloku a pəndenayə waŋkəra.
3 Bətbət kə kəm kənənəkəl pəyim kə pəbi-ɛ, nəloku: ‹Afef ŋəpəŋ ŋende məkə wur!› Kə nəŋgbətnɛ kəm-ɛ, nəncərɛ kəloku təkə kəndenayi mə, mba nəncərɛ fɛ kəloku mɛgbɛkərɛ ma tɛm tosu!
4 Dɛtɛmp dɛlɛc dətəcəmɛ danapa da Kanu darəŋ ŋayi kətɛn tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy ntɛ tementər a Kanu kəsom im mə, mba afəsəmentər ŋa tɛgbɛkərɛ ntɛ o ntɛ kə pəntəyənɛ ta Yunusa-ɛ.» Kə Yesu ɛsak ŋa k'əŋkə.

Mɛtəksɛ mɛlɛc m'aFarisi k'aSadisi
Mark 8.14-21

5 Ntɛ acɛpsɛ darəŋ a Yesu ŋanccali mokuru məkɔ mɔ, kɔ ŋampələrnɛ kəlɛk cəcom.
6 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəkɛmbərnɛ lebin d'aSadisi kɔ d'aFarisi!»
7 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋayɛfɛ kəgbɛkəlɛnɛ taŋan: «Ntɛ səntəlɛk cəcom mɔ toŋlokɛ ti.»
8 Kɔ Yesu ɛncərɛ mɛcɛmcɛmnɛ maŋan, k'eyif ŋa: «Ta ake tɔ nəŋyifɛnɛ-ɛ, nəna apicɛ kəlaŋ, nəcloku a nəyɔ fɛ cəcom?
9 Haŋ ndɛkəl nəntacərɛ fɛ? Nəncɛm-cɛmnɛ fɛ teta cəcom kəcamət ncɛ arkun wul kəcamət (5.000) ŋanasɔm kɔ cəfala cəke c'anakɛr'em cəcom cəlpəs-ɛ?
10 Nəncɛm-cɛmnɛ fɛ sɔ cəcom camət-mɛrəŋ ncɛ arkun wul maŋkəlɛ (4.000) ŋanasɔm, kɔ cəfala cəke cɔ nənalukəs'em cəcom cəlpəs-ɛ?
11 Cəke cɔ nəntam kətɔcərɛ a bafɔ teta cəcom t'iyi kəloku nu-ɛ? Mba nəkɛmbərnɛ lebin d'aFarisi kɔ d'aSadisi.»
12 Itɔ acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋanacərɛ oŋ a bafɔ teta lebin da cəcom t'onclok-lokərɛ ŋa, mba teta mɛtəksɛ ma aFarisi kɔ aSadisi.

Yesu ɔyɔnɛ wəyac nwɛ Kanu kənayɛk-yɛk mɔ
Mark 8.27-30; Luk 9.18-21

13 Ntɛ ɛmbɛrɛ sədare sa Sesari sa Filip mɔ, kɔ Yesu eyif acɛpsɛ ɔn darəŋ: «Ntɛ afum ŋaŋloku mɔ, an'ɔ Wan ka Wərkun ɔyɔnɛ-ɛ?»
14 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaluksɛ kɔ: «Afum aləma ŋaloku a Aŋnabi Saŋ Batis, kɔ aləma a Eli, mba aləma ŋaloku sɔ a Yeremy kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, sayibɛ sələma sɔ ɔyɔnɛ.»
15 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Pɛcɛmcɛmnɛ ponu, an'iyɔnɛ-ɛ?»
16 Kɔ Simɔŋ Piyɛr oloku: «Məna, Krist məyɔnɛ, wan ka Kanu nkɛ kəyi doru o doru mɔ.»
17 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Pəbɔt əm, Simɔŋ wan ka Yunusa, bawo bafɔ afum ŋasɔŋ'am ti kəcərɛ, mba Papa kem nwɛ eyi nde dəkɔm mɔ!
18 Mba ina, iclok'əm, Piyɛr məyɔnɛ, itɔ tatɔkɔ ‹tasar›, mpɛ indecəmbər kəlɔ ka kəloŋkanɛ ka alaŋ em kəroŋ mɔ. Ali defi dɔfədetam tələm o tələm nnɔ peyi mɔ.
19 Indesɔŋ əm masapa ma dɛbɛ da dəKɔm: Ntɛ o ntɛ məndemənɛ nnɔ doru dandɛ mɔ, Kanu kəndekɔmənɛ ti dəKɔm. Ntɛ o ntɛ məndewosɛ nnɔ doru dandɛ mɔ, Kanu kəndekɔwosɛ ti nde dəKɔm.»
20 Kɔ Yesu ɔmənɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ kəloku ti ali fum a Krist ɔyɔnɛ, wəyɛk-yɛk nwɛ Kanu kənasom kədeyac afum a doru mɔ.

Yesu ɛndəŋk defi dən kɔ kəfətɛ kən
Mark 8.31-9.1; Luk 9.22-27

21 Tɛm tatɔkɔ kɔ Yesu oncop kəlok-lokər acɛpsɛ ɔn gbasŋa a mɛnɛ pəkɔ Yerusalɛm. Dəndo abeki, aloŋnɛ apɔŋ kɔ atəksɛ sariyɛ sa aSuyif ŋaŋkɔtərəs kɔ pəlarəm, padif kɔ, pəfətɛ afi dacɔ tataka ta maas.
22 Kɔ Piyɛr ewe Yesu kəsək k'ɛyɛfɛ kənal kɔ, pəcloku: «Kanu kəyac əm ti, Mariki! Tatɔkɔ təfɔbəp əm few.»
23 Mba kɔ Yesu ɛŋkafəlɛ k'oluksɛ Piyɛr: «Məkafəl'em kumunt darəŋ, məna Sentani! Məyamsər'em kəcepər dəpɔ ndɛ pəmar icepər mɔ. Iw'am tewe ta Sentani bawo məfɔcɛm-cɛmnɛ pəmɔ Kanu, mba pəmɔ afum.»
24 Kɔ Yesu oloku acɛpsɛ ɔn darəŋ: «Kɔ fum ɛfaŋ kəcɛps'em darəŋ-ɛ, wəkayi pəsak kəcɛm-cɛmnɛ teta nkɔnsərka, pəgbaŋnɛ kətək kɔn kəpəmpəl, pəcəm'em darəŋ.
25 Bawo nwɛ o nwɛ ɛŋsɛp kəyac kiyi kɔn doru mɔ, kəndesalpər kɔ, mba nwɛ o nwɛ kiyi kɔn doru kəŋsalpər teta ina mɔ, məndesɔtɔ ki.
26 Dəkəcəmɛ dere dɔ tɔyɔ fum kəsɔtɔ kɔn doru kərkər, kiyi kɔn doru kəsɔlər kɔ-ɛ? Ake fum ɛntam kəsɔŋ kəwursɛ ka kiyi kɔn doru-ɛ?
27 Iloku nu ti, bawo Wan ka Wərkun endeder dənərɔ da debeki da Kas kɔ mɛlɛkɛ ɔn, endesɔŋ nwɛ o nwɛ kəway ka mes mən məyɔ.
28 Kance icloku nu: Aləma ŋayi su dacɔ nnɔ, aŋɛ ŋantədefi ta ŋanəŋk Wan ka Wərkun pəcder dɛbɛ dən disrɛ mɔ-ɛ.

17

Kətəŋkəlɛ ka Yesu
Mark 9.2-13; Luk 9.22-36

1 Ntɛ mata camət-tin mencepər mɔ, kɔ Yesu ɛlɛk Piyɛr, Sak kɔ wɛnc Isaŋ, k'eŋkekərɛ ŋa kəsək tərɔ teŋeci kəroŋ.
2 Kɔ Yesu ɔŋkɔ pətəŋkəlɛ kəro fər yaŋan kiriŋ: Kɔ kəro kɔn kəncop kəmotər-motər pəmɔ dec, kɔ yamos yɔn pəmɔ pəwaŋkəra.

3 Gbəncana babəkɔ kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋanəŋk Aŋnabi Musa kɔ Aŋnabi Eli ŋawurər Yesu ŋaclok-loku.
4 Kɔ Piyɛr oloku Yesu: «Mariki, pəntesɛ su kəyi nnɔ! Kɔ məwosɛ-ɛ, incəmbər nnɔ ŋgbancan maas, ŋin ŋa məna, ŋin ŋa Musa kɔ ŋin ŋa Eli.»
5 Ntɛ Piyɛr eyi kəlok-loku mɔ, gbəncana babəkɔ kɔ kəp kəmotər-motər kəŋgbəpərnɛ ŋa. Awa kɔ dim dowur dəkəp kaŋkɔ docloku: «Wəkawɛ, wan kem nwɛ imbətər mɔ ɔfɔ, nkɔn ɔbɔt im mes belbel. Nəcaŋkəl kɔ!»
6 Ntɛ acɛpsɛ darəŋ a Yesu ŋane moloku maməkɔ mɔ, kɔ ŋantɛmpɛnɛ ŋagbəpsɛ ntɛ kənesɛ kəpɔŋ kəsumpər ŋa mɔ.
7 Mba kɔ Yesu ɔlətərnɛ, k'oŋgbuŋɛnɛ ŋa kəca kɔn k'oloku: «Nəyɛfɛ, ta nənesɛ!»
8 Ntɛ ŋayekti fɔr mɔ, ŋanəŋk fɛ fum nwɛ o nwɛ mɛnɛ Yesu sona.
9 Ntɛ ŋanctor dətərɔ mɔ, kɔ Yesu osom ŋa ntɛ: «Ta nəloku nwɛ o nwɛ ntɛ nənəŋk mɔ haŋ Wan ka Wərkun pəfɔtɛ afi dacɔ.»
10 Kɔ acɛpsɛ darəŋ a Yesu ŋayif kɔ toloku ntɛ: «Ta ake tɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋaŋlokɛ a mɛnɛ Aŋnabi Eli pənuŋkɛnɛ kəder kərɛsna a wəyɛk-yɛk pədeder-ɛ?»
11 Kɔ Yesu oluksɛ ŋa: «Kance kɔ, a mɛnɛ Eli pənuŋkɛnɛ pəder kədelompəs mes fəp.
12 Mba icloku nu a Eli elip kəder: Ŋanɛpəl fɛ kɔ, kɔ ŋayɔ kɔ pəmɔ tɔkɔ ŋafaŋ mɔ. Itɔ ŋandetərəs sɔ Wan ka Wərkun.»
13 Kɔ acɛpsɛ darəŋ a Yesu ŋancərɛ oŋ a teta Saŋ Batis tɔ Yesu eyi kəloku.

Yesu ɛntaməs wan nwɛ docu da kətɛmpɛnɛ dɛnayi mɔ
Mark 9.14-29; Luk 9.37-43

14 Ntɛ Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋalətərnɛ kənay ka afum mɔ, kɔ wərkun wələma ender pəcəpɛ kɔ suwu fər kiriŋ,
15 pəcloku: «Mariki, məyɔnɛ wan kem nɔnɔfər, nwɛ ɔyɔ docu da kətɛmpɛnɛ mɔ, tɔntərəs kɔ belbel. Dənɛnc kɔ dəromun ɛlasnɛ kətɛmpɛnɛ.
16 Iŋkenɛ kɔ acɛpsɛ am darəŋ mba ŋantam fɛ kətaməs kɔ.»
17 Kɔ Yesu oŋkulərnɛ: «Nəna afum a dɛtɛmp da tɛm tantɛ dɛkafəlɛ-kafəlɛ, dətəlaŋ Kanu, ake tɛm t'indesɔyi kɔ nəna-ɛ, icəmɛ nu dəntɔf haŋ tɛm tere-ɛ? Nəkɛr'em kɔ nnɔ.»
18 Kɔ Yesu ɛŋgbəŋ-gbəŋər ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋaŋɔkɔ, kɔ ŋowur wan wərkun nwɛ, k'ɛntamnɛ gbəncana babəkɔ.
19 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋander ŋayif Yesu yɔkyɔk: «Ake'sɔŋɛ ntɛ səna səntətam kəbɛləs ŋi sənasərka mɔ-ɛ?»
20 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Bawo kəlaŋ konu kəmpicɛ. Kance, icloku nu, kɔ kəlaŋ konu kəyi pəmɔ tɛŋgbɛn tɛfɛt-ɛ, nəŋloku tərɔ tantɛ: ‹Məcepɛ nnɔ, məkɔ nde,› pencepɛ di. Tes o tes təfəyi ntɛ nəntətam mɔ.» [
21 *]

Yesu ɔŋgbəkarɛ sɔ kəsɔŋɛ kəcərɛ defi kɔ kəfɔtɛ kɔn
Mark 9.30-32; Luk 9.43-45

22 Dəsɔk dələma ntɛ acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋanaloŋkanɛ Kalile mɔ. Kɔ Yesu oloku ŋa: «Andelɛk Wan ka Wərkun, pabɛr kɔ arkun dəwaca.
23 Akakɔ ŋandedif kɔ, mba tataka ta maas ta defi dɔn pəfɔtɛ afi dacɔ.» Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋamɔncnɛ haŋ kɔ tɔntərəs ŋa dəbəkəc.

Kəsɔŋ dut da kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu

24 Ntɛ Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋambɛrɛ dare da Kaparnam mɔ, k'abaŋəs dut da kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu ŋander ŋayif Piyɛr: «Wətəksɛ konu ɔfɔsɔŋ dut da kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu ba?»
25 Kɔ Piyɛr owosɛ, «Ɛy, ɔŋsɔŋ di.» Tɛm ntɛ Piyɛr ɛncbɛrɛ kəlɔ disrɛ mɔ, kɔ Yesu onuŋkɛnɛ kəlɛk moloku, k'eyif: «Simɔŋ, cəke cɔ məncɛm-cɛmnɛ-ɛ? Are ŋɔ pəmar kəcsɔŋ abɛ a doru dandɛ dut da teren kɔ dɔkɔ ambaŋsər arkun tɛm tɔləma mɔ: Afum aka tɔf yaŋan, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti acikəra ba?»
26 Kɔ Piyɛr oloku: «Acikəra ŋɔ pəmar ŋasɔŋ di.» Kɔ Yesu oloku kɔ: «Afum aka dətɔf ŋa ŋafɔsɔŋ dut.
27 Mba ta payamsər abaŋəs dut aŋɛ. Itɔ məndekɔnɛ nde dəkəba məfɛkəs, alop ŋɔcɔkɔ-cɔkɔ ŋɔkɔ mənkɔsumpər mɔ, məmepi ŋi kusu. Məŋkɔbəp ŋi disrɛ pəsam, mələk pi məsɔŋ dut dem kɔ dam.»

18

Nwɛ ɛmbɛk dəkəcəmɛ nde dɛbɛ da dəKɔm mɔ
Mark 9.33-37; Luk 9.46-48

17:5 Kəwur 13.21-22; 16.10; 19.9 * **17:21** Yecicəs yokur yələma yedeŋər moloku mamɛ: «Mba kətola Kanu kɔ kəsuŋ gbəcərəm kɔ məntam kəbɛlsɛ yɔŋk pəmɔ yayɛ.»

1 Tɛm tatɔkɔ kɔ acɛpsɛ darəŋ a Yesu ŋander ŋayif kɔ: «An'ɛbɛk dəkəcəmɛ nde dɛbɛ da dəKɔmɛ?»
2 Kɔ Yesu ewe wanfɛt, k'ɛncəmbər kɔ ŋa dacɔ,
3 k'oloku: «Kance, icloku nu: Kɔ nəntəsəkpər mera nəyi pəmɔ awut afɛt-ɛ, nəfɔdekɔbɛrɛ dɛbɛ da dəkɔm.
4 Ti təsɔŋɛ, nwɛ o nwɛ ontorɛ banca pəmɔ wanfɛt wəkawɛ mɔ, nkɔn endekɔyɔnɛ nwɛ ɛmbɛk dəkəcəmɛ nde dɛbɛ da dəKɔm mɔ.
5 Nwɛ o nwɛ ɛmbaŋ wanfɛt pəmɔ wəkawɛ tewe ta ina Yesu mɔ, ina yati ɛmbaŋ.»

Kəbeŋnɛ kəpəŋ
Mark 9.42-48; Luk 17.1-2
6 Mba kɔ fum ɔsɔŋɛ wanfɛt kəloŋɛ nwɛ ɛŋgbɛkər im kəlaŋ mɔ-ɛ, pəlɛc papɔkɔ pencepər kəgbɛk kɔ tasar təpɔŋ dəkilim, paləm kɔ dəkəba.
7 Apayo, pəlɛc pere peyi doru! Mes mmɛ mɔŋsɔŋɛ afum kəloŋɛ mɔ mɛla! Mes mamɔkɔ mɔfɔlip, mba pəlɛc peyi nwɛ ɔŋsɔŋɛ mes mamɔkɔ kəyi mɔ!
8 Kɔ kəca kam kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəcək kam kəndesɔŋ'am kəciya-ɛ, məgbinti ki mələm ki kəbɔl'am. Kəbɛrɛ kiyi kam ka doru o doru məyɔ kəca kin kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəcək kin kəncepər kələm kam yahanama məyɔ waca mɛrəŋ kɔ wɛcək mɛrəŋ. Bawo dəndo nɛnc dɔfɔnimɛ di doru o doru.
9 Kɔ təyɔnɛ dɔfɔr dam dendesɔŋ'am kəciya-ɛ, məkakti di mələm dəbɔl'am. Kəbɛrɛ kiyi kam ka doru o doru məyɔ dɔfɔr din kəncepər kələm kam dənɛnc da yahanama məyɔ fɔr mɛrəŋ.

Totubcɛnɛ ta aŋkesiya ŋəsɔlɛ nŋɛ ŋolukus mɔ
Luk 15.3-7
10 Ta nədɛncəs teta fum wəfɛt nwɛ o nwɛ, icloku nu, a mɛlɛkɛ manŋan mmɛ meyi nde dəkɔm mɔ, meŋyi tɛm fəp fɔr ya Kanu Papa kem nwɛ eyi nde dəkɔm mɔ.
11 [*]
12 Cəke cɔ nəncɛm-cɛmnɛ-ɛ? Kɔ fum ɔyɔ ŋkesiya tasar tin (100), ŋin ŋɔsɔlɛ-ɛ, fum nwɛ ɔfɔsak ŋkesiya yɔkɔ wəco camət-manŋkəlɛ kɔ camət-manŋkəlɛ (99) nde dəmərə kəkɔtɛn ŋin ŋɔkɔ ŋɔsɔlɛ mɔ ba?
13 Kance icloku nu: Kɔ fum ɛnəŋk aŋkesiya ŋɔsɔlɛ ŋɔn ŋin-ɛ, teta ŋin ŋaŋɔkɔ ɛnəŋk mɔ tɔmbɔt kɔ tetas ta yɔkɔ wəco camət-manŋkəlɛ kɔ camət-manŋkəlɛ (99) nyɛ yɛnatɔsɔlɛ mɔ.
14 Tin tayi tɔ: Kanu Papa konu nwɛ eyi nde dəkɔm mɔ, ɛfaŋ fɛ afəkəl ŋa wəkin ŋɔsɔlɛ awut akaŋɛ dacɔ.

Məyɔ ntɛ kɔ wɛnc əm ɔyɔ'm pəlɛc-ɛ
15 Kɔ wɛnc əm enciyan'am-ɛ, məkɔ məbəp kɔ mɛrəŋ monu, məloku kɔ ti. K'enen'am toloku tatɔkɔ-ɛ, məntam kɔ.
16 Mba k'ɔntɔnen'am toloku tatɔkɔ-ɛ, məkɔ mətɛn fum wəkin kɔ pəyɔnɛ fɛ ti afum mɛrəŋ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ afum mɛrəŋ, maas ŋayɔnɛ toloku tatɔkɔ sede mɔ.
17 K'ɛfati sɔ kəcəŋkəl ŋa-ɛ, məkɔ məloku ti aka kəloŋkanɛ ka alaŋ a Yesu, k'ɛfati sɔ kəcəŋkəl kəloŋkanɛ kaŋkɔ-ɛ, nəsumpər kɔ pəmɔ wətəlaŋ kɔ wəbaŋəs dut.
18 Kance icloku nu, tes ntɛ o ntɛ nəndemɔnɛ doru dandɛ mɔ, Kanu kəndekɔmɔnɛ ti nde dəKɔm, tes ntɛ o ntɛ nədewosɛ nnɔ doru dandɛ mɔ, Kanu kəndekɔwosɛ ti nde dəKɔm.
19 Kance icloku nu sɔ: Kɔ təyɔnɛ afum mɛrəŋ ŋasol kətəŋnɛ disrɛ ŋatola Kanu mpɛ o mpɛ, Papa kem Kanu nwɛ eyi nde dəkɔm mɔ ɔŋsɔŋ ŋa pi.
20 Bawo nnɔ afum mɛrəŋ, maas ŋambəpsɛnɛ teta tewe tem mɔ, iŋyi ŋa dacɔ.

Totubcɛnɛ ta wəmarəs nwɛ ɛŋfati kəŋaŋnɛ mɔ
21 Kɔ Piyɛr ender pəyif Yesu: «Kɔ wɛnc im ender pəciyan'em, cəke cɔ pəmar im iŋaŋnɛnɛ kɔ-ɛ? Haŋ camət-mɛrəŋ ba?»
22 Kɔ Yesu oloku: «Iloku f'am haŋ camət-mɛrəŋ gbəcərəm, mba haŋ wəco camət-mɛrəŋ yoboc camət-mɛrəŋ (70 yoboc 7).
23 Bawo dɛbɛ da dəKɔm dowurɛnɛ ntɛ: Wəbɛ nwɛ ɛŋfaŋ kəsətər amarəs ɔn debe dɔn mɔ.
24 Ntɛ oncop ti kəyɔ mɔ, k'aŋkɛrɛ kɔ wəmarəs wəkin nwɛ ɛnatɔmpərɛ kɔ pəsam pəpɔŋ mɔ.
25 Ntɛ wəmarəs ɛnatɔtam kəluksɛ pəsam mpɛ mɔ, kɔ wəbɛ kɔn osom a pacaməs kɔ pəyɔnɛ wəcar, wəran kɔn kɔ awut ɔn kɔ daka dɔkɔ ɔyɔ mɔ fəp, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəsɔŋ debe dɔn mɔ.
26 Kɔ wəmarəs nwɛ ɛncəpɛ wəbɛ kɔn suwu fɔr kiriŋ, pəcloku kɔ: ‹Məŋaŋnɛ, ta məbɛlkər im, indeluks'am debe dam fəp!›
27 Kɔ wəbɛ kɔn ɔyɔnɛ kɔ nɔnɔfɔr, k'ɛŋaŋnɛnɛ kɔ pəsam papɔkɔ, k'ɛsak wəmarəs kɔn k'ɔŋkɔ.

* **18:11** Yəgbəkərɛ yokur ya Yecicəs Yosoku yɛlarəm yendeŋər moloku mmɛ: «Bawo Wan ka Wərkun ender kədetɛn kɔ kəyac aŋɛ ŋanasɔlɛ mɔ.»

28 Ntɛ wəmarəs nwɛ owur mə, kɔ ŋambəpɛnɛ kɔ wanapa kɔn wəmarəs wələma nwɛ ɛnatɔmpərɛ sɔ nkɔn debe da tapəsam pepic mə. Nkɔn nwɛ anatɔmpərɛ tapəsam mə, osumpər wətɔmpərɛ kɔn pəsam duma dəkilim, pəcloku: ‹Məluks'em debe dəkɔ məntɔmpər'em mə.
29 Kɔ wanapa kɔn osumpər kɔ wɛcək, pəclɛtsɛnɛ kɔ: ‹Məŋaŋnɛ, ta məbɛlkər im, indeluks'am debe dam!›
30 Mba kɔ nwɛ antɔmpərɛ debe mə ɛfati, k'eŋkekərɛ wanapa kɔn, k'ɔŋkɔ pəbɛr kɔ dəbili, haŋ tɛm ntɛ endeluksɛ kɔ pəsam pɔkɔ ɔntɔmpərɛ kɔ mə.
31 Ntɛ amarəs alpəs akɔ ŋanəŋk təkɔ tencder mə, kɔ kəməncnɛ kəpɔŋ kəyi ŋa. Kɔ ŋaŋkɔ ŋaləmər wəbɛ kəŋan məkɔ mɛnacepər mə fəp.
32 Kɔ wəbɛ ewe sɔ wəmarəs nwɛ, k'oloku kɔ: ‹Məna wəmarəs wəlɛc, inaŋaŋnɛn'am debe dəkɔ mənatɔmpər'em mə fəp, bawo mənalɛtsɛn'em,
33 mba məna məntam fɛ kəyɔnɛ wanapa kam nɔnɔfər, pəmɔ təkɔ ina iyɔn'am nɔnɔfər mə ba?›
34 Mɛtɛlɛ disrɛ, kɔ wəbɛ ɔsɔŋ wəmarəs wəlɛc nwɛ asɔdar, ŋabɛr kɔ dəbili ŋactərəs kɔ haŋ pəcluksɛ kɔ debe da pəsam fəp, mpɛ ɛnatɔmpərɛ kɔ mə.
35 Tatɔkɔ tɔ Kanu Papa kem nwɛ eyi nde dəKɔm mə, endekɔyɔ nəna dacɔ nwɛ o nwɛ ɔntɔŋaŋnɛnɛ wɛnc abəkəc ŋosoku pɛs mɔ.»

19

Kətəksɛ ka Yesu teta kəcenɛnɛ ka anɛncɛnɛ
Mark 10.1-12

1 Ntɛ Yesu elip moloku mamɔkɔ mə, k'ɛyɛfɛ atɔf ŋa Kalile k'ɔŋkɔ atɔf ŋa Yude ntende mokuru ma kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn.
2 Kɔ kənay ka afum alarəm kəncəmɛ kɔ darəŋ, k'ɛntaməs di afum.
3 K'aFarisi ŋander ŋawakəs kəcəpɛ Yesu towul dəmoloku, ŋacyif kɔ: «Sariyɛ səwosɛ wərkun kəce wəran kɔn teta tes tələma ba?»
4 Kɔ Yesu oluksɛ ŋa: «Nəŋkaraŋ fɛ Yecicəs Yosoku ba? Dəkəcop da doru kɔ Kanu kəsɛl afum wərkun kɔ wəran,
5 kɔ Kanu kəloku sɔ: ‹Wərkun endesak kas kɔ kɛrɛ pəsektərnɛ wəran kɔn, ŋakafəlɛ ŋayɔnɛ tɛsɛm tin.›
6 Ti disrɛ, ŋayi fɛ sɔ mɛrəŋ mba tɛsɛm tin. Ta fum pəgbɛy təkɔ Kanu kənabɛmbərɛnɛ mə!»
7 Kɔ aFarisi ŋayif Yesu sɔ: «Awa, ta ake tɔ Musa osomɛ a mənuŋkɛnɛ məsɔŋ wəran kam areka ŋecenɛ kɔ a mədewurɛnɛ kɔ ndaram-ɛ?»
8 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Teta bəkəc yonu yeyeŋki tɔ Musa owosɛnɛ nu kəce aran anu. Bafɔ tatɔkɔ tɔ tɛnayi dəkəcop.
9 Mba icloku nu: Nwɛ ence wəran kɔn pənɛncɛ wələma mə, dalakɔ dɔ ŋayi kɔ wəkakə, mɛnɛ tɔyɔnɛ a kənɛncɛnɛ kaŋkɔ kəyi fɛ sariyɛ disrɛ.»
10 Kɔ acɛpsɛ darəŋ a Yesu ŋaloku: «Kɔ tɔyɔnɛ tatɔkɔ teyi wərkun kɔ wəran dacɔ-ɛ, kətɔnɛncɛ kəncepər kənɛncɛ.»
11 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Bafɔ fəp fəwosɛ tɛtəksɛ tatɔkɔ, mɛnɛ akɔ asɔŋ ti mɔ.
12 Mes mɛla mmɛ mɔŋsɔŋɛ wərkun kətɔnɛncɛ mɔ: Alɔma ŋayi aŋkomɛ ŋa ti, alɔma ayamsɛ ŋa kənɛncɛ teta kədif pokomɛ paŋan, alɔma ŋafɔnɛncɛ ŋasərka kəfaŋ kəŋan kəbəcɛ dɛbɛ da dəKɔm. Məna nwɛ məŋwosɛ kəsumpər ti mə, məsumpər ti.»

Yesu ontolanɛ awut pətət
Mark 10.13-16; Luk 18.15-17

13 Tɛm tatɔkɔ tɔ afum ŋanakɛrɛ Yesu awut afɛt ntɛ tɔŋsɔŋɛ pədeŋ ŋa waca, pətolanɛ ŋa sɔ Kanu mɔ. Mba kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaŋgbəŋ-gbəŋər ŋa.
14 Kɔ Yesu oloku acɛpsɛ ɔn darəŋ: «Nəsak awut! Ta nəyamsər ŋa kəder nnɔ iyi mə, bawo afum aŋɛ ŋayi pəmɔ awut afɛt akaŋɛ mɔ ŋayɔ dɛbɛ da dəKɔm.»
15 Kɔ Yesu endeŋəs ŋa waca dəsəbomp, k'ontolanɛ ŋa pətət, k'ɛyɛfɛ k'ɔŋkɔ.

Wətɛmp wəka daka dɛlarəm
Mark 10.17-31; Luk 18.18-30

16 Gbəncana babəkɔ kɔ wərkun wələma ender pəyif Yesu: «Wətəksɛ, cəke cɔ pəmar iyɔ tətət ntɛ tɛntam kəsɔŋ im kiyi wəyeŋ ka doru o doru mɔ-ɛ?»
17 Mba kɔ Yesu eyif kɔ: «Ta ake tɔ məyif'em ntɛ tɔyɔnɛ tətət mɔ-ɛ? Kanu sona gbɔŋ ɔyɔnɛ wətət. Kɔ məfaŋ kəsətər Kanu kiyi wəyeŋ ka doru o doru-ɛ, məleləs mosom.» Kɔ wərkun nwɛ eyif Yesu: «Mosom mere?»
18 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Ta mədif fum. Ta məsumpər dalakɔ. Ta məbaŋɛ fum sede sa yem. Ta məkiyɛ.

19:5 Dəkəcop 2.24

19 Məleləs wisi kɔ wiri. Məbətər wɛnc əm pəmə tɔkɔ məmbətərnɛ mɔ.»
20 Kɔ wətɛmp nwɛ oloku Yesu: «Ilelәs mamәkɔ fәp, akebut im sɔ-ɛ?»
21 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Kɔ məfaŋ kәlarɛ decempi ntɛ tɔŋsɔŋɛ pәsɔŋ әm kiyi wәyeŋ ka doru o doru mɔ-ɛ, mәkɔ məcaməs daka dɔkɔ məyɔ mɔ, məsɔŋ pәsam papɔkɔ atɔyɔ daka. Kɔ məyɔ ti-ɛ, məndekɔsɔtɔ daka dɛlarәm nde dәKɔm. Kɔ mәlip-ɛ, mәder mәcɛps'em darәŋ.»
22 Ntɛ wətɛmp nwɛ ene moloku mamәkɔ mɔ, k'olukus dis dɛdɛncɛ kɔ, bawo ɛnayɔ daka dɛlarәm.
23 Awa, kɔ Yesu oloku acɛpsɛ ɔn darәŋ: «Kance, icloku nu: Pәncuca wәka daka kәbɛrɛ dɛbɛ da dәKɔm.
24 Icloku nu sɔ, kәbɛrɛ ka yɔkɔmɛ dәabi ŋa tɛsɛmbɛ kәfәfәrɛnɛ kәtas kәbɛrɛ ka wәka daka dɛbɛ da dәKɔm.»
25 Ntɛ acɛpsɛ ɔn darәŋ ŋane moloku mamәkɔ mɔ, kɔ tɔsɔŋɛ ŋa kәnaŋkanɛ cusu kәwos. Kɔ ŋayiftɛnɛ: «Awa an'ɛntam oŋ kәfis-ɛ?»
26 Kɔ Yesu ɔmɔmәn acɛpsɛ ɔn darәŋ, k'oloku ŋa: «Afum ŋafɔtam, mba Kanu kәntam mes fәp.»
27 Kɔ Piyɛr oloku Yesu: «Mәcaŋkәl, sәna sәsak ca fәp kɔ sәncәm'am darәŋ. Cәkɔ cɔ tetosu tendekɔyi-ɛ?»
28 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Kance icloku nu teta nәna aŋɛ nәncɛps'em darәŋ mɔ: Kɔ doru dofu dendeder-ɛ, Wan ka Wәrkun endelɛk dɛbɛ pәndɛ dɔcɔm da nɔrɔ da debeki dɔn, nәna sɔ nәndekɔndɛ sәcɔm wәco kɔ mɛrәŋ sa dɛbɛ, nɔckiti cusuŋka wәco kɔ mɛrәŋ ca Yisrayel.
29 Nwɛ o nwɛ ɛsak wɔlɔ, awɛnc aŋa, kas, kɛrɛ, awut kɔ pәyɔnɛ fɛ ti dalɛ dɔn teta tewe tem, endekɔsɔtɔ tasar tin ta yayɔkɔ ɛsak mɔ, pәsɔtɔ sɔ kiyi wәyeŋ ka doru o doru.
30 Akiriŋ alarәm ŋandekɔyɔnɛ adarәŋ, adarәŋ alarәm ŋayɔnɛ akiriŋ.

20

Abɔc a nde dәŋgbɔŋkәlɔ ya wɛn

1 «Ntɛ tɔ dɛbɛ da dәkɔm dowurɛnɛ wәka abɔf wәlɔma nwɛ ɛnawur bәtbәt suy kәkɔtɛn afum aŋɛ ŋaŋkɔbɔcɛ kɔ nde ŋgbɔŋkәlɔ yɔn ya wɛn mɔ.
2 Kɔ ŋantәŋnɛ kɔ afum akɔ ɔsɔtɔ kәkɔbɔcɛ kɔ mɔ, dɔsɔk din pәsam gbәleŋ bin, k'eŋkekarɛ ŋa kәbɔc nde ŋgbɔŋkәlɔ ya wɛn yɔn.
3 Kɔ wәka abɔf nwɛ owur walaha, k'ɔŋkɔ pənәŋk afum alɔma ŋayi dare disrɛ ta ŋayi kәyɔ ntɛ o ntɛ-ɛ.
4 K'oloku ŋa: ‹Nәna sɔ nәkɔ nәbɔc nde dәŋgbɔŋkәlɔ ya wɛn, indekɔsɔŋ nu kәway nkɛ pәmar mɔ.»
5 Kɔ afum aŋɛ ŋaŋkɔ ŋabɔc. Kɔ wәka abɔf nwɛ owur daŋ kәkɔtɛn sɔ abɔc alɔma, pәndeyi salifana k'owur sɔ.
6 Pәndeyi lahansara, kɔ wәrkun nwɛ owur, k'ɔŋkɔ pənәŋk arkun alɔma dare disrɛ ta ŋayi kәbɔc ntɛ o ntɛ-ɛ, k'eyif ŋa: ‹Ta ake tɔ nәyinɛ nnɔ tɛbәtbәt haŋ dɔfɔy ta nәmbɔc tɔlɔm o tɔlɔm-ɛ?›
7 Kɔ afum aŋɛ ŋaloku kɔ: ‹Fum ɔtɔlɛk su yɛbɔc.› Kɔ wәka abɔf oloku ŋa: ‹Nәna sɔ nәkɔ nәbɔc nde dәŋgbɔŋkәlɔ yem.› .
8 Ntɛ pәndecop kәbiyɛ mɔ, kɔ wәka abɔf nwɛ oloku wәkiriŋ ka abɔc ɔn: ‹Məwe abɔc, məsɔŋ ŋa kəway. Məcop aŋɛ ŋander tɛlpәs mɔ, mәlәpsәr akɔ ŋanuŋkɛnɛna mɔ.›
9 Akɔ ŋancop yɛbɔc lahansara mɔ ŋander, kɔ ŋasɔtɔ-sɔtɔ nwɛ o nwɛ gbәleŋ bin bin.
10 Kɔ akɔ mariki ɛnanuŋkɛnɛ kәlɛk yɛbɔc mɔ ŋander ŋaccɛm-cɛmnɛ kәsɔtɔ pәsam ŋacepәr akɔ anuŋkɛnɛna kәsɔŋ kəway mɔ, mba kɔ ŋa sɔ ŋasɔtɔ nwɛ o nwɛ pәsam gbәleŋ bin bin.
11 Ntɛ ŋayi kәbaŋ kəway kәŋan mɔ, kɔ ŋancɔpɛnɛ teta mariki wәka yɛbɔc nwɛ.
12 Kɔ ŋaloku: ‹Akaŋɛ ŋander tɛlpәs mɔ, dec din gboŋ dɔ ŋambɔc, kɔ mәsɔŋ ŋa kəway sәtәŋnɛnɛ, sәna aŋɛ sәlәpɛ dec kәbɔc nne yowon disrɛ mɔ.›
13 Kɔ wәka abɔf oloku wәkin ŋa dacɔ: ‹Wanapa, iyɔ f'am pәlɛc, bafɔ pәsam gbәleŋ bin bɔ sәntәŋnɛna ba?
14 Məbaŋ pɔkɔ pɔyɔnɛ pam mɔ, mәkɔ. Tantɛ isɔŋ әm mɔ, t'indesɔŋ wәkɔ enderna tɛlpәs mɔ.
15 Pәmar f'em kәyɔ daka dem tɔkɔ iŋfaŋ mɔ ba? Kәraca kɔ mәyɔ ntɛ iyɔ tes tɔtɔt mɔ ba?›
16 Ti disrɛ akiriŋ ŋandekɔyɔnɛ adarәŋ, adarәŋ ŋayɔnɛ akiriŋ.»

Yesu ɔsɔŋɛ kәcәrɛ ta maas defi kɔ kәfɔtɛ kɔn afi dacɔ
Mark 10.32-34; Luk 18.31-34

17 Ntɛ Yesu ɛncpɛ Yerusalɛm mɔ, k'ɛlɛk taciŋa acɛpsɛ ɔn darәŋ aŋɛ wәco kɔ mɛrәŋ, k'oloku ŋa dɔpɔ:
18 «Nәcaŋkәl im, Yerusalɛm ayi kәpɛ. Aŋkɔlɛk Wan ka Wәrkun, pabɛr kɔ aloŋnɛ apɔŋ, kɔ atәksɛ sariyɛ s'aSuyif dәwaca. Akakɔ ŋadeŋәr kɔ sariyɛ sa defi.

19 Ŋandebɛr kɔ atɔyɔnɛ aSuyif dewaca ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋafani kɔ, ŋasut kɔ, ŋacaŋ kɔ dətɔk
yɛpəmpəl. Tataka ta maas, pəfɔtɛ afi dacɔ.»

Totola ta iya ka awut a Sebede
Mark 10.35-45

20 Iya ka awut a Sebede ɔlɔtərnɛ Yesu kɔ awut ɔn, k'ontontnɛ pəctola.
21 Kɔ Yesu eyif kɛrɛ kəŋan: «Cəke cɔ məfaŋ-ɛ?» K'oluksɛ kɔ: «Məsɔŋ im temer a awut em
mɛrəŋ akaŋɛ məŋgbətnɛ mɔ, wəkin pənd'am kəca kətɔt, wəkɔ pənd'am kəca kəmeriya kɔ
məndeyi dɛbɛ dam disrɛ-ɛ.»
22 Kɔ Yesu oloku: «Nəncərɛ fɛ ntɛ nəyi kətola mɔ. Nəntam kəwosɛ kətərəs nkɛ ina indesətɔ
mɔ ba?» Kɔ ŋawosɛ «Ɛy, sɛntam ki kəwosɛ.»
23 K'oloku ŋa: «Awa nəna sɔ nəndesətɔ kətərəs nkɛ indesətɔ mɔ, mba ntɛ tɔyɔnɛ kəndɛ kəca
kem kətɔt kɔ kəmeriya mɔ, bafɔ in'ɔŋsɔŋ ti. Afum akɔ Papa kem olompsɛ dəkəcəmɛ dadɔkɔ
mɔ ŋayɔ di.»
24 Ntɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ aŋɛ wəco ŋane moloku maməkɔ mɔ, kɔ pəntɛlɛ ŋa nnɔ awɛnc aŋɛ
mɛrəŋ ŋayi mɔ.
25 Kɔ Yesu ewe nnɔ eyi mɔ k'oloku ŋa: «Nəncərɛ a akiriŋ a tɔf ya doru ŋantasərnɛ afum aŋan
k'abeki apɔŋ ŋaŋkətɛnɛ kətam afum aŋan kəroŋ.
26 Ta tatɔkɔ teyi nu dacɔ. Nwɛ o nwɛ ɛŋfaŋ kəbɛk nu dacɔ mɔ, endeyɔnɛ wəmarəs konu.
27 Nwɛ o nwɛ ɛŋfaŋ kəcəmɛ dəkəcəmɛ dɔcɔkɔ-cɔkɔ mɔ, pəmar pəyɔnɛ wəcar konu.
28 Ti disrɛ Wan ka Wərkun ender fɛ padebəcɛ kɔ, mba ender kədebəcɛ afum pəsɔŋ sɔ kiyi
kɔn wəyeŋ pəwurus kənay ka afum.»

Yesu ɛntaməs atənəŋk mɛrəŋ
Mark 10.46-52; Luk 18.35-43

29 Ntɛ Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋawur Yeriko mɔ, kɔ kənay ka afum alarəm kəncəmɛ Yesu
darəŋ.
30 Atənəŋk mɛrəŋ ŋanandɛ dəpɔ kəsək, kɔ ŋane a Yesu eyi kəcepər, awa kɔ ŋaŋkulɛ-kulɛ:
«Məyɔnɛ su nənəfər, Mariki, Wan ka Dawuda!»
31 Kɔ kənay ka afum kəgbəŋ-gbəŋər ŋa a ŋacaŋk, mba ŋancnaŋkanɛ kənaŋkanɛ dəm kəkulɛ-
kulɛ: «Məyɔnɛ su nənəfər, Mariki, Wan ka Dawuda!»
32 Kɔ Yesu ɛncəmɛ, k'ewe atənəŋk aŋɛ pəcyif ŋa: «Cəke cɔ nəfaŋ a iyɔnɛ nu-ɛ?»
33 Kɔ atənəŋk aŋɛ ŋaloku kɔ: «Mariki, məsɔŋɛ su fər kəmepɛ, yɛnəŋk!»
34 Kɔ nənəfər dosumpər Yesu tetaŋan, k'oŋgbuŋɛnɛ ŋa fər. Gbəncana babɔkɔ, kɔ ŋaluksərnɛ
sɔ kənəŋk, kɔ ŋancəmɛ nkɔn Yesu darəŋ.

21

Yesu ɛmbɛrɛ dare da Yerusalɛm
Mark 11.1-11; Luk 19.28-40; Isaŋ 12.12-19

1 Ntɛ Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋanclətərnɛ Yerusalɛm, ŋasərəyi Bɛtfase ntende tərə ta Tək ya
Olif mɔ, k'osom acɛpsɛ ɔn darəŋ mɛrəŋ,
2 pəcloku ŋa: «Nəkɔ nde dare dəkɔ deyi nu tekiriŋ mɔ, nəŋkɔbəp di sɔfale səran pakot si,
səfɛt səyi si kəsək. Nəsikəli sɔfale sasɔkɔ nəkɛr'em.
3 Kɔ tɔyɔnɛ fum pəyif nu tes tələma-ɛ, nəloku kɔ: ‹Pəmar Mariki pəyɔnɛ si tes tələma.›
Aŋsakɛ nu si katəna.»
4 Tatɔkɔ tɛnayi ntɛ tɔŋsɔŋɛ moloku məkɔ Sayibɛ ɛnaloku mɔ meyi:
5 «Nəloku afum aka Siyɔŋ nsɛ səyɔnɛ Yerusalɛm mɔ:
Məmɔmən! Wəbɛ kam endeder nnɔ məyi mɔ!
Ɛlarɛ pəbotu.
Sɔfale səran s'ɛndɛ kəroŋ,
sɔfale səfɛt wan ka wɛsɛm nwɛ wɛŋsarɛ-sarɛ mɔ.»
6 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaŋkɔ kəyɔ təkɔ Yesu ɛnasom ŋa mɔ.
7 Kɔ ŋaŋkɛrɛ sɔfale səran kɔ səfɛt, nsɛ ŋanadeŋsər suma səŋan mɔ. Kɔ Yesu ɛndɛ si kəroŋ.
8 Kɔ afum alarəm akɔ ŋanayi di mɔ, ŋamper-peri suma səŋan dəpɔ teta kəyek-yekəs kɔ. Alɔma
ŋaccɛp wara wa tək ŋacper-perɛ kɔ wi dəpɔ.
9 Kənay ka afum kənckɔt kɔ tekiriŋ, kɔ akɔ ŋanacəmɛ kɔ darəŋ mɔ ŋackulɛ-kulɛ pəpəŋ:
«Hosana, pəlel pəyi Wan ka Dawuda! Kanu kəpocɛ pətɔt nwɛ enderɛnɛ tewe ta Mariki mɔ!
Hosana,* pəlel peyi Kanu mofo meŋeci ma dəKɔm!»
10 Ntɛ Yesu ɛmbɛrɛ Yerusalɛm mɔ, kɔ dare fəp dendikcɛ pacyiftɛnɛ: «Ana wərkun wəkawɛ
ɔyɔnɛ-ɛ?»

21:5 Esayi 62.11 **21:5** Sakary 9.9 * **21:9** Hosana, cəArame = «Məyac su!» Toloku ta kəkor-koru Kanu tɔ.

11 Kɔ kənay ka afum kəloku: «Aŋnabi Yesu wəka Nasarɛt ɔfɔ, dare da atɔf ŋa Kalile.»

Yesu nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu
Mark 11.15-17; Luk 19.45-46

12 Kɔ Yesu ɛmbɛrɛ nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu disrɛ. K'ɛmbɛləs akɔ ŋanccaməs kɔ akɔ ŋancway dəndo kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu mɔ, pəcgbal mɛsa ya asəkpər pəsam kɔ səbɛnc sa acaməs ntantoriya.
13 Yesu pəcloku ŋa: «Ancic: Pəmar pawe kəlɔ kem ‹Dəkətola Kanu da afum›, mba kɔ nəna nəŋkafəli dɛ tɔgbɔkɛnɛ ta calbante.»
14 Awa, atənəŋk kɔ atɔtam kəkɔt ŋalɔtərnɛ Yesu dəndo kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu, k'ɛntaməs ŋa.
15 Mba kɔ pəntɛlɛ aloŋnɛ apɔŋ kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kənəŋk kəŋan mes mmɛ mocwosəs cusu mmɛ nkɔn Yesu ɔncyɔ mɔ, kɔ awut akɔ ŋanckulɛ-kulɛ kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu disrɛ mɔ: «Pəlel peyi Wan ka Dawuda!»
16 Aloŋnɛ kɔ atəksɛ akakɔ ŋayif Yesu: «Məne tɔkɔ ŋayi kəloku mɔ?» Kɔ Yesu oluksɛ ŋa: «Ɛy, ali katin nəŋkaraŋ fɛ moloku mamɛ: ‹Məsɔŋɛ ali awut kɔ cənaka ŋakor-kor'əm›?»
17 Kɔ Yesu ɛsak ŋa, k'owur dare disrɛ k'ɔŋkɔ dare da Betani nde ɛnacepərɛnɛ pibi mɔ.

Yesu ontolanɛ pəlɛc kətɔk
Mark 11.12-14,20-25

18 Dɔckɔsɔk bətbət ntɛ Yesu eyi kəlukus dare mɔ, kɔ dor dɔyɔ kɔ.
19 K'ɛnəŋk kətɔk ka yokom ya fik dɔpɔ, k'ɔlɔtərnɛ ki, mba bɔpər gbəcərəm y'ɛnabəp. K'oloku kətɔk kaŋkɛ: «Ta pokom pɛdɛtərnɛ sɔ mənа!» Gbəncana babɔkɔ kɔ kətɔk kaŋkɔ kəwos.
20 Ntɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋanəŋk ti mɔ, kɔ pənciyanɛ ŋa ŋacyifnɛ: «Cəke cɔ kətɔk ka fik nkɛ kəntam kəwos gbəncana bambɛ-ɛ?»
21 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Kance icloku nu: Kɔ nəntɔmpər kəlaŋ ta nənesərnɛ-ɛ, nəntam kəyɔ ntɛ ayɔ kətɔk ka fik kaŋkɛ mɔ. Mba icloku nu sɔ, ali nəloku tərɔ tantɛ: ‹Məyotɛ nnɔ məkɔ mələmnɛ dəkəba›, tatɔkɔ teŋyi.
22 Ntɛ o ntɛ nəntola Kanu kəlaŋ disrɛ mɔ, nəŋsɔtɔ ti.»

Deke kətam ka Yesu kəŋyɛfɛ-ɛ ?
Mark 11.27-33; Luk 20.1-8

23 Kɔ Yesu ɔŋkɔ nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu. Pəyi kətəksɛ, aloŋnɛ apɔŋ kɔ abeki a dɔtɔf ŋander ŋayif kɔ: «Kətam kəre kɔ məŋyɔnɛ mamɛ-ɛ? An'ɔsɔŋ əm kətam kaŋkɔ-ɛ?»
24 Kɔ Yesu oluksɛ ŋa: «Ina sɔ, iyif nu toloku tin gboŋ, kɔ nəluks'em toloku tatɔkɔ-ɛ, iŋloku nu kətam nkɛ iŋyɔnɛ mamɛ mɔ.
25 Deke kəgbət dəromun ka Saŋ kənayɛfɛ-ɛ? Dəkɔm, ka dəafum?» Kɔ afum aŋɛ ŋayɛfɛ kəgbɛkəlɛnɛ ŋacloku: «Kɔ səluksɛ: ‹Dəkɔm›, eŋyif su: ‹Ta ake tɔ nənatəlaŋɛ Saŋ-ɛ?›
26 Mba kɔ səluksɛ: ‹Dəafum-ɛ›, səŋnesɛ kənay ka afum, bawo fəp fənacərɛ a Saŋ sayibɛ s'ɛnayɔnɛ.»
27 Kɔ ŋaluksɛ Yesu: «Səncərɛ fɛ.» Kɔ Yesu nkɔn oloku ŋa sɔ: «Ina sɔ, ifɔloku nu kətam nkɛ iŋyɔnɛ mamɛ mɔ.»

Totubcɛnɛ ta awut arkun mɛrəŋ

28 Kɔ Yesu endeŋər sɔ: «Nəcəŋkəl taruku tantɛ indeloku nu mɔ. Cəke cɔ nəncɛm-cɛmnɛ teta ti-ɛ? Wərkun ɛnayi nwɛ ɛnayɔ awut arkun mɛrəŋ. K'oloku Coco cɔn: ‹Wan kem, məkɔ mɔkɔ məbəc nde ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn wem.›
29 Kɔ wan wəkakɔ oluksɛ kas: ‹Ala, ifɔkɔ.› Ntɛ tɛm tepic tencepər mɔ, kɔ abəkəc ŋɛŋkafəlɛ wan, k'osumpər dɔpɔ, k'ɔŋkɔ dəkəbəcɛ kas.
30 Kɔ kas kəŋan oloku sɔ toloku tin tayi Tɔŋɔ. Kɔ wəkakɔ owosɛnɛ kas: ‹Awa Papa, iŋkɔ,› mba ɛnakɔ fɛ di.
31 Awa, icyif nu: Awut akaŋɛ mɛrəŋ, wəre ɔyɔ tɛfaŋ ta kas kəŋan-ɛ?» Kɔ ŋaluksɛ: «Coco.» Kɔ Yesu oloku ŋa: «Kance icloku nu: Abaŋəs dut kɔ aran ayi yamayama ŋandekɔgbontu nu kəbɛrɛ ka dɛbɛ da dəkɔm.
32 Bawo Saŋ Batis ɛnader k'ementər nu dɔpɔ dolompu da Kanu, kɔ nəntəlaŋ kɔ. Mba awerəs dut kɔ aran ayi yamayama ŋanalaŋ kɔ, ali ntɛ nənanəŋk ti mɔ, tɛnasɔŋɛ fɛ nu kəsəkpər bəkəc a nəlaŋ kɔ.»

Totubcɛnɛ ta abəc a ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn alɛc
Mark 12.1-12; Luk 20.9-19

33 Kɔ Yesu endeŋər sɔ: «Nəcəŋkəl totubcɛnɛ təlɔma: Wəka abɔf wəlɔma ɛnabɔf ngbɔŋkəlɔ ya wɛn. K'ɔsɔnɛ yi saŋka haŋ k'ɔnɔŋkər, k'ɛŋkay dəkəfɔcəs da wɛn, k'ɛncəmbər tetek tobumɛ, k'ɔsɔŋ yɛbəc ya abɔf ŋa ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn yayɔkɔ afum alɔma, ŋatəŋnɛ kɔ akakɔ kəcsɔŋ kɔ kəway, kɔ nkɔn owur k'ɔŋkɔ marənt.

21:13 Moloku ma Aŋnabi Esayi kɔ Yeremy: Esayi 56.7; Yeremy 7.11 **21:16** Yabura 8.3

34 Tɛm ta kəpim ka yokom ya ŋgbɔŋkələ tendebəp, kɔ wəka ŋgbɔŋkələ osom acar ɔn nnɔ abəc ɔn ŋayi mɔ kəkɔbaŋ tɔkɔ pəmar pəsətɔ mɔ.
35 Kɔ abəc a ŋgbɔŋkələ ya wɛn ŋasumpər acar akaŋɛ, kɔ ŋasut wəkin, kɔ ŋandif wəka mɛrəŋ kɔ ŋanca-casɛ wəka maas masar.
36 Kɔ wəka ŋgbɔkələ osom sɔ acar alɔma, aŋɛ ŋanala ŋatas acɔkɔ-cɔkɔ mɔ. Kɔ abəc aŋɛ ŋayɔ akakɔ tɔkɔ ŋanayɔ afum acɔkɔ-cɔkɔ akɔ pəcuy pin payi mɔ.
37 Tɛlpəs oŋ, kɔ wəka ŋgbɔŋkələ osom wan kɔn yati, pəclokunɛ: ‹Ntɛ wəkawɛ ɔyɔnɛ wan kem mɔ, ŋaŋkəleləs kɔ!›
38 Mba ntɛ abəc ŋanəŋk wan nwɛ mɔ, kɔ ŋalokɛnɛ: ‹Wəlɛk kɔn kɛ ɔfɔ, wəkawɛ! Nəder, padif kɔ, kɛ kəndeyɔnɛ kosu.›
39 K'abəc ŋasumpər wan nwɛ, kɔ ŋaŋkekərɛ kɔ saŋka sa ŋgbɔŋkələ ya wɛn tadarəŋ, kɔ ŋandif kɔ.
40 Awa, kɔ wəka ŋgbɔŋkələ ya wɛn nwɛ endeder-ɛ, cəke c'endeyɔ abəc akaŋɛ-ɛ?»
41 Kɔ ŋaluksɛ Yesu: «Pədifət ayeŋki bəkəc akaŋɛ, ali nɔnɔfɔr ta pəyɔnɛ ŋa. Pəsɔŋ yɛbəc ya ŋgbɔŋkələ ya wɛn yayɔkɔ abəc alɔma aŋɛ ŋande ŋacsɔŋ kɔ yokom ya ŋgbɔŋkələ tɛm ta kəpim ka yi mɔ.» ***
42 Kɔ Yesu eyif : «Nəŋkaraŋ fɛ ali katin dəYecicəs Yosoku yayɛ ba?
‹Togbu mpɛ acəmbər kələ ŋanace mɔ
pɛnader pɔyɔnɛ oŋ togbu pɔtɔt pa dacɔ.
DəMariki tɛyɛfɛ,
tes tɔ ntɛ tenciyanɛ su dəfər mɔ.›
43 Ti tɔsɔŋɛ ntɛ iloku nu: Kanu kəndebaŋər nu akip ŋa dɛbɛ dɔn, pəsɔŋ ŋi afum acuru aŋɛ ŋendekomər yokom yɔtɔt mɔ.
44 [Nwɛ ɛntɛmpɛnɛ togbu tatɔkɔ kəroŋ mɔ, ɛntɛpɛ. Məna nwɛ pɛntɛmpɛnɛ kəroŋ mɔ, pomputuk əm.»]†
45 Ntɛ ŋane totubcɛnɛ tatɔkɔ mɔ, aloŋnɛ apɔŋ kɔ aFarisi ŋancərɛ a tetaŋan tɔ Yesu eyi kəloku.
46 Kɔ ŋantɛn kəsumpər kɔ, mba kɔ ŋanesɛ kənay ka afum, bawo ŋanalaŋ a sayibɛ sɔ Yesu ɛnayɔnɛ.

22

Totubcɛnɛ ta yeri ya kəsata ka kəgbaŋnɛ
Luk 14.16-24

1 Kɔ Yesu ɔŋgbɔkərɛ sɔ kəlok-lokər afum aŋɛ dəmotubcɛnɛ, k'oloku:
2 «Dɛbɛ da dəkɔm dowurɛnɛ ntɛ: Wəbɛ wələma ɛnayi, nwɛ ɛnalompəs yeri yɛlarəm ya kəgbaŋnɛ ka wan kɔn wərkun mɔ,
3 k'osom acar ɔn kəkɔwe afum aŋɛ anawe kədetəŋnɛ kəgbaŋnɛ kaŋkɔ mɔ, mba kɔ afum aŋɛ ŋafati kəder.
4 K'ɔŋgbɔkərɛ sɔ kəsom acar alɔma pəcloku ŋa: ‹Nəkɔ nəloku aŋɛ awe mɔ: Awa alip kəlompəs yeri, mura mem kɔ cəna cəboŋu cem andifət ci. Yɛbəc ya kəlompəs yeri fəp yelip. Nəder pawoləs!›.
5 Mba aŋɛ awe kəsata kaŋkɔ mɔ, ŋancɛm-cɛmnɛ fɛ kəkɔwosɛ kəwe kaŋkɔ: Kɔ wəkin ɔŋkɔ dalɛ dɔn, kɔ wəkɔ nkɔn ɔŋkɔ dəyɛbəc yɔn ya kəcaməs.
6 Kɔ alɔma ŋasumpər acar kɔ ŋayɔ ŋa pəlɛc kɔ ŋandif ŋa.
7 Kɔ mɛtɛlɛ meyi wəbɛ, k'osom asɔdar ɔn ŋakɔ ŋamələk adifət afum akaŋɛ ŋacɔf sɔ dare daŋan.
8 Kɔ wəbɛ oloku acar ɔn: ‹Yɛbəc ya kəlompəs ka yeri ya kəgbaŋnɛ yelip, mba aŋɛ awe mɔ, ŋayɔ fɛ delel dedinɛ yeri yayɛ.
9 Nəkɔ nde səpɔ səkɔ səwur dare mɔ, nəwe nwɛ o nwɛ nəmbəp di mɔ, pədetəŋnɛ kəgbaŋnɛ kaŋkɛ.›
10 Kɔ acar ŋalɛk dɔpɔ, kɔ ŋaloŋka afum atɔt kɔ alɛc aŋɛ ŋanabəp di mɔ fəp, ntɛ tɔŋsɔŋɛ akut ŋɛlarɛ afum aŋɛ awe kəgbaŋnɛ mɔ tɛp.
11 Kɔ wəbɛ ɛmbɛrɛ pəcmɔmən aŋɛ ewe mɔ, kənəŋk wərkun wələma nwɛ ɔntɔbɛrnɛ yamos ya kəsata mɔ.
12 K'eyif kɔ: ‹Wanapa, cəke cɔ məntam kəbɛrɛ nnɔ ta məmbɛrnɛ yamos ya kəsata-ɛ?› Mba wərkun nwɛ ɛnaluksɛ fɛ wəbɛ toloku o toloku.
13 Kɔ wəbɛ oloku abəc ɔn: ‹Nəkot kɔ wɛcək kɔ waca, nələm kɔ nde kubump ka dabaŋka disrɛ. Difɔ kəbok kɔ kəŋaŋərɛnɛ sek kəndekɔyi.›»
14 Kɔ Yesu endeŋər: « Afum alarəm ŋɔ Kanu kəŋwe kəbɛrɛ dɛbɛ da dəkɔm, mba apic ŋanayɛk-yɛk kəbɛrɛ ka di.»

21:42 Yabura 118.22-23 † **21:44** Moloku ma werse 44 meyi fɛ nde yecicəs yokur yələma.

Dut ndɛ asəŋ wəbɛ Sesar mə
Mark 12.13-17; Luk 20.20-26

15 Mata mamək ɔ disrɛ k'aFarisi ŋaloŋkanɛ, ŋactɛn kəcəpɛ Yesu towul ŋasumpər kɔ
dəmoloku.
16 K'aFarisi ŋasom acɛpsɛ aŋan darəŋ aləma kɔ afum a Herodu. Kɔ afum akakɔ ŋaŋkɔ ŋaloku
Yesu: «Wətəksɛ, səncərɛ a məŋloku kance, kɔ məntəksɛ afum dəpɔ da Kanu kance fəp disrɛ,
kənesɛ ka fum kəfɔyi əm, bawo məfəməmən dəkəcəmɛ daŋan.
17 Awa məloku su tɛcɛm-cɛmnɛ tam: Sariyɛ səwosɛ su kəsɔŋ Sesar wəbɛ wəka tɔf ya Rom
dut ba, ka səwosɛ fɛ su kəsɔŋ kɔ di?»
18 Mba Yesu nwɛ ɛnacərɛ mɛcɛm-cɛmnɛ maŋan mɛlɛc mə, oluksɛ ŋa: « Nəna abaŋɛnɛ
kəlomp! Ta ake tɔ nəŋwakəs em-ɛ, ?
19 Nəmentər im gbəleŋ mbɛ aŋsɔŋɛ dut mɔ.» Kɔ ŋaŋkɛrɛ kɔ gbəleŋ ba pəsam papəkɔ.
20 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Alulu kɔ yecic ya ana yeyi gbəleŋ bambɛ kəroŋ-ɛ?»
21 Kɔ ŋaluksɛ Yesu: «Ŋa wəbɛ Sesar ŋɔ.» Kɔ Yesu oloku ŋa ntɛ: «Nəsɔŋ Sesar yɔkɔ yɔyɔnɛ yɔn
mə, kɔ Kanu sɔ yɔkɔ yɔyɔnɛ yɔn mɔ.»
22 Ntɛ ŋane moloku mmɛ mə, kɔ pənciyanɛ ŋa kɔ ŋasak Yesu kɔ ŋaŋkɔ.

Ayif Yesu teta kəyɛfɛ ka afi dacɔ
Mark 12.18-27; Luk 20.27-38

23 Awa aSadisi ŋancɛm-cɛmnɛ a kəyɛfɛ defi kəyi fɛ. Dɔsɔk din dadɔkɔ kɔ aləma ŋa dacɔ
ŋander ŋayif Yesu:
24 «Wətəksɛ, Musa ɛnaloku: Kɔ fum efi ta ɔyɔ wan, mba pəsak wəran-ɛ, pəmar wɛnc ka wəfi
pəlɛk wəcəbokəra wəkakɔ pənɛncɛ, pəsɔŋ wɛnc wəfi yuruya.
25 Məcəŋkəl, awɛnc camət-mɛrəŋ aləma ŋanayi su dacɔ. Kɔ wəcɔkɔ-cɔkɔ ɛnɛncɛ k'efi, mba
ntɛ ɛnatɔyɔ wan mɔ, k'ɛsakərɛ wɛnc wəran kɔn.
26 Tatɔkɔ tɔ wəka mɛrəŋ, wəka maas haŋ wəka camət-mɛrəŋ ŋanafis-fis sɔ fəp, ali wəkin
ɛnasak fɛ wan.
27 Ntɛ dɛwɛnc aŋa delip kəfis-fis mɔ, kɔ wəran ɛfəntərɛ sɔ k'efi.
28 Awa, səyif əm: Dɔsɔk ndɛ afi ŋandekɔyɛfɛ defi mɔ, awɛnc aŋa akaŋɛ camət-mɛrəŋ
an'endekɔsɔtɔ wəran wəkawɛ-ɛ? Bawo fəp faŋan ŋananɛncɛ kɔ!»
29 Kɔ Yesu oluksɛ ŋa: «Mɛcɛm-cɛmnɛ monu məsɔk fɛ, bawo nəncərɛ fɛ Yecicəs Yosoku,
nəncərɛ fɛ sɔ fənɔntər fa Kanu.
30 Dɔsɔk ndɛ afi ŋandekɔyɛfɛ dədefi mɔ, wərkun ɔfɔnɛncɛ, wəran ɔfɔlɔ, afədekɔ pacnɛncɛ
pəmɔ mɛlɛkɛ mmɛ meyi dəkɔm mɔ.
31 Ntɛ tɔyɔnɛ ta afum kəyɛfɛ dədefi mɔ, nənakaraŋ fɛ ntɛ Kanu kənaloku nu dəYecicəs
Yosoku mɔ ba?
32 ‹In'ɔyɔnɛ Kanu ka Abraham, ka Siyaka, kɔ ka Yakuba.› Bafɔ Kanu ka afi k'ɔyɔnɛ, mba ka
ayi wəyeŋ.»
33 Cusu cənawos kənay ka afum aŋɛ ŋanccəŋkəl mɛtəksɛ mən mɔ.

Tosom ntɛ tɛmbɛk dəkəcəmɛ mə
Mark 12.28-34; Luk 10.25-37

34 Ntɛ aFarisi ŋane a moloku mətət ma Yesu məsɔŋɛ aSadisi kəmɛp cusu mɔ, kɔ ŋa sɔ
ŋaloŋkanɛ.
35 Wəkin ŋa dacɔ nwɛ ɛnayɔnɛ wətəksɛ sariyɛ s'aSuyif mɔ, eyif Yesu toloku ntɛ tɔŋsɔŋɛ
pəcəpɛ kɔ towul mɔ pəsumpər kɔ dəmoloku mən:
36 «Wətəksɛ, tosom tere tɛbɛk dəkəcəmɛ mosom ma sariyɛ fəp dacɔ-ɛ?»
37 Kɔ Yesu oluksɛ kɔ: «‹Məbətərɛ Mariki Kanu kam abəkəc ŋam fəp, afɔkəl ŋam fəp kɔ
mɛcɛmcɛmnɛ mam fəp.›
38 Tatɔkɔ tɔyɔnɛ tosom tɔpɔŋ tɔcɔkɔ-cɔkɔ.
39 Tosom ta mɛrəŋ ntɛ towurɛnɛ tɔcɔkɔ-cɔkɔ mɔ: ‹Məbətər wɛnc əm pəmɔ tɔkɔ məmbətərnɛ
mɔ.›
40 Sariyɛ sa Musa kɔ mɛtəksɛ ma sayibɛ fəp, mosom mamək ɔ mɛrəŋ mɔ mɛŋgbɛkərnɛ.»

Wəbɛ nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ ɔyɔnɛ Wan ka Dawuda
Mark 12.35-37; Luk 20.41-44

41 Ntɛ aFarisi ŋanaloŋkanɛ mɔ, kɔ Yesu eyif ŋa toloku ntɛ:
42 «Cəke cɔ nəncɛm-cɛmnɛ teta Krist wəbɛ nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ-ɛ? Wan ka ana ɔfɔ-ɛ?»
Kɔ aFarisi ŋaloku: «Wan ka Dawuda ɔfɔ.»
43 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Ak'ɛnasɔŋɛ Dawuda kəwe Krist ‹Mariki mem›-ɛ? Ntɛ Amera ŋa Kanu
yati ŋɛnasɔŋɛ Dawuda kəloku dəYecicəs Yosoku:
44 ‹Kɔ Mariki Kanu oloku Mariki mem:

22:24 Sariyɛ 25.5-6 **22:32** Kəwur 3.6 **22:37** Sariyɛ 6.5 **22:39** ALewy 19.18

Məder mənd'em nnɔ kəca kem kətɔt,
haŋ iclip kəboc aterɛnɛ am wɛcək wam dəntɔf.
45 Kɔ Dawuda ewe oŋ Krist wəbɛ nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ ‹Mariki mem›-ɛ, cəke cɔ wəkakɔ
ɛntam sɔ kəyɔnɛ wan ka nkɔn Dawuda-ɛ?»
46 AFarisi dacɔ, ali wəkin ɛnatam fɛ kəluksɛ kɔ toloku. Kəlɛk dɔsɔk dadəkɔ, ali fum eyeŋk
fɛ sɔ abəkəc kəyif kɔ toloku.

23

Yesu embeŋnɛ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ aFarisi
Mark 12.38-40; Luk 20.45-46

1 Kɔ Yesu ɛŋkafəlɛ k'oloku kənay ka afum kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ:
2 «Atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ aFarisi, ŋatɔmpər kətəksɛ sariyɛ sa Musa.
3 Ti disrɛ nəcyɔ, nəccəmɛ sɔ mes məkɔ ŋande ŋacloku nu mɔ fəp, mba ta nəcyɔ mes məkɔ
ŋaŋyɔ mɔ, bawo təkɔ ŋaŋloku mɔ, bafɔ itɔ ŋaŋyɔ.
4 Ŋa ŋaŋsarəsər afum yɛsarɛ nyɛ yoncuca kəsarɛ mɔ, mba ŋasərka ŋafɔwosɛ ali tɛlər taŋan
tin kəgbuŋɛnɛ yi.
5 Ŋayɔ məyɔ maŋan fəp ntɛ tɔŋsɔŋɛ afum ŋanəŋk ŋa mɔ. Ti disrɛ, ŋambɛksəs sɛbɛ səŋan səkɔ
ŋaŋkotnɛ dətobu kɔ dəkəca mɔ, ŋawɔkələs tegberi suma səŋan cəsək.
6 Pəmbɔt ŋa kəcndɛ mofo mmɛ aŋleləs ŋa dəkədi yeri dəcəsata mɔ, kɔ səcɔm səkiriŋ sa
dəkətola Kanu daŋan.
7 Pəcbɔt ŋa sɔ ntɛ aŋyif ŋa pəlel mofo mmɛ ambəpsɛnɛ mɔ, afum ŋacwe ŋa ‹Atəksɛ.›
8 Mba nəna, ta nəwosɛ pawe nu ‹Atəksɛ,› bawo dɛwɛnc aŋa dɔ nəyɔ fəp fonu, Wətəksɛ wəkin
gboŋ nəyɔ.
9 Ta nələləs nwɛ o nwɛ doru dandɛ nəwe wəkayi ‹Papa› bawo, wəkin gboŋ ɔyɔnɛ Papa
konu, Papa mpɛ peyi nde dəkɔm mɔ.
10 Ta nəwosɛ pawe nu ‹abɛ,› bawo wəbɛ wəkin gboŋ nəyɔ nwɛ ɔyɔnɛ Krist mɔ.
11 Nwɛ ɛmbɛk dəkəcəmɛ nu dacɔ mɔ, pəmar pəyɔnɛ wəbəcɛ konu.
12 Nwɛ endeyoknɛ mɔ, andetorɛ kɔ. Nwɛ endetorɛ banca mɔ, andepɛnɛ kɔ.»

Yesu ɛnal atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ aFarisi teta kətəlomp kəŋan
Mark 12.40; Luk 11.39-52; 20.45-47

13 «Pəlɛc peyi nu nəna atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ aFarisi, nəna abaŋɛnɛ kəlomp, nəŋgbətər
afum kumba ka dɛbɛ da dəkɔm, nəna nəfɔbɛrɛ, nəwosɛ fɛ sɔ akɔ ŋafaŋ kəbɛrɛ mɔ ŋabɛrɛ.
[
14 *]
15 Pəlɛc peyi nəna atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ aFarisi, nəna abaŋɛnɛ kəlomp! Nəckɔ marənt
kəba kɔ antɔf kəroŋ kətɛn ka fum wəkin nwɛ nəmbɛrsɛnɛ dinɛ donu mɔ, kɔ fum wəkakɔ elip
oŋ kəbɛrɛ-ɛ, nəsɔŋɛ kɔ kəyɔnɛ wan wəka yahanama pəcepər nəna kəmɛrəŋ.
16 Pəlɛc peyi nu, nəna atənəŋk aŋɛ ŋaŋkɔtɛnɛ afum mɔ! Nən'ɛntəksɛ a kɔ fum ɛndɛrəm kəlɔ
kəpɔŋ ka Kanu-ɛ, a tɔyɔ fɛ tɔlɔm o tɔlɔm. Mba kɔ tɔyɔnɛ pədɛrəm kɛma ka kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu-
ɛ, tatɔkɔ tɔyɔ tes.
17 Atoŋkulu atənəŋk! Ca yayɔkɔ mɛrəŋ pere pɛbɛk dəkəcəmɛ-ɛ, kɛma ba, ka kəlɔ kəpɔŋ ka
Kanu nkɛ kəmpus kɛma mɔ?
18 Kɔ fum oloku nu kədɛrəm tetek toloŋnɛ Kanu-ɛ, tɔyɔ fɛ tes. Mba kɔ fum ɛndɛrəm poloŋnɛ
mpɛ pɛfəntərɛ tetek toloŋnɛ kəroŋ mɔ-ɛ, ti tɔyɔnɛ tes.
19 Nəna atənəŋk! Pəre pəbɛk dəkəcəmɛ-ɛ: poloŋnɛ ba, ka tetek toloŋnɛ mpɛ pompus pi mɔ?
20 Awa icloku nu: Məna nwɛ məndɛrəm tetek toloŋnɛ mɔ, məndɛrəm pi kɔ ca yɔkɔ yeyi pi
kəroŋ mɔ fəp.
21 Məna nwɛ məndɛrəm kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu mɔ, məndɛrəm ki kɔ Kanu nkɛ kəyi ki disrɛ mɔ.
22 Məna nwɛ məndɛrəm kɔm mɔ, məndɛrəm dɔcɔm da dɛbɛ da Kanu kɔ Kanu nkɛ kəndɛ di
mɔ.
23 Pəlɛc peyi nu, nəna atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ aFarisi, nəna abaŋɛnɛ kəlomp! Nəcsɔŋ farilɛ
fa mɛrkɛt, fa malaŋkan kɔ fa ces, nəcsak mes məkɔ melelɛ dəsariyɛ sa Kanu mɔ, mes mmɛ
mɔ pəmar nəcyɔ: Nəmentər dolompu, nɔnɔfər kɔ kəsektərnɛ teta Kanu, mba ta nəcsak kəcyɔ
mɛlpəs məkɔ.
24 Nəna atənəŋk aŋɛ ŋaŋkɔtɛnɛ afum mɔ! Tococ pɔ nəyi kəcɛŋ-cɛŋ, nəcmer yɔkɔmɛ!

22:44 Yabura 110.1 * **23:14** Yecicəs yokur yələma yendeŋər moloku mamɛ: «Pəlɛc peyi nəna atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ aFarisi, nəna abaŋɛnɛ kəlomp! Nəbaŋər wəlɔ wa acəbokəra, kɔ nəctola sali səbolu ntɛ tɔŋsɔŋɛ afum ŋafətɛ kəcɛm-cɛmnɛ a afum atɔt nəyɔnɛ. Teta kabaŋɛnɛ kəlɛc nkɛ nəndesətɔ kiti kəyeŋki!»

25 Pəlɛc pəpəŋ peyi nu, nəna atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ aFarisi, nəna abaŋɛnɛ kəlomp! Nən'ɛŋyakəs takəroŋ ta apət kɔ apəlet, mba yɛlarɛ yeri nyɛ nəmbaŋsər afum deke kɔ dɛcɛlək disrɛ mɔ.
26 WəFarisi wətɔnəŋk! Məsɔkəs kərɛsna tedisrɛ ta apət, ntɛ tɔŋsɔŋɛ takəroŋ ta ŋi tɔsɔk sɔ mɔ.
27 Pəlɛc peyi nu, nəna atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ aFarisi, nəna abaŋɛnɛ kəlomp! Cufu ncɛ ancɛm pəfer mɔ cɔ nəwurɛnɛ. Cətesɛ todoru mba cəlarɛ bɛnt ya afum afi kɔ ca yɔtɔsɔk fəp.
28 Nəna sɔ todoru nəwurɛnɛ alompu nnɔ afum ŋayi mɔ, mba tedisrɛ tonu, nəlarɛ kəbaŋɛnɛ kəlomp kɔ pəlɛc.
29 Pəlɛc peyi nəna, atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ aFarisi, nəna abaŋɛnɛ kəlomp! Nəna aŋɛ nəncəmbər cufu cətət ca sayibɛ, nəcnɛkəs cufu ca alompu mɔ,
30 nəcloku: ‹Pəcyɔnɛ a sənayi doru tɛm ta atem asu-ɛ, kɔ sənanɔŋkəl fɛ ŋa kəloŋ ka mecir ma sayibɛ alarəm.
31 Ti disrɛ nəna yati nəwosɛ sede sa ti, a nən'ɔyɔnɛ yuruya ya akɔ ŋanadifət sayibɛ mɔ.
32 Awa, nələpəs tɔkɔ atem anu ŋanacop mɔ!
33 Nəna bok, dokom da ŋkisin! Cəke cɔ nəntam kəyɛksər kiti ka yahanama-ɛ?
34 Nəcəŋkəl: Ti tɔsɔŋɛ ntɛ indesom Sayibɛ, afum acərɛ kəkɔtɛnɛ mes kɔ atəksɛ sariyɛ nnɔ nəyi mɔ. Nəndekɔ nəcdif alɔma nəccaŋ ŋa tɔk yɛpəmpəl kəroŋ, nəcsutɛ akɔ mərɔŋkɔn nde wɔlɔ wonu wa dəkətola Kanu, nəcbɛləs ŋa dəsədare kɔ sədare,
35 ntɛ tɔŋsɔŋɛ, nəsarɛ teta mecir ma alompu məkɔ moloŋɛ kəyɛfɛ tɛm ta Abɛl wəlompu haŋ kəbəp ka mecir ma Sakary wan ka Barasi, nwɛ nənadif aŋgbip kɔ tetek toloŋnɛ dacɔ mɔ.
36 Icloku nu kance: Kəloŋ ka mecir mamɔkɔ fəp dɛtɛmp dandɛ dendesarɛ ki.»

Yesu ombok teta Yerusalɛm
Luk 13.34-35

37 «Yerusalɛm, Yerusalɛm, məna nwɛ məndif sayibɛ mɔ, məcca-cas akɔ Kanu kəŋsom nnɔ məyi mɔ, isɛp pəlarəm kəloŋka ka awut am pəmɔ ntɛ acɔkɔ ŋokombəra ŋoŋloŋka awut banca ya ŋi dəntɔf mɔ! Mba mənawosɛ fɛ ti.
38 Awa nəcəŋkəl! Andesakərɛ nu kəlɔ konu kəyɔ fos.
39 Bawo, icloku nu, nəfɔsɔnəŋk im haŋ tɛm ntɛ nənde nəcloku: ‹Kanu kəpocɛ pətət nwɛ enderɛnɛ tewe ta Mariki mɔ!›

24

Yesu oloku a andeləsər kəlɔ kəpəŋ ka Kanu
Mark 13.1-37; Luk 21.5-36

1 Ntɛ Yesu owur nde saŋka sa kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu pəckɔ mɔ, kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋander ŋasɔŋɛ kɔ kəkɔkcɛ tɛcəmbər ta kəlɔ.
2 Mba kɔ Yesu oluksɛ ŋa: «Nəŋnəŋk mamɛ fəp? Icloku nu kance, tasar pəfədedeŋsɛ tasar kəroŋ nnɔ, mpɛ antədewuŋ mɔ.»

Pəlɛc kɔ kətərəs nkɛ kəyi kəder mɔ
Mark 13.5-13; Luk 21.8-19

3 Tɛm ntɛ Yesu ɛnandɛ tərɔ ta Tək ya Olif mɔ, kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ alɔma akɔ ŋanasol kɔ nkɔn mɔ, kɔ ŋayifət kɔ ŋabɔkərɛ: «Məloku su, tɛm tere tɔ kələsər ka kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu kəndeder-ɛ? Tɛgbɛkərɛ tere tendementər su a kəder kam nərɔ da debeki dam disrɛ kɔ kəlip ka doru kəmbəp-ɛ?»
4 Kɔ Yesu oluksɛ ŋa: «Nəkɛmbərnɛ ta nwɛ o nwɛ pəsɔŋɛ nu kəsɔlɛ!
5 Afum alarəm ŋandeder ŋacbaŋɛnɛ kəbəcɛ tewe tem, ŋacloku: ‹In'ɔyɔnɛ Krist wəsom wəka Kanu!› Ŋandetalər kənay ka afum alarəm.
6 Nəndene pacloku teta kəwan nkɛ kəlɔtərnɛ mɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti pacfor teta ki-ɛ: Nəkɛmbərnɛ ta nənesɛ, mɛnɛ mes maməkɔ meyi, mba təfɔdeyɔnɛ kərɛsna kəlip ka doru.
7 Bawo afum a atɔf ŋɔlɔma ŋandeyɛfərɛnɛ kɔ afum a atɔf ŋocuru, dɛbɛ dɛyɛfərɛnɛ kɔ dɛbɛ. Dor kɔ antɔf kəyikcɛ kɔ yendeyi mofo mɛlarəm.
8 Maməkɔ fəp mendeyi pəmɔ kəcop ka pucuy pa dokombəra.
9 Awa, tɛm tatɔkɔ t'andelɛk alɔma nu dacɔ pabɛr pəcuca dəwaca, padif alɔma nu dacɔ. Afum a tɔf ya doru fəp ŋandeter nu teta tewe tem.
10 Tɛm tatɔkɔ, acɛpsɛ darəŋ alarəm ŋandesak kəgbɛkər kəlaŋ Kanu, ŋandetiŋkərɛnɛ, ŋandeterɛnɛ aŋɛ kɔ akɔ.
11 Sayibɛ sa yem səlarəm səndewur, ŋasɔŋɛ afum alarəm kəsɔlɛ.
12 Pəlɛc pende pɛcsamsər kəsamsər dəm, tɔsɔŋɛ kəbətər ka afum alarəm kəfər.
13 Mba nwɛ endebəknɛ ti haŋ mes maməkɔ melip mɔ, Kanu kəndeyac kɔ.

23:39 Yabura 118.26

14 Andedəŋk Kibaru Kətət ka dɛbɛ da Kanu ndɛ dender mə afum a təf ya doru fəp, ntɛ
tənsənɛ anɛ ŋantəcərɛ Kanu mə fəp ŋane ti. Awa, tɛm tatəkə tendecepər a doru dedelip.

Pucuy pendebɛkər afum alarəm
Mark 13.14-23; Luk 21.20-24

15 Kə nəndenəŋk pəyikyik pɛləsər pəpəŋ mpɛ Mariki enter mə, mpɛ Sayibɛ Daniyɛl ɛnaloku
ta pi mə, pəndɛ nde kəfo kəsoku-ɛ, pəmar wəkaraŋ ka buk bambɛ pəcərɛ tantɛ:
16 Awa tɛm tatəkə, anɛ ŋandeyi atəf ŋa Yude mə, pəmar ŋa ŋayɛksɛ ŋapɛ mərə kəroŋ.
17 Nwɛ tendebəp pəyi dabanka mə, ta pəbɛrɛ kələ kən disrɛ kəkələk paka,
18 nwɛ tendebəp pəyi dalɛ mə, ta pəlukus nde ndərən kəkələk duma dən.
19 Pucuy pere pə tendeyənɛ abɛkəs, kə anɛ ŋande ŋacmɛsər dəsək dadəkə mə!
20 Nətola Kanu ta kəyɛksɛ konu kədesurɛnɛ dɛrəŋ kə pəyənɛ fɛ ti-ɛ dəsək da kənesəm ndɛ
ampusɛ Mariki mə.
21 Bawo pəcuy pendebɛk, mpɛ pɛntatəyi kəyɛfɛ ntɛ doru doncop mə haŋ ndɛkəl, fum o fum
afəsətərəs pəmə tatəkə.
22 Mba Kanu pənatəbelər mataka maməkə-ɛ, k'ali fum əfədekəfis. Mba ɛnabelər mataka
maməkə teta akə ɛnayɛk-yɛk mə.
23 Awa, kə wələma oloku nu: ‹Məcaŋkəl: Krist eyi nnə,› kə pəyənɛ fɛ ti, ‹Eyi nde-ɛ,› ta nəlaŋ
wəkayi.
24 Bawo abaŋɛnɛ kəyənɛ Krist kə sayibɛ sa yem ŋandewur doru, ŋacyə mɛgbɛkərɛ mɛwɛy-
wɛy kə mes mocuca, ntɛ tənsəŋɛ, kə təyənɛ ŋactam-ɛ, ŋatalər akə Kanu kənayɛk-yɛk mə.
25 Nəcaŋkəl! Iloku nu mes mamɛ ta mɛntabəp-ɛ.
26 K'aloku nu: ‹Nənəŋk, eyi nde dətɛgbərɛ-ɛ,› ta nəyɛksərnɛ kəkə di. K'aloku nu sə: ‹Nənəŋk,
eyi nde dukulə dɛfɛt dəkə-ɛ,› ta nəlaŋ ti.
27 Ti disrɛ kəder ka Wan ka Wərkun kəndeyi pəmə təkə pəmot pəŋsəŋ pəwaŋkəra kəyɛfɛ
nde dec dɛmpɛ haŋ nde dɛŋkalɛ mə, tatəkə tə kəder ka Wan ka Wərkun kəndeyi.
28 Nde kəbel kəndeyi mə, difə yəfən yendebəpsɛnɛ.»

Kəder ka Wan ka Wərkun
Mark 13.24-27; Luk 21.25-28

29 Kə Yesu endenər sə: «Kə pucuy pa mata maməkə pencepər-ɛ, gbəncana babəkə
bə pəndeyə gbərəp, ŋof ŋəfədesəmar, cəs cəndetɛmpɛnɛ kəyɛfɛ dəkəm, fənəntər fa kəm
fəndeyikcɛ.
30 Tɛm tatəkə, tɛgbɛkərɛ ta kəder ka Wan ka Wərkun tendewur dəkəm, afum a təf ya doru
fəp ŋandekulɛ-kulɛ kənesɛ disrɛ, ŋacnəŋk Wan ka Wərkun pəcder kəp kəroŋ dəfənəntər kə nərə
da debeki dən disrɛ.
31 Tɛgbɛkərɛ ta kəfula luk pəpəŋ itə Wan ka Wərkun endesom mɛlɛkɛ ən, məkə moloŋka
afum anɛ ɛyɛk-yɛk moŋkubut mankalɛ ma dəKəm kə antəf mə.»

Tɛtəkəs ta totubcɛnɛ ta kətək ka fik
Mark 13.28-31; Luk 21.29-33

32 Kə Yesu endenər sə: «Nətəkəs totubcɛnɛ ntɛ kətək ka fik kəmentər mə: Kə wara wa ki
wɛcaŋk wɛlɛŋk-ɛ, nəcərɛ a kətən kələtərnɛ.
33 Nəna sə, kə nəndenəŋk maməkə fəp-ɛ, nəcərɛ a Wan ka Wərkun ələtərnɛ yati.
34 Kance icloku nu: Dɛtɛmp dandɛ dəfəcepər ta maməkə fəp meyi-ɛ.
35 Kəm kə antəf yendesəlɛ mba moloku mem məfədesəlɛ.»

Kanu gbəcərəm kəcərɛ tɛm ntɛ doru dendelip mə
Mark 13.32-37; Luk 17.26-30,34-36

36 Kə Yesu oloku sə: «Ntɛ təyənɛ ta dəsək kə tɛm ntɛ doru dendelip mə, ali fum ɛncərɛ fɛ ti,
ali mɛlɛkɛ kə Wan ŋa sə ŋancərɛ fɛ ti, mɛnɛ Papa sona gboŋ.
37 Təkə tɛnayi tɛm ta Nuha mə, itə teta kəder ka Wan ka Wərkun kəndeyi.
38 Ta mataka ma kutup mɛntabəp-ɛ, afum ŋancdi yeri ŋacmun, ŋacnɛncɛ, ŋacsəŋ sə awut
anan aran kələ haŋ dəsək ndɛ Nuha ɛnabɛrɛ debil mə,
39 ali kəcɛmcɛmnɛ kəfɛt kənayi fɛ ŋa haŋ kə kutup kənder kə kəmələk ŋa fəp. Tatəkə tə kəder
ka Wan ka Wərkun kəndeyi.
40 Awa, kə arkun mɛrəŋ ŋayi dalɛ-ɛ, palɛk wəkin, pasak wəka mɛrəŋ.
41 K'aran mɛrəŋ ŋayi kəbifəli mɛŋgbɛn-ɛ, palɛk wəkin, pasak wəka mɛrəŋ.
42 Nəkɛmbərnɛ, nəckar kəder kən tɛm fəp, bawo nəncərɛ fɛ dəsək ndɛ Mariki monu
mendeder mə.
43 Nəcərɛ ti belbel kə təyənɛ wəka kələ pəcərɛ tɛm ta pibi ntɛ wəke endeder dəŋkiyɛ mə, wəka
kələ əfədirɛ pəcbum kumba kən ta wəke pəbɛrɛ kələ kən disrɛ.

24:15 Daniyel 9.27; 11.31; 12.11 **24:29** Esayi 13.10; 34.4

44 Ti tendesɔŋɛ nəna sɔ kəcəmɛ nəckar, bawo Wan ka Wərkun endeder tɛm ntɛ nəntəyɔ kɔ amera mɔ.»

Wəmarəs wəlompu kɔ wətəlomp
Luk 12.41-48

45 Kɔ Yesu endeŋər sɔ: «Wəmarəs wəsektərnɛ mariki mən pəckətɛnɛ amera kəyɔ pətət wəre mariki mən ɛncəmbər kəyɔnɛ wəbum ka amarəs alpəs akɔ, pəcsɔŋ ŋa yeri tɛm ntɛ pəmar mɔ-ɛ?

46 Pəbət wəmarəs wəkakɔ mariki mən mender mɛbəp kɔ pəsumpər yɛbəc nyɛ ɛnasom kɔ mɔ!

47 Kance icloku nu: Mariki mən mendesɔŋɛ kɔ kəyɔnɛ ka wəcəmbər-cəmbər ka daka dən fəp.

48 Mba kɔ wəmarəs olokunɛ dɛbəkəc: ‹Mariki mem ɛntayɛfɛ fɛ kəder,›

49 k'oncop kəsut anapa ɔn amarəs, pəcdi yeri pəcmun kɔ acis,

50 mariki ma wəmarəs wəkakɔ endeder dəsək ndɛ ɔntəyɔ kɔ amera mɔ, dec ndɛ ɔntəcərɛ mɔ,

51 pəbɛləs wəmarəs wəkakɔ, pətərəs kɔ pəpɔŋ pəmɔ təkɔ antərəs abaŋɛnɛ kəlomp mɔ. Difɔ kəbok kəndeyi kɔ kəŋaŋərɛnɛ sek.

25

Totubcɛnɛ ta ayecəra wəco atəcərɛ arkun

1 Kɔ Yesu ɔnəcər ntɛ: «Tɛm tatɔkɔ, dɛbɛ da dəkɔm dendeyi pəmɔ ayecəra wəco atəcərɛ arkun aŋɛ ŋanalɛk səlamp kəkəbəpɛnɛ kɔ wəgbaŋnɛ mɔ.

2 Kəcamət kənayi ŋa dacɔ aŋɛ anatoŋkulu mɔ, kəcamət kəyi ŋa dacɔ aŋɛ ŋanacərɛ kəkətɛnɛ mes mɔ.

3 Ntɛ atoŋkulu ŋanclɛk səlamp səŋan mɔ, ŋanalɛkɛnɛ fɛ moro.

4 Mba ayecəra aŋɛ ŋanayɔnɛ acərɛ mes mɔ, ŋalɛk səlamp səŋan kɔ ŋantəmpərɛnɛ sɔ nwɛ o nwɛ moro dətɔkəbɔ.

5 Ntɛ wəgbaŋnɛ oncwon kəder mɔ, kɔ mere məyɔ ayecəra kɔ ŋandirɛ.

6 Cɛkcɛk cəndebəp, kɔ dim dowur: ‹Awa wəgbaŋnɛ ender, nəwur pade pafaynɛ kɔ!›

7 Kɔ ayecəra aŋɛ ŋantimɛ kɔ ŋayɛfɛ kəlompəs səlamp saŋan.

8 Kɔ ayecəra atoŋkulu ŋaloku acərɛ kəkətɛnɛ mes: ‹Nəpocɛ su moro monu, kənimɛ kɔ səlamp sosu səndɛ!›

9 Mba kɔ acərɛ kəkətɛnɛ mes ŋaloku: ‹Moro mosu məfətəŋnɛ su kəmotɛnɛ kɔ nəna. Mɛnɛ nəkɔ nəway nda akɔ ŋancaməs moro mɔ!›

10 Ayecəra atoŋkulu ŋawur kəkɔway moro, kɔ wəgbaŋnɛ ender kumunt kəŋan darəŋ, ayecəra aŋɛ ŋanayi di mɔ ŋambɛrɛ dukulɔ kɔ wəgbaŋnɛ, k'ancaŋ kumba.

11 Ntɛ pəwon pipic mɔ, kɔ ayecəra atoŋkulu ŋander kɔ ŋaloku: ‹Mariki, mariki, məgbitɛ su!›

12 Mba kɔ mariki mmɛ moluksɛ ŋa: ‹Kance icloku nu: Incərɛ fɛ nu!›

13 Ta nəpələr, bawo nəncərɛ fɛ dəsək, nəncərɛ fɛ sɔ dec ndɛ indeder mɔ.»

Totubcɛnɛ ta amarəs maas
Luk 19.11-27

14 «Towurɛnɛ pəmɔ ntɛ wərkun ɛŋfaŋ kəkɔ marənt, pəwe acar ɔn pəsɔŋ ŋa daka dən kəmɛŋk.

15 Kɔ wərkun nwɛ ɔsɔŋ kɛma kilo kəcamət wəcar wəkin, k'ɔsɔŋ wəka mɛrəŋ kilo kəmɛrəŋ, kɔ wəka maas kilo katin, ntɛ ɔsɔŋ nwɛ o nwɛ təkɔ ɛntam mɔ, k'ɛyɛfɛ k'ɔŋkɔ marənt.

16 Wəcar nwɛ anasɔŋ kəmɛŋk kɛma kilo kəcamət mɔ, ɔŋkɔ pəckafəli-kafəli waca haŋ k'ɔsɔtɔ sɔ kɛma kilo kəcamət kədeŋərnɛ.

17 Nwɛ anasɔŋ kɛma kilo kəmɛrəŋ kəmɛŋk mɔ, nkɔn sɔ ɔŋkɔ pəckafəli-kafəli waca haŋ k'ɔsɔtɔ kɛma kədeŋərnɛ kilo mɛrəŋ.

18 Wəcar nwɛ anasɔŋ kɛma kilo kin kəmɛŋk mɔ, ɔŋkɔ pəkay abi k'ɛmɛŋk pəsam pa mariki mən.

19 Ntɛ pəwon mɔ, kɔ mariki maŋan mender, k'ewe acar aŋɛ kədeyif ŋa ntɛ ŋambəc mɔ.

20 Wəcar wəkɔ anasɔŋ kɛma kilo kəcamət kəmɛŋk mɔ, ender pəloku mariki mən: ‹Mariki, mənasɔŋ im kəmɛŋk kɛma kilo kəcamət, iŋkafəli-kafəli waca k'isɔtɔ sɔ kilo kəcamət kədeŋər.›

21 Kɔ mariki mən moloku kɔ: ‹Tentesɛ, wəcar wətət məyɔnɛ nwɛ pəmar palaŋ mɔ! Məlas kəlaŋ teta tes tɛfɛt, awa dəkəcəmɛ dəpɔŋ d'indesɔŋ əm kətəmpər. Pəbət əm kɔ mariki mam.›

22 Wəcar nwɛ anasɔŋ kɛma kilo mɛrəŋ kəmɛŋk mɔ, ender pəloku: ‹Mariki, mənasɔŋ im kəmɛŋk kɛma kilo mɛrəŋ, ntɛ iŋkafəli-kafəli waca mɔ, k'isɔtɔ kilo mɛrəŋ kədeŋər ka ki.›

23 Kɔ mariki mən moloku kɔ: ‹Tentesɛ, wəcar wətət məyɔnɛ nwɛ pəmar palaŋ mɔ! Məlas kəlaŋ teta tes tɛfɛt, awa dəkəcəmɛ dəpɔŋ d'indesɔŋ əm kətəmpər. Pəbət əm kɔ mariki mam.›

24 Wəcar wəkɔ anasɔŋ kəmɛŋk kɛma kilo kin mɔ ender pəloku: ‹Mariki, incərɛ a fum wəcuca məyɔnɛ: Kəfo kɔ məntɛl nkɛ mənatɔgbal defet mɔ, məcpim yokom nyɛ mənatɔbɔf mɔ.
25 Inanesɛ, kɔ tɔsɔŋ'em kəkɔmət kɛma kam dəntɔf: Ikɔ nkɛ, məbaŋ daka dɔkɔ dɔyɔnɛ dam mɔ.
26 Kɔ mariki mɔn moloku kɔ: ‹Wəcar wəlɛc, wəfan! Məna mənacərɛ a intɛl nde intɔgbal defet mɔ, icpim yokom nyɛ intɔbɔf mɔ?
27 Pənamar məsɔŋ pəsam pem amɛŋk pəsam, kɔ ntɛ ilukus mɔ, k'imbaŋ pəsam pem isətɔ sɔ pi kəroŋ kəntaŋgbɛ.›
28 Kɔ mariki mmɛ moloku: ‹Nəbaŋər kɔ kɛma, nəsɔŋ ki wəkɔ ɔsɔtɔn'em kɛma kilo wəco mɔ.
29 Bawo, andebɛrɛnɛ wəkɔ ɔyɔ mɔ haŋ pəlar kɔ, mba wətɔyɔ, andebaŋər kɔ ali pɔkɔ ɔyɔ mɔ.
30 Nəbɛləs wəcar wətɔyɔ dəkəcəmɛ dəkubump ka nde dabaŋka. Difɔ kəbok kɔ kəŋaŋərɛnɛ sek kəŋkɔyi.›»

Kəgbɛy ka alompu kɔ alɛc tɛm ntɛ doru dendelip mɔ

31 Kɔ Yesu endeŋər sɔ: «Kɔ Wan ka Wərkun endeder nərɔ da debeki dən disrɛ kɔ mɛlɛkɛ fəp-ɛ, pəndɛ dɔcɔm dən da dɛbɛ.
32 Andeloŋka afum a tɔf ya doru fəp fər yɔn kiriŋ. Pəgbɛy aŋɛ kɔ akɔ pəmɔ ntɛ wəkɛk ɛŋgbɛy ŋkesiya kɔ cir mɔ:
33 Pəcəmbər alompu kəca kətət kɔ alɛc kəca kəmeriya pəmɔ ntɛ wəkɛk ɛncəmbər ŋkesiya kəca kɔn kətət, kɔ cir kəca kɔn kəmeriya mɔ.
34 Awa, wəbɛ pəloku akɔ ŋayi kɔ kəca kətət mɔ: ‹Nəder nəna aŋɛ Papa kem ompocɛ pətət mɔ. Nəlɛk kɛ, dɛbɛ ndɛ anacəmbərɛ nu kəyɛfɛ ntɛ doru dɛnacop mɔ.
35 Bawo dor dɛnasumpər im kɔ nəsɔŋ im yeri, kɔ amera ŋowos im kɔ nəsɔŋ im domun, k'iyɔnɛ wəcikəra kɔ nəmbaŋ im,
36 inawur dis fos kəfe kəctərəs im kɔ nəmbɛr im yamos, k'incu kɔ nətɛn'em acɔl, k'iyi dəbili kɔ nənder nənəŋk im.›
37 Awa, alompu ŋalukse kɔ kəyif: ‹Mariki, ake tɛm tɔ sənanəŋk əm dor dosumpər əm, kɔ səsɔŋ əm yeri-ɛ? Ake tɛm tɔ amera ŋɛnawos əm, kɔ səsɔŋ əm domun-ɛ?
38 Ake tɛm tɔ sənanəŋk əm məyɔnɛ wəcikəra, kɔ səmbaŋ əm-ɛ? Ake tɛm tɔ mənayi dis fos kɔ səsɔŋ əm yamos-ɛ?
39 Ake tɛm tɔ sənanəŋk əm məccu kɔ səntɛn'am acɔl-ɛ? Ake tɛm tɔ mənayi dəbili, kɔ sənder kədenəŋk əm-ɛ?›
40 Kɔ wəbɛ oloku ŋa: ‹Kance icloku nu: Tɛm o tɛm tɔ nəyɔ tes tin ta mes mətət mamɔkɔ nwɛ ɛfɛtɛ dəkəcəmɛ awɛnc im aŋa fəp dacɔ mɔ, ina yati nəyɔ ti.›
41 Kɔ tatɔkɔ telip-ɛ, wəbɛ pədeloku akɔ ŋayi kɔ kəca kəmeriya mɔ: ‹Nəbɔl'em day, nəna aŋɛ Kanu kəsɔŋ pəlɛc mɔ. Nəkɔ nəbɛrɛ dənɛnc ndɛ dɔntɔnimɛ doru o doru mɔ, ndɛ analompsɛ ŋɔŋk Ŋɛlɛc kɔ mɛlɛkɛ ma ŋi mɔ.
42 Bawo dor dɛnay'em kɔ nəntɔsɔŋ im yeri, kɔ amera ŋowos im kɔ nəntɔsɔŋ im domun.
43 Inayi decikəra kɔ nəntɔbaŋ im, inawur dis fos kəfe kəctərəs im, kɔ nəntɔsɔŋ im yamos, inacu k'iyi dəbili kɔ nəntɔkɔ kənəŋk im.›
44 Ŋa sɔ ŋayif: ‹Mariki, ake tɛm tɔ sənanəŋk əm dor dɔy'əm, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti amera ŋowos əm, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti məyi decikəra, məyi dis fos, məyi ta məntamnɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti məyi dəbili ta səŋkɔ səmar əm-ɛ?›
45 Wəbɛ pəluksɛ ŋa: ‹Kance icloku nu: Ntɛ nənatɔyɔnɛ ti wəkin akɔ ŋafɛtɛ mɔ dacɔ, ina nəntɔyɔnɛ ti.›
46 Akakɔ ŋandebɛrɛ kətərəs disrɛ ka Kanu nkɛ kəntɔlip doru o doru mɔ, mba alompu ŋandebɛrɛ kəyi wəyeŋ ka doru o doru.»

26

Abɛ ŋasekɛ Yesu tɛŋkəndəm
Mark 14.1-2; Luk 22.1-2

1 Ntɛ Yesu elip kəloku moloku mamɛ mɔ, k'oloku acɛpsɛ ɔn darəŋ:
2 «Nəncərɛ a kɔ mata mɛrəŋ mendecepər-ɛ, kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif kəŋyi. Andebɛr Wan ka Wərkun afum dəwaca ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋacaŋ kɔ tɔk yɛpəmpəl kəroŋ mɔ.
3 Aloŋnɛ apɔŋ kɔ abeki aSuyif ŋandekɔloŋkanɛ nde kəlɔ kəpɔŋ ka wəloŋnɛ wəpɔŋ nwɛ aŋwe Kayif mɔ,
4 ŋatəŋnɛ kəsumpər Yesu cəpənpən disrɛ ŋadif kɔ.
5 Ti disrɛ kɔ ŋalokɛnɛ: «Ta pasumpər kɔ kəsata disrɛ ta tedesɔŋɛ pidikcɛ pedeyi afum dacɔ.»

Wəran wələma oloŋər domp da Yesu labundɛ
Mark 14.3-9; Luk 7.36-50; Isaŋ 12.1-8

6 Ntɛ Yesu ɛnayi Betani ndena Simɔŋ wəcunɛ sen,

7 kɔ wəran wələma ɔlətərnɛ Yesu. Wəran nwɛ pətɔmpər təkɔbɔ pa alabatər * pɛlarɛ labundɛ
da nar tɛp ndɛ deyeŋk kəway mɔ, Yesu pəyi dɛmɛsa kɔ wəran nwɛ ender pəloŋər kɔ labundɛ
ndɛ fəp dəromp.
8 Kɔ pəntɛlɛ acɛpsɛ a Yesu darəŋ aloma, kɔ ŋayifnɛ: «Ta ake tɔ wəran wəkawɛ ɛləsərɛ-ləsərɛ
labundɛ dandɛ-ɛ?
9 Anatam di kəcaməs kəway kəyeŋki, pasɔŋ pəsam papɔkɔ atɔyɔ daka.»
10 Mba kɔ Yesu oloku: «Nəce kɔ! Ta ake tɔ nəŋnalɛ kɔ-ɛ? Tɔyɔ tətət t'ɔyɔ nnɔ ina iyi mɔ.
11 Atɔyɔ daka, ŋayi nu dacɔ tɛm fəp. Mba ina, nəfədey'em tɛm fəp.
12 Ntɛ oloŋər im labundɛ dandɛ dəris mɔ, kəbel kem k'eyi kəlompəs a pacwup ki.
13 Kance icloku nu: Nnɔ o nnɔ andedəŋk Kibaru Kətət kaŋkɛ doru dandɛ kərkər mɔ, aŋloku
sɔ tɔyɔ tətət ntɛ wəran wəkawɛ ɔyɔ mɔ kəcɛm-cɛməs ka doru.»

Yudas ɛfaŋ kəbɛr Yesu abɛ a aloŋnɛ apəŋ dəwaca
Mark 14.10-11; Luk 22.3-6

14 Wəkin acɛpsɛ a Yesu darəŋ wəco kɔ mɛrəŋ dacɔ, nwɛ ancwe Yudas wəka dare da Keriyot,
əŋkɔ nde abɛ a aloŋnɛ ŋayi mɔ,
15 kəkɔyif ŋa: «Kɔ tɔyɔnɛ ilɛk Yesu ibɛr nu dəwaca-ɛ, pəsam cəke pɔ nəndesɔŋ im-ɛ?» Kɔ abɛ
aŋɛ ŋaləm gbeti gbəleŋ wəco maas (30), kɔ ŋasɔŋ kɔ.
16 Kɔ Yudas ɛyɛfɛ oŋ kətɛn tɔyɔ ntɛ endebɛrɛ Yesu abɛ akakɔ dəwaca mɔ.

Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaloŋkanɛ kəboc kəsata
Mark 14.12-21; Luk 22.7-14,21-23; Isaŋ 13.21-30

17 Dəsɔk dɔcɔkɔ-cɔkɔ da kəsata ka Cəcom Cətɔnɔŋkəl Lebin, acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋayif kɔ:
«Deke məfaŋ səkɔlomps'am yeri ya kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif-ɛ?»
18 Kɔ Yesu oloku: «Nəkɔ nəbɛrɛ dare ndena fum wələma, nəloku kɔ: ‹Wətəksɛ kosu oloku:
Tɛm tem tələtərnɛ, nnɔ ndaram indecepərɛnɛ kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif kɔ acɛpsɛ
em darəŋ.›»
19 Kɔ acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋayɔ təkɔ ɛnasom ŋa mɔ, kɔ ŋalompəs yeri ya kəsata kaŋkɔ.
20 Ntɛ dəfɔy dɛmbəp mɔ,Yesu ŋandɛ dɛmɛsa kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ aŋɛ wəco kɔ mɛrəŋ.
21 Ŋayi kədi yeri, kɔ Yesu oloku: «Kance icloku nu: Wəkin nu dacɔ, endebɛr im aterɛnɛ em
dəwaca.»
22 Kɔ dis dɛndɛncɛ ŋa kɔ ŋamɔncnɛ, kɔ ŋayɛfɛ kəyifət Yesu: «Mariki, in'ɔfɔ ba?»
23 Kɔ Yesu oloku: Nwɛ səmbɛr waca dap din disrɛ kədi yeri mɔ endebɛr im aterɛnɛ em
dəwaca.
24 Wan ka Wərkun endefi pəmɔ təkɔ ancic ti mɔ. Mba pəlɛc pere peyi wərkun wəkawɛ
endebɛr Wan ka Wərkun aterɛnɛ ɔn dəwaca mɔ! Kənatəkom ka wərkun wəkawɛ kənatam
kətesɛ kɔ!»
25 Yudas nwɛ ɛnayi kəyɔ Yesu cəpənpən mɔ, eyif Yesu: «Wətəksɛ, in'ɔfɔ ba?» Kɔ Yesu oluksɛ
kɔ: «Mən'oloku ti.»

Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋampaŋnɛ kədi yeri tɛlpəs
Mark 14.22-25; Luk 22.15-20; 1Ko 11.23-26

26 Ntɛ ŋancdi yeri mɔ, kɔ Yesu ɛlɛk kəcom, k'eyif Kanu barka, k'entepi ki k'ɔsɔŋəs acɛpsɛ ɔn
darəŋ pəcloku: «Nəbaŋ nəsɔm kəcom kaŋkɛ, dis dem dɔ.»
27 K'ɛlɛk sɔ tɔmbəl ta wɛn, ntɛ elip kəyif Kanu barka mɔ, k'ɔsɔŋ ŋa pəcloku: «Nəmun wɛn
wawɛ fəp,
28 mecir mem mɔ, mmɛ aloŋɛ kəcaŋəs ka danapa da Kanu kɔ kənay ka afum teta kəŋaŋnɛnɛ
ka kiciya mɔ.
29 Kance icloku nu: Ifɔsɔmun wɛn haŋ dɔsɔk ndɛ indegbɔkərɛ sɔ kəmun wi kɔ nəna, nde
dɛbɛ da Papa kem mɔ.»
30 Ntɛ ŋalip kəleŋəs meleŋ mokor-korɛ Kanu mɔ, Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋawurnɛ ntende
kəca ka tərɔ ta Tɔk ya Olif.

Yesu oloku Piyɛr a endegbɛkəl kəcərɛ kɔn
Mark 14.26-31; Luk 22.31-34; Isaŋ 13.37-38

31 Ntɛ Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋambəp tərɔ tatɔkɔ mɔ, k'oloku ŋa: «Nəna akaŋɛ fəp
nəndelukus im darəŋ, bawo Yecicəs Yosoku yoloku: ‹Indesut wəkɛk, ŋkesiya yɔcɔl yɛsamsər.›
32 Mba k'indefɔtɛ afi dacɔ-ɛ, indekəkar nu Kalile.»
33 Kɔ Piyɛr oloku kɔ: «Ali fəp fəlukus əm darəŋ, ina ifəlukus əm darəŋ.»
34 Kɔ Yesu oloku Piyɛr: «Kance, iclok'əm, pibi pampɛ yati, məndegbɛkəl kəcər'em kəmaas a
kicipi kəccam.»

---

* **26:7** *Təkɔbɔ pa alabatər* = Təkəbɔ pɔ mpɛ anclompsɛ tasar pefer pɛpat mɔ. Tasar pətət papɔkɔ p'aŋwe «alabatər». **26:31** «Indesut wəkɛk, ŋkesiya ya yɔcɔl yɛsamsər.» Sakary 13.7

35 Mba Piyɛr pəcgbɛkəl ti: «Ali səcfi kɔ məna, ifəgbɛkəl a incər'am.» Acɛpsɛ a Yesu darəŋ
akɔ fəp toloku tin tayi tɔ ŋancloku.

Yesu ontola Kanu nde Ketsemane
Mark 14.32-42; Luk 22.40-46

36 Ti disrɛ kɔ Yesu ender kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ nde kəfo nkɛ aŋwe Ketsemane† mɔ, k'oloku
acɛpsɛ ɔn darəŋ: «Nəndɛ nnɔ, ibəlɛ nu pipic itola Kanu.»
37 Kɔ Yesu ɛlɛkɛnɛ Piyɛr kɔ awut a Sebede mɛrəŋ, ntɛ dis dɛndɛncɛ Yesu kɔ abəkəc ŋɛlɛcɛ-lɛcɛ
kɔ mɔ,
38 k'oloku ŋa: «Abəkəc ŋɛnaŋkanɛ kədɛnc'em pəmɔ ifi. Nəyi nnɔ, ta padirɛ!»
39 Kɔ Yesu ɔmbɔlɛnɛ ŋa pipic, k'ontotnɛ k'ɛmbɛlkər kəcəp tobu dəntɔf, k'ontola ntɛ: «Papa
kem, kɔ tɔyɔnɛ məwosɛ ti-ɛ, məbɔlɛn'em tɔmbəl pa kətərəs pampɛ! Mba bafɔ tɔkɔ ifaŋ ti mɔ,
mba tɔkɔ məna Papa məfaŋ ti mɔ.»
40 Kɔ Yesu ender pəbəp acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋacdirɛ. K'eyif Piyɛr: «Nəntam fɛ kətədirɛ kɔ ina ali
dec din ba?
41 Ta nədirɛ, nətola Kanu ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta nəmbɛrɛ kəwakəs nkɛ kəŋsɔŋɛ nu kəyɔ mes mɛlɛc
mɔ. Pəmbas mera yonu kəyɔ pətɔt, mba nəyɔ fɛ sɔkət kəyɔ ti.»
42 Kɔ Yesu ɔmbɔlɛ sɔ ta mɛrəŋ k'ontola Kanu ntɛ: «Papa kem, kɔ tɔyɔnɛ a tɔmbəl pampɛ
pəfɔbɔlɛ ta imun pi-ɛ, awa, tɛfaŋ tam teyi!»
43 Kɔ Yesu olukus, k'ender pəbəp acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋacdɔŋəs, ntɛ fər yɛnalɔl ŋa mɔ.
44 Kɔ Yesu ɛsak ŋa k'ɔmbɔlɛ sɔ, k'ontola sɔ Kanu ta maas, pəcgbɔkərɛ sɔ moloku min mayi.
45 Kɔ Yesu oluksərnɛ nnɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋayi mɔ, k'ɛŋgbəŋ-gbəŋər ŋa: «Nəndirɛ sɔ, kəŋesəm
kɔ nəndɛ! Nəcəŋkəl: Tɛm tɛmbəp, ambɛr Wan ka Wərkun aciya dəwaca!
46 Nəyɛfɛ, paŋkɔn! Bawo nwɛ eyi kəbɛr im afum dəwaca mɔ, ɔlɔtərnɛ.»

Kəsumpər ka Yesu
Mark 14.43-50; Luk 22.47-53; Isaŋ 18.2-11

47 Yesu pəsɔrɔlok-loku, gbəncana babɔkɔ kɔ Yudas nwɛ ɛnayi acɛpsɛ a Yesu aŋɛ wəco kɔ
mɛrəŋ dacɔ mɔ, ender pəsolɛ kənay ka afum alarəm aŋɛ ŋanatəmpər-tɔmpər sakma kɔ tɔk
yosutnɛnɛ mɔ. Aloŋnɛ apɔŋ kɔ abeki aSuyif ŋanasom ŋa.
48 Yudas nwɛ ɛncbɛr Yesu aterɛnɛ ɔn dəwaca mɔ, ɛnasɔŋ asɔdar tɛməncɛ ntɛ: «Nwɛ iŋkɔcup
mɔ, nkɔn ɔfɔ wəkakɔ. Nəsumpər kɔ.»
49 Gbəncana babɔkɔ kɔ Yudas ender, k'ɔlɔtərnɛ Yesu, k'ewe kɔ: «Iyif əm, Wətəksɛ,» k'oncup
kɔ.
50 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Wanapa, ntɛ məndɛr kəyɔ mɔ, məyɔ ti.» Kɔ afum akakɔ ŋancɔŋnɛ kɔ
ŋantəpsər Yesu waca, kɔ ŋasumpər kɔ.
51 Gbəncana babɔkɔ kɔ wəkin asol a Yesu dacɔ, owurɛ dakma k'ɛncɛp wəcar ka wəloŋnɛ
wəpɔŋ aləŋəs, k'eŋgbinti ŋi.
52 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məluksɛ dakma dam dobom, bawo nwɛ o nwɛ endeyɛfərɛnɛ dakma
mɔ, dakma dendedif kɔ.
53 Məncɛm-cɛmnɛ a ifətam kəwe Papa kem nwɛ ɛntam kəkɛr'em mɛlɛkɛ asɔdar alarəm
cəgba wəco kɔ mɛrəŋ ca wul kɔ wul ba?
54 Cəke cɔ Yecicəs Yosoku yɛntam kəlarɛ-ɛ? Bawo yɛnaloku a tantɛ tɔ pəmar mes mamɛ
medecepər?»
55 Gbəncana babɔkɔ bɔ Yesu ɛnaloku kənay kaŋkɔ: «Nəwur kədesumpər im, nətəmpər-
tɔmpər sakma kɔ tɔk yosutnɛnɛ pəmɔ ntɛ iŋyɔnɛ kalbante mɔ. Dɔsɔk o dɔsɔk inder indɛ nde
kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu ictəksɛ ta nəndɛr nəsumpər im-ɛ.
56 Mba mamɛ fəp meyi ntɛ tɔŋsɔŋɛ Yecicəs ya sayibɛ yɛlarɛ mɔ. Kɔ acɛpsɛ darəŋ ŋasak Yesu
kɔ ŋayɛksɛ.

Yesu eyi nda aboc kiti
Mark 14.53-65; Luk 22.54-55,63-71; Isaŋ 18.12-24

57 Afum aŋɛ ŋanasumpər Yesu mɔ ŋaŋkekərɛ kɔ ndena wəloŋnɛ wəpɔŋ Kayif, dəndo atəksɛ
sariyɛ kɔ abeki aSuyif ŋanabəpsɛnɛ.
58 Piyɛr ɛnacəmɛ Yesu darəŋ pəbəlɛ haŋ nde abaŋka ŋa kəlɔ ka wəloŋnɛ wəpɔŋ. Kɔ Piyɛr
ɛmbɛrɛ dəsaŋka k'ɔŋkɔ pəndɛ k'abum a kəlɔ ka wəloŋnɛ Kayif kəsək pəckɔkcɛ ntɛ mes ma
Yesu mendekɔlip mɔ.
59 Aloŋnɛ apɔŋ k'aboc kiti aSuyif fəp ŋanctɛn yem nyɛ ŋantam kəyemsɛnɛ Yesu, ntɛ tɔŋsɔŋɛ
padif kɔ mɔ.
60 Mba ŋanasətɔ fɛ, ali ntɛ sede alarəm ŋanader ŋaboncɛ kɔ yem mɔ. Tɛlpəs kɔ sede mɛrəŋ
sənder,

† **26:36** *Ketsemane* itɔ tatəkɔ cəArame «Dəkəfɔcəs moro».

61 nsɛ sənaloku: «Yesu oloku: ‹Intam kəcekəli kələ kəpɔŋ ka Kanu, icəmbər sɔ ki mata maas disrɛ.›»
62 Kɔ wəloŋnɛ wəpɔŋ ɛyɛfɛ k'eyif Yesu: «Məfəluksɛ su təlɔm o təlɔm ba? Cəke cɔ məŋloku teta moloku ma sede mmɛ akaŋɛ ŋambonc am mɔ?»
63 Mba kɔ Yesu ɛncaŋk. Kɔ wəloŋnɛ wəpɔŋ oloku kɔ: «Tewe ta Kanu nkɛ kəyi mɔ, məloku su kɔ təyɔnɛ mən'əyɔnɛ Krist, Wan ka Kanu-ɛ.»
64 Kɔ Yesu oluksɛ kɔ: «Mən'oloku ti. Mba icloku nu, kəyɛfɛ oŋ ndɛkəl, nəndenəŋk Wan ka Wərkun pəndɛ kəca kətət ka Kanu nkɛ kəntam mes fəp mɔ, pəcder nərə da debeki dən disrɛ kəp ka dəKɔm kəroŋ.»
65 Kɔ wəloŋnɛ wəpɔŋ ɛwal-wali yamos yɔn pəcloku: «Ɔləməs Kanu! Sede səre sɔ pəmar payif-ɛ? Nəne təkɔ ontubcɛnɛnɛ Kanu mɔ, kələməs ka Kanu kɔ.
66 Cəke cɔ nəncɛm-cɛmnɛ-ɛ?» Kɔ ŋaluksɛ moloku: «Mɛnɛ padif kɔ.»
67 Ti disrɛ kɔ ŋayukər Yesu lin dəkəro, kɔ ŋantiməs kɔ ŋkulma, aləma ŋacsut kɔ waca dəkanca, ŋacloku:
68 «Krist wəyɛk-yɛk wəka Kanu, məboncər su ma, nwɛ osut əm mɔ!»

Piyɛr ɛŋgbɛkəl kəcərɛ ka Yesu
Mark 14.66-72; Luk 22.56-62; Isaŋ 18.17,25-27

69 Piyɛr pəndɛ nde dabaŋka, kɔ wəcar wəyecəra wələma ələtərnɛ kɔ, k'oloku: «Məna wəkakɔ məndɛ mɔ, nən'ɛnayi kɔ Yesu wəka Kalile.»
70 Mba kɔ Piyɛr ɛŋgbɛkəl ti afum fəp fər kiriŋ, pəcloku: «Ina, incərɛ fɛ ntɛ məna məfaŋ kəloku mɔ.»
71 Ntɛ nkɔn Piyɛr ɔnckɔ dəkusuŋka kəwur mɔ, kɔ wəran wələma ɛnəŋk kɔ sɔ, k'oloku afum akɔ ŋanayi dənda mɔ: «Wəkawɛ, ŋa ŋanayi kɔ Yesu wəka Nasarɛt.»
72 Kɔ Piyɛr ɛŋgbɛkəl sɔ tatɔkɔ k'ɛndɛrəm: «Incərɛ fɛ wərkun wəkawɛ!»
73 Pəwon fɛ akɔ ŋanacəmɛ di mɔ ŋalətərnɛ Piyɛr kɔ ŋayif kɔ: «Məna sɔ afum akaŋɛ ŋɔ nəyi, tolok-loku tam tementər ti.»
74 Kɔ Piyɛr ɛyɛfɛ kədɛrəm: «Kanu kətərəs im kɔ pəyɔnɛ a kəyemɛ k'indɛ-ɛ! Incərɛ fɛ fum wəkawɛ nəŋle mɔ!» Gbəncana babɔkɔ kɔ kicipi kəncam.
75 Kɔ Piyɛr ɛncɛm-cɛmnɛ moloku məkɔ Yesu ɛnaloku kɔ mɔ: «Məndegbɛkəl kətəcər'em kəmaas a kicipi kəccam.» Kɔ Piyɛr owur dabaŋka k'ombok belbel.

27

Aŋkekərɛ Yesu ndena Pilat
Mark 15.1; Luk 23.1-2; Isaŋ 18.28-32

1 Ntɛ bətbət bɛmbəp mɔ, aloŋnɛ apɔŋ kɔ abeki aSuyif fəp ŋaloŋkanɛ kɔ ŋantəŋnɛ a padif Yesu.
2 Ntɛ ŋalip kəkot kɔ mɔ, kɔ ŋaŋkekərɛ kɔ, kɔ ŋambɛr kɔ Pilat dəwaca nwɛ ɛnayɔnɛ wəkiriŋ wəka sədare sa Yude mɔ.

Defi da Yudas
Asom 1.18-19

3 Ntɛ Yudas nwɛ ɛnawurɛ Yesu pəbɛr kɔ aterɛnɛ ɔn dəwaca ɛnəŋk a kədif k'aŋkɔ Yesu mɔ, kɔ abɔc ŋɛmbɛrɛ kɔ. K'oluksɛ gbeti gbəleŋ wəco maas aloŋnɛ apɔŋ kɔ abeki,
4 pəcloku: «Inciya, imbɛr wətɔciya nu dəwaca ntɛ təŋsɔŋɛ padif kɔ mɔ.» Mba aloŋnɛ apɔŋ kɔ abeki ŋaloku: «Yudas, tatɔkɔ təməmən fɛ səna! Məna tatɔkɔ təməmən!
5 Kɔ Yudas ɛŋgbal pəsam dəndo kələ kəpɔŋ ka Kanu, k'ɛyɛfɛ kəfo kaŋkɔ, k'ɔŋkɔ pəgbɛknɛ k'efi.
6 Kɔ aloŋnɛ apɔŋ ŋaloŋka gbəleŋ ba gbeti mbɛ, kɔ ŋaloku: «Sariyɛ səwosɛ fɛ su kəbɛr pəsam papɔkɔ kɛlɛ ka kələ kəpɔŋ ka Kanu, bawo kəway ka mecir kɔ.»
7 Ntɛ ŋanəŋkɛnɛ mɔ, kɔ ŋantəŋnɛ kəwayɛ ka gbeti babɔkɔ dalɛ da wəsɛl, pəyɔnɛ di dəkəwup da acikəra.
8 Ti təsəŋɛ k'asərəwe dəkəwupɛnɛ dadɔkɔ haŋ məkɔ «Dalɛ da Mecir.»
9 Kɔ təyɔnɛ moloku mmɛ sayibɛ Yeremy ɛnadəŋk mɔ, mɛlarɛ: «Ŋanalɛk gbeti gbəleŋ wəco maas. Gbeti babɔkɔ bə aka Yisrayel ŋanatəŋnɛ kəsɔŋɛ kɔ,
10 kɔ ŋasɔŋɛ bi teta dalɛ da wəsɛl, pəmɔ ntɛ Mariki ɛnasom im ti mɔ.»*

Yesu ɛncəmɛ fər kiriŋ ya Pilat kəkiti
Mark 15.2-5; Luk 23.2-5,9-10; Isaŋ 18.29-38

11 Kɔ wəbɛ Pilat eyif Yesu: «Mən'ɔyɔnɛ wəbɛ ka aSuyif ba?» Kɔ Yesu oluksɛ kɔ: «Mən'oloku ti.»

* **27:10** Sakary 11.12-13 kɔ məməmən sɔ Yeremy 18.2-3; 19.1-2; 32.6-15

12 Mba ali toloku tin Yesu ɛnaloku fɛ kəluksɛ moloku ma kəyemsɛnɛ mmɛ aloŋnɛ apɔŋ kɔ
abeki ŋanaboncɛ kɔ mɔ.
13 Ti disrɛ, kɔ wəbɛ Pilat eyif kɔ sɔ: «Mes mɛlɛc mɛlarəm mmɛ ŋambonc am mɔ, məfɔne mi
ba?»
14 Mba ali toloku tin Yesu ɛnaluksɛ fɛ kɔ, ti tɛnawosəs wəbɛ Pilat kusu pəpɔŋ.

Wəbɛ Pilat osom a padif Yesu
Mark 15.6-14; Luk 23.13-23; Isaŋ 18.39-40

15 Kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif, wəkiriŋ ka sədare sa Yude ɛncsakɛ afum yɛŋən
kəren o kəren tataka ta kəsata kaŋkɛ, fum wəkin ayi dəbili dacɔ nwɛ kənay ka afum kəncfaŋ
mɔ.
16 Tɛm tatɔkɔ wəyi dəbili wələma ɛnayi nwɛ tewe tɔn tɛnasam dɔtɔf mɔ, pacwe kɔ Yesu
Barabas.
17 Ntɛ ŋanaloŋkanɛ mɔ, kɔ Pilat eyif ŋa: «Yesu Barabas kɔ Yesu nwɛ aŋwe Krist mɔ, an'ɔ nəfaŋ
isak kɔ yɛŋən-ɛ?»
18 Pilat ɛnacərɛ a kəraca kənasɔŋɛ ŋalɛk Yesu ŋabɛr kɔ dəwaca.
19 Tɛm ntɛ Pilat ɛnandɛ dəŋkiti mɔ, kɔ wəran kɔn osom pakɔloku kɔ: «Ta tɔlɔm o tɔlɔm
tey'əm dacɔ kɔ fum wəlompu wəkawɛ! Bawo pibi pa mɔkɔ intərəna belbel icwɛrəp teta fum
wəkawɛ.»
20 Kɔ aloŋnɛ apɔŋ kɔ abeki ŋagbiŋər kənay ka afum kəloku a pasakɛ ŋa Barabas, padif Yesu.
21 Kɔ wəbɛ Pilat eyif kənay: «Afum akaŋɛ mɛrəŋ an'ɔ nəfaŋ a pasakɛ nu yɛŋən-ɛ?» Kɔ ŋaluksɛ
kɔ: «Barabas!»
22 Kɔ Pilat eyif ŋa sɔ: «Ak'indeyɔnɛ oŋ Yesu nwɛ aŋwe Krist mɔ?» Kɔ fəp fəloku: «Məcaŋ kɔ
dətɔk yɛpəmpəl!»
23 Kɔ Pilat ɔŋgbɔkərɛ sɔ kəyif ŋa: «Pəlɛc pere p'ɔyɔ-ɛ?» Mba kɔ kənay ka afum kənaŋkanɛ
kəkulɛ-kulɛ: «Məcaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl!»
24 Ntɛ Pilat ɛnacərɛ a ɔfɔtam tes o tes, kɔ pidikcɛ pa kənay ka afum pɛmbɛk kəbɛk dəm,
k'ɛlɛk domun k'embikɛnɛ waca fɔr ya afum kiriŋ, k'oloku: «Isarɛ fɛ kiciya ka defi da fum
wəkawɛ. Nən'endesarɛ kiciya ka kədif kɔn!»
25 Kɔ afum fəp ŋaloku: «Səwosɛ kəsarɛ teta defi dɔn, səna kɔ awut asu!»
26 Kɔ Pilat ɛsakɛ afum aŋɛ Barabas, kɔ Barabas ɔŋkɔ yɛŋən. Ntɛ Pilat elip kəsom pasutɛ
Yesu tərɔŋkɔn mɔ, k'ɛmbɛr kɔ afum dəwaca a pacaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl.

Asədar ŋafani Yesu
Mark 15.16-20; Luk 23.11; Isaŋ 19.2-3

27 K'asədar a Pilat ŋaŋkekərɛ Yesu tedisrɛ ta kələ kɔn kəpɔŋ, kɔ ŋaloŋka dɛŋgbɛŋk dadəkɔ fəp
ndɛ dɛnakɛl kɔ mɔ.
28 K'asədar ŋawurɛ Yesu yamos yɔn kɔ ŋambɛr kɔ burumus beyim.
29 Kɔ ŋandunɛ kɔ aŋgbɔŋkələ ŋa bɛŋk nŋɛ ŋanacəp kɔ dəromp mɔ, kɔ ŋambɛr kɔ kəgbo dəkəca
kətət kəyɔnɛ kɔ kəŋgbasar k'abɛ, kɔ ŋancəpɛ kɔ suwu ŋacfani kɔ, ŋacloku: «Iŋyif əm, wəbɛ ka
aSuyif!»
30 Kɔ ŋayukər Yesu lin kɔ ŋalɛk kəgbo ŋacsut kɔ dəromp.
31 Ntɛ ŋalip kəfani Yesu mɔ, kɔ ŋawurɛ kɔ burumus bəkɔ ŋanabɛr kɔ mɔ, kɔ ŋambɛr kɔ sɔ
yamos yɔn. Kɔ ŋaŋkekərɛ kɔ kəkɔcaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl.

Ancaŋ Yesu dəkətɔk kəpəmpəl
Mark 15.21-32; Luk 23.26-43; Isaŋ 19.16-24

32 Ntɛ asədar ŋancwur dare mɔ, kɔ ŋanəŋk wərkun wəka dare da Sirɛn wələma nwɛ ancwe
Simɔŋ mɔ, kɔ ŋancəmbər kɔ yɛbəc ya kəgbaŋnɛ tɔk yɛpəmpəl nyɛ anakɔ kəcaŋ Yesu mɔ.
33 Kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp kəfo nkɛ aŋwe Kolkota mɔ, itɔ tatɔkɔ «Kəfo ka Kəmbɛmbəlɛ.»
34 K'asədar ŋasɔŋ Yesu wɛn wɔnɔŋkəl pədokət, mba ntɛ ɛnatɛm wi temer mɔ, ɛnawosɛ fɛ wi
kəmun.
35 Ntɛ ŋalip kəcaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl mɔ, kɔ ŋaŋkot yampuŋpuŋ teta kəyer yamos yɔn.†
36 Kɔ ŋandɛ ŋacbum kɔ.
37 K'antəp kɔ domp takəroŋ yecicəs nyɛ yɛnaloku tes ntɛ tɔsɔŋɛ k'andif kɔ mɔ: «Fum wəkawɛ
Yesu ɔfɔ, wəbɛ ka aSuyif.»
38 Anacaŋ sɔ Yesu kəsək dətɔk yɛpəmpəl tɛm tin kɔ calbante mɛrəŋ, wəkin pəyi kɔ kəca kətət,
wəkɔ pəyi kɔ kəca kəmeriya.
39 Afum acepər ŋacləməs kɔ ŋacfɛk kɔ domp.
40 Ŋacloku: «Məna nwɛ məncekəli kələ kəpɔŋ ka Kanu, məcəmbər sɔ ki mata maas disrɛ mɔ,
məyacnɛ mənasərka! Kɔ tɔyɔnɛ a Wan ka Kanu məyɔnɛ-ɛ, mətor oŋ dətɔk yɛpəmpəl yayɛ!»
41 Aloŋnɛ apɔŋ, atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ abeki sɔ ŋancfani Yesu ŋacloku:

† **27:35** Məməmən Yabura 22.18

42 «Ɛnayac aləma, mba ɔfətam kəyacnɛ nkənsərka! Wəbɛ ka Yisrayel ɔyɔnɛ: Awa pətor oŋ
ma dətɔk yɛpəmpəl yayɛ, təsɔŋɛ səgbɛkər kɔ kəlaŋ kosu!
43 Ɛŋgbɛkər Kanu amera, awa Kanu kəyac kɔ oŋ ma, kɔ təyɔnɛ Kanu kəmbətər kɔ. Bawo
oloku: ‹Wan ka Kanu iyɔnɛ!›»
44 Calbante aŋɛ anacaŋ kɔ Yesu mɔ ŋacləməs kɔ tin tayi.

Defi da Yesu
Mark 15.33-41; Luk 23.44-49; Isaŋ 19.28-30
45 Pəndeyi daŋ kɔ kubump kəntor dəntɔf fəp haŋ salifana.
46 Salifana səndebəp, kɔ Yesu oŋkulɛ-kulɛ: «*Eloyi, Eloyi, lema sabaktani?*» Itɔ tatɔkɔ: «Kanu
kem, Kanu kem, ta ake tɔ məsak'em-ɛ?»
47 Kɔ afum aləma akɔ ŋanayi di mɔ, ŋanane kɔ dim. Ŋancloku kəfətɔ disrɛ a Aŋnabi Eli eyi
kəwe.
48 Kɔ fum wəkin ɛyɛksɛ kəkəlɛk yaŋgba, nyɛ ɛnapuk dəməncɔncɔ mɔ, k'ɛnɛpsər yi dəkəmota
k'encenc kɔ yi a pəmun.
49 Mba kɔ akɔ ŋaloku: «Məkar ma, paməmən belbel kɔ tɔyɔnɛ Eli endeder kədeyac kɔ-ɛ.»
50 Kɔ Yesu oŋkulɛ sɔ pəpɔŋ, a k'oluksɛ Kanu afəkəl ŋən.
51 Tɛm tatɔkɔ tɔ kəloto kəlel nkɛ kəŋkəŋk təksɔ ta kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu mɔ kəŋgbɛrɛ dacɔ,
kəyɛfɛ takəroŋ haŋ tantɔf. Kɔ antɔf ŋɛyɛfɛ kəyikcɛ pəpɔŋ kɔ masar mɛŋgbɛrɛ,
52 kɔ cufu cəŋgbitɛ, kɔ cəbel ca afum a Kanu alarəm ŋafətɛ afi dacɔ.
53 Kɔ ŋayɛfɛ dəcufu ntɛ Yesu ɔfətɛ afi dacɔ mɔ, kɔ ŋambɛrɛ Yerusalɛm dare ndɛ ampusɛ Kanu
mɔ, kɔ ŋamentərnɛ afum alarəm.
54 Wəbɛ k'asɔdar wəRom kɔ amarɛnɛ ɔn asɔdar akɔ ŋanayi di ŋacbum kəbel ka Yesu mɔ,
ŋanesɛ pəpɔŋ ntɛ ŋananəŋk antɔf kəyikcɛ, kɔ təkɔ tɛnayi kəfi ka Yesu mɔ, kɔ ŋaloku: «Wəkawɛ,
Wan ka Kanu yati ɛnayi!»
55 Aran alarəm ŋanacəmɛ pəbəlɛ ŋacməmən, aran aŋɛ ŋanasol kɔ Yesu kəyɛfɛ Kalile kədebəcɛ
kɔ mɔ.
56 Aran akakɔ dacɔ, Mari wəka Makdala, Mari iya wəka Sak kɔ Isifu, kɔ iya ka awut arkun
a Sebede.

Antorɛ Yesu dəkufu
Mark 15.42-47; Luk 23.50-56; Isaŋ 19.38-42
57 Ntɛ dəfɔy dɛmbəp mɔ, kɔ wərkun wəka daka wələma ender, wəka dare da Arimate ɛnayi,
pacwe kɔ Isifu. Nkən sɔ wəcɛpsɛ Yesu darəŋ wələma ɛnayi.
58 Kɔ wərkun nwɛ ɔŋkɔ ndena Pilat k'ɔŋkɔ pətola kɔ kəbel ka Yesu. Kɔ Pilat osom a pasɔŋ
kɔ ki.
59 Kɔ Isifu ɛlɛk kəbel ka Yesu, k'ɛnɛpsər ki kasaŋke ka kəloto kətelər kəfu,
60 k'ontorɛ kəbel ka Yesu dəkufu nkɛ anatətorɛ wəfi kərɛsna mɔ, kufu nkɛ nkən Isifu anayək
ka nkənsərka dətasar mɔ, k'osuncɛ dəkəbərɛ da kufu kaŋkɔ tasar tɔpɔŋ, k'ɔŋkɔ.
61 Awa, Mari wəka Makdala kɔ Mari nwɛ ɛnayɔnɛ iya ka Sak kɔ Isifu mɔ ŋanayi di, ŋandɛ
ŋatɛfərnɛ kufu.

Kəbum ka kufu
62 Dɔckɔsɔk da tataka tolompəsnɛnɛ dɔsɔk da kəŋesəm, aloŋnɛ apɔŋ k'aFarisi ŋasol kɔ ŋaŋkɔ
ndena Pilat,
63 kɔ ŋaloku: «Mariki, səncɛm-cɛmnɛ a wəyemɛ wəkawɛ ɛnaloku ntɛ ɛnayi wəyeŋ mɔ:
‹Tataka ta maas ta defi dem, indefətɛ afi dacɔ.›
64 Awa, məsom afum ŋacbum kufu kən haŋ tataka ta maas, ta acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋadeder
ŋakiyɛ kəbel kən, ŋakafəlɛ kəloku afum: ‹Nənəŋk, ɔfətɛ afi dacɔ!› Yem yayɔkɔ yendebɛk sɔ
yecepər yɔcɔkɔ-cɔkɔ.»
65 Kɔ Pilat oloku ŋa: «Iwosɛ kəsɔŋ nu asɔdar, nəyɔ ŋa ŋabum kufu kaŋkɔ pəmɔ tɔkɔ nəfaŋ ti
mɔ.»
66 Awa, kɔ ŋaŋkɔ ŋalompəs tobum ta kufu nkɛ, kɔ ŋasuncɛ ki tasar pɔpɔŋ, kɔ ŋancəmbər afum
ŋancbum ki.

28

Yesu kəfətɛ kən afi dacɔ
Mark 16.1-10; Luk 24.1-12; Isaŋ 20.1-10
1 Dɔckɔsɔk da dɔsɔk da kəŋesəm, sandeŋ bətbət, Mari wəka dare da Makdala kɔ Mari
wələma ŋander kəmɔmən kufu.
2 Gbəncana babɔkɔ kɔ antɔf ŋeyikcɛ pəpɔŋ, bawo mɛlɛkɛ ma Mariki mɛnator dəntɔf
kədebiŋkəli tasar, mɛndɛ sɔ pi kəroŋ.

27:46 Yesu ɔŋgbəkərɛ moloku ma Dawuda Yabura 22.2

3 Mɛlɛkɛ maməkə mɛnayi pəmə pəmot pa dəkəm, yamos ya mi yeferɛ poŋ.
4 Kə asədar abum a kufu ŋayikcɛnɛ kənesɛ, ŋaməmpnɛ pəmə ntɛ ŋaŋfi mə.
5 Mba kə mɛlɛkɛ moloku aran: «Ta nəna nənesɛ, bawo incərɛ a Yesu wəkə anacaŋ dətək yɛpəmpəl mə, nəyi kətɛn.
6 Eyi fɛ dɛ, əfətɛ afi dacə pəmə təkə ɛnaloku ti mə. Nəder nəməmən nnə kəfo nkɛ anaboc kə mə.
7 Nəkufɛ nəkəloku acɛpsɛ ən darəŋ a Yesu əfətɛ afi dacə, awa a nəŋkəbəp kə Kalile, difə nəŋkənəŋk kə. Nəcəŋkəl: Tatəkə t'iyəna toloku nu.»
8 Kə aran anɛ ŋambəlɛ kufu nkɛ katəna kənesɛ kə pəbotu pəpəŋ disrɛ, kə ŋayɛksɛ kəkəloku ti acɛpsɛ a Yesu darəŋ.
9 Gbəncana babəkə kə Yesu ender aran anɛ tekiriŋ k'eyif ŋa: «Iyif nu!» Kə aran anɛ ŋalətərnɛ kə ŋancəpɛ kə suwu kə ŋasumpər kə wɛcək teta kəleləs kən.
10 Kə Yesu oloku ŋa: «Ta nənesɛ, nəkə nəloku awɛnc im anŋa a ŋakə Kalile, a difə ŋandekənəŋk im.

Abum kufu ŋaləmər abɛ mes mmɛ mɛnacepər nde dəkufu mə

11 Ntɛ aran anɛ ŋanayi dəpə kəkə mə, awa kə abum a dəkufu aləma ŋambɛrɛ dare kə ŋaləmər aloŋnɛ apəŋ mes məkə mɛnacepər mə fəp.
12 Ntɛ ŋaloŋkanɛ kə abeki mə, kə ŋantəŋnɛ kəsəŋ asədar akakə pəsam pɛlarəm,
13 kə ŋasom asədar akakə ntɛ: «Nəde nəloku: ‹Acɛpsɛ ən darəŋ ŋanderna ŋakiyɛ kə, tɛtəŋnɛ sədirɛ.›
14 Kə wəkiriŋ ene ti-ɛ, səŋkəcərɛ kəlok-lokər kə, ntɛ təŋsəŋɛ ta antərəs nu mə.»
15 Kə asədar ŋambaŋ pəsam kə ŋayə təkə analoku ŋa mə. Kə taruku pa yem papəkə pɛsam aSuyif dacə haŋ məkə.

Yesu ementərnɛ acɛpsɛ ən darəŋ
Mark 16.14-18; Luk 24.36-49; Isaŋ 20.19-23; Asom 1.6-8

16 Kə acɛpsɛ a Yesu darəŋ anɛ wəco kə pin ŋaŋkə Kalile, nde tərə təkə Yesu ɛnaboncər ŋa mə.
17 Ntɛ ŋanəŋk Yesu mə, kə ŋantontnɛnɛ kə, mba kə aləma ŋa dacə ŋanalip fɛ kəlaŋ tetən.
18 Kə Yesu ələtərnɛ ŋa, k'oloku: «Kanu kəsəŋ im kətam fəp kəyɛfɛ dəKəm haŋ dəntəf.
19 Nəkə, nəsəŋɛ afum a təf ya doru fəp kəyənɛ acɛpsɛ em darəŋ, nəcgbət ŋa dəromun tewe ta Kas, ta Wan kə t'Amera Ŋecempi,
20 nəctəksɛ ŋa kəleləs mosom məkə isom nu mə fəp. Awa kə ina iyi nu dacə dəsək o dəsək haŋ doru delip.»

MARK
Kəsɔkəs ka Kibaru Kətɔt teta Yesu nkɛ Mark encicəs mɔ

Kibaru Kətɔt ka Mark buk bin ba Kədɛm Kəfu bɔ bɔyɔnɛ səbuk nsɛ maŋkəlɛ dacɔ nsɛ səloku tecepərɛnɛ doru ta Yesu Krist mɔ. Buk mbɛ o mbɛ səbuk saŋsɛ maŋkəlɛ dacɔ, «Taruku ta Kibaru Kətət» t'aŋwe bi. Matiye, Mark, Luk kɔ Isaŋ ŋanacicəs səbuk saŋsɛ defi da Yesu Krist tadarəŋ. Ancɛm-cɛmnɛ a taruku tantɛ tɔ ananuŋkɛnɛ kəcicəs meren wəco camət-tin (60) kəbəp ka meren wəco camət-mɛrəŋ (70) ntɛ kəkom ka Yesu Krist kəncepər mɔ. Acərɛ taruku alarəm ŋancɛm-cɛmnɛ a dare da Rom anacic buk bambɛ, teta kəyeŋkəs bəkəc ya alaŋ a Yesu aka Rom. Mark, nwɛ anacərɛ sɔ tewe ta «Isaŋ Mark» mɔ, wanapa ka asom a Yesu Pol kɔ Barnabas ɛnayi. Mba kəpɛ kɔn tewe kənacop ntɛ ɛnasak kəkɔt marənt teta kəsamsər tosom ta Yesu mɔ (Asom 13.13). Ntɛ tencepər mɔ, Mark ɛnader pəckɔt marənt kɔ Barnabas (Asom 15.37-39). Anacərɛ Mark kəyɔnɛ ka wanapa wətɔt ka Piyɛr (1 Piyɛr 5.13). Ali ntɛ kəyi doru ka Yesu kənatɔcepər fər ya Mark kiriŋ mɔ, acərɛ taruku ŋancɛm-cɛmnɛ a Mark ɛnamɛŋkərnɛ moloku ma sede sa Piyɛr mmɛ mɔyɔnɛ mogbu ma Taruku ta Mark mɔ. DəKibaru Kətɔt kaŋkɔ disrɛ, Mark oloku teta acɛpsɛ a Yesu darəŋ kɔ mɛtəksɛ ma Yesu teta tɛm tɛlpəs ta doru.

Tokotərɛnɛ ta Taruku ta Kibaru Kətɔt ka Mark

1. Mark ementər buk (1.1-13)
2. Mark oloku təkɔtɛnɛ mes ma Yesu ntɛ ɛnayi Kalile mɔ (1.14-8.21).
3. Kɔ tɛyɛfɛ dənda, k'oloku kəkɔ marənt ka Yesu Yerusalɛm (8.22-10.52).
4. Dəkələpsər, kɔ Mark encicəs tecepərɛnɛ doru ta Yesu Krist nde Yerusalɛm kəlɛkɛnɛ defi kɔ kəfɔtɛ kɔn afi dacɔ (11.1-16.8).

Taruku ta Aŋnabi Saŋ Batis

1 Dəkəcop da Kibaru Kətɔt teta Yesu Krist* Wan ka Kanu dɔ dandɛ.
2 Deyi pəmɔ ntɛ ancic ti nde buk ba sayibɛ Esayi disrɛ mɔ:
«Indekekərɛ wəsom kem fər yam kiriŋ pəkɔlomps'am dɔpɔ.
3 Fum wəkɔ dim dən deyi kəwur nde dətɛgbərɛ mɔ ɔfɔ:
‹Nəlompəs dɔpɔ da Mariki,
nəlompɛ səpɔ sɔn sa wɛcək!›»
4 Itɔ Aŋnabi Saŋ Batis ɛnaderɛnɛ nde dətɛgbərɛ, pəckawandi a pagbət afum dəromun teta kəsəkpər bəkəc ŋacəmɛ pəlompu darəŋ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ Kanu kədeŋaŋnɛnɛ ŋa kiciya kəŋan mɔ.
5 Afum aka atɔf ŋa Yude kɔ aka Yerusalɛm fəp ŋanckɔ nde eyi mɔ, ŋacsətər kɔ kəgbət dəromun teta Kanu, nde kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn ŋaccɛŋ kiciya kəŋan afum dacɔ.
6 Yamos ya cəfon ca yɔkɔmɛ yɔ Saŋ ɛncbɛrnɛ, pəcgbəncnɛ bɛlɛt ba akata defi. Cəlaŋkəma c'ɔncsɔm kɔ mɛsɛ ma cəme ca dəkulum.
7 Pəcdəŋk: ‹Fum eyi kəder im tadarəŋ, nwɛ ɔyɔ fənɔntər pətas im mɔ, isətɔ fɛ dofum dotulnɛnɛ isikəli cɔfta cɔn.
8 Ina, dəromun iŋgbət nu teta Kanu, mba nkɔn dəAmera Ŋecempi ŋa Kanu ende pəcgbət nu.›
9 Mata mamɔkɔ kɔ Yesu ender kəyɛfɛ Nasarɛt dare da Kalile, k'ɔsətər Saŋ kəgbət dəromun teta Kanu nde kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn.
10 Yesu endepɛ dəromun, gbəncana babɔkɔ k'ɛnəŋk kɔm kəŋgbɛrɛ, k'ɛnəŋk sɔ Amera ŋa Kanu ŋotorər kɔ pəmɔ antantoriya.
11 Kɔ dim dontor kəyɛfɛ dəkɔm: «Wan kem məyɔnɛ nwɛ imbətər mɔ, mən'ɔbət im mes belbel.»
12 Gbəncana babɔkɔ kɔ Amera ŋa Kanu ŋeŋkekərɛ Yesu nde dətɛgbərɛ.
13 K'encepərɛnɛ di mata wəco maŋkəlɛ (40), Sentani səcwakəs kəsɔŋɛ kɔ kəciya. Sɛm ya dəkulum yɔ ŋanayi, mɛlɛkɛ mɛckɛkəs kɔ.

Acɛpsɛ darəŋ a Yesu acɔkɔ-cɔkɔ aŋɛ maŋkəlɛ

14 Ntɛ analip kəsɔŋ Saŋ kəbɛr dəbili mɔ, kɔ Yesu ender Kalile, pəcdəŋk Kibaru Kətɔt ka Kanu,
15 pəcloku: «Tɛm tɛmbəp kɔ dɛbɛ da Kanu dələtərnɛ. Nəsəkpər bəkəc nəlomp, nəgbɛkər kəlaŋ Kibaru Kətɔt ka Kanu!»
16 Ntɛ Yesu eyi kəcepər agbɛp ŋa kəba ka Kalile kəsək mɔ, k'ɛnəŋk Simɔŋ kɔ Andəre wɛnc ka Simɔŋ, ŋacgbal manta dəkəba, bawo awɛnt ŋɔ ŋanayɔnɛ.
17 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəder nəcɛps'em darəŋ, indesɔŋɛ nu kəyɔnɛ awɛnt a afum.»
18 Gbəncana babɔkɔ kɔ ŋasak manta maŋan kɔ ŋancəmɛ Yesu darəŋ.
19 Ntɛ ɔŋkɔ kiriŋ pəpic mɔ, k'ɛnəŋk Sak wan ka Sebede kɔ wɛnc Isaŋ aŋɛ ŋanayi abil ŋaŋan disrɛ ŋaclompəs-lompəs manta mɔ.

---

* **1:1** *Krist* = Tewe ta dəkəcəmɛ da nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk kəyɔnɛ ka wəyac ka afum a doru mɔ. **1:2** Malaki 3.1 **1:3** Esayi 40.3

20 Gbəncana babəkə k'ewe sə akakə mɛrəŋ ntɛ təŋsəŋɛ ŋayənɛ acɛpsɛ ən mə. Kə ŋasak kas kəŋan Sebede debil kə akə ŋacbəc mə, kə ŋancɛpsɛ Yesu darəŋ.

Fum nwɛ ŋəŋk ŋɛlɛc ŋəntərəs kə mə

21 Kə ŋambɛrɛ dare da Kaparnam. Ntɛ ŋaŋkə dəkətola Kanu da aSuyif simiti, dəsək da kəŋesəm mə, kə Yesu oncop kətəksɛ.
22 Cusu cənawos ŋa kətəksɛ kən, bawo ɛnctəksɛ pəmə fum nwɛ əntəmpər kətam mə, ɛnctəksɛ fɛ pəmə atəksɛ sariyɛ s'aSuyif.
23 Tɛnatəŋnɛ wərkun wələma nwɛ ŋəŋk ŋɛlɛc ŋɛnabɛrɛ mə pəyi dəkətola Kanu da aSuyif dadəkə disrɛ, pəckulɛ-kulɛ:
24 «Ta ake tə məmbɛrɛnɛ mes mosu-ɛ, Yesu wəka Nasarɛt? Dəkələsər su məndər ba? Səncərɛ belbel nwɛ məyənɛ mə: Wəcempi wəka Kanu!»
25 Kə Yesu ɛŋgbəŋ-gbəŋər ŋi, pəcloku: Məmɛp kusu! Məwur fum wəkawɛ dəris.
26 Kə ŋəŋk ŋɛlɛc ŋowur kə dəris ŋecyikəc kə pəpəŋ, ŋockulɛ-kulɛ sə pəpəŋ.
27 Kə cusu cəwos afum fəp, ŋacgbɛkəlɛnɛ taŋan: «Tere tə tantɛ-ɛ? Kətəksɛ kəfu, dɛbɛ dere! Ɔntəmpər ali dɛbɛ da yəŋk yɛlɛc, nyɛ yeŋleləs mosom mən mə!»
28 Kə debeki da tewe tən dɛsamsər katəna katəna məmpəmpə ma Kalile fəp.

Yesu ɛntaməs acuy alarəm

29 Ntɛ ŋawur dəkətola Kanu da aSuyif mə, nkən Sak kə Isaŋ ŋaŋkə ndena Simən kə Andəre.
30 Iya wəka wəran ka Simən ɛnafəntərɛ ta ɛntamnɛ-ɛ, fiba fənayi kə, gbəncana babəkə k'aloku Yesu tetən.
31 K'əncəŋnɛ, k'osumpər kə kəca k'eyekti, kə fiba fəsak kə, k'eyerəs afum yeri.
32 Ntɛ dəfəy dender, kə dec dɛŋkalɛ mə, k'aŋkɛrɛ kə acuy fəp kə aŋɛ yəŋk yɛlɛc yənctərəs mə.
33 Kə afum a dare fəp ŋaloŋkanɛ nde kusuŋka ka dəkələ.
34 K'ɛntaməs acuy alarəm aŋɛ ŋanccunɛ docu yamayama mə, pəcbɛləs yəŋk yɛlɛc yɛlarəm. Ɛncsak fɛ yəŋk yɛlɛc yolok-loku, bawo yɛnacərɛ kə.

Yesu əŋkətɛnɛ Kalile

35 Bətbət ta pəntayə waŋkəra-ɛ, k'ɛyɛfɛ k'owur kəkə ka kəfo kəyer-yer kələma, k'əŋkə pəcəmɛ kətola Kanu.
36 Simən kə asol ən ŋambɛlkər kətɛn kə.
37 Ntɛ ŋanəŋk kə mə, kə ŋaloku kə: «Fəp fəyi kətɛn əm.»
38 Kə Yesu oloku ŋa: «Paŋkən kəfo kələma, nde sədare nsɛ sələtərnɛ mə, ntɛ təŋsəŋɛ dəndo sə idəŋk Kibaru Kətət mə, bawo itə iwurɛnɛ.»
39 Kə Yesu əŋkətɛnɛ atəf ŋa Kalile fəp, pəckawandi Kibaru Kətət dəkətola Kanu d'aSuyif, pəcbɛlsɛnɛ sə yəŋk yɛlɛc.

Yesu ɛntaməs wəcunɛ sen

40 Kə wəcunɛ sen wələma ender nnə Yesu eyi mə, k'ɛncəp suwu pəclɛtsɛnɛ Yesu: «Kə məfaŋ ti-ɛ, məntam kəsəkəs im.»
41 Kə Yesu əyənɛ kə nənəfər, k'ɛntɛnc kə kəca, k'oŋgbuŋɛnɛ kə, k'oloku: «Ifaŋ ti, məsək!»
42 Gbəncana babəkə kə sen səsak kə, k'əsək.
43 Kə Yesu ɛmbɛləs kə pəctiŋ-tiŋ kə:
44 «Ta məloku ti fum o fum, mba məkə məmentərnɛ wəloŋnɛ, məkenɛ kə poloŋnɛ teta kəsəkəs kam pəmə təkə Musa encic ti mə, tendeyənɛ afum fəp kəcərɛ a məntamnɛ.»
45 Mba wərkun nwɛ, ntɛ nkən əŋkə mə, k'ɛyɛfɛ kədəŋk ti pəpəŋ, pəcsamsərɛnɛ toloku tatəkə, kə təsəŋɛ Yesu kətətam sə kəbɛrɛ dare. Dare kəsək encyi, mofo meyer-yer mmɛ afum ŋanatə kəcyi mə, afum ŋancder kə kəyɛfɛ mofo fəp.

2

Yesu kətaməs kən fum wətətam kəkət

1 Ntɛ mata mələma mencepər mə, kə Yesu ender Kaparnam. K'ane a Yesu eyi dɛkɛr,
2 k'afum alarəm ŋaloŋkanɛ haŋ kə dəkəcəmɛ delip ali nde dəkəsuŋka. Yesu pəccam ŋa toloku ta Kanu.
3 K'aŋkɛrɛ kə wəfi wɛcək nwɛ afum maŋkələ ŋanagbaŋnɛ mə.
4 Ntɛ agbaŋnɛ ən ŋanatətam kəkekərɛ kə haŋ nde Yesu eyi mə teta dɛlay da afum, kə ŋampɛsɛ kələ kəroŋ* ŋasurɛnɛ da Yesu ɛnacəmɛ mə, kə ŋafeni da ŋanatorɛnɛ yala nyɛ wətətam kəkət wəkakə ɛnafəntərɛ mə.
5 Ntɛ Yesu ɛnəŋk kəlaŋ kəŋan mə, k'oloku wəfi wɛcək: «Wɛnc im, aŋaŋnɛn'am kiciya kam.»
6 Atəksɛ sariyɛ s'aSuyif aləma aŋɛ ŋanandɛ di mə, ŋaccɛm-cɛmnɛ dɛbəkəc ntɛ:

* **2:4** Dəndo atəf ŋa Palestin, aŋsalkən di wələ darenc, ntɛ təŋsəŋɛ afum ŋactam kəcpɛ wələ kəroŋ, ŋacsali mə.

7 «T'ake toŋlok-lokɛ tantɛ-ɛ? Kələməs k'ɛndɛ Mariki! An'ɛntam kəŋaŋnɛnɛ kiciya kɔ pəntɔyɔnɛ Kanu sona-ɛ?»
8 Kɔ Yesu ɛncərɛ gbəncana babəkɔ amera ŋən disrɛ mɛcɛm-cɛmnɛ mmɛ mɛnayi atəksɛ sariyɛ akakɔ mə. Kɔ Yesu eyif ŋa: «T'ake tɔ mɛcɛm-cɛmnɛ mamɛ meyinɛ nu-ɛ?
9 Mosom mɛrəŋ mə mamɛ, tosom tere tətɔcuca kəloku wəfi wɛcək-ɛ: ‹Aŋaŋnɛn'am kiciya kam,› kɔ kəloku: ‹Məyɛfɛ, məlɛk poko pam, məkɔt›?
10 Awa, indeyɔ nu tantɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəcərɛ a ina, Wan ka Wərkun, intɔmpər kətam kəŋaŋnɛnɛ ka kiciya nnə doru dandɛ.» Kɔ Yesu oloku wəfi wɛcək:
11 «Ilok'əm: Məyɛfɛ, məlɛk poko pam, məkə nde ndaram!»
12 Kɔ wərkun nwɛ ɛyɛfɛ, k'ɛlɛk gbəncana babəkɔ poko pɔn, k'owur fər ya afum fəp kiriŋ, ntɛ towosəs afum cusu mə, kɔ fəp fəŋkor-koru Kanu ŋacloku: «Səntanəŋk fɛ towurɛnɛ ta tantɛ!»

Yesu ewe Lewy kəcɛpsɛ kɔ darəŋ

13 Kɔ Yesu ɔŋkɔ sɔ kəca ka dəkəba. Kɔ afum alarəm ŋander nnə eyi mə, pəctəksɛ ŋa.
14 Ntɛ eyi kəcepər mə, k'ɛnəŋk Lewy wan ka Alfe, pəndɛ nde aŋgbancan ŋa abaŋəs dut. Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məcɛps'em darəŋ,» kɔ wəkakɔ ɛyɛfɛ k'ɛncɛpsɛ kɔ darəŋ.
15 Ntɛ ŋanadi yeri nda Lewy, kɔ abaŋəs dut alarəm kɔ aciya ŋandɛ kɔ Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn, bawo afum akakɔ ŋanacɛpsɛ kɔ darəŋ mə, ŋanala.
16 Ntɛ aFarisi kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif † ŋanəŋk Yesu pəcdi yeri kɔ abaŋəs dut kɔ aciya mə, kɔ ŋayif acɛpsɛ a Yesu darəŋ: «Ta ake t'endinɛ yeri kəfo kin kɔ abaŋəs dut kɔ aciya-ɛ?»
17 Yesu nwɛ ɛnane ti mə, oloku ŋa: «Bafɔ atamnɛ ŋafaŋ wətɛn cəl de, mba acuy. Inderɛnɛ fɛ teta kəwe k'alompu, mba teta aciya.»

Yesu kɔ kusuŋ

18 Dəsək dələma, acɛpsɛ a Saŋ darəŋ kɔ aFarisi ŋasuŋ. K'afum alɔma ŋander ŋayif Yesu: «T'ake tɔ acɛpsɛ a məna darəŋ ŋantɔsuŋɛ-ɛ, ntɛ acɛpsɛ a Saŋ darəŋ kɔ aFarisi ŋaŋsuŋ mɔ?»
19 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Afum aŋɛ awe kəgbaŋnɛ mə ŋantam kəsuŋ ŋasərəyi wəfura kəsək ba? Tɛm ntɛ ŋayi wəfura kəsək mə, ŋafɔsuŋ.
20 Dəsək dendebəp ndɛ ŋandegbɛyɛnɛ kɔ wəfura mə, awa ŋandesuŋ dəsək dadəkɔ.»
21 «Ali fum ɔfɔfapərɛ kəpol ka kəloto kəfu yamos yɛməcɛ-məcɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ kəpol ka kəloto kəfu kaŋkɔ kəŋŋos-ŋosu yamos yɛməcɛ-məcɛ yayɔkɔ, tɔsɔŋɛ yamos yayɔkɔ kəwalɛ pətas kəwalɛ kəcɔkɔ-cɔkɔ.
22 Fum o fum ɔfɔbɛr wɛn wofu dətələba pa akata pokur, kɔ məyɔ ti-ɛ, wɛn weŋweseli tələba, məyi oŋ məsətə fɛ wɛn, məsətə fɛ sɔ tələba. Wɛn wofu, dətələba pofu!»

Yesu kɔ dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mə

23 Dəsək dələma da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mə, Yesu pəccali dalɛ, acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋasol kɔ nkɔn, kɔ ŋayɛfɛ kəcŋosuru səbomp sa mɛŋgbɛn.
24 Kɔ aFarisi ŋayif Yesu: «Məcəŋkəl! Ta ake tɔ ŋaŋyɔnɛ ntɛ Sariyɛ səntəwosɛ kəyɔ dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mə?»
25 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Ali katin nəkaraŋ fɛ dəYecicəs Yosoku təkɔ Dawuda ɛnayɔ ntɛ ɛnayi dəpəcuca, dor dəyɔ kɔ, nkɔn kɔ akɔ ŋanasol mə ba?
26 Ntɛ Dawuda ɛnabɛrɛ kələ ka Kanu disrɛ tɛm ta wəkiriŋ ka aloŋnɛ Abiyatar mə, pəsəm cəcom ncɛ ancloŋnɛ Kanu, cəcom ncɛ Sariyɛ sənawosɛ aloŋnɛ gbəcərəm kəsəm mə. Mba Dawuda ɛnasəm ci, k'ɔsɔŋɛnɛ sɔ cələma asol ɔn.»
27 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Kanu kənawurɛ dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ kɔ mə teta kəmar ka afum, mba kənawurɛ fɛ afum teta dəsək da kəŋesəm de!
28 Ti təyɔnɛ Wan ka Wərkun ɔyɔnɛ mariki ali ma dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mə.»

3

Yesu ɛntaməs wərkun dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mə

1 Kɔ Yesu olukus nde dəkətola Kanu da aSuyif. Dəndo, wərkun wələma ɛnayi di pədɛmtər kəca.
2 Kɔ aFarisi* ŋaŋkəkcɛ kɔ pəyɔnɛ a Yesu ɔŋkətaməs kɔ dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mə-ɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋayemsɛnɛ kɔ mə.
3 Awa, k'oloku wərkun nwɛ ɛnadɛmtər kəca mɔ: «Məyɛfɛ məcəmɛ nnə afum dacɔ.»
4 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Cəke cɔ Sariyɛ səwosɛ dəsək da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mə-ɛ: Kəyɔ ka pətət ba, ka pəlɛc? Kəyac fum ba, ka kədif kɔ?» Mba kɔ akakɔ ŋancaŋk.

---

† **2:16** *WəFarisi/aFarisi* = Kəgba k'abeki aSuyif aŋɛ ŋacepərər ŋasektərɛnɛ sariyɛ kɔ məyɔ mokur ma aSuyif mə.

* **3:2** *WəFarisi/aFarisi* = Kəgba k'abeki aSuyif aŋɛ ŋacepərər ŋasektərɛnɛ sariyɛ kɔ məyɔ mokur ma aSuyif mə.

5 Awa, kɔ Yesu ɔməmən ŋa dəcəro fəp faŋan dəmɛtɛlɛ disrɛ, kɔ kətəyɔnɛ kəŋan nɔnəfɔr kəntərəs kɔ dɛbəkəc. K'oloku wərkun nwɛ: «Mətenci kəca!» Kɔ wərkun nwɛ entenci ki, kɔ kəca kɔn kəntamnɛ.
6 Kɔ aFarisi ŋawur dəkətola Kanu daŋan kəkɔnəŋkɛnɛ kɔ afum a Herodu ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋatəŋnɛ tedifɛ ta Yesu mɔ.

Afum alarəm ŋander Yesu

7 Kɔ Yesu ɔŋkɔ ntende dəkəba kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ. Kɔ kənay k'afum kəncəmɛ Yesu darəŋ, aŋɛ ŋanayɛfɛ tɔf ya Kalile kɔ Yude mɔ,
8 aka Yerusalɛm, aka Idume, aka mokuru ma kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn kɔ akɔ ŋayi Tir kɔ Sidɔŋ kəsək mɔ. Kənay k'afum kaŋkɛ ŋancne mes fəp mmɛ Yesu ɔncyɔ mɔ, kɔ ŋander nnɔ eyi mɔ.
9 Kɔ Yesu oloku acɛpsɛ ɔn darəŋ a ŋalompsɛ kɔ abil ŋin, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta kənay kədegbəcərɛnɛ kɔ mɔ.
10 Bawo ɛnctaməs afum alarəm, akɔ ŋanayɔ docu mɔ fəp ŋancmɛpnɛ kɔ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋatam kəgbuŋɛnɛ kɔ mɔ.
11 Ntɛ yɔŋk yɛlɛc yɛncnəŋk Yesu mɔ, yonctontnɛnɛ kɔ dəntɔf, yockulɛ-kulɛ: «Məna, Wan ka Kanu məyɔnɛ!»
12 Mba Yesu pəctiŋ-tiŋ yi, pəcmɔnɛ yi kəloku afum nwɛ ɔyɔnɛ mɔ.

Yesu ɛyɛk-yɛk asom ɔn wəco kɔ mɛrəŋ

13 Kɔ Yesu ɛmpɛ nde tərə kəroŋ, k'ewe akɔ ɛnafaŋ mɔ, kɔ akakɔ ŋander nnɔ eyi mɔ.
14 K'ɛyɛk-yɛk afum wəco kɔ mɛrəŋ, k'ɔsɔŋ ŋa tewe ta «asom», ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋayi kɔ nkɔn, pəcsom ŋa kəkɔdəŋk Kibaru Kətət mɔ,
15 k'ɔsɔŋɛnɛ ŋa sɔ dɛbɛ dɛbɛlsɛnɛ yɔŋk yɛlɛc.
16 Mewe ma afum wəco kɔ mɛrəŋ aŋɛ ɛnayɛk-yɛk mɔ mamɛ: Simɔŋ nwɛ Yesu ɛnasɔŋ tewe ta Piyɛr mɔ,
17 Sak wan ka Sebede, kɔ Isaŋ wɛnc ka Sak aŋɛ ɛnasɔŋ tewe ta «Bowanɛrsɛs» mɔ. Itɔ tatɔkɔ «Awut a pəkulɛ-kulɛ pa dɛwɛ».
18 Kɔ Yesu endeŋər sɔ Andəre, Filip, Bartelemy, Matiye, Tɔma, Sak wan ka Alfe, Tade, Simɔŋ wəKanaŋ,
19 kɔ Yudas wəka dare da Keriyot nwɛ ɛnader pəbɛr Yesu aterɛnɛ ɔn dəwaca mɔ.

Afum a Yesu ŋafaŋ kəkekərɛ kɔ dɛkɛr

20 Ntɛ tencepər mɔ, kɔ Yesu olukus nde ɛnayi decikəra mɔ, kɔ afum ŋaloŋkanɛ sɔ. Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋanatam fɛ kədi yeri yati.
21 Ntɛ aka kələ disrɛ a Yesu ŋane ti mɔ, kɔ ŋawur kəkɔsumpər kɔ, bawo ŋanaloku: «Dotoŋkulu deyi kɔ.»

Yesu ɛŋgbɛkəl yem nyɛ amboncɛ kɔ mɔ

22 Atəksɛ sariyɛ s'aSuyif aŋɛ ŋanayɛfɛ Yerusalɛm mɔ ŋaloku: «Yesu ɔyɔ Bɛlsɛbul, wəkiriŋ wəka yɔŋk yɛlɛc! Nkɔn ɔŋsɔŋɛ Yesu kəbɛləs ka yɔŋk yɛlɛc!»
23 Kɔ Yesu ewe ŋa pəctəksɛ ŋa mes pəctubcɛnɛ mi məlɔm: «Cəke cɔ Sentani səntam kəbɛləs Sentani-ɛ?
24 Kɔ atɔf ŋeyerɛnɛ ŋisərka-ɛ, atɔf ŋaŋɔkɔ ŋɔfɔsɔtam kəcəmɛ.
25 Kɔ aka kələ kin ŋayerɛnɛ taŋan-ɛ, kələ kaŋkɔ kəfɔsɔtam kəcəmɛ.
26 Awa, kɔ Sentani səyɛfərnɛ sisərka-ɛ, səfɔtam kəcəmɛ gbiŋ. Ta si teŋlip tɛm tatɔkɔ.
27 Ali fum ɔfɔtam kəbɛrɛ kələ ka wəka sɔkət disrɛ, pəfoŋət daka dɔn ta onuŋkɛnɛ pəsekət wəka sɔkət wəkakɔ-ɛ, a pədefoŋət daka da kələ kɔn.
28 Kance icloku nu ti, andeŋaŋnɛnɛ afum kiciya kɔ kələməs nkɛ ŋaləməs Mariki mɔ fəp,
29 mba nwɛ o nwɛ ɔŋlɔməs Amera Ŋecempi ŋa Kanu mɔ, afɔdekɔŋaŋnɛnɛ kɔ, endesarɛ kiciya kaŋkɔ doru o doru.»
30 Kɔ Yesu oloku ŋa ti, bawo ŋanaloku: «Ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋeyi kɔ.»

Iya kɔ awɛnc a Yesu

31 Iya kɔ awɛnc a Yesu ŋander, ŋacəmɛ dabaŋka, kɔ ŋasom pawenɛ ŋa Yesu.
32 Kənay ka afum kənandɛ kəkɛl kɔ, k'aloku kɔ: «Iya kam, awɛnc əm aŋa arkun kɔ aran ŋancəmɛ dabaŋka, mən'ɔ ŋayi kətɛn.»
33 Kɔ Yesu oloku: «Iya kem k'awɛnc im aŋa, are ŋɔ-ɛ?»
34 K'ɔnkɔtɛnɛ fɔr kəməmən ka akɔ ŋanandɛ ŋakɛl kɔ mɔ, k'oloku: «Iya kem k'awɛnc im aŋa ŋ'akaŋɛ!
35 Bawo nwɛ o nwɛ endeyɔ tɛfaŋ ta Kanu mɔ, nkɔn ɔyɔnɛ wɛnc im, wəkirɛ kɔ iya kem.»

4

Totubcɛnɛ ta wəbɔf

1 Kɔ Yesu oluksərnɛ sɔ kəctəksɛ nde agbɛp ŋa kəba. Kɔ kənay ka afum alarəm kəŋkɔ kəlonŋkanɛ nnɔ eyi mɔ, kɔ tɔsɔŋɛ kɔ kəbɛkɛ debil, k'ɛndɛ. Kɔ kənay ka afum akakɔ fəp kəncəmɛ agbɛp ŋa kəba.
2 Kɔ Yesu ɛntəksɛ ŋa mes mɛlarəm pətubcɛnɛ mi məlɔm, k'oloku ŋa kətəksɛ kɔn disrɛ:
3 «Nəcəŋkəl: Kɔ wəbəf owur kəkɔgbal defet.
4 Ntɛ ɛncgbal defet mɔ, kɔ mɛŋgbɛn məlɔma mɛntɛmpɛnɛ dɔpɔ, mba kɔ bɛmp yender yɔsɔm mi.
5 Kɔ mɛŋgbɛn məlɔma mɛntɛmpɛnɛ antɔf ŋa masar kəroŋ nde kəbof kəlarəm kənatɔyi mɔ. Ntɛ antɔf ŋɛnadəm mɔ, kɔ mɛŋgbɛn mamɔkɔ mompoŋ katəna.
6 Mba ntɛ nne yɛnadewonɛ mɔ, kɔ buma yayɔkɔ yowosərɛnɛ, bawo yɛnayɔ fɛ ncɔnc.
7 Kɔ mɛŋgbɛn məlɔma mɛntɛmpɛnɛ dəbɛŋk, kɔ bɛŋk yɛmpɛ kɔ yendi mi, kɔ tɔŋsɔŋɛ mɛŋgbɛn mətət kətəkom.
8 Kɔ mɛŋgbɛn məlɔma mɛntɛmpɛnɛ antɔf ŋətət kəroŋ, kɔ mompoŋ kɔ mɛsəŋk, kɔ mɛləpsər kəsɔŋ yokom. Kɔ məlɔma moŋkom wəco maas (30), məlɔma wəco camət-tin (60) kɔ məlɔma tasar tin (100).»
9 Kɔ Yesu oloku: «Mənа nwɛ məŋyɔ ləŋəs yenenɛ mɔ, məne ti!»

Ta ake tɔ Yesu ɛnctəksɛ dəmotubcɛnɛ-ɛ?

10 Ntɛ ŋaŋgbɛynɛ kəsək mɔ, acɛpsɛ a Yesu darəŋ aŋɛ wəco kɔ mɛrəŋ kɔ akɔ ŋaŋkɛl kɔ mɔ ŋayɛfɛ kəyifət kɔ teta mes mmɛ ɛnctəksɛ ŋa pətubcɛnɛ mi məlɔm mɔ.
11 K'oloku ŋa: «Nəna ŋɔ Kanu kəsɔŋɛ kəcərɛ kance kəgbɔpnɛ ka dɛbɛ da Kanu, mba akɔ, motubcɛnɛ gbəcərəm mɔ ŋane,
12 ti tɔsɔŋɛ ntɛ: ‹Ŋaŋgbətnɛ belbel, mba ŋafɔnəŋk, tɔsɔŋɛ ŋaccəŋkəl belbel, mba ŋafɔcərɛ tələm o tələm, pətəyɔnɛ ti-ɛ, kɔ ŋaluksərnɛ Kanu, Kanu kəŋaŋnɛnɛ ŋa!›»

Yesu oloku tedisrɛ ta totubcɛnɛ ta wəbəf

13 Kɔ Yesu eyif ŋa sɔ: «Nəncərɛ fɛ totubcɛnɛ tantɛ! Awa, cəke cɔ nəntam kəcərɛ motubcɛnɛ fəp-ɛ?
14 Wəbəf, Toloku ta Kanu t'əmbəf.
15 Afum aŋɛ ŋayi dɔpɔ dacɔ mɔ, ŋ'ambəfɛ Toloku ta Kanu. Kɔ ŋane ti-ɛ, gbəncana babəkɔ Sentani səder səbaŋər ŋa Toloku Tətət ntɛ anabəf ŋa mɔ.
16 Kɔ mɛŋgbɛn məkɔ anabəf kəfo ka masar mɔ, məyɔnɛ afum aŋɛ ŋaŋne Toloku, ŋabaŋ ti pəbotu disrɛ,
17 mba ŋafɔwosɛ ncɔnc* kətor ŋa, pəpic pɔ ŋancəmɛ ti darəŋ. Kɔ pəcuca kɔ kətərəs kənder teta Toloku tatɔkɔ-ɛ, ŋasak ti fɛw gbəncana babəkɔ.
18 Anabəf məlɔma dəbɛŋk, ŋa ŋayɔnɛ afum aŋɛ ŋaŋne Toloku ta Kanu,
19 mba pəyeŋki pa tɛm tatɔkɔ, pəbas pa daka kɔ mes məlɔma medi toloku tatɔkɔ, tɔsɔŋɛ ti kətəkom.
20 Tɛlpəs, anabəf məlɔma antɔf ŋətət. Antɔf ŋətət ŋɔyɔnɛ afum aŋɛ ŋaŋne toloku ta Kanu, ŋabaŋ ti, ŋasɔŋɛ ti kəkom, ntɛ wəco maas (30), təkɔ wəco camət-tin (60), kɔ tələma tasar tin (100).»

Totubcɛnɛ ta lamp

21 Kɔ Yesu eyif ŋa sɔ: «Ambɛr lamp dəkəfala kɔ pəyɔnɛ fɛ ti kəfənc dəntɔf ba? Bafɔ andɛt di kədɛt dəm ba?
22 Bawo ntɛ o ntɛ tɔŋgbɔpnɛ mɔ, tendewur dɔsɔk dələma. Ntɛ o ntɛ tɔyɔnɛ tɔgbɔpnɛnɛ mɔ, mɛnɛ tedewur tɔyɔ afum waŋkəra.
23 Kɔ fum ɔyɔ ləŋəs yenenɛ-ɛ, pəne ti!»
24 Kɔ Yesu oloku ŋa sɔ: «Nəkɛmbərnɛ tɔkɔ nəŋne mɔ: Potubcɛ pɔkɔ nəntubcɛ akɔ mɔ, ip'andekɔsɔtubcɛ nu, padeŋərɛ nu sɔ.
25 Wəkɔ ɔyɔ pəlarəm mɔ ambɛrɛnɛ kɔ sɔ, mba wəkɔ ɔŋyɔ pepic mɔ, ambaŋər kɔ yati pɔkɔ ɔyɔ mɔ.»

Totubcɛnɛ ta mɛŋgbɛn mmɛ mompoŋ misərka mɔ

26 Kɔ Yesu oloku sɔ: «Dɛbɛ da Kanu deyi pəmɔ ntɛ wərkun endewur pəcgbal mɛŋgbɛn məbəf dəntɔf mɔ,
27 tɔyɔnɛ a endirɛ kɔ endirɛ fɛ-ɛ, pibi kɔ daŋ, mɛŋgbɛn mompoŋ, mɛbɛk ta ɛncərɛ ti ntɛ o ntɛ-ɛ.
28 Antɔf ŋəŋsɔŋɛ yɔbəf kəpoŋ: Antɔf ŋisərka ŋəŋsɔŋɛ yɔbəf kəpoŋ: Pəcop buma, mɛŋgbɛn mocop kəwurəs dəbuma, mɛlas.
29 Mɛŋgbɛn mənckənaləl, pabɛr mi kətetiya, bawo tɛm tɛtɛl ta mi tɛmbəp.»

Totubcɛnɛ ta tɛŋgbɛn tɛfɛt

4:12 Esayi 6.9-10 * **4:17** *Kəcɔnc, ncɔnc* = «kəntɛntəl», «ntɛntəl»

30 Kɔ Yesu eyif sɔ: «Ak'andetubcɛnɛ dɛbɛ da Kanu-ɛ? Totubcɛnɛ tere t'andelokɛ di-ɛ?
31 Dɛbɛ da Kanu deyi pəmɔ tɛŋgbɛn tɛfɛt mpɛ ambɔf pɛfɛtɛ pətas yəbɔf ya dəntɔf fəp mɔ,
32 mba k'ambɔf pi-ɛ, pɛpɛ pɛbɛk pɛtas yəbɔf fəp ya dəlakɔ, pɔsɔŋ wara wɔpɔŋ tɔsɔŋɛ bɛmp ya darenc kəctam kəndɛ katəkəp ka ki dəntɔf.»
33 Dəmotubcɛnɛ mɛlarəm Yesu oncloku ŋa moloku ma Kanu, kəbəp ka tɔkɔ ŋactam kəcərɛ mɔ.
34 Yesu onclok-lokər fɛ afum fəp ta pəyɔnɛ motubcɛnɛ-ɛ, mba kɔ ŋaŋgbɛynɛ-ɛ, oncloku acɛpsɛ ɔn darəŋ tedisrɛ ta mi fəp.

Yesu ontorɛ-torɛ afef

35 Dɔsɔk dadəkɔ yati ntɛ pəmbiyɛ mɔ, kɔ Yesu oloku acɛpsɛ ɔn: «Pacali ntende mokuru.»
36 Ntɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋasak kənay ka afum mɔ, Yesu pəyi debil kɔ ŋaŋkekərɛ kɔ. Cibil cələma cənayi kɔ kəsək.
37 Kɔ afef ŋɔpɔŋ ŋɛyɛfɛ kəwur, yam yɛcbɛrɛ debil haŋ kɔ abil ŋɛfaŋ kəlarɛ domun.
38 Yesu nkɔn pəfəntərɛ, pəfakɛnɛ pədɛmət, pəcdirɛ nde abil darəŋ. Kɔ acɛpsɛ ɔn ŋantimi kɔ ŋacloku: «Wətəksɛ, kəfi kɔ sənder, kɔ məyi ta məwe ti daka-ɛ?»
39 Ntɛ entimɛ mɔ, k'ɛŋgbəŋ-gbəŋər afef, k'oloku kəba: «Məcaŋk, mətor!» Kɔ afef ŋɛsak, kɔ pəyɔ yeŋ!
40 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Ta ake tɔ nəferɛnɛ fər tantɛ-ɛ? Nəntayɔ fɛ kəlaŋ haŋ ndɛkəl ba?»
41 Kɔ kənesɛ kəpɔŋ kəsumpər ŋa, kɔ ŋayifɛnɛ aŋɛ kɔ akɔ: «Ake fum wəkawɛ ɔyɔnɛ-ɛ, ntɛ afef kɔ kəba yɛncəmɛ tɛfaŋ tɔn darəŋ mɔ?»

5

Yesu ɛntaməs wərkun nwɛ yəŋk yɛlɛc yɛnayi mɔ

1 Kɔ Yesu ɔŋkɔ ntende kəba mokuru nde kulum ka Kerasa.
2 Ntɛ endewur debil mɔ, kɔ fum wələma owur cufu dacɔ, ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋeyi kɔ. K'ender pəcəmɛ kɔ fər kiriŋ.
3 Fum wəkakɔ dəndo cufu dacɔ ɛnayi, fum o fum ɛnctam fɛ kəkot kɔ, ali gbekce.
4 Tɛlarəm ɔncyɔ fɛc dəwɛcək packotɛ kɔ gbekce, mba onccopu gbekce pəctep-tepi fɛc, ali fum ɛnayɔ fɛ səkət səcəmbərsɛ kɔ.
5 Pəyi dəndo cufu dacɔ kɔ mərɔ kəroŋ tɛm fəp, pibi kɔ daŋ, pəckulɛ-kulɛ, pəcbopərnɛ masar.
6 K'ɛnəŋk Yesu pəbəlɛ, k'ender pəcəpɛ kɔ suwu fər kiriŋ,
7 k'oŋkulɛ-kulɛ pəpɔŋ: «Yesu Wan ka Kanu nkɛ kəyi darenc mɔ, ta ake tɔ məmbɛrɛnɛ mes mem-ɛ? Ilɛtsɛn'am teta tewe ta Kanu, ta mətərəs im!»
8 Bawo Yesu ɛnaloku kɔ: «Məwur wərkun wəkawɛ, məna ŋɔŋk ŋɛlɛc.»
9 Kɔ Yesu eyif kɔ: «Cəke cɔ aŋw'am-ɛ?» K'oloku Yesu, «‹Kənay› k'aŋw'em, bawo səla.»
10 K'ɛŋgbəcər kəlɛtsɛnɛ Yesu a ta pəsɔŋɛ kɔ kəwur dəkulum.
11 Dəndo tərə kəroŋ səp yɛlarəm yɛnayi di yɔcsɔmət.
12 Kɔ yɔŋk yɛlɛc yɛlɛtsɛnɛ Yesu: «Məkekərɛ su nde səp yayɛ yeyi mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ səbɛrɛ yi disrɛ mɔ.»
13 Kɔ Yesu owosɛnɛ yi. Kɔ yɔŋk yɛlɛc yowur dəfum kɔ yɛmbɛrɛ dəsɔp, kɔ səp yɛyɛksɛ kətor dəkəba yɛyɛfɛ dətərɔ. Dɛlay da səp yayɔkɔ dɛncbəp wul mɛrəŋ (2.000). Kɔ yɛŋgbətsɛ, kɔ yefis-fis dəndo dəkəba.
14 K'akɛk a səp aŋɛ ŋayɛksɛ kɔ ŋasamsərɛnɛ toloku tatəkɔ dare kɔ sədare səkəsək, kɔ afum ŋander kədeməmən tɔkɔ tɛnacepər mɔ.
15 Ntɛ ŋander nnɔ Yesu eyi mɔ, kɔ ŋambəp fum wəkɔ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋɔnctərəs mɔ, pəsəkəp pəndɛ kɔ amera ŋɔn fəp, nkɔn nwɛ «kənay» kənayi mɔ. Afum aŋɛ ŋanader kəməmən mɔ, ŋanesɛ.
16 Afum akɔ ŋananəŋk tɔkɔ tɛnacepər mɔ, ŋaləmər ader tɔkɔ tɛnasətɔ wəkɔ yɔŋk yɛlɛc yɔnctərəs mɔ kɔ səp.
17 Awa! Kɔ ŋayɛfɛ kəlɛtsɛnɛ Yesu, a pəbəlɛ atəf ŋaŋan.
18 Ntɛ ɔŋkɔ kəbɛrɛ debil mɔ, fum nwɛ yɔŋk yɛlɛc yɔnctərəs mɔ ɛlɛtsɛnɛ Yesu a pəwosɛ ŋayi kɔ nkɔn.
19 Yesu ɛnawosɛnɛ fɛ kɔ ti, mba k'oloku kɔ: «Məkɔ ndaram, ndena afum am, mələmər ŋa mes mmɛ Mariki ɔyɔn'am mɔ fəp, nɔnəfər ndɛ ɔyɔn'am mɔ.»
20 Kɔ fum nwɛ yɔŋk yɛlɛc yɛnayi mɔ ɔŋkɔ pəcop kədəŋk dəSədare Wəco mes mmɛ Yesu ɛnayɔnɛ kɔ mɔ fəp. Kɔ tenciyanɛ afum fəp.

Wan ka Yayirəs kɔ wəran wəcu

21 Kɔ Yesu ɔŋkɔ nde kəba mokuru, kɔ afum kənay ŋaloŋkanɛ kɔ kəsək, nkɔn pəyi kəba kəsək.
22 Kɔ wəkiriŋ ka dəkətola Kanu da aSuyif, nwɛ ancwe Yayirəs mɔ ender. Ntɛ ɛnəŋk Yesu mɔ, k'ontontnɛ kɔ dəntɔf, k'osumpər kɔ wɛcək.
23 K'ɛlɛtsɛnɛ kɔ pəlarəm: «Dəkəfi wəyecəra kem eyi. Məder mədeŋər kɔ waca, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pətamnɛ pəyi sɔ doru mɔ.»

24 Kɔ Yesu ŋaŋkɔ kɔ fum nwɛ. Kɔ kənay ka afum kəsol kɔ ŋa, ŋacgbəcərɛnɛ kɔ cəsək fəp.
25 Dəndo, wəran wələma ɛnayi di, docu da kəwur mecir deyi kɔ tɛnasətə meren wəco kɔ mɛrəŋ.
26 Tɛnatərəs wəran wəkakɔ pəlarəm, teta atɛn cəl aŋɛ ɛnanəŋk, pəsəŋsɛ ti daka dəkɔ ɛnayɔ mə fəp, mba ali mɛtɛn ɛnasətə fɛ, mɛnɛ ntɛ docu dən dɛncnaŋkanɛ kɔ mə.
27 Ntɛ wəran nwɛ ene pacloku teta Yesu mə, k'ender kənay ka afum tadarəŋ, k'oŋgbuŋɛnɛ yamos ya Yesu,
28 bawo onclokunɛ: «K'iŋgbuŋɛnɛ yamos yən-ɛ, intamnɛ.»
29 Gbəncana babəkɔ kɔ docu dən da kəwur mecir dɛsakɛ, k'ɛncərɛnɛ dəris a docu dən dɛntamnɛ.
30 Kɔ Yesu ɛncərɛ gbəncana babəkɔ a sɔkət sələma səwur kɔ dəris, k'ɛŋkafələrnɛ kənay pəcyif: «Anɔ ogbuŋɛnɛ yamos yem-ɛ?»
31 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaloku kɔ: «Mənəŋk ntɛ kənay kəŋgbəcərɛn'am waca fəp mə, məcyif sɔ a anɔ ogbuŋɛn'em-ɛ?»
32 Mba k'ɛŋkafəli fər kəməmən nwɛ ɛnagbuŋɛnɛ yamos yən mə.
33 Ntɛ ɛnacərɛ tɔkɔ teyi kɔ mə, kɔ wəran ɛyɛfɛ kəyikcɛ, k'enesɛ, k'ender pətɛmpɛnɛ kɔ wɛcək dəntɔf, k'oloku kɔ kance fəp.
34 Mba kɔ Yesu oloku kɔ: «Wan kem, kəlaŋ kam kəntaməs əm, məkɔnɛ abəkəc ŋoforu, docu dam dɛntamn'am.»
35 Yesu ɛnayi kəlok-loku ntɛ afum ŋanader kəyɛfɛ ka ndena wəbɛ ka dəkətola Kanu da aSuyif mə, ŋacloku Yayirəs: «Wan kam wəran efi, ta ake tə məndesətərsɛ wətəksɛ-ɛ?»
36 Mba Yesu ɛnaləm fɛ moloku maŋan ntɛ o ntɛ, k'oloku wəbɛ ka dəkətola Kanu da aSuyif: «Ta mənesɛ, məlaŋ gbəcərəm.»
37 Yesu ɛnawosɛ fɛ nwɛ o nwɛ pəcəmɛ kɔ darəŋ, mɛnɛ Piyɛr, Sak kɔ Isaŋ wɛnc ka Sak.
38 Kɔ ŋander ndena wəbɛ ka dəkətola Kanu da aSuyif, dəndo kɔ Yesu ɛnəŋk tɔkɔ afum ŋanckafəlɛ-kafəlɛ mə, afum ŋacbok, ŋackulɛ-kulɛ pəpəŋ.
39 Kɔ Yesu ɛmbɛrɛ k'eyif ŋa: «Ta ake tə nəŋkafəlɛnɛ-kafəlɛnɛ, nəcbok tantɛ-ɛ? Wan wəkawɛ efi fɛ, kədirɛ k'ɛndɛ.»
40 Kɔ afum ŋayɛfɛ kəfani Yesu. Mba kɔ Yesu ɛmbɛləs ŋa fəp, k'ewe wəyecəra kas kɔ kɛrɛ kɔ akɔ ɛnasolɛ mə, k'ɛmbɛrɛ nde wəyecəra ɛnayi mə.
41 K'osumpər wan wəran kəca, k'oloku kɔ: «*Talita kum*», itə tatɔkɔ: «Wəyecəra, iclok'əm, məyɛfɛ!»
42 Gbəncana babəkɔ kɔ wan wəran ɛyɛfɛ, k'oncop kəkət. Wəyecəra wəkakɔ ɛnasətə meren wəco kɔ mɛrəŋ, kɔ cusu cəwos ŋa pəpəŋ.
43 Kɔ Yesu embeŋəsnɛ ŋa, a ta fum o fum pəcərɛ ti, k'oloku ŋa kəsəŋ wan yeri.

6

Aka Nasarɛt ŋalaŋ fɛ Yesu

1 Ntɛ Yesu ɛyɛfɛ di mə, k'ɔŋkɔ dare dən Nasarɛt, kɔ acɛpsɛ ɔn ŋancəmɛ kɔ darəŋ.
2 Ntɛ simiti, dəsək da kəŋesəm dɛmbəp mə, k'ɛyɛfɛ kətəksɛ nde dəkətola Kanu da aSuyif. Kɔ afum alarəm acəŋkəl aŋɛ cusu cənawos teta mɛtəksɛ mən mə, ŋaŋyiftɛnɛ: «Deke mamɛ mɛŋyɛfɛ kɔ-ɛ? Kəcərɛ kəkətɛnɛ mes kəre kɔ kaŋkɛ asɔŋ kɔ mə? Cəke cɔ waca wɔn wɔŋyɔ mes mɛwɛy-wɛy mamɛ-ɛ?
3 Bafɔ kamdɛr ɔfɔ, wan ka Mari, wɛnc ka Sak, Yoses, Yuda kɔ Simɔŋ ba? Bafɔ akirɛ ɔn ŋayi su dɛ dacɔ ba?» Mes mamɔkɔ mɛnasɔŋɛ ŋa kətəgbɛkər kɔ kəlaŋ.
4 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Afɔfati kəleləs sayibɛ, mɛnɛ nde ndərən, akomɛnɛ ɔn dacɔ kɔ aka kəlɔ kən disrɛ.»
5 Ali tes tɛwɛy-wɛy ɛnatam fɛ kəyɔ di, mɛnɛ ntɛ ɛnataməs acuy alɔma, pədeŋər ŋa waca mə.
6 Kɔ pənciyanɛ Yesu, bawo aka di ŋanabut kəlaŋ. K'encepər-cepər sədare səcəsək sa dətɔf fəp pəctəksɛ.

Kəsom ka acɛpsɛ aŋɛ wəco kɔ mɛrəŋ

7 Ntɛ ewe acɛpsɛ ɔn darəŋ wəco kɔ mɛrəŋ mə, kɔ Yesu ɛyɛfɛ kəsom ŋa mɛrəŋ mɛrəŋ, pəcsɔŋ ŋa fənɔntər fətamɛ yɔŋk yɛlɛc.
8 K'endeŋər ŋa kəcloku a ta ŋatɔmpərɛnɛ daka o daka teta dɔpɔ, mɛnɛ kəgbo gbəcərəm. K'oloku ŋa: «Ta nətɔmpərɛnɛ kəcom, alɔba, ta nəgbəncənɛ pəsam dəfi,
9 mba nəbɛrnɛ cɔfta cin gboŋ, ta nəbɛrnɛ səburumus mɛrəŋ.»
10 Kɔ Yesu oloku ŋa sɔ: «Kələ nkɛ nəmbɛrɛ mə, nəyi ki disrɛ haŋ nəyɛfɛ kəfo kaŋkɔ.
11 Kɔ tɔyɔnɛ kəfo kələma afum ŋawosɛ fɛ kəbaŋ nu, ŋawosɛ fɛ kəcəŋkəl nu, kɔ nənde kəcyɛfɛ di-ɛ, nəkoŋ kəfəl ka wɛcək wonu, ti tendeyɔnɛ ŋa sede a ŋanabaŋ fɛ nu.»
12 Kɔ acɛpsɛ ɔn ŋaŋkɔ, ŋaccam ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋaŋsəkpər bəkəc, ŋaŋlomp.
13 Kɔ ŋambɛləs yɔŋk yɛlɛc yɛlarəm, ŋacsop acuy alarəm moro, ŋactaməs ŋa.

Defi da Saŋ Batis

14 Kɔ Herodu nwɛ ɛnatəmpər dɛbɛ da Kalile mə, ene pacloku teta Yesu, bawo tewe tən tɛnasam, pacloku: «Saŋ ɔfɔ, wəkɔ ɛncgbət dəromun teta Kanu mə, nkɔn ɔfətɛ afi dacɔ, itəsɔŋɛ ntɛ ɛntam kəyɔnɛ mes mɛwɛy-wɛy mɔ.»
15 Alɔma ŋacloku: «Eli ɔfɔ,» alɔma ŋacloku sɔ: «Sayibɛ sɔ, nsɛ səwurɛnɛ sayibɛ sa tɛm tokur aŋa mɔ.»
16 Mba ntɛ Herodu ene mes mamɔkɔ mə, k'oloku: «Saŋ nwɛ inasom k'aŋgbinti domp mə, nkɔn ɔfətɛ afi dacɔ!»
17 Herodu yati ɛnasom afum, ŋasumpər Saŋ ŋakot kɔ, ŋambɛr kɔ dəbili teta Herodiyad wəran ka wɛnc Filip, nwɛ Herodu ɛnabaŋər kɔ pənɛncɛ mɔ.
18 Saŋ oncloku Herodu: «Sariyɛ səmən'am kənɛncɛ wəran ka wɛnc əm.»
19 Herodiyad ɛnater Saŋ pəfaŋ kədif kɔ, mba ɛnctam fɛ,
20 bawo Herodu ɔncsɔŋ Saŋ pəlel, pəcərɛ sɔ a wərkun wəlompu Saŋ ɔyɔnɛ, pəsɔk sɔ, Herodu ɛnckɛkəs kɔ. Kɔ Herodu endecaŋkəl Saŋ-ɛ, pəncyi kɔ yamayama, mba kəcaŋkəl kɔn kəncbət kɔ.
21 Kɔ dəsɔk dende dɛbəp ndɛ Herodu ɛnaboc kəsata ka teren toluksər ta kəkom kɔn mə, k'ewe asəŋkɛnɛ ɔn dɛbɛ, abɛ asɔdar, k'abeki a Kalile kəkɔ di yeri.
22 Kɔ wan ka wəran kɔn Herodiyad ɛmbɛrɛ k'empisɛ, kɔ tɔmbət Herodu kɔ abɛ akɔ ŋanayi di mə. Kɔ Herodu oloku wəyecəra: «Məwer im paka mpɛ o mpɛ məfaŋ mɔ, isɔŋ əm pi.»
23 K'ɛndɛrmɛ kɔ toloku ntɛ: «Mpɛ məŋwer im mə, iŋsɔŋ əm pi, ali pɔyɔnɛ dɛbɛ dem kəsək kin.»
24 Kɔ wan wəran owur k'ɔŋkɔ pəyif kɛrɛ: «Ak'iŋkɔwer kɔ-ɛ?» Kɔ kɛrɛ oloku kɔ: «Domp da Saŋ Batis.»
25 Kɔ wan wəran ɛmbɛlkər kəluksərnɛ nde wəbɛ eyi mɔ pəkɔwer kɔ: «Ifaŋ a məsɔŋ im gbəncana bambɛ depəlet domp da Saŋ Batis.»
26 K'abɔc ŋɛmbɛrɛ wəbɛ Herodu, mba teta kədɛrəm kɔn kɔ akɔ ŋanayi di mə, ɛnafaŋ fɛ kəbupərɛ kədɛrəm kɔn.
27 Kɔ wəbɛ osom gbəncana babɔkɔ wəsədar a pəkɛrɛ kɔ domp da Saŋ. Kɔ wəsədar ɔŋkɔ pəgbinti Saŋ domp dəbili.
28 K'aŋkɛrɛ domp da Saŋ depəlet. Kɔ Herodu ɔsɔŋ di wəyecəra, kɔ nkɔn ɔsɔŋ di kɛrɛ.
29 Ntɛ acɛpsɛ a Saŋ Batis ŋane ti mə, kɔ ŋander ŋalɛk kəbel kɔn kɔ ŋawup.

Yesu ɔsɔŋ afum wul kəcamət yeri

30 Kɔ asom ŋaloŋkanɛ Yesu kəsək, kɔ ŋaləmər kɔ təkɔ ŋanayɔ kɔ təkɔ ŋanatəksɛ mə fəp.
31 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəder nnɔ kəsək, nnɔ kəfo kəyer-yer, nəŋesəm pəpic.» Bawo afum alarəm ŋancder ŋaclukus, ŋanayɔ fɛ tɛm tedi yeri yati.
32 Kɔ ŋambɛrɛ debil kəkɔ kəfo kəyer-yer.
33 Kɔ afum alarəm ŋanəŋk ŋa ntɛ ŋanckɔ mə, kɔ ŋanɛpəl ŋa. Kɔ afum a sədare səcəsək ŋayɛksɛ sɔ kəkɔgbintərnɛ ŋa.
34 Ntɛ Yesu ontor debil mə, k'ɛnəŋk kənay ka afum alarəm, k'ɔyɔnɛ ŋa nɔnəfər, bawo ŋanayi pəmɔ ŋkesiya nyɛ yɔntɔyɔ wəkɛk mə, k'ɛyɛfɛ kətəksɛ ŋa mes mɛlarəm.
35 Ntɛ dec dɛncləpɛ mə, kɔ acɛpsɛ ɔn ŋalətərnɛ ŋacloku kɔ: «Kəfo kaŋkɛ kəyɔ yer-yer, dec deyi kələp,
36 məloku ŋa ŋakɔ ŋatɛn yeri, ntɛ təŋsɔŋɛ ŋakɔ ŋawayɛnɛ yeri dəmadare mɛfɛt mɛfɛt, kɔ sədare səcəsək mɔ.»
37 Mba kɔ Yesu oloku ŋa: «Nənasərka nəsɔŋ ŋa yeri.» Kɔ acɛpsɛ ŋayif kɔ: «Ntɛ məfaŋ mɔ səkɔ səwayɛ afum akaŋɛ fəp yeri pəsam mpɛ pɛmbəp gbəleŋ masar mɛrəŋ mɔ ba?»
38 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Cəcom cəke cɔ nəyɔ-ɛ? Nəkɔ nəmɔmən.» Ntɛ ŋaŋkɔ ŋamɔmən mɔ, kɔ ŋaloku Yesu: «Cəcom kəcamət kɔ lop mɛrəŋ.»
39 Kɔ Yesu oloku acɛpsɛ ɔn ŋadəs afum cəgba cəgba yika yobuk kəroŋ.
40 Kɔ ŋandəs afum cəgba ca tasar tin (100) kɔ cəgba ca wəco kəcamət (50).
41 Kɔ Yesu ɛlɛk cəcom ncɛ kəcamət kɔ lop nyɛ mɛrəŋ, k'eyekti fɔr darenc, k'eyif Kanu barka. K'entepi cəcom k'ɛyɛfɛ ci kəsɔŋəs acɛpsɛ ɔn, ŋayerəs ci afum. K'eyer sɔ lop yayɔkɔ afum fəp.
42 Kɔ fəp fəsɔm ci kɔ ŋanɛmbərɛ,
43 k'alukse yeri cəcom kɔ lop yɛlpəs cəfala ncɛ wəco kɔ mɛrəŋ.
44 Arkun aŋɛ ŋanasɔm cəcom cacɔkɔ mɔ, ŋanabəp arkun wul kəcamət (5.000).

Yesu ɔŋkɔt kəba kəroŋ

45 Ntɛ tencepər mə, gbəncana babɔkɔ kɔ Yesu ɛntarɛ acɛpsɛ ɔn kəbɛrɛ debil ŋanuŋkɛnɛ kəcali mokuru məkɔ, ntende Bɛtsayida, nkɔn pəcgbəcɛnɛ kəloku kənay ka afum kəlukus ndaraŋan.
46 Ntɛ elembərnɛ ŋa mə, k'ɔŋkɔ kətola Kanu nde tərə kəroŋ.
47 Ntɛ dɔfɔy dɛmbəp mə, abil ŋeyi kəba dacɔ, nkɔn sona pəyi dəntɔf.

48 Kɔ Yesu ɛnəŋk təkɔ pənacuca acɛpsɛ ɔn kəŋas mɔ, bawo afef ŋɔ ŋancgbofnɛ, pibi pəbəlɛ
k'ender nnɔ ŋayi mɔ pəckɔt kəba kəroŋ kəkɔcepər ŋa.
49 Ntɛ acɛpsɛ ɔn ŋanəŋk kɔ pəckɔt kəba kəroŋ mɔ, kɔ ŋafɔtɔ a tubɛri tɔ, kɔ ŋaŋkulɛ-kulɛ,
50 bawo fəp faŋan ŋancnəŋk kɔ, kɔ kənesɛ kəyi ŋa. Mba gbəncana babɔkɔ kɔ Yesu olok-lokər
ŋa, pəcloku: «Nəbəknɛ! In'ɔfɔ, ta nənesɛ!»
51 Kɔ Yesu ɛmbɛrɛ debil kɔ afef ŋɛsak kəwur. Kɔ cusu cəwos ŋa.
52 Bawo acɛpsɛ ɔn ŋanacərɛ fɛ ntɛ o ntɛ teta cəcom, pənasɔk fɛ ŋa anɔ Yesu ɔfɔ-ɛ.

Yesu ɛntaməs acuy nde atɔf ŋa Kenesarɛt

53 Ntɛ ŋalip kəcali kəba kɔ acɛpsɛ ɔn mɔ, kɔ ŋambəp atɔf ŋa Kenesarɛt kɔ ŋaŋkot di abil.
54 Ŋandetor debil k'anɛpəl Yesu,
55 kɔ afum a atɔf ŋaŋɔkɔ fəp ŋayɛksɛ kəder, ŋackɛrɛ acuy dəsəpoko nnɔ o nnɔ ancne a Yesu
eyi mɔ.
56 Nnɔ o nnɔ ɛncbɛrɛ mɔ, pəyɔnɛ tadare kɔ pəyɔnɛ fɛ ti dare dɔpɔŋ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti dəkulum,
ancboc acuy abaŋka ŋɔpɔŋ, paclɛtsɛnɛ Yesu kəwosɛ acuy ŋagbuŋɛnɛ ali dobol da burumus
bɔn. Acuy aŋɛ o aŋɛ ŋancgbuŋɛnɛ di mɔ, ŋanctamnɛ.

7

Kətəksɛ nkɛ atem ŋanatəksɛ mɔ

1 AFarisi* kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif alɔma aŋɛ ŋanader kəyɛfɛ Yerusalɛm mɔ, ŋaloŋkanɛ nde
Yesu eyi mɔ, ŋakɛl kɔ.
2 Kɔ ŋanəŋk acɛpsɛ a Yesu darəŋ akin akin ŋacdi yeri ta waca waŋan wəsɔk-ɛ, itɔ tatɔkɔ ta
ŋasumpər saliye-ɛ.
3 Awa, aFarisi kɔ aSuyif fəp ŋancdi fɛ yeri ta ŋambikɛnɛ waca ŋasumpər saliye-ɛ, bawo
ŋanacəmɛ məyɔ mokur maŋan darəŋ.
4 Kɔ ŋalukus kəyɛfɛ nde abaŋka ŋɔpɔŋ-ɛ, ŋancdi fɛ yeri mɛnɛ ŋalip kəsumpər saliye, ŋanacəmɛ
sɔ məyɔ mokur mɛlarəm darəŋ, pəmɔ tɛyakəs ta məmbəl, məndɛ, kɔ yɛbɛrɛ domun†.
5 aFarisi kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋayif Yesu: «Ta ake tɔ acɛpsɛ am ŋandinɛ yeri waca waŋan
weyik-yik, ta ŋasɔkəsnɛ saliye, ŋacəmɛ tɔyɔ tokur ta atem darəŋ-ɛ?»
6 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Esayi ɛnaloku belbel tetonu cəsayibɛ, nəna abaŋɛnɛ kəlomp, pəmɔ təkɔ
ancic ti mɔ: ‹Afum akaŋɛ dəcusu gbəcərəm ŋaŋleləs im, mba bəkəc yaŋan yɔmbəl'em pəpɔŋ.
7 Kəsali nkɛ ŋanctolan'em ŋacloŋn'em mɔ kəyɔ fɛ dəkəcəmɛ, bawo mosom mmɛ ŋantəksɛ mɔ,
afum ŋapər mi, bafɔ Kanu.›
8 Nəsak mosom ma Kanu, nəcəmɛ məyɔ mokur ma afum darəŋ.»
9 K'oloku ŋa: «Pəfəfərɛnɛ nu kəfən tosom ta Kanu, nəccəmɛ məyɔ mokur monu darəŋ.
10 Bawo Musa ɛnaloku: ‹Məleləs wisi kɔ wiri,› k'oloku sɔ: ‹Nwɛ oŋlok-lokər kas kɔ pəyɔnɛ
fɛ ti kɛrɛ-ɛ, paka pɔkɔ pəmarna isɔŋ əm kəmar kam mɔ, isɔŋ pi Kanu,›
11 ti disrɛ nəna nəwosɛ a ta pəyɔnɛ sɔ kas kɔ kɛrɛ təlɔm o təlɔm.
13 Nənimɛ tatɔkɔ toloku ta Kanu məyɔ mokur mmɛ nənctəksɛ mɔ. Nəŋyɔ mes mɛlɛc
mɛlarəm mmɛ mowurɛnɛ mamɔkɔ mɔ.»

Məyɔ mmɛ məŋsɔŋɛ fum kətəsək mɔ

14 Kɔ Yesu ewe sɔ kənay ka afum, k'oloku ŋa: «Nəcəŋkəl im belbel, nəcərɛ sɔ!
15 Daka o daka deyi fɛ todoru ta fum ndɛ dɛmbɛrɛ kɔ disrɛ dəŋsɔŋɛ kɔ kətəsək mɔ. Mba ntɛ
toŋwur dəfum mɔ təŋsɔŋɛ kɔ kətəsək.
16 Nəcəŋkəl belbel, kɔ təyɔnɛ nəyɔ ləŋəs nəcne-ɛ.»
17 Ntɛ Yesu olukus dɛkɛr mɔ, pəbəlɛ kənay ka afum, kɔ acɛpsɛ ɔn ŋayif kɔ teta totubcɛnɛ
tatɔkɔ.
18 K'eyif ŋa: «Nəna sɔ, nəsərəyi kətəcərɛ disrɛ ba? Nəncərɛ fɛ a daka o daka ndɛ dɛŋyɛfɛ
todoru dɛbɛrɛ dəfum mɔ, dəfəsɔŋɛ kɔ kətəsək?
19 Bawo daka dadəkɔ dəfəbɛrɛ kɔ dɛbəkəc, mba dəkor dɛmbɛrɛ kɔ, kɔ telip-ɛ pəwurɛ di
dəkofi.» Ti disrɛ, Yesu ɛnasɔksɛ alaŋ ɔn yeri fəp.
20 K'oloku sɔ: «Ntɛ toŋwur dəfum mɔ, təŋsɔŋɛ kɔ kətəsək.
21 Bawo dɛbəkəc mɛcɛm-cɛmnɛ mɛlɛc moŋwur: Dowon, deke, kədif ka fum,
22 kəsumpər dalakɔ, dɛcɛlək, mɛcɛm-cɛmnɛ ma kəyɔ mes mɛlɛc, cəmpənpən, dɛyamayama,
kəraca, kələməs ka Mariki, kədot banca kəlɛc dotoŋkulu disrɛ.
23 Mes mɛlɛc mamɔkɔ fəp dəfum moŋwur, məcsɔŋɛ kɔ kətəsək.»

---

* **7:1** *WəFarisi/aFarisi* = Kəgba k'abeki aSuyif aŋɛ ŋacepərər ŋasektərɛnɛ sariyɛ kɔ məyɔ mokur ma aSuyif mɔ. † **7:4** Yecicəs yokur yələma yendeŋər «kɔ səcɔm», kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, «kɔ kəfənc.» **7:7** Esayi 29.13 **7:10** Kəwur 20.12, Sariyɛ 5.16 **7:10** Kəwur 21.17, ALewy 20.9

Wəran wəcikəra ɛlaŋ Yesu

24 Kɔ Yesu ɛyɛfɛ dəndo k'ɔŋkɔ atɔf ŋa Tir. K'ɔŋkɔ pəbɛrɛ kələ kələma. Ɛnafaŋ fɛ nwɛ o nwɛ pəcərɛ ti, mba ɛnatam fɛ kəyi kəgbɔpnɛ disrɛ.
25 Wəran wələma nwɛ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋɛnatɔŋkəlɛ wan kɔn wəran mɔ, ɛnane gbəncana babɔkɔ pacloku tetɔn, kɔ wəran nwɛ ender pətɛmpɛnɛ Yesu wɛcək dəntɔf.
26 Wəran wəkakɔ wəKresi ɛnayi, pakom kɔ Siriya Fenisiya. K'ontola Yesu a pəbɛləs ŋɔŋk ŋɛlɛc nŋɛ ŋeyi wan kɔn mɔ.
27 Kɔ Yesu oloku: «Məkar kərɛsna awut ŋanɛmbərɛ, bawo pəntesɛ fɛ kəlɛkər awut kəcom mələmɛ ki cen.»
28 Mba kɔ wəran nwɛ oluksɛ Yesu: «Mariki, mecen amɛsa dəntɔf meŋyi mecdi yeri yɛlpəs ya awut.»
29 Kɔ Yesu oloku wəran nwɛ: «Teta toloku tam, məkɔ, ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋowur wan kam wəran.»
30 Ntɛ wəran nwɛ ɛmbɛrɛ ndərən mɔ, k'ɛmbəp wan nwɛ pəfəntərɛ dəkəfənc. Ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋowur kɔ.

Yesu ɛntaməs wərkun nwɛ ɛnatɔ kəcne ta oŋlok-loku sɔ mɔ

31 Kɔ Yesu ɛyɛfɛ atɔf ŋa Tir, k'oluksərnɛ ta Sidɔŋ kəca ka kəba ka Kalile, k'ɛncali atɔf ŋa Sədare Wəco.
32 K'aŋkɛrɛ kɔ wətɔne nwɛ ɛnctarpɛnɛ kəlok-loku mɔ, k'alɛtsɛnɛ kɔ kədeŋər kɔ kəca.
33 Kɔ Yesu eŋkekərɛ wətɔne kakɔ kəsək pəbɔlɛ kənay ka afum, k'ɛmbɛr kɔ tɛlər dɛlənəs, k'oyuk lin k'osoptɛ kɔ yi tɛlər dətemer.
34 K'eyekti fɔr darenc teta kətola Kanu, k'ɛmpɛnɛ kifir pəpɔŋ, k'ɔncɔp kusu kəŋan: «*Ɛffata!*», ti təyɔnɛ «Məgbitɛ!»
35 Gbəncana babɔkɔ, kɔ ləŋəs yɔn yeŋgbitɛ, kɔ temer pɔn pesikəlɛ. K'olok-loku pəcempi cəleŋ.
36 Kɔ Yesu oloku ŋa kətɔloku ti ali fum, mba təkɔ Yesu ɔncmɔnɛ ŋa ti mɔ, itɔ ŋancdəŋk ti.
37 Cusu cənawos afum pəpɔŋ, ŋacloku: «Mes mmɛ ɔŋyɔ mɔ fəp mentesɛ! Ɔŋsɔŋɛ atɔne kəne, pəsɔŋɛ atɔlok-loku kəlok-loku!»

8

Yesu ɔsɔŋɛ afum wul maŋkəlɛ kənɛmbərɛ

1 Mata mamɔkɔ, ntɛ kənay ka afum kələma sɔ kənatɔyɔ yeri yedi mɔ, k'ewe acɛpsɛ ɔn darəŋ, k'oloku ŋa:
2 «Nɔnɔfər deyi'm teta kənay ka afum kaŋkɛ. Mata maas ŋayi kɔ ina, ŋayɔ fɛ sɔ paka o paka pedi.
3 K'isɔŋɛ ŋa kəlukus nde ndaraŋan ta ŋandi peri-ɛ, iŋnesɛ ta dis dɔkɔlɔl ŋa dɔpɔ, bawo alɔma pəbɔlɛ pɔ ŋayɛfɛ.»
4 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋayif kɔ: «Awa, deke antam kəsətɔ cəcom ncɛ andenɛmbərsɛ ŋa, nnɔ kəfo kəyer-yer kaŋkɛ mɔ?»
5 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Cəcom cəke cɔ nəyɔ-ɛ?» Kɔ ŋaloku kɔ: «Cəcom camət-mɛrəŋ.»
6 Awa, k'oloku kənay a ŋandɛ dəntɔf. Ntɛ ɛlɛk cəcom ncɛ camət-mɛrəŋ mɔ, k'eyif Kanu barka, k'entep-tepi ci, k'ɛyɛfɛ kəsɔŋəs ci acɛpsɛ ɔn darəŋ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋayerəs ci kənay k'afum mɔ.
7 Molop mələma mɛnayi sɔ. Ntɛ elip kəyif Kanu barka teta mi mɔ, k'oloku a payer sɔ mamɔkɔ.
8 Kɔ kənay ka afum kəndi kɔ kənɛmbərɛ, k'asətɔ cəfala camət-mɛrəŋ cəlarɛ cəcom cəlpəs.
9 Kənay ka afum kaŋkɔ kənabəp afum wul maŋkəlɛ (4.000), ntɛ telip mɔ, kɔ Yesu elembərnɛ ŋa.
10 Gbəncana babɔkɔ k'ɛmbɛrɛ debil kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ, kɔ ŋaŋkɔ sədare sa Dalmanuta.

aFarisi ŋawer Yesu tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy

11 Kɔ aFarisi ŋander, kɔ ŋancop kəgbɛkəlɛnɛ kɔ Yesu, ntɛ ŋafaŋ kəsumpər kɔ dəmoloku mɔ, kɔ ŋawer kɔ tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy təloma ntɛ tementər a Kanu kəsom kɔ mɔ.
12 Kɔ Yesu ontorɛ kifir pəpɔŋ, k'eyif: «Ta ake tɔ dɛtɛmp dandɛ deŋwenɛ tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy ntɛ tementər a Kanu kəsom im mɔ-ɛ? Kance icloku nu: Afɔmentər dɛtɛmp dandɛ tɛgbɛkərɛ ntɛ o ntɛ.»
13 Ntɛ elip kəlok-lokər ŋa mɔ, kɔ Yesu ɛsak ŋa, k'ɛmbɛrɛ sɔ debil kəkɔ ka mokuru.

Lebin da aFarisi kɔ da Herodu

14 Acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋanapələrnɛ kəlɛk cəcom. Kəcom kin gboŋ kɔ ŋanayɔ dəndo debil.
15 Kɔ Yesu oloku ŋa tosom ntɛ: «Nəmepi fər, nəkɛmbərnɛ lebin da aFarisi kɔ da Herodu.»
16 Kɔ acɛpsɛ ŋayɛfɛ kəgbɛkəlɛnɛ taŋan, bawo ŋanayɔ fɛ cəcom.

17 Kɔ Yesu ɛncərɛ tes ntɛ ŋancbocərɛnɛ kiti mɔ, k'eyif ŋa: «Ta ake tɔ nəmbocərɛnɛ kiti nəcloku
a nəyɔ fɛ cəcom-ɛ? Nəntasətɔ fɛ mera haŋ ndɛkəl? Nəfəcərɛ? Nəna nəmbiyɛ səbomp?
18 Nəyɔ fər, mba nəfənəŋk? Nəyɔ ləŋəs, mba nəfəne? Nəncɛm-cɛmnɛ fɛ,
19 ntɛ inatep-tepɛ arkun wul kəcamət (5.000) cəcom kəcamət mɔ, cəcom cəlpəs cəfala cəke
cɔ nənasətɔ-ɛ?» Kɔ acɛpsɛ ŋaloku Yesu: «Wəco kɔ mɛrəŋ.»
20 «Ntɛ inatep-tepɛ afum wul maŋkəlɛ (4.000) cəcom camət-mɛrəŋ mɔ, cəfala cəke cɔ
nənasətɔ cəcom cəlpəs-ɛ?» Kɔ ŋaloku Yesu: «Cəfala camət-mɛrəŋ.»
21 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Haŋ ndɛkəl nəntacərɛ fɛ ba?»

Yesu ɛntaməs wətənəŋk nde Bɛtsayida

22 Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn ŋander Bɛtsayida. K'aŋkɛrɛ kɔ wətənəŋk k'alɛtsɛnɛ kɔ, a pədeŋ kɔ kəca.
23 Kɔ Yesu osumpər wətənəŋk wəkakɔ kəca k'eŋkekərɛ kɔ dare kəsək. K'oyukər kɔ lin dəfər,
k'endeŋər kɔ waca, pəcyif kɔ: «Məŋnəŋk paka pələma ba?»
24 Kɔ wətənəŋk emepi fər pəcloku: «Iŋnəŋk afum, iŋnəŋk ŋa pəmə tək, mba ŋaŋkət.»
25 Kɔ Yesu ɔŋgbəkərɛ sɔ kədeŋ kɔ waca dəfər, ntɛ wətənəŋk nwɛ endegbəkərɛ kəmepi fər
pəpɔŋ mɔ, k'ɛntamnɛ, pəcnəŋk pəwaŋkəra.
26 Kɔ Yesu elembərnɛ kɔ, pəkɔ nde ndərən, k'oloku kɔ: «Ta məbɛrɛ dare de!»

Piyɛr oloku a Yesu ɔyənɛ wəyɛk-yɛk

27 Kɔ Yesu ŋawur kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ntende dare da Sesari sa Filip. Ŋayi dəpɔ, k'ɛyɛfɛ kəyifət
acɛpsɛ ɔn: «Ntɛ afum ŋaŋloku mɔ, an'iyɔnɛ-ɛ?»
28 Kɔ acɛpsɛ ŋaloku kɔ: «Aləma ŋaloku a Aŋnabi Saŋ Batis, kɔ aləma a Eli, kɔ aləma sɔ a sayibɛ
səlɔma.»
29 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Pɛcɛmcɛmnɛ ponu, an'iyɔnɛ-ɛ?» Kɔ Piyɛr oloku: «Məna, Krist* məyɔnɛ.»
30 K'entiŋ-tiŋ ŋa kətəloku tetɔn ali fum.

Yesu ɛndəŋk defi dən kɔ kəfətɛ kɔn

31 Kɔ Yesu oncop kətəksɛ ŋa pəclenɛ: «Mɛnɛ patərəs Wan ka Wərkun pəlarəm. Abeki, aloŋnɛ
apɔŋ, kɔ atəksɛ sariyɛ sa aSuyif ŋandewɛnəs kɔ, padif kɔ, mba pəfətɛ afi dacɔ kɔ tataka ta maas
tencepər-ɛ.»
32 Yesu oncloku moloku mamɛ pəsoku pɛs. Kɔ Piyɛr ewe Yesu kəsək, k'ɛyɛfɛ kənal kɔ.
33 Mba Yesu olukus, k'ɛŋgbətnɛ acɛpsɛ ɔn, k'ɛŋgbəŋ-gbəŋər Piyɛr: «Məkafəl'em kumunt
darəŋ, məna Sentani! Iw'am tewe ta Sentani bawo məfɔcɛm-cɛmnɛ pəmɔ Kanu, mba pəmɔ
afum.»
34 Kɔ Yesu ewe kənay ka afum kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ, k'oloku ŋa: «Kɔ fum ɛfaŋ kəcɛps'em
darəŋ-ɛ, wəkayi pəsak kəcɛm-cɛmnɛ teta nkɔnsərka, pəgbaŋnɛ kətək kɔn kəpəmpəl pəcəm'em
darəŋ.
35 Bawo nwɛ o nwɛ ɛŋsɛp kəyac kəyi doru kɔn mɔ, kəndesalpər kɔ, mba nwɛ o nwɛ kiyi
doru kɔn kəŋsalpər kɔ teta ina kɔ Kibaru Kətət mɔ, endeyac ki.
36 Dəkəcəmɛ dere dɔ tɔyɔ fum kəsətɔ kɔn doru kərkər, kiyi kɔn doru kəsələr kɔ-ɛ?
37 Ake fum ɛntam kəsəŋ kəwursɛ ka kiyi kɔn doru-ɛ?
38 Nwɛ o nwɛ ɛlapərn'em kɔ moloku mem dɛtɛmp da aciya kɔ asumpər dalakɔ dandɛ
dacɔ mɔ, Wan ka Wərkun sɔ endekɔlapərnɛ wəkayi k'endeder nərɔ da Kas disrɛ, kɔ mɛlɛkɛ
mecempi.»

9

1 Kɔ Yesu oloku acɛpsɛ ɔn sɔ: «Icloku nu kance: Afum aləma ŋayi nnə, aŋɛ ŋantədefi ta
ŋantanəŋk dɛbɛ da Kanu dederɛnɛ fənɔntər-ɛ.»

Kətəŋkəlɛ ka Yesu

2 Ntɛ mata camət-tin mencepər mɔ, kɔ Yesu ɛlɛk Piyɛr, Sak kɔ Isaŋ k'eŋkekərɛ ŋa kəsək nde
dətərɔ teŋeci, kɔ ŋambɔkərɛ. Kɔ Yesu ɔŋkɔ pətəŋkəlɛ fər yaŋan kiriŋ.
3 Kɔ yamos yɔn yomot pəfer mpɛ fum o fum ɔntɔtam kəcɛm yi yeferɛ pəmɔ tatəkɔ mɔ.
4 Aŋnabi Eli kɔ Aŋnabi Musa ŋawurər Piyɛr, Sak kɔ Isaŋ, kɔ ŋanəŋk afum akaŋɛ mɛrəŋ ŋaclok-
loku kɔ Yesu.
5 Kɔ Piyɛr oloku: «Wətəksɛ, pəntesɛ su kəyi nnɔ. Pacəmbər ŋgbancan maas: Ŋin ŋam, ŋin ŋa
Aŋnabi Eli kɔ ŋin ŋa Aŋnabi Musa.»
6 Piyɛr ɛnacərɛ fɛ təlɔm o təlɔm ntɛ ɔŋkəloku mɔ, bawo kənesɛ kənasumpər ŋa pəpɔŋ.
7 Kɔ kəp kəŋgbəpər ŋa katəkəp, kɔ dim dowur kəp kaŋkɔ disrɛ: «Wəkawɛ wan kem nwɛ
imbətər mə əfɔ. Nəcaŋkəl kɔ!»
8 Gbəncana babəkɔ kɔ ŋamɔmən kəsək, ŋanəŋk fɛ sɔ fum mɛnɛ Yesu sona.

---

* **8:29** *Krist* = «Wəsom ka Kanu» tokulɛ tɔ = «Nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk kəsom mə teta kəyac afum a Kanu.»

9 Ntɛ ŋanctor dətərə mə, kɔ Yesu entiŋ-tiŋ ŋa kətəloku təkɔ ŋanəŋk mə fum, haŋ Wan ka
Wərkun pəcfətɛ afi dacɔ.
10 Kɔ acɛpsɛ aŋɛ maas ŋamɛŋkərnɛ toloku tatəkɔ, ŋacyiftɛnɛ taŋan: «Cəke cɔ ‹kəfətɛ afi dacɔ›
kəloku-ɛ?»
11 Kɔ ŋayif Yesu: «Ta ake tɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋaŋlokɛ a mɛnɛ Aŋnabi Eli pənuŋkɛnɛ kəder
kərɛsna-ɛ?»
12 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Eli ender kərɛsna kədelompəs mes fəp. Ta ake t'ancicɛ a mɛnɛ patərəs
Wan ka Wərkun pəlarəm, pawɛnəs kɔ-ɛ?
13 Mba iloku nu a Eli ender, kɔ afum ŋayɔ kɔ təkɔ ŋafaŋ mə, pəmɔ təkɔ Yecicəs Yosoku yoloku
tetən mɔ.»

Yesu ɛntaməs wan nwɛ ŋəŋk ŋɛlɛc ŋɛnatoŋkulu mə

14 Ntɛ Yesu, Piyɛr, Sak kɔ Isaŋ ŋander ŋabəp acɛpsɛ alpəs a Yesu darəŋ mə, kɔ ŋanəŋk kənay
ka afum alarəm kəkɛl ŋa, atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋacgbɛkəlɛnɛ kɔ ŋa.
15 Ntɛ kənay ka afum kəndenəŋk Yesu mə, kɔ cusu cəwos ŋa, kɔ ŋayɛksərnɛ kədeyif kɔ.
16 Kɔ Yesu eyif acɛpsɛ ɔn: «Ake nəyi kəgbɛkəlɛnɛ kɔ ŋa-ɛ?»
17 Kənay ka afum disrɛ kɔ fum wəlɔma oluksɛ Yesu moloku: «Wətəksɛ, wan kem iŋkɛr'am,
nwɛ ɔyɔ ŋɔŋk nŋɛ ŋɛŋyamsɛ kɔ kəlok-loku mɔ.
18 Kəfo nkɛ o nkɛ ɛncəmɛ ŋɛbɛrɛ kɔ mɔ, difɔ ŋɛŋgbal kɔ dəntəf, wan pəwurɛ kəfoc dəkusu,
pəcŋaŋərɛnɛ sek, pəcyeŋkərɛnɛ. Ilɛtsɛnɛ acɛpsɛ am darəŋ ŋabɛləs ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋaŋɛ, mba
ŋantam fɛ.»
19 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Dɛtɛmp dətɔlaŋ, ake tɛm t'indesɔyi kɔ nəna-ɛ? Icəmɛ nu dəntəf haŋ tɛm
tere-ɛ? Nəkɛr'em kɔ.»
20 K'aŋkɛrɛ kɔ wan nwɛ. Ntɛ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋendenəŋk Yesu mɔ, kɔ ŋeyikəc wan pəpɔŋ,
k'ɛntɛmpɛnɛ dəntəf pəcbəŋkəlɛ, pəcwurɛ kəfoc dəkusu.
21 Kɔ Yesu eyif wan nwɛ kas: «Kəyɛfɛ ake tɛm tɔ tantɛ teŋyi kɔ-ɛ?» Kɔ kas oloku Yesu: «Kəyɛfɛ
pəfɛtɛ.
22 Tɛlarəm ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋaŋɛ ŋɛŋgbal kɔ dənɛnc, təlɔma dəromun ntɛ təŋsɔŋɛ ŋedif kɔ mɔ. Mba
kɔ təyɔnɛ məntam təlɔma-ɛ, məyɔnɛ su nɔnɔfər məmar su!»
23 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məloku a kɔ məntam-ɛ? Antam kəyɔ mes fəp, kɔ təyɔnɛ patɔmpər
kəlaŋ-ɛ.»
24 Gbəncana babəkɔ kɔ wan kas oŋkulɛ pəpɔŋ: «Ilaŋ! Kəlaŋ kem kəmbut, mba məmar im!»
25 Ntɛ Yesu ɛnəŋk kənay ka afum kəcyɛksɛ kəder mɔ, k'ɛŋgbəŋ-gbəŋər ŋɔŋk ŋɛlɛc pəcloku ŋi:
«Məna ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋɔtɔlok-loku, ŋɔtɔne, in'oŋsom əm, məwur wan wəkawɛ dəris, ta məbɛrɛ kɔ
sɔ!»
26 Kɔ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋowur wan wəkawɛ dəris ŋockulɛ-kulɛ pəpɔŋ, ŋecyikəc kɔ pəpɔŋ. Kɔ wan
eyi pəmɔ efi, kɔ afum alarəm ŋaloku a efi.
27 Mba kɔ Yesu osumpər kɔ kəca, k'eyekti kɔ, kɔ wan ɛncəmɛ.
28 Ntɛ Yesu ŋalukus dɛkɛr kɔ acɛpsɛ ɔn mɔ, kɔ ŋayɛfɛ kəyifət kɔ yɔkyɔk: «Ta ake tɔ sənasərka
sɔntɔnatamɛ kəbɛləs ŋi-ɛ?»
29 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Dokom da yɔŋk yɛlɛc dandɛ, kətola Kanu gbəcərəm kəntam kəwurɛ yi
dəfum.»

Yesu ɔŋgbəkərɛ sɔ kədəŋk defi dən kɔ kəfətɛ kɔn

30 Ntɛ Yesu ɛyɛfɛ dəndo mɔ, k'ɛncali Kalile, ɛnafaŋ fɛ a pacərɛ ti.
31 Ɛnctəksɛ acɛpsɛ ɔn pəcloku ŋa: «Dəkəbɛr afum dəwaca Wan ka Wərkun eyi, ŋandedif kɔ,
pəfətɛ afi dacɔ kɔ mata maas mencepər-ɛ.»
32 Mba toloku tantɛ tɛnasɔkər fɛ acɛpsɛ ɔn, ŋacnesɛ kəyifət kɔ.

An'ɛbɛk dəkəcəmɛ-ɛ?

33 Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn ŋaŋkɔ Kaparnam. Ntɛ ŋambɛrɛ dɛkɛr mɔ, kɔ Yesu ɛyɛfɛ kəyifət ŋa: «Teta
ake tɔ nəndenagbɛkəlɛnɛnɛ dɔpɔ-ɛ?»
34 Mba acɛpsɛ ɔn ŋanaloku fɛ kɔ tes o tes, bawo ŋanagbɛkəlɛnɛ dɔpɔ, kəcərɛ ka nwɛ ɛmbɛk
dəkəcəmɛ mɔ.
35 Ti disrɛ, kɔ Yesu ɛndɛ, k'ewe acɛpsɛ ɔn aŋɛ wəco kɔ mɛrəŋ, k'oloku ŋa: «Kɔ fum ɛfaŋ
kəyɔnɛ wəcɔkɔ-cɔkɔ-ɛ, wəkayi pəyɔnɛ wədarəŋ ka fəp, pəyɔnɛ sɔ wəmarəs ka fəp.»
36 Kɔ Yesu ɛlɛk wanfɛt, k'ɛnɛknɛ kɔ ŋa dacɔ, k'oloku ŋa:
37 «Nwɛ o nwɛ ɛmbaŋ wanfɛt pəmɔ wəkawɛ tewe tem mɔ, ɛmbaŋ sɔ inasərka. Nwɛ o nwɛ
ɛmbaŋ im mɔ, bafɔ ina gbəcərəm ɛmbaŋ, mba ɛmbaŋ sɔ nwɛ osom im mɔ.»

Nwɛ ɔntɔter su mɔ, ɔmbɔtər su

38 Kɔ Isaŋ oloku kɔ: «Wətəksɛ, sənəŋk fum wəlɔma pəcbɛlsɛ yɔŋk yɛlɛc tewe tam, kɔ səsɛp
kəmɔnɛ kɔ ti, bawo wəkayi ɛncəmɛ fɛ su darəŋ.»

39 Kɔ Yesu oluksɛ moloku: «Ta nəmɔnɛ kɔ ti, bawo ali fum eyi fɛ nwɛ ɛntam kəyɔnɛ tewe
tem tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy pəckəlip wəkayi pəloku pəlɛc pem mɔ.
40 Ti disrɛ, nwɛ ɔntɔce su mɔ, wəkayi ɛfaŋ su.
41 Nwɛ o nwɛ ɔsɔŋ nu domun tɔmbəl katin teta kəyɔnɛ konu aka Krist mɔ, kance icloku nu:
Wəkayi ɔfɔdekɔbut kəsɔtɔ kəway kɔn kətət.»

Kəbeŋnɛ kəpəŋ

42 Kɔ Yesu embeŋnɛ ŋa ntɛ: «Mba kɔ fum ɔsɔŋɛ wanfɛt wəkin kəloŋɛ awut akaŋɛ dacɔ
nwɛ ɛŋgbɛkər im kəlaŋ kɔn mɔ-ɛ, kiti ka wəkayi kəyeŋk kətas tɔkɔ aŋkotərɛnɛ kɔ tasar pɔpɔŋ
dəkilim paləm kɔ dəkəba mɔ.
43 Kɔ kəca kam kəndesɔŋ'am kəciya-ɛ, məgbinti ki! Bawo kəbɛrɛ kiyi kam ka doru o doru
məyɔ kəca kin kəncepər kələm kam yahanama dənɛnc ndɛ dɔntɔnimɛ mɔ, məyɔ waca mɛrəŋ.
44 *
45 Kɔ tɔyɔnɛ kəcək kam kəŋsɔŋ'am kəciya-ɛ, məgbinti ki. Kəbɛrɛ kiyi kam ka doru o doru
məyɔ kəcək kin kəncepər kələm kam yahanama məyɔ wɛcək mɛrəŋ.
46 †
47 Kɔ tɔyɔnɛ dɔfɔr dam dɔŋsɔŋ'am kəciya-ɛ, məkakti di. Kəbɛrɛ kam akip ŋa dɛbɛ da Kanu
dəntɔf məyɔ dɔfər din kəncepər kələm kam yahanama məyɔ fɔr mɛrəŋ.
48 Dəndo, «yɛt nyɛ yɔŋsɔm dis mɔ yɔfɔfi, nɛnc ndɛ dɔncɔf dis mɔ dɔfɔnimɛ.»
49 Bawo nwɛ o nwɛ andekɔyɛk-yɛkər kɔ nɛnc da kədusum pəmɔ ntɛ aŋyɛk-yɛkər mɛr dəperi
mɔ.
50 Mɛr paka pətət pɔ. Mba kɔ mɛr mɛndɛncɛ-ɛ, ak'antam kədɔktəsɛ sɔ mi-ɛ? Nəyi nənasərka
pəmɔ mɛr, nəyinɛ pəforu kɔ akɔ.»

10

Yesu kətəksɛ kɔn teta kəcenɛnɛ ka anɛncɛnɛ

1 Ntɛ Yesu ɛyɛfɛ dəndo mɔ, k'ɔŋkɔ atɔf ŋa Yude ntende mokuru ma kəŋgbɔkɔ ka Yurdɛn.
Kɔ kənay ka afum alarəm kəŋkɔ sɔ kəloŋkanɛ kɔ kəsək. Kɔ Yesu oncop kətəksɛ ŋa, pəmɔ tɔkɔ
ɔncyɔ ti mɔ.
2 K'aFarisi ŋander bawo ŋanafaŋ kəcəpɛ kɔ towul dəmoloku, kɔ ŋayif kɔ: «Sariyɛ səwosɛ
wərkun kəce wəran kɔn ba?»
3 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Cəke cɔ Musa ɛnasom nu-ɛ?»
4 Kɔ ŋaloku: «Ntɛ Musa ɛnaloku mɔ, a məcic areka ŋecenɛ wəran a mədewurɛnɛ kɔ.»
5 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Teta bəkəc yonu yeyeŋki tɔ Musa ɛnacicɛ tosom tantɛ.
6 Mba dəkəcop da doru kɔ Kanu kəsɛl ŋa wərkun kɔ wəran.
7 Ti tɔsɔŋɛ ntɛ wərkun ɛŋsakɛ kas kɔ kɛrɛ, pəsektərnɛ wəran kɔn mɔ,
8 afum akaŋɛ mɛrəŋ ŋakafəlɛ ŋayɔnɛ tɛsɛm tin. Ti disrɛ ŋayɔnɛ fɛ sɔ afum mɛrəŋ, mba tɛsɛm
tin.
9 Ta fum pəgbɛy tɔkɔ Kanu kənabɛmbərɛnɛ mɔ!»
10 Ntɛ ŋalukus dɛkɛr mɔ, kɔ acɛpsɛ ɔn ŋayɛfɛ kəyifət kɔ teta moloku mamɔkɔ.
11 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nwɛ ence wəran kɔn pəkɔ pənɛncɛ wələma mɔ, dəkəcəmɛ da
wəsumpər dalakɔ d'eyinɛ wəran wəkakɔ.
12 Kɔ wəran ence wos, wərkun wələma pənɛncɛ kɔ-ɛ, nkɔn sɔ dalakɔ d'eyi.»

Yesu kɔ awut

13 Afum ŋanckɛrɛ Yesu awut afɛt ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəcdeŋər ŋa waca teta kətolanɛ ŋa pətət. Mba
kɔ acɛpsɛ ɔn ŋaŋgbəŋ-gbəŋər ŋa.
14 Ntɛ Yesu ɛnəŋk ti mɔ, kɔ pəntɛlɛ kɔ, k'oloku ŋa: «Nəsak awut ŋader nnɔ iyi mɔ, ta nəyamsər
ŋa kəder, bawo, afum aŋɛ ŋayi pəmɔ awut afɛt akaŋɛ mɔ, ŋa ŋayɔ dɛbɛ da Kanu.
15 Kance icloku nu: Nwɛ o nwɛ ɔntɔfaynɛ dɛbɛ da Kanu pəmɔ wanfɛt mɔ, ɔfɔdekɔbɛrɛ di
disrɛ.»
16 Kɔ Yesu ɛlɛk awut k'ɔntɔmpər, k'ɛyɛfɛ kətolanɛ ŋa pətət, pəcdeŋ ŋa waca dəsəbomp.

Yesu kɔ wərkun wəka daka

17 Ntɛ Yesu osumpər dɔpɔ kəkɔ mɔ, kɔ fum wələma ɛyɛksɛ k'ende pəcəpɛ kɔ suwu pəcyif kɔ:
«Wətəksɛ wətət, cəke cɔ pəmar im kəyɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ isətɔ kiyi wəyeŋ ka doru o doru mɔ-ɛ?»
18 Kɔ Yesu eyif kɔ: «Ta ake tɔ məwen'em ‹Wətət›-ɛ? Ali fum ɔyɔnɛ fɛ wətət, mɛnɛ Kanu sona
gboŋ.

---

* **9:44** Yecicəs yəgbəkərɛ yələma yendeŋər: «Yahanama, yɛt nyɛ yɔŋsɔm dis mɔ yɔfɔfi, nɛnc ndɛ dɔncɔf dis mɔ dɔfɔnimɛ.»
† **9:46** Yecicəs yokur yələma yendeŋər: «Dəndo yɛt nyɛ yəsəm dis yɔfɔfi, dəndo nɛnc dɔfənimɛ haŋ dabada.» **9:48** Esayi
66.24 **10:6** Dəkəcop 1.27 **10:8** Dəkəcop 2.24

19 Məncərɛ mosom ma Kanu: ‹Ta mədif fum, ta məsumpər dalakɔ, ta məkiyɛ, ta məbaŋɛ fum sede sa yem, ta mədir fum, mələləs wisi kɔ wiri.›»
20 Kɔ fum nwɛ oloku Yesu: «Wətəksɛ, ilelәs mamɔkɔ fəp kəyɛfɛ isɔrəfɛtɛ.»
21 Kɔ Yesu ɔməmən kɔ, kɔ tetɔn tɔmbɔt kɔ. Kɔ Yesu oloku kɔ: «Tes tin gboŋ tobut əm: Məkɔ məcaməs daka ndɛ məyɔ mɔ fəp, məsɔŋ pəsam papɔkɔ atɔyɔ daka. Kɔ məyɔ ti-ɛ məndekəsətɔ daka dɛlarəm nde dəKɔm. Kɔ məlip-ɛ, məder məcɛps'em darəŋ.»
22 Kɔ dis dɛndɛncɛ fum nwɛ kəne toloku ta Yesu, k'owur pəmɔncnɛ, bawo ɛnayɔ daka dɛlarəm.
23 Kɔ Yesu ɔməmən acɛpsɛ ɔn k'oloku ŋa: «Pəncuca aka daka kəbɛrɛ ka akip ŋa dɛbɛ da Kanu dəntɔf!»
24 Kɔ pənciyanɛ acɛpsɛ ɔn teta moloku mamɔkɔ. Mba kɔ Yesu ɔŋgbɔkərɛ sɔ: «Awut em, pəncuca kəbɛrɛ akip ŋa dɛbɛ da Kanu dəntɔf!
25 Pəfəfərɛnɛ yɔkɔmɛ kəbɛrɛ abi ŋa tɛsɛmbɛ pətas wəka daka kəbɛrɛ ka akip ŋa dɛbɛ da Kanu dəntɔf.»
26 Kɔ toloku tatɔkɔ tɛnaŋkanɛ kəwosəs acɛpsɛ ɔn cusu, kɔ ŋayiftɛnɛ: «Awa an'ɛntam oŋ kəfis-ɛ?»
27 Kɔ Yesu ɔməmən ŋa, k'oloku: «Afum ŋafətam ti, mba Kanu kəntam ti, bawo Kanu kəntam mes fəp.»
28 Kɔ Piyɛr ɛyɛfɛ kəloku kɔ: «Səna səsak ca fəp ntɛ tɔŋsɔŋɛ səncəm'am darəŋ mɔ.»
29 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Kance icloku nu: Fum eyi fɛ nwɛ ɛsakɛ teta ina kɔ Kibaru Kətət: Kələ, awɛnc, akirɛ, kɛrɛ, kas, awut kɔ pəyɔnɛ fɛ ti antɔf-ɛ,
30 wəkayi ɔŋsɔtɔ tɛm tantɛ ayi mɔ tasar tin ta yayɔkɔ məsak mɔ fəp, kəyɛfɛ wɔlɔ, awɛnc, akirɛ, cɛrɛ, awut kɔ ntɔf kətərəs disrɛ, pəsɔtɔ sɔ kiyi wəyeŋ ka doru o doru tɛm tekiriŋ.
31 Akiriŋ alarəm ŋandekɔyɔnɛ adarəŋ, kɔ adarəŋ ŋayɔnɛ akiriŋ.»

Yesu ɛndəŋk sɔ tamaas defi dɔn kɔ kəfətɛ kɔn

32 Dəpɔ ŋanayi kəpɛ ka Yerusalɛm, kɔ Yesu eyi ŋa kiriŋ, bəkəc yɛnalɛcɛ-lɛcɛ acɛpsɛ ɔn, afum akɔ ŋanacəmɛ ŋa darəŋ mɔ, ŋanesɛ. Kɔ Yesu ɛlɛk sɔ Asom ɔn aŋɛ wəco kɔ mɛrəŋ, k'ɛyɛfɛ kələmər ŋa tɔkɔ tendesətɔ kɔ mɔ.
33 K'oloku ŋa: «Nəcəŋkəl im, Yerusalɛm ayi kəpɛ, andekɔlɛk Wan ka Wərkun pabɛr kɔ aloŋnɛ apɔŋ kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif dəwaca. Kɔ ŋandeŋər kɔ sariyɛ sa defi, ŋabɛr kɔ sɔ atɔyɔnɛ aSuyif dəwaca,
34 akakɔ ŋafani kɔ, ŋayuksər kɔ lin, ŋasutɛ kɔ tərɔŋkɔn, ŋadif kɔ. Kɔ mata maas mencepər-ɛ, pəfətɛ afi dacɔ.»

Teyif ta Sak kɔ Isaŋ

35 Kɔ awut a Sebede aŋɛ mɛrəŋ Sak kɔ Isaŋ ŋander ŋaloku Yesu: «Wətəksɛ, səfaŋ məyɔnɛ su ntɛ səndetol'am mɔ.»
36 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Cəke cɔ nəfaŋ a iyɔnɛ nu-ɛ?»
37 Kɔ ŋaluksɛ Yesu: «Məwosɛ su wəkin kənd'am kəca kətət kɔ wəkɔ kəca kam kəmeriya nde nərə da debeki dam.»
38 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəncərɛ fɛ ntɛ nəyi kətola mɔ. Nəntam kəwosɛ kətərəs pəmə nkɛ ina indesətə mɔ ba? Nəntam kəcəmɛ pucuy fər kiriŋ mpɛ pender kəbəp im mɔ ba?»
39 Kɔ ŋaloku: «Səntam ti.» Kɔ Yesu oloku ŋa: «Awa, nəna sɔ nəndesətɔ kətərəs nkɛ indesətɔ mɔ, nəsətɔ sɔ pucuy pɔpɔŋ mpɛ pendebəp im mɔ.
40 Mba ntɛ təyɔnɛ kənd'em kəca kətət kɔ kəca kəmeriya mɔ, bafɔ in'ɔŋsɔŋ ki. Afum akɔ amɛŋkɛ mofo mɛndɛ mamɔkɔ mɔ, ŋa ŋayɔ mi.»
41 Kɔ pəntɛlɛ acɛpsɛ ɔn aŋɛ wəco nnɔ Sak kɔ Isaŋ ŋayi mɔ.
42 Kɔ Yesu ewe ŋa, k'oloku: «Nəncərɛ a akɔ ancərɛ kətɔmpər dɛbɛ nde tɔf yɔlɔma mɔ, ŋantasərnɛ afum aŋan, sɔkət sɔ akiriŋ a tɔf yayɔkɔ ŋaŋkətɛnɛ kətam afum aŋan kəroŋ.
43 Mba tatɔkɔ teyi fɛ nnɔ nəna nəyi mɔ, ntɛ təyɔnɛ mɔ, nwɛ ɛŋfaŋ kəbɛk dəkəcəmɛ nu dacɔ mɔ, pəmar wəkayi pəyɔnɛ wəbəcɛ konu,
44 nwɛ o nwɛ ɛŋfaŋ kəyɔnɛ wəkiriŋ nu dacɔ mɔ, pəmar pəyɔnɛ wəcar ka fəp.
45 Wan ka Wərkun ender fɛ padebəcɛ kɔ, mba ender kədebəcɛ afum pəsɔŋ sɔ kiyi kɔn wəyeŋ pəwurus kənay ka afum.»

Yesu ɛntaməs wətənəŋk

46 Kɔ ŋander Yeriko. Ntɛ Yesu ɛncyɛfɛ Yeriko ŋasol kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ kɔ kənay ka afum alarəm mɔ, kɔ wətola wətənəŋk wələma, Bartime wan ka Time pəndɛ dɔpɔ kəsək.
47 Kɔ Bartime ene a Yesu wəka Nasarɛt ɔfɔ, k'ɛyɛfɛ kəkulɛ-kulɛ: «Wan ka Dawuda, Yesu, məyɔn'em nɔnɔfər!»

10:19 Kəwur 20.12-16, Sariyɛ 5.16-20

48 K'afum alarəm ŋaŋgbəŋ-gbəŋər kɔ a pəcaŋk, mba pəcnaŋkanɛ kəkulɛ-kulɛ: «Wan ka Dawuda, məyɔn'em nənɔfər!»
49 Kɔ Yesu ɛncəmɛ k'oloku: «Nəwe kɔ.» Kɔ ŋawe wətənəŋk ŋacloku kɔ: «Məbəknɛ, məyɛfɛ, ɛw'am.»
50 Kɔ wətənəŋk ɛləm duma dəkəroŋ, k'oyoknɛ kəyɛfɛ, k'ɔŋkɔ nde Yesu eyi mɔ.
51 Kɔ Yesu eyif kɔ: «Cəke cɔ məfaŋ a iyɔn'am-ɛ?» Kɔ wətənəŋk oloku: «Wətəksɛ, iluksərnɛ sɔ kənəŋk!»
52 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məkɔ, kəlaŋ kam kəntaməs əm.» Gbəncana babɔkɔ, k'oluksərnɛ sɔ kənəŋk, k'ɛncəmɛ Yesu darəŋ.

11

Yesu ɛmbɛrɛ Yerusalɛm

1 Ntɛ Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋalətərnɛ Yerusalɛm mɔ, pəsərəyi kəca ka Bɛtfase kɔ Betani ntende tərə ta Tək ya Olif kəsək, k'osom acɛpsɛ ɔn darəŋ mɛrəŋ,
2 pəcloku ŋa: «Nəkɔ nde dare dandɛ nəntɛfərnɛ mɔ, kɔ nəndena kəcbɛrɛ di-ɛ, nəŋkɔbəp di səfale səfɛt nsɛ fum o fum ɛntatəndɛ kərɛsna kəroŋ mɔ. Nəsikəli si, nəkɛr'em.
3 Kɔ təyɔnɛ fum pəyif nu: ‹Ta ake tɔ nəŋyɔnɛ ti-ɛ?› Nəloku kɔ: ‹Bawo Mariki ɛfaŋ si. K'elip-ɛ, əŋkɔ ndɛkəl luksɛ si nnɔ.›»
4 K'acɛpsɛ a Yesu darəŋ aŋɛ ŋaŋkɔ, kɔ ŋambəp səfale səfɛt nsɛ pakot si dabaŋka kumba kəsək dəpɔ, kɔ ŋasikəli si.
5 Afum aləma aŋɛ ŋanayi dənda mɔ ŋayif ŋa: «Cəke cɔ nəyi kəyɔ-ɛ? Ta ake tɔ nəŋsikəlɛ səfale sasɔkɔ-ɛ?»
6 Kɔ ŋaloku təkɔ Yesu ɛnaloku ŋa mɔ, k'akakɔ ŋawosɛ ŋa kəsikəli si.
7 Kɔ ŋaŋkenɛ Yesu səfale nsɛ, kɔ ŋadeŋsər si suma səŋan sakəroŋ, kɔ Yesu ɛndɛ si kəroŋ.
8 K'afum alarəm ŋamper-perɛ kɔ suma səŋan sakəroŋ dəpɔ, kɔ aləma ŋambocɛ kɔ bat dəpɔ nyɛ ŋanacɛp dəkulum mɔ.
9 Afum akɔ ŋanckɔt kɔ tekiriŋ, kɔ akɔ ŋanacəmɛ kɔ darəŋ mɔ ŋackulɛ-kulɛ:
«Hosana!* Kanu kəpocɛ pətət nwɛ enderɛnɛ tewe ta Mariki mɔ!
10 Kanu kəpocɛ pətət dɛbɛ da kas kosu Dawuda ndɛ deyi kəder mɔ!
Hosana pəlel peyi Kanu nkɛ kəyi dəKɔm mɔ!»
11 K'ɛmbɛrɛ Yerusalɛm nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu. Ntɛ elip kəmɔmən cəsək cɔn mɔ, kɔ pibi pender, Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn wəco kɔ mɛrəŋ ŋawur kɔ ŋaŋkɔ Betani.

Yesu ontolanɛ kətək pəlɛc

12 Dɔckɔsɔk ntɛ ŋacwur Betani mɔ, dor dɛnayɔ Yesu.
13 K'ɛnənk pəbəlɛ kətək ka yokom ya fik kəkumptər bɔpər, k'ɔŋkɔ kəmɔmən kɔ pəyɔnɛ a ɔŋsətər ki pedi-ɛ, mba ntɛ ɛmbəp ki mɔ, ɛnanəŋk fɛ pokom o pokom mɛnɛ bɔpər, bawo bafɔ tɛm tokom ta fik tɛnayi.
14 Kɔ Yesu oloku kətɔk: «Ta fum o fum pədi sɔ yokom ya məna!» Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋane ti.

Yesu nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu

15 Kɔ ŋaŋkɔ Yerusalɛm. Ntɛ Yesu ɛmbɛrɛ kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu mɔ, k'ɛyɛfɛ kəbɛləs acaməs fəp kɔ akɔ ŋancway dəndo kəlɔ kəpɔŋ mɔ. K'ɛŋgbaləs mɛsa ya asəkpər pəsam kɔ səcɔm sa acaməs ntantoriya,
16 ɛnawosɛ fɛ nwɛ o nwɛ kəsarɛ-sarɛ ca pəcepərɛnɛ dəndo kəlɔ kəpɔŋ disrɛ.
17 Kɔ Yesu ɛntəksɛ ŋa pəcloku: «Bafɔ Kanu kəloku dəYecicəs: ‹Andewe kəlɔ kem dəkətola Kanu da afum a tɔf ya doru fəp.› Mba nəna nəŋkafəli ki tɔgbɔkɛnɛ ta calbante.»
18 Aloŋnɛ apɔŋ kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋane kɔ dim, kɔ ŋantɛn təkɔ ŋantam kədif kɔ mɔ. Ŋancnesɛ kɔ, bawo cusu cənawos afum fəp teta mɛtəksɛ mən.
19 Ntɛ dəfɔy dɛmbəp mɔ, Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋawur dare.

Yesu kɔ kətɔk kəwosərɛnɛ

20 Bətbət, ntɛ ŋayi kəcepər mɔ, kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋanəŋk kətɔk ka fik kəwosərɛnɛ haŋ ntɛntəl.
21 Kɔ Piyɛr ɛncɛm-cɛmnɛ təkɔ tɛnacepər mɔ, k'oloku Yesu: «Wətəksɛ, məmɔmən kətɔk ka fik nkɛ mənatolanɛ pəlɛc mɔ, kəwosərɛnɛ.»
22 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəgbɛkər kəlaŋ konu Kanu.
23 Kance icloku nu: Nwɛ oŋloku tərə tantɛ: ‹Məyɛfɛ nnɔ məkɔ mələmnɛ dəkəba,› kɔ məntənesər-nesər dɛbəkəc, mba məlaŋ a təkɔ məloku mɔ teŋyi-ɛ, aŋyɔn'am ti.

---

* **11:9** *Hosana* = toloku ta kusu ka Arame tɔ, it'oloku «O Mariki, məyac su!» **11:9** Yabura 118.25-26 **11:17** Esayi 56.7 **11:17** Yeremy 7.11

24 It'ɔsɔŋɛ ntɛ iloku nu: Ntɛ o ntɛ tɔ nəloku kətola Kanu disrɛ mɔ, nəlaŋ a nəŋsətɔ ti, aŋyɔnɛ nu ti.
25 Kɔ təyɔnɛ nəndetola, pəyɔnɛ nəmɛŋkɛ fum mɛtɛlɛ-ɛ, nəŋaŋnɛnɛ kɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ Kas konu nkɛ kəyi nde dəKɔm mɔ, kəŋaŋnɛnɛ sɔ nəna pəlɛc ponu.
26 [†]

Deke dɛbɛ da Yesu dɛŋyɛfɛ-ɛ?

27 Kɔ Yesu ŋalukus Yerusalɛm kɔ acɛpsɛ ɔn, ntɛ ŋanckɔt nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu mɔ, aloŋnɛ apɔŋ, atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ abeki a dɔtɔf ŋander ŋabəp Yesu
28 kədeyif kɔ: «Kətam kəre kɔ məŋyɔnɛ mamɛ-ɛ? An'ɔsɔŋ əm kətam nkɛ məŋyɔnɛ mes mamɛ mɔ-ɛ?»
29 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Teyif tin gboŋ t'indeyif nu, nəluks'em ti, ina sɔ iloku nu kətam nkɛ iŋyɔnɛ mamɛ mɔ.
30 Kəgbət dəromun ka Saŋ dəkɔm kəncyɛfɛ ba, ka nda afum? Nəluks'em toloku.»
31 Mba kɔ ŋayɛfɛ kəgbɛkəlɛnɛ taŋan: «Kɔ səluksɛ ndɛkəl a dəkɔm kəgbət kɔn kənayɛfɛ-ɛ, eŋyif su: ‹Ta ake tɔ nənatɔlaŋɛ Saŋ-ɛ?›
32 Kɔ səloku a nda afum kəncyɛfɛ-ɛ, apayo! Pəyɔ wɛywɛy dənda!» Ŋancnesɛ kənay ka afum, bawo fəp fənacərɛ a Saŋ sayibɛ yati s'ɛnayɔnɛ.
33 Kɔ ŋaluksɛ Yesu moloku: «Səncərɛ fɛ.» Kɔ Yesu nkɔn oloku ŋa sɔ: «Ina sɔ, ifɔloku nu kətam nkɛ iŋyɔnɛ mamɛ mɔ.»

12

Totubcɛnɛ ta abəc ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn alɛc

1 Kɔ Yesu ɛyɛfɛ kəlok-lokər ŋa dətotubcɛnɛ: «Fum wəlɔma ɛnabɔf ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn. Kɔ fum nwɛ ɔsɔnɛ yi saŋka haŋ k'ɔnɔŋkər, k'ɛŋkay dəkəfɔcəs da wi, k'ɛncəmbər tetek tobumɛ. Ntɛ elip mɔ, k'ɔsɔŋ yɛbəc ya abɔf ŋa ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn yayɔkɔ afum alɔma, ŋatəŋnɛ kɔ akakɔ kəcsɔŋ kɔ kəway, kɔ nkɔn owur k'ɔŋkɔ marənt.
2 Ntɛ tɛm tepim tɛmbəp mɔ, kɔ fum nwɛ osom wəcar nda abɔf a ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn, kəkɔbaŋ yokom ya wɛn yɔkɔ pəmar pasɔŋ kɔ kəway kɔn mɔ.
3 Kɔ abəc a ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn ŋasumpər kɔ, kɔ ŋasut, kɔ ŋasak, k'olukus waca wɔsɔkər.
4 Kɔ wəka ŋgbɔŋkəlɔ nwɛ osom sɔ wəcar wəlɔma, kɔ abəc a ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn aŋɛ ŋasut sɔ wəkakɔ domp, kɔ ŋalapəs kɔ dəmələməs.
5 Kɔ mariki mmɛ məŋgbɔkərɛ sɔ kəsom wəlɔma, kɔ abɔf aŋɛ ŋasumpər wəkakɔ kɔ ŋandif. Abəc akaŋɛ ŋanasut alarəm, ŋacdif alarəm.
6 Wan kɔn nwɛ ɔmbɔtər mɔ, sona s'ɛnacəmɛ kɔ oŋ. K'osom wəlpəs wəkakɔ nnɔ ŋayi mɔ, pəcloku: ‹Ŋaŋkəleləs wəkawɛ, wan kem ɔfɔ!›
7 Kɔ abəc a ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn aŋɛ ŋalokɛnɛ: ‹Wəlɛk kɔn kɛ ɔfɔ, wəkawɛ! Nəder, padif kɔ, kɛ kəndeyɔnɛ kosu.›
8 Kɔ ŋasumpər kɔ, kɔ ŋandif, kɔ ŋaŋgbal kəbel kɔn saŋka tadarəŋ.»
9 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Cəke cɔ wəka ŋgbɔŋkəlɔ endeyɔ-ɛ? Wəka ŋgbɔŋkəlɔ ender pədifət abəc akakɔ, pəlɛk abəc alɔma, pəsɔŋ ŋa yɛbəc ya ŋgbɔŋkəlɔ yɔn.
10 Nənakaraŋ fɛ Yecicəs Yosoku yayɛ ba?: ‹Togbu mpɛ acəmbər kəlɔ ŋanace mɔ, pɛnader pɔyɔnɛ oŋ togbu pɔtɔt, pa dacɔ.
11 DəMariki tɛyɛfɛ, tes tɔ ntɛ tenciyanɛ su dəfər mɔ.›»
12 Kɔ akiriŋ aSuyif ŋafaŋ kəsumpər Yesu, mba kɔ ŋanesɛ kənay ka afum. Ŋanacərɛ a tetaŋan tɔ Yesu ɛnalokɛnɛ totubcɛnɛ tatɔkɔ. Kɔ ŋasak Yesu, kɔ ŋaŋkɔ.

Akiriŋ aSuyif ŋafaŋ kəcəpɛ Yesu towul

13 Kɔ akiriŋ aSuyif ŋasom nnɔ Yesu eyi mɔ aFarisi kɔ afum a Herodu alɔma, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋacəpɛ Yesu towul, ŋasumpər kɔ dəmoloku mɔ.
14 Kɔ akakɔ ŋander ŋaloku kɔ: «Wətəksɛ, səncərɛ a məlomp, məfɔnesɛ kələsər tewe, məfɔkiti fum tɛnəŋk tɔn, dəpɔ da Kanu yati dɔ məntəksɛ afum dəkance. Awa, sariyɛ səwosɛ su kəsɔŋ Sesar* wəbɛ wəka tɔf ya Rom dut ba, ka ta səsɔŋ kɔ di?»
15 Ntɛ Yesu ɛnacərɛ ŋa kəyɔnɛ abaŋɛnɛ kəlomp mɔ, k'oluksɛ ŋa: «Ta ake tɔ nəŋwakəs em-ɛ? Nəkɛr'em gbəleŋ bin ba pəsam, ider imɔmən.»
16 Kɔ ŋaŋkɛrɛ kɔ gbəleŋ bin. K'eyif ŋa: «Alulu ŋa ana ŋɔ ŋaŋɛ kɔ yecicəs yayɛ-ɛ?» Kɔ afum aŋɛ ŋaloku: «Ya Sesar wəbɛ wəka Rom yɔ.»
17 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Awa, nəsɔŋ Sesar pɔkɔ pɔyɔnɛ pɔn mɔ, kɔ Kanu sɔ pɔkɔ pɔyɔnɛ pɔn mɔ.» Kɔ cusu cəwos ŋa pəpɔŋ tetɔn.

---

† **11:26** Yecicəs yokur yəlɔma yendeŋər moloku mamɛ: «Mba kɔ nəna nəntɔŋaŋnɛnɛ akɔ-ɛ, Papa konu nwɛ eyi nde dəkɔm mɔ ofɔŋaŋnɛnɛ sɔ nəna kəciya konu.» **12:11** Yabura 118.22-23 * **12:14** *Sesar* tewe tɔ, ntɛ anasɔŋ nwɛ o nwɛ ətəmpər dɛbɛ da tɔf ya Rom mɔ.

Teyif ta kəfətɛ afi dacɔ

18 K'aSadisi[†] aŋɛ ŋaloku a fum ɔfɔyɛfɛ defi mɔ, ŋander ŋayif Yesu:
19 «Wətəksɛ, ntɛ tɔ Musa ɛnacicɛ su: ‹Kɔ fum efi ta ɔyɔ wan, mba pəsak wəran-ɛ, pəmar wɛnc ka wəfi pəlɛk wəcəbokəra wəkakɔ pənɛncɛ, pəsɔŋ wɛnc wəfi yuruya.›
20 Awɛnc aŋa camət-mɛrəŋ ŋanayi. Kɔ wəcɔkɔ-cɔkɔ ɛnɛncɛ, k'efi ɛsak fɛ yuruya.
21 Kɔ wəka mɛrəŋ ɛnɛncɛ, nkɔn sɔ k'efi ɛsak fɛ yuruya. Itɔ pənayi wɛnc wəka maas,
22 ali wəkin awɛnc aŋa akaŋɛ camət-mɛrəŋ ɛnasak fɛ yuruya. Ntɛ ŋalip kəfis-fis mɔ, kɔ wəran sɔ efi.
23 Ti disrɛ, kɔ dɔsɔk dɛyɛfɛ da afi dendebəp, an'endeyɔ wəran-ɛ? Bawo afum akaŋɛ camət-mɛrəŋ ŋananɛncɛ kɔ!»
24 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nənəŋk it'ɔsɔŋɛ ntɛ nənciyanɛ mɔ. Nəncərɛ fɛ Yecicəs Yosoku, nəncərɛ fɛ sɔ fənɔntər fa Kanu.
25 K'afi ŋandefətɛ afi dacɔ-ɛ, ŋafɔde ŋacnɛncɛnɛ, ŋandeyi pəmɔ mɛlɛkɛ mmɛ meyi Kanu kəsək mɔ.
26 Kəcloku a fum endefətɛ afi dacɔ, nəŋkaraŋ fɛ buk ba Musa ba? Ntɛ Kanu kənaloku Musa nde dɛrəntəm mɔ: ‹In'ɔyɔnɛ Kanu ka Abraham, Kanu ka Siyaka, Kanu ka Yakuba!›
27 Bafɔ Kanu ka afi k'ɔyɔnɛ, mba ka ayi wəyeŋ. Nəna nəsolnɛ fɛ kance!»

Tosom təkɔ telelɛ tɛtas mosom fəp mɔ

28 Kɔ wətəksɛ sariyɛ s'aSuyif wələma, nwɛ ɛnane ŋa sim ŋacgbɛkəlɛnɛ mɔ, ɛnəŋk a Yesu olok-lokər ŋa belbel, k'ender pəcyif Yesu: «Tosom tere tɛbɛk dəkəcəmɛ mosom fəp dacɔ-ɛ?»
29 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Tosom tayi təyɔnɛ: ‹Məcəŋkəl Yisrayel! Mariki, Kanu kosu sona gboŋ s'ɔyɔnɛ Mariki.
30 Məbətərɛ Mariki Kanu kam abəkəc ŋam fəp, afɔkəl ŋam fəp, mɛcɛmcɛmnɛ mam kɔ sɔkət sam fəp.›
31 Təcɔnc ta ti təyɔnɛ: ‹Məbətər wɛnc əm pəmɔ təkɔ məmbətərnɛ mɔ.› Tosom təlɔma teyi fɛ ntɛ tɛmbɛk tɛtas mamɛ mɛrəŋ mɔ.»
32 Kɔ wətəksɛ sariyɛ nwɛ oloku kɔ: «Tentesɛ, Wətəksɛ, məloku ti kance disrɛ: A Mariki sona sɔn gboŋ s'ɔyɔnɛ Kanu, a wələma eyi fɛ kɔ pəntɔyɔnɛ nkɔn-ɛ,
33 məbətər kɔ abəkəc ŋam fəp, kɔ dosoku domp dam fəp, kɔ sɔkət sam fəp, məbətər wɛnc əm pəmɔ təkɔ məmbətərnɛ mɔ. Mosom mamɔkɔ mɔyɔ dəkəcəmɛ mɛtas yɔcəl nyɛ ancɔfɛ Mariki mɔ kɔ yoloŋnɛ yələma fəp.»
34 Ntɛ Yesu ɛnəŋk a wətəksɛ sariyɛ wəkawɛ oloku təkɔ pəmar mɔ, kɔ Yesu oloku kɔ: «Məmbələ fɛ kəbɛrɛ akip ŋa dɛbɛ da Kanu dəntɔf.» Ali fum ɛnabəknɛ fɛ sɔ kəyifət kɔ toloku təlɔma.

Krist kɔ Dawuda

35 Yesu pəctəksɛ nde kələ kəpɔŋ ka Kanu: «Cəke cɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋantam kəloku a Krist[‡] wan ka Dawuda gbəcərəm ɔfɔ-ɛ?
36 Amera Ŋecempi ŋɛnasɔŋɛ nkɔn Dawuda yati kəloku ntɛ: ‹Mariki Kanu oloku Mariki mem: «Məder mənd'em nnɔ kəca kem kətət haŋ iclip kəboc aterɛnɛ am wɛcək wam dəntɔf.»›
37 Nkɔn Dawuda yati ewe wəsom wəka Kanu ‹Mariki›, cəke cɔ Mariki ɛntam kəyɔnɛ wan ka Dawuda-ɛ?» Kənay ka afum alarəm kənccəŋkəl Yesu pəbotu disrɛ.

Yesu oloku kənay ka afum kəkɛmbərnɛ ka atəksɛ sariyɛ

38 Yesu oncloku kənay ka afum dəmɛtəksɛ mɔn: «Nəkɛmbərnɛ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif, ŋambətər kəcacɛnɛ suma səpɔŋ, pacyif ŋa kəyif kəlel mofo mmɛ ambəpsɛnɛ mɔ,
39 pacsɔŋ ŋa səcɔm səkiriŋ sa dəkətola Kanu da aSuyif, pacsɔŋ ŋa dəkəndɛ d'abɛ mofo medi yeri dəcəsata.
40 Ŋacbaŋsər acəbokəra daka daŋan, ŋacbəlsɛ sali ntɛ təŋsɔŋɛ pagbɛkərɛ ŋa mɔ. Andekɔkiti ŋa kiti kəyeŋki.»

Kəpocɛ ka wəcəbokəra wətɔyɔ daka

41 Dəndo kələ kəpɔŋ ka Kanu, Yesu pəndɛ pətɛfərnɛ kaŋkəra, pəgbətnɛ ntɛ kənay ka afum kəmbɛr ki pəsam mɔ. Aka daka alarəm ŋancbɛr ki pəsam pɛlarəm.
42 Kɔ wəcəbokəra wətɔyɔ daka wələma ender pəboc fərɛŋk mɛrəŋ nfɛ fənapicɛ dəkəcəmɛ mɔ.
43 Kɔ Yesu ewe acɛpsɛ ɔn darəŋ k'oloku ŋa: «Kance icloku nu: Wəcəbokəra wətɔyɔ daka wəkawɛ ompocɛ pətas akɔ fəp aŋɛ ŋamboc pəsam kaŋkəra disrɛ mɔ.

[†] **12:18** *ASadisi* = kəgba ka afum aSuyif aŋɛ ŋancɛm-cɛmnɛ a kəyɛfɛ defi kəyi fɛ, mɛlɛkɛ meyi fɛ, yəŋk kɔ arkifin yeyi fɛ mɔ. Məməmən sɔ Asom 23.8 **12:26** Kəwur 3.6 **12:30** Sariyɛ 6.4-5 **12:31** ALewy 19.18 [‡] **12:35** *Krist* = Wəbɛ nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ, Wəyɛk-yɛk ka Kanu **12:36** Yabura 110.1

44 Bawo, pecernɛ paŋan pə akə fəp ŋamboc, mba nkən, kətəyə kən daka disrɛ omboc pəkə
əyə gbəcərəm pedi mə .»

13

Yesu oloku a andeləsər kələ kəpəŋ ka Kanu

1 Ntɛ Yesu owur kələ kəpəŋ ka Kanu disrɛ mə, kə wəcɛpsɛ kən darəŋ wəkin oloku kə:
«Wətəksɛ, məməmən masar mɛpat mətət, məməmən wələ wəpəŋ wa kələ kəpəŋ ka Kanu!»
2 Kə Yesu oloku kə: «Məŋnəŋk wələ wəpəŋ wawɛ! Tasar pəfədedeŋsɛ tasar kəroŋ nnə, mpɛ
antədewuŋ mə.»

Pəlɛc kə kətərəs

3 Ntɛ Yesu ɛndɛ nde tərə ta Tək ya Olif pətɛfərnɛ kələ kəpəŋ ka Kanu mə, Piyɛr, Sak, Isaŋ kə
Andəre ŋayɛfɛ kəyifət kə ŋabəkərɛ:
4 «Məloku su ake tɛm tə tatəkə tendeyi-ɛ? Tɛgbɛkərɛ tere tendementər kəlarɛ ka mes mamɛ
məloku mə fəp-ɛ?»
5 Kə Yesu ɛyɛfɛ kəloku ŋa: «Nəkɛmbərnɛ ta fum o fum pəsəŋɛ nu kəsəlɛ!
6 Afum alarəm ŋandeder ŋacbaŋɛnɛ kəbəcɛ tewe tem, ŋacloku nu: ‹In'əfə, wəsom wəka
Kanu!› Ŋandetalər kənay ka afum alarəm.
7 Kə nəndene pacloku teta kəwan kə pəyənɛ fɛ ti, pacfor teta ki-ɛ, ta nənesɛ! Mɛnɛ mes
maməkə meyi, mba təfədeyənɛ kərɛsna kəlip ka doru de.
8 Bawo afum a atəf ŋələma ŋandeyɛfərɛnɛ kə afum a atəf ŋocuru, dɛbɛ dɛyɛfərɛnɛ kə dɛbɛ.
Antəf kəyikcɛ kə dor yendeyi mofo mɛlarəm. Maməkə fəp mendeyi pəmə kəcop ka pucuy pa
dokombəra.
9 Nəkɛmbərnɛ nənasərka ntɛ tɛntam kəbəp nu mə. Andekekərɛ nu dəŋkiti d'aSuyif,
andesut nu dəkətola Kanu da aSuyif dɛlarəm. Nəndeloku təkə nəncarɛ tetem mə akiriŋ a
sədare səpəŋ kə abɛ a təf aləma fər kiriŋ.
10 Mɛnɛ padəŋkər kərɛsna Kibaru Kətət afum a təf ya doru fəp.
11 K'andekekərɛ nu kəkəbɛr ŋa dəwaca-ɛ, ta nənesɛ təkə nəŋkəloku mə, mba nəloku təkə
aŋkəsəŋ nu gbəncana babəkə mə, bawo bafə nən'endekəlok-loku, mba Amera Ŋecempi ŋa
Kanu.
12 Wɛnc wendekəsəŋ wɛnc padif. Tatəkə tə kas kəndekəsəyə wan kən. Awut ŋandekəcəmɛ
akombəra aŋan dɛbəkəc, ŋasəŋ ŋa padif.
13 Fəp fəndeter nu teta tewe tem, mba nwɛ endebəknɛ ti haŋ mes maməkə melip mə, Kanu
kəndeyac kə.»

Pəyikyik pɛləsər pəpəŋ mpɛ Mariki enter mə

14 «Kə nəndenəŋk pəyikyik pɛləsər pəpəŋ mpɛ Mariki enter mə, pɛndɛ nnə pəntəmar pi kəyi
mə, a afum akə ŋandeyi Yude mə pəmar ŋayɛksɛ ŋapɛ mərə kəroŋ. Pəmar wəkaraŋ ka buk
bambɛ pəcərɛ tantɛ!
15 Nwɛ eŋyi dabaŋka mə, ta pəbɛrɛ kələ kən disrɛ kəkəlɛk paka.
16 Nwɛ eŋyi dalɛ mə, ta pəlukus nde ndərən kəkəlɛk duma dən.
17 Pucuy pere pə tendeyənɛ abɛkəs, kə aŋɛ ŋande ŋacmɛsər dəsək dadəkə mə!
18 Nətola Kanu ta pucuy papəkə peder dɛrəŋ.
19 Bawo mataka maməkə məŋyənɛ mataka ma kətərəs, nkɛ kəntəyə kəwurɛnɛ kəyɛfɛ ntɛ
Kanu kəlompəs doru mə haŋ ndɛkəl, fum o fum afəsətərəs pəmə tatəkə.
20 Mba Mariki Kanu pənatəbelər mataka maməkə-ɛ, k'ali fum əfədekəfis. Mba ɛnabelər
mataka maməkə teta aŋɛ ɛnayɛk-yɛk mə.
21 Kə fum wələma oloku nu: ‹Məməmən: Krist eyi nnə,› ‹Məməmən: Eyi nde,› ta nəlaŋ
wəkayi.
22 Bawo abaŋɛnɛ kəyənɛ Krist kə sayibɛ sa yem ŋandewur doru. Ŋade ŋacyə mɛgbɛkərɛ kə
mes mɛwɛy-wɛy ntɛ təŋsəŋɛ, kə təyənɛ ŋactam-ɛ, ŋatalər akə Kanu kənayɛk-yɛk mə.
23 Nəkɛmbərnɛ belbel, iloku nu mes mamɛ ta mɛntabəp-ɛ!»

Kəder ka Wan ka Wərkun

24 «Mba mataka maməkə, kə pucuy papəkə pencepər-ɛ, pəndeyə gbərəp, ŋof ŋəfədesəmar,
25 cəs cəndetɛmpɛnɛ kəyɛfɛ dəkəm, fənəntər fa kəm fəndeyikcɛ.
26 Awa, andenəŋk Wan ka Wərkun pəcder dəkəp kə fənəntər fəlarəm kə nərə da debeki
dən.
27 Endesom mɛlɛkɛ ən dəməmpəmpə ma doru fəp kəloŋka ka aŋɛ ɛnayɛk-yɛk mə
dəmoŋkubut maŋkəlɛ ma dəKəm kə antəf.»

Kətəksɛ nkɛ kətək ka fik kəsəŋ mə

13:14 Daniyel 9.27; 11.31; 12.11 **13:25** Esayi 13.10; 34.4

28 «Nətəkəs totubcɛnɛ ntɛ kətək ka fik kəmentər mə: Kə wara wa ki wɛcaŋk wɛlɛŋk-ɛ, nəcərɛ
a kətən kələtərnɛ.
29 Nəna sə, kə nəndenəŋk mes mamək ə mecder-ɛ, nəcərɛ a Wan ka Wərkun ələtərnɛ yati.
30 Kance icloku nu: Dɛtɛmp dandɛ dəfəcepər ta mes mamɛ fəp meyi-ɛ.
31 Kəm kə antəf yendesəlɛ, mba moloku mem məfədesəlɛ.»

Fum o fum əfəcərɛ tɛm ntɛ Mariki endeder mə

32 «Ntɛ təyənɛ ta dəsək, kə pəyənɛ fɛ ti, ta tɛm ntɛ doru dendelip mə, fum o fum ɛncərɛ fɛ ti,
ali mɛlɛkɛ mmɛ meyi dəkəm mə fəp, ali wan, mɛnɛ Papa sona gboŋ ɛcərɛ ti.
33 Nəkɛmbərnɛ, ta nədəŋəs, bawo nəncərɛ fɛ tɛm ntɛ tendeyi mə.
34 Pəndeyi pəmə ntɛ wərkun endekə marənt, pəsak kələ kən, pəsəŋ acar ən nwɛ o nwɛ yɛbəc
yən, pəsom wəbum kəkɛmbərnɛ kumba.
35 Nəna sə nəkɛmbərnɛ, bawo nəncərɛ fɛ tɛm ntɛ wəka kələ endeder mə: Tɛntam kəyənɛ
dəfana, cɛkcɛkana, dəsəkana kə pəyənɛ fɛ ti-ɛ bətbətana.
36 Ta pəder pəbəp nu nəcdirɛ.
37 Tantɛ iŋloku nu mə, iŋloku ti fəp, nəkɛmbərnɛ!»

14

Abɛ ŋasekɛ Yesu tɛŋkəndəm

1 Cəsata ca Kəcepər ka Mɛlɛkɛ medif kə ka Cəcom cətənəŋkəl lebin pəmar cəyi kə mata
mɛrəŋ mencepər-ɛ. Aloŋnɛ apəŋ kə atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋanctɛn kəsumpər Yesu cəpənpən
disrɛ, ŋadif kə.
2 Bawo ŋancloku a ta pasumpər kə dəsək da kəsata, ta tedesəŋɛ pəyamayama pedeyi afum
dacə.

Wəran osop Yesu labundɛ dəromp

3 Ntɛ Yesu ɛnayi Betani mə, ndena Simən wəcunɛ sen, kə wəran wələma ɛmbɛrɛ tɛtəŋnɛ
ŋacdi yeri. Wəran nwɛ pətəmpər təkəbə pa alabatər* pɛlarɛ labundɛ da nar tɛp, labundɛ
deyeŋki kəway. K'osuncu təkəbə mpɛ, k'oloŋsər labundɛ ndɛ fəp Yesu dəromp.
4 Kə pəntɛlɛ afum aləma, kə ŋayifnɛ: «Ta ake tə ɛləsərɛ-ləsərɛ labundɛ dandɛ-ɛ?
5 Anatam di kəcaməs haŋ pəsam gbəleŋ masar maas, pasəŋ pi atəyə daka.» Kə pəntɛlɛ ŋa
nnə wəran nwɛ eyi mə.
6 Mba kə Yesu oloku: «Nəce kə! Ta ake tə nəcəmɛnɛ kə darəŋ-ɛ? Təyə tətət t'əyə nnə ina iyi
mə.
7 Atəyə daka, ŋayi nu dacə tɛm fəp, nəntam kəyənɛ ŋa pətət tɛm ntɛ o ntɛ nəŋfaŋ mə. Mba
ina, nəfədey'em tɛm fəp.
8 Ɔyə təkə ɛntam mə. Onuŋkɛnɛ kəsop im labundɛ kəlompəs ka kəbel kem a pacwup ki.
9 Kance icloku nu: Nnə o nnə andedəŋk Kibaru Kətət doru dandɛ kərkər mə, aŋloku sə təyə
tətət ta wəran wəkawɛ kəcɛm-cɛməs ka doru.»

Yudas ɛfaŋ kəsəŋ Yesu abɛ a aloŋnɛ

10 Yudas wəka dare da Keriyot, nwɛ ɛnayi acɛpsɛ a Yesu darəŋ aŋɛ wəco kə mɛrəŋ dacə mə,
əŋkə pəbəp abɛ a aloŋnɛ, ntɛ təŋsəŋɛ pəbɛr Yesu ŋa dəwaca mə.
11 Ntɛ aloŋnɛ ŋancəŋkəl moloku mən mə, kə pəmbət ŋa, kə ŋaloku kəsəŋ kə pəsam. Yudas
pəctɛn təyə ntɛ endekəbɛr Yesu ŋa dəwaca mə.

Yesu eyi kədi yeri ya Pak kə acɛpsɛ ən darəŋ

12 Dəsək dəcəkə-cəkə da kəsata ka Cəcom cətənəŋkəl lebin, dəsək ndɛ ancloŋnɛ ŋkesiya ya
Kəcepər ka Mɛlɛkɛ medif mə, kə acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋayif kə: «Deke məfaŋ səkəlomps'am
yeri ya kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ medif-ɛ?»
13 Kə Yesu osom acɛpsɛ ən darəŋ mɛrəŋ, k'oloku ŋa: «Nəkə dare, nəŋkənəŋk wərkun pəsarɛ
apampɛ ŋa domun pəder, kədefaynɛ nu. Nəcəmɛ kə darəŋ,
14 nde əŋkəbɛrɛ mə, nəloku wəka kələ: ‹Wətəksɛ oloku: Deke dəkələ deyi ndɛ indedi yeri ya
kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ medif kə acɛpsɛ em darəŋ-ɛ?›
15 Endekəmentər nu dəkələ dəpəŋ kələ darenc, palompəs di belbel ca fəp yeyi di. Dəndo
nəŋkəlompsɛ su yeri ya kəsata kaŋkə.»
16 Kə acɛpsɛ ən darəŋ ŋaŋkə, kə ŋambɛrɛ dare, kə ŋambəp ca fəp pəmə təkə ɛnaloku ŋa ti mə.
Kə ŋalompəs yeri ya kəsata kaŋkə.
17 Kə dəfəy dɛmbəp, k'ender kə acɛpsɛ ən wəco kə mɛrəŋ.
18 Tɛm ntɛ ŋanandɛ dɛmɛsa ŋacdi yeri mə, kə Yesu oloku: «Kance icloku nu: Wəkin nu dacə,
nwɛ eyi kədi yeri kə ina mə, endebɛr im aterɛnɛ em dəwaca.»
19 Kəməncnɛ disrɛ kə ŋayɛfɛ kəyifət kə: «In'əfə ba?»

---

* **14:3** *Təkəbə pa alabatər* = Təkəbə mpɛ anclompsɛ tasar pefer pɛpat. Aŋwe tasar pətət mpɛ «alabatər».

20 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Wəkin nəna akaŋɛ wəco kɔ mɛrəŋ dacɔ, nwɛ səmbɛr waca dap din disrɛ kədi yeri mɔ.
21 Wan ka Wərkun endefi, pəmɔ təkɔ ancic ti mɔ. Mba pəlɛc pere peyi wərkun wəkawɛ endebɛr Wan ka Wərkun aterɛnɛ ɔn dəwaca mɔ! Kənatəkom ka wərkun wəkawɛ kənatam kətesɛ kɔ!»

Mariki kəpaŋnɛ kən yeri, kəpus kɔ acɛpsɛ ɔn

22 Ntɛ ŋancdi yeri mɔ, kɔ Yesu ɛlɛk kəcom, k'eyif Kanu barka, k'entepi ki k'ɔsɔŋəs ŋa pəcloku: «Nəbaŋ, dis dem dɔ.»
23 K'ɛlɛk sɔ təmbəl ta wɛn, ntɛ elip kəyif Kanu barka mɔ, k'ɔsɔŋəs ŋa kɔ ŋamun fəp faŋan.
24 K'oloku ŋa: «Mecir mem mɔ, mmɛ aloŋ teta kəcaŋəs danapa da Kanu kɔ kənay ka afum mɔ.
25 Kance icloku nu: Ifɔsɔmun wɛn haŋ dɔsɔk ndɛ indegbɔkərɛ sɔ kəmun wi, nde dɛbɛ da Kanu mɔ.»
26 Ntɛ ŋalip kəleŋəs meleŋ mokor-korɛ Kanu mɔ, kɔ ŋawurnɛ ntende kəca ka tərɔ ta Tɔk ya Olif.

Yesu oloku a Piyɛr endece kəcərɛ kən

27 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəna akaŋɛ fəp nəndelukus im darəŋ, bawo Yecicəs Yosoku yoloku: ‹Indesut wəkɛk, ŋkesiya yɛsamsər.›
28 Mba k'indefɔtɛ afi dacɔ-ɛ, indekɔkar nu Kalile.»
29 Kɔ Piyɛr oloku kɔ: «Ali fəp fəlukus əm darəŋ, ina ifəlukus əm darəŋ.»
30 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Kance iclok'əm: Pibi pampɛ yati, məndegbɛkəl kəmaas a məncərɛ f'em a kicipi kəccam tamɛrəŋ.»
31 Mba Piyɛr pəcgbɛkəl ti pəpɔŋ: «Ali səcfi kɔ məna, ifəgbɛkəl a incər'am.» Acɛpsɛ a Yesu darəŋ akɔ fəp toloku tin tayi tɔ ŋancloku.

Yesu ɛsali Ketsemane

32 Kɔ ŋambəp kəfo nkɛ aŋwe Ketsemane mɔ, k'oloku acɛpsɛ ɔn darəŋ: «Nəndɛ nnɔ tɛm ntɛ iŋkɔtola Kanu mɔ.»
33 K'ɛlɛk Piyɛr, Sak kɔ Isaŋ. Kɔ kənesɛ kəpɔŋ kəncop kəsumpər Yesu kɔ abəkəc ŋɛlɛcɛ-lɛcɛ kɔ.
34 K'oloku ŋa: «Abəkəc ŋɛnaŋkanɛ kədɛnc'em pəmɔ ifi. Nəyi nnɔ, ta nədirɛ!»
35 Ntɛ Yesu ɔmbɔlɛnɛ ŋa pəpic mɔ, k'ɛmbɛlkər kəcəp tobu dəntəf, k'ontola ntɛ tɔŋsɔŋɛ, kɔ tɛntam kəyi-ɛ, tɛm tocuca tatəkɔ təbɔlɛ kɔ.
36 Pəcloku: «Aba, Papa, mən'ɛtam mes fəp, məbɔlɛn'em tɔmbəl pa kətərəs pampɛ. Ti disrɛ, bafɔ təkɔ ifaŋ mɔ de, mba ntɛ məna məfaŋ mɔ.»
37 Kɔ Yesu ender pəbəp acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋacdirɛ. K'eyif Piyɛr: «Simɔŋ, kədirɛ kɔ məndɛ ba? Məntam fɛ kətədirɛ ali dec din?
38 Ta nədirɛ, nətola Kanu ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta nəmbɛrɛ kəwakəs disrɛ mɔ. Pəmbas mera yonu kəyɔ pətət, mba nəyɔ fɛ səkət kəyɔ ti.»
39 Kɔ Yesu ɔmbɔlɛ sɔ, pəcgbəkərɛ totola Kanu tin tatəkɔ.
40 Kɔ Yesu olukus, k'ender pəbəp acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋacdəŋəs, ntɛ fər yɛnalɔl ŋa mɔ, ŋanacərɛ fɛ toloku ntɛ ŋaŋluksɛ kɔ mɔ.
41 Kɔ Yesu ɔŋgbəkərɛ sɔ kəder tamaas k'ɛŋgbəŋ-gbəŋər ŋa: «Nəndirɛ sɔ, kəŋesəm kɔ nəndɛ! Telip! Nəcəŋkəl: Tɛm tɛmbəp, ambɛr Wan ka Wərkun aciya dəwaca.
42 Nəyɛfɛ, paŋkɔn, nwɛ eyi kəbɛr im afum dəwaca mɔ, ɔlətərnɛ.»

Asədar ŋasumpər Yesu

43 Yesu pəsərəlok-loku, kɔ Yudas nwɛ ɛnayi acɛpsɛ a Yesu aŋɛ wəco kɔ mɛrəŋ dacɔ mɔ, ender pəsolɛ kənay ka afum aŋɛ ŋanatɔmpər-tɔmpər sakma, kɔ tək yosutnɛnɛ mɔ. Aloŋnɛ apɔŋ, atəksɛ sariyɛ s'aSuyif kɔ abeki ŋanasom ŋa.
44 Yudas nwɛ ɛncbɛr Yesu aterɛnɛ ɔn dəwaca mɔ, ɛnasɔŋ asədar tɛməncɛ ntɛ: ‹Nwɛ iŋkəcup mɔ, nkən ɔfɔ wəkakɔ. Nəsumpər kɔ, nəkekərɛ, nəgbɛkərɛ kɔ belbel.›
45 Gbəncana babəkɔ kɔ Yudas ender, k'ɔlətərnɛ Yesu, k'ewe kɔ: «Wətəksɛ,» k'oncup kɔ.
46 Kɔ afum akakɔ ŋantəpsər Yesu waca, kɔ ŋasumpər kɔ.
47 Wəkin acɛpsɛ ɔn darəŋ dacɔ owurɛ dakma dɔn, k'ɛncɛp wəcar ka wəloŋnɛ wəpɔŋ aləŋəs, k'eŋgbinti ŋi.
48 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəwur kədesumpər im, nətəmpər-tɔmpər sakma kɔ tək yosutnɛnɛ pəmɔ ntɛ iŋyɔnɛ kalbante mɔ.
49 Dəsɔk o dəsɔk incyi nu dacɔ ictəksɛ nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu, ta nənder nəsumpər im-ɛ. Mba tatəkɔ teŋyi ntɛ tɔŋsɔŋɛ Yecicəs Yosoku yɛlarɛ mɔ.»
50 Kɔ asol ɔn fəp ŋasak Yesu, kɔ ŋayɛksɛ.

14:27 Sakary 13.7

51 Wətɛmp wələoma ɛnacəmɛ Yesu darəŋ, pəgbalərnɛ kəloto gbəcərəm. Kɔ ŋasumpər kɔ,
52 mba wəkakɔ ɛnasalpər ŋa, k'ɛsakərɛnɛ ŋa kəloto kəŋkɔ ɛnagbalərnɛ mɔ, k'ɛyɛksɛ pəwur fos.

Yesu fər ya aboc kiti apɔŋ

53 Kɔ ŋaŋkekərɛ Yesu ndena wəloŋnɛ wəpɔŋ. Abɛ a aloŋnɛ fəp, abeki kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋambəpsɛnɛ.
54 Piyɛr ɛncəmɛ ŋa darəŋ, pəcməmən ti pəbəlɛ, haŋ nde kələ kəpɔŋ ka wəloŋnɛ wəpɔŋ, nde abaŋka disrɛ. Pəndɛ kɔ abum, pəcsayɛ nɛnc kəsək.
55 Aloŋnɛ apɔŋ k'aboc kiti aSuyif fəp ŋanctɛn sede nsɛ sənakəbaŋɛ ŋa moloku məkɔ ŋanakədeŋɛ Yesu, ntɛ təŋsəŋɛ padif kɔ mɔ, mba ŋanasətə fɛ.
56 Afum alarəm ŋancboncɛ kɔ yem, mba yem yayəkɔ yoncsurɛnɛ fɛ.
57 Alɔma ŋaccop kəboncɛ kɔ yem nyɛ:
58 «Səne kɔ pəcloku: ‹Indeləsər kələ kəpɔŋ ka Kanu kaŋkɛ waca wa fum wolompəs mɔ, mata maas disrɛ icəmbər kələma nkɛ waca wa fum wəntədelompəs mɔ.»
59 Ali yem yayəkɔ yɛnasurɛnɛ fɛ kəyənɛ ka sede.
60 Kɔ wəloŋnɛ wəpɔŋ ɛyɛfɛ afum dacɔ, k'eyif Yesu: «Məfɔluksɛ su təlɔm o təlɔm ba? Cəke cɔ məŋloku teta moloku ma sede mmɛ akaŋɛ ŋambonc am mɔ?»
61 Mba kɔ Yesu ɛncaŋk, oluksɛ fɛ toloku ntɛ o ntɛ. Kɔ wəloŋnɛ wəpɔŋ eyif kɔ sɔ: «Mən'ɔyɔnɛ Krist, Wan ka Kanu nkɛ aŋkor-koru mɔ ba?»
62 Kɔ Yesu oloku: «In'ɔfɔ. Nəndenəŋk Wan ka Wərkun pəndɛ kəca kətət ka Kanu nkɛ kəntam mes fəp mɔ, pəcder nərɔ da debeki dən disrɛ dəkəp ka dəKɔm.»
63 Kɔ wəloŋnɛ wəpɔŋ ɛwali-wali yamos yɔn k'eyif: «Sede səre sɔ pəmar payif-ɛ?
64 Nəne təkɔ ɔləməs Kanu mɔ. Cəke cɔ nəncɛm-cɛmnɛ-ɛ?» Kɔ fəp fəloku a pəmar padif kɔ.
65 Kɔ afum alɔma ŋayɛfɛ kəyuksər Yesu lin, ŋackump kɔ kəro, ŋacsut kɔ ŋkulma, ŋacloku: «Awa Sayibɛ, məloku su an'osut əm-ɛ?» Kɔ abum ŋambaŋ Yesu kɔ ŋaferəs kɔ waca dəkanca.

Piyɛr ence kəcərɛ Yesu

66 Tɛm ntɛ Piyɛr ɛnayi tantɔf nde saŋka disrɛ mɔ, kɔ wəcar wəyecəra wəkin wəka wəloŋnɛ wəpɔŋ ender.
67 Ntɛ ɛnəŋk Piyɛr pəcsayɛ mɔ, k'ɛŋgbətnɛ kɔ, k'oloku kɔ: «Mənа sɔ Yesu wəka Nasarɛt nənayi.»
68 Kɔ Piyɛr ɛŋgbɛkəl ti pəcloku: «Incərɛ fɛ, incərɛ fɛ ntɛ mənа məfaŋ kəloku mɔ!» K'owur kəkəndɛ saŋka tadarəŋ, nde dəkəbɛrɛ. Kɔ kicipi kəncam.†
69 Kɔ wəcar wəran nwɛ ɛnəŋk kɔ, k'ɔŋgbɔkərɛ sɔ ti kəloku akɔ ŋanayi di mɔ: «Wələma ɔfɔ wəkawɛ sɔ.»
70 Mba kɔ Piyɛr ɛŋgbɛkəl sɔ. Pəwon fɛ, aŋɛ ŋanayi di mɔ, ŋaloku sɔ Piyɛr: «Səlaŋ ti, afum akaŋɛ wəkin məyɔnɛ, bawo mənа sɔ wəka Kalile məyɔnɛ.»
71 Kɔ Piyɛr ɛyɛfɛ kədɛrəm: «Kanu kətərəs im kɔ pəyɔnɛ a kəyemɛ k'indɛ-ɛ! Indɛrəm a incərɛ fɛ fum wəkawɛ nəŋle mɔ!»
72 Gbəncana babəkɔ kɔ kicipi kəncam sɔ tamɛrəŋ. Kɔ Piyɛr ɛncɛm-cɛmnɛ toloku təkɔ Yesu ɛnaloku kɔ mɔ: «Məndegbɛkəl kəmaas a məncərɛ f'em a kicipi kəccam tamɛrəŋ.» Kɔ Piyɛr ɛyɛfɛ kəbok.

15

Yesu fər ya Pilat kiriŋ

1 Ntɛ bətbət bɛmbəp mɔ, aloŋnɛ apɔŋ kɔ abeki, atəksɛ sariyɛ kɔ aboc kiti aSuyif fəp, ŋaloŋkanɛ kəkətəŋnɛ ntɛ andeyɔ Yesu mɔ. Ntɛ ŋalip kəkot kɔ mɔ, kɔ ŋambɛr kɔ Pilat dəwaca.
2 Kɔ Pilat eyif kɔ: «Mən'ɔyɔnɛ wəbɛ ka aSuyif ba?» Kɔ Yesu oluksɛ kɔ: «Mən'oloku ti.»
3 Aloŋnɛ apɔŋ ŋanatɔmpərɛ kɔ meyemsɛnɛ mɛlarəm.
4 Kɔ Pilat eyif kɔ sɔ: «Məfɔloku ntɛ o ntɛ? Məne mamɛ ŋambonc am mɔ fəp!»
5 Mba Yesu ɛnaluksɛ fɛ kɔ sɔ toloku ntɛ o ntɛ, ti tɛnawosəs Pilat kusu pəpɔŋ.

Aŋkiti Yesu kəfi

6 Awa kəren o kəren kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif, Pilat ɛncsakɛ afum yɛŋən wəyi dəbili wəkin nwɛ ŋaŋfaŋ mɔ.
7 Tɛm tatɔkɔ fum wələma ɛnayi dəbili pacwe kɔ Barabas nwɛ anabɛr dəbili teta kədif fum, ntɛ ŋanayɛfɛ kəyeŋkər abɛ a dətəf səbomp mɔ.
8 Kɔ kənay ka afum kəmpɛ, kɔ ŋayɛfɛ kəyifət a payɔnɛ ŋa təkɔ ambət kəyɔnɛ ŋa mɔ.
9 Kɔ Pilat eyif ŋa: «Isakərɛ nu wəbɛ wəka aSuyif ba?»
10 Bawo Pilat ɛnacərɛ a kəraca ka aloŋnɛ apɔŋ kənasɔŋɛ ŋa kəlɛk Yesu ŋabɛr kɔ dəwaca.
11 Mba kɔ aloŋnɛ apɔŋ ŋagbiŋər kənay ka afum, ntɛ təŋsəŋɛ pasakɛ ŋa yɛŋən Barabas mɔ.

† **14:68** Yəgbəkərɛ ya yecicəs yokur yələma yəyə fɛ: «Kɔ kicipi kəncam.»

12 Kɔ Pilat ɔŋgbɔkərɛ sɔ: «Cəke cɔ nəfaŋ a iyɔ nwɛ nəŋwe wəbɛ ka aSuyif mɔ-ɛ?»
13 Kɔ ŋayɛfɛ kəkulɛ-kulɛ: «Məcaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl!»
14 Kɔ Pilat eyif ŋa: «Pəlɛc pere p'ɔyɔ-ɛ?» Mba kɔ afum ŋanaŋkanɛ kəkulɛ-kulɛ pəpɔŋ: «Məcaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl!»
15 Kɔ Pilat ɛncɛm-cɛmnɛ kəyɔ tɛfaŋ ta kənay ka afum: K'ɛsakɛ ŋa yɛŋən Barabas. Ntɛ elip kəsom pasutɛ Yesu tərəŋkɔn mɔ, k'ɛmbɛr kɔ afum dəwaca a pacaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl.

Asɔdar ŋafani Yesu

16 Kɔ asɔdar ŋaŋkekərɛ Yesu nde abaŋka ŋa kəlɔ kəpɔŋ ka Pilat, kɔ ŋawe dɛŋgbɛŋk dadɔkɔ fəp.
17 K'asɔdar ŋambɛr Yesu duma d'abɛ deyim, kɔ ŋandeŋər kɔ dəromp aŋgbɔŋkəlɔ ŋa bɛŋk yodu.
18 Kɔ ŋayɛfɛ kəfani kɔ ŋacyif: «Iŋyif əm, wəbɛ ka aSuyif.»
19 Kɔ ŋasutɛ Yesu domp kəgbo, kɔ ŋayukər kɔ lin, ŋanut suwu teta kəfani kɔ.
20 Ntɛ ŋalip kəfani kɔ mɔ, kɔ ŋawurɛ kɔ duma d'abɛ deyim kɔ ŋambɛr kɔ yamos yɔn. Kɔ ŋaŋkekərɛ kɔ kəkɔcaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl.

Ancaŋ Yesu dətɔk yɛpəmpəl

21 Kɔ asɔdar ŋawe fum wəlɔma nwɛ ɛnayɛfɛ dalɛ mɔ, pacwe wəkayi Simɔŋ wəka dare da Sirɛn, papa ka Alɛksandər kɔ Rifis, kəkɔgbaŋnɛ tɔk yɛpəmpəl nyɛ anakɔ kəcaŋ Yesu mɔ.
22 Kɔ ŋaŋkekərɛ Yesu kəfo nkɛ aŋwe Kolkota mɔ, itɔ tatɔkɔ «Kəfo ka Kəmbɛmbəlɛ».
23 Kɔ asɔdar ŋafaŋ kəsɔŋ Yesu wɛn wɔnɔŋkəl acɔl nŋɛ aŋwe «*mir*» mɔ, mba Yesu ɛnawosɛ fɛ wi kəmun.
24 Kɔ asɔdar ŋancaŋ Yesu dətɔk yɛpəmpəl, kɔ ŋayerɛnɛ yamos yɔn, ŋakotɛ ti yampuŋpuŋ nyɛ nwɛ o nwɛ eŋkekərɛ nde ndərɔn mɔ.
25 Walaha wɛnayi ntɛ ŋanccaŋ Yesu dətɔk yɛpəmpəl mɔ.
26 Tecicəs ntɛ tɔ ŋanacic kəmentər ka tes ntɛ tɛnasɔŋɛ k'andif kɔ mɔ: «Wəbɛ ka aSuyif.»
27 Kɔ ŋancaŋ Yesu dətɔk yɛpəmpəl kɔ calbante mɛrəŋ, wəkin pəyi kɔ kəca kətət, wəkɔ pəyi kɔ kəca kəmeriya.
28 [*]
29 Acepər ŋacləməs Mariki Yesu, ŋacfɛk kɔ domp. Ŋacloku: «Məna nwɛ məncekəli kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu, məcəmbər sɔ ki mata maas disrɛ mɔ,
30 məyacnɛ mənasərka, mətor dətɔk yɛpəmpəl yayɛ!»
31 Aloŋnɛ apɔŋ kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif, ŋa sɔ ŋancfani Yesu ŋacloku: «Ɛnayac aləma, mba ɔfɔtam kəyacnɛ nkɔnsərka!
32 Krist, wəbɛ ka Yisrayel pətor oŋ ma dətɔk yɛpəmpəl, ntɛ tɔŋsɔŋɛ sənəŋk səlaŋ sɔ ti mɔ!» Afum akɔ anacaŋ kɔ Yesu mɔ, ŋancləməs kɔ sɔ.

Defi da Yesu

33 Pəndeyi daŋ, dec dosurɛnɛ afum dəsəbomp, kɔ kubump kəntor dəntɔf fəp, tɛnabəlɛ kətɛnc haŋ salifana.
34 Salifana səndebəp, kɔ Yesu oŋkulɛ-kulɛ: «*Eloyi, Eloyi, lema sabaktani?*» Itɔ tatɔkɔ: «Kanu kem, Kanu kem, ta ake tɔ məsak'em-ɛ?»
35 Afum aləma akɔ ŋanayi di mɔ ŋanane kɔ dim. Ŋancloku kəfətɔ disrɛ: «Məcəŋkəl, Aŋnabi Eli eyi kəwe tatɔkɔ.»
36 Kɔ fum wəlɔma ɛyɛksɛ, k'ɔŋkɔ pəpuk yaŋgba dəmənccɔncɔ, k'ɛnɛpsər yi dəkəmota, k'ɔsɔŋ Yesu a pəmun, pəcloku: «Nəkar ma, pamɔmən belbel kɔ tɔyɔnɛ a Eli endeder kədetorɛ kɔ-ɛ.»
37 Mba kɔ Yesu owurɛ dim dɔpɔŋ, k'eŋgbiŋ kifir.
38 Kɔ kəloto kəlel nkɛ kəŋkəŋk tɔksɔ ta kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu mɔ kəŋgbɛrɛ dacɔ, kəyɛfɛ takəroŋ haŋ tantɔf.
39 Ntɛ anəŋk Yesu kəgbiŋ kɔn kifir mɔ, kɔ wəbɛ k'asɔdar wəRom nwɛ ɛnayi di pətɛfərnɛ kɔ mɔ, oloku: «Fum wəkawɛ, Wan ka Kanu yati ɛnayi.»
40 Aran sɔ ŋanacəmɛ pəbəlɛ ŋacmɔmən. Aran akaŋɛ dacɔ: Mari wəka Makdala, Mari iya wəka Sak wəfɛt kɔ Yoses, kɔ wəran wəlɔma nwɛ ancwe Salome mɔ.
41 Aran akakɔ ŋanacəmɛ Yesu darəŋ, ŋacbəcɛ kɔ ntɛ ɛnayi Kalile mɔ, kɔ aran alarəm aləma aŋɛ ŋanapɛ kɔ nkɔn Yesu Yerusalɛm mɔ.

Ambɛr Yesu dəkufu

42 Dəfɔy dɛmbəp, mba ntɛ pənayɔnɛ dəsɔk da kəlompəsnɛnɛ simiti dəsɔk da kəŋesəm mɔ,

---

* **15:28** Yecicəs yokur yəcəkə-cəkə yələma yəyɔ fɛ moloku mamɛ: «Tatəkɔ tɔ tecicəs tɛnamentərnɛ, ntɛ tɛnaloku: ‹K'ancəmbər kɔ calbante dacɔ.›» (Məmɔmən sɔ Luk 22.37 kɔ Esayi 53.12.) **15:34** Yabura 22.1

43 wəka Arimate wələma nwɛ ancwe Isifu mə ɛmbəknɛ, k'ɔŋkɔ ndena Pilat kəkətola kɔ kəbel ka Yesu ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəwup ki mə. Isifu, fum wəpɔŋ ɛnayi aboc kiti aSuyif dacɔ, nwɛ kəder ka dɛbɛ da Kanu kənabas mə.
44 Kɔ pənciyanɛ Pilat kəne a Yesu elip kəfi katəna. Kɔ Pilat ewe wəbɛ wəsɔdar k'eyif kɔ, kɔ tɔyɔnɛ a Yesu efina pəwon-ɛ?
45 Ntɛ wəbɛ wəsɔdar oloku kɔ tɔkɔ tɛnayi mə, kɔ Pilat owosɛ Isifu kəlɛk kəbel ka Yesu.
46 Kɔ Isifu ɛway arɔfən ŋa kəloto kətelər, k'ontorɛ Yesu dətək yɛpəmpəl, k'ɛnɛpsər kɔ ŋi, k'omboc kɔ dəkufu nkɛ anayɔk dətasar mə. Ntɛ elip mə, k'embiŋkəli tasar mpɛ ɛnasuncɛ dəkəbɛrɛ da kufu kaŋkɔ mə.
47 Mari wəka Makdala kɔ Mari, iya ka Yoses, ŋacgbɛkərɛ nde kəfo nkɛ anabɛr kɔ mə.

16

Yesu kəfɔtɛ kɔn afi dacɔ

1 Ntɛ simiti dəsɔk da kəŋesəm dencepər mə, dɔckɔsɔk sandeŋ, kɔ Mari wəka dare da Makdala, Mari iya ka Sak, kɔ wəran wələma Salome ŋaway moro mobotu ambɔnc, kədesop mi kəbel ka Yesu.
2 Tataka ta sandeŋ bətbət suy, kɔ ŋander nde dəkufu.
3 Ŋacyiftɛnɛ taŋan: «An'ɔŋkɔbiŋkəlɛ su tasar təkɔ asuncɛ dəkəbɛrɛ da kufu mɔ-ɛ?»
4 Ŋandeyekti fər, kɔ ŋanəŋk tasar pəpɔŋ papəkɔ pabiŋkəli pi.
5 Ntɛ ŋancbɛrɛ dəkufu mə, kɔ ŋanəŋk wətɛmp wələma pəndɛ kəca kətət, pəbɛrnɛ duma dobolu defer, kɔ ŋanesɛ.
6 Kɔ wətɛmp nwɛ oloku ŋa: «Ta nənesɛ. Yesu wəka Nasarɛt nəntɛn, wəkɔ anacaŋ dətək yɛpəmpəl mə. Ɔfɔtɛ afi dacɔ, eyi fɛ nnɔ! Nənəŋk kəfo nkɛ k'anaboc kɔ.
7 Mba nəkɔ nəloku acɛpsɛ ɔn darəŋ kɔ Piyɛr a Yesu eyi nu kiriŋ kəkɔ Kalile: Difɔ nəŋkɔnəŋk kɔ, pəmɔ təkɔ ɛnaloku nu ti mə.»
8 Kɔ aran aŋɛ ŋawur dəndo dəkufu kɔ ŋayɛksɛ, ŋacyikcɛ, cusu cəwos ŋa. Ali tes ŋanaloku fɛ fum, bawo ŋananesɛ.

Yesu ementərnɛ Mari wəka Makdala

9 [Ntɛ Yesu ɔfɔtɛ defi mə, bətbət ba tataka təcɔkɔ-cɔkɔ ta tataka toluksər, k'owurər kərɛsna Mari wəka Makdala, wəkɔ Yesu ɛnabɛləs yɔŋk yɛlɛc camət-mɛrəŋ mə.
10 Kɔ Mari wəka Makdala ɔŋkɔ pəloku moloku mamɔkɔ akɔ ŋanakɔ kɔ nkɔn, ŋayi kəbal ka defi da Yesu, ŋacbok mə.
11 Ntɛ afum akaŋɛ ŋanane a eyi wəyeŋ, a nkɔn Mari wəka Makdala ɛnanəŋk kɔ mə, ŋanalaŋ fɛ ti.

Yesu ementərnɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ

12 Ntɛ tatəkɔ tencepər mə, kɔ Yesu ementərnɛ sɔ teyi təloma acɛpsɛ ɔn darəŋ mɛrəŋ aŋɛ ŋanckɔ dəkulum mə.
13 Kɔ akakɔ mɛrəŋ ŋander sɔ ŋaloku ti acɛpsɛ a Yesu darəŋ alpəs akɔ. Ŋa sɔ, ŋanalaŋ fɛ ŋa.

Yesu ementərnɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ aŋɛ wəco kɔ pin

14 Tɛlpəs oŋ, kɔ Yesu ementərnɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ aŋɛ wəco kɔ pin, tɛm ntɛ ŋacdi yeri mə, k'ɛnal ŋa kəbut kəŋan kəlaŋ kɔ kəyeŋk domp kəŋan, bawo ŋanalaŋ fɛ akɔ ŋananəŋk kɔ ntɛ ɛnafɔtɛ afi dacɔ mə.
15 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəkɔ doru dandɛ fəp, nəkɔ nəcam Kibaru Kətət nnɔ afum a doru fəp ŋayi mə.
16 Məna nwɛ məŋyɔnɛ wəlaŋ, məsɔtə kəgbət dəromun teta Kanu mə, aŋyac əm, mba məna nwɛ məntəlaŋ mə, antərəs əm dəsɔk da kəkiti.
17 Nənəŋk mɛgbɛkərɛ mmɛ mendesolɛ aŋɛ ŋandeyɔnɛ alaŋ mɔ: Tewe tem tendesɔŋɛ ŋacbɛləs yɔŋk yɛlɛc. Ŋande ŋaccɔp cusu ncɛ ŋanatəcarɛ mə.
18 Ŋande ŋacsumpərɛ bok waca. Pomun pɛkəntəŋ mpɛ o mpɛ pɔ ŋamun pəfɔyɔ ŋa təlɔm o təlɔm. Ŋande ŋacdeŋ acuy waca, akakɔ ŋactamnɛ.»

Yesu olukus Kanu kəsək

19 Mariki Yesu, ntɛ elip kəlok-lokər ŋa mə, k'ampɛnɛ kɔ dəKɔm, k'ɔŋkɔ pəndɛ Kanu kəsək.]*
20 Kɔ acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋaŋkɔ mofo fəp kəkɔsamsər Kibaru Kətət. Mariki ɛncbəc kɔ ŋa, pəcsɔŋɛ dəmɛgbɛkərɛ mmɛ ŋancwurɛ, paclaŋ moloku mamɔkɔ.†

---

* **16:19** Yecicəs yecepər yokur mɛrəŋ, kɔ yəlɔma nyɛ alaŋ mɔ, yəyɔ fɛ moloku mɛlpəs ma kibaru kaŋkɛ kəyɛfɛ sora 9 haŋ 19. Moloku mamɛ dəyecicəs yofu yɛlpəs meyi. † **16:20** Moloku mmɛ meyi fɛ Yecicəs Yosoku yokur fəp: «Mba pəpic pɔ ŋancloku asol a Piyɛr ntɛ anasom ŋa kəloku mə. Ntɛ tencepər mə, Yesu nkənsərka osom ŋa kəkekərɛ kawandi kəpus nkɛ kəntəlip mə kəyɛfɛ nde dec dɛmpɛ kəkɔ ka nde dɛŋkalɛ mə, kəyac ka doru o doru nkɛ kəntəlip mə. Amina»

Kibaru Kətɔt ka Luk

Kəbɛrɛ ka kəcop moloku ma Luk

1 Ntɛ afum alarəm ŋancop kəlompəs ka mes mmɛ mɛnacepər su dacɔ mɔ,
2 pəmɔ təkɔ akɔ ŋananəŋk mi dəkəcop, akɔ ŋanasom kəloku ka afum toloku ta Kanu mɔ.
3 Kəleləs kam, Teyofil, itɔ pəwurɛn'em fɔ pəntesɛ ina sɔ, ntɛ intɛn mi belbel kəyɛfɛ dəkəcop
mɔ. Awa, isɔŋ'am mi kəcərɛ dəmecicəs pəmɔ təkɔ inatəkəs mi mɔ,
4 ntɛ təŋsɔŋɛ məcərɛ kance ka mes mmɛ antəks'am mɔ.

Mɛlɛkɛ moloku kədekom ka Aŋnabi Saŋ *

5 Tɛm ntɛ Herodu ɛnayɔnɛ wəbɛ ka atɔf ŋa Yude mɔ, wəloŋnɛ ka Kanu wələma ɛnayi pacwe
kɔ Sakary, wəka kəgba ka aloŋnɛ nkɛ ancwenɛ wətem Abiya mɔ ɛnayɔnɛ. Wəran kɔn pəwur
dokom da Aruna, pacwe kɔ Elisabɛt.
6 Mɛrəŋ maŋan fəp ŋanalomp fɔr ya Kanu kiriŋ, ŋacəmɛ sɔ dɔpɔ kɔ mosom ma Mariki fəp
darəŋ pəmɔ təkɔ pəmar mɔ.
7 Mba ŋanayɔ fɛ wan, bawo Elisabɛt ɛnayɔnɛ fɛ wəran wəkombəra, mɛrəŋ maŋan fəp
ŋanasikər.
8 Dɔsɔk dələma Sakary pəcbəc yɛbəc yɔn ya kəloŋnɛ ka Kanu, bawo kəgba kəŋan kənakɔ
kətɔmpər kəloŋnɛ kaŋkɔ.
9 Pəmɔ təkɔ aloŋnɛ a Kanu ŋaŋyɔ ti mɔ, k'aŋgbal kɔla†, kɔ kɔla kəmentər Sakary dɔsɔk dadɔkɔ
kəbɛrɛ ka dəkəfo kəcempi ka kəlɔ kəpɔŋ pəkɔmotɛ Mariki curay.
10 Afum alarəm ŋanayi nde dabaŋka **ŋ**aclok-lokə**r Kanu** tɛm tatɔkɔ ancmot curay mɔ.
11 Awa, kɔ mɛlɛkɛ ma Mariki mowurər Sakary, mɛcəmɛ nde kəca kətɔt ka tetek ntɛ aŋmotɛ
Mariki suray mɔ.
12 Ntɛ Sakary ɛnəŋk mɛlɛkɛ mmɛ mɔ, kɔ pəyi kɔ yamayama, kɔ kənesɛ kəsumpər kɔ.
13 Mba kɔ mɛlɛkɛ mmɛ moloku kɔ:
«Ta mənesɛ Sakary,
bawo Kanu kəlɛk kətola kam:
Elisabɛt, wəran kam, endekom'am wan wərkun
məde məwe kɔ tewe ta Saŋ‡.
14 Wan wəkakɔ endesɔŋ'am kəyekti domp pəbɔt əm sɔ mes,
kəkom kɔn kəndesɔŋɛ afum alarəm kəselsər.
15 Bawo fum wəpɔŋ endeyi fɔr ya Mariki kiriŋ,
ɔfɔde pəcmun member, ɔfɔde pəcmun yomunəs nyɛ yencisəs mɔ,
endelarɛ **Amera Ŋ**ecempi **ŋ**a **Kanu** pəsɔrɔyi kɛrɛ dəkor.
16 Endeluksɛ awut a Yisrayel alarəm nnɔ Mariki, Kanu kəŋan kəyi mɔ.
17 Kanu kəndesak Saŋ pəyi Wəbɛ kiriŋ kəderɛnɛ amera kɔ fənɔntər ya wədəŋk wəka Kanu
Eli.
Endekafəli bəkəc ya cas nnɔ awut ŋayi mɔ,
bəkəc ya atanji ləŋəs nnɔ kəsɔk domp ka alompu kəyi mɔ,
pəlompəs afum aŋɛ ŋandeyi kiyi ka Mariki tɛm fəp mɔ.»

18 Kɔ Sakary eyif mɛlɛkɛ: «Cəke cɔ indecərɛnɛ, a kance kɔ-ɛ? Bawo wətem iyɔnɛ kɔ wəran
kem sɔ ɛmbɛk.»
19 Kɔ mɛlɛkɛ məsɔŋɛ kɔ kəcərɛ, mocloku kɔ : «Ina ɔyɔnɛ Yibirila nwɛ ɛncəmɛ Kanu fɔr kiriŋ
mɔ! Asom im kəsom dəm kədelok-lokər əm, ilok'əm toloku tətɔt tantɛ.
20 Mba ntɛ məntɔlaŋ moloku mem mɔ, məfədesətam kəlok-loku haŋ dɔsɔk ndɛ tendeyi mɔ,
tɛm ntɛ Kanu kəndefaŋ mɔ.»
21 Ntɛ afum fəp ŋackar Sakary nde dabaŋka mɔ, kɔ pənde pəciyanɛ ŋa, bawo oncwon dəndo
kəfo kəcempi.
22 Sakary endewur, ɛntam fɛ kəlok-lokər ŋa, kɔ afum ŋancərɛ a Kanu kəsɔŋɛ Sakary kənəŋk
tes tɔləma dəndo kəfo kəcempi disrɛ. Kɔ Sakary ɔyɔnɛ wətɔtam kəlok-loku, k'ɛyɛfɛ kəlok-
lokərɛ ŋa waca.
23 Ntɛ mataka mən ma yɛbəc mencepər mɔ, k'olukus nde kəlɔ kɔn.
24 Pəwon fɛ, kɔ wəran kɔn Elisabɛt ɛmbɛkəs. K'ɔŋgbɔpnɛ yof kəcamət, pəcloku:
25 «Ntɛ tɔ Mariki ɔyɔn'em, ɛntɛp oŋ kədewosɛ kəwur'em malap nnɔ afum ŋayi mɔ.»

---

* **1:4** *Saŋ Batis* = «Yaya», itɔ «Saŋ, wəgbət afum dəromun teta kəsɔkəs bəkəc yaŋan.». † **1:9** *K'aŋgbal kɔla* = tatɔkɔ tɔ ancyɛk-yɛk wəloŋnɛ aloŋnɛ dacɔ nwɛ pəcmar kəbɛrɛ kəfo kəcempi kəkɔmotɛ Kanu curay nde kəlɔ kəpɔŋ mɔ. Kɔ kɔla kəmentər nwɛ Kanu kəfaŋ mɔ. ‡ **1:13** *Saŋ* = «Yaya»

Mɛlɛkɛ moloku kədekom k'Aŋnabi Yesu

26 Ntɛ Kəbɛkəs ka Elisabɛt kəsətɔ yof camət-tin mɔ, kɔ Kanu kəsom mɛlɛkɛ mən Yibirila nde
dare dɔkɔ aŋwe Nasarɛt mɔ, atɔf ŋa Kalile,
27 ndena wan wəran wətɔcərɛ wərkun, nwɛ ancwe Mari mɔ. Isifu wəka dokom da Dawuda
ɛncfac kɔ.
28 Kɔ mɛlɛkɛ mɛmbɛrɛ ndena Mari, kɔ moloku: «Pəbɔt əm, məna nwɛ Kanu kəmar kifəli
mɔ! Mariki osol'am!»
29 Kɔ toloku tatɔkɔ tɔsɔŋɛ kɔ pəyi Mari yamayama. K'eyifnɛ ntɛ kəyif kaŋkɔ kəloku mɔ.
30 Kɔ mɛlɛkɛ moloku kɔ:
«Ta mənesɛ Mari, bawo məsətɔ kəmar kifəli nkɛ kəyɛfɛ ndena Kanu mɔ.
31 Mənəŋk fɛ! Kəbɛkəs kɔ mənder, məkom wan wərkun,
məde məwe kɔ tewe ta Yesu.
32 Fum wəpɔŋ endeyi, pacwe kɔ wan ka Wəbɛ wəka darenc,
Mariki Kanu Kəpɔŋ kəndesɔŋ kɔ kəŋgbasar § ka dɛbɛ da Dawuda, wətem kɔn.
33 Nkɔn endekekərɛ dɛbɛ da doru o doru nnɔ aka dolom da Yakuba * ŋayi mɔ,
dɛbɛ dən dəfədelip.»

34 Kɔ Mari eyif mɛlɛkɛ: «Cəke cɔ tatɔkɔ tɛntam kəyi-ɛ, bawo incərɛ fɛ wərkun?»
35 Kɔ mɛlɛkɛ moloku kɔ:
«**Amera Ŋ**ecempi **ŋ**a **Kanu** ŋendeder əm, fənɔntər fa Wəbɛ wəka darenc fəkump əm katəkəp
kɔn.
Itɔ endesɔŋɛ wan nwɛ andekom mɔ kəcemp, packulɛ kɔ «Wan ka Kanu.»
36 Mənəŋk fɛ! Elisabɛt wəkomɛnɛ kam, nkɔn sɔ ɛmbɛkəs wan wərkun detembəra dɔn disrɛ.
Nkɔn nwɛ anckulɛ kətɔkom mɔ, ŋof ŋɔn ŋa camət-tin ŋa kəbɛkəs ŋeyi ŋaŋɛ,
37 bawo Kanu kəfɔtarpɛnɛ tes o tes.»
38 Kɔ Mari oloku: «Kanu kəyɔn'em tatɔkɔ məntɛp kəcloku mɔ. Wəcar ka Kanu Kəpɔŋ iyɔnɛ.
Intola teyi pəmɔ tantɛ məlok'im ti mɔ.» Kɔ mɛlɛkɛ mɛyɛfɛ kɔ day kɔ məŋkɔ.

Mari kəkɔtəs ndena Elisabɛt pəkənəŋk kɔ

39 Mata mamɔkɔ, kɔ Mari ɛyɛfɛ kəkɔ katəna katəna dare da Yuda dələma, nde atɔf ŋa
dəmərɔ.
40 K'ɔŋkɔ pəbɛrɛ kəlɔ ka Sakary, k'eyif Elisabɛt.
41 Elisabɛt endene kəne dəm kəyif ka Mari, kɔ wan ɛsɛp kɔ dəkor. Kɔ **Amera Ŋ**ecempi **ŋ**a
Kanu ŋɛlarɛ katin Elisabɛt,
42 kɔ ŋɔsɔŋɛ Elisabɛt kəgbəŋɛ kəloku:
«Kanu kəmpoc'am pətɔt aran fəp dacɔ,
43 Ak'iyɔnɛ ntɛ iya wəka Wəbɛ kem endeder kəyif im mɔ?
44 Ntɛ ine kəyif kam mɔ, kɔ wan ɛsɛp im dəkor pəbotu disrɛ.
45 Pəbɔt nwɛ ɛnalaŋ mɔ, bawo ntɛ Kanu Kəpɔŋ kənaloku kɔ mɔ tendeyi.»

Teleŋ ta Mari tokor-korɛ Kanu

46 Kɔ Mari oloku oŋ:
«Iŋkor-koru Kanu Kəpɔŋ kətam kem fəp,
Kanu kəpocɛ pətɔt pokom pa kor kam!
47 Amera ŋem ŋɛlarɛ pəbotu teta Kanu Kəpɔŋ Wəyac kem,
48 bawo owosɛ kəgbal fər nnɔ ina, wəcar kɔn wəfəfər iyi mɔ.
Ɛy, kəyɛfɛ ndɛkəl haŋ tɛm fəp, afum ŋande ŋaclok'im a pəmbɔt im,
49 bawo Wəka fənɔntər nwɛ ɔyɔn'em mes məpɔŋ mɔ,
tewe tən tencemp!
50 Kəbɔt ka Kanu amera kəŋyɛfɛ dɛtɛmp kɔ dɛtɛmp
akɔ ŋaleləs ki mɔ.
51 Kəmentər fənɔntər fa kəca kɔn:
kɔ kəsamsər afum akɔ ŋanabɛk bəkəc mɔ,
52 kɔ kəŋgbal abɛ apɔŋ dɛbɛ daŋan
kɔ kəncəmbər afəfər kiriŋ.
53 Kɔ kəsɔŋɛ kənɛmbərɛ pətɔt aŋɛ dor dɛnayɔ mɔ,
kɔ kəmbɛləs akɔ ŋanayɔ daka mɔ waca wɔsɔkər.
54 Kɔ kənder kədemar aka Yisrayel, amarəs ɔn:
kəmpələrnɛ fɛ kəmentər dobotu amera dən
55 a Abraham kɔ yuruya yɔn ta doru o doru
—pəmɔ tɔkɔ ɛnaloku ti atem asu mɔ.»

---

§ **1:32** *Kəŋgbasar* = «dɔcɔm da dɛbɛ», ti tɔyɔnɛ tɛgbɛkərɛ ta dɛbɛ.

* **1:33** *Aka dolom da Yakuba* = «afum aka Yisrayel»

56 Kɔ Mari ŋayi kɔ Elisabɛt haŋ yof maas, k'olukus nde ndɔrɔn.

Kəkom ka Aŋnabi Saŋ Batis†

57 Kɔ tɛm tɛmbəp ntɛ pənamar Elisabɛt pəkom mɔ, k'oŋkom wan wərkun.
58 Andɛ ɔn kɔ akomɛnɛ ɔn ŋane, a Kanu kəntorɛ kɔ pəforu disrɛ, kɔ pəmbɔt ŋa fəp faŋan.
59 Tataka ta camət-maas ta kəkom kɔn, kɔ ŋander kədekənc ka wan, kɔ ŋasɔŋɛnɛ kɔ tewe ta kas Sakary.
60 Mba kɔ kɛrɛ ɛlɛk moloku, k'oloku: «Ala, Saŋ sɔ andewe kɔ.»
61 Mba afum ŋaloku kɔ: «Ali fum eyi fɛ dokom dam nwɛ aŋwe tewe tantɛ mɔ.»
62 Kɔ afum ŋayɛfɛ kəyifətɛ kas waca, tewe ta wan ntɛ ɛfaŋ pawe kɔ mɔ.
63 Kɔ Sakary ewe tabam, k'encic: «Saŋ sɔ andewe kɔ.» Kɔ pənciyanɛ afum fəp.
64 Kɔ kusu kɔn kəmepɛ katina, kɔ temer tɔn tɛyɛfɛ, k'ɛyɛfɛ kəkor-koru Kanu.
65 Kɔ kənesɛ kəyi andɛ ɔn fəp, kɔ mes mamɔkɔ mɛmbaŋ atɔf ŋa Yude fəp, pacyifətɛnɛ mi.
66 Nwɛ o nwɛ ene pacloku mi, teŋyi kɔ dɛbəkəc, ŋacyifnɛ: «Ake wan wəkakɔ endeyɔnɛ oŋ-ɛ?» Kɔ fənɔntər fa Kanu Kəpɔŋ fəncəmɛ kɔ darəŋ.

Teleŋ ta Sakary tokor-korɛ Kanu

67 K'**Amera Ŋ**ecempi **ŋ**a **Kanu** ŋɛlarɛ Sakary papa ka Saŋ, k'ɛyɛfɛ kədəŋk moloku mmɛ Kanu kənasɔŋ kɔ kəloku mɔ, pəcloku:
68 «Iŋkor-kor'əm mənа Mariki, Kanu ka aka Yisrayel,
bawo kənder kəmar afum ɔn, kɔ kəmbaŋ ŋa.
69 Kəwurɛ su wəyac wəpɔŋ,
dokom da Dawuda, wəmarəs kɔn.
70 —Itɔ Kanu kənalok-lokɛ cusu ca adəŋk ɔn acempi kəyɛfɛ ntɛ pənawon mɔ—
71 kənasɔŋ su temer kədebaŋ su aterɛnɛ asu dəwaca
kɔ kətam ka akɔ ŋantɔfaŋɛ su pətɔt mɔ.
72 Itɔ kənamentərɛ amera ŋobotu ŋa ki atem asu,
kɔ kəncɛm-cɛmnɛ **kəcaŋəs kəcempi kəŋ**an **kəyi tes tin**.
73 Pəmɔ **kədɛrəm** kaŋkɔ Kanu kənadɛrmɛ Abraham wətem kosu, itɔ ɛlasɛ su ki,
74 a kɔ kəndebaŋ su aterɛnɛ asu dəwaca-ɛ,
kəndesɔŋɛ su tɛm tatɔkɔ packor-koru kɔ bəkəc yoforu disrɛ,
75 ntɛ tɔŋsɔŋɛ pakor-koru kɔ decempi kɔ dolompu disrɛ fər yɔn kiriŋ
kiyi kosu doru fəp mɔ.
76 Kɔ mənа wan kem, wədəŋk wəka Wəbɛ wəka darenc ɔ andew'am.
Mənа endeyi Mariki kiriŋ, məclompəs səpɔ sɔn.
77 Məkɔ məsɔŋɛ afum ɔn kəcərɛ a Kanu kənder kədeyac ŋa,
kəŋaŋnɛnɛ ŋa kiciya kəŋan.
78 Ɛy! Teta dɛrɛnc kɔ dobotu amera da Kanu kosu,
kəmot su pəwaŋkəra pa darenc, mpɛ powurɛnɛ kɔ pəwaŋkəra pa dec dɛpɛncɛ mɔ.
79 Ntɛ tɔŋsɔŋɛ akɔ ŋayi kubump kɔ akɔ ŋayi katəkəp ka defi dəntɔf mɔ, ŋasɔtɔ pəwaŋkəra,
kəsolɛ su sɔ dɔpɔ da pəforu.»
80 Kɔ wan ɛmbɛk, pəcsɔtɔ fənɔntər fa amera. K'eyi dəndo dətɛgbərɛ haŋ dəsək ndɛ ɛnamentərnɛ nnɔ afum aka Yisrayel ŋayi mɔ.

2

Kəkom ka Aŋnabi Yesu (Isa)
Mat 1.18-25

1 Mata mamɔkɔ mɔ, Okustu wəbɛ wəpɔŋ wəka tɔf ya Rom fəp, osom kələm ka afum aŋɛ ŋanayi dɛbɛ dən dəntɔf mɔ fəp.
2 Kələm kəcɔkɔ-cɔkɔ kaŋkɔ kənayi tɛm ntɛ Okustu ɛnacəmbər Kureniyo, pəyɔnɛ wəbɛ ka atɔf ŋa Siri mɔ.
3 Kɔ afum fəp ŋaŋkɔ kəsɔŋnɛ mewe nwɛ o nwɛ nde dare dən dəpɔŋ ndɛ aŋkom kɔ mɔ.
4 Kɔ Isifu nkən sɔ ɛmpɛ kəyɛfɛ dare da Nasarɛt atɔf ŋa Kalile kəkɔ dare da Dawuda ndɛ aŋwe Betlɛhɛm mɔ, bawo Isifu wəka kələ kɔ dokom da Dawuda dɔ ɛnayɔnɛ.
5 Ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəsɔŋnɛ tewe kɔ Mari, wəran nwɛ ɛncfac mɔ, wəkakɔ pəbɛkəs.
6 Ŋanasərəyi di, kɔ tɛm ta Mari tokom tɛmbəp,
7 k'oŋkom wan kɔn wəcɔkɔ-cɔkɔ wərkun. K'ɔfɔktər kɔ dəkələto, k'ɔŋkɔ pəboc kɔ dətaŋku ntɛ ancbɛrɛ yɔcəl yeri mɔ, bawo ŋanasətɔ fɛ kəfo dəndo dəkarwaŋse.

Mɛlɛkɛ ma Kanu mowurər akɛk yɔcəl

8 Atɔf ŋin ŋaŋɔkɔ ŋɛnayɔ akɛk aŋɛ ŋanccepərɛnɛ pibi dəkulum kəbum ka yɔcəl yaŋan mɔ.

† **1:56** *Saŋ Batis*, məməmən 1.6

9 Kɔ mɛlɛkɛ ma Kanu Kəpɔŋ mowurər ŋa, kɔ **pəmot pa debeki da Kanu Kəpɔŋ** pɛŋkɛl ŋa.
Kɔ kənesɛ kəpɔŋ kəyi ŋa.
10 Mba kɔ mɛlɛkɛ moloku ŋa: «Ta nənesɛ! Bawo toloku tətət tɔ inder kədeloku nu, ntɛ
tendebətəs afum fəp bəkəc mɔ:
11 Məkɔ, nde dare da Dawuda disrɛ, aŋkomɛ nu wəyac, nwɛ ɔyɔnɛ Wəbɛ, nwɛ Kanu kəyɛk-
yɛk mɔ. *
12 Ntɛ tendeyɔnɛ nu tɛnɛpəlɛ taka ti: Nəŋkɔbəp kənaka pafɔktər ki dəkəloto, kəfəntərɛ
dətaŋku ntɛ ambɛrɛ yɔcɔl yeri mɔ.
13 Gbəncana babɔkɔ kɔ kənay ka mɛlɛkɛ ma darenc kəmɛpnɛ katina məcɔkɔ-cɔkɔ kəkor-
koru ka Kanu, mocloku:
14 «**Debeki da Kanu** deyi darenc, bəkəc yɔfər akɔ ŋayi dəntɔf ak'ɔmbətər ŋa mɔ!»

Akɛk kəkɔ kəŋan Bet Lɛhɛm

15 Ntɛ mɛlɛkɛ mɛsak ŋa kɔ mɛmpɛ darenc mɔ, kɔ akɛk ŋalokɛnɛ: «Awa, paŋkɔn haŋ Betlɛhɛm,
pakɔ panəŋk tɔkɔ teyi mɔ, ntɛ Kanu Kəpɔŋ kəsɔŋɛ su kəcərɛ mɔ.»
16 Kɔ akɛk ŋambɛlkər kəkɔ, kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp Mari kɔ Isifu, kənaka kəfəntərɛ taŋku pɛbɛrɛ pa
yɔcɔl yeri.
17 Ntɛ ŋalip kənəŋk ti mɔ, kɔ ŋalɔm tɔkɔ analoku ŋa teta wan kakɔ mɔ.
18 Akɔ ŋanacəŋkəl moloku mɔkɔ akɛk ŋancɔmər ŋa mɔ fəp, kɔ menciyanɛ ŋa.
19 Kɔ Mari ɛmɛŋkərnɛ moloku mamɔkɔ fəp, pəccɛm-cɛmnɛ mi dɛbəkəc.
20 Kɔ akɛk ŋaluksərnɛ sɔ nde ŋanayɛfɛ mɔ, **ŋ**accam **debeki** da Kanu, ŋanckor-koru Ki teta
moloku mɔkɔ mɛlɛkɛ mɛnaloku ŋa, a kɔ ŋanəŋk sɔ mi mɔ.

Kəwurɛ ka Aŋnabi Yesu doru

21 Ntɛ kəkom ka wan kəsɔtɔ mata camət-maas mɔ, k'aŋkənc kɔ, k'awe kɔ Yesu, tewe ntɛ
mɛlɛkɛ mɛnaboncər ŋa, ta antabɛkəs kɔ mɔ.

Kəmentər ka Aŋnabi Yesu nde **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu**

22 Ntɛ mataka maŋan ma kəsɔkəsnɛ melip pəmɔ ntɛ sariyɛ sa Musa səloku ti mɔ, kɔ
ŋaŋkekərɛ kɔ Yerusalɛm kəkɔmentər kɔ Wəbɛ Kanu.
23 Ŋanayɔ mɔyɔ mɔkɔ ancic buk ba sariyɛ sa Wəbɛ disrɛ mɔ: «Awut arkun acɔkɔ-cɔkɔ aŋɛ
aran ŋaŋkom mɔ fəp, pəmar pasɔŋ ŋa Wəbɛ Kanu ŋayɔnɛ acempi.»
24 Pəmar sɔ akombəra a wan wəkakɔ ŋaloŋnɛ Kanu «mɔpay mɛrəŋ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ,
ntantoriya yowut mɛrəŋ,» pəmɔ tɔkɔ aloku ti sariyɛ sa Wəbɛ disrɛ mɔ.
25 Tɛm tatɔkɔ fum wəlɔma ɛnayi Yerusalɛm pacwe kɔ Simeyɔŋ. Fum wəlompu ɛnayi
pəcəmɛ dɔpɔ da Kanu darəŋ, pəckar nwɛ endeyac Yisrayel mɔ, **Amera Ŋ**ecempi **ŋ**a **Kanu**
ŋɛnayi kɔ kəroŋ.
26 Amera Ŋecempi ŋaŋɔkɔ ŋɛnasɔŋɛ kɔ kəcərɛ, a ɔfɔfi ta ɛnəŋk Krist, wəbɛ nwɛ Kanu Kəpɔŋ
kəyɛk-yɛk mɔ.
27 Kɔ **Amera Ŋ**ecempi **ŋ**a **Kanu** ŋɔncɔŋəs kɔ, k'ɔŋkɔ nde **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu**. Ntɛ akombəra
a Yesu ŋaŋkekərɛ kɔ kəkɔyɔnɛ kɔ tɔkɔ sariyɛ səloku mɔ,
28 kɔ Simɔŋ ɛlɛk wan dəwaca k'eyif Kanu barka pəcloku:
29 «Wəbɛ, məntam oŋ kəsak wəcar kam pəfinɛ abəkəc ŋoforu pəmɔ tɔkɔ mənaloku ti mɔ,
30 bawo fər yem yati yɔ inəŋkɛ ntɛ məyɔ kəyac ka afum am mɔ—
31 Nwɛ məlompəs afum fəp fər kiriŋ mɔ—
32 endeyɔnɛ pəmɔ pəmot mpɛ pendesɔŋ afum a tɔf ya doru fəp pəwaŋkəra it'ɔŋsɔŋɛ ŋacərɛ
Kanu. Nwɛ endeyɔnɛ pəlel pa afum am, aka Yisrayel.»

Simɔŋ kəloku ka tɔkɔ Kanu kəndeyɔ mɔ

33 Kɔ pənciyanɛ akombəra a Yesu ntɛ Simɔŋ oncloku teta Yesu mɔ.
34 Kɔ Simeyɔŋ ontolanɛ ŋa, k'oloku Mari iya wəka Yesu: «Kanu kəŋkɛrɛ wan wəkawɛ
kədesɔŋɛ aka Yisrayel alarəm kətɛmpɛnɛ, pəyekti sɔ alarəm. Paka pa Kanu pɔ mpɛ
pendesɔŋɛ afum kəgbɛkəlɛnɛ mɔ.
35 Endebɛr pəwaŋkəra bəkəc ya akɔ ŋayɔ mɛcɛm-cɛmnɛ məgbɔpnɛ mɔ. Kɔ məna Mari,
pəcuy pendefut'əm abəkəc pəmɔ tɔkɔ kəŋgbasar kəŋfutu mɔ.»

Wədəŋk wəka Kanu wəran Hana

36 Wədəŋk wəran wəlɔma ɛnayi pacwe kɔ Hana, wan ka Panuyɛl, wəka kusuŋka ka Asɛr.
Wəran wəsikər ɛnayi. Ɛnalɔ nda wərkun meren camət-mɛrəŋ kəyɛfɛ ntɛ anagbaŋnɛ kɔ mɔ.
37 Kɔ wos ende pəfi, k'eyi oŋ ta ɔyɔ wərkun-ɛ. Hana pəsɔtɔ meren 84 k'eyi, ta ɔmbɔlɛ **kəlɔ**
kəpɔŋ ka Kanu-ɛ pəcbəc mɛfaŋ ma Kanu daŋ kɔ pibi **kəlok-lokər Kanu** kɔ kəsuŋ disrɛ.
38 Kɔ nkɔn ɔŋkɔ sɔ pəbɛrɛ di tɛm tatɔkɔ Simɔŋ oncloku teta wan pəckor-koru sɔ Kanu mɔ,
pəcyif Kanu nəwali, pəcloku teta wan akɔ ŋanckar Kanu kədeyac Yerusalɛm mɔ.

---

* **2:11** *Wəsom ka Kanu* = «Krist» tokulɛ tɔ = «Nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk kəsom mɔ».

Kəlukus ka Nasarɛt

39 Ntɛ akombəra a Yesu ŋalip kəyə ka məyə məkə aloku sariyɛ sa Kanu Kəpəŋ disrɛ mə, kə ŋalukus nde ndaraŋan Kalile, nde dare da Nasarɛt.
40 Awa, wan pəcbɛk, pəcsətə fənəntər. Pəlarɛ kəcərɛ kəkətɛnɛ mes, kəmar kifəli ka Kanu kəyi kə kəroŋ.

Aŋnabi Yesu kəkə ka nde Kələ kəpəŋ teren tən ta wəco kə mɛrəŋ

41 Kəren o kəren, akombəra a Yesu ŋanckə Yerusalɛm kətəŋnɛ kəsata ka aSuyif ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif.†
42 Ntɛ Yesu əsətə meren wəco kə mɛrəŋ mə, kə akombəra ən ŋasolɛ kə kəkətəŋnɛ kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif dəndo Yerusalɛm pəmə təkə ŋancyə ti kəren o kəren mə.
43 Ntɛ mataka ma kəsata melip mə, kə akombəra a Yesu ŋasumpər dəpə kəlukus ndaraŋan, mba kə wan Yesu nkən eyi Yerusalɛm, ta akombəra ən ŋancərɛ ti-ɛ.
44 Akombəra ən ŋanacɛm-cɛmnɛ a Yesu ŋasol kə alukus, kə ŋaŋkət tataka tin. Kə ŋantɛn Yesu akomɛnɛ kə acərɛnɛ aŋan dacə.
45 Mba ŋananəŋk fɛ kə. Kə ŋaluksərnɛ sə Yerusalɛm ŋactɛn kə.
46 Mata maas disrɛ, kə ŋaŋkə ŋanəŋk kə nde **kələ kəpəŋ ka Kanu** disrɛ, pəndɛ atəksɛ dacə pəccəŋkəl ŋa, pəcyifət ŋa moloku.
47 Aŋɛ ŋanccəŋkəl kə mə fəp, cusu cənawos ŋa dosoku domp dən, kə moloku mmɛ oncluksɛ ŋa mə.
48 Ntɛ akombəra ən ŋanəŋk kə mə, kə pənciyanɛ ŋa. Kə kɛrɛ eyif kə: «Wan kem, ta ake tə məyənɛ su tantɛ-ɛ? Papa kam kə ina, bəkəc yɛlɛcɛ-lɛcɛ su kətɛn kam!»
49 Kə Yesu eyif ŋa: «Ta ake tə nəntɛn'em-ɛ? Nəncərɛ fɛ a mɛnɛ isumpər yɛbəc ya Papa kem?»
50 Mba akombəra ən ŋanacərɛ fɛ tedisrɛ ta toloku tatəkə.
51 Kə Yesu ɛyɛfɛ kə ŋasol kə akombəra ən kəkə ka Nasarɛt, bawo Yesu ɛnaleləs ŋa. Kə iya kən ɛmɛŋkərnɛ dɛbəkəc mes mamək fəp.
52 Yesu pəcbɛrɛnɛ kəcərɛ kəkətɛnɛ mes kətət, pəcnaŋkanɛ kəbɛk, pəcsətə kəmar kifəli ka Kanu kə afum.

3

Kawandi ka Aŋnabi Saŋ

Mat 3.1-12; Mark 1.1-8; Isaŋ 1.19-28

1 Teren ta wəco kə kəcamət ta wəbɛ wəka atəf ŋa Tibɛr, tɛm tatəkə sə Pəŋse Pilat pəyənɛ wəbɛ wəka atəf ŋa Yude, Herodu nkən pəyənɛ wəbɛ ka atəf ŋa Kalile, wɛnc Filip pəyənɛ wəbɛ wəka təf mɛrəŋ: nde Iture kə atəf ŋa Tirakoniti. Lisaniyas pəyənɛ wəbɛ nde atəf ŋa Abilɛn.
2 Tɛm ta aloŋnɛ a Kanu apəŋ Hana kə Kayifa tɛnayi sə. Kə toloku ta Kanu tender Saŋ, wan ka Sakary, nde dətɛgbərɛ.
3 Kə Saŋ əŋkət sədare fəp nsɛ səyi kəŋgbəkə ka Yurdɛn kəsək mə, pəckawandi kəgbət afum dəromun teta kəsəkpər bəkəc ŋacəmɛ pəlompu darəŋ, ntɛ təŋsəŋɛ Kanu kədeŋaŋnɛnɛ ŋa kiciya kəŋan mə.
4 Pəmə təkə ancic mi nde buk ba moloku ma sayibɛ Esayi mə:
«Fum wəkə dim dən deyi kəwur nde dətɛgbərɛ mə əfə:
Nəlompəs dəpə da Mariki.
Nəlompɛ səpə sən sa wɛcək!
5 Andelas mərə dacə fəp,
mərə kə pəŋeci fəp yendetor,
Səpə sənutəsnɛ fəp səndelomp,
Səpə səcumbul-cumbul fəp, andeyukur si,
6 Afum fəp ŋandenəŋk kəyac ka Kanu.»
7 Afum alarəm akə ŋancder nkən Saŋ pədegbət ŋa dəromun teta Kanu mə, ŋə oncloku ti: «Nəna aŋɛ nəyi pəmə ŋkisin mə! An'əsəŋɛ nu kəcərɛ ntɛ aŋyɛksər kiti ka Kanu nkɛ kəyi kəder mə-ɛ?
8 Awa nəde nəcyə məyə mətət mmɛ meŋmentər a nəsəkpər mera kə nəncəmɛ pəlompu darəŋ mə. Ta pəbət nu kəcɛm-cɛmnɛ: ‹Abraham əyənɛ wətem kosu.› Ɛy, icloku nu, nənəŋk masar mamɛ ba? Kanu kəntam kəkafəli mi məyənɛ awut a Abraham.
9 Ndɛkəl oŋ tomunt pelip kəcəmɛ kəcɛp ka tək haŋ nde ntɛntəl ya yi: Kətək nkɛ o nkɛ kəntəkom yokom yətət mə, ancɛp ki, paləm dənɛnc.»
10 Kə cəgba ca afum cəyɛfɛ kəyifət kə: «Cəke cə səndeyə oŋ-ɛ?»
11 K'oloku ŋa: «Məna nwɛ məŋyə suma mɛrəŋ mə, məpocɛ wəkə əntəyə mə, məna nwɛ məŋyə yeri mə, məpocɛ wəkə əntəyə mə.»

† **2:41** *Kəsata ka kəcepər* = Kəsata kəpəŋ ka Yisrayel kə, nkɛ kəncɛm-cɛməs ŋa təkə mɛlɛkɛ mencdifət awut acəkə-cəkə a Misira a mɛcsak akəŋan mə.

12 Kɔ abaŋəs dut ŋander a Saŋ pəgbət ŋa dəromun teta Kanu, ŋacyifət kɔ: «Wətəksɛ, cəke cɔ
pəmar sədeyɔ oŋ-ɛ?»
13 K'oloku ŋa: «Ta nədeŋər mpɛ o mpɛ antɔloku nu kəbaŋ mɔ.»
14 Kɔ asɔdar ŋayif kɔ sɔ: «A səna-a, cəke cɔ pəmar səyɔ oŋ-ɛ?» K'oloku ŋa: «Ta nəmentər nwɛ
o nwɛ fənɔntər, ta nədeŋɛ sɔ nwɛ o nwɛ yem, kəway konu kətəŋnɛ nu.»
15 Ntɛ afum fəp ŋanayi kəkar mɔ, kɔ ŋaŋyifnɛ dəbəkəc kɔ pəyɔnɛ bafɔ Saŋ ɔyɔnɛ Krist, nwɛ
Kanu kəpɔŋ kəyɛk-yɛk mɔ.
16 Kɔ Saŋ oluksɛ ŋa: «Ina dəromun iŋgbət nu teta Kanu de, mba wələma eyi kəder nwɛ ɔyɔ
fənɔntər pətas im mɔ, ali bənda ya cɔfta cɔn isɔtɔ fɛ yati dofum isikəli ci. Wəkakɔ, **Amera
Ŋ**ecempi **ŋ**a **Kanu** disrɛ kɔ nɛnc yɔ ende pəcgbət nu.
17 Pəcəmɛ dəkur pətɔmpər kərɛbɛ dəwaca pəcgbap, pəgbɛy mɛŋgbɛn mətət mmɛ en-
demɛŋkərnɛ dəkɛlɛ mɔ, mba pəcɔf fonta dənɛnc ndɛ dəntənimɛ mɔ.»
18 Saŋ oncloku sɔ afum moloku mətət pəcyeŋkəs ŋa sɔ bəkəc belbel.
19 Mba kɔ Saŋ ɛnal wəbɛ Herodu teta Herodiyad, wəran nwɛ ɛnabaŋər wɛnc k'ɛnɛncɛ mɔ,
kɔ teta mes mɛlɛc məkɔ Herodu ɛnayɔ mɔ.
20 Kɔ Herodu ende pənaŋkanɛ kələsər: k'osumpər Saŋ, k'ɛmbɛr kɔ dəbili.

Kəsəkəs ka Aŋnabi Yesu
Mat 3.13-17; Mark 1.9-11
21 Ntɛ afum ŋasɔtɔ kəgbət dəromun teta Kanu mɔ, kɔ Yesu nkɔn sɔ ɔsɔtɔ kəgbət dəromun.
Eyi **kəlok-lokər Kanu**, kɔ kɔm kəŋgbitɛ,
22 kɔ **Amera Ŋ**ecempi **ŋ**a **Kanu** ŋɔntorər kɔ pəmɔ antantoriya. Kɔ dim dontor kəyɛfɛ dəkɔm:
«Wan kem məyɔnɛ nwɛ imbətər mɔ, mən'ɔbɔt im mes belbel.»

Akombəra a Aŋnabi Yesu
Mat 1.1-17
23 Yesu ɛnasɔtɔ meren 30, a pədecop yɛbəc yɔn. Wan ka Isifu ɛnayi pəmɔ tatɔkɔ anacɛm-
cɛmnɛ ti mɔ, wəka Heli,
24 wəka Matat, wəka Lewy,
wəka Melki, wəka Yannay, wəka Isifu,

25 wəka Matatiyas, wəka Amɔs,
wəka Nahum, wəka Hesəli, wəka Nakay,
26 wəka Mahat, wəka Matatiyas,

wəka Semeyin, wəka Yosɛk, wəka Yoda,
27 wəka Yohanaŋ, wəka Resa, wəka Sorobabɛl,

wəka Salatiyel, wəka Neri,
28 wəka Melki, wəka Adi, wəka Kosam,
wəka Ɛlmadam, wəka Er,

29 wəka Yesu,* wəka Eliyɛsɛr, wəka Yorim,
wəka Matat, wəka Lewy,
30 wəka Simeyɔŋ, wəka Yuda, wəka Isifu,

wəka Yonam, wəka Eliyakim,
31 wəka Meleya, wəka Mɛnna, wəka Matata,
wəka Natan, wəka Dawuda,

32 wəka Yisay, wəka Yobed, wəka Bɔs,
wəka Sala, wəka Nasɔŋ,
33 wəka Aminadab, wəka Admin,

wəka Arni, wəka Hecərɔŋ,
wəka Perɛc, wəka Yuda,
34 wəka Yakuba, wəka Siyaka, wəka Abraham,

wəka Terah, wəka Nahor,
35 wəka Seruk, wəka Rehu, wəka Pɛlɛk,
wəka Heber, wəka Sala,

36 wəka Kayinan, wəka Arpaksad,

* **3:29** *Yesu* = ceHebəre «Yosuwe»

wəka Semy, wəka Nuha, wəka Lɛmɛk,
37 wəka Metusela, wəka Henok,

wəka Yɛrɛdu, wəka Mahalalel, wəka Kenan,†
38 wəka Enɔs, wəka Sɛt,
wəka Adama, wəka Kanu.

4

Sentani kəfaŋ kəsɔŋɛ Aŋnabi Yesu kəciya*
Mat 4.1-11; Mark 1.12-13

1 Kɔ Yesu ender kəyɛfɛ Yurdɛn, pəlarɛ **Amera Ŋ**ecempi **ŋ**a **Kanu**. Kɔ Amera ŋɛŋkekərɛ kɔ nde dətɛgbərɛ,
2 nde Ŋɔŋk Ŋɛlɛc ŋɛnawakəs kəsɔŋɛ kɔ kəciya mata wəco maŋkəlɛ (40) disrɛ mɔ. Ali paka ɛnadi fɛ mataka mamɔkɔ disrɛ, ntɛ mataka mamɔkɔ melip mɔ, kɔ dor dɔyɔ kɔ.
3 Kɔ Ŋɔŋk Ŋɛlɛc ŋoloku kɔ: «Kɔ tɔyɔnɛ a Wan ka Kanu məyɔnɛ-ɛ, məloku oŋ tasar tantɛ tɔyɔnɛ kəcom.»
4 Kɔ Yesu oloku sentani: «Ancic ti dəbuk ba sariyɛ sa Kanu: ‹Bafɔ kəcom gbəcərəm kəŋsɔŋɛ fum kəyi ka doru.›»
5 Kɔ sentani səmpɛnɛ kɔ sɔ tofo teŋeci kəroŋ, tɛm tepic kɔ səmentər Yesu tɔf ya doru fəp.
6 Kɔ səloku kɔ: «Indesɔŋ əm kətam fəp kɔ da tɔf yayɛ fəp, bawo anasɔŋ im yi, ina sɔ ictam kəsɔŋ yi nwɛ o nwɛ iŋfaŋ mɔ.
7 Awa, kɔ məna məntontnɛn'em fɔr kiriŋ-ɛ, yayɛ fəp yam yɔ yɔŋyɔnɛ.»
8 Kɔ Yesu oloku sentani: «Ancic dəYecicəs yosoku: ‹Mariki Kanu kam pəmar məctontnɛnɛ fɔr kiriŋ, nkɔn gbəcərəm pəmar məcsalɛnɛ.›»
9 Kɔ sentani səŋkekərɛ kɔ sɔ Yerusalɛm, kɔ səŋkɔ səcəmbər kɔ nde dətelempan pa **kəl**ɔ **kəpɔŋ ka Kanu** kəroŋ. Kɔ səloku Yesu: «Kɔ pəyɔnɛ a Wan ka Kanu məyɔnɛ-ɛ, məyokɛ oŋ ma nnɔ dəntɔf. Bawo dəYecicəs Yosoku ancicəs:
10 ‹Kanu kəndesom mɛlɛkɛ ɔn aŋɛ ŋande kəcbum əm mɔ.›
11 K'ancic sɔ: ‹Ŋandetɔmpər əm dəwaca ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta məmpət tasar mɔ.›»
12 Kɔ Yesu oloku Sentani: «Ancicəs dəYecicəs Yosoku: ‹Ta məcɔŋəs Mariki Kanu kam kəyɔ ka tes tɛwɛy-wɛy tɔn.›»
13 Ntɛ Ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋelip kəwakəs Yesu kəciya mɔ, kɔ ŋɔmbɔlɛ kɔ haŋ tɛm tɔlɔma.

Aŋnabi Yesu kəcop ka yɛbəc yən Kalile
Mat 4.12-17; Mark 1.14-15

14 Kɔ Yesu olukus Kalile kɔ fənɔntər fa Amera ŋa Kanu disrɛ, kɔ tewe tɔn tɛsam dətɔf fəp.
15 Pəctəksɛ afum nde dəkətola Kanu daŋan, kɔ afum fəp ŋaŋleləs kɔ.

Kəbɛləs ka Aŋnabi Yesu nde Nasarɛt
Mat 13.53-58; Mark 6.1-6

16 Kɔ Yesu ender Nasarɛt nde anadusum kɔ mɔ. K'ɛmbɛrɛ dəkətola Kanu da aSuyif simiti, dɔsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mɔ, pəmɔ tɔkɔ ɔncyɔ ti mɔ. K'ɛyɛfɛ kəkɔkaraŋ dim dəpɔŋ,
17 k'asɔŋ kɔ buk ba wədəŋk wəka Kanu Esayi. K'emperi buk, k'ɛmbəp da ancic:
18 «Amera ŋa Mariki ŋey'im kəroŋ,
bawo Kanu kəyɛk-yɛk im
ntɛ tɔsɔŋɛ iloku afum atɔyɔ daka toloku tɔtɔt mɔ.
Kanu kəsom im kədedəŋk kəyac ka acar aŋɛ asumpər dəkəwan mɔ.†
Ideloku atɔnəŋk a ŋandenəŋk,
kədekekərɛ aŋɛ ŋayi kətam disrɛ mɔ, bəkəc yoforu disrɛ
19 kədedəŋk kəren ka kəmar nkɛ Kanu kəndeŋaŋnɛnɛ afum səbe nsɛ ŋantɔmpər mɔ.»

20 Ntɛ Yesu elip kəkaraŋ mɔ, k'ɛnɛp buk, k'ɔsɔŋ bi wəmarəs nwɛ ɛnatɔmpər teta səbuk mɔ, k'ɔŋkɔ pəndɛ. Akɔ ŋanayi dəkətola Kanu da aSuyif disrɛ mɔ fəp kɔ ŋaŋgbətnɛ kɔ.
21 Kɔ Yesu ɛyɛfɛ kəlok-lokər ŋa: «Məkɔ toloku tecic tatɔkɔ nəne mɔ, tɛlarɛ.»
22 Kɔ fəp fəmentər kɔ ntɛ pəmbɔt kɔ nnɔ eyi mɔ, kɔ tɔkɔ pənciyanɛ ŋa moloku mətɔt mmɛ moncwur kɔ dəkusu mɔ, kɔ ŋaŋyiftɛnɛ: «Bafɔ wan ka Isifu ɔfɔ ba?»

---

† **3:37** *Kenan* = ceKresi «Kayinam» * **4:** *Sentani* = ceKresi «diyabolos» = «wəfor», itɔ wəbɛ wəka yɔŋk yɛlɛc, ŋi ŋɔsɔŋɛ afum kəciya, wəter ka Kanu wəcəkə-cɔkɔ ŋɔ ɔyɔnɛ. **4:4** Sariyɛ 8.3 † **4:18** *Kədedəŋk kəyac ka acar aŋɛ asumpər dəkəwan mɔ* kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, «Kədeloku acar kəsak kəŋan ŋayi tɛfaŋ taŋan.» **4:19** Esayi 61.1-2

23 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Incərɛ a nəndelok'im capafɔ ncɛ: ‹Wətɛn cɔl, mətaməsnɛ mənasərka!› Nəndesɔlok'im: ‹Səne mes məkɔ məncepərɛnɛ Kaparnam mɔ fəp, məyɔ sɔ mes min mayi nnɔ aŋkom əm mɔ.›»
24 Kɔ Yesu oloku ŋa sɔ: «Kance k'indeloku nu: Ali sayibɛ afəselɛnɛ belbel nde aŋkom kɔ mɔ.
25 Kance kɔ kaŋkɛ indesɔloku nu mɔ: Aran anɛ awos anɔa ŋanafi Yisrayel mɔ ŋanala tɛm ta Eli, tɛm ntɛ kɔm kənagbətnɛ meren maas yof camət-tin mɔ, a kɔ dor dɔpɔŋ dosumpər atɔf mɔ.
26 Mba kənasom fɛ Eli nda nwɛ o nwɛ, mɛnɛ nda wəran wətɔlɔ wɔlɔma, nde Sarepta nde atɔf ŋa Sidɔŋ.
27 Acunɛ sen alarəm ŋanayi sɔ Yisrayel tɛm ta sayibɛ Elise. Mba ali wəkin ŋa dacɔ anasɔkəs fɛ, mɛnɛ Naman wəka Siri.»
28 Ntɛ afum akɔ ŋanayi dəkətola Kanu da aSuyif, ŋanane moloku maməkɔ mɔ, kɔ mɛtɛlɛ meyi fəp faŋan.
29 Kɔ ŋayɛfɛ kəbɛlәs kɔ kəwurɛnɛ dare, kɔ ŋaŋkekərɛ kɔ nde tərɔ teŋeci ta dare da Nasarɛt kəroŋ nde ŋanacəmbər dare daŋan mɔ, kəkɔwɛn kɔ pətɛmpɛnɛ.
30 Kɔ Yesu ɛmbɛrɛ-bɛrɛ ŋa dacɔ, k'ɔŋkɔ.

Fum nwɛ ŋəŋk ŋɛlɛc ŋɛnakafəli-kafəli mɔ
Mark 1.21-28

31 Kɔ Yesu ontor dare da Kaparnam atɔf ŋa Kalile. K'ɔŋkɔ pəctəksɛ simiti, dəsɔk da kəŋesəm.
32 Cusu cənawos ŋa kətəksɛ kɔn, bawo moloku mən mɛnayɔ fənɔntər.
33 Fum wəlɔma ɛnayi dəndo dəkətola Kanu da aSuyif, nwɛ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋɛnayi mɔ, pəckulɛ-kulɛ pəpɔŋ:
34 «Ta ake tɔ məmbɛrɛnɛ mes mosu-ɛ, Yesu wəka Nasarɛt? Dəkələsər su mənder ba? Səncərɛ belbel nwɛ məyɔnɛ mɔ: Wəcempi wəka Kanu!»
35 Kɔ Yesu ɛŋgbəŋ-gbəŋər ŋi, pəcloku: «Məmɛp kusu! Məwur fum wəkawɛ dəris!» Kɔ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋɛŋgbal fum wəkakɔ dəntɔf afum dacɔ, kɔ ŋowur kɔ dəris, ali pəlɛc ŋɛnayɔ fɛ kɔ.
36 Kɔ cusu cəwos afum fəp, kɔ ŋayɛfɛ kəyifətɛnɛ: «Ake toloku tɔ tantɛ-ɛ? Fənɔntər kɔ kətam kɔn k'oŋlok-lokərɛ yɔŋk yɛlɛc, yɔcbɔlɛ ŋa.»
37 Kɔ tetɔn tɛsam mɔmpɔmpɔ ma dɔtɔf fəp.

Aŋnabi Yesu kətaməs kɔn acuy alarəm
Mat 8.14-17; Mark 1.29-34

38 Ntɛ Yesu ɛyɛfɛ dəndo dəkətola Kanu da aSuyif mɔ, k'ɔŋkɔ ndena Simɔŋ. K'ɔŋkɔ pəbəp iya wəka wəran ka Simɔŋ pəcyikcɛnɛ fiba fəpɔŋ, kɔ akakɔ ŋayɛfɛ kəlɛtsɛnɛ Yesu a pəmar kɔ.
39 Kɔ Yesu entilsərnɛ wəran nwɛ k'ɛŋgbəŋ-gbəŋər fiba fafɔkɔ, kɔ fiba fəsak kɔ. Gbəncana babɔkɔ kɔ wəran nwɛ ɛyɛfɛ k'eyerəs afum yeri.
40 Ntɛ dec dɛŋkalɛ mɔ, anɛ ŋanayɔ acuy anɛ ŋanccunɛ docu dɛyamayama mɔ, kɔ ŋaŋkenɛ ŋa Yesu. K'endeŋəsər ŋa waca fəp, kɔ ŋantamnɛ.
41 Kɔ yɔŋk yɛlɛc yolukus afum alarəm darəŋ, yockulɛ-kulɛ: «Mən'ɔyɔnɛ Wan ka Kanu!» Kɔ Yesu ɛŋgbəŋ-gbəŋər yi, ta oŋwosɛ a yolok-loku-ɛ, bawo yɛnacərɛ a nkɔn ɔyɔnɛ Wəbɛ nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ.

Aŋnabi Yesu kəkawandi kɔn dəkətola Kanu da aSuyif
Mat 4.23; Mark 1.35-39

42 Dec dendesɔk, kɔ Yesu owur k'ɔŋkɔ nde kəfo kəyer-yer kələma. Kɔ afum alarəm ŋawur kətɛn kɔ, kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp kɔ dəndo kəfo kaŋkɔ. Ŋanafaŋ fɛ kəsak Yesu pəkɔ.
43 Mba k'oloku ŋa: «Nəsak im ikədəŋk sɔ sədare səlɔma moloku mətət ma dɛbɛ da Kanu, bawo itɔ anasom'em.»
44 Kɔ Yesu ɛŋkawandi Kibaru Kətət dəndo dəkətola Kanu da aSuyif nde sədare sa Yude.

5

Yesu kəwe acɛpsɛ ɔn darəŋ acɔkɔ-cɔkɔ
Mat 4.18-22; Mark 1.16-20

1 Dəsɔk dələma, Yesu pəcəmɛ agbɛp ŋa kəba ka Kenesarɛt, afum ŋamɛpnɛ kɔ ŋaccəŋkəl toloku ta Kanu.
2 K'ɛnəŋk dəndo kəba kəsək cibil mɛrəŋ, ncɛ awɛnt ŋanawur disrɛ, ŋacyak manta manan mɔ.
3 Kɔ Yesu ɛmbɛkɛ abil ŋin disrɛ, nŋɛ ŋɛnayɔnɛ ŋa Simɔŋ mɔ, k'oloku kɔ a pəbɔlɛnɛ agbɛp pipic. K'ɛndɛ debil pəctəksɛ kənay kəŋkɔ kənacəmɛ dəntɔf mɔ.
4 Ntɛ ɛsak kəlok-loku mɔ, k'oloku Simɔŋ: «Məcɔŋnɛ nde pəntukmɛ mɔ, nəgbal manta monu nəsumpər lop.»
5 Kɔ Simɔŋ oloku kɔ: «Wəkiriŋ, pibi pampɛ fəp səcgbal manta, mba ali paka səsətɔ fɛ. Mba ntɛ məloku ti mɔ, kəgbal k'inder manta.»

6 Ntɛ ɛŋgbal manta mɔ, k'osumpər lop yɛlarəm haŋ kɔ manta moncop kəwalɛ.
7 Kɔ ŋawe anapa anan akɔ ŋanayi abil ŋa mɛrəŋ ŋɔkɔ disrɛ mɔ, kədemar ŋa. Kɔ akakɔ ŋander, kɔ ŋalas cibil cacɔkɔ mɛrəŋ haŋ cəcfaŋ kəkalɛ.
8 Ntɛ ɛnəŋk tatɔkɔ mɔ, kɔ Simɔŋ Piyɛr ɛntɛmpɛnɛ Yesu wɛcək dəntɔf, k'oloku: «Wəbɛ, məbɔl'em! Fum wəciya iyɔnɛ.»
9 Kɔ kusu kəwos kɔ, nkɔn kɔ akɔ ŋanayi mɔ fəp, teta lop yɔkɔ ŋanasumpər mɔ.
10 Itɔ pənayi sɔ asol a Simɔŋ, Sak kɔ Isaŋ, awut a Sebede. Kɔ Yesu oloku Simɔŋ: «Ta mənesɛ! Kəyɛfɛ mɔkɔ, afum ŋɔ mənde məcfɛkəs oŋ.»
11 K'asumpər lop akakɔ ŋampɛnɛ cibil dɛgbɛp, kɔ ŋasak ca fəp, kɔ ŋancəmɛ Yesu darəŋ.

Yesu ɔsɔkəs wətɔtamnɛ
Mat 8.1-4; Mark 1.40-45

12 Dare dələma dɔ Yesu ɛnayi. Kɔ wərkun wələma nwɛ sen sənasumpər dis fəp mɔ, ender. Ntɛ ɛnəŋk Yesu mɔ, k'ɛntɛmpɛnɛ dəntɔf, k'ɛncəpɛ Yesu tobu, k'ɛlɛtsɛnɛ kɔ: «Mariki, kɔ məfaŋ ti-ɛ, məntam kəsɔkəs im.»
13 Kɔ Yesu ɛntɛnc kəca, k'oŋgbuŋɛnɛ kɔ, k'oloku: «Ifaŋ ti, məsɔk!» Gbəncana babɔkɔ kɔ sen səsak fum wəkakɔ.
14 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Ta məloku ti fum o fum, mba məkɔ məmentərnɛ wəloŋnɛ. Məkenɛ kɔ poloŋnɛ teta kəsɔkəs kam pəmɔ tɔkɔ Musa encic ti mɔ, tendeyɔnɛ afum fəp kəcərɛ a məntamnɛ.»
15 Tewe tɔn tɛncsam kəsam dəm, afum alarəm ŋacloŋkanɛ kəcəŋkəl kɔ, kətɛn ka kətaməs ka docu daŋan.
16 Mba kɔ Yesu owur afum dacɔ, k'ɔŋkɔ nde dətɛgbərɛ **dəkəlok-lokər Kanu**.

Yesu kətaməs kɔn fum nwɛ ɛnatɔtam kəkɔt mɔ
Mat 9.1-8; Mark 2.1-12

17 Dəsɔk dələma Yesu pəctəksɛ. AFarisi kɔ atəksɛ a sariyɛ ŋandɛ. Ŋayɛfɛ-yɛfɛ sədare sa tɔf ya Kalile kɔ Yude, kɔ dare da Yerusalɛm. Kɔ fənɔntər fa Kanu Kəpɔŋ fəyi kɔ Yesu, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəctaməs acuy mɔ.
18 Kɔ afum ŋander, ŋagbaŋnɛ fum nwɛ efi wɛcək mɔ dəpoko, ŋacsɛp kəbɛrɛ kəkɔboc kɔ fər ya Yesu kiriŋ.
19 Ntɛ dɛlay da afum dɔsɔŋɛ ŋa kətɔsɔtɔ dəkəbɛrɛ mɔ, kɔ ŋampɛsɛ kələ kəroŋ, kɔ ŋaŋkɔ ŋafeni kələ darenc kəfo kələma, kɔ ŋantorɛ wətɔkɔt nwɛ pəyi dəyala yɔn afum dacɔ, Yesu fər kiriŋ.
20 Ntɛ Yesu ɛnəŋk kəlaŋ kəŋan mɔ, kɔ Yesu oloku fum nwɛ: «Wərkun, anaŋnɛn'am kiciya kam!»
21 Atəksɛ sariyɛ kɔ aFarisi ŋayɛfɛ kəcɛm-cɛmnɛ, ŋacyifnɛ: «Fum wəre ɔfɔ wəkawɛ ɔŋləməs Mariki mɔ? An'ɛntam kəŋaŋnɛnɛ kiciya, kɔ pəntɔyɔnɛ Kanu sona-ɛ?»
22 Kɔ Yesu ɛncərɛ pɛcɛm-cɛmnɛ paŋan, k'eyif ŋa: «T'ake tɔ mɛcɛm-cɛmnɛ mamɛ meyinɛ nu-ɛ?
23 Mosom mɛrəŋ mɔ mamɛ, tosom tere tətɔcuca kəloku: ‹Anaŋnɛn'am kiciya kam,› kɔ kəloku: ‹Məyɛfɛ, məkɔt›-ɛ?
24 Awa indeyɔ nu tantɛ ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəcərɛ a ina, Wan ka Wərkun, intɔmpər kətam nnɔ doru dandɛ kəŋaŋnɛnɛ ka kiciya: Kɔ Yesu oloku wəfi wɛcək, ‹Ilok'əm: Məyɛfɛ! Məlɛk poko pam, məlukus nde ndaram!›»
25 Gbəncana babɔkɔ kɔ wərkun nwɛ ɛyɛfɛ fər yaŋan kiriŋ, k'ɛlɛk poko pɔn, k'osumpər dɔpɔ kəkɔ nde ndərən pəckor-koru Kanu.
26 Kɔ cusu cəwos afum fəp, kɔ ŋa sɔ ŋayɛfɛ kəkor-koru Kanu. Kɔ kənesɛ kəyi ŋa, ŋacloku: «Sənəŋk məkɔ ntɛ səntatɔnəŋk mɔ.»

Yesu kəwe kɔn Lewy
Mat 9.9-13; Mark 2.13-17

27 Ntɛ tatɔkɔ tencepər mɔ, kɔ Yesu owur k'ɛnəŋk wəbaŋəs dut wələma, nwɛ ancwe Lewy mɔ, pəndɛ nde aŋgbancan ŋa abaŋəs dut. Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məcɛps'em darəŋ.»
28 Kɔ Lewy ɛsak mes fəp, k'ɛyɛfɛ k'ɛncɛpsɛ Yesu darəŋ.
29 Kɔ Lewy ɔŋkɔ pəbocɛ Yesu kəsata kəpɔŋ nde ndərən. Abaŋəs dut alarəm ŋanayi di, ŋandɛs-ndɛs dəmɛsa kɔ afum alɔma kɔ Yesu.
30 AFarisi kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋaccɔpɛnɛ, ŋacyif acɛpsɛ a Yesu darəŋ: «T'ake tɔ nəndinɛ yeri, nəcmunəs kəfo kin kɔ abaŋəs dut kɔ aciya-ɛ?»
31 Mba Yesu oloku ŋa: «Bafɔ atamnɛ ŋafaŋ wətɛn cɔl de, mba acuy ŋafaŋ kɔ.
32 Bafɔ alompu ŋɔ inder kəwe, mba aciya, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋasəkpər bəkəc, ŋacəmɛ pəlompu darəŋ.»

Yesu kɔ kəsuŋ
Mat 9.14-17; Mark 2.18-22

33 Kɔ ŋaloku Yesu: «Acɛpsɛ a Saŋ darəŋ kɔ aFarisi, ŋaŋsuŋ tɛm fəp ŋaccəpəs, mba kɔ aka
məna ŋandi yeri ŋacmun.»
34 Mba kɔ Yesu eyif ŋa: «Nəntam kəsɔŋɛ afum aŋɛ awe kəgbaŋnɛ mɔ kəsuŋ, ŋasɔrəyi wəfura
kəsək ba?
35 Dəsɔk dendebəp ndɛ ŋandegbɛyɛnɛ kɔ wəfura mɔ, awa ŋandesuŋ dəsɔk dadəkɔ.»
36 Kɔ Yesu oloku ŋa sɔ capafɔ ncɛ: «Ali fum ɔfɔwali kəpol dəkəloto kəfu kəkɔfapərɛ yamos
yɛməcɛ-məcɛ. Bawo tɔŋsɔŋɛ kəpol ka kəloto kəfu kaŋkɔ ɛwali mɔ, kətɔmar yamos yɛməcɛ-
məcɛ yayɔkɔ ɛfaŋ kəlompəs mɔ.
37 Fum o fum ɔfɔbɛr wɛn wofu dətələba pa akata pokur. Kɔ məyɔ ti-ɛ, wɛn wɛŋwesəli tələba,
wɛn woloŋɛ. Məyi oŋ məsətɔ fɛ tələba, məsətɔ fɛ sɔ wɛn.
38 Məbɛr wɛn wofu dətələba pofu!
39 Fum o fum omun wɛn wokur ɔfɔsɔfaŋ wofu, bawo oloku: ‹Wokur wɛntəŋnɛ.›»

6

Aŋnabi Yesu kɔ dɔsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mɔ
Mat 12.1-8; Mark 2.23-28

1 Ntɛ Yesu ɛnccali dalɛ dɔsɔk dələma da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mɔ,* kɔ acɛpsɛ ɔn
darəŋ ŋayɛfɛ kəcŋosuru səbomp sa mɛŋgbɛn ŋacsɔm.
2 Kɔ aFarisi aləma ŋayif ŋa: «Ta ake tɔ nəŋyɔnɛ ntɛ Sariyɛ səntɔwosɛ kəyɔ dɔsɔk da kəŋesəm
mɔ?»
3 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Nəŋkaraŋ fɛ Yecicəs Yosoku disrɛ təkɔ Dawuda ɛnayɔ, ntɛ dor dɛnayɔ kɔ,
nkɔn kɔ akɔ ŋanasol mɔ ba?
4 —Ntɛ Dawuda ɛnabərɛ kələ kəpɔŋ ka Kanu mɔ, k'ɛlɛk cəcom ncɛ ancloŋnɛ Kanu mɔ, k'ɔsɔm
ci, k'ompocɛ sɔ asol ɔn akɔ dor dɛnayɔ mɔ, mba aloŋnɛ gbəcərəm ŋɔ Sariyɛ sənawosɛ kəsɔm
ci.»
5 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Wan ka Wərkun ɔyɔnɛ mariki ma dɔsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki
mɔ.»

Fum wəfi kəca
Mat 12.9-14; Mark 3.1-6

6 Kɔ dɔsɔk dələma da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mɔ dendebəp, kɔ Yesu ɔŋkɔ nde dəkətola
Kanu da aSuyif pəctəksɛ afum. Wərkun wələma ɛnayi di pədɛmtər kəca kətɔt.
7 Atəksɛ sariyɛ kɔ aFarisi ŋaŋkɔkcɛ Yesu belbel, kɔ pəyɔnɛ a ɔŋkətaməs fum dɔsɔk da
kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mɔ. Ŋanayɔ ti ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋasɔtɔ teyemsɛnɛ kɔ mɔ.
8 Mba Yesu ɛnacərɛ mɛcɛm-cɛmnɛ maŋan, k'oloku wərkun nwɛ ɛnadɛmtər kəca mɔ:
«Məyɛfɛ məcəmɛ nnɔ afum dacɔ.» Kɔ wəkakɔ ɛyɛfɛ, k'ɛncəmɛ.
9 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Icyif nu ma: Cəke cɔ Sariyɛ səwosɛ dɔsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki
mɔ-ɛ? Kəyɔ ka pətɔt ba, ka pəlɛc? Pataməs fum ba, ka pace kɔ pəfi?»
10 Awa, kɔ Yesu ɔmɔmən ŋa dəcəro fəp faŋan, k'oloku wərkun nwɛ: «Mətenci kəca!» Kɔ
wərkun nwɛ entenci ki, kɔ kəca kɔn kəntamnɛ.
11 Mba kɔ pəntɛlɛ acicəs a sariyɛ kɔ aFarisi pəpɔŋ, kɔ ŋayɛfɛ kəgbɛkəlɛnɛ teta pəlɛc mpɛ
ŋantam kəyɔ Yesu mɔ.

Yesu kəyɛk-yɛk Asom ɔn wəco kɔ mɛrəŋ
Mat 10.1-4; Mark 3.13-19

12 Tɛm tatɔkɔ, kɔ Yesu ɛmpɛ nde dətɔrɔ kəkɔsali, k'ɔŋkɔ pəcepərɛnɛ pibi fəp kəlok-lokər
Kanu.
13 Ntɛ dec dɔsɔk mɔ, k'ewe acɛpsɛ ɔn darəŋ, k'ɛyɛk-yɛk ŋa dacɔ afum wəco kɔ mɛrəŋ, aŋɛ
ɛnasɔŋ tewe ta «asom» mɔ.
14 K'ewe Simɔŋ, nwɛ Yesu ɛnasɔŋ tewe ta Piyɛr mɔ, kɔ wɛnc Andəre, Sak, Isaŋ kɔ Filip,
Bartelemy,
15 Matiye, Tɔma, Sak wan ka Alfe, Simɔŋ wəsimsɛ teta atɔf,
16 Yude wan ka Sak, kɔ Yudas wəka dare da Keriyot nwɛ ɛnader pələpsər kəbɛr Yesu
aterɛnɛ ɔn dəwaca mɔ.

Yesu pəctəksɛ pəctaməs
Mat 4.23-25

17 Kɔ Yesu ŋantor kəyɛfɛ dətɔrɔ kɔ ŋa, k'ɔŋkɔ pəcəmɛ kəfo kətəŋnɛnɛ nkɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ
alarəm, kɔ kənay ka afum alarəm: Afum aka Yude fəp, dare da Yerusalɛm, kɔ afum aka
kəba kəsək nde sədare sa Tir kɔ Sidɔŋ.

---

* **6:1** *Simiti, dɔsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mɔ* sariyɛ səmɔnɛ aHebəre fəp kəbəc tataka ta camət-mɛrəŋ lokun o lokun. Difɔ aŋwe simiti «simiti, dɔsɔk da kəŋesəm».

18 Afum akaŋɛ fəp ŋanader kədecəŋkəl kɔ, pətaməsɛnɛ sɔ docu daŋan. Afum aŋɛ yəŋk yɛlɛc
yɔnctərəs mɔ, ŋanatamnɛ.
19 Afum fəp ŋacsɛp kəgbuŋɛnɛ kɔ, bawo fənəntər fəncwur kɔ nfɛ fənctaməs acuy fəp mɔ.

Pətət kɔ pəlɛc
Mat 5.1-12
20 Kɔ Yesu əməmən acɛpsɛ ən darəŋ, k'oloku:
«Pəbət nu nəna atəyɔ daka,
bawo nən'eyi akip ŋa dɛbɛ da Kanu dəntəf!
21 Pəbət nəna aŋɛ dor dəyɔ tantɛ mɔ,
bawo nəndenɛmbərɛ!
Pəbət nu, nəna aŋɛ nəyi kəbok mɔ,
bawo nəndesel!
22 Pəbət nu kɔ afum ŋandeter nu-ɛ, ŋacbɛləs nu, ŋacləməs nu, ŋacləsər nu mewe bawo nəlaŋ
dim da «Wan ka Wərkun.»
23 Nəde nəwoləs kɔ dəsək dadəkɔ dendeder-ɛ, nəyok-yokɛnɛ pəbotu, bawo kəpocɛ kəpɔŋ
kəŋkar nu nde darenc. Tantɛ tɔ atem aŋan ŋancyɔ adəŋk a Kanu.
24 Pəlɛc peyi nu nəna aŋɛ nəyɔ daka mɔ!
Bawo nəlip kəsətə pɛnɛmpəsɛ ponu mpɛ pənamar nu kədekəsətɔ mɔ.
25 Pəlɛc peyi nu nəna aŋɛ ca fəp yɛlar mɔ,
bawo dor dendekəyɔ nu!
Pəlɛc peyi nu nəna aŋɛ nəyi kəsel mɔ,
bawo nəndekəyi kəbal kɔ kəbok disrɛ!
26 Pəlɛc peyi nu nəna aŋɛ afum fəp ŋandeloku pətət ponu mɔ,
tantɛ tɔ atem aŋan ŋancyɔ kɔ akɔ ŋancbaŋɛnɛ kəyɔnɛ Sayibɛ sa Kanu mɔ.»

Kəbətər ka aŋɛ ŋanter nu mɔ
Mat 5.38-48; 7.12
27 «Mba, iŋloku ti nəna aŋɛ nəncəŋkəl im mɔ: Nəbətər aterɛnɛ anu, nəyɔ pətət aŋɛ ŋanter nu
mɔ!
28 Nətolanɛ pətət aŋɛ ŋantolanɛ nu pɛlɛc mɔ, nətolanɛ aŋɛ ŋaŋləməs nu mɔ!
29 Kɔ fum efer əm kəca dəkanca-ɛ, məcencɛ kɔ sɔ akanca ŋa mɛrəŋ ŋɔkɔ. Kɔ fum ɛlɛkər əm
burumus-ɛ, məce kɔ sɔ pəlɛk duma dam.
30 Məpocɛ nwɛ o nwɛ ontol'am mɔ, kɔ fum ɛlɛkər əm paka mpɛ pɔyɔnɛ pam mɔ, ta məwerəs
kɔ pi.
31 Nəyɔnɛ afum təkɔ nəfaŋ a ŋayɔnɛ nu mɔ.
32 Kɔ tɔyɔnɛ nəbətər gbəcərəm akɔ ŋambətər nu mɔ, kəway kəre kɔ nəŋgbɛkər sɔ mera-ɛ? Ali
aciya ŋambətər aŋɛ ŋambətər ŋa mɔ!
33 Kɔ pəyɔnɛ a akɔ ŋaŋyɔnɛ nu pətət mɔ gbəcərəm ŋɔ məŋyɔnɛ pətət-ɛ, kəway kəre kɔ
məntam kəgbɛkər amera-ɛ? Ali aciya, bafɔ tatəkɔ tɔ ŋaŋyɔ pəmɔ nəna ba?
34 Kɔ pəyɔnɛ a akɔ nəyɔ amera kədeluksɛ nu mɔ gbəcərəm ŋɔ nəntam kəbər-ɛ, kəway kəre
kɔ nəna nəntam kəgbɛkər amera-ɛ? Bawo ali aciya sɔ ŋambər aciya ntɛ təŋsɔŋɛ ŋa kədesətə
pɛtəŋnɛnɛ payi mɔ.
35 Nəbətər ater anu, nəbər ŋa nəwurɛ kəluksɛ debe dadəkɔ amera. Nəndesətə kəpocɛ kəpɔŋ,
nəyɔnɛ sɔ awut a Wəbɛ wəka darenc, bawo Kanu kəntesɛ nnɔ apələrnɛ pətət kɔ ayeŋki bəkəc
ŋayi mɔ.
36 Nəbət mera pəmɔ təkɔ Papa konu ɔmbət amera mɔ.»

Ta nəcin afum alɔma
Mat 7.1-5
37 «Ta nəcin fum, afɔkɔcin nu. Ta nəkiti akɔ ntɛ təŋsɔŋɛ ta andesɔkiti nəna mɔ. Nəŋaŋnɛnɛ
akɔ, andekɔŋaŋnɛnɛ nu.
38 Nəpocɛ, andekəpocɛ nu. Andekəbɛr nde yuba yonu yəpəŋ ya duma donu potubcɛ
pətət, pasumpər, pasəŋk-səŋk, pəloŋər. Bawo potubcɛ mpɛ nəntubcɛ mɔ, ip'andekəsətubcɛ
nu kəluksɛ nu kəway.»
39 Kɔ Yesu olok-lokər ŋa capafɔ: «Wətənəŋk ɛntam kəkətɛnɛ wətənəŋk ba? Kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ
mɛrəŋ maŋan fəp mɔ ŋantɛmpɛnɛ abi disrɛ.
40 Ali wəcɛpsɛ darəŋ wəkin eyi fɛ nwɛ ɛmbɛk dəkəcəmɛ pətas wətəksɛ kən mɔ, mba wəcɛpsɛ
darəŋ nwɛ ɛntəksɛ belbel mɔ, eyi pəmɔ wətəksɛ kən.
41 Ake'sɔŋɛ ntɛ məŋgbətnɛ ayika nŋɛ ŋeyi wɛnc əm dərəfər mɔ, mba ta məŋnəŋk təmboŋk
ta kətək mpɛ peyi mənasərka dərəfər mɔ-ɛ?
42 Pəlompu pɔ ba, kəloku wɛnc əm: ‹Wɛnc im məwosɛ a iliŋ əm ayika nŋɛ ŋey'əm dərəfər
mɔ,› mba dəfər da məna dəyɔ təmboŋk ta kətək? Məna wəbaŋɛnɛ kəlomp! Məliŋnɛ kərɛsna

təmboŋk ta kətək dəfər dam, it'ɔŋsɔŋ'am kənəŋk belbel ayika ŋɔkɔ məfaŋ kəliŋ wɛnc əm dərəfər mɔ.»

Kətək kɔ yokom ya ki
Mat 7.16-20; 12.33-35

43 «Kətək kətət kəfɔkom yokom yɛlɛc, kətək kətətamnɛ kəfɔkom yokom yətət.
44 Kətək nkɛ o nkɛ kɔ, yokom ya ki y'aŋnɛpəlɛ ki. Afɔpim cɔyabɛ† kɔ wɛn ‡ dəbɛŋk.
45 Fum wətət nde abəkəc ŋən ŋətət ɛŋlɛk məyɔ mətət, kɔ fum wəlɛc nde abəkəc ŋən ŋɛlɛc ɛŋlɛk məyɔ mɛlɛc. Bawo ntɛ o ntɛ kusu kəŋloku mɔ, ti teyi nde dɛbəkəc.»

Wəlɔ mɛrəŋ
Mat 7.24-27

46 «Ta ake tɔ nəŋwen'em ‹Mariki! Mariki!› ta nəŋyɔ mes məkɔ iŋloku mɔ-ɛ?
47 Nwɛ o nwɛ eder im, pəne moloku mem, pəkət mi, imentər nu nwɛ oŋwurɛnɛ mɔ:
48 Owurɛnɛ fum nwɛ eyi kəcəmbər kələ pəkay dəntɔf haŋ pətukmɛ belbel, pəcəmbər kələ kɔn tasar teyeŋki kəroŋ. Ali wəcafən pətuf pəlarəm, məncaca mɛyɛksɛ, kələ kɔn kəfətam kəwuŋɛ, bawo anacəmbər ki gbiŋ.
49 Mba nwɛ o nwɛ ene moloku mem, ta ɔŋkətɛnɛ mi-ɛ, fum wəkakɔ ŋawurɛnɛ kɔ nwɛ ɛncəmbər kələ kɔn katina dəntɔf, ta ɛŋkay pətukmɛ pəcəmbər ki tasar kəroŋ mɔ. Kɔ wəcafən ontuf, məncaca mɛyɛksɛ-ɛ, kələ kaŋkɔ kəŋwuŋɛ katina, kəlɛcɛ few!»

7

Aŋnabi Yesu kətaməs kɔn wəcar ka wəbɛ ka asədar 100
Mat 8.5-13

1 Ntɛ Yesu elip kəlok-lokər afum aŋɛ ŋanccəŋkəl kɔ mɔ, k'ɛmbɛrɛ dare da Kaparnam.
2 Dəndo kəfo kaŋkɔ, wəbɛ k'asədar wəRom wələma ɛnayɔ wəcar nwɛ tetɔn tɛnayeŋk kɔ mɔ. Wəcar wəkakɔ ɛnatamnɛ fɛ, pəcfaŋ kəfi.
3 Ntɛ wəbɛ k'asədar nwɛ ene pacloku teta Yesu mɔ, k'osom abeki aSuyif alɔma, ŋakɔwenɛ kɔ Yesu pədetaməsɛ kɔ wəcar kɔn.
4 Kɔ abeki akakɔ ŋander ŋabəp Yesu kɔ ŋalɛtsɛnɛ kɔ ŋacgbɔkərɛ, ŋacloku: «Ɔyɔ dofum ndɛ pəmar məyɔnɛ kɔ ti mɔ,
5 bawo wəbɛ wəkawɛ ɔmbɔtər atɔf ŋosu, nkɔn ɛnacəmbər dəkətola Kanu da aSuyif dosu.»
6 Kɔ Yesu ɔŋkɔ kɔ ŋa. Ŋanabɔlɛnɛ fɛ kələ ka wəbɛ wəsɔdar, kɔ wəsɔdar osom anapa ɔn kəkɔloku kɔ: «Mariki, ta mətərəsnɛ, bawo isɔtə fɛ dofum dɛfaynɛn'am nde kələ kem disrɛ.
7 It'ɔsɔŋɛ ntɛ inasərka intɔnakɔ nnɔ məyi mɔ. Mba məloku toloku tin, wəbəcɛ kem ɛntamnɛ.
8 Bawo ina wəkawɛ yati abɛ em ŋ'iyi dəntɔf, k'ina sɔ iyɔ asədar alɔma aŋɛ ŋay'im dəntɔf mɔ. K'iloku wəkin: ‹Məkɔ,› wəkayi ɔŋkɔ. K'iloku wəkɔ ‹Məder,› wəkayi ender. K'iloku wəcar kem: ‹Məyɔ ntɛ-ɛ,› ɔŋyɔ ti.»
9 Ntɛ Yesu ene moloku maməkɔ mɔ, kɔ teta wəsɔdar nwɛ tenciyanɛ kɔ. K'ɛŋkafəlɛ, k'ɛntɛfərnɛ kənay k'afum akɔ ŋanacəmɛ kɔ darəŋ mɔ, k'oloku: «Icloku nu, ali nde Yisrayel inanəŋk fɛ kəlaŋ pəmɔ kaŋkɛ!»
10 Kɔ asom a wəsɔdar nwɛ, ŋalukus ndɔrɔn. Kɔ ŋabəp wəcar nwɛ ɛnatɔ-tamnɛ mɔ, pətamnɛ keŋ.

Yesu ɔsɔŋɛ wəfi kəfətɛ

11 Ntɛ telip mɔ, k'ɔŋkɔ dare ndɛ ancwe Nayin mɔ. Atəkəs ɔn kɔ afum alarəm ŋanasol kɔ nkɔn kəkɔ.
12 Ntɛ ŋalətərnɛ kəbɛrɛ ka dare mɔ, kɔ ŋambəpɛnɛ kɔ afum ŋanckekərɛ fum wəfi dəkəwup, mba fum nwɛ sona gboŋ sɔ kɛrɛ ɛnakom kɔ, wos pəfi sɔ. Afum alarəm a dare dadəkɔ ŋanckekərɛ wəfi wəkakɔ dəkəwup.
13 Kɔ Yesu ɛnəŋk wəran nwɛ, k'ɔyɔnɛ kɔ nɔnəfər, k'oloku kɔ: «Ta məbok!»
14 Kɔ Yesu ɔncɔŋnɛ k'oŋgbuŋɛnɛ kaŋkəra ka wəfi. Aŋɛ ŋanatɔmpər kɔ mɔ ŋancəmɛ. Kɔ Yesu oloku: «Wətɛmp, in'olok'əm: Məyɛfɛ!»
15 Kɔ wəfi ɛyɛfɛ k'ɛndɛ, k'oncop kəlok-loku. Kɔ Yesu oluksɛ wəfi nwɛ kɛrɛ.
16 Kɔ fəp fənesɛ, kɔ ŋayɛfɛ **kəcam debeki** da Kanu, ŋacloku: «Wədəŋk wəka Kanu wəpɔŋ ɛyɛfɛ su dacɔ! Kɔ Kanu kənder kəmar afum ɔn!»
17 Kɔ tɔyɔ ta Yesu tatəkɔ tɛsam atɔf ŋa Yude fəp, kəbəp ka sədare səkɔ səŋkɛl Yude mɔ.

Asom a Aŋnabi Saŋ
Mat 11.2-19

18 Kɔ acɛpsɛ a Aŋnabi Saŋ darəŋ ŋaŋkɔ ŋaloku kɔ mes maməkɔ fəp. Kɔ Saŋ ewe acɛpsɛ ɔn darəŋ dacɔ afum mɛrəŋ,

† **6:44** *Cɔyabɛ* = CəTabo «figue» ‡ **6:44** Pokom mpɛ poŋkom nde Yisrayel, pi pəkɔ aŋfɔc kəsətə member mmɛ aŋwe «wen» mɔ.

19 k'osom ŋa kəkɔyif Mariki kɔ pəyɔnɛ nkɔn ɔyɔnɛ nwɛ eyi kəder kədeyac afum a Kanu mɔ,
kɔ tɔyɔnɛ fɛ nkɔn-ɛ, pəmar pakar sɔ wələma ba?
20 Ntɛ ŋambəp Yesu mɔ, kɔ afum aŋɛ ŋayif kɔ: «Saŋ Batis osom su kədeyif əm: ‹Mən'ɔyɔnɛ
nwɛ eyi kəder mɔ, ka pəmar səkar sɔ wələma ba?›»
21 Afum akakɔ anasom mɔ ŋaŋkɔ ŋabəp Yesu pɛctaməs docu da atətamnɛ alarəm, lanyiru,
aŋɛ yɔŋk yɛlɛc yɛncəmɛ darəŋ mɔ, k'ɔsɔŋɛ atɔnəŋk alarəm kənəŋk.
22 Kɔ Yesu oluksɛ ŋa: «Nəkɔ nəloku Saŋ tɔkɔ nənəŋk kɔ tɔkɔ nəne mɔ:
Atɔnəŋk ŋanəŋk, atətam kəkət ŋaŋkɔt,
k'asɔkəs acunɛ sen, atɔne ŋane,
afi ŋafɔtɛ, aŋkawandi Kibaru Kətət nnɔ atɔyɔ daka ŋayi mɔ.
23 Pəbət nwɛ ɔntədesak kəgbɛkər im kəlaŋ kɔn * mɔ!»
24 Ntɛ asom a Saŋ aŋɛ ŋalukus mɔ, kɔ Yesu ɛyɛfɛ kəloku kənay ka afum teta Saŋ pəcyif: «Ake
nənakɔ kəmɔmən nde dətɛgbərɛ-ɛ: Fum nwɛ ɛfanɛ pəmɔ awo nŋɛ afef ŋeyikəc mɔ ba?
25 Mba anɔ nənakɔ oŋ kəmɔmən di-ɛ, wərkun wəsəkəp belbel ba? Mba nəcərɛ a asəkəp
belbel nde wɔlɔ w'abɛ wɔ ŋandɛ pətət disrɛ.
26 Mba anɔ nənakɔ oŋ kəmɔmən-ɛ, Sayibɛ ba? Ɛy, icloku nu, Saŋ encepər Sayibɛ fəp
dəkəcəmɛ.
27 Tetɔn t'anciɔs nde Yecicəs Yosoku disrɛ:
‹Indekekərɛ wəsom kem fɔr yam kiriŋ
pəkɔlomps'am dɔpɔ.›»
28 Kɔ Yesu oloku: «Icloku nu, aŋɛ aran ŋaŋkom mɔ fəp, ali wəkin eyi fɛ nwɛ encepər Saŋ
dəkəcəmɛ mɔ. Mba nwɛ ɛfɛtɛ nde dɛbɛ da Kanu dəntɔf mɔ, ɔyɔnɛ nwɛ encepər Saŋ dəkəcəmɛ
mɔ.
29 Afum aŋɛ ŋanane kɔ kəlok-loku mɔ fəp, kəbəp awerəs dut, kɔ ŋawosɛ dolompu da Kanu.
Ti disrɛ kɔ ŋawosɛ a Saŋ pəgbət ŋa dəromun teta Kanu.
30 Mba aFarisi kɔ atəksɛ a sariyɛ ŋanawosɛ fɛ ntɛ Kanu kənafaŋɛ ŋa mɔ, kɔ ŋafati a Saŋ pəgbət
ŋa dəromun teta Kanu.
31 An'indetubcɛnɛ afum a dɛtɛmp dandɛ-ɛ? Anɔ ŋawurɛnɛ-ɛ?
32 Aŋɛ ŋɔ ŋawurɛnɛ: Ŋawurɛnɛ awut aŋɛ ŋandɛ kəfo nkɛ afum fəp ŋambəpsɛnɛ mɔ, a
ŋacwenɛnɛ kəkɔloku:
‹Səfulanɛ nu luk, kɔ nəntɔpisɛ!
Kɔ səleŋsɛ nu meleŋ ma defi, kɔ nəntɔbok.›
33 Bawo ntɛ Saŋ Batis, nwɛ ɛncgbət afum dəromun ɛnader mɔ, oncsuŋ, ta oŋmun wɛn-ɛ, kɔ
nəloku a ɔyɔ ŋɔŋk ŋɛlɛc!
34 Kɔ Wan ka Wərkun ender, pəcdi yeri pəcmun wɛn kɔ nəloku: ‹Wəcɛlək kɔ wəcis ɔfɔ,
wanapa ka abaŋəs dut k'aciya!›
35 Mba awut a kəcərɛ kəkɔtɛnɛ mes ka Kanu ŋawosɛ dolompu da ki.»

Yesu nde kəlɔ ka Simɔŋ wəFarisi

36 Kɔ wəFarisi wələma ewe Yesu kəkɔdi yeri kɔ nkɔn. Kɔ Yesu ɛmbɛrɛ nde kəlɔ ka wəFarisi
wəkakɔ, k'ɔŋkɔ pəndɛ amɛsa kiriŋ.
37 Wəran wəciya wələma ɛnayi dare dadəkɔ, k'ene a Yesu ŋayi kədi yeri nde kəlɔ ka
wəFarisi. Wəran wəkakɔ ɛlɛk tɔkɔbɔ pa alabatər pɛlarɛ labundɛ,
38 k'ɔŋkɔ pəcəmɛ Yesu kumunt darəŋ pəsumpər kɔ wɛcək. K'ɛyɛfɛ kəbok pəccaŋkəsɛ mɛncər
mən wɛcək wa Yesu, k'ɛfɛŋətɛ wɛcək wa Yesu cəfon cɔn, pəccup wi, pəcloŋsər wi labundɛ.
39 Ntɛ wəFarisi nwɛ ɛnawe Yesu nde ndərən, ɛnəŋk tatɔkɔ mɔ, k'olokunɛ dɛbəkəc: «Fum
wəkawɛ ɔŋyɔnɛ wədəŋk wəka Kanu-ɛ, k'ɛncərɛ wəran nwɛ ɔŋgbuŋɛnɛ kɔ mɔ, fum nwɛ ɔyɔnɛ
mɔ—Wəran wəciya.»
40 Kɔ Yesu ɛlɛk moloku, k'oloku: «Simɔŋ, iyɔ toloku tələma tolok'əm.» Kɔ Simɔŋ oloku kɔ:
«Mələk'im ti, Wətəksɛ.»
41 «Wəbɔs-bɔsər wələma afum mɛrəŋ ŋanatɔmpərɛ debe: Wəkin nwɛ pətɔmpərɛ kɔ gbeti
mɛncəmbəl masar kəcamət (500), kɔ wəka mɛrəŋ pətɔmpərɛ kɔ mɛncəmbəl 50.
42 Mba ntɛ wəbɔs-bɔsər nwɛ ɛnəŋk fɔ alɛkər ɔn səbe ŋayɔ fɛ gbeti boluksɛ kɔ mɔ, k'ɛŋaŋnɛnɛ
mɛrəŋ maŋan fəp. Akakɔ mɛrəŋ anɔ endenaŋkanɛ kəbətər kɔ pətas wəkɔ-ɛ?»
43 Kɔ Simɔŋ oloku kɔ: «Pəwurɛn'em, a wəkɔ ɛnatɔmpərɛ kɔ gbeti bɛlarəm mɔ.» Kɔ Yesu
oloku kɔ: «Gbɛs, məloku kance!»
44 Kɔ Yesu ɛŋkafəlɛ k'ɛntɛfərnɛ wəran nwɛ, k'oloku Simɔŋ: «Mənəŋk wəran nwɛ? Imbɛrɛna
nnɔ kəlɔ kam mba məsɔŋna f'em domun ibikɛnɛ wɛcək, mba nkɔn ɛncaŋkəsɛ wɛcək wem
mɛncər mən, k'ɛfɛŋətɛ wi cəfon cɔn.
45 Məncupna f'em, mba nkɔn kəyɛfɛ ntɛ imbɛrɛna nnɔ mɔ, a k'oncop kəcupəs im wɛcək mɔ,
haŋ ndɛkəl itɔ eyi kəyɔ.

---

* **7:23** kəsolɛ **7:27** Malaki 3.1

46 Məsopna f'em moro dəromp,† mba wəran wəkawɛ osop im labundɛ dəwɛcək.
47 Itə ɔsɔŋɛ ntɛ intam kəlok'əm a, kiciya kəlarəm nkɛ enciya mə, aŋaŋnɛnɛ kə ki, bawo nkən ɔmbətər pənaŋkanɛ. Məna nwɛ aŋaŋnɛnɛ pipic mə, pipic pə məmbətər.»
48 Kə Yesu oloku wəran nwɛ: «Aŋaŋnɛn'am kiciya kam.»
49 Afum aŋɛ ŋanandɛ amɛsa kiriŋ kə nkən mə, ŋancop kəclokunɛ dəbəkəc: «An'ɔfə wəkawɛ ɛŋaŋnɛnɛ ali kiciya mə?»
50 Mba kə Yesu oloku wəran: «Kəlaŋ kam kəyac əm, məkənɛ abəkəc ŋoforu.»

8

Aran aŋɛ ŋaŋsol kə Yesu mə

1 Ntɛ tɛyɛfɛ dənda mə, kə Yesu ende pəckət sədare səpɔŋ kə səfɛt sa dətɔf fəp, pəckawandi pəcdəŋk Kibaru Kətət ka dɛbɛ da Kanu. Ŋasol kə Asom ɔn wəco kə mɛrəŋ,
2 kəbɛrɛnɛ ka aran aləma aŋɛ ɛnataməs docu da dis kə da yɔŋk yɛlɛc mə: Mari wəkə ancwe «Wəka Makdala» mə, nwɛ anabɛləs yɔŋk yɛlɛc camət-mɛrəŋ mə,
3 Yohanna (wəran ka Cusa, wəlompəs ka mes ma kələ disrɛ ka Herodu), Susan kə aran alarəm aləma aŋɛ ŋancwurɛ daka daŋan kəmar ka Yesu kə Asom ɔn mə.

Capafə ca wəbəf
Mat 13.1-9; Mark 4.1-9

4 Kə kənay ka afum alarəm ayɛfɛ sədare səlɔma ŋamɛpənɛ kɔ. Kə Yesu oloku totubcɛnɛ ntɛ:
5 «Ntɛ wəbəf owur kəkɔgbal defet dɔn mə, eyi kəgbal defet kə mɛŋgbɛn məlɔma mɛntɛmpɛnɛ dəpɔ. Afum ŋacnas-nas mi, kə bɛmp yender yɔsɔm mi.
6 Kə mɛŋgbɛn məlɔma mɛntɛmpɛnɛ antɔf ŋa masar kəroŋ. Ntɛ mompoŋ mə, kə mowos, bawo mɛnasətə fɛ pədəm.
7 Kə mɛŋgbɛn məlɔma mɛntɛmpɛnɛ dəbɛŋk, kə bɛŋk yompoŋ kə mɛŋgbɛn mamək, kə yendi mi.
8 Kə mɛŋgbɛn məlɔma mɛntɛmpɛnɛ antɔf ŋətət kəroŋ. Ntɛ mamək mompoŋ mə, kə yoŋkoməs, kə popoŋ mpɛ o mpɛ poŋkom mɛŋgbɛn tasar tin (100).» Yesu oncloku toloku tatək, pəcgbəŋɛ: «Məna nwɛ məŋyɔ ləŋəs yenenɛ mə, məne ti!»

Ta ake tə Yesu onclokɛ totubcɛnɛ-ɛ?
Mat 13.10-17; Mark 4.10-12

9 Kə acɛpsɛ Yesu darəŋ ŋayif kə ntɛ totubcɛnɛ tatəkə toloku mə.
10 K'oluksɛ ŋa: «Nəna ŋə Kanu kəsɔŋɛ kəcərɛ kance kəgbɔpnɛ ka dɛbɛ dɔn, mba kə akə dəmotubcɛnɛ aloku ŋa ki, ti təsɔŋɛ ntɛ:
‹Ŋaŋgbətnɛ belbel mba ŋafɔnəŋk,
ŋacəŋkəl belbel mba ŋafɔcərɛ.›»

Yesu kəloku tedisrɛ ta capafə ca wəbəf

11 «Tedisrɛ ta totubcɛnɛ tantɛ tɛntɛ: Defet, Toloku ta Kanu tə.
12 Mɛŋgbɛn mmɛ mɛntɛmpɛnɛ dəpɔ dacɔ mə, mi məyɔnɛ afum aŋɛ ŋaŋne mə, Ŋɔŋk Ŋɛlɛc ŋeder ŋeliŋ ŋa dəbəkəc Toloku ta Kanu təkə ɛnane mə, ntɛ təŋsɔŋɛ payaməsər ŋa kəlaŋ nkɛ kəntam kəyac ŋa mə.
13 Mɛŋgbɛn məkə meyi kəfo ka masar mə, məyɔnɛ afum aŋɛ ŋanckɔnane Toloku ta Kanu, pəbət ŋa mə. Mba ŋayə fɛ ncɔnc,* ŋalaŋ tɛm təlɔma, kə tɛm teyeŋki tender ŋa-ɛ, ŋasak ti few.
14 Mɛŋgbɛn mmɛ mɛntɛmpɛnɛ dəbɛŋk mə, mi məyɔnɛ afum aŋɛ ŋancəŋkəl Toloku ta Kanu, kə ŋalasərnɛ mes məpɔŋ mmɛ mendi toloku tatəkə mə: Mɛcɛm-cɛmnɛ mɛlarəm, kəsətə ka daka kə mɛfaŋ mobotu ma doru, məfəsəŋɛ ti kəkom yokom yololu.
15 Mɛŋgbɛn mmɛ meyi antɔf ŋətət mə, afum ŋə aŋɛ ŋancəŋkəlɛ Toloku abəkəc ŋətət ŋosoku, ŋamɛŋkərnɛ ti, ŋacəmɛ ti darəŋ mə, ŋa ŋaŋsəŋ yokom yətət.»

Totubcɛnɛ ta lamp
Mark 4.21-25

16 «Nwɛ o nwɛ ɔfɔmot lamp a pəgbəpər di kəfala, ɔfəsəbɛrsɛnɛ di kəfənc dəntɔf, mba ɛndɛt di kədɛt dəm, ntɛ təŋsɔŋɛ aŋɛ ŋambɛrɛ dəkələ mə, ŋanəŋknɛ pəwaŋkəra.
17 Paka mpɛ o mpɛ pɔŋgbɔpnɛ mə, andetam pi kənəŋk. Tes ntɛ o ntɛ aŋmɛŋk mə, andetam ti kəcərɛ, towur təyɔ afum waŋkəra.
18 Nəkɛmbərnɛ təkə nəncəŋkəl mə, bawo andekəbɛrɛnɛ wəkə ɔyɔ mə, pabelər wəkə ɔntɔyɔ mə ali pɔkə ɛŋgbɛkər amera kəyɔnɛ pɔn mɔ.»

Iya kə awɛnc a Yesu
Mat 12.46-50; Mark 3.31-35

† **7:46** Aka Yisrayel moro mə ŋancsop acikəra aŋan alel
* **8:13** *Kəntɛntəl, ntɛntəl* = «kəcɔnc», «ncɔnc»

19 Kɔ iya ka Yesu kɔ awɛnc ɔn ŋander ŋabəp kɔ, mba ŋanctam fɛ kələtərnɛ kɔ ntɛ afum ŋala mɔ.
20 K'aŋkɔ paloku Yesu: «Iya kam kɔ awɛnc əm aŋa ŋancəmɛ nde dabaŋka, məna ŋafaŋ kənəŋk.»
21 Kɔ Yesu oloku: «Iya kem k'awɛnc im aŋa, ŋayɔnɛ aŋɛ ŋancəŋkəl toloku ta Kanu ŋacəmɛ sɔ ti darəŋ mɔ.»

Yesu kəcəmbərəs kɔn afef ŋəpəŋ
Mat 8.23-27; Mark 4.35-41

22 Dəsɔk dələma kɔ Yesu ɛmbɛkɛ debil kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ. K'oloku ŋa: «Pacali ntende kəba mokuru.» Kɔ ŋayekti abɛla kəkɔ.
23 Ŋayi kəcali, kɔ Yesu endirərnɛ. Kɔ afef ŋəpəŋ ŋɛyɛfɛ kəwur dəkəba kɔ abil ŋɛfaŋ kəkalɛ, kɔ ŋayi dəpəwɛy-wɛy.
24 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋander ŋatimi kɔ, ŋackulɛ-kulɛ: «Wətəksɛ! Wətəksɛ! Kəfi kɔ sənder!» Ntɛ entimɛ mɔ, k'ɛyɛfɛ kəgbəŋ-gbəŋər afef kɔ yam yɔpɔŋ yɔkɔ yɛnayɛfɛ mɔ, kɔ yɛsak few. Kɔ pəyɔ yeŋ, ali tes ancne fɛ sɔ.
25 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Deke kəlaŋ konu kəyi-ɛ?» Ntɛ ŋanesɛ a kɔ cusu cəwos ŋa mɔ, kɔ ŋayifɛnɛ aŋɛ kɔ akɔ: «An'ɔfɔ wəkawɛ? Wəkawɛ ɛŋgbəŋ-gbəŋər ali afef kɔ yam, yɛcəmɛ sɔ tɛfaŋ tɔn darəŋ mɔ!»

Yesu kətaməs ka fum nwɛ yəŋk yɛlɛc yɛnacəmɛ darəŋ mɔ
Mat 8.28-34; Mark 5.1-20

26 Yesu kɔ acɛpsɛ ɔn ŋaŋkɔ mokuru nde kulum ka Kerasa, nde pəntɛfərɛnɛ kɔ atɔf ŋa Kalile mɔ.
27 Ntɛ Yesu owur debil mɔ, kɔ fum wələma wəka dare dadəkɔ ender pəcəmɛ kɔ fər kiriŋ, nkən yɔŋk yɛlɛc yɛlarəm yɛnayi mɔ. Kəyɛfɛ ntɛ pənawon mɔ, ɛncbɛrnɛ fɛ duma, ɛnayi fɛ dəkələ, mɛnɛ pəyi nde cufu dacɔ.
28 Ntɛ fum nwɛ ɛnəŋk Yesu mɔ, kɔ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋɔsɔŋɛ kɔ kəkulɛ-kulɛ pəpɔŋ, k'ɛntɛmpɛnɛ Yesu wɛcək dəntɔf, k'oloku pəpɔŋ: «T'ake tɔ məmbɛrɛnɛ mes mem-ɛ, Yesu Wan ka Kanu nkɛ kəyi darenc mɔ? Ilɛtsɛn'am ta mətərəs im!»
29 Fum wəkakɔ ɛnaloku ti bawo Yesu oncloku ŋɔŋk ŋɛlɛc nŋɛ ŋɛnabɛrɛ fum wəkakɔ dəris pəwon mɔ kəwur. Cɔkɔ-cɔkɔ, anckotərɛnɛ fum wəkawɛ gbekce dəwɛcək kɔ afɛc ŋɔpɔŋ, mba onccopu yi, ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋosolɛ kɔ ŋekekərɛ nde dətɛgbərɛ.
30 Kɔ Yesu eyif kɔ: «Cəke cɔ aŋw'am-ɛ?» Kɔ fum nwɛ oloku Yesu: «Ina aŋwe ‹Kənay›.» K'oloku ti bawo yɔŋk yɛlɛc yɛlarəm yɛnacəmɛ kɔ darəŋ.
31 Kɔ yɔŋk yɛlɛc nyɛ yɛlɛtsɛnɛ Yesu kəsak yi, ta pəsɔŋɛ yi kəwur yɔkɔ dəpəŋal-ŋal.
32 Awa, ŋanabəlɛnɛ fɛ sɔp yɛlarəm nyɛ yɔncsɔmət dəndo tərɔ kəroŋ mɔ. Kɔ yɔŋk yɛlɛc yɛlɛtsɛnɛ Yesu kəce yi yɛbɛrɛ dəsɔp nyɛ, kɔ Yesu owosɛnɛ yi.
33 Kɔ yɔŋk yɛlɛc yowur dəfum, kɔ yɔŋkɔ yɛmbɛrɛ dəsɔp. Kɔ sɔp nyɛ fəp yontor kəyɛfɛ dətərɔ, kɔ yɔŋkɔ yotor dəkəba, kɔ yɛŋgbətsɛ, kɔ yefis-fis fəp.
34 Ntɛ akɛk sɔp aŋɛ ŋanəŋk ti mɔ, kɔ ŋayɛksɛ kɔ ŋaŋkɔ ŋasamsərɛnɛ toloku tatəkɔ dare kɔ aka sədare səkəsək.
35 Kɔ afum ŋander kəməmən təkɔ tɛnacepər di mɔ. Kɔ ŋander nnɔ Yesu eyi mɔ, kɔ ŋambəp fum wəkɔ yɔŋk yɛlɛc yɛnawur dəris mɔ, pəsəkəp pandɛ Yesu dəntɔf, kɔ amera ŋɔn fəp, afum aŋɛ ŋanader kəməmən mɔ ŋanesɛ.
36 Afum akɔ ŋananəŋk təkɔ tɛnacepər mɔ, ŋaləmər akɔ ŋanader kəməmən təkɔ anayac kɔ mɔ.
37 Kɔ afum a atɔf ŋa Kerasa fəp ŋalɛtsɛnɛ Yesu a pəyɛfɛ ndaraŋan pəkɔ, bawo ŋananaŋkanɛ kənesɛ. Kɔ Yesu ɛmbɛrɛ debil, k'olukus.
38 Fum wəkɔ Yesu ɛnaluksɛ yɔŋk yɛlɛc darəŋ mɔ, ɛlɛtsɛnɛ Yesu a pətam kəce kɔ pəyi kɔ dəntɔf. Mba kɔ Yesu ombupərɛ kɔ pəcloku:
39 «Məlukus nnɔ ndaram. Məkɔ məcloku afum təkɔ Kanu kəyɔn'am mɔ fəp.» Kɔ fum nwɛ ɔŋkɔ pəloku dare disrɛ fəp mes məkɔ Yesu ɛnayɔnɛ kɔ mɔ.

Wan wəran wəka Sayirus, kɔ wəran wəkɔ ɛnagbuŋɛnɛ yamos ya Yesu mɔ
Mat 9.18-26; Mark 5.21-43

40 Yesu kəlukus kɔn, kɔ afum ŋaŋkɔ ŋafaynɛ kɔ, bawo fəp fənckar kɔ.
41 Tɛm tatəkɔ fum wələma ɛnader pacwe kɔ Yayirɔs, nwɛ ɛnayɔnɛ wəbɛ ka dəkətola Kanu da aSuyif mɔ. Kɔ Yayirɔs ontontnɛ k'osumpər Yesu wɛcək, pəclɛtsɛnɛ kɔ kəwosɛ kəder ka kələ kɔn.
42 Bawo ɛnayɔ wan wəran wəkin gboŋ, nwɛ ɛnasətɔ meren wəco kɔ mɛrəŋ mɔ, pəcfi. Ntɛ Yesu ɛyɛfɛ kəkɔ mɔ, kɔ kənay kəmɛpnɛ kɔ haŋ ŋacyaməsər kɔ kəŋesəm.

43 Wəran wəlɔma ɛnayi di, pəyɔ docu da kəwur mecir tɛnasɔtɔ meren wəco kɔ mɛrəŋ ta
pəncəmbərəs-ɛ. Wəran nwɛ ɛnabɛrsɛ daka dɔn fəp nnɔ atɛn cɔl ŋayi mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pataməs
kɔ mɔ. Mba ali fum ɛnatam fɛ kətaməs kɔ.
44 Kɔ wəran nwɛ ɔlɔtərnɛ Yesu tadarəŋ, k'oŋgbuŋɛnɛ dobol da yamos yɔn. Gbəncana
babɔkɔ kɔ kəwur mecir kaŋkɔ kənayi kɔ mɔ kəsakɛ.
45 Kɔ Yesu eyif: «Anɔ ogbuŋɛn'em-ɛ?» Ntɛ afum fəp ŋambupərɛ ti mɔ, kɔ Piyɛr oloku:
«Wətəksɛ afum ŋaŋkɛl əm waca nwɛ fəp!»
46 Kɔ Yesu oloku: «Fum wəlɔma oŋgbuŋɛn'em, bawo incərɛ a fənɔntər fəlɔma fəwur im
dəris.»
47 Ntɛ wəran nwɛ ɛncərɛ a Yesu ɛncərɛ a fum oŋgbuŋɛnɛ kɔ mɔ, k'ender pəcyikcɛ,
k'ɛntɛmpɛnɛ Yesu wɛcək dəntɔf. K'oloku afum fəp fər kiriŋ tes təkɔ tɛnasɔŋɛ kɔ kəgbuŋɛnɛ
ka duma da Yesu mɔ, kɔ təkɔ docu dɔn dɛnatamnɛ gbəncana babɔkɔ mɔ.
48 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Wan kem, kəlaŋ kam kəntaməs əm, məkɔnɛ abəkəc ŋoforu.»
49 Yesu eyi kəlok-loku kaŋkɔ, kɔ fum wəlɔma ender kəyɛfɛ ka ndena wəbɛ ka dəkətola Kanu
da aSuyif da dare, k'ender pəloku: «Wan kam efi, ali məntərəs fɛ sɔ wətəksɛ kəkɔ di.»
50 Mba Yesu ɛnane fum nwɛ kəloku ka wəbɛ wəka dəkətola Kanu da aSuyif defi da wan
kɔn, k'oloku wəbɛ nwɛ: «Ta mənesɛ! Məlaŋ gbəcərəm, wan kam ɛntamnɛ.»
51 Ntɛ ŋander dɛkɛr mɔ, Yesu owosɛ fɛ fum kəbɛrɛ kɔ nkɔn mɛnɛ Piyɛr, Isaŋ, Sak, wan wəran
nwɛ kas kɔ kɛrɛ gbəcərəm, ŋɔ ɛnawosɛ kəbɛrɛ nnɔ wan wəran wəfi nwɛ eyi mɔ.
52 Kɔ afum fəp ŋambok ŋacləm pəcuy paŋan tetɔn. Kɔ Yesu oloku: «Ta nəbok! Efi fɛ, kədirɛ
k'ɛndɛ.»
53 Kɔ afum ŋayɛfɛ kəfani Yesu, bawo afum aŋɛ ŋanacərɛ a wan wəran nwɛ efi.
54 Kɔ Yesu osumpər wan wəran nwɛ kəca, k'olokɛ dim dəpɔŋ: «Wan kem, məyɛfɛ!»
55 Kɔ amera ŋɔn ŋoluksərnɛ kɔ dəris, gbəncana babɔkɔ k'ɛyɛfɛ, kɔ Yesu oloku a pasɔŋ kɔ
yeri.
56 Kɔ cusu cəwos akombəra aka wan wəran nwɛ, kɔ Yesu oloku ŋa a ta ŋalɔmər nwɛ o nwɛ
ntɛ tencepər mɔ.

9

Yesu osom acɛpsɛ ɔn darəŋ wəco kɔ mɛrəŋ
Mat 10.5-15; Mark 6.7-13

1 Kɔ Yesu ewe acɛpsɛ ɔn darəŋ aŋɛ wəco kɔ mɛrəŋ, k'ɔsɔŋ ŋa fənɔntər fa kətam ka kəbɛləs
yəŋk yɛlɛc fəp, kɔ kətaməs ka docu.
2 Kɔ Yesu osom ŋa kəkɔdəŋk dɛbɛ da Kanu, kɔ kətaməs ka acuy.
3 K'oloku ŋa: «Ta nətɔmpərɛnɛ daka o daka teta dɔpɔ, ta nətɔmpər togbo, ta nətɔmpər təlɔba,
ta nətɔmpər tocom, ta nətɔmpər pəsam, ta nwɛ o nwɛ pətɔmpər səburumus mɛrəŋ.
4 Kɔ nəndekɔbɛrɛ kəlɔ nkɛ o nkɛ-ɛ, nəyi di, difɔ nəndekɔyɛfɛ a nəsumpər dɔpɔ donu kəkɔ.
5 Nnɔ o nnɔ afum ŋantəkɔwosɛ nu kəyi mɔ, kɔ nəndewur dare dadɔkɔ-ɛ, nəkoŋ-koŋ wɛcək
wonu, it'endeyɔnɛ sede a ŋanabaŋ fɛ nu.
6 Kɔ asom aŋɛ ŋawur ŋackɔt sədare, ŋacdəŋk toloku tɔtɔt ta Kanu, ŋactaməs acuy mofo fəp.

Pəciyanɛ pa Herodu
Mat 14.1-12; Mark 6.14-29

7 Ntɛ Herodu nwɛ ɛnatɔmpər dɛbɛ Kalile ene mes mmɛ menccepər mɔ, kɔ pənciyanɛ kɔ,
bawo alɔma ŋancloku a Saŋ ɔfɔ, nkɔn ɔfɔtɛ afi dacɔ,
8 alɔma ŋacloku, a Eli eder, alɔma ŋacloku, a wədəŋk wəka Kanu wəcɔkɔ-cɔkɔ wəlɔma
oluksərnɛ sɔ kəder.
9 Kɔ Herodu nkɔn oloku: «Inagbinti Saŋ domp! An'ɔyɔnɛ fum wəkawɛ aŋloku tetɔn mɔ-ɛ?»
Kɔ Herodu ɛfaŋ kənəŋk kɔ.

Yesu kəsɔŋɛ ka afum wul kəcamət (5000) kənɛmbərɛ
Mat 14.13-21; Mark 6.30-34; Isaŋ 6.1-14

10 Kɔ asom ŋander ŋaluksɛ Yesu təkɔ ŋanayɔ mɔ fəp. Kɔ Yesu ɛlɛk ŋa kɔ ŋawurnɛ kəsək, ntende
dare da Bɛtsayida.
11 Kɔ afum ŋancərɛ kəwur kəŋan kɔ ŋancɛpsɛ ŋa darəŋ. Kɔ Yesu owosɛ ŋa kəder, k'ɔŋkɔ
pəcloku ŋa teta dɛbɛ da Kanu, k'ɛntaməs sɔ aŋɛ ŋanatətamnɛ mɔ.
12 Ntɛ dec dɛyɛfɛ kəkalɛ mɔ, kɔ acɛpsɛ ɔn ŋalɔtərnɛ kɔ ŋacloku: «Məyɔ oŋ məsak afum akaŋɛ
ŋakɔ ŋatɛn dəkədirɛ kɔ yeri nde sədare səcsək kɔ dəmadare mɛfɛt mɛfɛt mmɛ mɛŋkɛl nnɔ mɔ,
bawo dətɛgbərɛ ayi wəkawɛ.»
13 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nənasərka nəsɔŋ ŋa yeri.» Kɔ acɛpsɛ ɔn ŋayif kɔ: «Cəcom kəcamət kɔ
lop mɛrəŋ gbəcərəm yɔ səyɔ, məfaŋ oŋ a səkɔ səwayɛ kənay kaŋkɛ yeri ba?»
14 Mba afum aŋɛ ŋancbəp arkun wul kəcamət (5000). Kɔ Yesu oloku Asom ɔn: «Nəyɔ ŋa
ŋaloŋkanɛ arkun wəco kəcamət wəco kəcamət (50-50).»

15 Kɔ asom ɔn ŋayɔ tɔkɔ Yesu ɛnaloku ŋa kəyɔ mɔ, kɔ ŋandəs ŋa fəp.
16 Kɔ Yesu ɛlɛk cəcom ncɛ kəcamət kɔ lop nyɛ mɛrəŋ, k'eyekti fɔr darenc, k'eyif Kanu barka. Kɔ tɛyɛfɛ dənda k'entepi cəcom ncɛ a k'endesɔŋəs ci acɛpsɛ a ŋayerəs kənay kaŋkɔ.
17 Kɔ fəp fəsɔm ci kɔ ŋanɛmbərɛ. Ntɛ anawɛtəs yeri yɛləpəs nyɛ mɔ, yɛnayɔ cəfala wəco kɔ mɛrəŋ.

Piyɛr oloku a Yesu ɔyɔnɛ nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ
Mat 16.13-19; Mark 8.27-29

18 Dəsɔk dɔlɔma Yesu **pəclok-lokər Kanu** taciŋa, acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaloŋkanɛ kɔ kəsək. Kɔ Yesu eyif ŋa: «Toloku ta afum, anɔ iyɔnɛ-ɛ?»
19 K'acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaloku kɔ: «Ntɛ alɔma ŋaloku mɔ, a Aŋnabi Saŋ məyɔnɛ, k'alɔma ŋaloku a Eli məyɔnɛ, alɔma a sayibɛ səlɔma sɔ məyɔnɛ nwɛ ɛyɛfɛ afi dacɔ mɔ.»
20 Kɔ Yesu eyif ŋa sɔ: «Pɛcɛmcɛmnɛ ponu, an'iyɔnɛ-ɛ?» Kɔ Piyɛr oloku Yesu: «Krist wəyɛk-yɛk wəka Kanu məyɔnɛ.»

Yesu kəcam defi dɔn kɔ kədeyɛfɛ kɔn afi dacɔ
Mat 16.20-28; Mark 8.30-9.1

21 Kɔ Yesu entiŋ-tiŋ ŋa kəcaŋkɛ ti, ta ŋaloku ti ali fum.
22 K'ənɔcər a pənamar dis dɔlɔl Wan ka Wərkun belbel. Abeki, aloŋnɛ apɔŋ kɔ atəksɛ sariyɛ ŋandewɛnəs kɔ, padif kɔ, pəfətɛ afi dacɔ tataka ta maas.
23 K'oloku afum fəp ntɛ: «Kɔ fum ɛfaŋ kəcɛps'em darəŋ-ɛ, wəkayi pəsak kəcɛm-cɛmnɛ teta nkənsərka, pəgbaŋnɛ kətɔk kɔn kəpəmpəl dəsɔk o dəsɔk, pəcəm'em darəŋ.
24 Bawo, nwɛ o nwɛ ɛŋsɛp kəyac kəyi doru kɔn mɔ, kəŋsalpər kɔ, mba nwɛ o nwɛ kiyi kɔn doru kəŋsalpər kɔ tetem mɔ, endeyac ki.
25 Dəkəcəmɛ dere dɔ tɔyɔ fum kəsɔtɔ kɔn doru kərkər-ɛ, kɔ pəyɔnɛ a wəkayi eyi kəsɔlɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəkayi pəcləsərnɛ-ɛ?
26 Nwɛ o nwɛ ɛlapərn'em kɔ moloku mem, Wan ka Wərkun endekəsɔdəmnɛ lapərnɛ məna wəkayi k'endeder nərə da debeki dɔn, da Papa, kɔ da mɛlɛkɛ mecempi-ɛ.
27 Icloku nu kance: Afum akin akin ŋayi nnɔ kəfo kaŋkɛ aŋɛ ŋantɔdefi ta ŋantanəŋk kəder ka dɛbɛ da Kanu-ɛ.»

Piyɛr, Isaŋ kɔ Sak ŋanəŋk Yesu pəyi pəmotu pa debeki da Kanu disrɛ
Mat 17.1-8; Mark 9.2-8

28 Ntɛ Yesu oloku moloku mamɔkɔ mɔ, kɔ mata camət-maas mencepər, k'ɛlɛk Piyɛr, Isaŋ kɔ Sak, kɔ ŋampɛ tərə kəroŋ **kəkɔtola Kanu**.
29 Yesu eyi kəsali, kɔ kəro kɔn kɛsəkpər, kɔ yamos yɔn yɛnaŋkanɛ kəferɛ yocmotər-motər.
30 Pəwon fɛ kɔ afum mɛrəŋ ŋayɛfɛ kəlok-loku kɔ nkɔn: Aŋnabi Musa kɔ Aŋnabi Eli ŋanayi,
31 aŋɛ ancnəŋk **pəmot pa pəlel** pa debeki da Kanu disrɛ mɔ. Ŋacloku Yesu kəkɔ kɔn nkɛ kəŋkɔyi Yerusalɛm mɔ.
32 Tɛtəŋnɛ Piyɛr k'asol ɔn ŋacdirɛ pəpɔŋ. Ntɛ ŋantimɛ mɔ, kɔ ŋanəŋk Yesu pəmot pa debeki da Kanu disrɛ, kɔ afum mɛrəŋ akɔ ŋanacəmɛ kɔ nkɔn mɔ.
33 Tɛm ntɛ afum akakɔ mɛrəŋ ŋancgbɛyɛnɛ kɔ Yesu mɔ, kɔ Piyɛr oloku kɔ: «Wətəksɛ pəntesɛ su kiyi ka nnɔ. Səcəmbər **ŋ**gbancan **ŋ**ecepɛ-**cep**ɛ maas, ŋin ŋam, ŋin ŋa Musa, kɔ ŋin ŋa Eli.» Piyɛr ɛnacərɛ fɛ ntɛ oloku mɔ.
34 Ntɛ oncloku tatɔkɔ mɔ, kɔ kəp kənder kəgbəpərnɛ ŋa kɔ kənesɛ kəsumpər acɛpsɛ a Yesu darəŋ ntɛ ŋananəŋk kəp kaŋkɔ kəcder kəgbəpərnɛ ŋa mɔ.
35 Kɔ dim dowur kəp kaŋkɔ disrɛ, docloku: «Wəkawɛ ɔyɔnɛ wan kem, nkɔn iyɛk-yɛk: Nəcəŋkəl kɔ!»
36 Ntɛ ane dim dadɔkɔ mɔ, k'anəŋk Yesu pəcəmɛ sona. K'acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋancaŋk ali fum ɛnaloku fɛ sɔ wəkos tɔlɔma ntɛ ɛnəŋk mɔ mata mamɔkɔ.

Yesu kətaməs ka wan nwɛ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋɛnatoŋkulu-toŋkulu
Mat 17.14-18; Mark 9.14-27

37 Dəckɔsɔk ntɛ ŋantor kəyɛfɛ dətərɔ mɔ, kɔ afum alarəm ŋander kədefaynɛ Yesu.
38 Kɔ fum wələma oŋkulərnɛ kənay kaŋkɔ dacɔ: «Wətəksɛ, ilɛtsɛn'am məməmən wan kem, bawo wəkin wəkawɛ gboŋ iyɔ.
39 Ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋɔlɔma ŋɛmbɛrɛ kɔ, kɔ ŋɔsɔŋɛ kɔ kəkulɛ-kulɛ gbəncana babɔkɔ, kɔ ŋeyikəc kɔ pəpɔŋ, kɔ ŋɔsɔŋɛ kɔ kəfoc kəwur kɔ dəkusu, kɔ ŋɔlɔləs kɔ dis, pəŋyeŋk a ŋendesak kɔ.
40 Ilɛtsɛnɛ acɛpsɛ am darəŋ kəbɛləs ka ŋi, mba ŋantam fɛ ti.»
41 Kɔ Yesu oŋkulərnɛ: «Nəna afum a dɛtɛmp da tɛm tantɛ dɛkafəlɛ-kafəlɛ, dətəlaŋ Kanu, ake tɛm t'indesɔyi kɔ nəna-ɛ? Tɛm cəke tɔ pəmar sɔ icəmɛ nu dəntɔf-ɛ? Məkɛrɛ wan kam nnɔ.»
42 Ntɛ wan wəkakɔ ɔnclətərnɛ Yesu mɔ, kɔ ŋɔŋk ŋɛŋgbal kɔ dəntɔf kɔ ŋeyikəc kɔ pəpɔŋ. Mba kɔ Yesu ɛŋgbəŋ-gbəŋər ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋaŋɔkɔ, k'ɛntaməs wan wəkakɔ, k'ɔsɔŋ kɔ kas.
43 Kɔ cusu cəwos afum fəp kənəŋk ka fənɔntər fəpɔŋ fa Kanu.

Yesu kəgbəkarɛ kən kəloku defi dən
Mat 17.22-23; Mark 9.30-32

Ntɛ mes mamək Yesu ɔncyɔ mɔ mecciyɛnɛ afum mɔ, k'oloku acɛpsɛ ɔn darəŋ:
44 «Nəna nəsu ləŋəs, nəcəŋkəl belbel moloku mamɛ: Kəbɛr k'ander Wan ka Wərkun afum dəwaca.
45 Mba acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋanacərɛ fɛ tedisrɛ ta toloku tatəkɔ oncloku mɔ. Tɛnagbɔpnɛ ŋa, ntɛ təŋsɔŋɛ ta ŋancərɛ ti mɔ. Kɔ ŋanesɛ kəyifət kɔ tedisrɛ ta toloku tatəkɔ.

Anɔ ecepər nu fəp-ɛ?
Mat 18.1-5; Mark 9.33-37

46 K'acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋayɛfɛ kəyifətɛnɛ ntɛ təŋsɔŋɛ ŋacərɛ nwɛ encepər ŋa dəkəcəmɛ mɔ.
47 Yesu nwɛ ɛnacərɛ mɛcɛm-cɛmnɛ mmɛ meyi ŋa dəcor mɔ, ɛlɛk wan wəfɛt wəkin, k'ɛncəmbərərnɛ kɔ.
48 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nwɛ o nwɛ ɛbaŋ wanfɛt wəkawɛ kəbaŋ kətət tetem mɔ, ɛmbaŋ sɔ inasərka pətət. Nwɛ o nwɛ ɛbaŋ im, ɛmbaŋ sɔ wəkɔ osom im mɔ. Bawo fum wəkɔ ɛncəmbərnɛ dəkəcəmɛ dɛfɛt mɔ, ɔyɔnɛ wəkɔ encepər nu fəp mɔ.»

Nwɛ ɔntɔc'am mɔ, ɛfaŋ əm
Mark 9.38-40

49 Kɔ Isaŋ ɛlɛk moloku k'oloku: «Wətəksɛ sənanəŋk fum wələma pəcbɛləsɛ yɔŋk yɛlɛc tewe tam, kɔ səfaŋ kəmənɛ kɔ, bawo wəkayi ɛncəmɛ f'am darəŋ pəmɔ səna.»
50 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Ta nəmənɛ kɔ ti, bawo fum nwɛ ɔntɔc'am mɔ, ɛfaŋ əm.»

Dare dələma da Samari kəfati kəbaŋ ka Yesu

51 Ntɛ dəsək dɛlɛk da Yesu doru dənclətəs mɔ, k'olokunɛ a mɛnɛ pəkɔ Yerusalɛm gbəs.
52 K'osom afum aləma ŋayi kɔ kiriŋ. Kɔ akakɔ ŋayi kiriŋ kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp dare da Samari dələma, ntɛ təŋsɔŋɛ ŋalompəsnɛnɛ kɔ mɔ.
53 Mba kɔ aka dare dadəkɔ ŋafati kəbaŋ kɔ, bawo Yerusalɛm ŋanckɔ.
54 Ntɛ afum aŋɛ ŋanəŋk ti mɔ, acɛpsɛ a Yesu darəŋ, Isaŋ kɔ Sak ŋaloku: «Wətəksɛ, məfaŋ səloku nɛnc dotor kəyɛfɛ dəkəm dɛləsər ŋa?»
55 Kɔ Yesu ɛŋkafəlɛ k'ɛntɛfərnɛ ŋa, k'ɛgbəŋ-gbəŋər ŋa.
56 Kɔ ŋayɛfɛ kɔ ŋaŋkɔ dare dələma.

Aŋɛ ŋafaŋ kəcəmɛ Yesu darəŋ mɔ
Mat 8.19-22

57 Ntɛ ŋanayi dəpɔ kəkɔ mɔ, kɔ fum wələma oloku kɔ: «Indecəm'am darəŋ nnɔ o nnɔ məndekɔ mɔ.»
58 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məsɔŋk məyɔ bi dəkədirɛ kɔ bɛmp yɔyɔ wɔlɔ dəkədirɛ, mba ina Wan ka Wərkun iyɔ fɛ kəfo nkɛ intam kəboc domp dem mɔ.»
59 Kɔ Yesu oloku fum wələma: «Məcəm'em darəŋ.» Kɔ fum wəkakɔ oloku kɔ: «Mariki, məwos'em kərɛsna ikɔ iwup papa kem.»
60 Kɔ Yesu oloku fum wəkakɔ: «Məce afi ŋawup afi, kɔ məna, məkɔ mədəŋk dɛbɛ da Kanu.»
61 Kɔ fum wələma oloku: «Kəcəm'am k'inder darəŋ Wəbɛ, mba məkar ikɔ kərɛsna ilembərnɛ aka kəlɔ kem disrɛ.»
62 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Nwɛ o nwɛ edebiftɛ cəna a wəkayi pəcməmən tadarəŋ mɔ, ɔyɔ fɛ dəkəcəmɛ akip ŋa dɛbɛ da Kanu dəntɔf.»

10

Kəsom ka acɛpsɛ darəŋ 72
Mat 10.7-16

1 Ntɛ tatəkɔ tencepər mɔ, kɔ Wəbɛ ɛyɛk-yɛk sɔ afum 72 aləma, k'osom ŋa mɛrəŋ mɛrəŋ ŋayi kɔ tekiriŋ kəkət ka sədare kɔ mofo fəp mmɛ pənamar kɔ kəkɔ mɔ.
2 K'oloku ŋa: «Dalɛ dɛtɛl dɛmbɛk, mba atɛl ŋampicɛ. Nəlɛtsɛnɛ Mariki ma kətɛl pəbɛrɛnɛ sɔ atɛl aləma aŋɛ ŋandetɛlɛ kɔ mɔ.
3 Awa! Isom nu nəŋkəyi pəmɔ ntɛ meŋkesiya meŋyi calma dacɔ mɔ.
4 Ta nətəmpərɛnɛ pəsam pa delek, ta nətəmpərɛnɛ ləba, ta nətəmpərɛnɛ cɔfta, ta nəyifɛnɛ sɔ kɔ fum o fum dəpɔ.
5 Kəlɔ nkɛ o nkɛ nəndekɔbɛrɛ mɔ, nəkulɛ kərɛsna: ‹Kanu kəbɛrsɛ pəforu kəlɔ kaŋkɛ!›
6 Kɔ pəyɔnɛ, fum wəka pəforu eyi kəlɔ kaŋkɔ-ɛ, pəforu ponu peŋyi kɔ kəroŋ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, pəforu papəkɔ poluksərnɛ nu.
7 Nəyi kəlɔ kaŋkɔ, nədi yeri, nəmun domun da kəlɔ kaŋkɔ, bawo pəmar wəbəc pəsətɔ kəway kən. Ta nəccal-cali wɔlɔ de!
8 Dare ndɛ o ndɛ nəbɛrɛ a pabaŋ nu mɔ, nədi yeri yəkɔ aŋsəŋ nu mɔ.
9 Nətaməs acuy akɔ ŋayi di mɔ, nəloku ŋa: ‹Dɛbɛ da Kanu dələtərnɛ nu.›

10 Dare ndɛ o ndɛ nəkɔ ta ambaŋ nu mɔ, nəkɔ nde abaŋka ŋaŋan nəloku:
11 ‹Səŋkoŋər nu kəfəl ka dare donu ali nkɛ kəsoptɛ su dəwɛcək mɔ, səluksɛ nu ki, nətam kəcərɛ a dɛbɛ da Kanu dələtərnɛ.›
12 Icloku nu a dɔsɔk ndɛ Kanu kəndekiti afum fəp, tɔyɔ ntɛ andeyɔ dare dandɛ mɔ, tendeyeŋk tɛtas ta aka dare da Sodom.»

Sədare nsɛ səfati kəlaŋ mɔ
Mat 11.20-24

13 «Pəlɛc pɔpɔŋ peyi məna dare da Korasin! Pəlɛc pɔpɔŋ peyi məna, dare da Bɛtsayida! Bawo kɔ tɔcyɔnɛ a mes mɛwɛy-wɛy mmɛ Kanu kənayɔ nnɔ ndoronu mɔ, m'anayɔ aka sədare sa Tir kɔ Sidɔŋ-ɛ, kɔ ŋanasəkpər bəkəc pəwon, ŋacəmɛ pəlompu darəŋ, ŋabɛrnɛ yamos ya kəbal, ŋandɛ ŋamɔncnɛ!
14 It'endesɔŋɛ dɔsɔk ndɛ Kanu kəndekiti afum fəp mɔ, pəndeyeŋkər nəna pətas aka sədare sa Tir kɔ Sidɔŋ.
15 Kɔ nəna aka Kaparnam, nəncɛm-cɛmnɛ a andepɛnɛ nu haŋ dəkɔm ba? Ala! Andetorɛ nu dəntɔf haŋ nde afum afi ŋayi mɔ.
16 Nwɛ ɛncəŋkəl nu mɔ, ɛncəŋkəl im. Kɔ nwɛ ɛŋwɛnəs nu mɔ, ɛwɛnəs sɔ ina, k'ɛwɛnəs wəkɔ osom im mɔ.»

Kəlukus ka acɛpsɛ darəŋ 72

17 Kɔ afum 72 aŋɛ anasom mɔ ŋalukus pəbotu disrɛ kɔ ŋaloku: «Wəbɛ! Ali yɔŋk yɛlɛc fəp yɛnayi su dəntɔf tewe tam.»
18 K'oloku ŋa: «Indenanəŋk Sentani kətɛmpɛnɛ kəyɛfɛ darenc pəmɔ təkɔ pəŋmot mɔ.
19 Nəcəŋkəl: Isɔŋ nu kətam kəkɔt ka bok kɔ mekəlencər kəroŋ kəlɛkɛnɛ fənəntər fa ater anu fəp, daka o daka dɔfɔtam kəyamsɛ nu ti.
20 Mba ta pəbət nu ntɛ yɔŋk yɛlɛc yeyi nu dəntɔf mɔ, mba pəbət nu ntɛ ancic mewe monu nde darenc, ndena Kanu mɔ.»

Pəbotu pa Yesu
Mat 11.25-27; 13.16-17

21 Tɛnatəŋnɛ, **Amera Ŋ**ecempi **ŋ**a **Kanu** ŋɔsɔŋɛ pənaŋkanɛ kəbət Yesu, k'oloku: «Iŋkor-kor'əm Papa, Mariki ma dəkɔm kɔ dəntɔf, bawo məmɛŋkər mes mamɔkɔ acərɛ kəkɔtɛnɛ mes kɔ asoku səbomp, kɔ məmentər mi afɛt dəkəcəmɛ. Ɛy, Papa, bawo tatɔkɔ tɔ məfaŋ ti.
22 Icloku nu a Papa kem ɛmbɛr im ca fəp dəwaca. Nwɛ o nwɛ ɛncərɛ fɛ nwɛ ɔyɔnɛ Wan mɔ, kɔ pəntɔyɔnɛ Papa-ɛ. Nwɛ o nwɛ ɛncərɛ fɛ sɔ nwɛ ɔyɔnɛ Papa mɔ, kɔ pəntɔyɔnɛ Wan-ɛ, kɔ afum akɔ Wan ɛŋfaŋ kəmentər kɔ mɔ.»
23 Kɔ Yesu ɛŋkafəlɛ k'ɛntɛfərnɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ, k'ɛyɛl dim, pəcloku ŋa: «Pəmbət aŋɛ ŋaŋnəŋk məkɔ nəyi kənəŋk mɔ!
24 Bawo sayibɛ səlarəm kɔ abɛ a tɔf yɛlarəm ŋanafaŋ kənəŋk mamɛ nəyi kənəŋk mɔ, mba ŋananəŋk fɛ mi, ŋanafaŋ kəne mamɛ nəyi kəne mɔ, mba ŋanane fɛ mi.»

Totubcɛnɛ ta wəSamari wətət

25 Kɔ wətəksɛ sariyɛ s'aSuyif wələma ɛyɛfɛ k'oloku Yesu, ntɛ ɛfaŋ kəcəpɛ kɔ towul dəmoloku mɔ. K'eyif Yesu: «Wətəksɛ, cəke cɔ pəmar im kəyɔ, isətə kiyi wəyeŋ ka doru o doru-ɛ?»
26 Kɔ Yesu eyif kɔ: «Cəke cɔ ancic nde buk ba sariyɛ-ɛ? Cəke cɔ məŋkaraŋ bi disrɛ-ɛ?»
27 Kɔ fum nwɛ oloku Yesu: «Pəmar məbətərɛ Mariki Kanu abəkəc ŋam fəp, afəkəl ŋam fəp, səkət sam fəp, kɔ mɛcɛm-cɛmnɛ mam fəp. Kɔ telip-ɛ, məbətər wɛnc əm pəmɔ təkɔ məmbətərnɛ mɔ.»
28 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məloku ti belbel, məyɔ tatɔkɔ ntɛ tɔŋsɔŋ'am kəyi wəyeŋ mɔ.»
29 Mba ntɛ wəbɛ wəka sariyɛ nwɛ ɛfaŋ kəmentər dolompu dɔn mɔ, k'eyif Yesu: «An'ɔyɔnɛ wɛnc im-ɛ?»
30 Kɔ Yesu ɔŋgbɔkərɛ moloku k'oloku: «Fum wələma ɛnayɛfɛ Yerusalɛm pəckɔ Yeriko. Kɔ wəfum wəkakɔ ɔŋkɔ pəbɛrɛ afum alɛc dacɔ, kɔ afum alɛc akakɔ ŋambaŋər kɔ daka dɔkɔ ɛnatɔmpər mɔ fəp, kɔ ŋasut kɔ haŋ pəcbut kəfi, kɔ ŋasumpər dɔpɔ kɔ ŋaŋkɔ.
31 Kɔ tosurɛnɛ wəloŋnɛ wələma osolnɛ sɔ dɔpɔ din dadɔkɔ. Ntɛ wəloŋnɛ nwɛ ɛnəŋk fum wəkɔ anasut mɔ, k'encepər dɔpɔ ntende pəbəlɛ kɔ.
32 Kɔ wəLewy wələma ender sɔ kəfo kin kaŋkɔ, kɔ wəkakɔ sɔ ɛnəŋk fum nwɛ, kɔ nkɔn sɔ encepər ntende pəbəlɛ kɔ.
33 Kɔ wəSamari wələma nwɛ ɔnckɔ marənt mɔ, ender pəbəp fum wəkawɛ ntɛ ɛnəŋk kɔ mɔ, kɔ nənəfər deyi kɔ.
34 Kɔ wəSamari nwɛ ələtərnɛ fum nwɛ, k'oloŋər runc yɔn member, k'ɔmbɔy yi moro, k'esektər yi. Kɔ wəSamari nwɛ ɛlɛk fum wəkakɔ k'endeŋ kɔ pəkɔtɛnɛ pən kəroŋ, k'eŋkekərɛ kɔ karwaŋse kələma, k'ɔŋkɔ pəboc kɔ di, k'ɛncəmɛ tetɔn.

35 Dɔckɔsɔk kɔ wəSamari nwɛ owurɛ gbəleŋ mɛrəŋ ba pəsam, k'ɔsɔŋ bi wəka karwaŋse. K'oloku kɔ: ‹Məgbɛkərɛ kɔ, mpɛ o mpɛ mendesɔŋ kɔ mɔ, indeluks'am pi dəkəlukus dem.›»
36 Kɔ Yesu ɔnɔcər: «Afum akaŋɛ maas dacɔ anɔ məna məncɛm-cɛmnɛ kəyɔnɛ ka wɛnc ka fum wəkɔ afum alɛc ŋanasut mɔ?»
37 Kɔ wəbɛ wəka sariyɛ nwɛ oloku: «Nwɛ ɛnamentər kɔ amera ŋobotu mɔ.» Kɔ Yesu oloku wəbɛ wəka sariyɛ nwɛ: «Awa, məna sɔ məkɔ məyɔ tatəkɔ.»

Yesu ndena Marta kɔ Mari

38 Yesu ŋayi dɔpɔ kəkɔ kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ, kɔ ŋambɛrɛ dare dəlɔma, kɔ wəran wəlɔma pacwe kɔ Marta, ɛmbaŋ kɔ nde ndərən.
39 Marta ɛnayɔ wɛnc wəran wəlɔma nwɛ ancwe Mari mɔ, kɔ wɛnc nwɛ ɔŋkɔ pəndɛ Wəbɛ dəntɔf, pəccəŋkəl moloku mən.
40 Marta nkɔn pəsumpər yɛbəc yɛlarəm. Kɔ Marta ender pəloku Yesu: «Wəbɛ təfətərəs əm tantɛ wɛnc im wəran ende pənd'am dəntɔf pəsakər'em yɛbəc yayɛ sona mɔ? Məloku kɔ pəde pəmar im.»
41 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Marta, Marta! Məyi kəcɛm-cɛmnɛ kɔ kəsimsɛ teta mes mɛlarəm.
42 Mba tes tin gboŋ təyɔ dəkəcəmɛ. Mari ɛlɛk da pəntesɛ mɔ, afɔsəbaŋər kɔ dənda.»

11

Yesu kɔ sali
Mat 6.9-13; 7.7-11

1 Dɔsɔk dəlɔma Yesu **pəclok-lokər Kanu** kəfo kəlɔma. Ntɛ elip mɔ, kɔ wəcɛpsɛ kɔn darəŋ wəlɔma eyif kɔ: «Wətəksɛ, mətəksɛ su kəlok-lokər Kanu, pəmɔ təkɔ Saŋ ɛnatəksɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ kəlok-lokər Kanu mɔ.»
2 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Kɔ nənde nəctola Kanu-ɛ, nəloku:
Kas kosu!
Məsɔŋɛ paleləs decempi da tewe tam topus.
Məsɔŋɛ a dɛbɛ dam deder!
3 Məpocɛ su dɔsɔk o dɔsɔk kəcom kosu.
4 Məŋaŋnɛnɛ su kiciya kosu
pəmɔ ntɛ səŋŋaŋnɛnɛ nwɛ o nwɛ enciyanɛ su mɔ.
Ta məsak su səyɔ mes mmɛ mɔŋsɔŋɛ su kəciya mɔ.»
5 Kɔ Yesu oloku ŋa sɔ: «An'ɛntam kəyɔ wəkos wəkin nu dacɔ, nwɛ ɛŋyɛfɛ cɛk-cɛk pəkɔ pəbəp wanapa kɔn nde ndərən pəcloku kɔ: ‹Wanapa məbər im cəcom maas,
6 bawo wəbət kem wələma eder nde nderem cɛk-cɛk cancɛ, mba ali paka iyɔ fɛ mpɛ iŋsɔŋ kɔ pədi mɔ.›
7 Kɔ wanapa kɔn wəkakɔ, eyi dukələ mɔ oloku kɔ: ‹Ta mətərs im! Aŋgbət kumba, səfəntarɛ kɔ awut em, ifətam kəyɛfɛ isɔŋ əm cəcom,›
8 icloku nu ti: Ali pəyɔnɛ a ɔfɔyɛfɛ pəsɔŋ kɔ ci bawo wanapa kɔn ɔfɔ, endeyɛfɛ pəsɔŋ kɔ daka o daka ndɛ ɛfaŋ mɔ, bawo wanapa kɔn ɛŋgbəc gbɛs a mɛnɛ pəsɔŋ kɔ.
9 Kɔ ina, iloku nu: Nətola, nəndesətɔ. Nətɛn, nəndenəŋk. Nəsut-sut kumba, andegbitɛ nu.
10 Bawo nwɛ o nwɛ ontola Kanu mɔ, ompocɛ kɔ. Nwɛ o nwɛ ɛntɛn mɔ, ɛŋnəŋk. Nwɛ o nwɛ oŋsut-sut kumba mɔ, aŋgbitɛ kɔ.
11 Kas kəre kəyi nu dacɔ, nkɛ wan kɔn ontola kɔ alop, pəsɔŋ kɔ abok mɔ?
12 Kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, wan kɔn pətola kɔ ames ŋɛgbɛŋ, nkɔn pəsɔŋ kɔ tekəlencər-ɛ?
13 Kɔ pəyɔnɛ a nəna aŋɛ nəlɛcɛ mɔ, nəncərɛ kəsɔŋ awut anu ca yətət-ɛ, Kas kəndenaŋkanɛ kəsɔŋ Amera Ŋecempi ŋɔn kəyɛfɛ dəKɔm aŋɛ ŋantola kɔ ŋi mɔ!»

Yesu kəluksɛ moloku ma yem nyɛ anaboncɛ kɔ mɔ
Mat 12.22-30; Mark 3.22-27

14 Dɔsɔk dəlɔma Yesu pəcbɛləs ŋɔŋk ŋɛlɛc nŋɛ ŋɛnasɔŋɛ fum wəlɔma kətəlok-loku mɔ. Ntɛ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋaŋɔkɔ ŋowur kɔ mɔ, kɔ wətəlok-loku wəkakɔ ɛyɛfɛ kəlok-loku, kɔ cusu cəwos kənay k'afum fəp.
15 Mba kɔ afum alɔma ŋaloku: «Bɛlsɛbul, wəkiriŋ wəka yɔŋk yɛlɛc, ɛmbɛlsɛ yɔŋk yɛlɛc.»
16 Ntɛ alɔma ŋafaŋ kəsumpər kɔ dəmoloku mɔ, kɔ ŋawer kɔ a pəmentər **təyɔ tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy tin ntɛ tementər a Kanu kəsom kɔ mɔ**.
17 Mba ntɛ Yesu ɛnacərɛ pɛcɛmcɛmnɛ paŋan mɔ, k'oloku ŋa: «Atəf o atəf nyɛ ŋɛŋyɛfərnɛ ŋisərka mɔ, ŋɛŋləpsər kəlɛcɛ. Wəlɔ wa ŋi wɛtɛmpɛnɛ win win.
18 Awa, kɔ pəyɔnɛ a Sentani səyi kəyɛfərnɛ sisərka-ɛ, cəke cɔ dɛbɛ da si dɛntam kəcəmɛ gbiŋ-ɛ? Bawo nəloku a Bɛlsɛbul imbɛlsɛ yɔŋk yɛlɛc.
19 Kɔ təyɔnɛ ina Yesu, Bɛlsɛbul imbɛlsɛ yɔŋk yɛlɛc-ɛ, afum anu oŋ, an'ɔ ŋambɛlsɛ yɔŋk yɛlɛc-ɛ? Ti təsɔŋɛ ntɛ akakɔ yati ŋandeyɔnɛ akiti anu mɔ.

20 Mba kɔ tɔyɔnɛ a kətam ka Kanu k'imbɛlsɛ yɔŋk yɛlɛc-ɛ, awa dɛbɛ da Kanu dender haŋ
nnɔ nəyi mɔ.
21 Kɔ fum wəka sɔkət ɔntɔmpər posutnɛnɛ-ɛ, ombum daka dən belbel ta təlɔm o təlɔm
tɛnəŋk di-ɛ.
22 Mba kɔ fum wəlɔma nwɛ ɛmbɛk kɔ fənɔntər ender pəsut kɔ kəyɛfərɛnɛ pətam kɔ-ɛ,
wəkakɔ ɛmbaŋər kɔ yosutnɛnɛ yɔn nyɛ ɛnalaŋ mɔ, pəlɛk daka dən fəp pəyerəs.
23 Nwɛ ɔntɔyi kɔ ina mɔ, enter im, mba nwɛ ɔntɔloŋkan'em mɔ, ɛsamsər'em.»

Kəlukus ka ŋɔŋk ŋɛlɛc
Mat 12.43-45

24 «Ntɛ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋaŋɔkɔ ŋowur fum nwɛ dəris mɔ, ŋɛcyara-yara mofo mowosu ŋɛctɛn
dəkaŋesəm, mba ŋɛnasɔtɔ fɛ, kɔ ŋolokunɛ: ‹Ilukus nde kəlɔ kem nkɛ inawur disrɛ mɔ.›
25 Ntɛ ŋolukus mɔ, kɔ ŋɛmbəp kəlɔ kaŋkɔ pafɛŋ ki, palompəs ki belbel.
26 Awa! Kɔ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋaŋɔkɔ ŋɔŋkɔ, ŋɛtɛn yɔŋk yɛlɛc camət-mɛrəŋ nyɛ yɛnaŋkanɛ kəlɛcɛ
yɛtas ŋi mɔ, kɔ yɛmbɛrɛ kəlɔ disrɛ kɔ yɛndɛ. Ntɛ tencepər mɔ, kɔ pəlɛc pənaŋkanɛ fum nwɛ
pətas təkɔ pənayi kɔ tɔcɔkɔ-cɔkɔ mɔ.»

Pətət posoku

27 Yesu eyi kəloku moloku mamɔkɔ, kɔ wəran wəlɔma oŋkulərnɛ kənay ka afum akakɔ
dacɔ: «Pəbət kor nkɛ kənabɛkəs əm mɔ, kɔ mɛsɛ mmɛ anamɛsər'am mɔ!»
28 Mba kɔ Yesu oŋkulɛ: «Pəbət aŋɛ ŋancəŋkəl toloku ta Kanu, ŋamɛŋkərnɛ ti mɔ!»

Kəwe ka **tɔyɔ tɛgbɛkərɛ tɔlɔma ntɛ tɛyɛfɛ nde Kanu kəyi mɔ**
Mat 12.38-42

29 Ntɛ kənay ka afum kəncmɛpnɛ Yesu mɔ, k'ɛyɛfɛ kəloku: «Dɛtɛmp dɛlɛc dentesɛ fɛ.
Tɛgbɛkərɛ ntɛ tementər a Kanu kəsom im mɔ tɔ ŋayi kəwer im, mba ali tin afɔsɔmentər
ŋa kɔ pəyɔnɛ fɛ ta Yunusa-ɛ.
30 Bawo təkɔ teta Yunusa tɛnayɔnɛ aka Niniwe tɔyɔ tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy mɔ, itɔ teta Wan
ka Wərkun tendesɔyɔnɛ dɛtɛmp dantɛ tɔyɔ tɛgbɛkərɛ tɛwɛy-wɛy.
31 Wəbɛra ka atɔf nnɛ ŋeyi Yisrayel kəca kətət mɔ, endetimɛ dɔsɔk da kiti kɔ afum a dɛtɛmp
dandɛ, pəboncɛ ŋa kətɔwosɛ kəcəŋkəl kəcərɛ kəkɔtɛnɛ mes kətət, bawo pəbəlɛ p'ɛnayɛfɛ
kədecəŋkəl kəcərɛ kəkɔtɛnɛ mes kətət ka Sulemani. Mba fum eyi dɛ nwɛ ɛntas Sulemani
dəkəcəmɛ mɔ.
32 Afum a Niniwe ŋandeyɛfɛ dɔsɔk ndɛ Kanu kəndeboc kiti ka afum fəp mɔ, ŋaboncɛ afum
a dɛtɛmp dandɛ kətɔsəkpər bəkəc, bawo kawandi ka Yunusa kənasɔŋɛ aka Niniwe kəsəkpər
bəkəc yaŋan yɛlɛc kɔ ŋalomp. Fum eyi nu dacɔ nwɛ ɛntas Yunusa dəkəcəmɛ mɔ.»

Capafɔ ca lamp da dis
Mat 5.15; 6.22-23

33 «Fum nwɛ o nwɛ ɔfɔmot lamp pəkəŋk di kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ pəmɛŋk di, mba pəfos pɔ
ancəmbər di ntɛ tɔŋsɔŋɛ aŋɛ ŋambɛrɛ mɔ ŋanəŋk pəwaŋkəra.
34 Dəfər dam dəyɔnɛ lamp da dis. Kɔ dəfər dam dentesɛ-ɛ, dis dam fəp doŋmotnɛ, mba kɔ
dəfər dam dɔntɔtesɛ-ɛ, dis dam sɔ kubump kɔ deŋyi.
35 Məkɛmbərnɛ ta pəwaŋkəra mpɛ pey'əm dəris mɔ pɔyɔn'am kubump.
36 Kɔ dis dam domot ta tofo o tofo teyi ntɛ teyi kubump mɔ, tɛm tatəkɔ dis dam fəp dɛmar,
pəmɔ təkɔ lamp doŋmot əm kɔ dendemar-ɛ.»

Yesu kəboncɛ aFarisi kɔ atəksɛ a sariyɛ kiciya
Mat 23.1-36; Mark 12.38-40

37 Ntɛ Yesu ɛnayi kəlok-loku mɔ, kɔ wəFarisi wəlɔma ɛlɛtsɛnɛ kɔ kəkɔdi yeri dɔsɔk dadɔkɔ
nde ndɔrɔn. Kɔ Yesu ɛmbɛrɛ k'ɔŋkɔ pəndɛ amɛsa kiriŋ.
38 Kɔ pənciyanɛ wəFarisi nwɛ ntɛ Yesu ɛnatɔsumpər saliye * kərɛsna a pədedi yeri mɔ.
39 Mba kɔ Wəbɛ oloku kɔ: «Nəna aFarisi, apəlet kɔ apət takəroŋ yɔ nəŋsɔkəs, mba bəkəc
yonu disrɛ nəlasərnɛ deke dəris kɔ kəyɔ mes mɛlɛc.
40 Nəna atɔcərɛ mes, Kanu nkɛ kəlompəs tadarəŋ mɔ, bafɔ ki kəlompəs sɔ tedisrɛ ba?†
41 Nəcpocɛ atɔyɔ daka mpɛ peŋyi səpət kɔ dəpəlet yonu mɔ, fəp fa yi fəndesɔk nnɔ nəyi mɔ.
42 Mba pəlɛc peyi nu nəna aFarisi! Bawo nən'ɔŋsɔŋ Kanu farilɛ fa mɛrkɛt kɔ malaŋkan, mba
nəcsak dolompu kɔ kəbətər ka Kanu. Mamɔkɔ mɔ pəmar pacyɔ, mba ta nəcpələrnɛ kəcyɔ
mɛlpəs mɔkɔ de.
43 Pəlɛcər nu nəna aFarisi, bawo nəmbətər pacsɔŋ nu dəkəndɛ mofo mmɛ aŋleləs nu mɔ,
nde dəkətola Kanu da aSuyif kɔ kəyif kəlel nde ambəpsɛnɛ mɔ.

---

* **11:38** CəFarisi, kɔ fum ɔŋkɔ kədi yeri-ɛ, mɛnɛ pəgbət kərɛsna waca dəromun. † **11:40** *Kanu nkɛ kəlompəs tadarəŋ mɔ, bafɔ ki kəlompəs sɔ tedisrɛ ba?* kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, «nwɛ olompəs tadarəŋ mɔ, bafɔ nkən olompəs sɔ tedisrɛ ba?»

44 Pəlɛc peyi nu, bawo nəyi pəmɔ cufu ncɛ antɔgbɛkərɛ mɔ, packɔt ci kəroŋ ta ancərɛ-ɛ.»
45 Kɔ fum wələma atəksɛ a sariyɛ dacɔ ɛlɛk moloku, k'oŋkulərnɛ: «Wətəksɛ, kɔ məloku tatɔkɔ-ɛ, məŋsunu sɔ səna!»
46 Kɔ Yesu oloku: «Pəlɛcər sɔ nəna, atəksɛ a sariyɛ! Bawo nən'ɛŋsarəsər afum yɛsarɛ nyɛ yoncuca kəsarɛ mɔ, ta nəŋwosɛ kəgbuŋɛnɛnɛ yi ali tɛlər tonu-ɛ.»
47 «Pəlɛc peyi nu! Bawo nən'ɛncəmbərɛ cufu ca sayibɛ masar mɛcɛm-cɛməs, sayibɛ aŋɛ atem anu ŋanadifət mɔ.
48 Kəmentər kɔ məndɛ tantɛ a məna sɔ məwosɛ məyɔ ma atem anu mamɔkɔ, bawo ŋa ŋanadifət sayibɛ sa Kanu, kɔ nəna nəcəmbər cufu cəŋan!
49 It'ɔsɔŋɛ kəcərɛ kəkɔtɛnɛ mes ka Kanu disrɛ, kəloku: ‹Indekenɛ ŋa sayibɛ kɔ asom.› Kɔ ŋandifət aŋɛ, kɔ ŋantərəs akɔ.
50 It'endesɔŋɛ afum a tɛm tantɛ kədekɔsarɛ kiciya ka kədif ka sayibɛ saŋsɛ fəp, kəlɛk ntɛ doru doncop mɔ,
51 kəyɛfɛ mecir ma Abɛl, haŋ kəbəp ka ma Sakary, nwɛ anadif aŋgbip kɔ **tetek toloŋ**nɛ dacɔ mɔ. Ɛy, iloku nu ti: Andekɔyif ti afum a dɛtɛmp dandɛ.»
52 «Pəlɛc peyi nu, nəna atəksɛ sariyɛ! Bawo nəliŋ tasapa pa kəcərɛ. Nənasərka nəmbɛrɛ fɛ, nəyamsər sɔ akɔ ŋafaŋ kəbɛrɛ mɔ ŋabɛrɛ.»
53 Ntɛ Yesu owur nde kəlɔ kaŋkɔ mɔ, kɔ pəntɛlɛ atəksɛ sariyɛ kɔ aFarisi nnɔ eyi mɔ. Kɔ ŋayɛfɛ kəgbəŋ-gbəŋər kɔ, ŋacyifət kɔ mes fəp,
54 ŋaccəpɛ kɔ mowul, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋanenɛ kɔ yem dəmoloku mɔ.

12

Nəkɛmbərnɛ ta nəbaŋɛnɛ dofum
Mat 10.26-27

1 Tɛm tatɔkɔ afum wul wul ŋanaloŋkanɛ, pəwurɛnɛ pəmɔ ŋadeŋsərɛnɛ, kɔ Yesu oloku acɛpsɛ ɔn darəŋ kərɛsna: «Nəkɛmbərnɛ lebin da aFarisi ndɛ dɔyɔnɛ kəbaŋɛnɛ dofum mɔ.
2 Tes o tes tɔgbɔpnɛ teyi fɛ ntɛ antədecɛŋ paloku mɔ, ntɛ o ntɛ tɔŋgbɔpnɛ fɛ ntɛ antədecərɛ mɔ.
3 It'ɔsɔŋɛ ntɛ o ntɛ aŋloku nu kubump mɔ, nəgbɔkərɛ ti kəloku daŋ peŋ, kɔ ntɛ nəŋmɛŋkəs fum dɛləŋəs dukulɔ mɔ, andedəŋk ti pəpɔŋ mofo mɛbəpsɛnɛ.»

Nwɛ pəmar nənesɛ mɔ
Mat 10.28-31

4 «Icloku nu ti, nəna anapa em: Ta nənesɛ aŋɛ ŋandif dis gbəcərəm, kɔ tɛyɛfɛ dənda ta ŋantam tələm o tələm sɔ mɔ.
5 Indementər nu nwɛ pəmar nənesɛ mɔ: Nənesɛ nwɛ endif pəkafəlɛ sɔ pətam kələm əm yahanama mɔ. Ɛy! Icloku nu, nkɔn pəmar nənesɛ!
6 Bafɔ gbaŋa kəcamət y'ancaməs fərɛŋk mɛrəŋ? Awa! Icloku nu a Kanu kəfɔpəl ali ŋin yi dacɔ.
7 Ali dɛlay da cəfon ca domp donu Kanu kəncərɛ di fəp. Ta nənesɛ, nnɔ Kanu kəyi mɔ nəyɔ dəkəcəmɛ ndɛ dɛmbɛk dɛtas da gbaŋa yayɔkɔ mɔ!»

Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋendetəksɛ pəmar acɛpsɛ a Yesu kəloku mɔ
Mat 10.32-33; 12.32; 10.19-20

8 «Icloku nu ti: Nwɛ o nwɛ owosɛ afum fər kiriŋ a ina Yesu ɔyɔ kɔ mɔ, Wan ka Wərkun endesərəmnɛwosɛ nnɔ fər ya mɛlɛkɛ a Kanu kiriŋ, a wəkɔn fum wəkakɔ ɔyɔnɛ.
9 Mba məna nwɛ məndekəbupərɛ kəcərɛ kem afum fər kiriŋ mɔ, Wan ka Wərkun endekəsərəmnɛ simɛ məna wəkayi mɛlɛkɛ a Kanu fər kiriŋ.
10 Nwɛ o nwɛ oŋloku pəlɛc pa Wan ka Wərkun mɔ, andekɔŋaŋnɛnɛ wəkayi, mba nwɛ o nwɛ ələməs **Amera Ŋ**ecempi **ŋ**a **Kanu** mɔ, afɔdekɔŋaŋnɛnɛ kɔ.»
11 «K'ande packekərɛ nu nde dəkətola Kanu da aSuyif, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti nda aboc kiti, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti abɛ-ɛ, ta nəcɛm-cɛmnɛ pəlarəm tɛyacnɛ tonu, kɔ tɔkɔ nəŋkəloku mɔ,
12 bawo **Amera Ŋ**ecempi **ŋ**a **Kanu** ŋendekətəksɛ nu gbəncana babɔkɔ tɔkɔ pəmar nəndekəloku mɔ.»

Capafɔ ca wəka daka wətɔcərɛ tes

13 Kɔ fum wələma oloku Yesu kənay kaŋkɔ disrɛ: «Wətəksɛ, məloku wɛnc im a səyerɛnɛ kɛ kosu!»
14 Kɔ Yesu oloku fum wəkakɔ: «An'ɛcəmbər im kəyɔnɛ ka wəboc kiti nu dacɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, wəyer nu daka donu-ɛ?»
15 Kɔ tɛyɛfɛ dənda, kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəkɛmbərnɛ kəbətər ka kəyɔ daka dɛlarəm, bawo bafɔ daka dadɔkɔ dətɔmpər tecepərɛnɛ ta fum doru, ali wəkayi pəyɔ daka dɛlarəm.»

16 Kɔ Yesu oloku ŋa capafɔ cələma: «Fum wəka daka wələma ɛnayɔ ntɔf nyɛ yenctesɛ yəbɔf mɔ.
17 Pəccɛm-cɛmnɛ, pəcyifnɛ: ‹Cəke cɔ indeyɔ-ɛ? Bawo iyɔ fɛ kəfo nkɛ iŋkəloŋka yɛtɛl yem fəp mɔ.›
18 Kɔ fum nwɛ olokunɛ, ‹Ntɛ tɔ indeyɔ: Kəwəkəc k'iŋkɔ cɛlɛ cem, isɛl ncɛ cəmbɛk mɔ, iloŋka ci disrɛ malɔ kɔ ca yem yəlɔma.
19 Kɔ tɛyɛfɛ dənda-ɛ, ilokunɛ dɛbəkəc: «Iyɔ daka dɛlarəm dɛmɛŋkərnɛ meren mɛlarəm. Iŋesəm oŋ, idi, imun, iwoləs.»›
20 Mba kɔ Kanu kəloku kɔ: ‹Məna Wətoŋkulu, Wətɔcərɛ tes! Pibi pa məkɔ yati pɔ andewer əm kiyi kam doru. Tɔkɔ məlompəs mɔ, anɔ məndesakərɛ ti-ɛ?›»
21 Kɔ Yesu ɔnɔcər: «Itɔ pəyi fum nwɛ endeloŋka daka dɔn, a ta Kanu kəŋnəŋk kəyɔ kɔn daka mɔ-ɛ.»

Kəlaŋ Kanu
Mat 6.25-34

22 Kɔ Yesu oloku acɛpsɛ ɔn darəŋ: «It' əsɔŋɛ ntɛ iloku nu: Ta nəcɛm-cɛmnɛ pəlarəm tecepərɛnɛ tonu doru, paka mpɛ nəndedi mɔ. Ta nəcɛm-cɛmnɛ sɔ teta dis donu pəkɔ nəndebɛrnɛ mɔ.
23 Bawo kəyi wəyeŋ kəncepər yeri, kɔ dis dencepər yamos.
24 Nəkɔkcɛ bɛmp yaser: Yɔfɔgbal defet, yɔfɔtɛl, yɔfɔmɛŋkərnɛ, yɔyɔ fɛ cɛlɛ, mba Kanu kəŋsɔŋ yi yeri. Nəna nəncepər bɛmp yayɔkɔ dəkəcəmɛ!
25 Fum wəre eyi nu dacɔ nwɛ mɛcɛmcɛmnɛ mən mɛntam kəbələs kiyi kɔn doru ali kururu katin gboŋ mɔ-ɛ?
26 Kɔ pəyɔnɛ a nəfətam ali tes tɛfɛt-ɛ, ake nəŋkəcɛm-cɛmnɛnɛ təkɔ tɛncəmɛ mɔ?
27 Nəkəkcɛ ntɛ yɛlɛŋk ya dalɛ yompoŋ mɔ: Yɔfəbəc, yɔfədu yamos, mba icloku nu, ali wəbɛ Sulemani kɔ daka da debeki dən fəp ɛnasətɔ fɛ yamos nyɛ yɛnatesɛ pəmɔ pɛlɛŋk papəkɔ pin mɔ.
28 Yika yeyi məkɔ dalɛ, alna pacləm yi dənɛnc, mba Kanu kəŋsɔŋɛ pəmar yi. Nəna, apicɛ kəlaŋ, nəntam kəlaŋ tes tin: Pipicɛ oŋ cəke o cəke, Kanu kəndebɛr nəna apicɛ kəlaŋ yamos pəcepər tatəkɔ.
29 Kɔ nəna, ta nətərəsnɛ kəcɛm-cɛmnɛ teta yeri yɔkɔ nənde nəcdi mɔ, ta nəcɛm-cɛmnɛ teta yomunəs yɔkɔ nənde nəcmunəs mɔ.
30 Bawo mes mamɔkɔ mɔ atɔcərɛ Kanu a doru dandɛ ŋantɛn tɛm fəp. Mba nəna, Kas konu kəncərɛ a pəmar nəyɔ ca yayɔkɔ.
31 Nətɛn dɛbɛ da Kanu, nkɔn Kanu endedeŋərɛ nu ca yayɔkɔ.»

Daka kiyi ka darenc
Mat 6.19-21

32 «Ta mənesɛ, nəna acɛps'em darəŋ! Bawo pəmbɔt Papa konu kəsɔŋ nu dɛbɛ.
33 Nəcaməs daka donu, nəpocɛ kəway kaŋkɔ atɔyɔ daka. Ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəmɛŋkərnɛ daka da alna ndena Kanu mɔ. Daka da ndena Kanu dəfəlip! Dəndo wəke eyi fɛ nwɛ ɔŋlətərnɛ di mɔ. Ate ŋeyi fɛ nŋɛ ŋɔŋsɔm di mɔ.
34 Bawo kəfo nkɛ daka donu deŋyi mɔ, difɔ abəkəc ŋonu ŋeŋyi.»

Abəc aŋɛ ŋambum mɔ

35 «Nəgbəncnɛ səbɛlɛt dəfi, nəmot səlamp sonu, nəcəmɛ belbel!
36 Nəyi pəmɔ abum aŋɛ ŋandekar wəbɛ kəŋan kəder kəyɛfɛ dəŋgbaŋnɛ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ wəkakɔ ɔnckɔnader pəsut-sut kumba, ŋa ŋagbitɛ kɔ ki katəna mɔ.
37 Pəbɔt acar akakɔ wəbɛ kəŋan, ɔnckɔnader pəbəp kɔ pəckar kəgbitɛ kɔ mɔ. Amina! Icloku nu ti: Endegbəncnɛ bɛlɛt, pədəs acar akakɔ dəmɛsa kəkədi yeri, nkɔn pəyerəs ŋa yi.
38 Ali pəyɔnɛ a cɛk-cɛk c'ender, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ dəsɔka, mba k'ɛmbəp ŋa ta ŋandirɛ-ɛ, pəbɔt ŋa!»
39 «Nəcərɛ ntɛ belbel a kɔ wəka kəlɔ ɛncərɛ tɛm ntɛ wəke endeder mɔ-ɛ, ɔfəsak kɔ pəbɛrɛ kəlɔ kɔn disrɛ.
40 Nəna sɔ, nəcəmɛ nəckar! Bawo Wan ka Wərkun endeder tɛm ntɛ nəntɔyɔ kɔ amera mɔ.»

Wəbəc wəlompu kɔ wəbəc wətəlomp
Mat 24.45-51

41 Kɔ Piyɛr eyif Yesu: «Wəbɛ, səna gbəcərəm ŋɔ məŋloku capafɔ cancɛ, ka fəp fɔ məŋloku ci ba?»
42 Kɔ Mariki oloku: «Wəcəmbər-cəmbər daka wəre esektərnɛ mariki mən, pəckɔtɛnɛ amera kəyɔ pətɔt-ɛ? Nkɔn ɔyɔnɛ nwɛ mariki oŋloku: ‹Isɔŋ əm yɛbəc nyɛ: Məcsɔŋ yeri afum aŋɛ ŋayi kəbəc'em mɔ, tɛm ntɛ pəmar mɔ.›

43 Pəbɔt wəmarəs wəkakɔ mariki mɔn mender mɛbəp kɔ pəsumpər yɛbəc nyɛ ɛnasom kɔ mɔ!
44 Iloku nu ti, kance kɔ: Mariki mɔn mendesɔŋɛ kɔ kəyɔnɛ ka wəcəmbər-cəmbər ka daka dɔn fəp!
45 Mba kɔ wəmarəs olokunɛ dɛbəkəc: ‹Mariki mem ɛntayɛfɛ fɛ kəder,› pəyɛfɛ kəsut ka amarəs arkun kɔ aran, pəcdi yeri, pəcmun haŋ pəcis-ɛ,
46 mariki ma wəmarəs wəkakɔ endeder dɔsɔk ndɛ ɔntɔyɔ kɔ amera mɔ, dec ndɛ ɔntɔcarɛ mɔ, pəbɛləs wəmarəs wəkakɔ, pətərəs kɔ pəpɔŋ pəmɔ tɔkɔ antərəs acar atɔnenɛ mariki maŋan mɔ.
47 Wəcar nwɛ ɛncərɛ tɛfaŋ ta mariki mɔn mɔ, ta olompəsnɛnɛ kɔ mɔ, ta ɔŋyɔ tɔkɔ mariki mɔn ɛfaŋ mɔ, aŋsut wəcar wəkakɔ kəsut kəpɔŋ.
48 Mba wəcar nwɛ ɔntɔcərɛ tɛfaŋ ta mariki mɔn mɔ, pəciya-ciya kəlompəs mɔ, wəcar wəkakɔ pəpic pɔ aŋsut kɔ. K'anasɔŋ fum pəlarəm-ɛ, pəlarəm p'aŋwer kɔ. K'anasɔŋ kɔ kəmɛŋk pəlarəm-ɛ, aŋnaŋkanɛ kəwer kɔ pəlarəm.»

Teta Yesu tɔsɔŋɛ afum kəgbɛyɛnɛ
Mat 10.34-36

49 «Nɛnc d'inder kəbɛr doru, k'ifaŋɛ di kəmar!
50 Pəmar isɔtɔ kəgbət dəromun teta Kanu, kɔ kəŋwon im kəyi.
51 Nəncɛm-cɛmnɛ a pəforu p'iŋkɛrɛ kəsɔŋ doru ba? Ala de, mba icloku nu a kəgbɛy k'iŋkɛrɛ.
52 Kəyɛfɛ oŋ tantɛ aŋɛ o aŋɛ ŋayi kəcamət kəlɔ disrɛ mɔ, ŋandegbɛyɛnɛ akɔ ŋayi maas akɔ ŋayi mɛrəŋ.
53 Kas kəgbɛy wan kɔn wərkun, wan wərkun pəgbɛy kas, kɛrɛ kəgbɛy wan kɔn wəran, wan wəran pəgbɛy kɛrɛ, kɔncəra kəgbɛy wəran ka wan kɔn, wansɔ pəgbɛy kɔncəra.»

Kəcərɛnɛ ka kɔm
Mat 16.2-3

54 Kɔ Yesu oloku sɔ kənay ka afum: «Kɔ nənəŋk kəp kəgbəpərnɛ ntende dec dɛŋkalɛ mɔ, nəŋkulɛ katina: ‹Kəder kɔ wəcafən endeder!› Pəfɔwon wəcafən pəder.
55 Mba kɔ nənəŋk afef ŋa kəca kətət ŋocwur-ɛ, nəloku: ‹Kəwonɛ kɔ pənder,› tɔkɔ nəŋloku ti mɔ, itɔ teŋyi.
56 Nəna Abanɛnɛ dofum! Nəntam kəcərɛ mɛgbɛkərɛ ma tɔkɔ antɔf kɔ kɔm yeŋyi mɔ. Ta ake tɔ nəntɔtam kəcərɛnɛ tɛgbɛkərɛ ta tɛm tantɛ nəyi mɔ-ɛ?»

Mətɛn kətəŋnɛ kɔ wətərɛnɛ kam
Mat 5.25-26

57 «Ta ake tɔ nəntɔcərɛnɛ nənasərka tɔkɔ pəmar nəyɔ mɔ-ɛ?
58 Kɔ məndekɔ kɔ wəyɛfərɛnɛ kam dəŋkiti-ɛ, məwosɛ nətəŋnɛ dɔpɔ kərɛsna. Kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, eŋkekər'am dabɛ. Wəboc kiti pəsɔŋ əm wəsɔdar nwɛ ɔŋkəbɛr əm dəbili mɔ.
59 Iclok'əm məfɔwur dəndo ta məlip kəluksɛ tapəsam pɔkɔ məntɔmpərɛ kɔ mɔ-ɛ.

13

Nəsəkpər mera, nəcəmɛ pəlompu darəŋ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, nəŋfi!

1 Tɛm tatɔkɔ kɔ afum alɔma ŋanader ŋaləmər Yesu tɔkɔ Pilat ɛnadifət aKalile alɔma ntɛ ŋancloŋnɛ Kanu mɔ. Itɔ tatɔkɔ Pilat ɛnanɔŋkəl mecir ma afum kəloŋnɛ kəŋan.
2 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəncɛm-cɛmnɛ a k'anadifət aKalile akakɔ tatɔkɔ-ɛ, a tementər oŋ a ŋananaŋkanɛ kəciya ŋatas aKalile alpəs akɔ anatɔdif mɔ ba?
3 Ala! Icloku nu: Mba kɔ nəntɔsəkpər mera nəcəmɛ pəlompu darəŋ-ɛ,* tatɔkɔ tɔ nəndeləsərnɛ fəp pəmɔ akakɔ.
4 Kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, afum aŋɛ wəco kɔ camət-maas aŋɛ kəlɔ ka Siloye kənawɛkərnɛ kədif mɔ, nəncɛm-cɛmnɛ a ŋa ŋananaŋkanɛ kəciya ŋatas aka Yerusalɛm alpəs aŋɛ ba?
5 Ala, icloku nu, mba kɔ nəntɔsəkpər mera nəcəmɛ pəlompu darəŋ-ɛ, nəna sɔ fəp nəŋfi pəmɔ ŋa!»

Capafɔ ca kətək kəkom nkɛ kənatɔyɔ yokom mɔ

6 Kɔ Yesu oloku sɔ capafɔ ncɛ: «Fum wəlɔma ɛnabɔf kətək ka fik dalɛ dɔn dacɔ. K'ender kətɛn yokom ya ki, mba k'ɛmbəp kətək ka fik nkɛ ta kəŋkom-ɛ.
7 Awa, k'oloku wəbəc kɔn wəkɔ oncbumɛ kɔ dalɛ mɔ: ‹Meren maas mɔ mamɛ ntɛ inder kəpim yokom ya kətək kaŋkɛ mɔ, mba ifəsətɔ. Awa məcɛp ki! Ta ake tɔ kəndecəmɛnɛ, kəbaŋ antɔf gbəcərəm-ɛ?›
8 Kɔ wəbum ka dalɛ oloku kɔ: ‹Mariki, məsak kətək kəkom kaŋkɛ kəren nkɛ gbəcərəm paməmən sɔ. Indekay haŋ inəŋkər, ibɛr ma sɔ ncɛk-cɛk-a.

* **13:3** *Nəntubi* itɔ «Nəsəkpərɛ məyɔ mətət məyɔ mɛlɛc.»

9 Kɔ tatɔkɔ teyi-ɛ, tɔlɔma kəŋkom dok, kɔ pəyi fɛ ti-ɛ, məcɛp ki.›»

Yesu kətamɔs ka wɔran wɔlɔma dɔsɔk da kəŋesɔm ndɛ ampusɛ Mariki mɔ

10 Kətɔksɛ kɔ Yesu ɛncndɛ dəkətola Kanu da aSuyif dɔlɔma dɔsɔk da kəŋesɔm ndɛ ampusɛ Mariki mɔ.
11 Wɔran wɔlɔma ɛnayi dənda nwɛ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋɛnasɔŋɛ kətɔkɔt kəyɛfɛ meren wɔco kɔ camət-maas mɔ. ɛnanutnɛ, ta ɛntam kətɛncɛ-ɛ.
12 Ntɛ Yesu ɛnəŋk wɔran nwɛ mɔ, k'ewe kɔ, k'oloku kɔ: «Wɔran, docu dam dɛsak əm.»
13 Kɔ Yesu endeŋ kɔ kəca. Gbəncana babɔkɔ kɔ wɔran nwɛ ɛntɛncɛ, k'ɛyɛfɛ **kəcam** debeki da Kanu.
14 Mba kɔ pəntɛlɛ wəbɛ wəka dəkətola Kanu da aSuyif dadɔkɔ, ntɛ Yesu ɛnatamɔs wɔran wəkakɔ simiti, dɔsɔk da kəŋesɔm mɔ, kɔ wəbɛ nwɛ oloku afum: «Mata camət-tin meyi mmɛ pəmar pacbəc mɔ, nəder nətɛn kətamɔsnɛ mata mamɔkɔ disrɛ, mba ta nəder dɔsɔk da kəŋesɔm da Kanu.»
15 Kɔ Yesu oloku kɔ ntɛ: «Nɔna abaŋɛnɛ dofum: Dɔsɔk da kəŋesɔm ndɛ ampusɛ Mariki mɔ, an'ɔntɔgbeki wana wɔn, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, sɔfale sɔn pəkekərɛ kəkɔmun-ɛ?
16 A wɔran nwɛ owur dokom da Abraham, a kɔ Sentani səsumpər səkot kəyɛfɛ meren wɔco kɔ camət-maas mɔ, pəmar fɛ pasikəli kɔ bənda yayəkɔ dɔsɔk da kəŋesɔm ba?»
17 Yesu kəloku moloku mamɔkɔ, kɔ tɔsɔŋɛ ater ɔn fəp kəlapərnɛ, mba pənabɔt kənay fəp, məyɔ məpɔŋ mamɔkɔ Yesu ɔncyɔ mɔ.

Capafɔ ca tɛŋgbɛn tɛfɛt
Mat 13.31-32; Mark 4.30-32

18 Kɔ Yesu eyif sɔ: «Ake dɛbɛ da Kanu dowurɛnɛ-ɛ? Ak'indetubcɛnɛ di-ɛ?
19 Tɛŋgbɛn tɛfɛt† ntɛ fum ɛlɛk, pəbɔf dalɛ dɔn disrɛ mɔ. Tɛŋgbɛn tatɔkɔ topoŋ, pɔyɔnɛ kətɔk kəpɔŋ, bɛmp yeder yɔlɔ wara wawɔkɔ kəroŋ mɔ.»

Totubcɛnɛ ta lebin
Mat 13.33

20 Kɔ Yesu oloku sɔ: «Ak'indetubcɛnɛ dɛbɛ da Kanu-ɛ?
21 **Dɛbɛ da Kanu** dowurɛnɛ pəmɔ lebin ndɛ wɔran ɛŋlɛk pənɔktərɛnɛ di kəmbefe kilo wɔco mɛrəŋ (20) mɔ. Kɔ kəmbefe fəp kəmpɛ!.»

Capafɔ ca dəkəbɛrɛ dɛwɛkɛnɛ
Mat 7.13-14; 21-23

22 Ntɛ Yesu ɛncali sədare səfɛt kɔ səpɔŋ kəkɔ ka Yerusalɛm mɔ, pəctəksɛnɛ sɔ afum.
23 Kɔ fum wɔlɔma eyif kɔ: «Wətəksɛ, afum apic ŋɔ Kanu kəndekɔyac ba?» Kɔ Yesu oloku ŋa:
24 «Nəna sɔ nəsɛp kədekɔbɛrɛ dəkəbɛrɛ dɛwɛkɛnɛ dadɔkɔ, bawo icloku nu: Afum alarəm ŋandesɛp kəbɛrɛ ka di, mba ŋafɔdekɔtam.»
25 «Kɔ wəka kəlɔ endekɔyɛfɛ pəcaŋ kumba, nəna aŋɛ nəŋyi doru mɔ, nədeyɛfɛ kəsut-sut kumba, nəcloku: ‹Mariki məgbitɛ su!› Tɛm tatɔkɔ endeluksɛ nu: ‹Incərɛ fɛ kəca nkɛ nəyɛfɛ mɔ!›
26 Tɛm tatɔkɔ tɔ nəndekɔcop kəloku: ‹Sənadi yeri, səmun kɔ mənа, məctəksɛ nde səpɔ səpɔŋ sa dare dosu.›
27 Nkɔn pəcloku nu, ‹Incərɛ fɛ aka nde nəyɔnɛ mɔ! Nəbɔl'em day, fəp fonu nəŋyɔ mes mɛlɛc!›
28 Difɔ kəbok kɔ kəŋaŋərɛnɛ sek kəndekɔyi, kɔ nəŋkɔnəŋk Abraham, Siyaka, Yakuba kɔ sayibɛ sa Kanu fəp dɛbɛ da Kanu disrɛ, paləm nəna dabaŋka.
29 Afum ŋandeder kəyɛfɛ kəca nkɛ dec dɛmpɛ kɔ nkɛ dec dɛŋkalɛ mɔ, kəca kətɔt, kɔ kəmerya, ŋader ŋandɛ dɛmɛsa nde dɛbɛ da Kanu dəntɔf.
30 Ti disrɛ, adarəŋ ŋayi aŋɛ ŋandekɔyɔnɛ akiriŋ mɔ, kɔ akiriŋ ŋayi aŋɛ ŋandekɔyɔnɛ adarəŋ mɔ.»

Yesu kɔ Yerusalɛm
Mat 23.37-39

31 Tɛm tatɔkɔ, kɔ aFarisi alɔma ŋander ŋaloku kɔ: «Məyɛfɛ nnɔ mɔkɔ! bawo Herodu ɛfaŋ kədif əm.»
32 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəkɔ nəloku ayɔfən ŋaŋɔkɔ: Kəbɛləs yɔŋk yɛlɛc kɔ kətaməs k'iyinɛ mɔkɔ kɔ alna, a indeləpəs yɛbəc yem tataka ta maas.
33 Mba mɛnɛ ikɔt mɔkɔ, alna kɔ dɔsɔkɔ, bawo pəmar fɛ wədəŋk wəka Kanu pəfi kəfo kəcuru ta pəyɔnɛ Yerusalɛm-ɛ.»

† **13:19** *Tɛŋgbɛn tɛfɛt* = tɛŋgbɛn tɛfɛt ta tɔk ya dalɛ, ntɛ tompoŋ mɔ-ɛ, kətɔk ka ki kəmbɛk pətas tɔk yɔlɔma ya dalɛ.

34 «Yerusalɛm, Yerusalɛm, məna nwɛ məndif sayibɛ mɔ, məcca-cas aŋɛ Kanu kəŋsom nnɔ
məyi mɔ, isɛp pəlarəm kəloŋka ka awut am pəmɔ ntɛ acɔkɔ ŋɔkombəra ŋɔŋloŋka awut banca
ya ŋi dəntɔf mɔ! Mba mənawosɛ fɛ ti.
35 Awa nəcəŋkəl! Andesakərɛ nu kəlɔ konu kəyɔ fos. Mba icloku nu: Nəfɔsɔnəŋk im, haŋ
tɛm tɛbəp ntɛ nəndeloku:
‹Kanu kəpocɛ pətət nwɛ enderɛnɛ tewe ta Mariki mɔ.›»

14

Yesu kətaməs ka wəcuy wələma

1 Simiti, dəsɔk da kəŋesəm dələma, k'awe Yesu nde kəlɔ ka wəbɛ ka aFarisi wələma kəkɔdi
yeri, kɔ akakɔ ŋaŋkəkcɛ kɔ.
2 Kɔ fum wələma nwɛ docu dɛnakəfəs mɔ, pəcəmɛ kɔ fɔr kiriŋ.
3 Kɔ Yesu eyif atəksɛ a sariyɛ kɔ aFarisi: «Aŋwosɛ kətaməs ka wətətamnɛ simiti, dəsɔk da
kəŋesəm ba, ka afɔwosɛ?»
4 Kɔ afum aŋɛ ŋancaŋk. Awa kɔ Yesu oŋgbuŋɛnɛ wətətamnɛ nwɛ, kɔ wəkakɔ ɛntamnɛ, k'ɛsak
kɔ a pəkɔ.
5 Ntɛ tencepər mɔ, kɔ Yesu eyif ŋa: «An'eyi nu dacɔ nwɛ wan kɔn, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wana wɔn
wɛntɛmpɛnɛ dəkələmp dɔsɔk da kəŋesəm, ta ɛmpɛnɛ wi dəsɔk dadɔkɔ yati mɔ-ɛ?»
6 Kɔ abɛ akakɔ ŋantətam kəluksɛ kɔ məcɔp.

Ntɛ aŋyɛk-yɛk dəkəndɛ, kɔ ntɛ aŋwenɛ fum tes mɔ

7 Kɔ Yesu olok-lokər afum aŋɛ anawe dəkəsata mɔ, bawo ɛnakəkcɛ ntɛ akakɔ ancgbutələnɛ
dəkəndɛ dɔcɔkɔ-cɔkɔ mɔ. K'oloku ŋa:
8 «Kɔ fum ew'am kəkɔtəŋnɛ kəsata ka kəgbaŋnɛ kɔn-ɛ, ta məkɔ məndɛ dəkəndɛ dɔcɔkɔ-cɔkɔ,
bawo tələma wəka kəsata ewe sɔ fum wələma kəsata kaŋkɔ, nwɛ encepər məna mɔ.
9 Ta tɔsɔŋɛ wəkɔ ewe nu kəsata mɔ, kədelok'əm: ‹Məyɛfɛ məsakərɛ nwɛ dəkəndɛ dadɔkɔ.›
Kəlapərnɛ kɔ məŋkɔ kəyɛfɛ dəkəndɛ dɔcɔkɔ-cɔkɔ dadɔkɔ kəkɔndɛ dadarəŋ dɔkɔ.
10 Mba, k'aw'am kəsata-ɛ, məkɔ məndɛ dəkəndɛ dadarəŋ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nwɛ ew'am kəsata mɔ
k'ender pənəŋk əm-ɛ, pəlok'əm: ‹Wanapa, məcɔŋnɛ kiriŋ.› Awa tɛm tatɔkɔ məna mələlɛ nnɔ
afum aŋɛ nəŋkɔpaŋnɛ amɛsa kədi yeri mɔ.
11 Nwɛ o nwɛ oyoknɛ mɔ, andetorɛ kɔ. Nwɛ o nwɛ ontorɛ banca mɔ, andepɛnɛ kɔ.»
12 Kɔ Yesu oloku fum nwɛ ɛnawe kɔ kəsata mɔ: «Kɔ məwe afum kədi yeri yɛraŋ, kɔ pəyɔnɛ
fɛ ti yɔrɔfɔy-ɛ, ta məwenɛ yi akos'əm aŋa, ta məwenɛ yi awɛnc əm aŋa, ta məwenɛ yi akomɛnɛ
am, ta məwenɛ yi andɛ am aka daka. Ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta ŋadetam kəluksɛ ayɛk ŋa kəwenɛ yeri mɔ.
13 Mba kɔ məndewenɛ afum yeri-ɛ, məwe atɔyɔ daka, lanyiru, atorər kɔ atɔnəŋk.
14 Tɛm tatɔkɔ pəbɔt əm, bawo ŋayɔ fɛ daka ndɛ ŋaŋkɔluks'am kəway ka pətət papɔkɔ mɔ.
Kanu gbəcərəm kəndekətam kəluks'am kəway kaŋkɔ, nde ayɔ pətət ŋandekɔyɛfɛ defi mɔ.»

Capafɔ ca yeri ya kəsata
Mat 22.1-10

15 Ntɛ afum ŋane moloku mamɛ mɔ, kɔ fum wələma nwɛ ɛnandɛ dɛmɛsa mɔ, oloku Yesu:
«Pəbɔt məna nwɛ məndekɔdi yeri nde akip ŋa dɛbɛ da Kanu dəntɔf mɔ!»
16 Kɔ Yesu oloku fum wəkakɔ: «Fum wələma ɛnaboc kəsata kəpɔŋ, k'ewenɛ ki afum alarəm.
17 Ntɛ tɛm ta kədi yeri yayɔkɔ tendebəp mɔ, k'osom wəcar kɔn kəkɔloku afum aŋɛ ewe
kəsata mɔ: ‹Nəder! Alip kəcoŋ.›
18 Mba kɔ kan-kan ɛyɛfɛ kəlɛtsɛnɛ kɔ. Kɔ wəcɔkɔ-cɔkɔ oloku kɔ: ‹Məŋaŋnɛn'em, dalɛ d'iway
idɔ pəmar ikɔ imɔmən. Ilɛtsɛn'am ta məsumpər'em ti!›
19 Kɔ wəka mɛrəŋ oloku kɔ: ‹Iway cəna cəbifti wəco, ic'ifaŋ kəkɔwak. Ilɛtsɛn'am ta
məsumpər'em ti!›
20 Kɔ wəka maas oloku sɔ: ‹Intɛp kəcgbaŋnɛ, itɔ intətam kəkɔnɛ!›
21 Kɔ wəcar nwɛ ender pəluksɛ mosom mamɔkɔ mariki mɔn, kɔ pəntɛlɛ kɔ, k'oloku wəcar:
‹Məkɔ katəna nde mofo məpɔŋ kɔ nde səpɔ səpɔŋ sa dare! Məwen'em atɔyɔ daka, lanyiru,
atorər kɔ atɔnəŋk.›
22 Kɔ wəcar ender pəloku kɔ: ‹Mariki ntɛ məsom im mɔ telip, mba yeri yɔsɔrɔcəmɛ!›
23 Kɔ mariki mɔn oloku kɔ sɔ: ‹Məkɔ səpɔ sa dəkulum kɔ dəŋgbancan, məloku afum ŋabɛrɛ
ntɛ tɔŋsɔŋɛ kəlɔ kem kəlarɛ mɔ.›
24 Bawo, icloku nu: Arkun akakɔ inanuŋkɛnɛ kəwe kəsata kaŋkɛ mɔ, ali wəkin ɔfɔsədi yeri
ya ki.»

Cəke cɔ aŋyi a patam kəyɔnɛ wəcɛpsɛ ka Yesu darəŋ-ɛ
Mat 10.37-38

25 Kənay kənacəmɛ Yesu darəŋ, kɔ Yesu ɛŋkafəlɛ, k'oloku ŋa:

26 «Məna nwɛ məncɛps'em darəŋ mɔ, pəmar mətam kəce wisi kɔ wiri, kɔ wəran kam, kɔ awut am, awɛnc əm aŋa arkun, akirɛ am kɔ kiyi kam doru yati, kɔ pəyi fɛ ti-ɛ, fum wəkakɔ ɔfətam kəyɔnɛ wəcɛpsɛ kem darəŋ.
27 Məna nwɛ o nwɛ məntɔwosɛ kətərəs kɔ kəfi mɔ, məfətam kəyɔnɛ wəcɛpsɛ kem darəŋ.
28 Bawo nəna akaŋɛ dacɔ, məna nwɛ məŋfaŋ kəcəmbər kələ mɔ, məfəndɛ kərɛsna məlɔm daka dɔkɔ məŋkɔbɛrsɛ teta kələ kam mɔ, kɔ pəyɔnɛ a daka dadɔkɔ dɛntam kəlip kəcəmbər ka kələ kaŋkɔ-ɛ.
29 Mba kɔ nəncop kəcəmbər kələ ta nəlip kəcəmbər ki, nwɛ o nwɛ ɛnəŋk ki mɔ, endeselər nu
30 pəcloku: ‹Afum akaŋɛ ŋancop kəcəmbər kələ mba ŋantam fɛ ki kələpəs.›
31 Itɔ pəyi wəbɛ nwɛ ɛŋfaŋ kəkɔsutɛnɛ kɔ wəbɛ wələma mɔ, mɛnɛ pəndɛ pəmɔmən kɔ pəyɔnɛ, afum wul wəco (10.000) ŋantam kəsutɛnɛ kɔ afum wul wəco mɛrəŋ (20.000) aka wəbɛ wəkɔ ŋaŋkɔsutɛnɛ mɔ.
32 Kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ŋaŋsɔrɛbəlɛnɛ, wəbɛ wəka afum wul wəco (10.000) pəsom nda wəbɛ wəka afum wul wəco mɛrəŋ (20.000) wəkɔ ŋaŋkɔsutɛnɛ mɔ, ntɛ pəmar pəkɔt ta ŋasutɛnɛ mɔ.
33 Awa, məna nwɛ o nwɛ məntɔce ca yɔkɔ məyɔ mɔ, məfətam kəyɔnɛ wəcɛpsɛ kem darəŋ.»

Mɛr mmɛ mɛndɛncɛ mɔ
Mat 5.13; Mark 9.50

34 «Paka pətət pɔ mɛr məyɔnɛ, mba kɔ mɛr mɛndɛncɛ-ɛ, ak'antam mi kəbətsɛ-ɛ?
35 Mɛr mɛdɛnc məfətesɛ tɛm tatɔkɔ antɔf, məfətesɛ ncɛk-cɛk ya yɔbəf, mɛnɛ pagbal mi dəyika. Məna nwɛ məŋyɔ ləŋəs məcne mɔ, məne ti!»

15

Capafɔ ca aŋkesiya nŋɛ ŋɛnasɔlɛ, k'anəŋk sɔ ŋi mɔ
Mat 18.12-14

1 Abaŋəs dut kɔ afum aciya ŋalətərnɛ Yesu kəkɔcəŋkəl kɔ.
2 AFarisi kɔ acicəs a sariyɛ ŋaccɔpɛnɛ: «Fum wəkawɛ eŋselɛnɛ aciya, pəwosɛ kədi yeri kɔ ŋa.»
3 Mba kɔ Yesu oloku ŋa capafɔ ncɛ:
4 «Nəna afum akaŋɛ dacɔ, an'ɔŋyɔ ŋkesiya tasar tin (100), a ŋin ŋɔsɔlər kɔ, ta ɛsak yɔkɔ wəco camət-maŋkəlɛ kɔ camət-maŋkəlɛ (99) dətɛgbərɛ kəkɔtɛn ŋin ŋɔkɔ ŋɔsɔlər kɔ mɔ, haŋ pənəŋk ŋi-ɛ?
5 Kɔ wəkayi ɔŋkɔ pənəŋk ŋi-ɛ, pəgbaŋnɛ ŋi amera ŋobotu disrɛ,
6 ɔnckɔnabɛrɛ nde ndərən, ewe anapa ɔn kɔ andɛ ɔn nde ndərən, pəloku ŋa: ‹Nəwoləs kɔ ina, bawo inəŋk aŋkesiya ŋem ŋɔkɔ ŋɛnasɔlər im mɔ.›
7 Icloku nu: Pəbotu pəŋkɔyi darɛnc teta fum wəkin nwɛ ɔŋkɔsəkpər amera pəcəmɛ dəpɔ dolompu darəŋ mɔ, pətas teta afum wəco camət-maŋkəlɛ kɔ camət-maŋkəlɛ (99) aŋɛ pəntɔmar kəsəkpər mera, bawo ŋalomp mɔ.»

Capafɔ ca pəsam gbəleŋ mpɛ pɛnasɔlɛ, k'anəŋk sɔ pi mɔ
8 «Kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, wəran wəre ɔŋyɔ pəsam gbəleŋ wəco, a gbəleŋ bin bɔsɔlər kɔ ta omot lamp, ta ɛfɛŋ kələ, ta ɛntɛn pi belbel, haŋ pənəŋk pi mɔ?
9 Kɔ wəran nwɛ ɛnəŋk pəsam gbəleŋ mpɛ-ɛ, eŋwe anapa ɔn, kɔ andɛ ɔn, pəloku ŋa: ‹Nəwoləs kɔ ina bawo inəŋk pəsam gbəleŋ mpɛ pɛnasɔlər im mɔ.›
10 Icloku nu, pəbotu peyi mɛlɛkɛ a Kanu dacɔ teta fum wəciya wəkin gboŋ nwɛ ɛŋsəkpər amera pəcəmɛ pəlompu darəŋ mɔ.

Capafɔ ca wətɛmp wəsɔlɛ, k'anəŋk kɔ sɔ mɔ
11 Kɔ Yesu oloku sɔ: «Fum wələma ɛnayɔ awut arkun mɛrəŋ.
12 Kɔ wəkɔ ɛfɛtɛ mɔ, oloku kas: ‹Papa məsɔŋ im da pəmar idesɔtɔ kɛ kam mɔ.› Kɔ kas eyer daka dɔn awut ɔn akaŋɛ mɛrəŋ dacɔ.
13 Ntɛ mataka mepic mencepər mɔ, kɔ wan wəfɛt ɛncaməs daka dɔkɔ ɛnasɔtɔ mɔ fəp. K'osumpər dəpɔ k'ɔŋkɔ pəbɔlɛ, atɔf ŋocuru. Nde ɛnakɔ pəyi yamayama pəcləsər-ləsər daka dɔkɔ ɛnayɔ mɔ.
14 Ntɛ wan nwɛ elip kədi daka dɔn mɔ, kɔ dor dəpəŋ dɛmbɛrɛ atɔf ŋaŋɔkɔ ɛnayi mɔ, kɔ ca yoncop kəbut kɔ.
15 K'ɔŋkɔ pəyi nda fum wələma wəka atɔf ŋaŋɔkɔ, wəkɔ ɛnasɔŋ kɔ kəkɛk ka səp yɔn mɔ.
16 Wan nwɛ pəfaŋ kədi yeri ya səp, mba ali fum ɛnasɔŋ fɛ kɔ yi.
17 Awa, k'ɛyɛfɛ kəcɛm-cɛmnɛ teyi tɔn, k'olokunɛ: ‹Afum cəke ŋayi kəbəc ndena papa kem aŋɛ ŋayɔ cəcom cəlarəm mɔ, a ina icfinɛ nnə dor.
18 Kəyɛfɛ k'inder ikɔ ndena papa kem ikɔ iloku kɔ: Papa inciya Kanu, k'inciya sɔ məna.

19 Imbut pəleli mpɛ pəmar məsumpər'em pəmə wan kam mə. Mba məsumpər im oŋ pəmə
wəbəc kam.›
20 Kə wan nwɛ elɛk dəpə k'olukus ndena kas.»
«Ɔsərəbəlɛ, kə kas ɛnəŋk kə, kə nənəfər dəpəŋ dosumpər kə. Kə kas ɛyɛksɛ kəkəfayənɛ kə,
k'ɛnɛpsərnɛ kə dəkilim, k'oncup kə.
21 Kə wan oloku kə: ‹Papa, inciya Kanu, k'inciy'am, pəmar fɛ sə məsumpər im pəmə wan
kam.›
22 Mba kə kas kəloku acar ən: ‹Nəkɛrɛ duma dətət nəbɛr kə! Nəbɛr kə kurundɛ dətɛlər, nəsəŋ
kə cəfta!
23 Nəkɛrɛ tana tetifi təkə, nədif pi. Padi yeri, pawoləs!
24 Bawo wan kem wəkawɛ nəŋnəŋk mə, ɛnafi, mba olukus sə kəder doru! Ɛnasəlɛ, mba
inəŋk kə sə!› Kə ŋayɛfɛ kəwoləs.
25 Tɛnatəŋnɛ Coco pəyi dalɛ. Ntɛ wəkakə ender pələtərnɛ kələ kəŋan mə, k'ene təkə aŋfer
pacpisɛ mə.
26 Kə Coco ewe wəcar wəkin k'eyif kə tes ntɛ teyi kələ kəŋan mə.
27 Kə wəcar oloku Coco: ‹Wɛnc əm eder, mba ntɛ olukus kətamnɛ disrɛ mə, itə papa kam
endifɛ tana petifi pəkə.›
28 Kə pəntɛlɛ Coco nwɛ, ta ɛfaŋ sə kəbɛrɛ dɛkɛr-ɛ. Kə kas owur kəkəlɛtsɛnɛ kə.
29 Mba kə wan wəcəkə-cəkə nwɛ oloku kas: ‹Meren mɛlarəm mə mamɛ, iy'əm darəŋ
icbəc'am pəmə wəcar, ali dəsək din iŋgbɛkəl fɛ mosom mam, mba ali dəsək din sə məna məsəŋ
f'em tir idif səwoləs kə anapa em.
30 Mba ntɛ wan kam wəkawɛ ender mə, nwɛ əŋkə pələsər-ləsər daka dam kə aran
ayamayama mə, nkən taŋ məndifɛ kə tana petifi pəkə!›
31 Kə kas kəloku Coco, ‹Məna wan kem, sən'eyi dɛ kə məna, daka ndɛ o ndɛ iyə nnə mə, dam
də!
32 Mba pəmar yati paboc kəsata, pawoləs: Bawo wɛnc əm wəkawɛ məŋnəŋk mə, ɛnafi,
k'olukus sə kəyi doru. Ɛnasəlɛ, k'anəŋk kə sə.›»

16

Capafə ca wəcəmbər-cəmbər daka

1 Kə Yesu oloku acɛpsɛ ən darəŋ: «Fum wəka daka wələma ɛnayə wəcəmbərɛ-cəmbərɛ daka,
k'ander payemsɛnɛ kə, a ɛŋləsər-ləsər daka da mariki mən.
2 Kə mariki mən mewe kə, pəcloku kə: ‹Cəke c'ine tetam-ɛ? Məsəŋ'em kəcərɛ təkə
məncəmbər-cəmbər daka dem mə, bawo məfəsəyənɛ wəcəmbər-cəmbər daka dem.›
3 Kə wəcəmbər-cəmbər daka nwɛ olokunɛ dɛbəkəc: ‹Cəke c'indeyə-ɛ, bawo wəka daka nwɛ
oloku kəwur'em kəcəmbər-cəmbər daka dən? Iyə fɛ fənəntər kədeyənɛ wəbifti antəf, ilapərnɛ
sə kəctola.
4 Incərɛ oŋ ntɛ indeyə, a afum ŋabaŋ im wələ waŋan disrɛ kə wəkawɛ owur'em kəcəmbər-
cəmbər daka dən-ɛ.›
5 Kə wəcəmbər-cəmbər daka nwɛ ewe fum wəcəkə-cəkə wəkə ɛnatəmpərɛ mariki mən debe
mə. K'eyif kə: ‹Cəke cə məntəmpərɛ mariki mem debe-ɛ?›
6 Kə wəkakə oloku kə: ‹Moro ma olif kokos tasar tin (100).› —‹Awa, məlɛk areka, məndɛ
məcic: 50.›
7 K'eyif sə wələma: ‹A məna-a, cəke cə məntəmpər-ɛ?› Kə wəkakə oloku: ‹Malə busul tasar
tin (100).› —‹Awa, məndɛ məlɛk areka, məcic 80.›
8 Kə wəka daka nwɛ oŋkor-koru wəcəmbərɛ-cəmbərɛ kən daka wətəlomp nwɛ ntɛ əŋkət
belbel mə. Awa, afum a doru ŋancərɛ kəyə mes taŋan pətas akə ŋayənɛ aka pəwaŋkəra mə.»
9 Kə Yesu ənəcər: «Icloku nu: Nətɛnɛ daka dətəsək anapa, itə əŋsəŋɛ kə dendelip-ɛ, pabaŋ nu
nde nəŋkəyi doru o doru mə.
10 Məna nwɛ aŋlaŋ teta tes tɛfɛt mə, antam sə kəlaŋ əm teta tes təpəŋ. Məna nwɛ məntəlomp
teta tes tɛfɛt mə, məfəlomp teta tes təpəŋ.
11 Kə məntəlomp kəcəmbər-cəmbər ka daka dətəsək ndɛ deyi doru dandɛ mə, an'endesəŋ
əm kəcəmbər-cəmbər ka daka dosoku-ɛ?
12 Kə məntəlomp teta daka da fum-ɛ, an'endesəŋ əm ndɛ dəyənɛ dam mə-ɛ?
13 Ali wəcar wəkin ofətam kəbəcɛ abɛ mɛrəŋ. Kə teyi-ɛ, enter wəkin pəbətər wəkə, kə pəyənɛ
fɛ ti-ɛ, pəsektərnɛ wəkin, pəbɛr wəkə kumunt. Nəfətam kəbəcɛ Kanu kə pəsam tɛm tin.»

Moloku mənəŋksəl ma Yesu
Mat 11.12-13; 5.31-32; Mark 10.11-12

14 AFarisi, aŋɛ ŋanabətər pəsam mə, kəne ka moloku mamɛ, kə ŋayɛfɛ kəfani Yesu.
15 Kə Yesu oloku ŋa: «Nəna, nəncəmbərnɛ afum alompu nnə awɛnc nu aŋa ŋayi mə, mba
Kanu kəncərɛ nu bəkəc, bawo ntɛ afum ŋampɛnɛ darenc mə, itə Kanu nkən ence.

16 Tɛm ta Sariyɛ sa Musa kɔ ta sayibɛ tɛnawon haŋ tɛm ta Saŋ. Kəyɛfɛ oŋ tɛm tatɔkɔ, k'ancop kədəŋk Kibaru Kətɔt ka dɛbɛ da Kanu, nwɛ o nwɛ kəsiməsɛ k'ɛndɛ kəbɛrɛ ka di dəntɔf.
17 Mba pəfəfərɛnɛ kɔm kɔ antɔf kəsɔlɛ, pətas tofo tɛfɛt ta pecic pin* pa sariyɛ kətɛmpɛnɛ.
18 Nwɛ ence wəran kɔn pəkɔ pənɛncɛ wələma mɔ, dəkəcəmɛ da wəsumpər dalakɔ d'eyi. Nwɛ o nwɛ ɛnɛncɛ wəran nwɛ wos ence mɔ, dəkəcəmɛ da wəsumpər dalakɔ d'eyi.»

Capafə ca wəka daka kɔ Lasar

19 «Wəka daka wələma ɛnayi, pəcbɛrnɛ yamos yɔtɔt, yeyeŋki kəway. Dəsɔk o dəsɔk pəyi pətɔt disrɛ, pəcdi yeri yɔtɔt.
20 Kələ kɔn kiriŋ, fum wətɔyɔ daka o daka wələma, nwɛ ancwe Lasar mɔ, pəyɔ runc, pəfəntərɛ kusuŋka kɔn.
21 Lasar nwɛ pəfaŋ kəcburuk yeri nyɛ yɛntɛmpɛnɛ-tɛmpɛnɛ amɛsa dəntɔf ŋa wəka daka nwɛ mɔ, pədi. Mba kɔ cen yender yɛcnɛntəs runc yɔn.
22 Kɔ Lasar efi, kɔ mɛlɛkɛ mender mɛlɛk kɔ, kɔ meŋkekərɛ kɔ kəkɔŋesəm nde Abraham kəsək. Kɔ wəka daka nwɛ ender pəfi, k'awup kɔ.
23 Nde kəfo nkɛ afi ŋaŋkɔ mɔ, kɔ wəka daka eyekti fər, k'ɛnəŋk pəbɔlɛ Abraham kɔ Lasar pəcŋesəm kɔ kəsək.
24 Kɔ wəka daka nwɛ oŋkulərnɛ: ‹Papa Abraham, məyɔn'em nənəfər! Məsom Lasar pəgbət tɛlər tɔn dəromun pəder pəcaŋkəs im temer, bawo kətərə k'indɛ nnɔ nɛnc dandɛ.›
25 Kɔ Abraham oloku kɔ: ‹Wan kem, məcɛm-cɛmnɛ a mənasətə daka dam ntɛ mənayi doru mɔ, kɔ Lasar nkɔn ɔsətɔ pəcuy kiyi kɔn doru. Ndɛkəl oŋ, kəŋesəm k'eyi, məna məyi sɔ dəmnɛ pəcuy.
26 Kɔ tɛyɛfɛ dənda-ɛ, dobo dəpɔŋ deyi su dacɔ kɔ nəna ntɛ tɔŋsɔŋɛ nwɛ ɛŋfaŋ kəcepər pəder nnɔ səyi mɔ, ta ɛntam-ɛ.›
27 Kɔ wəka daka nwɛ oloku: ‹Ilɛtsɛn'am, Papa, məsom Lasar nde kələ ka papa kem.
28 Bawo, iyɔ di awɛnc anja kəcamət, Lasar pəkɔ pəloku ŋa ntɛ teyi nnɔ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta ŋa sɔ ŋadeder nnɔ pəcuy pampɛ peyi mɔ.›
29 Kɔ Abraham oloku: ‹Ala, awɛnc əm anja ŋayɔ Musa kɔ adəŋk a Kanu. ŋacəŋkəl ŋa.›
30 Kɔ wəka daka nwɛ oloku Abraham: ‹Ala, Papa, kɔ fum ɛyɛfɛ nnɔ afi ŋayi mɔ pəkɔ pəlok-lokər ŋa-ɛ, ŋaŋsəkpər mera ŋacəmɛ pəlompu darəŋ.›
31 Kɔ Abraham oloku kɔ: ‹Kɔ ŋantɔcəŋkəl Musa kɔ adəŋk a Kanu-ɛ, ali fum ɛyɛfɛ nnɔ afi dacɔ, ŋafɔkɔcəŋkəl wəkayi.›»

17

*Kiciya kɔ kəŋaŋnɛ ******
Mat 18.6-7; Mark 9.42

1 Kɔ Yesu oloku acɛpsɛ ɔn darəŋ: «Pəfɔtam kəyi ta mes meyi mmɛ məsɔŋɛ fum kəloŋɛ mɔ. Mba pəlɛc peyi nwɛ ɔŋsɔŋɛ mi kəyi mɔ.
2 Pəfəfərɛnɛ kəkot wəkayi tasar tɔpɔŋ dəkilim pagbal kɔ dəkəba, kɔ pəyɔnɛ wəkayi pəsɔŋɛ wəfəfər wəkin kəloŋɛ-ɛ*.
3 Nəkɛmbərnɛ belbel!
Kɔ wɛnc'əm enciya-ɛ, məgbəŋ-gbəŋər kɔ. **K'ɛsəkpər amera pəcəmɛ pəlompu darəŋ**-ɛ, məŋaŋnɛnɛ kɔ.
4 Kɔ wɛnc'əm enciy'am camət-mɛrəŋ dəsɔk din disrɛ-ɛ, a pəluksərnɛ kəder'əm camət-mɛrəŋ pəclok'əm: ‹Kəsəkpər k'inder amera few, incəmɛ pəlompu darəŋ-ɛ,› məŋaŋnɛnɛ kɔ.»
5 Kɔ asom a Yesu darəŋ ŋaloku Wəbɛ: «Məbɛrɛnɛ su kəlaŋ!»
6 Kɔ Mariki oloku ŋa: «Kɔ nəntɔmpər kəlaŋ nkɛ kəyi pəmɔ tɛŋgbɛn tɛfɛt mɔ, nəntam kəloku kətɔk nkɛ: Məgbuktɛ nnɔ məkɔ məcəmɛ nde dəkəba, kətɔk kaŋkɔ kəyɔ tɛfaŋ tonu.»
7 «Nəna akaŋɛ dacɔ, anɔ ɔyɔ wəcar nwɛ embifti, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wəkayi pəckɛk, a pəckɔnayɛfɛ dalɛ, pəloku kɔ: ‹Məder katəna məder məndɛ dɛmɛsa!›
8 Ntɛ oŋloku kɔ mɔ: ‹Məlompəs'em yeri yem, məbɛrnɛ duma məsɔŋ im yeri, haŋ ilip kədi yeri imun. K'ilip-ɛ, məna mədi yeri məmun.›
9 Wəka wəcar kakɔ eŋyek-yekəs kɔ bawo ɔyɔnɛ kɔ mes məkɔ ɛfaŋ mɔ ba? Ala!
10 Tin tayi tɔ kɔ nəna, kɔ nəlip k'ɔyɔ mes məkɔ afaŋər nu mɔ fəp-ɛ, nəloku: ‹Acar gbəcərəm ŋɔ səyɔnɛ. Ntɛ pəmar su kəyɔ mɔ, tɔ səyɔ.›»

Yesu kətaməs kɔn acunɛ sen wəco

11 Yesu eyi kəkɔ Yerusalɛm, kɔ Yesu ɛyɛfɛ kəcali atɔf ŋa Samari kɔ ŋa Kalile dacɔ.
12 Eyi kəbɛrɛ tadare tələma, kɔ afum wəco acunɛ sen aləma ŋander ŋafaynɛ kɔ, kɔ ŋancəmɛ pəbəlɛ.

---

* **16:17** Itɔ ɔyɔnɛ cəsoma «sigirɛ»

* **17:2** *Pəsɔŋɛ fum wəfəfər wəkin kəloŋɛ* = pəsɔŋɛ fum wəfəfər kəciya

13 Kɔ ŋampɛnɛ sim ŋacloku: «Yesu, Mariki, məyɔnɛ su nɔnɔfɔr!»
14 Ntɛ Yesu ɛnəŋk ŋa mɔ, k'oloku ŋa: «Nəkɔ nəmentərnɛ aloŋnɛ nde kələ kəpɔŋ ka Kanu.» Afum aŋɛ ŋayi kəkɔ, kɔ pəyɔnɛ a ŋasɔk a kɔ ŋandebɛrɛ di.
15 Ntɛ wəkin ɛnəŋknɛ pətamnɛ mɔ, k'oluksərnɛ pəccam debeki da Kanu dim dəpɔŋ.
16 K'ɛfəntərɛ dəntɔf, k'osumpər Yesu wɛcək, k'eyek-yekəs kɔ.† Fum wəkakɔ, wəSamari ɛnayi.
17 Kɔ Yesu eyif kɔ: «Bafɔ asɔkəs afum aŋɛ wəco? Deke alpəs aŋɛ camət-maŋkəlɛ ŋayi-ɛ?
18 Ali wəkin ɛncɛm-cɛmnɛ fɛ kəluksərnɛ **pədecam debeki da Kanu**, mɛnɛ wəcikəra wəkin wəkawɛ?»
19 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məyɛfɛ məkɔ, kəlaŋ kam kəyac əm.»

Kəder ka dɛbɛ da Kanu
Mat 24.23-28,37-41

20 Ntɛ aFarisi ŋayif Yesu tɛm ntɛ dɛbɛ da Kanu dendeder mɔ, k'oloku ŋa: «**Dɛbɛ da Kanu** dɔfɔder pagbətnɛ di fəp.
21 Afɔkulɛ di, ‹Id'ɛndɛ nnɔ!›, ‹Idɔkɔ nde!› Bawo dɛbɛ da Kanu nəna ŋɔ deyi dacɔ.»
22 Ntɛ Yesu elip kəloku ŋa ti mɔ, k'oloku acɛpsɛ ɔn darəŋ: «Dɔsɔk dendebəp ndɛ nəndefaŋ kənəŋk dɔsɔk din da Wan ka Wərkun mɔ, mba nəfɔsɔnəŋk di.
23 Andeloku nu: ‹Eyi nnɔ!› kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ ‹Eyi nde!› Ta nədekɔ di, ta nədeyɛksərnɛ kəkɔ di.
24 Ti disrɛ, dɔsɔk ndɛ Wan ka Wərkun endeder mɔ pəndeyi pəmɔ ntɛ pəmot pɔŋsɔŋ pəwaŋkəra pa darenc kəyɛfɛ kəsək kin haŋ ka mɛrəŋ mɔ.
25 Mba mɛnɛ pətərɔ pəpɔŋ kərɛsna, afum a tɛm tantɛ ŋawɛnəs kɔ.
26 Təkɔ tɛnacepər tɛm ta Nuha mɔ, tendecepər sɔ dɔsɔk da Wan ka Wərkun.
27 Afum ŋancdi yeri, ŋacmun, arkun kɔ aran ŋacnɛncɛnɛ haŋ dɔsɔk ndɛ Nuha ɛnabɛrɛ debil mɔ: Kɔ kutup kənder nkɛ kənamələk afum fəp mɔ.
28 Pəndeyi pəmɔ tɛm ta Lɔt. Afum ŋancdi yeri, ŋacmun, ŋacway, ŋaccaməs, ŋacbɔf, ŋaccəmbər wɔlɔ.
29 Mba dɔsɔk ndɛ Lɔt owur Sodom mɔ, nɛnc kɔ pərbəlɔ yɛnatuf Sodom kɔ yɛmələk ca ya di fəp.
30 Itɔ pəndeyi dɔsɔk ndɛ andementər Wan ka Wərkun mɔ.»
31 «Dɔsɔk dadɔkɔ nwɛ eŋyi dabaŋka mɔ, ta pəbɛrɛ dəkəlɔ pəlɛk ca yɔn. Fum nwɛ tɛmbəp dalɛ mɔ, ta pəlukus nde ndərɔn.
32 Nəcɛm-cɛmnɛ wəran ka Lɔt.‡
33 Məna nwɛ məndesɛp kəmɛŋk kəyi doru kam mɔ kəndesalpər əm, kɔ məna nwɛ kəŋsalpər mɔ, məndesɔmɛŋk ki.
34 Icloku nu: Pibi papɔkɔ, afum mɛrəŋ ŋandefəntərɛ kəfənc kin, palɛk wəkin, pasak wəka mɛrəŋ.
35-36 Aran mɛrəŋ ŋandeyi kəcɔ kirir kin, palɛk wəkin pasak wəka mɛrəŋ.§
37 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋayif kɔ: «Deke tatɔkɔ tendekɔyi-ɛ, Mariki?» Kɔ Yesu oloksɛ ŋa: «Nde pefi peyi mɔ, difɔ yɔfən yendebəpsɛnɛ.»

18

Capafɔ ca wəran nwɛ wos efi mɔ, kɔ wəboc kiti

1 Kɔ Yesu oloku ŋa capafɔ, kəmentər ŋa a mɛnɛ **ŋ**aclok-lokə**r Kanu** tɛm o tɛm ta dis dələl ŋa.
2 K'oloku: «Dare dələma dɛnayi dɔyɔ wəboc kiti nwɛ ɛnatɔ kəcnesɛ Kanu mɔ, ali fum ta eleləs-ɛ.
3 Dare dadɔkɔ dɔyɔ sɔ wəran wətələ wələma nwɛ encder pəcloku kɔ: ‹Məboc'em kiti kɔ wəyɛfərɛnɛ kem dacɔ!›
4 Kɔ wəboc kiti nwɛ ɛfatər kɔ haŋ, k'ende pəlokunɛ dɛbəkəc: ‹Ali ntɛ intɔcərɛ Kanu, ta ilelәs nwɛ o nwɛ mɔ,
5 ntɛ wəran nwɛ wos efi, ələləs im dis mɔ, ibocɛ kɔ kiti kɔ wəyɛfərɛnɛ kɔn dacɔ, ntɛ tendesɔŋɛ kɔ kətəgbɔkərɛ-gbɔkərɛ sɔ kəder mɔ, pədenaŋkanɛ kələləs im dis.›»
6 Kɔ Mariki ɔnɔcər: «Nəcəŋkəl ntɛ wəboc kiti wətəlomp oŋloku mɔ.
7 Kanu nkɔn ɔfɔdekɔbocɛ afum ɔn aŋɛ kiti ba, aŋɛ ŋambokər kɔ pibi kɔ daŋ mɔ? Endesɔŋɛ ŋa kəwon kəkar ba?
8 Icloku nu: Ɔfɔdesɔŋɛ ŋa kəwon kəkar, endebocɛ ŋa kiti katəna katəna. Mba kɔ Wan ka Wərkun endeder-ɛ, endebəp kəlaŋ doru ba?»

† **17:16** *K'eyek-yekəs kɔ* = «k'eyif Yesu barka teta kətaməs kɔn.» **17:27** Dəkəcop 6.9-7.24 **17:29** Dəkəcop 19.24
‡ **17:32** Məmɔmən Dəkəcop 19.26 § **17:35-36** Anderŋər yeycicəs yələma «Arkun mɛrəŋ ŋandeyi dalɛ din dayi, pasumpər wəkin pasak wəkɔ.»

Capafɔ ca wəFarisi kɔ wəwerəs dut
9 Kɔ Yesu oloku sɔ capafɔ ncɛ afum alɔma anɣɛ ŋanacɛm-cɛmnɛ kəlomp, a ŋacfani akɔ mɔ:
10 «Kɔ afum mɛrəŋ ŋampɛ kəkɔtola Kanu nde **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu**, wəkin nwɛ pəyɔnɛ wəFarisi, wəkɔ pəyɔnɛ wəwerəs dut.

11 WəFarisi nwɛ pəcəmɛ pəclok-lokər Kanu dɛbəkəc ntɛ: ‹Kanu, iyif əm barka* ntɛ intɔyi pəmɔ afum alpəs akɔ ŋayɔnɛ abaŋəs ca ya afum mɔ, ta ŋalomp, ŋacsumpər dalakɔ, ntɛ intɔyi pəmɔ wəwerəs dut nwɛ mɔ.
12 Kəmɛrəŋ k'iŋsuŋ dɔsɔk doluksər disrɛ, icsɔŋ sɔ farilɛ fəp fa yɔsɔtɔ yem.›
13 Wəwerəs dut nwɛ nkɔn pəcəmɛ pəbɔlɛ, pəcnesɛ kəyekti fɔr darenc yati, mba pəcsut-sutnɛ abəkəc kəcloku: ‹Kanu məŋaŋnɛn'em, ina wəciya!›
14 Icloku nu: Fum wəkakɔ ɛnalomp nnɔ Kanu kəyi mɔ, a k'endelukus nde ndɔrɔn. Mba wəFarisi ɛnalomp fɛ nnɔ Kanu kəyi mɔ. Nwɛ o nwɛ oŋyoknɛ mɔ, andetorɛ kɔ. Nwɛ o nwɛ otorɛ banca mɔ, andepɛnɛ kɔ.»

Yesu kətolanɛ kɔn awut afɛt
Mat 19.13-15; Mark 10.13-16
15 Afum ŋanckɛrɛ Yesu ali cənaka ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəcdeŋər ŋa waca teta kətolanɛ ŋa pətɔt. Ntɛ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋanəŋk ti mɔ, kɔ ŋaŋgbəŋ-gbəŋər ŋa.
16 Mba kɔ Yesu ɔlɔtərnɛnɛ awut pəcloku: «Nəsak awut ŋader nnɔ iyi mɔ! Ta nəyamsər ŋa kəder, bawo afum anɣɛ ŋayi pəmɔ awut afɛt akanɣɛ mɔ, ŋa ŋayɔ dɛbɛ da Kanu.
17 Awa! Kance icloku nu: Nwɛ o nwɛ ɔntɔfaynɛ dɛbɛ da Kanu pəmɔ wanfɛt mɔ, ɔfɔdekɔbɛrɛ di disrɛ.»

Wərkun wəka daka dɛlarəm
Mat 19.16-30; Mark 10.17-31
18 Kɔ wəbɛ wəlɔma eyif kɔ: «Wətəksɛ wətɔt, cəke cɔ pəmar im kəyɔ, isɔtɔ kiyi wəyeŋ ka doru o doru-ɛ?»
19 Kɔ Yesu eyif kɔ: «Ta ake tɔ məwen'em ‹Wətɔt›-ɛ? Ali fum ɔyɔnɛ fɛ wətɔt, mɛnɛ Kanu sona gboŋ.
20 Məncərɛ mosom ma Kanu: Ta məsumpər dalakɔ, ta mədif fum, ta məkiyɛ, ta məbaŋɛ fum sede sa yem, məleləs wisi kɔ wiri.»
21 «Ileləs mamɔkɔ fəp kəyɛfɛ isɔrɔfɛtɛ,» fum wəkakɔ pəcloku.
22 Ntɛ Yesu ene kɔ dim mɔ, k'oloku kɔ: «Awa tes tin gboŋ tobut əm: Məcaməs daka ndɛ məyɔ mɔ fəp, məyer pəsam papɔkɔ atɔyɔ daka, məndekɔsɔtɔ daka dɛlarəm nde dəKɔm. Kɔ məlip-ɛ, məder məcɛps'em darəŋ.»
23 Ntɛ fum nwɛ ene moloku ma Yesu mɔ, kɔ abɔc ŋɛmbɛrɛ kɔ, bawo ɛnayɔ daka pəcepərər.
24 Ntɛ Yesu ɛnəŋk abɔc ŋɛmbɛrɛ kɔ mɔ, k'oloku: «Pəncuca aka daka kəbɛrɛ ka akip ŋa dɛbɛ da Kanu dəntɔf.
25 Pəfəfərɛnɛ yɔkɔmɛ kəbɛrɛ ka abi ŋa tɛsɛmbɛ pətas wəka daka kəbɛrɛ ka akip ŋa dɛbɛ da Kanu dəntɔf.»
26 Anɣɛ ŋanccəŋkəl Yesu mɔ ŋayif kɔ: «Awa, an'ɛntam oŋ kəfis-ɛ?»
27 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Ntɛ tɛntambər afum mɔ, Kanu kəntam ti.»
28 Kɔ Piyɛr oloku: «Səna səsak yosɔtɔ yosu ntɛ tɔŋsɔŋɛ səncəm'am darəŋ mɔ.»
29 K'oloku ŋa: «Awa! Kance icloku nu: Fum eyi fɛ, nwɛ ɛŋsak kəlɔ, wəran, awɛnc, akomɛnɛ, kɔ awut teta dɛbɛ da Kanu,
30 ta wəkayi əŋkɔsɔtɔ pəla pəcepərər doru dandɛ, pəsɔtɔ sɔ kiyi wəyeŋ ka doru o doru tɛm tekiriŋ.»

Yesu ɛndəŋk tamaas defi dɔn kɔ kədeyɛfɛ kɔn afi dacɔ
Mat 20.17-19; Mark 10.32-34
31 Kɔ Yesu ɛlɛk Asom ɔn wəco kɔ mɛrəŋ, k'oloku ŋa: «Nəcəŋkəl im, Yerusalɛm ayi kəpɛ. Mes mmɛ sayibɛ a Kanu ŋanacicəs teta Wan ka Wərkun mɔ fəp, mendekɔlarɛ.
32 Bawo andekɔlɛk kɔ pabɛr atɔyɔnɛ aSuyif dəwaca. Andekɔfani kɔ, andekɔtərəs kɔ, andekɔyuksər kɔ lin,
33 andekɔsutɛ kɔ tərɔŋkɔn, a padedif kɔ. Tataka ta maas ta defi dɔn pəfɔtɛ afi dacɔ.»
34 Mba Asom ɔn ŋanane fɛ ti tɔlɔm o tɔlɔm. Ŋanacərɛ fɛ ntɛ tatɔkɔ toloku mɔ.

Yesu kətamɔs kɔn wətɔnəŋk
Mat 20.29-34; Mark 10.46-52
35 Ntɛ ŋayi kəlɔtərnɛ Yeriko mɔ, tɛtəŋnɛ wətɔnəŋk wəlɔma pəndɛ dɔpɔ kəsək pəctola.
36 K'ene pɔkɔt pa kənay, k'eyif daka ndɛ dender mɔ.
37 K'aloku kɔ: «Yesu wəka Nasarɛt eyi kəcepər!»

* **18:11** *Iyif'əm barka* = Iyek-yekəs'əm

38 K'oŋkulərnɛ: «Yesu wan ka † Dawuda, məyən'em nənəfər!»
39 Aŋɛ ŋanasol kɔ Yesu ŋayi kɔ tekiriŋ mə, ŋayɛfɛ kəgbəŋ-gbəŋər kɔ a pəcaŋk, mba pəcnaŋkanɛ kəkulɛ-kulɛ: «Wan ka Dawuda, məyən'em nənəfər!»
40 Kɔ Yesu ɛncəmɛ, k'osom a pakɛrɛ kɔ fum nwɛ. Ntɛ alətərnɛnɛ kɔ mə, k'eyif kɔ:
41 «Cəke cɔ məfaŋ a iyən'am-ɛ?» K'oloku: «Mariki, iluksərnɛ sɔ kənəŋk!»
42 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məluksərnɛ sɔ kənəŋk! Kəlaŋ kam kəntaməs əm.»
43 Gbəncana babəkɔ kɔ fum nwɛ oluksərnɛ sɔ kənəŋk, k'ɛyɛfɛ k'ɛncəmɛ Yesu darəŋ **pəccam debeki** da Kanu. Ntɛ afum fəp ŋanəŋk tatəkɔ mə, kɔ ŋayɛfɛ kəkor-koru Kanu.

19

Yesu kɔ Sasey

1 Ntɛ Yesu ɛmbɛrɛ Yerikɔ mə, k'ɛncali dare.
2 Awa, kɔ fum wələma, nwɛ ancwe Sasey, nwɛ ɛnayənɛ wəbɛ ka awerəs dut, pəyɔ daka dɛlarəm,
3 pəctɛn kəcərɛ fum nwɛ aŋwe Yesu mə, mba ɛnctam fɛ ti, bawo afum ŋanala, nkən pəbumpsɛnɛ.
4 Kɔ fum nwɛ encepər kiriŋ k'ɔŋkɔ pəfərəŋk dəkətək ntɛ təŋsɔŋɛ kɔ kənəŋk Yesu mə, bawo dif'ɛnakɔ kəcepər.
5 Ntɛ Yesu ɛmbəp kətɔt kaŋkɔ dəntɔf mə, k'eyekti fər k'ɛnəŋk fum nwɛ, k'oloku kɔ: «Sasey məkufɛ mətor, bawo nde kələ kam iŋkɔ məkɔ iyi.»
6 Kɔ Sasey ɛmbɛlkər kətor, k'ɛmbaŋ Yesu pəbotu disrɛ.
7 Ntɛ afum ŋanəŋk ti mə, kɔ ŋayɛfɛ kəcɔpɛnɛ, ŋacloku: «Ndena fum wəciya ɔŋkɔ pəyi.»
8 Mba Sasey nwɛ ɛnacəmɛ mariki fər kiriŋ mə, oloku: «Mariki, indesɔŋ atəyɔ daka dacɔ da kəsɔtɔ kem. Nwɛ o nwɛ inananaŋkanɛ kəbaŋər pɛlarəm mə, indesɔŋ wəkayi kəmaŋkəlɛ ka tɔkɔ inabaŋər kɔ mɔ.»
9 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Məkɔ, Kanu kəyac aka kələ kaŋkɛ, bawo məna sɔ wəka Abraham məyɔnɛ!
10 Bawo Wan ka Wərkun ender kədetɛn kɔ kəyac ka aŋɛ ŋanasəlɛ mɔ.»

Capafɔ ca mɛncəmbəl ma kɛma
Mat 25.14-30

11 Afum ŋayi kəcəŋkəl Yesu. Kɔ Yesu ɔnɔcər capafɔ cələma, bawo ŋanalətərnɛ Yerusalɛm, afum ŋaccɛm-cɛmnɛ a dɛbɛ da Kanu dəŋkɔwur gbəncana babəkɔ.
12 Kɔ Yesu oloku: «Fum wətɔt tokom wələma, ɛnayɛfɛ k'ɔŋkɔ atɔf ŋobol-bolu kəkɔtɛn dɛbɛ a pədeder.
13 Kɔ fum nwɛ ewe acar ɔn wəco, k'ɔsɔŋ ŋa nwɛ o nwɛ tɛncəmbəl pa kɛma kəpɔŋ kin, k'oloku ŋa: ‹Nəckafəlɛ-kafəlɛ pi waca haŋ icder.›
14 Mba afum aka dare dadəkɔ ŋanater kɔ, kɔ ŋasom kəkɔloku nde fum nwɛ ɔnckɔ kətɛn dɛbɛ mɔ: ‹Səfaŋ fɛ a fum wəkawɛ pəyɔnɛ su wəbɛ!›
15 Kɔ fum nwɛ ɔŋkɔ pəsɔtɔ dɛbɛ, ntɛ olukus mə, k'ewe acar ɔn aŋɛ wəco kədecərɛ ntɛ nwɛ o nwɛ ɛŋkafəli-kafəli waca mɔ.
16 Kɔ wəcar wəcɔkɔ-cɔkɔ ender, k'oloku: ‹Mariki, isɔtɔ wəco wa kɛma kəŋkɔ mənasɔŋ im mɔ.›
17 Kɔ fum nwɛ oloku: ‹Tentesɛ, wəcar wətɔt məyɔnɛ, bawo məlomp teta tes tɛfɛt. Ti tendesɔŋɛ a isɔŋ am kəyɔnɛ wəbɛ ka sədare wəco.›
18 Kɔ wəcar wəka mɛrəŋ ender, kɔ wəkakɔ oloku kɔ: ‹Mariki, kəcamət ka kəŋkɔ mənasɔŋ im mɔ, k'isɔtɔ kədeŋər ka ki.›
19 Kɔ fum nwɛ oloku sɔ wəkakɔ: ‹Isɔŋ əm sədare kəcamət, məyɔnɛ wəbɛ kəŋan.›
20 Kɔ wələma ender pəloku: ‹Mariki kɛma kam kəŋkɛ, inafəktər ki dəkəloto kətɔt imɛŋk.
21 Inanes'am, bawo fum wəcuca məyɔnɛ: Məŋlɛk mpɛ məntɔboc mɔ, məpim nde mənatɔbɔf mɔ.›
22 Kɔ fum nwɛ oloku wəmarəs kɔn: ‹Moloku mam m'indekit'əm, məna wəcar wəlɛc! Mənacərɛ a incuca, k'iŋlɛk mpɛ intɔboc mɔ, icpim mpɛ intɔbɔf mɔ.
23 Ak'ɛnasɔŋɛ ntɛ mənatɔsɔŋ pəsam pem amɛŋk pəsam mɔ-ɛ? Kɔ ntɛ ilukus mə, k'imbaŋ pəsam pem isɔtɔ sɔ pi kəroŋ kəntaŋgbɛ.›
24 K'oloku afum akɔ ŋanayi di mɔ: ‹Nəbaŋər kɔ kɛma kaŋkɔ, nəsɔŋ ki wəkɔ ɔsɔtɔn'em kilo wəco mɔ.›
25 Kɔ afum ŋaloku: ‹Wəbɛ, wəkakɔ ɔsɔtɔ wəco!›
26 Kɔ fum nwɛ oloku ŋa: ‹Icloku nu: Məna nwɛ məyɔ mə, ambɛrɛnɛ sɔ məna wəkayi. Mba məna nwɛ məntɔyɔ mə, ambaŋər əm ali pɔkɔ məyɔ mɔ.

† **18:38** *Wan ka Dawuda* = Ti tɔyɔnɛ tokulɛ ta aYisrayel = «wəyac kəŋan.»

27 Tamɛrəŋ tayi, nəkɛr'em ater'em aŋɛ ŋanatəfaŋ a iyɔnɛ ŋa wəbɛ mɔ, nəfay ŋa mera fɔr yem kiriŋ.›»

Yesu kəkɔ kɔn Yerusalɛm
Mat 21.1-11; Mark 11.1-11; Isaŋ 12.12-19

28 Ntɛ Yesu elip kəloku afum moloku mamɔkɔ mɔ, k'osumpər dɔpɔ afum kiriŋ kəkɔ Yerusalɛm.
29 Ntɛ Yesu ɔlɔtərnɛ sədare sa Bɛtfase kɔ Betani mɔ, kəca ka tɔrɔ tɔkɔ aŋwe tɔrɔ ta Tɔk ya Olif mɔ, kɔ Yesu osom acɛpsɛ ɔn darəŋ mɛrəŋ,
30 pəcloku ŋa: «Nəkɔ nde dare ndɛ antɛfərnɛ mɔ, kɔ nəŋkɔbɛrɛ-ɛ, nəŋkɔbəp di sɔfale səfɛt pakot si, nsɛ fum o fum ɛntatɔndɛ mɔ. Nəsikəli si, nəkɛr'em.
31 Kɔ tɔyɔnɛ fum pəyif nu: ‹Ta ake tɔ nəŋsikəlɛ si-ɛ?› Nəloku kɔ: ‹Bawo Mariki ɛfaŋ si.›»
32 Kɔ afum aŋɛ anasom mɔ ŋaŋkɔ, kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp sɔfale səfɛt pakot si pəmɔ tɔkɔ Yesu ɛnaloku ŋa mɔ.
33 Ŋayi kəsikəli sɔfale səfɛt, kɔ asərka ŋayif ŋa: «Ta ake tɔ nəŋsikəlɛ sɔfale sasɔkɔ-ɛ?»
34 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ mɛrəŋ aŋɛ ŋaloku aka sɔfale: «Mariki ɛfaŋ si.»
35 Kɔ afum aŋɛ ŋaŋkenɛ Yesu sɔfale səfɛt nsɛ, kɔ ŋandeŋsər si suma səŋan sakəroŋ, kɔ Yesu ɛndɛ si kəroŋ.
36 Tɔkɔ ɔnckɔ kiriŋ mɔ, itɔ afum ŋancper-perɛ kɔ suma səŋan sakəroŋ dɔpɔ.
37 Ntɛ ŋalɔtərnɛ Yerusalɛm nde pətəmbələr pa tɔrɔ ta Tɔk ya Olif mɔ, kɔ pəmbɔt kənay kəŋkɔ kənacɛpsɛ kɔ darəŋ mɔ fəp. Kɔ ŋayɛfɛ kəkor-koru Kanu pəpɔŋ, bawo ŋananəŋk **mes mɛwɛy-wɛy mmɛ Kanu kəmmentər mɔ**.
38 Kɔ ŋaloku:
«Kanu kəpocɛ pətɔt wəbɛ nwɛ enderɛnɛ tewe ta Mariki mɔ!
Pəforu peyi dəKɔm,
kɔ pəlel peyi Kanu mofo menŋeci ma dəKɔm!»
39 AFarisi akin akin akɔ ŋanayi kənay kaŋkɔ dacɔ mɔ, ŋaloku Yesu: «Mariki, məloku acɛpsɛ am darəŋ ŋacaŋk!»
40 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Kɔ ŋancaŋk-ɛ, masar moŋkulɛ-kulɛ!»

Yesu kəbok kɔn teta Yerusalɛm

41 Ntɛ ŋalɔtərnɛ Yerusalɛm, a kɔ Yesu ɛnəŋk dare mɔ, k'ɛyɛfɛ kəbok teta di,
42 k'oloku: «Yerusalɛm, mən'ɛncərɛ məkɔ tɔkɔ aŋyɔ pasɔtɔ pəforu mɔ! Mba ndɛkəl tatɔkɔ tɔŋgbɔpən'am, məfɔtam ti kənəŋk.
43 Bawo dɔsɔk dendeder ndɛ ater am ŋandenɔŋkər əm kandɛ, ŋakɛl əm, a ŋadegbəcərɛn'am waca fəp mɔ.
44 Ŋandeləsər əm haŋ awut am, ali tasar tin ŋafɔdesakər'am mpɛ pendedeŋsɛ pɔlɔm kəroŋ mɔ, bawo mənacərɛ fɛ tɛm ntɛ Kanu kənader kəmar əm mɔ!»

Yesu kəbɛrɛ kɔn nde **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu**
Mat 21.12-17; Mark 11.15-19; Isaŋ 2.13-22

45 Ntɛ Yesu ɛmbɛrɛ nde **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu** mɔ, k'ɛyɛfɛ kəbɛləs acaməs.
46 K'oloku ŋa: «Dəyecicəs, Kanu kəloku: ‹Kəlɔ kem, dəkətola Kanu dɔ kəndeyɔnɛ,› mba nəna nəŋkafəli ki tɔgbɔkɛnɛ ta calbante.»
47 Dɔsɔk o dɔsɔk Yesu ɛnctəksɛ afum dəndo **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu** disrɛ. Aloŋnɛ apɔŋ, atəksɛ sariyɛ s'aSuyif, kɔ abeki a dətɔf ŋactɛn kədif kɔ.
48 Mba ta ŋancərɛ ntɛ ŋaŋyɔ, bawo afum fəp ŋanccəŋkəl moloku ma Yesu, ta ŋafaŋ kəbut ali toloku tɔn tin kəne-ɛ.

20

Deke kətam mes ka Yesu kəyɛfɛ-ɛ?
Mat 21.23-27; Mark 11.27-33

1 Dɔsɔk dələma, ntɛ Yesu eyi kətəksɛ afum nde **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu** mɔ, pəcloku moloku mətɔt. Aloŋnɛ apɔŋ, kɔ atəksɛ a sariyɛ s'aSuyif kəlɛkɛnɛ abeki a dətɔf ŋambɛrər kɔ,
2 kɔ ŋaloku Yesu: «Məloku su ma: Kətam kəre kɔ məyɔnɛ mes mamɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, məboncər su nwɛ ɔsɔŋ əm kətam kaŋkɔ mɔ.»
3 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Ina sɔ, k'iyif nu k'inder toloku tin. Nəluks'em ti:
4 Kəgbət dəromun ka Saŋ dəkɔm kəncyɛfɛ ba, ka nda afum?»
5 Kɔ ŋayɛfɛ kəgbɛkəlɛnɛ taŋan, ŋacloku: «Kɔ səluksɛ ndɛkəl a dəkɔm kəgbət kɔn kənayɛfɛ-ɛ, eŋyif su: ‹Ta ake tɔ nənatɔlaŋɛ Saŋ-ɛ?›
6 Kɔ səloku a nda afum kəncyɛfɛ-ɛ, aka dətɔf fəp ŋancacas su, bawo fəp fənacərɛ a Saŋ sayibɛ s'ɛnayɔnɛ.»
7 Kɔ ŋaluksɛ Yesu: «Səncərɛ fɛ.»

8 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Ina sɔ, ifɔloku nu kətam nkɛ iŋyɔnɛ mamɛ mɔ.»

Totubcɛnɛ ta abəc a ŋgbɔŋkəlɔ alɛc
Mat 21.33-46; Mark 12.1-12

9 Kɔ Yesu ɛyɛfɛ kəlok-lokər afum dətotubcɛnɛ ntɛ: «Fum ɛnabɔf ŋgbɔŋkəlɔ ya wɛn, k'ɔsɔŋ yi abəc alɔma, ŋatəŋnɛ kɔ akakɔ kəcsɔŋ kɔ kəway, kɔ nkɔn owur k'ɔŋkɔ marənt mowonu.
10 Ntɛ tɛm tepim tɛmbəp mɔ, kɔ wəka ŋgbɔŋkəlɔ osom wəcar nnɔ abəc ŋayi mɔ, kəkɔbaŋ yokom ya wɛn nyɛ pəmar ŋasɔŋ kɔ kəway kɔn mɔ. Mba kɔ abəc a ŋgbɔŋkəlɔ ŋasut kɔ, kɔ ŋasak, k'olukus waca wɔsɔkər.
11 Kɔ wəka ŋgbɔŋkəlɔ nwɛ ɔŋgbɔkərɛ sɔ kəsom wəcar wəlɔma, kɔ abəc akakɔ ŋasut sɔ fum nwɛ, kɔ ŋalapəs kɔ, kɔ ŋasak, nkɔn sɔ k'olukus waca wɔsɔkər.
12 Kɔ wəka ŋgbɔŋkəlɔ osom sɔ wəka maas, kɔ abəc a ŋgbɔnkəlɔ ŋambopər sɔ wəkakɔ, kɔ ŋambɛləs kɔ.
13 Kɔ wəka ŋgbɔkəlɔ nwɛ eyifnɛ: ‹Cəke c'indeyɔ-ɛ? Wan kem nwɛ imbətər mɔ indesom. Təlɔma ŋaŋkɔleləs wəkakɔ.›
14 Mba ntɛ abɔf a ŋgbɔŋkəlɔ ŋanəŋk wan ka wəka ŋgbɔŋkəlɔ mɔ, kɔ ŋalokɛnɛ: ‹Wəlɛk kɔn kɛ ɔfɔ, wəkawɛ. Padif kɔ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋgbɔŋkəlɔ yede yɔyɔnɛ yosu mɔ.›
15 Kɔ abəc aŋɛ ŋasumpər wan ka wəka ŋgbɔŋkəlɔ, kɔ ŋawurɛnɛ kɔ saŋka tadarəŋ, kɔ ŋandif.»
Kɔ Yesu eyif acəŋkəl ɔn, «Cəke cɔ wəka ŋgbɔŋkəlɔ nwɛ endeyɔ ŋa-ɛ?»
16 Kɔ Yesu ɔnɔcər: «Wəka ŋgbɔŋkəlɔ pəder pədifət abəc akakɔ fəp, pəbaŋ sɔ ŋgbɔŋkəlɔ yɔn pəsɔŋ yɛbəc ya yi abəc alɔma.» Ntɛ afum ŋane moloku mmɛ mɔ, kɔ ŋaloku: «Ta tatɔkɔ tɛtam kəyi!»
17 Kɔ Yesu ɛŋkafəli kəro k'ɔməmən ŋa, k'eyif: «Cəke cɔ Yecicəs Yosoku yayɛ yoloku oŋ-ɛ?:
‹Togbu mpɛ acəmbər kəlɔ ŋanace mɔ,
pɛnader pɔyɔnɛ oŋ togbu pətət, pa dacɔ.›
18 Nwɛ o nwɛ ɛntɛmpɛnɛ pi kəroŋ mɔ, ɛntɛpɛ.
Məna nwɛ pɛntɛmpɛnɛ sɔ kəroŋ mɔ, pomputuk əm.»

Atəksɛ a sariyɛ s'aSuyif ŋafaŋ kəcəpɛ Yesu towul
Mat 22.15-22; Mark 12.13-17

19 Atəksɛ a sariyɛ kɔ aloŋnɛ apɔŋ ŋactɛn kətəp Yesu waca tɛm tatɔkɔ, bawo ŋanacərɛ a tetaŋan t'ɛnalokɛ totubcɛnɛ tatɔkɔ. Mba ŋacnesɛ afum akɔ ŋanayi di mɔ.
20 Ntɛ ŋanafaŋ kəsumpər Yesu dəmoloku mɔ, kɔ ŋasom atɛnəs mes aŋɛ ŋanabaŋɛnɛ kəyɔnɛ alompu, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋatam kəbɛr kɔ wəbɛ dəwaca, nwɛ ɛnatɔmpər kətam kɔ fənɔntər fa dɛbɛ da Rom mɔ.
21 Kɔ afum aŋɛ anasom mɔ, ŋancaŋ Yesu moloku: «Wətəksɛ, səncərɛ a moloku mamɛ məŋloku məctəksɛ mi afum mɔ məsɔk. Məfɔkiti fum kənəŋk kɔn, mba dɔpɔ da Kanu yati dɔ məntəksɛ afum dəkance.
22 Awa, məloku su ma, pəmar səsɔŋ dut dosu Sesar wəbɛ wəka tɔf ya Rom ba, ka ta səsɔŋ kɔ di?»
23 Mba kɔ Yesu ɛnɛpəl towul taŋan, k'oluksɛ ŋa:
24 «Nəmentər im pəsam gbəleŋ bin. Alulu ŋa ana ŋeyi pəsam papɔkɔ-ɛ, kɔ tewe ta wəkayi?»
Kɔ ŋaloku, «Sesar wəbɛ wəka Rom.»
25 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Awa, nəsɔŋ Sesar pɔkɔ pɔyɔnɛ pɔn mɔ, kɔ Kanu sɔ pɔkɔ pɔyɔnɛ pɔn mɔ.»
26 Afum aŋɛ ŋanatam fɛ kəsumpər kɔ dəmoloku kənay nkɛ dacɔ. Mba ntɛ moloku ma Yesu mɛnaciyanɛ ŋa mɔ, kɔ ŋancaŋk.

Kəyif ka kədeyɛfɛ ka defi afi dacɔ
Mat 22.23-33; Mark 12.18-27

27 Kɔ aSadisi aŋɛ ŋanaloku a fum ɔfɔyɛfɛ defi mɔ, ŋander ŋayif Yesu moloku mmɛ:
28 «Wətəksɛ, ntɛ tɔ Musa ɛnacicɛ su: ‹Kɔ fum efi pənɛncɛ mba ta ɛsak wan-ɛ, wɛnc ka wəfi, pəlɛk wəcəbokəra pəsɔŋ wɛnc wəfi yuruya.›
29 Awɛnc camət-mɛrəŋ ŋanayi. Kɔ wəcɔkɔ-cɔkɔ ɛnɛncɛ, k'efi, ɛsak fɛ wan.
30 Kɔ wəka mɛrəŋ ɛnasər wəran wəka wɛnc,
31 kɔ tɛyɛfɛ dənda kɔ wəka maas ɛnasər kɔ. Tatɔkɔ tɔ tɛnakɔ haŋ kɔ awɛnc aŋa aŋɛ camət-mɛrəŋ fəp ŋanɛncɛ wəran nwɛ, mba nwɛ o nwɛ ɛsak fɛ wan.
32 Tɛlpəs oŋ, kɔ wəran sɔ efi.
33 Ti disrɛ, kɔ dəsɔk dɛyɛfɛ da afi dendebəp-ɛ, an'endelɛk wəran wəkawɛ-ɛ? Bawo afum akaŋɛ camət-mɛrəŋ ŋananɛncɛ kɔ!»
34 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Arkun kɔ aran a doru dandɛ ŋaŋnɛncɛnɛ.
35 Mba aŋɛ andekiti panəŋk dolompu daŋan mɔ, pəmar ŋafətɛ afi dacɔ ŋayi sɔ wəyeŋ doru ndɛ dender mɔ, ŋafɔde ŋacnɛncɛnɛ.

36 Ŋafətam sɔ kəfi, bawo pəyi ŋa pəmɔ mɛlɛkɛ, ŋa ŋandeyɔnɛ awut a Kanu, bawo Kanu kəyekti ŋa dədefi.
37 Musa oloku pəsoku pɛs a afi ŋandefətɛ ntɛ Kanu kənaloku kɔ nde tɛrəntəm mpɛ pɛncmar mɔ. Dəndo Musa ewe Mariki: ‹Kanu ka Abraham, Kanu ka Siyaka, Kanu ka Yakuba.›»
38 Kɔ Yesu ɔnɔcər, «Bafɔ Kanu ka afi k'əyɔnɛ, mba ka ayi wəyeŋ, bawo nnɔ Kanu kəyi mɔ, fəp fəŋyi wəyeŋ.»
39 Kɔ acicəs a sariyɛ alɔma ŋalɛk moloku, kɔ ŋaloku: «Wətəksɛ, məloku belbel!»
40 Kɔ ŋanesɛ sɔ kəyif kɔ moloku məlɔma.

Wəyɛk-yɛk wəka Kanu kɔ Dawuda
Mat 22.41-46; Mark 12.35-37

41 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Cəke cɔ antam kəloku a Krist wan ka Dawuda gbəcərəm ɔfɔ-ɛ?
42 Bawo Dawuda nkɔn yati oloku buk ba Yabura Dawuda disrɛ:
‹Mariki Kanu ɛnaloku Mariki mem:
Məder mənd'em nnɔ kəca kem kətət,
43 haŋ iclip kəboc aterɛnɛ am wɛcək wam dəntəf.›
44 Kɔ Dawuda ewe wəsom wəka Kanu «Mariki mən», cəke cɔ wəkakɔ ɛntam kəyɔnɛ wan kɔnɛ?»

Yesu oloku a pakɛmbərnɛ məyɔ ma atəksɛ sariyɛ
Mat 23.1-36; Mark 12.38-40

45 Ntɛ afum ŋayi kəcəŋkəl Yesu mɔ, k'oloku acɛpsɛ ɔn darəŋ:
46 «Nəkɛmbərnɛ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif: Ŋambətər kəcacɛnɛ suma səpɔŋ, ŋambətər pacyif ŋa kəyif kəlel mofo mmɛ ambəpsɛnɛ mɔ, ŋambətər pacsɔŋ ŋa səcɔm səkiriŋ sa dəkətola Kanu da aSuyif, pacsɔŋ ŋa dəkəndɛ d'abɛ mofo medi yeri dəcəsata.
47 Ŋacbaŋsər acəbokəra daka daŋan, ŋacbəlsɛ sali ntɛ tɔŋsɔŋɛ pagbɛkərɛ ŋa mɔ. Andekɔkiti ŋa kiti kəyeŋki!»

21

Kəpocɛ ka wəran wətəyɔ daka nwɛ wos ɛnafi mə
Mark 12.41-44

1 Kɔ Yesu eyekti fər, k'ɛnəŋk ntɛ aka daka ŋancbɛr kəpocɛ kəŋan kaŋkəra ka pəsam ka **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu** mɔ.
2 K'ɛnəŋk sɔ wəcəbokəra wətəyɔ daka pəcbɛr fərɛŋk mɛrəŋ.
3 K'oloku: «Kance icloku nu: Wəcəbokəra wətəyɔ daka wəkawɛ ompocɛ pətas akɔ fəp.
4 Bawo afum fəp, pecernɛ paŋan pɔ ŋambɛr kəpocɛ kəŋan, mba nkɔn, kətəyɔ kɔn daka disrɛ omboc pɔkɔ ɔyɔ gbəcərəm pedi mɔ.»

Yesu oluku a andeləsər kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu
Mat 24.1-2; Mark 13.1-2

5 Afum alɔma ŋancloku teta **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu**: «Kəntesɛ k'alompəsɛ ki masar mɛpat mətət kɔ ca yətət ya ki nyɛ aŋsɔŋ Kanu kəpocɛ mɔ.» Kɔ Yesu oloku:
6 «Dəsək dendeder, mamɛ nəŋgbətnɛ mɔ fəp andewuŋ mi. Tasar pəfədedeŋsɛ tasar pəlɔma kəroŋ.»

Pəlɛc kɔ kətərəs
Mat 24.3-14; Mark 13.3-13

7 Kɔ ŋayif kɔ: «Wətəksɛ, ake tɛm tɔ tatɔkɔ tendeyi-ɛ? Tɛgbɛkərɛ tere tendementer a mes mamɔkɔ mɛmbəp-ɛ?»
8 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəkɛmbərnɛ, ta nəsaknɛ patalər nu! Bawo afum alarəm ŋandeder ŋacbaŋɛnɛ kəbəcɛ tewe tem, ŋacloku nu: ‹In'ɔfɔ, wəsom wəka Kanu,› ‹Tɛm tɛmbəp!› Mba ta nədecəmɛ ŋa darəŋ!
9 Kɔ nəndene pacloku teta kəwan, k'afum a dətəf ŋayeŋkər abɛ aŋan bəkəc-ɛ, ta nənesɛ. Pəmar mamɔkɔ monuŋkɛnɛ meder kərɛsna, mba bafɔ ndɛkəl doru dandɛ dendelip.»
10 K'oloku ŋa sɔ: «Afum a təf ŋandeyɛfərɛnɛ kɔ afum alɔma, dɛbɛ dɛyɛfərɛnɛ kɔ dɛbɛ.
11 Antəf ŋendeyikcɛ pəpɔŋ mofo məlɔma, dor kɔ docu dendeyi. Mes mɛwɛy-wɛy mendeyi, kɔ **mɛgbɛkərɛ mɔpɔŋ mmɛ mendeyɛfɛ nde Kanu kəyi mɔ**.
12 Mba mamɔkɔ mendebəp, pasumpər nu, patərəs nu, pasɔŋ nu kəkɔkiti dəkətola Kanu da aSuyif a padebɛr nu dəbili. Andekekərɛ nu nda abɛ a təf kɔ akiriŋ a sədare səpɔŋ alɔma kəkɔkiti nu teta tewe tem.
13 Tatɔkɔ tendemar nu kəloku ka tɔkɔ nəncərɛ tetem mɔ.
14 Ta nəcɛm-cɛmnɛ pəlarəm tɛyacnɛ tonu.

20:43 Yabura 110.1

15 Ina wəkawɛ yati in'endekɔsɔŋ nu moloku kɔ kəcərɛ kəkətɛnɛ mes nkɛ ater anu nwɛ o
nwɛ ɔntədetam kəgbɛkəl mɔ.
16 Akomɛnɛ, awɛnc aŋa, anapa, kɔ abɔt anu yati ŋandekɔbɛr nu aterɛnɛ anu dəwaca,
andesɔŋɛ alarəm kəfi nu dacɔ.
17 Fəp fəndeter nu teta tewe tem.
18 Mba ali kəfon konu ka dəromp kin kəfədesəlɛ.
19 Kɔ nəmbɛrɛnɛ kəsumpər belbel-ɛ, nəndeyacnɛ nəyi doru.»

Yesu ɛndəŋk kədeləsər ka Yerusalɛm
Mat 24.15-21; Mark 13.14-19

20 «Kɔ nəndenəŋk asɔdar ŋakɛl Yerusalɛm-ɛ, nəcərɛ tɛm tatɔkɔ a kələsər ka di kələtərnɛ.
21 Tɛm tatɔkɔ akɔ ŋayi Yude mɔ, ŋayɛksɛ kəpɛrnɛ ka dəmərɔ. Akɔ ŋayi Yerusalɛm dacɔ mɔ,
ŋawur. Akɔ ŋayi dəkulum mɔ, ta ŋabɛrɛ sɔ dare de.
22 Bawo dəsɔk dadɔkɔ d'andeboc kiti, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mes mmɛ anacic mɔ fəp meyi.
23 Pucuy pere pɔ tendeyɔnɛ abɛkəs, kɔ aŋɛ ŋande ŋacmɛsər dəsɔk dadɔkɔ mɔ! Bawo pəyeŋki
pɔpɔŋ pendeyi dəsɔk dadɔkɔ dətəf, kɔ mɛtɛlɛ məpɔŋ ma Kanu nnɔ afum akakɔ ŋayi mɔ.
24 Sakma sɔ andedifətɛ ŋa, təf fəp yosumpər-sumpər ŋa yekekərɛ ŋa pəbəlɛ. Tɛm tatɔkɔ
afum acuru ŋabaŋ Yerusalɛm, haŋ tɛm ntɛ asɔŋ ŋa mɔ teclip.»

Kəder ka Wan ka Wərkun
Mat 24.29-31; Mark 13.24-27

25 «Məyɔ mɛgbɛkərɛ mmɛ mɛyɛfɛ nde Kanu kəyi mɔ mendeyi dədec, dəŋɔf kɔ dəcɔs. Dəntəf,
bəkəc yendelɛcɛ-lɛcɛ afum teta pukulɛ-kulɛ pa dəkəba kɔ yam ya ki.
26 Afum ŋandefinɛ kənesɛ ka kəcɛm-cɛmnɛ ka təkɔ tendeder dəntəf mɔ, bawo fənɔntər fa
kɔm fəndeyikcɛ.
27 Tɛm tatɔkɔ tɔ andenəŋk Wan ka Wərkun kəder kəp kəroŋ, dəfənɔntər fəlarəm, kɔ dənərɔ
da debeki dɔn.
28 Kɔ məyɔ mamɔkɔ mendecop kəder-ɛ, nəlomp, nəyekti səbomp, bawo kəsɔŋ konu kəway
kələtərnɛ.»

Cəke cɔ kətək kəkom kənatəksɛ-ɛ?
Mat 24.32-35; Mark 13.28-31

29 Kɔ Yesu oloku ŋa totubcɛnɛ tin: «Nənəŋk kətək kəkom* kɔ tək yɛləpəs nyɛ.
30 Nənckɔnanəŋk yi yɛlɛŋk, nəcərɛ katin a kətən kələtərnɛ.
31 Nəna sɔ, kɔ nəndenəŋk mes mamɔkɔ mecder-ɛ, nəcərɛ a dɛbɛ da Kanu dələtərnɛ.
32 Kance icloku nu: Dɛtɛmp dandɛ dəfɔcepər ta mes mamɛ fəp meyi-ɛ.
33 Kəm kɔ antəf yendesəlɛ mba moloku mem məfədesəlɛ.»

Ta nədirərnɛ!

34 «Nəkɛmbərnɛ belbel! Ta nəsak bəkəc yonu yɛtasərnɛ cəsata kɔ kəcis, kɔ kəcɛm-cɛmnɛ ka
doru dandɛ, kɔ pəyi ti tatɔkɔ-ɛ, dəsɔk dɔpɔŋ dadɔkɔ dendebəpɛn'am,
35 pəmɔ ntɛ manta mɛŋgbəpərnɛ lop mɔ. Bawo dəsɔk dadɔkɔ dendebəpɛnɛ afum a doru
fəp.
36 Ta nədirərnɛ, **nəclok-lokər Kanu** tɛm fəp, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəde nəsətɔ fənɔntər fəmulpɛnɛ
mes məkɔ mendeder mɔ fəp, nədekɔ nəcəmɛ, nəmentərnɛ Wan ka Wərkun, ta nəlapərnɛ.»
37 Dəsɔk dadɔkɔ, Yesu pətəksɛ afum dəndo **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu**, k'owur kəkɔcepərɛnɛ pibi
nde aŋwe «Tərə ta Tək ya Olif» mɔ.
38 Afum fəp, kɔ dec dəsɔk-ɛ, ŋanckɔ nde **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu** kəkɔcəŋkəl kɔ.

22

Abɛ kətəŋnɛ kəyɔ ka Yesu pəlɛc
Mat 26.1-5; Mark 14.1-2; Isaŋ 11.45-53

1 Kəsata ka Cəcom cətənɔŋkəl lebin nkɛ aŋwe kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ medif mɔ
kənalətərnɛ.
2 Aloŋnɛ apɔŋ kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋayɛfɛ kətɛn ntɛ ŋaŋyɔ a ŋadif Yesu mɔ, mba ŋacnesɛ
afum.

Yudas kəwosɛ kɔn kəmar abɛ a aSuyif a ŋasumpər Yesu
Mat 26.17-25; Mark 14.10-11

3 Kɔ Sentani səmbɛrɛ Yudas, nwɛ ancwe «Wəka dare da Keriyot» mɔ, nwɛ anclɔm acɛpsɛ a
Yesu wəco kɔ mɛrəŋ dacɔ mɔ.
4 Kɔ Yudas ɔŋkɔ ŋanenɛnɛ kɔ abɛ a aloŋnɛ kɔ asɔdar aŋɛ ŋancbum **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu** mɔ,
təkɔ pəmar pəbɛr Yesu ŋa dəwaca mɔ.

---

* **21:29** CəTabo «figuier»

5 Kɔ pəmbɔt ŋa, kɔ ŋantəŋnɛ kəsɔŋ kɔ pəsam.
6 Kɔ Yudas owosɛ, k'ɛyɛfɛ oŋ kətɛn tɔyɔ ntɛ ɔŋyɔ a pəbɛr Yesu ŋa dəwaca ta afum ŋancərɛ ti mɔ.

Yesu kəsɔŋ ka kəlompəs yeri ya kəsata ka Kəcepər
Mat 26.17-25; Mark 14.12-21; Isaŋ 13.21-30

7 Kɔ dɔsɔk da kəsata ka Cəcom cətənɔŋkəl lebin dɛmbəp ndɛ pəmar padif aŋkesiya ŋoloŋnɛ ŋa Kəcepər ka Mɛlɛkɛ medif mɔ.
8 Kɔ Yesu osom Piyɛr kɔ Isaŋ, pəcloku ŋa: «Nəkɔ nəlompsɛ su yeri ya kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif*, ntɛ tɔŋsɔŋɛ səde sədi yi mɔ.»
9 Kɔ ŋayif Yesu: «Deke məfaŋ a səlompəs yi-ɛ?»
10 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Kɔ nəndena nəcbɛrɛ dare disrɛ-ɛ, nəŋkɔbəpɛnɛ kɔ wərkun wələma pəsarɛ apampɛ ŋa domun. Nəcəmɛ kɔ darəŋ haŋ nde kələ kəŋkɔ ɔŋkɔbɛrɛ mɔ.
11 Nəloku wəka kələ kaŋkɔ: ‹Wətəksɛ osom su a səder səyif'əm: Deke dəkələ deyi ndɛ indedi yeri ya kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif kɔ acɛpsɛ em darəŋ-ɛ?›
12 Endekɔmentər nu kələ darenc, dəkələ dɔpɔŋ palompəs di belbel. Dəndo kəfo kaŋkɔ kɔ nəŋkɔlompəs yeri ya kəsata.
13 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaŋkɔ ŋabəp ca fəp pəmɔ təkɔ Yesu ɛnaloku ŋa ti mɔ, kɔ ŋalompəs yeri ya kəsata kaŋkɔ.

Kəyer ka kəcom ka kəsata ka Kəcepər
Mat 26.26-30; Mark 14.22-26

14 Ntɛ tɛm tɛmbəp mɔ, kɔ Yesu ɛndɛ dɛmɛsa kədi yeri kɔ Asom ɔn.
15 Kɔ Yesu oloku: «Pəmbas im kədi yeri ya kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif yayɛ kɔ nəna, a idetərɔ.
16 Bawo iclok'un, ifɔsɔdi yi, haŋ tɛm ntɛ teta yi tendekɔlarɛ nde akip ŋa dɛbɛ da Kanu dəntɔf mɔ.»
17 Kɔ Yesu ɛlɛk tɔmbəl, k'eyif Kanu barka, k'oloku: «Nəlɛk tɔmbəl tantɛ, nəyerɛnɛ pedisrɛ pa pi,
18 bawo icloku nu, ifəsəmun wɛn haŋ dɛbɛ da Kanu deder.»
19 Kɔ tɛyɛfɛ day, kɔ Yesu ɛlɛk kəcom, ntɛ elip kəyif Kanu barka† mɔ, k'entepi ki, k'ɔsɔŋəs ŋa pəcloku: «Dis dem də dandɛ, ndɛ asɔŋɛ tetonu mɔ. Nəde nəcyɔ ti ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəccɛm-cɛmn'em mɔ.»
20 Ntɛ ŋalip kədi yeri mɔ, k'ɛlɛk sɔ tɔmbəl ta wɛn, pəcloku: «Mecir mem mmɛ meyi dətɔmbəl tantɛ mɔ, m'andeloŋɛ tetonu, mi mendecaŋəs danapa dofu da Kanu kɔ nəna.
21 Ti disrɛ, fum nwɛ endebɛr im aterɛnɛ em dəwaca mɔ, ɛndɛ nnɔ amɛsa ŋaŋɛ kɔ ina.
22 Wan ka Wərkun endefi, pəmɔ təkɔ ancic ti mɔ, mba pəlɛc peyi fum wəkakɔ endebɛr kɔ aterɛnɛ ɔn dəwaca mɔ.»
23 Kɔ acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋayɛfɛ kəyiftɛnɛ dənda, an'eyi su dacɔ nwɛ endebɛr kɔ aterɛnɛ ɔn dəwaca mɔ?

An'ecepər nu fəp dəkəcəmɛ-ɛ?

24 Kɔ kəgbɛkəlɛnɛ kəpɔŋ kəyɛfɛ acɛpsɛ a Yesu darəŋ dacɔ, teta kəcərɛ ka nwɛ ɛmbɛk dəkəcəmɛ pəcepər ŋa dacɔ fəp mɔ.
25 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Abɛ a təf ŋantasərnɛ afum aŋan, aŋɛ ŋaŋkɔtɛnɛ kətam nnɔ ŋayi mɔ. Abɛ akakɔ ŋacwenɛ «Ayɔ mes mɔtɔt».
26 Bafɔ tin tayi tɔ kɔ nəna! Mba mɛnɛ nwɛ encepər nu fəp mɔ, pəyi pəmɔ nwɛ ɛfɛtɛ nu dacɔ fəp mɔ. Nwɛ ɔyɔnɛ wəbɛ mɔ, pəyi pəmɔ wəmarəs.
27 Bawo, nwɛ encepər nu mɔ ɔyɔnɛ, nwɛ ɛndɛ dɛmɛsa mɔ ba, ka nwɛ ɛŋkɛrɛ kɔ yeri dənda mɔ? Bafɔ nwɛ ɛndɛ dɛmɛsa mɔ ɔfɔ? Kɔ ina, iyi nu dacɔ, pəmɔ nwɛ ɛŋkɛrɛ nu yeri dɛmɛsa mɔ.»
28 «Nən'ɛnasiməs kɔ ina tɛm ntɛ inayi pəcuca disrɛ mɔ.
29 It'ɔsɔŋɛ ntɛ isɔŋ nu dɛbɛ pəmɔ ntɛ papa kem ɛnasɔŋ im di mɔ:
30 Ntɛ tɔŋsɔŋɛ nədi yeri, nəmun amɛsa ŋem kəroŋ nde akip ŋa dɛbɛ dem dəntɔf mɔ. Nəndɛ səcɔm sa dɛbɛ kəroŋ, nəckiti cəsuŋka wəco kɔ mɛrəŋ ca Yisrayel.

Yesu ɛndəŋk a Piyɛr endebaŋɛnɛ kətɔcərɛ kɔ
Mat 26.31-35; Mark 14.27-31; Isaŋ 13.36-38

31 Kɔ Yesu oloku Simɔŋ Piyɛr: «Simɔŋ, Simɔŋ! Məkɛmbərnɛ! Sentani səntola kədɛs-dɛs'un dəsifitɛ pəmɔ kəcom.
32 Mba intolan'am, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta abəkəc ŋɛkafəl'am‡ mɔ. Kɔ məndeder'im-ɛ, məyeŋkəs bəkəc ya awɛnc'əm aŋa.»

---

* **22:8** *Kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif* CəKresi = Pak
† **22:19** *Kəyif Kanu barka* = «kəkor-koru Kanu» kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, «kəyif Kanu nəwali teta kəcom»
‡ **22:32** *Ta abəkəc ŋɛkafəl'am,* kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, «ta kəlaŋ kam kəsolɛ»

33 Kɔ Piyɛr oloku kɔ: «Mariki, iwosɛ kəkɔ dəbili, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ifi kɔ məna.»
34 Mba kɔ Yesu oloku kɔ: «Piyɛr, iclok'əm, məndegbɛkəl məkɔ kəcər'em kəmaas a kicipi kəccam.»

Pəsam pa delek, alɔba, kɔ dakma
35 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Ntɛ incsom nu ta iŋsɔŋ nu pəsam, ta iŋsɔŋ nu alɔba ŋɛbɛrɛ yamos, ta iŋsɔŋ nu cɔfta cəbɛrnɛ mɔ, paka penayi yi dacɔ mpɛ nənatɔ-sɔtɔ mɔ ba?» Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaloku: «Ala! Ali pin pɛnayi fɛ.»
36 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Ndɛkəl mes mɛsəkpɛ! Məna nwɛ məŋyɔ pəsam mɔ, məlɛkɛnɛ pi. Məna nwɛ məŋyɔ alɔba ŋɛbɛrɛ yamos mɔ, məlɛkɛnɛ ŋi, kɔ məna nwɛ məntɔyɔ dakma mɔ, məcaməs yamos yam, məway din!
37 Bawo, iclok'un: Mɛnɛ təkɔ ancic mɔ tɛlarɛ nnɔ iyi mɔ: ‹Analɔm kɔ calbante dacɔ.› Ntɛ təyɔnɛ temi mɔ, təmbɔlɛ fɛ sɔ kəlip.»
38 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋaloku kɔ: «Wəbɛ məbaŋ sakma nsɛ mɛrəŋ.» Kɔ Yesu oloku ŋa: «Pəntəŋnɛ tantɛ.»

Yesu kəlok-lokər Kanu nde tərɔ ta Olif
Mat 26.36-46; Mark 14.32-42
39 Pəmɔ təkɔ ɔncyɔ ti mɔ, Yesu endewur k'ɔŋkɔ nde tərɔ ta Tək ya Olif. K'acɛpsɛ ɔn ŋancəmɛ kɔ darəŋ.
40 Ntɛ ŋambəp kəfo kaŋkɔ mɔ, k'oloku ŋa: «Nətola Kanu ta nəsaknɛ nəbɛrɛ kəwakəs disrɛ.»
41 K'ɔmbɔlɛnɛ ŋa pəmɔ kələm ka tasar katin, k'ɛncəp suwu, k'ontola Kanu,
42 pəcloku: «Papa kɔ məwosɛ-ɛ, məbɔlɛn'em təmbəl pa kətərəs pampɛ. Ti disrɛ, ta tɛfaŋ tem teyi, mba tam teyi.»
43 Kɔ mɛlɛkɛ məlɔma mowurər kɔ kəyɛfɛ darenc, kədeyeŋkəs kɔ abəkəc.
44 K'abəkəc ŋɛlɛcɛ-lɛcɛ kɔ, k'ɛyɛfɛ kəlok-lokər Kanu, k'abəkəc ŋɛmpɛ kɔ, kɔ kawonɛ kɔn kəyi pəmɔ ntɛ mocul ma mecir mendetɛmpɛnɛ dəntɔf mɔ.
45 Kɔ Yesu ɛsak sɔ kətola Kanu kəŋkɔ ɛnayi mɔ, k'ɔŋkɔ pəbəp acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋadirɛnɛ bəkəc yɛrɛnc.
46 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Ta ake tɔ nəndirɛnɛ-ɛ? Nəyɛfɛ, **nətola Kanu** ta nəsaknɛ nəbɛrɛ kəwakəs disrɛ!»

Kəsumpər ka Yesu
Mat 26.47-56; Mark 14.43-50; Isaŋ 18.3-11
47 Yesu pəsərəlok-loku, kɔ kənay k'afum kənder, fum wəkɔ ancwe Yudas, nwɛ ɛnayi acɛpsɛ a Yesu darəŋ aŋɛ wəco kɔ mɛrəŋ dacɔ mɔ, pəyi ŋa kiriŋ. K'ɔlətərnɛ Yesu kəkɔcup kɔ.
48 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Yudas, kəcup kɔ məndelɛkɛ Wan ka Wərkun məbɛr kɔ ater ɔn dəwaca!»
49 Ntɛ asol a Yesu ŋanəŋk tatɔkɔ tɛnakɔcepər mɔ, kɔ ŋayif Yesu: «Wəbɛ, səntam kəsutnɛnɛ sakma sosu ba?»
50 Kɔ fum wəkin acɛpsɛ a Yesu darəŋ dacɔ, ɛncɛp wəcar ka wəloŋnɛ wəpɔŋ aləŋəs ŋa kəca kətət, k'eŋgbinti ŋi.
51 Kɔ Yesu ɛyac ŋa pəcloku: «Nəce tatɔkɔ!» K'oŋgbuŋɛnɛ aləŋəs ŋa fum wəkakɔ, k'ɛntamnɛ.
52 Kɔ Yesu ɛŋkafəlɛ k'ɛntɛfərnɛ aloŋnɛ apɔŋ, abɛ a abum a kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu kɔ abeki a dətɔf aŋɛ ŋanader kəsumpər kɔ mɔ: «Nənder nətɔmpər sakma kɔ tɔk yosutnɛnɛ, pəmɔ ntɛ nənder kəsumpər kalbante mɔ.
53 Dəsɔk o dəsɔk sən'encyi nde **kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu** kɔ nəna, ali fum ɛnasumpər f'em. Ndɛkəl oŋ, tɛm tonu tɛbəp, kɔ kətam ka kubump.»

Piyɛr ɛmbaŋnɛ kətɔ-cərɛ Yesu
Mat 26.57-58,69-75; Mark 14.53-54,66-72; Isaŋ 18.12-18,25-27
54 Ntɛ ŋalip kəsumpər Yesu mɔ, kɔ ŋaŋkekərɛ kɔ nde kəlɔ ka wəloŋnɛ wəpɔŋ. Mba Piyɛr pəcməmən ti pəbɔlɛ.
55 K'amot nɛnc abaŋka dacɔ k'andɛ di kəsək. Kɔ Piyɛr ɛndɛ ŋa dacɔ.
56 Ntɛ wəcar wəyecəra wəlɔma ɛnəŋk kɔ pəndɛ ŋa dacɔ nɛnc kiriŋ mɔ, k'oloku: «Ŋa ŋayina kɔ fum wəkawɛ.»
57 Kɔ Piyɛr ɛŋgbɛkəl wəran nwɛ, pəcloku: «Wəran, incərɛ fɛ fum wəkawɛ!»
58 Pəwon fɛ kɔ wəlɔma ɛnəŋk kɔ, k'oloku: «Məna sɔ akin ayi ŋɔ nəyɔnɛ.» Kɔ Piyɛr oloku wərkun nwɛ: «Ala! Bafɔ akin ayi ŋɔ səyɔnɛ.»
59 Kɔ dec din dencepər, kɔ fum wəlɔma ɛŋgbəc kəloku: «Fum wəkawɛ oŋwurɛnɛ kənayi kɔ Yesu, bawo wəKalile ɔfɔ.»
60 Kɔ Piyɛr oloku: «Məna, ina incərɛ fɛ tantɛ məŋkɛrɛ kəloku mɔ.» Ŋayi kəlok-loku kɔ kicipi kəncam.

61 Kɔ Mariki ɛŋkafəlɛ k'ɛŋgbətnɛ Piyɛr. Kɔ Piyɛr ɛncɛm-cɛmnɛ toloku təkɔ Mariki Yesu ɛnaloku kɔ mɔ: «Məndegbɛkəl kətɔcər'em kəmaas a kicipi kəccam.»
62 Kɔ Piyɛr owur nde dabaŋka, k'ɔŋkɔ pəbok belbel.

Kələməs kɔ kəsut ka Yesu
Mat 26.67-68; Mark 14.65

63 Arkun aŋɛ ŋancbum Yesu mɔ ŋafani kɔ, ŋacsut kɔ.
64 Ŋackump kɔ kəro, a ŋacyifət kɔ ntɛ: «Awa Sayibɛ, məloku su an'osut əm-ɛ?»
65 Kɔ ŋales-les kɔ moloku məlɔməs mɛlarəm.

Yesu nde aboc kiti apɔŋ fɔr kiriŋ
Mat 26.59-66; Mark 14.55-64; Isaŋ 18.19-24

66 Ntɛ dec dəsɔk mɔ, kɔ abeki a dətɔf, aloŋnɛ apɔŋ, k'atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋambəpəsɛnɛ. Kɔ ŋaŋkekərɛ Yesu nde aboc kiti aSuyif ŋayi mɔ.
67 Kɔ ŋayif kɔ: «Kɔ pəyɔnɛ a mən'ɔyɔnɛ Krist-ɛ, məloku su ti.» Kɔ Yesu oloku ŋa: «K'iloku nu ti-ɛ, nəfəlaŋ ti,
68 k'iyif nu sɔ moloku-ɛ, nəfəluks'em mi.
69 Kəyɛfɛ ndɛkəl, Wan ka Wərkun pəndɛ Kanu nkɛ kəntam mes fəp mɔ kəsək.»
70 Kɔ afum fəp ŋambaŋɛnɛ: «Mən'ɔyɔnɛ oŋ Wan ka Kanu ba?» K'oloku ŋa: «Nən'oloku ti: Nkɔn iyɔnɛ.»
71 Kɔ ŋayiftɛnɛ: «Sede sərɛ sɔ pəmar payif-ɛ? Səna yati, sən'enenɛ kɔ ti dəkusu.»

23

Yesu fɔr ya Pilat kiriŋ
Mat 27.1-2,11-14; Mark 15.1-5; Isaŋ 18.28-38

1 Kɔ ŋayɛfɛ fəp faŋan, kɔ ŋasolɛ Yesu kəkekərɛ kɔ nde fɔr ya Pilat kiriŋ.
2 Kɔ ŋayɛfɛ kəyemsɛnɛ kɔ, ŋacloku: «Wəkawɛ səŋkɔ səbəp pəcgbiŋər afum kəyeŋkər su səbomp, ŋafati kəsɔŋ wəbɛ ka doru fəp dut, pəcwenɛ sɔ «Wəyɛk-yɛk wəka Kanu, wəbɛ wəka atɔf».»
3 Kɔ Pilat eyif kɔ: «Mən'ɔyɔnɛ wəbɛ ka aSuyif ba?» Kɔ Yesu oluksɛ kɔ: «Mən'oloku ti.»
4 Kɔ Pilat oloku wəloŋnɛ wəpɔŋ wəka kələ kəpɔŋ ka Kanu kɔ kənay ka afum: «Inəŋk fɛ təlɔm o təlɔm ntɛ pəmar pasumpərɛ wərkun wəkawɛ mɔ.»
5 Mba kɔ ŋaŋgbəc gbɛs, kəloku: «Afum ŋɔ eŋgbiŋər, pəctəksɛ afum atɔf ŋa Yude disrɛ fəp kəyɛfɛ atɔf ŋa Kalile nde ɛnacop mɔ, haŋ nnɔ.»

Yesu fɔr ya Herodu kiriŋ

6 Ntɛ Pilat ene teta Kalile mɔ, k'eyif kɔ: «Wəka Kalile məyɔnɛ ba?»
7 Ntɛ Pilat ene a wəka Kalile ɔfɔ mɔ, k'oloku a fum wəkawɛ, Herodu pəmar pəkiti kɔ. K'oloku a pakenɛ kɔ Herodu nwɛ ɛnayi mata mamɔkɔ Yerusalɛm mɔ.
8 Ntɛ Herodu ɛnəŋk Yesu mɔ, kɔ pəmbɔt kɔ, bawo ɛnctɛn kənəŋk kɔ kəyɛfɛ ntɛ pənawon mɔ, teta mes mɔkɔ encne pacloku tɔn mɔ, pəyɔ amera kənəŋk kɔ, pəyɔ **tɔyɔ tɛgbɛkərɛ ntɛ tɛyɛfɛ nde Kanu kəyi mɔ** fɔr yɔn kiriŋ.
9 Kɔ Herodu eyifət Yesu mes mɛlarəm, mba Yesu ɛnaluksɛ fɛ kɔ ntɛ o ntɛ.
10 Aloŋnɛ apɔŋ kɔ atəksɛ sariyɛ s'aSuyif ŋanayi di, ŋacnaŋkanɛ kəyemsɛnɛ kɔ.
11 Herodu kɔ abum ɔn ŋafani kɔ, kɔ ŋayɔ kɔ pəlɛc pəlɛc, kɔ ŋambɛr kɔ duma d'abɛ, kɔ ŋasɔŋ kɔ a pakenɛ Pilat.
12 Dəsɔk dadəkɔ yati dɔ Pilat kɔ Herodu ŋanabɔt oŋ, ŋanaterɛnɛ cɔkɔ-cɔkɔ.

Antəŋnɛ kədif Yesu
Mat 27.15-26; Mark 15.6-15; Isaŋ 18.39-19.16

13 Kɔ Pilat ewe aloŋnɛ apɔŋ, abɛ a dətɔf, kɔ afum.
14 K'oloku ŋa: «Nəŋkɛr'em fum nwɛ a nkɔn eŋgbiŋər afum kəyeŋk səbomp. Mba fɔr yonu kiriŋ iyifət kɔ, ali tes tin inəŋk fɛ ntɛ ɔyɔ mes mamɛ nəmboncɛ kɔ mɔ, ntɛ pəmar padifɛ kɔ mɔ.
15 Herodu sɔ ɛnəŋk fɛ ali tin, bawo oluksɛ su kɔ. Awa! Fum wəkawɛ ɔyɔ fɛ ntɛ o ntɛ pəmar padifɛ kɔ mɔ.
16 Kəsak kɔ k'inder k'andelip kəsut kɔ-ɛ.»
17 Kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif nkɛ o nkɛ, Pilat ɛncsakɛ afum yɛŋən wəyi dəbili wəkin.
18 Kɔ kənay kəmbaŋɛnɛ fəp kəkulɛ-kulɛ: «Mədif wəkawɛ! Məsakɛ su Barabas yɛŋən!»
19 Anabɛr Barabas dəbili teta kədif fum, ntɛ ŋanayɛfɛ kəyeŋkər abɛ a dətɔf səbomp mɔ.
20 Kɔ Pilat nwɛ ɛnafaŋ kəsak Yesu mɔ, ɔŋgbəkərɛ sɔ kəyif ti kənay ka afum.
21 Mba ŋanckulɛ-kulɛ: «Mə**caŋ kɔ dətək yɛpəmpəl**! Məcaŋ kɔ!»
22 Kɔ Pilat eyif ŋa sɔ tamaas: «Pəlɛc pere p'ɔyɔ-ɛ? Inəŋk fɛ ntɛ o ntɛ pəmar padifɛ kɔ mɔ. Kəsak kɔ k'inder k'alip kəsut kɔ-ɛ.»

23 Kɔ ŋampɛnɛ sim kəbupərɛ a pacaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl. Kɔ sim səŋan səŋkalərnɛ.
24 Kɔ Pilat owosɛ kəyɔ tɔkɔ ŋanafaŋ mɔ.
25 Kɔ Pilat ɛsak yɛŋən Barabas wəkɔ ŋanawer kɔ mɔ. Barabas nwɛ anabɛr dəbili teta kədifətɛnɛ, kɔ kədif ka fum mɔ. Kɔ Pilat ɛlɛk Yesu, k'ɛmbɛr ŋa dəwaca ŋayɔ kɔ tɔkɔ ŋanafaŋ mɔ.

Kəcaŋ ka Yesu
Mat 27.32-44; Mark 15.21-32; Isaŋ 19.17-27

26 Ntɛ ŋayi kəkekərɛ Yesu mɔ, kɔ ŋambəpɛnɛ kɔ wərkun wələma pacwe kɔ Simɔŋ, wəka dare da Sirɛn ɛnayi pəyɛfɛ dalɛ, kɔ ŋaŋgbaŋsər kɔ tɔk yɛpəmpəl nyɛ anakɔ kəcaŋ Yesu mɔ a pəcəmɛ kɔ darəŋ pəkekərɛ yi.
27 Kɔ kənay ka afum alarəm kɔ aran ŋancəmɛ kɔ darəŋ ŋacsut-sutnɛ bəkəc ŋacyɔnɛ kɔ nɔnɔfɔr.
28 Kɔ Yesu ɛŋkafəlɛ nnɔ ŋayi mɔ, k'oloku: «Aran a Yerusalɛm, ta nəbokɛ tetem! Mba nəbokɛ te tonu kɔ ta awut anu!
29 Bawo dəsɔk dendeder ndɛ andeloku: ‹Pəmbɔt aran aŋɛ ŋantəbɛkəs mɔ, pəmbɔt cor ncɛ cəntɔkom mɔ, kɔ mɛsɛ mmɛ mɔntɔmɛsər mɔ!›
30 Afum ŋandeloku mərɔ dəsɔk dadɔkɔ: ‹Mətɛmpɛnɛ su kəroŋ!› kɔ mofo meŋeci, ‹Məgbəpərnɛ su!›
31 Bawo k'ayɔ ti kətɔk kəcaŋk-ɛ, cəke cɔ andeyɔ kəwosu-ɛ?
32 Kɔ ŋasolɛnɛ sɔ kəkekərɛ calbante mɛrəŋ aŋɛ anakɔdifɛnɛ kɔ Yesu mɔ.
33 Ntɛ ŋambɛrɛ kəfo kələma nkɛ aŋwe «Kəmbɛmbəlɛ» mɔ, kɔ ŋancaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl dəndo, kəlɛkɛnɛ calbante akakɔ mɛrəŋ, wəkin pəyi kɔ kəca kətɔt, wəkɔ pəyi kɔ kəca kəmeriya.
34 Kɔ Yesu oloku: «Papa məŋaŋnɛnɛ ŋa, bawo ŋancərɛ fɛ ntɛ ŋayi kəyɔ mɔ.» Kɔ asədar akaŋɛ ŋayerɛnɛ yamos yɔn ŋakotɛ ti yampuŋpuŋ.
35 Afum ŋacəmɛ, ŋacmɔmən. Abɛ ŋacfani Yesu, ŋacloku: «Bawo ɛyac akɔ, pəyacnɛ oŋ ma nkɔnsərka, kɔ pəyɔnɛ a Krist ɔyɔnɛ, Wəsom nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ-ɛ!»
36 Kɔ asədar sɔ ŋancɔŋnɛ kəkɔfani Yesu, kɔ ŋasɔŋ kɔ mənccɔncɔ.
37 Ŋacloku: «Kɔ pəyɔnɛ a mən'ɔyɔnɛ wəbɛ ka aSuyif-ɛ, məyacnɛ oŋ ma, mənasərka!»
38 Anacic kɔ domp takəroŋ: «Wəkawɛ ɔyɔnɛ wəbɛ ka aSuyif.»
39 Kalbante kin akakɔ anacaŋ mɔ, pəcləməs Yesu, pəcloku: «Bafɔ mən'ɔyɔnɛ Krist Wəyɛk-yɛk wəka Kanu ba? Məyacnɛ oŋ ma, kɔ səna!»
40 Mba kɔ kalbante kamɛrəŋ kəŋkɔ anacaŋ mɔ, kəŋgbəŋ-gbəŋər kɔ, kəcloku: «Cəpɔ məfənesɛ Kanu ba, məna nwɛ andeyɔ pəmɔ səna mɔ?»
41 «Ta səna, kance kɔ, tantɛ tɔ pəmar pasɔŋ su kəway ka mɛləsər mosu. Mba wəkawɛ ɔyɔfɛ tələm o tələm tɛlɛc.»
42 K'oloku: «Yesu məde məcɛm-cɛmn'em kɔ məndekəbɛrɛ akip ŋa dɛbɛ dam dəntəf-ɛ.»
43 Kɔ Yesu oloku kɔ: «Kance kɔ, iclok'əm: Məkɔ, sən'ɔŋkɔyi Ariyana kɔ məna.»

Defi da Yesu
Mat 27.45-56; Mark 15.33-41; Isaŋ 19.28-30

44 Daŋ dɛnabəp, dec dosurɛnɛ afum dəsəbomp, kɔ kubump kəntor dəntəf fəp, tɛnabəlɛ kətɛnc haŋ salifana.
45 Dec dɛnakalɛ, pənabiyɛ. Kɔ kəloto kəlel nkɛ kəŋkəŋk təksɔ ta kələ kəpɔŋ ka Kanu mɔ, kəŋgbɛrɛ dacɔ.
46 Kɔ Yesu oŋkulərnɛ dim dəpɔŋ: «Papa, ilɛk amera ŋem, k'imbɛr əm dəwaca!» Ntɛ elip kəloku moloku maməkɔ mɔ, k'efi.
47 Ntɛ wəbɛ k'asədar wəRom ɛnəŋk mes maməkɔ mɛnacepər mɔ, k'oŋkor-koru Kanu pəcloku: «Kance kɔ, fum wəkawɛ wəlompu yati ɛnayi!»
48 Ntɛ kənay ka afum aŋɛ ŋanader kədetəŋnɛ mes maməkɔ mɔ, ŋanəŋk ntɛ tɛnacepər mɔ, kɔ ŋalukus ŋacsut-sutnɛ bəkəc nɔnɔfɔr.
49 Aŋɛ ŋanacərɛ Yesu mɔ fəp, kɔ aran akɔ ŋanacəmbər kɔ kəyɛfɛ Kalile mɔ, ŋanacəmɛ pəbəlɛ, ŋacməmən tɔkɔ mes mencepər mɔ.

Kəbɛr ka Yesu dəkufu
Mat 27.57-61; Mark 15.42-47; Isaŋ 19.38-42

50 Wərkun wələma pacwe kɔ Isifu. Ɛnayɔnɛ aboc kiti aSuyif dacɔ, fum wətɔt, pəlomp.
51 Nkɔn ɛnawosɛ fɛ kətəŋnɛ kəsek ka moloku maməkɔ, kɔ məyɔ ma akɔ. Wəka dare da Arimate ɛnayɔnɛ, atəf ŋa Yude, pəckar dɛbɛ da Kanu.
52 K'ɔŋkɔ nde Pilat eyi mɔ, k'ontola kɔ kəbel ka Yesu.

53 K'ontorɛ kɔ dətɔk yɛpəmpəl* nde anacaŋ kɔ mɔ, k'ɛnɛpsər kɔ kasaŋke ka kəloto kətelər, k'ɔŋkɔ pəboc kɔ nde dəkufu nkɛ anayɔk dətasar mɔ. Kufu kənayi nkɛ anatɔwup fum o fum ki disrɛ kərɛsna mɔ.
54 Yuma yɛnayi, dɔsɔk da kəlompəsnɛnɛ simiti, dɔsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mɔ dɛcfaŋ kəcop.
55 Aran aŋɛ ŋanasol kɔ Yesu kəyɛfɛ Kalile mɔ, ŋander kɔ Isifu, kɔ ŋaməmən kufu disrɛ, kɔ ŋanəŋk tɔkɔ anaboc Yesu mɔ.
56 Ntɛ ŋalip kəməmən kɔ mɔ, kɔ ŋalukus dare, kəkəlompəs moro kɔ labundɛ da dəris. Dɔsɔk da kəŋesəm ndɛ ampusɛ Mariki mɔ kɔ ŋaŋesəm pəmɔ tɔkɔ Kanu kəsom ti mɔ.

24

Yesu kəyɛfɛ kən afi dacɔ
Mat 28.1-10; Mark 16.1-8; Isaŋ 20.1-10

1 Tataka ta sandeŋ bətbət suy, kɔ aran aŋɛ ŋaŋkɔ sɔ dəndo dəkufu, ŋakekərɛ moro mobotu ambɔnc mmɛ ŋanalompəs mɔ.
2 Kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp pabiŋkəli tasar tɔkɔ anasuncɛ kufu mɔ,
3 kɔ ŋambɛrɛ, mba ŋanabəp fɛ kəbel ka Mariki Yesu.
4 Ntɛ tes tatɔkɔ tenciyanɛ ŋa mɔ, kɔ arkun mɛrəŋ ŋawurər ŋa, ŋabɛrnɛ yamos yomotər-motər.
5 Kənesɛ kəŋan disrɛ, kɔ aran ŋancəp cəro fəp faŋan dəntɔf. Mba kɔ afum aŋɛ mɛrəŋ ŋayif ŋa: «Ta ake tɔ nəntɛnɛ wətəfi afi dacɔ-ɛ?
6 Eyi fɛ nnɔ! Ɔfɔtɛ afi dacɔ! Nəcɛm-cɛmnɛ tɔkɔ ɛnaloku nu ntɛ ɛnayi atɔf ŋa Kalile mɔ.
7 Ntɛ oncloku: ‹Mɛnɛ palɛk Wan ka Wərkun pabɛr kɔ aciya dəwaca, **ŋacaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl**, pəyɛfɛ defi tataka tɔn ta maas.›»
8 Kɔ ŋancɛm-cɛmnɛ toloku ta Yesu tatɔkɔ.
9 Kɔ ŋayɛfɛ dəndo dəkufu kəkɔloku ti asom a Yesu aŋɛ wəco kɔ pin, kəbəp ka afum alpəs akɔ.
10 Mari wəka Makdala, Yohanna, Mari wəka Sak kɔ aran alɔma, aŋɛ ŋananəŋk sɔ mes maməkɔ mɔ, ŋaloku sɔ tin tayi asom a Yesu.
11 Mba moloku maməkɔ mɛnayi ŋa pəmɔ ntɛ atoŋkulu ŋandelok-lokər ŋa mɔ, ŋanalaŋ fɛ moloku ma aran akakɔ.
12 Kɔ Piyɛr ɛyɛfɛ, k'ɛyɛksɛ kəkɔ nde dəkufu. Ntɛ ontulnɛ kəməmən mɔ, ɛnəŋk fɛ daka o daka mɛnɛ mopol ma kəloto məkɔ mɛnafəntərɛ dəntɔf mɔ. K'ɛyɛfɛ k'ɔŋkɔ ndərən, pəciyanɛ kɔ tɔkɔ ɛnəŋk mɔ.

Nde dəpɔ da Emayus
Mark 16.12-13

13 Dəsɔk din dadəkɔ, acɛpsɛ a Yesu darəŋ mɛrəŋ ŋackɔ dare dələma ndɛ ancwe Emayus mɔ, dare dɛnayi, ndɛ dɛnabələnɛ Yerusalɛm kəkɔt ka dec mɛrəŋ mɔ.
14 Afum akaŋɛ mɛrəŋ ŋaclokɛnɛ mes məkɔ mencepər mɔ fəp.
15 Ŋayi kəlokɛnɛ mes maməkɔ, ŋacgbɛkəlɛnɛ, kɔ Yesu ələtərnɛ ŋa, kɔ ŋasol.
16 Mba paka pələma pɛncyaməs ŋa kənɛpəl kɔ.
17 Kɔ Yesu eyif ŋa: «Ake moloku mɔ nəyi tantɛ nəŋkɔ mɔ?» Kɔ ŋancəmɛ, kɔ dis dɛndɛncɛ ŋa.
18 Kɔ wəkin wəkɔ ancwe Kəleyopas mɔ, oloku kɔ: «Məna sona gboŋ, məna eyi məkɔ Yerusalɛm nwɛ ɔntɔcərɛ ntɛ tencepər mata mamɛ mɔ?»
19 K'eyif ŋa sɔ: «Ake?» Kɔ akakɔ ŋaloku kɔ: «Ntɛ tencepər teta Yesu wəka Nasarɛt, nwɛ ɛnayɔnɛ wədəŋk wəka Kanu wəpɔŋ mɔ. ɛnamentər ti dəmɔyɔ kɔ dəmoloku, fɔr ya Kanu kiriŋ, kɔ nnɔ afum ŋayi mɔ.
20 Aloŋnɛ apɔŋ asu, kɔ abɛ asu aka dətɔf ŋalɛk kɔ, kɔ ŋambɛr kɔ afum dəwaca, **k'ancaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl**.*
21 Səncɛm-cɛmnɛ fɔ nkɔn enader kəwurəs pəbaŋ Yisrayel, mba mamɛ oŋ fəp, tataka ta maas tɔ tantɛ, ntɛ mes mamɛ mencepər mɔ.
22 Kance kɔ: A aran alɔma ŋayi su dacɔ, aŋɛ ŋasɔŋɛ kɔ pəciyanɛ su mɔ. ŋanuŋkɛnɛna kəkɔ nde dəkufu,
23 ntɛ ŋantənanəŋk kəbel ka Yesu mɔ, kɔ ŋander ŋaloku su a mɛlɛkɛ mowurərna ŋa, kɔ moloku a eyi doru.
24 Kɔ afum alɔma ŋayina su dacɔ, kɔ ŋaŋkɔ dəndo dəkufu, kɔ akakɔ ŋaŋkɔ ŋabəp mes pəmɔ tɔkɔ aran ŋalokuna su mɔ, mba nkɔn, ŋa ŋanəŋkna fɛ kɔ.»
25 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Nəna afum atɔsɔk səbomp, bəkəc yonu yoŋwon kəlaŋ moloku mmɛ adəŋk a Kanu ŋanaloku mɔ!

---

* **23:53** *Dətɔk yɛpəmpəl* it'ɔyɔnɛ «kətɔk ka kəpandən.»

* **24:20** *K'ancaŋ kɔ* = «ampandən kɔ dəkətɔk» kɔ «aŋgbɛk kɔ dəkətɔk»

26 Pənamar dis dələl Krist Wəyɛk-yɛk wəka Kanu tantɛ a pədebɛrɛ debeki dən dən disrɛ?»
27 Kəyɛfɛ ka buk ba Musa kəbəp ka yecicəs yecempi ya adəŋk a Kanu alpəs anɛ fəp, kɔ Yesu ələmər ŋa təkɔ Yecicəs Yosoku fəp yoloku tetən mə.
28 Ntɛ ŋalətərnɛ tadare təkɔ ŋanckɔ mə, kɔ Yesu ɔyɔ pəmə ntɛ ɛŋfaŋ kəcepər pəkɔ pəbələɛ mə.
29 Mba kɔ ŋaməŋɛ kɔ kəcepər, ŋacloku: «Məyi nnɔ kɔ səna, dec dɛfaŋ kəkalɛ, kəbiyɛ kɔ pəndɛ. Kɔ Yesu ɛmbɛrɛ kəkɔyi di kɔ ŋa.»
30 Ŋandɛ dɛmɛsa kəkɔdi yeri, kɔ Yesu ɛlɛk kəcom, k'eyif Kanu barka, k'entepi ki k'ɔsɔŋ ŋa.
31 Kɔ fər yaŋan yemepɛ, kɔ ŋanɛpəl kɔ, mba k'ɔsələ sɔ fər yaŋan kiriŋ.
32 Kɔ afum anɛ ŋayɛfɛ kələkɛnɛ: «Pəyina fɛ pəmə ntɛ nɛnc deŋyi su dəcor, ntɛ endenasəkəsɛ su moloku mecic nde dəpə mə?»
33 Kɔ ŋayɛfɛ gbəncana babəkɔ kɔ ŋalukus Yerusalɛm, kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp acɛpsɛ darəŋ a Yesu anɛ wəco kɔ pin ŋacloŋkanɛ kɔ asol aŋan,
34 ŋacloku: «Kance kɔ: Wəbɛ ɔfətɛ afi dacɔ, k'ɔŋkɔ pəwurər Simɔŋ!»
35 Kɔ afum anɛ mɛrəŋ ŋalɔm sɔ təkɔ tɛnacepər dəpə mə, kɔ təkɔ ŋananɛpəl kɔ kətepi kən kəcom pəsɔŋ ŋa mə.

Yesu kəmentərnɛ kɔn acɛpsɛ ɔn darəŋ
Mat 28.16-20; Mark 16.14-18; Isaŋ 20.19-23; Asom 1.6-8

36 Ŋayi kəloku moloku maməkɔ, kɔ Yesu nkɔnsərka owurər ŋa, k'oloku: «Pəforu peyi nu!»
37 Kɔ ayek-yek ŋontorər ŋa, kɔ ŋanesɛ, kɔ pəyi ŋa pəmə ntɛ ŋaŋnəŋk tubɛri mə.
38 Mba kɔ Yesu eyif ŋa: «Ta ake tɔ pəyinɛ nu yamayama tantɛ-ɛ, ta ake tɔ nəŋgbɛkəlnɛnɛ dəbəkəc-ɛ?
39 Nəməmən ma wɛcək wem kɔ waca wem-a, ina ɔfɔ yati! Nəgbuŋɛn'em, nəməmən! Tubɛri təyɔ fɛ sɛm, təyɔ fɛ bɛnt. Mba ina, iyɔ yayɔkɔ fəp.»
40 Yesu eyi kəloku moloku maməkɔ, k'ementər ŋa waca wən kɔ wɛcək.
41 Mba ntɛ pənanaŋkanɛ kəbɔt ŋa haŋ ta ŋantam kəlaŋ mə, kɔ ŋayi pəciyanɛ disrɛ. Kɔ Yesu eyif ŋa: «Nəyɔ paka pələma pedi ba?»
42 Kɔ acɛpsɛ ɔn darəŋ ŋawurɛ alop ŋɛnɛkət ŋin kɔ ŋasɔŋ kɔ.
43 Kɔ Yesu ɛlɛk alop ŋaŋəkɔ k'ɔsəm ŋi fər yaŋan kiriŋ.
44 Ntɛ elip kəsəm alop nŋɛ mə, k'oloku ŋa: «Mes mamɛ m'inclok'un ntɛ inayi kɔ nəna mə. Mɛnɛ mes məkɔ ancic tetem Tawureta Musa, yecicəs yecempi ya adəŋk a Kanu kɔ Yabura Dawuda mə fəp meyi.»
45 Kɔ Yesu ɔsɔŋɛ ŋa kəsək səbomp ntɛ təŋsɔŋɛ ŋacərɛ Yecic ya Kanu fəp mə.
46 Kɔ Yesu oloku ŋa: «Ntɛ tɔ ancic dəYecicəs Yosoku, a dis dendelə Krist, kɔ tɛyɛfɛ dənda-ɛ, pəfətɛ afi dacɔ tataka tən ta maas.
47 Mɛnɛ pacam kəsəkpər mera pacəmɛ pəlompu darəŋ tewe tən, kəyɛfɛ ka Yerusalɛm, ntɛ təŋsɔŋɛ paŋaŋnɛnɛ afum a təf ya doru fəp kiciya kəŋan mə.
48 Nən'ɔyɔnɛ sede sa mes mamɛ.
49 Kɔ ina, kəkɛrɛ nu k'inder daka ndɛ Papa kem ɛnasɔŋ temer kəsɔŋ nu mə. Nəyi nnɔ dare dandɛ haŋ Kanu kəlas nu fənəntər fa darenc.»

Yesu kəpɛ kɔn darenc
Mark 16.19-20; Asom 1.9-11

50 Kɔ Yesu osolɛ ŋa k'eŋkekərɛ dare kəsək ntende Betani, ntɛ ŋambəp di mə, k'ɛmpɛnɛ waca darenc, k'ontolanɛ ŋa.
51 Eyi kətolanɛ ŋa, k'ɛsak ŋa, k'ampɛnɛ kɔ dəkɔm.
52 Kɔ ŋancəpɛ kɔ mobu kəsɔŋɛ kɔ pəleli, kɔ ŋalukus Yerusalɛm, pəbotu disrɛ.
53 Tɛm o tɛm ŋanckɔ oŋ nde **kələ kəpəŋ ka Kanu**, ŋackor-koru Kanu.

Yɛbəc ya Asom a Yesu

Asəŋ asom a Yesu temer ta kəder ka Amera Ɲecempi ŋa Kanu

1 Wanapa Teyofil,
Inacicəs kitabu kem kəcɔkɔ-cɔkɔ disrɛ mes mmɛ Yesu ɛnacop kəyɔ kɔ kətəksɛ mɔ,
2 haŋ dəsɔk ndɛ anapɛnɛ kɔ darenc, ntɛ elip kəsom asom ɔn Amera Ɲecempi ŋa Kanu disrɛ, aŋɛ ɛnayɛk-yɛk mɔ.
3 Asom akakɔ ŋɔ Yesu ɛnamentər kance ka mes mɛlarəm ntɛ ɛnayɛfɛ pucuy pa defi mɔ. K'owurər ŋa mata 40 pəyi wəyɛŋ, pəcloku ŋa mes ma dɛbɛ da Kanu.
4 Dəsɔk dələma ntɛ ŋayi kədi yeri kɔ Yesu mɔ, k'oloku ŋa: «Ta nəbəlɛ dare da Yerusalɛm, mba nəkar tes ntɛ Papa ɛnasɔŋ temer kədesɔŋ mɔ, təkɔ nənane icloku mɔ:
5 Dəromun Saŋ ɛncgbət afum teta Kanu, mba nəna kəgbət dəromun dəAmera Ɲecempi ŋa Kanu disrɛ kɔ nəndesətɔ mata mamɛ.»

Kəpɛ ka Yesu dəkɔm

6 Akɔ ŋanaloŋkanɛ mɔ kɔ ŋayif Yesu: «Wəbɛ, tɛm tantɛ tɔ məndelompəsɛ Yisrayel dɛbɛ ba?»
7 K'oloku ŋa: «Tɛncəmɛ fɛ nu dɔpɔ kəcərɛ ka tɛm kɔ dəsɔk ndɛ Apa Kanu ɛncɛmcɛmnɛ kəyɔ tɛfaŋ tən kətam kən disrɛ mɔ.
8 Mba nəndesətɔ fənəntər kɔ Amera Ɲecempi ŋa Kanu ŋendeder nu-ɛ, tɛm tatəkɔ nəndeyənɛ atəŋnɛ aŋɛ mes mencepər fər yaŋan kiriŋ mɔ nde dare da Yerusalɛm, atəf ŋa Yude fəp kɔ atəf ŋa Samari kəkəbəp cəpəc ca doru fəp.»
9 Ntɛ elip kəloku tatəkɔ mɔ, afum aŋɛ ŋanayi di mɔ fəp ŋanagbətnɛ Yesu ntɛ ancpɛnɛ kɔ mɔ, kɔ kəp kəŋkump kɔ, ŋanctam fɛ sɔ kənəŋk kɔ.
10 Ntɛ Asom ɔn ŋanagbətnɛ kɔm Yesu pəcpɛ darenc mɔ haŋ k'əsəlɛ. Gbəncana babəkɔ kɔ mɛlɛkɛ mɛrəŋ mɛmbɛrnɛ yamos yomotər-motər mementərnɛ ŋa,
11 kɔ moloku: «Afum a Kalile, ta ake tɔ nəncəmɛnɛ kəməmən kɔm-ɛ? Yesu, wəkakɔ ɛmpɛ dəkɔm fər yonu kiriŋ mɔ, tantɛ nəŋgbətnɛ kɔ pəcpɛ mɔ, t'endesɔ-der.»

Wəcɔnc ka Yudas

12 K'asom a Yesu ŋalukus Yerusalɛm kəyɛfɛ nde tərə təkɔ aŋwe «Tərə ta tək ya *Olif*», mpɛ pəntəbəlɛnɛ dare mɔ. Pəbol-bolu mpɛ dinɛ da aSuyif doncwosɛ fum kəkət pabəp simiti, dəsɔk da kəŋesəm mɔ.
13 Ntɛ ŋambɛrɛ dare mɔ, kɔ ŋampɛ dəkələ da kəroŋ nde ŋancndɛ mɔ. Afum aŋɛ ŋanayi di mɔ: Piyɛr, Isaŋ, Sak kɔ Andəre, Filip kɔ Təma, Bartelemy kɔ Matiye, Sak wan ka Alfe, Simɔŋ wəsimsɛ teta atɔf, kɔ Yudas wan ka Sak.
14 Fəp faŋan kəfo kin kɔ ŋanckɔ kətola Kanu tɛm o tɛm kɔ aran, kəbəp ka awɛnc a Yesu, kɔ iya kən Mari.
15 Dəsɔk dələma mata mamɔkɔ disrɛ, afum aŋɛ ŋanayi di mɔ, ŋanckɔ haŋ afum tasar tin kɔ wəco mɛrəŋ (120). Kɔ Piyɛr ɛyɛfɛ awɛnc ɔn dacɔ, k'oloku:
16 «Awɛnc im aŋa: Pənamar yecicəs ya dəkitabu yɛlarɛ. Ti disrɛ Amera Ɲecempi ŋa Kanu nŋɛ Dawuda ɛnanuŋkɛnɛ kəloku teta Yudas, nwɛ ɛnasolɛ aŋɛ ŋanasumpər Yesu mɔ.
17 Analəm Yudas su dacɔ, səpaŋnɛ yɛbəc yin yayi.
18 Ntɛ elip kəsətɔnɛ abɔf pəsam pa kiciya kɔn mɔ, k'ɛŋgbɛknɛ, k'ɛntɛmpɛnɛ tekiriŋ k'ɛwalinɛ kor kɔ təsɔŋɛ sumpa sɔn fəp kəsamsər dəntɔf.
19 Tes tɔ ntɛ aka Yerusalɛm fəp ŋanacərɛ mɔ, ti tɛnasɔŋɛ pawe dalɛ dadəkɔ ‹Hakeldama›, itɔ tatəkɔ kusu kəŋan ‹Dalɛ da mecir›.*
20 Bawo anacic nde Yabura Dawuda disrɛ:
‹Kələ kɔn kəyɔ fos,
ali fum ta pəyi ki!›
K'ɛnacicəs sɔ:
‹Wələma pəlɛk dəkəcəmɛ dən!›
21-22 Mɛnɛ pamɔmənɛ afum aŋɛ ŋanccəmbər su tɛm ntɛ Yesu ɛncpɛ pəctor kɔ səna mɔ, mɛnɛ wəkin pəyi su dacɔ nwɛ endeyənɛ wətəŋnɛ mes mmɛ mɛnacepər fər yɔn kiriŋ kəyɛfɛ ka Yesu afi dacɔ, mɛnɛ wəkayi sɔ pəyɔnɛ wənatəŋnɛ mes fəp kəlɛk kəgbət ka Saŋ teta Kanu, haŋ dəsɔk ndɛ Yesu ɛnayɛfɛ su dacɔ mɔ.»
23 Awa kɔ ŋamentər afum mɛrəŋ: Matiyas, kɔ Isifu nwɛ ancwe Barsabas, pacdeŋər kɔ sɔ tewe ta Yusutu.
24 Kɔ ŋantola Kanu ntɛ: «Wəbɛ, məna nwɛ məncərɛ bəkəc ya fəp mɔ, məmentər su gbasŋa wəkin nwɛ məlɛk kədecɔnc Yudas akaŋɛ mɛrəŋ dacɔ mɔ.

---

* **1:19** «Kiciya ka Yudas», məməmən Matiye 26.47-53, 27:3-8. **1:20** Yabura 69.26; 109.8

25 Təsəŋɛ wəkayi kəcop su dacɔ yɛbəc yɔn, pəlɛk dəkəcəmɛ ndɛ Yudas ɛnasak a k'ɔŋkɔ kəfo
nkɛ kəmar kɔ mɔ.»
26 Kɔ ŋaŋkot yampuŋpuŋ † kɔ tosurɛnɛ Matiyas nwɛ anabɛrɛnɛ Asom aŋɛ wəco kɔ pin mɔ.

2

Kəder ka Amera Ŋecempi ŋa Kanu

1 Ntɛ Dəsɔk da kəsata ka Tataka ta wəco kəcamət dɛnabəp mɔ, alaŋ a Yesu fəp ŋanaloŋkanɛ
kəfo kin.*
2 Gbəncana babɔkɔ kɔ pukulɛ pəyɛfɛ dəkɔm mpɛ pɛnawurɛnɛ pukulɛ pa afef ŋɔpɔŋ mɔ, kɔ
pɛlas kəlɔ kaŋkɔ ŋanandɛ disrɛ mɔ.
3 Kɔ memer mowurər ŋa mmɛ mɛnawurɛnɛ ma nɛnc mɔ. Kɔ meyerəsɛnɛ fəp faŋan, kɔ
temer tɛntəpnɛ nwɛ o nwɛ dətobu.
4 Kɔ Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋender ŋa fəp, kɔ ŋayɛfɛ kəcɔp nwɛ o nwɛ kusu kəcuru. Amera
Ŋecempi ŋɔncsɔŋɛ ŋa kəcɔp tatɔkɔ.†
5 Awa tɛm tatɔkɔ aSuyif asumpər dinɛ gbiŋ aŋɛ ŋanayɛfɛ tɔf ya doru fəp mɔ, ŋanandɛ dare
da Yerusalɛm.
6 Ntɛ ŋane pukulɛ mpɛ mɔ, kɔ ŋayɛksɛ kəkɔ di. Kɔ pənciyanɛ acikəra fəp ntɛ ŋane afum a
Kalile ŋaccɔp nwɛ o nwɛ kusu k'acəkəra mɔ.
7 Pəciyanɛ, kɔ kusu kəwos kaŋkɔ disrɛ, kɔ ŋayifɛnɛ: «Afum akaŋɛ ŋalok-loku mɔ, bafɔ aka
Kalile ŋɔ ba?
8 Ake'sɔŋɛ ntɛ sɔna dacɔ, fum o fum ene ŋaccɔp kusu kɔn mɔ?
9 AParto, aMede, aka Elam, aka Mesopotami, aka Yude, aka Kapados, aka Ponto, kɔ aka
Asi,
10 aka Firiki, aka Paŋfili, aka Misira, aka Libi andɛ a atɔf ŋa Sirɛn, aRom,
11 aSuyif kɔ acikəra aŋɛ ŋanctubucnɛ pətət pa dinɛ da aSuyif mɔ: Aka Krit, aka Arabi, səŋne
ŋa ŋacloku cusu cosu mes məpɔŋ ma Kanu!»
12 Kɔ cusu cəwos ŋa kɔ pəyi ŋa yamayama, kɔ ŋayifɛnɛ taŋan: «Cəke cɔ tantɛ toloku-ɛ?»
13 Mba kɔ alɔma ŋaŋfani ŋa, ŋacloku: «Member mobotu mɔ ŋanɛmbərɛ!»

Kəcam ka Piyɛr

14 Kɔ Piyɛr ɛyɛfɛ k'ɛncəmɛ kɔ asom a Yesu aŋɛ wəco kɔ pin, k'ɛmpɛnɛ dim pəcloku kənay
nkɛ: «Afum a Yude kɔ nɔna aŋɛ nəndɛ dare da Yerusalɛm mɔ, nəsu ləŋəs, nəcəŋkəl belbel
moloku mem! Nəcərɛ ti:
15 Afum akaŋɛ ŋancis fɛ pəmɔ tɔkɔ nəcɛmcɛmnɛ ti mɔ, bawo bətbət b'ayi bambɛ. ‡
16 Mba tɔkɔ aŋnabi Yowɛl ɛnaloku mɔ teyi kəcepər:
17 ‹Kɔ Kanu kəloku mata mɛlpəs:
«Indesamsər Amera ŋem nnɔ afum fəp ŋayi mɔ.
Awut anu arkun kɔ aran ŋande ŋacdəŋk cəsayibɛ-e.
Indesɔŋ awut atɛmp anu kənəŋk ka məyɔ mem,
indewɛrəpəs sɔ afum anu atem.›
18 ‹Ɛy,› Kanu kəloku, ‹Indeyerəs Amera Ŋecempi ŋem acar em arkun kɔ aran,
mata mamɔkɔ, ŋandedəŋk cəsayibɛ-e.
19 Indementər mes mɛwɛywɛy mɛlarəm dəkɔm
kɔ mɛgbɛkərɛ ma Kanu nnɔ dəntɔf: Mecir, nɛnc, kɔ acul ŋa kinimɛ.
20 Dec dendesəkpɛ kubump,
kɔ ŋɔf ŋɛsəkpɛ mecir.
Mamɔkɔ mendecepər a dɔsɔk da Wəbɛ dedebəp,
dɔsɔk dadɔkɔ dɛmbɛk kɔ dentesɛ.
21 Nwɛ o nwɛ endekornɛ Mariki mɔ endefis.›
22 Afum aka Yisrayel, nəcəŋkəl moloku mamɛ! : Yesu wəka Nasarɛt, fum nwɛ Kanu
kəmentərɛ nu debeki dɔn mɔ, dəmes mɛwɛy-wɛy, dəmɔpɔŋ, dəmɛgbɛkərɛ pəmɔ tatɔkɔ
nəncərɛ ti mɔ,
23 fum wəkawɛ anasɔŋ nu kədif kɔn pəmɔ tɔkɔ Kanu kənawosɛ ti kɔ kəsɔŋ tɔkɔtɛnɛ ta ti mɔ.
Nənim kɔ nəncaŋ kɔ dətɔk yɛpəmpəl kəmar ka waca wa acikəra. §
24 Kanu kəyekti kɔ kəŋgbintər kɔ pəcuy pa defi, bawo defi dɛnatam fɛ kəmɛŋkərnɛ kɔ.

---

† **1:26** Ntɛ ŋanafaŋ kəcərɛ tɛfaŋ ta Kanu mɔ, kɔ ŋambɛr ca yowurɛnɛ mɛrəŋ dələba. Pin tewe ta Matiyas, pəkɔ tewe ta Barsabas. Dəkəwurɛ da yi, kɔ wəkin (Matiyas) əsətɔ. * **2:1** *Kəsata ka Tataka ta wəco kəcamət*: Məmɔmən ALewy 23.15-21, Sariyɛ 16.9-11. Itɔ kəren o kəren aSuyif ŋamboc kəsata ka kətɛl tatɔkɔ tataka ta wəco kəcamət (50) kɔ kəsata ka Kəcepər kəncepər-ɛ. † **2:4** Məmɔmən 1.5,8 (toloku ta kəsɔŋ temer Amera Ŋecempi ŋa Kanu.) ‡ **2:15** *Bawo bətbət b'ayi bambɛ* = itɔ kusu ka aka Kresi koloku: «Dec maas da dɔsɔk dɔ dandɛ» = 9:00, bərbət. **2:21** Yowɛl 2.28-32 § **2:23** *Acikəra* = afum atətəmpər sariyɛ, atəyɔnɛ aSuyif.

25 Dawuda ɛnanuŋkɛnɛ kəloku dəyecicəs yecempi teta Yesu:
‹Incnəŋk Mariki tɛm fəp fər yem kiriŋ,
ifəyikcɛ, bawo ey'im kəca kətət.
26 It'ɔsɔŋɛ ntɛ abəkəc ŋem ŋeyi dəkəsata mə, kɔ temer tem tesikəlɛ dəpəbotu.
Dis dem yati dendekɔŋesəmɛ kəgbɛkər amera.
27 Bawo məfədekɔsak im dabiya
məfədekɔsak wəsoku kam pəte.
28 Məsɔŋ'em kəcərɛ səpɔ sa kəcepərɛnɛ doru,
kiyi kam ina kəsək kəndekɔlas im pəbotu.›
29 Awɛnc im aŋa! Nəwosɛ iloku nu ntɛ kəlaŋ disrɛ teta wətem Dawuda: Ɛnafi, k'awup kɔ, kɔ kufu kɔn kəyi su sɔ məkɔ dacɔ.
30 Mba ntɛ Dawuda ɛnayɔnɛ sayibɛ mə, ɛncərɛ sɔ a Kanu kənadɛrmɛ kɔ a kəndedəs wansɔ kɔn wələma dɔcɔm da dɛbɛ dɔn kəroŋ.
31 Dawuda ɛnanuŋkɛnɛ pənəŋk kəyɛfɛ ka Krist dəkufu *, ɛnanəŋk ntɛ tendeder mɔ k'oloku ti: a anasak fɛ Krist dabiya, dis dɔn dɛnate fɛ dəkufu.
32 Yesu wəkakɔ, Kanu kəyekti kɔ, səna fəp səyɔnɛ sede aka ti.
33 Kɔ Kanu kəmpɛnɛ Yesu kəfo kəleli, k'ɛndəs kɔ kəca kɔn kətət. Kɔ Yesu ɔsətər nkɔn apa Kanu Amera Ŋecempi nŋɛ analoku kədesɔŋ mə, k'eyerəs tatɔkɔ nənəŋk kɔ nəne mə.
34 Bafɔ Dawuda ɛnapɛ darenc, nkɔn yati oloku:
‹Mariki Kanu oloku Mariki mem: ‹Mənd'em nnɔ kəca kem kətət,
35 haŋ iclip kəboc aterɛnɛ am wɛcək wam dəntəf mənas-nas ŋa.›
36 Pəmar aka Yisrayel fəp ŋacərɛ ti belbel: Kanu kənasɔŋɛ Yesu kəyɔnɛ wəbɛ wəyɛk-yɛk kɔn, Yesu wəkakɔ nəncaŋ dətək yɛpəmpəl mɔ.»
37 Ntɛ afum ŋane moloku maməkɔ mə, kɔ mosumpər ŋa, kɔ ŋayif Piyɛr kɔ asom a Yesu akɔ: «Awɛnc su aŋa, cəke cɔ pəmar səyɔ oŋ-ɛ?»
38 Kɔ Piyɛr oloku ŋa: «Nəsəkpər mera yonu, nəlomp! Nwɛ o nwɛ pəsətɔ kəgbət dəromun tewe ta Yesu Krist disrɛ, ntɛ təŋsɔŋɛ paŋaŋənɛnɛ kiciya ka wəkayi mə, nəndesətɔ sɔ Amera Ŋecempi ŋa Kanu.
39 Bawo, kəpocɛ nkɛ Kanu kənasɔŋɛ temer mə, konu kɔ, kɔ awut anu kəbəp ka akɔ ŋayi pəbəlɛ mɔ, haŋ kənay ka afum nkɛ Wəbɛ Kanu kosu endewe mɔ.»
40 Kɔ Piyɛr oloku ŋa sɔ moloku mɛlarəm ntɛ təŋsɔŋɛ ŋanenɛ kɔ mes mmɛ mɛnacepər fər yɔn kiriŋ mɔ. K'eŋgbiŋər ŋa, pəcloku: «Nəyacnɛ dɛtɛmp dandɛ dɛŋkafəlɛ-kafəlɛ mɔ!»
41 Afum alarəm ŋawosɛ kəgbət dəromun teta Kanu. Dəsək dadɔkɔ afum wul maas (3.000) ŋambɛrɛnɛ akɔ ŋananuŋkɛnɛ kəlaŋ mɔ.
42 Kɔ ŋancəŋkəl tɛm fəp kɔ belbel mɛtəksɛ ma asom a Yesu, kiyi kəŋan tes tin, kəpaŋnɛ kəŋan dap da yeri,† kɔ kətola Kanu.
43 Kɔ kənesɛ kəsumpər nwɛ o nwɛ bawo Kanu kəncmentərɛ mes məpɔŋ kɔ mes mɛwɛy-wɛy mɛlarəm waca wa asom a Yesu.
44 Akɔ ŋanalaŋ mɔ fəp ŋanayi tes tin ŋacyerɛnɛ mpɛ o mpɛ ŋaŋsətɔ mɔ.
45 Kɔ ŋancaməs daka dɔkɔ ŋanayɔ mə, kɔ ŋayer pəsam papɔkɔ ŋacməmən təkɔ pəcucanɛ pencepərɛnɛ mɔ.
46 Dəsɔk o dəsɔk ŋancloŋkanɛ nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu, ŋacdinɛnɛ yeri kəfo kin nde wəlɔ waŋan, ŋacdinɛ yi mera yobotu kɔ bəkəc yoforu.
47 Ŋackor-koru Kanu, kɔ mes maŋan məmbət afum fəp. Kɔ Mariki nkɔn ɛmbɛrɛnɛ dəsɔk o dəsɔk kəgba ka aŋɛ ɛncyac mɔ.

3

Wəbəc wətəkət ɛntamnɛ

1 Dəsɔk dələma Piyɛr kɔ Isaŋ ŋampɛ nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu dec dərəfəy, dec ndɛ antola Kanu mɔ.
2 Tosurɛnɛ pasarɛ wəbəc nwɛ aŋkomɛ kətəkət mɔ. Dəsək o dəsək anckekərɛ kɔ padəs nde kusuŋka ka kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu. Dəndo wəbəc nwɛ onctolanɛ daka nənəfər disrɛ afum aŋɛ ŋancbɛrɛ kəlɔ kəpɔŋ mɔ. Kusuŋka nkɛ ancwe «Kusuŋka Kətət».
3 Ntɛ ɛnəŋk Piyɛr kɔ Isaŋ aŋɛ ŋanckɔ kəbɛrɛ kəlɔ kəpɔŋ mɔ, k'ɛyɛfɛ kətola akakɔ nənəfər disrɛ.
4 Piyɛr kɔ Isaŋ ŋaŋgbətnɛ kɔ, kɔ Piyɛr oloku: «Məgbətnɛ su!»
5 K'ɛŋgbətnɛ ŋa pəckar kədesətər ŋa paka pələm.
6 Mba kɔ Piyɛr oloku oŋ: «Ali pəsam iyɔ fɛ, mba mpɛ iyɔ mɔ, ip'indesɔŋ'əm: Tewe ta Yesu Krist wəka Nasarɛt, məyɛfɛ, məkət!»

2:28 Yabura 16.8-11 * **2:31** *Krist* = Wəbɛ nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ, Wəyɛk-yɛk ka Kanu **2:35** Yabura 110.1 † **2:42** *Kəpaŋnɛ kəŋan dap da yeri* = cəKresi «kətepɛnɛ kəcom kəyerɛnɛ ki mɔ»

7 Gbəncana babəkɔ kɔ ŋasumpər kɔ kaca kətət kɔ ŋayekti, wɛcək kɔ məgbəlkɔc mən yɛncəp.
8 Kəsərnɛ katin k'ɛyɛfɛ k'ɛncəmɛ, k'ɛlɛk wɛcək kəkət. K'osol kɔ ŋa, kɔ ŋambɛrɛ kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu disrɛ, pəckət, pəcyokɛ, pəckor-koru Kanu.
9 Kɔ afum fəp ŋanəŋk fum nwɛ pəckət, pəckor-koru Kanu.
10 Ancnɛpəl kɔ, nkən ɛncndɛ nde kəlɔ kəpɔŋ nde «Kusuŋka Kətət», pəctolanɛ daka nənəfər disrɛ. Kənesɛ kɔ pəciyanɛ kəmbəp afum fəp teta təkɔ tɛnabəp kɔ mɔ.

Moloku ma Piyɛr nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu

11 Ntɛ fum nwɛ ɛnader pəyi oŋ ta ɛŋyɛfɛ Piyɛr kɔ Isaŋ dəntɔf mɔ, kənesɛ disrɛ kɔ afum fəp ŋayɛksɛ kəkɔ nde akɛr nŋɛ aŋwe «Akɛr ŋa Sulemani», nde Piyɛr kɔ Isaŋ ŋanayi mɔ.
12 Ntɛ Piyɛr ɛnəŋk ti mɔ, k'oloku afum: «Aka Yisrayel! Ake'sɔŋɛ ntɛ tantɛ t'enciyanɛ nu mɔ? T'ake tɔ nəŋgbətnɛnɛ su pəmɔ fənəntər fosu, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, dosoku dosu disrɛ dɔsɔŋɛ fum wəkawɛ kəkɔt?
13 Bafɔ tatəkɔ tɔ de! Mba ti disrɛ, Kanu ka atem asu Kanu ka Abraham, Kanu ka Siyaka, kɔ Kanu ka Yakuba kənayek-yekəs wəmarəs kən Yesu. Mba nkən nəna nənalɛk, kɔ nəsɔŋ abɛ, nəce kɔ fər ya Pilat kiriŋ, ali ntɛ Pilat ɛnacɛm-cɛmnɛ kəsak kən mɔ.
14 Nəna nənace nwɛ ɔyɔnɛ wəcempi kɔ wəlompu kɔ nəloku a pawosɛ kəsakɛ nu wədifət afum dare disrɛ.
15 Nənadif wəkiriŋ wəka doru, mba Kanu kənasɔŋɛ kɔ kafɔtɛ afi dacɔ. Sən'ɔyɔnɛ atəŋnɛ aka ti.
16 Anasɔŋ fənəntər fum wəkawɛ nəŋgbətnɛ kɔ nəncərɛ mɔ. Kəlaŋ kən Yesu gbəcərəm kəsɔŋ fum wəkawɛ fənəntər. Kəlaŋ kən Yesu kəsɔŋ kɔ kətamnɛ keŋ fər ya fəp fonu kiriŋ.
17 Ndɛkəl oŋ, awɛnc im aŋa, incərɛ a kətəcərɛ konu kənasɔŋɛ nu kəyɔ tatəkɔ, nəna kɔ abɛ anu.
18 Kanu kənalas təkɔ kənanuŋkɛnɛ kəlokɛ cusu ca sayibɛ ɔn fəp mɔ: A pənamar dis dəlɔl Krist, wəyɛk-yɛk kən.
19 Nəsəkpər bəkəc yonu, nəluksərnɛ ntɛ tɔŋsɔŋɛ paŋaŋnɛnɛ kiciya konu mɔ,
20 ntɛ tɔŋsɔŋɛ Wəbɛ Kanu pəgbəkərɛ sɔ kəkɛrɛ nu tɛm ta kəŋesəm, Yesu nwɛ ananuŋkɛnɛ kəyɛkyɛkɛ nu mɔ.
21 Nkən kɔm kəntəmpər haŋ tɛm ntɛ mes mmɛ Kanu kənalokɛ tɛm tobol-bolu cusu ca sayibɛ ɔn səcempi mɔ mɛlarɛ.
22 Aŋnabi Musa ɛnaloku: ‹Wəbɛ, Kanu konu, endekɛrɛ nu sayibɛ pəmɔ ina. Fum wəkin wəka awɛnc anu dacɔ endeyi, nəde nəcəŋkəl moloku mamɔkɔ ende pəcloku nu mɔ fəp.
23 Nwɛ o nwɛ ɔntədecəŋkəl wədəŋk wəkakɔ mɔ, andeləsər kɔ. Endeməlkɛ afum a Kanu dacɔ.›
24 Sayibɛ fəp kəyɛfɛ aŋnabi Samiyɛl haŋ aŋɛ ŋanacɔnc kɔ mɔ, ŋanaloku teta mataka mamɔkɔ, kɔ ŋaŋdəŋk mi.
25 Nəna, awut a sayibɛ ŋɔ nəyɔnɛ, kɔ nəyɔnɛ sɔ awut a temer təkɔ Kanu kənacaŋəs kɔ atem anu mɔ, kəcloku Abraham: ‹Afum a doru fəp ŋandesətɔ kəpocɛ kətət kem teta kəbənda ka dokom dam.›
26 Te tonu tɔ, Kanu kənanuŋkɛnɛ kəyekti wəcar kən, k'osom kɔ kədetolanɛ nu, pəsəkpər nu nwɛ o nwɛ abəkəc ŋən ŋɛlɛc, ŋəyɔnɛ kɔ ŋətət.»

4

Piyɛr kɔ Isaŋ fər ya aboc kiti aSuyif kiriŋ

1 Piyɛr kɔ Isaŋ ŋanayi kəlok-lokər afum tɛm ntɛ aloŋnɛ a kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu ŋanabɛrɛ kɔ wəbɛ ka asədar aŋɛ ŋancbum ki mɔ, kɔ aSadisi.
2 Pənatɛlɛ ŋa ntɛ ŋanane Piyɛr kɔ Isaŋ ŋactəksɛ afum a fəp fəndefətɛ afi dacɔ pəmɔ ntɛ Yesu ɔfətɛ afi dacɔ mɔ.
3 Kɔ ŋasumpər Piyɛr kɔ Isaŋ, kɔ ŋandəs ŋa pacbum ŋa dəbili haŋ dəckɔsɔk, bawo pənabiyɛ.
4 Afum alarəm aləma aŋɛ ŋanane moloku manŋan mɔ, ŋanalaŋ, dɛlay daŋan dɛnabəp arkun wul kəcamət (5.000).
5 Dəckɔsɔk abɛ aŋan, abeki apɔŋ a dətɔf, kɔ atəksɛ a yecicəs ya Aŋnabi Musa ŋambəpsɛnɛ Yerusalɛm
6 kɔ wəloŋnɛ wəpɔŋ Anas, kɔ Kayifa, Isaŋ, Alɛksandər, kɔ akɔ ŋanayɔnɛ aka kəbənda ka dokom da aloŋnɛ apɔŋ mɔ.
7 Kɔ ŋancəmbər Piyɛr kɔ Isaŋ fər yaŋan kiriŋ kəyifət: «Fənəntər fəre, kɔ tewe ta ana tɔ nəyɔnɛ tantɛ-ɛ?»
8 Awa kɔ Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋɛlarɛ Piyɛr, kɔ ŋɔsɔŋɛ kɔ kəloku ŋa: «Abɛ a afum kɔ abeki a dətɔf:

3:23 Sariyɛ 18.15,18,19 **3:25** Dəkəcop 22.18; Dəkəcop 26.4

9 Ayifət su məkɔ teta pətət mpɛ ayɔnɛ wəlanyuru mə, kɔ ntɛ antaməs kɔ mə.
10 Nəcərɛ ti belbel, fəp fonu kəbəp ka aYisrayel: Tewe ta Yesu Krist wəka Nasarɛt, wəkɔ nənacaŋ dətɔk yɛpəmpəl, akɔ Kanu kənasɔŋɛ kɔ kəfətɛ afi dacɔ mə, tewe tɔn təsɔŋɛ ntɛ fum wəkawɛ ɛncəmɛ nu dacɔ pətamnɛ mə.
11 Nkɔn Yesu ‹ɔyɔnɛ togbu mpɛ nəna acəmbər kəlɔ nənafani mə, mba ɛnayɔnɛ togbu pətət pa dacɔ.›
12 Nkɔn gbəcərəm ɛntam kəsɔŋ su kəfis. Kanu kənasɔŋ fɛ tewe təlɔma ta fum nnɔ doru dandɛ ntɛ pəmar payacnɛnɛ mə.»
13 Ntɛ abeki aŋɛ ŋanəŋk Piyɛr kɔ Isaŋ ŋabəknɛ mə, kɔ pənciyanɛ ŋa, bawo ŋanacərɛ a afum gbəcərəm ŋanayi aŋɛ ŋanatətəkəs mə. Kɔ ŋanɛpəl ŋa dacɔ akɔ ŋanayi kɔ Yesu mə.
14 Mba ntɛ abeki apɔŋ ŋancnəŋk fum nwɛ anataməs pəcəmɛ ŋa fɔr kiriŋ mə, ŋanayɔ fɛ toloku.
15 Kɔ aboc kiti aSuyif ŋaloku Piyɛr kɔ Isaŋ kəwur ka dəkəlɔ ndɛ ancyifət ŋa mə, kɔ ŋamɛŋksɛnɛ taŋan,
16 kɔ ŋayifɛnɛ: «Cəke c'andeyɔ afum akaŋɛ-ɛ? Bawo təsɔkər aka Yerusalɛm fəp a ŋa ŋasɔŋɛ kɔ tɛgbɛkərɛ ta Kanu tantɛ teyi. Afətam kəgbɛkəl ti.
17 Mba, ntɛ aŋyɔ a ta tɛsam nnɔ afum ŋayi mə, pabeŋnɛ ŋa, paməntɛ ŋa kəclok-lokər nwɛ o nwɛ tewe tatɔkɔ.
18 Kɔ ŋawe ŋa, kɔ ŋambeŋnɛ ŋa kətɔloku kɔ kətətaksɛ afum tewe ta Yesu.
19 Piyɛr kɔ Isaŋ ŋayif ŋa: «Pəmar fɔr ya Kanu kiriŋ paleləs nəna patas Kanu Nkɔn ba? Nəna nəməmən ti belbel,
20 bawo səna səfətam kəyi ta səloku təkɔ sənəŋk kɔ təkɔ səne mɔ-ɛ.»
21 Kɔ aboc kiti ŋaŋgbɔkərɛ sɔ kəbeŋəsnɛ ŋa, kɔ ŋasak ŋa. Ŋanasətɔ fɛ tes ntɛ andeŋɛ ŋa a patərərsɛ ŋa ti mə bawo afum fəp ŋanckor-koru Kanu teta təkɔ tɛnacepər fɔr yaŋan kiriŋ mə.
22 Fum nwɛ ɛnasətɔ tɛgbɛkərɛ ta kətaməs tatɔkɔ mə, ɛnatam kəsətɔ meren wəco maŋkəlɛ pəcepər.

Kətola ka alaŋ

23 Ntɛ asak Piyɛr kɔ Isaŋ mə, kɔ ŋaŋkɔ ŋaləmər afum aŋan təkɔ aloŋnɛ apɔŋ kɔ abeki a dətəf ŋanaloku ŋa mə.
24 Ntɛ ŋane moloku mamɛ mə, kətəŋnɛ disrɛ kɔ ŋampɛnɛ sim nnɔ Kanu kəyi mə, ŋacloku: «Wəbɛ, məna nwɛ məlompəs kɔm, antɔf, kəba kɔ ca yɔkɔ yeyi ki mə fəp,
25 dəAmera Ŋecempi ŋɔ mənalokɛ kusu ka kas kosu Dawuda wəmarəs kam:
‹Akesɔŋɛ ntɛ mɛtɛlɛ məpɔŋ mencepərər afum a təf mɔ?
Akesɔŋɛ ntɛ afum ŋantəŋnɛ mes mmɛ məntɔdeləpsər mɔ?
26 Abɛ a doru kərkər ŋalompəsnɛ teta kəyɛfərɛnɛ,
kɔ akiriŋ ŋaloŋkanɛ kɔ ŋantəŋnɛ pəlɛc
nnɔ Wəbɛ Kanu kɔ wəyɛk-yɛk kɔn ŋayi mɔ.›
27 Bawo kance, Herodu kɔ Pɔŋse Pilat ŋantəŋnɛ pəlɛc dare dandɛ disrɛ atɔyɔnɛ aSuyif kɔ aYisrayel nnɔ wəmarəs kam wəcempi Yesu eyi mə, nwɛ mənayɛk-yɛk mə.
28 Ŋanayɔ mes fəp mmɛ mənanuŋkɛnɛ kəwosɛ kəyɔ mə.
29 Ndɛkəl oŋ, Wəbɛ, məgbɛkərɛ kəbeŋəsnɛ kəŋan, məsɔŋɛ acar am kəbəknɛ kəloku toloku tam kance disrɛ.
30 Mətenci kəca ntɛ təsɔŋɛ kətaməs, mɛgbɛkərɛ, kɔ mes mɛwɛy-wɛy meyi tewe ta wəcar kam wəsoku Yesu.
31 Ntɛ ŋalip kətola Kanu mə, kɔ kəfo kəŋkɔ ŋanaloŋkanɛ mɔ kəyikcɛ, kɔ Amera Ŋecempi ŋɔsɔŋɛ fəp faŋan kəloku toloku ta Kanu kəbəknɛ disrɛ.

Alaŋ Yesu ŋawosɛ kəyerɛnɛ daka daŋan

32 Kənay nkɛ kənalaŋ mə, ŋasɔtɔ bəkəc yin yayi, kɔ ŋayɔnɛ sɔ akin ayi. Nwɛ o nwɛ oncloku fɛ a nkɔn sona ɔyɔ daka dɔn, mba a fəp faŋan fɔ ŋanapaŋnɛ di.
33 Asom a Yesu ŋancloku təkɔ ŋananəŋk kəfətɛ ka Mariki Yesu afi dacɔ mə. Kɔ kəmar ka Kanu kəyi alaŋ fəp kəroŋ.
34 Afum akaŋɛ dacɔ, nwɛ o nwɛ abəkəc ŋɛnalɛcɛ fɛ sɔ teta kətəyɔ kɔn daka, bawo aŋɛ ŋanayɔ dalɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti wɔlɔ mə, ŋanacaməs yi. Kɔ ŋaŋkɛrɛ kəway ka ca yayɔkɔ,
35 kɔ ŋambocər ki asom a Yesu dəntɔf. Kəway kaŋkɔ k'ancyer nwɛ o nwɛ kɔ təkɔ pəcuca peyi kɔ mə.
36 Isifu wəka kor ka Lewy ɛnayi, nwɛ asom a Yesu ŋancwe Barnabas mə, itɔ tatɔkɔ kusu kəŋan «Wəcəpəs bəkəc.» Nde dare da Sipər anakom kɔ.
37 Nkɔn ɛnacaməs antɔf nŋɛ ɛnayɔ mə, k'ɛŋkɛrɛ kəway kaŋkɔ fəp k'ender pəbocər ki asom a Yesu dəntɔf.

4:11 Yabura 118.22 **4:26** Yabura 2.1-2

5

Ananiyas kɔ Safira

1 Wərkun wələma ɛnayi pacwe kɔ Ananiyas, kɔ wəran kɔn Safira, kɔ ŋancaməs antɔf ŋaŋan.
2 Kətəŋnɛ disrɛ kɔ wəran kɔn, k'Ananiyas embelər kəway ka antɔf ŋaŋɔkɔ k'ɛŋkɛrɛ kəway
kələpəs nkɛ k'ɔŋkɔ pəbocər ki asom a Yesu dəntɔf.
3 Kɔ Piyɛr eyif kɔ: «Ananiyas, ake'səŋɛ ntɛ məwosɛ Sentani səsɔŋ am kəyembər Amera
Ŋecempi mɔ? Məmbelər kəway ka dalɛ.
4 Ntɛ dalɛ dandɛ dɛnayɔnɛ dam mɔ, ak'ɛnasɔŋɛ ta məmɛŋkərnɛ di-ɛ? Ali ntɛ mənacaməs di
mɔ, pəsam papɔkɔ, bafə pam pɛnayi ba? Akesɔŋ'am kəyɔ tantɛ-ɛ? Bafɔ afum ŋɔ məyembər
de, mba Kanu!»
5 Ntɛ Ananiyas ene moloku maməkɔ mɔ, k'ɛntɛmpɛnɛ, k'eŋgbiŋ kifir, k'efi. Kɔ kənesɛ kəpɔŋ
kəsumpər akɔ ŋanane ti mə fəp.
6 K'atɛmp ŋayɛfɛ kɔ ŋanɛpsər kɔ arɔfən, kɔ ŋaŋkɔ ŋawup.
7 Ntɛ dec maas dencepər mɔ, kɔ wəran ka Ananiyas ɛmbɛrɛ, ta ɛncərɛ təkɔ tɛnacepər mɔ.
8 Kɔ Piyɛr eyif kɔ: «Məlok'im ma kance: Kəway kaŋkɛ kɔ nəncaməs dalɛ ba?»
Kɔ wəran nwɛ oloku «ɛy, kəway kaŋkɔ yati kɔ.»
9 Kɔ Piyɛr oloku kɔ: «Akesɔŋɛ ntɛ nəntəŋnɛ kɔ nəwak Amera ŋa Wəbɛ mɔ-ɛ? Məcərɛ a aŋɛ
ŋawup wos əm mɔ, ŋayi nde dəkusuŋka, kəkekərɛ kɔ ŋander sɔ məna.»
10 Gbəncana babəkɔ k'ɛntɛmpɛnɛ kɔ wɛcək dəntɔf, k'eŋgbiŋ kifir. Kɔ atɛmp ŋambɛrɛ kɔ
ŋambəp kɔ pəfi. Kɔ ŋaŋkekərɛ kɔ, kɔ ŋaŋkɔ ŋawup wos kəsək.
11 Kɔ kənesɛ kəpɔŋ kəsumpər kəloŋkanɛ ka alaŋ fəp kɔ akɔ ŋanane moloku maməkɔ mɔ.

Asom a Yesu ŋanatɔmpər mes mɛwɛy-wɛy mɛlarəm ma Kanu

12 Asom a Yesu ŋancyɔ mɛgbɛkərɛ kɔ mes mɛwɛy-wɛy mɛlarəm mmɛ mɛnayi afum dacɔ mɔ.
Alaŋ fəp ŋanacəmɛ kəfo kin nde akɛr nŋɛ ancwe «Akɛr ŋa Sulemani» mɔ.
13 Afum alpəs ŋancnesɛ kənɔŋkəl ŋa, mba ŋancyekyekəs ŋa.
14 Kənay ka arkun kɔ aran aŋɛ ŋanalaŋ Wəbɛ mɔ, ŋancla oŋ kəla dəm.
15 Packɛrɛ atɔtamnɛ səpɔ fəp packɛrɛ ŋa dəyala kɔ dəsəpoko ntɛ təsɔŋɛ kɔ Piyɛr ender-ɛ,
andulu ŋɔn gbəcərəm ŋɛtam kəbəp wələma mɔ.
16 Kənay ka afum aŋɛ ŋanayi sədare nsɛ sənakɛl Yerusalɛm mɔ, ŋancyɛksɛ kəkɛrɛ Yerusalɛm
atɔtamnɛ nde asom a Yesu ŋanayi afum aŋɛ yɔŋk yɛlɛc yɛnasɔŋ dotoŋkulu mɔ, fəp faŋan
anataməs ŋa.

Antərəs asom a Yesu teta kəlaŋ kəŋan

17 Wəloŋnɛ wəpɔŋ kɔ aSadisi aŋɛ ŋasol mɔ ŋayɛfɛnɛ kəraca.
18 Kɔ ŋantəp asom a Yesu waca kɔ ŋambɛr ŋa dəbili.
19 Pibi papɔkɔ disrɛ kɔ mɛlɛkɛ ma Wəbɛ Kanu meŋgbiti cumba ca bili babəkɔ, kɔ mowurɛnɛ
ŋa. Kɔ mɛlɛkɛ moloku ŋa:
20 «Nəkɔ kəlɔ kəpɔŋ, nəloku afum moloku kɔ mes fəp ma təkɔtɛnɛ ta doru dandɛ.»
21 Ntɛ ŋane moloku maməkɔ mɔ, kɔ asom a Yesu ŋaŋkɔ bətbət suy nde kəlɔ kəpɔŋ, kɔ ŋancop
kətəksɛ di afum.
Kɔ wəloŋnɛ wəpɔŋ ender kɔ akɔ ɛnasolɛ mɔ. Kɔ ŋawe aboc kiti alpəs aSuyif kɔ abeki apɔŋ
aka Yisrayel fəp, kɔ ŋasom a pakɔ pawurɛnɛ asom a Yesu dəbili, pakɛrɛ.
22 Kɔ asədar ŋafɔ ŋakɔ afum aŋɛ ŋawur ŋambəp fɛ ŋa dəbili, kɔ ŋalukus. Kɔ ŋaŋkɔ ŋaloku ti abɛ
aŋɛ ŋanasom ŋa mɔ, ŋacloku:
23 «Səŋkɔ səbəp cumba ca bili pacaŋ ci belbel, abum a ci ŋacəmɛ dəkəcəmɛ daŋan, mba
səŋgbiti ali fum səmbəp fɛ bili disrɛ.»
24 Ntɛ ŋane moloku maməkɔ mɔ, kɔ pəyi wəbɛ ka asədar a kəlɔ kəpɔŋ kɔ aloŋnɛ apɔŋ
yamayama teta afum akaŋɛ, kɔ ŋayifnɛ cəke cɔ tes tantɛ tendeləpəsər-ɛ?
25 Kɔ fum wələma ende pəloku ŋa: «Afum aŋɛ nənabɛr dəbili mɔ ŋayi nde kəlɔ kəpɔŋ,
ŋactəksɛ afum.»
26 Asədar a kəlɔ kəpɔŋ kɔ wəbɛ kəŋan ŋaŋkɔ kəlɛk asom a Yesu, kɔ ŋaŋkɛrɛ ŋa pəforu disrɛ,
bawo ŋananesɛ afum kəca-cas ŋa.
27 Ntɛ asədar ŋaŋkɛrɛ asom a Yesu mɔ, kɔ ŋancəmbər ŋa fər ya aboc kiti aSuyif kiriŋ. Kɔ
wəloŋnɛ wəpɔŋ eyifət ŋa,
28 k'oloku: «Bafɔ sənaməne nu kətəksɛ sɔ afum teta tewe tantɛ ba? Nəlas Yerusalɛm mɛtəksɛ
monu! Kɔ nəloku gbɛs a mɛnɛ nəloŋər su pəlɛc pa defi da fum wəkawɛ.»
29 Piyɛr kɔ asom a Yesu ŋaloku: «Kəcaŋkəlɛ Kanu kəncepər ka afum!
30 Kanu ka atem asu kənasɔŋɛ Yesu kəfətɛ dədefi, nwɛ nənacaŋ dəkətək yɛpəmpəl mɔ.
31 Kanu kəndəsərnɛ kɔ kəsək bawo nkɔn ɔyɔnɛ wəkiriŋ kɔ wəyac, ntɛ təŋsɔŋɛ pəsɔŋ aka
Yisrayel kəsəkpər bəkəc ŋacəmɛ dəpɔ da Kanu darəŋ, paŋaŋnɛnɛ ŋa kiciya kəŋan mɔ.

32 Səna səyɔnɛ atəŋnɛ a moloku kɔ mes mamɔkɔ fəp, səna kɔ Amera Ŋecempi nŋɛ Kanu kəsɔŋ aŋɛ ŋaleləs kɔ ŋawosɛ toloku tɔn mɔ.»
33 Pənatɛlɛ aboc kiti aŋɛ ŋanccəŋkəl ŋa mɔ haŋ pəcepərər, kɔ ŋafaŋ kədif ŋa.
34 Mba wəFarisi wəlɔma ɛnayi ŋa dacɔ, pacwe kɔ Kamaliyel. Wətəksɛ sariyɛ ɛnayi, nwɛ afum fəp ŋanabətər mɔ. K'ɛyɛfɛ aboc kiti aSuyif dacɔ, k'oloku a pawurɛnɛ afum akaŋɛ kərɛsna,
35 k'oloku: «Arkun a Yisrayel! Nəkembərnɛ belbel ntɛ nəndeyɔ afum akaŋɛ mɔ.
36 Towon fɛ, Tudas ɛnadot banca, afum masar maŋkəlɛ (400) ŋanacɛk kɔ darəŋ. Mba anamələk kɔ, afum akɔ ɛnasolɛ mɔ fəp k'ambɛləs ŋa. Ali wəkin anasak fɛ.
37 Ntɛ tatɔkɔ tencepər mɔ, kɔ Yudas wəKalile ɛyɛfɛ tɛm ntɛ anclɔm afum a dətəf mɔ. K'osolɛ sɔ afum alarəm. Nkɔn sɔ anamələk kɔ, aŋɛ ɛnasɛp kəkafəli kəcəmɛ kɔ darəŋ mɔ fəp, kɔ ŋasaməsər.
38 Ndɛkəl icloku nu, ta nəcɛpsər afum akaŋɛ, nəsak ŋa ŋakɔ. Kɔ pəyɔnɛ a mɛfaŋ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti məyɔ maŋan nda fum mɛŋyɛfɛ-ɛ, mendesəlɛ.
39 Mba kɔ pəyɔnɛ a nda Kanu mɛŋyɛfɛ-ɛ, nəfədetam kəsɔlɛnɛ mi de! Nəkɛmərnɛ kədeyɛfərɛnɛ kɔ Kanu de!» Kɔ ŋane moloku mamɔkɔ Kamaliyel ɛnasɛp kəloku ŋa mɔ.
40 Kɔ ŋawe asom a Yesu, kɔ ŋasut ŋa, kɔ ŋamɔnɛ ŋa kətɔsɔlok-lokɛ tewe ta Yesu, kɔ ŋasak ŋa.
41 Kɔ asom a Yesu ŋawur ŋa aboc kiti aSuyif dacɔ. Kɔ pəmbət ŋa kətərəs kəŋan teta kələləs ka tewe ta Yesu.
42 Dɔsɔk o dɔsɔk pəyɔnɛ nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu kɔ pəyɔnɛ fɛ ti nde wəlɔ waŋan, ŋanasak fɛ kəctəksɛ kɔ kəcam moloku mətət: A Yesu ɔyɔnɛ Krist, wəbɛ nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ.

6

Ayɛk-yɛk arkun camət-mərəŋ kəmar ka asom a Yesu

1 Mata mamɔkɔ ntɛ acɛpsɛ a Yesu ŋancla kəla dəm mɔ, aSuyif acɔp kusu ka Kresi ŋayɛfɛ kəcɔpəsnɛ teta akɔ ŋanccɔp Ebəre mɔ. Aran acɔp cəKresi aŋɛ awos aŋan ŋafi mɔ ŋancsɔtɔ fɛ yeri pəmɔ acɔp Ebəre dɔsɔk o dɔsɔk kɔ andeyer-ɛ.
2 Kɔ Asom wəco kɔ mɛrəŋ ŋawe kənay ka acɛpsɛ a Yesu kənəŋkɛnɛ, kɔ ŋaloku: «Pəmar fɛ su kəsak kəcam kɔ kətəksɛ toloku ta Kanu teta kəyer yeri.
3 Awa awɛnc su aŋa, nəyɛk-yɛkɛnɛ arkun camət-mɛrəŋ, aŋɛ afum ŋancərɛ kəyɔ mera yɔtət mɔ, ŋalarɛ sɔ Amera Ŋecempi ŋa Kanu kɔ kəcərɛ kəkɔt. Səsəŋ ayɛk-yɛk anu akakɔ yɛbəc yayɔkɔ.
4 Səna səsumpər belbel kətola ka Kanu kɔ yɛbəc ya kəcam kɔ kətəksɛ toloku ta Kanu tɛm fəp.»
5 Kɔ moloku mamɔkɔ məmbət afum fəp, kɔ ŋayɛk-yɛk Etiyɛn, fum wəlaŋ Kanu wəpɔŋ, pəlarɛ Amera Ŋecempi ŋa Kanu, kɔ Filip, kɔ Pirɔkɔr, kɔ Nikanɔr, kɔ Timon, kɔ Parmenas, kɔ Nikola, wəka dare da Antiyɔk, nwɛ ɛnayɔnɛ wəcikəra kəbɛrɛ ka dinɛ da aSuyif mɔ.
6 Kɔ ŋaŋkɔ ŋamentər ayɛk-yɛk akakɔ asom a Yesu ntɛ ŋalip kətola Kanu mɔ, kɔ ŋandeŋ ŋa waca kədəs kəŋan.
7 Moloku ma Kanu mmɛ anctəksɛ mɔ mɛncsam kəsam dəm, kɔ acɛpsɛ a Yesu ŋala katəna katəna Yerusalɛm, kɔ aloŋnɛ Kanu alarəm ŋawosɛ kəlaŋ Yesu.

Kəsumpər ka Etiyɛn

8 Kanu kənamar Etiyɛn kɔ kəsɔŋ kɔ kətam kəyɔ ka mes mɛwɛy-wɛy kɔ mɛgbɛkərɛ məpɔŋ ma Kanu afum dacɔ.
9 Afum alɔma aka dəkətola Kanu da aSuyif aŋɛ ancwe ki «kəlɔ ka Awur dacar» mɔ, ŋanayinɛ fɛ Etiyɛn. Ŋa ŋanayɔnɛ afum aka atɔf ŋa Sirɛn, aka dare da Alɛksandər kɔ afum a atɔf ŋa Silisi, kɔ aka atɔf ŋa Asi. Ntɛ tɔ kɔ ŋambɛrɛ kəgbɛkəlɛnɛ kɔ Etiyɛn.
10 Mba ŋanatam fɛ kəsumpər kɔ dəmoloku, bawo Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋɛnasɔŋ kɔ kələk-lokɛ dɛcɛrən.
11 Ti disrɛ, kɔ afum akakɔ ŋasɔŋ calbante pəsam aŋɛ ŋanaloku ntɛ: «Səna sənenɛ kɔ kələməs Musa kɔ Kanu!»
12 Kɔ ŋambɛrəs afum mɛr kəyɛfɛ abeki a dətəf haŋ atəksɛ sariyɛ. Kɔ ŋasumpər Etiyɛn, kɔ ŋaŋkekərɛ kɔ fər ya aboc kiti aSuyif kiriŋ.
13 Kɔ ŋaŋkenɛnɛ sɔ calbante akakɔ ŋanawosɛ kəyemɛ mɔ, ŋacloku: «Fum wəkawɛ eyi fɛ ntɛ o ntɛ mɛnɛ kəloku pəlɛc pa kəfo kəsoku kaŋkɛ kɔ sariyɛ sa Musa.
14 Sənenɛ kɔ pəcloku a Yesu wəNasarɛt wəkawɛ endeləsər kəfo kaŋkɛ, pəsəkpər sɔ məyɔ mmɛ Musa ɛnasakɛ su mɔ.»
15 Aboc kiti aSuyif fəp ŋanagbətnɛ Etiyɛn, bawo kəro kɔn kəncmot pəmɔ ka mɛlɛkɛ.

7

Etiyɛn nde fər ya aboc kiti kiriŋ

1 Kɔ wəloŋnɛ wəpɔŋ wəka kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu eyif Etiyɛn: «Itɔ teyi ba?»

2 Kɔ Etiyɛn oloku: «Awɛnc im aŋa, Papa kem aŋa, Nəcəŋkəl im! Kanu nkɛ debeki dən doŋmot mɔ kənawurər Abraham, wətem kosu, ntɛ ɛnayi Mesopotami, ta ɛntadeder kəndɛ Haraŋ mɔ.
3 Kɔ Kanu kəloku Abraham: «Məwur atɔf ŋam, dəŋkom dam, məkɔ nde atɔf nŋɛ in-dekɔmentər əm mɔ.»
4 Kɔ Abraham owur atɔf ŋa Kaldi, k'ɔŋkɔ pəndɛ dare da Haraŋ. Dəndo, ntɛ defi da kas dencepər mɔ, kɔ Kanu kəncepərɛnɛ kɔ atɔf ŋaŋɛ nəndɛ oŋ ndɛkəl mɔ.
5 Kanu kənasɔŋ fɛ Abraham kɛ atɔf ŋaŋɛ, ali dəkəcəmbər kəcək, mba kənalɛkɛ kɔ temer kədesɔŋ kɔ ŋi kəbəp kəbənda ka dokom dən kɔ nkɔn encepər-ɛ, mba tɛm tatɔkɔ ta ɛntayɔ wan-ɛ.
6 Kɔ Kanu kəloku Abraham ntɛ: «Kəbənda ka dokom dam kəndeyi decikəra atɔf ŋələma. Andekɔcəmbər ŋa di dacar, patərəs ŋa meren masar maŋkəlɛ (400).
7 Mba afum aka atɔf ŋaŋɔkɔ ŋandekɔcəmbər ŋa dacar mɔ, in'endekɔbocər ŋa kiti. Kɔ tencepər-ɛ, ŋandewur ŋadekor-kor im nnɔ kəfo kaŋkɛ.»
8 Ntɛ tatɔkɔ tencepər mɔ, kɔ Kanu kəncaŋəs kiyi kən tetin kɔ Abraham, ti təyɔnɛ kəmɛŋkərnɛ ka kəkənc arkun. Ti disrɛ kɔ Abraham oŋkom Siyaka, k'ɛŋkənc kɔ tataka tən ta camət-maas. Itɔ Siyaka ɛnayə sɔ Yakuba, kɔ Yakuba ɔyə sɔ ti awut ən arkun wəco kɔ mɛrəŋ, aŋɛ ŋayɔnɛ cas ca cusuŋka wəco kɔ mɛrəŋ ca Yisrayel mɔ.
9 Ntɛ atem asu, awut a Siyaka, ŋanayɔnɛ wɛnc kəŋan Isifu kəraca mɔ, kɔ ŋancaməs kɔ ntɛ təŋsɔŋɛ pakekərɛ kɔ Misira mɔ. Mba Kanu kənayi kɔ Isifu,
10 kənayac kɔ pəcuca fəp. Kanu kəncmar Isifu, kəcsɔŋ kɔ kəcərɛ kəkət nde Firawona wəbɛ ka Misira fər kiriŋ. Firawona ɛnasɔŋ Isifu dekiriŋ da Misira kɔ da kəlɔ kən disrɛ fəp mɔ.
11 Kɔ dor dəpɔŋ dende deyi Misira fəp kɔ atɔf ŋa Kanaŋ. Pəcuca pɛnabɛk, atem asu ŋancsətɔ fɛ yeri.
12 Kɔ Yakuba ende pəne a cəgbay cəyi Misira, k'osom təcɔkɔ-cɔkɔ awut ən aŋɛ ŋantəŋnɛ atem asu mɔ.
13 Tamɛrəŋ, kɔ Isifu owurərnɛ awɛnc ɔn, ntɛ tɔ kɔ Firawona ɔsətɔ kəcərɛ oŋ akomɛnɛ a Isifu.
14 Kɔ Isifu osom awɛnc ɔn a pakɛrɛ kɔ kas Yakuba, kəlɛkɛnɛ ka afum ɔn fəp, aŋɛ ŋancbəp afum wəco camət-mɛrəŋ kɔ kəcamət (75) mɔ.
15 Kɔ Yakuba ontor atɔf ŋa Misira. Difɔ ɛnafi, kɔ atem asu alɔma.
16 K'aŋkekərɛ cəbel cəŋan Səkɛm, k'aŋkɔ pawup nde kufu nkɛ Abraham ɛnawayɛ pəsam nnɔ kusuŋka ka Hamər kəyi mɔ.
17 Tɛm ntɛ pənamar a Kanu kəlas temer ntɛ kənalɛkɛ Abraham mə tɛnalətərnɛ. Kɔ dokombəra dɛmbɛk, kɔ afum ŋaŋla oŋ kəla dəm Misira,
18 haŋ kɔ wəbɛ wələma ender pəndɛ dɛbɛ da atɔf ŋaŋɔkɔ nwɛ ɛnatɔcərɛ Isifu mɔ.
19 Wəbɛ wəkakɔ ender pəcnɛmpəs, pəctərəs atem asu. K'ende pəsəŋɛ ŋa kəsak cənaka cəŋan, ntɛ təŋsəŋɛ ta akakɔ ŋantam kəyi doru mɔ.
20 Tɛm tatɔkɔ t'anakom Musa, nwɛ ɛnabət Kanu kənəŋk mɔ. K'antəmpər kɔ yof maas nde kəlɔ ka kas disrɛ,
21 mba ntɛ təyɔ tɛnatəyi mɛnɛ kəgbal kən mɔ, kɔ wan ka wəbɛ ka Misira wəran efir kɔ, k'ɔŋkɔ pədusum pəyɔ kɔ wan.
22 Kəcərɛ kəkət fəp k'aMisira k'anadusumɛ Musa, k'ɔsətɔ fənəntər dəmoloku kɔ dəmɔyɔ.
23 Ntɛ Musa ɔsətɔ meren wəco maŋkəlɛ (40) mɔ, k'ende pəcɛm-cɛmnɛ kəkɔnəŋk awɛnc aŋa, afum a Yisrayel.
24 Kɔ Musa ɔŋkɔ pətəŋnɛ wɛnc wəkin wəka Misira paccakəra, k'ɛncəmɛnɛ wɛnc wəkakɔ anctərəs mɔ. K'oluksɛ ayɛk ŋa wɛnc, k'endif wəMisira.
25 Kɔ Musa ɛncɛm-cɛmnɛ a awɛnc aŋa ŋaŋtam kəcgbɛkərɛ a Kanu kəntam kəbaŋ ŋa kɔ ŋancəmɛ kɔ darəŋ-ɛ, mba ŋanacərɛ fɛ ti.
26 Dɔckɔsɔk, kɔ Musa ɔŋkɔ pəbəp aYisrayel mɛrəŋ ŋacsutɛnɛ, k'ɛyac ŋa, k'olompəs ŋa dacɔ. K'eyif ŋa: ‹Ta ake tɔ nəŋsutnɛnɛ tantɛ-ɛ? Dɛwɛnca dɔ nəyɔ!›
27 Mba wəkɔ ɛnccakəra wɛnc mɔ, ɛwɛn Musa pəcyif: ‹An'ɔsəŋ əm kəyɔnɛ wəbɛ kɔ wəboc kiti səna dacɔ-ɛ?
28 Kədif im kɔ məfaŋ ba, pəmɔ təkɔ məndifsa wəMisira mɔ?›
29 Kɔ moloku mamɔkɔ məsɔŋɛ Musa kəyɛksɛ, k'ɔŋkɔ pəndɛ decikəra atɔf ŋa Madiyaŋ. Difɔ ɛnakom awut arkun mɛrəŋ.
30 Ntɛ meren wəco maŋkəlɛ mencepər (40) mɔ, kɔ mɛlɛkɛ mowurər Musa nde tɛgbərɛ ta tərə ta Turisnina dəmemer ma nɛnc ndɛ dɛncmar dɛrəntəm mɔ.
31 Ntɛ Musa ɛnəŋk ti mɔ, kɔ pənciyanɛ kɔ kənəŋk ka tes tɛwɛy-wɛy tatɔkɔ, ntɛ ɔnccɔŋnɛ kəkɔgbɛkərɛ mɔ, kɔ dim da Wəbɛ Kanu dender kɔ:

7:3 Dəkəcop 12.1 **7:7** Dəkəcop 15.13-14 **7:28** Kəwur 2.14

32 ‹In'ɔfɔ, Kanu ka atem am: Kanu ka Abraham, ka Siyaka kɔ ka Yakuba!› Musa pəcyikcɛ,
ta oŋwosɛ sɔ kəgbətnɛ di-ɛ.
33 Kɔ Wəbɛ oloku kɔ: ‹Məwurɛ cɔfta cam dəwɛcək, bawo kəfo kaŋkɔ məncəmɛ mɔ, kəfo
kəcempi kɔ.
34 Inəŋk pəcuy pa afum em aŋɛ ŋayi Misira mɔ, ine kigbis kəŋan: Kətor k'inder ideyac ŋa.
Ndɛkəl oŋ, məder isom əm Misira.›
35 Musa wəkakɔ ŋanace a ŋacloku: «An'ɔsɔŋ əm kəyɔnɛ wəbɛ kɔ wəboc kiti səna dacɔ-ɛ?»
Nkɔn Kanu kənasom pəyɔnɛ wəbɛ kɔ wəyac, kəbɛrɛnɛ ka mɛlɛkɛ mmɛ mɛnawurər kɔ nde
dɛrəntəm mɔ.
36 Nkɔn Musa ɛnawurɛnɛ aYisrayel Misira pəcyɔ mes mɛwɛy-wɛy kɔ mɛgbɛkərɛ ma Kanu,
nde kəba Kəyim kɔ nde dətɛgbərɛ, meren mmɛ wəco maŋkəlɛ (40) disrɛ.
37 Nkɔn Musa wəkakɔ yati ɛnaloku aYisrayel: ‹Kanu kəndekɛrɛ nu sayibɛ pəmɔ ina, nwɛ
kəndeyɛk-yɛk awɛnc anu dacɔ mɔ, pəsom kɔ nnɔ nəyi mɔ.›
38 Nkɔn Musa, ntɛ afum ŋanaloŋkanɛ nde dətɛgbərɛ mɔ, nkɔn ɛnayɔnɛ sɔ wəcepərɛnɛ
moloku atem asu dacɔ kɔ mɛlɛkɛ mmɛ monclok-lokər kɔ nde dətərɔ ta Turisnina mɔ. K'ɔsətɔ
moloku meyi wəyeŋ, ntɛ təŋsɔŋɛ səcərɛ mi mɔ.
39 Atem asu ŋanafaŋ fɛ kəcəŋkəl kɔ, kɔ ŋawɛnəs kɔ. Ŋanacɛm-cɛmnɛ dəbəkəc kəluksərnɛ
Misira.
40 Kɔ atem asu ŋaloku Aruna, ‹Məlompəsɛ su mɛrəŋka, mmɛ mendesolɛ su mɔ, bawo Musa
nwɛ owurɛnɛ su Misira mɔ, səncərɛ fɛ ntɛ tɔsətɔ kɔ mɔ.›
41 Mata mamɔkɔ, kɔ ŋalompəs tɛrəŋka ta tura, kɔ ŋaloŋnɛ nnɔ tɛrəŋka kiriŋ, kɔ ŋambocɛ
kəsata yɛbəc ya waca waŋan.
42 Mba kɔ Kanu kəmbɛr ŋa kumunt, kɔ kəsakɛ ŋa kəkor-koru ca ya darenc. It'ancic ti buk
ba sayibɛ disrɛ:
‹Nəna aka Yisrayel,
meren wəco maŋkəlɛ (40) mmɛ nəncepərɛnɛ dətɛgbərɛ mɔ, in'ɔ nəncdifɛ sɛm kəloŋnɛ disrɛ
ba?
43 Nənakekərɛ abal ŋa tɛrəŋka ta Məlɔk
kɔ tɛrəŋka ta kɔs ka kanu konu Refaŋ.
Nənapat mɛrəŋka teta kəctontnɛnɛ ka mi fɔr kiriŋ!
Ti disrɛ kəkekərɛ nu k'inder decikəra Babiloŋ tadarəŋ.›
44 Atem asu ŋanayɔ dəndo dətɛgbərɛ aŋgbancan ŋa sede nŋɛ anamɛŋk walakɛ wa masar
nwɛ Kanu kənacicɛ Musa mɔ. Tatɔkɔ tɔ wəlok-lokər ka Musa ɛnaloku kɔ a pəyɔ, a ŋowurɛnɛ
kɔ ŋɔkɔ ɛnanəŋk mɔ.
45 Ntɛ atem asu ŋasətɔ ŋi mɔ, kɔ ŋaŋkekərɛ nde atɔf nŋɛ Kanu kənabɛləs afum fɔr yaŋan
kiriŋ mɔ. Yosuwe pəyɔnɛ ŋa wəkiriŋ. Aŋgbancan ŋaŋɔkɔ ŋɛnayi di haŋ tɛm ta Dawuda.
46 Kɔ Dawuda ɔsətɔ kəmar ka Kanu, k'ontola sɔ kəsɔŋ kɔ kəfo nkɛ ɔŋkɔcəmbərɛ Kanu ka
Yakuba dəkəyi mɔ.
47 Mba Sulemani ɛnader pəlɔ kəlɔ kaŋkɔ.
48 Mɛnɛ ntɛ Wəbɛ wəka darenc ɔntɔwosɛ kəyi paka disrɛ mpɛ kəca ka fum kəlompəs mɔ,
pəmɔ tɔkɔ sayibɛ səloku ti mɔ:
49 ‹Wəbɛ oloku:
«Kɔm kəyɔnɛ dəcɔm dem da dɛbɛ,
kɔ antɔf ŋɔyɔnɛ dəkəcəmbər dem wɛcək.
Ake kəlɔ kɔ nəyi kəcəmbər em-ɛ?
Kəfo kəre k'inde icŋesəm-ɛ?
50 Bafɔ kəca kem kəlompəs mamɛ fəp ba?»›
51 Nəna afum ataŋi ləŋəs, ayɔ bəkəc pəmɔ bilakoro! Haŋ məkɔ nəna nəyi kəwɛnəs Amera
Ŋecempi ŋa Kanu pəmɔ atem anu!
52 Sayibɛ sɔre atem anu ŋanatətərəs-ɛ? Ŋanadif aŋɛ ŋananuŋkɛnɛ kədəŋk kəder ka Wəlompu
nwɛ nəna nənasɔŋ oŋ a kɔ andif mɔ.
53 Nəna aŋɛ nənasətɔ sariyɛ sa Musa nsɛ mɛlɛkɛ ma Kanu mɛnaloku kɔ mɔ, mba nənakətɛnɛ
fɛ si, nəmɛŋkərnɛ fɛ sɔ si.»

Kədif ka Etiyɛn

54 Ntɛ Etiyɛn onclok-loku mɔ, afum akɔ ŋancne moloku mamɔkɔ mɔ, pənananaŋkanɛ kətɛlɛ ŋa
haŋ ŋancŋaŋərɛnɛ sek nnɔ eyi mɔ.
55 Mba Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋɛncbəc Etiyɛn dəris. K'ɛŋgbətnɛ kɔm, k'ɛnəŋk nərə da
debeki da Kanu, Yesu pəcəmɛ Kanu kəsək.
56 K'oloku: «Inəŋk kɔm kəgbitɛ, Wan ka Wərkun pəcəmɛ Kanu kəsək!»

7:32 Kəwur 3.6 **7:34** Kəwur 3.5,7,8,10 **7:37** Sariyɛ 18.15 **7:43** Amos 5.25-27 **7:50** Esayi 66.1-2

57 Kɔ afum aŋɛ ŋaŋkulɛ-kulɛ pəpɔŋ, kɔ ŋasuncnɛ ləŋəs, kɔ ŋawɛtnɛ fəp faŋan kəkɔbəp Etiyɛn.
58 Kɔ ŋambɛləs kɔ haŋ kɔ ŋawurɛnɛ kɔ dare, kɔ ŋanca-cas kɔ masar. Atəŋnɛ aka ti ŋanaboc suma saŋan sa kəroŋ wətɛmp dəntəf, nwɛ ancwe Sol mɔ.
59 Ntɛ ŋancca-cas kɔ mɔ, kɔ Etiyɛn ontola pəcloku: «Mariki Yesu, məbaŋ amera ŋem.»
60 Ntɛ tɔ kɔ Etiyɛn ɛncəp suwu, k'oŋkulɛ-kulɛ: «Wəbɛ, ta məsarsər ŋa kiciya kaŋkɛ!» Ntɛ elip kəloku tatɔkɔ mɔ, k'eŋgbiŋ kifir.

8

1 Sol ɛnawosɛ kədif ka Etiyɛn.

Sol ɔnctərəs kəloŋkanɛ ka alaŋ Yesu

Dɔsɔk dadɔkɔ d'anacop kətərəs kəloŋkanɛ ka alaŋ Yesu dəndo Yerusalɛm. Kɔ alaŋ fəp faŋan ŋasaməsər nde təf ya Yude kɔ Samari, mɛnɛ asom a Yesu.
2 Kɔ afum alompu alɔma ŋawup Etiyɛn, kɔ ŋambok kɔ belbel.
3 Kɔ Sol nkɔn ɛyɛfɛ kətərəs ka kəloŋkanɛ ka alaŋ Yesu, pəcbɛrɛ dəwɔlɔ waŋan, pəcwurɛnɛ ŋa, pəcsumpər arkun kɔ aran, pəcbɛr ŋa dəbili.

Filip kəcam kɔn moloku mətət atəf ŋa Samari

4 Alaŋ aŋɛ ŋanasaməsər mɔ, ŋanccam moloku mətət mofo fəp mmɛ ŋanccepər mɔ.
5 Filip nwɛ ɛnator dare da Samari mɔ, ɛnccam teta Krist, nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk kəyɔnɛ Wəbɛ mɔ.
6 Kənay k'afum kətəŋnɛ disrɛ ŋanccəŋkəl belbel tɔkɔ Filip oncloku mɔ, ntɛ ŋancne kɔ ŋacnəŋk sɔ mɛgbɛkərɛ ma Kanu mmɛ ɔncyɔ mɔ.
7 Yɔŋk yɛlɛc yonckulɛ-kulɛ kəwur afum alarəm dəris aka dare dadɔkɔ. Anataməs atorər kɔ afum alarəm akɔ ŋanafi wɛcək mɔ.
8 Kɔ pəbotu pɔpɔŋ pɛmbɛrɛ dare da Samari.
9 Wərkun wəlɔma ɛnayi di pacwe kɔ Simɔŋ. Ɛnawon dare dadɔkɔ, pəyɔnɛ dure, pəcsɔŋɛ aka Samari cusu kəwos, pəcwenɛ sɔ fum wəpɔŋ.
10 Afum fəp kəyɛfɛ wanfɛt haŋ wəbeki ŋanaleləs kɔ, ŋacloku: «Fum wəkawɛ ɔyɔnɛ fənɔntər fa Kanu, fənɔntər fəkɔ aŋwe ‹Fəpɔŋ› mɔ.»
11 Ŋanacəmɛ kɔ darəŋ, bawo ɛnawon kəwosəs ŋa cusu teta dureya dən.
12 Mba ntɛ ŋanalaŋ moloku ma Filip, nwɛ ɛnccam moloku mətət ma dɛbɛ da Kanu kɔ tewe ta Yesu Krist mɔ, k'aŋgbət arkun kɔ aran dəromun teta Kanu.
13 Kɔ Simɔŋ nkɔn yati ɛlaŋ moloku ma Filip, k'owosɛ kəgbət dəromun. K'ɛncəmɛ Filip dəntəf tɛm fəp. Ntɛ Simɔŋ ɛnənŋk mɛgbɛkərɛ kɔ mes mɛwɛy-wɛy ma Kanu mmɛ mencyi mɔ, kɔ kusu kəwos kɔ.
14 Ntɛ asom a Yesu ŋanayi Yerusalɛm kɔ ŋane a aka Samari ŋawosɛ toloku ta Kanu mɔ, kɔ ŋasom Piyɛr kɔ Isaŋ kəkɔ di.
15 Ntɛ Piyɛr kɔ Isaŋ ŋantor dare da Samari mɔ, kɔ ŋantolanɛ ŋa ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋasətɔ Amera Ŋecempi ŋa Kanu mɔ,
16 bawo haŋ tɛm tatɔkɔ Amera Ŋecempi ŋɛnatorər fɛ nwɛ o nwɛ kərɛsna dəndo. Mɛnɛ kəgbət dəromun gbəcərəm kɔ ŋanasətɔ tewe ta Yesu Krist.
17 Awa Piyɛr kɔ Isaŋ ŋandeŋər ŋa waca, kɔ ŋasətɔ Amera Ŋecempi ŋa Kanu.
18 Ntɛ Simɔŋ ɛnanəŋk a kədeŋər kəca ka asom a Yesu gbəcərəm kənasɔŋ afum Amera Ŋecempi mɔ, k'ɛŋkɛrɛ ŋa pəsam pəcloku:
19 «Nəsɔŋ im ina sɔ kətam! Nwɛ o nwɛ indedeŋər waca mɔ, wəkayi pəsətɔ Amera Ŋecempi ŋa Kanu.»
20 Mba kɔ Piyɛr oloku kɔ: «Kanu kəsɔŋɛ məlɛcɛ kɔ pəsam pam, bawo məncɛm-cɛmnɛ kəsətɛnɛ pi kəpocɛ ka Kanu!
21 Məna məyɔ fɛ daka, məyɔ fɛ tofokəl nnɔ tes tantɛ disrɛ, bawo abəkəc ŋam ŋolomp fɛ fər ya Kanu kiriŋ.
22 Məluksərnɛ Wəbɛ Kanu, məlɛtsɛnɛ kɔ, mətola kɔ ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəŋaŋnɛn'am mɛcɛm-cɛmnɛ mɛlɛc ma abəkəc ŋam mɔ, kɔ Kanu kəwosɛ ti-ɛ.
23 Bawo inəŋk a mɛcɛm-cɛmnɛ mɛlɛc ma kəraca mɛntam əm, kɔ kətəlomp kəsekət əm.»
24 Kɔ Simɔŋ oloku kɔ: «Nətolan'em Kanu Wəbɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ mamɛ nəloku mɔ ta təlɔm o təlɔm təsət'em.»
25 Piyer kɔ Isaŋ ŋancam ntɛ ŋananəŋk kɔ tɔkɔ ŋanane teta Yesu mɔ, kɔ ŋalukus Yerusalɛm, ŋaccam toloku tətət ta Kanu sədare sələrəm sa Samari.

Filip kɔ wərkun wəpɔŋ wəka atəf ŋa Ecopi

26 Mɛlɛkɛ ma Wəbɛ məlɔma mender nde Filip eyi mɔ mocloku: «Məkɔ ntende kəca kətət, məsolnɛ dɔpɔ deyer-yer ndɛ dɛŋyɛfɛ Yerusalɛm doctor Kasa mɔ.»

27 Kɔ Filip ɛyɛfɛ katin, k'ɛntas. Wərkun wəpɔŋ wəka Ecopi ɛnayi pabanɛ kɔ. Nkɔn ɛnatɔmpər kəcəmbər-cəmbər ka daka da Kandas, wəbera wəka atɔf ŋa Ecopi fəp. Ɛnader Yerusalɛm kədekor-koru Kanu.
28 Kəlukus k'ɛncndɛ ndərən pəndɛ pɛyɛksɛnɛ pɔn kəroŋ, pəckaraŋ pəpɔŋ buk ba aŋnabi Esayi.
29 Kɔ Amera ŋa Kanu ŋoloku Filip: «Məcɔŋnɛ mələtərnɛ pəyɛksɛnɛ mpɛ.»
30 Kɔ Filip ɛyɛksɛ kəkɔ dəndo, k'ene wəka Ecopi nwɛ pəckaraŋ buk ba aŋnabi Esayi. K'eyif kɔ: «Məncərɛ ntɛ məyi kəkaraŋ mɔ ba?»
31 Kɔ wəEcopi nwɛ oloku Filip: «Cəke c'intam ti kəcərɛ-ɛ, k'intɔyɔ nwɛ ɛntəks'em mɔ?» K'oloku Filip a pəpɛsɛ pəndɛ kɔ kəsək pɛyɛksɛnɛ pɔn kəroŋ.
32 Moloku ma Buk mbɛ ɛnckaraŋ mɔ mɛnayɔnɛ mmɛ:
«K'aŋkekərɛ kɔ dəkədif pəmɔ aŋkesiya.
Pəmɔ aŋkesiya ŋowut nŋɛ ŋɔntɔkulɛ-kulɛ wəfon wəka ŋi dəntɔf mɔ,
ɛnawani fɛ kusu.
33 Owosɛ kətorɛ kɔn banca, k'ambaŋər kɔ kance kɔn.
An'endetam kələm teta kəbənda ka dokom dɔn-ɛ?
Bawo anim kiyi kɔn doru antɔf ŋaŋɛ kəroŋ.»
34 Kɔ wərkun wəbanɛ nwɛ eyifnɛ Filip: «Ilɛtsɛn'am, mələk'im: Tes ta ana tɔ sayibɛ səloku tantɛ-ɛ? Ta nkɔn wəsərka ba, ka fum wəcuru?»
35 Kɔ Filip ɛlɛk moloku k'oncop dəmoloku ma Buk babɔkɔ, k'oloku kɔ toloku tətət ta Yesu.
36-37 Ntɛ ŋanasolnɛ dɔpɔ ŋackɔ mɔ, kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp domun. Kɔ wərkun wəbanɛ oloku: «Domun dɔ dandɛ: Ak'endeyaməs oŋ kəgbət kem dəromun teta Kanu-ɛ?»*
38 Kɔ Filip oloku a pəcəmbər pɛyɛksɛnɛ, kɔ ŋantor dəromun. kɔ Filip ɛŋgbət kɔ dəromun teta Kanu.
39 Ntɛ ŋampɛ dəromun mɔ, kɔ Amera Ŋecempi ŋa Wəbɛ Kanu ŋɛmpɛnɛ Filip. Ti disrɛ, wəbanɛ wəka Ecopi nwɛ ɛnəŋk fɛ kɔ sɔ, k'osolnɛ dɔpɔ dɔn abəkəc ŋobotu disrɛ.
40 Kɔ Filip ɔŋkɔ pənəŋknɛ dare da Asot. K'oloku moloku mətət ma Kanu sədare fəp nsɛ enccepər mɔ, haŋ k'ɔŋkɔ pəbəp dare da Sesari mɔ.

9

Kanu kəncəmbər Sol dɔpɔ dətət
22.3-16; 26.9-20

1 Tɛm tatɔkɔ Sol pəcbeŋəsnɛ kədifət acɛpsɛ a Mariki darəŋ, k'ɔŋkɔ ndena wəloŋnɛ wəpɔŋ wəka kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu.
2 Kɔ Sol ewer wəloŋnɛ wəpɔŋ reka teta wɔlɔ wa dəkətola Kanu da aSuyif nde Damas, ntɛ tɔŋsɔŋɛ k'ɛmbəp di akin akin-ɛ, pəyɔnɛ arkun pəyɔnɛ aran aŋɛ ŋancəmɛ dɔpɔ da Yesu darəŋ mɔ, pətam kəsumpər ŋa pəkekərɛ Yerusalɛm.
3 Dɔpɔ Sol ɛnayi pəclətərnɛ dare da Damas, gbəncana babɔkɔ kɔ pəmot pɛyɛfɛ dəkɔm, kɔ pɔsɔŋ pəwaŋkəra mpɛ pɛnakɛl kɔ mɔ.
4 K'ɛntɛmpɛnɛ dəntɔf. K'ene dim ndɛ dɛnayif kɔ: «Sol! Sol! T'ake tɔ məntərəs em-ɛ?»
5 Kɔ Sol eyif kɔ, «Wəbɛ, məna an'ɔfɔ-ɛ?»
«Ina, Yesu iyɔnɛ, nwɛ məyi kətərəs mɔ.
6 Mba məyɛfɛ, məbɛrɛ dare, aŋkɔlok'əm tɔkɔ pəmar məyɔ mɔ.»
7 Kɔ arkun aŋɛ ŋanasol kɔ nkɔn Sol mɔ ŋancəmɛ, ta ŋantam kəlok-loku-ɛ kənesɛ disrɛ, ŋacne dim mba ta ŋaŋnəŋk fum-ɛ.
8 Kɔ Sol ɛyɛfɛ dəntɔf pəmepi fər, mba ta ɛŋnəŋk paka o paka-ɛ. K'asumpər kɔ kəca, k'ambɛrsɛnɛ kɔ dare da Damas.
9 K'eyi di mata maas ta ɛŋnəŋk-ɛ, ɔfədi peri, ɔfɔmun.
10 Dəndo dare da Damas wəcɛpsɛ wəka Mariki darəŋ wəlɔma ɛnayi di pacwe kɔ Ananiyas. Kɔ Wəbɛ oloku kɔ kənəŋk disrɛ: «Ananiyas!»
K'owosɛ: «Iyi nnɔ, Mariki!»
11 Kɔ Mariki oloku kɔ: «Məkɔ dɔpɔ dɔkɔ aŋwe ‹Dolompu› mɔ, məkɔ mətɛn nde kəlɔ ka Yudas fum wəkɔ aŋwe Sol mɔ, wəka dare da Tarəs ɔyɔnɛ. Bawo ontola Kanu,
12 kɔ Kanu kənamentər kɔ kənəŋk disrɛ fum nwɛ aŋwe Ananiyas mɔ pəbɛrər kɔ. K'endeŋər Sol waca, ntɛ tɔŋsɔŋɛ kɔ sɔ kənəŋk mɔ.»
13 Mba Ananiyas oluksɛ: «Wəbɛ, inenɛ afum alarəm ŋacləm pəlɛc mpɛ fum wəkakɔ ɔyɔ afum am acempi nde Yerusalɛm mɔ.

8:33 Esayi 53.7 * **8:36-37** Yecicəs yələma aŋdeŋər moloku məlɔma: «Kɔ Filip oloku: ‹Kɔ məlaŋ abəkəc ŋam fəp-ɛ, səntam ti.› Kɔ wəEcopi wəbanɛ oloku: ‹Ilaŋ a Yesu Krist ɔyɔnɛ Wan ka Kanu.›»

14 Nnə kəfo kaŋkɛ yati kə aloŋnɛ apəŋ aSuyif ŋanawurɛ Sol a pədesumpər nwɛ o nwɛ
ombonc tewe tam mə.»
15 Mba kə Wəbɛ oloku Ananiyas: «Məkə! Bawo fum wəkakə paka pə mpɛ inayɛk-yɛk
kəkətɛnɛ tewe tem nnə abɛ a tɔf ya doru kə aka Yisrayel fər kiriŋ mə.
16 Ina yati in'endementər Sol pəcuy fəp pəkə pəmar pədecepərɛnɛ teta tewe tem mə.»
17 Kə Ananiyas əŋkə. Ntɛ ɛmbəp kələ kaŋkə mə, k'ɛmbɛrɛ, k'endeŋər Sol waca. K'oloku: «Sol
Wɛnc im, Mariki Yesu, nwɛ ɛnawurər əm nde dəpə ndɛ mənasolnɛ məcder Damas mə, osom
im ntɛ təŋsəŋ'am sə kənəŋk, a mələrɛ sə Amera Ŋecempi ŋa Kanu mə.»
18 Gbəncana babəkə, kə ca yoŋkoŋɛ kə dəfər pəmə wokwok, kə fər yən yɛntam sə kəcnəŋk.
Kə Sol ɛyɛfɛ, k'əsətə kəgbət dəromun teta Kanu.
19 Ntɛ elip kədi yeri mə, k'əsətə sə fənəntər.

Sol kəcam kən toloku ta Kanu dare da Damas

Kə Sol encepərɛnɛ mataka mələma kə acɛpsɛ a Mariki Yesu akə ŋanayi dare da Damas mə.
20 K'ɛyɛfɛ kəcam katina dəwələ wa dəkətola Kanu da aSuyif, pəcloku a Yesu Wan ka Kanu
əyənɛ.
21 Kə pənciyanɛ afum fəp aŋɛ ŋancne polok-loku pa Sol mə, kə ŋayif: «Bafə nkən nde
Yerusalɛm ɛncfaŋ kəmələk aŋɛ ŋancbonc tewe tantɛ mə ba? Bafə kəsumpər kəŋan k'ɛnaderɛnɛ
nnə, pəkekərɛ ŋa nde aloŋnɛ apəŋ ŋayi mə ba?»
22 Mba Sol pəcsətə kəsətə dəm kətam pəcsəŋɛ aSuyif aŋɛ ŋanayi dare da Damas mə kəciyanɛ,
kəcmentər a Yesu əyənɛ Krist, wəbɛ wəyɛk-yɛk wəka Kanu.
23 Ntɛ mataka mələma mencepər mə, aSuyif aŋɛ ŋanayi Damas mə ŋantəŋnɛ kənim ka Sol.
24 Kə Sol ende pəcərɛ tɛtəŋnɛ taŋan. ASuyif ŋancbum daŋ kə pibi kədewur kən dare ntɛ
təŋsəŋɛ ŋatam kənim kə mə.
25 Mba pibi papəkə kə acɛpsɛ a Mariki Yesu darəŋ ŋambɛr kə dəkəsaksaka, kə ŋayokɛnɛ kə
damba da saŋka sa dare darəŋ.

Kəyi ka Sol Yerusalɛm

26 Ntɛ Sol ɛmbɛrɛ Yerusalɛm mə, k'ɛŋsɛp kənəŋkəlɛnɛ acɛpsɛ a Mariki Yesu darəŋ. Mba fəp
fəncnesɛ kə, ta ŋalaŋ a nkən sə əyənɛ wəcɛpsɛ wəka Yesu darəŋ-ɛ.
27 Mba kə Barnabas ɛlɛk kə, kə ŋaŋkə nde asom a Yesu ŋayi mə. Kə Barnabas ələmər ŋa ntɛ
Sol ɛnanəŋk Mariki dəpə, a kə Yesu olok-lokər kə mə, kə ntɛ tewe ta Yesu kənasəŋɛ kə kəbəknɛ
kəlokk-loku mə.
28 Sol ənckə pəcder kə ŋa dəndo Yerusalɛm pəclok-lokɛ kəlaŋ disrɛ tewe ta Mariki.
29 Sol pəclok-loku, pəcgbɛkəlɛnɛ kə afum aKresi, mba, ŋa sə, ŋactɛn kənim kə.
30 Ntɛ awɛnc alaŋ ŋancərɛ ti mə, kə ŋasəŋɛ Sol kətor Sesari, k'ɛlɛk dəpə k'əŋkə dare da Tarəs.
31 Kəloŋkanɛ ka alaŋ Yesu a atɔf ŋa Yude, atɔf ŋa Kalile kə atɔf ŋa Samari, ŋa fəp ŋanayi
pəforu disrɛ. Alaŋ Yesu ŋancəpəsɛnɛ bəkəc, ŋayinɛ kənesɛ ka Wəbɛ Kanu disrɛ. Amera
Ŋecempi ŋa Kanu ŋɛncmarəs kəloŋkanɛ ka alaŋ Yesu, ti disrɛ ŋancla kəla dəm.

Kətaməs ka Eney

32 Piyɛr nwɛ ɛnccepər sədare sasəkə fəp mə, ɛnader pətor sə ndena afum acempi aŋɛ
ŋanandɛ dare da Lida mə.
33 K'əŋkə pəbəp di fum nwɛ ancwe Eney mə, ta əŋkət-ɛ, pəfəntərɛ debik meren camət-maas
disrɛ.
34 Kə Piyɛr oloku kə: «Eney, Yesu Krist ɛntaməs əm! Məyɛfɛ məna wəsərka mənɛp abik ŋam!»
Gbəncana babəkə k'ɛyɛfɛ, k'ɛncəmɛ.
35 Ntɛ aka Lida kə aka Sarəŋ fəp ŋanəŋk kə mə, kə ŋaŋkafəli mera yaŋan nnə Mariki eyi mə.

Kəyekti ka Tabita defi

36 Wəran wəcɛpsɛ ka Mariki Yesu darəŋ wələma ɛnayi dare da Yope, pacwe kə Tabita.
Kusu kəŋan disrɛ ancwe kə sə Dorkas, ti təyənɛ «were». Wəran wəkakə əncyə mes mətət
mɛlarəm, kə kəmar.
37 Mata mamək disrɛ, k'ɛfəntərɛ docu, k'efi. K'ambikɛ kəbel kən, k'ampɛnɛ ki nde dukulə
da kələ darenc.
38 Ntɛ acɛpsɛ a Mariki Yesu darəŋ ŋane a Piyɛr eyi Lida ndɛ dələtərnɛ dare da Yope mə, kə
ŋasom arkun mɛrəŋ kəkələtsɛnɛ kə: «Ta məwon kəcepər nde ndorosu.»
39 Kə Piyɛr ɛyɛfɛ kə ŋaŋkə kə asom aŋɛ mɛrəŋ. Ntɛ ŋambɛrɛ mə, k'ampɛnɛ kə nde dukulə da
kələ darenc. K'acəbokəra fəp ŋander ŋabəp kə ŋacbok, ŋacmentər kə səbrumus kə yamos nyɛ
Dorkas ɛnalompəs ntɛ ɛnayi kə ŋa mə.
40 Kə Piyɛr owurɛnɛ afum fəp nde doru, k'ɛncəp suwu, k'ontola Kanu tetən. Ntɛ elip mə,
k'ɛŋkafəlɛ nde kəbel kəyi mə, k'oloku: «Tabita, məyɛfɛ!» Awa kə Tabita emepi fər, ntɛ ɛnəŋk
Piyɛr mə, k'ɛyɛfɛ, k'ɛndɛ.

41 Kɔ Piyɛr ɔsɔŋ kɔ kəca, k'eyekti kɔ. K'ewe afum acempi kɔ acəbokəra, k'ementər ŋa Tabita pəyi wəyeŋ.
42 Kɔ aka dare da Yope fəp ŋancərɛ ti, kɔ alarəm ŋancop kəlaŋ Mariki.
43 Kɔ Piyɛr eyi dare da Yope mataka mɛlarəm, ndena Simɔŋ wələoma nwɛ ɛncbəc kata mɔ.

10

Kəwe ka Piyɛr ndena Kɔrneli

1 Wərkun wələoma ɛnayi Sesari pacwe kɔ Kɔrneli, pəyɔnɛ wəbɛ ka kəgba ka asɔdar tasar tin (100). Kəgba kaŋkɔ k'ancwe «Kəgba Itali.»
2 Nkɔn kɔ aka kəlɔ kɔn disrɛ fəp ŋancnesɛ Kanu, ŋacəmɛ tɛfaŋ ta ki darəŋ. Kɔrneli ɔncyɔnɛ afum nɔnɔfɔr, pəctola Kanu tɛm fəp.
3 Dɔsɔk dələoma dec dɔrɔfɔy, k'ɛnəŋk pəsoku pɛs kənəŋk disrɛ, mɛlɛkɛ ma Kanu mələoma mɛbɛrɛ nde kəlɔ kɔn disrɛ, kɔ mewe kɔ: «Kɔrneli!»
4 K'ɛŋgbətnɛ mi, kɔ kənesɛ kəyi kɔ, k'eyif mi: «Acəke Wəbɛ?»
Kɔ mɛlɛkɛ mamɔkɔ moloku kɔ: «Motola mam kɔ kəyɔnɛ kam afum nɔnɔfɔr, mes mamɔkɔ fəp mɛmpɛ nde Kanu fɔr kiriŋ, kɔ kəncɛm-cɛmnɛ mi.
5 Məsom oŋ afum dare da Yope ŋakɔwen'am fum wələoma nwɛ aŋwe Simɔŋ mɔ, pacdeŋər kɔ tewe ta ‹Piyɛr›.
6 Ndena Simɔŋ wələoma eyi, wəkakɔ wəbəc kata ɔfɔ, kəlɔ kɔn kəyi kəba kəsək.»
7 Ntɛ mɛlɛkɛ mamɔkɔ mɛnalok-lokər kɔ mɔ mɛnadelukus, kɔ Kɔrneli ewe amarəs ɔn mɛrəŋ kɔ wəsɔdar wəcəmɛ mɛfaŋ ma Kanu darəŋ wələoma aŋɛ ŋanayi kɔ dəntɔf mɔ.
8 Ntɛ Kɔrneli elip kələmər asɔdar ɔn mes mɔkɔ mɛnacepər nkɔn kɔ mɛlɛkɛ dacɔ mɔ, k'osom ŋa Yope.
9 Dɔckɔsɔk, ntɛ ŋanayi dɔpɔ, a ŋaclətərnɛ dare da Yope mɔ, kɔ Piyɛr ɛmpɛsɛ akɛr ŋa kəlɔ kɔn kakərɔŋ kəkɔtola Kanu, tɛnatəŋnɛ daŋ dɛcbəp.
10 Kɔ dor dɔyɔ kɔ, k'ɛfaŋ kədi yeri. Tɛm tɔkɔ anayi kəlompəsɛ kɔ yeri mɔ, k'ɛnəŋk tes tələma ntɛ tɛyɛfɛ dəKanu mɔ.
11 K'ɛnəŋk kɔm kəgbitɛ, paka pələma mpɛ pɛnawurɛnɛ kɔ manta məpɔŋ mmɛ anasumpər moŋkubut maŋkəlɛ mɔ, montor haŋ kɔ mɛfəntərɛ dəntɔf.
12 Sɛm dokom fəp yɛnayi manta mamɔkɔ disrɛ, kəyɛfɛ sɛm ya wɛcək maŋkəlɛ, yeliŋɛ-liŋɛ haŋ kəbəp bɛmp ya darenc.
13 Kɔ dim dələoma doloku kɔ: «Piyɛr, Məyɛfɛ, mədif, məsɔm!»
14 Kɔ Piyɛr oloku: «Ala Wəbɛ! Tələm o tələm tɛntasɔŋɛ f'em kəsɔm paka mpɛ sariyɛ səmənɛ mɔ.»
15 Tamɛrəŋ kɔ dim ndɛ dolok-lokər kɔ sɔ: «Paka mpɛ Kanu kəcempəs mɔ, ta məna məyik-yikəs pi.»
16 Kɔ teyi kəmaas, pəwon fɛ k'ampɛnɛ dəkɔm manta mamɔkɔ mɛnayɔ sɛm mɔ.
17 Kɔ tedisrɛ ta kənəŋk kaŋkɔ teyi Piyɛr yamayama. Tɛm tatɔkɔ tɔ asom a Kɔrneli, ntɛ amentər ŋa kəlɔ ka Simɔŋ mɔ, kɔ ŋaŋkɔ ki nde dəkusuŋka.
18 Kɔ ŋawe, kɔ ŋayif kɔ pəyɔnɛ fɔ kəlɔ kaŋkɔ kɔ Simɔŋ nwɛ andeŋər tewe ta «Piyɛr» mɔ eyi-ɛ.
19 Ntɛ Piyɛr eyi kəcɛm-cɛmnɛ tedisrɛ ta kənəŋk kɔn mɔ, kɔ Amera ŋa Kanu ŋoloku kɔ: «Arkun maas ŋayi nde dabaŋka ŋactɛn əm.
20 Mətor, nəsol nəkɔ kɔ ŋa, ali kənesɛ ta kəy'im, bawo In'osom ŋa.»
21 Kɔ Piyɛr ontor k'eyif arkun aŋɛ: «Ina nəntɛn, ta ake tɔ nənderɛnɛ nnɔ-ɛ?»
22 Kɔ ŋaloku kɔ: «Kɔrneli, wəbɛ wəka asɔdar tasar tin (100), fum wəlompu pəcnesɛ Kanu, nwɛ aSuyif fəp ŋancərɛ dətɔt dɔn akɔ ŋaŋloku mes mɔn mətɔt mɔ, ndərɔn Kanu kəsom mɛlɛkɛ mosoku, a pəsak su sədew'am pəkɔcəŋkəl əm ntɛ pəmar məloku kɔ mɔ.»
23 Awa kɔ Piyɛr ɛmbɛrsɛ ŋa dɛkɛr, k'ɔsɔŋ ŋa dəkiyi.
Dɔckɔsɔk kɔ Piyɛr ɛyɛfɛ, k'ɔŋkɔ kɔ ŋa. K'awɛnc alaŋ a dare da Yope alɔma ŋancəmbər kɔ.
24 Kɔ ŋambɛrɛ Sesari dɔckɔsɔk, Kɔrneli pəckar ŋa, k'ewe akomɛnɛ ɔn alɔma nde ndərɔn kɔ anapa ɔn atɔt.
25 Kəbɛrɛ ka Piyɛr, kɔ Kɔrneli ɔŋkɔ pəfaynɛ kɔ, k'ɛntɛmpɛnɛ kɔ wɛcək dəntɔf. K'ɛncəpɛ kɔ suwu.
26 Mba kɔ Piyɛr eyekti kɔ, k'oloku: «Məyɛfɛ, ina sɔ fum iyɔnɛ.»
27 Ŋayi kəlok-loku kɔ Kɔrneli, k'ɛmbɛrɛ k'ɛmbəp afum alarəm ŋaloŋkanɛ.
28 Kɔ Piyɛr oloku ŋa: «Nəncərɛ a amənɛ aSuyif kəbət kɔ acikəra, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, pəbɛrɛ ndərən. Mba Kanu kəmentər im a pəmar fɛ a pakulɛ fum o fum a eyik-yik, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, pəmar fɛ sɔ a pakulɛ fum o fum a ɔsɔk fɛ fɔr ya Kanu kiriŋ.
29 It'ɔsɔŋɛ ntɛ məsom a pakɔw'em mɔ, k'inder ali ta incɛmcɛmnɛ-ɛ. Ndɛkəl iyif əm, T'ake tɔ məwen'em-ɛ?»

30 Kɔ Kɔrneli oloku: «Təsətɔ mata maŋkəlɛ ictola nnɔ nderem, dəfɔy dendebəp. K'inəŋk fər yem kiriŋ wərkun wəlɔma pəbɛrnɛ yamos yomotər-motər.
31 Kɔ fum wəkakɔ oloku: ‹Kɔrneli, Kanu kəmbaŋ kətola kam, k'ɛncɛmcɛmnɛ sɔ kəyɔnɛ kam afum nɔnɔfɔr.
32 Məsom fum dare da Yope pakɔwen'am Simɔŋ nwɛ andeŋər tewe ta «Piyɛr» mɔ, nde kəlɔ ka Simɔŋ, wəbəc kata, nwɛ kəlɔ kɔn kəyi kəba kəsək mɔ.›
33 K'isom katina fum, kɔ mɔna məsɔtɔ abəkəc ŋətət kəder. Ndɛkəl oŋ səyi fəp fosu Kanu fər kiriŋ, sədecəŋkəl moloku məkɔ Wəbɛ osom əm kəloku mɔ.»

Moloku ma Piyɛr ndena Kɔrneli

34 Awa kɔ Piyɛr ɛlɛk moloku, k'oloku: «Kance: Incərɛ oŋ a Kanu kəyi fɛ kəsək kin.
35 Mba afum fəp dacɔ mɔna nwɛ mɔŋnesɛ Kanu, məcəmɛ pəlompu darəŋ mɔ, Kanu kəmbaŋ əm.
36 Kanu kənakenɛ aka Yisrayel toloku, pəcloku ŋa moloku mətət ma pəforu mpɛ Yesu Krist ɛŋkɛrɛ afum fəp mɔ: Nkɔn ɔyɔnɛ Wəbɛ ka afum fəp.
37 Nəna nəncərɛ təkɔ teyi Yude fəp mɔ, Kalile tɛnacop, ntɛ Saŋ ɛnadəŋk kəgbət dəromun mɔ.
38 Kanu kənabɔy Yesu wəka Nasarɛt Amera Ŋecempi ŋɔn kɔ fənɔntər. Nnɔ o nnɔ enccepər mɔ, ɔncyɔ pətət, pəctaməs afum fəp aŋɛ amera ŋɛlɛc ŋɔnctərəs mɔ, bawo Kanu kənayi kɔ nkɔn Yesu.
39 Səyɔnɛ atəŋnɛ a mes fəp mmɛ Yesu ɛnayɔ nde atɔf ŋa aSuyif kɔ Yerusalɛm mɔ. Nkɔn nwɛ ŋananim, ŋacaŋ kɔ dəkətɔk mɔ,
40 mba Kanu kənasɔŋɛ kɔ kəfɔtɛ dədefi tataka tɔn ta maas. Kɔ kəsɔŋ kɔ kəmentərnɛ,
41 bafɔ nnɔ afum fəp ŋayi mɔ, mba nnɔ atəŋnɛ mes aŋɛ Kanu kənanuŋkɛnɛ kəyɛk-yɛk, kɔ səna aŋɛ sənadi yeri, səmun kɔ nkɔn ntɛ ɛnafɔtɛ afi dacɔ mɔ.
42 K'osom su kəloku afum, səmentər a nkɔn Yesu, nkɔn ɔ Kanu kəncəmbər kəyɔnɛ nwɛ endebocɛ afum afi kɔ ayi wəyeŋ kiti mɔ.
43 Sayibɛ fəp sənaloku tetɔn: Nwɛ o nwɛ ɛgbɛkər kəlaŋ kɔn Yesu mɔ, endesɔtɔ nde Kanu kəyi mɔ kəŋaŋnɛnɛ ka mes mɔn mɛlɛc teta tewe ta Yesu.»

Atəyɔnɛ aSuyif ŋasɔtɔ Amera Ŋecempi ŋa Kanu

44 Moloku mamɔkɔ mɔ Piyɛr ɛnayi kəloku, ntɛ Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋɛnatorər afum akɔ ŋanccəŋkəl moloku mɔn mɔ.
45 Cusu cənawos alaŋ a Kanu, akənc akɔ ŋanader kɔ Piyɛr mɔ, kənəŋk a kəpocɛ ka Amera Ŋecempi kənasaməsər kəbəp haŋ acikəra aŋɛ ŋantəyɔnɛ aSuyif mɔ,
46 bawo ŋancne ŋa kəkor-koru Kanu cusu c'acikəra.
Awa kɔ Piyɛr ɔŋgbəkərɛ:
47 «Antam kəfatɛnɛ kəgbət afum dəromun nnɔ akaŋɛ ŋasɔtɔ Amera Ŋecempi pəmɔ səna mɔ ba?»
48 K'oloku a pagbət akakɔ dəromun tewe ta Yesu Krist. Kɔ ŋalɛtsɛnɛ Piyɛr kəyi dəndo mataka məlɔma.

11

Piyɛr kəsɔksər alaŋ a Yerusalɛm mes məkɔ mɛnacepər dare da Yope mɔ

1 Asom a Yesu kɔ awɛnc aŋa alaŋ aŋɛ ŋanayi atɔf ŋa Yude mɔ ŋane a acikəra, aŋɛ ŋantəyɔnɛ aSuyif mɔ, ŋawosɛ toloku ta Kanu.
2 Ntɛ Piyɛr ɛnapɛ Yerusalɛm mɔ, kɔ afum aŋɛ anakənc mɔ ŋayɛfɛ kənal kɔ,
3 ŋacloku: «Məmbɛrɛ ndena afum aŋɛ antəkənc mɔ, kɔ məndi yeri kɔ ŋa, bawo aSuyif ŋanamənɛ ti!»
4 Awa kɔ Piyɛr ɛyɛfɛ kələmər ŋa tin tin tin mes məkɔ mɛnacepər mɔ:
5 «Ina, nde dare da Yope inayi, dəsək dadəkɔ ictola Kanu kɔ kənəŋk kənder im. Ti disrɛ, k'inəŋk paka pələma poctor powurɛnɛ kɔ manta pasumpər pi moŋkubut maŋkəlɛ, kɔ pontor kəyɛfɛ dəkəm haŋ nnɔ inayi mɔ.
6 Ntɛ inagbətnɛ pi disrɛ mɔ, k'inəŋk sɛm ya wɛcək maŋkəlɛ, sɛm ya dop, yeliŋɛ-liŋɛ, kɔ bɛmp ya dəkəm.
7 K'ine sɔ dim doclok'im: ‹Məyɛfɛ Piyɛr! Mədif, məsəm.›
8 K'iloku: ‹Ala Wəbɛ! Təlɔm o təlɔm tɛntasəŋɛ f'em kəbɛr paka pətɔcemp dəkusu, mpɛ Kanu kəmənɛ kədi mɔ.›
9 Kɔ dim ndɛ dəŋgbəkərɛ sɔ kəyɛfɛ dəkəm: ‹Paka mpɛ Kanu kəncempəs mɔ, ta mɔna mələkɛ pi kətɔcemp!›
10 Kɔ teyi kəmaas, pəwon fɛ kɔ ca nyɛ fəp yolukus sɔ dəkəm.
11 Gbəncana babəkɔ, kɔ arkun maas aŋɛ anasom nde nderem kəyɛfɛ dare da Sesari mɔ, ŋander ŋacəmɛ dəkusuŋka ka kəlɔ kəŋkɔ sənayi mɔ.

12 Kɔ Amera Ŋecempi ŋolok'im a səsol səkɔ kɔ ŋa, ali inesɛ fɛ. Kɔ awɛnc asu anŋa alaŋ camət-
tin anŋɛ ŋacəm'em darəŋ, kɔ səŋkɔ səbɛrɛ ndena Kɔrneli.
13 Kɔ Kɔrneli oloku su ntɛ ɛnanəŋk mɛlɛkɛ nde ndərən, kɔ moloku kɔ: ‹Məsom fum dare da
Yope pakɔ wen'am Simɔŋ, wəkɔ andeŋər tewe ta «Piyɛr» mɔ.
14 Nwɛ endelok'əm moloku mmɛ mendeyac əm, kəbəp aka kələ kam disrɛ fəp mɔ.›
15 Iyi kəlok-loku, kɔ Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋontorər ŋa pəmɔ ntɛ ŋɛnatorər səna sɔ
dəkəcop mɔ.
16 Awa k'incɛm-cɛmnɛ toloku ta Mariki ntɛ ɛnaloku: ‹Dəromun Saŋ ɛnagbət afum, mba
nəna Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋɔ nəndesɔtɔnɛ kəgbət dəromun teta Kanu.›
17 Kɔ pəyɔnɛ a kəpocɛ kin kayi kɔ ŋanasɔtər Kanu pəmɔ səna anŋɛ səlaŋ Yesu Krist mɔ-ɛ,
an'inatam kəyɔnɛ-ɛ ntɛ iŋkɔyamsər Kanu mɔ?»
18 Ntɛ ŋane moloku mamɔkɔ mɔ, kɔ bəkəc yontor ŋa, kɔ ŋaŋkor-koru Kanu, ŋacloku: «Kanu
kəsɔŋ sɔ acikəra anŋɛ ŋantɔyɔnɛ aSuyif mɔ kətam kəsəkpər bəkəc, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋasɔtɔ tecepərɛnɛ
doru ntɛ Kanu kəfaŋ mɔ!»

Kəloŋkanɛ ka alaŋ Yesu nde dare da Antiyɔk

19 Ntɛ andif Etiyɛn mɔ, k'ancop kətərəs afum alaŋ kɔ tɔsɔŋɛ ŋa kəsamsər. Alɔma ŋanakɔ atɔf
ŋa Fenisi, alɔma ŋakɔ Sipər, alɔma ŋakɔ haŋ Antiyɔk, ŋancluksɛ fɛ nwɛ o nwɛ sɔ toloku ta Kanu
mɛnɛ aSuyif gbəcərəm.
20 Afum akakɔ dacɔ, alɔma ŋanayi, anŋɛ ŋanader dare da Antiyɔk kəyɛfɛ ka sədare sa Sipər
kɔ Sirɛn mɔ, ŋanccɔpər aKrɛk, ŋacloku ŋa toloku tɔtɔt ta Mariki Yesu.
21 Kəca ka Mariki kənayi alaŋ akakɔ kəroŋ. Kɔ afum alarəm ŋayɔnɛ alaŋ, kɔ ŋaŋkafəli bəkəc
yaŋan nnɔ Mariki eyi mɔ.
22 Kɔ moloku mamɔkɔ mɛmbɛrɛ kəloŋkanɛ ka alaŋ Yesu ka Yerusalɛm dələŋəs, k'asom
Barnabas Antiyɔk.
23 Kəbɛrɛ kɔn di, ntɛ ɛnadenəŋk pətɔt kɔ pəbotu mpɛ Kanu kənayɔnɛ alaŋ a Antiyɔk mɔ, kɔ
pəmbɔt kɔ. K'eŋgbiŋər ŋa kəgbɛkər ka Mariki mera yaŋan fəp kəlaŋ disrɛ.
24 Barnabas fum wətɔt ɛnayi. Kəlaŋ kənayi kɔ dɛbəkəc kɔ Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋeyi kɔ
sɔ darəŋ. Kɔ afum alarəm ŋancəmɛ dɔpɔ da Mariki darəŋ.
25 Kɔ Barnabas ɔŋkɔ dare da Tarəs kəlɛk Sol.
26 Ntɛ Barnabas ɛnəŋk Sol mɔ, k'eŋkekərɛ kɔ Antiyɔk. Teren tin camcam, ŋactəŋnɛ
kəloŋkanɛ ka alaŋ, kɔ ŋaŋtəksɛ kənay ka afum. Dəndo Antiyɔk, difɔ anacop tɔcɔkɔ-cɔkɔ kəwe
acɛpsɛ a Mariki Yesu darəŋ «aka Krist.»*
27 Mata mamɔkɔ, kɔ sayibɛ sa Kanu səlɔma ŋantor dare da Antiyɔk kəyɛfɛ Yerusalɛm.
28 Wəkin ɛnayi ŋa dacɔ pacwe kɔ Akabus, k'ɛyɛfɛ, kɔ Amera Ŋecempi ŋɔsɔŋɛ kɔ kədəŋk a
dor dendeyi doru fəp. Dor dadɔkɔ dɛnader deyi tɛm ntɛ Kəlod ɛnayɔnɛ wəbɛ ka tɔf ya Rom
fəp mɔ.
29 Kɔ acɛpsɛ a Yesu ŋancɛm-cɛmnɛ kəfɛk teta kəmar ka awɛnc anŋa alaŋ anŋɛ ŋanayi atɔf ŋa
Yude mɔ, nwɛ o nwɛ kɔ ntɛ ɛnatam kəfɛk mɔ.
30 Itɔ ŋanayɔ: Kɔ ŋasom Barnabas kɔ Sol kəkenɛ ki abeki anŋɛ ŋanayi kəloŋkanɛ ka alaŋ a Yude
mɔ.

12

Kədif ka Sak, kɔ kəbɛr ka Piyɛr dəbili

1 Tɛm tatɔkɔ tɔ wəbɛ wəka atɔf Herodu ɛnatəpsər afum alaŋ alɔma waca teta kətərəs kəŋan.
2 K'endifɛ Sak wɛnc ka Isaŋ dakma.
3 Ntɛ Herodu ɛnanəŋk a məyɔ mən mamɔkɔ məncbət aSuyif mɔ, k'ɛncɛm-cɛmnɛ sɔ kətəp
Piyɛr waca, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəcaŋər kɔ mɔ. Mataka ma kəsata kəpɔŋ ka aSuyif mɛnayi: Kəsata
ka cəcom cətənɔŋkəl lebin.
4 Ntɛ Herodu osumpər Piyɛr, k'ɛmbɛr kɔ dəbili mɔ, k'ɔsɔŋ cəgba maŋkəlɛ ca asɔdar kəbum
kɔn, kəgba o kəgba kənayɔ asɔdar maŋkəlɛ. Ɛnccɛm-cɛmnɛ kəbocər Piyɛr kiti fər ya afum fəp
kiriŋ kɔ kəsata ka Kəcepər ka Mɛlɛkɛ Medif kəncepər-ɛ.
5 Ancbum Piyɛr dəbili, mba afum alaŋ ŋanctolanɛ kɔ belbel nnɔ Kanu kəyi mɔ tɛm fəp.

Kəwurɛ ka Piyɛr dəbili

6 Ntɛ dəsək ndɛ Herodu ɛnacɛm-cɛmnɛ kəbocər Piyɛr kiti dɛmbəp mɔ, pibi papɔkɔ, pakotɛ
Piyɛr gbekce mɛrəŋ, pəfəntərɛ pəcdirɛ asɔdar mɛrəŋ dacɔ. Nde dəkumba, asɔdar ŋanacəmɛ
sɔ dəndo ŋacbum bili.
7 Gbəncana babakɔ, kɔ wəsom wəka darenc, mɛlɛkɛ ma Wəbɛ, mender, kɔ pəmot pɔsɔŋ
pəwaŋkəra bili disrɛ. Kɔ mɛlɛkɛ mmɛ mentimi Piyɛr m'ocsut-sut kɔ kəsək, kɔ moloku kɔ:
«Məyɛfɛ katəna!» Kɔ gbekce yoŋkoŋɛ kɔ dəwaca.

---

* **11:26** *Aka Krist* = cəTabo « chrétiens», itɔ təkɔ kusu ka Kresi «kristianos», itɔ'mentər cəBaka «anŋɛ ŋawurɛnɛ Krist mɔ».

8 Kɔ mɛlɛkɛ moloku kɔ: «Məlɛk yamos yam, məbɛrnɛ cɔfta cam!» Kɔ Piyɛr ɔyɔ maməkɔ fəp. Kɔ mɛlɛkɛ moloku kɔ sɔ: «Məbɛrnɛ yi, məcəm'em darəŋ!»
9 Kɔ Piyɛr ɛncəmɛ mɛlɛkɛ mmɛ darəŋ. Ɛnacərɛ fɛ a kəmar ka mɛlɛkɛ kaŋkɔ a kance kɔ: kənəŋk ka darenc kɔ nkɔn ɛnacɛm-cɛmnɛ.
10 Ntɛ ŋancepər abum acɔkɔ-cɔkɔ kɔ aka mɛrəŋ mɔ, kɔ ŋambəp kumba ka fɛc nkɛ kənatɛfərnɛ dare mɔ. Kɔ kumba kəŋgbitɛ kisərka fɔr yaŋan kiriŋ, kɔ ŋawur, kɔ ŋasumpər dɔpɔ dələma. Gbəncana babəkɔ, kɔ mɛlɛkɛ mɛsak Piyɛr.
11 Ntɛ pəndecɛrŋɛ Piyɛr mɔ, k'oloku: «Incərɛ oŋ a Wəbɛ osomna mɛlɛkɛ mɔn, mede mɛbaŋ im waca wa Herodu disrɛ, kɔ pəlɛc pɔkɔ aSuyif ŋanafaŋ'em mɔ fəp.»
12 Ntɛ ɛncərɛ ti oŋ mɔ, k'ɔŋkɔ nde kəlɔ ka Mari, iya wəka Isaŋ, nwɛ ancdeŋər tewe ta «Mark» mɔ, nde afum alarəm ŋanaloŋkanɛ ŋactola Kanu mɔ.
13 Ntɛ Piyɛr osut-sut kumba ka dəkəbɛrɛ mɔ, kɔ wəyecəra wələma pacwe kɔ Rodu, ɔncɔŋnɛ kəkɔcəŋkəl.
14 Kɔ Rodu ɛnɛpəl dim da Piyɛr, mba pəbotu disrɛ ɛŋgbiti fɛ kumba. K'ɛyɛksɛ kəkɔloku afum aŋɛ ŋanayi dəkəlɔ mɔ a Piyɛr ender, k'ɛncəmɛ dəkumba.
15 Kɔ afum ŋaloku Rodu: «Məna məntamnɛ fɛ!» Mba k'ɛŋgbəc a təkɔ oloku mɔ itɔ teyi. Kɔ ŋaloku: «Mɛlɛkɛ mɔn mɔ!»
16 Piyɛr nkɔn pəcsut-sut kəsut-sut dəm kumba. Ntɛ ŋaŋgbiti kumba kɔ ŋanəŋk Piyɛr mɔ, kɔ cusu cəwos ŋa.
17 K'olok-lokərɛ ŋa kəca a ŋacaŋk, k'ələmər ŋa ntɛ Wəbɛ owurɛ kɔ dəbili mɔ. K'oloku: «Nəloku ti Sak kɔ awɛnc asu.» K'owur k'ɔŋkɔ kəfo kələma.
18 Ntɛ dec dəsək mɔ, kɔ pəyamayama pəpɔŋ peyi asədar dacɔ: Akesətə Piyɛr-ɛ, Deke eyi-ɛ?
19 Kɔ Herodu osom a patɛn Piyɛr, mba ŋananəŋk fɛ kɔ. K'ombocər asədar akakɔ ŋancbum Piyɛr mɔ kiti, kɔ Herodu oloku a padif ŋa. Ntɛ telip mɔ, kɔ Piyɛr ɛyɛfɛ atɔf ŋa Yude, k'ontor dare da Sesari kəkɔcepərɛnɛ di tɛm tələma.

Kəfi ka wəbɛ Herodu

20 Herodu ɛnayi kəyɛfərɛnɛ kɔ aka sədare sa Tir kɔ Sidəŋ. Mba kətəŋnɛ disrɛ aka sədare sasɔkɔ ŋander ŋabəp Herodu. Ntɛ ŋasɛp kəsətər Bəlastus nwɛ ɛnayənɛ wətəmpər ka mes ma kələ disrɛ ma wəbɛ Herodu mɔ, pəmar ŋa kəsətər Herodu pəforu, bawo ndərən tɔf yaŋan yɔncsətə yeri.
21 Ntɛ tataka taŋan tɛtəŋnɛ tɛmbəp mɔ, kɔ Herodu ɛmbɛrnɛ yamos yɔn ya dɛbɛ, pəndɛ nde aŋgbancan ŋən pəclok-lokər ŋa.
22 Tɛm ntɛ afum fəp ŋanckulɛ-kulɛ, a ŋacloku: «Bafɔ dim da fum dɔ dandɛ, mba da kanu dɔ!»
23 Gbəncana babəkɔ kɔ mɛlɛkɛ ma Wəbɛ mosut kɔ, bawo ɛnayek-yekəs fɛ Kanu, kɔ yɛt yoncop kəsɔm kɔ, k'efi.
24 Toloku ta Wəbɛ tɛncsam oŋ kəsam dəm təckɔ kiriŋ.
25 Barnabas kɔ Sol ntɛ ŋalip kəkɔtɛnɛ kəsom kəŋan nde dare da Yerusalɛm mɔ, kɔ ŋalukus, ŋaclɛkɛnɛ Isaŋ, nwɛ ancdeŋər tewe ta «Mark» mɔ.

13

Ayɛk-yɛk Barnabas kɔ Sol kəkɔtɛnɛ ka moloku ma Kanu

1 Kəloŋkanɛ ka alaŋ aŋɛ ŋanayi dare da Antiyɔk mɔ, sayibɛ-e kɔ atəksɛ ŋanayi ŋa dacɔ: Barnabas, Simeyɔŋ nwɛ ancdeŋər tewe ta «Wəbi» mɔ, Lusiyus wəka Sirɛn, Manahɛŋ nwɛ anadusum kəfo kin kɔ Herodu wəbɛ wəka topoc tin k'ayer atɔf kəmaŋkəlɛ-ɛ, kɔ Sol.
2 Dəsək dələma, alaŋ akakɔ ŋanckor-koru Kanu, ŋasuŋɛnɛ sɔ, kɔ Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋoloku: «Nəcəmbər em kəsək Barnabas kɔ Sol, teta yɛbəc yɔkɔ inawenɛ ŋa mɔ.»
3 Ntɛ alaŋ ŋalip kəsuŋ kɔ kətola Kanu mɔ, kɔ ŋandeŋər Barnabas kɔ Sol waca, kɔ ŋasom ŋa.

Kəyi ka Barnabas kɔ Sol nde Sipər

4 Ntɛ Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋosom Barnabas kɔ Sol mɔ, kɔ ŋantor atɔf ŋa Selusi, dəndo ŋanalɛk abil kɔ ŋancali kəkɔ ka mokuru ma Sipər.
5 Ntɛ ŋambɛrɛ Salamin mɔ, kɔ ŋancop kəluksɛ toloku ta Kanu nde dəkətola Kanu da aSuyif. Isaŋ ɛnayi di pəcmar ŋa.
6 Ntɛ ŋancali mokuru haŋ dare da Pafɔs mɔ, kɔ ŋambəp di fum wəwɛŋkɛ wələma pəcwenɛ sayibɛ, mba ta ɔyɔnɛ si-ɛ. WəSuyif ɛnayi, pacwe kɔ Bar-Yesu.
7 Wəwɛŋkɛ wəkakɔ ndena Serkus Polu ɛnayi, nwɛ ɛnayənɛ wəkiriŋ wəka sədare sa atɔf ŋaŋɔkɔ mɔ. Nkɔn Serkus Polu wərkun wəcempi domp ɛnayi. K'ender k'ewe Barnabas kɔ Sol pəctɛn kənenɛ ŋa toloku ta Kanu.
8 Elimas, itɔ tatɔkɔ «wəwɛŋkɛ» kusu kəŋan, ɛncgbɛkəl moloku ma Barnabas kɔ Sol, pəctɛn kəkafəli kəlaŋ ka wəkiriŋ Serkus Polu.
9 Mba Sol, nwɛ ancwe sɔ Pol mɔ, Amera Ŋecempi ŋeyi kɔ darəŋ, k'ɛŋgbətnɛ Elimas.

10 Kɔ Sol oloku kɔ: «Məna wəkakɔ məla mowul kɔ yem mə, wəka amera ŋɛlɛc, wəter pəlompu fəp, məfɔsak kəkafəli-kafəli səpɔ sa Wəbɛ Kanu nsɛ səlomp mə ba?
11 Ndɛkəl kəca ka Wəbɛ kəy'əm kəroŋ: Wətɔnəŋk məndeyɔnɛ! Tɛm tendebəp, məndeyi ta mənəŋk pəwaŋkəra pa dec-ɛ.»
Gbəncana babəkɔ kɔ fər yəyɔ kɔ pafulu kɔ kubump kəwɛkərnɛ kɔ. K'ɛyɛfɛ kənana-nana pəctɛn kəca nkɛ kəŋkɔsumpər kɔ kəsolɛ mə.
12 Ntɛ wəkiriŋ ka dətɔf ɛnəŋk ntɛ tɛnacepər mə, k'ɔyɔnɛ wəlaŋ. Mɛtəksɛ mmɛ ɛnanenɛ Barnabas kɔ Sol teta Wəbɛ mə mɛnabət kɔ dɛbəkəc.

Pol kɔ Barnabas dare da Antiyɔk nde Pisidi

13 Ntɛ Pol kɔ asol ɔn ŋayɛfɛ dare da Pafɔs mə, kɔ ŋayekti abɛla kəkɔ ka Perke, nde atɔf ŋa Paŋfili. Kɔ Isaŋ Mark ɛŋgbɛy ŋa, k'olukus Yerusalɛm.
14 Kɔ ŋayɛfɛ Perke ŋacəmɛ dɔpɔ daŋan darəŋ haŋ Antiyɔk, atɔf ŋa Pisidi. Kɔ ŋaŋkɔ dəkətola Kanu da aSuyif simiti, dɔsɔk da kəŋesəm, kɔ ŋandɛ.
15 Ntɛ alip kəkaraŋ Tawurɛta Musa kɔ Sayibɛ mə, kɔ abɛ a kəlɔ ka dəkətola da Kanu ndɛ ŋaloku Barnabas kɔ Pol: «Awɛnc asu aŋa, kɔ nəyɔ toloku tecəpəsɛ abəkəc ntɛ nəŋfaŋ kəloku afum mə, nəloku ti.»
16 Kɔ Pol ɛyɛfɛ, k'ondot kəca, k'oloku: «Arkun a Yisrayel, kɔ nəna alpəs aŋɛ nəŋnesɛ Kanu mə, nəcəŋkəl!
17 Kanu ka afum akaŋɛ, Kanu ka Yisrayel, kənayɛk-yɛk atem asu, kɔ kəsɔŋɛ ŋa kəla tɛm ntɛ ŋanayi decikəra Misira mə, kɔ Kanu kin kaŋkɔ kəwurɛnɛ ŋa atɔf ŋaŋɔkɔ fənɔntər fa kəca kɔn.
18 Kɔ kəlɛkɛ ŋa mes mɛlɛc manan nde dətɛgbərɛ meren wəco manŋkəlɛ (40).
19 Ntɛ Kanu kənim afum a cusuŋka camət-mɛrəŋ nde atɔf ŋa Kanaŋ mə, kɔ kəsɔŋ atɔf ŋaŋɔkɔ afum ɔn ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋɔyɔnɛ ŋa kɛ mə.
20 Mes maməkɔ fəp mɛnawon meren masar manŋkəlɛ kɔ wəco kəcamət (450).
Ntɛ tatəkɔ tencepər mə, kɔ Kanu kəsɔŋ ŋa aboc kiti, aŋɛ ŋanatɔmpər dɛbɛ da aka Yisrayel mə haŋ kəbəp ka tɛm ta aŋnabi Samiyɛl.
21 Kɔ tɛyɛfɛ dənda kɔ aka Yisrayel ŋawer Kanu wəbɛ. Kɔ kəsɔŋ ŋa Sawul wan ka Kis pəyɔnɛ ŋa wəbɛ meren wəco manŋkəlɛ (40). Fum wəka kusuŋka ka Beŋyamin ɛnayi.
22 Ntɛ Kanu kəfən Sawul mə, kɔ kəsɔŋ ŋa wəbɛ Dawuda, nwɛ Kanu kənalokɛ ntɛ mə: ‹Inəŋk Dawuda wan ka Yisay, fum ɔfɔ nwɛ səwurɛnɛ bəkəc mə, incɛm-cɛmnɛ a endeyɔ mɛfaŋ mem fəp.›
23 Kəbənda ka dokombəra da nkɔn Dawuda, difɔ Kanu kənasɔŋ kəkom ka Yesu Krist kədeyɔnɛ ka nwɛ endeyac afum a Yisrayel, pəmɔ ntɛ kənasɔŋ ti atem asu temer mə.
24 Ta Yesu ɛntader-ɛ, Saŋ ɛnacam kəgbət dəromun, ntɛ tɔŋsɔŋɛ afum a Yisrayel fəp ŋasəkpər bəkəc yaŋan yɛtɛfərnɛ Kanu mə.
25 Ntɛ Saŋ ɛncləpəs yɛbəc nyɛ Kanu kənasom kɔ mə, encyif: ‹Pɛcɛm-cɛmnɛ ponu, an'iyɔnɛ-ɛ? Nwɛ nəncɛm-cɛmnɛ a nkɔn iyɔnɛ mə, bafɔ nkɔn iyɔnɛ de! Mba endeder tadarəŋ tem nwɛ pəntəmar im yati kəsikəli cɔfta dəwɛcək mə.›
26 Awɛnc im aŋa, nəna awut aka dokom da Abraham, kɔ nəna akɔ nəŋnesɛ Kanu mə, səna ŋɔ anakɛrɛ toloku ntɛ tendeyac su mə.
27 Mba aka Yerusalɛm kɔ abɛ aŋan ŋanacərɛ fɛ fum nwɛ Yesu ɛnayɔnɛ mə. Ŋanagbɛkərɛ fɛ sɔ moloku ma sayibɛ mmɛ anckaraŋ simiti o simiti dəsək da kəŋesəm mə, mba ŋanader ŋalas moloku maməkɔ ntɛ ŋanabocər Yesu kiti mə.
28 Ŋanasətɔ fɛ ntɛ o ntɛ tɔkɔ pənamar a ŋadifɛ Yesu mə, mba kɔ ŋantola Pilat kədif kɔn.
29 Ntɛ ŋalip kəyɔ mes fəp məkɔ anacic tetɔn mə, kɔ ŋantorɛ kɔ dətɔk yɛpəmpəl, kɔ ŋaŋkɔ ŋaboc kɔ dəkufu.
30 Mba Kanu kənasɔŋɛ kɔ kəfɔtɛ afi dacɔ.
31 Kɔ Yesu owurər mataka mɛlarəm akɔ ŋanapɛ kɔ nkɔn kəyɛfɛ Kalile kəkɔ ka Yerusalɛm mɔ. Ŋa ŋayɔnɛ oŋ aŋɛ ŋanatəŋnɛ kəyɛfɛ ka Yesu afi dacɔ mə, ŋa ŋantam sɔ kəluksɛ ti afum aləma.
32 Kɔ səna toloku tətət tatəkɔ tɔ səloku nu: Temer mpɛ anasɔŋ atem asu mə,
33 Kanu kəlasɛ su ti belbel, səna dokomɛnɛ daŋan, kəyekti ka Yesu, pəmɔ tɔkɔ ancic ti Yabura Dawuda ya mɛrəŋ disrɛ mɔ:
‹Wan kem məyɔnɛ,
bawo in'okom əm kəyɛfɛ məkɔ.›
34 Kanu kənaloku a kəndeyekti kɔ afi dacɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta oluksərnɛ pəte mə. Ti tɛnasɔŋɛ pəloku:
‹Indesɔŋ nu memer mosoku mmɛ inasɔŋ Dawuda mə,
memer mmɛ məyɔnɛ kance mɔ.›
35 Itɔ Kanu kəlokɛnɛ kəfo kəlɔma Yabura Dawuda disrɛ:
‹Məfɔdesak Wəsoku wəkam pəte dəkufu.›

13:22 1 Samiyel 15.23 **13:33** Yabura 2.7 **13:34** Esayi 55.3 **13:35** Yabura 16.10

36 Dawuda nkɔn ɛnabəc tɛfaŋ ta Kanu dɛtɛmp dɔn disrɛ, k'ɛfəntərɛ k'efi, k'awup kɔ nde
atem ɔn kəsək, k'ente dəkufu.
37 Mba fum nwɛ Kanu kənasɔŋɛ kəfɔtɛ afi dacɔ mɔ, nkɔn ɛnate fɛ.
38 Awɛnc im aŋa, nəcərɛ ti: Teta nkɔn Yesu t'ancamɛ nu kəŋaŋnɛnɛ ka kiciya, kiciya nkɛ
sariyɛ sa Musa sənatətam kəsɔkəsɛ nu mɔ.
39 Ti disrɛ, nwɛ o nwɛ ɛŋgbɛkər kəlaŋ kɔn Yesu mɔ, Kanu kəndesɔkəs kɔ.
40 Nəkɛmbərnɛ ntɛ tɔŋsɔŋɛ mes mɔkɔ sayibɛ ŋancic mɔ ta mɛbəp nu:
41 ‹Nəmɔmən nəna afum aŋɛ nəmbətər kəfani mɔ!
Nəyi pəciyanɛ disrɛ, nəsɔlɛ!
Bawo ina kəyɔ k'inder tes təlɔma kiyi konu doru kaŋkɛ disrɛ,
tes ntɛ nəntədelaŋ kɔ fum oloku nu ti-ɛ.›»
42 Ntɛ Pol kɔ Barnabas ŋawur dəkətola Kanu da aSuyif mɔ, kɔ afum ŋalɛtsɛnɛ ŋa kəder sɔ
simiti dəsɔk da kəŋesəm dɔkɔ dender mɔ kədegbɔkərɛ moloku min mayi.
43 Ntɛ kənay kəsaktɛnɛ mɔ, aSuyif alarəm kɔ akɔ ŋambɛrɛ dinɛ d'aSuyif mɔ ŋancɛpsɛ Pol kɔ
Barnabas kəlok-loku kəŋan disrɛ. Kɔ akakɔ ŋasɛp kəcəpəs ŋa bəkəc teta kəsumpər kəmar ka
Kanu.
44 Simiti dəsɔk da kəŋesəm ndɛ dɛnacɔnc mɔ, kɔ aka dare fəp ŋaloŋkanɛ kəkɔcəŋkəl toloku
ta Wəbɛ.
45 Ntɛ aSuyif ŋananəŋk kənay ka afum mɔ, kɔ ŋayɔ kəraca kəpɔŋ. Kɔ ŋayɛfɛ kəgbɛkəl Pol,
ŋacləməs kɔ.
46 Pol kɔ Barnabas ŋambəknɛ kəloku ŋa: «Nəna yati pənamar a pacop kəluksɛ toloku ta
Kanu. Mba ntɛ nənabupərɛ ti, kɔ nəncɛm-cɛmnɛ a pəmar fɛ a nəsətɔ kiyi wəyeŋ ka doru o
doru mɔ, ndɛkəl oŋ səna səndekafəlɛ səkɔ ndena akɔ ŋantəyɔnɛ aSuyif mɔ.
47 Bawo Wəbɛ osom su ntɛ:
‹Isɔŋ'am kəyɔnɛ pəwaŋkəra pa tɔf,
ntɛ tɔsɔŋɛ məkekərɛ kəyac ka afum
haŋ nde cəpəc ca doru fəp cəyi mɔ.›»
48 Ntɛ afum ŋane ti mɔ, kɔ pəmbɔt atəyɔnɛ aSuyif dəbəkəc. Kɔ ŋaŋkor-koru toloku ta Wəbɛ,
aŋɛ Kanu kənacəmbərɛ kiyi wəyeŋ ka doru o doru mɔ, kɔ ŋayɔnɛ alaŋ.
49 Kɔ toloku ta Wəbɛ tɛsaməsər dɔtɔf fəp.
50 Mba kɔ aSuyif aləma ŋaŋgbiŋər aran abeki akor-koru Kanu, kɔ abeki a dare, kɔ ŋancop
kətərəs Pol kɔ Barnabas teta kəlaŋ kəŋan kɔ ŋambɛləs ŋa dare daŋan.
51 Pol kɔ Barnabas ŋaŋkoŋər ŋa kəfəl ka wɛcək waŋan, kɔ təyɔnɛ sede sa kəfati kəŋan
kəcəŋkəl toloku ta Kanu, kɔ ŋaŋkɔ Ikoniyon. *
52 Pəmbɔt acɛpsɛ a Yesu darəŋ, kɔ Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋɛnayi kɔ ŋa.

14

Pol kɔ Barnabas nde dare da Ikoniyon

1 Dəndo dare da Ikoniyon, Pol kɔ Barnabas ŋambɛrɛ dəkətola Kanu da aSuyif. Kɔ ŋaloku
moloku mmɛ mɛnasɔŋɛ aSuyif kɔ aKresi alarəm kəgbɛkər Yesu kəlaŋ mɔ.
2 Mba kɔ aSuyif ayeŋki səbomp aŋɛ ŋambɛrəs afum atəyɔnɛ aSuyif mɛr kəter ka awɛnc aŋa
alaŋ.
3 Ti disrɛ, Pol kɔ Barnabas ŋambələsɛ kiyi kəŋan dəndo dare dadəkɔ. Kɔ ŋalok-lokɛ kəgbɛkər
mera yaŋan teta MARIKI. Kɔ MARIKI ɔsɔŋ ŋa fənɔntər fəyɔnɛ mes mɛwɛy-wɛy kɔ mɛgbɛkərɛ,
pəcmentər sɔ kance ka mes mɔkɔ Pol kɔ Barnabas ŋanccam kəmar kɔn disrɛ.
4 Kɔ kənay ka afum a dare dadəkɔ ŋayersɛnɛ. Aləma ŋanayinɛ aSuyif, aləma ŋayinɛ asom a
Yesu.
5 Mba, aSuyif kɔ acikəra kəbəp ka abɛ aŋan ŋanalompəsnɛ kəkətərəs Pol kɔ Barnabas kəca-
cas kəŋan masar haŋ ŋadif ŋa.
6 Ntɛ Pol kɔ Barnabas ŋane ti mɔ, kɔ ŋayɛksɛ kəkɔyacnɛ nde Listər kɔ Dɛrbɛ, sədare sa atɔf
ŋa Likayoni, kɔ səkəsək sayi.
7 Dəndo sɔ ŋanccam toloku tətət ta Yesu.

Pol kɔ Barnabas nde dare da Listər

8 Fum wələma ɛnayi Listər pəyɔnɛ wətoŋkulu, wɛcək wɔn wɛnafi. Kəyɛfɛ ntɛ aŋkom kɔ mɔ,
ali ɔnckət fɛ. Ɛnandɛ,
9 pəccəŋkəl moloku ma Pol. Kɔ Pol ɛŋgbətnɛ kɔ. Ntɛ ɛnəŋk a wətoŋkulu ɔyɔ kəlaŋ nkɛ kəntam
kəyac kɔ mɔ,

13:41 Habakuk 1.5 **13:47** Esayi 49.6 * **13:51** *Ŋaŋkoŋər ŋa kəbof ka wɛcək waŋan* = pəmɔ təkɔ Mariki Yesu ɛnaloku ti acɛpsɛ ɔn darəŋ mɔ: a dare o dare dəkɔ ŋaŋkɔ a tawosɛ kəcəŋkəl toloku ta Kanu mɔ, a ŋakoŋər dare dadəkɔ kəbof ka wɛcək waŋan. Ti t'eŋmentər a ŋanacepər dare dadəkɔ akɔ antəwosɛ kəcəŋkəl toloku ta Kanu.

10 kɔ Pol olokɛ kɔ dim dɔpɔŋ: «Məyɛfɛ! Məcəmɛ wɛcək wam kəroŋ, məlomp!» Kɔ wərkun
nwɛ oyoknɛ, k'ɛyɛfɛ k'ɛncəmɛ kəkɔt.
11 Kɔ kənay ka afum akakɔ ŋanəŋk ntɛ Pol ɔyɔ mɔ, kɔ afum kənay ŋampɛnɛ cəbebe ŋacloku
cəLikayoni: «Canu cəntəŋkəlɛ afum kɔ cəntor nnɔ ndorosu!»
12 Ti tɛnasɔŋɛ ŋawe Barnabas «Sus», ŋawe Pol nkɔn «Hɛrmɛs», bawo Pol nkɔn enccepərɛnɛ
moloku. *
13 Wəloŋnɛnɛ ka Sus ɛnakɛrɛ mura kɔ yɛnɛkəs nde dəkəbɛrɛ da kəlɔ ka dəkəloŋnɛ ndɛ deyi
nde dare dəkusu mɔ. Pənabas kɔ kəloŋnɛ mi, nkɔn kɔ kənay ka afum nnɔ Pol kɔ Barnabas
ŋayi mɔ.
14 Mba ntɛ asom a Yesu Barnabas kɔ Pol ŋane ti mɔ, kɔ ŋawal-wali yamos yaŋan, kɔ ŋambɛrɛ
afum dacɔ ŋackulɛ-kulɛ:
15 «Anapa! Ta ake tɔ nəyɔnɛ tantɛ-ɛ? Səna sɔ, afum ŋɔ səyɔnɛ, palompəs su tin tayi pəmɔ
nəna. Səloku nu toloku tɔtɔt ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəsak mes mɛyamayama mamɛ mɔ! Nəkafələr Kanu
fɔr nkɛ kəyi wəyeŋ mɔ, Kanu nkɛ kəlompəs kɔm, antɔf kɔ kəba, kɔ ca yɔkɔ yeyi ki mɔ fəp.
16 Dɛtɛmp dəkɔ dɛnacepər mɔ, Kanu kənawosɛnɛ afum a tɔf ya doru fəp ŋactam kəcəmɛ
dɔpɔ darəŋ dɔkɔ ŋaŋfaŋ mɔ.
17 Ali ntɛ nkɔn Kanu kənatɔsak kəcmentər nu dɔtɔt dəmɔyɔ mɔn mɔ, bawo kəncsɔŋ nu
wəcafən, kəncsɔŋɛ sɔ yɔbɔf yonu kəkom pəlarəm, kɔ kəncsɔŋ nu sɔ yeri yɛlarəm, kɔ kənclas
nu sɔ pəbotu dəbəkəc.»
18 Ali ntɛ Pol kɔ Barnabas ŋanaloku moloku maməkɔ mɔ, pəcuca pɛnayi ŋa kəyamsər ka
kənay kaŋkɔ kəloŋnɛ cəna ncɛ ŋanafaŋ kəloŋnɛnɛ ŋa mɔ.
19 Kɔ aSuyif alɔma ŋander kəyɛfɛ Antiyɔk ŋa Pisidi kɔ Ikoniyon, kɔ ŋasɛp haŋ kɔ ŋantalər
kənay ka afum akakɔ. Ntɛ tɔ kɔ kənay ka afum anɛ ŋayɛfɛ kəca-cas Pol. Tɛlpəs kɔ ŋaliŋəs kɔ
haŋ dare kəsək, ŋacɛm-cɛmnɛ a efi.
20 Mba ntɛ acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋanadekɛl Pol mɔ, k'ɛyɛfɛ, k'oluksərnɛ dare. Dɔckɔsək kɔ
ŋaŋkɔ dare da Dɛrbɛ, nkɔn kɔ Barnabas.

Kəlukus ka Pol kɔ Barnabas Antiyɔk atɔf ŋa Siri

21 Ntɛ Pol kɔ Barnabas ŋambəp dare da Dɛrbɛ kɔ ŋancam dəndo toloku tɔtɔt ta Yesu. Kɔ
ŋasɔtɔ di afum alarəm anɛ ŋanalaŋ teta Yesu mɔ. Ntɛ tɔ kɔ ŋalɛk dɔpɔ kəlukus ka Listər,
Ikoniyon kɔ Antiyɔk ŋa Pisidi.
22 Kɔ ŋacəpəs acɛpsɛ darəŋ bəkəc, ŋacgbiŋər ŋa kəyinɛ kəlaŋ, ŋacloku: «Kɔ səna, mɛnɛ
səcepərɛnɛ pəcuy pɛlarəm a səcbɛrɛ nde akip ŋa dɛbɛ da Kanu dəntɔf.»
23 Kɔ ŋayɛk-yɛkɛ ŋa abeki dəkəloŋkanɛ fəp da alaŋ. Ntɛ ŋalip kətola Kanu kɔ kəsuŋ mɔ, Pol
kɔ Barnabas ŋasɔŋ ŋa Mariki nwɛ ŋanagbɛkər kəlaŋ mɔ kəbum kəŋan.
24 Kɔ ŋancepər dɔpɔ da atɔf ŋa Pisidi kɔ ŋambɛrɛ atɔf ŋa Paŋfili.
25 Ntɛ ŋalip kəloku toloku ta MARIKI dare da Perke mɔ, kɔ ŋantor dare da Atali.
26 Dəndo Atali, difɔ Pol kɔ Barnabas ŋanalɛk abil kɔ ŋancali kəkɔ Antiyɔk ŋa Siri, dare ndɛ
anatolanɛ ŋa kəmar ka Kanu teta yɛbəc nyɛ ŋanalip mɔ.
27 Ntɛ ŋambɛrɛ mɔ, kɔ ŋaloŋka alaŋ a Antiyɔk fəp, kɔ ŋalɔm tɔkɔ Kanu kənayɔnɛ ŋa mɔ, kɔ
tɔkɔ nkɔn Kanu kənasɔŋɛ atɔyɔnɛ aSuyif kəlaŋ mɔ.
28 Pol kɔ Barnabas ŋawon dəndo dare dadəkɔ kɔ acɛpsɛ a Mariki Yesu darəŋ.

15

Kəbəpsɛnɛ ka alaŋ nde Yerusalɛm

1 Afum alɔma ŋanayɛfɛ atɔf ŋa Yude, ŋactəksɛ awɛnc aŋa alaŋ ntɛ: Kɔ nəntɔyɔ pakənc nu
pəmɔ tɔkɔ tɔyɔ tokur ta Musa toloku ti mɔ, Kanu kəfɔdewosɛ kəyac nu.
2 Ntɛ Pol kɔ Barnabas ŋaŋgbɛkəlɛnɛ kɔ arkun akakɔ kəliŋɛnɛ kəŋan moloku mɔ, kɔ ŋantəŋnɛ
a nkɔn Pol kɔ Barnabas kəbəp ka akin akin arkun akakɔ dacɔ, ŋakɔ Yerusalɛm kəkɔnɔnɛ
moloku maməkɔ nnɔ asom a Yesu kɔ abeki a kəloŋkanɛ ka alaŋ fɔr kiriŋ.
3 Kɔ kəloŋkanɛ ka alaŋ a Antiyɔk ŋasɔŋ ŋa daka ndɛ pənamar a ŋayɔ teta marənt mɔ. Ntɛ
ŋancepər atɔf ŋa Fenisi kɔ atɔf ŋa Samari mɔ, kɔ ŋalɔmər ŋa ntɛ atɔyɔnɛ aSuyif ŋaŋkafəli bəkəc
yaŋan nnɔ Mariki eyi mɔ, ŋacsɔŋɛ awɛnc aŋa alaŋ fəp pəbotu.
4 Ntɛ ŋambɛrɛ Yerusalɛm mɔ, kɔ kəloŋkanɛ ka alaŋ, asom a Yesu, kɔ abeki a kəloŋkanɛ
ŋambaŋ ŋa. Ntɛ tɔ Pol kɔ Barnabas ŋalɔm tɔkɔ Kanu kənayɔ fəp kɔ ŋa mɔ.
5 Awa kɔ aFarisi alɔma anɛ ŋanayɔnɛ alaŋ mɔ ŋayɛfɛ kɔ ŋaloku: «Pəmar pakənc atɔyɔnɛ
aSuyif, pagbiŋər ŋa sɔ kələləs sariyɛ sa Musa.»
6 Asom a Yesu kɔ abeki a alaŋ aka Yerusalɛm ŋanabəpsɛnɛ kəkɔməmən ka tes tatɔkɔ.

* **14:12** Dinɛ da aKresi «Sus» ɛnayɔnɛ wəbɛ ka canu, kɔ «Hɛrmɛs» ɛnayɔnɛ wəcepərɛnɛ kɔn moloku.

7 Ntɛ kəgbɛkəlɛnɛ kəwon ŋa dacɔ mə, kɔ Piyɛr ɛyɛfɛ k'oloku: «Arkun, awɛnc im aŋa, nəncərɛ
ti: A pəwon ntɛ Kanu kənayɛk-yɛk im nəna dacɔ kəcam ka Kibaru Kətət ka Yesu, ntɛ tɔŋsɔŋɛ
atəyɔnɛ aSuyif ŋatam kəne ti kɔ kəlaŋ ti mə.
8 Kanu kəncərɛ bəkəc ya afum, Ki yati kəmentər a kəmbaŋ atəyɔnɛ aSuyif, bawo kəsɔŋ ŋa
sɔ Amera Ŋecempi pəmə səna.
9 Ali kəgbɛy kəfɛt ɛŋgbɛy fɛ su kɔ atəyɔnɛ aSuyif, bawo kəlaŋ k'ɔsɔkəs ŋa bəkəc.
10 Ndɛkəl oŋ, ta ake tɔ nəfaŋ kədəkətərɛ Kanu-ɛ? Ntɛ nəfaŋ kəsarsər acɛpsɛ a Yesu tes tocu
ntɛ, kəyɛfɛ atem asu haŋ səna yati səntətam kəsarɛ mə.
11 Mba səlaŋ a andeyac su kəmar ka Mariki Yesu disrɛ pəmə ŋa atəyɔnɛ aSuyif.»
12 Kənay ka afum fəp ŋanacaŋk, k'ancəŋkəl oŋ moloku ma Barnabas kɔ Pol. Kɔ ŋaləm mes
mɛwɛy-wɛy kɔ mɛgbɛkərɛ mmɛ Kanu kənasɔŋɛ ŋa kəyɔ atəyɔnɛ aSuyif dacɔ mə.
13 Ntɛ ŋalip kəloku mə, kɔ Sak endeŋər: «Awɛnc im aŋa! Nəcəŋkəl im!
14 Simeyɔŋ əlɔm təcɔkɔ-cɔkɔ ntɛ Kanu kənader kəyɛk-yɛk təf ya doru fəp dacɔ, afum aŋɛ
ŋayɔnɛ akɔn mə.
15 Itɔ moloku ma sayibɛ mosolnɛ kɔ moloku ma Simeyɔŋ pəmə ntɛ ancic ti mə:
16 ‹Kɔ Mariki oloku: «Kɔ tantɛ tencepər-ɛ, indeder sɔ.
Indeyekti sɔ abal ŋa Dawuda nŋɛ ŋɛnatɛmpɛnɛ mə,
indeyekti samba sa abal ŋaŋɔkɔ,
Indecəmbər ŋi sɔ ŋolomp,
17 ntɛ tɔŋsɔŋɛ afum alpəs ŋatɛn ina Mariki mə.
Ɛy, dətəf fəp nyɛ anakornɛ tewe tem mɔ.»
Mariki oloku ntɛ, nwɛ ɔŋyɔ mes mamɔkɔ mɔ
18 Ɛnasɔŋɛ mi kəcərɛ kəyɛfɛ ntɛ pənawon mə.›
19 It'ɔsɔŋɛ ntɛ, ina Sak, iŋwosɛ sɔ a ta patərəs atəyɔnɛ aSuyif aŋɛ ŋantɛfərnɛ nnə Kanu kəyi
mə.
20 Mba pacicɛ ŋa a ŋakɛmbərnɛ pətəcemp mpɛ pɛyɛfɛ nnə kətola mɛrəŋka kəyi mə, kɔ dalakɔ,
kɔ kəsɔm ka sɛm nyɛ antəfay mə, ŋakɛmbərnɛ sɔ kəmun mecir.
21 Kəyɛfɛ dɛtɛmp dəcɔkɔ-cɔkɔ, Musa ɔyɔ sədare fəp afum aŋɛ ŋaloku tetən mə, bawo aŋkaraŋ
Tawureta tɔn simiti o simiti dəsək da kəŋesəm nde dəkətola Kanu da aSuyif.»

Areka ŋɔkɔ anakenɛ alaŋ atəyɔnɛ aSuyif mə

22 Asom a Yesu kɔ abeki kəbəp ka kəloŋkanɛ ka alaŋ Yesu kərkər ŋande ŋaməmən a pəmar
payɛk-yɛk ŋa dacɔ afum aləma akɔ pəmar a pasom Antiyək mə, kəbɛrɛnɛ ka Pol kɔ Barnabas.
Ti disrɛ kɔ ŋayɛk-yɛk afum mɛrəŋ aŋɛ ŋanatəmpər delel awɛnc aŋa dacɔ mə: Yudas wəkɔ
ancwe sɔ Barsabas mə, kɔ Silas.
23 Kɔ ŋasom ŋa kɔ areka nyɛ:
«Awɛnc anu, asom a Yesu kɔ abeki kɔ alaŋ ŋancicɛ nu areka, nəna awɛnc su aŋa aka
Antiyək, aka Siri, aka Silisi aŋɛ ŋantəyɔnɛ aSuyif mə:
Səyif nu!
24 Səne a afum asu aləma aŋɛ ŋawur nnə ndorosu mə, ŋantərəs nu kɔ ŋampempɛ nu moloku
maŋan, mmɛ səntəsom ŋa mə.
25 Ntɛ sənenɛnɛ akɔ səntəŋnɛ ti mə, itɔ sənəŋk a pəntesɛ səyɛk-yɛk afum, səsom ŋa nde nəyi
mə, kəbɛrɛnɛ ka Barnabas kɔ Pol, aŋɛ səmbətər mə,
26 afum aŋɛ ŋancaməs kiyi kəŋan doru tewe ta Mariki Yesu Krist mə.
27 Itɔ səsom Yudas kɔ Silas ŋakɔ ŋaloku nu ntɛ teyi areka ŋaŋɛ disrɛ mə.
28 Pənabas Amera Ŋecempi kɔ səna sɔ, a pəntesɛ fɛ a sənuŋkər nu mes məkɔ nəntətam kəsarɛ
mə, mɛnɛ mes məkɔ mɛmar nu kəsumpər mə:
29 Ta nəsəm sɛm nyɛ aloŋnɛnɛ mɛrəŋka mə, nəbəlɛnɛ mecir kɔ sɛm nyɛ antəfay mə, nəbəlɛnɛ
sɔ dalakɔ. Pəmar nəkɛmbərnɛ mes mamɔkɔ fəp.
Kanu kəsɔŋɛ a nətamnɛ.»
30 Ntɛ anasak asom aŋɛ mə, kɔ ŋawurnɛ kəkɔ Antiyək. Kɔ ŋaŋkɔ ŋaloŋka di alaŋ, kɔ ŋasɔŋ ŋa
areka ŋaŋɔkɔ.
31 K'aŋkaraŋ ŋi kɔ pəmbət ŋa, bawo areka ŋaŋɔkɔ ŋɛnacəpəs ŋa bəkəc.
32 Yudas kɔ Silas aŋɛ ŋanayɔnɛ sɔ sayibɛ mə ŋancgbiŋər awɛnc aŋa alaŋ kɔ ŋacəpəs ŋa sɔ
bəkəc dəmoloku mɛlarəm.
33-34 Ŋanayi dəndo Antiyək haŋ, kɔ awɛnc aŋa alaŋ ŋatolanɛ ŋa marənt moforu, kɔ afum a
Antiyək ŋasak ŋa kəlukus nde asom aŋan ŋayi mə.
35 Mba tɛm tatəkɔ Pol kɔ Barnabas ŋanayi Antiyək, kəbɛrɛnɛ kəŋan kɔ afum alarəm aləma,
ŋactəksɛ, ŋaccam sɔ toloku tətət ta Mariki.

Pol kɔ Barnabas ŋaŋgbɛyɛnɛ

15:18 Amos 9.11-12

36 Ntɛ mataka məlɔma mencepər mɔ, kɔ Pol oloku Barnabas: «Səluksərnɛ səkɔnəŋk awɛnc
su aŋa sədare nsɛ sənadəŋk toloku ta Mariki mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ səcərɛ ntɛ ŋayi mɔ, kɔ tɔkɔ
ŋasumpər toloku tatɔkɔ mɔ.
37 Barnabas nkɔn ɛncfaŋ kəkenɛnɛ Isaŋ, wəkɔ aŋwe sɔ «Mark» mɔ.
38 Mba Pol nkɔn ɛnawosɛ fɛ ti, ɛnacɛm-cɛmnɛ a pəmar fɛ kəlɛkɛnɛ Mark, bawo dəndo Paŋfili
Mark ɛnasak ŋa pəfati kəcəmbər ŋa kəkɔtɛnɛ ka yɛbəc yɔkɔ anasom ŋa mɔ.
39 Kəgbɛkəlɛnɛ kəŋan kənayeŋk haŋ kɔ tɔsɔŋɛ ŋa kəgbɛyɛnɛ. Ntɛ tɔ kɔ Barnabas ɛlɛk Mark
kɔ ŋambɛkɛ debil kɔ ŋancali kəkɔ Sipər.
40 Ntɛ Pol ɛnayɛk-yɛk Silas mɔ, awɛnc aŋa alaŋ ŋantolanɛ kɔ, ŋactola Mariki a pəbum ŋa
kəmar kɔn disrɛ, kɔ ŋaŋkɔ.
41 Kəkɔ kəŋan, kɔ ŋancali tɔf ya Siri kɔ Silisi, ŋaccəpəs alaŋ aka di bəkəc.

16

Timote ɛncəmbər Pol kɔ Silas

1 Pol ɛnabɛrɛ dare da Dɛrbɛ, k'ɔŋkɔ sɔ Listər. Dəndo wəcɛpsɛ Yesu darəŋ wələma ɛnayi
pacwe kɔ Timote, kɛrɛ pəyɔnɛ wəSuyif nwɛ ɛnader pəlaŋ Yesu mɔ, mba kas pəyɔnɛ wəKresi.
2 Awɛnc aŋa alaŋ aka Listər kɔ Ikoniyon ŋanatəŋnɛ kəyɔ kɔn mes mətət.
3 Kɔ Pol ɛfaŋ kəkekərɛ Timote, k'ɛlɛk kɔ k'ɛŋkənc teta aSuyif akɔ ŋanayi atɔf ŋaŋɔkɔ mɔ,
bawo fəp fənacərɛ a Timote kas wəKresi ɛnayi.
4 Sədare nsɛ ŋanccepər mɔ, ŋancluksɛ moloku mmɛ asom a Yesu kɔ abeki alaŋ a Yerusalɛm
ŋanasom ŋa kəkɔtɛnɛ mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ alaŋ atɔyɔnɛ aSuyif ŋacəmɛ mi darəŋ mɔ.
5 Aloŋkanɛ alaŋ ŋaccəpəs bəkəc kəlaŋ disrɛ, ŋacbɛrɛnɛ kəla dəsək o dəsək.

Pol ɛnasətɔ kənəŋk kəyɛfɛ darenc

6 Ntɛ Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋɛyamsɛ Pol kɔ Silas kəloku toloku tətət ta Kanu atɔf ŋa Asi
mɔ, kɔ ŋancali atɔf ŋa Firiki kɔ atɔf ŋa Kalat.
7 Ntɛ ŋalətərnɛ atɔf ŋa Misi mɔ, kɔ ŋasɛp kəkɔ atɔf ŋa Bitini, mba Amera ŋa Yesu ŋɛnawosɛnɛ
fɛ ŋa ti.
8 Kɔ ŋasolnɛ atɔf ŋa Misi kɔ ŋantor dare da Torowas.
9 Pibi disrɛ kɔ Pol ɔsɔtɔ kənəŋk kəyɛfɛ ka darenc. Ti disrɛ, wəka Masedon pəcəmɛ kɔ kəsək
pəclɛtsɛnɛ kɔ: «Məder Masedon, məmar su!»
10 Pol ɛnadesɔtɔ kənəŋk kaŋkɔ, kɔ səntɛn katina kəkɔ ka atɔf ŋa Masedon, səcboc ti a Kanu
kəwe su kəkɔcam di toloku tətət ta Yesu.

Ludy kəlaŋ kɔn Mariki Yesu

11 Kɔ səyɛfɛ Torowas kɔ səyekti abɛla kɔ səntɛfərnɛ kəkɔ ka Samotiras, dɔckɔsɔk kɔ səmbɛrɛ
Neyapoli.
12 Kɔ səyɛfɛ dəndo, kɔ səŋkɔ Filipi, dare dɔpɔŋ da atɔf ŋa Masedon dɔlɔma ndɛ aka Rom
alarəm ŋanandɛ mɔ. Kɔ səncepərɛnɛ mataka məlɔma dare dadɔkɔ.
13 Simiti dɔsɔk da kəŋesəm kɔ səwur dare dəkusu kəŋgbɔkɔ kəsək, nde sənacɛm-cɛmnɛ kəfo
nkɛ səntam kətola Kanu mɔ. Kɔ səndɛ kəlok-lokər aran aŋɛ ŋanaloŋkanɛ di mɔ.
14 Wəran wələma ɛnayi ŋa dacɔ pacwe kɔ Ludy, pəccaməs cəloto ca karɛ. Pakom kɔ dare
da Tiyatir. Wəkor-koru Kanu ɛnayi. Pəccəŋkəl su, kɔ Mariki eŋgbiti kɔ abəkəc, ntɛ tɔŋsɔŋɛ kɔ
kəcne belbel moloku mmɛ Pol oncloku mɔ.
15 Ntɛ anagbət kɔ dəromun teta Kanu mɔ, Ludy kɔ aka kəlɔ kɔn disrɛ, k'ewe su kəyi
nde ndərən mataka məlɔma, pəctola: «Kɔ nəncɛm-cɛmnɛ a ilaŋ Mariki belbel-ɛ, nəder nnɔ
nderem, nəyi nnɔ kɔ səna.» K'ɛlɛtsɛnɛ su kəyi di.

Kəcaŋər ka Pol kɔ Silas nde bili ba Filipi

16 Dəsək dələma səckɔ dəkətola Kanu da aSuyif, kɔ wəyecəra wəcar wələma ender pəbəp
su, pəyɔ ŋɔŋk nŋɛ ŋɔŋsɔŋɛ kɔ kəloku ntɛ tender mɔ. Wəyecəra nwɛ ɔncsɔtɔnɛ ti nnɔ abɛ ɔn
ŋayi mɔ pəsam pɛlarəm teta kəloku kɔn mes mmɛ mender mɔ.
17 Kɔ wəyecəra nwɛ ɛncɛpsɛ su darəŋ Pol kɔ səna, pəckulɛ-kulɛ: «Afum akaŋɛ acar a Kanu
nkɛ kəyi darenc mə ŋɔ! Dɔpɔ da kəyac dɔ ŋayi kəmentər nu!»
18 Ntɛ wəyecəra ɔyɔ mes mamɔkɔ mata mɛlarəm mɔ, kɔ tələləs Pol dis. K'ɛŋkafəlɛ, k'oloku
ŋɔŋk: «Tewe ta Yesu Krist ilok'əm, məwur wəyecəra wəkawɛ dəris!» Gbəncana babɔkɔ kɔ
ŋɔŋk ŋaŋɔkɔ ŋowur kɔ dəris.
19 Ntɛ abɛ ɔn ŋanəŋk a tɔsətɔnɛ taŋan pəsam tɔsələr ŋa mɔ, kɔ ŋasumpər Pol kɔ Silas, kɔ
ŋaŋkekərɛ ŋa nde abaŋka ŋa dare dacɔ abɛ a dare fər kiriŋ.
20 Kɔ ŋaŋkɔ ŋamentər ŋa aboc kiti, ŋacloku: «Afum akaŋɛ pəyamayama pɔ ŋayi kəbɛrsɛnɛ
dare dosu. ASuyif ŋɔ ŋayɔnɛ,
21 aŋɛ ŋayi kəcam məyɔ maŋan mmɛ pəntəmar su kəwosɛ kəyɔ ka mi, səna aŋɛ səyɔnɛ aka
Rom mɔ.»

22 Kɔ kənay ka afum ŋayɛfɛ kɔ ŋancəmɛ ŋa dəbəkəc. Kɔ aboc kiti a dare dadɔkɔ ŋawurɛ ŋa
yamos, k'asutɛ ŋa cəŋgban-gban.
23 Ntɛ alip kəsut ŋa pəlarəm mɔ, kɔ ŋambɛr ŋa dəbili, kɔ abɛ ŋaloku wəbum bili a pəkɛmbərnɛ
ŋa belbel.
24 Ntɛ wəbum bili ene moloku mamɔkɔ mɔ, k'ɛmbɛr ŋa nde bili mbɛ ŋantətam kəwur mɔ,
k'oŋkotərɛnɛ ŋa wəcək məmboŋk ma tɔk.
25 Cɛk-cɛk cəndebəp, Pol kɔ Silas ŋactola Kanu, ŋacleŋəs meleŋ mokor-korɛ Kanu, kɔ ayi
dəbili ŋaŋne sim səŋan.
26 Gbəncana babɔkɔ kɔ antɔf ŋeyikcɛ pəpɔŋ, kɔ tɔsɔŋɛ kəlɔ ka bili tantɔf kəcekəlɛ. Kɔ cumba
fəp cəŋgbitɛ, kɔ gbekce fəp yoŋkoŋɛ.
27 Kɔ wəbum bili entimɛ, k'ɛnəŋk ntɛ cumba ca bili cəŋgbitɛ mɔ, k'owurɛ dakma dɔn pəckɔ
kədifnɛ, bawo ɛnacɛm-cɛmnɛ a afum aŋɛ ambɛr dəbili mɔ ŋayɛksɛ.
28 Kɔ Pol oŋkulɛ-kulɛ pəpɔŋ: «Ta məyɔnɛ pəlɛc, səyi nnɔ fəp fosu!»
29 Kɔ wəbum bili ewe nɛnc, k'ɛmbɛrɛ katəna katəna, k'ɔŋkɔ pətɛmpɛnɛ fɔr ya Pol kɔ Silas
kiriŋ, pəcyikcɛ kənesɛ disrɛ.
30 K'owurɛnɛ ŋa nde doru k'eyif ŋa: «Abɛ, cəke cɔ pəmar iyɔ ntɛ tendeyac im mɔ-ɛ?»
31 Pol kɔ Silas ŋaloku kɔ: «Məlaŋ Mariki Yesu, andekɔyac əm, məna kɔ aka kəlɔ kam disrɛ
fəp.»
32 Kɔ ŋaloku kɔ toloku ta Mariki, kɔ afum akɔ ŋanayi nde kəlɔ kɔn mɔ fəp.
33 Pibi papɔkɔ kɔ wəbum bili ɛlɛk ŋa, k'eŋkekərɛ ŋa kəkɔyak gbali yaŋan. Wəbum bili kɔ
afum ɔn fəp ŋasɔtɔ gbəncana babɔkɔ kəgbət dəromun teta Kanu.
34 K'ɛmpɛnɛ ŋa nde ndərən, k'ɛncəmbər amɛsa, kɔ ŋawoləs kɔ aka kəlɔ kɔn disrɛ pəbotu pa
kəlaŋ kɔn Kanu.
35 Ntɛ dec dəsək mɔ, kɔ aboc kiti a dare ŋasom afum aŋan alɔma kəkɔloku wəbum bili:
«Məsak afum akaŋɛ.»
36 Kɔ wəbum bili oluksɛ moloku mamɔkɔ Pol: «Aboc kiti a dare ŋasom afum nnɔ iyi mɔ, a
isak nu. Awa nəwur nəkɔnɛ bəkəc yoforu.»
37 Mba kɔ Pol oloku ŋa: «Ntɛ ŋalip oŋ kəsut su fər ya afum kiriŋ mɔ, ta aŋkiti su-ɛ, səna aŋɛ
səyɔnɛ aka Rom mɔ, ŋabɛr su dəbili. Ndɛkəl oŋ yɔkyɔk yɔ ŋandefaŋ kəsak su ba? Tatɔkɔ tɔfɔyi,
ŋader ŋasərka ŋasak su!»
38 Kɔ asɔdar ŋaŋkɔ ŋaluksɛ moloku mmɛ aboc kiti, kɔ ŋanesɛ ntɛ ŋanane a Pol kɔ Silas aRom
ŋɔ ŋayɔnɛ mɔ.
39 Kɔ aboc kiti a dare ŋander ŋalɛtsɛnɛ Pol kɔ Silas kəŋaŋnɛ, kɔ ŋasak ŋa. Ŋacloku a ŋawur
dare dandɛ.
40 Ntɛ ŋawur dəbili mɔ, Pol kɔ Silas ŋaŋkɔ ndena Ludy. Kɔ ŋanəŋk awɛnc aŋa alaŋ, kɔ ŋacəpəs
ŋa bəkəc. Kɔ ŋasumpər dɔpɔ, kɔ ŋaŋkɔ.

17

Pol kɔ Silas nde dare da Tɛsaloni

1 Ntɛ ŋancepər Aŋfipoli kɔ Apoloni mɔ, kɔ ŋambɛrɛ dare da Tɛsaloni, nde aSuyif ŋanayɔ kəlɔ
ka dəkətola Kanu mɔ.
2 Kɔ Pol ɔŋkɔ pəmɔ tɔkɔ ɔncyɔ mɔ, simiti dəsɔk da kəŋesəm maas ŋacgbɛkəlɛnɛ dəyecicəs
yecempi kɔ ŋa.
3 Pol ɛncmentər ŋa pəsɔk pɛs dəYecicəs Yosoku a pənamar dis dələl Krist, a pədeyɛfɛ afi
dacɔ. Pol oncloku ŋa: «Yesu nwɛ indəŋkər nu tetən mɔ, nkən ɔyɔnɛ Krist, wəbɛ nwɛ Kanu
kəyɛk-yɛk mɔ.»
4 Anasɛp haŋ k'ɛŋkafəli alɔma ŋa dacɔ kɔ ŋalaŋ ti, kɔ ŋancəmɛ moloku ma Pol kɔ Silas darəŋ,
kəbəp ka akor-koru Kanu aKresi alarəm, kəlɛkɛnɛ sɔ aran abeki alɔma.
5 Mba kɔ aSuyif aka dare da Tɛsaloni alɔma ŋayɔ kəraca. Kɔ ŋaloŋka afum alɛc alɔma dɔpɔ
dacɔ, kɔ ŋayekti pəyamayama dare disrɛ. Kɔ ŋaŋkɔ ŋamɛpnɛ kəlɔ ka Yason, ŋactɛn Pol kɔ Silas
kəkekərɛ ŋa kənay ka afum fər kiriŋ.
6 Ntɛ ŋanatənəŋk Pol kɔ Silas mɔ, kɔ ŋaliŋəs Yason kɔ awɛnc aŋa alaŋ alɔma fər ya abɛ a dare
kiriŋ. Ŋackulɛ: «Afum akaŋɛ ŋaŋkafəli-kafəli doru dandɛ fəp mɔ, ŋayi oŋ nnɔ,
7 kɔ Yason nkɔn ɛmbaŋ ŋa!» Afum akaŋɛ fəp ŋance moloku mmɛ wəbɛ wəka tɔf ya Rom fəp
oloku mɔ, ŋacloku a wəbɛ wələma eyi, pacwe kɔ Yesu!»
8-9 Ti tɛnasɔŋɛ ŋayekti pəyamayama kənay ka afum dacɔ. Ntɛ abɛ a dare ŋane ti mɔ, kɔ
ŋambaŋər Yason kɔ awɛnc aŋa alaŋ pəsam, kɔ ŋasak ŋa.

Pol kɔ Silas nde dare da Bere

10 Pibi papɔkɔ disrɛ kɔ awɛnc aŋa alaŋ ŋasak Pol kɔ Silas kəkɔ dare da Bere. Ntɛ ŋambɛrɛ di
mɔ, kɔ ŋaŋkɔ nde dəkətola Kanu da aSuyif.

11 Akakɔ ŋanabɔt mes ŋatas aka Tɛsaloni, kɔ ŋancəŋkəl toloku ta Kanu belbel pəbotu disrɛ. Ŋackɔkcɛ sɔ Yecicəs Yosoku belbel dəsɔk o dəsɔk kəcərɛ kɔ pəyɔnɛ a moloku min mayi mɔ kɔ tɔkɔ Pol kɔ Silas ŋaŋloku ŋa dəkətola Kanu mɔ.
12 Kɔ afum alarəm ŋa dacɔ ŋayɔnɛ alaŋ, kəlɛkɛnɛ aran aKresi aŋɛ ŋanabɛk dəkəcəmɛ mɔ, kɔ arkun alarəm.
13 Mba ntɛ aSuyif aka Tɛsaloni ŋanadecərɛ a Bere sɔ Pol eyi kəcam toloku ta Kanu mɔ, kɔ ŋander sɔ dəndo kədeyekti pəyamayama ŋabɛrəs kənay ka afum dacɔ.
14 Kɔ awɛnc aŋa alaŋ ŋambɛlkər kəkekərɛ Pol kəca ka dəkəba, mba Silas kɔ Timote ŋayi dəndo Bere.
15 Afum aŋɛ ŋanasolɛ Pol mɔ, ŋanakekərɛ kɔ haŋ dare da Atɛn. Dəkəlukus daŋan kɔ Pol osom ŋa nde Silas kɔ Timote ŋayi mɔ, a ŋabɛlər kɔ katəna katəna.

Pol nde dare da Atɛn

16 Ntɛ Pol ɛnckar Silas kɔ Timote nde dare da Atɛn mɔ, kənəŋk ka dare dadɔkɔ dɛlarɛ mɛrəŋka kənacu kɔ Pol dɛbəkəc.
17 Pol ɛncgbɛkəlɛnɛ kɔ aSuyif kɔ alɔma akɔ ŋanader kəkor-koru Kanu nde dəkətola d'aSuyif mɔ, pəcgbɛkəlɛnɛ sɔ dəsɔk o dəsɔk kɔ afum akɔ ŋancyi nde abaŋka ŋa dare mɔ.
18 Acɛpsɛ mɛtəksɛ ma Epikuru kɔ ma Seno darəŋ alɔma ŋander ŋacaŋ kɔ moloku. Alɔma ŋacloku: «Wəlok-loku ɔfɔ wəkawɛ! Cəke c'ɛfaŋ kəloku tantɛ?» Akɔ ŋacloku: «Wəkawɛ pəwurɛnɛ pəmɔ ntɛ endecam teta canu cəcikəra mɔ!» Ŋanaloku ti bawo toloku tətət ta Yesu kɔ kəyɛfɛ kɔn afi dacɔ kɔ Pol oncloku.
19 Awa kɔ ŋalɛk Pol, kɔ ŋaŋkekərɛ kɔ tɛpɛsa mpɛ ancwe Areyopako mɔ kəroŋ, kɔ ŋayif Pol: «Məloku su kətəksɛ kəfu kaŋkɛ məyi kəloku ta ki mɔ,
20 bawo moloku mamɛ məyi kəloku mɔ, məyɔnɛ ləŋəs yosu mofu. Səfaŋ kəcərɛ tedisrɛ ta mi.»
21 Awa dəməyɔ ma aka dare da Atɛn kɔ acikəra aŋɛ ŋanayi di mɔ fəp, ŋanccepərɛnɛ di tɛm taŋan fəp kəcloku, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ŋaccaŋkəl moloku mofu.
22 Pol pəcəmɛ tɛpɛsa ta Areyopako kəroŋ, k'oloku: «Arkun a dare da Atɛn, inəŋk a afum asumpər dinɛ belbel ŋɔ nəyɔnɛ.
23 Ntɛ indenakɔt dare donu mɔ, k'inəŋk mɛrəŋka monu, k'iŋkɔkcɛ tetek toloŋnɛ tonu tɔləma pacic ti ntɛ: ‹Ta kanu nkɛ antɔcərɛ mɔ.› Awa tes tɔkɔ nəŋkor-koru ta nəncərɛ ti mɔ, tatɔkɔ yati t'inder kəloku nu.
24 Kanu nkɛ kəlompəs doru kɔ daka ndɛ dəyɔ mɔ fəp, nkɔn nwɛ ɔyɔnɛ Wəbɛ wəka kɔm kɔ antɔf ɔfɔtam kəyi kəlɔ kəpɔŋ nkɛ alompəsɛ waca wa fum teta kəkor-koru kɔn mɔ.
25 Waca wa fum wɔfɔtam kəmar Kanu kəyi, pəmɔ ntɛ kəŋfaŋər fum tɔlɔm mɔ. Nkɔn ompocɛ afum yeyinɛ yaŋan doru, kəpɛnɛ kifir kɔ kətorɛ, kəbəp ka ca yɛləpəs nyɛ fəp.
26 Dəfum wəkin Kanu kəwurɛ tɔf ya afum alpəs a doru aŋɛ fəp, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋandɛ antɔf fəp kəroŋ mɔ. Kɔ Kanu kənanuŋkɛnɛ kəcic cələncər ca tɔf yayɔkɔ fəp. Kɔ kəlompəs dɛrən kɔ kətən teren o teren disrɛ.
27 Kanu kənayɔ ti ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋatɛn kɔ haŋ ŋanəŋk kɔ kəbuma-buma disrɛ mɔ, bawo Kanu kəmbɔlɛ fɛ nwɛ o nwɛ.
28 Ntɛ tɔ nəne moloku mamɛ: ‹Nkɔn ɔsɔŋɛ su kəyi doru, nkɔn ɔŋsɔŋɛ su kəcepɛ, nkɔn ɔsɔŋɛ su kəyi tantɛ ayi mɔ.› Itɔ aleŋsɛ anu alɔma ŋaloku:
‹Kəbənda ka dokom da Kanu kɔ səna sɔ səyi.›
29 Kɔ pəyɔnɛ a kəbənda ka dokom dɔn kɔ səna sɔ səyi-ɛ, pəmar fɛ a pacɛm-cɛmnɛ a Kanu kəwurɛnɛ kɔ kɛma, kɔ gbɛti, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, tasar mpɛ fum ɛncɛm-cɛmnɛ k'ɛmpatɛ dɛcɛrəŋ dɔn mɔ.
30 Kanu kənacɛpsər fɛ afum akɔ ŋanayi tɛm ntɛ anatɔcərɛ mes mɔ, mba kəfaŋ oŋ afum a doru fəp a ŋasəkpər bəkəc.
31 Kɔ Kanu kəmbonc dəsɔk ndɛ kəndekɔbocɛ afum a doru fəp kiti kəlompu mɔ. Kanu kənayɛk-yɛk fum nwɛ endekɔboc kiti kaŋkɔ mɔ, kənasɔŋɛ afum fəp kəcərɛ wəkayi ntɛ kənayekti kɔ afi dacɔ mɔ.»
32 Ntɛ ŋane Pol pəcloku teta kəyɛfɛ ka defi mɔ, kɔ alɔma ŋayɛfɛ kəfani kɔ, mba alɔma ŋaloku: «Səndesɔcəŋkəl əm kəloku ka tatɔkɔ dəsɔk dɔlɔma.»
33 Kɔ Pol owur ŋa dacɔ, k'ɔŋkɔ.
34 Kɔ afum alɔma ŋasumpər moloku mɔn kɔ tɔsɔŋɛ ŋa kəyɔnɛ ka alaŋ a Yesu, pəmɔ Denis wəka kəgba ka Areyopako, wəran wəlɔma pacwe kɔ Damaris, kɔ afum alɔma.

18

Pol nde dare da Kərɛnt

1 Ntɛ tatɔkɔ tencepər mɔ, kɔ Pol ɛyɛfɛ dare da Atɛn k'ɔŋkɔ Kərɛnt.

2 K'ɔŋkɔ pəbəp di wəSuyif wələma pacwe kɔ Akila, nwɛ anakom dare da Pɔnt mɔ, pətɛp
kəcder atɔf ŋa Itali kɔ wəran kɔn Pirsila, bawo wəbɛ Kəlod ɛnaloku a aSuyif fəp ŋawur Rom.
Kɔ Pol ɔŋkɔ pəbəp ŋa.
3 Ntɛ tɛnasurɛnɛ ŋapaŋnɛ yɛbəc yin yayi mɔ, kɔ eyi ndaraŋan, ŋacbəc, ŋaclompəs cəbal.
4 Simiti o simiti dɔsɔk da kəŋesəm Pol ɛncgbɛkəlɛnɛ kəlɔ ka dəkətola da aSuyif pəcsɛp
dəmoloku a aSuyif kɔ aKresi ŋawosɛ kəcəmɛ moloku mɔn darəŋ.
5 Ntɛ Silas kɔ Timote ŋanator Masedon mɔ, kɔ Pol ɛncəmɛ oŋ gbəcərəm kəcam toloku tɔtɔt,
pəcsɔŋɛ aSuyif kəlaŋ a Yesu ɔyɔnɛ nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ.
6 Mba ntɛ aSuyif ŋancgbɛkəl kɔ ŋacləmsɛnɛ kɔ mɔ, k'oŋkoŋ-koŋər kəfəl ka yamos yɔn teta
kəyeŋk kəŋan səbomp nnə eyi mɔ, k'oloku: «Doru donu deyi nu dəwaca! Kɔ ina, isɔk ti disrɛ.
Ndɛkəl oŋ, nda atɔyɔnɛ aSuyif indekɔ.»
7 Kɔ Pol ɛyɛfɛ di, k'ɔŋkɔ nda Titi Yusutu wəkor-koru Kanu wələma, nwɛ kəlɔ kɔn
kənasəŋkərɛnɛ kɔ dəkətola Kanu da aSuyif mɔ.
8 Krispɔs, wəbɛ ka kəlɔ ka dəkətola wələma ɛnalaŋ teta Mariki kɔ aka kəlɔ kɔn disrɛ fəp. Kɔ
aKərɛnt alarəm aŋɛ ŋanccəŋkəl mɔ ŋanayɔnɛ alaŋ, k'aŋgbət ŋa dəromun teta Kanu.
9 Pibi disrɛ kɔ Mariki oloku Pol kənəŋk disrɛ: «Ta mənesɛ! Məlok-loku, ta məcaŋk de,
10 bawo ina iyi kɔ məna! Fum o fum ɔfɔsumpər əm kəca kəyɔ əm tes tɛlɛc, bawo iyɔ afum
alarəm dare dandɛ disrɛ.»
11 Kɔ Pol eyi ŋa dacɔ teren tin kɔ yof camət-tin pəctəksɛ ŋa toloku ta Kanu.
12 Tɛm tatɔkɔ tɔ Rom dɛnadəs Kaliyɔŋ kəyɔnɛ ka wəbɛ nde atɔf ŋa Akaya. Kɔ aSuyif alɔma
ŋantəŋnɛ kəyɛfərɛnɛ kɔ Pol, kɔ ŋaŋkekərɛ kɔ dəŋkiti.
13 Kɔ ŋaloku: «Fum wəkawɛ, afum ŋ'ɛfaŋ a ŋakor-koru Kanu ŋacəmɛ dɔpɔ dɔn darəŋ, dɔpɔ
ndɛ denciyanɛ kɔ ndɛ sariyɛ səloku mɔ.»
14 Pol ɛyɛfɛ kəkɔloku, mba Kaliyɔŋ oloku aSuyif: «Pəcyɔnɛ a fum endif, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, tes
tɛlɛc tɔpɔŋ tɔlɔma tɔyɔ-ɛ, k'incəŋkəl nu, nəna aSuyif!
15 Mba ntɛ pəyɔnɛ a dəmoloku, dəmewe, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, teta sariyɛ sonu nəna asərka sɔ
nəyi kəgbɛkəlɛnɛ mɔ, nəna ŋɔ tatɔkɔ tɔmɔmən. Ina intola fɛ kəyɔnɛ wəboc kiti kaŋkɔ.»
16 Kɔ Kaliyɔŋ ɛmbɛləs ŋa dəndo dəŋkiti.
17 Kɔ aSuyif ŋaŋkɔ ŋasumpər Sɔstɛn wəbɛ wəka dəkətola Kanu waca, kɔ ŋayɛfɛ kəsut kɔ
dəndo dəŋkiti, mba Kaliyɔŋ ɛnawe fɛ ti ali daka.

Pol olukus Antiyɔk

18 Kɔ Pol owon dare da Kərɛnt mataka məlɔma, k'ender pəlembərnɛ awɛnc aŋa alaŋ, k'ɛlɛk
abil kəkɔ atɔf ŋa Siri, nkɔn, Pirsila kɔ Akila. K'ofonnɛ domp nde dare da Seŋkəre kəmentər
ka kəlip ka tes ntɛ ɛnadermɛ teta Kanu mɔ.
19 Ntɛ ŋambɛrɛ dare da Efesi mɔ, kɔ Pol ɛsak Pirsila kɔ Akila. Kɔ Pol ɔŋkɔ kəlɔ ka dəkətola
Kanu da aSuyif kɔ ŋaŋgbɛkəlɛnɛ kɔ ŋa.
20 Kɔ akakɔ ŋantola kɔ kəyi ka dəndo dare daŋan kərɛsna, mba ɛnawosɛ fɛ.
21 K'elembərnɛ ŋa pəcloku: «Indelukus nnɔ ndoronu kɔ Kanu kəwosɛ-ɛ.» K'ɛlɛk abil dare da
Efesi,
22 k'ontor dare da Sesari nde ɛnacop mərənt mɔn mɔ. K'ɛmpɛ kərɛsna Yerusalɛm kəkɔyif
alaŋ. Ntɛ elip mɔ, k'ontor dare da Antiyɔk ŋa Siri.
23 Ntɛ tɛm tɔlɔma tencepər mɔ, kɔ Pol ɔŋkɔ k'encepər atɔf ŋa Kalat kɔ Firiki pəccəpəs acɛpsɛ
a Yesu bəkəc fəp.

Apolos nde sədare sa Efesi kɔ Kərɛnt

24 WəSuyif wələma ancwe Apolos, ɛnader Efesi. Dare da Alɛksandər* dɔ anakom kɔ, fum
wəcərɛ kəlok-loku ɛnayi, pəcərɛ sɔ Yecicəs Yosoku belbel.
25 Dɔpɔ da Mariki dɔ anatəksɛ kɔ, kɔ kəsumpər ka mes belbel, kance k'onclokɛ, pəctəksɛ
teta Yesu, mba mɛnɛ kəgbət dəromun ka Saŋ gbəcərəm kɔ ɛnacərɛ.
26 K'ɛyɛfɛ kəlok-lokɛ kəlaŋ disrɛ nde dəkətola Kanu da aSuyif. Ntɛ Pirsila kɔ Akila ŋane kɔ
kəlok-loku mɔ, kɔ ŋalɛk kɔ ndaraŋan, kɔ ŋambɛrɛnɛ kɔ kətəksɛ kəcərɛ kəŋkɔ kənabut kɔ teta
dɔpɔ da Kanu mɔ.
27 Ntɛ Apɔləs ɛnacɛm-cɛmnɛ kəcepər ka Akaya mɔ, kɔ awɛnc aŋa alaŋ ŋaŋgbiŋər kɔ. Kɔ
ŋancicɛ acɛpsɛ a Yesu darəŋ aŋɛ ŋayi Akaya mɔ areka, ŋacloku ŋa kəbaŋ kɔ belbel. Ntɛ ɛmbɛrɛ
mɔ, k'entesɛ afum aka di, akɔ kəmar ka Kanu kənasɔŋɛ kəyɔnɛ alaŋ mɔ.
28 Bawo fənəntər fɔ Apɔləs ɛncgbɛkəlɛ aSuyif fər ya afum alarəm kiriŋ pəsɔŋɛ ŋa kəcərɛ
dəYecicəs Yosoku a Yesu ɔyɔnɛ wəbɛ nwɛ Kanu kənayɛk-yɛk mɔ.

19

Pol nde dare da Efesi

* **18:24** *Alɛksandər* = dare dɔpɔŋ nde Misira nde afum alarəm a doru fəp ŋaŋkɔ kətəkəs mes.

1 Tɛm ntɛ Apolos ɛnayi Kərɛnt mə, Pol nwɛ ɛnacepər sədare sa mərə mə, ontor dare da
Efesi. K'ɛmbəp di acɛpsɛ a Mariki Yesu darəŋ aləma.
2 K'eyif ŋa: «Nənasətə Amera Ŋecempi ŋa Kanu kəyɛfɛ ntɛ nənayɔnɛ alaŋ Yesu mə ba?»
Kɔ ŋaluksɛ Pol: «Sǝntane fɛ yati teta Amera Ŋecempi.»
3 Kɔ Pol eyif ŋa sɔ: «Kɔ kəgbət dəromun kəre kɔ nəsətɔ-ɛ?»
Kɔ ŋaluksɛ Pol: «Kəgbət ka Saŋ.»
4 Kɔ Pol oloku: «Kəgbət dəromun ka Saŋ, kəsəkpər mera yati kənayi teta Kanu. Mba Saŋ
oncloku afum a ŋalaŋ wəkɔ endeder nkɔn tadarəŋ mə, itɔ tatɔkɔ Yesu.»
5 Ntɛ ŋane moloku maməkɔ mə kɔ ŋasətɔ kəgbət dəromun tewe ta Mariki Yesu.
6 Kɔ Pol endeŋər ŋa waca, kɔ Amera Ŋecempi ŋender ŋa, kɔ ŋayɛfɛ kəcɔp cusu ncɛ ŋantɔcərɛ
mə, ŋacdəŋk sɔ moloku mətət mmɛ Kanu kənasom ŋa kədəŋk mə.
7 Arkun akakɔ ŋancbəp wəco kɔ mɛrəŋ.
8 Kɔ Pol ɛmbɛrɛ dəkətola Kanu da aSuyif, pəclok-lokɛ di kəbəknɛ disrɛ haŋ yof maas,
pəcgbɛkəlɛnɛ, pəcsɛp kəsɔŋɛ afum kəcərɛ mes ma dɛbɛ da Kanu.
9 Mba ntɛ ayeŋki səbomp aləma ŋancfati kəlaŋ mə, ŋacfani dəpə da Mariki nnə kənay kəyi
mə. Kɔ Pol ɔmbəlɛ ŋa, k'ɛlɛkɛnɛ acɛpsɛ a Yesu darəŋ aləma, kɔ ŋawɛnnɛ kəsək, kɔ ŋaŋlok-
lokərɛnɛ dəsɔk o dəsɔk nde dəkətəksɛ da Tirano.
10 Tatɔkɔ tɛnawon meren mɛrəŋ, kɔ təsɔŋɛ aSuyif kɔ aKresi aŋɛ ŋanayi atəf ŋa Asi mə kəne
toloku ta Mariki.

Awut a Sefa

11 Kanu kəncsɔŋɛ waca wa Pol kəyɔ mes mɛwɛy-wɛy mmɛ mɛnacuca kənəŋk mə.
12 Tɛnasɔŋɛ pacbəcəsɛ acuy cəloto, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ kəpol nkɛ kəŋgbuŋɛnɛ Pol mə, kɔ ayɔ ti-ɛ,
docu doncwur wəkayi, kɔ yɔŋk yɛlɛc yocwur sɔ wəkayi dəris.
13 Kɔ aSuyif aləma ŋaŋkɔs-kɔs mofo mɛlarəm, kɔ ŋatubucnɛ Pol kəbɛləs ka yɔŋk yɛlɛc nnɔ
acuy ŋayi mə, ŋacloku: «Ilok'əm: Məwur wəcuy wəkawɛ tewe ta Yesu wəkɔ Pol ɛncam mɔ.»
14 Wəlonɛ wəpɔŋ wəka aSuyif wələma ɛnayi pacwe kɔ Sefa. Awut ɔn atɛmp camət-mɛrəŋ
ŋa ŋancyɔ məyɔ mamɔkɔ.
15 Mba kɔ ŋawak kəbɛləs ŋɔŋk ŋɛlɛc-ɛ, ŋi ŋoloku ŋa: «Yesu, incərɛ kɔ. K'iŋnɛpəl sɔ belbel fum
nwɛ Pol ɔyɔnɛ mə, mba nəna, an'ɔ nəyɔnɛ-ɛ?»
16 Kɔ fum wəkɔ ŋɔŋk ŋɛlɛc ŋɛnayi mə ɛŋgbəpərnɛ ŋa kəyɛfərɛnɛ, k'ɛntam ŋa fəp k'ombopər-
bopər atɛmp aŋɛ, kɔ ŋayɛksɛ fəp faŋan dis fos kɔ ŋasak kəlɔ.
17 ASuyif kɔ aKresi aka dare da Efesi ŋancərɛ toloku tatɔkɔ, kɔ kənesɛ kəyi ŋa fəp, kɔ ŋaleləs
oŋ tewe ta Mariki Yesu.
18 Afum alarəm aŋɛ ŋanawosɛ kəlaŋ Yesu mə, ŋancder ŋaccɛŋ fər ya afum fəp kiriŋ pəlɛc mpɛ
ŋancyɔ mə.
19 Kɔ afum akɔ ŋanayɔnɛ dure mə, ŋanckɛrɛ səbuk səŋan sa dure kɔ ŋancəf si fər ya afum fəp
kiriŋ. Kəway ka səbuk sasɔkɔ kənabəp mɛncəmbəl ma gbeti wul wəco kəcamət (50.000).
20 Ti disrɛ kətam ka Mariki disrɛ kɔ toloku ta Kanu tɛsamsər kɔ təsətɔ fənəntər.

Pəyamayama dare da Efesi

21 Ntɛ tencepər mɔ kɔ Pol olompəsnɛ kəkɔ dare da Yerusalɛm pəccepərɛnɛ təf ya Masedon
kɔ Akaya. K'oloku: «K'iŋkəbɛrɛ Yerusalɛm-ɛ, mɛnɛ ideksəməmən Rom.»
22 Kɔ Pol osom Masedon amar ɔn mɛrəŋ Timote kɔ Erasto, mba kɔ nkɔn Pol eyi mataka
mələma atəf ŋa Asi.
23 Tɛm tatɔkɔ tɔ pəyamayama pɔpɔŋ pɛnayi Efesi teta dəpə da kəlaŋ ka Mariki Yesu.
24 Wəgbɛc wələma ɛnayi di, pacwe kɔ Demeteri, pəctubucnɛ kəlompəs ka wəlɔ wa tɛrəŋka
mpɛ ancwe Artemi mə. Agbɛc a wəlɔ wa gbeti wawəkɔ ŋancsətɔnɛ wi daka dɛlarəm.
25 Kɔ Demeteri oloŋka agbɛc kɔ akɔ ŋancdinɛ yɛbəc yayɔkɔ mə, k'oloku ŋa: «Arkun! Nəncərɛ
ti belbel a yɛbəc yayɛ y'andinɛ.
26 Mba nənəŋk kɔ nəne a nnɔ Efesi kəbəp ka atəf ŋa Asi Pol pampɛ ɛsɛp kəsɔŋɛ afum alarəm
kəlaŋ haŋ pəckafəli ŋa mera kəloku a mɛrəŋka mmɛ waca wa fum wolompəs mə, bafɔ canu
cɔ.
27 Moloku maməkɔ mɛntam kəsɔŋɛ yɛbəc yosu kəlɛcɛ. Təsɔŋɛ sɔ teta kəlɔ ka tɛrəŋka Artemi
təyɔ sɔ abɔc. Afɔde sɔ pacloku a Artemi tɛrəŋka a kanu kɔ, kanu kəran nkɛ afum fəp ŋaŋkor-
koru nnɔ atəf ŋa Asi, kɔ doru kərkər mɔ.»
28 Ntɛ afum ŋane moloku maməkɔ mə, kɔ mɛtɛlɛ mencepərər ŋa, kɔ ŋayɛfɛ kəkulɛ-kulɛ:
«Artemi kanu ka Efesi kəyɔnɛ kəpɔŋ!»
29 Kɔ pəyamayama papɔkɔ posumpər dare fəp, kətəŋnɛ disrɛ kɔ afum ŋambəpsɛnɛ abaŋka
ŋaŋan ŋɔpɔŋ. Kɔ ŋaliŋəs asol a Pol Kayus kɔ Aristarko, aŋɛ ŋanayɛfɛ Masedon mə, kɔ
ŋaŋkekərɛ.
30 Pol ɛnafaŋ kəkɔmentərnɛ afum fər kiriŋ, mba acɛpsɛ a Yesu darəŋ ŋanawosɛnɛ fɛ kɔ ti.

31 Abɛ aləma a atɔf ŋa Asi, aŋɛ ŋanayɔnɛ anapa a Pol mə, ŋanasom afum nnə eyi mə ŋaclɛtsɛnɛ kɔ a ta pəkɔ dəndo abaŋka ŋaŋan ŋɔpɔŋ de!
32 Kɔ pəyamayama poncop afum dacɔ, aŋɛ ŋackul-kulɛnɛ ntɛ, akɔ ŋackul-kulɛnɛ təkɔ. Afum alarəm ŋa dacɔ ŋanacərɛ fɛ ntɛ o ntɛ anabəpsɛnɛnɛ mə.
33 Kənay kaŋkɔ dacɔ kɔ afum aləma ŋaləmər Alɛksandər, nwɛ aSuyif aləma ŋanacɔŋəs kəkɔlok-loku fər ya afum kiriŋ mə. Kɔ Alɛksandər ɛfɛk kəca, pəfaŋ kəlok-loku pəyacnɛ.
34 Mba ntɛ ŋanadenɛpəl a Alɛksandər wəSuyif ɔyɔnɛ mə, kɔ fəp fəyɛfɛ kəkulɛ-kulɛ haŋ dec mɛrəŋ: «Artemi kanu ka Efesi kəyɔnɛ kəpɔŋ!»
35 Kɔ wəbɛ wələma wəka di ɛntam kətorɛ-torɛ afum bəkəc pəcloku: «Arkun a Efesi, an'ətɔcərɛ a dare da Efesi dətɔmpər kəbum ka kələ kəpɔŋ ka kanu kosu Artemi kɔ tɛrəŋka tɔn mpɛ pontor kəyɛfɛ darenc mɔ-ɛ?
36 Fum ɔfətam kəgbɛkəl tatɔkɔ, pəmar nəndɛ nəcaŋk ta nəbɛlkər kəyɔ ntɛ o ntɛ.
37 Ntɛ təsɔk mə, afum aŋɛ nəŋkɛrɛ mə ŋaləsər fɛ kələ kosu kəpɔŋ, ŋaləməs fɛ sɔ kanu kosu Artemi.
38 Kɔ Demeteri kɔ awɛnc aŋa apaŋnɛ ɔn yɛbəc ŋayɔ kəbokɛnɛ teta fum-ɛ, dəkəboc kiti deyi kɔ aboc kiti ŋayi, dəndo pəmar ŋakɔ ŋabokɛnɛ!
39 Kɔ nəyɔ sɔ tobokɛnɛ təlɔma-ɛ, andekɔlompəs ti pəmə təkɔ sariyɛ səloku ti mə nde aboc kiti ŋaŋloŋkanɛ mə.
40 Nəkɛmbərnɛ, bawo antam kəboncɛ su kəsɔŋɛ pəyamayama pampɛ kəyi, teta mes mamɛ mencepər dɛ məkɔ mə, bawo ali toloku səfətam kəsətɔ kəloku ntɛ təsɔŋɛ afum kəbəpsɛnɛ tantɛ mə.» Ntɛ wəbɛ elip kəloku tatɔkɔ mə, k'oloku nwɛ o nwɛ kəlukus nde ndərən.

20

Pol nde tɔf ya Macedon kɔ Kresi

1 Ntɛ pəyamayama pɛsak mə, kɔ Pol ɛwe acɛpsɛ a Yesu darəŋ, k'ɛncəpəs ŋa bəkəc. Ntɛ elip kəlembərnɛ ŋa mə, k'ɔŋkɔ Masedon.
2 Ntɛ ɛncepər atɔf ŋaŋɔkɔ mə, k'ɛncəpəs alaŋ bəkəc dəmoloku mɛlarəm, k'ender atɔf ŋa Kresi.
3 K'eyi di yof maas. Tɛm ntɛ ɛnadefaŋ kəyekti abɛla kəkɔ ka atɔf ŋa Siri mə, k'asɔŋɛ kɔ kəcərɛ a aSuyif ŋantəŋnɛ kəyɔ kɔn pəlɛc, k'ɛncɛm-cɛmnɛ kəluksərnɛ sɔ dəpɔ da atɔf ŋa Masedon.
4 Afum aŋɛ ŋanacəmbər kɔ mə, ŋanayɔnɛ: Sopateri wan ka Purus wəka Bere, Aristarko kɔ Sekondu aka Tɛsaloni, Kayus wəka Dɛrbɛ, Timote, Tikiko, kɔ Tirofimo aka atɔf ŋa Asi.
5 Afum akakɔ ŋanayi su kiriŋ kəkɔ, kɔ ŋaŋkɔ ŋakar su Torowas.
6 Kɔ səna ntɛ mataka ma kəsata ka cəcom cətɔyɔ lebin mencepər mə, kɔ səlɛk abil dare da Filipi. Mata kəcamət disrɛ kɔ səmbəp ŋa dare da Torowas, nde sənacepərɛnɛ mata camət-mɛrəŋ mə.

Kəcepər kələpəs ka Paul dare da Torowas

7 Tataka təcɔkɔ-cɔkɔ ta tataka toluksər, kɔ səloŋkanɛ kətepi ka kəcom. Pol nwɛ pənamar kəkɔ dəckɔsɔk mə eyi kəlok-lokər ŋa, k'ɔmbəlsɛ moloku haŋ cɛk-cɛk.
8 Səlamp sələrəm sənayi dəndo dukulə da darenc dadəkɔ sənaloŋkanɛ mə.
9 Wətɛmp wələma pacwe kɔ Eyutik ɛnandɛ biŋkəli ba wundɛr kəroŋ tɛm tatɔkɔ Pol oncloklokɔ mə. Kɔ mere mɛŋgbəpərnɛ kɔ, k'ɛntɛmpɛnɛ kəyɛfɛ dukulə dakəroŋ da maas. Aŋkɔlɛk kɔ, tɛtəŋnɛ efi.
10 Kɔ Pol ontor, k'ɔŋkɔ pəsipnɛ kɔ, k'ɛlɛk kɔ dəwaca, k'oloku: «Ta pəyi nu yamayama. Eyi wəyeŋ!»
11 Ntɛ Pol ɛmpɛ sɔ mə, k'entepi kəcom kəsɔm, k'oncop sɔ moloku mɔn haŋ dɔsɔka. Ntɛ elip mə, k'ɔŋkɔ.
12 K'aŋkɛrɛ wətɛmp wəkakɔ pəyi wəyeŋ, kɔ təyɔnɛ tɛcəpsɛ bəkəc təpɔŋ.

Marənt kəyɛfɛ Torowas haŋ Mileto

13 Səna, sənanuŋkɛnɛ kəlɛk abil kəkɔ dare da Asɔs nde Pol ɛnaloku a səndekɔlɛk kɔ mə, bawo kəroru k'ɛnafaŋ kəkɔ.
14 Ntɛ ɛnabəp su Asɔs mə, kɔ səlɛk kɔ kəkɔ ka Mitilɛn.
15 Ntɛ səyɛfɛ kəcali dəkəba dəndo mə, kɔ səmbɛrɛ dəckɔsɔk Kiyo. Dəckɔsɔk damɛrəŋ kɔ səŋgbuŋɛnɛ Samɔs, tataka ta maas kɔ səmbəp Mileto.
16 Pol ɛnafaŋ kəcepər dare da Efesi takəroŋ ta ɛncəmbərəs di-ɛ, ntɛ təŋsɔŋɛ ta owon sɔ Asi mə. Yerusalɛm ɛncbɛlkər kəbəp, kɔ tɛntam kəyi-ɛ, a dɔsɔk da kəsata ka tataka ta wəco kəcamət dɛcbəp.
17 Tɛm ntɛ ɛnayi Mileto mə, k'osom dare da Efesi kəkɔwenɛ kɔ abeki a kəlonkanɛ ka alaŋ aka di.
18 Ntɛ ŋander kəwe kɔn mə, kɔ Pol oloku ŋa ntɛ: «Nəncərɛ fəp fonu təkɔ isumpər nu mə, kəlɛk dɔsɔk dəcɔkɔ-cɔkɔ ndɛ incəmbər kəcək atɔf ŋa Asi mə.

19 Imbəcɛ Mariki kətorɛ banca disrɛ, icbok, ictərə, bawo aSuyif ŋancfaŋ kəy'em pəlɛc.
20 Tes o tes tɛntam kətesɛ nu iloku nu ti fər ya afum kiriŋ kəkɔ haŋ dəwəlɔ wonu disrɛ, ali tin imɛŋkər fɛ nu.
21 K'iŋgbiŋər sɔ aSuyif kɔ aKresi kəsəkpər bəkəc ŋakafəlɛ nnɔ Kanu kəyi mɔ, ŋagbɛkər kəlaŋ Mariki mosu Yesu.
22 Ndɛkəl oŋ Amera ŋa Kanu ŋesekət im, Yerusalɛm iŋkɔ. Incərɛ fɛ ntɛ tɔŋkɔbəp im di mɔ,
23 mɛnɛ Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋoŋlok'im dare o dare ntɛ: A kətərə k'inder, pabɛr im dəbili.
24 Teta ina, mes ma ina darəŋ meyi, tɛfaŋ ta ina təyɔnɛ kəkətɛnɛ kəsom nkɛ asom im mɔ, mes mmɛ Mariki Yesu olok'im kəyɔ mɔ fəp m'ifaŋ kəyɔ, ntɛ təyɔnɛ kəmentər sede sa Kibaru Kətɔt kɔ kəmar ka Kanu mɔ.
25 Ndɛkəl oŋ intas, incərɛ a nəfɔsɔnəŋk im, nəna fəp aŋɛ inacepər kəcam dɛbɛ da Kanu mɔ.
26 Ilip kəloku nu moloku fəp mmɛ Kanu kənasom im kəloku nu teta kəyac konu mɔ. Kɔ nəntəyɔ oŋ təkɔ inatəkəsɛ nu mɔ, te mi teyi fɛ sɔ ti,
27 bawo iloku nu mɛfaŋ ma Kanu fəp, ali tin imɛŋkər fɛ nu.
28 Nəkɛmbərnɛ nənasərka kəbəp ka alaŋ aŋɛ ŋayi pəmɔ yɔcɔl nyɛ Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋɔsɔŋ nu kəkɛk mɔ. Nəkɛmbərnɛ kəloŋkanɛ ka alaŋ a Kanu, mecir mən yati mɔsɔtɔnɛ ŋa.
29 Incərɛ a k'indekɔt-ɛ, afum alɛc ŋandetərəs kəloŋkanɛ konu pəmɔ calma cəwɛy-wɛy ncɛ cəntɔsak yɔcɔl mɔ.
30 K'incərɛ a alɔma nəna dacɔ yati ŋandeyɛfɛ kəloku yem, ntɛ tɔŋsɔŋɛ acɛpsɛ alaŋ ŋacəmɛ ŋa darəŋ mɔ.
31 Nəde nəkɛmbərnɛ, ta nəpəler a meren mmɛ maas pibi kɔ daŋ isak fɛ kəloku nu dəmɛncər a nəkɛmbərnɛ!
32 Ndɛkəl oŋ isɔŋ nu Kanu kɔ toloku ta kəŋaŋnɛ kɔn. Toloku tatɔkɔ tɛntam kəcəpəs nu bəkəc kɔ kəsɔŋ nu kɛ, nəna aŋɛ ŋayɔnɛ afum ɔn mɔ.
33 Inafaŋ fɛ pəsam, inafaŋ fɛ kɛma, inafaŋ fɛ yamos ya fum.
34 Nəna yati nəncərɛ a waca wem wawɛ w'imbəcɛ kətɛn ka yeri yem kɔ ya afum aŋɛ iŋsolɛ mɔ.
35 Imentər nu a kɔ məŋbəc tatɔkɔ-ɛ, mɛnɛ nəmar atəyɔ fənɔntər. Məccɛm-cɛmnɛ moloku ma Mariki Yesu, nkɔn nwɛ ɛnaloku: ‹Kəpocɛ kəncepər kəsɔtɔ.› »
36 Ntɛ Pol elip kəloku moloku maməkɔ mɔ, k'ɛncəp suwu kətola Kanu kɔ ŋa fəp faŋan.
37 Afum fəp kəbok disrɛ ŋanɛpsərnɛ Pol dəkilim ŋaccup kɔ,
38 nɔnɔfər dɛnananŋkanɛ kəyi ŋa ntɛ Pol ɛnaloku a ŋafɔsɔnəŋk kɔ mɔ. Ntɛ telip mɔ, kɔ ŋancəmbər kɔ nde dəkətənta.

21

Pol əŋkɔ Yerusalɛm

1 Ntɛ səmbaŋərnɛ ŋa mɔ, kɔ səyekti abɛla kəkɔ ka Kɔs. Dɔckɔsɔk kɔ səncepər sɔ haŋ Rodu, kɔ səyɛfɛ dəndo kɔ səŋkɔ dare da Patara.
2 Ntɛ səmbəp di abil nnɛ ŋɛnccali kəba kəkɔ ka ntende atɔf ŋa Fenisi mɔ, kɔ səmbɛkɛ ŋi, kɔ səncali.
3 Sənadetɛfərnɛ Sipər, kɔ səsak si kəca kəmeriya, kɔ səŋkɔ kəca ka atɔf ŋa Siri, kɔ səŋkɔ səpɛ dare da Tir nde pənamar abil ŋotorɛ ca yɔkɔ ŋɛnayɔ disrɛ mɔ.
4 Ntɛ sənabəp di acɛpsɛ a Yesu mɔ, kɔ səyi di mata camət-mɛrəŋ. Kəcɔŋəs ka Amera ŋa Kanu disrɛ kɔ ŋaŋgbiŋər Pol a ta pəpɛ Yerusalɛm.
5 Ntɛ kiyi kosu dəndo kənalip mɔ, kɔ səŋkɔ. Kɔ alaŋ fəp ŋancəmbər su, kəyɛfɛ aran kəbəp awut haŋ kɔ səwur dare disrɛ, kɔ səŋkɔ səcəp suwu dəndo dɛgbɛp kətola Kanu.
6 Ntɛ sənalembərnɛ ŋa mɔ, kɔ səmbɛkɛ debil, kɔ ŋa ŋalukus ndaraŋan.
7 Kɔ səna, kələpəs kosu kəkɔt kɔ səmbɛkɛ dare da Tir kəkɔ ka dare da Pətolemay. Nde sənakɔ səyif awɛnc asu aŋa alaŋ mɔ, kɔ səncepərɛnɛ di dɔsɔk din.
8 Dɔckɔsɔk dɔ sənayɛfɛ di kəkɔ dare da Sesari. Dəndo sənabɛrɛ kəlɔ ka Filip, wəcam ka toloku tɔtɔt, nwɛ ɛnayɔnɛ wəkin ka afum camət-mɛrəŋ aŋɛ anayɛk-yɛk Yerusalɛm mɔ. Kɔ səncepərnɛ dəndo mata camət-mɛrəŋ.
9 Filip ɛnayɔ awut aran maŋkəlɛ aŋɛ ŋanatɔcərɛ arkun mɔ, aŋɛ ŋancdəŋk moloku mmɛ Kanu kəncmar ŋa kəcam mɔ.
10 Ntɛ sənayi di mataka mɛlarəm mɔ, kɔ sayibɛ səlɔma səntor dare da Sesari kəyɛfɛ ka atɔf ŋa Yude, pacwe kɔ Akabus.
11 Ntɛ encder nnɔ səyi mɔ, k'ɛlɛk bɛlɛt ba Pol, k'oŋkotnɛ wɛcək kɔ waca. K'oloku: «Nəcəŋkəl ntɛ Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋoloku mɔ: Fum nwɛ ɔyɔ bɛlɛt bambɛ mɔ, tantɛ tɔ abɛ aSuyif alɔma ŋandekot kɔ Yerusalɛm, ŋabɛr kɔ atəyɔnɛ aSuyif dəwaca.»
12 Ntɛ səne toloku tatɔkɔ kɔ afum akɔ ŋanayi su kəsək mɔ, kɔ səlɛtsɛnɛ Pol ta pəpɛ Yerusalɛm.

13 Mba kɔ Pol oluksɛ su: «Ta ake tɔ nəmbokɛ, nəsɔŋ'em abəkəc kəlɛcɛ-ɛ? Iwosɛ kəkot kem, iwosɛ sɔ kəfi kem Yerusalɛm teta tewe ta Mariki Yesu.»
14 Ntɛ anasɛp kɔ antətam Pol dəmoloku mɔ, kɔ sənce kɔ. Kɔ səntola: «Kanu kəsɔŋɛ tɛfaŋ ta Mariki teyi!»
15 Ntɛ səncepərɛnɛ mataka mamɔkɔ dare da Sesari mɔ kɔ səlompəsnɛ, kɔ səlɛk dɔpɔ kəpɛ ka Yerusalɛm.
16 Kɔ səsol kɔ acɛpsɛ a Yesu alɔma aŋɛ sənader kəyɛfɛ ka dare da Sesari mɔ. Kɔ ŋaŋkekərɛ su nda fum wəlɔma nwɛ pənamar səyi ndərən mɔ, pacwe kɔ Manasɔŋ. WəSipər ɛnayi, ɛnayɔnɛ wəcɛpsɛ wəka Yesu darəŋ kəyɛfɛ ntɛ pənawon mɔ.

Pol ndena Sak

17 Kəbɛrɛ kosu Yerusalɛm, kɔ awɛnc asu aŋa alaŋ ŋaselɛnɛ su pəbotu disrɛ.
18 Dɔckɔsɔk kɔ səsol kɔ Pol, kɔ səŋkɔ ndena Sak. Kɔ abeki a kəloŋkanɛ ka alaŋ a Yerusalɛm fəp ŋambəpsɛnɛ dəndo.
19 Kɔ Pol ɛfaynɛ ŋa, k'ɛyɛfɛ kəlɔmər ŋa tin tin tin mes fəp mmɛ Kanu kənamar kɔ kəyɔ aSuyif dacɔ mɔ.
20 Ntɛ ŋalip kəcəŋkəl Pol mɔ, kɔ ŋayek-yekəs Kanu. Kɔ ŋaloku Pol: «Məmɔmən wɛnc kosu, afum asu wul wɛlarəm ŋayɔnɛ alaŋ a Yesu kɔ ŋasumpərɛnɛ sɔ Sariyɛ waca mɛrəŋ.
21 Awa aSuyif alɔma ŋacɛm-cɛmmɛ kəne a kətəksɛ kam disrɛ a məloku aSuyif aŋɛ ŋayi afum acuru dacɔ mɔ a ŋasak sariyɛ sa Musa: Ta ŋakənc awut, ta ŋacəmɛ məyɔ mokur ma aSuyif darəŋ.
22 Cəke c'andeyɔ-ɛ? Bawo ŋaŋkɔne a məndər nnɔ.
23 Awa məyɔ təkɔ səndelok'əm mɔ. Səyɔ nnɔ arkun maŋkəlɛ aŋɛ ŋanasɔŋ Kanu temer mɔ.
24 Məlɛk ŋa, nəkɔ kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu, məsɔkəsnɛ kɔ ŋa. Kɔ məwosɛ-ɛ, məlɛk kəwurɛ pəsam pa kəway kəŋan ka kəloŋnɛ, ntɛ təŋsɔŋɛ ŋafonnɛ səbomp mɔ. Ti disrɛ fəp fəndetam kəcərɛ a mes məkɔ asɔŋɛ ŋa kəcərɛ tetam mɔ fəp məyɔnɛ fɛ kance, a mənа sɔ yati məlelәs teta sariyɛ sa Musa.
25 Ntɛ təyɔnɛ ta atəyɔnɛ aSuyif aŋɛ ŋayɔnɛ alaŋ mɔ, sənəŋk a pəntesɛ kəcicɛ ŋa reka kəbocɛ ŋa tənc: A ta ŋasɔm sɛm nyɛ aloŋnɛnɛ mɛrəŋka mɔ, ta ŋamun mecir, ta ŋasɔm sɛm nyɛ antɔfay mera mɔ, ta ŋasumpər dalakɔ.»
26 Dɔckɔsɔk kɔ Pol ɛlɛk afum aŋɛ, kɔ ŋancop kəsɔkəsnɛ, k'ɛmbɛrɛ kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu disrɛ, k'ɔŋkɔ pəbonc dɔsɔk ndɛ kəsɔkəsnɛ kəŋan kəndelip mɔ, kɔ dɔsɔk ndɛ andeloŋnɛnɛ nwɛ o nwɛ mɔ.

Kəsumpər ka Pol nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu disrɛ

27 Dəkələpəsər da mataka mamɔkɔ camət-mɛrəŋ, ntɛ aSuyif alɔma aŋɛ ŋayɛfɛ atɔf ŋa Asi ŋanəŋk Pol kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu disrɛ mɔ, kɔ ŋampɛnɛ bəkəc ya afum fəp, kɔ ŋasumpər kɔ.
28 Ŋackulɛ-kulɛ: «Arkun a Yisrayel, nəder nəmar su! Wəkawɛ ɛntəksɛ afum fəp kəfo o kəfo təkɔ tɔntɔtesɛ afum asu, sariyɛ sosu, kɔ nnɔ kəfo kaŋkɛ mɔ! Ali aKresi ɛmbɛrsɛnɛ ŋa nnɔ kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu, k'eyik-yikəs kəfo kəsoku kaŋkɛ!»
29 Ŋanabokɛnɛ ntɛ bawo tɔcɔkɔ-cɔkɔ ŋananəŋk Pol kɔ Tirofimo wəka Efesi ŋasol dare disrɛ, kɔ ŋancɛm-cɛmnɛ a Pol ɛnabɛrsɛnɛ kɔ kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu disrɛ.
30 Kɔ dare məlməl deyi yamayama, kɔ afum ŋayɛfɛ waca fəp kɔ ŋasumpər Pol, kɔ ŋaliŋəs kɔ kəwurɛnɛ abaŋka ŋa kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu disrɛ, k'ancaŋəs cumba katina.
31 Ntɛ ŋanayi kəsɛp kədif kɔ mɔ, k'aŋkɔ paloku wəbɛ wəsədar wəRom a pəyamayama peyi Yerusalɛm fəp.
32 Gbəncana babɔkɔ kɔ wəbɛ wəsədar wəpɔŋ nwɛ ɛlɛk asədar kɔ abɛ aŋan aləma kɔ ŋayɛksɛ kəkɔ di. Ntɛ aSuyif ŋanəŋk asədar aŋɛ kɔ abɛ aŋan mɔ, kɔ ŋasak kəsut Pol.
33 Kɔ wəbɛ wəpɔŋ wəsədar nwɛ ɔncɔŋnɛ, k'osumpər Pol, k'osom a pakotɛ kɔ gbekce mɛrəŋ. K'eyif fum nwɛ ɔyɔnɛ mɔ, kɔ təkɔ ɔyɔ mɔ.
34 Kənay kaŋkɔ dacɔ, alɔma ŋackulɛ ntɛ, akɔ ŋackulɛ təkɔ. Ntɛ ɛnader pəyi oŋ ta eŋne təlɔm o təlɔm teta pəyamayama papɔkɔ mɔ, kɔ wəbɛ oloku a pakekərɛ Pol dəkədirɛ da asədar.
35 Ntɛ Pol ɛmbəp dəkusuŋka mɔ, kɔ asədar ŋasipnɛ kɔ, bawo ŋananesɛnɛ kɔ pəlec pɔkɔ afum ŋanafaŋ kəyɔ kɔ mɔ.
36 Kənay ka afum kənacəmɛ Pol darəŋ, ŋackulɛ: «Pamələk kɔ!»

Pol kəyacnɛ kən dəmoloku

37 Tɛm ntɛ anadekɔfaŋ kɔ kəbərsɛnɛ dəkədirɛ da asədar mɔ, kɔ Pol eyif wəbɛ wəsədar cəKresi: «Aŋwos'em kəlok'əm tes təlɔma ba?» Kɔ wəbɛ eyif kɔ: «Məncərɛ kəcəp cəKresi ba?
38 Bafɔ wəMisira məyɔnɛ, wəkɔ ɛntɛp kəcsɔŋɛ pəyamayama kəyi mɔ, məkɛrɛ adifət afum wul maŋkəlɛ (4000) nde dətɛgbərɛ ba?»
39 Kɔ Pol oloku: «Awoŋ! Ina, wəSuyif iyɔnɛ, dare da Tarəs atɔf ŋa Silisi aŋkom im, fum wəka dare dəpɔŋ de! Intol'am, məwosɛ ilok-lokər afum.»

40 Kɔ wəbɛ wəsɔdar owosɛ kɔ ti. Kɔ Pol ɛmpɛ k'ɛncəmɛ dəkusuŋka, k'ɛfɛk afum kəca. Kɔ afum fəp ŋancaŋk, k'ɔncɔpər ŋa cəEbre, kusu ka aSuyif aka di.

22

1 «Awɛnc im aŋa, Abek'em aŋa!» Pol oncloku, «Nəcəŋkəl oŋ moloku mmɛ iyɔ mɛyacnɛnɛ mɔ.»

2 Ntɛ ŋane pəccɔpər ŋa kusu kəŋan cəEbre mə, kɔ pənaŋkanɛ kəyɔ yeŋ.

K'oloku:

3 «WəSuyif iyɔnɛ, pakom im dare da Tarəs, atɔf ŋa Silisi. Mba nnɔ dare dandɛ d'andusum im nnɔna Kamaliyel nwɛ afum fəp ŋancərɛ mɔ. Nwɛ ɛntəks'em belbel sariyɛ sa atem asu mə, k'inasumpər sɔ teta Kanu belbel kɔ abəkəc fəp, pəmɔ tantɛ pəyi nəna sɔ məkɔ mɔ.

4 K'inatərəs afum alɔma anɛ ŋanacəmɛ dɔpɔ da Yesu dandɛ darəŋ mɔ haŋ kɔ ŋafi. K'iŋkot aran kɔ arkun, k'imbɛr ŋa dəbili.

5 Wəloŋnɛ wəpɔŋ kɔ abeki a dɔtɔf fəp ŋayɔnɛ atəŋnɛ aka ti. Inasɔtər ŋa reka kəkenɛ afum em aka Damas, nde inckɔ kəkɔsumpər alaŋ akɔ ŋanayi di mɔ, ikɛrɛ ŋa fɔr ya abɛ kiriŋ nde Yerusalɛm pakɔsut.

Pol ələm tɛcəmɛ tɔn dɔpɔ dɔtɔt

6 Dɔpɔ inayi iclɔtərnɛ Damas, daŋ peŋ, gbəncana babɔkɔ, kɔ pəmot pɔpɔŋ pɛyɛfɛ darenc kɔ pɛŋkɛl im pəwaŋkəra.

7 K'intɛmpɛnɛ dəntɔf, k'ine dim ndɛ donclok'im: ‹Sol, Sol, ta ake tɔ məntərs'em-ɛ?›

8 K'iyif: ‹ Mariki, məna an'əfɔ-ɛ?›

K'olok'im: ‹Ina, Yesu wəka Nasarɛt iyɔnɛ, nwɛ məna məyi kətərəs mɔ.›

9 Afum aŋɛ sənasol mɔ ŋananəŋk pəwaŋkəra papɔkɔ belbel, mba ŋanane fɛ dim da nwɛ onclok-lokər im mɔ.

10 K'iyif kɔ: ‹Cəke cɔ pəmar iyɔ-ɛ, Mariki?›

Kɔ Mariki olok'im: ‹Məyɛfɛ, məkɔ dare da Damas, dəndo aŋkɔlok'əm tɔkɔ pəmar əm kəyɔ mɔ fəp.

11 Mba ntɛ pəwaŋkəra pa pəmot papɔkɔ pɛnasɔŋ'em kətənəŋk mə, afum akɔ sənasol mɔ ŋasumpər im kəca kɔ ŋaŋkekər'em haŋ kɔ imbɛrɛ Damas.

12 Mba fum wəlɔma ɛnayi di pacwe kɔ Ananiyas, pəcəmɛ tɛfaŋ ta Kanu darəŋ pəmɔ tɔkɔ sariyɛ səloku ti mɔ. Nwɛ aSuyif aŋɛ ŋanandɛ di ŋanacərɛ dɔtɔt amera mɔ.

13 Kɔ Ananiyas ender nnɔ iyi mɔ, k'ɛncəm'em kəsək, k'olok'im: ‹Sol, wɛnc im, məluksərnɛ sɔ kənəŋk.› Gbəncana babɔkɔ k'inəŋk nkɔn Ananiyas.

14 Kɔ Ananiyas olok'im: ‹Kanu ka atem asu kəsɔŋ əm kəcərɛ ka tɛfaŋ tɔn, mənəŋk Wəlompu, məne sɔ dim dɔn,

15 bawo məndekɔyɔnɛ kɔ sede fɔr ya afum fəp kiriŋ ta ntɛ mənəŋk kɔ ntɛ məne sɔ mɔ.

16 Ndɛkəl oŋ ta ake tɔ məyi kəwonɛ-ɛ? Məyɛfɛ məyɔ pagbət əm dəromum teta Kanu, payak kiciya kam kəwe ka Mariki disrɛ.›

Kəsom ka Pol decikəra

17 Ntɛ ilukus Yerusalɛm mɔ, ictola nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu, kɔ kənəŋk kənder im kəyɛfɛ darenc.

18 Ti disrɛ, k'inəŋk Mariki Yesu, nwɛ ɛnalok'im: ‹Məkufɛ məwur Yerusalɛm, bawo ŋafɔdewosɛ kəne sede səkɔ məsumpər tetem mɔ.›

19 K'iloku kɔ: ‹Mariki, ŋancərɛ a inckɔ dəkətola Kanu da aSuyif, icsut, icbɛr afum dəbili aŋɛ ŋanalaŋ tetam mɔ.

20 Ntɛ analoŋ mecir ma sede sam Etiyɛn mɔ, ina wəkawɛ yati inayi di, kɔ mes maŋan məmbət im. In'ɛnamɛŋkɛ akakɔ ŋanadif kɔ mɔ yati yamos.›

21 Mba kɔ Mariki olok'im: ‹Məkɔ! Pəbəlɛ pɔ ina indesom əm, nde atɔyɔnɛ aSuyif ŋayi mɔ.›»

Pol kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom

22 Afum ŋanacəŋkəl kɔ haŋ tɛm ntɛ ɛnaloku toloku tatɔkɔ mɔ, mba ndɛkəl oŋ kɔ ŋampɛnɛ sim ŋacloku: «Pamələk kɔ! Ta pasak fum pəmɔ wəkawɛ pəyi doru.»

23 Kɔ ŋaŋkulɛ-kulɛ, kɔ ŋaŋgbal suma səŋan kɔ ŋaləm kəbof darenc.

24 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom osom asɔdar ɔn a pabɛrsɛnɛ kɔ dəkədirɛ daŋan. K'oloku a pasut Pol ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəloku-loku, pacərɛ te tɔkɔ ɔyɔ ntɛ tɔsɔŋɛ afum kəkulɛ-kulɛ tetɔn mɔ.

25 Ntɛ anakot Pol kəkɔsut kɔ mɔ, kɔ Pol eyif wəbɛ wəsɔdar wəkɔ ɛnayi di mɔ: «Awos'am kəsut wəkom wəRom nwɛ antɔkiti mɔ ba?»

26 Ntɛ wəbɛ wəsɔdar nwɛ ene toloku tatɔkɔ mɔ, k'ɔŋkɔ pəyif wəbɛ wəsɔdar wəpɔŋ, pəcloku: «Cəke məndeyɔ-ɛ? Wəkom wəRom ɔfɔ.»

27 Kɔ wəbɛ wəpɔŋ wəsɔdar wəRom ender k'eyif kɔ: «Məlok'im kance, wəkom wəRom məyɔnɛ ba?»

Kɔ Pol owosɛ: «Ɛy.»

28 Kɔ wəbɛ wəpɔŋ wəsɔdar wəRom nwɛ oloku sɔ: «Ina, pəsam pɛlarəm p'isətɔnɛ kəyɔnɛ ka wəRom!»
Kɔ Pol oloku: «Ina, aŋkom em ti kəkomɛ dəm.»
29 Gbəncana babɔkɔ, akɔ pənamar ŋasɔŋɛ Pol kəlok-loku mɔ ŋambɔlɛ, kɔ wəbɛ wəsɔdar enesɛ, k'ɛncərɛ a wəkom wəRom yati nkɔn wəbɛ wəsɔdar ɔsɔŋɛ k'aŋkot.

Pol nde fɔr ya aboc kiti kiriŋ

30 Dɔckɔsɔk wəbɛ wəka asɔdar nwɛ pəfaŋ kəcərɛ tes təkɔ aSuyif akakɔ ŋamboncɛ Pol mɔ, k'oloku a pasikəli kɔ, k'oloku sɔ aloŋnɛ apɔŋ kɔ aboc kiti aSuyif fəp kəloŋkanɛ. Kɔ wəbɛ ɛŋkɛrɛ Pol k'ɛncəmbər kɔ fɔr yaŋan kiriŋ.

23

Pol kəyacnɛ kɔn nde fɔr ya aboc kiti kiriŋ

1 Pol pəgbətnɛ aboc kiti aSuyif aŋɛ, k'oloku: «Kɔ ina, awɛnc im aŋa, amera ŋosoku pɛs ŋ'iŋkɔtɛnɛ fɔr ya Kanu kiriŋ haŋ məkɔ.»
2 Ananiyas wəloŋnɛ wəpɔŋ oloku akɔ ŋanayi Pol kəsək mɔ a ŋafer kɔ kəca dəkanca.
3 Kɔ Pol oloku kɔ: «Kanu kəndesut əm, məyɔnɛ pəmɔ damba dete ndɛ ancɛm alom ŋefer mɔ! Məndɛ nnɔ məckit im pəmɔ təkɔ sariyɛ səloku mɔ, mba məcloku a pasut im, təkɔ sariyɛ səmɔnɛ mɔ!»
4 Afum akɔ ŋanayi di mɔ, ŋaloku: «Wəloŋnɛ wəpɔŋ ka Kanu məyi sɔ kələməs ba?»
5 Kɔ Pol oluksɛ ŋa: «Awɛnc im aŋa, incərɛ fɛ a nkɔn ɔyɔnɛ wəloŋnɛ wəpɔŋ. Itɔ ancic dəYecicəs Yosoku disrɛ disrɛ: ‹Pəmar fɛ mələməs wəkiriŋ wəka afum am.›»
6 Ntɛ tɛnayɔnɛ a aloŋkanɛ ŋanayi kəsək kin aSadisi kɔ kəŋkɔ aFarisi mɔ. Kɔ Pol ɛyɛfɛ k'ɛmpɛnɛ dim dəndo aboc kiti aSuyif ŋancyifət kɔ mɔ: «Awɛnc im aŋa! Ina sɔ, wəFarisi iyɔnɛ, wan ka aFarisi! K'ancəmbər im kəkiti-ɛ, kəlaŋ kem a afi ŋandeyɛfɛ defi kəsɔŋɛ ti!»
7 Ntɛ Pol oloku moloku maməkɔ mɔ, kɔ kəgbɛkəlɛnɛ kəyi aFarisi kɔ aSadisi dacɔ, kɔ kəgbɛyɛnɛ kəyi.
8 Kɔ aSadisi ŋaloku a kəyɛfɛ defi kəyi fɛ, mɛlɛkɛ meyi fɛ, yɔŋk kɔ arkifin yeyi fɛ. AFarisi kəca kəŋan, ŋanalaŋ a maməkɔ fəp meyi doru.
9 Kɔ sim səmpɛ haŋ, kɔ atəksɛ sariyɛ kəca ka aFarisi ŋayɛfɛ kɔ ŋambupərɛ pəpɔŋ, ŋacloku: «Sənəŋk fɛ ntɛ o ntɛ tɛlɛc nnɔ fum wəkawɛ eyi mɔ! Ancərɛ fɛ: Təlɔma ŋɔŋk, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, mɛlɛkɛ molok-lokər kɔ.»
10 Ntɛ kəgbɛkəlɛnɛ kənccɔŋnɛ oŋ kəcɔŋnɛ dəm kiriŋ mɔ, kɔ wəbɛ wəsɔdar wəpɔŋ enesɛ a ta ŋawatəri-watəri Pol, k'oloku asɔdar a ŋator ŋakɔ ŋalɛk Pol ŋaluksɛ kɔ nde asɔdar ŋandirɛ mɔ.
11 Dɔckɔsɔk pibi kɔ Mariki ender Pol kənəŋk disrɛ, k'oloku: «Məbəknɛ! Təkɔ mənayɔn'em sede fɔr ya aboc kiti nde Yerusalɛm mɔ, mɛnɛ məkɔ sɔ məyɔn'em si Rom.»

Kəsek kədif ka Pol

12 Ntɛ dec dəsɔk mɔ, k'aSuyif alɔma ŋasek kədif Pol, kɔ ŋantəŋnɛ kəsɔŋɛnɛ temer kətədi yeri, kətəmun haŋ ŋaclip ti.
13 Afum aŋɛ ŋanasek kədif Pol kaŋkɔ mɔ, ŋanckɔ haŋ ŋacepər afum wəco maŋkəlɛ.
14 Kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp aloŋnɛ apɔŋ kɔ abeki a dətəf kəkɔloku ŋa: «Səsɔŋɛnɛ temer kətədi peri ta səntalip kədif Pol-ɛ.
15 Nəna oŋ ndɛkəl kəbəp ka aboc kiti aSuyif, nəkɔ nətola wəbɛ wəsɔdar pəkɛrɛ nu Pol pəmɔ ntɛ nəŋfaŋ kəməmən tetɔn belbel mɔ. Səna səncəmɛ səckar kədif kɔn ta ɛntabəp nu-ɛ.»
16 Ntɛ wan ka wəkirɛ ka Pol ene pacloku toloku ta kəcəpɛ kɔ towul pɛdifɛ pɔn mɔ, k'ɔŋkɔ nde asɔdar ŋandirɛ mɔ, k'ɛmbɛrɛ k'oloku ti Pol.
17 Kɔ Pol ewe wəsɔdar wəpɔŋ wəlɔma k'oloku kɔ: «Məsolɛ wətɛmp nwɛ məkenɛ kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom, bawo ɛfaŋ kəsɔŋɛ kɔ kəcərɛ toloku təlɔma.»
18 Kɔ wəsɔdar wəkakɔ ɛlɛk kɔ, kɔ ŋaŋkɔ ndena wəbɛ wəsɔdar wəRom.
K'oloku kɔ: «Kelmani Pol ew'em k'olok'im a ikɛr'am wətɛmp wəkawɛ, a ɛfaŋ kəsɔŋ'am kəcərɛ toloku təlɔm.»
19 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom osumpər kɔ kəca kɔ ŋawurnɛ kəsək. K'eyif kɔ: «Ake toloku tɔ məyɔ ntɛ məfaŋ kəlok'im mɔ-ɛ?»
20 Kɔ wətɛmp nwɛ oloku: «ASuyif alɔma ŋantəŋnɛ a ŋawer əm alna Pol mətorɛnɛ ŋa kɔ ndena aboc kiti aSuyif, pəmɔ ntɛ ŋaŋfaŋ kəyifət kɔ ŋaməmən tetɔn belbel mɔ.
21 Mba məsɛp ta ŋatam əm dəmoloku de! Bawo afum wəco maŋkəlɛ kɔ təlɔm ŋa dacɔ ŋayi kəcəpɛ Pol towul pɛdifɛ pɔn. Ŋasɔŋɛnɛ temer kətədi yeri, kətəmun ta ŋantanim kɔ-ɛ. Tɛm tantɛ ŋalip kəlompəsnɛ. Kəwosɛ kam gbəcərəm kɔ ŋayi kəkar.»
22 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom ɛmɛŋkəs wətɛmp nwɛ a ta pəlɔmər sɔ nwɛ o nwɛ toloku tatəkɔ oloku kɔ mɔ, k'ɛsak kɔ, k'ɔŋkɔ.

23:5 ‹Pəmar fɛ mələməs wəkiriŋ wəka afum am.› Kəwur 22.28

Pol nde fər ya wəbɛ Felikəs kiriŋ

23 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom ewe asɔdar ɔn apɔŋ mɛrəŋ, k'oloku ŋa: «Nəlɛk asɔdar masar
mɛrəŋ (200), ayɛksɛnɛ fəlɛs wəco camət-mɛrəŋ, kɔ atɔmpər mbəncəran masar mɛrəŋ (200),
ŋalompəsnɛ kəkɔ ka Sesari pibi-ana.
24 Nəlompəs sɔ fəlɛs, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pakenɛ wəbɛ Felikəs Pol pəyi wəyeŋ mɔ.»
25 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom encicɛ Filikəs areka nŋɛ ŋɛnaloku ntɛ mɔ:
26 «Ina, Kolodu Lisiyas, incic'am areka ŋaŋɛ məna wəbɛ kem Felikəs, icyif əm.
27 Wərkun wəkawɛ, aSuyif alɔma ŋalɛk kɔ ŋackɔ kənim. Mba alok'im a wəkom wəRom ɔfɔ,
it'ɔsɔŋ em kəder kɔ asɔdar em kəbaŋər ŋa kɔ.
28 Ntɛ ifaŋ kəcərɛ tes ntɛ amboncɛ kɔ mɔ, k'intorɛnɛ kɔ nde aboc kiti aSuyif ŋayi mɔ.
29 K'inəŋk, k'amboncɛ kɔ tes-ɛ, kəgbɛkəlɛnɛ kɔ nkɛ kəŋkotərɛnɛ sariyɛ səŋan mɔ, mba ali tes
ɛləsər fɛ ntɛ pəmar padifɛ kɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, pabɛr kɔ dəbili mɔ.
30 Ntɛ alok'im kəsek kədif ka wərkun wəkawɛ oŋ mɔ, itɔ iŋken'am kɔ katəna. K'ilokɛnɛ
aboncɛ ɔn tes, ŋakɔ ŋabokɛnɛ tetɔn nnɔ məna məyi mɔ. Dənda ɔfɔ lɔŋtaŋ.»

31 K'asɔdar ŋayɔ pəmɔ tatɔkɔ wəbɛ kəŋan ɛnasom ŋa mɔ. Kɔ ŋalɛk Pol kɔ ŋaŋkekərɛ kɔ pibi
disrɛ haŋ Antipatiri.
32 Dɔckɔsɔk kɔ asɔdar alɔma ŋaluksərnɛ nde ŋandirɛ mɔ, kɔ ŋasak ayɛksɛnɛ fəlɛs ŋakekərɛ kɔ.
33 Ntɛ ŋambɛrɛ Sesari mɔ, kɔ ŋasɔŋ areka ŋaŋɔkɔ Felikəs wəbɛ ka dɔtɔf, kɔ ŋamentər kɔ Pol.
34 Ntɛ wəbɛ ka dɔtɔf elip kəkaraŋ areka nŋɛ mɔ, k'eyif Pol wəka atɔf ŋere məyɔnɛ-ɛ. Ntɛ ene
a wəka Silisi ɔyɔnɛ mɔ,
35 kɔ wəbɛ Felikəs oloku: «Indecəŋkəl əm kɔ aboncɛ am tes ŋandeder-ɛ.» K'osom a pacaŋər
Pol nde bili bɔkɔ bɛnayi nde abaŋka ŋa wəbɛ Herodu mɔ.

24

Amboncɛ Pol mes

1 Ntɛ mata kəcamət mencepər mɔ, kɔ wəloŋnɛ wəpɔŋ Ananiyas ontor kɔ abeki a dɔtɔf alɔma
kɔ wəgbɛkəlɛnɛ wəkin pacwe kɔ Tɛrtulu. Kɔ ŋaŋkɔ ŋabokɛnɛ nnɔ wəbɛ wəka dɔtɔf eyi mɔ teta
Pol.
2 Kɔ wəbɛ ka dɔtɔf osom k'awe Pol, kɔ Tɛrtulu oncop moloku mən ntɛ: «Wəbɛ, mən'ɔsɔŋɛ
ntɛ səyinɛ bəkəc yoforu mɔ. Kəkɔtɛnɛ dɛbɛ kam kətət, kɔ kəsəkpər ka mes məlɔma teta atɔf
ŋosu ŋaŋɛ, bawo mənayay ŋi ntɛ tender mɔ.
3 Wəbɛ Felikəs wələləs kosu, səŋsɔtɔ pətət papɔkɔ tɛm fəp kɔ mofo fəp. Səŋyek-yekəs'am ti.
4 Mba ntɛ intɔfaŋ kəlɛkər əm tɛm tɛlarəm mɔ, it'intolan'am kəcəŋkəl su abəkəc ŋɔtɔt disrɛ
tɛm tepic.
5 Səŋkɔkcɛ a fum wəkawɛ wəbɛrəs afum dacɔ ɔyɔnɛ, nkɔn ɔŋsɔŋɛ aSuyif fəp kəgbɛkəlɛnɛ
doru mofo fəp. Wəkiriŋ wəka kəgba ka afum a Nasarɛt ɔyɔnɛ.
6-7 Ɛnafaŋ yati kəyik-yikəs kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu, itɔ sənasumpərɛ kɔ.
8 Məna Wəbɛ məntam kəyifət kɔ, mətɛn kəcərɛ kɔ pəyɔnɛ a tɔkɔ səmboncɛ kɔ mɔ kance kɔ-ɛ.»
9 Kɔ aSuyif aŋɛ ŋanayi di mɔ, ŋambaŋɛ Tɛrtulu, kəcloku: «Itɔ teyi yati!»

Pol fər ya Felikəs kiriŋ

10 Ntɛ wəbɛ ka dɔtɔf ɛfɛk Pol kəca a pəlok-loku mɔ, kɔ Pol oloku ntɛ: «Wəbɛ, incərɛ a meren
mɛlarəm mɔ məyi atɔf ŋaŋɛ məckiti. Kəlaŋ kaŋkɔ disrɛ k'indelokɛn'am kəyac kem.
11 Tɛntacepər fɛ mata wəco kɔ mɛrəŋ ntɛ impɛ dare da Yerusalɛm kəkɔkor-koru Kanu,
məntam ti kəyifət.
12 Ambəp f'em kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu, ambəp f'em dəkətola Kanu da aSuyif, ambəp f'em dare
disrɛ səcgbɛkəlɛnɛ kɔ afum, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, icgbiŋər afum kəyɛfərɛnɛ.
13 Ŋafɔtam sɔ kəcmentər əm kance ka tes tɔkɔ ŋambonc em mɔ.
14 Kance intam kəwosɛ nnɔ fər yam kiriŋ a Kanu ka atem em k'iŋkor-koru, k'incəmɛ dɔpɔ
da Kanu darəŋ ndɛ ŋa ŋancɛm-cɛmnɛ a yem yɔ mɔ. Mba ina ilaŋ ntɛ o ntɛ ancic dəYecicəs
Yosoku Tawureta Musa kɔ Sayibɛ mɔ.
15 Iŋgbɛkər teta Kanu təlɔma amera, ntɛ ŋa aboncʼem mes ŋa sɔ ŋaŋgbɛkər mera mɔ:
It'ɔyɔnɛ a Kanu kəndeyekti afi, alompu kɔ atɔlomp.
16 It'ɔsɔŋɛ ntɛ ina sɔ iŋsɛp tɛm fəp kəkɔtɛnɛ amera ŋɔtɔt fər ya Kanu kɔ afum kiriŋ mɔ.
17 Ntɛ meren mɛlarəm mencepər mɔ, k'inder nnɔ Yerusalɛm kədemar afum em, k'iloŋnɛ
sɔ Kanu.
18 Kɔ ŋaŋkɔ ŋabəp im icsɔkəsnɛ kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu disrɛ, bafɔ afum ŋaloŋkanɛ di, bafɔ
pacgbɛkəlɛnɛ de.
19 Mɛnɛ aSuyif a atɔf ŋa Asi alɔma akɔ ŋanayi di mɔ, ŋa ŋɔ pəmar kəder nnɔ məyi mɔ
ŋacbonc'em mes, kɔ pəyɔnɛ a ŋantɔmpər em mi-ɛ.

20 Kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, afum akaŋɛ ŋaloku tes tɛlɛc ntɛ aboc kiti aSuyif ŋananəŋk im ntɛ ŋanakit'im mɔ.
21 Mɛnɛ pəyɔnɛ toloku təkɔ inalokɛ dim dəpɔŋ, icəmɛ ŋa dacɔ mɔ de: ‹Teta kədeyɛfɛ defi nkɛ ilaŋ mɔ, it'ancəmbər'em məkɔ kiti nnɔ fər yam kiriŋ!›»
22 Tɛnabəp paloku Felikəs belbel mes ma dəpɔ da Mariki Yesu, k'olukəsɛ kiti dəsək dələma, pəcloku: «Kɔ wəbɛ wəsədar wəRom Lisiyas endeder-ɛ, indeməmən tes tonu.»
23 Kɔ wəbɛ ka dətəf oloku wəsədar a pəcaŋər kɔ, mba ta pəkot kɔ, ta pəmɔnɛ sɔ afum ɔn kəmar kɔ mes mələma.

Pol fər ya Felikəs kɔ Durusil kiriŋ

24 Ntɛ mataka mələma mencepər mɔ, Felikəs ŋasol kɔ wəran kɔn, Durusil, wəSuyif ɛnayi, kɔ ŋander, kɔ ŋasom pakɔwenɛ ŋa Pol. Kɔ ŋancəŋkəl kɔ kəloku ka kəlaŋ kɔn Yesu Krist.
25 Mba ntɛ Pol ɛnatɛfərnɛnɛ moloku mɔn teta pəlompu, teta kəsumpərnɛ, kɔ kiti nkɛ kəndeder mɔ, kɔ kənesɛ kəyi Felikəs. K'oloku Pol: «Pəntəŋnɛ məkɔ tantɛ. Məkɔ kərɛsna. K'indesətɔ tɛm-ɛ, indesɔw'am.»
26 Felikəs ɛnafətəma a Pol ɔŋkɔsɔŋ kɔ pəsam. It'oncsoməsɛ tɛm fəp, pakɔwenɛ kɔ Pol ŋaloku-loku.
27 Kɔ ŋayi ti disrɛ haŋ kɔ meren mɛrəŋ mencepər, k'asəkpər Felikəs dɛbɛ, k'andəs Pərsiyus Fɛstus. Mba ntɛ Felikəs ɛnafaŋ kəbətəs abɛ aSuyif mera mɔ, k'ɛsak Pol dəbili.

25

Awe Pol fər ya wəbɛ wəka təf ya Rom fəp kiriŋ

1 Kədəs ka Fɛstus dəcɔm da dɛbɛ tataka ta maas, k'ɛyɛfɛ dare da Sesari kəkɔ ka Yerusalɛm.
2 Aloŋnɛ apɔŋ kɔ afum alel a dətəf aSuyif ŋaŋkɔ ŋabokɛnɛ nnɔ eyi mɔ, teta Pol.
3 Kɔ ŋaŋgbəc ŋactola Fɛstus kəmar kəŋan pakɛrɛ Pol Yerusalɛm, mba kɔ ŋalompəs towul mpɛ ŋantam kədifɛ Pol dəpɔ mɔ.
4 Kɔ Fɛstus oloku ŋa a ancaŋər Pol dare da Sesari, a nkɔn yati pəmar pəkɔ di mata maməkɔ.
5 K'endeŋər, «Afum acərɛ kəlok-loku aŋɛ ŋayi nu dacɔ mɔ, ŋasol kɔ ina, səkɔ. Kɔ fum wəkawɛ ɛnaləsər tes-ɛ, ŋakɔ ŋaləm kəbokɛnɛ kəŋan dəndo.»
6 Fɛstus ɛnacepərɛnɛ fɛ mata camət-maas, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ mata wəco Yerusalɛm, k'olukus dare da Sesari. Dəckəsɔk k'ɛndɛ dəŋkiti, k'osom a pakɛrɛ Pol.
7 Ntɛ Pol ender mɔ, kɔ aSuyif aŋɛ ŋanator Yerusalɛm mɔ ŋaŋkɛl kɔ, kɔ ŋamboncɛ kɔ mes məpɔŋ mɛlarəm, mmɛ ŋanatətam kəsɔkəs mɔ.
8 Pol oncloku kəyacnɛ kɔn: «Ali tes iləsər fɛ! Inciya fɛ sariyɛ sa aSuyif, inciya fɛ kələ kəpɔŋ ka Kanu, inciya fɛ Sesar.»
9 Fɛstus, nwɛ ɛnafaŋ kəbətəs aSuyif mera mɔ, eyif Pol: «Məfaŋ kəpɛ Yerusalɛm pakɔkit'əm di fər yem kiriŋ ba?»
10 Kɔ Pol oloku: «Fər ya dəŋkiti da Sesar y'incəmɛ kiriŋ tantɛ, difɔ pəmar pakit'im. Ali tes iləsərɛ fɛ aSuyif, pəmɔ tatɔkɔ məna yati məncərɛ ti mɔ.
11 Kɔ pəyɔnɛ a inciya, kɔ pəyɔnɛ a iyɔ ntɛ o ntɛ pəmar padif'em mɔ-ɛ, ifətola a paŋaŋnɛn'em. Mba kɔ pəyɔnɛ a mes mamɛ amboncˈem məyɔnɛ fɛ kance-ɛ, pəmar fɛ nwɛ o nwɛ pəsɔŋ im ŋa. Intola ti wəbɛ wəka tɔf ya Rom fəp pəkit'im.»
12 Awa Fɛstus, ntɛ ŋalip kəməmən mes mmɛ kɔ amar ɔn mɔ, k'oloku: «Ntɛ məloku a Sesar məfaŋ a pəkit'əm mɔ, kəkɔ kɔ məndeˈr Rom pəkɔkit'əm.»

Pol fər ya Akripa kɔ Bernis kiriŋ

13 Ntɛ mataka mələm məncepər mɔ, wəbɛ Akripa kɔ wəkirɛ kɔn Bernis ŋander dare da Sesari, kədeyif Fɛstus.
14 Ntɛ ŋawak di kəwon mɔ, kɔ Fɛstus ələmər wəbɛ nwɛ teta Pol, pəcloku: «Felikəs ɛnasak fum wələma dəbili.
15 Ntɛ inakɔ Yerusalɛm mɔ, aloŋnɛ apɔŋ kɔ abeki a dətəf aSuyif ŋanabokɛnɛ tetən, ŋactola kədif kɔn.
16 K'iloku ŋa a aRom ŋafɔsɔŋ fum kədif ta wəkayi ŋantatɛfərɛnɛ kɔ aboncɛ ɔn mes-ɛ, pəyacnɛ moloku məkɔ amboncɛ kɔ mɔ.
17 It'ɔsɔŋɛ ntɛ ŋatɔwon kəderɛnɛ nnɔ mɔ. Dəckəsɔk, k'indɛ dəŋkiti, k'isom a pakɛrɛ fum wəkakɔ.
18 Ntɛ aboncɛ ɔn mes ŋander mɔ, ali tes ŋamboncɛ fɛ kɔ ntɛ inafətənɛ kɔ mɔ.
19 Ŋaŋgbɛkələnɛ kəgbɛkələnɛ dəm teta dinɛ daŋan, kɔ teta Yesu wələma, nwɛ efi mɔ, mba kɔ Pol nkɔn oloku a eyi wəyeŋ.
20 Kɔ ina, ntɛ intəcərɛ ntɛ indeloku teta mes ma dinɛ daŋan mɔ, k'iyif Pol, kɔ pəyɔnɛ oŋwosɛ kəkɔ Yerusalɛm pakɔkiti kɔ dəndo-ɛ.
21 Mba Pol ontola ntɛ ɛfaŋ mɔ: A wəbɛ kosu wəlel pəkiti kɔ, it'ɔsɔŋɛ ntɛ iloku a pacaŋər kɔ haŋ ictam kəkenɛ kɔ Sesar wəbɛ wəka tɔf ya Rom fəp.»

22 Kɔ Akripa oloku Fɛstus: «Ina sɔ, ifaŋ kəcaŋkəl fum wəkawɛ.» Kɔ Fɛstus oloku: «Alna məncəŋkəl kɔ.»
23 Dəckɔsɔk Akripa kɔ wəkirɛ kɔn Bernis ŋanderɛnɛ asos ŋayesnɛ, kɔ ŋambɛrɛ nde dukulɔ dəkɔ aŋkiti mɔ, kɔ abɛ apɔŋ asɔdar aRom, kɔ afum alel a dare. Kɔ Fɛstus osom k'aŋkɛrɛ Pol.
24 Awa kɔ Fɛstus oloku: «Wəbɛ Akripa, kɔ nəna fəp fonu aŋɛ nəyi su dacɔ mɔ, nənəŋk fum wəkawɛ, tetɔn tɔ aSuyif alarəm akaŋɛ ŋambokɛnɛ nnɔ iyi mɔ. Kəyɛfɛ Yerusalɛm haŋ nnɔ, ŋackulɛ-kulɛ a pəmar fɛ pəyi doru.
25 Kɔ ina, inəŋk fɛ ntɛ o ntɛ pəmar a padifɛ kɔ mɔ. Mba ntɛ nkɔn wəsərka ontola a wəbɛ kosu wəlel pəkiti kɔ mɔ, it'incɛm-cɛmnɛ kədekenɛ kɔ Pol wəkawɛ.
26 Ntɛ intɔyɔ ntɛ o ntɛ tosoku tecicɛ wəbɛ kosu wəlel teta fum wəkawɛ mɔ, it'iŋkɛrɛnɛ kɔ fɔr yonu kiriŋ, pənaŋkanɛ məna wəbɛ Akripa, nəyifət kɔ ntɛ tɔŋsɔŋɛ isɔtɔ tɔkɔ indecic mɔ.
27 Bawo, pəwurɛn'em kəyi samnɛ, kəsɔŋ kelmani packekərɛ Rom ta məsɔkəs kəcic mes məkɔ ambonc ɛ kɔ mɔ-ɛ.»

26

Pol kəyacnɛ kɔn nnɔ Akripa eyi mɔ

1 Kɔ Akripa oloku Pol: «Awos'am kəloku-loku tetam.»
Kɔ Pol ondot kəca kəlɛk moloku kəyacnɛ.
2 «Pəmbɔt im, Wəbɛ Akripa, kənəŋknɛ məkɔ ideyacnɛ nnɔ məyi mɔ mes mmɛ aSuyif alɔma ŋambonc em mɔ.
3 Məncərɛ belbel mes mokur aŋa ma aSuyif kɔ kəgbɛkəlɛnɛ ka mi. Ilɛtsɛn'am məcaŋkəl im belbel.
4 ASuyif fəp ŋancərɛ ntɛ tɛnayɔnɛ teyi tem kəyɛfɛ dowut dem mɔ, dəkəcop ntɛ inayi afum em dacɔ Yerusalɛm mɔ.
5 Ŋancər'em kəyɛfɛ ntɛ pənawon mɔ, ŋantam sɔ kəbonc ti, bawo fɔr yaŋan yati ŋanatəŋnɛ mes kɔ məyɔ ma doru dem fəp, a cəFarisi c'inayi, kəgba ka afum akɔ ŋananaŋkanɛ kəyeŋk mes dinɛ dosu mɔ.
6 Məkɔ ayi kəkit'im, bawo iŋgbɛkər amera temer ntɛ Kanu kənasɔŋ atem asu mɔ.
7 Cusuŋka cosu ncɛ wəco kɔ mɛrəŋ cəŋsali tɛm fəp, daŋ kɔ pibi, ŋayɔ amera kəsɔtɔ ka kəlɛkɛ temer kaŋkɔ. Wəbɛ, teta kəgbɛkər amera kaŋkɔ kɔ aSuyif ŋambonc em mes.
8 Teta ake tɔ nəntɔfaŋɛ kəlaŋ a Kanu kəŋsɔŋɛ fum kəfɔtɛ dədefi-ɛ?
9 Ina wəkawɛ yati, inacɛm-cɛmnɛ kəsiməs kɔ tewe ta Yesu wəNasarɛt səpɔ fəp.
10 It'inayɔ Yerusalɛm, ina wəkawɛ yati inabɛr afum acempi alarəm dəbili kətam disrɛ nkɛ abɛ a aloŋnɛ ŋanasɔŋ im mɔ. Ntɛ ŋancloku kədif kəŋan mɔ, ina sɔ incwosɛ ti.
11 Inckɔ dəwɔlɔ wa dəkətola Kanu da aSuyif fəp, ictərəs alaŋ, incgbəc ŋa kələməs tewe ta Yesu. Pəctɛl'em nnɔ ŋayi mɔ, incbɛləs ŋa haŋ sədare səcuru.»

Pol ɔlɔm kəkafəlɛ kɔn amera

12 «Ti tɛnasɔŋɛ dɔsɔk ndɛ indekɔ dare da Damas mɔ, kətam kɔ kəsom ka abɛ a aloŋnɛ apɔŋ.
13 Daŋ dɛcfaŋ kəbəp, Wəbɛ Akripa, k'inəŋk dəndo dɔpɔ pəwaŋkəra mpɛ pɛnakɛl im kɔ afum akɔ sənasol mɔ. Pəmot mpɛ pənayɛfɛ dəkɔm mɔ, pocmot pɛtas dec.
14 Kɔ səntɛmpɛnɛ fəp fosu dəntɔf, k'ine dim doclok'im cəEbre: ‹Sol, Sol, ta ake tɔ məntərəs em-ɛ? Ta ake tɔ məmbərɛ pəmɔ wana cəŋgbangban ca mariki mam dəntɔf-ɛ.›
15 K'iyif: ‹Mariki, an'ɔfɔ-ɛ?›
K'oluks'em: ‹In'ɔfɔ Yesu, nwɛ məna məyi kətərəs mɔ.
16 Mba məyɛfɛ məcəmɛ wɛcək wam kəroŋ. Məcərɛ tes ntɛ tɔsɔŋ'em kəwurər əm mɔ: Iyɛk-yɛk əm kəyɔnɛ ka wəbəcɛ kem, məyɔnɛ sɔ wətəŋnɛ mes məkɔ mənəŋk nnɔ iyi mɔ kɔ məkɔ indesɔwurər əm mɔ.
17 Indebaŋ əm afum am akaŋɛ dəwaca kɔ atɔyɔnɛ aSuyif nda aŋɛ indesom əm mɔ,
18 kəkɔmepi ŋa fɔr. Ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋawur dəkəbump ŋatɛfərnɛ pəwaŋkəra, ŋawur kətam ka Sentani ŋayi kətam ka Kanu disrɛ mɔ. Kɔ ŋalaŋ im-ɛ, ŋandesɔtɔ kəŋaŋnɛ ka kiciya kəŋan, ŋasɔtɔ dəkəcəmɛ afum dacɔ aŋɛ ŋayɔnɛ aka Kanu mɔ.›»

Pol oloku yɛbəc yɔn

19 «Ti disrɛ, Wəbɛ Akripa, iyeŋkər fɛ kənəŋk nkɛ kəŋyɛfɛ darenc mɔ domp.
20 Mba inacam kərɛsna nnɔ afum aka Damas kɔ aka Yerusalɛm, kəbəp ka afum aka atɔf ŋa Yude fəp haŋ atɔyɔnɛ aSuyif. Iloku ŋa kəsəkpər bəkəc ŋakafəlɛ nnɔ Kanu kəyi mɔ, ŋayɔ məyɔ mətət mmɛ meŋmentər kəsəkpər kəŋan bəkəc mɔ.
21 Tantɛ tɛnasɔŋɛ kɔ aSuyif ŋasumpər im nde kəlɔ kəpɔŋ ka Kanu disrɛ, ŋacfaŋ kədif im.
22 Mba kəbum ka Kanu kəsɔŋ'em kəyi doru haŋ məkɔ, iyɔnɛ sede sɔn nnɔ awut kɔ abeki ŋayi mɔ. Ifɔloku ntɛ o ntɛ sayibɛ kɔ Musa ŋanatɔloku mɔ,
23 kəcərɛ a Krist endekekərɛ pəcuca, k'ɔyɔnɛ wəyɛfɛ wəcɔkɔ-cɔkɔ defi-ɛ, nkɔn endecam teta pəwaŋkəra nnɔ aSuyif kɔ atɔyɔnɛ aSuyif ŋayi mɔ.»

Pol kəfaŋ kɔn kəsɔŋɛ Akripa kəlaŋ

24 Ntɛ Pol oncloku moloku mɔn mɛyacnɛnɛ mɔ, kɔ Fɛstus oŋkulɛrnɛ: «Pol cəpɔ mətamnɛ fɛ? Kətəkəs kam kəlarəm kəsɔŋ'am kətɔtamnɛ.»
25 Kɔ Pol oloku: «Daka o daka dɔyɔ f'em. Intamnɛ keŋ, Wəbɛ kem wəlel, Fɛstus! Moloku ma kance kɔ molompu m'iyi kəloku.
26 Wəbɛ ɛncərɛ mamɔkɔ fəp, it'iŋlokɛ mi kəlaŋ disrɛ fɔr yɔn kiriŋ. Incərɛ a məncərɛ mes mamɔkɔ fəp, bawo mɛnacepər fɔr ya afum kiriŋ.
27 Wəbɛ Akripa, məlaŋ sayibɛ ba? Incərɛ belbel a məlaŋ ŋa!»
28 Kɔ Akripa oloku Pol: «Kɔ məsɛp kəbɛrɛnɛ pəpic-ɛ, məŋsɔŋ'em kəyɔnɛ wəlaŋ Krist.»
29 Kɔ Pol oloku: «Tɔyɔnɛ a ndɛkəl kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, tekiriŋ, intola kɔ Kanu kəwosɛ-ɛ, kəyɛfɛ məna haŋ akɔ ŋayi kəcəŋkəl im mɔkɔ mɔ, nəyi pəmɔ ina, mba ta gbekce yayɛ yeyi ti de.»
30 Awa wəbɛ ka atɔf, wəbɛ ka sədare səlarəm, Bernis, kəbəp ka afum akɔ ŋanandɛ kɔ ŋa mɔ fəp ŋayɛfɛ.
31 Ntɛ ŋancwur mɔ ŋaclokɛnɛ: «Fum wəkawɛ ɔyɔ fɛ ntɛ o ntɛ pəmar padifɛ kɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ pabɛr kɔ dəbili mɔ.»
32 Kɔ Akripa nkɔn oloku Fɛstus: «K'antam kəsak fum wəkawɛ pətɔ-yɔnɛ fɔ ewe wəbɛ wəka Rom-ɛ.»

27

Aŋkekərɛ Pol Rom

1 Ntɛ antəŋnɛ oŋ a səbɛkɛ debil kəkɔ ka atɔf ŋa Itali mɔ, k'asɔŋ Pol kɔ afum alɔma akɔ ŋanayi dəbili mɔ wəsɔdar wəpɔŋ wəlɔma nwɛ ancwe Yuliyus mɔ. Wəbum ka wəbɛ wəka Rom ɛnayɔnɛ, k'asom kɔ kəkɛkəs ŋa.
2 Kɔ səmbɛkɛ dəbil kəyɛfɛ ka dare da Adaramit kəkɔ ka cəgbɛp ca Asi kɔ səŋkɔ səpɛ. Aristarko wəMasedon wəka dare da Tɛsaloni ɛnayi su dacɔ.
3 Dɔckɔsɔk kɔ səmbɛrɛ Sidɔŋ. Yuliyus nwɛ ɔncyɔ Pol mes mɔtɔt mɔ, owosɛ kɔ kəkɔ ndena anapa ɔn kəkɔtɛnər ŋa kəmar kəlɔma.
4 Ntɛ səyɛfɛ dəndo mɔ, kɔ səsumpər kəca ka Sipər bawo səncgbofnɛ afef.
5 Ntɛ səncali kəba nkɛ mɛnc moŋsut tɔf ya Silisi kɔ Paŋfili mɔ, kɔ səŋkɔ sətor dare da Mira, atɔf ŋa Lisi.
6 Dəndo kɔ wəbɛ wəsɔdar ɔsɔtɔ dəndo abil nŋɛ ŋanakɔyɛfɛ dare da Alɛksandər kəkɔ ka Itali mɔ, k'ɛmbɛk su ŋi disrɛ.
7 Mataka mɛlarəm disrɛ səckɔt mɛtɛn dəkəba. Pəcuca disrɛ pɔ sənadebəp Sinidi, mba ntɛ afef ŋɛnatɔwosɛ su kəkɔ pəbəlɛ mɔ, kɔ səsumpər agbɛp ŋa atɔf ŋa Krɛt, kɔ səncepər Salmən.
8 Kɔ səŋgbofnɛ dobo dadəkɔ pəcuca disrɛ, kɔ səŋkɔ səbəp kəfo kaŋkɔ aŋwe «Cətənta Cətɔt,» ta pəmbəlɛnɛ di kɔ dare da Laseya-ɛ.
9 Ntɛ tɛm tɛlarəm tenccepər, akɔ kəkɔtɛnɛ abil kəncyɔ kəyɔ dəm wɛywɛy mɔ, kɔ mata ma kəsuŋ mencepər-ɛ. Kɔ Pol eŋgbiŋər ŋa:
10 «Anapa, inəŋk a kəkɔt kosu kaŋkɛ kəyɔ wɛywɛy. Abil kɔ yɛcaməs yɔkɔ yeyi ŋi disrɛ mɔ yendelɛcɛ, səna aŋɛ səyi ŋi disrɛ mɔ yati sətərɔ.»
11 Mba wəbɛ wəsɔdar pəlaŋ wəgbɛk abil kɔ wəka ŋi, ta ewe moloku ma Pol daka-ɛ.
12 Ntɛ tendeŋərnɛ ti mɔ, kətənta kənatesɛ fɛ kəcəpərɛnɛ dɛrəŋ. Kɔ ayi a abil ŋaŋɔkɔ disrɛ alarəm ŋaloku kəyɛfɛ ka di ŋabɛlər Fenik, kətənta ka Krɛt nkɛ kəŋkəŋkənɛ afef ŋɛdɛrəŋ mɔ.

Afef ŋəpɔŋ ŋosut dəkəba

13 Kɔ afef ŋepic ŋɛyɛfɛ kəwur kəca kətɔt, kɔ ŋancɛm-cɛmnɛ a ŋantam kəyɔ tɛfaŋ taŋan. Kɔ ŋayekti abɛla ŋaŋan kɔ ŋasolnɛ dobo da Krɛt, ŋagbɛpɛnɛ di.
14 Pəwon fɛ kɔ afef ŋɔpɔŋ ŋɔkɔ ancwe «Ɛrakiloŋ» mɔ ŋowur kəyɛfɛ ka mərə ma dare.
15 Kɔ afef ŋaŋɔkɔ ŋɛyɛfɛ kəcɛrnɛnɛ abil ta antam sɔ kəcəmɛ afef ŋaŋɔkɔ kiriŋ-ɛ, kɔ səsaknɛ kɔ ŋeŋkekərɛ su nde ŋɛnafaŋ mɔ.
16 Səyi kəcepər mokuru mɛfɛt məlɔma tantɔf, mmɛ ancwe Koda mɔ, kɔ səntam pəcuca disrɛ kəcəmbərəs abil.
17 Ntɛ səliŋərnɛ ŋi mɔ, kɔ aŋɛ ŋayi kəbəc abil disrɛ mɔ ŋaŋkotɛ ŋi bənda yɔkɔ yɛnayɔnɛ yɛmɛŋkərnɛ mɔ, ŋacnesɛ kəkɔloŋɛ agbɛp ŋa atɔf ŋa Siriti, bawo kɛrɛrɛ ka asənc kənayi di. Kɔ ŋaŋgbal aŋka, mba afef ŋosolɛ ŋa.
18 Ntɛ afef ŋɛnananŋkanɛ kəyikəc su mɔ, dɔckɔsɔk kɔ ŋaŋgbaləs yɛcaməs yɔlɔma dəkəba.
19 Tataka ta maas, kɔ abəc a debil ŋasumpər gbalaŋi ba abil dəwaca kɔ ŋaŋgbal bi dəkəba.
20 Mataka mɛlarəm disrɛ dec kɔ cɔs yoncwur fɛ, afef ŋɛcbɛk oŋ kəbɛk dəm, tɛlpəs kɔ səwurɛ mera kəyi sɔ doru.
21 Ŋanadi fɛ yeri kəyɛfɛ ntɛ pənawon mɔ. Itɔ kɔ Pol ɛyɛfɛ k'ɛncəmɛ ŋa dacɔ, k'oloku: «Anapa, pəcyɔnɛ a nənacəŋkəl im ta nəyɛfɛ Krɛt nəyekti abɛla-ɛ, kɔ nəmbumnɛna pəcuy pampɛ pɔsɔtɔ su, kɔ ca nyɛ yɔsɔlər su mɔ.

22 Mba ndɛkəl oŋ, intola a ancəpəs nu bəkəc, bawo ali fum ɔfɔfi nu dacɔ, mɛnɛ abil
ŋendelɛcɛ.
23 Itɔ nnɔ pibi mɛlɛkɛ məlɔma ma Kanu nkɛ iyɔnɛ wəkɔn kɔ nkɛ iŋkor-koru mɔ,
mowurərn'em.
24 Kɔ molok'im: ‹Ta mənesɛ, Pol! Mɛnɛ məcəmɛ fɔr ya wəbɛ ka tɔf ya Rom fəp kiriŋ, tetam
tɔ Kanu kəsakɛ akaŋɛ nəyi abil ŋaŋɛ disrɛ mɔ fəp kəyi doru.›
25 Nəcəpəsnɛ bəkəc arkun, bawo ilaŋ təkɔ Kanu kəlokun'em mɔ tendeyi.
26 Mba mɛnɛ pakɔloŋɛ mokuru məlɔma.»
27 Pibi pa wəco kɔ maŋkəlɛ p'anakɔ pafɛcərɛnɛ su kəba ka Adiriya. Pibi dacɔ kɔ akɔtɛnɛ abil
ŋancərɛ a alɔtərnɛ antɔf ŋowosu.
28 Kɔ ŋantorɛ paka pelel pakotər pi kəbənda, kɔ ŋanəŋk a putukum pɛmbəp mɛtər wəco
maas kɔ camət-tin. Kɔ ŋancɔŋnɛ kiriŋ kɔ ŋawak sɔ, kɔ ŋanəŋk a pətukum pɛmbəp mɛtər wəco
mɛrəŋ kɔ camət-mɛrəŋ.
29 Ntɛ ŋanesɛnɛ abil kəcaŋərɛnɛ masar mɔ, itɔ ŋanagbalɛ aŋka maŋkəlɛ tadarəŋ, kɔ ŋandɛ
ŋackar pəwaŋkəra, mba pəcwon ŋa.
30 Mba ntɛ abəc a debil ŋanafaŋ kəyɛksər abil mɔ, kɔ ŋantorɛ agbaŋkɛ, ŋacloku a ŋakɔ ŋagbal
aŋka tekiriŋ ta abil.
31 Kɔ Pol oloku wəbɛ wəsɔdar kɔ asɔdar, «Kɔ afum akaŋɛ ŋantɔyi debil-ɛ, nəfətam kəyi
doru.»
32 Kɔ asɔdar ŋancopu bənda ya agbaŋkɛ, kɔ ŋasak ŋi kɔ ŋɛntɛmpɛnɛ.
33 Ŋayi kəkar dec kəsɔk, kɔ Pol ewenɛ fəp fosu kəkɔdi yeri, k'oloku: «Məkɔ tataka ta wəco
kɔ maŋkəlɛ ntɛ nəyi kəkar, ta nəndi yeri mɔ.
34 Intola nu oŋ kədi yeri, bawo pəmar nədi yi ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəyacnɛ mɔ. Ali wəkin nu dacɔ,
kəfon kɔn ka dəromp kəfɔsələr kɔ!»
35 Ntɛ Pol elip kəloku tatɔkɔ mɔ, k'ɛlɛk kəcom k'eyif Kanu barka fɔr ya afum fəp kiriŋ,
k'entepi ki, k'ɛyɛfɛ ki kəsɔm.
36 Kɔ fəp fəncəp bəkəc kɔ ŋayɛfɛ kəsɔm cəcom.
37 Sənayi afum masar mɛrəŋ wəco camət-mɛrəŋ kɔ camət-tin (276) akɔ ŋanayi abil ŋaŋɔkɔ
disrɛ mɔ.
38 Ntɛ fəp fənɛmbərɛ mɔ, kɔ ŋaŋgbal malɔ mɛlpəs dəkəba ntɛ tɔŋsɔŋɛ abil ŋɛbɛrɛnɛ kəfoy mɔ.

Kəloŋɛ ka abil

39 Ntɛ dec dɔsɔk mɔ, abəc a debil ŋananɛpəl fɛ antɔf, mba ŋananəŋk kɛrɛrɛ, kɔ ŋancɛm-cɛmnɛ
kəcɔŋəs abil haŋ ŋabəp ki.
40 Kɔ ŋasikəli aŋka kɔ yontor dəkəba, kɔ ŋasikəlɛnɛ sɔ bənda ya yas nyɛ ancgbɛkɛ abil mɔ. Kɔ
ŋayekti abɛla abil dəkəro, kɔ afef ŋɛlɛk ŋa, kɔ ŋɔncɔŋəs abil kəca ka dəkɛrɛrɛ.
41 Mba kɔ ŋaŋkɔ ŋapət kɛrɛrɛ acir mɛrəŋ dacɔ, kɔ kəro ka abil kəmətnɛ dɛsənc, ŋɛntam fɛ sɔ
kəcɔŋnɛ kiriŋ. Kɔ yam yɔpɔŋ yender yosut abil ŋaŋan kɔ ŋɛləsər ŋi tadarəŋ.
42 Kɔ asɔdar ŋancɛm-cɛmnɛ kədif ka kelmani-e, ta wəlɔma pəŋɛrəŋ pəyɛksər ŋa.
43 Mba wəbɛ wəsɔdar nwɛ ɛnacɛm-cɛmnɛ kəmar Pol ta efi dəkəba mɔ, ɛyamsər asɔdar kəyɔ
ka tɛfaŋ taŋan, k'oloku akɔ ŋanacərɛ kəŋɛrəŋ mɔ ŋanuŋkɛnɛ kətor dəkəba ŋaŋɛrəŋ ntɛ tɔŋsɔŋɛ
ŋapɛ pəwosu mɔ.
44 Afum alpəs akɔ ŋandelɛk cəbam kɔ cəpom ca abil ŋaŋɛrəŋ ŋabəp ŋa dəndo dəpəwosu. Kɔ
afum fəp ŋampɛ dəpəwosu, ali wəkin tes tɛnasɔtɔ fɛ.

28

Pol eyi Malit

1 Ntɛ səmpɛ ta tɔlɔm o tɔlɔm tɔsɔtɔ fum mɔ, k'aloku su a mokuru mamɔkɔ m'aŋwe Malit.
2 Kɔ afum aka di ŋasumpər su belbel. Kɔ ŋaŋkekərɛ su kəkɔsayɛ nɛnc ndɛ ŋanacɔl teta
wəcafən wəkɔ ɛnacop kətuf kɔ kəfe mɔ.
3 Pol ɛnawɛtəs yancan yɔlɔma nyɛ ɛnayi kəcɔl dənɛnc mɔ, mba teta pəwon, kɔ dɔf dowur
yancan disrɛ kɔ dɛndɛtərnɛ kɔ dəkəca.
4 Ntɛ aka atɔf ŋaŋɔkɔ ŋanəŋk dɔf dɛdɛtərnɛ Pol dəkəca mɔ, kɔ ŋalokɛnɛ: «Fum wəkawɛ tɔlɔma
wədif afum ɔyɔnɛ, bawo ɛntɛp kəccafɛ dəkəba, mba Pəlompu powosɛ fɛ nkɔn kəyi doru.»
5 Mba kɔ Pol ɛwɛs abok nŋɛ dənɛnc, ali ta pəncu kɔ-ɛ.
6 Afum akakɔ ŋackar a pəŋkɔkəf kɔ dənda abok ŋɛnadɛtərnɛ mɔ, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ pətɛmpɛnɛ
pəfi. Ntɛ ŋaŋkar kɔ pəwon ta ŋaŋnəŋk tɔlɔm o tɔlɔm tɔsɔtɔ kɔ mɔ, kɔ ŋasəkpər tɛcɛm-cɛmnɛ
taŋan, kɔ ŋaloku a kanu kɔ ɔyɔnɛ.
7 Kəfo kaŋkɔ kəsək antɔf ŋɔpɔŋ ŋɛnayi di ŋa fum wəbeki wəpɔŋ wəka mokuru mamɔkɔ
wəlɔma, pacwe kɔ Pubiliyu. Nkɔn ɛnasɔŋ su dəkiyi dɔtɔt mata maas.
8 Papa ka Pubiliyu ɛnafəntərɛ ta ɛntamnɛ-ɛ, fiba kɔ kupur yeyi kɔ. Kɔ Pol ɛmbɛrər kɔ,
k'ɔntola Kanu, pəcdeŋər kɔ waca, k'ɛntaməs kɔ.

9 Ti disrɛ kɔ acu aka mokuru alpəs akɔ ŋander sɔ, kɔ ŋa sɔ ŋantamnɛ.
10 Kɔ aka dare ŋaleləs su belbel, ntɛ səndeyɛfɛ kəkɔ mɔ, k'asɔŋ su ca yɔkɔ pənamar su kəyɔ mɔ fəp.

Pol kəbəp kən Rom

11 Ntɛ səncepərɛnɛ yof maas mɔ, kɔ səsɔtɔ abil nŋɛ ŋɛyɛfɛ dare da Alɛksandər, kɔ ŋencepərɛnɛ dɛrəŋ mokuru ma Malit mɔ. Abil ŋaŋɔkɔ ŋ'ancwe «Diyɔskur.»
12 Ntɛ səmbɛrɛ dare da Sirakus mɔ, kɔ səyi di mata maas.
13 Kɔ səyɛfɛ dəndo, səsolnɛ agbɛp kɔ səŋkɔ səsumpər dare da Resiyo. Kɔ afef ŋa kəca kətət ŋɛyɛfɛ dɔckɔsɔk, mata mɛrəŋ disrɛ kɔ səmbəp dare da Pusəl.
14 Difɔ sənabəp awɛnc su aŋa alaŋ akɔ ŋanatola su kəyi di mata camət-mɛrəŋ mɔ. Təkət tantɛ tɔ sənakət kəbɛrɛ dare da Rom.
15 Awɛnc su aŋa alaŋ a dare da Rom aŋɛ ŋanane tetosu mɔ, ŋander kəfaynɛ su haŋ nde makit ma Apiyus, kɔ nde ancwe Dəkiyi Maas mɔ. Ntɛ Pol ɛnəŋk ŋa mɔ, k'eyif Kanu barka, k'ɛmbɛrɛnɛ sɔ kəcəp abəkəc.
16 Ntɛ səmbɛrɛ Rom mɔ, k'awosɛ Pol kəyi taciŋa kɔ wəsɔdar wəkɔ oncbum kɔ mɔ.

Pol kəcam kən toloku tətət ta Kanu Rom

17 Ntɛ mata maas mencepər mɔ, kɔ Pol ewe afum alel aSuyif aŋɛ ŋanayi Rom mɔ. Ntɛ ŋambəpsɛnɛ mɔ, k'oloku ŋa: «Awɛnc im aŋa, ali tes iləsərɛ fɛ afum asu, ali tes iləsər fɛ ta mes mosu mokur ma atem asu, mba ŋanasumpər im nde Yerusalɛm kɔ ŋambɛr im aRom dəwaca.
18 Ntɛ ayifət im mɔ, abɛ akakɔ ŋanafaŋ kəsak im, bawo ŋananəŋk fɛ ntɛ o ntɛ pəmar padif'em mɔ.
19 Mba aSuyif ŋawosɛ fɛ. Ti tɛnasɔŋ'em kəwe kiti ka wəbɛ ka təf ya Rom fəp ta ifaŋ kəboncɛ afum em tes-ɛ.
20 Tes tatɔkɔ təsɔŋɛ ntɛ ifaŋ kənəŋkɛ nu, isɔŋɛ nu ti kəcərɛ mɔ, bawo teta kəgbɛkər amera ka afum a Yisrayel kəsɔŋɛ ntɛ ambɛr im gbekce yayɛ mɔ.»
21 Kɔ afum alel a Rom ŋaloku kɔ: «Ali areka ŋɛfɛt ŋin səsɔtɔ fɛ kəyɛfɛ atəf ŋa Yude tetam. Ali awɛnc su aŋa wəkin ender fɛ pəloku su pɛlɛc pam.
22 Mba səfaŋ a sən'am kəlok-loku məna yati təkɔ məncɛm-cɛmnɛ mɔ, bawo səncərɛ a kəgbɛkəlɛnɛ kəyi mofo fəp teta kəgba nkɛ məyi mɔ.»
23 Kɔ ŋamboc tataka, kɔ ntɛ dəsɔk dadəkɔ dɛmbəp mɔ alarəm ŋander nda Pol kəcəŋkəl kɔ. Kɔ Pol ɛncmentər ŋa pəsoku pɛs dəYecicəs Yosoku disrɛ mes ma dɛbɛ da Kanu fəp, kəyɛfɛ sariyɛ sa Musa kəbəp yecicəs ya Sayibɛ. Kəyɛfɛ bətbət haŋ dəfɔy kɔ Pol ɛncsɛp kəsɔŋɛ ŋa kəlaŋ teta Yesu.
24 K'ɛŋkafəli afum aləma kəlaŋ təkɔ oncloku mɔ, mba aləma ŋanalaŋ fɛ ti.
25 Ntɛ afum ŋancsakətɛnɛ kəgbɛkəlɛnɛ disrɛ dəndo onclok-loku mɔ, kɔ Pol endeŋər ntɛ gbəcərəm: «Amera Ŋecempi ŋa Kanu ŋɛnalok-lokər atem anu belbel, dəYecicəs Yosoku ya aŋnabi Esayi,
26 ntɛ t'ɛnaloku:
‹Məkɔ nnɔ afum akaŋɛ ŋayi mɔ, məloku:
Nəndewon kəcəŋkəl, mba nəfɔdecərɛ!
Nəndewon kəgbətnɛ, mba nəfɔdenəŋk few,
27 bawo səbomp sa afum akaŋɛ səfətam kəcərɛ,
ŋasunc ləŋəs, kɔ ŋamɛp fər
ntɛ təŋsɔŋɛ ta ŋanəŋkɛ yi,
ntɛ təŋsɔŋɛ ta ŋanenɛ ləŋəs yaŋan.
Ta bəkəc yaŋan yɔsɔŋɛ ŋa kəcərɛ,
ŋadekafəlɛ, ŋaluksərnɛ nnɔ iyi mɔ, təsɔŋɛ itaməs ŋa.›
28-29 Nəcərɛ a kəŋaŋnɛ ka Kanu kaŋkɛ atəyɔnɛ aSuyif ŋ'anakɛrɛ ki, ŋa ŋandecəŋkəl ki.»
30 Kɔ Pol eyi kələ kəŋkɔ ɔncsɔŋ kəway mɔ meren mɛrəŋ, difɔ akɔ ŋancfaŋ kənəŋk kɔ mɔ fəp ŋancbəp kɔ.
31 Pol pəccam dɛbɛ da Kanu, pəctəksɛ afum teta Mariki Yesu Krist kəlaŋ fəp disrɛ, ali tes ta ayamsər kɔ-ɛ.

28:27 Esayi 6.9-10

Sak
An'ɔ Sak ɔyɔnɛ-ɛ, t'ake tɔ pəmar pakaraŋɛnɛ areka ŋɔn-ɛ?

Areka ŋɛfɛt ŋaŋɛ ŋəyɔnɛ yecicəs ya moloku ma Kanu, nŋɛ alaŋ a Krist ŋambətər kəkaraŋ doru dandɛ fəp mə. Wɛnc ka Yesu, Sak, ɛnacicəs ŋi ntɛ tɔŋsɔŋɛ alaŋ aka Krist ŋacəpəs bəkəc yaŋan, ali tɔyɔnɛ a ŋanayi dəpəcuca. AKresi ŋaŋkulɛ «Sak», aHebəre ŋa ŋakulɛ «Yakuba». Tewe tin tayi tɔ.

Sak ɛnayɔnɛ wəbeki wəlel acɔkɔ-cɔkɔ a kəloŋkanɛ ka alaŋ nde Yerusalɛm dacɔ. Dəndo Yerusalɛm Sak ɛnayi, ntɛ kəbəpsɛnɛ kəpɔŋ ka abeki kənacəpər mə. K'ɛmar Paul kɔ Barnabas kəsətɔ ka moloku kɔ məkɔt mətət ntɛ ŋanagbɛkəlɛnɛ kɔ aSuyif alɔma teta kəkənc ka atɔyɔnɛ aSuyif mə. Antam kənəŋk mes mamɔkɔ nde buk ba Yɛbəc ya Asom a Yesu disrɛ, sapitər 15.

Nnɔ areka ŋaŋɛ disrɛ, Sak ɛnacɔŋəs alaŋ a Yesu ntɛ tɔŋsɔŋɛ ŋamentər kəlaŋ kəŋan kətət dəməyɔ mətət mə. Ɛnatəksɛ alaŋ tɔkɔ pəmar ŋatam kəsumpər kəlaŋ kətət kɔ dinɛ dosoku ndɛ Kanu kəmbətər mə.

Sak ɛnaloku alaŋ a ŋakɛmbərnɛ kəbətər ka mes ma doru, k'ɔlɔm tin tin tin tɔkɔ tɔyɔnɛ kəbətər ka Kanu kɔ kəbətər ka afum alɔma mə.

Itɔ areka ŋa Sak nŋɛ ŋeyeŋkəs alaŋ bəkəc haŋ mata mosu mamɛ ayi mə.

Sak

Kəyif

1 Ina Sak, wəcar ka Kanu kɔ Mariki Yesu Krist, incicɛ nu areka ŋaŋɛ nəna afum a Kanu cusuŋka wəco kɔ mɛrəŋ (12) aŋɛ ŋasamsər doru mə, iŋyif nu!

Kəlaŋ kɔ kəcərɛ

2 Awɛnc'im aŋa alaŋ, kɔ nəncepərɛnɛ pucuca pɔlɔm-ɛ, nəcɛm-cɛmnɛ pi pəbotu disrɛ,
3 bawo nəncərɛ kɔ kəlaŋ kəncəp kəwakəs fɔr kiriŋ-ɛ, kɔŋsɔŋ kəkar kəbol-bolu.
4 Mba pəmar kəkar konu kəbol-bolu kaŋkɔ kətesɛ, kələpsər sɔ, ntɛ tɔsɔŋɛ nu kəbɛk kəbɛk dəm ta ntɛ o ntɛ toŋbut kəlaŋ konu mə.
5 Mba kɔ afum alɔma ŋayi nu dacɔ aŋɛ kəcərɛ kəkɔt kəmbut mɔ-ɛ, pəmar ŋa ŋatola ki Kanu, endesɔŋ ŋa ki. Bawo Kanu kəmpocɛ afum fəp abəkəc ŋɔtɔt ta kənal'əm-ɛ.
6 Mba mɛnɛ mətola Kanu kəlaŋ disrɛ ta kəlaŋ kam kəmbut-ɛ! Bawo məna nwɛ məntolanɛ kənesərnɛ disrɛ mə, məyi pəmɔ yam ya dəkəba, nyɛ afef ŋeŋyekti ŋɛwɛn kəsək mə.
7 Ta fum wəkakɔ pəcɛm-cɛmnɛ kəsətər paka mpɛ o mpɛ yopocɛ yɔn dacɔ,
8 bawo fum wəkakɔ ɔntɔmpər fɛ təyɔ tin, ɔfɔcərɛ dəpɔ ndɛ o ndɛ ɔŋsumpər dəyɔkɔt yɔn mə.

Wəka daka kɔ wətəyɔ daka

9 Pəmar wɛnc kosu wəlaŋ wətəyɔ daka pəpus, bawo Kanu kəndepɛnɛ kɔ.
10 Pəmar wəka daka pəpus, bawo Kanu kəndetorɛ dəkəcəmɛ dɔn, endekɔcepər pəmɔ pɛlɛŋk pa dəkulum.
11 Kɔ dec dowur-ɛ, nne yowon yowosəs yika, yɛlɛŋk ya yi yɛtɛmpɛnɛ, detes da yi dəsɔlɛ. Itɔ pəyi sɔ wəka daka, ɔŋsɔlɛ dəmosumpər-sumpər mɔn.

Pucuca kɔ mɛwakəs

12 Pəbɔt fum nwɛ ɛmbər mɛwakəs mə! K'ancərɛ kɔ dəkəcəmɛ dətət-ɛ, ɔŋkɔsətɔ kəway kətət ka kiyi kɔn doru nkɛ Mariki ɛnasɔŋ temer kəsɔŋ afum aŋɛ ŋambətər kɔ mɔ.
13 Ta nwɛ o nwɛ pəwakəs pəlɛc mpɛ mɛfaŋ mɔn mɛndeliŋərnɛ kɔ mɛcpɛnɛ kɔ abəkəc a pəloku: «Kanu kəwak kəsɔŋ'em kəciya,» bawo afɔtam kəsɔŋɛ Kanu kəciya, kɔ nkɔn Kanu kəfəsɔŋɛ fum o fum kəbɛrɛ kiciya disrɛ.
14 Mba nwɛ o nwɛ mɛfaŋ mɔn mɛlɛc meŋliŋərnɛ kɔ kəwakəs kəyɔ tes tɛlɛc, mɛcpɛnɛ kɔ abəkəc.
15 Kɔ mɛfaŋ mɛlɛc mɛmbɛkəs-ɛ, mokom kiciya, kiciya kəbɛkəs kəkom defi.
16 Awɛnc'im aŋa aŋɛ imbətər mɔ, ta nəwosɛ a pətiŋkər un,
17 bawo kəpocɛ kətət kɔ kətəŋnɛ nkɛ o nkɛ darenc kəŋyɛfɛ. Kanu Kas nkɛ kəlompəs yomotər-motər ya darenc mə, otorɛ ki, nkɔn Kanu nkɛ kəntəsəkpər ali kəmɛpər ka fɔr mɔ.
18 Bawo tatɔkɔ t'ɛnafaŋ ti k'ɔŋkomɛ su sɔ tamɛrəŋ toloku ta kance, ntɛ tɔŋsɔŋɛ payɔnɛ yɛbaŋəs yɔcɔkɔ-cɔkɔ ya yolompəs yɔn dacɔ mɔ.

Mɛnɛ fum wətət pəyɔ məyɔ mətət!

19 Nəcərɛ tantɛ belbel awɛnc'im aŋa: Pəmar nwɛ o nwɛ pəcɛlək kəcəŋkəl, ta pəbɛlkər kəlok-loku, pəcwon kətɛlɛ kɔ,
20 bawo mɛtɛlɛ məfɔsɔŋ kəlomp fɔr ya Kanu kiriŋ.

21 Nəliŋnɛ pəyikyik fəp kɔ mes mɛlɛc fəp mmɛ nəcyɔ mə, nəbaŋɛ waca mɛrəŋ toloku ntɛ anatəp nu. Toloku ntɛ tɛntam kəyac kəyi konu doru mə.
22 Nəcəmɛ toloku darəŋ, ta nəyɔnɛ acəŋkəl gbəcərəm aŋɛ ŋantiŋkərnɛ mə!
23 Nwɛ o nwɛ edecəŋkəl toloku ta ɔŋkɔt ti mə, owurɛnɛ fum nwɛ endeməmənnɛ kəro dɛmɛm mə.
24 K'elip kəməmənnɛ belbel-ɛ, pəkɔ, pəpələrnɛ katəna alulu* ŋɔn təkɔ ŋeyina mə.
25 Məna nwɛ məŋkɔkcɛ sariyɛ sətəŋnɛ sətət nsɛ səsikəli afum mə, məsumpər si belbel, bafɔ məyɔnɛ wəcəŋkəl ka si gbəcərəm nwɛ ɛmpələr mə de, mba wəcəŋkəl nwɛ ɛncəmɛ mes məyɔ mətət ma si darəŋ belbel mə. Pəbət fum nwɛ ɛncəmɛ si darəŋ mə.
26 Kɔ fum ɛncɛm-cɛmnɛ kəyɔnɛ wəka dinɛ ta ɛŋkɛmbərnɛ kəloku-loku-ɛ, abəkəc ŋɔn ŋeyi kənɛmpəs, dinɛ dɔn dɔsɔk fɛ.
27 Dinɛ dosoku ndɛ dɔntəyɔ ali tɛbɛlək ta pəbir-bir nde fər ya Kanu Papa kosu kiriŋ mə dəyɔnɛ ntɛ: Nəgbɛkərɛ awut aŋɛ akɛrɛ kɔ akas aŋa ŋafi mə, kɔ aran aŋɛ awos aŋa ŋafi mə dəpucuca paŋan. Nəkɛmbərnɛ mes mɛlɛc ma doru fəp.

2

Ta nəcəmɛnɛ fum

1 Awɛnc'im aŋa, kɔ nəlaŋ Mariki kosu Yesu Krist nwɛ debeki dɔn dɛmbɛk mə-ɛ, ta nəcəmɛnɛ afum!
2 Kɔ fum ɛmbɛrɛ nde kəlɔ ka dəkətola donu Kanu pəbɛrnɛ kurundɛ ka kɛma dətɛlər pəbɛrnɛ yamos yɔtət, wələma wətəyɔ daka sɔ pəbɛrɛ pəbɛrnɛ yamos yɛlɛc-ɛ,
3 nəŋkafəli fər nnɔ wəbɛrnɛ yamos yɔtət eyi mə. Nəloku kɔ: «Məna, məndɛ nnɔ dɔcəm dətət ndɛ!» Mba nəloku wətəyɔ daka: «Məna, məcəmɛ nde», kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, nəloku kɔ: «Məndɛ nde dətɛgbɛkəlɛ pɔkɔ.»
4 Kɔ nəyɔ tatɔkɔ-ɛ, bafɔ nəmbocnɛ tatɔkɔ kiti ba? Pəmar fɛ nu kəyɔ ti!
5 Nəcəŋkəl awɛnc'im aŋa aŋɛ imbətər mɔ: Kanu kəyɛk-yɛk atəyɔ daka doru dandɛ ntɛ ŋantam kəbɛk kəlaŋ mə, ŋasətɔ kɛ ka dɛbɛ da Kanu nkɛ ɛnasɔŋ temer kəsɔŋ aŋɛ ŋambətər kɔ mə.
6 Mba nəna, nəfər-fərəs atəyɔ daka! Bafɔ aka daka akakɔ ŋantərəs un, bafɔ ŋa ŋaŋkekərɛ nu dabɛ kəkɔcaŋər nu ba?
7 Bafɔ ŋa ŋaŋləməs tewe tətət ta Mariki ba?
8 Kɔ pəyɔnɛ a nəcəmɛ sariyɛ sa abɛ darəŋ pəmə təkɔ Yecicəs Yosoku yoloku ti mɔ: «Məbətər wɛnc əm pəmə təkɔ məmbətərnɛ mə!» Kɔ nəyɔ ti-ɛ, nəyɔ belbel.
9 Mba kɔ nəncəmɛnɛ afum-ɛ, nənciya tɛm tatɔkɔ, sariyɛ səmar kəsumpər un aciya, bawo nələləs fɛ si.
10 Kɔ fum ɛncəmɛ sariyɛ fəp darəŋ mba pəciya toloku tin gboŋ ta si-ɛ, sariyɛ səmar kəsumpər'əm bawo mələləs fɛ si fəp.
11 Bawo nwɛ ɛnaloku: «Ta məsumpər dalakɔ!» mɔ, ɛnaloku sɔ: «Ta mədif fum!» Ti disrɛ, kɔ məsak kəsumpər dalakɔ mba mədif fum-ɛ, pəmar sariyɛ səsumpər'əm, bawo mələləs fɛ si.
12 Pəmar nəlok-loku kɔ nəyɔ pəmə afum aŋɛ aŋkɔkitinɛ sariyɛ nsɛ səsɔŋ afum akakɔ kəsikəlɛ mə.
13 Afədekəyɔnɛ nənəfər fum nwɛ ɔntəyɔnɛ akɔ nənəfər mə, bawo nənəfər dɛtam kiti.

Kəlaŋ kɔ məyɔ

14 Ake dəkəcəmɛ də tatɔkɔ dəyɔ-ɛ, awɛnc'im aŋa, fum kəcloku: «Ilaŋ» mba k'ɔntɔ kəcmentər ti dəməyɔ mətət-ɛ? Kəlaŋ kaŋkɔ kəntam kəyac kɔ ba?
15 Kɔ wɛnc'əm wərkun kɔ pəyɔnɛ fɛ ti, wɛnc'əm wəran pəyi ta ɔyɔ yamos, ta ɔyɔ yeri yɔn ya dɔsɔk-ɛ,
16 mba kɔ nəlembərnɛ ŋa: «Kanu kəsolɛ nu! Kanu kəsɔŋ nu yamos yɔtət! Kanu kəsɔŋ nu yeri yɛlarəm!» ta nəsɔŋ ŋa ca yɔkɔ yombut ŋa mɔ-ɛ, ake dəkəcəmɛ dɔ tɔyɔ-ɛ?
17 Itɔ kəlaŋ nkɛ kəntəmentərnɛ dəmes məyɔ mətət mɔ kəlaŋ kəfi kɔ kəyɔnɛ.
18 Mba fum wələma pəloku: «Məna məyɔ kəlaŋ, kɔ ina iyɔ mes məyɔ mətət.» Ina icyif ŋa: «Məmentər'im cəke cɔ kəlaŋ kəntam kəyi ta mes məyɔ mətət meyi-ɛ. Kɔ pəyɔnɛ ina-ɛ, dəmes məyɔ mətət mem inmentər kəlaŋ.»
19 Məna məlaŋ a Kanu kin kɔ. Məyɔ ti belbel. Itɔ yɔŋk yɛlaŋ sɔ, mba yeyi kəyikcɛnɛ kənesɛ.
20 Məntamnɛ fɛ ba? Məfaŋ kəcərɛ, a kəlaŋ nkɛ kəntəsol kɔ mes məyɔ mətət mɔ kəyɔ fɛ dəkəcəmɛ ba?
21 Ak'ɛnasɔŋɛ Kanu kələm bemba bosu Abraham wəlompu-ɛ? Teta mes mən məyɔ, bawo ɛnasɔŋ wan kɔn Siyaka nde dətetek teta kəloŋnɛnɛ kɔ Kanu.

---

* **1:24** *Alulu* = «andulu» **2:8** ALewy 19.18 **2:11** Kəwur 20.14 **2:11** Sariyɛ 5.18

22 Mənəŋk kəlaŋ kən kə mes mən məyə mətət mɛnasumpərɛnɛ: Dəmes mən məyə mətət, kəlaŋ kəmentərnɛ a kəmbut fɛ kə.
23 Tantɛ tə yecicəs yɛnalarɛ, kəcloku: «Abraham ɛnalaŋ Kanu, kə Kanu kələm kə wəlompu teta kəlaŋ kən.» K'awe kə wanapa ka Kanu.
24 Nənəŋk ti oŋ, Kanu kəfənəŋk dolompu da fum teta kəlaŋ kən gbəcərəm, mba kəməmən sə mes mən məyə mətət.
25 Ti tɛnayi sə teta Rahabu wəran wəyamayama, bafə dəmes mən məyə mətət Kanu kənaləm kə wəlompu, ntɛ wəran nwɛ ɛnabaŋ asom aka Yisrayel mə, k'ɛŋkafəlɛ k'ementər ŋa dəpə dələma mə ba?
26 Itə pəyi sə dis ndɛ dəntəsol kə ni mə defi, kəlaŋ nkɛ kəntəsol kə mes məyə mətət mə kəfi.

3

Kəcəmbər temer

1 Awɛnc'im anja, ta nəwosɛ kəla kəyənɛ ka atəksɛ, bawo səna anjɛ səntəksɛ mə, andekəbocɛ su kiti nkɛ kəndekəyeŋk kətas ka afum alpəs akə mə.
2 Anciya fəp fosu məyə mɛlarəm. Kə fum ɔntə kəcciya dətəkə oŋloku mə, fum wəlompu ɔfə, nwɛ ɛntam kəcəmbər dis dən fəp təkə ɛŋfaŋ mə.
3 Aŋgbəməs fəlɛs fɛc dəcusu ntɛ təŋsəŋɛ yɛcəmɛ tɛfaŋ tosu darəŋ mə, antam kəsolɛ dis dayi fəp.
4 Nəcɛm-cɛmnɛ sə cibil cəpəŋ: Kə afef ŋəpəŋ ŋɛwɛn ci-ɛ, ŋas ŋɛfɛt ŋɛŋkafəli ŋi, wəgbɛk pəkekərɛ ŋi nnə o nnə ɛŋfaŋ mə.
5 Temer sə, paka pɛfɛt pə pəyənɛ dəris, mba pɛntam kəpus kəyənɛ ka paka pəkə pəŋsəŋɛ mes məpəŋ kəyɛfɛ mə. Nəcɛm-cɛmnɛ nɛnc dɛfɛt ndɛ dɛntam kəcəf kulum kəpəŋ mə!
6 Temer ta fum sə nɛnc də! Paka pɛlɛc pə mpɛ peyi su dəris mə, pi peŋyik-yikəs dis dosu fəp. Pi pendikəc nɛnc da yahanama kəyi kosu doru fəp.
7 Fum ɛntam kəcəmbər sɛm ya doru tɛfaŋ tən: Sɛm ya dop fəp, bɛmp, yeliŋɛ-liŋɛ kə sɛm ya dəkəba. Ayi kəcəmbər sɛm ya doru fəp tɛfaŋ ta fum, k'ɛncəmbər yi tɛfaŋ tən.
8 Mba fum ɔfətam kəcəmbər temer tɛfaŋ tən: Paka pɛlɛc pə kə peyi kəkafəlɛ-kafəlɛ tɛm fəp, pɛlarɛ məkən* tɛp mmɛ meŋdif mə.
9 Pi pə səŋkor-korɛ nwɛ ɔyənɛ Mariki kə Papa mə, mba sə pi pə səntolanɛ pəlɛc afum anjɛ Kanu kəlompəs ŋawurɛnɛ kə nkən mə.
10 Moloku ma kətolanɛ pətət kə ma kətolanɛ pəlɛc kusu kin kaŋkɛ kə moŋwur. Awɛnc im anja, pəmar fɛ teyi tatəkə de!
11 Kələmp kin kəfəsəŋ domun dobotu kə dodokət.
12 Awɛnc im anja, akomp ŋeyi nŋɛ ŋoŋkom məntambɛnc mə ba? Kə pəyənɛ fɛ ti, alembəra ŋoŋkom comp ba? Kələmp ka domun dodokət kəfətam kəsəŋ domun dobotu.

Kəcərɛ nkɛ kəyɛfɛ darenc mə

13 Fum eyi nu dacə nwɛ ɛncɛm-cɛmnɛ kəsək domp, pəyə sə kəcərɛ kəkət mə ba? Pəmar wəkakə pəmentər ti dəmes mən mətət mosumpər, pəbətɛ mi amera kə kəcərɛ kəkət.
14 Mba kə nəntəmpər bəkəc yɛlarɛ kəraca kədokət kə amera ŋa kəlɛknɛ-ɛ, nəsak kəpusɛ kəcərɛ konu mes, nəcyemsɛnɛ kance.
15 Kəcərɛ kəkət kaŋkə bafə darenc kəyɛfɛ, mba nnə dəntəf kaŋkə kəyɛfɛ dəkəcɛm-cɛmnɛ ka fum kə ka yəŋk.
16 Bawo nnə o nnə kəraca kə amera ŋa kəlɛknɛ ŋeŋyi mə, pəyamayama kə məyə mɛlɛc fəp meŋyi di.
17 Mba kəcərɛ kəkət nkɛ kəyɛfɛ darenc mə, kənuŋkɛnɛ kə kəncemp, kə tɛyɛfɛ dənda kə kəyə pəforu, dɛrɛnc, kəcəŋkəl moloku ma afum, kəla nənəfər kə məyə mətət, kəfəyer fum, kəfətɛnsər fum kəbət.
18 Pəmə fum nwɛ əmbəf mɛŋgbɛn mətət dəntəf k'ɔsətə yɛtɛl yətət mə, atɛn pəforu anjɛ ŋambəf pəforu disrɛ mə, ŋandesətə yɛtɛl ya dolompu.

4

Kəbətər ka ca ya doru

1 1 Deke kəwan kəlarəm kə deke kəgbɛkəlɛnɛ kəlarəm kəŋyɛfɛ nu dacə-ɛ, kə pəntəyənɛ dəmɛfaŋ mɛlɛc mmɛ moŋsutɛnɛ dis donu fəp disrɛ mə?
2 Nəfaŋ ta nəsətə-ɛ. Nədif fum, kə nəyənɛ afum kəraca, mba nəfətam kəsətə ntɛ o ntɛ. Nəbɛrɛnɛ kəcəp kəlarəm kə kəwan kəlarəm, mba nəyə fɛ, bawo nəntola fɛ Kanu.
3 Nəntola Kanu ta nəsətə-ɛ, bawo bəkəc yɛlɛc yə nəntolanɛ, ntɛ təŋsəŋɛ nətam kəsətə kələsərləsər teta mɛfaŋ monu mə.

2:23 Dəkəcop 15.6 * **3:8** *Məkən* = məkən

4 Asumpər dalakɔ! Nəncərɛ fɛ a kəyɔnɛ wanapa ka doru dandɛ kəyɔnɛ wəterɛnɛ ka Kanu ba? Məna nwɛ məŋfaŋ kəyɔnɛ wanapa ka pəlɛc pa doru mə, məsɔŋɛnɛ kəyɔnɛ ka wəterɛnɛ ka Kanu.
5 Yecicəs Yosoku yolok-loku fɛ samnɛ, kəcloku: «Kanu kəfaŋ haŋ kɔ amera nŋɛ ɛnabɛr su mə ŋɛmbas kɔ.»
6 Mba kəmar ka kəbət amera nkɛ əsɔŋ su mə kəmbɛk, itə Yecicəs yoloku: «Kanu kəntɛfərnɛ alɛknɛ, mba atəlɛknɛ ŋə Kanu kəŋsɔŋ kəmar ka kəbət kən amera.»
7 Itɔ pəmar nəyi Kanu darəŋ, kɔ nəyeŋkər ŋɔŋk ŋɛlɛc səbomp-ɛ, ŋɛŋyɛksər nu pəbəlɛ.
8 Nələtərnɛ Kanu, ki sɔ kəŋlətərnɛ nu. Nəsɔkəsnɛ waca nəna aciya! Məsɔkəsnɛ abəkəc məna nwɛ o nwɛ məntətəmpər pɛcɛm-cɛmnɛ pin mə!
9 Nəŋaŋnɛ tɛlər kəyi konu pucuca, nəndɛ kəbal ka pi, nəbok! Kəsel konu kəsəkpər kəyɔnɛ nu kəbok ka kəbal, pəbotu ponu pɔyɔnɛ nu kəmɔncnɛ.
10 Nətorɛ banca nnɔ Mariki eyi mə, k'ɛndepɛnɛ nu.

Ta məyemsɛnɛ wɛnc əm wəlaŋ

11 Awɛnc'im aŋa, ta nəyɛmsɛnɛnɛ! Nwɛ eŋyemsɛnɛ wɛnc, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, pəkiti kɔ mə, sariyɛ s'eyi kəyemsɛnɛ, sariyɛ s'eyi kəkiti. Kɔ məŋkiti sariyɛ, ta məyɔnɛ fum nwɛ ɛncəmɛ si darəŋ mə-ɛ, wəboc kiti ka si məyɔnɛ.
12 Bawo Kanu sona kəsɔŋ su sariyɛ, ki kəntam kəboc kiti. Kanu sona kəntam kəyac, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ, kəmələk. An'ɔ məna məyɔnɛ oŋ-ɛ, məna nwɛ məŋkiti wəndɛ kam mə?

Ta məlɛknɛ

13 Nəcəŋkəl'im, ndɛkəl oŋ nəna aŋɛ nəŋloku: «Məkɔ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti alna dare ndɛ dɔ səŋkɔ, səkɔcepərɛnɛ di teren tin, səŋkɔcaməs, səsətɔ pəsam pɛlarəm.»
14 Ta nəncərɛ təkɔ doru donu deŋyi nu alna mə! Doru donu dowurɛnɛ kibi nkɛ kəntuf tɛm tepic kəsakɛ sɔ mə.
15 Mba ntɛ tɔ pəmar nəloku: «Kɔ Mariki ɛfaŋ ti-ɛ, səŋyi doru, səyɔ ntɛ kɔ pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ təkɔ.»
16 Mba nəyek-yekəsnɛ kɔ nəlom. Kəlom fəp mes mɛlɛc mɔ kəyɔnɛ.
17 Kɔ fum ɛncərɛ təkɔ aŋyɔ pətət ta ɔŋyɔ pi-ɛ, wəkakɔ ɔyɔ tes tɛlɛc.

5

Kəbeŋnɛ ka aka daka

1 Ndɛkəl oŋ nəcəŋkəl'im, nəna aka daka! Nəbok nəsəŋɛ-səŋɛ teta pəcuy mpɛ pendebəp nu mə!
2 Daka donu dente, yɛt yɔsɔm yamos yonu.
3 Kɛma konu kɔ gbeti bonu yosumpər mərka. Mərka mmɛ məŋkɔyɔnɛ sede nsɛ səndekɔsumpər nu kiti mə, mərka məcsɔm dis donu pəmɔ nɛnc mə. Mataka mɛlpəs mamɛ nəwɛtəs daka.
4 Nənəŋk! Kəway nkɛ nənagbɔk abəcɛ anu dalɛ mɔ, kəŋkulɛ. Kəbokɛnɛ ka atɛl anu kəŋkɔ kəbɛrɛ Mariki ma asɔdar a darenc dələŋəs.
5 Nənacepərɛnɛ doru donu kəsətɔ daka dɛlarəm disrɛ kɔ nəncepərər tɛfaŋ tonu. Bəkəc yonu yɛnanɛmbərɛ pəmɔ ntɛ asɔŋəs pɔcəl yeri pɛtəf teta dɔsɔk ndɛ aŋkɔfay pi mɔ.
6 Nənaboc kiti nəsɔŋɛ padif fum wəlompu, nwɛ ɔntɔgbɛkəl nu mɔ.

Kəkar kɔ kətola

7 Nəŋaŋnɛ nəkar awɛnc'im aŋa alaŋ, haŋ Mariki pəcder. Nənəŋk təkɔ wəbifti dalɛ ɛŋkar yɛtɛl yətət ya antɔf mə: Ɛncərɛ a mɛnɛ wəcafən ka məlɔfɛ kɔ wəka dɛrəŋ dɛlpəs pətuf kərɛsna.
8 Nəna sɔ, nəŋaŋnɛ nəkar, nəyeŋk bəkəc, bawo kəder ka Mariki kələtərnɛ.
9 Ta nəbokərɛnɛ, awɛnc'im aŋa alaŋ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta Mariki eŋkiti nu mə. Wəkiti ɔlətərnɛ, pəmbɔlɛ fɛ sɔ pəbɛrɛ!
10 Awɛnc'im aŋa alaŋ, nəcɛm-cɛmnɛ sayibɛ-e aŋɛ ŋanalok-lokɛ tewe ta Mariki mə. Nətubucnɛ kəkar kəbol-bolu ka aŋɛ ŋanabər pucuca mɔ.
11 Nənəŋk təkɔ səntam kəloku a pəmbət aŋɛ ŋanabər pucuca mɔ. Nənane pacloku kəkar kəbol-bolu ka Yobu, nəncərɛ təkɔ Mariki ɛnayɔnɛ kɔ tɛlpəs mə. Mariki ɛla nənəfər k'ɔmbət amera.
12 Pənaŋkanɛ, awɛnc'im aŋa, ta nədɛrmɛ darenc, ta nədɛrmɛ antɔf, ta nədɛrəm kədɛrəm nkɛ o nkɛ. Mba dəmɛdɛrəm monu pəmar məloku: ‹Ɛy› kɔ pəyɔnɛ kance kɔ-ɛ, məloku: ‹Ala› kɔ pəyɔnɛ a bafɔ kance kɔ-ɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta nəntɛmpɛnɛ kiti dəntɔf mɔ.
13 Fum eyi nu dacɔ nwɛ eyi pəcuca mə ba? Pəmar pətola Kanu. Fum eyi pəbotu nu dacɔ ba? Pəleŋəs meleŋ ma kəkorkoru Kanu.
14 Fum wətətamnɛ eyi nu dacɔ ba? Pəmar fum wəkakɔ pəwe abeki a kəloŋkanɛ ka alaŋ, ŋatola Kanu tetɔn, ŋabɔy kɔ moro mepic dəromp tewe ta Mariki.

4:6 Capafɔ 3.34

15 Kɔ fum ontola Kanu kɔ kəlaŋ-ɛ, kətola kɔn kəndesɔŋɛ wətɔtamnɛ kətamnɛ. Mariki eŋyekti kɔ pəcəmbər, k'ɛnayɔ mes mɛlɛc-ɛ, Kanu kəndeŋaŋnɛnɛ kɔ mi.
16 Nəcɛŋsɛnɛ kiciya konu, nətolanɛnɛ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nətamnɛ mə. Kətola ka fum wəlompu kəyɔ fənɔntər nfɛ fəntam kəsəkpər mes mə.
17 Eli fum ɛnayi pəmə səna. Pəctola pəyeŋki fəp wəcafən kətɔder, kɔ wəcafən ɔntɔtuf haŋ meren maas kɔ yof camət-tin.
18 Kɔ Eli ontola sɔ Kanu, kɔ wəcafən ontuf sɔ, kɔ antɔf ŋɔsɔŋ sɔ yokom.
19 Awɛnc'im aŋa, kɔ wəkin ɛŋgbaymɛ kance-ɛ, wələma ɛntam kəliŋərnɛ kɔ pəsolnɛnɛ kɔ dɔpɔ da kance.
20 Wəkakɔ pəcərɛ ntɛ: Nwɛ oŋsolnɛnɛ wəciya dɔpɔ da Kanu mə, endeyac kɔ defi, pəkufun mes mɛlɛc mɛlarəm.

1 Isaŋ
An'ɔ Isaŋ ɔyɔnɛ-ɛ, t'ake tɔ pəmar pakaraŋɛnɛ areka ŋɔn-ɛ?

Areka ŋəcɔkɔ-cɔkɔ ŋa Isaŋ ŋɔ ŋaŋɛ nŋɛ anacic meren wəco camət-maas kɔ kəcamət (85) kəbəp ka meren wəco camət-maŋkəlɛ kɔ kəcamət (95) ntɛ kəkom ka Krist kənacepər mɔ. Isaŋ ɛnamentərnɛ fɛ kəyɔnɛ ka wəcicəs ka areka ŋaŋɛ, mba sapitər səcɔkɔ-cɔkɔ səmentər a fɔr yɔn kiriŋ yɔ kəyi ka Yesu doru kɔ kəfɔtɛ kɔn afi dacɔ kɔ mes mamɔkɔ mɛnacepər (1.1-3). Tecicəs ta areka ŋa Isaŋ tɔlɔtərɛnɛ kəwurɛnɛ kɔ tecicəs ntɛ ambəp dəKawandi ka Isaŋ mɔ. Ancɛm-cɛmnɛ a Isaŋ ɛnacicəs Kawandi kɔn kɔ reka nyɛ maas dare da Efesi, nde ɛnandɛ mɔ: Areka ŋa Isaŋ ŋəcɔkɔ-cɔkɔ, ŋa mɛrəŋ, kɔ ŋa maas.

Isaŋ ɛnacicɛ alaŋ fəp tɛm ntɛ kəloŋkanɛ ka alaŋ kənayi dəpəcuca pa afum alɔma aŋɛ ancwe «acərɛ» mɔ. Afum akakɔ ŋanccɛm-cɛmnɛ a Yesu Kanu yati ɛnayɔnɛ, bafɔ fum ɛnayi nwɛ ɔyɔnɛ dis kɔ mecir pəyi antɔf kəroŋ mɔ. It'ɔsɔŋɛ Isaŋ kəcicəs kəsɔŋɛ kəcərɛ a fɔr yɔn kiriŋ mes ma kəyi doru ka Yesu kənacepər haŋ nkɔnsərka pəcgbuŋɛnɛ Yesu waca wɔn yati (1.1-3). Isaŋ ɛnacic areka ŋaŋɛ ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəlas pəbotu pɔn mɔ (1 Isaŋ 1.4), pəsɔŋɛ alaŋ kətɔciya (1 Isaŋ 2.1), pəbum alaŋ mɛtəksɛ ma yem (1 Isaŋ 2.26), pəyeŋkəs alaŋ bəkəc kəsɔŋɛ ŋa kəcərɛ a ayac ŋa (5.13).

Tokotərɛnɛ ta moloku ma areka

1. Isaŋ ementər areka ŋɔn, k'oloku tes ntɛ tɔsɔŋɛ k'ancic ŋi mɔ (1.1-4).
2. Isaŋ ɛnasɔksər afum ntɛ Kanu kəyɔnɛ pəwaŋkəra mɔ, pəmar pacepərɛnɛ doru kəyi dəpəwaŋkəra pəmɔ tɔkɔ Yesu ɛnacepərɛnɛ di mɔ (1.5-3.10).
3. Ntɛ tɛncəmɛ ti darəŋ mɔ, Isaŋ ɛnacɛm-cɛməs tosom ntɛ tɔyɔnɛ ta kəbətərɛnɛ mɔ (3.11-5.12).
4. Moloku mɛlpəs (5.13-21).

Toloku ta kiyi wəyeŋ

1 Tɔkɔ tɛnayi kəyɛfɛ dəkəcop, ntɛ sənane, ntɛ sənanəŋkɛ fɔr yosu, ntɛ sənagbɛkərɛ kɔ waca wosu woŋgbuŋsərɛnɛ ti mɔ, ti tɔyɔnɛ toloku ta kiyi wəyeŋ.

2 Awa kiyi wəyeŋ kəmentərnɛ, kɔ sənəŋk ki, səndəŋk sede sa ki, səloku nu kiyi wəyeŋ ka doru o doru, nkɛ kənayi Kas kəsək akɔ kəmentərnɛ su mɔ.

3 Səndəŋkər nəna ntɛ sənanəŋk kɔ səne mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nəna sɔ nətəŋnɛ kɔ səna, patəŋnɛ fəp fosu kɔ Kas kɔ wan kɔn Yesu Krist mɔ.

4 Tatɔkɔ, səna, səncic ti, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəbotu posu pɛlarɛ mɔ.

Kanu pəwaŋkəra pɔ

5 Tosom ntɛ sənanenɛ Krist mɔ, tɔ səndəŋkər nu, ti tɔyɔnɛ Kanu pəwaŋkəra pɔ, kubump nkɛ o nkɛ kəyi fɛ kɔ.

6 Kɔ səloku a səntəŋnɛ kɔ nkɔn mba səckɔt dəkubump-ɛ, kəyemɛ kɔ səndɛ, səyi fɛ kəcyɔ ntɛ kance kəloku mɔ.

7 Mba kɔ səndekɔt pəwaŋkəra disrɛ, pəmɔ tɔkɔ nkɔnsərka eyi pəwaŋkəra mɔ-ɛ, səyi kətəŋnɛ disrɛ kɔ akɔ ŋayi dəpəwaŋkəra mɔ, mecir ma Yesu wan kɔn mendesəkəs su pəciya fəp.

8 Kɔ səloku a səyɔ fɛ kiciya-ɛ, kətiŋkərnɛ kɔ səndɛ, kance kəyi fɛ su.

9 Kɔ səwosɛ kəcɛŋ kiciya kosu-ɛ, Kanu kəŋyɔ tɔkɔ kənaloku mɔ, kəlomp, kəndeŋaŋnɛnɛ su kiciya kosu, kəsɔkəs su pətəlomp fəp.

10 Kɔ səloku a sənciya fɛ-ɛ, səsɔŋɛ pəyi pəmɔ Kanu wəyemɛ ɔfɔ, toloku tɔn teyi fɛ su.

2

Krist ender kəmar su

1 Awut em, incic'on tantɛ ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta nənciya mɔ. Mba kɔ fum enciya-ɛ, səyɔ wəmar nwɛ eyi nde Papa kəsək mɔ, Yesu Krist, wəlompu.

2 Nkɔn yati ɔyɔnɛ poloŋnɛ mpɛ poŋkump kiciya kosu mɔ, bafɔ kiciya ka səna gbəcərəm, mba ka aka doru dandɛ fəp.

3 Kɔ səmɛŋkərnɛ mosom ma Kanu-ɛ, səntam kəcloku a səncərɛ kɔ.

4 Nwɛ oŋloku: «Incərɛ kɔ» ta wəkayi ɛmɛŋkərnɛ mosom mɔn-ɛ, wəyemɛ ɔfɔ, kance kəyi fɛ kɔ.

5 Mba nwɛ ɛŋmɛŋkərnɛ toloku tɔn mɔ, kance kəyi wəkayi, kəbətər ka Kanu kəmbut fɛ kɔ. Ntɛ tɔŋsɔŋɛ a səncərɛ a səyi kɔ nkɔn:

6 Nwɛ oŋloku kəyi kɔ Kanu mɔ, pəmar pəkɔt pəmɔ Yesu.

7 Nəna aŋɛ imbətər mɔ, bafɔ tosom tofu t'incic'on, mba tosom tokur ntɛ nənasɔtɔ kəyɛfɛ dəkəcop mɔ. Tosom tokur tatɔkɔ tɔyɔnɛ toloku tɔkɔ nənane mɔ.

8 Kəca kələma, tosom tofu t'incic'on ntɛ təyənɛ kance nnə Krist eyi mə kɔ nnə nəna nəyi mə, bawo kubump kəncepər kɔ pəwaŋkəra pa kance peyi oŋ kəmar.
9 Nwɛ oŋloku kəyi dəpəwaŋkəra mba wəkayi pəter wɛnc wəlaŋ mə, əsərəyi dəkubump.
10 Nwɛ əmbətər wɛnc wəlaŋ mə eyi dəpəwaŋkəra, nnə eyi mə, ntɛ o ntɛ teyi fɛ ntɛ tɛmpət kɔ mə.
11 Mba nwɛ enter wɛnc wəlaŋ mə, dəkubump eyi kəkət, ɛncərɛ fɛ nde eyi kəkɔ mə, bawo kubump kəsɔŋɛ kɔ fər kətənəŋk.

Kətɛfərnɛ ka doru kɔ ka ater a Krist

12 Kəcic'on k'indɛ awut em,
bawo aŋaŋnɛn'on kiciya konu teta tewe ta Krist.
13 Kəcic'on k'indɛ, papa aŋa,
bawo nəncərɛ wəkɔ ɛnayi kəyɛfɛ dəkəcop mə.
Kəcic'on k'indɛ, nəna atɛmp,
bawo nəntam Wəlɛc, Sentani.
14 Incic'on awut em,
bawo nəncərɛ Papa Kanu.
Incic'on papa aŋa,
bawo nəncərɛ wəkɔ ɛnayi kəyɛfɛ dəkəcop mə.
Incic'on nəna atɛmp,
bawo nəyɔ sɔkət,
kɔ toloku ta Kanu teyi nu,
kɔ nəntam Wəlɛc, Sentani.
15 Ta nəbətər mes ma doru, ta nəbətər sɔ daka da doru. Kɔ fum əmbətər mes ma doru-ɛ, kəbətər ka Papa Kanu kəfɔyi kɔ.
16 Bawo daka o daka ndɛ deyi doru mə, bafɔ ndena Papa Kanu dɛŋyɛfɛ, mba da doru dandɛ dɔ. Kəyɛfɛ tɛfaŋ tɛlɛc ta dis kəkɔ tɛfaŋ tɛlɛc ta fər kəbəp ka kəlaŋ ka kədot banca ka kəsɔtɔ ka daka dadɔkɔ, mamɔkɔ fəp doru dandɛ dɔyɔ mi.
17 Doru dandɛ dendelip kɔ mɛfaŋ mɛlɛc ma di, mba məna nwɛ məncəmɛ tɛfaŋ ta Kanu darəŋ mə, məŋyi wəyeŋ doru o doru.

18 Awut em, dec dɛlpəs d'ayi dandɛ! Nənane pacloku a wəter ka Krist endeder. Kance kɔ: Ater a Krist ŋala oŋ ndɛkəl. It'ɔsɔŋɛ ntɛ səncərɛnɛ a dec dɛlpəs dɛmbəp mə.
19 Ŋanawur kətəŋnɛ kosu disrɛ, mba bafɔ akosu ŋanayi. Bawo ŋanayənɛ akosu-ɛ, kɔ ŋanader ŋayi kɔ səna. Tementərnɛ ali wəkin ŋa dacɔ ɛnayənɛ fɛ wəkosu.
20 Kɔ nəna, nəsətər Krist Amera Ŋecempi, it'ɔsɔŋɛ ntɛ fəp fonu nəncərɛ kance mə.
21 Incic'on, təyənɛ fɛ a nəncərɛ fɛ kance, mba bawo ali yem yin yeyi fɛ dəkance nkɛ nəncərɛ mə.
22 An'ɔyɔnɛ wəyemɛ, kɔ pəyənɛ fɛ nwɛ ence kəloku a Yesu ɔyɔnɛ Krist mɔ-ɛ? Awa wəkakɔ ɔyɔnɛ wəter ka Krist, wəkakɔ ece Papa Kanu kɔ Wan.
23 Nwɛ o nwɛ ence Wan mə, ɔyɔ fɛ sɔ Papa Kanu. Nwɛ owosɛ pəloku sɔ teta Wan mə, nkɔn ɔyɔ sɔ Papa Kanu.
24 Kɔ nəna, nəmɛŋkərnɛ tɔkɔ nənane kəyɛfɛ dəkəcop mə. Kɔ nəmɛŋkərnɛ tɔkɔ nənane kəyɛfɛ dəkəcop mɔ-ɛ, nəna sɔ nəŋyi dəWan kɔ dəKas.
25 Temer ntɛ Krist ɛnasɔŋ su mə, təyənɛ kiyi wəyeŋ ka doru o doru.
26 Incic'on tantɛ teta akɔ ŋantiŋkər'un mə.
27 Kɔ nəna, kəbɔy ka Amera Ŋecempi ŋɔkɔ nənasətər Krist mə, kəyi nu. Kəder ka fum kədetəks'on kəyɔ fɛ dəkəcəmɛ nnɔ nəyi mə, bawo kəbɔy kɔn kəntəks'on mes fəp. Kəbɔy ka Amera Ŋecempi kaŋkɔ kəyɔnɛ kance, kəyɔ fɛ yem. Awa! Nəsumpər kəyi dəKrist pəmɔ tɔkɔ kəbɔy ka Amera Ŋecempi kənatəks'on mə.

Awut a Kanu

28 Ndɛkəl oŋ awut em, nəsumpər kəyi dəKrist, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəyɔnɛ tɛm ntɛ o ntɛ Krist endementərnɛ mə, patɔmpər kəbəknɛ ta malap mmɛ o mmɛ məsɔŋɛ su kəbɔlɛ kɔ tɛm ta kəder kɔn.
29 Kɔ nəncərɛ a Krist olomp-ɛ, nəcərɛ sɔ a nwɛ o nwɛ oŋkət pəlompu disrɛ mə, dokom da Kanu d'ɛyɛfɛ.

3

1 Nəməmən ma kəbətər kəpɔŋ nkɛ Papa Kanu əsɔŋ su mə, kəbətər kaŋkɔ kəsɔŋɛ pacwe su «awut a Kanu.» Ŋa ŋɔ səyɔnɛ yati! K'afum a doru ŋantɔcərɛ su-ɛ, təyɔnɛ a ŋancərɛ fɛ Kanu.

2 Nəna aŋɛ imbətər mə, ndɛkəl oŋ awut a Kanu ŋə səyənɛ. Teyi ntɛ səndeyi mə tɛntamentərnɛ fɛ kərɛsna. Mba səncərɛ a tɛm o tɛm ntɛ Krist endementərnɛ mə, səndewurɛnɛ kə nkən, bawo səndenəŋk kə pəmə təkə eyi mə.
3 Nwɛ o nwɛ ətəmpər kəgbɛkər amera kaŋkə, əŋsəkəsnɛ pəmə təkə Krist əsək mə.
4 Nwɛ o nwɛ enciya mə, bafə sariyɛ sa Kanu s'ɛncəmɛ darəŋ. Bawo kiciya, kəyeŋkər ka sariyɛ sasəkə domp kə.
5 Awa! Nəncərɛ ti, Krist ɛnamentərnɛ kədeliŋ kiciya. Kə nkən, kiciya kəyi fɛ kə.
6 Nwɛ o nwɛ eyi kə Krist mə, əfəciya. Nwɛ o nwɛ enciya mə ɛncərɛ fɛ kə, ali katin ɛnəŋk fɛ kə.
7 Awut em, ta fum o fum pətiŋkər nu! Nwɛ əŋyə tes tolompu mə, wəlompu əfə, pəmə təkə Krist olomp mə.
8 Nwɛ enciya mə dəŋəŋk ŋɛlɛc ɛyɛfɛ, bawo ŋəŋk ŋɛlɛc ŋɛnaciya kəyɛfɛ dəkəcop. Kə Wan ka Kanu ɛnamentərnɛ-ɛ, teta kələsər ka yɛbəc ya ŋəŋk ŋɛlɛc kənayi.
9 Nwɛ o nwɛ ɛŋyɛfɛ dokom da Kanu mə əfəciya, bawo defet da Kanu, ndɛ dəyənɛ toloku tən mə, deyi kə. Wəkayi əfətam kəciya bawo dəKanu ɛyɛfɛ.
10 Ti təyənɛ tɛnɛpəlɛ ta ayɛfɛ dokom da Kanu kə ayɛfɛ dokom da ŋəŋk ŋɛlɛc: Nwɛ o nwɛ əntəyə pəlompu mə, bafə dokom da Kanu d'ɛyɛfɛ, tin tayi tə kə nwɛ əntəbətər wɛnc wəlaŋ mə.

Pabətərɛnɛ!

11 Tosom tantɛ tə nənane kəyɛfɛ dəkəcop: Pabətərɛnɛ!
12 Ta payə pəmə Kayɛn, nwɛ ɛnayɛfɛ dəWəlɛc, Sentani, k'endif wɛnc mə. T'ake t'ɛnadifɛ kə-ɛ? Bawo yɛbəc yən yɛnalomp fɛ, ya wɛnc yolomp.
13 Awɛnc im aŋa, ta teciyanɛn'on k'afum a doru ŋanter nu-ɛ.
14 Səna, səncərɛ a nde defi deyi mə səyɛfɛ, kə səŋkə nde kiyi wəyeŋ kəyi mə, bawo səmbətər awɛnc asu alaŋ. Nwɛ əntəbətər wɛnc mə, eyi nde defi deyi mə.
15 Nwɛ o nwɛ enter wɛnc mə wədif fum əfə. Nəncərɛ ali wədif fum wəkin, kiyi wəyeŋ ka doru o doru kəyi fɛ kə.
16 Tantɛ təŋsoŋɛ su kəcərɛ kəbətər: Krist əsəŋ kiyi wəyeŋ kən teta səna. Səna sə pəmar səsəŋ kiyi wəyeŋ kosu teta awɛnc asu alaŋ.
17 Mba kə fum wələma əyə daka da doru, pənəŋk wɛnc wəlaŋ pəyi dəpəcuca, mba pəgbətər wɛnc wəkakə abəkəc-ɛ, cəke cə kəbətər ka Kanu kəyi wəkayi-ɛ?
18 Awut em, ta payə kəbətər ka dəmoloku kə dətemer gbəcərəm, mba payə kəbətər nkɛ kəŋmentərnɛ dəməyə kə dəkance mə.

Kəlaŋ ka afum Kanu fər kiriŋ

19 Tatəkə təŋsəŋɛ su kəcərɛ a aka kance ŋə səyənɛ, bəkəc yosu yəfər Kanu fər kiriŋ.
20 Bawo kə bəkəc yosu yoloku a sənciya-ɛ, Kanu kəmbɛk kətas yi, kə kəncərɛ mes fəp.
21 Nəna aŋɛ imbətər mə, kə bəkəc yosu yəntələku su a sənciya-ɛ, səyə kəbəknɛ nde Kanu kəyi mə.
22 Ntɛ o ntɛ səntola mə səŋsətər kə ti, bawo səmɛŋkərnɛ mosom mən, kə səŋyə sə mes mmɛ məmbət kə mə.
23 Tosom tən tɛntɛ: Pagbɛkər tewe ta wan kən Yesu Krist kəlaŋ, pabətərɛnɛ pəmə tosom təkə ɛnasom su mə.
24 Məna nwɛ məmɛŋkərnɛ mosom mamətkə mə, məyi dəKanu, pəmə ntɛ Kanu kəyi dəməna wəkayi mə. Amera Ŋecempi ŋəkə ɛnasoŋ su mə, ŋəŋsəŋɛ kəcərɛ a Kanu kəyi su.

4

Amera ŋa Kanu kə ŋa wətərɛnɛ kən

1 Nəna aŋɛ imbətər mə, ta nəlaŋ akə ŋabaŋɛnɛ kəyə Amera mə fəp. Mba nəkəkcɛ yi ntɛ təŋsəŋɛ nətam kəcərɛ kə pəyənɛ ya dəKanu yə-ɛ, bawo sayibɛ sa yem səlarəm səsamsər doru.
2 Tantɛ disrɛ nəntam kəcərɛ a Amera ŋa Kanu ŋə: Amera nŋɛ o nŋɛ ŋoŋwosɛ kəcərɛ a Yesu Krist ɛnader pəyənɛ fum mə, ŋa Kanu ŋə.
3 Mba amera nŋɛ o nŋɛ ŋəntəwosɛ kəloku a Yesu ɛnader cəfum mə, bafə ŋa Kanu ŋə, ŋa wəter Krist ŋə. Nənane pacloku a kəder kə wəter ka Krist ɛndɛ, ndɛkəl oŋ eyi doru.
4 Nəna awut em, aka Kanu ŋə nəyənɛ, kə nəntam sayibɛ sa yem, bawo nwɛ eyi nu mə, ɛntas nwɛ eyi doru mə.
5 Ŋa, aka doru ŋə. Ti təsəŋɛ ntɛ moloku maŋan məyənɛ ma doru mə, kə doru dɛncəŋkəl ŋa.
6 Səna, aka Kanu ŋə səyənɛ. Nwɛ ɛncərɛ Kanu mə, ɛncəŋkəl su. Nwɛ əntəyənɛ wəka Kanu mə əfəcəŋkəl su. Ti təsəŋɛ su kəcərɛ amera ŋa kance kə amera ŋa kətiŋkər.

Kanu, kəbətər kə

7 Nəna aŋɛ imbətər mə, pabətərɛnɛ,
bawo kəbətər dokom da Kanu də kəyɛfɛ.

Nwɛ o nwɛ ɔbɔtər, dokom da Kanu d'ɛyɛfɛ,
k'ɛncərɛ sɔ Kanu.
8 Nwɛ ɔntɔbɔtər mɔ, ɛncərɛ fɛ Kanu ali katin,
bawo Kanu, kəbɔtər kɔ.
9 Tantɛ tɔ kəbɔtər ka Kanu kənamentərnɛ su dacɔ:
Kɔ Kanu kəsom wan kɔn sona doru ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəmar su səsɔtər kɔ kiyi wəyeŋ mɔ.
10 Kəbɔtər kaŋkɔ,
bafɔ sən'ɔbɔtər Kanu,
mba nkɔn ɔbɔtər su.
Kɔ Kanu kəmbɔtər su haŋ kɔ kəsom wan kɔn,
nwɛ ɔyɔnɛ poloŋnɛ mpɛ poŋkump kiciya kosu mɔ.
11 Nəna aŋɛ imbɔtər mɔ, kɔ Kanu kəmbɔtər su tantɛ-ɛ, pəmar səna alaŋ sɔ fəp pabɔtərɛnɛ.
12 Ali katin fum o fum ɛŋgbətnɛ fɛ Kanu. Kɔ səmbɔtərɛnɛ-ɛ, Kanu kəŋyi su dacɔ, kəbɔtər kɔn kəfɔbut su.
13 Tantɛ tɔ səntam kəcərɛ a səyi dəKanu, kɔ Kanu kəyi dəsəna: Bawo ɔsɔŋ su Amera ŋɔn.
14 Kɔ səna səŋgbətnɛ, kɔ səyɔnɛ sede a Papa osom Wan kədeyɔnɛ wəyac ka doru.
15 Nwɛ o nwɛ oŋwosɛ kəloku a Yesu ɔyɔnɛ Wan ka Kanu mɔ, Kanu kəŋyi kɔ, nkɔn sɔ pəyi dəKanu.
16 Kɔ səna, səncərɛ kəbɔtər nkɛ Kanu kəmbɔtər su mɔ, kɔ səŋgbɛkər kəbɔtər kaŋkɔ kəlaŋ.
Kanu, kəbɔtər kɔ. Nwɛ eŋyi kəbɔtər disrɛ mɔ, eyi dəKanu, Kanu kəyi dəwəkayi.
17 Kɔ kəbɔtər kosu kəntɔbut-ɛ, tɔŋsɔŋɛ su kəbəknɛ dɔsɔk ndɛ Kanu kəŋkiti su mɔ. Ta ake-ɛ? Bawo kiyi kosu doru kəwurɛnɛ kɔ ka Yesu Krist.
18 Kənesɛ kəyi fɛ kəbɔtər disrɛ. Kɔ kəbɔtər kəntɔbut-ɛ, kəmbɛləs kənesɛ. Bawo kənesɛ kəncɛm-cɛməs a kətərəs kəndeder. Wənesɛ, kəbɔtər kəmbut kɔ.
19 Kɔ səna, səmbɔtər, bawo Kanu kənanuŋkɛnɛ kəbɔtər su.
20 Kɔ fum oloku: «Imbɔtər Kanu» mba pəter wɛnc wəlaŋ-ɛ, wəyemɛ ɔfɔ, bawo nwɛ ɔntɔbɔtər wɛnc nwɛ ɛŋnəŋk mɔ, ɔfɔtam kəbɔtər Kanu nkɛ ɔntɔnəŋk mɔ.
21 Tosom tantɛ tɔ Kanu kənasom su: Nwɛ ɔmbɔtər Kanu mɔ, pəmar pəbɔtər sɔ wɛnc.

5

Kətam kosu ka doru

1 Nwɛ o nwɛ ɛlaŋ a Yesu ɔyɔnɛ Krist mɔ, fum wəkakɔ dokom da Kanu d'ɛyɛfɛ. Nwɛ o nwɛ ɔmbɔtər wəkombəra mɔ, ɔmbɔtər sɔ nwɛ ɛyɛfɛ dokom da wəkayi mɔ.
2 Kɔ səmbɔtər Kanu, səcəmɛ sɔ mosom mən darəŋ-ɛ, səntam kəcərɛ a səmbɔtər awut a Kanu.
3 Bawo kəbɔtər ka Kanu kəyɔnɛ a səmɛŋkərnɛ mosom mən. Mosom maməkɔ məfɔtərəs,
4 bawo nwɛ o nwɛ ɛyɛfɛ dokom da Kanu mɔ, ɛntam doru. Tes ntɛ tɔsɔŋɛ su kətam doru mɔ, it'ɔyɔnɛ kəlaŋ kosu.
5 An'ɔyɔnɛ wətam ka doru-ɛ, kɔ pəyɔnɛ fɛ nwɛ ɛlaŋ a Yesu ɔyɔnɛ Wan ka Kanu mɔ?
6 Nkɔn Yesu Krist nwɛ ɛnader su kɔ domun da kəgbət kɔn dəromun kɔ mecir ma defi dɔn mɔ, bafɔ domun gbəcərəm d'ɛnakɛrɛ, mba domun kɔ mecir. Amera ŋɔsɔŋ sede sasɔkɔ, bawo Amera ŋɔyɔnɛ kance.
7 Awa ca maas yɔsɔŋ sede sa ti:
8 Amera, domun kɔ mecir, ca yayɛ maas fəp yɛntəŋnɛ ti.
9 Kɔ səwosɛ sede sa afum-ɛ, sede sa Kanu səmbɛk sətas si. Bawo sede sa Kanu səntəŋnɛ kəsɔŋ sede teta Wan kɔn.
10 Nwɛ ɛŋgbɛkər kəlaŋ kɔn nde Wan ka Kanu eyi mɔ, ɔyɔ sede sasɔkɔ d'nkɔnsərka. Nwɛ ɔntɔlaŋ Kanu mɔ, ɛŋgbɛkəl kance nkɛ Kanu kənaloku mɔ, bawo ɛŋgbɛkər fɛ kəlaŋ kɔn dəsede nsɛ Kanu kəsɔŋ teta Wan kɔn mɔ.
11 Sede sasɔkɔ səməntər a Kanu kəsɔŋ su kiyi wəyeŋ ka doru o doru. Kiyi wəyeŋ kaŋkɔ, dəWan kɔn kəyi.
12 Nwɛ ɔyɔ Wan mɔ, ɔyɔ sɔ kiyi wəyeŋ. Nwɛ ɔntɔyɔ Wan ka Kanu mɔ, ɔfɔyɔ kiyi wəyeŋ.

Kiyi wəyeŋ ka doru o doru

13 Tatɔkɔ, incic'on ti, ntɛ tɔŋsɔŋɛ nu kəcərɛ a nəyɔ kiyi wəyeŋ ka doru o doru mɔ, nəna aŋɛ nəŋgbɛkər kəlaŋ konu nde tewe ta Wan ka Kanu teyi mɔ.
14 Kəbaŋsɛ nkɛ səyɔ nnɔ tewe ta Wan ka Kanu teyi mɔ kəyɔnɛ, kɔ səntola kɔ paka mpɛ o mpɛ tɛfaŋ tən disrɛ-ɛ, ɛmbaŋ su.
15 Kɔ pəyɔnɛ a səncərɛ a ɛmbaŋ su-ɛ, mpɛ o mpɛ pɔ səntola kɔ, səŋsətər kɔ pi.
16 Kɔ fum ɛnəŋk wɛnc wəlaŋ pəcciya kiciya nkɛ kəntɔsolɛ kɔ dədefi mɔ, pətolanɛ kɔ Kanu, wɛnc wəkakɔ ɔŋsətɔ kiyi wəyeŋ. Afum akɔ ŋanciya kiciya nkɛ kəntɔsolɛ dədefi mɔ, ŋ'iŋloku taŋan. Kiciya kəyi nkɛ kəsolɛ dədefi mɔ, bafɔ kiciya kaŋkɔ k'iŋloku a patolanɛ ki de.
17 Kətəlomp nkɛ o nkɛ, kiciya kɔ. Mba kiciya kəyi nkɛ kətɔsolɛ dədefi mɔ.

18 Səncərɛ a nwɛ o nwɛ ɛyɛfɛ dokom da Kanu mə, ɔfɔciya. Bawo nwɛ ɛyɛfɛ dokom da Kanu mə ombum wəkayi, Wəlɛc, Sentani, ɔfɔgbuŋɛnɛ kɔ.
19 Səncərɛ a aka Kanu ŋɔ səyɔnɛ, mba aka doru fəp ŋayi kətam ka Wəlɛc, Sentani dəntɔf.
20 Mba səncərɛ sɔ a Wan ka Kanu ɛnader kədesɔŋ su kəsɔk domp, ntɛ tɔŋsɔŋɛ səcərɛ nwɛ ɔyɔnɛ Kance mə. DəKance ayi, dəkəmar ka Wan kɔn Yesu Krist. Nkɔn ɔyɔnɛ Kanu ka kance yati kɔ kiyi wəyeŋ ka doru o doru.
21 Awut em, nəkɛmbərnɛ mɛrəŋka.

2 Isaŋ
An'ɔ Isaŋ ɔyɔnɛ-ɛ, t'ake tɔ pəmar pakaraŋɛnɛ areka ŋɔn ŋa mɛrəŋ-ɛ?

Isaŋ wəsom wəka Yesu ɛnacicəs areka ŋɔn ŋa mɛrəŋ nŋɛ meren wəco camət-maas kɔ kəcamət (85) kəbəp ka meren wəco camət-maŋkəlɛ kɔ kəcamət (95) ntɛ kəkom ka Yesu Krist kənacepər mɔ. Isaŋ ɛnamentərnɛ fɛ kəyɔnɛ ka wəcicəs ka areka ŋaŋɛ, mba encwenɛ nkɔnsərka «Wəbeki». Moloku ma Areka ŋa mɛrəŋ ŋa Isaŋ mələtərnɛ kəsurɛnɛ mmɛ ambəp Kawandi kɔn mɔ. Tatəkɔ tɔ tɛntam kəyi pəmɔ təkɔ oloku teta tosom ta Yesu mɔ, a pabətərɛnɛ aŋɛ kɔ akɔ. Kɔ ntɛ oloku kəbətər ka Yesu dəmosom mɔ (1.5-6, Isaŋ 15.9-10). Ancɛm-cɛmnɛ a Isaŋ wəsom wəka Yesu ɛnacicəs Kawandi kɔn kɔ reka yɔn maas tɛm ntɛ ɛnayi dare da Efesi mɔ. Isaŋ ɛnacicsɛ kəloŋkanɛ ka alaŋ a Yesu nkɛ ɛnawe «Wəran wəyɛk-yɛk kɔ awut ɔn»* mɔ. Tɛfaŋ ta Isaŋ ntɛ tɛnasɔŋɛ kɔ kəcicəs areka ŋaŋɛ mɔ tɛnayɔnɛ kəyeŋkəs kəloŋkanɛ ka alaŋ bəkəc pəsɔŋɛ ŋa kəbumnɛ mɛtəksɛ ma yem.

Tokotərɛnɛ ta moloku m'areka

1. Isaŋ oncop areka pəcbonc akɔ ancicɛ ŋi mɔ pəcyifɛnɛ ŋa sɔ (1.1-3).
2. Kɔ tɛyɛfɛ dənda-ɛ pəcyeŋkəs kəloŋkanɛ ka alaŋ a Yesu bəkəc, pəccɛm-cɛməs ŋa sɔ tosom təkɔ tɛmbɛk mosom fəp mɔ (1.4-6).
3. Kɔ tencepər-ɛ, Isaŋ oloku afum kəkɛmbərnɛ atiŋkər afum aŋɛ ŋander mɔ (1.7-11).
4. Kəloŋkanɛ ka alaŋ a Yesu nkɛ eyi mɔ, k'ɛləpsər kəyif (1.12-13).

Kəyif

1 Ina, wəbeki, incic areka nŋɛ kəkɔ nda wəran nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ† kɔ awut ɔn aŋɛ imbətər yati mɔ. Bafɔ ina sona ɔbətər nu, mba akɔ ŋancərɛ kance mə fəp.

2 Imbətər nu teta kance nkɛ kəyi su kɔ kəndeyi su doru o doru mɔ.

3 Papa Kanu kɔ Yesu Krist wan ka Papa ŋasɔŋ su kəmar kifəli, nɔnɔfər kɔ pəforu dəkance kɔ dəkəbətər mɔ.

Tosom ntɛ asətər Papa mɔ

4 Bel-bel bɔ pəmbət im kəbəp awut am alɔma ŋackətɛnɛ kance, pəmɔ təkɔ Papa osom su ti mɔ.

5 Ndɛkəl oŋ, məna wəran nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ‡, intol'am ntɛ iyi kəcic'am mɔ: Pabətərɛnɛ! Bafɔ tosom tofu tɔ, mba ntɛ sənasətɔ kəyɛfɛ dəkəcop da kəlaŋ kosu mɔ.

6 Kəbətər kəyɔnɛ: Pəmar pakət mosom ma Kanu pəmɔ təkɔ kəloku mi mɔ. Tatəkɔ təyɔnɛ tosom ntɛ pəmar nəkət mɔ, pəmɔ təkɔ nənane ti kəyɛfɛ dəkəcop da kəlaŋ konu mɔ.

7 Atiŋkər afum alarəm ŋasamsər doru, ŋafati kəwosɛ kəloku a Yesu Krist kance disrɛ ɔyɔnɛ fum. Wətiŋkər afum wəkakɔ wəter ka Krist ɔyɔnɛ.

8 Nəkɛmbərnɛ nənasərka ntɛ tɔŋsɔŋɛ ta yokom ya yɛbəc yonu yəsələr nu mɔ, mba nəsətɔnɛ ti kəway kətəŋnɛnɛ ka ti.

9 Məna nwɛ o nwɛ ɔŋkɔ pəbɔlɛ, mba ta məyi kətəksɛ ka Krist mɔ, məyɔ fɛ Kanu. Məna nwɛ məŋyi kətəksɛ kaŋkɔ disrɛ mɔ, məyɔ Kas kɔ Wan.

10 Kɔ fum ender pəy'un dacɔ mba ta ɛŋkɛrɛ kətəksɛ kaŋkɔ-ɛ, ta məbaŋ kɔ nde ndaram, ta məyif kɔ yati.

11 Bawo məna nwɛ məŋyif kɔ mɔ, wəmar kɔn məyɔnɛ dəyɛbəc yɔn yɛlɛc.

Moloku mɛlpəs

12 Ali ntɛ moloku mɛlar im kəloku nu mɔ, ifaŋ fɛ kəloku nu mi d'areka ŋecicəs. Mba iŋgbɛkər amera kəkɔnəŋk un, ilok-lokər nu patɛfərɛnɛ ntɛ tɔŋsɔŋɛ pəbotu posu pɛlarɛ mɔ.

13 Awut a wəkirɛ kam nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ§ ŋayif nu.

---

* **:** Isaŋ pətubcɛnɛ kəloŋkanɛ ka alaŋ a Yesu kɔ «wəran wəyɛk-yɛk kɔ awut ɔn.» † **1:1** *Wəran nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ kɔ awut ɔn* = kəloŋkanɛ ka alaŋ Yesu ‡ **1:5** *Wəran nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ* = Kəloŋkanɛ ka alaŋ a Yesu. § **1:13** *Awut a wəkirɛ kam nwɛ Kanu kəyɛk-yɛk mɔ* = Kəloŋkanɛ ka alaŋ Yesu

3 Isaŋ
An'ɔ Isaŋ ɔyɔnɛ-ɛ, t'ake tɔ pəmar pakaraŋɛnɛ areka ŋɔn ŋa maas-ɛ?

Isaŋ wəsom wəka Yesu ɛnacicəs areka ŋa maas ŋaŋɛ. Ɛnacicəs ŋi meren wəco camət-maas kɔ kəcamət (85) kəbəp ka meren wəco camət-maŋkəlɛ kɔ kəcamət (95) ntɛ kəkom ka Yesu Krist kənacepər mə (85-95). Isaŋ ɛnamentərnɛ fɛ kəyɔnɛ ka wəcicəs ka areka ŋaŋɛ, mba encwenɛ nkɔnsərka «Wəbeki» (1.1). Towurɛnɛ tayi tɔyɔ d'areka ŋa mɛrəŋ ŋa Isaŋ (1.1). Ancɛm-cɛmnɛ a kəloŋkanɛ ka alaŋ a Yesu ŋɔ Isaŋ ɛnacicsɛ Kawandi kɔn kɔ reka yɔn maas ntɛ ɛnandɛ dare da Efesi mə. Wəlaŋ wəlɔma nwɛ ancwe Kayu mə, nkɔn Isaŋ ɛnacicsɛ areka ŋaŋɛ. Pəclokər-lokər Kayu d'areka pəmɔ wanapa kɔn, Isaŋ pəcsom kɔ kəfaynɛ alaŋ a Yesu acikəra aŋɛ ŋaŋkɔt atɔf disrɛ mə.

Tokotərɛnɛ ta moloku ma areka

1. Isaŋ ementər areka ŋɔn (1.1).
2. Isaŋ eyeŋkəs Kayu abəkəc kəmentər dofum nnɔ awɛnc aŋa ŋayi mə (1.2-8).
3. Kɔ tɛyɛfɛ dənda, k'oloku teta afum mɛrəŋ: Diyotərɛf kɔ Demeteri (1.9-12).
4. Dəkələpsər k'ɛncaŋ areka ŋɔn (1.13-14).

Kəyif

1 Ina, wəbeki, incic areka nŋɛ kəkɔ nda məna Kayu, nwɛ imbətər yati mə.
2 Məna nwɛ imbətər mə, intola mes mam fəp məckɔt belbel, mətamnɛ pəmə ntɛ amera ŋam ŋɔŋkɔt belbel mə.
3 Pənabɔt im belbel ntɛ awɛnc asu alaŋ aləma ŋanader ŋalok'im ntɛ məyi dəkance kɔ tɔkɔ məŋkɔtɛnɛ sɔ ki mə.
4 Tes o tes tɛnaŋkanɛ fɛ kəbɔt im, mɛnɛ kəne a awut em ŋayi kəkɔt kance disrɛ.

Kəyeŋkɛ ka kəlaŋ ka Kayu

5 Məna nwɛ imbətər mə, məmentər kəyeŋkɛ ka kəlaŋ kam dəmes mam məyɔ fəp mmɛ məŋyɔnɛ awɛnc asu alaŋ haŋ acikəra mə.
6 Ŋanatəŋnɛ kəbətər ka Kanu kam nnɔ kəloŋkanɛ k'alaŋ kəyi mə. Məmar ŋa ŋasətə ca ncɛ pəmar ŋa kəyɔ marɛnt maŋan disrɛ mə, pəmɔ tɔkɔ Kanu kəfaŋ ti mə.
7 Bawo teta tewe ta Krist tɔ ŋawurɛnɛ, ali paka ŋawer fɛ atəlaŋ.
8 Pəmar səna sɔ səbaŋ afum akakɔ ntɛ tɔŋsɔŋɛ papaŋnɛ yɛbəc teta kance.

Diyotərɛf kɔ Demeteri

9 Incicɛ kəloŋkanɛ k'alaŋ areka ŋələma, mba Diyotərɛf nwɛ dekiriŋ dəmbət mə, owosɛ fɛ kəbaŋ su.
10 It'ɔsɔŋɛ, k'indeder-ɛ, indesɔksər nu mes məkɔ ɔŋyɔ mə fəp, tɔkɔ eŋyemsɛnɛ su mə. Tatɔkɔ tɔfɔtəŋnɛ kɔ, pəcfati kəmɛŋk awɛnc alaŋ acikəra, pəcyamsər sɔ akɔ ŋaŋfaŋ kəmɛŋk ŋa mə, pəcbɛləs ŋa kəloŋkanɛ ka alaŋ dacɔ.
11 Məna nwɛ imbətər mə, ta mətubucnɛ pəlɛc pa fum, mba pətət. Nwɛ o nwɛ ɔŋyɔ pətət mə, wəka Kanu məyɔnɛ. Nwɛ ɔŋyɔ pəlɛc mə, ɛncərɛ fɛ Kanu.
12 Teta Demeteri, alaŋ fəp ŋantəŋnɛ a fum wətət ɔfɔ. Tɔkɔtɛnɛ tən pətət tementər sɔ belbel a fum wəlompu ɔfɔ. Səna səndeŋər sɔ sede sosu tetɔn, kɔ məncərɛ a kəsumpər kosu sede kance kɔ yati.

Kəyif kəlpəs

13 Iyɔ mes mɛlarəm mecic'am mba ifaŋ fɛ kəloku nu mi d'areka ŋecicəs.
14 Intola ta pəwon sɔ sənəŋkɛnɛ, mba iŋgbɛkər amera kəkɔnəŋk un, ilok-lokər nu patɛfərɛnɛ.
15 Kanu kəsɔŋ əm pəforu! Anapa asu ŋayif əm. Iyif anapa, nwɛ o nwɛ kɔ tewe tɔn.